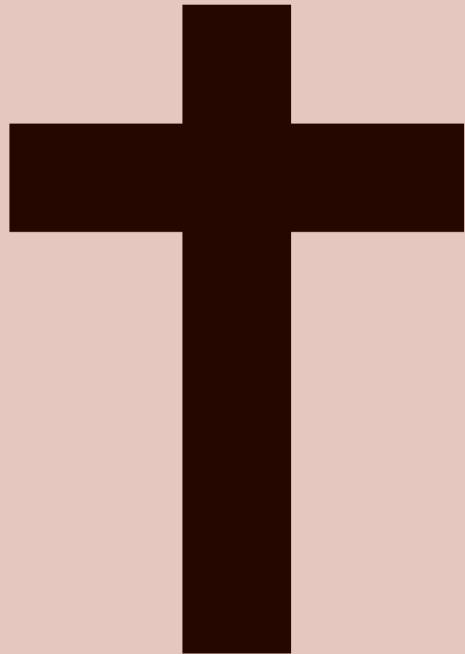


God-are Jögoru I'oho



The New Testament in the Omie language of Papua New Guinea

**God-are Jögoru I'oho
The New Testament in the Omie language of Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Omie long Niugini**

copyright © 1991 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ömie (Omie)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents.

For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-10-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 23 Aug 2023 from source files dated 9 Oct 2020
a68769b4-6180-5825-a17e-676d8f6a7efa

Contents

FRT	1
MATTHEW	3
MARK	64
LUKE	103
JOHN	168
ACTS	213
ROMANS	275
1 CORINTHIANS	304
2 CORINTHIANS	332
GALATIANS	350
EPHESIANS	362
PHILIPPIANS	371
COLOSSIANS	378
1 THESSALONIANS	384
2 THESSALONIANS	390
1 TIMOTHY	394
2 TIMOTHY	402
TITUS	408
PHILEMON	411
HEBREWS	413
JAMES	435
1 PETER	442
2 PETER	450
1 JOHN	455
2 JOHN	462
3 JOHN	463
JUDE	464
REVELATION	467
Read the New Testament	497

God-are Jögoru I'oho

The New Testament in the Omie language of Papua New Guinea

Nupela Testamen long tokples Omie long Niugini

God-are Jögoru I'oho

The New Testament in the Omie language of Papua New Guinea
[aom]

Translation: © 1991 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Print publication, 1991 by Bible League International

Web version
2013, Wycliffe Bible Translators, Inc.
www.Wycliffe.org

<http://pngscriptures.org>

www.ScriptureEarth.org

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons license (Attribution-Noncommercial-No Derivative Works).
<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0>

Your are free to share — to copy, distribute and transmit the text under the following conditions:

- **Attribution.** You must attribute the work to *Wycliffe Bible Translators* (but not in any way that suggests that they endorse you or your use of the work).
- **Noncommercial.** You may not use this work for commercial purposes.
- **No Derivative Works.** You may not alter, transform, or build upon this work.
- **In addition,** you have permission to port the text to different file formats, as long as you don't change any of the text or punctuation of the Bible.

Notice — For any reuse or distribution, you must make clear to others the license terms of this work.

Tok Orait

Dispela Buk Baibel i kam wantaim tok orait na lo bilong Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivative Works license. Em i tok olsem **yu ken givim kopi long narepela manmeri**. Yu ken wokim kopi na givim long husat i laikim. Tasol, yu mas tok klia dispela samting i kam long <http://tokplesbaibel.org>. Yu no ken kisim mani na salim dispela. **Yu mas givim nating**. Na tu, **yu no ken senisim Tok**.

Ol piksa i kam wantim ol Baibel na narapela buk i stap long dispela sait i gat tok orait long usim wantaim dispela samting tasol. Sapos yu laik narapela tok orait, yu mas askim husat i papa bilong copyright long dispela ol piksa.

Sapos yu laik stretim samting i no orait long dispela tok orait, stretim tok, salim Buk Baibel, o tainim Tok bilong God long nupela tok ples, yu ken **askim mipela**.
Olgeta tok orait na lo long tok ples English i stap long <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/legalcode>.

Sapos yu gat askim long dispela, **plis askim mipela.**

God-are Jögoru I'oho

MATTHEW

Iesuare hijo miono'o jiobe rovade jöhoje.

¹ Aveho Iesu Keriso-are hijo miono'o jiobe rovade jöhoje. Iesu hu David-are uje jiadeje. David hu Abraham-are uje jiadeje.

² Abraham hu Isaac-are vavue jiadeje. Isaac hu Jacob-are vavue jiadeje. Jacob hu Judah-are o Judah-are ö ömo'ömo jabis vavue jiadeje. ³ Judah hu Perez o Zerah-mesi vavue jiadeje. Jabis vëmoho Tamar jiadeje. Röhu Perez hu Hezron-are vavue jiadeje. Hezron hu Ram-are vavue jiadeje. ⁴ Ram hu Amminadab-are vavue jiadeje. Amminadab hu Nahshon-are vavue jiadeje. Nahshon hu Salmon-are vavue jiadeje. ⁵ Salmon hu Boaz-are vavue jiadeje. Boaz-are vëmoho Rahab jiadeje. Röhu Boaz hu Obed-are vavue jiadeje. Obed-are vëmoho Ruth jiadeje. Röhu Obed hu Jesse-are vavue jiadeje. ⁶ Jesse hu a böröme David-are vavue jiadeje.

David hu Solomon-are vavue jiadeje. Solomon-are vëmoho Uriah-are dorue jiadeje. ⁷ Röhu Solomon hu Rehoboam-are vavue jiadeje. Rehoboam hu Abijah-are vavue jiadeje. Abijah hu Asa-are vavue jiadeje. ⁸ Asa hu Jehoshaphat-are vavue jiadeje. Jehoshaphat hu Joram-are vavue jiadeje. Joram hu Uzziah-are vavue jiadeje. ⁹ Uzziah hu Jotham-are vavue jiadeje. Jotham hu Ahaz-are vavue jiadeje. Ahaz hu Hezekiah-are vavue jiadeje. ¹⁰ Hezekiah hu Manasseh-are vavue jiadeje. Manasseh hu Amon-are vavue jiadeje. Amon hu Josiah-are vavue jiadeje. ¹¹ Josiah hu Jechoniah-are o hesi ö ömo'ömo jabis vavue jiadeje. Evare majare Babylon rajohuro muorovo'i rueromo Israel rajo tövëvoromo ujuoho va'oromo Babylon rëmareje.

¹² Tövëvo ujuoho va'oromo Babylon rëmare maja hesi ijore evare Jechoniah hu Shealtiel-are vavue jiadeje. Shealtiel hu Zerubbabel-are vavue jiadeje. ¹³ Zerubbabel hu Abiud-are vavue jiadeje. Abiud hu Eliakim-are vavue jiadeje. Eliakim hu Azor-are vavue jiadeje. ¹⁴ Azor hu Zadok-are vavue jiadeje. Zadok hu Achim-are vavue jiadeje. Achim hu Eliud-are vavue jiadeje. ¹⁵ Eliud hu Eleazar-are vavue jiadeje. Eleazar hu Matthan-are vavue jiadeje. Matthan hu Jacob-are vavue jiadeje. ¹⁶ Jacob hu Joseph-are vavue jiadeje. Joseph hu Mary-are barue jiadeje. Mary hu Iesuare vëme jiadeje. Iesuare jöho uvarueje: Böröme namiromo ajamuaje aho höjo.

¹⁷ Iesuare hijo miono'oho éhi jiobe rovadeje. Abraham bëhoho jioromo hesi ujo ömo'ömo jiobe rovadoho ro David-arire ë vituoho jioromo bëhohu'o ujohu'o aho'obëhe 14 jiadeje. O David bëhoho jioromo hesi ujo ömo'ömo jiobe rovadoho ro Israel rajo tövëvoromo Babylon ujuoho va'are majare ë vituoho jioromo bëhohu'o ujohu'o aho'obëhe 14 jiadeje. O Israel rajo tövëvoromo ujuoho va'are majare jioromo ujo ömo'ömo jiobe ruejuvo böröme namiromo ajamuaje a rahade majare ë vituoho jioromo ujohu aho'obëhe 14 jiadeje.

Iesu rahade jöhoje.

¹⁸ Röhu Iesu Keriso rahadaho aviëhije. Hesi vëme Mary'o Joseph'o masurovo'iröhëro uarovoromo arijareje. Bogo masurovoromo gemuoroho arijë'e Mary-ro gavadeje God-are Aru'ahohuro uje bojamijë'ero hu dë'e jiamu. ¹⁹ Hesi aemo'aeme Joseph-ro gavade hu dë'e jiamu gagorovo jögoru ejaje aëro jië'ero Mary nugö'ö'i uehorovadeje. Röhu Mary a nunire javoji bojami'iröhëho bijönimamu uvadeje: Iae na saginiëri éhi é'ejöjo. ²⁰ Éhi uehorovojuvo nia'ovoro gavadeje Badare aneraëro rueromo uavavamu: David-are hije Joseph jaehu Mary masu'iranoho nadi juhuonivonëjo. Éhesi bëhoho bogo aho ujohu bojami'i hesi God-are Aru'ahëro bojamamu dë'iraejë'e höjo. ²¹ Harihoho rahego

hesi ihoho Iesu jumuvonëjo rabëni huro hesi aribövi jabesi sisëho mu'uvëhoromo maro rëmo'ië'e jiaje.

²² Röhu ë mue aho'o rovade hesi bëhoho ëhuro Badahu hesi jö majëhijaje a uavamu jajivadëhi ëhi jioröhego. ²³ Jajivoromo ëhi uvadeje: Aboridohuro dë'iraeromo harihe raho'a'ajëjo. Raho'iramu aëro hesi ihoho Emmanuel jumuvo'aruëjo. Emmanuel ë iho hesi bëhoho God-hu no'o jiaje jöhoje.

²⁴ Amo Joseph-ro niavë'ëro ri'öromo Badare anera hesi jöho ejahoromo hesi mag-onahoho masuvadeje. ²⁵ Masuromo röhu bogo hu'oho gemuoroho niavadeje u'emu harihoho rahego niavo'iröhëro. Amo harihoho rahamu Iesu jumuvadeje.

2

Sa'a gö rajo ariböviehu Iesu rajahi'i rovare jöhoje.

¹ Iae Iesu Bethlehem amore Judea sa'are ë rahadeje Herod sa'a a böröme jiadevare. Rahamu iae jiji adaho'amarue a masijohuro aruhe sa'a göre jioromo rovaroho ro Jerusalem amore suorovareje. ² Suorovoromo uëvareje: Jew rajo jemesi sa'a a böröme jioröhego rahade aharihoho dinö'e höjo. No aruhe sa'a göre raromoromo gavare hesi jijoho rojomamu garomo hu rajahi'i rovare höjo. ³ Ëjöho heromo Herod sa'a a börömohuro dë sisérëromo uehore gö gö baejadeje Jerusalem amo rajo a ioro'iorohu'o. ⁴ Uehore gö gö baeromo huro Jew rajo priest masijohu'o jabesi jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'o uëvamu gemuoro gagovoruomadeje. Gagovamu uëvadeje: Böröme namiromo ajëmi'iröhe aho hu dinö'e raho'a'ajëjo. ⁵ Uavareje: Bethlehem amore Judea sa'are ë raho'a'ajëjo. Mami'e jö God-aro baeromo majëhinövade ahuro ëhi jajivoromo uvë'e höjo:

⁶ Bethlehem ja Judea sa'are javajoho

Judea sa'are a masijo jabesi nuniroho jasi ihoho bogo bise'oho jio'a'ajëjo.

Jasirire jioromo a böröme rue'a'ajëjo.

Rueromo nasi aribövie Israel rajoho muebejëvo'ajëjo.

⁷ Ëhi majahijamu hegorovo Herod-ro ë sa'a gö rajo a masijohuro ruejöro saginiëri jöe nugö'öromo uëvadeje: Ëjijoho maja raburo aevoromo rojomamu gavarije höjo. Nadi ruëroho numëroho ue'i majaho ma-gemu uevego na hejöjo. ⁸ Majaho uavamu henugoromo uëvadeje: Rue Bethlehem amoro va'irarijoho aharihoho avoho nahobe jijihorëjo. Birohogoro rueromo dinö'e jiajoho uerego na he'iröjo na'o ë va'oromo hu rajahi'irode. ⁹ Ëhi uëvamu hegoro va'areje. Örire va'ihö gavareje mami'e ruhe sa'a göre gavare jije gemuoho jabesi nuninö urimo va'amu. Jijohuro urimo va'adoho va'o aharihehu hijajire ë hesi simano bure namijadeje. ¹⁰ Namijamu ganugoromo bogo bise'о vadu'oho nimorohareje. ¹¹ Nimorohoromo ë osare rumo va'oromo gavareje aharihoho hesi vëme Mary'o ë hijamu. Garomo sa'are ague aho raromoromo hu rajahijareje. Rajahromo inömo inömoho jiovoromo suvuore bamahareje. Gold o ridi'e inöme niö'i göho frankincense göho myrrh ëhi i'imamareje.

¹² I'imamë'ëro nia'ovonö'e hejare God-ro uëvamu: Bogave Herod-are öriroho vuonorö'ö va'irarijë uëvamu hegorovo vuonorö'öromo öri gönö jabesi sa'are va'areje.

Joseph-hu Mary'o Iesu'o hu'iraejëvoromo ju'ebiromo Egypt sa'are va'are jöhoje.

¹³ Va'amu Joseph-ro nia'ovoro gavadeje Badare aneraëro rovamu. Aneraëro rueromo uavavamu: Ri'ö aharihohu'o hesi vëmohu'o hu'iraejëvoromo ju'ebiromo Egypt sa'aro va'ëjo. Va'o ëhuro jionëjo hujeji naro uavego rue'irane ë hesi bëhoho Herod-ro aharihoho ano'i naho'ië'e jiaje. ¹⁴ Ëhi uavamu hegorovo Joseph-ro ri'öromo jabumë hu'iraejëvoromo vahi'e ë amoho vuonugo'i Egypt va'adeje. ¹⁵ Egypt va'oromo ë hijuvo hejade uavavamu: Herod guomë'e hö uavamu hegoro rovadeje. Ëmue aho'o

rovade hesi bëhoho urimë'i Badahu uavamu hesi jö majëhinövade aehu jajivadëhi ëhi jioröhego. Badahu uavade jöho hesi surire jajivoromo ëhi uvë'eje: Nasi Harihoho uvamu Egypt jioromo rovë'e höjo.

Asisö'o inino bijuëmare jöhoje.

¹⁶ Ëhi ë'areje röhu ë hesi urimoho Herod-ro gavade sa'a gö rajo masijoho bogo vejö'oho rueruomamu gagorovo uvadeje: Sareremijare höromo dë vörönimo avohadeje. Dë vörönimamu hesi aribövioho jöe bojëmiromo uëvadeje: Bethlehem-nö va'oromo asisö'o ininoho aho'o bijuëmorëjo. Magonahoho nadi vadune niö'i iosiramë'oho nadi a'i asisö'o ioro'ioroho aho'o bijuëmo barërëjo. Mami'e sa'a gö rajohuro jije rojomamu gavare majaho uavamu hejë'ëro ëhuni vadune niö'i bogo iosiramijë'e asisö'oho bijuëmoröhego uëvadeje. Uëvamu iae va'oromo bijuëmorusuomadeje.

¹⁷ Bijuëmamu ëhuro mami'e jö God-aro baeromo majëhinövade ae Jeremiah-hu uëvadëhi ëhi jiadeje. ¹⁸ Jeremiah-ro ëhi uëvadeje:

No hejaruejo Ramah amore uvavo'ego.

Hara'uoromo nivavo'ego.

Rachel-ro hesi ujo ömo'ömohuni nivavajëjo.

Hesi ujoho barëjahë'ëro aehu sanuamaruoho bogo ejajëjo.

Iesumëhu Egypt jioromo vuonorö'ö rovare jöhoje.

¹⁹ Herod guomamu Joseph-ro Egypt hiromo nia'ovo'iraeromo gavadeje Badare aneraëro rueromo ²⁰ uavamu: Ri'öromo aharihohu'o hesi vëmohu'o hu'irae ömëvoromo Israel sa'aro vuonorö'ö va'ëjo aharihu ano'i uehorovare aribövioho mami'e vuovë'e jiaje. ²¹ Ëhi majahijamu hegorovo Joseph-ro ri'öromo aharihohu'o vëmohu'o hu'irae ömëvoromo Israel sa'are vuonorö'ö rovadeje.

²² Rueromo hijade uvavamu: Archelaus-ro hesi vavue Herod-are sionoho baeromo bövie namiromo Judea sa'aho muebejaje hö uvamu hegorovo juhuonivoromo ë sa'aroho bogo hijadeje. A'i nia'ovo'iraeromo hijade God-arire jöe rueromo majahijamu hegorovo Galilee sa'are va'adeje. ²³ Galilee sa'are va'oromo amo ihe Nazareth ë hijadeje. Nazareth hijade hesi bëhoho urimë'i jö God-aro baeromo majëhinövare aribövihuro God-are surire jajivarëhi ëhi jioröhego. Jajivoromo ëhi uvareje: Aëro hesi jöho atoromo uvo'a'aruëjo: Hu Nazareth raje ae höjo.

3

Bapataeto vaejaje ae John-hu ëhi ë'ade jöhoje.

¹ Ëhi'amu John a bapataeto vaejëvaje ahuro Judea sa'a a rumo'ere Jordan jovo riröre hiromo jöho majëhinövadeje. ² Majëhiromo uënövadeje: Uehoro sisëho vuonugo'i uehoro mae baehëjo. Jemë iae ga'ië'arujëjo God-ro böröme namiromo muebejëvego. Ëhi majëhinövadeje. ³ Ëaho John hesi jöho God-ro mami'e uavamu hesi jö baeromo majëhinövade ae Isaiah-ro God-are surire jajivoromo ëhi uvë'eje:

Aëro a rumo'e sa'are hiromo ma-darugo'o uvo'a'ajëjo:

Badahu rueröhe öroho avohorego hu maro rue'irajo.

Hesi öroho ahorirëro vajivorego hu maro juvo'irajo.

John-hu ë'iröhe jöho mami'e ëhi jajivoromo uvë'eje.

⁴ Ëhi jajivoromo uvë'ëro ë aho John-ro camel mi uehu avoho'amë'e niögu sisëho ruohoromo mi sinehu avohë'e götaho dë'ahore ba'amonövadeje. O hesi ioho hu guajuguajue vuome ëhi ibe juvonövadeje. ⁵ Ëhi'ego Jerusalem amo rajoho Judea sa'a ioro'iorore raromarue aribövioho Jordan jovo bëhinö dinö'e dinö'e raromarue aribövioho ëho jaburo rueruomonövadeje. ⁶ Rueromo jabesi sisëho huruoho'ego John-ro Jordan jovore bapataeto vaejëvonövadeje.

⁷ Ëhi'oromo John-ro gavade Pharissee ariböviohu'o Sadducee ariböviohu'o aho'obëhe huro bapataeto vaejëvojöro rueruomamu gëgorovo uëvadeje: Sigobu aboji harihu'e jëvanovajëjo. Jemë raro uëvade höjo: God-are vöröehu rue'iröhire jioromo huruomomo manö va'irarijoho eni jëvo'ajëjo. ⁸ Bogajo. Ijehu bajo mae raejajëhi ëhi mu mae vaerego no garomo uvo'irarëjo: Iae jemë uehoro sisëho vuonugo'i uehoro mae baejë'e jëvajëjo. ⁹ Röhu nadi uvorëjo: Abraham nosi bëhohuro jië'ëro ëhu'ëro no mae javuajëjo. Naro jemë uëvajëjo: Jemë Abraham-are ujo ömo'ömo jëvajoho ëho ma-bise'e höjo. God-ro nimo'ibejajo ave munëho ujuohoromo avohëvego araaeromo Abraham-are ujo ömo'ömoho jio'amo'ibejajo. Ëhuni nadi nimorohë'ioho ëhioho atorëjo. ¹⁰ Röhu tonëro ijoho bëhi'o huo'ö'ië'ajëjo. Di ijohuro bajoho bogo ma raejë'e jiego huo'öromo vëniro huo'ë'ajëjo. ¹¹ Naro jovëremu bapataeto vaejëvaje höjo aëro garuomoröhego jemë öri sisëho vuonugo'i aevoromo öri mare jijihë'e jëvego. Röhu ae gö nasi ijönö rue'ë'ajëjo. Huro na iosiremiromo börömoho höjo. Naehu hesi mu bise'o vaejahoromo höru sino ujuohahoromo hesi ijore va'ibejodoho o mu bise'o bise'e rabe vaejaho'ibejodoho röhu na ma-bise'e jevajëjo. Ëahuro God-are Aru'ahohuro o vënëro bapataeto vaejëvo'ajëjo. ¹² Hesi ijo garanoho övore höjo. Ijo garanoho övore jië'ëro ioho tevoromo döro hijiohijiovoromo mevoromo i maho gagovoromo hesi iruno'e osare ë avoho bahi'i subueho sinoho ravemu ravaje vënire huo'a'ajëjo.

John-hu Iesu bapataeto vaejade jöhoje.

¹³ Ëhi'amu Iesuro Galilee sa'are jioromo abuejadoho abo Jordan jovore hörójadeje John-ro hu bapataeto vaejöro. ¹⁴ Rovamu gagorovo John-ro nijio'iraeromo uavadeje: O-ajo. Jero na bapataeto vaejeko'ibejanëjo iae mae jio'ibejajo. Röhu jero rabëni nasi öriroho rovane höjo naro ja bapataeto vaejavojöro. ¹⁵ Ëhi uavamu hegorovo Iesuro uavadeje: Bogajo. Avevejö'e naehu uavajëhi ëhi ë'ëjo. Ëhi ë'ë'oho ëhuro God-hu nimaje muoho vae'ejarëjo. God-hu nimaje mu noeihu vae barëjë'oho iae mae höjo. Iae mae höjamu hegorovo John-ro ejahadeje.

¹⁶ Bapataeto vaejamu gagorovo Iesuro jovore jioromo rojo ionire namijadeje. Namijamu ö'lidöho arorovadeje. Arorovamu Iesuro gavadeje God-are Aru'ahe guaho va'ënohuro ruvebiromo hesirire gerejamu. ¹⁷ Ëhi'amu ae aho'obëhe hejareje ö'lidöre uvavamu: Ave aho nasi Harihu mabëhe höjo. Na hu garomo ëhuro nasi dë vövöbajo'oho nimorohevajëjo.

4

Iesuhu mu sisë vaejöro Satan-hu bijioho gavade jöhoje.

¹ Iae Satan-ro Iesuare dëre bijioho garöhego God-are Aru'ahëro uavamu Iesuro a rumo'e sa'a göre ajiomadeje. ² Ajiomoromo ioho bogo ijë'e majae vahie ma-hibe va'amu majae aho'obëhe 40 barëjadeje. Majae aho'obëhe 40 barëjämu vadunëro hömadeje. ³ Hömamu dëre bijahuaje ahuro rueromo uavadeje: Ja God-are Harihe javë'oho ave munëho uëvego irae'amajo. ⁴ Irae'amajamu ruehuro uavadeje: Röhu God-are jöho jajivoromo ëhi uvë'e höjo: Aehu iemu uehorovë'oho bogo maho raromo'aruëjo. A'i God-hu jöe aho'o jövajohuro ëhuro mae raromo'aruëjo.

⁵ Ëhi'amu Satan-ro Iesu hu'irae baeromo God-are amo ihe Jerusalem ajiomoromo ajio ruhe God-are osa börömo hesi döre ba'ojo ë nugamu namijadeje. ⁶ Namijamu Satan-ro uavadeje: Ja God-are Harihe javë'oho jörö'örovëjo. Ëhesi bëhoho God-are surire jöho ëhi uvë'e höjo: God-ro hesi aneraho uë'iramü ja muebejavo'aruëjo. O hesi surire jö göho ëhi uvë'e höjo: Aneraho jaburo övore ma'enagonövo'aruëjo jasi hörure

munëro bibejavojööni. Ëhuni jörö'örovëjo. ⁷ Jörö'örovëjämu uavadeje: Röhu ave God-are surire jöhu'o éhi uvë'e höjo: Nadi ri'öromo Bada jasi God hesi dëho éma bijohoromo uanëjo: God jero éhi éhi é'ëjo.

⁸ Éhi uavamu Satan-ro Iesu hu'irae baeromo dahoru ègobövire ajiomadeje. Ajiomoromo a masijehu dinö'e dinö'e raromoromo muebe'amarue öri ari'oho sa'ae inömo inöme bövie bise'e ma-mabëhe jië'ego aehu muebe'amaruoho ého röjahi barëjadeje. ⁹ Röjahiromo uavadeje: Èbövioho bise'oho aho'o jasi örire bojami'ejöjo. Jaehu ague ahoromo na rajehijë'oho iae na bojami'ejöjo. ¹⁰ Bojami'ejöjämu ruehuro uavadeje: Satan va'ëjo. God-are surire jöho uvë'e höjo: Bada jasi God gemu rajahromo hesi muohemu gemu vaejahonëjo.

¹¹ Éhi uavamu Satan-ro va'adeje. Va'amu aneraëro rueromo Iesu ajamijareje.

Iesuhu Galilee sa'are hiromo aevoromo hesi mu vaejade jöhoje.

¹² Éhi'amu Iesuro hejade uavavamu: John bapataeto vaejavuaje aho aëro guduamo bava'oromo savoji gagore ba'amë'e höjamu hegorovo Galilee sa'are ajiomadeje.

¹³ Ajiomoromo Nazareth amore hiromo ého vuonugo'i abueromo Capernaum amore hijadeje. Capernaum amoho jovo e'u riröreje Zebulun rajo Naphtali rajo jabesi öri ari'ere. ¹⁴ Iesuhu é sa'are hijade hesi bëhoho God-hu uavamu hesi jö baeromo majëhinövade ae Isaiah-hu jajivadëhi éhi jioröhego. Isaiah-ro God-are surire jajivromo éhi uvadeje:

¹⁵ Zebulun rajo Naphtali rajo jabesi sa'aho

jovo börömore va'arue öroho Jordan ioro'iro göré sa'aho

é sa'are Jew rajoho bogo a'i sa'a ioro'iro rajehu é Galilee sa'are raromaruoho

¹⁶ é aribövioho ramoramo'ere raromarue höjo.

U'emu aji mabëhe iae garuomo'ajëjo.

Jaruvoho ramoramo'ero vuovo öriro jijiharue höjo.

U'emu ajoho rueromo jabesi örire ajivëvo'ajëjo.

Iesuhu éhi é'iröhego God-are surire jö jajivadëhi Iesuro éhi Galilee sa'are hiromo ajoho barovadeje.

¹⁷ Iesuro ajoho barueromo aevoromo jöho majëhiromo uënövadeje: Uehoro sisëho vuonugo'i uehoro mae baehëjo. Jemë iae gal'ië'arujëjo God-ro böröme namiromo muebejëvego.

Iesuhu uëvamu visu suovarue ae 4 jabuhu aevoromo hesi ijore ijore jijihare jöhoje.

¹⁸ Éhi'oromo iae Iesuro Galilee e'u riröre juvadeje. Juvo'i gavadeje Simon hesi iho göho Peter'o Andrew'o ö'o ö'o visue suovarue aëro jëvë'ëro viöho jovore ba'amamu.

¹⁹ Viöho jovore ba'amamu gëgorovo uëvadeje: Nasi ijoro ijoro ruehëjo naro röjëhijego jemëro bogo visuoho gagovo'i a'i ae magonahe gagovëvego nasinö jioruomo'iröhe höjo. ²⁰ Éhi uëvamu hejë'i jaburo viöho éhi vuonugo'i aevoromo hesi ijore ijore jirehonövareje.

²¹ Éhi'amu Iesuro val'i gavadeje ae gö ö'o ö'o James'o John'o Zebedee-are harihe niö'i boat gagore jabesi vavuohu'o gemuore arijamu. Ariromo jabesi viöho sigohijamu gëgorovo uvëvadeje: Ruehëjo. ²² Ruehëjämu hejë'i jaburo boat-ohu'o jabesi vavuohu'o é vuonugo'i aevoromo Iesuare ijore ijore jirehonövareje.

Iesuhu hesi jö majëhibe a ajëmibe juvade jöhoje.

²³ Éhi'amu Iesuro God rajahjarue osare osare God-are jö bëhoho röjëhibe God-hu böröme namiromo ae muebejëvo'iröhe jö mahö majëhibe guomo guome gö gö baejë'e aribövioho avohëvobe éhi'obe Galilee sa'ae bövioho juvo barëjadeje. ²⁴ Éhi'obe juvamu huhu éhi é'ade jöho hebe va'adoho Syria sa'are raromarue aribövioho jabu'o

ë jöho hebe va'oruomadeje. Hebe va'oromo aëro guomo guome gö gö vi'ehe gö gö baejë'e aribövioho Satan-are ariböviehu dëre abue'amë'e aribövioho simano sisérëjë'e aribövioho övo höru vuovëhë'e aribövioho ëhi jië'e aribövioho ujuohoromo jabiesi sa'are jioromo ruenövareje. Ujuoho rue'ego Iesuro ajëmi'ego marëjëvonövadeje. ²⁵ Ae aho'obëhe ave Galilee sa'are jioromo aruhe Amo 10 Jio'amaje Sa'are jioromo arue Jerusalem amo böromore Judea sa'a ioro'iorore jioromo aruhe Jordan jovo ioni gönö jioromo ë ro tagavoromo Iesu rihiromonövareje.

5

Iesuhu dahorure hiromo a jö majëhijadohoje.

¹ Rihiromamu Iesuro gavade ae aho'obëhe tagavoromo raromamu gagoro dahorure ajiomadeje. Ajiomoromo sa'are hijadeje. Hijamu hesi ijore ijore jijiharue ariböviohuro rovamu gëgorovo ² aevoromo jöho röjëhiromo üvädeje:

Huë mae jioruomaje aribövi jabiesi jöhoje.

³ Ae rahu uvë'oho: No bogo eni javuë'ero hesi God-ro ajamuijaje hö uvë'oho huë mae jioruomaje höjo

God-ro muebejëvego hesi aharire mae raromo'ië'ëro.

⁴ Huë vavaeni baejarue aribövioho huë mae jioruomaje höjo
God-ro huë sanue bojëmi'ië'ego.

⁵ Ma-taemo raromarue aribövioho huë mae jioruomaje höjo
God-hu üväde bövioho bise'oho bae'ië'ëro.

⁶ God-are mu maemu ga'i nimo avoharue aribövioho huë mae jioruomaje höjo
God-ro mu maho nugö'özjëhego jabiesi dë vövöbajo'oho mae jëvo'ië'ego.

⁷ Ae göëni vavaenimarue aribövioho huë mae jioruomaje höjo
God-ro jabiesi jöëni vavaenimo'ië'ego.

⁸ Dë vövöbajo'o ma-maemu jiaruoho huë mae jioruomaje höjo
God ga'ië'ëro.

⁹ Muorovo öri tugoho'i huë baerovarue öri jiovarue aribövioho huë mae jioruomaje höjo

God-ro uvo'ië'ego: Jabumë nasi aboji harihu'e hö uvo'ië'ego.

¹⁰ Mu mae vaejego aehu ma-jabu gemu i'u bojëmego baejaruoho huë mae jioruomaje höjo

God-ro muebejëvego hesi aharire mae raromo'ië'ëro.

¹¹ Jemëhu na uehorovevamu aehu sivëgoromo mu sisë vaejëvoromo ae sarerëmiromo jemesi jö sisë gö gö ëma atë'oho huë mae jëvaje höjo. ¹² Dë sasohoromo nimoro avohorëjo ë hesi bëhoho God-hu suvuoro jemëni ö'idöre bamëhajoho böröme jië'e jiaje. Urimo jö God-aro baeromo majëhinövare aribövi jabiesi örire jabu'o aëro ëhi gemuoho sisë vaejëvonövare höjo.

Sö'o iro'o jabiesi uhu jöhoje.

¹³ Söehu rumorovego i marëjajëhi jemëro sa'are aribövioho ëhi ajëmego mae jioruomaje höjo. Jemëhu ëhi sönö'e ajëmijarujoho sö hesi rihu barëjë'oho diehi'oromo röhu maho avohojöëni sisëgo ruruhö'öjarue höjo. Ruruhö'öromo ë döre jijiharue höjo.

¹⁴ O irehu ajivego gavaruehi jemë sa'are aribövioho ëhi ajivëvo'irarijoho jëvajëjo. Ame hojire jië'oho bogo gurihiroho jëvo'i ma-va'orahoro jëvo'ajëjo. ¹⁵ O iro buno'iraejë'iroho hevö gagoroho bogo gurihi'i ma-va'orahoro bamo'anuëjo ae aho'obëhe ë osare raromaruoho ajivëvo'iröhego. ¹⁶ Ëhesi bëhoho jemëro jemesi aji muoho ma-va'orahoro vaejego aëro ë garomo jemesi Vavue ö'idöre hijajoho rajahiruomo'irajo.

Moses o jö God-aro baeromo majëhinövare a ioro'ioro ë aribövi jabesi jögoru Iesuhu ejego marë barë'iröhohuni ëhuni rovade jöhoje.

¹⁷ Röhu jö göho nadi uvorëjo: Naehu rovode hesi bëhoho Moses-hu bojamuade jögorohu'o jö God-aro baeromo majahuinövare a iorol'ioro jabesi jöhu'o Iesu naehu mu'u'irodoho höjo. Na bogo ëhunioho rovode höjo. A'i ë ariböviehu jajivare jöe aho'o naehu ejego marë barë'iröhohuni ëhuni rovode höjo. ¹⁸ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ö'idö'o sa'a'o biririvoromo jiobe va'iröhoho Moses-are jögoroho bogo iaroho bisemu vadu'oho sisérë'i jöe aho'obëhe ë hesi muoho marë barë'ajëjo. ¹⁹ Ëhuni ae rahu Moses-are jögoru masijohu'o inino mahu'o ahë'oho o ae göehu ahoröhego röjëhijë'oho ëhi jië'e a hesi ihoho God-are öri ari'eroho bogojio'ajëjo. A'i ae rahu Moses-are jögoru ejë'oho o ae göehu eröhego röjëhijë'oho ëhi jië'e a hesi ihoho God-are öri ari'ere böröme jio'a'ajëjo. ²⁰ Ëhuni naro jemë uëvajëjo: God-are jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o jaburo Moses-are jöho ma'enarue höjo. Röhu jemëhu ë aribövi bogo iosirëmiromo God-hu nimaje mu bogo uhohu'o vaejë'oho God-are öri ari'eroho bogo mae bogo va'a'arujëjo.

Bogo dë vörönimo'iröhe jöhoje.

²¹ Jemë hejarije höjo uvavamu: Äero a mamioho ëhi uëvare höjo: Nadi aho anonëjo. Jaehu a anë'oho aëro ja guduamavoromo court-ro baejavo va'a'aruëjo. Ëhi uvamu hejarije höjo. ²² Röhu naro uëvajëjo: Ae rahu jaehu ae gö hesi örire dë vörönimë'oho aëro guduamavoromo court-ro baejavo va'o hesi höjo. O ae rahu jaehu jasi aemo'aemo sivoromo uavë'oho: Ja uehore bogojië'e ae javajë uavë'oho aëro guduamavoromo council masijo jabesi nunire baejavo va'o hesi höjo. O ae rahu jaehu ae gö agoromo uavë'oho: Ja simano bogojië'e ae javajë uavë'oho ëhuro ja vëni örire va'o hesi javajëjo. ²³ Ëhuni jasi suvuoro God-are maratuore bamaho'i ë namiromo uehorovoromo uvë'oho: O nasi aemo'aemohuro nasi jö sisëho uehorovaje hö uvë'oho ²⁴ suvuoroho maratu nuninö ëhuro bamo nugo'irögöro urimo va'oromo jasi aemo'aemohu'o sanuamirovoromo evare ijönö vuonorö'ö rueromo God-are öroro suvuoroho bamahonëjo.

²⁵ Aehu jasi jö sisë hesirire jië'éro ja baejavoromo court-re va'ië'iroho jemë niö'iro örire va'arujevaro jero ma-burëro sanu'e jöho majahinëjo. Sanu'e jö bogo majahijë'oho huro court gavaje a hesi övore bojami'ajëjo. Bojami'iramu court gavaje ahuro police bojami'iramu savoji gagore ba'amavo'iramu ë hil'a'anuëjo. ²⁶ Ëhi mähiemu hijuvo bojami'irane monioho aho'obëhe bojami barë'anuëjo. Iae na mae uëvajëjo.

Bogo goho'amo'iröhe jöhoje.

²⁷ Jemë hejarije höjo uvavamu: Urimo ëhi uëvare höjo: Nadi goho'amonëjo. ²⁸ Ëhi uvamu hejarije höjo. Röhu naro uëvajëjo: Ae rahu magonaho garomo goho'amo'ië'ohuro ëhuro hesi simanore goho'amë'e höjo. ²⁹ Ëhuni jasi övo manörire nunehu mu sisë garomo ëhuro God uehorovanue mu vuonugo'ië'iroho nunoho jahoromo bu'önëjo. Inöme gemu boremi'özjë'oho ma-jianovo'i jasi sine aho'o vënire va'ë'oho ëho sisë höjo. ³⁰ Jasi övo manöhuro mu sisë vaeromo God uehorovanue mu vuonugo'ië'iroho tarioromo bu'önëjo. Inöme gemu boremi'özjë'oho ma-jianovo'i jasi sine aho'o vënire va'ë'oho ëho sisë höjo.

Bogo vaboro nugö'ö'iröhe jöhoje.

³¹ Röhu ave jöhu'o uövuë'e höjo: Vaboro nugö'ö'ië'iroho suroro jajivoromo vaboroho bojamiromo evaro nugö'önëjo. Ëhi uövuë'e höjo. ³² Röhu naro uëvajëjo: Vaboroho bogo ma-juvë'e baruehu ëma nugö'özjë'oho ëho huro magonaho hesi örire mu sisë

vaejaje höjo. Ëhu'ëro ë magonahohuro ae gö masuvë'oho bogo maho masu'i ëho goho'amarue muoho vae'a'ajëjo. O ae göehu nugö'öjäde magonaho masuvë'oho goho'amarue muoho vae'a'ajëjo.

God-are öri ari'o iho o inömo iho bogo uvoromo darugo'e jö jövo'iröhe jöhoje.

³³ Jemë hejarije höjo uvavamu: Aëro a mamilohi ähi uëvare höjo: Darugo'e jö jövoromo mu vae'i mae uavë'oho nadi ahonëjo. A'i diehi vae'i uavanëhi ähi Badare nunoro vaenëjo. Ähi uvamu hejarije höjo. ³⁴ Röhu naro uëvajëjo: Mu vae'i mae uavë'oho nadi darugo'e jöho jövo'i ma-ahorirëro uanëjo. Nadi ö'ido ihoho uvoromo darugo'oho jövonëjo God hu böröme jioromo ë hijaje jiaje. ³⁵ Nadi ave sa'a ihoho uvoromo darugo'oho jövonëjo God-ro hesi höroho ë bamoromo hijaje jiaje. Jerusalem amo ihoho nadi uvoromo darugo'oho jövonëjo böröme namijaje a hesi ame jiaje. ³⁶ Jasi simano ihoho nadi uvoromo darugo'oho jövonëjo. Simano si'ore gemu namijöro uvë'oho o simano ue rövë'e gemu namijöro uvë'oho ja bogo mae bogo eni javo'ajëjo. ³⁷ Ëhuni nadi simano ihoho uvo'irögoro ae ma-uërëjo: Iae na ë'ejöjo. O bogo ë'ejöjo. Jöe ruëre numäre éma jövë'oho ëho hesi Satan-are jöho höjo.

I'u bogo mana bojami'iröhe jöhoje.

³⁸ Jemë hejarije höjo uvavamu: Urimo ähi uëvare höjo: Ae göehu gö hesi nune gemu bijioho hisivë'oho mana nune gemu bijioho hisivahonëjo. Ae göehu gö hesi ane gemu bu'uvë'oho mana ane gemu bu'uvahonëjo. ³⁹ Röhu naro uëvajëjo: Aehu sisë vaejavë'oho nadi nijio'iraerovonëjo. A'iro aehu a'isabi övo manörire anagë'iroho huotorovego a'isabi gönöhu'o anago'irajo. ⁴⁰ Aehu jasi niögu bae'i court-re baejavo val'ie'iroho jasi döre ba'amane niögohu'o bojamego bae'irajo. ⁴¹ Rome muorovo'e aehu uavë'oho: Ma-burëro ri'öromo nasi inömoho baejego va'oromo ehuro bamë uavë'oho jero huë baeromo ajamiromo bamojöro uavade röhoho iosiramiromo va'o numori'o bamahonëjo. ⁴² Aehu jasi örire böviëni bise'ëni éninamë'oho bojaminëjo. Mähuri bae'i nimë'oho nadi nijio'iraenëjo.

Nu huodaguarue aribövi huë baejëvo'iröhe jöhoje.

⁴³ Jemë hejarije höjo uvavamu: Urimo ähi uëvare höjo: Jasi ae gemuoho huë baenëjo. Ja'o muorovaje aho nue huodivonëjo. ⁴⁴ Röhu naro uëvajëjo: Jemë'o muorovarue aribövioho huë baejëvorëjo. Jemë mu sisë vaejëvarue aribövihuni God-are öroro éninamirëjo. ⁴⁵ Jemëhu ähi ë'ë'oho Vavue ö'idöre hijaje hesi aboji harihu'o mae jëvo'ajëjo. Ëhesi bëhoho Vavuehu maja ëni nugö'öjajoho bogo a mahuni gemu nugö'ö'i a mahu'o a sisëhu'o aho'o jabuni röromo nugö'öjaje höjo. ⁴⁶ O jemë huë baejëvarue aganohemu huë baejëvë'oho rabëni uvorëjo: Ëhuni God-ro suorovo mabëhe bojamui'ajëjo. Jemë'o uehorovorëjo. Vajiohu'e tax baeruomaje aribövioho jabu'o ähi jabesi aganoho huë baejëvarue höjo. ⁴⁷ O jemëhu jemesi ö mueno'emu rajëhijë'oho rabëni nimorohoromo uvorëjo: No ae aho'obëhe iosirëmiromo mu ma-mabëhe vaejë'e javuajëjo. Jemë'o uehorovorëjo. God-are jö bogo hejë'e aribövioho jabu'o iae ähi gemuoho ë'oromo jabesi ö mueno'ohemu rajëhijarue höjo. ⁴⁸ Ähi jië'e jiaje jemesi Vavue ö'idöre hijajehu mu bövi bise'o ma-mae vaejajëhi jemë'o ähi avoho vaerëjo.

6

Bogo aehu göjöro suvuoro bojëmi'iröhe jöhoje.

¹ God uehorovaruje mu vaejë'iroho gavë'iajo. Nadi a nuniroho ë muoho vaerego ehuro aëro jemë gë'irarëjo. A nunire vaejë'oho jemesi Vavue ö'idöre hijajohuro suvuorohu bogo mana bojëmi'ajëjo.

² Ëhi jië'e jiaje mae sisë bogojië'e a huë baeromo suvuoro bojëmi'ië'iroho nadi sinemuoho nimorohoromo hëgöe huanovoromo uvorëjo: Suvuoro'e ae jevajoho ro gehëjo. Hesi döhemu mae jio'amaje aribövi jabesi mue höjo. Ëho jaburo God rajahijarue osare raromoromo o öriri jijihoromo ëhi a nunire nimorohë'i suvuoroho i'imëmarue höjo aëro jabumë rajëhijöro. Röhu aveho na jö mae uëvajëjo. Jabesi iho döre jiajoho ëho jabu jabesi manaho mami'e ma-ioro'ioremu bae barëjë'e höjo. ³ A'i jemëhu huë baeromo a ajëmijë'iroho övo maehu ae ajëmijë'oho nadi adoho huruoho majahi'lì ⁴ jasi ma-saginiëri aho ajëminëjo. Ma-saginiëri ajëmijë'oho Vavue jaehu saginiëri vaejego gavajohuro jasi manaho iae bojami'ajëjo.

Diehi pari vae'iröhe jöhoje.

⁵ O jemëhu God-are öriri jö atë'iroho ma-döhemu mae jioruomaje ariböviehu vaejaruëhioho nadi ëhioho vaerëjo. Jabumëro God rajahijarue osare o öri duvahore riravoromo parie vae'i nimoruomaje höjo aëro gëjöro. Röhu aveho na jö mae uëvajëjo. Jabesi iho döre jiajoho ëho jabu jabesi manaho mami'e ma-ioro'ioremu bae barëjë'e höjo. ⁶ A'i jemëhu God-are öriri jö atë'iroho jero jasi sivue osaro va'oromo ojoho tugohoromo parie vaejego jasi Vavue gurihiro hijajohuro he'irajo. Ëhi'oromo pari vaejë'oho jasi Vavue jaehu saginiëri vaejego gavajohuro jasi manaho iae bojami'ajëjo.

⁷ O pari vaejë'oho nadi ruëroho numëroho ma-atobe va'orëjo. Hesi God-are jö bogo hejë'e aribövihuro uvoruomaje höjo: Nani noehu jö ëgobövi jaguromo majëhijë'oho ëhuro aru'aho masijohuro avoho he'a'aruëjo. ⁸ Jabuhu pari vaejaruëhioho nadi ëhioho ë'orëjo. Bogo pari vaejaruje majare jemesi Vavuohuro jemesi huë vavaenoho huro urimo gavaje höjo. ⁹ Ëhuni jemëro jöho nadi ëhioho jagu'irögoro a'i aviëhi jië'e jöho majahiromo parie vaerëjo. Uarëjo:

Nosi apajo. Ö'idöre hijanuoho
jero ae aho'obëhe nosi dë vövöbajo'oho avohahuego
noro ja gemu mae uehorovavo'irarëjo.

¹⁰ Jero böröme namiromo aho'obëhe muebejavuego
no jasi aharire gemu raromo'irarëjo.

Jasi aharire gemu raromoromo jaehu nimanuoho ruhe ö'idöre mae ejaharuëhi
ave sa'arohuro ëhi ejaho'irarëjo.

¹¹ Nosi ioho jarovo i'imamujego no ue'ahego da'uaguajo.

¹² Nosi sisëho uehorovoromo vuonugonëjo.

Ae göehu no sisë vaejavuego noeihu uehorovoromo vuonugaruëhi jero ëhi ajamuinëjo.

¹³ Nadi vörö'eroho ramuego rireromavuo'i

a'i ajamuinego A Sisëho bogo ruahö'öjavuo'irajo.

¹⁴ Ëhesi bëhoho jemëhu a jabesi sisë uehorovoromo vuonugë'oho ëhuro jemesi Vavue ö'idöre hijajohuro jemesi sisëhu'o uehorovoromo vuonugo'ajëjo. ¹⁵ O a jabesi sisë bogo uehorovoromo vuonugë'oho jemesi Vavuohuro jemesi sisëhu'o bogo uehorovoromo vuonugo'ajëjo.

Bogo aehu göjöro God uehorovo'i i vuonugo'iröhe jöhoje.

¹⁶ O jemëhu God uehorovo'i i vuonugë'iroho döëremu mae jië'e ariböviehu nu ano'e sisërovaruëhioho nadi ëhioho ë'orëjo. Ëhesi bëhoho döëremu mae jië'e ariböviehu i vuonugë'oho jabisi nu ano'oho ijumorovarue höjo aëro gëjöro jabuhu i bogo ijaruoho. Röhu aveho na jö mae uëvajëjo. Jabesi iho döre jiajoho ëho jabu jabisi manaho mami'e ma-ioro'ioremu bae barëjë'e höjo. ¹⁷ O jaehu i vuonugë'oho jasi sine bövie bise'e avohorovoromo ninugu'le jovëro simanoro otehoromo nu ano'oho u'orovonëjo. ¹⁸ Ëhi ë'ë'oho aho bogo ga'a'aruëjo ja ioho vuonugë'e javo'iramu ga'i jasi Vavue gurihiro

hijajohuro huro sivue ja ga'a'ajëjo. Jasi Vavue jaehu saginiëri vaejego gavajohuro jasi manaho iae bojami'ajëjo.

Ave sa'are bogo a'i ö'idöre inömo babaenemi'iröhe jöhoje.

¹⁹ Röhu ave sa'aroho nadi inömoho aho'obëhe jemesi sinënioho avohoromo babaen-emirëjo. Sa'aroho inömoho dë'irae'amaje höjo. Majero tarivo'amaje höjo. Vajiohu'e ariböviëro osaho dadovoromo ujuoharue höjo. A'i ö'idöro avoho babaen-emirëjo. Ö'idöroho inömoho bogo dë'irae'amaje höjo. Majohoh bogo tarivo'amaje höjo. Vajiohu'e aribövioho bogo osaho dadovoromo ujuoharue höjo. ²⁰ Inömo inömoho nadi jemesi sinënioho gemu bahi'i God-are öroro bojamego huro hesi öri ari'ere bahi nugëho'irajo. Ëhi jië'oho majohoh bogo tarivo'amo'ajëjo. Bogo dë'irae'amo'ajëjo. O vajiohu'e aehu ojo dadovoromo inömo ujuoho'iröhoho bogojio'ajëjo. ²¹ Jasi mae sisë dinö'e jiajire jasi dë vövöbajo'oho ë gemu jio'a'ajëjo.

Sino haho'ohesi iroho nuni jiaje uhu jöhoje.

²² Jasi sino hesi iroho nunoho höjo. Jasi nuni mae jië'oho ëhuro aji maro hi'a'anuëjo. ²³ O jasi nuni sisë jië'oho ëhuro ja ramoramoro hi'a'anuëjo. Ëhesi bëhoho naro uëromo ë'ajëjo: Jasi uehoro ramoramovavë'ohuro ëhuro ramoramomo maro hi'a'anuëjo.

Monie iruno'le niögu suhi'ë ë hesi jöhoje.

²⁴ Ae niö'i börömoho gemuoho jëvajëromo jabesi mu gemuore havoromo vaejë'oho bogo eni javo'ajëjo. Ja göho nue huodivo'i göho rajahi'anuëjo. O göho mae uehorovo'i göho bijönimo'anuëjo. Ëhesi bëhoho God'o moni'o niö'i börömoho gemuoho jëvajëromo gemuore havoromo mu vaejë'oho bogo eni jëvo'ajëjo.

²⁵ Ëhuni uëvajëjo: Nadi uvorëjo: I jovo'o rabe ue'ahoromo bogo vuovo'i biririvoromo raromo'ejarëjo. O uho niögu'o rabëro sino haho'oho riogivo'ejarëromo nurunurumorëjo. Ëhesi bëhoho ioho ma-bise'e jio'i jemëhu biririvoromo raromarujoho ého börömoho höjo. Uho niögu'oho ma-bise'e jio'i sino haho'oho jëvajoho ého börömoho höjo.

²⁶ Röhu ugehu döre va'aruoho uehorovohëjo. Noehu ë'aruëhioho ugoho bogo éhioho iruno'oho bivo'i o bogo gagovo'i o bogo ujuohoromo osaroho ro avoho bahijarue höjo. Bogo éhioho ë'oruomaje höjo röhu jemesi Vavue ö'idöre hijajohuro ugoho mio'amaje höjo. Röhu jabumë ma-bise'e jio'amo'i jemë masijo mae jëvajëjo. Ëhuni hu jemë'o avo'avoho muebejëvo'ajëjo. ²⁷ O jemëhu uvë'oho: No diehi'oromo ave sa'aroho majae ëgo'o raromo'ejarë uvoromo nurunurumë'oho na ëhuro jemesi vuovo'irarije majaho iosiramiromo ruëhi ma-bisemu gö'o raromobe va'orëjo. Bogajo.

²⁸ O niögënioho rabëni nurunurumaruje höjo. Bëhoho bogohöjo. Je'ore resu resuehu diehi'oromo ri'amaruoho éhu'o uehorovohëjo. Aehu mu vaeromo niögu avoharuëhioho resu resuoho bogo éhioho ë'arue höjo. ²⁹ Bogo éhioho ë'arue höjo röhu ave resu resuohuro ma-mabëhe kavuego garomo nosi dëho vuëvavuaje höjo. Naro jemë uëvajëjo: A böröme Solomon niögu ma-mabëhe io'amonövadoho ého ma-jianovo'i ave resu resuohuro éhi ma-mabëhe mae kavuo'amaje höjo. ³⁰ Jaruvëhi resu resuoho rijego nérëhi éhi aëro jahoromo vëniro huo'amarue höjo. Röhu éhi jië'e resu resuoho God-ro muebejego marëromo kavuo'amaje höjo. Resu resuoho ma-bise'e jio'amo'i jemë masijo mae jëvajëjo. Ëhuni uvorëjo: Hu no'o avo'avoho muebejavuoromo uhe niöge i'imamui'ajëjo. Nurunurumarujoho God bogo ma uehorovaruje aribövie jëvajëjo. ³¹ Ëhuni nadi uvorëjo: No i rabe jovo rabe i'ejarëjo. O niögu rabe io'amo'ejarëromo nurunurumorëjo. ³² God-are jö bogo hejë'e raromarue ariböviohuro ie jove bövie bise'e éhuremu uehorovoruomaje höjo. Röhu jemëro nadi éhioho ë'orëjo. Jemesi Vavue ö'idöre hijajohuro iae mae garomo uvajëjo: Jemë iëro jovëro

rabëro ëhuro biririvoromo raromarujëjo. ³³ Ëhuni nadi ëhemuoho uehorovo'i a'i God-hu böröme namiromo muebejëvaje muoho noehu vaejöro huhu nimaje muoho ého nunoro bamorëjo. Ëhi ë'ë'oho God-ro jemesi aru'ahoho muebejëvoromo röhu ie jove niöge givae bövie bise'e ëhu'o romoromoro bojëmi'ajëjo. ³⁴ Ëhuni néröhunioho nadi nurunurumorëjo. Néri evare ë maja hesi muoho uehorovo'arujëjo. Majae gemu hesi huë vavaene jaruvo majae gemu uehorovarujoho höjo. Ëhuni néri hesiroho nadi nurunurumorëjo.

7

Bogo döro bamorovoromo a jabesi sisë mevo'iröhe jöhoje.

¹ Röhu nadi döroho bamorovoromo a jabesi sisëho mevorëjo. Jabesi sisë bogo mevë'oho God'o jemesi sisëho bogo mevo'ajëjo. ² Jemë diehi jië'e uehoro baeromo mevarujëhi God-ro éhi jië'e uehoro baeromo mevëho'ajëjo. I'u'e mae bojamë'ohuro ëhuro i'u'e mae bae'a'arujëjo. O bisemu bojamë'oho bisemu bae'a'arujëjo. ³ Ja diehi'oromo ijo ugobajo'e biseharihehu isiare nunire namijajoho ga'i ijo börömehu jasi nunire namijavajoho bogo gavanuejo. ⁴ Jasi nunire ijo börömehu tugohavë'oho ëhu'oho ja rabëni jasi aemo'aemoho uanëjo: Ë'ego na jasi nunire ijo ine namijavajoho jahahöjo. ⁵ Sareri ae javajëjo. Jasi nunire ijo börömehu tugohavajoho jero urimo jahonëjo. Jahonugoromo evare avoho garomo ijo ino harihoho isiare nuniroho jahaho'anuëjo.

⁶ Röhu God-are inömo maho nadi öho mëmi'i jemesi nieniaho nadi mahu nuniroho ruruhö'örëjo. Ëhi ë'ë'oho jaburo önu bijö'éro vaenugoromo evare huotorovoromo jemë umijëvo'ajëjo.

Biririvoromo God ua ga'iröhe jöhoje.

⁷ Röhu biririvoromo God ua garëjo. Biririvoromo ua gavë'oho ujuoho'arujëjo. Biririvoromo nahorëjo. Nahë'oho biroho'arujëjo. Ojoho ano'anovorëjo. Ano'anovë'oho God-ro jiovëho'ajëjo. ⁸ Ae rahu ua gavë'oho ujuohoruomo'ajëjo. Nahë'oho birohoruomo'ajëjo. Ano'anovë'oho ojoho jiovëho'ajëjo. ⁹ Nasi jö hejarujoho ae gö vavu ömo'ömo'e jëvajëjo. Jemesi harihoho uëvë'iroho: Ie bojemego na ijö uëvamu hejë'oho na jemë sareramiromo munë bojamirëjo. ¹⁰ O uëvë'iroho jovo mie bojemego na ijö uëvamu hejë'oho na jemë sareramiromo sigobu sisëho bojamirëjo. Bogajo. Jemë i mae i'imami'arujëjo. ¹¹ Jemë sisë aribövie jëvajëjo röhu jemesi aboji harihu'o avoho suvuorëmi'irarije öroho iae gavaruje höjo. Jemë sisë jëvo'i ö'idöre hijaje jemesi Vavuoho mae jiaje jemëro biririvoromo uvorëjo: Hu maëro jië'éro ae rahu ua gavë'oho suvuoro mabëhe bojamuinövo'ajëjo.

¹² Ëhi jië'e jiaje jemë ae göehu diehi vaejëvojöro négë'oho jemë'o ëhi jië'e muoho ae gö jabesi öroro vaejëvorëjo. Ëhi jië'e mu vaejë'ohuro ëhuro Moses-are surire jögorohu'o jö God-aro baeromo majëhinövare surire jöhu'o ë jö hesi bëhoho ejëho'arujëjo.

Ojo harihure rumo va'iröhe hesi jöhoje.

¹³ Röhu ojo harihoro rumo va'orëjo. Véni'ere va'arue ojoho öroho börömëro jië'éro ëhu'éro ae aho'obëhe ë va'oruomaje höjo. ¹⁴ A'i maro raromoröhe ojoho öroho biseharihe jië'éro hesi ae ma-gemuëro gemuëro birohoromo ë va'arue höjo.

Jö majahuijarue ae gö jabesi mure garomo uvo'lejo: Sareri jöe majahuijarüejo. Ëhesi jöhoje.

¹⁵ Gavë'i raromorëjo. Aëro rueromo God-are jöho huotohuotovoromo majëhijego ejëhojöeni uëvajëjo. Jabumë ma-döhemu sheep va'ëne jio'amo'i uhoho vörö'e mioho va'ëne jio'amajëjo. ¹⁶ Jabesi mure garomo uvo'a'arujëjo: Ëäribövioho God-are jö

sareril'e majahuijarue aribövioho jioruomajëjo. Rihu'l'e grape bajo uro'ië'iroho ë ö'iremu uro'i bibë'e ijo sisëroho bogo uro'a'anuëjo. O meso böso uro'ië'iroho mesoremu uro'i bibë'e resu sisëroho bogo uro'a'anuëjo. ¹⁷ O ijo mahuro bajo mae rael'i ijo sisëhuro bajo sisë rae'amaje höjo. ¹⁸ Ijo maho bajo sisëho bogo rae'i ijo sisëho bajo maho bogo raejaje höjo. ¹⁹ Ije aho'obëhe bajo bogo ma raejë'oho huo'öromo vëniru ruruhö'öjärue höjo. ²⁰ Ëhu'ëro jië'ëro jabesi mure garomo uvo'a'arujëjo: Ëho jaburo bogo rae avohë'ëro God-are jöho bogo avoho majahuijarue höjo.

Bogo Bada ma-döëremu uvarue a'i Vavuehu nimaje mu vaejarue ariböviehu God-are öri ari'ere va'iröhe jöhoje.

²¹ Aehu na uevaruoho: Bada Bada uevaruoho ioro'iorohuremu God-are öri ari'eroho va'oruomo'ajëjo. Ioro'iorohuremu bogajo. A'i ae rahu nasi Vavue ö'idöre hijaje aehu nimajoho ë'ë'ohuro ë ariböviohuremu öho va'oruomo'ajëjo. ²² Ëmajaho rue'iramu ae aho'obëhe ueruomo'ajëjo: Bada Badajo. Noro jasi ihore God-are jöho majëhiromo Satan-are sisë aribövioho a dëroho rarovö'öjëvoromo mu masijoho aho'obëhe vae'amare höjo. ²³ Vae'amare hö'iramu evare naro uë'ejöjo: Na jemë bogo gëvode höjo. Bogo mae bogajo. Jemë mu sisë vaejaruje aribövie jëvaje ëhuni rori'l'o va'ohëjo.

Simano ma'le ahu'o simano sisë'e ahu'o javu vaejare uhu jöhoje.

²⁴ Röhu naehu jövaje jö ae rahu ejehajoho öhi jië'e a hesi jöho naro uhu'l'e majëhi'ië'ajëjo. Simano ma'e ae gemuëro javuoho munë'e sa'are vaejade höjo.

²⁵ Vaejë'ëro öni börömëro jovo börömëro buru börömëro rueromo ë javuoho anade höjo. Anamu bogo buevade höjo munë'e sa'aro vaejë'ëro. Nasi jö ejehajeho aho ë simano ma'e aho va'ëne höjo. ²⁶ A'i naehu jövaje jö ae rahu heromo bogo ejehajoho öhi jië'e a hesi jöho na majëhi'ië'ajëjo. Simano sisë'e ae gemuëro javuoho nie'ure vaejade höjo.

²⁷ Vaejë'ëro öni börömëro jovo börömëro buru börömëro rueromo ë javuoho anamu buevade höjo. Buevoromo sa'are nemoromo garahörö'e baejade höjo. Ahia mino'ëjo.

²⁸ Ëjöho Iesuro majëhi barëjamu ë tagavare ariböviohuro heromo tiöromo uvoruomadeje: Hesi jöho darugo'e jö ma-mabëhe javavajëjo. ²⁹ Öhi uvoruomade hesi bëhoho jabesi jögoru öri röjëhijärue ariböviehu röjëhijärëhioho hu bogo öhioho majëhi'i a'i hesi birire baejë'ëro jöho majëhijadeje.

8

Iesuhu sino jomo'e a ajamade jöhoje.

¹ Iae Iesuro dahorure abuejadeje. Abuejamu gagorovo ae aho'obëhe hu rihiromoruomadeje. ² Rihiromoruomadeje sino jomo'e ae gemuëro hu birohoromo ague aho hiromo uavadeje: Bada ja nasi sino avoheho'iranoho ja eni javajëjo. Ëhuni jasi nimoromo ajemijë'ohuro iae ajemi'anuëjo. ³ Ajemi'anuëjamu Iesuro övoho nugö'öromo sinoho rëhahoromo uavadeje: Iae na negajëjo ajami'iro. Marëjëjo. Marëjë uavamu gavë'i jomoho rireromoromo hesi sinore sisë sisëho barëjadeje. ⁴ Sisë sisëho barëjamu gagorovo Iesuro uavadeje: Aveho hejëjo. Nadi aho uënéjo. A'i ma-va'iranoho jasi sinoho priest röjahijego ga'irajo. Ëhi'oromo Moses-hu uövuade öhi jië'e suvuoroho God-are öroro bojamego aëro garomo uvo'irarëjo: Jasi sinore sisëho barëjë'ëro iae mae javajëjo.

Iesuhu Rome rajo hesi mu vaejaje a avohade jöhoje.

⁵ Öhi'onugoromo Iesuro va'o Capernaum amore höröjadeje. Höröjamu Rome raje muorovo simano vaejaje ahuro rueromo uavadeje: ⁶ Bada nasi mu vaejehajeho aho guomo guome jioromo vi'lehe sisë maro baeromo bogo vuodovë'e ma-röhoremu

raromajëjo. Na ja ajaminëjo o bogajo. ⁷ Bogajamu uavadeje: Iae na ja'o ö'oromo hesi sinoho ajami'ejöjo. ⁸ Ajami'ejöjamu rue simano vaejaje ahuro uavadeje: Bada iae mae höjo röhu na ae ma-bise'e jevoromo sisë jevë'e jaehu nasi osare ö'ë'oho bogo maehu höjo. A'i ma-jö'éro jöe jövego nasi mu vaejehaje aho marë'irajo. ⁹ Ma-jö jövego mu rovaje hesi öroho iae na gavë'e jevajëjo. Ëhesi bëhoho na nasi a masijo jabesi aharire jevë'éro jabesi jöho ejëhoromo muoho vae'i muorovo aribövioho nasi aharire jëvë'éro nasi jöho ejëhoromo muoho vaejarue höjo. Naehu muorovo ae gö uavë'oho: Va'ë uavë'iroho iae hu va'aje höjo. O muorovo ae gö uavë'oho: Rovë uavë'iroho iae hu rovaje höjo. O nasi mu ajemaje a uavë'oho: Mue ëhi ëhi vaejë uavë'iroho iae hu ëhi vaejaje höjo. Ëhu'éro jö jövego mu rovaje hesi bëhoho iae na gavë'e jevajëjo. Ëhuni uavajëjo: Ma-jö'éro jöe jövego marëjajo. ¹⁰ Ëhi uavamu Iesuro heromo tiøjadeje. Tiöromo hu rihiromare aribövioho uëvadeje: Hu mabëhe uehorovevade höjo. Ëhi jië'e aho na bogo birohë'e jevajëjo. Nosi Israel rajoho jabu'o bogo ëhioho mae uehorovevaruëjo. Iae na mae jövajëjo. ¹¹ Ëhuni uëvajëjo: Sa'a ioro'ioro raje ae aho'obëhe maka rojomajire beva'ajire jioromo God-are öri ari'ere va'oromo Abraham Isaac Jacob jabu'o gemuore raromoromo ie ue'ahoruomo'ajëjo. ¹² A'i Israel raje God-are öri ari'ere va'o raromo'iröhe röho jiëhajoho God-ro Israel rajo a ioro'ioroho babu'öjëvo'iramu ëho bogo va'i rori'o ramoramoro va'a'aruëjo. Ëdirö'ore ae aho'obëhe nierusuburu'e bamoromo ane ja'iho vuogigimoruomo'ajëjo. ¹³ Ëhi uënugoromo Iesuro ë simano vaejaje aho uavadeje: Va'onëjo. Diehi jio'iröhego jaehu mae uehorovanëhi iae ëhi jiaho'ajëjo. Ëhi uavamu gavë'i evare hesi aho marëjadeje.

Iesuhu ae aho'obëhe jabesi sino ajëmade jöhoje.

¹⁴ Ëhi'onugoromo Iesuro Peter-are osare va'adeje. Va'oromo gavadeje Peter-are jure magonahoho sine vörö'irae'ego röhore raromamu. ¹⁵ Raromamu gagorovo Iesuro magonaho hesi övoho rëhahamu vöröho u'uhadeje. Vöröho u'uhamu hegorovo magonahohuro ri'öromo Iesuni iruno'e avohahadeje.

¹⁶ Ëhi'amu majae beva'amu gavë'i Satan-are a sisëhu dëre abue'amë'e aribövioho aho'o aëro sö rovareje. Sö rovamu gagoro Iesuro jöe jövoromo ajëmiromo Satan-are aribövioho rarovö'öjëvadeje. O guomo guomo'e aribövioho aho'o jabesi sinoho avohëvamu marëjëvadeje. ¹⁷ Ëhi a ajëmade hesi bëhoho mami'e jö God-aro baeromo majëhinövade ae Isaiah-ro jajivoromo uvadeje:

Nosi guomo guomo hesi i'uoho huro nigemahuë'e höjo.

Nosi vi'ehoho rori'o bava'ë'e höjo.

A ioro'iorehu Iesuare ijore ijore jijiho'ia'amugo Iesuhu jö majëhijade jöhoje.

¹⁸ Ëhi'oromo Iesuro gavade ae aho'o hesi bëhire ruë numë tagavamu gëgorovo hesi ijorajo ömo'ömoho uëvadeje: Ruerego no e'u ioni gönö va'irarëjo. ¹⁹ Ëhi uëvamu Jew rajo jögoru öri röjëhijaje ae gemuëro rueromo Iesu uavadeje: Tisa ja dinö'e dinö'e va'ë'iroho na jasi ijore ijore juvonövo'ejöjo. ²⁰ Juvonövo'ejöjamu Iesuro ë aho uavadeje: Jero nasi ijore ijore juvo'i uevanuëjo röhu je'o majehu sa'a gagore röho avohoromo mare raromaruoho iae jiajëjo. O je'o ugehu iju vaeromo mare raromaruoho iae jiajëjo. A'i God-are A Ma naehu niavaje hijaje osaho bogojevajëjo. Nadi uvonëjo: Nörö'o hibe juvë'oho mae hibe juvo'ejöromo nasiriroho ruenëjo. ²¹ Ëhi'amu Iesuare ijore ijore juvaje ae göëro ri'öromo Iesu uavadeje: Bada uevego na nimo vuonorö'ö va'oromo nasi vavuoho guavo'iröjo. Guavoromo hujeji evare jasi ijore ijore juvo'iröjo. ²² Juvo'iröjamu Iesuro uavadeje: O-ajo. Jero nasi ijoro ijoro juvëjo. Vuonugego vuovo örire jijiharue ariböviohuro jabesi aribövioho guavo'amo'irarëjo.

Iesuhu uavamu jovo börömehu ruhosöjade jöhoje.

²³ Ëhi'oromo Iesuro boat gagore ajio hijamu hesi ijomoro ömo'ömohuro hu'o ajio gemuore raromoromo va'areje. ²⁴ Va'ihö gavareje e'u döre buru börömoho rueromo jovohu hasa'ego boat gagoho abo rarovamu. Abo rarovo'i röhu Iesu niavë'e jiadeje. ²⁵ Iesu niavë'e jiamu gagorovo va'o ijomoro uavareje: Bada ajamuëjo. Vuovavuo'ië'ajëjo. ²⁶ Vuovavuo'ië'ajëjamu uëvadeje: Jemë rabëni juhuonivarujëjo. Jemë God bogo ma uehorovaruje aribövie jëvajëjo. Ëhi uënugoromo ri'öromo burohu'o jovohu'o uëvadeje: Vuonugohëjo. Vuonugohëjamu jovohu u'uhoromo ma-jörume ruhijadeje. ²⁷ Ma-jörume ruhijamu gavë'i rueho jaburo uarovareje: Ave aho diehi jië'e ae höjo. Huhu uëvë'oho bogo aëremuoho ejaho'i burohu'o jovohu'o jabu'o hesi jöho ejaharue höjo.

Aru'aho sisë ae niö'i jabesi deroho Iesuhu rarovö'øjëvade jöhoje.

²⁸ Ëhi'onugoromo Iesumëro va'aroho va'o e'u ioni gönö Gadarene rajo jabesi sa'are va'o baboro bejareje. Baboro bejamu gavë'i ae niö'iro guavo'amarue juju gagore arije'ëro rueromo Iesu birohareje. Röhu ë ae niö'ioho Satan-are a sisëro dëre abueruomë'ëro jië'ëro vörö ma'e jëvadeje. Ëhuni ae aho'obëhe juhuonivareje ë örire jijiho'iröhöho. ²⁹ Ëhi jië'e vöröho jëvë'ëro birohoromo ma-darugo'o uvareje: God-are Harihoho ja rabëni sihusihuaguo'i rovane höjo. Noehu i'u bae'iröhe majaho bogo rovë'e na ja éma öri'ahoro huë sisëho vi'ehoho bojamui'i rovane höjo. O diehi'avuo'i rovane höjo. ³⁰ Rovane höromo gavare aruhëre mahe aho'obëhe gemuoro ie ue'ahamu gagorovo ³¹ Iesu uavareje: Ja rarovö'øjävugorovo uövuego no suorovo va'oromo aruhe mahu jabesi dëre va'o abuejarëjo. ³² Abuejarëjamu uëvadeje: Ëhuro va'ohëjo. Va'ohë uëvamu hejë'i ë ae niö'i jabesi dëre jioromo suorovo va'oromo ruhe mahu jabesi dëre abueruomadeje. Abueruomamu ë mahohuro aho'obëhe baradore va'o rireromoromo e'ure siö ruruöhö'va'oromo jove ue'ahoromo vuovadeje.

³³ Vuovamu gavë'i mahu muebejarue aribövihuro huruomoromo amore va'oromo ae uëvareje: Aru'aho sisëhu dëre jëvade aho ëhi marëjëvohijajo. O mue gö gö ëhi ëhi ruehijajo. ³⁴ Ëhi majëhijamu ae aho'obëhe heromo Iesu biroho'i rueruomadeje. Rueromo garomo uavareje: Ave sa'aho vuonugo'i va'ëjo.

9

Övo höru'e vuovahë'e a Iesuhu ajamade jöhoje.

¹ Ëhi'amu Iesuro boat gagore ajiomoromo jovo döre va'adoho va'o hesi amore ravo'amadeje. ² Amore ravo'amamu gagorovo övo höru'e vuovahë'ëro hesi maratuore raromaje aho aëro giojimo barovareje. Barovamu gagorovo Iesuro gavade jaburo hu mae uehorovamu gëgorovo övo höru'e vuovahë'e aho uavadeje: Harihohajo. Mabiririvëjo. Jasi sisëho uehorovoromo vuonugoromo mu'u barëjahë'e höjo. ³ Mu'u barëjahë'e höjamu hegorovo jögoru öri röjëhijarue a ioro'iorohuro uehorovoromo uvareje: Asë'ëjo. Ave ahuro God-are ihoho ijumajëjo. ⁴ Ëhi uvamu Iesuro gëromo uvadeje: Jabumë ëhi uehorovaruëromo uëvadeje: Jemë rabëni uehoro sisëho baejarujëjo. ⁵ Jemë'o uehorovohëjo. Nani ja ae éma ua'a'anuëjo: Jasi sisëho uehorovoromo vuonugahë'e hö ua'a'anuëjo. Ja ëhi ua'ibejanëjo aho nunoho bogo ga'ibejarëjo ja mae o sarere jövë'e javego. Röhu ja bogo éma ua'a'anuëjo: Ri'öromo nami juvëjo hesi guomo guomoho bogo barëjego ja javojagojöëni. ⁶ Röhu ë bogo éma jövö'ibejane jöho iae na jövö'ejöjo huro ejehoromo ri'ö nami juvege jemëro ë muoho garomo ëhuro ga'irarijego God-are A Maho naro sa'are hijajire evare sisë mu'uvaje darugoho baejë'e jevego. Ëhi uënugoromo röhu övo höru'e vuovahë'e aho uavadeje: Ri'öromo raromanue maratuoho banigojiomoromo baeromo jasirëro

va'ëjo. ⁷ Va'ëjamu iae ri'öromo hesirëro va'adeje. ⁸ Va'amu gavë'i ë aribövihuro juhuonivoromo uvoruomadeje: God-ro ma-ae uavamu mu böröme ë'ade höromo God rajahiuomadeje.

Iesuhu uavamu Matthew-hu aevoromo hesi ijore ijore juvade jöhoje.

⁹ Ëhi'amu Iesuro va'adeje. Va'i gavade tax baejaje ae hesi ihoho Matthew hesi mu vaejaje osare hijamu gagorovo uavadeje: Rueromo nasi ijoro ijoro juvonövonëjo. Juvonövonëjamu hegorovo ri'öromo aevoromo hesi ijore ijore juvonövadeje.

¹⁰ Ëhi'amu Iesumëro Matthew-are osare ie ue'ahamu evare tax baejarue ae aho'o sisë aribövie aho'o ého jaburo rueromo Iesu'o hesi ijorajo ömo'ömohu'o gemuoro ioho ue'ahareje. ¹¹ Ie ue'ahamu gëgorovo Pharisee aribövihuro Iesuare ijorajoho uëvareje: Asë'ëjo. Jemesi börömoho rabëni tax baejarue aribövihu'o sisë a ioro'iorohu'o gemuoroho hiromo ioho ijajëjo. Ëhi jië'oho sisë höjo. ¹² Ëhi jië'oho sisë hö uvavamu Iesuro hu'o hegorovo ë Pharisee aribövihuo uhu'e uëvadeje: Jemëhu nasi aribövi ëhi uëvarujoho röhu guomo guomo'e aribövihuremu doctor gavarue höjo mae jëvë'e aribövihuo bogajo. ¹³ Va'oromo ave jö hesi bëhoho nahoromo birohorejо. God-ro uvajëjo: Na negajëjo a huë bae'irarije muoho vaejöro mi suvuoroho bogajo. Naro sisë aribövihuo nasinö jëvojöro uë'i rovode höjo ma-döemu mae jëvë'e aribövihuo bogajo.

Bëhoho rabëni Iesuare ariböviehu i bogo vuonugare jöhoje.

¹⁴ Ëhi'amu John-are ijore ijore jijiharue aribövihuro rueromo Iesu uavareje: No'o Pharisee aribövihu'o God uehorovo'i ie vuonugarue höjo. Noro ëhi ë'arue höjo röhu jasi aribövihuo rabëni bogo éhioho ioho vuonugarue höjo. ¹⁵ Rabëni bogo éhioho ioho vuonugarue höjamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Nasi ijore ijore jijiharue ariböviehu i bogo vuonugarue hesi bëhoho naro uhu'e uë'ië'ajëjo. Na jemëro uvarujëjo: I'o masuröhe a hesi söröre rueromo aemo'aemëro huë vavaene baeruomo'ajëjo. Bogo éhioho ë'i iae ie ue'ahoruomo'ajëjo. Röhu majae ijönö i'o masuröhe aho aëro guduamo bava'iramu evare ioho vuonugo'aruëjo. Avevejö'oho naro jabu'o hijë'ego jabu ioho bogo vuonugo'aruëjo.

Jew rajehu gororovo'iröhe jögoru mamiohu'o Iesuhu barovade mu i'ohu'o bogo gemuore havo'iröhe jöhoje.

¹⁶ Ëhi uënugoromo Iesuro uhu jöe gö'o majëhiromo uëvadeje: Niögu i'ohu'o mamiohu'o bogo havo'anuëjo. Bogo havoromo niögu mami dadovadiroho niögu i'o hesi vituoho baeromo niögu mami hesi gagoroho bamoromo sigohi'anuëjo i'ohuro duduhirovoromo ruho barovego böröme dadorovojöeni. ¹⁷ O wine jovo mi sino gagore bigu'ië'iroho jovo i'ohu'o mi sino mamiohu'o bogo gemuoroho havoromo jovo i'ohu'o mi sino mamiroho bigu'anuëjo. Ëhi ë'ibejanëjo jovohuro gatovoromo ögohuro bibivoromo mi sinoho mamiëro jië'ëro tögömoromo dadorovego jovohu rova'ibejajo. A'i jovo i'ohu'o mi sino i'o hesi gagoremu bigu'anuëjo. Bigu'iramu jovohu mi sinoho mae jio'amo'ajëjo.

Iesuhu magonahe niö'i Jairus-are abojoihu'o magonahe gö'o ajëmade jöhoje.

¹⁸ Iesuro ëhi uëvamu gavë'i Jew rajo a böröme gemuëro rovadeje. Rueromo ague aho hiromo Iesu uavadeje: Nasi aboje avevejö'e guomajëjo. Jero rueromo jasi övoho hesi sinoro bamego i'ovajo. ¹⁹ I'ovajamu hegorovo Iesuro ri'öromo hu'o hesi ijorajo ömo'ömohu'o ë a hesi ijore va'areje.

²⁰⁻²¹ Örire va'amu gavë'i magonahe gemuëro jabu'o va'adeje. Ëmagonahe man-aero garorovade guomo guomoho bogo barë'i vadune aho'obëhe 12 baejë'ëro jië'ëro uehorovoromo uvadeje: Na Iesu ma-niögohuremu rëhë'ohuro ëhuro marëjevo'ajëromo

Iesuare dejonö rueromo niögu viture röhadeje. ²² Rëhamu hegorovo Iesuro huotorovoromo magonahoho garomo uavadeje: Abojëjo. Nadi juhuonivo'i biririvëjo. Jero na mae uehorovevamu ëhuro ja marëjavë'e höjo. Marëjavë'e hö uavamu gavë'i marëjadeje.

²³ Marëjämu gagorovo Iesuro va'oromo ë a börömo hesi osare va'oromo gavade virikö vavaeni'e huosiharue aribövioho ë raromo'i ae aho'obëhe darugo'o nierusuburu'e bamamu gëgorovo ²⁴ uëvadeje: Ae aho'o va'ohëjo. Magonaho harihoho bogo guomo'i ma-niavajëjo. Ma-niavajëjamu hegoro rueho jaburo Iesu sivoromo ijo'ijahareje. ²⁵ Ijo'ijahamu huro ae aho'obëhe rarovö'öjëvonugoromo magonaho hesi osare va'oromo övoho baejamu i'ovoromo ri'øjadeje. ²⁶ Ëhi ë'ade jöho ë sa'aho aho'obëhe rumorovobe va'adeje.

Ae niö'i nuni tugorohëvadoho Iesuhu ajämamu marëjëvade jöhoje.

²⁷ Ëhi'amu Iesuro ë amoho vuonugo'i örire juvo va'adeje. Örire juvo va'amu gagorovo nuni sisë'e ae niö'iro rihiomoromo uvobe va'areje: David-are ujoho böröme javaje jero noni vavaenimëjo. ²⁸ Ëhi uvobe va'amu Iesuro osare va'adeje. Osare va'amu rue ae niö'iohuro rovareje. Rovamu gëgorovo Iesuro uëvadeje: Na jemë mae uehorovoromo uvarujëjo: Nörö ajamui'iröhoho eni höjo. Eni höjamu uavareje: Bada io'ajo. ²⁹ Io'ajamu Iesuro nunoho röhëhoromo uëvadeje: Ëhi jië'oho jemëhu uehorovarujëhi iae ëhi jiëho'ajëjo. ³⁰ Ëhi uëvamu gëgorovo nunoho marëjëvamu mae uherihareje. Mae uherihamu gagorovo Iesuro darugo'o majëhiromo uëvadeje: Bogave aho uë'irarijëjo. ³¹ Ëhi uëvamu heggorovo ë ae niö'iohuro hö'öromo va'oromo Iesuare jöho bogo ejaho'i Iesuhu jabumë ajämijade jöho majëhibe sa'ae bövoho jirehareje.

Iesuhu bitaro tövë'e a ajamade jöhoje.

³² Ëae niö'ioho jaburo ë osare jioromo hö'öjamu gavë'i aëro ae gemu hu'irae baeromo rovareje. Ëaho aru'aho sisë dëre jië'ero jörumo'e jiadeje. ³³ Jörumo'e jiamu Iesuro ë aru'aho sisëho rarovö'öjamu aho aevoromo jöe jövadeje. Jöe jövamu heggorovo ae aho'obëhe tiöromo uarovareje: Asë'e ëhi jië'e muoho Israel sa'aroho bogo gavë'e javuajëjo. ³⁴ Ëhi uarovamu Pharisee ariböviohuro uëvareje: Sisë a börömohuro vöröho bojamijego ëhuro a dëre aru'aho sisëho rarovö'ö'amaje höjo.

Iesuhu ae aho'obëhe jabesi jöëni vavaenimade jöhoje.

³⁵ Ëhi'amu Iesuro God rajahijarue osare osare God-are jö bëhoho röjëhibe God-hu böröme namiromo muebejëvo'iröhe jö maho majëhibe guomo guome gö gö baejë'e aribövioho avohëvobe ëhi'obe amo masijore ininore juvo barëjadeje. ³⁶ Juvoromo ganövade ae aho'obëhe tagavoromo huë vavaene baeromo sisë'i raromo'ego gëgorovo uvonövadeje: Ëaribövioho vëmu vavu rumo'e ö mahu'ëro raromanovaruë uvoromo jabesi jöëni vavaenimonövadeje. ³⁷ Jabesi jöëni vavaenimamu hesi ijorajo ömo'ömoho uhu'e uëvadeje: Ae aho'obëhe nasinö sö rue'iröhoho ëho mure iruno'e gagovo'iröhoho va'ëne höjo. Mure gagovo'iröhe iruno'oho bövi mae jio'i gagovarue aribövioho no ma-gemu gemu javuajëjo. ³⁸ Ëhuni mu Arijo'oho ëninamiromo uarego huro ae gö'o rëmö'øjego mure rueromo ajamuiromo iruno'oho gagovo'irarëjo.

10

Iesuare apostle 12 jabesi jöhoje.

¹ Ëhi'amu Iesuro hesi ijoraje 12-ho uëvadeje: Ruehëromo rovamu daruge bojëmiromo uëvadeje: Satan-are ariböviehu a jabesi dëre jio'amamu gëvë'oho rarovö'öjëvego suorovoromo va'irarëjo. Guomo guome gö gö baejë'e o sino haho'e u'oho'amë'e jiamu gëvë'oho avohëvego marëjëvo'irajo. ² Röhu hesi apostle aribövie 12 jabesi ihoho

aviëhije. Urimo Simon hesi iho göho Peter'o hesi öho Andrew'o öhi jëvadeje. Göho James'o John'o ö'o ö'o Zebedee-are harihoho jëvadeje. ³ Göho Philip'o Bartholomew'o jëvadeje. Göho Thomas'o tax baenövade ae Matthew'o jëvadeje. Göho James Alphaeus-are harihohu'o Thaddaeus'o jëvadeje. ⁴ Göho Simon hu Jew rajehu jabiesi mueberovo'i nimade aho jiadeje. Göho Judas Iscariot jiadeje. Judas Iscariot hu ijönö Iesuni hiruëmiromo a jabiesi övore bojëmi'iröhe aho jiadeje. Iesuare apostle 12 jabiesi iho öhi jio'amadeje.

Apostle 12 jabuhu va'oromo mu vaeröhego Iesuhu rëmö'öjade jöhoje.

⁵ Ëaribövie 12-ho jaburo mue vaebe jijihoröhego Iesuro rëmö'öromo uëvadeje: Va'irarijoho sa'a ioro'iro rajo jabiesiriroho Samaria sa'a rajo jabiesi amoroaho nadi va'orëjo. ⁶ A'i Israel rajo jabiesiriremu va'orëjo jabumë sheep-ëro öre sidövanovoromo öma jijiharue jiaje. ⁷ Va'oromo uëbe jijihorëjo: Iae ga'ie'arujëjo God-ro böröme namiromo muebejëvego. ⁸ Öhi uëbe guomo guomo'e aribövieno a jämibe vuovë'e aribövieno i'ovëvobe sino jomo'e aribövieno avohëvobe Satan-are ariböviehu a dëre jio'amë'oho rarovö'öjëvobe öhi'obe jijihorëjo. A ajëmi'irarije darugo God-arire baejarijoho bogo manaho bojamarije höjo. Ehuni manaho nadi bae'i aho ma-ajämibe jijihorëjo. ⁹ Gold ijo bajoho ajivë'e ijo bajoho rövë'e ijo bajoho göta esöroho nadi aegoromo ujuoho jijihorëjo. ¹⁰ A eninëmiromo ujuohoromo aego'irarije esöho nadi ujuohoromo jijihorëjo. Niögoho nadi göho ujuoho'i ma-gemu ruohoromo jijihorëjo. Höru guduoho nadi io'amoromo ijahoho nadi ujuohoromo jijihorëjo. Öhi jie'e inömo inömoho nadi ujuoho jijihorëjo öhesi bëhoho ae rahu mu vaeromo i mana baejë'oho iae mae jie'e jiaje.

¹¹ Va'irarijoho amo masijore o ininore suorovë'oho va'oromo a ma-maho nahorëjo. Nahoromo birohogorovo ö a hesi osaro raromonövorëjo ijönö ö amore jioromo va'ie' jëvaje. ¹² Röhu osare rumo va'el'iroho jejëmiromo uenövorëjo: Huë mae baerëjo. ¹³ Huë mae baerëjamu hegorovo ö osare raromarue ariböviehu uëvë'oho: Iae mae hö uëvë'oho iae huë mae baeruomo'ajëjo. O bijönimë'oho uërëjo: God-are huë ma jö uëvodoho vuonugajëjo. Ehü'ero bogo bae'a'arujëjo. ¹⁴ O di osaehu di amehu jemesi örire nu huodëgoromo jö bogo ejëhë'oho uvorëjo: Jabiesi muoho bövieno bise'oho sa'aho tohotohoho sisë höromo jabiesi tohotohe jemesi hörure jiajoho riremo va'orëjo. ¹⁵ Ave jöho na jö mae uëvajëjo: God-hu i'u bojëmi'iröhe maka rovë'iroho Sodom o Gomorrah amo rajo jabuhu i'u baeröhoho ma-jianovo'i a'i jemesi jö bogo eruomaje aribövieno jaburo i'u börömo maho baeruomo'ajëjo.

Aehu Iesuare aribövi huë sisë bojëmi'iröhe jö Iesuhu jövadinhoje.

¹⁶ Aveho hehëjo. Naro rëmö'öjego jemë vaevë'e sheep harihunö'e vörö'e miehu jioruomajire va'ie'arujëjo. Ehuni va'oromo sigobehu a gagoro ma-burëro ju'ebiromo va'ajëhi öhi gavë'i jijihorëjo. O ugo ma-maehu hesi iemu iromoo ma-taemo hijajëhi öhi taemo raromobe va'orëjo. ¹⁷ Ae gevë'iajo. Jaburo guduamo ujuohëvo va'oromo jögoru muebejarue aribövi jabiesi övore bojëmi'aruëjo. Jabuhu God rajahijarue osa göro göro hisuebijëvo'aruëjo. ¹⁸ Gavana o sa'are a masijo gö gö jabiesi nunire rëmo'iramu nasi jöeni ö riravoromo nasi jöho jabiesi örire sa'a gö rajo jabiesi örire majëhi'arujëjo. ¹⁹ Röhu jabuhu guduamo ujuohëvo va'amu a masijo jabiesi nunire riravë'oho nadi uvorëjo: Na diehi jöho majëhi'ejëjo. O rabu jöe majëhi'ejöromo nurunurumorëjo. Rabëni hesi bëhoho jö majëhi'irarije majaho rue'iramu evare majare God-ro ajëmiromo jöho röjëhi'iramu majëhi'arujëjo. ²⁰ Bogo jemëhu jöho majëhi'irögoro a'i jemesi Vavu hesi Aru'ahohuro jöho simanore bojëmi'iramu jemëro jöho majëhi'arujëjo.

²¹ Röhu öhuro öho ae gö jabiesi örire bojëminövo'aruëjo muo'amojöro. Vavuo-huro abozi harihu'oho öhi gemuoho e'a'aruëjo. Abozi harihu'ohuro ri'öromo ae

uë'iramu vëmu vavu'oho muo'amo'aruëjo. ²² Röhu jemëhu na uehorovevarujohuni ae aho'obëhe jaburo jemesi örire nue huodëgoruomo'ajëjo. Röhu ae rahu biririvoromo mae uehorovevobe va'ojovo majä barë'iröhe majä rovë'iroho God-ro baejëvoromo manö bamëvo'ajëjo. ²³ Jemë amo göre raromamu aehu sisë vaejëvë'oho huruomoromo amo göro va'onövorëjo. Aveho na jö mae uëvajëjo. Jemë Israel sa'are amo göre göroho bogo va'o barëjë'e God-are A Maho na ö'ejöjo.

²⁴ Jö hejaruje aribövioho jö röjëhijaje aho na bogo iosiremiromo masijoho jëvajëjo. O mu vaejeharuje aribövioho mu simano vaejaje aho na bogo iosiremiromo döroho jëvajëjo. ²⁵ Ëhuni jö röjëhijaje aho ae göehu huë vavaene bojemego naehu baejajëhi nasi jö hejaruje ariböviehu ëhi baejë'oho iae mae höjo. O mu simano vaejaje aho ae göehu huë vavaene bojemego naehu baejajëhi nasi mu vaejeharuje ariböviehu ëhi baejë'oho iae mae höjo. Ëhesi bëhoho agano muebejëvaje aho na aehu uevaroho: Ja Beelzebul a sisë jabiesi böröme javajë uevarohuni ëhuni ëhi jië'e aribövihuro jemë nasi agane jëvë'ego jö sisë bëhi mae uëruomo'ajëjo.

²⁶ Jö sisëho ëhi uëruomo'ajëjo röhu nadi juhuonëmirëjo. Mue rabe gurihiro jiajoho aho'obëhe va'orahoro jio'a'ajëjo. Rabe rabe subivëhajoho aho'obëhe ma-samaro jio'a'ajëjo. ²⁷ Ëhi jië'e jiaje naehu jöe rabe vahi'e saginiëri majëhijajoho ijönö majä'e ë jöho ma-va'orahoro majëhirëjo. O saginiëri hia'ire majëhijego hejarujoho ëho amo riroro majëhirëjo. ²⁸ Röhu nadi uvorëjo: Ëaribövihuro anaguo'ajëromo juhuonëmiromo jabiesi jöho uehorovorëjo. Jemesi sinohemu muo'amë'oho eni jëvo'i jemesi aru'aho muo'amë'oho bogo eni jioruomë'je jiaje ëhuni jabumë nadi juhuonëmi'i God juhuonamiromo hesi jöho uehorovorëjo. Huhu jemesi aru'ahohu'o sinohu'o vëni'e öri ari'ere babu'öjëvoromo ijumëvo'iröhoho hu eni jiajëjo. Ëaho juhuonamiromo hesi jöho uehorovorëjo. ²⁹ A'i aho bövihoro bise'oho nadi juhuonëmirëjo. Ëhesi bëhoho God-ro uvajëjo: Jemë iae masije jëvajëromo avo'avo ho muebejëvaje höjo. Monie ma-bisemu bu'örömo ugo inine niö'i imo'arujëjo. Röhu jemesi Vavuoho bogo uvaje höjo: Ugoho ininego bogo muebe'ejöjo. Bogo ëhioho uvo'i ugoho muebe'amë'ego ugoho bogo gemu vadu'oho ëma vuovoromo ö'idöroho jioromo sa'aroho rireromo rovarue höjo. Vavuohuro gëvego rireromo rovarue höjo. ³⁰ A'i jemë God-ro jemesi bövie bise'e aho'o muebejëhoromo röhu jemesi simano uoho ëhu'o adahëhoromo avo'avo ho muebejëhaje höjo. ³¹ Ëhuni nadi juhuonivorejo uge aho'obëhe jio'amajoho ëho ma-jianovo'i ae gemu gemu jemë masije jëvë'e jiaje.

Noehu Iesuare jö a nunire huruoho majëhi'iröhe jö Iesuhu jövadohoje.

³² Ae rahu a nunire uvë'oho: Na Iesuare ae jevajë uvë'oho naro nasi Vavue ö'idöre hijaje hesi nunire uvo'ejöjo: Ëho nasi ae magonahe höjo. ³³ O ae rahu a nunire uvë'oho: Na bogo Iesuare aehu jevajë uvë'oho naro nasi Vavue ö'idöre hijaje hesi nunire uvo'ejöjo: Ëho bogo nasi aehu magonahehu höjo.

Iesuhu rovë'ero ëhu'ero ae adovoromo göehu jöe gö göehu jöe gö uehorovarue jöhoje.

³⁴ Nadi uvorëjo: Nöröhu rovade hesi bëhoho ajamuego sa'ae aho'obëhe iro muorovo'oho vuonugo'i ma-hüe baerovoromo gemuoro raromo'iröhego rovade höjo. Na bogo ëhunioho rovode höjo. A'i naehu rovode hesi bëhoho naro nasi jöho majëhijego aëro heromo jöe gö gö uehorovoromo muorovo'iröhego rovode höjo. ³⁵ Naehu rovode hesi bëhoho nasi jöhuni harihohuro vavuoho nue huodivo'i abojohuro vëmoho nue huodivo'i abojohuro ajo ho nue huodivo'iröhego ëhuni rovode höjo. ³⁶ A nu huodëgarue aribövihuro jabiesi agane gemuoho jioruomo'ajëjo.

³⁷ Ae rahu ja vavu o vëmu nuninö bamö'i na dejonö bamevë'oho nasi a ma jio'iranoho bogo eni javo'ajëjo. O ae rahu harihu o aboji nuninö bamö'i na dejonö bamevë'oho nasi a ma jio'iranoho bogo eni javo'ajëjo. ³⁸ Ae rahu ja bogo uvë'oho:

Iesuare jööni vi'ehē huë vavaene javoje rabe baeromo guomevë'oho iae hesi hö uvoromo bogo korosi hesi i'u banigojiomanovoromo nasi ijore ijore juvë'oho nasi ae jio'iranoho ja bogo eni javo'ajëjo. ³⁹ Ja jasi sinohuni uehorovoromo biririvoromo ave sa'are hi'i éhemu uehorovë'oho ijonöho guomo öriro va'a'anuëjo. O ja nasi jööni guomë'oho ijonöho maro hi'a'anuëjo.

Mu ma vaejarue hesi mana bae'iröhe jöhoje.

⁴⁰ Jemëhu nasi jö majëhibe val'ë'iroho ae rahu jemë rajëhiromo baejëvë'oho éhuro na'o rajehiromo baejevoruomaje höjo. O ae rahu na rajehiromo baejëvë'oho éhuro remö'öjamu rovode ahu'o rajahiuomaje höjo. ⁴¹ Ae rahu uvë'oho: Éaho jö God-aro baeromo majahuijaje ae höromo rajahiromo baejë'oho éhuro jö God-aro baeromo majëhiromaje ariböviehu suvuoro ujuoharue éhi jië'e suvuoroho God-are örire ujuohoruomo'ajëjo. O ae rahu uvë'oho: Éaho ma-mae höromo rajahiromo baejë'oho éhi jië'e a maehu suvuoro ujuoharuéhi éhi ujuohoruomo'ajëjo. ⁴² Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ave nasi ijorajoho ae ma-bise'ehu ö'amu aehu garomo uvë'oho: Éaho Iesuare ijore ijore juvaje ae höromo ma-bisemu ajamiromo enatuore jovo baguso bojamijë'oho é aribövioho jaburo iae manaho ujuohoruomo'ajëjo.

11

Bapataeto vaejaje ae John-hu ae rëmö'öjamu rueromo Iesu jö ua gavare jöhoje.

¹ Iesuro hesi aribövie 12 jabesi örire jöho majëhinugoromo va'adoho é bëhire jio'amaje amore amore jöho majëhibe bëhoho röjëhibe juvadeje.

² Iae John bapataeto vaejaje ahuro savoji gagore hiromo hejade uavamu: Kerisoro muoho éhi vaejaje hö uavamu hegorovo hesi ijorajoho rëmö'öromo uëvadeje: Va'oromo éhi éhi Iesu ua garëjo. ³ Ua garëjamu va'oromo Iesu uavareje: No uvaruëjo: God-ro a böröme nugö'öl'iramu nosi örire rue'a'ajëjo. Na ja é aho javajëjo. O na no muebe'ejarëjo ae göëro rueröhego. ⁴ Éhi uavamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Va'oromo diehi hejarujoho gavarujoho John majahirego he'irajo. ⁵ Uarëjo: Nöröro ae nuni sisë'oho ajëmijego mae uheriharue höjo. Höru sisë'oho ajëmijego mae jijiharue höjo. Jomo'e aho ajëmijego marëjëvoromo jubesirire sisë sisëho barëjëhaje höjo. Hia'i sisë'oho ajëmijego hia'e dadovoromo jöe hejarue höjo. Vuovë'e aho ajëmijego i'ovarue höjo. Bogo eni jië'e aribövioho ajëmiromo majëhijego God-are jö maho hejarue höjo. John éhi majahirëjo. ⁶ Röhu John o ae rahu biririvoromo nasi örire mae uehorovevë'oho é ahuro maho hi'a'ajëjo.

⁷ Maho hi'a'ajëjamu hegorovo vuonorö'ö va'areje. Va'amu gavë'i Iesuro é hesi bëhire gagovare aribövioho John-are jöho majëhiromo uëvadeje: Urimë'ioho jemë rabe ga'irögoro John-hu a rumo'e sa'are hijajiroho ého va'onövariye höjo. Ijo rudu burehu huosihego arue anume va'aje éhi uehorovaje aho na John éhi jië'e ae jiamu ga'i va'arije höjo. Bogajo. ⁸ O diehi jië'e aho gal'i va'arije höjo. Na John niögu mabëhe sanu'e io'amë'e ae jiamu ga'i va'arije höjo. Röhu éhi jië'e niögu ma io'amarue aribövioho bogo a rumo'e sa'aroho raromo'i a masijehu raromarue osaremu raromarue höjo. ⁹ Éhi jië'oho jemë rabëni a rumo'e sa'aroho va'arije höjo. Na John jö God-aro baeromo majëhijaje ae jiamu ga'i va'arije höjo. Io'ajo. John iae hu éhi jië'e ae höjo. Röhu aveho hehëjo. Jö God-aro baeromo majëhinövare a ioro'ioroho iosirëmiromo John hu börömoho höjo. ¹⁰ Iae é a hesi jöho God-are surire éhi jajivoromo uvë'e höjo:

Ave aho God nasi jö bajuvaje aho höjo.

Ja va'ië'iroho naro hu urimo nugö'öl'iramu va'oromo ae uë'a'ajëjo jaehu va'irane öroho iogorahoröhego.

¹¹ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ave sa'are raromobe rovare aho ae gemu vadu'oho John bogo iosiramiromo börömoho jië'e höjo. A'i God-hu böröme namiromo muebejëvego hesi aharire raromarue a inino mahuro John iosiramiromo döroho jioruomajëjo. ¹² Urimo John bapataeto vaejavuaje aehu a jö majëhijadevare evare aëro aevoromo daruge aho'o bojamiromo biririvoromo öroho jiovobe rueruomë'e höjo éhuro God-ro böröme namiromo muebejëvego hesi aharire jëvoröhego. Jaruvoho éhi gemuoho ë'oruomaje höjo. ¹³ Aevo'ioho Moses jögoru bojëmade ahuro God-hu böröme namiromo ae muebejëvo'iröhe jöho majëhijamu jö God-aro baeromo majëhibe rovare ariböviohuro éhi gemuoho ë'obe rovaroho röhu ijo tugoho'ioho John-ro ë jöho majëhijade höjo. ¹⁴ Röhu urimo majëhiromo uënövare höjo: God-hu böröme namiromo muebejëvego gal'irarije ë hesi urimo ae gö rue'a'ajëjo. Éahuro Elijah-hu vaenövade mue gemuoho barue'ajëjo. Jöho éhi majëhinövare höjo. Röhu jemë mae uehorovo'i négë'oho uvorëjo: Elijah-are mu barueröhego uövvare aho iae John höjo. ¹⁵ Ae rahu ja God-are jö hejanue ae javë'oho bëhoho nahoromo birohonëjo.

¹⁶ Röhu jaruvore raromaruje aribövi jemesi jöho uhu'e majëhi'ië'ajëjo. Amo ririre raromarue jö bijönimoruomaje asisö'oho jëvanovajëjo. Amo ririre raromoromo asisö'o ioro'iorohuro ioro'iorohu uvëvorusomajëjo: ¹⁷ Noehu aninivoromo jemiëni virikö huosihëharoho jemëro bijönimoromo bogo ejahuoromo javavarije höjo. Noehu aninivoromo huë vavaeni'e jö iaroho jemëro bijönimoromo bogo ejahuoromo nierusuburu'e bamarije höjo. ¹⁸ Éhesi bëhoho John-ro rueromo God uehorovoromo ma-hi'i iohojovoho bogo inövade höjo. Éhi'onövadoho jemëro ë jö bijönimarue asisö'oho val'ëne bijönégamu John-are jöho bogo ejaho'i sisë'i uehorovoromo uvonövariye höjo: Aru'aho sisë dëre jië'ero éhu'ëro ioho jovoho bogo ijaje höjo. ¹⁹ O God-are A Maho naro rueromo ioho jovoho ma-ijaje höjo. Éhi ë'ajoho jemëro éhu'o bijönimoromo uvaruje höjo: Nörö gahëjo. Ioho mahunö'e iromo vörö'e jovemu ijaje höjo. Hu vajiohu'e tax baejarue ahu'o a sisë ioro'iorohu'o ého jabesi aemo'aeme höjo. Jemëro John-are muohu'o nasi muohu'o bijönimaruje höjo röhu no God-are uehoro maho baejë'ëro muoho vaejarue höjo. Émuoho aëro garomo uvoruomo'ajëjo: God-are uehoro iae mae höjo. Éhu'ëro muoho vaejare höjo.

Ame göehu göehu Iesu bogo ma uehorovare jö Iesuhu jövadohoje.

²⁰ Éhi uenugoromo ame gö gö birëgadeje ë hesi bëhoho urimë'i huhu a ajëmiromo darugo'e mu masijo vaebe ë amore amore juvamu jabuhu bogo huotorovoromo hu mae uehorovarohuni. Birëgoromo uëvadeje: ²¹ Chorazin'o Bethsaida'o amo rajohumë vaevë'oho jemë sisëro revo hesi jëvajëjo. Naro darugo'e muoho jemesi amore vaejego garomo röhu nasi jöho bijönimaruje höjo. Naehu darugo'e mu jemesi amore vaejodoho Tyre amore o Sidon amore vaejego ga'ibejarëjo mami gö'e jabesi sisëni huë vavaene baeromo niögu sisë io'amoromo uonëro buerovoromo uehoro sisëho vuonugo'i uehoro mae baeruomo'ibejajo. ²² God-hu i'u bojëmi'iröhe maja rovë'iroho Tyre o Sidon rajo jabuhu i'u bae'iröhoho ma-jianovo'i jemëro i'u börömo maho bae'a'arujëjo. Éhuremu uehorovorëjo. ²³ Röhu Capernaum amo rajohumë jemëro jemesi sivue uehorovoromo uvaruje höjo: Nosi iohoho ö'idöre ajiomo'ajëjo. Bogo éhioho jio'i sa'aro be'a'ajëjo. Éhesi bëhoho naro darugo'e muoho jemesi amore vaejego garomo röhu nasi jöho bijönimaruje höjo. Naehu darugo'e mu jemesi amore vaejodoho Sodom amore vaejego ga'ibejarëjo mu sisëho vuonugo'ibejarëjo éhuro jabesi amoho bogo sisërë'i jaruvoho éhi mae jio'ibejajo. ²⁴ God-hu i'u bojëmi'iröhe maja rovë'iroho Sodom rajo jabuhu i'u baeröhoho ma-jianovo'i jemëro i'u börömo maho bae'a'arujëjo. Éhuremu uehorovorëjo.

Iesuaro va'oromo nuho'iröhe jöhoje.

²⁵ Iesuro ëhi uënugoromo evare God uavadeje: Apo ja ö'ídörohu'o sa'arohu'o muebejanue ae javajëjo. Naro jasi örire huë mae uavajëjo. Rabëni hesi bëhoho jero gavane nuni aji'e a masijohuro uvoruomamu: Nosi simanoho mae javuoromo bövie bise'e ga barëjë'e javuajë uvamu gëgorovo jero jasi jöho jabesi örire subivëhë'e javajëjo. A'i gavane bogo gavë'e aribövihuro bogo döroho bamorovo'i jöho he'i nëgamu gëgorovo jero jasi jö bëhoho röjëhijë'e javajëjo. ²⁶ Apo iae mae höjo. Jero jasi nimoromo ë'ané höjo.

²⁷ God ëhi uanugoromo ë aribövihoro uëvadeje: Nasi Vavuohuro jöe aho'o bojemijë'e höjo muebe'irodego. Vavuohuro gemuëro Harihoho na avoho gevaje höjo. Harihoho naremuëremu Vavuoho avoho gavaje höjo. O Harihu naehu di aribövi röjëhijë'i negë'ohuro ëhuro ë aribövihuremu röjëhijego jabu'o Vavuoho gavarue höjo.

²⁸ Röhu jemë ae rahu sivohoromo i'u'e mu vaejamu u'uvëvë'oho ruerego naro jemesi dë vövöbajo'oho sasohëho'iröjo. ²⁹ Na sanu'e mae jevë'e jiaje ëhuni nasi muoho banigojomoromo nasi jöho henövorëjo. Ëhi ë'ë'oho jemesi dë vövöbajo'oho mambëhe sasohëvo'ajëjo. ³⁰ Rabëni hesi bëhoho nasi muoho i'uoho bogojio'i sase höjo.

12

Jew rajehu nuharue majahesi jöhoje.

¹ Ëhi'oromo Jew rajo jabiesi nuho majaho rovamu gagorovo Iesumëro mure jijihareje. Jijihoromo hesi ijorajo ömo'ömohuro hömëvamu iohu babovoromo ue'ahobe va'areje.

² Babovoromo ue'ahobe va'amu gagorovo Pharisee ariböviëro Iesu uavareje: Asë'e jaruwoho nuho majae höjo. Jasi ijorajo ömo'ümehu i avoharuoho ëho nuho majahesi jögoroho aharuëjo. ³ Aharuëjamu Iesuro uëvadeje: David nosi a böröme jionövade höjo. Röhu hu'o hesi aribövihoru'o jabumë hömëvamu hegorovo huhu ë'ade jö God-are surire adaharijoho ëho diehi'oromo bogo avoho uehorovarujëjo. ⁴ David-ro God-are osa mare va'ade höjo. Va'oromo God-are nunire bahijare iohu hu'o hesi aribövihoru'o ue'ahare höjo. Ëioho bogo David'o hesi aribövihoru'o ue'ahoi'röhoho jio'i hesi mapriest-ëremu ue'ahoi'röhöhe ie jiade höjo. Röhu jabuhu ue'aharohuro ëhuro jögoroho ahare höjo. Röhu ë hesi jöho bogojiade höjo. ⁵ Ave jöhu'o Moses-hu jögoru surire jajivadoho jemë diehi'oromo bogo avoho adaharije höjo. Nuho majahesi rovë'iroho priest aribövihuro God-are osa börömo hesi muoho vaeromo ëhuro nuho majahesi jögoroho ahuruomaje höjo. Röhu God-are osa börömo hesi muoho vaejaruëro jië'ëro ëhu'ëro jöho bogojiajëjo. ⁶ Naro jemë uëvajëjo: Mu i'ëro aviae rueromo God-are osa börömo hesi muoho iosiramijë'e höjo. Ëhuni nasi aribövieu i babovoromo ue'aharuhu jöho bogohöjo. ⁷ God-are surire jöho jajivoromo uvë'e höjo: God-ro uvajëjo: Na negajëjo a huë bae'irarije muoho vaejöro mi suvuoroho bogajo. Ëjö hesi bëhoho avoho he'ibejarijëjo ave övo uno'e aribövihoro bogo uë'ibejarijëjo: Mu sisë ë'ë'e jëvajëjo. ⁸ God-are A Maho naro nuho majahesi jögoroho muebejaje höjo.

Övo guomahë'e a Iesuhu ajamade jöhoje.

⁹ Iesuro ëhi uënugoromo va'adeje. Va'oromo Jew rajehu God rajahijarue osare rumo va'adeje. ¹⁰ Amo ë osare övo hitahi guomahë'e aho ë hijë'e jiadeje. Hijamu gagorovo aëro ë raromë'ëro uehorovoromo uvareje: Ë'ego noro Iesuare jö sisëho nahoromo jögoru muebejarue aribövihoro majëhijärëromo Iesu uavareje: Nuho majare a jabiesi sino ajëmijë'oho na ëhuro no nosi jögoroho aharue höjo o bogajo. ¹¹ O bogajamu Iesuro uhu'e uëvadeje: Jemë ae gemu sheep gemu javë'oho röhu nuho majare guare beva'ë'oho na ja ajamiromo io bamonëjo o bogajo. Io'ajo. Nuho majaroho iae io bamo'anuëjo. ¹² Röhu sheep-oho ma-jianovo'i aho börömo mae höjo. Ëhuni nuho majare a ajëmijë'oho iae mae höjo. ¹³ Iesuro ëhi uënugoromo ë övo guomahë'e aho

uavadeje: Jasi övoho nugö'öjëjo. Ëhi uavamu hegorovo övoho nugö'öjamu marëromo övo gö jiajëhi ëhi jiadeje. ¹⁴ Mae jiamu gagorovo Pharisee ariböviohuro va'oromo Iesu anoröhe jöho mevoruomadeje.

Iesu hu God-are mu vaejaje a mae jiaje jöhoje.

¹⁵ Iesu anoröhe jöho mevaruë uvamu hegorovo Iesuro ë amore jioromo va'adeje. Va'amu gagorovo ae aho'obëhe hu rihiomareje. Rihiomamu huro guomo guomo'e aribövioho aho'o ajëmamu mae jëvadeje. ¹⁶ Mae jëvo'ego uënövadeje: Naehu jemë ajëmijode jöho bogave aho uë'irarijëjo. ¹⁷ Ëhi uënövade jö hesi bëhoho jö God-aro baeromo majëhinövade ae Isaiah-hu jajivadëhi ëhi jioröhego. Isaiah-ro God-are surire jajivoromo ëhi uvadeje:

¹⁸ Naehu baejë'ëro mu vaejaje aho gahëjo.

Nasi dë vövöbajo'e aho'o uehorovego dë mae jevaje aho aviae höjo.

Naro nasi Aru'ahoho hesirire bamaho'ejëjo.

Bamaho'iramu ae aho'obëhe dinö'e dinö'e raromaruoho huro nasi mu ma hesi jöho majëhi'ajëjo.

¹⁹ Hu bogo giagiavoromo darugo'oho uvo'a'ajëjo.

Aho hesi huëho amo ririroho bogo he'a'aruëjo.

²⁰ Ijo adehu aho bu'öjanovo'ië'iroho hu bogo ahö'ö'ajëjo.

Irehu duorohanovo'ië'iroho bogo duoho'a'ajëjo.

Ëhi ë'obe va'ojuvu hujeji evare hesi mu mahuro ruahö'öjëvoromo dö maro jio'a'ajëjo.

²¹ Ëhi jio'iramu ae aho'obëhe dinö'e dinö'e raromaruohuro hu uehorovoromo uvoruomo'ajëjo: Iae huro gemuëro ajamui'ajëjo.

Iesuhu Satan-are aribövi a dëre jio'amamu rarovö'öjëvadoho hu bogo Satan-are darugoho baeromo ëhioho ë'adeje. Ëhesi jöhoje.

²² Ëhi'amu aëro ae gemu hu'irae baeromo rovareje. Ëaho Satan-are a sisëro dëre abo hijë'ëro ëhu'ëro nune tugohahoromo bitare tövahë'e jiadeje. Ëaho hu'irae baeromo rovamu gagorovo Iesuro a sisë dëre jiajoho rarovö'öjamu bitaroho nunoho mae jioromo jöe jövoromo uherihadeje. ²³ Ëhi ajamamu gagorovo ae aho'obëhe jiodudu'iraeromo uarovareje: Ave aho na hu a böröme David-are uje no ajamui'iröhe aho höjo. O rahuo höjo. ²⁴ Ëhi atoruomamu hegorovo Pharisee ariböviohuro uëruomadeje: O bogo ëhi jië'e a mahö jioromo ë'aje höjo. A'i Beelzebul aru'aho sisë jabesi börömohuro vöröho bojamego ëhuro a dëre aru'aho sisëho rarovö'ö'amaje höjo. ²⁵ Ëhi uëruomamu Iesuro gëromo uvadeje: Ëariböviohuro nasi jöho ëhi uehorovaruëromo uhu'e uëvadeje: Sa'ae gemuehu adovoromo jabesi arijo'arije muorovë'oho barërovo'ajëjo. Ame gemuehu o agane gemuehu adovoromo jabesi arijo'arije muorovë'oho bogo biririvo'i barërovo'ajëjo. ²⁶ Ëhuni Satan-ro ri'öromo hesi aribövi a jabesi dëre jio'amajoho rarovö'öjëvo'ibejajo ëhuro hesi ariböviohu'o muorovo'ibejajo hesi darugoho muoho uehoroho diehi'oromo biririvoromo nami'ibejajo. ²⁷ Röhu jemëro uvarujëjo: Sisë a börömohuro nörö vöröho bojamego hesi sisë aribövioho rarovö'ö'amaje höjo. Ëhi jië'oho na jemesi ariböviohuro sisë a börömo hesi vöröho baeromo rarovö'ö'amarue höjo. O diehi'oromo ë'arue höjo. Jaburo uë'a'aruëjo: Sarerivarujëjo. Aho bogo sisë a börömo hesi vöröho baeromo ëhioho ë'arue höjo. ²⁸ A'i naro God-are Aru'ahoho hesi darugoho baeromo rarovo'amaje höjo. Ëhuni uvorëjo: God-ro aevoromo böröme namiromo nosi örire muebejavuajëro jië'ëro ëhu'ëro ë'ajëjo.

²⁹ Röhu aehu darugo'e a hesi osare rumo va'oromo hesi mae sisë ujuohaho val'ië'iroho bogo éma ujuohaho va'irögoro urimo darugo'e aho guduamoromo

tövonugoromo evare hesi inömo inömoho ujuohaho va'a'ajéjo. Naro Satan éhi ru-ahö'øjaje höjo.

³⁰ Ae rahu bogo nasi a jië'oho ého huro na'o muorovaje höjo. O na bogo ajemiromo nasi aribövi gagovë'oho ého huro arua anumiae nugö'ö'amaje höjo. ³¹ Éhuni uëvajéjo: Aehu mu sisë vaejë'oho God-are iho ijumarue jö sisë atë'oho aho'o God-ro uehorovoromo vuonugëho'ajéjo. A'i God-are Aru'aho hesi iho ijumë'oho éhi jië'e jö sisëho God bogo uehorovoromo vuonugo'ajéjo. ³² God-are A Ma nasi jö sisë'i atë'oho God-ro uehorovoromo vuonugo'ajéjo. A'i God-are Aru'aho hesi jö sisë'i atë'oho ého God bogo uehorovoromo vuonugo'ajéjo jaruvo majahu'o maja ijohu'o.

Aho jö jövajire heromo uvarueje: Ëä hesi dë vövöbajo'oho mae höjo è aho sisë höjo. Èhesi uhu jöhoje.

³³ Ijo bajo mae uro'i nagë'oho ijo ma hesi bajoho uro'a'anuëjo. O ijo sisë javë'oho bajo sisë uro'a'anuëjo. Ijoho bajoro garomo uvo'a'anuëjo: Ëijoho mae höjo ého sisë höjo. ³⁴ Sigobu abozi harihu'e jëvanovajéjo. Ijo sisë va'ëne jëvë'oho jemë diehi'oromo ijo bajo manö'e raeromo jö mae atorejö. Bogo eni jëvajéjo. Uehoro maehu o uehoro sisëhu dë vövöbajo'ere rarovëvajoho éhi jië'e jöho jö'éro atarue höjo. ³⁵ A maho uehoro maëremu jëvë'éro jö maemu atarue höjo. A sisëho uehoro sisëremu jëvë'éro jö sisëmu atarue höjo.

³⁶ Naro jemë uëvajéjo: Jö sisë rabe rabe éma atë'oho mevëvo géröhe majaho rue'iramu God-ro uë'a'ajéjo: Èjöho rabëni atarije hö uë'iramu mana ua'a'arujéjo. ³⁷ Ae gemu gemu jasi jöre garomo ua'a'ajéjo: Ja a mae javajéjo. O jasi jöre garomo ua'a'ajéjo: Ja a sisë javajéjo.

Ariböviehu Iesu bogo ma uehorovoromo hulu darugo'le mu vaejöro dinamare jöhoje.

³⁸ Èhi jövamu hegorovo Jew rajo jögoru öri röjëhijarue ae gö gö o Pharisee ae gö gö ého jaburo ri'örömo uavareje: Tisa no naguajéjo gal'i jero darugo'e muoho vaejego éhuro uvo'iröhöro: Ja daruge God-aro baeromo muoho vaejanue höjo. ³⁹ Vaejanue höjamu uëvadeje: Sareri'e aribövi sisë jëvajéjo. Magonahehu hesi baru vuonugo'i ma-juvajéhi jeméro éhi God vuonugol'i mue gö gö uehorovaruje höjo. Jemë rabëni darugo'e muoho gal'i nimarujéjo. Na éhi jië'e muoho bogo vae'i a'i jö God-aro baeromo majëhinövade ae Jonah-hu God-are mu börömo röjëhijade éhi jië'e muohuremu röjëhi'ejöjo. Mue gö gö bogajo. ⁴⁰ Jonah-are mu börömo hesi bëhoho jovo mi börömhuro Jonah nimu'öjamu abueromo hesi dëre hijade höjo. Hiromo majae niö'l'i gemu vahie niö'l'i gemu hesi uhure ègubijiohamu höröjade höjo. Höröromo rovadëhi God-are A Maho naro sa'a gagore abo hiromo majae niö'l'i gemu vahie niö'l'i gemu hesi uhure höröromo rue'ejöjo.

⁴¹ Nineveh amo rajohuro ave jaruvore raromaruje aribövieu'ho gemu mae ri'örömo God-are nunire riravoruomo'ajéjo. Riravo'iramu God-ro jabis mu maho garomo jemesi mu sisëho garomo jemë uë'a'ajéjo: Nineveh amo rajehu vaejare éhi jië'e mu maho bogo vaejë'ego éhuni na uëvajéjo: Jemë sisë'e aribövie jëvajje sisëro va'ohëjo. Èhesi bëhoho è Nineveh amo rajohuro mu sisë vaeruomë'éro hejare Jonah-ro God-are jöe majëhijamu hegorovo jabis uehoro sisëho vuonugo'i uehoro mae baejare höjo. Jonah ma-bise'o jioromo jö majëhijadoho Nineveh amo rajohuro hesi jöho ejahare höjo. A'i naehu hu iosiramiromo börömo jioromo jö majëhijajoho jemë bogo ejeharuje höjo. Èhu'ëro jië'l'ëro mevo géröhe majaho rue'iramu jemë sisërëjëvo'ajéjo.

⁴² O ého majaho rue'iramu arue sa'a göre börömo vaenövade magonahohuro ave jaruvore raromaruje aribövieu'ho gemu mae ri'örömo God-are nunire nami'a'ajéjo. Nami'iramu God-ro sa'a gö rajo magonaho hesi mu maho garomo jemesi mu sisëho garomo jemë uë'a'ajéjo: Èmagondhehu vaejade éhi jië'e mu maho bogo vaejë'ego éhuni na uëvajéjo: Jemë sisë'e aribövie jëvajje sisëro va'ohëjo. Èhesi bëhoho è sa'are börömo

vaenövade magonahohuro hesi sa'aho vuonugo'i öri ëgoböviro rovade höjo a böröme Solomon-hu nuni aji'e jö jövajoho he'iro. Solomon-hu ae ma-bisemu börömo jioromo jö majëhijajoho ë magonahohuro he'i nimade höjo. A'i naehu Solomon iosiramiromo börömo mae jioromo jö majëhijajoho he'irarijoho jemë bijönégajëjo. Ëhu'ëro jië'ëro mevo géröhe majaho rue'iramu jemë sisérëjëvo'ajëjo.

Satan-are a sisëhu a hesi dëre vuonorö'ö abueromo ijumahade uhu jö Iesuhu jövadohoje.

⁴³ Röhu Satan-are mu ajamijaje aru'aho sisëhuro ae gemu hesi dëre hi'a'ajëjo. Hiromo hörö va'a'ajëjo. Va'oromo jovo rumo'e sa'are va'oromo hi'iröhe röhoho nahobe juvojuvo bogo birohogorovo ⁴⁴ uvo'a'ajëjo: Na vuonorö'ö va'oromo hijode sionore röhu maho ë hi'ejöjo. Ëhi uvonugoromo vuonorö'ö va'oromo urimo hijade a hesi dëre abueromo ga'a'ajëjo dë vövöbajo'oho gagemu jio'i bibivoromo iogorë'e mambëhe osa va'ëne jio'iramu. ⁴⁵ Ëhi jio'iramu gagorovo va'oromo Satan-are aru'aho sisë aho'obëhe söromo rue'a'ajëjo. Ëurimore ro hijade aru'ahoho a sisë höjo. Ijore hulu sö rovade ariböviohuro hu iosiramiromo jabumë sisë bëhi mae jioruomajëjo. Ëhu'ëro urimo sisë'i hijade aho ijonöho sisë bëhe hi'a'ajëjo. Jaruvore raromaruje aribövi sisëho jemë ëhi sisérëjëvo'ajëjo.

Iesuare vëmu ömo'öme o ö ömo'öme rahumë jëvaje jöhoje.

⁴⁶ Ëhi jövamu evare hesi vëmohu'o ö ömo'ömohu'o jaburo Iesu'o jöe ato'i nëgamu rueromo amonö riravareje. ⁴⁷ [Riravamu ae gemuëro ri'öromo Iesu uavadeje: Hë-ajo. Jasi vëmohu'o ö ömo'ömohu'o ja'o jöe ato'i nimoromo amonö riravaruëjo.]

⁴⁸ Riravaruëjamu Iesuro uavadeje: Ja uehorovanuoho nasi vëmoho nasi ö ömo'ömohu di aribövioho jioruomajëjo. ⁴⁹ Ëhi uanugoromo hesi ijore ijore jijiharue aribövioho övëro röjëhijadeje ae aho'obëhe jaburo gëjöro. Hesi aribövioho röjëhiromo ae aho'obëhe uëvadeje: Aruëroho nasi vëmohu'o ö ömo'ömohu'o jëvajëjo. ⁵⁰ Ae rahu nasi Vavue ö'idöre hijaje aehu nimajëhi ëhi ë'ë'oho ëhuro ë aribövioho nasi öe ma'ine vëme jioruomajëjo.

13

Aehu i ujo sa'a mare sa'a sisëre riremade uhu jöhoje.

¹ Ëmajae gemuore Iesuro osare jioromo va'oromo nume jovo e'u riröre abuejadeje. Abueromo God-are jö bëhoho röjëhi'i sa'aro hijadeje. ² Hijamu ae aho'obëhe ro tagavamu Iesu jovore boat gagore va'o hi'i ae aho'obëhe jovo riröre riravareje.

³ Riravamu Iesuro uhu jöe majëhiromo ëhuro jöe aho'obëhe röjëhijadeje.

Röjëhiromo uëvadeje: Iae ae gemuëro i uje ujuohoromo mure riremo'i va'ade höjo. ⁴ Riremobe va'amu ujo ioro'ioroho örire rireromade höjo. Rireromamu gavë'i ugëro ro i barëjare höjo. ⁵ Ujo ioro'ioroho munë uhunö jië'e sa'are rireromade höjo. Rireromoromo ma-burëro ri'amade höjo sa'aho munë döro ma-bisemu jië'ëro. ⁶ Riromo dirumoho bogo ma io'amë'ëro majaëro rojomoromo anamu sahori'amade höjo. ⁷ Ujo ioro'ioroho bibë'e resu resu'e sa'are rireromade höjo. Rireromë'ëro bibë'e resuohuro riromo ujo mahö baba'amade höjo. ⁸ Ujo ioro'ioroho sa'a mare rireromade höjo. Rireromoromo riromo bajoho rae'amade höjo. Uje gemu gemu röhu ioro'ioroho baje 100 rae'amo'i ioro'ioroho 60 rae'amo'i ioro'ioroho 30 rae'amade höjo. ⁹ Ae rahu ja God-are jö hejanue ae javë'oho bëhoho nahoromo birohonëjo.

Iesuhu rabëni uhu'e majëhinövade ë hesi jöhoje.

¹⁰ Ëhi'amu Iesuare ijomajo ömo'ömohuro rueromo Iesu uavareje: Ja ae aho'obëhe jö majëhijë'iroho ja rabëni uhu'oho majëhijanue höjo. ¹¹ Rabëni uhu'oho majëhijanue

höjamu uëvadeje: God-ro böröme namiromo aho'obëhe muebejaje jöho urimoho subivëhade höjo. Ësubivëhade jöho huro hesi suvuore jemë bojëmijë'e höjo jemëremu he'i a ioro'ioroho bogo heruomoröhego. ¹² Ëhesi bëhoho aji'e jö javë'oho God-ro gö'o bojam'i'ramu baeromo bövi mae javo'ajëjo. O bogojavë'oho bisemu baejanoho God-ro ë uehoroho mu'uvaho'ajëjo. ¹³ Ëhuni naehu uhu jöemu ë aribövi majëhijaje hesi bëhoho jabu gavaruoho bogo avoho gavarue höjo. Hejaruoho bogo avoho heromo simanoroho baejarue höjo. ¹⁴ Jabumë ëhi jië'e aribövie jioruomajëjo. Jabesi jöho mami'e jö God-aro baeromo majëhinövade ae Isaiah-ro jajivoromo ëhi uvë'e höjo:

Jemë hemu he'a'arujëjo
röhü bëhoho bogo avoho he'a'arujëjo.

Jemë gaemu ga'a'arujëjo
röhü bëhoho bogo avoho ga'a'arujëjo.

¹⁵ Ëaribövi jabesi dë vövöbajo'oho i'uhëgaje höjo.

Hia'oho tugohëhë'e höjo.

Nunoho sigohijëhë'e höjo.

Bogo ëhioho jëvo'ibejajo nunëro ga'ibejarëjo.

Hia'ëro he'ibejarëjo.

Dë vövöbajo'oho sasohoromo jöho bae'ibejarëjo

ëhuro jabumë huotorovoromo rue'ibejarëjo

naro avohëvego mae jëvo'ibejajo.

¹⁶ Isaiah-hu jajivadëhi aribövi ioro'ioroho ëhi jioruomaje höjo. A'i jemë huë mae baejë'e jëvajëjo. Rabëni jemë nunëro garomo avoho gavaruje höjo. Hia'ëro heromo avoho hejaruje höjo. ¹⁷ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Jemë gavaruje muoho o hejaruje jöho urimë'i jö God-aro baeromo majëhinövare ariböviohu'o a ma ioro'iorohu'o aho'obëhe jaburo nimoruomade höjo garomo he'iro. Röhü bogo garomo bogo heruomade höjo.

I ujo sa'are riremade uhu jö Iesuhu huruoho majëhijadohoje.

¹⁸ Röhü aehu i ujo riremade uhu jö hesi bëhoho hehëjo. ¹⁹ God-hu böröme namiromo muebejëvaje jöho ae rahu hia'ëremu heromo bogo avoho hejamu gavë'oho a sisë börömohuro rovaje höjo. Rueromo gavaje God-are jöho i ujo va'ëne jabesi dëre jiego garomo baeniëhiromo rori'o bu'öjaje höjo. Ujo örire rireromamu ugehu i barëjare jö hesi bëhoho ëhi höjo. ²⁰ O i ujehu munë uhunö jië'e sa'are rireromoromo riromo sahori'amade jö hesi bëhoho aëro God-are jöho heromo ma-burëro nimorohoromo jöho ejaharue höjo. ²¹ Ejahoromo jöho ma-döëremu baejë'ëro ëhu'ëro majae mabunemu mae uehorovoromo garöhe God-are jö uehorovaruhuni aehu sisë vaejëvamu gavë'oho o huë vavaene rovamu gavë'oho ma-burëro vuonugarue höjo. ²² O ujehu bibë'e resu gemuore rireromade jö hesi bëhoho aëro God-are jöho hejarue höjo. Heromo ave sa'a hesi muohuni nurunurumoromo o sarerivoromo uvarue höjo: Inöme bövie bise'e masije höromu jabisu nuninö bamarue höjo. Bamoromo sa'arohemu uehorovaruhuro ëhuro God-are jö jabisu dëre jiajoho taemego jabumë bogo rae avoharue höjo. ²³ O ujehu sa'a mare rireromoromo baje 100 o 60 o 30 rae'amade jö hesi bëhoho aëro God-are jöho heromo avoho hejarue höjo. Avoho heromo rae avoharue höjo. Ioro'iorohuro ioro'ioroho iosirëmiromo mu ma-mabëhe vaejarue höjo.

Resu sisëhu iruno'o ma hesi gemuore ri'amade uhu jöhoje.

²⁴ Iae Iesuro uhu jöe gö'o majëhijadeje. Majëhiromo uëvadeje: Ae gemuehu ujo ma riremoromo ë'adëhi God-ro böröme namiromo hesi öri ari'oho ëhi muebejaje höjo. Ae gemuëro mure va'oromo iruno'e ujo mahö riremobe va'ade höjo. ²⁵ Ëhi ë'ë'ëro ae aho'obëhe momorö'öjë'e jiamu gagoro mu arijo'ohu'o muorovaje ae gemuëro mure

rovade höjo. Rueromo i va'ëne resu sisëho i ujo riremadire ë riremonugoromo va'ade höjo. ²⁶ Ěhi ë'ë'ëro iruno'oho riromo baje raejamu gavë'i resu sisëhu'o riromo rae'amade höjo. ²⁷ Resu sisëhu'o rae'amamu gagorovo mu arijo'o hesi mu vaejarue aribövihuro rueromo uavare höjo: Asë'e ja ujo mae jasi mure riremane höjo. Diehi'oromo resu sisëhu'o rijade höjo. ²⁸ Uëvade höjo: Na'o muorovaje ahuro ë'ade höjo. Ë'ade höjamu uavare höjo: Ěhi jië'oho na ja nagajëjo no va'oromo resu sisëho ravojöro. ²⁹ Uëvade höjo: Bogajo. Jemëro resue ravo'ihöromu iruno'ohu'o ravo'amojöeni bogo ëhioho ë'a'arujëjo. ³⁰ Ěhuni iruno'ohu'o resuohu'o nugego ëhi gemu mae ri'irajo gagovo'iröhe majaho rue'iröhe höjo. Ěmajaho rue'iramu iruno'e gagovarue aribövihuo naro uë'ejöjo: Urimo resuoho ravoromo huhoho'amorëjo vëniro huo'irarije. Amo evaro iruno'oho gagovoromo ujuoho va'oromo nasi iruno'o osaro bahirëjo.

Ijo hisue mustard-hu ëgovaje uhu jöhoje.

³¹ Röhu uhu jöe gö'o majëhiromo uëvadeje: Ijo hisu ihe mustard ujehu börömorromo ëgovajëhi God-ro böröme namiromo ae gö'o gö'o ëhi gagovoromo muebejëvobe va'a'ajëjo. Ae gemuëro mustard ijo hisu uje gemu baeromo hesi mure öjade höjo. ³² Röhu bajo ioro'ioroho ma-jianovo'amo'i a'i ë mustard ujoho biseharihe höjo. Ëhi höjo röhu riromo ëgovoromo ijo hisu ioro'ioroho iosirami'amoromo ijo va'ëne jiaje höjo. Ijo va'ëne jiego ugëro rueruomoromo ë ijo hesi adore ijue vae'amarue höjo.

I dë huaje osehu ire rumorovade uhu jöhoje.

³³ Ěhi majëhinugoromo uhu jöe gö'o majëhiromo uëvadeje: God-hu böröme namiromo muebejëvaje öroho aviëhi höjo. I dë huaje osehu ire rumorovajëhi God-hu böröme namiromo muebejëvaje muohuro sa'ae aho'o ëhi rumorovobe va'aje höjo. Magonahe gemuëro ie aho'obëhe gagovoromo i dë huaje osoho i gemuore bamoromo iohu'o buarohade höjo. Buarohamu ë ioho aho'obëhe rumorovo barëjade höjo.

³⁴ Ëjöho aho'obëhe Iesuro uhu'e majëhijamu rue gagovare aribövihuro hejareje. Jöe aho'o ma-uhu'e gemu majëhinövadeje. ³⁵ Ěhi uhu'e majëhijade jö hesi bëhoho urimo jö God-aro baeromo majëhinövade ae gemuëro Iesuhu vae'iröhe mu jöho God-are surire jajivoromo uvadeje:

Naro uhu'e majëhinövo'ejöjo.

Ö'idö sa'a bamadevare evare aevoromo subivëhobe rovade jöho na jövonövo'ejöjo.

Resu sisë hesi uhu jö Iesuhu huruoho majëhijade jöhoje.

³⁶ Ěhi'onugoromo gagovarue aribövihuo rëmo'i osare va'adeje. Osare va'amu gagorovo hesi ijomäjäri ömo'ömohuro rueromo uavareje: I va'ëne resu sisëhu i mure ri'amade jöho huruoho majahuijego no hejarëjo. ³⁷ Hejarëjamu uëvadeje: Ujo ma riremade a hesi jö bëhoho uëromo ë'ode höjo: God-are A Maho nörö höjo. ³⁸ I mu hesi jö bëhoho uëromo ë'ode höjo: Sa'ae aho'obëhe dinö'e dinö'e jiope va'ajëjo. I ujo hesi jö bëhoho naro uëromo ë'ode höjo: God-hu muebejëvego hesi aharire raromarue aribövie jioruomajëjo. I va'ëne resu sisë hesi jö bëhoho naro uëromo ë'ode höjo: A sisë börömo hesi aribövie jioruomajëjo. ³⁹ Mu arijo'o nu huodivoromo resu sisë hesi ujo riremade a hesi jö bëhoho naro uëromo ë'ode höjo: Satan höjo. I gagovo'iröhe maya hesi jö bëhoho naro uëromo ë'ode höjo: Ave sa'a bövi bise'o barë'iröhe majaho höjo. I gagovo'iröhe aribövi jabesi jö bëhoho naro uëromo ë'ode höjo: Anera aribövihuo jioruomajëjo. ⁴⁰ Resu sisë gagovoromo vëniro huaruëhi sa'a bövi bise'o barë'iröhe majaho rue'iramu ëhi jio'a'ajëjo. ⁴¹ Ěho majaho rue'iramu evare God-are A Maho naro nasi anera aribövihuo rëmö'l'iramu jabumëro rueruomo'ajëjo. Rueruomoromo mu sisë röjëhijärue o God-are jö aharue aribövi God-hu muebejëvajoho mevoromo

42 věni börömehu ravajire ruruhö'örüomo'ajëjo. Ëdirö'ore ae aho'obëhe nierusuburu'e bamoromo ane ja'ihö vuogigimoruomo'ajëjo. **43** Ëhi ë'iramu evare mu mae vaejarue aribövihuro jabisu Vavuehu muebejaje öri ari'ere raromoromo majahsu bamoromo ajivajëhi ëhi ajivoruomo'ajëjo. Ae rahu ja God-are jö hejanue ae javë'oho bëhoho nahoromo birohonëjo.

Gurihijë'e inömo mabëhe o nenia mabëhe ë inömo jabisu uhu jöhoje.

44 Röhu God-hu böröme namiroomo muebejëvaje jö göho uhu'e uë'ië'ajëjo. Ae gemuehu gurihi nugë'e inömo mabëhi birohoromo ëhuremu gemu uehorovadëhi God-hu böröme namiroomo muebejëvaje jö ëhuremu ëhi uehorovo'irarije jöho höjo. Ae gemuëro ae gö hesi mure juvo'li gavade höjo inömo ma-mabëhe gagovoromo gurihi nugë'e jiamu. Gurihi nugë'e jiamu gagorovo huro ujuohoromo röhu mahö gurihiromu duhade höjo. Duhonugoromo ë inömhuremu uehorovoromo nimorohë'i va'oromo hesi mahö sisëho aho'o imo'amo barënugoromo ijo bajo bövi mae baeromo vuonorö'ö va'oromo gurihi nugë'e inömoho bae'i ë muoho imade höjo.

45 O aehu nenia mabëhe éhemu uehorovadëhi God-hu böröme namiroomo muebejëvaje jö éhemu ëhi uehorovo'irarije jöho uhu'e uë'ië'ajëjo. Nenia imo'amaje ae gemuëro nenia mabëhe imo'amo'i nahobe juvade höjo. **46** Nahojuvo neniae gemu mabëhoho birohade höjo. Birohonugoromo ë nieniahuremu uehorovoromo va'oromo hesi mahö sisëho imo'amo barënugoromo ijo bajo bövi mae baeromo vuonorö'ö va'oromo ë neniaho gemu imade höjo.

Viö uhu jöhoje.

47 Röhu God-hu böröme namiroomo muebejëvaje jö göho uhu'e uë'ië'ajëjo. Aëro viö böröme jovo e'ure ba'amare höjo. Ba'amamu jovo maje ihe gö gö viöre aegade höjo. **48** Aegoromo irijiomamugo evare jovo riröre bava'oromo raromare höjo. Raromoromo jovo majo mahö suovoromo hevöre io'amo'i sisëho ruruhö'özare höjo. **49** Ëjö hesi bëhoho ave sa'a hesi majaho barë'iramu ëhi jio'a'ajëjo. Aneraëro rueruomoromo a mahö ëhi rëmo'i a sisëho mevoromo ujuohoromo **50** věni börömehu ravajire ë ruruhö'ö'aruëjo. Ëdirö'ore ae aho'obëhe nierusuburu'e bamoromo ane ja'ihö vuogigimoruomo'ajëjo. Ëhi jio'a'ajëjo.

Jö mae göho mamie göho i'e ë hesi jöhoje.

51 Röhu naehu majëhijode jöho aho'o na jemë he barëjarije höjamu uavareje: Io'ajo. **52** Io'ajamu Iesuro uëvadeje: Ëhu'ëro God-are jögoru mami öri röjëhijaje ae rahu God-hu böröme namiroomo muebejëvaje jö i'ohu'o ëhu'o hejë'oho inömo mamiohu'o i'ohu'o hesi osare jiaje aho va'ëne jianovajëjo. Ëhi jië'e aehu inömo mamiohu'o i'ohu'o bahijaje osare jio'amajoho va'orahoro ujuoho rueromo röjëhijajëhi ëhi jië'e aribövihuro God-are jö mamiohu'o i'ohu'o ae röjëhiruomo'ajëjo.

Iesuare amo rajehu Iesu bijönimoruomade jöhoje.

53 Ëhi jië'e uhu jöho majëhinugoromo Iesuro va'adeje. **54** Va'oromo hesi amëro rovadeje. Rueromo hiromo God rajahijarue osare rumo va'oromo God-are jö bëhoho röjëhijadeje. Röjëhijamu hegorovo tiöjëvadeje. Tiöromo uvoromadeje: Diehi'oromo simano mahö baeromo darugo'e mu masijoho vaejaje höjo. **55** Hu sarerivajëjo. Maijö muemu vaejaje a hesi harihe höjo. Hesi vëmoho Mary höjo. Hesi ö ömo'ömoho James Joseph Simon Judas ëhi jio'amajëjo. **56** Hesi ma'ino ömo'ömoho aho'o no'o gemu mae raromarue höjo. Ëhi jië'oho diehi'oromo aviëhi jië'e muoho baejade höjo. **57** Ëhi uvoromo nue huodivareje. Nue huodivamu gëgorovo Iesuro uëvadeje: Jö God-aro baeromo majëhijarue aribövihuro dinö'e dinö'e va'ë'iroho aëro no mae uehorovavuarue höjo. A'i nosi sa'a raje agane gemuoho jemëremu bogo ëhioho

uehorovavuaruje höjo. ⁵⁸ Ëhi uënugoromo darugo'e muoho ma-gemu gemu ë vaejadeje amo rajoho bogo ma uehorovaruego.

14

John bapataeto vaejaje a guomade jöhoje.

¹ Ëhi'amu Iesuhu mu börömo vaejaje jöho sa'a a böröme Herod-ro hejadeje. ² Herod-ro jöho heromo hesi mu vaejarue aribövioho uëvadeje: Ëaho John bapataeto vaenövade aho höjo. Hu guomoromo ri'öjë'e höjo. Guomoromo ri'öjë'ero ëhu'ëro darugo böröme baeromo mu masijoho vaejaje höjo.

³⁻⁴ Röhu ë jö hesi bëhoho urimë'i Herod-ro hesi öe Philip-are vabore hesi ihoho Herodias gohoniahijadeje. Gohoniahijamu John-ro ri'öromo ua'i hijadeje: Ëmagonaho baejanoho ého bogo maehu höjo. Ëhi ua'i hijamu Herod-ro ë magonaho hesi jöeni ae uëvamu John guduamoromo tövoromo savoji gagore ba'amareje. ⁵ Ëhi'amu Herod-ro John ano'i nimoromo röhu uvadeje: Ae aho'obëhe uvoruomaje höjo: John hu jö Godaro baeromo majahuijaje ae hö uvarue höjo. Ëhi uvoromo ë aribövioho juhuonëmiromo bogo anadeje.

⁶ Ëhi'ojuvu Herod rahade majaho rovadeje. Herod rahade majaho rovamu Herodias-are abojohuro ae aho'obëhe jabiesi nunire rueromo javavadeje. Javavamu Herod-ro garomo vuëvadeje. ⁷ Vuëvoromo magonahoho uavadeje: Ja rabe rabe nagë'oho iae na bojami'ejöjo. God-ro ge'ego na mae uavajëjo. ⁸ Ëhi uavamu abojohuro va'o vëmehu nimade jöho heromo rueromo Herod uavadeje: Bapataeto vaejaje ae John-are sönöho tarioromo simanoho hevöro bamoromo avehuro baro bojemëjo. ⁹ Ëhi uavamu hegorovo rue a börömohuro huë vavaene baejadeje. Huë vavaene baejade höjo röhu urimo darugo'e jöho ë aribövi jabiesi nuniro ë magonahoho mae uavë'ëro ëhu'ëro jöe bojëmiromo uëvadeje: Magonahehu nimajoho baro bojamihëjo. ¹⁰ Bojamihëromo ae rëmö'öjamu savoji gagore va'oromo John-are sönöho tarioromo ¹¹ simanoho hevöre bamonugoromo barueromo abojoho bojamijareje. Bojamamu huro bava'o vëmoho bojamadeje. ¹² Ëhi'amugo John-are ijore ijore jijiharue ariböviohuro rueromo sinoho bava'oromo guavareje. Guavonugoromo va'oromo Iesu majahijareje.

Iesuhu ae aho'obëhe 5,000 da'uojëhade jöhoje.

¹³ John bapataeto vaejëvaje a guomade jöho majëhijamu hegorovo Iesuro va'oromo boat-re ajihiromo a rumo'e sa'are va'i va'adeje hu'o hesi ariböviohu'o sivue raramoröhëni. Ëva'aje jöho hegoro ae aho'obëhe jabiesi amore amore jioromo va'oromo Iesuhu va'ajire sa'a hörëro ë va'oruomadeje. ¹⁴ Va'oruomamu Iesuro jovo döre boat-re va'adoho sa'are rueromo ravo'amoromo gavade ae aho'obëhe tagavë'e jiamu gëgorovo jabiesi jöeni vavaenimoromo jabiesi aribövie guomo guomo'oho ajëmijadeje.

¹⁵ Ëhi'ojuvu majae garobo'e bamamugo hesi ijorajo ömo'ömohuro rueromo uavareje: Aveho a rumo'e sa'ae höjo. O majae mami'e barëjë'e höjo. Ëhuni aribövioho rëmö'öjego amo göro göro va'oromo ie imo'amo'irarëjo. ¹⁶ Ie imo'irarëjamu Iesuro uëvadeje: Jabumë rabëni va'ojörajo. Jemëro iruno'oho da'uojëhirëjo. ¹⁷ Da'uojëhirëjamu uavareje: Iae mae höjo röhu aviae no ie övo gö mine visue niö'i ëhemu javuajëjo.

¹⁸ Ëhemu javuajëjamu uëvadeje: Baro bojemihëjo. ¹⁹ Ëhi uënugoromo huro aribövioho uëvadeje: Garasioro raromohëjo. Raromohëromo ie övo gö mine visue niö'i ujuoho rovaroho ého huro ujuohoromo ö'idöho sioroho garomo God huë mae uavadeje. Huë mae uanugoromo ioho ato'atovoromo hesi ijorajo ömo'ömoho i'imëmamu ujuohoromo ae aho'obëhe suvuorëmijareje. ²⁰ Suvuorëmijamu ae aho'obëhe ë ioho visuoho

ue'ahamu da'uëgadeje. Da'uëgamu gagorovo ijomajohu jaburo vitu vituoho gagovoromo aegamu esöe aho'obëhe 12 irijimo'amadeje. ²¹ Ëhi'areje. Ama'e aho'obëhe 5,000 rabu'e iohu'o visuohu'o ue'ahoruomadeje. Röhu magonahe asisö'e jabu'o ue'ahareje.

Iesuhu e'u döre hörehu va'ade jöhoje.

²² Ëhi'amu Iesuro hesi ijomajohu ömo'omoho uëvadeje: Boat-oro ajio raromoromo e'u ioni gönö urimo va'ohego na a ioro'ioroho rëmö'öjöjo. ²³ Ëhi uëromo ae aho'obëhe rëmö'önugoromo parie vae'i hesi sivue dahorure ajiomadeje. Ajiomoromo hesi sivue hijamu vahiromadeje. ²⁴ Vahiromamu nume ijomajohu jaburo öri ëgoböviro jovo döre va'oruomamu evare burëro jubesi nuninö rueromo jovohu hasaromo boat-ohu'o babu'öjëvobe va'adeje. ²⁵ Ëhi'ojovo sisonuvo'ia'amu Iesuro jovo döre hörëro rovadeje. ²⁶ Jovo döre rovamu gagorovo ijomajohu jaburo jiodudu'iraeromo uvareje: Aru'ahëro rovajëromo juhuonivoromo jö'e dadovareje. ²⁷ Jö'e dadovamu hejë'i Iesuro uëvadeje: Nadi juhuonivo'i biririvohëjo. Na jevajëjo. ²⁸ Na jevajëjamu Peter-ro uavadeje: Bada ja javë'oho uevego na jovo döre ö'öjo. ²⁹ Ö'öjamu Iesuro uavadeje: Rovëjo. Rovëjamu hegrovoo Peter-ro boat-re jioromo jovo döre abueromo Iesu biroho'i hörëro jovo döre va'adeje. ³⁰ Va'ihö gavade bure rovamu gagorovo juhuonivadeje. Juhuonivoromo jovo gagore abue'ia'amu gavë'i uvadeje: Bada ajemëjo. ³¹ Ajemëjamu hejë'i Iesuro övoho nugö'öromo Peter ma'enoromo uavadeje: Mae uehorovevo avoho'ibejanëjo. Ja rabëni uehoro niö'ioho baejane höjo. ³² Ëhi uanugoromo jaburo niö'iro boat gagore ajiomamu gavë'i buroho barëjadeje. ³³ Bueroho barëjamu gagorovo boat-re raromare ariböviohuro Iesu rajahromo uavareje: Iae mae-ëjo. Ja God-are Harihe javajëjo.

³⁴ Ëhi'onugoromo e'u ioni gönö rueromo Gennesaret sa'are ravo'amareje. ³⁵ Ravo'amamu gagorovo è sa'a rajohuro Iesu garomo uvoruomadeje: Iae Iesu hö uvoromo è sa'ae bövioho jöe nugö'öjamu guomo guomo'e ae aho'obëhe ujuoho rueruomadeje. ³⁶ Ujuoho rueromo éninamiromo uanövareje: Guomo guomo'e aribövioho uëvego ja niögu vituohuremu röhego éhuro guomo guomoho barë'amajo. Ëhi ua'ego ae rahu röhë'oho marë'amonövadeje.

15

Pharisee ariböviehu God-are jö bogo avoho uehorovo'i jubesi a mami jö böröme hö uehorovare jöhoje.

¹ Ëhi'amu Pharisee ariböviohu'o Jew rajo jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'o ého jaburo Jerusalem jioromo rovareje. Rueromo Iesu uavareje: ² Jasi ijomajohu ömo'omoho nosi a mamiehu bojëmibe rovare jögoroho ahoruomaje höjo. Nosi a mamiehu è'arëhioho jasi aribövioho jovohu övoho bogo éhioho otehodivorovë'e iohu maue'aharue höjo. Rabëni éhioho è'arue höjo. ³ Ëhi uavamu hegrovoo Iesuro uëvadeje: Röhu jemë rabëni jemesi a mami jubesi muohuremu uehorovoromo éhuro God-are jögoroho aharuje höjo. ⁴ Ëhesi bëhoho God-ro uëvade höjo: Jasi vëmu vavu'oho mae uehorovëvonëjo. O jöe gö'o uëvade höjo: Ae rahu jö sisë jövoromo vëmu o vavu hesi iho ijumahë'oho anego guomo'irajo. ⁵ Röhu jemëro è jöho ahoromo ae röjëhiromo uëvaruje höjo: Jaehu jasi vëmu vavu'oho God-are nunire uëvë'oho: Nasi mahosisëho ujuohoromo jemë ajëmì'ibejodoho röhu aveho na God-are ihoro bamë'e jevajë uëvë'oho ⁶ nadi röhu mahosisëho ujuohoromo vavu'oho ajaminëjo. Ajamijë'oho sisë höjo. Vavu ajamijë'oho sisë hö uëvarujohuro éhuro vëmu vavu'oho mae uehorovë'irarijego God-hu bojëmade jöho jemëro aharuje höjo jemesi a mami jöho e'irovo. ⁷ Sareri sareri'e aribövie jëvajëjo. Jö God-aro baeromo majëhijade ae Isaiah-ro jemëhu èl'irarije jöho jajivoromo éhi uvë'e höjo:

8 Ave aribövioxohuro ma-jö'ëremu God na rajehi'i
dë vövöbajo'oho bogo nasi gemuoroho jio'i rori'o jioruomajëjo.

9 Jabumë a jabiesi jögoroho ae röjëhiromo uëruomaje höjo: Ëho God-are jöe jiaje ejahuorëjo.

Ma-a jabiesi jögoroho éhi röjëhiromo éhuro ma-döhemu God na rajehiruomaje höjo.
Ëjemesi jö Isaiah-hu jajivadoho iae mae höjo.

Bogo i ijaruohuro a'i uehoro sisë baejaruohuro éhuro God-are nunire sisérëjavuaje jöhoje.

10 Iesuro éhi uënugoromo ae aho'obëhe uëvadeje: Ro gemuoro gagovohëromo ro gagovamu uëvadeje: Ave uhu jö uë'lë'ajoho avoho heromo bëhoho baerëjo. **11** Rabe jö'ore va'ë'oho bogo éhuro aho sisérë'amo'i a'i rabe jö'ore jioromo suorovë'ohuro éhuro aho sisérë'amaje höjo.

12 Iesuro éhi jövamu hejë'ëro hesi iijorajoho jaburo rueromo uavareje: Jaehu ë jö majëhijamu Pharissee ariböviehu heromo huë sisë baeruomadoho na ja uehorovanuëjo.

13 Na ja uehorovanuëjamu Iesuro uëvadeje: Nasi Vavue ö'idöre hijaje a hesi aribövioho mure i maehu rijajoho val'ëne jioruomajëjo. Ëmure hesi éma ri'amaje resu resuoho nasi Vavuohuro jaho'amoromo ruruhö'ö'ajëjo. **14** Ëhuni ë resu resu va'ëne Pharissee aribövioho éhi vuonugorëjo. Jaburo nuni sisë'e aribövioxohuro öroho röjëhijanovarue höjo. Nuni sisë'e a göehu nuni sisë'e a gö öri röjahijë'oho jabumë niö'i guare bejëvo va'a'ajëjo. **15** Bejëvo va'a'ajëjamu Peter-ro Iesu uavadeje: Röhu jö'ore va'aje o jö'ore jioromo suorovaje uhu jö hesi bëhoho huruoho majahuijego no hejarëjo. **16** Hejarëjamu Iesuro uëvadeje: Na jaruvoho éhi jemë'o uehoroho bogojëvajëjo. **17** Jemë rabëni bogo garomo uvarujëjo: Rabe jö'ore va'ë'oho dëre abueromo dëre jioromo suorovoromo bogo aho ijumëvë'e ma-gua gagore va'aje höjo. **18** A'i jö'ore jioromo suorovaje jöhuro dë vövöbajo'ere jioromo rojomoromo jö'ore suorovaje höjo. Suorovoromo éhuro aho God-are nuniroho sisérë'amaje höjo. **19** Ëhesi bëhoho uehoro sisëhuro dë vövöbajo'ere jioromo rojomego éhuro ae muo'amoruomaje höjo. Goho'amoruomaje höjo. Öero jijihanovoruomaje höjo. Vajiohëro ujuohoruomaje höjo. Ae sarerëmiruomaje höjo. Ae gö jabesi ihoho ijumoruomaje höjo. **20** Ëhi jië'e mu sisë vaejë'ohuro éhuro aho God-are nunire sisérë'amaje höjo. A'i övo bogo egüë'e i ijë'oho bogo éhuro aho God-are nuniroho sisérë'amaje höjo.

Israel rajo bogo a'i sa'a gö rajo magonahéhu Iesu mae uehorovade jöhoje.

21 Ëhi'oromo Iesuro ë sa'aho nugo va'adeje. Va'adoho va'o Tyre amo Sidon amo jiajinö sa'are ë rovadeje. **22** Rovamu iae Canaan sa'a rajo magonahëro ë sa'are hijë'ëro rueromo Iesu uavadeje: Bada ja a böröme David-are ujoho javaje nani vavaenimoromo ajeminëjo. Satan-are a sisëro nasi aboji hesi dë gagore abuejë'e höjo. Abuejë'ëro magonahoho sisë'i hijajëjo. **23** Sisë'i hijajëjamu Iesuro bogo jöho uavadeje. Bogo jöho uavamu hesi ijjorajo ömo'ömohuro rueromo uavareje: Magonahoho uavego va'ajo. Hu ma-darugo'o uvobe nosi ijore ijore rovajëjo. **24** Rovajëjamu Iesuro uëvadeje: God-ro sa'are remö'özjade höjo naro rueromo bogo sa'a gö rajoho ajëmi'i a'i Israel raje sheep va'ëne subirö'ö'amë'ohemu ajëmi'irodego. **25** Ëhi uëvamu ë sa'a gö rajo magonahohuro ro Iesuare bëhire ague aho hiromo uavadeje: Bada ajemijëjo. **26** Ajemijëjamu Iesuro uehorovoromo uvadeje: Vëmu vavu'ehu jabiesi aboji harihu'o urimo ajëmijaruëhi naro nasi sa'a rajohemu éhi urimo ajëmi'i rovode höjo. Ëhi uvoromo ë sa'a gö rajo magonahoho uhu'e uavadeje: O-ajo. Noehu aboji harihu'o jabiesi i ujuohoromo ö harihu mio'amë'oho ého bogo maehu höjo. **27** Bogo maehu höjamu hegorovo magonahohuro uehorovoromo uvadeje: Iae na bisemu ioniro sa'a gö raje jevo'lego éhuni bogo ajemi'i jöho jövajëjo. Röhu noehu bogo rarovego öehu

i ugobajo'o ue'aharuëhi nani Iesuro na'o ëhi ejehoromo nasi abojoho ajami'ajëjo. Ëhi uvoromo mana uhu'e uavadeje: Bada iae mae-ëjo röhu jabiesi öhuro vavu jabiesi maratuore jioromo rireromë'e i ugobajo'oho ue'aharue höjo. ²⁸ Ue'aharue höjamu Iesuro uavadeje: Asë'e naro ajamijöro uehoro ma-mabëhe barovane höjo. Ëhuni jaehu nimanüëhi ëhi ë'ejöjo. Ëhi ë'ejöjamu gavë'i abojoho marëjahadeje.

Iesuhu ae aho'obëhe jabiesi sino avohëhade jöhoje.

²⁹ Ëhi'amu Iesuro va'adeje. Va'adoho va'o Galilee jovo riröre va'oromo dahorure ajiomoromo sa'aro hijadeje. ³⁰ Hijamu ae aho'obëhe maho jaburo höru sisë'e aho nuni sisë'e aho övo höru tövëhë'e aho bitaro tövëhë'e aho guomo guomo'e a ioro'ioroho aho'obëhe ëhi ujuoho rueruomadeje. Ujuoho rueromo Iesuhu hijajire sa'are bahiuomadeje. Bahijamu huro avohëvamu mae jëvadeje. ³¹ Mae jëvamu ae aho'obëhe garuomadeje bitaro tövëhë'e aribövioho mae jioromo jöe atamu övo höru'e tövëhë'oho mae jëvamu höru sisë'e aribövioho mae jioromo jijihamu nuni sisë'e aribövioho mae jioromo uherihamu. Ëhi'amu gëgorovo jabumë ae aho'obëhe tiöjëvadeje. Tiöromo God Israel rajo muebejëvaje a hesi ihoho döro bamoruomadeje.

Iesuhu ae aho'obëhe 4,000 i da'uojëhade jöhoje.

³² Ëhi'amu Iesuro hesi ijorajo ömo'ömoho uëvadeje: Ruehë uëromo rovamu uëvadeje: Ave aribövihuni vavaenegajëjo. Jabumë na'o raromobe rovaroho majae niö'i gemu barëjë'ero ëhu'ero i ue'aho'iröhoho bogohöjo. Ma-dë gagëremu rëmö'özjë'oho na bijönegajëjo va'ego örire nune örijëvojöeni. ³³ Ëhi uëvamu rue ijorajoho jaburo uavareje: Iae ëhi höjo röhu aveho ma-sa'aemu jië'e öri ari'ero ae aho'obëhe rovë'e höjo. Ëhi jië'oho no dinö'e ioho birohoromo da'uojëhi'ejarëjo. ³⁴ Da'uojëhi'ejarëjamu uëvadeje: Ioho dimino'e jëvajëjo. Dimino'e jëvajëjamu uavareje: Ioho övo gö mine övo göre niö'i visu ininoho ma-gemu gemu javuajëjo. ³⁵ Ëhi uavamu hegorovo Iesuro ae aho'obëhe uëvadeje: Sa'aro raromohëjo. ³⁶ Raromohëromo ie övo gö mine övo göre niö'i ujuoho rovarohu'o visuohu'o ujuohoromo God huë mae uanugoromo ato'atovoromo hesi ijorajo ömo'ömoho i'imëmamu ae aho'obëhe suvuorëmijareje. ³⁷ Suvuorëmijamu ae aho'obëhe ue'ahamu da'uëgadeje. Da'uëgamu gagorovo ijorajoho jaburo vitu vituoho gagovoromo esöe övo gö mine övo göre niö'i aegamu irijiomo'amadeje. ³⁸ Ama'e aho'obëhe 4,000 jaburo ë ioho visuoho ue'ahoruomadeje. Röhu magonahe asisö'e jabu'o ue'ahareje.

³⁹ Ëhi'amu Iesuro ë aribövioho rëmö'önugoromo boat-re ajihirom Magadan sa'are va'adeje.

16

Pharisee aribövihu'o Sadducee aribövihu'o jabuhu Iesu bogo ma uehorovoromo hahu darugo'e mu vaejöro dinamare jöhoje.

¹ Iae Pharisee aribövihu'o Sadducee aribövihu'o ëho jaburo rovareje. Rueromo Iesu guaro beva'ojöro nimoromo uavareje: God-are darugoho baeromo bogo gavarue muoho röjähuijego no gavarëjo huro ja ajamego muoho vaejanue javego o bogo. ² Ëhi uavamu huro uëvadeje: Jeniromoromo ö'ídöho kavuego uvaruje höjo: Ö'ídö kavuajoho vamae jio'iro ë'ajëjo. ³ O sue'oho uvaruje höjo: Ö'ídö kavuoromo ramoramovajoho jaruvoho ëni buru'e rue hesi höjo. Jemëro ö'ídöho uherihoromo kavuego garomo uvaruje höjo: Ëhesi bëhoho iae ëhi jio'ię'ajëjo. Röhu ave jaruvore rovaje muoho garomo ë hesi bëhoho bogo avoho garomo uvarujëjo: Iae God-are mu böromoho rovajëjo. ⁴ Sareri'e aribövi sisë jëvajëjo. Magonahehu hesi baru vuonugo'i ma-juvajëhi jemëro ëhi God vuonugo'i mue gö gö uehorovaruje höjo. Jemë rabëni

darugo'e muoho ga'i nimirujëjo. Na ëhi jië'e muoho bogo vae'i a'i Jonah-hu Godare mu börömo röjëhijade ëhi jië'e muohuremu röjëhi'ejöjo. Mue gö gö bogajo. Ëhi uenugoromo rëmo va'adeje.

Pharisee aribövi o Sadducee aribövi jabesi i dë huaje oso uhu jöhoje.

⁵ Ëhi'amu Iesumëro e'u döre va'oromo ioni gönö rovareje. Rueromo ijorajoho jaburo gavareje rumonëgamu iruno'oho bogo ujuohë'e jëvamu. ⁶ Ëhi'amu Iesuro uhu'e uëvadeje: Jemë gavë'iajo. Pharisee aribövi o Sadducee aribövi jabesi i dë huo'amaje osohuro jemesirire rumorovo'ajëjo. ⁷ Rumorovo'ajëjamu rueho jaburo ë jöho mevoromo uarovareje: Noro ie bogo ujuoho rovë'ero ëhuni jövajëjo. ⁸ Ëhi uarovamu Iesuro gëromo uvadeje: Jabumë ëhi jië'e jöho ataruëromo uëvadeje: Mae uehorovevo avoho'ibejarijëjo. Jemë rabëni i bogojavuaje jöho atarujëjo. ⁹ Jemë rabëni avevejö'ohu'o bogo gavarujëjo. Naehu ie övo gö mine ujuohoromo ae aho'obëhe 5,000 i'imëmodoho ë i vitu vitu aegamu esöe dimino'e irijiomo'amadoho jemë ëhu'o rabëni bogo uehorovarujëjo. ¹⁰ O naehu ie aho'obëhe övo gö mine övo göre niö'i ujuohoromo ae aho'obëhe 4,000 i'imëmodoho ë i vitu vitu aegamu esöe dimino'e irijiomo'amadoho jemë rabëni bogo ëhu'o uehorovarujëjo. ¹¹ Jemë rabëni uvarujëjo: Ie bogojavuo'ego nöröro i jöe uehorovoromo majahuijajëjo. Bogo ë jöho uëromo ë'ode höjo. Röhu gavë'iajo. Pharisee aribövi o Sadducee aribövi jabesi i dë huo'amaje osohuro jemesirire rumorovo'ajëjo. ¹² Rumorovo'ajëjamu hegorovo ijorajoho jaburo uhu jö hesi bëhoho avoho uehorovoromo uvareje: O Iesu bogo i dë huo'amaje oso jöho majahuiromo uövuade höjo: Gavë'iajo. A'i Pharisee aribövi o Sadducee aribövi jabesi jö sisëhuro nosiro rumorovojojëni ë jöho uhu'e majahuiromo uövuade höjo: Gavë'iajo.

Iesu hu ëhi jië'e ae jiaje jö Peter-hu jövade jöhoje.

¹³ Iae Iesuro ajiomadoho Caesarea Philippi amo bëhinö sa'are rovadeje. Rueromo huro hesi ijorajo ömo'ömoho uëvadeje: God-are A Maho na rahuo jevaje jöho ae aho'obëhe diehi atoruomaje höjo. ¹⁴ Diehi atoruomaje höjamu uavareje: A ioro'iorohuro uvoruomaje höjo: Ja John bapataeto vaejavuonövane ahuro rovë'je javajëjo. A ioro'iorohuro uvoruomaje höjo: Ja Elijah-ro rovë'je javajëjo. A ioro'iorohuro uvoruomaje höjo: Ja Jeremiah-ro o jö God-aro baeromo ae majëhinövane ae göëro rovë'je javajëjo. ¹⁵ Ëhi uavamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Röhu jemë nasi jöho diehi ataruje höjo. ¹⁶ Diehi ataruje höjamu Simon Peter-ro ri'öromo uavadeje: Ja böröme namiromo ajamuijanue aho javajëjo. God hiemu hijaje a hesi Harihe javajëjo. ¹⁷ Hesi Harihe javajëjamu Iesuro Peter uavadeje: John-are harihoho Simon ja huë mabëhe baejë'je javajëjo. Bogo ma-aehu ë jöho röjahijamu jövol'irögoro nasi Vavue ö'idöre hijajohuro röjahijë'ero jövanuëjo. ¹⁸ Röhu na ave jöho ua'ie'ajëjo: Ja Peter javajëjo. Peter hesi bëhoho munë javajëjo. Röhu ave munëho bamö'ejöjo nasi ekaresiae aho'obëhe ë hesi döre gagovëvego bibivoromo riravo'irarijego. Nasi ekaresiae aho'obëhe ëhi riravo'iramu vuovo hesi vöröho bogo ruahö'özëvoromo ijumëvo'ajëjo. ¹⁹ Röhu naro Peter jasi örile darugoho bojami'ejöjo jero ojoho jiovëhego aëro Godare öri ari'ere ë va'oruomoröhego. Ja sa'are hiromo öri tugohë'oho jero ma-mae tugohö'iramu God'o ö'idöre hiromo avoho tugohö'ajëjo. O sa'are hiromo öri jiovë'oho jero ma-mae jiovo'iramu God'o ö'idöre hiromo avoho jiovo'ajëjo. ²⁰ Ëhi uaromo hesi ijorajoho aho'obëhe darugo'o uëvadeje: Nadi aho huruoho majëhiromo uërëjo: Nörö böröme namiromo a ajëmijaje aho höjo.

Iesuhu huë vavaeni baeromo guomoröhe jö jövadohoje.

²¹ Ëhi'onugoromo evare majare Iesuro aevoromo hesi ijorajo ömo'ömoho röjëhiromo uëvadeje: God-ro ëhi bamë'ero ëhu'ero na Jerusalem ajiomo'ejöjo. Ajiomo'iramu a

duvaho aribövihuro priest masijohuro Jew rajo jögoru öri röjähijarue aribövihuro öho jaburo vi'ehe huë vavaene bövie bise'e bojem'iaruëjo. Ëhi ë'oromo ae gö jabiesi övore bojëmi'iramu anego'iramu guomoromo majae niö'l'i gemu hesi uhure ri'ö'ejöjo. ²² Ëhi uëvamu hegorovo Peter-ro Iesu rori'o hu'irae bava'oromo uavadeje: Bada bogajo. Ëhi jië'e huë vavaenoho bogo mae bogo bae'a'anuëjo. ²³ Ëhi uavamu hegorovo Iesuro huotorovoromo Peter uavadeje: Satan rori'o va'ëjo. Jero nasi muoho ahanuëjo. God-hu uehorovajëhioho ja bogo öhioho uehorovo'i ma-aehu uehorovaruëhi jero öhi uehorovoromo öhuni ö jöho jövanuëjo.

²⁴ Ëhi uanugoromo hesi ijarajo ömo'ömoho uëvadeje: Ae rahuaro nasi ijore ijore juvo'i nimë'oho jasi sinehu nimajoho nadi uehorovo'i uvonëjo: Iesuare jöëni vi'ehe huë vavaene javoje rabe baeromo guomevë'oho iae hesi hö uvoromo korosi hesi i'uoho banigojiomanovoromo nasi ijoro ijoro juvonövonëjo. ²⁵ Ja jasi sinohuni uehorovoromo biririvoromo ave sa'are hi'i öhemu uehorovë'oho ijonöho guomo öriro va'a'anuëjo. O ja nasi jöëni guomë'oho ijonöho maro hi'a'anuëjo. ²⁶ Jaehu are jove sa'ae mae sisë aho'obëhe bae baerë'i röhu jasi arijo'arije ijumorovë'oho na ja öhuro mae javo'ajëjo. Bogajo. Arijo'arije ijumorovë'oho diehi röhu maho avohorovo'iramu mae javo'ajëjo. Öre bogohöjo. ²⁷ Röhu God-are A Maho naro nasi Vavu hesi ajohu'o nasi anera ömo'ömohu'o gemu mae vuonorö'ö rue'ejöjo. Rueromo evare ae gemu gemu diehi jië'e mu vaejarije manaho öhi bojëmibe va'ejöjo. ²⁸ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Jemë a ioro'iore ave riravarujoho bogo vuovë'e raromoromo ge'a'arujëjo God-are A Maho naro böröme namiromo muebejëvo'i rue'iramu.

17

Iesuare nu ano'ehu ajivoromo gorosovade jöhoje.

¹ Ëhi uënugoromo majae aho'obëhe övo gö mine övo göre gemu barëjamu Iesuro Peter James o James-are öe John öhi söromo dahoru ögobövire ajiomoromo jabiesi sive raromareje. ² Raromoromo ö ijarajoho jaburo gavareje Iesuare sino haho'e gorosovoromo hesi nu ano'oho majae suubamajëhi öhi jio'l'i hesi niögoho ajivo avohamu. ³ Ëhi ga'i gavareje Moses'o Elijah'o öma jëvoromo jabu'o Iesu'o jöe atoruomamu. ⁴ Jöe atamu gëgorovo Peter-ro Iesu uavadeje: Bada no ave raromaruoho iae mae höjo. Ja nagë'oho naro javue niö'l'i gemu vae'amo'ejöjo jani gemu Moses-ni gemu Elijah-ni gemu. ⁵ Ëhi jövamu gavë'i ajivë'e suehuro rueromo aegëhadeje. Aegëhamu hejareje sue uhure uvavamu: Ave aho nasi Harihu mabëhe höjo. Na hu garomo nimorohevajëjo. Huhu jövaje jöho avoho herëjo. ⁶ Ëhi uvavamu hejë'i ö ijarajoho jaburo sisë maro juhuonivoromo sa'are rireromoromo nu ano'oho sa'are amoromo momorö'øjareje. ⁷ Sa'are momorö'ójamu Iesuro rueromo jabumë röhëvoromo uëvadeje: Nadi juhuonivo'i ri'öhëjo. ⁸ Ri'öhëjamu hegorovo ri'ö uheriho'i gavareje ae gö bogojio'i Iesu gemu namijamu.

⁹ Ëhi'onugoromo dahorure ruvebijë'i Iesuro uëvadeje: Jemëhu gavarijoho nadi aho majëhirëjo. U'emu God-are A Maho naro guomoromo ri'öjego evaro majëhirëjo. ¹⁰ Ëhi uëvamu rueho jaburo uavareje: Jew rajo nosi jögoru öri röjahuijarue aribövihuro uövuarue höjo: God-are a börömoho bogo öma rue'i a'i urimo Elijah God-aro va'adoho iae vuonorö'ö rue'a'ajëjo. Rue'iramu God-are a börömoho ijore rue'a'ajëjo. Jögoru öri röjahuijarue aribövihuro rabëni ö jöho majahuijarue höjo. ¹¹ Rabëni majahuijarue höjamu Iesuro uëvadeje: Io'ajo. Elijah-hu urimo rueromo bövi bise'o avoho'amo'iröhe jöho iae mae-ëjo. ¹² Röhu ave jöho naro jemë uhu'e uë'ië'ajëjo. Hehëjo. Elijah iae mami'e rovade höjo. Rovamu aëro hu bogo ma ga'irögoro jabuhu diehi nimarëhi öhi hesi örire sisë vaeruomade höjo. Jabuhu hu sisë vaejarëhi God-are A Maho na'o öhi

sisë vaejevoruomo'ajëjo. ¹³ Ëhi majëhijamu hegorovo evare Elijah uëvaje hesi bëhoho uehorovoromo uvareje: John bapataeto vaejavuonövade a hesi jöho majahuiromo ë'ajëjo.

Iesuhu Satan-are a sisë aharihu hesi dëre jiamu rarovö'öjade jöhoje.

¹⁴ Dahirure ruvebinugoromo ae aho'obëhe raromaruire ë rovareje. Rovamu gavë'i ae gemuëro rueromo ague aho hiromo ¹⁵ Iesu uavadeje: Bada nasi harihohuni vavaenimoromo ajamijëjo. Hesi simanoho sisérëromo sisë'i sisë'i hi juvaje höjo. Sisë'i sisë'i hiromo vënire jovore ëma ravorovaje höjo. ¹⁶ Ëhuni jasi ijomajo jabiesi örire barovode höjo. Barovamu ajami'iröhoho bogo eni jëvade höjo. ¹⁷ Bogo eni jëvade höjamu Iesuro uëvadeje: Asë'e ave jaruvore raromaruje aribövioho jemë bogo ma uehorovo'i jöe gö gö ëma uehorovarufe aribövie jëvajëjo. Na majae dimino'e jemë'oho hibe va'ejöjo. Majae dimino'e jemesi mu sisëho garomo ma-nunëro ga taemobe va'ejöjo. Jemesi mu sisëhuro na u'uvehajëjo. Ëaharihoho avehuro barovego na gavöjo. ¹⁸ Barovamu gagorovo Iesuro Satan-are a sisëho birevamu aharihu hesi dëre jioromo hörö va'adeje. Hörö va'amu gavë'i aharihoho mae jiadeje.

¹⁹ Ëhi'amu Iesuare ijomajo jaburemu rueromo Iesu uavareje: Diehi'oromo noehu aru'aho sisë rarovö'öjaroho bogo eni javuade höjo. ²⁰ Bogo eni javuade höjamu Iesuro uëvadeje: Jemëro bogo ma uehorovë'ero ëhu'ëro bogo eni jëvadeje höjo. Röhu ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Mustard bajoho inino mae jio'amajëjo. Mustard baje gemu ma-bise'o jiajëhi ëhi uehoro mae ma-bisemu baeromo God mae uehorovë'oho ave dahorehu böviehu bise'ehu jemesi mu ahanovajoho uavë'oho: Rori'o va'ë uavë'oho iae rori'o va'a'ajëjo. Ëhi jië'e mu bövi bise'o vaejë'oho eni jëv'ajëjo. ²¹ [Amo ë aharihu hesi dëre jiade ëhi jië'e a sisë ae gö hesi dëre jiajoho rarovö'ö'ië'iroho i ue'aharujoho vuonugo'i God-are örire uehore aho'o bojamiromo ëninamijë'ohuro ëhuro rarovö'ö'amo'arujëjo. Öri göho bogo'e höjo.]

Iesuhu guomoröhe jö röhu maho majëhijade jöhoje.

²² Ëhi'oromo Iesuare ijomajo jaburo Galilee sa'are ë ro gemuoro gagovareje. Gagovamu gavë'i Iesuro uëvadeje: God-ro ëhi bamë'ëro hesi A Maho na a jabiesi övore va'oromo ²³ anego'iramu guomo'ejöjo. Guomoromo majae niö'i gemu hesi uhure ri'ö'ejöjo. Ëhi majëhijamu heromo huë vavaene böröme baeruomadeje.

Iesumëhu God-are amo börömo hesi tax bojami'iröhe jöhoje.

²⁴ Ëhi ë'ë'ëro Iesu'o hesi ijomajo ömo'ömohu'o ëho jaburo Capernaum amore rovareje. Rovamu God-are amo börömo hesi mu nigemo'iröhe tax moni baejarue ariböviohuro rueromo Peter uavareje: Na jasi a börömoho God-are amo börömo hesi tax-oho bojamijaje höjo. ²⁵ Bojamijaje höjamu Peter-ro uëvadeje: Io'ajo. Io'a uenugoromo osare va'amu gavë'i Iesuro urimo jöho jövoromo Peter uavadeje: Simon ja diehi uvanuejö. Sa'ae dinö'e dinö'e raromoromo masijo vaejaruoho tax ihe gö gö ujuoho'ië'iroho rahumesi örire uëvego i'imëmarue höjo. Na jabiesi ae gemuoho jabiesi örire o ae gö jabiesi örire uëvarue höjo. ²⁶ Uëvarue höjamu Peter-ro uavadeje: Ae gö jabiesi örire uëvarue höjo tax monie bojëmijöro. Ëhi uavamu Iesuro Peter uavadeje: Ëhu'ëro jië'ëro jabiesi agane gemuoho tax-oho bogo vaejarue höjo. ²⁷ No God-are agane javuajëjo röhu no hesi osa hesi tax-oho bogo bojëmi'ibejarëjo tax baejarue aribövioho huë sisë bae'ibejarëjo. Ëhuni iae bojëmi'ejarëjo. Röhu jovo e'uoro va'oromo anuge ba'amoromo aeko'i jiom'o'irane visuoho baeromo jö'oho tarivahonëjo. Tarivahoromo ga'a'anuëjo tax hesi ijo bajoho jö'ore jio'iramu. Ëho bava'oromo tax-oho jasirohu'o nasirohu'o bojëminëjo. jöhoje.

18

Di aehu a ioro'ioro iosirëmiromo böröme jiaje

¹ Ëhi'amu evare Iesuare ijorajoho jaburo rueromo uavareje: God-hu böröme namiromo muebejavuajoho di ahuro a ioro'ioroho iosiramuiromo börömoho javuajëjo. ² Börömoho javuajëjamu hegorovo Iesuro aharihoho uvamu rovadeje. Rovamu jabesi nunire hu'irae barueromo ³ uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Jemë jemesi iho böröme jiojöro uehorovarujoho vuonugoromo huotorovoromo asisö'onö'e ma-taemo raromorëjo. Jemë bogo ëhi eë'ë'oho God-hu muebejaje öri ari'eroho bogo va'o hesi jëvajëjo. ⁴ Ae rahu döre bamorovaruoho vuonugo'i ave aharihoho va'ëne ma-taemo raromë'oho ë aribövihuro God-hu böröme namiromo muebejëvaje a ioro'ioroho iosirëmiromo jabumë masijo mae jioruomajëjo. ⁵ Ae rahu aviëhi jië'e asisö'oho gemu nasi ihore rajahromo baejë'oho ëhuro na'o rajehiromo baejevoruomaje höjo.

God uehorovarue mu ijumëharue aribövi jabesi jöhoje.

⁶ Ae göëro asisö'onö'e jörume hiromo nasi örire mae uehorovevo'ajëjo. Ëhi'o'iramu ae göëro ë aho mu sisë röjahromo ëhuro na uehorovevaje muoho ijumaho'ajëjo. Ijumahoromo ëhuro hu i'u sisëho bae'a'ajëjo. Mu sisë bogo röjahijajevare evare ë mu sisë röjahijaje a hesi sönö'ahore aëro i'u'e munë hitahiohuro tövoromo sö jovore ba'amego e'u égobövire beva'oromo jove iromoguomo'ibejajo ëho ma-jianovo'ibejajo. A'i ë mu sisë röjahii'röhë ë hesi i'uoho börömo bëhe bae'a'ajëjo. ⁷ Sa'are aribövihoro aho'o vaevë'e jioruomajëjo göehu gö bijoho gavego sisë vaeröhe muoho jië'ego. Ëhi jië'e muoho iae rue'a'ajëjo. Röhu ae rahu ë mu barovë'oho vaevë'oho sisërë'ajëjo.

⁸ Jasi övehu o hörehu mu sisë vaeromo God uehorovanue mu vuonugo'ië'iroho övoho o höroho tarioromo bu'önëjo. Ja öve o höre gemu javamu ijono va'oromo mare hijë'oho ëhuro mae javo'ajëjo. A'i öve niö'i o höre niö'i javamu ijono God-hu ramö'öjamu ravemu ravaje vënire val'ë'oho ëhuro sisë bëhe javo'ajëjo. ⁹ O jasi nunehu mu sisë vaeromo God uehorovanue mu vuonugo'ië'iroho nunoho jahoromo bu'önëjo. Ja nune gemu javamu ijono va'oromo mare hijë'oho ëhuro mae javo'ajëjo. A'i nune niö'i javamu God-hu ramö'öjamu vëni sisëre val'ë'oho ëhuro sisë bëhe javo'ajëjo.

Sheep subirö'öjamu nahoromo birohade uhu jöhoje.

¹⁰ Röhu gavë'i raromorëjo. Asisö'o val'ëne ma-taemo raromarue aribövihoro bogave nue huodëgo'irarijëjo. Rabëni hesi bëhoho jabumë muebejëvarue aneraho jaburo ö'idöre raromoromo nasi Vavue ö'idöre hijaje a hesi nuniro raromemu raromarue höjo. ¹¹ [God-are A Ma naehu rovode hesi bëhoho subirö'ö'amë'e aribövihoro sö rueromo maro nugo'amo'irodëni rovode höjo.]

¹² Röhu ave uhu jö majëhi'ië'ajoho jemë diehi uehorovarujëjo. Ae gemu sheep aho'obëhe 100 jio'i gemu sidövoromo éma juvë'oho arijo'ohuro sheep ioro'ioroho 99 dahorure nugo'amo'i va'oromo subirö'öjade sheep-oho nahobe juvo'a'ajëjo. Na mae-ëjo. ¹³ Nahobe juvoromo birohë'oho evare sheep ioro'iore 99 mae raromare jabesi jöenioho ma-bisemu nimoroho'i a'i ë subirö'öjade sheep gemu'ohunioho nimoroho avoho'ajëjo. Iae na mae uëvajëjo. ¹⁴ Ëhu jö hesi bëhoho asisö'o val'ëne jörume raromarue aribövihoro röhu gemu sisëre val'ë'oho jemesi Vavue ö'idöre hijajohuro ëhi jië'oho bijönimaje höjo.

Ekaresia ae göehu mu sisë vaejavuego noehu diehi ë'iröhe jöhoje.

¹⁵ Ja'o hu'o God uehorovaruje öehu ri'öromo jasi örire sisë vaejavë'oho jasi sivue va'oromo jemë niö'iro ariromo hesi sisëho avoho majahijego hu he'irajo. Heromo hahu ejahë'ohuro ëhuro jasi öho jasiro barue'anuëjo. ¹⁶ O bogo ejahë'oho val'oromo

ae gö'o gemu o niö'i hu'iraejëvoromo ö hesi öroro vuonorö'ö va'onëjo. Ëhesi bëhoho God-are surire jöho ëhi uvë'e höjo: Ae rahu ae gö hesi sisë a masijo jabesi nunire majëhijë'iroho ae niö'i o niö'i gemu gavare o hejare jö sisë gemuohuremu majëhijë'oho aëro heromo uvo'a'aruëjo: Iae mae-ëjo. Ëhi jië'e mu sisëho vaejade höjo. Ëhuni ae gö'o gemu o niö'i hu'iraejëvoromo ö hesi öroro va'oromo hesi jö sisëho mevego jabu'o heromo ja ajami'irarëjo. ¹⁷ O jabesi jöhu'o bogo ejëhë'oho va'oromo ekaresiaho ë a hesi sisëho huruoho majëhinëjo. O huhu ekaresia jabesi jö ëhu'o bogo ejëhamu gavë'iroho uvonëjo: Hu a gö va'ëne o vajiohu'e tax gagovaje aho va'ëne höromo nadi gavanovonëjo.

¹⁸ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Jemë sa'are raromoromo öri tugohë'oho jemëro maae tugoho'iramu God'o ö'idöre hiromo avoho tugoho'ajëjo. O sa'are raromoromo öri avoho jiovë'oho jemëro ma-mae jiovo'iramu God'o ö'idöre hiromo avoho jiovo'ajëjo.

¹⁹ Röhu ave jöhu'o uë'ië'ajëjo. Jemë ae niö'i sa'are ariromo jöe gemuoro uehorovoromo ëninamijë'oho nasi Vavue ö'idöre hijajohuro ejëhoromo jemëhu ëninamijarijëhi iae ëhi vaejëho'ajëjo ²⁰ rabëni ae niö'i o niö'i gemu nasi ihore gemuore gagovë'oho naro ë dirö'ore jemë'o jevajëro jië'ëro.

Ae göehu ae gö hesi sisë bogo uehorovoromo vuonugade ë hesi uhu jöhoje.

²¹ Ëhi'amu Peter-ro rueromo Iesu uavadeje: Bada nasi öehu nasi örire mu sisë vae'l hijë'iroho na majae dimino'e uehorovoromo vuonugo'i hi'ejëjo. Na na vae 7 uehorovoromo vuonugo'i hi'ejëjo. ²² Ëhi uavamu hegorovo Iesuro uavadeje: Na uavajëjo: Bogo vae 7 ëhemu a'l vae majae uehorovoromo vuonugo'i hi'a'anuëjo.

²³ Ëhesi uhu jöho na ua'ië'ajëjo. Sa'a a börömo hesi mu vaejaharue aribövi jabuhu moni bojami'iröhe suri suri ë sa'a a börömehu adahoromo ë'adëhi God-ro böröme namiromo hesi öri ari'oho ëhi muebejaje höjo. ²⁴ Iae sa'a a böröme gemuëro hijade höjo. Hiromo hesi mu muebejaharue jabesi suri surioho aevoromo adaho'amade höjo. Adaho'amamu ae gemuehu a börömo hesi örire 7 million kina bojami'iröhoho hu'irae barovare höjo. ²⁵ Barovamu a börömohuro gavade ë aho moni bojami'iröhoho bogo eni jiamu gagorovo hesi aribövihuo uëvade höjo: Ëhuni ave aho hesi vaborohu'o abozi harihu'ohu'o maho sisëho aho'obëhe ëhu'o jemëro ae gö imëvoromo monioho mana baeromo nasi öroro bojemirëjo. Ëhi jië'oho ë mu vaejaje aehu na mana bojemego bae'ibejodëhi ë monioho naro bae'ejëjo. ²⁶ Ëhi majëhijamu hegorovo ë ahuro ague aho hiromo ëninamiromo uavade höjo: Ma-biririvoromo hiromo muebejeronëjo. Iae na aho'o bojami barë'ejëjo. ²⁷ Ëhi jövamu hegorovo rue a börömohuro huni vavaenimoromo uavade höjo: Iae mae-ëjo. Nadi ijoho bojeminëjo. Iae barëjajëjo. Va'onëjo.

²⁸ Ëhi uavamu iae va'ade höjo. Va'ihö gavade ae gemu hu'o mue vaeromo a börömo hesi mu muebejahajoho jiamu gagorovo guduamade höjo 12 kina hesi örire bojami'iröhëro jië'ëro. Guduamoromo huë husuovahoromo uavade höjo: Nasi monioho bojemijëjo. ²⁹ Bojemijëjamu ague aho hiromo ëninamiromo uavade höjo: Ma-biririvoromo hiromo muebejeronëjo. Iae na bojami'ejëjo. ³⁰ Bojami'ejëjamu bogo ejahade höjo. Bogo ejaho'i guduamo bava'oromo savoji gagore ba'amade höjo hu ë hibe va'ojuvo ë monioho hesi örire bojami'iröhego. ³¹ Ëhi'amu gagorovo a börömo hesi mu muebejaharue a ioroi'iorohuro garomo dë vörönëgoromo sisë maro vavaenëgade höjo. Vavaenëgamu va'oromo a börömohu huruoho majahiromo uavare höjo: Ëhi ëhi ë'ë'e höjo. ³² Ëhi ëhi ë'ë'e höjamu rue a börömohuro jöe nugö'öjamu ë mu muebejahaje ahuro rovade höjo. Rovamu a börömohuro uavade höjo: Nasi mu vaejanue aho sareri a sisë bëhe javajëjo. Jero uevë'ëro ëhuni jaehu moni bojemi'iranoho na uehorovoromo vuonugo barëjode höjo. ³³ Naehu jani vavaenimodëhi ja rabëni jasi a göhunioho bogo

ëhioho vavaenimane höjo. ³⁴ Ëhi uanugoromo ë arijo'ohuro dë vörönimamu ae uëvamu hegoro mu vaejaje aho guduamo bava'oromo savojo gagore ba'amare höjo ë hibe va'oujuvo monie aho'obëhe bojami barë'iröhego.

³⁵ Jöho ëhi jië'ëro jemë ae gemu gemu jemesi a ioro'ioro jabesi sisë bogo uhohu'o uehorovoromo vuonugë'oho nasi Vavue ö'idöre hijajohuro ë börömehu ë'adëhi jemesi örire ëhi ë'a'ajëjo.

19

Vaboro'o baru'o gemuoho jëvaje jöhoje.

¹ Iesuro ë jöho majëhinugoromo Galilee sa'are jioromo valadeje. Val'oromo Jordan beromo ioni göre Judea sa'are rovadeje. ² Rovamu ae aho'obëhe mae rihiromoru-mamu huro guomo guomo'e aribövioho avohëvamu mae jëvadeje.

³ Ëhi'amu gagorovo Pharisee ariböviohuro rueromo Iesu guaro beva'ojöro uavareje: Vaboro nugö'ö'amo'iröhe jögoru hesi jöho no he'i naguajëjo. Baruehu rabëni rabëni bijönimoromo vaboro nugö'öjë'oho na mae o sisë höjo. ⁴ Mae o sisë höjamu Iesuro uëvadeje: Röhu jemë ave jö adaharijoho rabëni bogo avoho uehorovarujëjo. God-are surire ëhi uvë'e höjo: Bövi bise'o bamade ahuro aevoromo ahu'o magonahohu'o bamëvade höjo. ⁵ Bamëvoromo uëvade höjo: Ëhu'ëro jië'ëro aëro vëmu vavu'oho rëmö'ö'i vaborohu'o gemu mae hi'a'ajëjo. Vaborohu'o hi'iramu jabumë niö'i jëvadoho röhu gemu jio'a'ajëjo. Ëhi uvë'e höjo. ⁶ Ëhu'ëro jië'ëro ë ahu'o magonahohu'o bogo hahagu hahagu jio'i ma-gemu jëvo'ajëjo. God-hu mami'e gemuore favoromo muohadoho jemë ma-ae jëvaje nadi tarivorëjo. ⁷ Nadi tarivorëjamu uavareje: Vaboro nugö'ö'iröhoho sisë hö uövuanuoho röhu ëhi jië'oho Moses-ro rabëni ave jögoroho bojamuade höjo: Vaboro nugö'ö'i nagë'oho nugö'ö'irane jöho suroro jajivoromo vaboroho bojamiromo evaro nugö'önëjo. ⁸ Nugö'önëjamu Iesuro uëvadeje: Jemë hia'i biriri'e aribövie jëvobe rovë'ego éhuni baruehu vaboro nugö'ö'amo'irarije ë hesi öroho Moses bogo tugohade höjo. Röhu ni'i'ivadiroho ëhi jië'e muoho bogojiade höjo. ⁹ Röhu ave jöho na uë'ië'ajëjo. Vaboroho bogo ma-juvë'e baruehu éma nugö'öromo magonahe gö masuvë'oho ého bogo maho masu'i goho'amarue muoho vae'a'ajëjo.

¹⁰ Ëhi majëhijamu hegorovo hesi ijorajoho jaburo Iesu uavareje: Ja uövuanuoho: Baruehu vaboro masuvë'oho nadi éma nugö'ö'amorë uövuanuëjo röhu ëhi jië'oho aehu magonaho masuvë'oho bogo maho jianovajëjo. ¹¹ Ëhi uavamu Iesuro uëvadeje: Magonaho bogo masu'i ma-raromë'oho ae aho'obëhe ëhi é'ë'oho bogo eni jioruomo'ajëjo. God-hu darugo bojëmamu baeruomë'oho ë ariböviohuremu ëhi é'ë'oho eni jioruomo'i a ioro'ioroho bogo eni jioruomo'ajëjo. ¹² Ëhesi bëhoho ae göëro göëro bëhe gö gö uehorovoromo magonahoho bogo masu'i éma raromarue höjo. A ioro'ioroho rahare majare sinoho ëhi jëvë'ëro magonahoho bogo masu'i éma raromarue höjo. A ioro'ioroho sinoho tarivëhë'ëro magonahoho bogo masu'i éma raromarue höjo. A ioro'iorohuro God-hu böröme namiromo muebejëvaje hesi muoho uehorovoromo magonahoho bogo masu'i éma raromarue höjo. Ae rahu ëhi jië'e mu vae'irarije darugo baejë'oho ëhi vaerëjo.

Iesuhu hesi övo asisö'o inino jabesi sinore bamëhade jöhoje.

¹³ Ëhi'amu gagorovo aëro asisö'oho sö ujuoho rueruomadeje Iesuro öve jabesi sinore bamëhoromo God uavego ajëmil'iröhego. Ujuoho rovamu gëgorovo Iesuare ijorajo ömo'ömohuro birëgareje. ¹⁴ Birëgamu hegorovo Iesuro hesi ijorajoho uëvadeje: Nadi ahëvo'i uëhego rueruomajo. Ëhi jië'e asisö'o va'ëne jörume raromë'e aribövioho God-ro böröme namiromo muebejëvego hesi aharire raromoruomaje höjo. ¹⁵ Ëhi uëvë'ëro övoho jabesi simanore bamëhonugoromo va'adeje.

Bövi bise'o marohë'e a hesi jöhoje.

16 Ëhi'amu iae a i'e gemuëro rueromo Iesu uavadeje: Tisa na diehi jië'e mu maho vaeromo ëhuro ioro'ioremuoho maroho hi'ejöjo. **17** Maroho hi'ejöjamu uavadeje: Mu ma vae'irane jöho ja rabëni nasi öriroho ue gevanuëjo. God gemu a maho höjo. Röhu mare hi'i nagë'oho hesi jögoroho ejahonövonëjo. **18** Ejahonövonëjamu uavadeje: Diehi jië'e jögoroho uevanuëjo. Uevanuëjamu Iesuro uavadeje: Nadi aho anonëjo. Nadi goho'amoniëjo. Nadi vajiohoho baenëjo. Nadi sareri'e jöho aho majëhinëjo. **19** Jasi vëmoho vavuoho mae uehorovëvonëjo. Jasi arijo'arije rajahirovanuëhi jasi ae gemuoho ëhi rajahinëjo. **20** Rajahinëjamu uavadeje: Ëjöho iae na e barëjë'e jevajëjo. Ëhi ë'ë'e jevajëjo röhu mu göho rabe vae'ejöjo ëhuro maro hi'irodoho eni jevo'iröhe. **21** Ëhi uavamu Iesuro uavadeje: Maro hi'iranëro ma-mae javojöro nagë'oho va'oromo jasi bövieno bise'oho imo'amoromo monioho baeromo inömo bogo eni jië'e aribövieno suvuorëminëjo. Ëhi ë'ë'oho bövie bise'e maho maho janioho ö'idöre jiaho'ajëjo. Ëhi'oromo rueromo nasi ijoro ijoro juvonövonëjo. **22** Ëhi uavamu hegorovo ruehuro hesi uehorovoromo uvadeje: Na bövie bise'e börömo mae jevë'ero suvuorëmi'irodoho na bogo eni jevajëromo vavaenimoromo va'adeje.

23 Va'amu gagorovo Iesuro ijorajo ömo'ömoho uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Bövi bise'o marohë'e aehu God-hu muebejaje öri ari'ere va'ë'oho ëhi jië'oho anoji'e mae jio'a'ajëjo. **24** Röhu avehu'o uëvajëjo. Mi börömo anugo gagore nugöl'özjë'oho ja bogo eni javo'ajëjo. Röhu ëhi ë'ë'oho samee jianovo'i bövi bise'o marohë'e ariböviehu God-hu muebejaje öri ari'ere va'iröhoho ëho anoji'e mae höjo. **25** Anoji'e mae höjamu heromo tiötövoromo uavareje: Ëhi jië'oho no diehi'oromo maroho va'ejarëjo. No ae aho'obëhe bogo eni javuajëjo. **26** Bogo eni javuajëjamu Iesuro ërimëhoromo uëvadeje: Io'ajo. Jemë aëro jëvë'ero bogo eni jëvajëjo. A'i God-hu mue aho'obëhe vaejë'oho hu eni höjo.

27 Ëhi uëvamu hegorovo Peter-ro ri'örömo Iesu uavadeje: Aveho gavëjo. Noro bövie bise'e nosiroho vuonugo'i jasi ijore ijore jijihë'e javuajëjo. Ëhuni no manaho rabe bae'ejarëjo. **28** Rabe bae'ejarëjamu Iesuro uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Maja i'oho rue'iramü God-are A Maho naro nasi iho dö maro jio'iramü nasi röho mare hiromo nasi aribövieno muebejëvo'ejöjo. Muebejëvo'iramü evare nasi ijoraje 12-ho jemëro na'o gemu mae arëto göro göro raromoromo Israel rajo nosi agane gö gö 12 jabesi muoho mevo ga'a'arujëjo. **29** O ae rahu javue öe ma'ine vavue vëme abozi harihu'e o sa'ae nasi iho hesi jöëni vuonugo'amo'i va'ë'oho ëhi jië'e aribövieno bövi mae baeromo ijönö ma-ioro'ioremü maro raromo'arujëjo. **30** Ëhi höjo röhu a ioro'iore aho'o nuninö jiaruoho dejonö jiaruomo'i a ioro'iore dejonö jiaruoho nuninö jiaruomo'ajëjo.

20

Ariböviehu grape ö'i bajo mure va'oromo mu vaejamu mu arijo'ehu mana diehi bojëmade uhu jö Iesuhu majëhijadohoje.

1 Sa'a arijo'e aehu hesi mu hesi öri muebejadëhi ö'idöre hijaje A Börömohuro hesi öri ari'oho ëhi muebejaje höjo. Sa'a arijo'e ae gemuëro sue'o va'ade höjo ae baejego jaburo hesi grape ö'i bajo mure va'oromo mue vaejahoromo manaho baeruomoröhego. **2** Va'o ae birohëvoromo uëvade höjo: Muoho vaejehorego noeju a bojëmijaruëhi ëhi jië'e ajivë'e ijo baje gemu majae gemu hesi muohuni bojëmi'iröjo. Bojëmi'iröjamu uavare höjo: Iae mae höjamu rue mu arijo'ohuro hesi mure rémö'øjade höjo. **3** Ëhi ë'ë'ero majae 9 o'clock jiamu gavë'i vuonorö'ö va'oromo gavade höjo a ioro'ioroho mu rumo'e market-re éma riravamu gëgorovo

⁴ uëvade höjo: Jemë'o nasi muoro va'o mue vaerëjo. Suvuoro mae dimino'e jiajëhi na ëhi bojëmi'ejöjo. ⁵ Bojëmi'ejöjamu muro va'are höjo. Ëhi'amu maja ririrohu'o maja huotorovadevarohu'o huro market-re vuonorö'o va'oromo ae gö gö jöe gemuoho uë'i hijade höjo. ⁶ Ëhi ë'ë'ëro majae bevalia'amu gavë'i market-re va'oromo gavade a ioro'ioroho riravamu gëgorovo uëvade höjo: Majae bövioho jemë rabëni muoho bogo ë'ë'e éma riravemu riravarujëjo. ⁷ Uavare höjo: Aho moni muoho bogo bojamuijë'ëro éhuni ma-riravaruëjo. Uëvade höjo: Jemë'o nasi muoro va'oromo mue vaejehorëjo.

⁸ Ëhi ë'ë'ëro majae barëjamu gagorovo mu arijo'ohuro hesi mu muebejahaje aho uavade höjo: Mu aribövioho uëvego rue'irarëjo. Rovego suvuoroho bojëmibe va'onëjo. Ijonö ro aevoromo mu vaejare aribövioho urimo manaho bojëmiromo evaro va'o urimo majae göre göre mu vaebe rovare aribövioho bojëmibe va'oromo ijo tugoho'ioho urimo ro mu aevoromo vaejare aribövioho bojëminëjo. ⁹ Ëhi'amu majae bevalia'amu ro mu vaejare aribövihuro ajivë'e ijo bajeho gemu gemu baeruomade höjo. ¹⁰ Ëhi baeruomamu gavë'i urimo ro mu vaejare aribövihuro uvare höjo: No gö'o döre bae'ejarë uvare höjo röhu jabu'o ajivë'e ijo bajeho ëhi gemuoho baeruomade höjo. ¹¹ Ëhi gemuoho baeruomomo mu arijo'oho birevoromo ¹² uaruomade höjo: Ijo tugoho'i ro mu vaejare aribövihuro majae ma-bisemu mue vae'i noro sisonuvamu muoho aevoromo majae nijo'e huë vavaeni'e muoho vaebe va'ojiwo hujeji jeniromamu vuonugare höjo. Röhu jero jabumë bojëmijanëhi no'o ëhi gemuoho bojamuijanuëjo. ¹³ Bojamuijanuëjamu rue mu arijo'ohuro ae gemu uavade höjo: Isiajo. Na bogo sisë'ioho vaejavode höjo. Ja'o uehorovëjo. Na mami'e uavode höjo: Ajivë'e ijo bajeho gemu bojami'ejöjamu hegoro jero uevane höjo: Iae mae höjo. ¹⁴ Éhuni jasi suvuoroho baeromo va'ëjo. Nasi nimoromo naehu ja bojamijodëhi ave ijo tugoho'i ro mu vaejehade aho suvuore ëhi gemuoho bojamijajëjo. ¹⁵ Nasi moniëro jië'ëro naehu baeromo rabe rabe negajoho ë'ë'oho ého na mae höjo o sisë höjo. Na suvuoro'e huë baejë'e ae jevajëjo röhu jero rabëni ého uehorovoromo aho nue huodëganuëjo. Ëhi uavade höjo. ¹⁶ Röhu uhu jö bëhoho ëhi höjo. Dejonö jiaruoho nuninö jioruomo'i nuninö jiaruoho dejonö jioruomo'ajëjo.

Iesuhu guomoröhe jö urimo vae niö'i majëhijadoho ijönö röhu maho majëhijade jöhoje.

¹⁷ Iae Iesuro Jerusalem amo böromore ajiomo'i va'adeje. Örire va'oromo huro hesi ijoraje 12-ho rori'o sö va'oromo örire uëbe va'adeje: ¹⁸ Aveho hehëjo. No Jerusalem amore va'aruëjo. Va'o ë raromoromo God-ro hesi ëhi bamë'ëro hesi A Maho naro priest masijo jabesi övore Jew rajo jögoru öri röjëhijarue a jabesi övore va'iramu baejevo'aruëjo. Baejevoromo nasi jöho mevo garomo uvoruomo'ajëjo: Nörö sisë'e aego guomo'a'ajëjo. ¹⁹ Guomo'a'ajëromo na baejevoromo sa'a göre jioromo rovare aribövi jabesi övore bojëmi'iramu baejevoromo sivegoromo hisuebijevoromo korosire anego'iramu guomevo'ajëjo. Guomoromo majae niö'i gemu hesi uhure ri'ö'ejëjo.

James'o John'o jabuhu masije rirarovo'iröhego jabesi vëmehu Iesu ua gavade jöhoje.

²⁰ Ëhi'amu iae Zebedee-are harihe niö'i James'o John'o jabis vëmohuro jabumë hu'raejëvoromo rovadeje. Rueromo ague aho hiromo Iesu uavadeje: Na ja ajamuinëjo o bogajo. ²¹ O bogajamu hegorovo Iesuro uavadeje: Ja diehi nagajëjo. Diehi nagajëjämu uavadeje: Na negajëjo jaehu böröme namiromo muebejavuë'iroho jero uëvego ave nasi harihu niö'iohuro ö'o jasi bëhire masije rirarovoromo göhuro jasi övo manö göhuro jasi övo adonö ëhi ari'iröhego. ²² Ëhi uavamu hegorovo Iesuro ö'o ö'o uëvadeje: Iae ëhi höjo röhu jemëhu ue gevaruje jö hesi bëhoho jemë bogo gavë'e éma uevarujëjo. Na gavajëjo ajuo'e jovo sisëro ajuemanovo hesi jio'ego. Ëhi jië'e huë vavaeni bae'irarijoho na jemë'o eni jëvajëjo. Eni jëvajëjamu uavareje: Iae no eni

javuajëjo. ²³ Ëhi uavamu Iesuro uëvadeje: Iae mae höjo. Na ajuemi'iröhe jovo sisëhuro jemë'o ajuemi'ajëjo. Röhu nasi bëhire övo manö o övo adonö ari'irarije jö uë'irodoho ého bogo nasirehu höjo. Nasi Vavuehu a rahumëni uvoromo nugade röhoho é aho jaburemu nasi bëhiroho ari'a'aruëjo.

²⁴ Ëhi'amu Iesuare ijomajo ioro'iore 10-ho jaburo hejare uvavamu: Ö'o ö'o Iesuare bëhire böröme rirarovo'i uvare höjamu hegorovo jabisi örire dë vörönimoruomadeje.

²⁵ Dë vörönimoruomamu gëgorovo Iesuro hesi ijomajoho aho'obëhe uëvadeje: Ruehëromo rovamu uëvadeje: Iae jemë'o gavarujëjo. Sa'a ioro'ioro rajo jabisi a masijoho jaburo jabisi aribövioho ruahö'öjëvoromo jabumëremu masije riravarue höjo. O jabisi bëhire riravaruo huro éhi taemëvoromo jöe bojëmijärue höjo. ²⁶ Sa'a ioro'ioro rajohuro éhi é'arue höjo. Röhu jemë nadi éhioho döroho bamorovorëjo. A'i jemesi ae gemu rahu böröme nami'i nimë'oho é aho a ioro'ioro jemë ajëminövo'iröhe ae jio'a'ajëjo. ²⁷ O jemesi ae gemu rahu nunire jio'i nimë'oho hu a ioro'ioro jemesi mu vaejëhonövo'iröhe ae jio'a'ajëjo. ²⁸ God-are A Ma naehu a ajëmi'i rovodëhi éhi é'orëjo. Naehu rovode hesi bëhoho bogo aëro na ajemi'irarijego rue'i a'i naro ae ajëmiromo nasi arijo'arije bojamirovoromo guomorovoromo éhuro ae aho'obëhe sisëhu tövëvajoho jivo rëmö'lö'irodëni éhuni rovode höjo.

Iesuhu Jericho amo vuonugoromo va'i nuni sisë'e ae niö'i ajëmade jöhoje.

²⁹ Ëhi'oromo Iesumëro Jericho amoho nugo'i va'amu ae aho'obëhe rihiromoruomadeje. ³⁰ Röhu nuni sisë'e ae niö'i öri ionire arijë'e jiareje. Ariromo hejare uvavamu: Iesuro rova'ajë uvamu hegorovo ma-darugo'o uvareje: [Bada] David-are ujoho böröme javaje noni vavaenimëjo. ³¹ Vavaenimëjamu hegorovo ae aho'obëhe jaburo birëgoromo uëvareje: Jöe vuonugohëjo. Jöe vuonugohëjamu hejë'i röhu maho darugo ma'o uvareje: Bada David-are ujoho böröme javaje noni vavaenimëjo. ³² Vavaenimëjamu Iesuro va'adoho vuonugo'i é namiromo uvëvadeje: Avehuro ruehëromo rovamu uëvadeje: Naro diehi ajëmijöro négajëjo. ³³ Négajëjamu uavareje: Bada ajamuego no nune dadovoromo uheriharëjo. ³⁴ Uheriharëjamu Iesuro jabumëni vavaenimoromo nunoho rëhëhadeje. Rëhëhamu ma-burëro uherihoromo hesi ijore va'areje.

21

Iesuhu Jerusalem mabëhe rovade jöhoje.

¹ Iae Iesumëro va'o Jerusalem bëhire va'oromo Olives Dahorure Bethphage amo'ere ajio suorovareje. Suorovoromo Iesuro ijomajoho niö'lö' rëmö'öromo ² uëvadeje: Arue jemesi nunörire amohuro va'ohëjo. Va'o hörö'i ga'a'arujëjo donkey-oho harihohu'o benugë'e jio'iramu. Benugë'e jiego jiovoromo hu'iraejëvo ruerëjo. ³ O aehu jö uëvë'iroho uarëjo: Badaro ave mioho nimo'ego éhuni hu'iraejëvo va'aruëre. Ëhi ua'iramu iae ma-burëro uë'a'ajëjo: Ëhi é'ohëjo.

⁴ Röhu éhi é'iröhe mu hesi bëhoho God-are surire jö jajivarëhi éhi jioröhego. Jö God-aro baeromo majëhinövade ahuro uëvadeje:

⁵ Jemëro Zion amo rajoho éhi uërëjo:

Gahëjo. Jemesi börömohuro jemesi örire rovajëjo.

Hu sanu'e aëro jië'lëro donkey döre hiromo rovajëjo.

Donkey hesi harihure hiromo rovajëjo.

⁶ Amo Iesuro hesi ijomajoho rëmö'öjamu va'oromo Iesuhu uëvadëhi éhi é'areje.

⁷ Ëhi'oromo é donkey niö'ioho vëmohu'o harihohu'o hu'iraejëvo rueromo niögoho jabisi dejore ruaho'amo bahijamu gagorovo Iesuro é ajio hijadeje. ⁸ Hijamu ae aho'obëhe a ioro'iorohuro niögoho örire ahahobe va'i a ioro'iorohuro ijo rude

tarivo'amoromo ahahobe va'areje. ⁹ Iesuare nuninö va'oruomadolu'o dejonö rueruomadolu'o ma-darugo'o uvoruomadeje:

Ave aho David-are ujoho böröme vaeromo rovajoho mabëhëjo.

Ave aho Badare ihore rovajoho mabëhëjo.

God mabëhëjo.

¹⁰ Ëhi'amu Iesuro Jerusalem amore höröjamu gavë'i amo raje ae magonahe aho'obëhe tiötiovromo uëvareje: Ëho rahuo höjo. ¹¹ Rahuo höjamu Iesu'o rueruomade aribövihuro uëvareje: Ëaho Galilee sa'are Nazareth amore hiromo jö God-aro baeromo majahuijaje aho höjo.

Iesuhu God-are amo börömore va'oromo ë'ade jöhoje.

¹² Ëhi'amu Iesuro God-are amo börömore va'adeje. Va'i gavade aëro bövie bise'e imo'amamu rarovö'öjëvadeje. Rarovö'öjëvoromo gavade aëro sa'a göre göre jioromo rovare aribövi jabis ijo bajoho ujuoho'i amo börömo hesi ijo bajoho i'imëmamu gëgorovo jabis mu maratuoho huotovö'öjëhoromo ugo imo'amarue aribövi jabis arëtohu'o huotovö'öjëhadeje. ¹³ Huotovö'öromo uëvadeje: God-are surire jajivoromo uvë'e höjo: God nasi osaho aëro uvoruomo'ajëjo: Ëho God-are örire jö ato'iröhe osaho höjo. Ëhi uvë'e höjo röhu jemëro mu sisë ë'ë'ëro ëhuro ave osaho vajiohu'e ariböviehu gurihirovarue juju gagoho va'ëne höjo.

¹⁴ Ëhi uëvamu nuni sisë'e höru sisë'e aribövioho God-are amo börömore rueruomamu Iesuro avohëvadeje. ¹⁵ Avohëvamu gagorovo priest masijohu'o jögoru öri röjëhijarue aribövihuro'ëho jaburo gavare Iesuro ëhi jië'e mu masijoho vae'amamu hejare asisö'ëro uvo'i arijavamu: Ave aho David-are ujoho böröme vaeromo rovajoho mabëhë uvoruomamu hegorovo dë vörönimoruomoromo Iesu uavareje: Arue asisö'ehu jö sisë uvoruomajoho na ja hejanüejo o bogajo. O bogajamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Io'ajo. Iae na hejajëjo. God-are jöho surire jajivoromo uvë'e höjo: God jero asisö'ohu'o asisö'ëro inino mahu'o avohëvë'ego jasi ihoho mabëhë uvoruomaje höjo. Ësurire jöho rabëni bogo avoho gavarije höjo. ¹⁷ Ëhi uënugoromo Iesuro ë rëmoromo Jerusalem amore jioromo va'oromo Bethany amore höröromo vahie gemu ë hijadeje.

Mesehu bajo bogo raejöro Iesuhu uavade jöhoje.

¹⁸ Hijë'ëro sisonuvamu gagorovo Iesuro Jerusalem amo börömore vuonorö'lö va'i va'adeje. Örire va'amu hömadeje. ¹⁹ Hämamu va'ihö gavade mesoho öri ionire namijamu gagorovo bëhire va'oromo gavadeje bajoho bogojio'i ma-hano rudu'emu jiamu. Ma-hano rudu'emu jiamu gagorovo mesoho uavadeje: Ijoho nadi bajoho raenëjo. Ëhi uavamu gagorovo mesoho ma-burëro sahorijadeje. ²⁰ Sahorijamu gagorovo Iesuare ijorajoho jaburo tiöromo uavareje: Diehi'ego mesoho ma-burëro sahorijajëjo. ²¹ Sahorijajëjamu Iesuro uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ë'ajëjo. Jemië bogo uehore niö'i bae'irögoro God gemu mae uehorovë'oho naehu meso avohode ëhi jië'e mu vaejë'oho eni jëvo'ajëjo. Röhu bogo ëhemuoho vae'i ave dahoru uavë'oho: Ri'öromo va'o jovo börömoro bu'örovonë uavë'oho iae ëhi jio'a'ajëjo. ²² O rabe rabe God ua gavë'oho mae uehorovoromo uvë'oho: God-ro ajemi'ajë uvë'ohuro ëhuro iae bae'a'arujëjo.

Jew rajo a masijehu Iesu bogo ma uehorovoromo darugoho dinö'ë baejane hö uavare jöhoje.

²³ Ëhi uënugoromo Iesuro God-are amo börömore ajiomadeje. Ajiomoromo God-are jö bëhoho ae röjëhijadeje. Röjëhijamu priest masijohu'o a duvaho ömo'ömohu'o ëho jaburo rueromo uavareje: Jaehu God-are amo börömore hiromo mue gö gö vaejanuoho

diehi jië'e daruge favoromo o raro darugoho bojamijë'ero ëhi jië'e muoho vaejanue höjo. ²⁴ Vaejanue höjamu Iesuro uëvadeje: Nasi darugo hesi jö ue gevarujoho na'o jemë jöe gemu uë gë'ië'ajëjo. Jemëhu mana uevë'oho naro jemë uë'ejëjo: Na ëhi jië'e darugohuro muoho vaejaje höjo. ²⁵ John-hu bapataeto vaejavuonövadoho ë darugoho dinö'e baejade höjo. Na God-ro o ma-aëro darugoho bojamijë'ero ëhioho ë'onövade höjo. Ë'onövade höjamu rue a masijohuro Iesu diehi mana ua'iröhe jöho jabesi mevoromo uarovareje: Noehu uavë'oho God-ro John darugoho bojamijade hö uavë'oho Iesuro uö'a'ajëjo: Ëhi jië'oho jemë rabëni John bogo ma uehorovarije höjo. ²⁶ O noehu Iesu ua'iröhoho: Ma-aëro John uavamu ë'ade hö ua'iröhoho röhu ae aho'obëhe juhuonëmiromo bogo ëhioho ua'ejarëjo ë hesi bëhoho jaburo uvoruomë'ero: John hu jö God-aro baeromo majahuinövade ae hö uvoruomë'ero. ²⁷ Ëhi uarovoromo Iesu uavareje: Jaehu uö gövuanue jö hesi bëhoho no dadivavuajëjo. Dadivavuajëjamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Ëhi jië'oho jemëhu uevariije jöho na'o bogo uë'ejëjo: Na ëhi jië'e darugohuro muoho vaejaje höjo.

Harihu niö'ihu diehi ë'are uhu jö Iesuhu jövadohoje.

²⁸ Röhu ave uhu jö heromo diehi uehorovarujoho majehirego na he'iröjo. Iae ae gemu hu harihe niö'i jëvade höjo. Harihe niö'i jëvë'ero vavuohuro va'oromo murioho uavade höjo: Juel'i jaruvo grape ö'i bajo muoro va'oromo mue vaejehonëjo. ²⁹ Vaejehonëjamu muriohuro ri'örömo uavade höjo: Na bijönegajëjo. Bijönegajë uanugoromo röhu ijönö avoho uehorovoromo mue vaejahol'i va'ade höjo. ³⁰ Ëhi'amu vavuohuro va'oromo ijomajahiromo uavade höjo: Muoro va'oromo mue vaejehonëjo. Vaejehonëjamu ijomajahiromo uavade höjo: Apo iae na va'ejö uaromo röhu bogo va'ade höjo. ³¹ Ëhi jië'oho di ahuro vavuehu nimadëhioho vaejade höjo. Vaejade höjamu uëvareje: Muriohurajo. Muriohurajam Iesuro uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Vajiohu'e tax baejarue aribövihohu'o öönö'e jijiharue magonahohu'o ëho jaburo jemë iosirëmiromo urimo God-are aharire va'oromo raromego huro jabumë muebejëvaje höjo. ³² Rabëni hesi bëhoho John-ro jemesirire rovade höjo öri maho röjëhijego ga'irarijego. Rovamu jemëro hu bogo ma uehorovo'irögöro vajiohu'e tax baejarue aribövihohu'o öönö'e jijiharue magonahohu'o ëho jaburo hu mae uehorovoruomade höjo. Mae uehorovamu jemëro ëho garomo röhu bogo avoho uehorovoromo huotorovoromo John ma uehorovarije höjo.

Mu ariböviehu a börömo hesi ö'i bajo mu mueberomo sisë ë'are uhu jö Iesuhu jövadohoje.

³³ Röhu uhu jöe gö'o majëhi'ië'ajoho hehëjo. Iae sa'a arijo'e ae gemuëro mure grape ö'oho bivo'amade höjo. Bivoromo ë muoho buore iromo rova'o rojomoromo ö'i bajo sa'ijovoröhe guaho umoromo mu javue döro vaejade höjo hesi mu ahuro ajio ë hiromo muoho atovoröhego. Ëhi avohoromo gavade eni jiamu gagorovo ae uëvade höjo: Na va'ejöjo. Jemëro nasi muoho muebejehorëjo. Mueberomo ö'i bajoho raeromo mavego nasiroho bahi'i ioro'ioroho jemesi ujuohorëjo. Ëhi uenugoromo ri'örömo va'o sa'a göro ë hijade höjo. ³⁴ Sa'a göro va'oromo hijuvo gavade ö'i bajo urarue majaho dunovamu gagorovo hesi mu vaejajarue aribövihohu uëvade höjo: Va'irarijoho mu muebejarue aribövihohu uëregro nasi ö'i bajoho i'imëmego ujuohetruerëjo. ³⁵ Ujuohetruerëjamu hegorovo va'are höjo. Va'oromo suorovamu gëgorovo mu muebejarue aribövihohu guduamëvare höjo. Guduamëvoro göho hisuebi'i göho ano bamö'i göho munëro vajamijamu guomade höjo. ³⁶ Ëhi'amugo mu arijo'ohuro mu vaejajarue ae gö'o rëmö'øjade höjo mure va'oröhego. Urimo mu vaejajarue ae gemu gemu rëmö'øjë'ero röhu evaroho ae aho'obëhe rëmö'øjade höjo. Rëmö'ojamu va'oromo mure suorovamu gëgorovo mu muebejarue aribövihohu urimo rueruomamu ë'arëhi ëhi sisë vaejëvare

höjo. ³⁷ Sisë vaejëvamu ijo tugoho'i mu arijo'ohuro uvade höjo: Arue mu muebejarue aribövihuro nasi harihoho garomo uvo'a'aruëjo: Nörüare harihe hö uvoromo ēhuni mae uehorovo'aruëjo. Ëhi uvoromo nugö'öjamu mure va'ade höjo. ³⁸ Va'o höröjamu garomo uarovare höjo: Arue rovaje ahuro hesi vavu hesi sionoho bae hesi höjo. Ëhuni ë'ego ano bamoromo hesi sa'aho nosi baejarëjo. ³⁹ Ëhi uarovoromo è aho mure jiamu guduamoromo rori'o bijimo bu'öromo anamu guomade höjo. Ëhi'are höjo.

⁴⁰ Ëhi jië'oho mu arijo'ohuro mure rovë'iroho mu muebejarue aribövi jabisi öriroho diehi'ëvo'ajëjo. ⁴¹ Diehi'ëvo'ajëjamu uavareje: Sisë jioruomo'ego ijumëvo barëromo muoho a maho bojëmi'ajëjo jaburo mueberöhego. Mueberomo majae eni jiego ö'i bajoho uroromo hesiroho i'imamiröhego. ⁴² Ëhi uëvamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Ave uhu jöho God-are surire jajivoromo uvë'e höjo:

Munë javue vae'irögoro munë gemu bijönimoromo vuonugare höjo.

Vuonugaroho jaruvoho è munëhuro javuoho nigemo'ego bibivoromo mae namijajëjo. Hesi Bada God-ro ëhi ë'ade höjo.

Ëho noro garomo uvarue höjo: God-ro mu mabëhe ë'ë'e höjo.

Ëjö God-are surire jajivamu adaharijoho jemë diehi'oromo è hesi bëhoho bogo avoho baejarije höjo.

⁴³ Ëhu'ëro jië'ëro naro jemë uëvajëjo: Jemëhu God-are aharire raromoromo hesi mu muebebe rovariye muoho God-ro baeniëhiromo ae gö bojëmi'iramu jaburo hesi aharire raromoromo è muoho mueberomo rae avoho'aruëjo. ⁴⁴ [Röhu aehu è munë döre bejë'oho ahoru ahoru bae'a'ajëjo. O è munëhu a döre berovë'oho aho sa'ijovo barë'ajëjo.]

⁴⁵ Iesuro uhu jöe gö gö ëhi jövamu hegorovo priest masijohu'o Pharisee aribövihuro'öho jaburo garomo uvareje: Nosi jöe jövajëromo ⁴⁶ guduamo bava'ie'oromo uvareje: Ae aho'obëhe uvoruomaje höjo: Iesu hu jö God-aro baeromo majahuijaje ae hö uvoruomaje hö uvoromo jahumë juhuonëmiromo vuonugareje.

22

Sörö bamamu aehu juahamare uhu jöhoje.

¹ Iae Iesuro röhu maho uhu jöe gö gö ae majëhijadeje. ² Majëhiromo uëvadeje: God-hu böröme namiromo muebejëvaje öroho aviëhi höjo. Sa'a a böröme gemuëro söröe baejade höjo hesi harihohuro masuromo iröhego. ³ Ëhi ë'ë'ëro hesi mu vaejajarue aribövihuro uëvade höjo: Val'irarijoho rueröhego naehu mami'e uëvode aribövihuro uërego rue'irarëjo. Rue'irarëjamu uëvamu bijönimoruomade höjo. ⁴ Bijönimamu hegorovo sa'a a börömohuro mu vaejajarue a ioro'ioroho uëvade höjo: Söröre rueröhego uëvodoho ëhi uërëjo: Jöe hehëjo. Nasi söröho eni jië'e höjo. Nasi mi masije ma-mabëhe naehu ma-je mio'amaje sanuovë'e mioho bijuëmoromo buvomoromo bahijë'e jevajëjo. Bövie bise'e eni avohë'e jevajëjo. Ëhuni rovego no è söröho i'irarëjo. Ëhi uërëjo. ⁵ Ëhi uëvamu jöho bava'oromo majëhijamu è aribövihuro bogo ejëhë'e öre gö öre gö va'are höjo. Göero hesi mure va'ade höjo. Göero hesi moni muro va'ade höjo. ⁶ Ioro'iorohuro è anu rovare aribövihuro guduamëvoromo mu sisë vaejëvoromo muo'amare höjo. ⁷ Ëhi'amu è sa'a a börömohuro dë vörönimamu muorovo aribövihuro rëmö'öjamu jaburo è anëgare aho muo'amoromo jabisi amoho bue'öjëhare höjo. ⁸ Bue'öjamu gagorovo a börömohuro hesi mu vaejajarue aho uëvade höjo: Söröho eni jië'e höjo. Röhu rueromo sörö ihë uëvamu juahemijare ariböviehu rueromo sörö ijë'oho sisë höjo. ⁹ Ëhuni öri masijoro val'irarijoho val'oromo ae rahu rahu birohëvë'oho uëvego söröro rue'irarëjo. ¹⁰ Rue'irarëjamu hegorovo rue mu

aribövihuro örire va'oromo a sisëhu'o a mahu'o birohëvoromo aho'o sö ujuoho rovare höjo. Rueruomamu sörö osaho rarovade höjo.

¹¹ Rarovamu a börömhuro ä aribövihohi gë'i osare rovade höjo. Rue'i gavade höjo ae gemu masuvarue sörö i li io'amarue niögoho bogo ba'amë'e ma-hijamu. ¹² Ma-hijamu gagorovo uavade höjo: Isiajo. Masuvarue niögoho bogo ba'amë'e ja diehi'oromo ave osaroho rovane höjo. Osaroho rovane höjamu ruehuro jörumoraejade höjo.

¹³ Jörumoraejamu rue a börömhuro ri'öromo mu aribövihohi uëvade höjo: Övo höru'oho tövo'amoromo babu'öhego amonö ramoramore va'o hijajo. Ëdirö'ore ae aho'obëhe nierusuburu'e bamoromo ane ja'ihö vuogigimoruomo'ajëjo. ¹⁴ Ëhesi bëhoho God-ro ae aho'obëhe ruejöro uëvaje höjo. Röhu ae ma-gemu gemu hesinö jëvojöro baejëvaje höjo.

Iesuhu guaro berovojöro aehu tax jö ua gavarohoje.

¹⁵ Ëhi'amu iae Pharissee aribövihuro va'oromo jöe atoromo uarovareje: Ë'ego no Iesu sareramego hu guaro berovo'irajo. ¹⁶ Ëhi atonugoromo jabis ijom ijom ijiharue a ioro'iorohu'o Herod-are aribövi ioro'iorohu'o rëmö'öjamu va'oromo Iesu sarerisareriamromo uavareje: Tisajo. Iae no gavarue höjo ja a mae javë'ero God-are mu örohemu röjahuijego. O aho bogo juhuonëmijego. Ëhesi bëhoho jero no göromo ae böröme o bise'e javuajëromo jöe gö gö bogo röjahuijanue höjo. ¹⁷ Ëhuni ave jöho ja diehi uehorovanuoho majahuijego no hejarëjo. Rome a börömhuro nosi sa'aho muebejego noro hu tax bojamijarue höjo. Noehu ëhi ë'aruoho na ëhuro nosi jögoroho aharue höjo o bogajo. ¹⁸ Bogajamu Iesuro gëromo uvadeje: Jabumë sisë vaejevo'i ue gevaruëromo uëvadeje: Sareri aribövie jëvajëjo. Jemë rabëni na bijioho gevarujëjo. ¹⁹ Tax a bojëmijaruje ijo bajoho röjehihego na gavöjo. Gavöjamu ijo bajoho barovareje. ²⁰ Barovamu garomo uëvadeje: Aveho rahuare nu ano'ohu'o ihohu'o jajivë'e höjo. ²¹ Jajivë'e höjamu uavareje: Rome a börömo hesi höjo. Rome a börömo hesi höjamu uëvadeje: Ëhuni Rome a börömo hesiroho ëho hesi öroro bojami'i God-arocho ëho God-are öroro bojaminövorëjo. ²² Ëhi uëvamu hegurovo tiøjëvamu Iesu ë nugo'i va'oruomadeje.

Iesuhu guaro berovojöro vuovë'e ariböviehu ri'öroruomoröhe jö Sadducee ariböviehu hu ua gavarohoje.

²³ Va'amu gagorovo majae gemuore Jew rajo a masijo ioro'iorohuro rovareje. Jabumë Sadducee jö uehorovarue aribövie jioruomadeje. Sadducee aribövihuro uehorovoromo uvoruomajeje: A vuovë'oho ijönöho bogo ri'ö'amo'i ma-ioro'iore gemu vuovo'ajëjo. Ëhi uvoruomaje aribövihuro rueromo Iesu guaro berovojöro sarerisareriamromo uavareje: ²⁴ Tisa Moses-ro jögore jajivoromo uövuë'e höjo: Aboji harihu'o rumo'e vuovego diehi ë'iröhe öroho aviëhi höjo. Aehu vaboro masuromo vaboroho aboji harihu'oho bogo vaejë'e baruehu guomo'i vaboro nugë'oho hesi öhuro vuojiroho masuromo öhuro guomade ö hesi ihoro ujoho vaejaho'ajëjo. Moses-are jögoroho ëhi höjo. ²⁵ Ëhi jië'ero iae ae aho'obëhe 7 ma-ö ömo'ömëremu nosirire raromare höjo. Raromoromo muriohuro magonahoho masuvade höjo. Masuromo vaboroho aboji harihu'oho bogo vaejë'e baruoho guomade höjo. Guomamu hesi vaboroho dorue hijamu gagorovo ö göhuro vuojiroho masuvade höjo. ²⁶ Masuromo guomade höjo. Ö ömo'ömo ioro'iorohu ëhi gemuoho ë'obe rovare höjo. Ö ömo'öme 7 jabuhu è magonahe gemuoho masube rovaroho è magonahoho aboji harihu'oho bogo vaejë'e aho ma-vuovëvobe rovade höjo. ²⁷ Vuovobe ruejuvo barëjamu ijo tugoho'ioho è magonahoho hu'o guomade höjo. Ëhi'are höjo. ²⁸ Ëhi ë'arohuni ëhuni ave jöho no ua ga'ië'aruëjo. Jero uvanue höjo: Vuovoromo ri'ö'ejarëjo. Ëhuni vuovë'e ariböviehu

ri'örüuomoröhe majaroho ae 7 höjo röhu ë magonahoho di ahu'o hi'a'ajëjo. Barue aho'obëhe masuvë'ego ëhuni uavaruëjo.

²⁹ Ëhi uavamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Bogajo. God-are surire jöhu'o huu mu vaeröhe darugohu'o jemë bogo avoho gavarujëro sisë'i uehorovoromo ue gevarujëjo. ³⁰ Ëhesi bëhoho vuovë'ëro ri'örüomo'iröhe maja rovë'iroho vaboroho baruoho bogo masurovo'i aneraehu ö'idöre ma-raromaruëhi ëhi raromo'aruëjo. Ëhuni ë magona-hehu di ahu'o hi'iröhe jö ue gevarujoho bëhi rumo'e höjo. ³¹ Ëjöho jemëro uvaruje höjo: Vuovë'e ariböviehu ri'ö'iröhe jöho sareri jöe höjo. Ëho bogo sareri jöehu jio'i jö mae höjo. Ëhesi bëhoho vuovoromo ri'ö'iröhe jöho God-ro jemëni jövamu hesi surire jajivoromo uvë'e höjo: ³² Na Abraham Isaac Jacob ëhi muebejëvaje ae jevajëjo. Jemë rabëni ë jö hesi bëhoho bogo avoho baejarije höjo. God-hu Abraham Isaac Jacob muebejëvaje jö hesi bëhoho jabumë vuovoromo bogo ioro'ioremuoho barë'i va'o raromego muebejëvaje höjo. God bogo vuovoromo ioro'ioremu barëjë'e aribövioho muebejëvo'ibejajo. A'i hu vuovoromo va'o raromarue aribövioho iae muebejëvaje höjo. ³³ Iesuro Sadducee aribövioho ëhi uëvamu ae aho'obëhe heromo jöe barëjëvadeje.

God-hu bojamuade jöho diho börömoho jiajoho aehu Iesu ua gavadohoje.

³⁴ Ëhi'amu Pharisee ariböviohuro hejare uvavamu: Iesuro jö mae jövamu ëhuro Sadducee aribövioho jö mana majahi'iröhoho bogohö uvavamu hegoro gagovorovareje. ³⁵ Gagovorovonugoromo Jew rajo jögoru öri röjëhijaje ae gemuëro Iesuare dëho bijioho ga'irögoro ri'öromo uavadeje: ³⁶ Tisajo. God-hu bojamuijade jögore aho'o jio'amajoho di jöho börömoho höjo. ³⁷ Börömoho höjamu uavadeje: Jasi dë vövöbajo'e aru'ahe uehore aho'obëhe Bada jasi God ma-hu gemu bojaminëjo. ³⁸ Ëho jö börömo börömoho jië'ego ëho nuniroho höjo. ³⁹ O ë jö hesi bëhirohu'o iae gemuoho höjo. Jaehu jasi arijo'arije rajahirovanuëhi jasi ae gemuoho ëhi rajahinëjo. ⁴⁰ Dë vövöbajo'e aho'o God bojami'irane jöhu'o jasi ae gemuoho rajahil'irane jöhu'o bëhoho jëvajëjo. God-are surire jö Moses'o jö God-aro baeromo majëhinövare a ioro'iorohu'o jajivo'amaroho ëho ado sirino'oho jio'amajëjo.

Böröme namiromo ajamuaje a hesi jö Iesuhu röjëhi'i uë gëvadohoje.

⁴¹ Iae Pharisee ariböviohuro gagovoruomamu gavë'i Iesuro uëvadeje: ⁴² Böröme namiromo ajëmi'iröhe a hesi jöho jemë diehi uehorovarujëjo. Hu ruhuare ujoho höjo. Uavareje: Hu David-are ujoho höjo. ⁴³ David-are ujoho höjamu uëvadeje: Ëhi jië'oho God-are Aru'ahoho rabëni uavamu David-ro böröme namiromo ajëmi'iröhe aho Bada uavade höjo. ⁴⁴ Ëhesi jöho David-ro God-are surire jajivoromo uvë'e höjo: God Badaro nasi Bada uavade höjo:

Nasi övo manö rojo hijego
ja'o muorovarue aribövioho naro ruahö'özjëvego
höreño vijuvo taemo'amo'irane höjo.

⁴⁵ Ëhesi bëhoho böröme namiromo ajëmi'iröhe a hesi jöho David-ro jajivoromo uvë'e höjo: Bada höjo. Bada hö uvë'e jiaje ëhuni nadi uvorëjo: Böröme namiromo ajamui'iröhe aho ma-David-are uje höjo. ⁴⁶ Ëhi uëvamu aehu Iesu mana ua'iröhoho bogo eni jëvadeje. Bogo eni jëvamu ijönö jöe gö gö ua ga'ię'arohu juhuonivoromo vuonugareje.

23

Pharisee ariböviohu'o Jew rajo jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'o ëho jabuhu sareri'e mu vaejarüëhi aehu bogo ëhi ë'iröhego Iesuhu jövadohoje.

¹ Ëhi'amu Iesuro hesi ijomajo ömo'ömohu'o a ioro'iorohu'o aho'obëhe uëvadeje: ² Jew rajo jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o ého jaburo Moses-are sionoho baejë'e höjo. ³ Moses-are sionoho baejë'e jëvaje ëhuni mu jö rabe rabe uëvë'oho ejëhoromo éhi vaenövorëjo. A'i jabuhu ömaruëhioho nadi éhioho ömorëjo. Rabëni hesi bëhoho jö majëhijaruëhioho muoho bogo éhioho vaejarue höjo. ⁴ Aehu i'u'e inömo ujuoho va'oruomojöro buahore bahijëhoromo tövëhoromo va'ego bogo ajëmiromo övo namehu vitu banigojiomëharuëhi ë Pharisee ariböviohu'o jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'o jaburo éhi é'arue höjo. I'u'e muoho aho'o ae bojëmiromo bogo mae bogo ajëmi'i ma-nunëremu gëvarue höjo. ⁵ Jabu mu rabe rabe vaejë'oho aëro gëjöro ma-döhemu vaeruomaje höjo. Ëhesi bëhoho jabumëro nimoruomaje höjo aëro gëromo uvoruomoröhego: Jabumëremu God mabëhe uehorovoruomaje höjo. Aëro éhi uvoruomoröhego nëgego God-are jö'e suri surioho maua gagore bahiromo övo ahore varijore muoho taemoruomaje höjo va'orahoro jio'amego aëro garuomojöro. O God-are örire jö ato'i io'amarue niögure ö'i ëgobövie be io'amoruomaje höjo va'orahoro jio'amego aëro garuomojöro. ⁶ O sörö i'l'i va'ë'oho o God rajahijarue osare va'ë'oho a masijehu raromaruire ë va'o raromo'i nimarue höjo. ⁷ O imo'amaruire va'ë'oho nimarue höjo ae aho'obëhe uvoruomoröhego: Jabumë a masijëro jijihajëromo rajëhiromo jejëmiruomoröhego. O nimarue höjo aëro jejëmiromo uëröhego: Tisago. ⁸ Röhu ae göehu jemë döre bamëvoromo uëvë'oho: Tisa uëvë'oho éhi jië'oho sisë höjo rabëni hesi bëhoho jemë ö ömo'ömëremu jëvö'i jemesi Tisaho na gemu jevë'ego. ⁹ O ave sa'are raromarue aribövioho nadi döroho bamëvoromo uërëjo: Apajo. Ëhesi bëhoho ae gemu ö'idöre hijajoho ého iae jemesi Vavu Börömoho höjo. Ëhuni éhi jië'e jöho nadi uërëjo. ¹⁰ O ae göehu jemë döre bamëvoromo uëvë'oho: Simano vaejanue aho javajë uëvë'oho éhi jië'oho sisë höjo. Ëhesi bëhoho jemesi Simano Vaejaje Aho ma-gemu jevajëjo böröme namiromo ajëmijaje ahuro jevë'ëro. ¹¹ A'i a masije jemesirire jioruomajoho éhi jië'e aribövioho mu ajëmi'iröhe aribövie jioruomo'ajëjo. ¹² Ae rahu sivu uehorovoromo döre bamorovë'oho hesi ihoho abue'a'ajëjo. O ae rahu ba'obuerovë'oho hesi ihoho döro ajiomo'ajëjo.

Pharisee ariböviohu'o Jew rajo jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'o sisëre va'iröhe jö Iesuhu jövadohoje.

¹³ Vaevë'e jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o jemë ma-döëremu muoho ömarujëro sisérëjëvo'ajëjo. Ëhesi bëhoho God-hu böröme namiromo muebejëvego hesi aharire raromoruomo'iröhe öroho tugohëharuje höjo aëro ë va'o raromojöëni. Jemë God-are ahariroho bogo va'o raromo'i nimaruje höjo. O ae göehu God-are aharire va'o raromo'ia'amu gëvë'oho ahëvaruje höjo.

¹⁴ [Vaevë'e jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o jemë ma-döëremu muoho ömarujëro sisérëjëvo'ajëjo. Ëhesi bëhoho magonaho doru jabiesi bövioho bise'oho éma ujuohëharuje höjo. Éma ujuohëhoromo sarerivoromo pari ëgobövie jaguvaruje höjo aëro gëromo uvojöro: Mu mae vaejaruejo. Ëhi jië'e sareri'le muoho vaejarujego ëhuni God-ro i'u börömo mae bojëmi'ajëjo.]

¹⁵ Vaevë'e jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o jemë ma-döëremu muoho ömarujëro sisérëjëvo'ajëjo. Ëhesi bëhoho jemëro jovo göre göre sa'a göre göre ae dinëmibe va'aruje höjo ma-ae gemuëro hesi muoho vuonugo'i Jew rajo muoho baeröhego. Ae dinëmibe va'oromo gavaruje aho jemesi jöho ejëhoromo Jew rajo mu baejamu gavë'oho jemëro ë aho mu sisë röjahijego mae höromo vaeromo jemëhu sisë ë'oromo vëni'e örire va'arujoho ë ahuro jemë iosirëmiromo sisë börömo bëhe ë'oromo vëni'e örire va'o hesi höjo.

¹⁶ Vaevë'e nuni ramoramovë'e aribövi jemëhu ae gö öri röjëhi'ië'arujooho sisérëjëvo'ajëjo. Ëhesi bëhoho jemëro ae ëma majëhiromo uëvaruje höjo: Ae rahu darugo'e jö uvo'ië'oho God-are osa börömo hesi iho uvoromo ae uëvë'oho: Na mue ëhi ëhi ë'ejö uëromo röhu mu bogo vaejë'oho iae hesi höjo. A'i God-are osa börömore jio'amaje gold hesi iho uvoromo ae uëvë'oho: Na mue ëhi ëhi ë'ejö uëvë'oho iae ë muoho vae'a'anuëjo. Bogo sarerivo'anuëjo. ¹⁷ Nune ramoramovoromo simane sisë'i uehorovë'e aribövie jëvajëjo. Ëhi majëhijaruje hesi bëhoho nani jemëro uvaruje höjo: God-are osa börömo hesi ihoho bise'e jio'i God-are osa börömore jio'amaje gold-ho iho böröme höjo. Röhu ë gold-ho bogo God-are osa börömoroho jio'amo'ibejajo bogo God-are gold maho jio'amo'ibejajo. A'i ë gold-ho God-are osa börömore jio'amë'ëro ëhu'ëro ëho gold maho höjo. Gold-huro bogo God-are osa börömoho iosiramiromo iho börömoho jio'i God-are osa börömo hesi ihohuro gold ihoho iosiramiromo böviroho jiaje höjo. ¹⁸ O jemëro jöe gö ëma majëhiromo uëvaruje höjo: Ae rahu darugo'e jö uvo'ië'oho God-are maratu hesi iho uvoromo ae uëvë'oho: Na mue ëhi ëhi ë'ejö uëromo röhu mu bogo vaejë'oho iae hesi höjo. A'i God-are maratu döre bahijahare suvuoro hesi iho uvoromo ae uëvë'oho: Na mue ëhi ëhi ë'ejö uëvë'oho iae ë muoho vae'a'anuëjo. Bogo sarerivo'anuëjo. ¹⁹ Nuni ramoramoe aribövie jëvajëjo. Nani jemëro uvaruje höjo: God-are maratu hesi ihoho bise'e jio'i God-are maratuore jio'amaje suvuoroho iho böröme höjo. Röhu ë suvuoroho bogo God-are maratuoroho jio'amo'ibejajo bogo God-hu ujuoho'iröhe suvuoro maho jio'amo'ibejajo. A'i ë suvuoroho God-are maratuore jio'amë'ëro ëhu'ëro ëho suvuoro maho höjo. Suvuorohuro bogo God-are maratuoho iosiramiromo iho böviroho jio'i God-are maratu hesi ihohuro suvuoro ihoho iosiramiromo böviroho jiaje höjo. ²⁰ Aehu darugo'e jö ato'ië'iroho God-are maratu hesi iho darugo'o majëhijë'oho ë hesi bëhoho bogo maratu hesi ihohemu uvo'i maratuore jio'amaje suvuoro hesi ihohu'o uvoromo ë'arue höjo. ²¹ O ae rahu God-are osa börömo hesi iho darugo'o majëhijë'oho ë hesi bëhoho bogo osa hesi ihohemu uvo'i osare hijaje A hesi ihohu'o uvoromo ë'arue höjo. ²² O ae rahu ö'idö hesi iho darugo'o majëhijë'oho ë hesi bëhoho ö'idöre jiaje God-are röho hesi ihohu'o ë hijaje a hesi ihohu'o uvoromo ë'arue höjo. Ëhuro darugo'o majëhijaruje höjo.

²³ Vaevë'e jögoru öri röjëhijaruje aribövihu'o Pharisee aribövihu'o ma-döëremu muoho ömarujëro sisérëjëvo'ajëjo. Jemëro jemesi i jögoru e avohoromo i'o buarohoromo ijarue rihu'e oso harihu harihue gö gö garue gö gö mevoromo 10 10 bahibe va'romu gemu God suvuore bojamijaruje höjo. Ëhi jië'e jögoru ininoho ejaho avoharuje höjo. Ëhi jië'oho iae mae höjo. Nadi vuonugorëjo. Röhu ëho ma-jianovo'i jö iorol'ioroho masijo jiajoho ëho bogo uehorovaruje höjo. A ma-mae vaejëvo'irarije muoho a huë baejëvo'irarije muoho ahorire vaejëvo'irarije muoho ëho rumonimaruje höjo. Nadi rumonimo'ibejarijëjo. ²⁴ Majo majo biseharihehu jemesi jovore beva'ë'oho io bu'öromo jovohu i'i majo börömo börömoho bogo avoho gavë'e ma-nimu'öjaruje höjo. Jö masijoho bogo uehorovo'i ma-jö ininohemu uehorovaruje höjo. Ëhuro nunoho ramoramovëvego öroho sisë'i röjëhijaruje aribövie jëvajëjo.

²⁵ Vaevë'e jögoru öri röjëhijaruje aribövihu'o Pharisee aribövihu'o ma-döëremu muoho ömarujëro sisérëjëvo'ajëjo. Jemë hevöe enatue dönöhemu u'o'amaruve höjo. Gagonöho ae gö jabesi ie jove vajiohëro ujuohoromo aegë'ëro irijiomo'amë'e höjo. Ëhu'ëro dönöho aje jio'i gagonöho va'inumi'e jio'amajëjo. Jemesi mu sisëho ëhi jianovajëjo. ²⁶ Pharisee jemë ae gemu gemu nuni ramoramoe ae jëvajëjo. Urimo ae gö jabesi iohu'o jovohu'o vajiohehu ujuohoromo hevöre bahiromo enatuore oteharujoho vuonugorego hevö o enatu gagoroho va'inumoho bogojio'irajo. Ëhi ë'ë'oho jemesi hevöhu'o enatuohu'o döhu'o uhohu'o ma-mae jio'amo'ajëjo.

²⁷ Vaevë'e jögoru öri röjëhijaruje ariböviohu'o Pharissee ariböviohu'o jemë ma-döeremu muoho ömarujëro sisérëjëvo'ajëjo. Jemesi jöho uhu'e uë'ië'ajëjo. Vuovë'e sino bahi'amarue munëho aëro ajivë'e osëro buejaho'amarue höjo nu ano'e mae jio'amoröhego. Buejaho'amego dönöho ajivë'e mabëhe jio'amo'i gagonöho vuovë'e a jabesi ijo'ahohu'o sagohohu'o éhuremu jio'amajëjo. Jemë éhi jië'e jëvanovajëjo.

²⁸ Döhemu mae jëvego aëro gëromo uvoruomaje höjo: Jemë a mae jëvajëjo. A'i jemesi uhoho sareri sareri'e mu sisëmu vaejaruje jëvqjëjo.

²⁹ Vaevë'e jögoru öri röjëhijaruje ariböviohu'o Pharissee ariböviohu'o ma-döeremu muoho ömarujëro sisérëjëvo'ajëjo. Jö God-aro baeromo majëhinövare aribövi jabisi sino guavo'amare huoho avoho'amarue höjo. Mu mae vaejare a mami jabisi huoho avohoromo muebejaruje höjo. ³⁰ Avohoromo mueberomo jemë uvaruje höjo: Nosi hijo miono'ehu raromare majaroho evaroho no'o javuo'ibejajo no jabumë bogo ajëmiromo God-are jö majëhijarue aribövioho muo'amo'ibejarëjo. ³¹ Iae mae-ëjo. Éhi atarujoho ého jemëro huruoho majahuiromo uöromo é'arujëjo: God-are jö majëhinövare a muo'amare aribövi jabisi ujo ömo'ömëro javuë'ëro jabisi öre gemuore jijiharue aribövie javuajëjo. ³² Jemë éhi jië'e aribövie jëvë'e jiaje éhuni jemesi hijo miono'ehu mu sisë aevoromo vaebe rovarëhi jemesi nimirujoho jemë'o éhi jië'e muoho vaebe jijihorëjo. Na é hesi jöho bogo uë'ejëjo. ³³ Sigobe jëvo'amajëjo. Sigobu abozi harihu'e jëvo'amajëjo. Éhi jië'e mu vaejë'oho diehi'oromo vënoho garaedivorëjo.

³⁴ Éhuni aveho hehëjo. Jö God-aro baeromo majëhinövo'iröhe aribövioho simano ma'e aribövioho jö röjëhinövo'iröhe aribövioho Iesu naro rëmö'ö'iramu ö'oruomo'ajëjo. Ö'iramu jemëro ioro'ioroho muo'amo'arujëjo. O korosire ano taemo'amo'arujëjo. Ioro'ioroho God rajahijaruje osare osare hisuebi'amo'arujëjo. O amo göre jio'iramu amo göre siho ujuoho va'onövo'arujëjo. ³⁵ Éhi é'iramu éhuni ma-maemu jië'e aribövi aehu muo'amobe rovare é hesi i'uoho jemesi örire rue'a'ajëjo. Aevo'ioho aëro Abel a mae anoromo a ma ioro'ioroho muo'amobe ruejuvo ro ijo tugoho'ioho jemesi hijo miono'ohuro Barachiah-are harihe Zechariah anare höjo. God-are osa börömoho numëhi jio'i God-are suvuoro bahijarue maratuoho ruhëhi jiamu Zechariah é ririre anare höjo. ³⁶ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. God-are aribövi éhi muo'amobe rovare é hesi i'uoho aho'obëhe ave jaruvore raromaruje aribövioho jemëni rue'a'ajëjo.

Iesuhu Jerusalem amo rajëni vavaenimade jöhoje.

³⁷ Vaevë'e Jerusalem amo rajohumë jemëro jö God-aro baeromo majëhijarue aribövioho muo'amarue höjo. God-hu jemëni rëmö'özaje aribövioho munëro vajëmijaruje höjo. Kököröko vëmehu harihu vivoju uhure nugo'amoromo diehehu aegëharuëhi naro jemë éhi gagovëvoromo gemuore rëmo'i nimo'i hijode höjo röhu jemëro bijönimarije höjo. ³⁸ Éhuni ave jöho hehëjo. God-ro jemesi amoho vuonugego jemesi sivue jëvo'ië'ajëjo. ³⁹ Naro jemë'o hiromo va'iramu jemë nasi nu ano'oho bogo ga'a'arujëjo hujeji na vuonorö'ö rue'iramu evare avoho geromo nasi jöho majëhiromo uvo'a'arujëjo: Badare ihore rovajoho mabëhëjo. Éhuremu uehorovorëjo.

24

Aehu God-are amo börömo dadovoruomo'iröhe jö Iesuhu jövadohoje.

¹ Éhi uenugoromo Iesuro God-are amo börömore jioromo va'amu gavë'i hesi ijorajo ömo'ömohuro ro birohoromo God-are amo hesi javue gö gö röjahi'amareje.

² Röjahi'amamu Iesuro uëvadeje: Ave öri ari'oho aho'o jemë iae gavarujëjo. Röhu aveho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ave munë javuoho aho'obëhe aëro dadovoruomo'iramu munëho ahoromo sa'aro ruvebi barë nahonahovo'ajëjo.

Huë vavaeni börömo rueröhe jö Iesuhu majëhijadohoje.

³ Ëhi ë'ë'ëro Iesuro Olives Dahorure aji hijadeje. Hijamu hesi ijomajahero jaburo sivue aji hu'o raromoromo uavareje: Ave jöho majahuego no hejarëjo. God-are javu masijehu rireromo'iröhego uövuanoho ëho divare jio'a'ajëjo. O no mu rabe garomo uvo'ejarëjo: Jero rue'ië'anuëjo. Rovego ave sa'aho bövioho bise'oho barë'ië'ajëjo.

⁴ Barë'ië'ajëjämu heggorovo Iesuro uëvadeje: Gavë'iajo. Aëro sarerëmi'iramu guaro rireromëvo va'a'ajëjo. ⁵ Ae aho'obëhe rueromo sarerëmiromo uë'a'aruëjo: Nöruare ihoro rovajëjo. God-hu uevë'ëro böröme namiromo ajëmi'irode aho na jevajëjo. Ëhi uëromo ae aho'obëhe sarerëmi'iramu uvo'a'aruëjo: Mae-ëromo guaro rireromo'ajëjo.

⁶ Röhu he'a'arujëjo muorovo jöe ruenövo muorovonövo'iramu he'a'arujëjo. Ëhi hejë'oho bogave gemu juhuonivo'irarijëjo. Öre gö bogojië'ëro ëhi jië'e mu sisëho iae jio'a'ajëjo. Röhu sa'aho bövioho bise'oho evaroho bogo barë'i hesi majae görö jio'a'ajëjo. ⁷ Sa'ae göëro göhu'o muorovonövo a masijo ioro'iorohuro ioro'iorohu'o muorovonövo'aruëjo. Sa'ae gö gö iruno'e bogojio'ajëjo. Sa'ae dinö'e dinö'e jiajoho hijiohijivo'amo'ajëjo. ⁸ Ëhi jië'e huë vavaenoho rue'iramu mu sisëho bogo burëroho barë'i magonahehu aevoromo raho'i hara'uajëhi ëhi aho aevoromo huë vavaene börömoho baebe va'oruomo'ajëjo.

⁹ Ëhi'o'iramu evare aëro jemë guduamo ujuohëvo va'o a masijo jabisi övore bojëmi'aruëjo jaburo huë vavaene bojëmi'iröhego. O muo'amëvo'aruëjo. Sa'ae dinö'e dinö'e raromarue aribövioho aho'obëhe jaburo uvoruomo'ajëjo: Jemëro na uehorovevaruje hö uvoromo nue huodëgoruomo'ajëjo. ¹⁰ Ëhi'o'iramu evare ae aho'obëhe nasi örire mae uehorovevaruoho vuonugo'i mue gö gö uehorovoruomo'ajëjo. Aemo'aemohuro aemo'aemoho sarerisarereriëmiromo ae gö jabisi övore bojëmi'aruëjo sisë vaejëvoröhego. Göëro göho nue huodivorovoruomo'ajëjo. ¹¹ Ae göëro göëro ri'öromo ae sarerëmiromo uë'a'aruëjo: Na jö God-aro baeromo majëhijaje ae jevajë uë'iramu ae aho'obëhe heromo mae höromö guaro rireromo'aruëjo. ¹² Mu sisë aho'o rumorovobe val'iramu gagorovo ae aho'obëhe göehu gö huë baerovarue muoho vuonugo'iramu sisërë'ajëjo. ¹³ Ëhi ë'oruomo'ajëjo röhu ae rahu biririvoromo mae uehorovevobe va'ojiuvo maja barë'iröhe maja rovë'iroho God-ro baejëvoromo manö bamëvo'ajëjo. ¹⁴ Röhu God-hu böröme namiromo muebejëvaje jö mahö aëro sa'ae dinö'e dinö'e majëhibe va'oruomo'ajëjo ae aho'obëhe sama'e heruomoröhego. Jöho sa'ae aho'obëhe majëhi barë'iramu evare sa'a bövi bise'o barë'iröhe majaho rue'a'ajëjo.

Mu sisë bëhe rueröhe jöhoje.

¹⁵ Röhu Daniel jö God-aro baeromo majëhinövade ahuro mami'e God-are surire jajivoromo uövuade höjo: God-are osa ijumaje sisëhuro God-are osa maremu nami'a'ajëjo. Daniel-hu jajivadëhi ëhi ga'a'arujëjo ë sisëho God-are osare nami'iramu. Iesuro ëhi majëhijädeje. Ëjö Iesuhu majëhijädaho adahoromo avo'avoho gare. ¹⁶ Amo Iesuro jö vituoho majëhiromo uëvadeje: Sisëhuro God-are osare namijego gagorovo ave Judea sa'are raromarue aribövioharo huruomoromo dahoru'ero iojiomorëne. ¹⁷ Ae rahu javu dönö haradare raromë'oho nadi abueromo osare inömoho va'o ujuoho'i ma-huruomoromo va'orëne. ¹⁸ O mure raromë'oho nadi vuonorö'o va'o niögoho ujuoho'i ma-huruomoromo va'orëne. ¹⁹ Röhu ë huë vavaeni rue'iröhe majaroho dë'e magonahohu'o aboji harihu'o inino jio'amë'e magonahohu'o jabumë vaevë'oho diehi huruomoruomo'ajëjo. ²⁰ Röhu God ua garëjo huro ajëmego ëhuro niohijo majaroho o nuho majaroho bogo huruomo'irarije höjo. ²¹ Rabëni hesi bëhoho evare majaroho huë vavaene bogo bise'o vadu'oho rue'a'ajëjo. Ëhi jië'e huë vavaenoho urimo God-hu sa'a bövi bise'o bamadevaroho bogojioibe ruejuvo ro jaruvo majahu'o ëhi jië'e huë vavaenoho bogohöjo. O ijönöhu'o bogojio'i ë majaho gemu börömoho

jio'a'ajëjo. ²² Ëhuë vavaeni majah o god bogo tarioromo bunemuoho bamo'ibejajo aho bogo biririvoromo raromo'ibejajo. A'i God-ro hesi baejëvade aribövioho uehorovëvoromo ë majah o tarioromo bunemu bamo'ajëjo.

²³ Ëhi jiamu ae göehu uëvë'oho: Aveho ro gahëjo. O arueho va'o gahëjo. God-hu uavë'ëro böröme namiromo ajamui'iröhe aho aviae o aruae hö uëvë'oho nadi maho uehorovorëjo. ²⁴ Ëhesi bëhoho rabëniajo. Ae aho'obëhe rueromo sarerëmiromo uëbe va'a'aruëjo: God-hu uevë'ëro böröme namiromo ajëmi'irode aho jevajëjo o jö God-aro baeromo majëhijaje ae jevajëjo. Sarerëmiromo ëhi majëhi'aruëjo. Majëhiromo bogo gavarue mu masijo masijoho vaenövo'aruëjo eni jëvego God-hu söjëvade ariböviohu'o sarerëmego rireromo'iröhego. ²⁵ Röhu hehëjo. Ijonö jioröhe jöho na urimo majëhijë'e jevajëjo.

²⁶ Ëhu'e jiaje aehu uëvë'oho: Ëhuro va'o garëjo. Aruae je'ore hijajë uëvë'oho nadi va'o garëjo. O uëvë'oho: Hu gurihiromo osaro hijajë uëvë'oho nadi maho uehorovorëjo. ²⁷ A'i baderehu aruhe baderivoromo ajivo va'o anume bu'öjego gavarujëhi God-are A Maho naro ëhi ma-va'orahoro rue'iramu ge'a'arujëjo. ²⁸ Sagohe dinö'e jiajire ë ugoho gagovoruomo'ajëjo.

God-are A Maehu rueröhe jöhoje.

²⁹ Röhu ë huë vavaeni majah o barë'iramu evare majah nunoho ramoramovoromo manaeroho duorohoromo jijoho sisërë'amoromo ö'idöre inömoho aho'o arua anumiae va'o'amo'ajëjo. ³⁰ Ëhi'o'iramu evare God-are A Ma nasi ajohuro ö'idöre ajivo'iramu ga'a'aruëjo. Ëho garomo sa'are aribövioho aho'obëhe niersuburu'e bamoromo ga'a'aruëjo God-are A Maho naro darugo'o aji'o börömo mae baeromo ö'idöre suere ruvebi'iramu. ³¹ Ruvebiromo hëgöho ma-darugo'o huo'iramu nasi aneraho rëmö'ö'ejëjo. Rëmö'ö'iramu ro God-hu söjëvade aribövioho gagovëvo'aruëjo. Arua anumiae sa'ae dinö'e dinö'e majah rojomajire beva'ajire jioruomajoho gagovëvo'aruëjo.

Mesehu gumutivego Jew rajo jabisi vama majah dunovaje uhu jöhoje.

³² Röhu meso hesi uhu jöho heromo bëhoho avoho uehorovorëjo. Gavaruje mesoho gumutivoromo rahego garomo evare jemë uvaruje höjo: Jew rajo nosi vama majah iae dunovajëjo. ³³ Ëhesi bëhoho jemë ga'irarije naehu uëvodëhi mue gö gö rovamu gavë'iroho uvorëjo: Ëmajah iae rovajëjo. ³⁴ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ave jaruvore raromaruje aribövioho jemë bogo vuovo barëjë'iro evare naehu uëvaje muoho aho'obëhe rue'a'ajëjo. ³⁵ Ö'idöre sa'ae bövie bise'e barë'i nasi jöho gemu bogo barë'ajëjo.

Iesuhu vuonorö'ö rueröhe majah no bogo gavarue jöhoje.

³⁶ Röhu ë majah divare jio'iröhoho aho bogo gavaruejo. Ö'idöre raromarue anerahu'o Harihoho na'o bogo gal'hesi Vavuohuro gemuëro gavajëjo. ³⁷ Röhu God-are A Ma naehu a nunire rue'ië'iroho a mami ae Noah-hu hijade majare jiadëhi ëhi gemuoho jio'a'ajëjo. ³⁸ Jovo börömo bëhe rojomoromo öri ari'e aho'o bae'iröhe majah dunovamu evare aëro ie jove ue'ahobe masurovobe ëhi jië'e muohemu uehorovobe va'ojovo evare Noah-mëro boat börömore rumo va'are höjo. ³⁹ Rumo va'amu gavë'i a ioro'iorohuro uvoruomade höjo: No mae raromaruëjämu evare jovo börömhuro rojomoromo jabumë aho'o baeniagëgo barë nahonahovade höjo. God-are A Ma naehu rue'ië'iroho ëhi jië'e muoho jio'a'ajëjo. ⁴⁰ Ëmajah rue'iramu evare ae niö'iro mure ariromo muoho vae'iramu gavë'i aneraëro göho bae'i göho ë vuonugo'aruëjo. ⁴¹ Magonahe niö'iro gemuoro ariromo ioho sa'ijovoromo avoho'iramu aneraëro göho bae'i göho ë vuonugo'aruëjo. ⁴² Ëhi ë'iröhohuni ëhuni gavë'lajo. Jemesi Bada naehu rue'irode majah jemë'o bogo gavarujëjo. ⁴³ Ave uhu jöhu'o avo'avoho

uehorovohëjo. Vajiohu'e aehu vahi'e divare rueröhe majaho osa arijo'oho bogo gavade höjo. Ga'ibejajo gavë'i hiromo vajiohu'e a hesi öroho tugohahego osaho bogo dadovoromo inömoho ujuoho'ibejajo. ⁴⁴ Osa arijo'ohuro gavë'i hi'ibejajo mae jio'ibejajo. Jemë'o gavë'i raromorëjo. Jemë bogo uehorovë'e raromaruje majare evare God-are A Maho naro rue'ejöjo.

A börömo hesi mu aehu avoho o sisë'i mueberöhe jöhoje.

⁴⁵ Aehu hesi a börömo hesi muohemu uehorovë'i simano mae uehorovoromo mu vaejaje éhi jië'e aho uehorovohëjo. Éa hesi a börömohuro hu uavë'e höjo. Na va'ië'ajëjo. Jero nasi mu vaejarue a ioro'ioroho muebejëvonëjo. Muebejëvoromo majae eni jiego jabiesi iruno'oho i'imëminöönëjo. I'imëminöönë uanugoromo va'ë'e höjo. ⁴⁶ Va'o hijuvo röhu ijönö vuonorö'ö rueromo garöhe è ahuro hesi muoho avoho vaejaho'iramu gagorovo huë mabëhe bojamil'ajëjo. ⁴⁷ Huë mabëhe bojamiromo ua'a'ajëjo: Ja mu mae vaejanohuni éhuni na mu börömoro bamavo'ejöjo. Jero nasi sa'ae inömo inöme bövie bise'e aho'o muebejehonëjo. Mu avo'avoho muebejë'oho iae hu éhi ua'a'ajëjo. ⁴⁸ A'i è mu vaejahaje aho sisë jië'ohuro éhuro uehorovoromo uvo'a'ajëjo: Nasi börömoho örisanuovajëromo ⁴⁹ ri'öromo mu vaejarue aribövi ioro'ioroho muo'amoromo vörö'e jovo sisë ue'ahoruomaje ariböviohu'o gemuore hiromo ioho jovoho i'a'ajëjo. ⁵⁰ Éhi'oromo bogo gavë'e uehorovë'e hi'iramu evare hesi börömoho ma-majioho rue'a'ajëjo. ⁵¹ Rueromo sino haho'oho sisë maro ijumahoromo nugö'ö'iramu sisëro va'oromo sareri sareri'e ariböviohu'o hi'a'ajëjo. Édirö'ore ae aho'obëhe nierusuburu'e bamoromo ane ja'ihö vuogigimoruomo'ajëjo.

25

Aborido ioro'iorehu sisë'i uehorovo'i ioro'iorehu avo'avoho uehorovare uhu jö Iesuhu jövadohoje.

¹ Nasi majaho rovego God-hu böröme namiromo a diehi muebejëvo'iröhe jöho naro uhu'e majëhi'ië'ajëjo. Iae magonaho aboride aho'obëhe övo gö mine övo gö mine raromoruomade höjo. Raromoromo iroho gae ujuohoromo i'o masuvade aho biroho'i va'oruomade höjo. ² Röhu aboride övo gö mine simano sisë'i uehorovarue aborido ömo'öme jioruomo'i aboride övo gö mine ého simano mae uehorovarue aboride jioruomade höjo. ³ Simano sisë'i uehorovarue aboridoho jaburo irore biguröhe jovoho bogo ujuoho'i irohemu ujuoho va'irögoro ⁴ simano mae uehorovarue aboridoho jaburo irore biguröhe huonore jovohu'o irohu'o éhi ujuohoromo va'oruomade höjo. ⁵ Éaboridoho övo gö mine övo gö mine jaburo va'oromo muebejuvo gavare i'o masuvade aho bogo vejö'oho rovamu gagorovo nunëhëgamu hegorovo momorö'örüomade höjo.

⁶ Momorö'öjuvo vahi riri'e aëro ma-darugo'o uvare höjo: Nosi aho rovajëjo. Ruehego va'oromo biroharëjo. ⁷ Ruehego va'oromo biroharëjamu hegorovo aborido ömo'ömohuro ri'örüomoromo jabiesi iroho avoho'amare höjo. ⁸ Avohoromo simano sisë'i uehorovarue aboridoho jaburo simano mae uehorovarue aboridoho üväre höjo: Jemesi jovoho gö bojamuihëjo. Nosi iroho duorohahuo'amajëjo. ⁹ Duorohajëjamu üväre höjo: Bogajo. Jemë'o no'o biguvego barëjöeni bogo bojëmi'ejarëjo. Éhuni va'oromo jemesi gö imohëjo. ¹⁰ Imohëjamu è aboridoho jaburo jove imo'i va'oruomade höjo. Va'oruomamu i'o masuvade ahuro rovade höjo. Rovamu iro ma avohare aboridoho jaburo è ahu'o gemu mae osanö va'oruomade höjo masurovare söröho i'iröhëni. Osanö va'oruomamu ojoho tugohare höjo.

¹¹ Ojoho tugohamu magonaho ioro'iorohuro ijore rueruomade höjo. Rueruomoromo i'o masuvade ahuni uvare höjo: Asë'e asë'e oje jiovahuego no ö'arëjo.

¹² Ö'arëjamu ruehuro uëvade höjo: Na jemë bogo gëvaje höjo. Iae na mae uëvajëjo. Ëhi'are höjo. ¹³ Ëhuni gavë'iajo na divare majare rue'irodoho jemë bogo gavë'e jëvaje.

Ae niö'i gemu jabesi a böröme hesi moni ujuohoromo diehi è'are è hesi uhu jö Iesuhu jövadohoje.

¹⁴ Röhu God-hu böröme namiromo muebejëvo'iröhe öri hesi uhu jö göho aviëhi höjo. Ae gemuëro öre gö va'irögoro hesi mu vaejaharue aribövioho uëvamu rovare höjo. Rovamu uëvade höjo: Na va'ejöjo. Jemëro nasi sa'aho bövioho bise'oho avoho muebejehorëjo. ¹⁵ Avoho muebejehorëromo mu ariböviehu mu böröme o bise'e vae'iröhoho eni jëvamu garomo éhi hesi monioho böröme o bise'e éhi ae gemu gemu bojamibe va'ade höjo jaburo ého baeromo hesi muoho vaejahoröhego. A göho 5,000 kina bojamili a göho 2,000 kina bojamili a göho 1,000 kina éhi bojamijade höjo. Ëhi i'imëminugoromo va'ade höjo. ¹⁶ Va'amu gavë'i 5,000 kina baejade ahuro ujuoho va'oromo mue vaeromo éhuro 5,000 kina gö'o döre baejade höjo. ¹⁷ 2,000 baejade aho hu'o mue vaeromo 2,000 kina gö'o döre baejade höjo. ¹⁸ Ëhi'o'irögoro 1,000 kina baejade ahuro va'oromo guae umoromo hesi a börömo hesi ijo bajoho è gurihi bahijade höjo.

¹⁹ Ëhi'oromo raromobe va'ojovo majae ègobövie barëjamu jabesi a börömohuro vuonorö'ö rovade höjo. Rueromo uëvade höjo: Ruehego na gëvöjo nasi ijo bajoho diehi muebejehë'e jëvego. ²⁰ Ëhi uëvamu 5,000 kina baejade ahuro 5,000 kina gö'o döre baejadoho éhu'o barueromo bojamiromo uavade höjo: Bada jero 5,000 kina bojemijane höjo. Aveho gavëjo. Naro mue vaeromo 5,000 kina gö'o döre baejahë'e jevajëjo. ²¹ Baejahë'e jevajëjamu hesi a börömohuro uavade höjo: Mabëhëjo. Ja mue vaejehanue a ma-mae javajëjo. Naehu ijo baje ma-bisemu bojamamu avoho muebejehanohuni éhuni naro bövi mae bojamilejöjo muebejeho'iranego. Rovego gemuoro nimoroho'irarëjo. ²² Gemuoro nimoroho'irarëjamu 2,000 kina baejade ahuro rueromo uavade höjo: Bada jero 2,000 kina bojemijane höjo. Aveho gavëjo. Naro mue vaeromo 2,000 kina gö'o döre baejahë'e jevajëjo. ²³ Baejahë'e jevajëjamu hesi a börömohuro uavade höjo: Mabëhëjo. Ja mue vaejehanue a ma-mae javajëjo. Naehu ijo baje ma-bisemu bojamamu avoho muebejehanohuni éhuni naro bövi mae bojamilejöjo muebejeho'iranego. Rovego gemuoro nimoroho'irarëjo.

²⁴ Gemuoro nimoroho'irarëjamu 1,000 kina baejade ahuro rovade höjo. Rueromo uavade höjo: Bada na mae garomo uvode höjo: Ja vörö'e aëro javë'ëro ae göehu ba'amaroho bivaroho ja ma-ijanue höjo. ²⁵ Ëhi javë'e aego éhuni naro ja juhuon-amiromo jasi 1,000 kina bava'oromo sa'a gagore gurihi bamode höjo. Aveho gavëjo. Jasi ijo bajoho aviae höjo. ²⁶ Aviae höjamu rue a börömohuro ri'örömo uavade höjo: Sareri mu bijöni'e a sisë bëhe javajëjo. Jero uvane höjo: Ae göehu ba'amaroho bivaroho nöröro ma-ijaje höjo. Jero éhi uvane höjo. Na mae-ëjo. ²⁷ Ëhuni ja nasi ijo bajoho baeromo avoho bahijarue aribövi jabsi övore bamolibejanëjo. Ëhi è'ibejanëjo na rueromo nasiroho baeromo gö'o döre bamaroho éhu'o bae'ibejöjo. ²⁸ Ëhuni jemëro 1,000 kina è ia hesiriroho baeniahromo 10,000 kina baejë'e aho bojamihëjo. ²⁹ Ëhesi bëhoho mu vae'irane suvuore javë'oho God-ro gö'o bojamiliramua baeromo bövi mae javo'ajëjo. O bogojavë'oho bisemu baejanoho God-ro baeniahilajëjo. ³⁰ Röhu è mu bogo vaejaje aho guduamoromo babu'öhego amonö ramoramore va'o hijajo. Ëdirö'ore ae aho'obëhe nierusuburu'e bamoromo ane ja'aho vuogigimoruomo'ajëjo. Ëhi uëvade höjo.

Maja viture a ma a sisë mevavuo'iröhe jö Iesuhu jövadohoje.

³¹ Röhu jö göho God-are A Maho naro anerae aho'obëhe jabu'o gemu mae nasi aji'o rovë'iroho evare nasi aji'e röho mare aijo hi'ejöjo. ³² Hi'iramu sa'aе dinö'e dinö'e raromarue aribövioho jaburo rueromo nasi nunire gagovoruomo'ajëjo. Gagovoruomo'iramu sheep muebejaje aehu sheep o goat adovoromo hahagu hahagu nugo'amaruehi naro ë aribövioho ëhi adovëvoromo hahagu hahagu rëmo'ejöjo. ³³ Hahagu hahagu rëmoromo sheep ma va'ënoho nasi övo manö rëmo'i goat sisë va'ënoho nasi övo adonö rëmo'ejöjo. ³⁴ Rëmonugoromo a börömoho naro övo manö riravarue aribövioho uë'ejöjo: Nasi Vavuohuro jemesi örire huë mabëhe bojëmijë'e jiaje jemesi röhoho ro baehëjo. Ëröhoho urimo sa'a bövi bise'o bamadevare huro avoho nugëhobe rovë'e höjo jemëro ë hesi aharire raromo'irarijego. ³⁵ Rabëni hesi bëhoho urimo na hömevamu jemëro ie i'imemijarije höjo. Na huë girihevamu jemëro jovoho bojemijarije höjo. Naro ame göro jioromo ö'amü gegorovo uevariije höjo: Nosi osaro ro hijëjo. ³⁶ Niögu rumo'e jevamu niögoho i'imemamu io'amode höjo. Guomo guome baejevamu jemëro muebejeverije höjo. Savoji gagore hijamu jemëro rueromo gevarejje höjo. ³⁷ Gevarije hö'iramu rue aribövi mahuro ueruomo'ajëjo: Bada iae ëhi höjo röhu no divare gavare höjo ja hömavamu ioho i'imamare höjo. Divare gavare höjo ja huë girihevamu jovoho bojamare höjo. ³⁸ Divare gavare höjo ja ame göro jioromo rovamu uavare höjo: Nosi osaro ro hijëjo. Divare gavare höjo niögu rumo'e javamu niögoho i'imamare höjo. ³⁹ Divare gavare höjo ja guomo guome baejavamu o savoji gagore hijamu no ö'oromo gavare höjo. ⁴⁰ Ëhi ue'iramu a börömoho naro uë'ejöjo: Aveho na jö mae uëvajëjo. Nasi öe iho ma-bise'o jië'oho mae avoharijohuro ëhuro na'o mae avohevariije höjo.

⁴¹ Ëhi uënugoromo huotorovoromo nasi övo adonö riravarue aribövioho uë'ejöjo: I'ue bae'ië'e aribövie jëvaje rori'o va'ohëjo. Ravemu ravaje vëni'e öri ari'oro va'ohëjo. Ëvënoho God-ro Satan'o hesi anera ömo'ömohu'o ëho jabuni avohëhë'e höjo. ⁴² Rabëni hesi bëhoho na hömevadaho jemë ioho bogo i'imemijarije höjo. Huë girihevadaho jemë jovoho bogo bojemijarije höjo. ⁴³ Ame göro jioromo ö'odoho jemë bogo uevariije höjo: Nosi osaro ro hijëjo. Niögu rumo'e jevadaho jemë niögoho bogo i'imemarije höjo. Guomo guomo baejevadaho o savoji gagore hijodaho jemë bogo ro muebejeverije höjo. ⁴⁴ Bogo ro muebejeverije hö'iramu rue ariböviohuro ueruomo'ajëjo: Bada iae ëhi höjo röhu no divare gavare höjo ja hömavamu o huë girihevamu o ame göro jioromo rovamu o niögu rumo'e javamu o guomo guome baejavamu o savoji gagore hijamu garomo bogo ajami'i ma-nunëremu gavare höjo. ⁴⁵ Ma-nunëremu gavare hö'iramu naro uë'ejöjo: Nasi öe iho ma-bise'o jië'oho bogo ma avoharijohuro ëhuro na'o bogo ma avohevariije höjo. ⁴⁶ Ëhi uë'iramu ë aribövioho sisëro va'oromo ma-iore'ioremu i'ue baeruomo'ajëjo. A'i aribövi mahuro maro va'oromo ma-ioro'ioremu raromoruomo'ajëjo.

26

Iesu ano'i mevare jöhoje.

¹ Ëjöho majëhi barënugoromo Iesuro hesi ijorajo ömo'ömohu uëvadeje: ² Iae jemë'o gavarujëjo majae niö'i hesi uhure evare God-hu Vörö Tugohade Sörö majaho rue'a'ajëjo. Rue'iramu aëro God-are A Maho na guduamevoromo a masijo jabiesi övore bojëmi'aruëjo korosire ano taemevoröhego.

³ Iesuro ëhi jövo'irögoro röhu evare priest masijohu'o Jew rajo a duvaho ömo'ömohu'o ëho jaburo priest börömo ihe Caiaphas-are osa börömore ë ro gagovareje. ⁴ Gagovoromo jöe mevoromo uarovareje: No diehi'oromo Iesu saginiëri guduamoromo ano'ejarëjo. ⁵ Sörö majaroho bogo guduamo'ejarëjo aëro göromo no'o muorovoruomojööni.

Magonahehu ridi'e oso Iesuare simanore otehade jöhoje.

⁶ Ëhi'amu Iesuro Bethany amore rueromo sino jomo'e ae Simon-are osare ro hiromo ie ijadeje. ⁷ Ie ijamu gagorovo magonahe gemuëro munë huono mabëhe baeromo rovadeje. Ëhuono gagore ridi'e osoho jiadeje. Huonore oso imarue hesi manaho bövi mae jiadeje. Magonahohuro ë osoho barueromo Iesuare simanore otehadeje. ⁸ Simanore otehamu gagorovo Iesuare ijomajohu jaburo dë vörönégamu uarovareje: Osoho rabëni éma otehö'öjjajëjo. ⁹ Ae gö jabiesi örire imo'ibejarëjo manaho bövi mae bae'ibejarëjo. Ëmanaho baeromo bövi bise'o rumo'e aribövihuo suvuorëmi'ibejarëjo. Ëhi jië'oho iae mae jio'ibejajo. Röhu éma otehö'öjjade höjo. ¹⁰ Ëhi atamu hegorovo Iesuro gëromo uvadeje: Ëhi jië'e jöho ataruëromo uëvadeje: Jemë rabëni magonahoho huë vavaenoho bojamijarujëjo. Mu mabëhe nasi örire vaejievë'e höjo. ¹¹ Bövi bise'o rumo'e aribövihuo jemë'o raromobe jijiho'aruëjo mae vaejëvojöro. A'i naro jemë'oho bogo hibe juvo'ejöjo Ëhi avohevojöro. ¹² Ëmagonahehu oso nasi sinore bamehade hesi bëhoho nasi sinoho avohehade höjo ëhuro aëro hure mae bamevoröhego. ¹³ Ave jöho na jö mae ue'ië'ajëjo. Sa'ae dinö'e dinö'e aehu nasi jö ma majëhibe jijihë'iroho ë magonahehu ë'ade jöhu'o majëhibe jijiho'aruëjo aëro hu mae uehorovoruomoröhego.

Judas-hu Iesuni Jew rajo a masijo hiruëmade jöhoje.

¹⁴ Ëhi'amu Iesuare ijomajohu 12 röhu gemu hesi ihe Judas Iscariot-ro va'oromo priest masijoho uëvadeje: ¹⁵ Naehu Iesu jemesi övore bojëmijë'oho jemë ijo baje dimino'e bojemirëjo. Bojemirëjamu rueho jaburo ajivë'e ijo bajoho adahoromo 30 bojamijareje. ¹⁶ Bojamijamu evare Judas-ro aevoromo öre nahadeje Iesu jabiesi övore bojëmi'iröhëro.

God-hu Vörö Tugohade Sörö Iesumëhu ijare jöhoje.

¹⁷ I Dë Huaje Oso Rumo'e I ibe va'iröhe majaho aevoromo rovamu gagorovo Iesuare ijomajohu jaburo rueromo Iesu uavareje: Ja nagajoho no dinö'e va'oromo God-hu Vörö Tugohade Söröho avohaho'ejarëjo. ¹⁸ Ëhi uavamu uëvadeje: Jerusalem amo börömohuro va'oromo ë a hesi osaro va'oromo uarëjo: No röjahuijaje ahuro uvajëjo: Nasi majaho dunovajëjo. Ëhuni naro jasi osare ö'oromo God-hu Vörö Tugohade Söröho nasi ijomajohu jabu'o gemu mae i'ejöjo. Ëhi uarëjo. ¹⁹ Ëhi uarëjamu rue ijomajohu jaburo Iesuhu uëvadëhi Ëhi ë'oromo söröho avohareje.

²⁰ Ëhi'amu vahiromadeje. Vahiromamu gagorovo Iesuro hesi ijomajohu 12-ho jabu'o gemuore hijadeje ë io ho i'irovo. ²¹ Hiromo io ho ijë'i uëvadeje: Ave jöho na jö mae ue'ië'ajëjo. Jemë ae gemuëro na bijönegarue aribövi jabiesi övore bojëmi'anuëjo. ²² Bojëmi'anuëjamu hegorovo uehore gö gö böröme baeromo ae gemuëro gemuëro uavareje: Na bogo ëhioho ë'ejöjo. Na na mae uavajëjo. ²³ Mae uavajëjamu hegorovo uëvadeje: Naehu i hevöre ba'amo'ego hu'o gemuore ba'amaje ahuro ë mu sisëho vae'a'ajëjo. ²⁴ God-are surire jajivarëhi hesi A Maho na Ëhi guomevo'ajëjo. Röhu na bijönegarue aribövi jabiesi övore bojëmi'iröhe aho vaevë'oho sisérë'ajëjo. Ëaho bogo raho'ibejajo ëhuro mae jio'ibejajo. ²⁵ Mae jio'ibejajamu Judas Iesu bijönimarue a jabiesi övore bojëmi'iröhe ahuro uavadeje: Na bogo ëhioho ë'ejöjo. Na mae-ëjo. Na mae-ëjamu uavadeje: Jero jasi jövanuëjo.

Sino'o kö'o aevoromo ijare jöhoje.

²⁶ Ëhi'amu io ho ue'ahoromo Iesuro io ho baeromo God mae uanugoromo ato'atovoromo hesi aribövihuo suvuorëmiromo uëvadeje: Baeromo ihëjo. Aveho nasi sine höjo. ²⁷ Ëhi'onugoromo enatuore jovoho baeromo God mae uanugoromo bojëmiromo uëvadeje: Jemë ae aho'obëhe enatuore jovoho baeromo ihëjo. ²⁸ Aveho nasi köe höjo. Ae aho'o jemesi jöeni köho rovevoromo guomevo'ajëjo ëhuro

sisëho mu'uvëhoröhego. Guomevo'iramu ëhuro God-hu muebejëvo'iröhe jögoroho marë'ajëjo. ²⁹ Röhu aveho hehëjo. Na ijoho ö'i bajo jovoho bogo i'ejöjo hujeji ëho majaho rovego evare jemë'o na'o nasi Vavuehu muebejaje öri ari'ere raromoromo ö'i bajo jovo i'oho ue'ahoröhëni. ³⁰ Ëhi uënugoromo God rajahijarue jöho ionugoromo suorovo va'oromo Olives Dahorure iojomareje.

Peter-hu Iesu gavaje jö a subivëhoröhe jö Iesuhu majahijadohoje.

³¹ Iojiomoromo Iesuro hesi aribövioho uëvadeje: Jaruvo vahire ae aho'obëhe nasi örire mae uehorovevarujoho vuonugo'i remo va'a'arujëjo. Ëhesi bëhoho God-are surire jöho jajivoromo uvë'e höjo: Sheep muebe'amaje aho God naro ano'ejöjo. Ano'iramu hahu muebe'amade sheep-oho jaburo arua anumiae va'o'amo'ajëjo. God-are jö jiajëhi ëhi remo va'a'arujëjo. ³² Remo va'iramu guomoromo ri'önugoromo naro urimo Galilee va'ejöjo. Jemë ijore ö'a'arujëjo. ³³ Ëhi uëvamu Peter-ro ri'öromo uavadeje: Nani a ioro'ioroho jasi örire uehorovaruoho vuonugo'i ramo va'a'aruëjo röhu na bogo ëhioho ë'ejöjo. ³⁴ Bogo ëhioho ë'ejöjamu Iesuro Peter uavadeje: Ëhi uevanuëjo röhu ave jöho na jö mae ua'ië'ajëjo. Jaruvo vahire kökörökoho bogo urimoho uvë'e jero urimo vae niö'i gemu ae uë'a'anuëjo: Na Iesu bogo gavaje höjo. ³⁵ Ëhi uë'a'anuëjamu hegorovo Peter-ro uavadeje: O na bogo ëhioho ë'ejöjo. Aehu anegamu ja'o gemuore guomo'ië'iroho na bogo ëhioho majëhi'ejöjo. Bogo majëhi'ejöjamu ijarajo ioro'ioroho aho'o jabu'o ëhi gemuoho Iesu uaruomadeje.

Iesuhu Gethsemane sa'are hiromo God-are örire ëninamijade jöhoje.

³⁶ Ëhi'amu Iesuro öri ari'o ihe Gethsemane hesi aribövihu'o rovadeje. Rueromo uëvadeje: Avehuro raromohego na aruëre va'oromo God-are örire jöe jövöjo. ³⁷ Ëhi uënugoromo Peter'o Zebedee-are harihoho niö'i jabu'o sö ujuoho va'oromo huë vavaene böröme baeromo nurunurumadeje. ³⁸ Nurunurumoromo uëvadeje: Na sisë maro huë vavaene baejevajëjo. Ëhuro guomevo hesi höjo. Ëhuni nadi momorö'ö'i ma-nune jioromo avoho mueberovë'e raromohëjo. ³⁹ Ëhi uënugoromo rori'o va'oromo sa'are behumoromo nu ano'oho sa'are amoromo God ëninamiromo uavadeje: Apo jasi örire öre gö javë'oho i'ue huë vavaene nasi örire rovajoho ahego na bogo bae'iröjo. Röhu naehu nimajoho nadi ë'i jaehu nimanüëhi ëhi ë'onëjo.

⁴⁰ Ëhi ëninaminugoromo vuonorö'ö rueromo gavade hesi ae niö'i gemu momorö'öjamu gëgorovo Peter uavadeje: Majae ma-bunemu nune jioromo na'o gemuoro mueberovë'e raromo'irarijoho jemë diehi'oromo bogo eni jëvajëjo. ⁴¹ Nune jioromo mueberomo ëninamihego God-ro ajëmego Satan-ro bogo dinëmego ëhuro bogo bejëvo'irajo. Jemesi aru'ahoho mu mae vae'i nimo'i jemesi sino haho'oho u'uhë'e höjo.

⁴² Ëhi uënugoromo röhu maho va'oromo ëninamiromo uavadeje: Apo öre gö bogjavö'i i'uehu huë vavaenehu nasirire ruejöro nimë'oho iae ëhi ë'onëjo. ⁴³ Ëhi uanugoromo vuonorö'ö rueromo gavade jabumë nunëhimo'amo'ego momorö'öjamu gëgorovo ⁴⁴ rëmo'i vuonorö'ö va'oromo urimë'l'i vae niö'i ëninamijade jöe gemuoho röhu maho ëninamijadeje. ⁴⁵ Ëninaminugoromo rueromo hesi aribövioho uëvadeje: Jemë diehi'oromo nuhoromo ma-momorö'öemu momorö'öjarujëjo. Gahëjo. Majaho mami'e rovë'e höjo. Aëro God-are A Maho na bijönegarue aribövi jabesi övore bojëmi'ië'ajëjo. ⁴⁶ Ri'öromo go va'ohego valarëjo. Gahëjo. Na bijönegarue a bojëmi'iröhe aho rovajëjo.

Iesu guduamare jöhoje.

⁴⁷ Ëhi uëvamu gavë'i Judas rovadeje. Iesuare ijaraje aho'obëhe 12 röhu Judas hu'o jabesi ae gemuoho jiadeje. Judas rovamu ae aho'obëhe mae siravae kepatae ujuhoromo hu'o rueruomadeje priest masijohu'o Jew rajo a duvaho ömo'ömohu'o

ëho jaburo rëmö'öjë'ëro jië'ëro. ⁴⁸ Röhu ë hesi urimo ë sareri'e aho Judas-ro ë aribövioho uëvadeje: Ga'irarije naro di aho dudöhamu gavë'oho uvorëjo: Iae Iesu höromo guduamorëjo. ⁴⁹ Judas-ro ëhi uëvë'ëro huro rueromo ma-burëro ro Iesu uavadeje: Bada vaevë'ëromo dudöhadeje. ⁵⁰ Dudöhamu uavadeje: Isi jasi nimanue muoho vaejëjo. Ëhi uavamu aëro rueromo Iesu guduamareje. ⁵¹ Guduamamu gagorovo ae gemu Iesuare bëhire namijadohuro hesi kaejöho jijöromo priest börömo hesi mu vaejaje aho anoromo hia'oho tariö'öjahadeje. ⁵² Tariö'öjahamu gagorovo Iesuro uavadeje: Jasi kaejöho sionoro vuonorö'ö ba'amëjo. Ae rahu kaejöehu o bijehu bunehu muorovë'oho kaejöhuro bijohuro bunohuro muo'amëvo'iramu vuovëvo'ajëjo. ⁵³ O jaehu a ananue hesi bëhoho nani jero uvanuëjo: Nöröhu hesi Vavu ua gavë'oho bogo ajamiromo anerae aho'obëhe mae gemuore jioruomajoho rëmö'ö'iramu rueruomoromo na ajemi'aruëromo ëhuni aho ananuëjo. ⁵⁴ Röhu naro hu ua ga'ibejöjo God-are surire jajivarëhi muoho bogo ëhioho jio'ibejajo. Ëhuni ajemi'iröhe jöho Vavuoho bogo ua ga'ejöjo.

⁵⁵ Iesuro ëhi uanugoromo ë rueruomade aribövioho uëvadeje: Aveho na bogo vajiohu'e anano'e aehu jevajëjo. Jemë rabëni siravaho kepataho ujuohoromo guduamevo'i rovarujëjo. Mami'e majae aho'o naehu God-are amo börömore hiromo God-are jö hesi öri a röjëhinövodoho jemë evaroho bogo guduamevariye höjo. ⁵⁶ Röhu avevejö'e vaejaruje mue aho'o hesi bëhoho urimo jö God-aro baeromo majëhinövare ariböviohuro God-are surire jajivoromo uvare höjo: Ëhi jië'e muoho jio'a'ajëjo. Jabuhu jajivarëhi ëhi jioröhego ëhuni ave muoho rovë'e höjo. Ëhi uëvamu hesi ijoraje aho'obëhe hu nugo'i huruomoromo va'areje.

Iesu Jew rajo a masijo jabesi nunire namijade jöhoje.

⁵⁷ Ëhi'amu gagorovo Iesu hu'irae rueromo priest böröme Caiaphas-are osare rovareje. Rueromo gavareje jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'o a duvaho ömo'ömohu'o ë gemuoro gagovë'e jiamu. ⁵⁸ Iesu priest börömo hesi osare barovamu Peter-ro arue riribövire Iesu rihiromoromo priest börömo hesi osare rovadeje. Rueromo osare rumo va'oromo abo osa ririre ruë numë javue vae'i riroho ma-va'oraho nugarire ë va'oromo priest hesi mu vaeruomaje ariböviohu'o gemuore hijadeje diehi'aruoho garöhëni. ⁵⁹ Ëhi'amu priest masijohu'o a masijo ioro'iorohu'o ae nahareje sarerivoromo ëma huruoho majëhiromo uéröhego: Iesuro ëhi jië'e mu sisëho vaejamu gavare höjego heromo Iesu anego guomoröhego. ⁶⁰ Nahoromo bogo birohareje. Ae göëro göëro rueromo Iesuare jö sarerivoromo majëhijaroho bogo eni jiobe va'ojovo hujeji ae niö'iro rueromo ⁶¹ jöe gemuoho majëhiromo uëvareje: Eiahuro uvavohijajo: God-are amo börömo dadovoromo majae niö'i gemu hesi uhure röhu maho vae barë'irodoho na eni jevajëjo. Ëjö sisëho uövuamu hejare höjo.

⁶² Ëhi majëhijamu hegorovo priest börömohuro ri'öromo Iesu uavadeje: Na ja jö mana uö'iranoho bogojavajëjo. Aehu jasi jö sisë majahuijarooho na ëho mae o sarere höjo. ⁶³ Mae o sarere höjamu Iesuro jörume namijadeje. Jörume namijamu priest börömohuro uavadeje: God biririvoromo hijaje a hesi nunoro ave jöho ma-maemu uevego na hejöjo. Böröme namiromo ajamuijanue aho na ja javajëjo. Na ja God-are Harihe javajëjo. ⁶⁴ Javajëjamu uavadeje: Jaehu uevanuëhi iae ëhi jevajëjo. Röhu naro jemë ae aho'obëhe ave jöho uëvajëjo. U'emu jemëro ge'a'arujëjo God-are A Maho darugo eni jië'e A hesi övo manö hi'iramu. Ö'idöre jio'amaje suehu'o gemu mae ruvebi'iramu. ⁶⁵ Ëhi uavamu hegorovo rue priest börömohuro hesi niögoho dadovoromo uëvadeje: Huro God-are ihoho ijumajëjo. A göho rabëni rueromo hesi jöho huruoho majahuijörajo. Iae no eni hejë'e javuajëjo. God-are iho ijumajoho jemë

iae hejarujëjo. ⁶⁶ Ëhuni jemë diehi uehorovarujëjo. Diehi uehorovarujëjamu uavareje: Jö sareri'e aego ano'iramu guomo'a'ajëjo.

⁶⁷ Ëhi uanugoromo Iesuare nu ano'ere sabëro ödivoromo övo mugö mugöëro anoruumadeje. O övo hitahiëro anoromo ⁶⁸ sivoromo uavareje: Jero uvanuëjo: Na böröme namiromo ajëmaje aho jevajëjo. Ëhi jië'e javaje jöho God-aro baeromo hruoho majahuiromo anagade a hesi ihoho uövuego no hejarëjo.

Peter-hu Iesu gavaje jö a subivëhade jöhoje

⁶⁹ Ëhi'amu Peter-ro amonö aehu raromaruire ë hijadeje. Hijamu gagorovo mu ajamijaje magonahe gemuëro rueromo uavadeje: Ja'o Galilee sa'a rajo ae Iesu'o gemu mae javade höjo. ⁷⁰ Javade höjamu Peter-ro ae aho'obëhe jabisi nunire magonahoho sareramiromo uavadeje: Jaehu jövanue jöho na dadivevo avohajëjo. ⁷¹ Ëhi uanugoromo aribövioho ë rëmo'i ojo bëhire va'adeje. Va'amu magonaho göëro Peter garomo hesi bëhire riravarue aribövioho uëvadeje: Ave iaho Nazareth amo rajo ae Iesu'o gemu mae jiade höjo. ⁷² Jiade höjamu hejë'i Peter-ro röhu maho sareramadeje. Sareramiromo uavadeje: God-are nuniro na mae uavajëjo. Ëaho na bogo gavaje höjo. ⁷³ Ëhi uavadoho ririvanovamu bëhire riravarohuro ro Peter uavareje: Iae mae-ëjo Iesuare aribövi jabisi ae gemuoho javajëjo. Jasi huëre heromo ëhuni uavaruëjo. ⁷⁴ Uavaruëjamu Peter-ro uëvadeje: Na jemë sarerëmijë'oho i'ue baejöeni ëhuni na jö mae uëvajëjo. Ëaho na bogo gavaje höjo. ⁷⁵ Bogo gavaje höjamu gavë'i kökörökoho uvadeje. Uvavamu hegorovo Peter-ro uehorovoromo uvadeje: O mami'e Iesuro uevade höjo: Kökörökoho bogo urimoho uvë'e jero urimo vae niö'i gemu ae uë'a'anuëjo: Na Iesu bogo gavaje höjo. Ëhi uehorovoromo amonö hörö va'oromo sisë maro nivadeje.

27

Pilate-are nunire namijöro Iesu bava'are jöhoje.

¹ Iae sisonuvo'ia'amu gagorovo priest masijohu'o Jew rajo a duvaho ömo'ömohu'o ë aribövioho aho'obëhe jaburo gagovoromo jöe mevoromo uarovareje: No ëhi ëhi ë'ejarëjo Iesu guomoröhego. ² Ëhi mevoromo eni jiamu gagorovo Iesu tövoromo bava'oromo gavana Pilate-are övore bamareje.

Judas-hu hesi arijo'arije anorovade jöhoje.

³ Ëhi'amu Iesuni hiruëmiromo a jabisi övore bojëmade aho Judas-ro gavade Iesuare jöho court-roho bejë'e jiamu gagorovo uvadeje: Na mae ë'ajë'i sisë ë'ë'e jevajëjo. Sisë ë'ë'e jevajë uvonugoromo ajivë'e ijo baje aho'obëhe 30 ujuohadoho vuonorö'ö ujuoho va'oromo priest masijohu'o a duvahohu'o bojëmi'ië'adeje. ⁴ Bojëmi'ië'oromo uëvadeje: Naro mu sisë ë'ë'e jevajëjo. Naro a mahuni jemë hiruëmiromo hu jemesi övore bojëmijë'e jevajëjo anego guomoröhego. Ëhi uëvamu uavareje: Ëho bogo nosi muehu höjo. Jero jasi ganëjo. ⁵ Ëhi uavamu hejë'i ijo bajoho God-are osare bu'önugoromo jabumë rëmo va'oromo ö'ëro sönöre benugoromo vioruhirovoromo guomadeje.

⁶ Ëhi'amu priest masijohuro ijo bajoho ujuohoromo uarovareje: Ave ijo bajoho guomoröhe a hesi manaho höjo. Ëhuni God-ni moni bahijaruire ë bahijë'oho sisë höjo.

⁷ Jöho mevonugoromo eni jiamu gagorovo ijo bajoho ujuohoromo sa'aho imareje sa'a ioro'iorore jioromo rovare aribövioho vuovëvego ë guavo'amoröhëni sa'a ihoho Rama Avoho'amaje A Hesi Sa'aho jië'ëro. ⁸ A guomoröhe manaho baeromo ë sa'aho imë'ëro ëhuni ë sa'aho Kö Rovade Sa'aho jumuvaroho jaruvoho hesi ihoho ëhije.

⁹ Röhu jö God-aro baeromo majëhinövade ae Jeremiah-hu Iesuare mana ujuohoromo sa'a imoruomoröhego urimo uëvadëhi ëhi ë'areje. Amo Jeremiah-ro uëvadeje:

Jabumë ajivë'e ijo bajoho aho'obëhe 30 ujuohare höjo Israel rajo huro monie émino'e hu imoröhëni uvë'ëro. ¹⁰ Ijo bajoho ujuohoromo Badahu na uevadëhi éhi rama avoho'amaje a hesi sa'ahuni bu'öruomade höjo. Jeremiah-ro éhi uëvadeje.

Pilate-hu jöe gö gö Iesu ua hejade jöhoje.

¹¹ Amo Iesuro gavanare nunire namijamu gavanaro uavadeje: Na ja Jew rajo jabesi a börömoho javajëjo. Javajëjamu Iesuro uavadeje: Ëjöho jero jasi jövanuëjo. ¹² Jövanuëjamu priest masijohu'o a duvahohu'o ého jaburo Iesuare jö sisëho gavana huruoho majahijareje. Majahijamu Iesu bogo mana uavadeje. ¹³ Bogo mana uavamu Pilate-ro Iesu uavadeje: Rueho jabuhu jasi jö sisë aho'obëhe majehijaruoho na ja hejanuëjo o bogajo. ¹⁴ Bogajamu Iesuro jöho bogo mana majahijadeje. Bogo majahijamu rue a börömohuro tiö avohadeje.

Iesu anego guomojöro Pilate-hu uëvade jöhoje.

¹⁵ Röhu God-hu Vörö Tugohade Sörö maja rovë'iroho savoji gagore raromarue aribövioho di aho jiovo nugö'öjöro aehu uvoruomë'oho Pilate-ro é aho jiovo nugö'önövadeje. ¹⁶ Röhu ae gemu hesi jö sisë ae aho'obëhe hemu hejaruoho é aho savoji gagore hijadeje. Hesi ihoho Iesu Barabbas jiadeje. ¹⁷⁻¹⁸ Röhu Pilate-ro gëromo uvadeje: Iesuare ihoho bövie jië'ego é aribövihuro dë vörönégamu nasi övore bojemijare höjo. Bojemijare hö uvoromo gavade ae aho'obëhe gagovorovë'e jiamu gëgorovo uëvadeje: Jemë négajoho na di aho jiovoromo bojëmi'ejöjo. Na na Iesu Barabbas jiovo nugö'ö'ejöjo. O na na Iesu göho Keriso hö uvarujoho jiovo nugö'ö'ejöjo. ¹⁹ Éhi uenugoromo röhu Pilate-ro court-re hiromo jöho hejamu evare hesi vaborohuro jöe nugö'öromo uavadeje: Éaho sisë rumo'e ae jiaje éhuni hesi öriroho nadi bövihoo bise'oho é'onëjo. Jaruwo vahi'e naro niavoromo Iesu nia'ovoro garomo huë vavaene börömo bëhe baejode höjo.

²⁰ Jöho éhi rovamu gavë'i Jew rajo priest masijohu'o a duvahohu'o ého jaburo ae aho'obëhe biririvoromo dinëmiromo uëvareje: Jemëro uvohëjo: Barabbas jiovo nugö'ö'i Iesu anohëjo. ²¹ Éhi uëvamu Pilate-ro ae aho'obëhe uëvadeje: Éae niö'ioho jemë négajoho na di aho jiovoromo bojëmi'ejöjo. Uavareje: Barabbas-ajo. ²² Barabbas-ajamu uëvadeje: Éhi jië'oho Iesu Keriso na diehi'o'ejöjo. Ae aho'obëhe uvoruomadeje: Korosioro anego guomajo. ²³ Guomajamu uëvadeje: Rabëniajo. Diehi jië'e mu sisë vaejë'e höjo. Vaejë'e höjämu ae aho'obëhe ma-darugo ma'e uvo'i arijareje: Korosioro anego guomajo. ²⁴ Éhi uvamu hegorovo Pilate-ro gavade hu jö jövajoho bogo eni jio'i aribövioho muorovo'ia'amu gëgorovo vuonugo'i jovoho baejadeje. Jovoho baeromo ae aho'obëhe jabisi nunire övoho eguadeje. Övoho eguoromo uëvadeje: Na övo uno'e ae jevajëjo. Éia hesi kö rumo'e jevajëjo. Jemesi garëjo. ²⁵ Jew raje ae aho'obëhe uvoruomadeje: Iae mae-ëjo. Nosi övore nosi ujo jabisi övore é ia hesi köho javuobe va'a'ajëjo. ²⁶ Köho javuobe va'a'ajëjamu Pilate-ro ejëhoromo Barabbas jiovo nugö'öjadeje. Barabbas jiovo nugö'ö'i Iesu hisuebijöro ae uenugoromo uëvadeje: Ave aho bava'oromo korosioro anohego guomajo.

Muorovo ariböviehu Iesu sivare jöhoje.

²⁷ Guomajamu rue gavanare muorovo aribövihuro hesi osa börömore Iesu bava'oromo muorovo a ioro'iorohu'o gagovoromo Iesu ruë numë numareje. ²⁸ Numonugoromo hesi niögoho jijövaho'i a masijehu kavuë'e niögü égo io'amoromo mu vaejarue éhi jië'e niögoho ba'amahareje. ²⁹ Ba'amahoromo a masijehu bosö didi'arue éhi jië'e bosöho Iesuare simanore didi'ahareje. Röhu bogo inömo maho baeromo bosöho avohaho'i bibë'e ijo hisuoho ujuohoromo huoromo simanore

ba'amahareje. Ba'amahonugoromo a masijehu inömo ma-mabëhe ma'eno raro-maruëhi jië'e inömoho övore bamahareje. Röhu bogo inömo maho bamaho'i maijahemu övore bamahareje. Bamahoromo hesi nuninö ro ague aho raromoromo sivoromo uavareje: Jew rajo jabiesi börömoho vaevë'e hijanuëjo. ³⁰ Hijanuëromo sabëro ödivoromo ijahoho baeniahromo hesi simanore anareje. ³¹ Ëhi sivoruomoromo niögu égoho jijövaho'i hesi niögu maho io'amahoromo hu'irae bava'areje korosire ano taemo'i.

Iesu korosire ano taemare jöhoje.

³² Bava'oromo örire va'ihö gavare Cyrene amo raje ae gemu hesi ihe Simon rovamu gagorovo övëro bijimö'öromo uavareje: Ave a hesi korosioho baeromo va'ëjo.

³³ Baeromo va'ëjamu ejëhoromo baeromo jabumë aho'o va'aroho ajiomoromo sa'a ihe Golgotha nosi huëhu huotovë'oho simano gijo va'ëne sa'are ë aji suorovareje.

³⁴ Suorovonugoromo wine jovohu'o ajuo'e jovohu'o buaroharoho Iesu bojamijareje hesi vi'ehoho bisemu u'uhoröhego. Bojamijamu i garomo juahëmadeje.

³⁵ Juahëmamu korosire ano taemareje. Ano taemoromo hesi niögoho adovoromo ajajovoromo ujuohareje. ³⁶⁻³⁷ Röhu Iesuare jö sisë jajivaroho hesi simano namore korosire ano taemareje. Jajivoromo ëhi uvë'e jiadeje: Ave aho Iesu Jew rajo jabiesi a börömoho höjo. Ëhi'onugoromo sa'are raromoromo hu muebejareje. ³⁸ Ëhi'o'irögörö röhu aëro anano'e vajiohu'e ae niö'l'i jabu'o korosire ano taemëvoromo göho ruëhi Iesuare övo manö göho viëhi övo adonö ëhi amëvareje.

³⁹ Ëhi'amu aëro rova'ë'i uvene hijiohijiovormo sivoromo ⁴⁰ uvoruomonövadeje: Asë'e sareri ae javajëjo. Jero uvane höjo: Naro God-are osa börömoho dadovoromo majae niö'l'i gemu hesi uhure röhu maho vae barë'ejöjo. Ëhi uvë'e javaje ëhuni ja God-are Harihe javë'oho jasi arijo'arije ajamirovormo korosire javajoho ruvebijego bogo guomavajo. ⁴¹ Jabuhu sivarëhi priest masijoho jögoru öri röjëhijarue aribövioho a duvaho ömo'ömoho ého jabu'o ëhi sivoromo uarovareje: ⁴² Ëahuro uövuade höjo: Naro a ioro'ioroho ajëmego marëjëvaje höjo. Ëhi uövuade höjo röhu hesi sino ajamirovë'oho hu bogo eni höjo. Huro uövuade höjo: Israel rajo jemesi börömoho na jevajëjo. Ëhuni nadi'ego hu korosire jioromo ruvebijego no garomo mae uehorovarëjo. ⁴³ Röhu ave jöhu'o huro uövuade höjo: God-ro na muebejevaje höjo. Hu uvaje höjo: Na God-are Harihe jevajëjo. Ëhuni nadi'ego no ga'irarëjo God iaho nimoromo ajamijego o bogo ajamijego. ⁴⁴ Ëhi uarovamu gavë'i hesi bëhire vajiohu'e ae niö'l'i korosi'o amëvare aho jabu'o ëhi sivoromo jöe gemuoho uavareje.

Iesu guomade jöhoje.

⁴⁵ Ëhi'amu majae ririre öri ari'e aho'o ramoramovadeje. Ramoramovobe va'ojuvu majae huotorovamu ajivadeje. ⁴⁶ Majae huotorovormo ajivamu Iesuro Jew rajo jabiesi jöero ma-darugo'o uvadeje: Eliajo. Eliajo. Lema sabaktaniajo. Nosi jöehu huotovë'oho God nasi Bövihajo. God nasi Bövihajo. Ja rabëni remo va'ane höjo. ⁴⁷ Remo va'ane höjamu bëhire riravare a ioro'iorohuro Elia uvavamu hegorovo uarovareje: Elijah-ni uvajëjo. ⁴⁸ Ëhi uarovormo ae gemuëro ma-burëro tutuvo va'oromo u'uhë'e inömoho barueromo nioga'i'e wine jovore ba'amoromo rumorovamu ioromo ijaho viture bijiohoromo Iesu bojami'ië'adeje. ⁴⁹ Bojami'ia'amu a ioro'iorohuro uarovareje: Nadi'ego no ga'irarëjo Elijah-ro hu ajami'i rovego o bogo rovego. ⁵⁰ Ëhi uarovamu Iesuro röhu maho jö'e dadovoromo guomadeje.

⁵¹ Guomamu God-are osa börömo ojo göho gagonö jiajoho niögehu tugo-haroho arorovo ruvebijadeje. Sa'aho hijiohijiovamu munëho arorovo'amadeje.

⁵² Arorovo'amamu huoho tögmoromo jiororovo'amamu God-are aribövie vuovëvade

ioro'ioroho aho'obëhe i'ovo'amadeje. ⁵³ I'ovoromo suorovoromo Iesu ri'öjamu evare va'oromo God-are osa börömo jiaje amore va'o ae aho'obëhe jabiesi nunire rueruomamu garuomadeje.

⁵⁴ Röhu Iesu guomamu gagorovo muorovo simano vaejaje ahu'o ë hesi aribövihu'o riravoromo Iesu muebejarohuro gavare sa'aho hijiohijiovoromo mue gö gö jiamu garomo sisë maro juhuonivoromo uvareje: Iae mae-ëjo. Ave aho iae God-are Harihe jiade höjo. ⁵⁵ Ëhi'amu magonahe aho'obëhe arue riribövire riravoromo Iesu diehi'aruoho garuomadeje. Urimoho ë magonahoho jaburo Galilee jioromo Iesu ajamibe hesi ijore ijore rovareje. ⁵⁶ Mary Magdalene o Mary göho James o Joseph jabiesi vëmoho o Zebedee-are harihu jabiesi vëmoho o magonaho ioro'ioroho ëhi jioruomadeje.

Iesuare sino munë gagore bamare jöhoje.

⁵⁷ Iae majae garobo'e bamamu bövie bise'e eni jië'e ae gemu hesi ihe Joseph-ro rovadeje. Hesi amoho Arimathea jio'i hu'o Iesuare ijoraje jiadeje. ⁵⁸ Ëhi jië'ëro huro va'oromo Pilate uavadeje: Uevego na Iesuare sinoho bae'iröjo. Bae'iröjamu Pilate-ro ae uëvadeje: Va'o sinoho ave aho babojamego bava'irajo. ⁵⁹ Babojamamu Joseph-ro baeromo niögu i'ohuro numadeje. ⁶⁰ Numoromo Joseph guomego hesi sino bamo'iröhego uvadire Iesuare sinoho ë bamadeje munë gage i'e ubuvë'ëro jië'ëro. Bamoromo munë börömoho höhö barueromo ojoho tugohonugoromo va'adeje. ⁶¹ Ëhi'amu Mary Magdalene'o Mary göhu'o Iesu bamarire ë nunoho bamoromo ëhi arijareje.

Iesu bamarire atovare jöhoje.

⁶² Ëmajaho Friday jiadeje. Friday jiamu momorö'öjë'ëro sisonuvamugo Jew rajo priest masijohu'o Pharisee ömo'ömohu'o rueromo Pilate'o gagovoruomadeje.

⁶³ Gagovoromo Pilate uavareje: Gavanajo. Iesu hu sareri sareri'e ae jiade höjo. No uehorovoromo uvaruëjo: Mami'e hu bogo guomë'e hijadevare evare sareramuromu uövuade höjo: Guomoromo majae niö'lí gemu hesi uhure i'ovoromo ri'ö'ejöjo. ⁶⁴ Ëhuni ae uëvego huoho tugohoromo majae niö'lí gemu ëhi atovo'irarëjo. Ëhesi bëhoho no juhuoninaguajëjo Iesuare ijore ijore jijiharue aribövihuro hure va'oromo hesi sinoho vajiohëro baeromo ae aho'o sarerëmiromo uëjöeni: Iaho guomoromo ri'öjë'e höjo. Ëhi jië'e sareri'e jö atë'oho ëhuro urimo Iesuro mae uövuajëromo aribövihuo mabisemu sisérërovaroho avevejö'oho ri'öjade jöho mae höromo börömo bëhe sisérërovo avoho'aruëjo. Ëhuni huoho avoho tugohojöro naguajëjo. ⁶⁵ Tugohojöro naguajëjamu Pilate-ro uëvadeje: Muorovo aribövihuo ujuoho va'ego atovo'irarëjo. Huoho diehi tugohoi'uehorovarujëhi ëhi tugoho garëjo. ⁶⁶ Ëhi uëvamu va'oromo tugohoromo sivaëro badihi taemareje. Taemoromo muorovo aho ë nugo'amareje huoho atovoröhego.

28

Iesu ri'öjade jöhoje.

¹ Iae Jew rajo nuho majaho barëjamu néröho hura börömoho sisonuvol'ië'adeje. Sisonuvol'ië'amu Mary Magdalene'o Mary göhu'o jaburo niö'iro Iesu bamaroho ga'i va'areje. ² Va'amu sa'aho hijiohijiovadeje. Ëhesi bëhoho Badare anerae gemuëro ö'lidöre jioromo ruvebiromo Iesu bamoromo ojo tugohare munëho höhö bava'adeje. Bava'oromo ë munë döre hijadeje. ³ Amo anera hesi nu ano'oho baderivoromo ajivajëhi ëhi jiadeje. Hesi niögoho ajivoromo sa buso va'ëne jiadeje. ⁴ Ëhi jiamu gagorovo muorovo aribövie munë muebejarohuro ëho garomo juhuonivoromo butubutumoromo sa'are rireromoromo vuovë'e ahuro momorö'öjanovadeje.

⁵ Ëhi'amu magonahoho jaburo rovamu gagorovo anerahuro uëvadeje: Nadi juhuonivohëjo. Na gavajoho jemë korosire anamu guomade a hesi sinoho naharujëjo. ⁶ Hu aveho bogohöjo. Guomoromo ri'öröhëni uëvadëhi ëhi e'ë'e höjo. Ro hesi sinehu raromade sionoho gahëjo. ⁷ Garomo ma-burëro va'oromo hesi ijorajo ömo'ömoho uërëjo: Iesu guomoromo ri'özjë'e höre. Huro urimo Galilee sa'are va'iramu jemëro ijore ö'oromo ga'a'arujëre. Ave naehu uëvaje jöho uehorovorëjo. ⁸ Ëhi uëvamu hegorovo juhuonivë'i sisë maro nimorohoromo hure jioromo tutuvoromo Iesuare ijorajoho jöho majëhi'i va'areje.

⁹ Va'amu gavë'i Iesuro birohëvadeje. Birohëvoro uëvadeje: Vaevë'e jëvajëjo. Vaevë'e jëvajëjamu rueromo hesi höroho guduamoromo rajahijareje. ¹⁰ Rajahijamu uëvadeje: Nadi juhuonivohëjo. Va'oromo nasi ö ömo'ömoho uërëjo: Galilee sa'aro va'orëjo. Iae na ë ge'a'arujëjo. Ëhi uërëjo.

Iesuare sino atovare ariböviehu priest jö majëhijamu priest jabuhu nijio'iraejëvade jöhoje.

¹¹ Ëhi uëvamu va'areje. Magonahoho jaburo va'irögoro muorovo a ioro'ioro Iesuare sino muebejarohuro amo börömore vuonorö'ö va'areje. Va'oromo priest masijoho uëvareje: No hu muebejaroho ëhi ëhi jiade höjo. ¹² Ëhi majëhijamu hegorovo priest masijohuro uëvareje: Jew rajo a duvahohumë ro gagovohëjo. Gagovohëjamu gagovorovoromo jöho mevoromo avohonugoromo ijo bajo böröme muorovo aribövihoro suvuorëmiromo ¹³ uëvareje: Jemëro ae majëhiromo uënövorëjo: Vahi'e noro momorö'ö'i bogo gavamu Iesuare ijore ijore jijiharue aribövihuro sinoho vajiohëro bava'ë'ëro ëhu'ëro Iesuare huoho gagemu höjo. ¹⁴ O momorö'öjarije jö gavanahu hejë'oho noro hu sanuami'ejarëjo. Sanuami'iramu hu huë vavaenoho jemesi öriroho bogo bojëmi'ajëjo. ¹⁵ Ëhi uëvamu hegorovo rue muorovo aribövihuro ijo bajoho ujuohoromo Jew rajo a masijehu ae majëhiröhego uëvarëhi ëhi majëhibe jijihonövareje. Ëhi majëhibe jijihonövë'ëro ëhu'ëro Jew raje ae aho'obëhe ë jöho atarueje.

Iesuhu hesi aribövi jabesi nunire rovade jöhoje.

¹⁶ Iae Iesuare ijoraje 11-ho jaburo Galilee sa'are va'oromo Iesuhu birohëvo'iröhëni uëvade dahorure ë iojomareje. ¹⁷ Iojiomoromo hu garomo rajahijareje. Röhu ijorajo ioro'iorohuro uvareje: Na aveho Iesu höjo o ae gö höjo. ¹⁸ Ëhi'amu Iesuro bëhire rueromo uëvadeje: God-ro nasi örire daruge bojemijë'e höjo mue aho'obëhe ö'idöre o sa'are jio'amajoho naro muebe'amo'irodego. ¹⁹ Ëhuni sa'ae dinö'e dinö'e va'oromo ae aho'obëhe ajëmibe jijihorego jabu'o nasi ijore ijore jijihö'irarëjo. Ëhi ajëmiromo Vavu hesi ihoro Harihu nasi ihoro God-are Aru'aho hesi ihoro bapataeto vaejëvobe jijihorejo. ²⁰ Bapataeto vaejëvoromo naehu mu rabe rabe bojëmodoho ëho röjëhibe jijihorego jaburo nasi jöho ejeho'irarëjo. Ëhi ë'iramu naro jemë'o gemu mae juvemu juvobe va'iramu sa'ae bövie bise'e barë'ajëjo.

MARK

Bapataeto vaejaje ae John-hu jö majëhinövade jöhoje.

¹ God-are Harihe Iesu Kerisohu mu mae barovade jöho na jajivo'ië'e. Ëmu ma aevadoho ëhi jiadeje. ² Mami gö'e hu bogo rovadefare evare jö God-aro baeromo majëhinövade ae Isaiah-ro ë mu maehu sa'are rueröhe jöho God-are surire jajivadeje. God-hu Keriso-are örile jövade jöho jajivoromo uvë'eje:
Ave aho God nasi jö bajuva je aho höjo.

Ja va'ië'iroho naro hu urimo nugö'ö'iramu va'oromo ae uë'a'ajëjo jaehu va'irane öroho iogoro'iröhego.

³ Aëro a rumo'e sa'are hiromo ma-darugo'o uvo'a'ajëjo:

Badahu rueröhe öroho avohorego hu maro rue'irajo.

Hesi öroho ahorirëro vajivorego hu maro juvo'irajo.

⁴ Ëhi ë'iröhego Isaiah-hu jajivadëhi iae ëhi John-ro ijönö rueromo a rumo'e sa'are ro hijadeje. Hiromo aribövioho rueruomo'ego bapataeto vaejëvoromo jöe majëhinövadeje. Majëhiromo uënövadeje: Uehoro sisëho vuonugo'i uehoro mae baeromo bapataeto vaehego God-ro jemesi sisëho uehorovoromo vuonugëhajo.

⁵ Ëhi'ego Jerusalem amo rajoho aho'obëhe o Judea sa'a iorl'iorore raromarue aribövioho aho'obëhe ëho jaburo rueruomonövadeje. Rueromo jabesi sisëho hu-ruoho'ego John-ro Jordan jovore bapataeto vaejëvonövadeje.

⁶ Röhu John niöge camel mi uehu avohë'e niögu sisëho ruohoromo mi sinehu avohë'e götaho dë'ahore ba'amoromo juvonövadeje. O hesi ioho hu guajuguajue vuome ëhi ibe juvonövadeje. ⁷ Röhu hu jöho ëhi uënövadeje: Ae gö nasi ijönö rue'ië'ajëjo. Huro na iosiremiromo börömoho höjo. Naehu hesi mu bise'o vaejahoromo uruho'amoromo höru sino jiovaho'ibejodoho o mu bise'o bise'e rabe vaejaho'ibejodoho röhu na ma-bise'e jevajëjo. ⁸ Na ma-jovëremu bapataeto vaejëvë'e jevajëjo. A'i ë ahuro God-are Aru'ahohuro bapataeto vaejëvo'ië'ajëjo.

Iesu bapataeto vaejamu Satan-hu dinamijade jöhoje.

⁹ John-ro ëhi jië'e muoho vaejamu Iesuro Galilee sa'are Nazareth amore jioromo rovadeje. Rueromo uavamu John-ro ë Jordan jovore bapataeto vaejadeje. ¹⁰ Bapataeto vaejamu gagorovo Iesuro jovore jioromo rojo ionire nami'i gavadeje ö'idöho aro-rovo'ego God-are Aru'ahe guaho va'ënohuro hesirire ruvebijamu. ¹¹ Ruvebijamu gavë'i ae aho'obëhe hejareje ö'idöre uvavamu: Ja nasi Harihu mabëhe javajëjo. Na ja garomo ëhuro nasi dë vövöbajo'oho nimorohevajëjo.

¹² Ëhi uvamu gavë'i God-are Aru'ahohuro darugo'e jöho Iesuare dë vövöbajo'ere bojamamu huro ri'öromo a rumo'e sa'a göre ajiomadeje. ¹³ Ajiomamu huro God-are jöho ahojöro Satan-ro hesi dëho bijioho ga'i hijadeje. Bijioho ga'i hijamu je'o mi sisë jioruomajinö ë hijadeje röhu aneraëro ajamareje. Ëhi'obe va'adoho majae 40 barëjadeje.

Iesuhu uëvamu visu suovarue ae 4 jabuhu aevoromo hesi ijore ijore jijihare jöhoje.

¹⁴ Ëhi'amu aëro John guduamo bava'oromo savoji gagore ba'amareje. Savoji gagore ba'amamu evare Iesuro Galilee sa'are ajiomoromo God-are jö maho majëhinövadeje.

¹⁵ Majëhiromo uënövadeje: God-are maja börömoho rovë'e höjo. Jemë iae ga'ië'arujëjo God-ro böröme namiromo muebejëvego. Ëhuni uehoro sisëho vuonugo'i God-are jö maho mae uehorovohëjo.

¹⁶ Ëhi'oromo iae Galilee e'u riröre juvadeje. Juvo'i gavadeje Simon'o Andrew'o ö'o ö'o visue suovarue aëro jëvë'lëro viöho jovore ba'amamu. ¹⁷ Viöho jovore ba'amamu gëgorovo uëvadeje: Nasi ijoro ijoro ruehëjo naro röjëhijego jemëro bogo visuoho gagovo'i a'i ae magonahe gagovëvego nasinö jioruomo'iröhe höjo. ¹⁸ Ëhi uëvamu hejë'i jaburo viöho ëhi vuonugo'i aevoromo hesi ijore ijore jirehonövareje.

¹⁹ Ëhi'amu Iesuro ma-bisemu va'anovo'i gavadeje Zebedee-are harihe niö'i James'o John'o ö'o ö'o jabesi boat gagore arijamu. Ariromo jabesi viöho sigohijamu gëvë'i ²⁰ uvëvadeje: Ruehëjo. Ruehëjamu hegorovo jaburo jabesi vavue Zebedee hesi mu vaejarue ariböviohu'o gemu mae boat-re hijajoho vuonugo'i aevoromo Iesuare ijore ijore jirehonövareje.

Satan-are aru'aho sisë ae gemu hesi dëre jiamu Iesuhu rarovö'özade jöhoje.

²¹ Ëhi'oromo Iesumëro rue Capernaum amore va'areje. Va'oromo God-are nuho majaho rovamu Iesuro God rajahijarue osare va'oromo God-are jö bëhoho röjëhijadeje.

²² Röjëhijamu heromo tiöromo uvoruomadeje: Hesi jöho darugo'e jö ma-mabëhe javavajëjo. Ëhi uvoruomade hesi bëhoho Jew rajo jögoru öri röjëhijarue ariböviehu röjëhijäréhioho hu bogo éhioho majëh'i a'i hesi birire baejë'ëro jöho majëhijadeje.

²³ Jabumëro ëhi uvoruomamu röhu evare majare Satan-are a sisëhu dëre abuejë'e aho ë osare hijë'ëro ma-darugo'o uvadeje: ²⁴ Iesu Nazareth rajoho ja rabëni sihusi-huaguol'i rovane höjo. Na ja ijumavuo'iëlanuëjo. Na iae ja gavajëjo. Ja God-aro jioromo rovë'e a ma-maemu jië'e ae javajëjo. ²⁵ Ëhi uavamu hejë'i uavadeje: Jöho vuonugo'i höröjëjo. ²⁶ Höröjëjamu hejë'i uhure a sisëhuro ë a hesi simanoho huotovahamu bijöbjövoromo övo'o höru'o ajiomadeje. Övo'o höru'o ajiomamu a sisëhuro jö'e dadovoromo höröromo va'adje. ²⁷ Höröromo va'amu ë aribövioho aho'o tiöjëvadeje. Tiöromo berohoromo uarovareje: Aveho mu rabe höjo. No bogo hejarue jöho jövajëjo. Ëiäho daruge baejë'ëro éhu'ëro huhu jö bojëmijë'oho aru'aho sisëho jabu'o ejaharue höjo. ²⁸ Ëhi'amu Iesuhu vaejaje mu hesi jöho ë Galilee sa'are raromaruoho aho'o hebe va'areje.

Iesuhu guomo guomo'e ae aho'obëhe ajëmade jöhoje.

²⁹ Ëhi'amu Iesumëro God rajahijarue osare ë jioromo va'areje. Va'oromo Iesuro James'o John'o gemu mae va'oromo Simon'o Andrew'o arijarue osare rovareje.

³⁰ Röhu Simon-are jure magonaho hesi sino haho'oho vörö'iraejamu röhore raromë'e jiadeje. Raromamu Iesuro osare rovamu gavë'i ë ariböviohuro uavareje: Ave magonahoho guomo guome baejë'e höjo. ³¹ Baejë'e höjamu hegorovo Iesuro rueromo övore ma'enoromo banigojiomadeje. Banigojiomamu sino haho'ere vörö'iraejadaho u'uhadeje. Vöröho u'uhamu hegorovo magonahohuro ri'örömo iruno'e avohëhadeje.

³² Avohëhë'ëro majae beva'amu gagorovo aëro guomo guomo baejë'e aribövioho aho'o Satan-are a sisëhu dëre abue'amë'e aribövioho aho'o ëhi ujuoho rueruomadeje.

³³ Amo raje ae aho'obëhe rueromo Simon-are ojanore gagovoruomadeje. ³⁴ Gagovamu Iesuro guomo guome gö gö baejë'e ae aho'o jabesi sinoho avohëhoromo aru'aho sisëho aho'o a jabesi dëroho rarovö'özëvadeje. Rarovö'özëvoruso ë aru'aho sisëho uënövadeje: Jöe nugohëjo. Nadi nasi jöho huruohohëjo. Iesuhu ëhi jië'e jö jövade hesi bëhoho ë aru'aho sisëho jaburo gavë'ego hu ëhi jië'e ae jiamu garuomë'ego ëhuni jövadeje.

Iesuhu Galilee sa'are jö majëhibe juvade jöhoje.

³⁵ Ëhi ël'ë'ëro sisonuvo'i titimamugo Iesuro ri'örömo va'o a rumo'e sa'are hiromo ë parie vaejadeje. ³⁶ Parie vaejamu Simon-mëro Iesu nahobe rovareje. ³⁷ Nahobe rueromo birohoromo uavareje: Ae aho'obëhe ja nahavaruejo. ³⁸ Nahavaruejämu

Iesuro uëvadeje: Ruehego no amo göre göre va'arëjo naro God-are jöho amo ioro'iorohu'o majëhi'irode höjo. Ëhesi bëhoho na ëhi ë'irodëro rovode höjo. ³⁹ Ëhi uënugoromo va'oromo God-are jöho Jew rajehu God rajahijarue osare osare majëhibe Satan-are aru'aho sisëho a jabesi dëroho rarovö'øjëvobe ëhi'obe Galilee sa'ae bövioho juvo barëjadeje.

Iesuhu sino jomo'e a ajamade jöhoje.

⁴⁰ Ëhi'amu iae sino jomo'e ae gemuëro rueromo ague aho hiromo ëninamiromo uavadeje: Ja nasi sino avoheho'iranoho ja eni javajëjo. Ëhuni jasi nimoromo ajemijë'ohuro iae ajemi'anuëjo. ⁴¹ Ajemi'anuëjamu Iesuro huni vavaenimoromo övoho nugö'öromo sinoho röhahoromo uavadeje: Iae na negajëjo ajami'iro. Marëjëjo. ⁴² Marëjëjamu gavë'i jomoho rireromoromo hesi sinore sisë sisëho barëjadeje. ⁴³ Barëjamu gavë'i Iesuro hu nugö'öromo darugo'e jöho uavadeje: ⁴⁴ Aveho hejëjo. Nadi aho uénëjo. A'i ma-va'iranoho jasi sinoho priest röjahego ga'irajo. Ëhi'ego Moses-hu uövuade ëhi jië'e suvuoroho God-are öroro bojamego aëro garomo uvo'irarëjo: Jasi sinore sisëho barëjë'ëro iae mae javajëjo. ⁴⁵ Ëhi uavamu rue ahuro Iesuare jöho bogo ejaho'i va'oromo Iesuhu ajamade jöho ae majëhibe juvadeje. Ae majëhibe juvamu ae aho'obëhe hebe va'amu Iesuro urimo ë'onövadëhi amore amore ma-va'orahoro juvo'ię'oromo gavade ae aho'o hu ga'i tagavamu gëgorovo vuonugo'i a rumo'e sa'are va'o hijadeje. Hi'ego ae aho'obëhe dinö'e dinö'e jioromo hu gal'i ruenövareje.

2

Övo höru'e vuovahë'e a Iesuhu ajamade jöhoje.

¹ Ëhi'amu iae majae gemu niö'i barëjamu gagoro Iesuro Capernaum amore vuonorö'ö rovadeje. Rovamu ae aho'obëhe hejare uvamu: Iesu hesi osare hijajë uvamu hegorovo ² rueromo ë gagovoruomadeje. Gagovoruomamu röhe aho'obëhe osaho ojanoho rarovo barëjadeje. Rarovo barëjamu huro God-are jöho majëhijadeje. ³ Majëhijamu evare ae ëhi niö'i ëhi niö'i jaburo övo höru'e vuovahë'e aho maratuore giojimo baruel'i a ioro'iorohuro ma-namijëho rovareje. ⁴ Rueromo Iesuare bëhire rue'ię'oromo gavare ae aho'obëhe tagavoromo röhoho rarovë'e jiamu gagorovo javu dönö ba'ojiomoromo Iesuare simano namonö dadovareje. Dadovoromo maratuohu'o ëhi nume osare ba'amareje. ⁵ Ba'amamu Iesuro gavade i'e rovare aribövihuro hu mae uehorovoruomamu gëgorovo övo höru'e vuovahë'e aho uavadeje: Harihëjo. Jasi sisëho uehorovoromo vuonugoromo mu'u barëjahë'e höjo. ⁶ Mu'u barëjahë'e höjamu hegorovo Jew rajo jögoru öri röjëhijarue a ioro'iorohuro ë raromoromo jabesi simanëro uehorovoromo uvoruomadeje: ⁷ Asë'ëjo. Ave aho rabëni ëhi jië'e jöho jövajëjo. Ëhi jië'oho huro God-are ihoho ijumajëjo. Hu ma-ae höjo. Röhu huro ë aho uavajëjo: Naro jasi sisëho uehorovoromo vuonugoromo mu'u barëjahë'e jevajëjo. Ëhi jië'e muoho hesi God-ro gemuëro vaejaje höjo. Ma-aho bogajo. ⁸ Ëhi uehorovamu Iesuro hesi dë vövöbajo'ëro gëromo uvadeje: Jabumë ëhi uehorovaruëromo uëvadeje: Jemë rabëni uehore gö gö baejarujëjo. ⁹ Jemë'o uehorovohëjo. Ave övo höru'e vuovahë'e aho nani ja ëma ua'a'anuëjo: Jasi sisëho uehorovoromo vuonugahë'e hö ua'a'anuëjo. Ja ëhi ua'ibejanëjo aho nunoho bogo ga'ibejarëjo ja mae o sarere jövë'e javego. Röhu ja bogo ëma ua'a'anuëjo: Ri'öromo jasi maratuoho banigojiomoromo nami juvëjo hesi guomo guomoho bogo barëjego ja javojagojöëni. ¹⁰ Röhu ë bogo ëma jövo'ibejane jöho iae na jövo'ejëjo huro ejehoromo ri'ö nami juvego jemëro ë muoho garomo ëhuro ga'irarijego God-are A Maho naro sa'are hijajire evare sisë mu'uvaje darugoho ëhu'o baejë'e jevego. Ëhi uënugoromo röhu övo höru'e vuovahë'e aho uavadeje: ¹¹ Naro ja uavajëjo: Ri'öromo raromanue maratuoho banigojiomoromo baeromo jasi osahuro

va'ëjo. ¹² Va'ëjämu hejë'i ruehuro ri'öromo maratuoho ma-burëro banigojiomoromo baeromo ae aho'obëhe jabisi nunire höröromo amonö va'adeje. Höröromo va'amu gagorovo ë aribövihuro aho'obëhe tiö'l'i God rajahiromo uarovareje: Asë'ëjo. Ëhi jië'e mu börömoho urimoho no bogo gavare höjo.

Levi-hu Iesuare ijore ijore juvoröhego Iesuhu uavade jöhoje.

¹³ Ëhi'amu iae Iesuro amore jioromo va'ormo röhu maho Galilee jovo e'u riröre va'adeje. Va'amu ae aho'obëhe ijore va'ormo hesi bëhire gagovoruomadeje. Gagovamu gagorovo jöho röjëhijadeje. ¹⁴ Röjëhi barënugoromo va'adeje. Va'i gavade tax baejaje ae hesi ihoho Levi Alphaeus-are harihoho hesi mu vaejaje osare hijamu gagorovo uavadeje: Rueromo nasi ijoro ijoro juvonöönöje. Juvonöönöjamu hegörövo ri'öromo aevoromo Iesuare ijore ijore juvonövadeje.

¹⁵ Ëhi'amu Iesumëro Levi-are osare ie ue'ahamu evare tax baejarue ae aho'o sisë aribövie aho'o urimo Iesuare ijore ijore jijihonövë'ëro jië'ëro éhu'ëro ého jaburo rueromo Iesu'o hesi ijorajo ömo'ömohu'o gemuoro ioho ue'ahareje. ¹⁶ Ie ue'ahamu gëgorovo Pharisee aribövie Jew rajo jögoru öri röjëhijarue aribövihuro gavare Iesuro sisë aribövihu'o tax baejarue aribövihu'o ého jabu'o gemu mae ie ijamu gagorovo hesi ijorajo ömo'ömohu'uëvareje: Asë'ëjo. Hu rabëni tax baejarue aribövihu'o sisë a ioro'iorohu'o gemuoroho hiromo ioho ijajëjo. Ëhi jië'oho sisë höjo. ¹⁷ Ëhi jië'oho sisë hö uvavamu hegörövo Iesuro hu'o heromo è Pharisee aribövihoo uhu'e uëvadeje: Jemëhu nasi aribövi ëhi uëvarujoho röhu guomo guomo'e aribövihuremu doctor gavarue höjo mae jëvë'e aribövihoo bogajo. Ëhesi bëhoho naro sisë aribövihoo nasinö jëvojöro uë'i rovode höjo ma-döemu mae jëvë'e aribövihoo bogajo.

Bëhoho rabëni Iesuare ariböviehu i bogo vuonugare jöhoje.

¹⁸ Ëhi'amu iae John-are ijore ijore jijiharue aribövihu'o Pharisee aribövihu'o ého jaburo God uehorovo'i ioho vuonugareje. Ioho vuonugamu aëro rueromo Iesu uavareje: John-are jö o Pharisee jabisi jö hejarue è aribövihoo jaburo ioho vuonugarue höjo. Röhu jasi aribövihoo rabëni bogo éhioho ioho vuonugarue höjo. ¹⁹ Rabëni bogo éhioho ioho vuonugarue höjamu hegörövo Iesuro uëvadeje: Nasi ijore ijore jijiharue ariböviehu i bogo vuonugarue hesi bëhoho naro uhu'e uë'ië'ajëjo. Na jemëro uvarujëjo: I'o masu'iröhe a hesi söröre rueromo aemo'aemëro ioho vuonugo'aruëjo. Bogo éhioho jio'i a'i i'o masuröhe aehu jabu'o hijajevare evare ioho ue'ahol'aruëjo. ²⁰ Röhu majae ijonö i'o masuröhe aho aëro guduamo bava'iramu evare ioho vuonugo'aruëjo. Avevejö'oho naro jabu'o hijë'ego jabu ioho bogo vuonugo'aruëjo.

Jew rajehu gororovo'iröhe jögoru mamiohu'o Iesuhu barovade mu i'ohu'o bogo gemuore havo'iröhe jöhoje.

²¹ Ëhi uënugoromo Iesuro uhu jöe gö'o majëhiromo uëvadeje: Niögu i'ohu'o mamiohu'o bogo havo'anuëjo. Bogo havoromo niögu mami dadovadiroho niögu i'o hesi vituoho baeromo niögu mami hesi gagoroho bamoromo sigohi'anuëjo i'ohuro duduhirovoromo mamioho ruho barovego dadovego gagoho böviraejöeni. ²² O wine jovo mi sino gagore bigu'ië'iroho jovo i'ohu'o mi sino mamiohu'o bogo gemuoroho havoromo jovo i'oho mi sino mamiroho bigu'anuëjo. Ëhi ë'ibejanëjo jovohuro gatovoromo ögohuro bibivoromo mi sino mamiëro jië'ëro tögömoromo ioro'ioremü dadorovego jovohu rova'o barë'ibejajo. A'i jovo i'oho mi sino i'o hesi gagoremu bigu'anuëjo.

Jew rajehu nuharue maja hesi jöhoje.

²³ Iae Jew rajo nuho majaho rovamu gagorovo Iesumëro mure jijihareje. Jijihoromo hesi ijorajo ömo'ömohuro ioho babovoromo ue'ahobe va'areje. ²⁴ Babovoromo

ue'ahobe va'amu Pharisee ariböviëro Iesu uavareje: Asë'e jaruvoho nuho majae höjo. Jasi ijomajo ömo'ömehu i avoharuoho ého nuho maja hesi jögoroho aharuëjo. Jabumë rabëni éhi jië'oho ë'aruëjo. ²⁵ Ëhi uëvamu Iesuro uëvadeje: David nosi a böröme jionövade höjo. Röhu hu'o hesi ariböviohu'o ie bogojëvoromo hömëvamu hulu ë'ade jö God-are surire adaharijoho ého diehi'oromo bogo avoho uehorovarujéjo. ²⁶ Abiathar priest böröme jiadevare evare David-ro God-are osa mare va'ade höjo. Va'oromo God-are nunire bahijare iohu ujuohoromo vituoho i'l'i vituoho hesi aribövioho i'imëmamu ue'ahare höjo. Ëhi jië'e iohu bogo aho ue'aho'i hesi ma-priest-ëremu ue'aho'iröhe ie höjo. Röhu jabuhu ue'aharohuro éhuro jögoroho ahare höjo. Röhu ë hesi jöho bogojiade höjo. ²⁷ Ëhi uënugoromo uëvadeje: God-ro nuho majaho bamë'e höjo ae ajamui'iröhëro. Bogo aho bamavuade höjo nuho maja hesi jöho e'iröhëgo. ²⁸ Ëhu'ëro God-are A Maho naro nuho maja hesi jögoroho éhu'o muebejaje höjo.

3

Övo guomahë'e a Iesuhu ajamade jöhoje.

¹ Ëhi'amu iae Iesuro God rajahijarue osare rumo va'adeje. Amo ë osare övo hitahi guomahë'e aho hijë'e jiadeje. ² Hijamu gagorovo aëro ë raromë'ëro Iesuare jö sisëho nahoromo uvareje: Iesuhu ë a hesi övo avohëhë'oho noro a masijoho huruoho majëhiromo uë'ejarëjo: Iesuro a ajamaje muoho vaeromo nuho maja hesi jögoroho ahade höjo. Ëhi uvoromo jabumëro ma-hu gemu érimahareje ga'iro nuho majare huro ë a hesi övoho avohahego o bogo. ³ Érimahamu Iesuro övo guomahë'e aho uavadeje: Ave a nunoro rovëjamu rovadeje. ⁴ Rovamu hu bijönimoromo érimaharuoho uëvadeje: Nosi jögoroho diehi höjo. Nuho majaroho na ae mae vaejëvo'ejarëjo o sisë vaejëvo'ejarëjo. I'ovëvo'ejarëjo o muo'amo'ejarëjo. Ëhi uëvamu rue ariböviohuro majörumoraejareje. ⁵ Jörumoraejamu Iesuro uvadeje: Ëaribövioho hia'i biriri'e aribövie jioruomajë uvoromo huë vavaeni böröme baeromo dë vörönimamu uherihoromo ë aribövioho gëvadeje. Gënugoromo övo guomahë'e aho uavadeje: Jasi övoho nugö'öjëjo. Ëhi uavamu hegorovo övoho nugö'öjamu marëjadeje. ⁶ Marëjamu gagorovo rue Pharisee ariböviohuro suorovo va'oromo sa'are a böröme Herod nimarue ariböviohu'o gemu mae gagovoromo Iesu anoröhe jöho mevoruomadeje.

Ae aho'obëhe e'u riröre raromare jöhoje.

⁷ Ëhi'amu Iesuro hesi ijomajo ömo'ömohu'o gemu mae ë amore jioromo va'oromo Galilee e'u riröre abuejadeje. Abuejamu ae aho'obëhe mae Galilee sa'are jioromo hesi ijore rueruomadeje. ⁸ Rueruomamu rue Jerusalem amore Judea sa'a ioro'iorore jioromo arue Idumea sa'are jioromo ruhe Jordan jovo ioro'ioro gönü jioromo nume Tyre amo'o Sidon amo'o jiajinö ë ae aho'obëhe jioromo Iesuhu mu masijo vaejaje jöho hegorovo hesi örile rueruomadeje. ⁹ Rueruomamu gëgorovo Iesuro uvadeje: Ae aho'obëhe jioruomë'ëro nani jabumëro na tatijiomevoruomo'ajë uvoromo hesi ijomajo ömo'ömohu'uëvadeje: Boat harihe avohehego na ë hi'iröjo. ¹⁰ Röhu Iesuro hu tati-jiomoröhe jö uehorovade hesi bëhoho huro ae aho'obëhe avohëvamu mae jio'amë'ego guomo guomo'e aho aho'obëhe göëro gö bijimö'öbe iosiramirovobe rue'ië'areje hu rëhego mae jëvoröhego. ¹¹ O Satan-are aru'aho sisë a jabies dëre raromaroho ého jabuhu Iesu gavë'iroho hesi nuninö behumorovo'amoromo ma-darugo'o uvonövareje: Ja God-are Harihe javajëjo. ¹² God-are Harihe javajë'ego Iesuro ë aru'aho sisëho uënövadeje: Jöe nugohëjo. Na rahu jevajoho bogave aho huruoho majëhi'irarijëjo.

Iesuhu hesi ijomajo aho'lo 12 baejëvade jöhoje.

¹³ Ëhi'onugoromo iae Iesuro dahore ajiomoromo hesi baejëvo'i nimade aribövihoh uëvadeje: Ruehëjo. Ruehëjamu rovareje. ¹⁴ Rovamu ae aho'obëhe 12 baejëvadeje hu'o gemu mae raromo jijiho'iröhego. O rëmö'ögego hesi jöho ae majëhibe jijiho'iröhego. ¹⁵ O Satan-are ariböviehu a dëre jioruomajoho uëvego suorovoromo va'oruomoröhego. ¹⁶ Röhu baejëvade aribövi jabesi ihoho ëhi jëvadeje. Simon baejadeje. Röhu Iesuro iho göho Peter jumuvadeje. ¹⁷ Röhu Zebedee-are harihe niö'i James'o John'o ö'o ö'o baejëvadeje. Röhu Iesuro jabumë niö'i ihe Boanerges jumëgädeje. Jabesi jöho Boanerges iho bëhoho nosi jöho vajerehu anajëhi ëhi jëvë'e ae jëve. ¹⁸ Röhu Andrew Philip Bartholomew Matthew Thomas o Alphaeus-are harihe James o Thaddaeus o Simon ëhi baejëvadeje. Röhu Simon hu Jew rajehu jabesi mueberovo'i nimade aho jiadeje. ¹⁹ O Judas Iscariot hu'o baejadeje. Judas Iscariot hu ijonö Iesuni hiruëmiromo a jabesi övore bojëmi'iröhö aho jiadeje.

Iesuhu Satan-are aribövi a dëre jio'amamu rarovö'ögëvadoho hu bogo Satan-are darugoho baeromo ëhioho e'adeje. Ëhesi jöhoje.

²⁰ Ëhi'onugoromo Iesu va'oromo hesi osare hijadeje. Hijamu ae aho'obëhe mae röhu maho hu gal'i ro gagovamu ëhuro Iesu'o hesi ijomajo ömo'ömohu'o i ue'aho'iröhoho bogo eni jëvadeje. ²¹ Bogo eni jëvamu hesi aganohuro ëho heromo uvareje: Nani Iesuare simanoho sisërëjähë'e höromo hu guduamoromo hu'rae bava'i rovareje.

²² Ëhi'amu Jew rajo jögoru öri röjëhijarue aribövihuro urimo Jerusalem jioromo rovë'ero atoromo uvonövareje: Iesu hu Beelzebul aru'aho sisë dëre jiajëjo. Sisë a börömhuro vöröho bojamijego ëhuro a dëre aru'aho sisëho rarovö'ög'majë höjo. ²³ Rarovö'ög'majë höjamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Ruehëgo na jöe majëhijöjo. Majëhijöjamu rovamu uhu'e uëvadeje: Diehi'oromo Satan-ro hesi aru'aho sisëho rarovö'ög'evojöro uvarujëjo. ²⁴ Sa'ae gemuehu adovoromo jabesi arijo'arije muorovë'oho ë sa'aho bogo biririvo'i barërovo'ajëjo. ²⁵ O agane gemuehu adovoromo jabesi arijo'arije muorovë'oho ë aganoho bogo biririvo'i barërovo'ajëjo. ²⁶ Ëhuni Satan-ro ri'örömo hesi aribövihuro muorovo'ibejajo hesi darugoho uehoroho muoho bogo biririvo'i barë'ibejajo.

²⁷ Röhu aehu darugo'e a hesi osare rumo va'oromo hesi mae sisë ujuohaho va'ië'iroho bogo ëma ujuohaho va'irögoro urimo darugo'e aho guduamoromo tövonugoromo evare hesi inömo inömoho ujuohaho va'a'ajëjo. Naro Satan ëhi ru-ahö'ögjaje höjo.

²⁸ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Aehu mu sisë vaejë'oho God-are iho ijumarue jö sisë atë'oho aho'God-ro uehorovoromo vuonugëho'ajëjo. ²⁹ A'i God-are Aru'aho hesi iho ijumë'oho ëhi jië'e jö sisëho God bogo mae bogo uehorovoromo vuonugo'i ë mu sisë vaejë'oho ë hesi i'uoho ma-ioro'iore gemu baeruomo'ajëjo. ³⁰ Iesuhu ëhi uëvade hesi bëhoho ë aribövihuro atoromo uvareje: Aru'aho sisëro Iesuare dëre abuejë'e höjo.

Iesuare vëmu ömo'öme ö ömo'öme rahumë jëvaje jöhoje.

³¹ Ëhi'amu iae Iesuare vëmohu'o ö ömo'ömohu'o rovareje. Rueromo amonö rravoromo Iesuro ruejöro jöe nugö'ögjareje. ³² Jöe nugö'ögjamu Iesu ririre hi'i ae aho'obëhe ruë numë raromo rova'o rojomë'ero uavareje: Hë-ajo. Jasi vëmohu'o ö ömo'ömohu'o ja gal'i nimoromo amonö ro riravaruejo. ³³ Riravaruejamu uëvadeje: Jemë uehorovarujoho nasi vëmohu ö ömo'ömohu di aribövihoh jioruomajëjo. ³⁴ Ëhi uënugoromo uherihoromo ruë numë raromo rova'o rojomarue aribövihoh gëromo uëvadeje: Aveho gahëjo. Aruëroho nasi vëmohu'o ö ömo'ömohu'o jëvajëjo. ³⁵ Ae rahu God-hu nimaje mu vaejë'oho ëhuro ë aribövihoh nasi öe ma'ine vëme jioruomajëjo.

4

Aehu i ujo sa'a mare sa'a sisëre riremade uhu jöhoje.

¹ Ëhi'amu iae Iesuro röhu maho e'u rirörre va'o hiromo jöho röjëhijadeje. Röjëhijamu ae aho'obëhe ro tagavamu Iesuro jovore boat gagore va'o hi'i ae aho'obëhe jovo rirörre raromareje. ² Jovo rirörre raromamu Iesuro uhu jöe majëhiromo ëhuro jöe aho'obëhe röjëhijadeje. Röjëhiromo uëvadeje: ³ Jöe hehëjo. Iae ae gemuëro i uje ujuohoromo mure riremo'i va'ade höjo. ⁴ Riremobe va'amu ujo ioro'ioroho örire rireromade höjo. Rireromamu gavë'i ugëro ro i barëjäre höjo. ⁵ Ujo ioro'ioroho munë uhunö jië'e sa'are rireromade höjo. Rireromoromo ma-burëro ri'amade höjo sa'aho munë döro ma-bisemu jië'ëro. ⁶ Riromo dirumoho bogo ma io'amë'ëro majaëro rojomoromo anamu sahoril'amade höjo. ⁷ Ujo ioro'ioroho bibë'e resu resu'e sa'are rireromade höjo. Rireromë'ëro bibë'e resuohuro riromo ujo maho baba'amade höjo. Baba'amamu maho bogo rae'amade höjo. ⁸ Ujo ioro'ioroho sa'a mare rireromade höjo. Rireromoromo riromo ëgovoromo bajoho rae'amade höjo. Uje gemu gemu röhu ioro'ioroho baje 30 rae'amo'i ioro'ioroho 60 rae'amo'i ioro'ioroho 100 rae'amade höjo. ⁹ Ëhi uënugoromo uëvadeje: Ae rahu ja God-are jö hejanue ae javë'oho bëhoho nahoromo birohonëjo.

Iesuhu rabëni uhu'e majëhinövade ë hesi jöhoje.

¹⁰ Ëhi uëvamu ijönöho ae aho'obëhe bogojio'i Iesuro hesi aribövihu'o gemu mae hijadeje. Hijamu hesi ijorajo 12-hu'o hesi bëhire raromarue aribövi ioro'iorohu'o ëho jaburo uhu jö hesi bëhoho ua gavareje. ¹¹ Ua gavamu Iesuro uëvadeje: God-ro böröme namiromo aho'obëhe muebejaje jöho urimoho subivéhade höjo. Ësubivéhade jöho huro hesi suvuore jemë bojëmijë'e höjo jemëremu he'irarijego. Ëhu'ëro jemëro jö bëhoho he'i a ioro'ioro jabiesi öriroho ma-uhu jöemu rovaje höjo. ¹² Jabuni ma-uhu jöemu rovaje hesi bëhoho ë jöho God-are surire jajivoromo ëhi uvë'e höjo: God-ro nimade höjo ë aribövihuro muoho ma-gaemu ga'i bogo avoho garuomoröhego. O jöho ma-hemu he'i bogo avoho heröhego. Garomo he'ibejarëjo jabumë huotorovoromo God-arinö va'ego ëhuro hu jabiesi sisëho uehorovoromo vuonugo'ibejajo.

I ujo sa'are riremade uhu jö Iesuhu huruoho majëhijade jöhoje.

¹³ Ëhi uënugoromo uëvadeje: Röhu naehu majëhijode uhu jöho jemë diehi'oromo bëhoho bogo hejarujëjo. Bogo hejarujoho diehi'oromo uhu jö ioro'ioro hesi bëhohu'o avoho herëjo. ¹⁴ Aehu mure ruruhö'öjade i ujo hesi bëhoho ëho God-are jö a majëhijajoho uëromo ë'ode höjo. ¹⁵ Ujo örire rireromamu ugehu i barëjäre jö hesi bëhoho aehu God-are jö hejamu gavë'oho Satan-ro ma-burëro rovaje höjo. Rueromo gavaje God-are jöho i ujonö'e jabiesi dëre jiego garomo baeniëhiromo rori'o bu'öjaje höjo. ¹⁶ O i ujehu munë uhunö jië'e sa'are rireromoromo riromo sahoril'amade jö hesi bëhoho aëro God-are jöho hejarue höjo. Heromo ma-burëro nimorohoromo jöho ejaharue höjo. ¹⁷ Ejahoromo jöho ma-döëremu baejë'ëro majaë ma-bunemu mae uehorovoromo garöhe God-are jö uehorovaruohuni aehu sisë vaejëvamu gavë'oho o huë vavaene rovamu gavë'oho ma-burëro vuonugarue höjo. ¹⁸ O ujehu bibë'e resu gemuore rireromade jö hesi bëhoho aëro God-are jöho heruomaje höjo. ¹⁹ Heromo ave sa'a hesi muohuni nurunurumoromo o sarerivoromo inöme börömo mae ujuoho'i o bövie bise'e ujuoho'i nimoromo ëhemu uehorovoromo ëho jabiesi nuninö bamarue höjo. Bamoromo sa'arohemu uehorovaruohuro ëhuro God-are jö jabiesi dëre jiajoho taemego jabumë bogo rae avoharue höjo. ²⁰ O ujehu sa'a mare rireromoromo baje 30 o 60 o 100 rae'amade jö hesi bëhoho aëro God-are jöho heromo ejahoromo rae

avohoruomaje höjo ioro'iorohuro ioro'ioroho iosirëmiromo mu ma-mabëhe vaejarue höjo.

Iro bueromo va'orahore bahijarue uhu jöhoje.

²¹ Röhu uhu jöe gö'o majëhi'ië'ajëjo. Jemë'o uehorovohëjo. Iro buno'iraeromo osare barovarue hesi bëhoho bogo hevö gagoroho o maratu ahariroho gurihi bamo'i va'orahoro bamo'iro ëhuni barovarue höjo. ²² Ëho naro uëromo ë'ajëjo: Nasi jöe rabe rabe gurihiro jiaje naehu jövaje hesi bëhoho ma-va'orahoro jioröhego jövajëjo. O rabe rabe subivëhaje naehu uëvaje hesi bëhoho ma-samaro jioröhego uëvajëjo. ²³ Ae rahu ja God-are jö hejanue ae javë'oho bëhoho nahoromo birohonëjo.

²⁴ Ëhi uënugoromo uëvadeje: Nasi jö hejarujoho avo'avo ho uehorovonövorëjo. Uehore ma-bisemu bamë'oho ëhuro aji'e jöho ma-bisemu bae'a'arujëjo. O börömo bamë'ohuro ëhuro böröme bae'a'arujëjo. Röhu gö'o döre börömo bëhe bae'a'arujëjo. ²⁵ Aji'e jö javë'oho God-ro gö'o bojami'iramu bae'a'anuëjo. O bogojavë'oho bisemu baejanoho God-ro è uehoroho mu'uvaho'ajëjo.

I ujehu sa'are jioromo hesi éma gurihiro rijaje uhu jöhoje.

²⁶ Röhu Iesuro uhu jöe gö'o majëhiromo uëvadeje: I ujehu riromo raejajëhi God-ro böröme namiromo hesi öri ari'oho bövioho bise'oho ëhi muebejëvaje höjo. Ëjöho naro majëhi'ië'ajëjo. Mu arijo'ohuro nani ujoho sa'are suovo ruruhö'öbe va'a'ajëjo.

²⁷ Va'oromo vahiromo'iramu niavoromo sisonuvo'iramu ri'önövo'ajëjo. Ëhi'obe va'iramu è majae gemuore ujo suovo ruruhö'öjadohuro rëdijiomoromo ri'amo'ajëjo. Ëhi'o'iramu mu arijo'ohuro ého garomo dadivoromo uvo'a'ajëjo: Diehi'oromo è'ajëjo.

²⁸ Ëhi uvo'a'ajëjo röhu hesi sa'aëro rihuoho bojamego i ujoho riromo inovoromo maho raejaje höjo. ²⁹ Maho raeromo mavego evare arijo'ohuro ma-burëro tarivoromo gagovoromo avoho bahijaje höjo è hesi bëhoho è gagovarue majaho rovë'ego.

Ijo hisue mustard-hu ègovaje uhu jöhoje.

³⁰ Röhu Iesuro jöe gö'o majëhiromo uëvadeje: God-hu böröme namiromo muebejëvaje öroho naro uhu'e bu'öromo jemë'o na'o uehorovo'ejarëjo. ³¹ Ijo hisu ihe mustard ujehu börömoriromo ègovajëhi God-ro böröme namiromo ae gö'o gö'o èhi gagovoromo muebejëvobe va'a'ajëjo. Mustard uje gemu sa'are öjë'iroho bajo ioro'ioro dinö'e dinö'e jio'amajoho ého ma-jianovo'amo'i a'i è mustard ujoho biseharihe höjo. ³² Ëhi höjo röhu riromo ègovoromo ijo hisu ioro'ioroho iosirami'amoromo ého börömoho höjo. Börömoriromo adoho ègovo'amego ugëro rueromo gavarue sanu mae jiegorovo ijuoho è vae'amarue höjo. Ëhi uëvadeje.

³³ Ëhi jië'e uhu jöho aho'obëhe Iesuro uëromo èhuro hesi jöho majëhinövadeje. Jabumë diehi jië'e jö bae'iröhoho eni jëvë'oho èhi jië'e jöhuremu majëhinövadeje.

³⁴ Jöho bogo mae bogo samaroho majëhi'i ma-uhu'e gemu majëhinövadeje. Majëhiromo röhu hu'o hesi ariböviohu'o jabesi sivue raromë'iroho jöho aho'o huruoho majëhinövadeje.

Iesuhu uavamu jovo börömehu ruhosöjade jöhoje.

³⁵ Iesuro boat-re hiromo èhi jië'e uhu jöho majëhinugoromo vö'öromamu gagorovo hesi aribövioho uëvadeje: Ruehego no aruhe e'u ioni gönö va'arëjo. ³⁶ Va'arëjamu hegorovo è Iesuare ariböviohuro ae aho'obëhe è rëmo'i Iesuhu hijaje boat-re iojiomoromo hu boat-re baeromo va'areje. Bava'amu boat ioro'ioroho èhu'o gemu mae va'oruomadeje. ³⁷ Va'amu buru böröme e'ure rovadeje. Bure rovamu jovohuro hasaromo boat-re ro nemoromo ruahoromo abueromo irijiomoromo diruvëvo'ië'adeje. ³⁸ Diruvëvo'ia'amu gavë'i ijorajoho jaburo gavare Iesu mami'e boat dejonö va'o raromoromo simano dövaejaruohuro simane döværomo niavë'e jiamu

gagorovo ioromo uavareje: Tisa no vuovavuo'ię'ajéjo. Na ja nosi jöënioho bogo uehorovanuëjo. ³⁹ Uehorovanuëjamu Iesuro ri'örömo burohu'o hasajaje jovohu'o uëvadeje: Vuonugohëjo. Vuonugohëjamu buroho ahö'öl'i jovoho u'uhoromo mäjörume ruhijadeje. ⁴⁰ Ma-jörume ruhijamu gagorovo hesi aribövioho uëvadeje: Jemë rabëni juhuonivarujëjo. Urimë'i jemë bogo ma uehorovevobe rovarijoho na jemë jaruwohu'o ëhi gemuoho ë'arujëjo. ⁴¹ Ëhi gemuoho ë'arujëjamu sisë maro juhuonivormo uarovareje: Ave aho diehi jië'e ae höjo. Huhu uëvë'oho bogo aëremuoho ejaho'i burohu'o jovohu'o jabu'o hesi jöho ejaharue höjo.

5

Satan-are a sisë aho'obëhe ae gemu hesirire jioruomamu Iesuhu rarovö'ö'amade jöhoje.

¹ Ëhi'onugoromo jabu'o Iesu'o va'aroho va'o e'u ioni gönö Gerasene rajo jabesi sa'are va'o baboro bejareje. ² Baboro bejamu gagorovo ae gemuëro guavo'amarue juju gagore jioromo rueromo Iesu birohadeje. Ëa hesi dëre Satan-are a sisëro abueruomamu simane huotorovë'e jiadeje. ³ Simane huotorovë'ero guavo'amarue juju gago jio'amajire ë hinövadeje. Hi'ego aëro vajaëro ö'ëro rabëro tövo'ię'oromo gavare bogo eni jëvamu vuonugareje. ⁴ Urimoroho aëro vajaëro övore hörure tövo'ego övore ö'oho ruho tarivoromo hörure vajaho ano ahö'önövadeje. Ëhi'oromo vörö'irae'ego aehu guduamoromo hu'irae ro röhore nugo'iröhoho bogo eni jëvonövadeje. ⁵ Majae vahie jö'e dadovë'i munëro anorovë'i guavaruire hinövo dahorure ajio hinövadeje.

⁶ Ëhi'onövë'ëro ë ahuro rori'o öri ëgoböviro namiromo Iesu garomo tutuvu rueromo hesi bëhire ague aho hiromo ⁷ ma-darugo'o uvadeje: Iesu ja God dö mare hijaje a hesi Harihe javajëjo. Ja rabëni sihusihuego'i rovane höjo. Na God-are nuniro uavajëjo: Nadi huë sisëho vi'ehoho bojemëjo. ⁸ Vi'ehoho nadi bojemijë uvade hesi bëhoho urimë'i Iesuro hu uavadeje: Aru'aho sisëho jero ë a hesi dëre hijanuoho vuonugo'i va'ëjo. Ëhi uavë'ego ëhuni uvadeje. ⁹ Ëhi uvamu hegorovo Iesuro uavadeje: Jasi ihoho rahuo höjo. Rahuo höjamu uavadeje: Nasi ihoho Siriehu Bimuvanovë'oho jevajëjo. Ëhesi bëhoho no aru'ahe aho'obëhe dëre javuë'ego ëhuni ëhi jumegë'e höjo. ¹⁰ Ëhi uaromo Iesu ua'i hijadeje: Aru'ahoho nadi uëvego jabumë ave sa'are jioromo va'irarëjo.

¹¹ Röhu mahe aho'obëhe aruhe dahoru ahore gemuoro gagovoromo ie ue'ahamu gagorovo ¹² dëre sisë aribövihuro Iesu uavareje: Uövuego no suorovo va'oromo aruhe mahu jabesi dëre va'o abuejarëjo. ¹³ Abuejarëjamu uëvadeje: Ëhuro va'ohë uëvamu hejë'i ë sisë aribövihuro ë a hesi dëre jioromo suorovo va'oromo ruhe mahu jabesi dëre abueruomadeje. Abueruomamu ë mahohuro va'o baradore rireromoromo e'ure siö ruruhö'ö va'oromo jove ue'ahoromo vuovadeje. Mahe aho'obëhe 2,000 rabu'e ëhi vuovo'amadeje.

¹⁴ Vuovamu gavë'i mahu muebe'amarue aribövihuro huruomoromo amo börömore amo ininore jöho majëhibe va'areje. Jöho majëhijamu hejë'i ae aho'obëhe rueruomadeje ga'iro diehi jiego. ¹⁵ Iesuaro rueromo gavareje aru'aho sisëhu dëre jioromo suorovo va'oruomade aho simanoho mae jio'ego niöge ba'amë'e hijamu. Urimoho ganövareje aru'aho sisë Siriehu Bimuvanovë'ohuro hesi dëre jioruomë'e ëhi hi'ego röhu evare majare gavareje ma-mae hijamu. Ëhi gagorovo juhuonivoruomadeje. ¹⁶ Juhuonivamu Iesuhu mu vaejamu gavare aribövihuro uëvareje: Sisë ariböviehu dëre abue'amade ahu'o mahohu'o ëhi jië'e muoho birohoruomohijajo. ¹⁷ Ëhi majëhijamu ae aho'obëhe heromo Iesu uavareje: Ave sa'aho vuonugo'i va'ëjo.

¹⁸ Vuonugo'i va'ëjämu Iesuro boat-re ajiomoromo sionëro vuonorö'ö va'ië'adeje. Va'ia'amu gavë'i aru'aho sisë hesirire jioromo suorovo va'oruomade ahuro Iesu uavadeje: Na ö'oromo ja'o hi'i negajëjo. ¹⁹ Negajëjamu Iesuro uavadeje: Bogo rue'a'anuejo. Sionëro jasi amëro va'oromo jasi aganoho uënëjo: Badaro huë baejevoromo ëhi mabëhe ajemijamu rovode höjo. ²⁰ Ëhi uavamu hegorovo rue ahuro va'oromo hesi sa'a ihoho Ame 10 Jio'amaje Sa'aho ë sa'are majëhibe juvoromo uënövadeje: Iesuro ëhi mabëhe ajemamu rovode höjo. Ëhi majëhijamu hegorovo ae aho'obëhe jöe barëjëvadeje.

Iesuhu magonahe niö'i Jairus-are abojohu'o magonahe gö'o ajëmade jöhoje.

²¹ Ëhi'amu Iesuro boat-re va'oromo anume e'u ioni gönö va'o ravo'amadeje. Ravo'amoromo e'u rirörre namijamu ae aho'obëhe ruë numë gagovo rova'oromo ëhi riravareje. ²² Riravamu iae ae gemu hesi ihe Jairus-ro rovadeje. Jairus hu Jew rajehu God rajahijarue osa muebejaje ae jiadeje. Rueromo Iesu garomo hesi höru bëhire ague aho hiromo ²³ dinamiromo uavadeje: Bësu guomo'ië'ajëjo. Rueromo jasi övoho hesi sinoro bamego i'ovoromo hijajo. ²⁴ Hijajamu hegorovo Iesuro hu'o gemu mae va'adeje. Va'amu ae aho'obëhe tatijiomobe hu'o gemu mae ëhi va'oruomadeje.

²⁵ Va'oruomamu iae magonahe gemuëro jabu'o va'adeje. Ëmagonahoho man-aero garorovade guomo guomoho bogo barë'i ëhi jiemu jiobe va'adoho vadune aho'o 12 barëjë'e jiadeje. ²⁶ Doctor aho'obëhe gëromo ëhuro vi'ehe sisë maro baenövadeje. Vi'ehe baeromo hesi ijo baje bu'ö barë'i röhu bogo marë'i sisërëbe va'onövadeje. ²⁷⁻²⁸ Sisërëbe va'amu ë magonahohuro hejade uvoruomamu: Iesuro ae magonahe mabëhe ajamuijaje hö uvamu hejë'ëro uehorovoromo uavadeje: Na Iesu ma-niögohuremu rëhë'ohuro ëhuro marëjevo'ajëromo ae aho'obëhe va'aruire ë va'oromo Iesuare dejonö rueromo niögoho rëhadeje. ²⁹ Niögoho rëhamu gavë'i magonahoho kö rovadoho ijoho bogo rovadeje. Ijoho bogo rovamu magonahohuro herovadeje mae jiavamu. ³⁰ Mae jiavamu Iesuro hejade a ajëmajé daruge gö hesirire jioromo va'ë'e jiavamu evare ma-burëro huotorovoromo ae aho'obëhe uëvadeje: Ja rahuar nasi niögoho rëhane höjo. ³¹ Rëhane höjämu hegorovo hesi ijomajohu jaburo uavareje: Ja'o iae gavanuëjo ae aho'obëhëro ja tatijiomavo'ego. Ëhi jië'oho ja rabëni uövuuanuëjo: Ja rahuar na rëhevane höjo. ³² Ëhi uëvamu Iesuro arua anumiae uherihadeje ga'i di ahuro o di magonahohuro hu rëhë'e jiego. ³³ Uherihoromo gëvamu rue magonahohuro iae mae garomo uavadeje: Huro na ajemade hö uvoromo juhuonivoromo butubutumoromo röhu ma-biririvoromo rueromo Iesuare höru bëhire ague aho hiromo diehi ë'ade jöho sama'e huruoho majahi barëjadeje. ³⁴ Majahi barëjämu Iesuro uavadeje: Abojëjo. Jero na mae uehorovevamu ëhuro ja marëjavë'e höjo. Vaevë'e va'onëjo. Jasi guomo guomoho barëjavë'e jiaje ijönö mae jionëjo.

³⁵ Iesuro ëhi uavamu gavë'i ae göëro Jairus-are osare jioromo rueromo Jairus uavareje: Jasi abojoho mami'e guomë'e höjo. Ëhu'oho rabëni ja tisaho u'uoho bojamijanuëjo. ³⁶ U'uoho bojamijanuëjamu hegorovo Iesuro he bogo hejanovë'e Jairus uavadeje: Nadi juhuonivo'i God mae uehorovonëjo. ³⁷ Ëhi uanugoromo Peter James o James-are öe John ëho jaburo hu'o va'ojoero uë'i a ioro'iroho ni-jio'iraejëvadeje. ³⁸ Nijio'iraejëvonugoromo jaburo va'oromo Jairus-are osare rovareje. Rueromo Iesuro gavadeje ae aho'obëhe gagovorovë'ëro garahörö'e baeromo madarugo'o nierusuburu'e bamoruomamu. ³⁹ Ëhi'amu gagorovo osare va'oromo uëvadeje: Jemë rabëni garahörö'e baeromo nierusuburu'e bamarujëjo. Ëmagonahoharihoho bogo guomo'i ma-niavajëjo. ⁴⁰ Ma-niavajëjamu hegorovo rueho jaburo Iesu sivoromo ijo'ijahareje. Ijo'ijahamu gagorovo Iesuro ë aribövioho aho'obëhe amonö rarovö'öjëvonugoromo magonahoharihu hesi vëmu vavu'ohu'o hu'o rovare ae niö'i

gemu jabu'o ëhi söjëgoromo magonaho harihehu raromaje osare va'adeje. ⁴¹ Osare va'oromo magonaho hesi övore ma'enoromo hesi jöero uavadeje: Tarita kumajo. Ëjöho huotovë'oho ëho uaromo ë'adeje: Bësu naro ja uavajëjo: Ri'öjëjo. ⁴² Ri'öjëjamu hejë'i rue magonahohuro ma-burëro ri'löromo nami juvadeje hesi vadunoho aho'obëhe 12 jië'ëro. Juvamu gavë'i ae aho'obëhe hu garomo tiøjëvadeje. ⁴³ Tiøjëvamu gagorovo Iesuro ma-darugo'o uëvadeje: Naehu vaejode muoho nadi aho huruohorëjo. Ëhi uënugoromo uëvadeje: Magonahoho ie bojamego ijajo.

6

Iesuare amo rajehu Iesu bijönimoruomade jöhoje.

¹ Ëhi'onugoromo Iesuro va'adeje. Va'oromo hesi amëro rue'i hesi ijomajaho jaburo hu'o gemu mae rovareje. ² Rueruomoromo Jew rajo jabiesi nuho majaho rovamu Iesuro God rajahijarue osare va'oromo God-are jö bëhoho röjëhijadeje. Röjëhijamu ae aho'obëhe heromo tiøjareje. Tiöromo uvoruomadeje: Ëiahuro jöho dinö'e hejë'ëro jövajëjo. Hu diehi'oromo ëhi jië'e simano maho baejade höjo. Darugo'e mu masijoho diehi'oromo vaejaje höjo. ³ Hu sarerivajëjo. Ma-ijo muemu vaejaje ae höjo. Hu Mary-are harihe höjo. Hu James-are Joses-are Judas-are Simon-are öe höjo. Hesi ma'ino ömo'ömoho aviae no'o gemu mae raromarue höjo. Ëhi uvoruomoromo nue huodivareje. ⁴ Nue huodivamu gëgorovo Iesuro uëvadeje: Jö God-aro baeromo majëhijarue aribövioho dinö'e dinö'e va'ë'iroho aëro no mae uehorovavuarue höjo. A'l nosi sa'a rajaho aganoho osae gemuore raromaruoho jemëremu bogo ëhioho uehorovavuaruje höjo. ⁵ Ëhi uëromo hu darugo'e mu vae'iröhoho bogo eni jiadeje. Huro guomo guomo'e ae ma-gemu gemu jabiesi sinore hesi övoho bamëhoromo sinoho avohëvamu marëjëvadeje. Ëhemu ë'adeje. ⁶ Röhu hesi amo rajehu hu bogo ma uehorovarohuni ëhuni tiøjadeje.

Iesuare ijomajaho 12 jabuhu va'oromo mu vaeröhego Iesuhu rëmö'öjade jöhoje.

Ëhi'onugoromo va'adeje. Va'oromo amore amore jöho röjëhibe juvadeje. ⁷ Röjëhibe juvoromo hesi ijomajaho 12-ho uëvadeje: Ruehëromo rovamu uëvadeje: Naro jemë rëmö'ö'ië'ajëjo jemëro nasi jöho ae majëhibe jijihö'irarijego. Jemë ae niö'i niö'i ame göro göro va'orëjo. Jemëhu mu vae'irarijohuni nasi darugoho bojëmijajëjo ëhuro jemëro Satan-are a sisë gö gö a dëre jio'amë'oho rarovö'ö'irarijego. ⁸ Röhu va'ë'iroho ma-guduodem ujuohorëjo. Ioho esöho ijo bajoho bövioho bise'oho bogavëjo. ⁹ O höru guduoho io'amoromo niöge ma-gemu gemu io'amo'i nadi niö'i niö'ioho io'amorëjo. ¹⁰ Ëhi uënugoromo uëvadeje: Amo göre göre va'oromo aehu di osare raromojöro uëvamu va'o raromë'oho ëhuremu raromonövorëjo ijono ë amore jioromo val'ë'ë' jëvaje. ¹¹ O di amore ariböviehu jemesi örire nu huodëgoromo jö bogo ejëhë'oho amoho nugo va'irögoro jabiesi sa'a hesi tohotohe jemesi höru hitahire jiajoho sa'aro riremo va'ego ë amo rajohuro garomo uvo'irarëjo: No sisë ë'ë'ë' javuajëjo.

¹² Ëhi majëhijamu hegörövo ijomajaho ömo'ömohuro va'oromo jöe majëhibe jijihoromo uënövareje: Uehoro sisëho vuonugo'i uehoro mae baerëjo. ¹³ Ëhi jië'e jöho majëhibe Satan-are aribövi sisë aho'obëhe jabiesi dëre jëvajoho rarovö'öbe ose guomo guomo'e a jabiesi sinore otehoromo sinoho avohëvobe ëhi jië'e mu masijoho vaebe jijihareje.

John bapataeto vaejaje a guomade jöhoje.

¹⁴ Ëhi jië'e mu masijoho vaebe jijihamu sa'a a böröme Herod-ro ë jöho hejadeje rabëni Iesuhu ë'aje jöho ae aho'obëhe dinö'e dinö'e vaerovë'ëro jië'ëro. A ioro'iorohuro uvoruomadeje: Ëaho John bapataeto vaenövade ahuro guomoromo ri'öjë'e höjo. Ëhu'ëro darugo böröme baeromo mu masijoho vaejaje höjo. ¹⁵ A ioro'iorohuro

uvoruomadeje: Iesu hu mami'e hijade ae Elijah-ro rovë'ëro ë'ajëjo. A ioro'iorohuro uvoruomadeje: Jö God-aro baeromo majëhinövare aribövi ioro'ioro jiarëhi hu ëhi jië'e aëro jië'ëro ë'ajëjo.

¹⁶ Ae göëro göëro Iesuare jöho gö gö atavamu hegoro Herod-ro ae uëvadeje: Ëaho hu John höjo. Urimo naro hesi sönöho tariojahode höjo röhu hu guomoromo ri'löjë'ëro hijajëjo. ¹⁷⁻¹⁸ Röhu ë jö hesi bëhoho urimë'i Herod-ro hesi öe Philip-are vabore hesi ihoho Herodias gohoniahijadeje. Gohoniahijamu John-ro ri'öromo ua'i hijadeje: Jasi vuojiri baejanoho ëho bogo maehu höjo. Ëhi ua'i hijamu Herod-ro ë magonaho hesi jöeni ae uëvamu John guduamoromo tövoromo savoji gagore ba'amareje. ¹⁹ Ëhi'amu ë magonahohuro John nue huodivoromo ano'i nimadeje. Ëhi nimoromo röhu Herod-ro magonahoho ahamu ano'ië'adoho vuonugadeje. ²⁰ Herod-hu magonaho ahade hesi bëhoho huro uvadeje: John hu a ma-mabëhe hö uvoromo ëhuni John juhuonamiromo avoho mueberomo magonahoho ahadeje. Magonahoho ahoromo va'oromo henövadeje John-ro God-are jöe majahi'ego. Jöe majahi'ego Herod-ro nurunurumo'ego hesi jöho he'i nimonövadeje.

²¹ Ëhi'ormo John anojöeni magonahoho ahobe ruejuvo Herod rahade majaho rovamu evare magonahehu vae'i nimade majaho rovadeje. Ëhesi bëhoho Herod-ro söröe baeromo hu ajamiromo ë sa'a muebejarue aribövioho muorovo mu muebejarue aribövioho a masijo ioro'iore Galilee sa'are raromaruoho ë a masijoho uëvadeje: Ruehego na söröe bojëmi'iröjo. Bojëmi'iröjamu rueruomadeje. ²² Rueruomamu ë magonaho hesi abojohuro rueromo javavadeje. Javavamu gagorovo Herod'o hesi örire rueruomade ariböviohu'o ë magonahoho garomo vuëvorovoruomadeje. Vuëvorovoromo Herod-ro magonahoho uavadeje: Ja rabe rabe nimë'oho uevego bojami'iröjo. ²³ Naehu muebejaje öri ari'o nimë'oho iae ëhu'o ririre tarioromo vituoho bojami'ejöjo. God-ro ge'ego na mae uavajëjo. ²⁴ Ëhi uavamu ë magonahohuro va'oromo vëmoho uavadeje: Na rabe bae'ejöjo. Rabe bae'ejöjamu rue vëmohuro uavadeje: Uanëjo bapataeto vaejaje ae John-are sönöho tarioromo simanoho baro bojemëjo. ²⁵ Ëhi uavamu hejë'i rue abojohuro ma-burëro vuonorö'ö rueromo a börömoho uavadeje: Na negajoho avevejö'e ae uëvego bapataeto vaejaje ae John-are sönöho tarioromo simanoho hevö döre bamoromo baro bojemarëjo. ²⁶ Ëhi uavamu hegورو rue a börömohuro huë vavaene böröme baejadeje. Iae hu huë vavaene baejadeje röhu urimo darugo'e jöho ë aribövi jabisi nuniro ë magonahoho mae uavë'ëro ëhu'ëro huotorovoromo nijio'iraeröhoho hu bijönimadeje. ²⁷ Bijönimamu evare ae gemu ma-burëro nugö'ëromo uavadeje: Va'oromo John-are sönöho tarioromo simanoho baruenëjo. Baruenëjamu savoji gagore va'oromo sönöho tarioromo simanoho ²⁸ hevöre bamonugoromo barueromo abojoho bojamadeje. Bojamamu huro bava'o vëmoho bojamadeje. ²⁹ Ëhi'amu John-are ijore ijore jijiharue aribövihuro ë jöho heromo rueromo sinoho bava'oromo munë gagore bamareje.

Iesuhu ae aho'obëhe 5,000 da'uojëhade jöhoje.

³⁰ Iesuare apostle ömo'ömohuro mu masije vaebe jijihë'ëro vuonorö'ö rueromo Iesu uavareje: No muoho ëhi ëhi vaeromo jöho ëhi majëhiromo rovare höjo. Ëhi jië'e jöho jabumëro Iesu majahi barëjareje. ³¹ Majëhi barëjamu gagorovo ruehuro gavade ae aho'obëhe rovë'i va'ë'i rovë'i va'ë'ëro hu'o hesi ariböviohu'o i ue'aho'iröhe o bövi bise'o vae'iröhe majaho bogojamu gagorovo uëvadeje: Ruehego no a rumo'e sa'are nosi sivue va'o raromoromo jemëro ëhuro ma-bisemu nuhorëjo. ³² Ëhi uenugoromo jaburo boat-re aijo raromoromo a rumo'e sa'are jabisi sivue va'i va'areje.

³³ Va'i va'amu ae aho'obëhe gavare jabumë va'amu iae mae gëromo uvoruomadeje: Ëaribövioho Iesumëro boat-re va'aruë uvoromo amo göre göre jioromo sa'a hörëro

ma-burëro va'oromo Iesu'o hesi aribövihohu'o boat-re va'aruoho iosirëmiromo jaburo jovo ioni gönö urimo rueruomadeje. ³⁴ Urimo rovamu Iesuro ijona ro höröromo ravo'amoromo gavade ae aho'obëhe tagavë'e jiamu gëgorovo uehorovoromo uvadeje: Vaevë'ëjo. Ëaribövihohu vëmu vavu'o rumo'e ö mahu'ëro raromanovaruë uvoromo jabiesi jöeni vavaenimadeje. Jabesi jöeni vavaenimamu evare jöe aho'obëhe röjëhijadeje. ³⁵ Jöe aho'obëhe röjëhijuvo majae beva'ia'amu gagorovo hesi ijomajo ömo'ömohuro rueromo uavareje: Aveho a rumo'e sa'ae höjo. O majae mami'e barëjë'e höjo. ³⁶ Ëhuni ave aribövihohu rëmö'öjego ave bëhire amo masijore ininore va'oromo ie imo'amo'irarëjo ue'ahoröhe. ³⁷ Ue'ahoröhe höjamu uëvadeje: Bogajo. Jemëro iruno'oho da'uojëhirëjo. Da'uojëhirëjamu uavareje: Asë'ëjo. Dinö'e ioho baeromo da'uojëhijöro uvanuejo. Na ja uvoromo è'anuëjo: No 200 kina javuë'ëro noro ého bava'oromo bu'ö barëromo ioho imo'amoromo ujuoho rueromo ehuro da'uojëhi'ejarë uvoromo o diehi uvoromo jövanuejo. ³⁸ Jövanuejamu uëvadeje: Ioho dimino'e jëvajëjo. Va'oromo gahëjo. Va'oromo gahëjamu va'oromo adaho garomo vuonorö'ö rueromo uavareje: No ie aho'obëhe övo gö mine o visue niö'i éhi javuajëjo.

³⁹ Ëhi uëvamu hegrovoro ruehuro ae aho'obëhe uëvadeje: Va'oromo hahagu hahagu gagovoromo éhi garasiohuro raromobe va'ohëjo. ⁴⁰ Va'ohëjamu rue aribövihohu va'oromo è 50 50 o 100 100 hahagu hahagu gagovoromo éhi garasi rövë'e mabëhire raromobe va'areje. ⁴¹ Raromobe va'amu gagorovo ie övo gö mine visue niö'i ujuoho rovaroho ého Iesuro ujuohoromo ö'lidöho sioroho garomo God huë mae uavadeje. Huë mae uanugoromo ioho ato'atovoromo hesi ijomajo ömo'ömohu i'imëmijadeje ae aho'obëhe suvuorëmijöro. Ëhi'oromo visue niö'i taritarivoromo i'imëmijadeje jaburo éhu'o suvuorëmijöro. ⁴² Ëhi'amu ae aho'obëhe è ioho visuoho ue'ahamu da'uëgadeje. ⁴³ Da'uëgamu gagorovo ijomajo jaburo i vitu vituoho visu vitu vituoho aegamu esöe aho'obëhe 12 irijiomo'amadeje. ⁴⁴ Ëhi'areje. Iesuro ie övo gö mine visue niö'i ujuohoromo suvuorëmijamu ama'e aho'obëhe 5,000 è ioho ue'ahoruomadeje.

Iesuhu e'u döre hörehu va'ade jöhoje.

⁴⁵ Ëhi'amu gavë'i Iesuro ijomajo ömo'ömohu uëvadeje: Boat-oro ajio raromoromo e'u ioni gönö Bethsaida amoro urimo va'ohego na a ioro'ioroho rëmö'öjöjo. ⁴⁶ Ëhi uëvamu hegrovoro hesi ijomajo jaburo boat-re iojomoromo va'oruomamu Iesuro parie vae'i dahorunö ajiomadeje. ⁴⁷ Ajiomoromo parie vaejamu vahiromadeje. Vahiromamu nume ijomajo jaburo öri égoböviro jovo döre va'oruomo'i Iesuro ruhe sa'are hesi sivue hijadeje. ⁴⁸ Hi'i gavadeje burëro jabiesi nuninö rue'ego ijomajo jaburo jovoho sisë'i sisë'i huo'öbe va'oruomamu. Ëhi'ujuvo sisonuvol'ië'adeje. Sisonuvol'ië'amu Iesuro abueromo jovo döre hörëro va'adeje. Va'oromo jabumë iosirëmil'ië'adeje. ⁴⁹⁻⁵⁰ Iosirëmil'ië'amu ijomajo jaburo gavareje hu jovo döre juvamu gagorovo uvareje: Aru'ahëro juvajëromo jiodudu'iraeromo jö'e dadovareje. Jö'e dadovamu hejë'i uëvadeje: Nadi juhuonivo'i biririvohëjo. Na jevajëjo. ⁵¹ Na jevajë uënugoromo boat gagore ajiomoromo jabu'o gemu mae hijamu buroho barëjadeje. Buroho barëjamu è aribövihohu dadivëvadeje. ⁵² Ëhesi bëhoho Iesuhu mami'e i da'uojëhade hesi bëhoho bogo avoho baejareje jabiesi uehoroho bogo eni jië'ëro.

Iesuhu Gennesaret sa'are hiromo guomo guomo aribövi ajëmade jöhoje.

⁵³ Ëhi'amu e'u ioni gönö rueromo Gennesaret sa'are ravo'amoromo boat-oho ijo bunore be nugareje. ⁵⁴ Röhu ravo'amamu gavë'i evare ae aho'obëhe Iesu garomo uvoruomadeje: Iae Iesu hö uvoromo ⁵⁵ è sa'ae börömohu ma-burëro jijihoromo aevoromo guomo guomo'e aribövihohu giojimo ujuoho rueromo henövare uvavo'ego: Iesu è dirö'ore hijajë'ego è va'onövareje. ⁵⁶ Iesuhu amo masijore ininore o dinö'e

dinö'e rovë'iroho guomo guomo'e aribövioho giojimo ujuohoromo aehu gagovarue öri ari'ere ë ro bahinövareje. Bahinugoromo Iesu ëninamiromo uanövareje: Guomo guomo'e aribövioho üevego ja niögu vituohuremu rëhego ëhuro guomo guomoho barë'amajo. Ëhi ua'ego ae rahu niögu rëhë'oho ëhuro marë'amonövadeje.

7

Pharisee ariböviehu God-are jö bogo avoho uehorovo'i jabesi a mami jö böröme hö uehorovare jöhoje.

¹ Iae Pharisee aribövihuro Jew rajo jögoru öri röjëhijarue aribövihuro urimo Jerusalem jioromo rovë'ero jië'ero Iesu jiajire ro gagovoruomadeje. ² Gagovoromo gavareje Iesuare ijarajo ömo'ömohuro Pharisee rajo jabesi jögoroho ahoromo jovoho övoho bogo otehodivorovoromo sisëho u'ovë'e ioho ma-ue'ahamu.

³ Ëhesi bëhoho Pharisee aribövihu'o Jew rajo a ioroi'orohu'o ioho bogo ëma ue'aharueje. A'i urimo Jew rajo a mamiehu jö bojëmibe rovarëhi ëhil'oromo jovëro övoho otehodivorovoromo uvoruomajeje: Nosi sinore sisëho u'ovahuë'ero God-are nunire mae javuajëromo evare ioho ue'aharueje. ⁴ O i imo'amarue öri ari'ere jioromo ujuoho rovë'iroho uvoruomajeje: Sisë höromo jovëro otehodivoromo u'o'amoromo uvoruomajeje: Avevejö'oho ë ioho iae mae u'ovë'e höromo evare ue'aharueje. Ëhil'oromo a mami ariböviehu bojëmibe rovare jögoroho aholobëhe jabumëro ejëhoromo enatue ramae gö gö [i ijarue röhe] ëhi u'o'amoromo uvoruomajeje: Ëinömo inömo hesi sisëho u'o barë'ego God nimorohajëjo. Ëhi'arueje.

⁵ Ëhil'aruëro jië'ero ë Pharisee aribövihu'o Jew rajo jögoru öri röjëhijarue aribövihu'o ri'öromo Iesu uavareje: Jasi ijarajo ömo'ömoho a mamiehu bojëmibe rovare jöho bogo eromo jovoho övoho bogo otehodivorovë'e ioho ma-ue'aharue höjo. Rabëni ëhioho ë'arue höjo. ⁶ Ëhi uavamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Sareri sareri'e aribövie jëvajëjo. Jö God-aro baeromo majëhijäde ae Isaiah-ro jemëhu ë'irarije jöho jajivoromo ëhi uvë'e höjo:

Ave aribövihuro ma-jö'ëremu God na rajehi'i
dë vövöbajo'oho bogo nasi gemuoroho jio'i ma-rori'o jioruomajëjo.

⁷ Jabumë a jabesi jögoroho ae röjëhiromo uëruomaje höjo: Ëho God-are jöe jiaje ejahuorëjo.

Ma-a jabesi jögoroho ëhi röjëhiromo ëhuro ma-döhemu God na rajehiruomaje höjo. Ejemesi jö Isaiah-hu jajivadoho iae mae höjo. ⁸ God-hu bojëmade jögoroho jemëro vuonugo'i aehu bojëmibe rovare jögorohemu ma'enaruje höjo.

⁹ Ëhi uenugoromo uëvadeje: Sareri'e uehoroho baeromo ëhuro God-hu bojëmade jöho aharuje höjo jemëhu a bojëmijaruje jögoroho ma'eno'irarijëro. ¹⁰ Ëhesi bëhoho Moses-ro uëvade höjo: Jasi vëmu vavu'oho mae uehorovëvonëjo. O jöe gö'o uëvade höjo: Ae rahu jö sisë jövoromo vëmu o vavu hesi iho ijumahë'oho anego guomo'irajo. ¹¹ Röhu jemëro ë jöho ahoromo ae röjëhiromo uëvaruje höjo: Jaehu jasi vëmu vavu'oho God-are nunire uëvë'oho: Nasi maho sisëho ujuohoromo ajëmi'ibejodoho röhu aveho na God-are ihoro bamë'e jevajë uëvë'oho ¹² nadi röhu maho huotorovoromo jasi vëmu vavu'oho ajëminëjo. Ajëmijë'oho sisë höje. Ëhi uëvaruje höjo. ¹³ Vëmu vavu'oho ajëmijë'oho sisë hö uëvarujohuro ëhuro vëmu vavu'oho mae uehorovëvo'irarijego God-hu bojëmade jöho jemëro aharuje höjo jemesi a mami jöho e'irovo. Ëhi jië'e mu sisëho aho'obëhe röjëhijaruje höjo.

Bogo i ijaruohuro a'i uehoro sisë baejatuohuro ëhuro God-are nunire sisërëjavuaje jöhoje.

¹⁴ Iesuro ëhi uënugoromo ae aho'obëhe röhu maho uëvadeje: Ro gemuoro gagovöhëromo ro gagovamu uëvadeje: Naehu ave uhu jö uë'ië'ajoho jemë ae aho'obëhe avoho heromo bëhoho baerëjo. ¹⁵ Rabe rori'o jiajehu jö'ore va'ë'oho bogo ëhuro aho sisërë'amo'i a'i rabe dë vövöbajo'ere jioromo suorovë'ohuro ëhuro aho sisërë'amaje höjo. ¹⁶ [Ae rahu ja God-are jö hejanue ae javë'oho bëhoho nahoromo birohonëjo.]

¹⁷ Ëhi majëhinugoromo Iesuro ae aho'obëhe rëmo'i osare va'adeje. Osare va'amu hesi ijomajohu jaburo uavareje: Uhu jö majahuijane hesi bëhoho huruohego no hejarëjo. ¹⁸ Hejarëjamu Iesuro uëvadeje: Ëhi jië'oho na jemë'o uehoroho bogojëvajëjo. Jemë rabëni bogo garomo uvarujëjo: Rabe rori'o jiajehu jö'ore va'ë'oho bogo ëhuro aho sisërë'amaje höjo. ¹⁹ Ëhesi bëhoho rabe jö'ore va'ë'oho vövöbajo'ero bogo abue'i dëre abuejaje höjo. Dëre abueromo dëre jioromo suorovoromo bogo aho ijumëvë'e ma-gua gagore va'aje höjo. Ëhu'ëro aho God-are nuniroho bogo sisërë'amaje höjo. Iesuhu ëhi jövadoho huro uöromu ë'adeje: Jaruvoho ie aho'o ma-ue'ahë'oho God-ro uvaje höjo: Iae mae höjo. ²⁰ Röhu Iesuro hesi jö vituoho majëhiromo uëvadeje: I ue'ahë'ohuro bogo ëhuro aho sisërë'amo'i a'i dë vövöbajo'ere jioromo rojomoromo suorovë'ohuro ëhuro aho God-are nuniroho sisërë'amaje höjo. ²¹ Uehoro sisëhuro dë vövöbajo'ere jioromo rojomego ëhuro öëro jijihonoromajö. Vajiohëro ujuohoruomajö. Ae muo'amoruomajö. ²² Goho'amoruomajö. A jubesiroho ujuohoniëhi'i ganiganomoruomajö. Mu sisë rabe rabe vaeruomajö. Ae gö sarerëmiruomajö. A nunire javoji'e muoho vaeruomajö. A jubesi mu mahuni dë vörönégaje höjo. A jubesi ihoho ijumoruomajö. Sivue uehorovoromo jubesi ihoho döro bamoruomajö. Simane sisë'i uehorovoromajö. ²³ Ëhi jië'e uehoro sisë aho'obëhe dë vövöbajo'ere jioromo rojomoromo suorovajohuro ëhuro aho God-are nunire sisërë'amaje höjo.

Israel rajo bogo a'i sa'a gö rajo magonahehu Iesu mae uehorovade jöhoje.

²⁴ Ëhi'onugoromo Iesuro ri'öromo ë Jew rajo jubesi sa'aho vuonugo'i va'adoho va'o sa'a göre Tyre amo Sidon amo jiajinö sa'are ë rovadeje. Ruenugoromo osare va'oromo uëvadeje: Naehu ave rovodoho nadi huruohorëjo. Ëhi uëvadeje röhu hesi ihoho ë sa'arohu börömëro jië'ëro hu rovadoho bogo a subivëho varijënoho jiadeje. ²⁵ Ëhu'ëro jië'ëro magonahe gemuëro ma-burëro hejadeje uvavamu: Iesu rovë'e höjo. Ëmagonahoho aboje gemu bise'e jiadeje. Satan-are a sisëro ë aboji hesi dëre abueromo simanohu huotovahë'e jiadeje. Hesi abojoho ëhi jië'ëro ë magonahohuro hejade uvavamu: Iesu rovë'e hö uvavamu hegorovo rueromo Iesuare höru bëhire ague aho hijadeje. ²⁶ Röhu ë magonahoho hu bogo Jew rajo magonahehu jioromo bogo Jew rajo jöehu jövaje magonahehu jio'i a'i hesi sa'a börömehu Syria jio'i hesi sa'a bise'oho Phoenicia jiadeje. Hu bogo Jew rajoho jië'e Iesu ëninamiromo uvadeje: Ajemiromo a sisë nasi aboji hesirire jiajoho rarovö'ögego va'irajo. ²⁷ Rarovö'ögego va'irajamu Iesuro uehorovoromo uvadeje: Vëmu vavu'ehu jubesi aboji harihu'o urimo ajëmijaruëhi naro nasi sa'a rajohemu ëhi urimo ajëmi'i rovode höjo. Ëhi uvoromo ë sa'a gö rajo magonahoho uhu'e uvadeje: O-ajo. Nadi'ego urimo aboji harihu'o ie da'uojëhi'iröjo. Ëhesi bëhoho noehu aboji harihu'o jubesi i ujuohoromo ë harihu mio'amë'oho ëho bogo maehu höjo. ²⁸ Bogo maehu höjamu hegorovo rue magonahohuro uehorovoromo uvadeje: Iae na bisemu ioniro sa'a gö raje jevo'ego ëhuni bogo ajemi'i jöho jövajëjo. Röhu noehu bogo rarovego öehu i ugobajo'o ue'aharuëhi nani Iesuro na'o ëhi ejehoromo nasi abojoho ajami'lajëjo. Ëhi uvoromo mana uhu'e uvadeje: Bada iae mae-ëjo röhu i maratu aharire raromarue öho jabumëro aboji harihu'o jubesi i ugobajo'oho iae ue'aharue höjo. ²⁹ Ue'aharue höjamu Iesuro uvadeje: Iae mae uevanuëjo. Ëhuni va'onëjo. A sisëho jasi aboji hesi dëre

jioromo iae mami'e höröromo va'ë'e höjo. ³⁰ Ëhi uëvamu hegorovo rue magonahohuro vuonorö'öromo hesi osare va'oromo gavadeje a sisëho mami'e hörö va'i abojooh röhore raromamu.

Ae gemu hesi hia'e tugohoromo bitare tövë'e jiamu Iesuhu ajamade jöhoje.

³¹ Ëhi'amu Iesuro Tyre amonö jioromo va'oromo Sidon amonö rova'adoho va'o sa'a ihe Ame 10 Jio'amaje Sa'are ë va'oromo nume Galilee e'ure ruvebijadeje. ³² Ruvebijamu gagorovo aëro ae gemu hu'irae baeromo rovareje. Ëa hesi hia'oho tugohë'e o jöho a'o'a'ohë'e jövë'e ae jiadeje. Ëa hu'irae baeromo rueromo Iesu ëninamiromo uavareje: Jasi övoho hesi sinoro bamego hu mae jiajo. ³³ Ëhi uavamu Iesuro hu'irae baeromo ae aho'obëhe riravaruire jioromo va'oromo jabesi sivue rirarovoromo hesi övo namoho niö'i ë a hesi hia'i gagore rëmö'öjadeje. Rëmö'öromo jijönugoromo sabëro öromo ë a hesi bitaroho rëhahadeje. ³⁴ Bitaroho rëhahonugoromo ö'lidöho sioroho garomo ë ahuni hara'uoromo hesi jöero uavadeje: Epatajo. Ëhesi bëhoho huotovë'oho: Hia'e dadovo'amëjo. ³⁵ Ëhi uavamu gavë'i ë a hesi hia'oho dadovaho'i bitaroho marëromo jöho avoho jövadeje. ³⁶ Jöho avoho jövamu Iesuro ae aho'obëhe uëvadeje: Naehu mu vaejodoho nadi aho majëhirëjo. Iesuhu nijio'iraejëvo'i hijadoho bogo ejahoruomo'i ae ëma majëhibe va'areje. ³⁷ Röhu ae aho'obëhe Iesuare muoho garomo tiöruomadeje. Tiöromo uvoruomadeje: Mue bövie bise'e ma-mabëhe vaejë'e höjo. Mu masije gö gö vaeromo röhu hia'i tugohë'e bitaro tövë'e aribövioho jabu'o avohëvego marë'amoromo jöe heromo jöe atarue höjo.

8

Iesuhu ae aho'obëhe 4,000 i da'uojëhade jöhoje.

¹ Ëhi'amu ae aho'obëhe röhu maho gagovë'ero ie bogojëvadeje. Ie bogojëvamu gagorovo Iesuro hesi ijorajo ömo'ömoho uëvadeje: Ruehë uëromo rovarumu uëvadeje: ² Ave aribövihuni vavaenegajëjo. Jabumë na'o raromobe rovaroho majae niö'i gemu barëjë'ero éhu'ëro i ue'aho'iröhoho bogohöjo. ³ Naehu ma-dë gagëremu rëmö'öjamu jubesirëro va'ë'oho nune öri'amobe va'oruomo'ajëjo jabumë ae gö gö öre égoro rueruomë'ero jië'ëro. ⁴ Ëhi uëvamu rue ijorajoho jaburo uavareje: Röhu diehi'oromo ë aribövihoo iohu da'uojëhi'ejarëjo. Aveho a rumo'e sa'ae höjo. ⁵ A rumo'e sa'ae höjamu uëvadeje: Iohu dimino'e jëvajëjamu uavareje: Ie övo gö mine övo göre niö'i javuajëjo.

⁶ Ëhi uavamu hegorovo Iesuro ae aho'obëhe uëvadeje: Sa'aro raromohëjo. Raromohëromo ie övo gö mine övo göre niö'i ujuoho rovaroho ého Iesuro ujuohoromo God huë mae uaromo ato'atovoromo hesi ijorajo ömo'ömoho i'imëmijadeje jaburo suvuorëmijöro. I'imëmamu ujuohoromo ae aho'obëhe suvuorëmijareje. ⁷ Ëhi'o'i visu inine ma-gemu gemu Iesuare ijorajo jubesirire jiadeje. Jëvamu Iesuro ujuohoromo God huë mae uanugoromo hesi aribövioho uëvadeje: Ave visuohu'o suvuorëmibe va'ohëjo. ⁸ Ëhi ë'ë'ëro ae aho'obëhe ë iohu ue'ahamu da'uëgadeje. Da'uëgamu gagorovo ijorajoho jaburo i vitu vituoho gagovoromo esöe övo gö mine övo göre niö'i aegamu irijiomo'amadeje. Ëhi'areje. ⁹ Röhu ë i visu ue'ahare aribövihoo aho'obëhe 4,000 rabu'e jiadeje. Ue'ahoromo Iesuro rëmö'öjamu va'oruomadeje. ¹⁰ Va'amu gavë'i Iesuro hesi ijorajo ömo'ömohu'o gemu mae boat-re ajiomoromo Dalmanutha sa'are va'adeje.

Pharisee ariböviehu Iesu bogo ma uehorovoromo hulu darugo'e mu vaejöro dinamare jöhoje.

11 Ëhi'amu iae Pharisee aribövioxhuro rueromo Iesu jö aho'ahamijareje. Jö aho'ahamiromo Iesu bijioho ga'i nimareje ga'i hu guaro beva'ego. Ëhi nimoromo Iesu uavareje: God-are darugoho baeromo bogo gavarue muoho röjahuijego no gavarëjo huro ja ajamego muoho vaejanue javego o bogo. **12** Ëhi uëvamu hegorovo dë vövöbajo'o uhure sisë maro vavaenimoromo hara'uoromo uëvadeje: Ave jaruvore raromaruje aribövioxho jemë rabëni bogo gavarue muoho ga'i nimirujëjo. Na God-are ae jevego gal'i nadi éhioho uehëjo. Ave jöho na jö mae majëhi'ië'ajëjo. Ave jaruvore raromaruje aribövioxho ëhi jië'e darugo'e muoho bogo mae bogo ga'a'arujëjo. **13** Ëhi uënugoromo rëmö'ö'i Iesumëro va'oromo boat-re iojiomoromo jovo e'u ioni gönö va'i va'areje.

Pharisee aribövi o Herod-are aribövi jabesi i dë huaje oso hesi uhu jöhoje.

14 Va'oromo hesi ijomajohu jaburo rumonëgamu iruno'oho bogo gö'oho ujuohë'e jiareje. Ioho ma-bisemu urimo jiadohemu éhuremu boat-re jëvadeje. **15** Ie ma-bisemu jëvamu Iesuro uhu'e uëvadeje: Jemëro gavë'iajo. Pharisee aribövi jabsi o Herod-are i dë huo'amaje osohuro jemesirire rumorovo'ajëjo. **16** Rumorovo'ajëjamu rueho jaburo ë jöho mevoromo uarovareje: No ie bogojavuo'ego éhuni jövajëjo.

17 Ëhi uarovamu Iesuro gëromo uvadeje: Jabumë ë jöho ataruëromo uëvadeje: Jemë rabëni i bogojavuaje jöho atarujëjo. Jemë rabëni avevejö'ohu'o bogo gavarujëjo. O rabëni bogo uehorovarujëjo. Na mu ma hesi uehoroho bogojëvë'ëro éhu'ëro bogo gavarujëjo. **18** Jemë nuni'e hia'i'e jëvajëjo. Röhu rabëni bogo garomo bogo hejarujëjo. Jemë rabëni ave jö hesi bëhoho bogo uehorovarujëjo. **19** Naehu ie övo gö mine ujuohoromo ato'atovoromo ae aho'obëhe 5,000 i'imëmodoho jemë ë i vitu vituoho aegamu esöe dimino'e irijiomo'amade höjo. Uëvareje: Esöe aho'obëhe 12 irijiomo'amade höjo. **20** Ëhi uavamu uëvadeje: O naehu ie övo gö mine övo göre niö'i ato'atovoromo ae aho'obëhe 4,000 i'imëmodoho jemë ë i vitu vituoho aegamu esöe dimino'e irijiomo'amade höjo. Uavareje: Esöe aho'obëhe övo gö mine övo göre niö'i ëhi irijiomo'amade höjo. **21** Irijiomo'amade höjamu uëvadeje: Urimo nasi mu bëhi bogo gavarijohu' o jemë rabëni bogo avoho gevaruje höjo na diehi jië'e ae jevajoho.

Iesuhu nuni sisë'e a ajamamu öri ari'o ma-bisemu ma'e ma'e garomo röhu maho ajamamu avoho ga barëjade jöhoje.

22 Ëhi'onugoromo Iesu'o hesi ijomajohu ömo'ömohu'o ého jaburo Bethsaida amore rovareje. Rovamu aëro nuni sisë'e ae gemu hu'irae baeromo rovareje. Barueromo Iesu éninamiromo uavareje: Ave iaho rëhego nunoho marëjajo. **23** Marëjajamu Iesuro nuni sisë'e a hesi övore ma'enoromo amore jioromo hu'irae baeromo va'adeje. Hu'irae baeromo va'oromo ë a hesi nunoho sabëro ödivoromo övoho nunire bamëvoromo uavadeje: Na ja uherihoromo bövioho bise'oho gavanuejo. **24** Gavanuejämu ruehuro nigerohoromo garomo uavadeje: Na sisë'i gavajëjo ae jijihö'i röhu jabsi nu ano'oho ijo va'ëne jio'amo'ego. **25** Ëhi uëvamu ruehuro övoho nunire röhu maho bamëvadeje. Bamëvamu röhu maho uherihoromo avoho garomo bövie bise'e aho'o ma-mae ga'amamu uavadeje. **26** Ma-mae ga'amamu uavadeje: Nadi arue amoho vuonorö'ö va'i o öre gö öre göho va'i ma-ahorirëro jasi osaëro va'ëjo.

Iesu hu ëhi jië'e ae jiaje jö Peter-hu jövade jöhoje.

27 Ëhi ë'ë'ëro Iesu'o hesi ijomajohu ömo'ömohu'o va'areje. Va'oromo Caesarea Philippi amo börömo jiajinö amore amore suorovo'i iojiomareje. Örire iojiomë'i Iesuro uëvadeje: Na rahuo jevaje jöho ae aho'obëhe diehi atoruomaje höjo. **28** Diehi atoruomaje höjamu uavareje: A ioro'iorohuro uvoruomaje höjo: Ja John bapataeto vaejavuonövane ahuro rovë'e javajëjo. A ioro'iorohuro uvoruomaje höjo: Ja Elijah-ro rovë'e javajëjo. A ioro'iorohuro uvoruomaje höjo: Mami gö'e jö God-aro baeromo

majëhinövarijohuro röhu jero gemuëro rovë'e javajëjo. ²⁹ Ëhi uavamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Röhu jemë nasi jöho diehi ataruje höjo. Diehi ataruje höjamu Peter-ro ri'öromo uavadeje: Ja böröme namiromo ajamuijanue aho javajëjo. ³⁰ Javajëjamu uëvadeje: Ëjöho nadi aho hruoho majëhirëjo.

Iesuhu huë vavaeni baeromo guomoröhe jö jövadahoje.

³¹ Ëhi'onugoromo Iesuro aevoromo hesi ijomra omo'ömoho röjëhiromo uëvadeje: God-ro ëhi bamë'éro ëhu'éro hesi A Maho naro vi'ehe huë vavaene bövie bise'e bae'ejöjo. Jew rajo a duvaho ömo'ömoho priest masijoho jögoru öri röjëhijarue aribövioho öho jaburo na bijönegoruomo'ajëjo. Bijönegoruomo'iramu aëro anego'iramu guomevo'ajëjo. Guomoromo majae niö'i gemu hesi uhure i'ovoromo ri'ö'ejöjo. ³² Ëjöho Iesuro bogo subivëho'i ma-sama'e röjëhijadeje. Röjëhijamu Peter-ro Iesu rori'o hu'rae bava'oromo uavadeje: Ëhi jië'e jöho nadi jövëjo. ³³ Nadi jövëjamu Iesuro huotorovoromo hesi ijomra omo'ömoho gëromo Peter uavadeje: Satan rori'o va'ëjo. God-hu uehorovajëhioho ja bogo ëhioho uehorovo'i ma-aehu uehorovaruëhi jero ëhi uehorovoromo ëhuni è jöho jövanuëjo.

³⁴ Ëhi uenugoromo Iesuro hesi ijomra ömo'ömohu'o a ioro'ioroho aho'obëhe ëhu'o uëvadeje: Ruehë uëromo rovamu uëvadeje: Ae rahuaru nasi ijore ijore jijiho'i nimë'oho jasi sinehu nimajoho nadi uehorovo'i uvonëjo: Iesuare jöeni vi'ehe huë vavaene javoje rabe baeromo guomevë'oho iae hesi hö uvoromo korosi hesi i'uoho banigojiomanovoromo nasi ijomra ijomra juvonövonëjo. ³⁵ Ja jasi sinohuni uehorovoromo biririvoromo ave sa'are hi'i ëhemu uehorovë'oho ijomöho guomo öriro va'a'anuëjo. O ja nasi jöeni o nasi jö ma hesi jöeni guomë'oho ijomöho maro hi'a'anuëjo. ³⁶ Jaehu are jove sa'ae mae sisë aho'obëhe bae barë'i röhu jasi arijo'arije ijumorovë'oho na ja ëhuro mae javo'ajëjo. Bogajo. ³⁷ Arij'o'arije ijumorovë'oho diehi röhu maho avohorovo'iramu mae javo'ajëjo. Öre bogohöjo. ³⁸ Ëhesi bëhoho ave jaruvore raromarue aribövioho sisë ariböviëro jioruomë'éro bogo God gemu uehorovo'i mue gö gö uehorovoruomaje höjo. Jabumë ae rahu nasi jöeni o naehu majëhijaje jö hesi jöhuni javojëgë'oho u'emu God-are A Maho naro maemu jië'e anera ömo'ömohu'o nasi Vavu hesi ajuhü'o rue'iramu evare nani javojimoruomade ariböviohuni javojego'ajëjo.

9

¹ Ëhi uenugoromo uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Jemë a ioro'iore ave riravarujoho bogo vuovë'e raromoromo ga'a'arujëjo God-hu böröme namiromo hesi darugehu muebejaje ajojo rue'iramu.

Iesuare nu ano'ehu ajivoromo gorosovade jöhoje.

² Ëhi'oromo majae aho'obëhe övo gö mine övo göre gemu barëjamu Iesuro Peter James John ëhi söromo dahoru égobövire ajiomoromo jabisi sivue hahagu raromareje. Raromoromo è ijomra jabo gavareje Iesuare sino haho'e gorosovoromo ³ niögoho ajivo avohamu. Sa'are raromarue aribövioho noro niöge u'o'ibejo bogo ëhioho ajivo'ibejo. Iesuare niögohuro ëhi ajivamu gavareje. ⁴ Ëhi ga'i gavareje a mami ae niö'i Elijah'o Moses'o éma jëvoromo jabo'lo Iesu'o jöe atoruomamu. ⁵ Jöe atamu gëgorovo Peter-ro Iesu uavadeje: Tisa no ave raromaruoho iae mae höjo. Uövuego no javu harihe niö'i gemu vae'amarëjo jani gemu Moses-ni gemu Elijah-ni gemu. ⁶ Peter-hu ëhi uavade hesi bëhoho Peter James John èho jabo sisë maro juhuonirovë'éro jö ma diehi jövo'iröhoho Peter dadivamu ëhuni ëhi jövadeje. ⁷ Ëhi jövoromo Iesuare ijomra jabo gavare suehuro Iesumë aegëhamu gagorovo hejareje sue uhure uvavamu: Ave aho nasi Harihu mabëhe höjo. Huhu jövaje jöho avoho herëjo. ⁸ Ëhi uvamu

hejë'i Iesuare ijomajohu jaburo ruaro ho numiaro ho uheriho'i gavareje Moses'o Elijah'o bogo jëvo'i Iesuro gemuëro ë jabiesi bëhire namijamu.

⁹ Ëhi'oromo dahore ruvebijë'i Iesuro uëvadeje: Jemëhu gavarijohu nadi aho huruohu majëhirëjo. U'emu God-are A Maho naro guomoromo ri'löjego evaro majëhirëjo. ¹⁰ Ëhi uëvamu rue ijomajohu jaburo iae ejahoromo Iesu gorosovamu gavare jöho subivëhobe va'areje. Röhu jabiesi sivue atoromo uarovareje: Guomoromo ri'löiröhöro uövuaje jö hesi bëhoho rabe höjo.

John bapataeto vaejaje aehu rovadaho ëho Elijah-hu rovanovade jöhoje.

¹¹ Ëhi uarovoromo jabumëro Iesu uavareje: Jew rajo nosi jögoru öri röjahuijarue ariböviohuro uövuärue höjo: God-are a börömoho bogo ëma rue'i hu rue'ië'iroho a mami ae Elijah God-arire va'adohuro vuonorö'ö rue'a'ajëjo. Rue'iramu God-are a börömoho ijore rue'a'ajëjo. Jögoru öri röjahuijarue ariböviohuro rabëni ë jöho majahuijarue höjo. ¹² Rabëni majahuijarue höjamu Iesuro uëvadeje: Io'ajo. Elijah-hu urimo rueromo bövi bise'o avoho'amo'iröhe jöho iae mae-ëjo. Röhu ave jöhu'o God-are surire jajivoromo uvë'e höjo: Aëro God-are A Maho nörö nue huodivoromo sisë vae'iramu vi'ehe huë vavaene bövie bise'e bae'a'ajëjo. Ëhi jajivë'e höjo. Ejöho bogo ëma jajivo'i iae mae jajivare höjo. ¹³ Röhu naro ave jöho jemë uhu'e uë'ië'ajëjo. Hehëjo. Elijah iae mami'e öre avoho'i rovade höjo. Rovamu jaburo diehi nimarëhi ëhi hesi örire sisë vaeruomade höjo. Ëhi ë'iröhe jöhu'o God-are surire jajivë'e höjo.

Iesuhu Satan-are a sisë aharihu hesi dëre jiamu rarovö'özade jöhoje.

¹⁴ Ëhi uenugoromo Iesu Peter James John ëho jaburo dahore ruvebijareje. Ruvebiromo Iesuare ijomajohu ioro'ioro jabiesire rue'i gavareje ae aho'obëhe jabiesi bëhire gagovoromo riravo rova'o rojomo'i Jew rajo jögoru öri röjhijarue ariböviohuro Iesuare aribövi jabiesi jöho aho'ahëmijamu. ¹⁵ Ëhi jië'ëro ae aho'obëhe gavare Iesu rovamu gagorovo tiöjëvadeje. Tiöjëvamu Iesu ma-burëro birohoromo jejamiruomadeje. ¹⁶ Jejamijamu Iesuro uëvadeje: Jemë rabu jöe nasi ariböviohu'oho atarujëjo. ¹⁷ Atarujëjamu ae gemuëro uavadeje: Tisa na nasi harihoho jasi örire barovode höjo. Ëhesi bëhoho Satan-are ae gemuëro hesi dëre abo hiromo hesi bitaroho tövahë'e höjo. Ëhi jië'e aru'ahoho hesire höjo. ¹⁸ Hesire jië'ëro nasi harihu hesi simano huotovahë'iroho ijumahego jue'i sa'are behumorovaje höjo. Behumorovoromo jö'onö obohu tatogo'e rueromo ane vuogigimoromo biriri'övaje höjo. Ëhi'ajego naro jasi ijomajohu ömo'omoho uëvode höjo: Aru'aho sisëho rarovö'özego va'ajo. Ëhi uëvamu rarovö'ö'i ë'o gavaroho bogo eni jëvade höjo. ¹⁹ Bogo eni jëvade höjamu Iesuro uëvadeje: Asë'e ave jaruvore raromaruje ariböviohuro jemë bogo ma uehorovaruje aribövie jëvajëjo. Na majae dimino'e jemë'oho hibe va'ejöjo. Majae dimino'e jemesi mu sisëho garomo ma-nunëro ga taemobe va'ejöjo. Jemesi uehoro sisëhuro na u'uvehajëjo. Ëhaharihoho barovego na gavöjo. ²⁰ Na gavöjamu rueho jaburo aharihoho hu'rae rovareje. Rovamu uhure a sisëhuro Iesu garomo ma-burëro dë vövöbajo'oho ijumahamu simane sisërëromo bijöbjövoromo övo'o höru'o ajiomoromo sa'are behumorovoromo jö'onö obohu tatogo'e rueromo ubiri'ubirivadeje. ²¹ Ubiri'ubirivamu gagorovo Iesuro vavuoho uavadeje: Divare aevoromo simano ho sisërëbe rovade höjo. Sisërëbe rovade höjamu uavadeje: Asisö'o jiadevare evare aevoromo ëhi jiobe rovade höjo. ²² Röhu uhure a sisëhuro majae aho'obëhe ijumo avoho'i nimego simane huotovahego vënire jovore ëma ravorovaje höjo. Röhu ja eni javë'oho nosi jöëni vavaenimoromo ajamuijëjo. O bogo eni javego ëhuro vuonugëjo. Vuonugëjamu Iesuro uavadeje: ²³ Ja rabëni uvanuëjo: Nani nörö bogo eni höjo. Ae rahu God mae uehorovë'oho God-hu ëhi jië'e ariböviohuni bövi bise'o vae'iröhöho eni höjo. ²⁴ Eni

höjamu rue vavuohuro ma-darugo'o uvadeje: Iae na ma-bisemu mae uehorovajëjo. Ajemego na mae uehorovo avohöjo.

²⁵ Ëhi uavamu heromo Iesuro gavade rue aribövihuro aho'obëhe tutubijiohoromo ruë numë hu baba'amo'i rueruomamu gëgorovo uhure a sisëho birevoromo uavadeje: Aru'aho sisë a jabiesirire abueromo bitaro tövëhoromo hia'i tugohëhanuho naro ja uavajëjo: Höröromo va'ëjo. Ijoho bogave gemu vuonorö'ö abue'iranëjo. ²⁶ Ëhi uavamu hegorovo rue uhure a sisëhuro jö'e dadovoromo aharihu hesi simanoho huotovahamu bijöbijövoromo sisë maro övo'o höru'o ajiomadeje. Sisë maro övo'o höru'o ajiomamu uhure a sisëhuro höröromo va'amu aharihoho guomo barëjë'e sinoho va'ëne raromadeje. Ëhi raromamu ae aho'obëhe uvoruomadeje: Ëiaho mami'e guomë'e höjo. ²⁷ Guomë'e höjamu Iesuro aharihoho övore ma'enoromo nigemamu ri'öjadeje.

²⁸ Ëhi'amu Iesuro va'o osare hijamu hesi ijarajoho jaburemu hu'o raromoromo uavareje: Diehi'oromo noehu aru'aho sisë rarovö'öjaroho bogo eni javuade höjo.

²⁹ Bogo eni javuade höjamu Iesuro uëvadeje: Ëaharihu hesi dëre jiade ëhi jië'e a sisë ae gö hesi dëre jiajoho rarovö'ö'ië'iroho God-are örire ëninamijë'ohuro ëhuro rarovö'ö'amo'arujëjo. Öri göho bogo'e höjo.

Iesuhu guomoröhe jö röhu maho majëhijade jöhoje.

³⁰ Ëhi'onugoromo Iesu'o hesi aribövihu'o ë sa'aho vuonugo'i va'areje. Va'oromo Galilee sa'are ma-saginiëri jijihoruomadeje aëro Iesu gajöëni. ³¹ Ëhesi bëhoho huro hesi aribövihö röjëhibe juvoromo uënövadeje: God-ro ëhi bamë'ëro hesi A Maho na a jabiesi övore va'oromo anego'iramu guomo'ejöjo. Guomoromo majae niö'lí gemu hesi uhure ri'ö'ejöjo. ³² Jöho ëhi röjëhamu bëhoho bogo he'irögoro juhuoninëgamu bogo ua gavareje.

Di aehu a ioro'ioro iosirëmiromo böröme jiaje jöhoje.

³³ Ëhi'oromo Iesumëro Capernaum amore rovareje. Rueromo osare va'o raromoromo Iesuro hesi aribövihö uëvadeje: Jemë rabu jöe öriroho atobe rovarije höjo. ³⁴ Atobe rovarije höjamu jörumoraejareje ë hesi bëhoho örire rueromo atoromo uarovë'ëro: Iesuare ijarajo ömo'ömoho di aho börömoho javuajëjo. Ëhi uarovobe rovë'ëro jörumoraejareje. ³⁵ Jörumoraejamu Iesuro sa'aro hiromo hesi aribövi 12-ho jaburo ruejöro uvëvamu rovareje. Rovamu uëvadeje: Ae rahu a ioro'ioro iosirëmiromo nunire nami'i uehorovë'oho uvonëjo: Na a ioro'ioro jabiesi dejonö namijajëromo jabiesi muoho vaejëhonövonëjo. ³⁶ Ëhi uenugoromo Iesuro va'o aharihoho viëhi jabiesi nunire baro gurasijiomo namirromo uëvadeje: ³⁷ Ae rahu aviëhi jië'e asisö'oho gemu nasi ihore rajahromo baejë'oho ëhuro na'o rajehiromo baejevoruomaje höjo. O ae rahu na rajehiromo baejevë'oho ëhuro bogo na gemu rajehi'i remö'öjamu rovode ahu'o rajahruomaje höjo.

Ae rahu jemë'o bogo iro muorovo'e vaejë'oho jemë'o gemuore jiaje hesi jö Iesuhu jövadohoje.

³⁸ Ëhi uëvamu John-ro ri'öromo uavadeje: Tisa no gavare höjo ae gemuëro jasi ihoho uvoromo aru'aho sisë a jabiesi dëroho rarovö'öjëvamu. Rarovö'öjëvamu garomo röhu gavare hu bogo no'o juvaje aho jiamu gagorovo uavareje: Vuonugëjo. ³⁹ Vuonugëjamu Iesuro uëvadeje: Nadi ëhi jië'oho ë'orëjo. Ae rahu nasi iho uvoromo darugo'e mu vaejë'oho bogo burëroho huotorovoromo nasi jö sisëho aho majëhi varijënoho höjo. ⁴⁰ Ae rahu nosi örire bogo bijönimë'oho ë aribövihö nosi aemo'aeme jioruomajëjo. ⁴¹ Röhu ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ae rahu jemë gëromu uvë'oho: Jemë Keriso-are

aribövie jëvajëromo ma-bisemu ajëmiromo enatuore jovo bojëmijë'oho jabu iae manaho ujuohoruomo'ajëjo.

God uehorovarue mu ijumëharue aribövi jabesi jöhoje.

⁴² Ae göëro asisö'onö'e jörume hiromo nasi örire mae uehorovevo'ajëjo. Ëhi'o'iramu ae göëro ë aho mu sisë röjahromo ëhuro na mae uehorovevaje muoho ijumaho'ajëjo. Ijumahoromo i'u sisëho bae'a'ajëjo. Mu sisë bogo röjahijajevare evare ë mu sisë röjahijaje a hesi sönö'ahore aëro i'u'e munë hitahiohuro tövoromo sö jovore ba'amego e'ure beva'oromo guomo'ibejajo ëho ma-jianovo'ibejajo. A'i ë mu sisë röjahiliröhe ë hesi i'uoho börömo bëhe bae'a'ajëjo. ⁴³ O jasi övehu mu sisë vaeromo God uehorovanue mu vuonugo'ie'iroho övoho tariö'lönëjo. Ja öve gemu javamu ijönö va'oromo mare hijë'oho ëhuro mae javo'ajëjo. A'i öve niö'i javamu ijönö God-hu ramö'öjamu ravemu ravaje vënire va'ë'oho ëhuro sisë bëhe javo'ajëjo. ⁴⁴ [Ëdirö'ore huiniohuro bogo vuovo'i a sine ma-ue'ahemu ue'ahego vënoho bogo duorohego ë dirö'ore aho vi'ehoho ma-baemu baejarue höjo.] ⁴⁵ O jasi hörehu mu sisë vaeromo God uehorovanue mu vuonugo'ie'iroho höröho tariö'lönëjo. Ja höre gemu javamu ijönö va'oromo mare hijë'oho ëhuro ja mae javo'ajëjo. A'i höre niö'i javamu ijönö God-hu ramö'öjamu vënire va'ë'oho ëhuro ja sisë bëhe javo'ajëjo. ⁴⁶ [Ëdirö'ore huiniohuro bogo vuovo'i a sine ma-ue'ahemu ue'ahego vënoho bogo duorohego ë dirö'ore aho vi'ehoho ma-baemu baejarue höjo.] ⁴⁷ O jasi nunehu mu sisë vaeromo God uehorovanue mu vuonugo'ie'iroho nunoho jahonëjo. Ja nune gemu javamu ijönö va'oromo God-are aharire hijë'oho ëhuro mae javo'ajëjo. A'i nune niö'i javamu God-hu ramö'öjamu vënire va'ë'oho ëhuro ja sisë bëhe javo'ajëjo. ⁴⁸ Ëdirö'ore huiniohuro bogo vuovo'i a sine ma-ue'ahemu ue'ahego vënoho bogo duorohego ë aho vi'ehoho ma-baemu baejarue höjo.

⁴⁹ Söëro ioho hu'ihego ëhuro ioho bogo sisérë'i mae jiaje höjo. Söehu i hu'ihego i bogo sisérë'i mae jiajëhi ëhi ae aho'obëhe jemë vënëro ravëvanovoromo vi'ehe bae'a'arujëjo ëhuro jemesi dë vövöbajo'oho bogo sisérëjëho'i ma-mae jëvoröhego. ⁵⁰ Söho rihu'e mabëhe höjo. Röhu sö hesi rihu barëjë'oho röhu bogo mahö avoho hesi höjo. Ëhuni nasi rihu'e jöho ma'enö'i nadi boremi'örëjo. Nadi boremi'ö'i nadi iro muorovo'oho vae'i ma-huë baerovorëjo.

10

Vaboro'o baru'o gemuoho jëvaje jöhoje.

¹ Iesuro jöho ëhi majëhinugoromo ë sa'aho vuonugo'i va'adeje. Va'adoho va'o Judea sa'are va'oromo Jordan beromo ioni göre ajiomadeje. Ajiomamu gagorovo ae aho'obëhe hesi örire röhu mahö ro gagovareje. Gagovamu huro urimo ë'ajëhi ëhi God-are jöe röjëhijadeje.

² Röjëhijamu Pharisëe aribövihuro rueromo Iesu guaro beva'ojöro uaruomadeje: Vaboro nugö'ö'amo'iröhe jögoru hesi jöho no he'i naguajëjo. Aehu vaboro nugö'öjë'oho ëhi jië'oho na mae o sisë höjo. ³ Na mae o sisë höjamu Iesuro uëvadeje: Röhu Moses-hu jajivoromo bojëmade jögoroho diehi höjo. ⁴ Diehi höjamu uavareje: Moses-ro jajivoromo uövuë'e höjo: Nugö'ö'i nagë'oho nugö'ö'irane jöho suroro jajivoromo vaboroho bojamiromo evaro nugö'önëjo. ⁵ Ëhi uavamu uëvadeje: Iae ëhi höjo röhu jemë hia'ibiriri'e aribövie jëvobe rovë'ego ëhuni Moses-ro ë jögoroho jemëni jajivëhade höjo. ⁶ Röhu aevö'i God-hu bövi bise'o bamade majaroho bogo ëhioho jio'i ë hesi jöho God-are surire ëhi uvë'e höjo: God-ro aevoromo ahu'o magonahohu'o bamëvade höjo. ⁷ Ëhu'ëro jië'ëro aëro vëmu vavu'oho rëmö'ö'i vaborohu'o gemu mae hi'a'ajëjo. ⁸ Vaborohu'o hi'iramu jabumë niö'i jëvadoho röhu gemu jio'a'ajëjo. Ëhi

uvë'e höjo. Ëhu'ëro jië'ëro ë ahu'o magonahohu'o bogo hahagu hahagu jio'i ma-gemu jëvo'ajëjo. ⁹ God-hu mami'e gemuore havoromo muohadoho jemë ma-ae jëvaje nadi tarivorëjo.

¹⁰ Ëhi uënugoromo hu'o hesi ijomajo ömo'ömohu'o vuonorö'ö va'o osare raromoromo ijomajohu jaburo Iesu uavareje: Vaboro nugö'ö'amarue jöho röhu mahohajego no hejarëjo. ¹¹ Hejarëjämu Iesuro uëvadeje: Baruehu vaboro nugö'ö'i gö masuvë'oho ëho goho'amarue muoho vae'a'ajëjo. Ëhuro vaboro mahohajego. ¹² O vaborehu baru nugö'ö'i gö masuvë'oho ëho bogo mahohajego. ¹³ Asisö'ohohu vae'a'ajëjo. Ëhi uëvadeje.

Iesuhu hesi övo asisö'o inino jaben sinore bamëhade jöhoje.

¹³ Ëhi uëvë'ëro aëro asisö'oho sö ujuoho rueruomadeje Iesuro öve jaben sinore bamëhajöro. Ujuoho rovamu gëgorovo Iesuare ijomajo ömo'ömohuro birëgoromo uëvareje: Asisö'ohohu nadi aveho sö ruehëjo. ¹⁴ Ëhi birëgamu hegoro Iesuro dë vörönimamu hesi aribövioho uëvadeje: Nadi ahëvo'i uëhego rueruomajo. Ëhi jië'ë asisö'ohohu val'ëne jörume raromë'ere aribövioho God-ro bööröme namiromo muebejëvego hesi ahariremu raromoruomaje höjo. ¹⁵ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Asisö'ohohu bogo sivu uehorovo'i God-hu muebejavuajoho mae hö uvaruëhi ae rahu bogo ëhi uvë'oho ë God-are ahariroho bogo va'o raromo'aruëjo. ¹⁶ Ëhi uënugoromo ë asisö'ohohu huohudë'amonromo övoho jaben simanore bamëhajöro uëvadeje: God-ro huë mae bojëmi'ajëjo.

Bövi bise'o marohë'e a hesi jöhoje.

¹⁷ Ëhi ë'ë'ëro Iesuro ri'öromo örire va'adeje. Va'amu ae gemuëro tutuovo rueromo hesi bëhire ague aho hiromo uavadeje: Tisa ja a mae javajëjo. Na diehi'oromo ioro'ioremuoho maroho hi'ejöjo. ¹⁸ Maroho hi'ejöjämu uavadeje: Jero na uevanuëjo: Ja a mae javajëjo. Iae mae höjo röhu hesi God gemu a mahohajego. ¹⁹ Röhu mae hi'iranëro ue gevanuoho ja God-are jögoroho iae gavanue höjo. Nadi aho anonëjo. Nadi goho'amonëjo. Nadi vajiohoho baenëjo. Nadi sareri'e jöho aho majëhinëjo. Nadi sareri sarerioho ë'oromo vajiohu muoho vaenëjo. Jasi vëmoho vavuoho mae uehorovëvonëjo. Mae hi'iranë öroho ëhi höjo. ²⁰ Öroho ëhi höjamu uavadeje: Tisa iae mae-ëjo röhu na asisö'ohohu aevoromo jö ebe rovodoho jaruvohu'o ëhi gemuoho ë'aje höjo. ²¹ Ëhi uavamu hegrovovo Iesuro hu garomo hesi örire dë vövöbajo'e aho'o uehorovoromo uavadeje: Iae ëhi höjo röhu mae gemu bogo vaejë'ëro javë'ëro ëhu'ëro ja bogo eni javajëjo mae hiemu hi'iranohu. Va'oromo jasi inömoho bövioho bise'oho imo'amonromo monioho baeromo inömo bogo eni jië'ë aribövioho suvuorëminëjo. Ëhi ë'ë'ëro bövie bise'e mahohajego janioho ö'idöre jiaho'ajëjo. Ëhi'oromo rueromo nasi ijoro ijoro juvonövonëjo. ²² Ëhi uavamu hegrovovo ruehuro hesi uehorovoromo uvadeje: Na bövie bise'e böörömo mae jevë'ëro suvuorëmi'irodoho na bogo eni jevajëromo vavaenimoromo nu ano'e sisérëromo va'adeje.

²³ Va'amu gagorovo Iesuro uherihoromo hesi ijomajo ömo'ömohu gëromo uëvadeje: Bövi bise'o marohë'e ariböviohu God-hu muebejaje öri ari'ere va'ë'oho anoji'e mae jio'a'ajëjo. ²⁴ Ëhi uëvamu rue ijomajohu jabu jöe barëjëvadeje. Jöe barëjëvamu Iesuro röhu mahohajego Aganomë God-hu muebejaje aji'e öri ari'ere va'iröhoho anoji'e mae höjo. ²⁵ Mi böörömo anugo gagore nugö'öjë'oho ja bogo eni javo'ajëjo. Röhu ëhi ë'ë'ëro samae jianovo'i a'i bövi bise'o marohë'e ariböviohu God-hu muebejaje öri ari'ere va'iröhoho ëho anoji'e mae höjo. ²⁶ Ëhi jövamu heromo tiötövoromo uavareje: Ëhi jië'ëro no diehi'oromo maroho va'ejarëjo. No ae aho'obëhe bogo eni javuajëjo. ²⁷ Bogo eni javajëjämu Iesuro ërimëhajöro uëvadeje: Io'ajo. Jemë aëro jëvë'ëro bogo

eni jëvajëjo. A'i God-hu öri avohëhë'oho hu eni höjo hu mue aho'obëhe vaejë'oho eni jiajëro jië'ëro.

²⁸ Ëhi uëvamu hegorovo Peter-ro ri'öromo Iesu uavadeje: Aveho gavëjo. Noro bövie bise'e nosiroho vuonugo'i jasi ijore ijore jijihë'e javuajëjo. ²⁹ Jijihë'e javuajëjamu Iesuro uëvadeje: Ëho iae mae höjo. Aveho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ae rahu javue öe ma'ine vëme vavue aboji harihu'e o sa'ae vuonugo'i nasi jöëni va'oromo nasi jö ma a majëhijë'oho ³⁰ ëhi jië'e aribövioho jemë jemesi bövioho bise'oho ého ma-bise'e vuonugarije höjo röhu avevejö'e ave sa'are bövi mae bae'a'arujëjo. Javue aho'o ö ömo'öme aho'o ma'ino ömo'öme aho'o vëmu ömo'öme aho'o aboji harihu'e aho'o sa'ae aho'o bae'a'arujëjo. Ëhi bae'a'arujëjo röhu aëro nasi jöëni huë vavaenohu'o bojëmi'iramu bae'a'arujëjo. Röhu majae ijonö jemë ma-ioro'ioremu maro raromo'arujëjo. ³¹ Ëhi höjo röhu a ioro'iore aho'o nuninö jiaruoho dejonö jio'i a ioro'iore dejonö jiaruoho nuninö jioruomo'ajëjo.

Iesuhu guomoröhe jö urimo vae niö'i majëhijadoho ijonö röhu maho majëhijade jöhoje.

³² Ëhi ë'ë'ëro Iesu'o hu'o va'arue ariböviohu'o ého jaburo Jerusalem amo böromore ajiomo'i örire va'areje. Iesuro urimo va'i hesi ijorajo ömo'ömohuro uehoro börome baebe hesi ijore va'i a ioro'ioroho aho'obëhe jaburo jabesi ijore juhuonivobe va'oruomadeje. Va'oromo Iesuro hesi ijoraje 12-ho röhu maho rori'o sö va'oromo aehu hesi örire diehi jië'e mu vae'iröhe jöho majëhiromo uëvadeje: ³³ Aveho hehëjo. No Jerusalem amore ajiomaruëjo. Ajio ë raromoromo God-ro hesi ëhi bamë'ëro hesi A Maho naro priest masijo jabesi övore Jew rajo jögoru öri röjëhijarue a jabesi övore va'iramu baejevo'arüejo. Baejevoromo nasi jöho mevo garomo uvoruomo'ajëjo: Nörö sisë'e aego guomo'a'ajëjo. Guomo'a'ajëromo na baejevoromo sa'a göre jioromo rovare aribövi jabesi övore bojëmi'iramu baejevoromo ³⁴ sivegoromo sabëro ödegoromo hisuebijevoromo anego'iramu guomevo'ajëjo. Guomoromo majae niö'i gemu hesi uhure ri'ö'ejöjo.

James'o John'o masije rirarovo'i Iesu ua gavare jöhoje.

³⁵ Ëhi uëvë'ëro iae Zebedee-are harihe niö'i James'o John'o rueromo Iesu uavareje: Tisa no naguajëjo noehu rabu jö ua ga'ië'aruëhi jero ëhi ë'iranego. ³⁶ Ëhi uavamu uëvadeje: Naro rabe ë'ëhojöro uevarujëjo. ³⁷ Rabe ë'ëhojöro uevarujëjamu uavareje: No naguajëjo jaehu jasi aji'e öri ari'ere hijë'iroho jero uövuego no ö'o jasi bëhire masije riraroromo noro göëro jasi övo manö göëro jasi övo adonö ëhi ari'iröhëro. ³⁸ Ëhi uavamu uëvadeje: Iae ëhi höjo röhu jemëhu ue gevaruje jö hesi bëhoho jemë bogo gavë'e éma uevarujëjo. Na gavajëjo ajuo'e jovo sisëhu ajuemanovo'iröhëho jioromo nasi örire jovëro rovanovo hesi jio'ego. Ëhi jië'e huë vavaeni bae'irarijoho na jemë'o eni jëvajëjo. ³⁹ Eni jëvajëjamu uavareje: Iae no eni javuajëjo. Ëhi uavamu Iesuro uëvadeje: Iae mae höjo. Na ajuemi'iröhe jovo sisëhuro jemë'o ajuëmi'ajëjo. O nani rueröhe jovohuro jemëni rue'a'ajëjo. ⁴⁰ Röhu nasi bëhire övo manö o övo adonö ari'irarije jö uë'irodoho ého bogo nasirehu höjo. Hesi God-hu a rahumëni uvoromo nugade röhëho ë aho jaburemu nasi bëhiroho ari'a'arüejo.

⁴¹ Ëhi'amu Iesuare ijorajo ioro'ioroho 10 jaburo hejareje uvavamu: James'o John'o Iesuare bëhire börome rirarovo'i uvare höjamu hegorovo jabsi örire dë vörönimoruomadeje. ⁴² Dë vörönimoruomamu gagorovo Iesuro hesi ijorajoho aho'obëhe uëvadeje: Ruehëromo rovamu uëvadeje: Iae jemë'o gavarujëjo. Sa'a ioro'iro rajëro uvoruomaje höjo: Ëa masijohuro no muebejavuarue höjo. Ëhi höjo röhu ë a masijohu jaburo jabsi aribövioho ruahö'øjëvoromo jabumëremu masije riravarue höjo. O jabsi

bëhire riravaruohuro ëhi taemëvoromo jöe bojëmijarue höjo. ⁴³ Sa'a ioro'ioro rajohuro ëhi ë'arue höjo. Röhu jemë'o nadi ëhioho döroho bamorovorëjo. A'i jemesi ae gemu rahu bövie nami'i nimë'oho hu a ioro'ioro jemë ajëminövo'iröhe ae jio'a'ajëjo. ⁴⁴ O jemesi ae gemu rahu nunire jio'i nimë'oho hu a ioro'ioro jemesi mu vaejëhonövo'iröhe ae jio'a'ajëjo. ⁴⁵ Ëhesi bëhoho God-are A Maho na'o ae ajëmi'i ëhuni rovode höjo. Naehu rovode hesi bëhoho bogo aëro na ajemi'irarijego rue'i a'l naro ae ajëmiromo nasi arijo'arije bojamirovoromo guomorovoromo ëhuro ae aho'obëhe sisëhu tövëvajoho jiovo rëmö'ö'irodëni ëhuni rovode höjo.

Iesuhu Jericho amo vuonugoromo va'i nuni sisë'e a ajamade jöhoje.

⁴⁶ Ëhi'oromo Iesumëro va'aroho va'o Jericho amore suorovareje. Suorovë'ero Iesu'o hesi ijorajo ömo'omohu'o a ioro'iorohu'o aho'obëhe ëho jaburo Jericho amohu nugoromo va'i ë'areje. Röhu Timaeus-are harihe Bartimaeus öri ionire hijë'e jiadeje. Hu nuni sisë'e aëro jië'ero hiromo maëni sisëni ëninëminövadeje. ⁴⁷ Ëahuro öri ionire hiromo hejade uvoruomamu: Rova'aje aho Nazareth amo raje Iesu hö uvamu hegorovo ma-darugo'o uvo'i hijadeje: David-are ujoho böröme javaje Iesu jero nani vavaenimëjo. ⁴⁸ Vavaenimëjamu hegorovo ae aho'obëhe jaburo birevoromo uavareje: Jöe vuonugëjo. Jöe vuonugëjamu hejë'i röhu maho darugo ma'o uvo'i hijadeje: Hë David-are ujoho nani vavaenimëjo. ⁴⁹ Ëhi uvo'i hijamu hegorovo Iesuro va'adoho vuonugol'i ë namiromo uëvadeje: Uvohego rovajo. Rovajamu rueho jaburo ë nuni sisë'e aho uavareje: Iae mae höjo. Ri'örömo rovëjo. Arue ahuro uvajëjo jero ruejöro. ⁵⁰ Ëhi uavamu hejë'i ruehuro döre ba'amade niögoho jaho bu'örömo ma-burëro ri'örömo Iesuaro va'adeje. ⁵¹ Va'amu Iesuro uavadeje: Naro diehi ajamijöro nagajëjo. Nagajëjämu rue nuni sisë'e ahuro uavadeje: Bada ajemego na nune dadovoromo uherihöjo. ⁵² Uherihöjamu Iesuro uavadeje: Iae mae höjo. Va'ëjo. Jero God mae uehorovamu ëhuro marëjavë'e höjo. Ëhi uavamu gavë'i ma-burëro uherihadeje. Uherihoromo Iesuare ijore örire va'adeje.

11

Iesuhu Jerusalem mabëhe rovade jöhoje.

¹ Iae Iesumëro va'o Jerusalem bëhire va'oromo Olives Dahirure iojiomoromo Bethphage amo o Bethany amo jiajinö ë rovareje. Rueromo Iesuro hesi ijorajoho niö'i rëmö'örömo ² uëvadeje: Arue jemesi nuninörire amohuro va'ohëjo. Va'o hörö'i ga'a'arujëjo donkey harihe bise'ego aehu döre bogo hiromo va'aruoho benugë'e jio'iramu. Benugë'e jiego jiovoromo hu'irae ruerëjo. ³ O aehu uëvë'oho: Jemë rabëni jiovarujë uëvë'oho uërëjo: Badaro ave mioho nimo'ego ëhuni jiovaruëre. Huro mu nimadoho vaeromo iae ma-burëro sionëro nugö'ö'ajëre.

⁴ Ëhi uëvamu va'oromo gavareje donkey harihoho öri börömore javue gemu nami'ego ë ojanore benugë'e jiamu. Benugë'e jiamu gagorovo jiovareje. ⁵ Jiovamu gëgorovo ë bëhire riravare aribövioho jaburo uëvareje: Jemë rabëni donkey harihoho jiovarujëjo.

⁶ Rabëni jiovarujëjamu Iesuhu uëvadëhi ëhi majëhijareje. Ëhi majëhijamu rueho jaburo uëvareje: Iae mae höjo. Bava'ohëjo. ⁷ Bava'ohëjämu hu'irae barueromo jabisi niögoho mi dejore ruaho'amo bahijamu Iesuro ë ajiò hijadeje. ⁸ Hiromo va'amu gavë'i ae aho'obëhe a ioro'iorohuro niögoho örire ahahobe va'i a ioro'iorohuro mure ijo rude tarivë'ero ahahobe va'areje. ⁹ Va'oromo Iesuare nuninö va'oruomadohu'o dejonö rueruomadohu'o ma-darugo'o uvoruomadeje:

God mabëhëjo.

Ave aho Badare ihore rovajoho mabëhëjo.

¹⁰ Nosi hije David-are sionoho baeromo böröme namiromo muebejavuo'ië'ajëjo.

No naguajéjo ë muoho mae tutuvoröhego.
God mabëhëjo.

¹¹ Ëhi rajahibe rovë'l Iesu'o Jerusalem rovareje. Iesuro Jerusalem ruenugoromo God-are amo börömore va'adeje. God-are amo börömore va'oromo bövioho bise'oho gabe juvonugoromo gavade mami'e vö'öromamu gagorovo huro hesi ijaraje 12-ho jabu'o gemu mae Bethany amore sionëro va'adeje.

Mesehu bajo bogo raejöro Iesuhu uavade jöhoje.

¹² Bethany amore va'ë'ëro nérö ri'öromo ë jioromo vuonorö'ö rovareje. Örire rueromo Iesuro hejade hömamu hejë'i ¹³ rue'i gavadeje arue riribövire mesoho hano'e namijamu. Mesoho namijamu gagorovo ë bëhire va'adeje ga'i bösoho raejë'e jiego o bogo. Va'oromo gavadeje bajoho bogojio'i ma-hano rudu'emu jiamu hesi raejaje majaho bogo rovë'ëro jië'ëro. ¹⁴ Hano rudu'emu jiamu gagorovo mesoho uavadeje: Ijonöho nadi bajoho raenego aho ue'aho'irarëjo. Ëhi uavamu hesi ijarajoho jaburo hejareje.

Iesuhu God-are amo börömore va'oromo ë'ade jöhoje.

¹⁵ Ëhi'oromo Iesumëro örëro ajiomoromo Jerusalem aji suorovareje. Suorovoromo Iesuro God-are amo börömore va'adeje. Va'i gavade aëro bövie bise'e imo'amamu gëgorovo rarovö'öjëvadeje. Rarovö'öjëvoromo gavade aëro sa'a göre göre jioromo rovare aribövi jabisi ijo bajoho ujuoho'i amo börömo hesi ijo bajoho i'imëmamu gëgorovo jabisi mu maratuoho huotovö'öjëhoromo ugo imo'amarue aribövi jabisi arëtohu'o huotovö'öjëhadeje. ¹⁶ Huotovö'öromo ae aho'obëhe ahëvadeje jabuhu inömo inömo ujuohoromo God-are amo ririre örörövaruoho vuonugojöro. ¹⁷ Ëhi uenugoromo God-are jö hesi öroho ae röjëhiromo uëvadeje: God-are surire jajivoromo uvë'e höjo: God nasi osaho aëro uvoruomo'ajëjo: Ëosa hesi bëhoho sa'ae dinö'e dinö'e raromarue ariböviehu ro God-are örire jö atarue osaho höjo. Ëhi uvë'e höjo röhu jemëro mu sisë e'ë'ëro éhuro ave osaho vajiohu'e ariböviehu gurihirovarue juju gagoho va'ëne höjo.

¹⁸ Ëhi uëvamu priest masijohu'o Jew rajo jögoru öri röjëhijarue aribövieu'o ého jaburo ë jöho heromo gavare ae aho'obëhe Iesuhu röjëhijaje jöho heromo tiöruomamu gëgorovo uvareje: Nani ae aho'obëhe no ramuo'i Iesu gemu uehorovo'aruëromo juhuonivareje. Juhuonivoromo öre nahareje Iesu anego guomoröhego.

¹⁹ Ëhi'amu vö'öromamu gagorovo Iesu'o hesi aribövieu'o Jerusalem jioromo va'areje.

Iesuhu meso hesi uhu jö huruoho majëhijade jöhoje.

²⁰ Va'ë'ëro sisonuvamu Iesu'o hesi aribövieu'o örire vuonorö'ö rue'i gavareje mesoho mami'e sahori barëjë'e jiamu. ²¹ Sahori barëjë'e jiamu gagorovo Peter-ro Iesuhu urimo jövade jöho uehorovoromo uavadeje: Bada arueho gavëjo. Jaehu sahorijöro uavane mesoho iae sahorijë'e höjo.

²² Sahorijë'e höjamu Iesuro uëvadeje: God mae uehorovorëjo. ²³ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Jemë bogo uehore niö'i bae'irögoro God gemu mae uehorovoromo uvë'oho: Na uvajëhi iae éhi jio'a'ajë uvoromo ave dahoru uavë'oho: Ri'öromo va'o jovo börömoru bu'örovonë uavë'oho jemëhu uvariye muoho God-ro vaejëho'ajëjo. ²⁴ Ëhuni na uëvajëjo: Rabe rabe God ua gavë'oho mae uehorovoromo uvorëjo: Iae mae-ëjo. God-ro iae bojemi'iramu bae'ejëjo. Ëhi uvë'ohuro éhuro iae bae'a'arujëjo.

²⁵ O jemë döre riravoromo God-are örire éninam'ilirögoro röhu ae göëni dë vörönégë'oho ë a hesi sisëho uehorovoromo vuonugorëjo. Ëhi e'ë'oho éhuro jemesi Vavue ö'idöre hijaje ahuro jemesi sisëhu'o uehorovoromo vuonugo'ajëjo. ²⁶ [O jemëhu

jabesi sisë bogo uehorovoromo vuonugë'oho jemesi Vavue ö'idöre hijaje aho hu'o jemesi sisëho bogo uehorovoromo vuonugo'ajëjo.]

Jew rajo a masijehu Iesu bogo ma uehorovoromo darugoho dinö'e baejane hö uavare jöhoje.

²⁷ Ëhi majëhinugoromo Iesu'o hesi aribövihu'o Jerusalem röhu maho rovareje. Jerusalem rueromo Iesuro God-are amo börömore va'oromo ë juvadeje. Juvamu gagorovo priest masijohuro Jew rajo jögoru öri röjëhijarue aribövihuro a duvaho ömo'ömohuro rueromo ²⁸ Iesu uavareje: Jaehu God-are amo börömore hiromo mue gö gö vaejanuoho diehi jië'e daruge favoromo o raro darugoho bojamijë'ero éhi jië'e muoho vaejanue höjo.

²⁹ Vaejanue höjämu Iesuro uëvadeje: Nasi darugo hesi jö ue gevarujoho na'o jemë jöe gemu uë gë'ië'ajëjo. Jemëhu mana uevë'oho naro jemë uë'ejöjo: Na éhi jië'e darugohuro muoho vaejaje höjo. ³⁰ John-hu bapataeto vaejavuonövadoho na God-ro o ma-aëro darugoho bojamijë'ero éhioho é'onövade höjo. Uehego na hejöjo.

³¹ Hejöjamu rue a masijohuro Iesu diehi mana ua'iröhe jöho jabesi mevoromo uarovareje: Noehu uavë'oho: God-ro John darugoho bojamade hö uavë'oho Iesuro uö'a'ajëjo: Ëhi jië'oho jemë rabëni John bogo ma uehorovarije höjo. ³² O noehu Iesu ua'iröhoho: Ma-aëro John uavamu ë'ade hö ua'iröhoho röhu ë jöho bogo ua'ejarëjo. Ëhi uarovare hesi bëhoho ae aho'obëhe uvoruomadeje: John hu jö God-aro baeromo majahuinövade ae höjo. Ëhi uvoruomamu ë a masijehu ae aho'o jabesi jö aho'i jö gö Iesu ua'iröhoho juhuonivareje. Juhuonivo'i éhuni Iesu ua'iröhoho: Ma-aëro John uavamu ë'ade hö ua'iröhoho bijönimareje. ³³ Bijönimoromo Iesu uavareje: Jaehu uö gövuanue jö hesi bëhoho no dadivavuajëjo. Dadivavuajëjamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Ëhi jië'oho jemëhu uevariye jöho na'o bogo uë'ejöjo: Na éhi jië'e darugohuro muoho vaejaje höjo.

12

Mu ariböviehu a börömo hesi ö'i bajo mu mueberomo sisë è'are uhu jöhoje.

¹ Iesuro éhi uënugoromo ë Jew rajo aribövi jabesi jö sisëho uhu'e majëhiromo uëvadeje: Iae ae gemuëro mure grape ö'oho bivo'amade höjo. Bivoromo ë muoho buore iromo rova'o rojomoromo ö'i bajo sa'ijovoröhe guaho umoromo mu javue döro vaejade höjo hesi mu ahuro ajiö é hiromo muoho atovoröhego. Muoho éhi avohoromo gavade eni jiamu gagorovo ae uëvade höjo: Na va'ejöjo. Jemëro nasi muoho muebejehorëjo. Mueberomo ö'i bajoho raeromo mavego nasiroho bahi'i ioro'ioroho jemesi ujuohorëjo. Ëhi uënugoromo ri'örömo va'o sa'a göro ë hijade höjo.

² Sa'a göro va'oromo hijuvo gavade ö'i bajo urarue majaho rovamu gagorovo mu vaejajarue aho gemu uavade höjo: Va'iranoho mu muebejarue aribövihuro uënego ö'i baje gö i'imamego ujuuheho ruenëjo. Ujuuheho ruenëjamu ruehuro va'ade höjo. ³ Va'o mure höröjamu gavë'i rue mu muebejarue aribövihuro ë aho guduamoromo anoromo sihö'öjamu sionëro övemu rovade höjo. ⁴ Övemu rovamu gagorovo rue a börömhuro mu vaejajarue ae gö'o nugö'öjamu mure va'ade höjo. Va'o höröjamu gavë'i rue mu muebejarue aribövihuro ë aho simanore anoromo hesi örire mu sisë vaejare höjo. ⁵ Ëhi'amu mu arijo'ohuro mu vaejajarue ae gö'o nugö'öjamu mure va'ade höjo. Va'oromo höröjamu gavë'i mu muebejarue aribövihuro ë aho anamu guomade höjo. Anamu guomamugo mu arijo'ohuro hesi mu vaejajarue ae gö gö nugö'öbe rovade höjo. Nugö'ö'ego va'o mure hörö'ego ioro'ioroho ijahëro hisuebi'amo'i ioro'ioroho muo'amo barënövare höjo. ⁶ Ëhi'ojuvo hu'oho ae gemu jiade höjo. Éaho hesi harihu mabëhoho jiade höjo. Ijo tugohoi'mu arijo'ohuro uehorovoromo uvade höjo: Arue mu

muebejarue aribövihuro hu garomo uvo'a'aruëjo: Nöruare harihe hö uvoromo öhuni mae uehorovo'aruëjo. Ëhi uvoromo nugö'öjamu mure va'ade höjo. ⁷ Va'o höröjamu gavë'i ë mu muebejarue aribövihuro uarovare höjo: Arue rovaje ahuro hesi vavu hesi sionoho bae hesi höjo. Ëhuni ë'ego ano bamarëjo öhuro ave muoho noro baeröhe höjo. ⁸ Ëhi uarovonugoromo ë aho guduamoromo anoromo guomamu muro jiamu baeromo rori'o bu'öruomade höjo. Ëhi'are höjo.

⁹ Ëhi jië'oho mu arijo'ohuro diehi ë'a'ajëjo. Huro rueromo mu muebejarue aribövihoo i'ue bojëmiromo muo'amo'i ë muoho ae gö bojëmi'ajëjo jaburo mueberöhego. ¹⁰⁻¹¹ Röhu ave uhu jöho God-are surire jajivoromo uvë'e höjo: Munë javue vae'irögoro munë gemu bijönimoromo vuonugare höjo.

Vuonugaroho jaruvoho ë munëhuro javuoho nigemo'ego bibivoromo mae namijajëjo. Hesi Bada God-ro ëhi ë'ade höjo.

Ëho noro garomo uvarue höjo: God-ro mu mabëhe ë'ë'e höjo.

Ëjö God-are surire jajivamu adaharijoho jemë diehi'oromo ë hesi bëhoho bogo avoho baejarije höjo.

¹² Ëhi uëvamu hegorovo rue Jew rajo a masijohuro garomo uvareje: Iesuro a masijoho no biraguoromo öhuni uhu jöho jövajëjo. Jövajë uvoromo Iesu guduamo bava'ië'oromo ae aho'obëhe juhuonëmiromo vuonugo va'areje.

Iesuhu guaro berovojöro aehu tax jö ua gavarohoje.

¹³ Ëhi'amu aëro Pharisee aribövihoo o Herod-are aribövihoo rëmö'öjareje va'oromo Iesu sareramego huro jöe sisë'i jövoromo guaro berovoröhego. ¹⁴ Rëmö'öjamu va'oromo Iesu sarerisareriamiro uavareje: Tisajo. Iae no gavarue höjo ja a mae javego. O aho bogo juhuonëmijego. Ëhesi bëhoho jero no görömo ae böröme o bise'e javuajëromo jöe gö gö bogo röjahui'i God gemu uehorovoromo hesi örohemu mae röjahuijanue höjo. Ëhuni no jö harihe ua ga'ië'aruëjo tax jöho. Rome a börömohuro nosi sa'aho muebejego noro hu tax bojamijarue höjo. Noehu ëhi ë'aruoho na öhuro Jew rajo nosi jögoroho aharue höjo o bogajo. Na no bojami'ejarëjo o bogajo. ¹⁵ Bogajamu Iesuro gëromu uvadeje: Arue aribövihuro nasi örire ma-döemu mae ue ge'i a'i jabeli uhoho na ijumevo'i nimoromo majehijaruëromo uëvadeje: Jemë rabëni nasi dëho bijioho gevarujëjo gal'i na bejevego. Ajivë'e ijo baje gemu baruehego na gavöjo. ¹⁶ Gavöjamu barovareje. Barovamu garomo uëvadeje: Aveho rahuare nu ano'ohu'o ihoihu'o jajivë'e höjo. Jajivë'e höjamu uavareje: Rome a börömo hesi höjo. ¹⁷ Rome a börömo hesi höjamu Iesuro uëvadeje: Ëhuni Rome a börömo hesiroho öho hesi öroro bojami'i God-aro ho öho God-are öroro bojaminövorëjo. Ëhi uëvamu heromo jöe barëjëvadeje.

Iesuhu guaro berovojöro vuovë'e ariböviehu ri'örüomo'iröhe jö Sadducee ariböviehu hu ua gavarohoje.

¹⁸ Ëhi'amu iae Jew rajo a masijo ioro'iorohuro rovareje. Jabumë Sadducee jö uehorovarue aribövie jioruomadeje. Sadducee aribövihuro uehorovoromo uvoruoma-jeje: A vuovë'oho ijönöho bogo ri'ö'amo'i ma-ioro'iore gemu vuovo'ajëjo. Ëhi uvoruoma-jeje aribövihuro rueromo Iesu guaro berovojöro sarerisareriamiro uavareje:

¹⁹ Tisajo. Moses-ro jögore jajivoromo uövuë'e höjo: Aboji harihu'o rumo'e a vuovego diehi ë'iröhe öroho aviëhi höjo. Aehu vaboro masuromo vaboroho aboji harihu'oho bogo vaejë'e baruehu guomo'i vaboro nugë'oho hesi öhuro vuojiroho masuromo öhuro guomade ö hesi ihoru ujoho vaejaho'ajëjo. Moses-are jögoroho öhi höjo. ²⁰ Ëhi jië'ero iae ma-ö ömo'ömëremu ae aho'o 7 raromare höjo. Raromoromo muriohuro magonahoho masuvade höjo. Masuromo vaboroho aboji harihu'oho bogo vaejë'e baruoho guomade höjo. ²¹ Guomamu hesi vaboroho dorue hijamu ö göhuro vuojiroho

masuvade höjo. Masuromo vaboroho abozi harihu'oho bogo vaejë'e baruoho guomade höjo. Guomamu hesi vaboroho röhu maho dorue hijamu gagorovo ö göhuro vuojiroho masuvade höjo. Masuromo guomade höjo. ²² Ö ömo'ömo ioro'iorohu'o ähi gemuoho ë'obe rovare höjo. Ö ömo'öme 7 jabuhu ë magonahe gemuoho masube rovaroho ë magonahoho abozi harihu'oho bogo vaejë'e aho ma-vuovëvobe rovade höjo. Vuovobe ruejuvo barëjamu ijo tugoho'ioho ë magonahoho hu'o guomade höjo. Ähi'are höjo. ²³ Ähi ë'arohuni ehuni ave jöho no ua ga'ië'aruëjo. Jero uvanue höjo: Vuovoromo ri'ö'ejarëjo. Ähuni vuovë'e ariböviehu ri'örüuromoröhe majaroho ë magonahoho di ahu'o hi'a'ajëjo. Barue aho'o 7 masuvë'ego uavaruejëjo.

²⁴ Ähi uavamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Bogajo. God-are surire jöhu'o hahu mu vaeröhe darugohu'o jemë bogo avoho gavarujëro sisë'i uehorovoromo ue gevarujëjo. ²⁵ Ähesi bëhoho vuovë'ëro ri'örüuomo'iröhe maja rovë'iroho vaboroho baruoho bogo masurovo'i aneraehu ö'idöre ma-raromaruëhi ähi raromo'aruëjo. Ähuni ë magona-hehu di ahu'o hi'iröhe jö ue gevarujoho bëhi rumo'e höjo. ²⁶ Ejöho jemëro uvaruje höjo: Vuovë'e ariböviehu ri'ö'iröhe jöho sareri jöe höjo. Äho bogo sareri jöehu jio'i jö mae höjo. Ähesi bëhoho vuovoromo ri'ö'iröhe jöho Moses-ro God-are surire iae jajivë'e höjo. Ijo hisu vënehu ravade jö jajivadevare evare God-hu jövade jöho jajivoromo ave jöhu'o uvë'e höjo: God na Abraham Isaac Jacob ähi muebejëvaje ae jevajëjo. Jemë rabëni ë jö hesi bëhoho bogo avoho baejarije höjo. ²⁷ God-hu Abraham Isaac Jacob muebejëvaje jö hesi bëhoho jabumë vuovoromo bogo ioro'ioremuoho barë'i va'o raromego God-ro muebejëvaje höjo. God bogo vuovoromo ioro'ioremu barëjë'e aribövioho muebejëvo'ibejajo. A'i hu vuovoromo va'o raromarue aribövioho iae muebejëvaje höjo. Ähuni ae vuovoromo ioro'ioremu barëjaje hö uvarujoho äho sarerivarujëjo.

God-hu bojamuade jöho diho börömoho jiajoho aehu Iesu ua gavadohoje.

²⁸ Ähi uëvamu Jew rajo jögoru öri röjëhijarue ae gemuëro rueromo hejade Iesu'o Sadducee ariböviohu'o jö aho'ahamirovamu hejë'i röhu gavade Iesuro jö mae mana majëhijamu gagorovo Iesu uavadeje: Na ave jöho ua ga'ië'ajëjo. God-hu bojamuade jögore aho'o jio'amajoho di jöhuro jö ioro'iorohu iosirami'amoromo nuniroho höjo.

²⁹ Nuniroho höjamu Iesuro uavadeje: Nunire jö börömoho aveho höjo: Israel aribövihumë ave jöho hehëjo. Bada nosi God hu gemu börömoho höjo. ³⁰ Jasi dë vövöbajo'e aru'ahe uehore daruge aho'obëhe Bada jasi God ma-hu gemu bojaminëjo. ³¹ Ejöho nuniroho höjo. Röhu ë jö hesi bëhiroho aveho höjo. Jaehu jasi arijo'arije rajahirovanuëhi jasi ae gemuoho ähi rajahinëjo. Jögoru ioro'iorohu ë jö niö'ioho bogo iosirëmiromo masijoho jio'amo'i ë jö niö'ioho börömo maho jëvajëjo.

³² Börömo maho jëvajëjamu hegorovo rue jögoru öri röjëhijaje ahuro Iesu uavadeje: Tisa ja jö mae jövanuëjo. Jaehu uevanuoho: God ma-gemu jio'i god gö gö bogohöjo. ³³ Noehu dë vövöbajo'e uehore daruge aho'obëhe ma-hu gemu bojamiromo röhu nosi arijo'arije rajahirovaruëhi nosi ae gemuoho ähi rajahijë'oho äho ma-mabëhe höjo. O mi vënire bueromo God-are örire bojamijë'oho o suvuore gö gö hu bojamijë'oho äho ma-jianovajëjo.

³⁴ Ma-jianovajëjamu hegorovo Iesuro gavade rue aho simano mae uehorovoromo jövamu gagorovo uavadeje: Jaehu God-are aharire va'o hijego hahu muebejavo'iröhoho ja bogo rori'oho javo'i iae bëhiro javajëjo. Ähi uavamu hegorovo ae aho'obëhe jöe gö ua ga'ië'arohu juhuonivoromo vuonugareje.

Böröme namiromo ajamuaje a hesi jö Iesuhu röjëhi'i uë gëvadohoje.

³⁵ Vuonugamu Iesuro God-are osa börömore hiromo jögoroho röjëhijadeje. Röjëhiromo uëvadeje: Aveho hehéjo. Böröme namiromo ajëmi'iröhe a hesi jöho jövo'ië'ajéjo. Jew rajo jögoru öri röjëhijarue aribövihuro uvoruomaje höjo: Böröme namiromo ajamui'iröhe aho ma-David-are uje jio'a'ajéjo. Rabëni éhioho uvoruomaje höjo. ³⁶ God-are Aru'ahohuro jöho David-are simanore bojamamu jajivoromo uvë'e höjo:

Bada God-ro nasi Bada uavade höjo:

Nasi övo manö rojo hijego
ja'o muorovarue aribövihuro naro ruahö'öjëvego
hörëro vijuvo taemo'amo'irane höjo.

³⁷ Ëhesi bëhoho böröme namiromo ajëmi'iröhe a hesi jöho David-ro jajivoromo uvë'e höjo: Bada höjo. Bada hö uvadoho éhu'oho rabëni uvoruomaje höjo: Böröme namiromo ajamui'iröhe aho ma-David-are uje höjo. Ëhi uëvamu ae aho'obëhe huhu majëhijaje jöho heromo nimorohoruomadeje.

*Jew rajo jögoru öri röjëhijarue ariböviehu sareri'e mu vaejaruëhi aehu bogo éhi
ë'iröhego Iesuhu jövadohoje.*

³⁸ Ëhi'amu Iesuro jöho röjëhijuvo röhu uëvadeje: Jemëro Jew rajo jögoru öri röjëhijarue aribövihuro gë avohorëjo. Ëhesi bëhoho è aribövihuro jaburo jabisi sinohemu uehorovoromo niögu égobövie höru'o utahë'oho io'amoromo jijiharue éhi jië'e muoho nimirue höjo aëro gëromo rajëhijöro. O imo'amaruire va'ë'oho jaburo nimirue höjo aëro uvoruomoröhego: Jabumë a masijëro jijihajëromo rajëhiromo jejëmiruomoröhego. ³⁹ O God rajahijarue osare va'ë'oho o sörö i'i va'ë'oho a masijehu raromaruire è va'o raromo'i nimirue höjo. ⁴⁰ Raromo'i nimoromo magonaho doru jabisi bövihuro bise'oho éma ujuohëharue höjo. Ujuohoromo sarerivoromo pari égobövie jaguvarue höjo aëro gëromo uvojöro: Mu mae vaejaruëjo. Ëhi jië'e sareri'e muoho vaejaruego èhuni God-ro i'u börömo mae bojëmi'ajéjo.

Bövi bise'o rumo'e magonaho doruehu God-ni suvuoro ba'amade jöhoje.

⁴¹ Ëhi uënugoromo Iesuro God-are suvuoro bahijarue bëhire è va'o hijadeje. Hiromo uheriho'i gavadeje ae aho'obëhe ijo bajoho è io'amamu. Bövi bise'o marohë'e mae jië'e aribövie aho'obëhe jaburo rueromo ijo baje böröme ba'amoromo va'onövareje.

⁴² Ëhi'amu magonaho dorue gemuëro rueromo rövë'e ijo baje niö'i ba'amëvadeje. A'i è monioho ma-bise'e jiadeje. ⁴³ Ba'amëvamu Iesuro èho garomo hesi ijorajo ömo'ömohuro ruejöro uvëvadeje. Rovamu uëvadeje: Ëbövi bise'o marohë'e jië'e aribövihuro ijo baje aho'o io'amo'i arue bogo eni jië'e magonahohuro rövë'e ijo bajoho niö'i ba'amade höjo. Röhu God-ro èhi uvajëjo: God-are suvuoro io'amare a ioro'iorohuro bisemu bisemu io'amo'i è bogo eni jië'e magonaho doruohuro bövi mae ba'amade höjo. Na mae uëvajëjo. ⁴⁴ God-hu èhi uehorovaje hesi bëhoho è a ioro'iorohuro inömo marohë'e maëro jië'ëro ma-vituhemu bojami'i è magonahohuro inömo rumo'ëro jië'ëro hesi i iibejade monioho aho'o bojami barëjë'e höjo.

13

Aehu God-are amo börömo dadovoruomo'iröhe jö Iesuhu majëhijadohoje.

¹ Ëhi'onugoromo Iesuro God-are amo börömore jioromo va'amu gavë'i hesi ijorajo ömo'öme röhu ae gemuëro Iesu uavadeje: Tisa aruëroho gavëjo. God-are javu masijo vae'amarohu'o javu masijo hesi munëhu'o ma-mabëhe jio'amajëjo. ² Ëhi uavamu uavadeje: Ave munë javu masijoho na jemë gavarujëjo. Èjavuoho aho'obëhe aëro dadovoruomo'iramu munëho ahoromo sa'aro ruvebi barë nahonahovo'ajéjo.

Huë vavaeni börömo rueröhe jö Iesuhu majëhijadohoje.

³ Ëhi uënugoromo Iesuro va'oromo Olives Dahorure ajio hiromo gavadeje God-are amo börömoho anume jiamu. God-are amo börömoho anume jiamu Peter James John Andrew ého jaburo sivue ajio Iesu'o raromoromo uavareje: ⁴ Ave jöho majahuego hejarëjo. God-are javu masijehu rireromo'iröhego uövuanoho ého divare jio'a'ajëjo. O no mu rabe garomo uvo'ejarëjo: Ëhi jië'e muoho aho'obëhe rue'ië'ajëjo.

⁵ Rue'ië'ajëjamu uëvadeje: Gavë'iajo. Aëro sarerëmi'iramu guaro rireromëvo va'a'ajëjo. ⁶ Ae aho'obëhe rueromo sarerëmiromo uë'a'aruëjo: Nöruare ihoro rovajëjo. God-hu uevë'ëro böröme namiromo ajëmi'irode aho na jevajëjo. Ëhi uëromo ae aho'obëhe sarerëmi'iramu uvo'a'aruëjo: Mae-ëromo guaro rireromo'ajëjo. ⁷ O he'irarije muorovo jö ruenövo muorovonövamu hejë'oho nadi juhuonivorëjo. Öre gö bogojië'ëro éhi jië'e mu sisëho iae jio'a'ajëjo. Röhu sa'aho bövioho bise'oho evaroho bogo barë'i ého hesi majae göro jio'a'ajëjo. ⁸ Sa'ae göéro göhu'o muorovonövo a masijo ioro'iorohuro ioro'iorohu'o muorovonövo'aruëjo. Sa'ae dinö'e dinö'e jiajoho hijiohijiovo'amo'ajëjo. Sa'ae gö gö iruno'e bogojio'ajëjo. Ëhi jië'e huë vavaenoho rue'iramu mu sisëho bogo burëroho barë'i a'i magonahehu aevoromo raho'i hara'uaejëhi éhi aho aevoromo huë vavaene börömoho baebe va'oruomo'ajëjo.

⁹ Röhu gavë'i raromorëjo. Aëro guduamo ujuohëvo va'oromo jögoru muebejarue aribövi jabisi övore bojëmi'aruëjo. God rajahijarue osa göro göro é hisuebijëvo'aruëjo. Gavana o sa'are a masijo gö gö jabisi nunire rëmo'iramu nasi jöeni é riravo'arujëjo nasi jöho huruoho majëhi'i. ¹⁰ Röhu God-are jö maho aëro sa'ae dinö'e dinö'e majëhibe va'o barë'ajëjo. Ëmuoho urimoho jio hesi höjo. Bövi bise'o barë'iröhе majaho é hesi ijönö jio'a'ajëjo. ¹¹ Röhu jabuhu guduamo ujuohëvo va'amu a masijo jabisi nunire riravë'oho nadi uvorëjo: Na rabu jöe majëhi'ejöromo nurunurumorëjo. Nadi éhioho é'i a'i a masijo jabisi nunire riravo'irarije maja rovamu evare God-hu rabu jö jemesi simanore bojëmë'oho é jöho majëhirëjo. Éhesi bëhoho bogo jemëhu jöho majëhi'irögöro a'i God-are Aru'ahohuro jöho simanore bojëmi'iramu jemë é jöho majëhi'arujëjo. ¹² Röhu öhuro öho ae gö jabisi örire bojëminövo'aruëjo muo'amojöro. Vavuohuro abozi harihu'oho éhi gemuoho é'a'aruëjo. Abozi harihu'ohuro ri'öromo ae uë'iramu vëmu vavu'oho muo'amo'aruëjo. ¹³ O jemëhu na uehorovevarujohuni ae aho'obëhe jaburo jemesi örire nue huodëgoruomo'ajëjo. Röhu ae rahu biririvoromo mae uehorovevobe va'ojiuvo maja barë'iröhе maja rovë'iroho God-ro baejëvoromo manö bamëvo'ajëjo.

Mu sisë bëhe rueröhe jöhoje.

¹⁴ Röhu jemë ga'a'arujëjo God-are osa ijumaje sisëhuro maehu jiaje röhore éma nami'iramu. Ëjö Iesuhu majëhijadoho adahoromo avo'avoho gare. Amo Iesuro jö vituoho majëhiromo uëvadeje: Sisëhuro maehu jiajire éma namijamu gavë'oho ave Judea sa'are raromaruje aribövioharo huruomoromo dahoru'ero iojiomorëne. ¹⁵ Ae rahu javu dönö haradare raromë'oho abueromo osare inömoho nadi va'o ujuoho'i ma-huruomoromo va'orëne. ¹⁶ O mure raromë'oho nadi vuonorö'ö va'o niögoho ujuoho'i ma-huruomoromo va'orëne. ¹⁷ Röhu é huë vavaeni rue'iröhе majaroho dë'e magonahohu'o abozi harihu'o inino jio'amë'e magonahohu'o jabumë vaevë'oho diehi huruomoruomo'ajëjo. ¹⁸ Röhu God ua garëjo huro ajëmego éhuro aho niohijo majaroho bogo huruomo'iröhе höjo. ¹⁹ Rabëni hesi bëhoho evare majaroho huë vavaene bogo bise'o vadu'oho rue'a'ajëjo. Ëhi jië'e huë vavaenoho urimo God-hu sa'a bövi bise'o bamadevaroho bogojobe ruejuvo ro jaruvo majahu'o éhi jië'e huë vavaenoho bogohöjo. O ijönöhu'o bogojio'i é majaho gemu börömoho jio'a'ajëjo. ²⁰ Éhuë vavaeni maja égobövi jiajoho God bogo tarioromo bunemuoho bamö'ibejajo aho bogo

biririvoromo raromo'ibejajo. A'i God-ro hesi baejëvade aribövioho uehorovëvoromo ë majaho tarioromo bunemu bamo'i uvë'e höjo.

²¹ Ëhi jiamu ae göehu uëvë'oho: Aveho ro gahëjo. O arueho va'o gahëjo. God-hu uavë'ëro böröme namiromo ajamui'iröhe aho aviae o aruae hö uëvë'oho nadi maho uehorovorëjo. ²² Ëhesi bëhoho rabëniajo. Ae aho'obëhe rueromo sarerëmiromo uëbe va'a'aruëjo: God-hu uevë'ëro böröme namiromo ajëmili'irode aho jevajëjo o jö God-aro baeromo majëhijaje ae jevajëjo. Sarerëmiromo ëhi majëhiromo bogo gavarue mu masijoho vaenövo'aruëjo eni jëvego God-hu söjëvade aribövioho sarerëmego rireromo'iröhego. ²³ Röhu jemëro avoho mueberovorëjo. Ijonö jioröhe jöho na urimo majëhijë'e jevajëjo. Ëhuni sareri'e jöho nadi maho uehorovorëjo.

God-are A Maehu rueröhe jöhoje.

²⁴ Röhu ë huë vavaeni majaho barë'iramu evare maja nunoho ramoramovoromo manaeroho duorohoromo ²⁵ jijoho sisërë'amoromo ö'idöre inömoho aho'o arua anumiae va'o'amo'ajëjo. ²⁶ Ëhi'o'iramu sa'are raromarue aribövihuro ae aho'obëhe ga'a'aruëjo God-are A Maho naro darugo'o aji'o börömo mae baeromo suere ruvebi'iramu. ²⁷ Ruvebiromo nasi aneraho rëmö'o'iramu ro God-hu söjëvade aribövihuo gagovëvo'aruëjo. Arua anumiae sa'ae dinö'e dinö'e maja rojomajire beva'ajire jioruomajoho gagovëvo'aruëjo.

Mesehu gumutivego Jew rajo jabesi vama maja dunovaje uhu jöhoje.

²⁸ Röhu meso hesi uhu jöho heromo bëhoho avoho uehorovorëjo. Gavaruje mesoho gumutivoromo rahego garomo evare jemë uvaruje höjo: Jew rajo nosi vama majaho iae dunovajëjo. ²⁹ Ëhesi bëhoho jemë galirarije naehu uëvodëhi mue gö gö rovamu gavë'iroho uvorëjo: Ëmajaho iae rovajëjo. ³⁰ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ave jaruvore raromarue aribövihuo jemë bogo vuovo barëjë'iro evare naehu uëvaje mue aho'obëhe rue'a'ajëjo. ³¹ Ö'idöe sa'ae bövie bise'e barë'i nasi jöho gemu bogo barë'ajëjo.

Iesuhu vuonorö'o rueröhe maja no bogo gavarue jöhoje.

³² Röhu ë majaho divare jio'iröhoho aho bogo gavaruejëjo. Ö'idöre raromarue anerahu'o Harihoho na'o bogo ga'i hesi Vavuohuro gemuëro gavajëjo. ³³ Avoho mueberovorëjo. Gavë'iajo. Jemë'o ë majaho bogo gavarujëjo. ³⁴ Ëhesi jöho uhu'e majëhi'ië'ajëjo avoho he'irarijego. Ae gemuëro öre gö va'ië'ajëjo. Amore jioromo va'ië'iroho hesi mu vaejaharue aribövihuo ae gö gö mue gö gö bojëmibe va'a'ajëjo jaburo simane vaeromo ë muoho muebejaho'iröhego. Bojëmibe va'oromo hesi osa ojo muebejaje aho ua'a'ajëjo: Ojoho avo'avoho muebenëjo. Osa arijo'ohuro ëhi ë'a'ajëjo. ³⁵ Ëhesi bëhoho na ë osa arijo'oho va'ëne jevajëjo. Na divare vuonorö'o rue'irodoho jemë bogo gavarujëjo. Nani vö'ö'e o vahi riri'e o sisonuvo'i titimo'iramu o sisonuvo'iramu rue'ejëjo. Jemë bogo gavarujëjo. Ëhuni muoho avo'avoho mueberëjo. ³⁶ O bogo nuni jioromo mu avoho muebejë'oho nani na ma-majioho rue'i ga'ejëjo jemë momorö'o uro'amë'e jëvo'iramu. ³⁷ Na jemë uëvajëhi ae aho'obëhe ëhi gemuoho uëvajëjo: Nune jioromo muoho avo'avoho mueberëjo.

14

Jew rajo a masijehu Iesu ano'i jö mevare jöhoje.

¹ Iae God-hu Vörö Tugohade Sörö o I Dë Huaje Oso Rumö'e Sörö jiamëhi i'iröhoho jio'i röhu jaruvëhi priest masijihu'o Jew rajo jögoru öri röjëhijarue aribövihuo'öho jaburo öre nahareje Iesu saginiëri guduamoromo ano'iröhëro. ² Öre nahoromo uarovareje: Sörö majaroho bogo guduamo'ejarëjo aëro göromo no'o muorovojoëni.

Magonahe gemuehu ridi'e jovehu Iesuare simanore otehodivade jöhoje.

³ Ëhi'amu Iesuro Bethany amore rueromo sino jomo'e ae Simon-are osare ro hiromo ie ijadeje. Ie ijamu gagorovo magonahe gemuëro munë huono mabëhe baeromo rovadeje. Ëhuono gagore ridi'e osoho jië'e jiadeje. Osoho bogo jovo'oho buarohë'e maoso maemu jiadeje. Oso iohoho nard jiadeje. Röhu hesi manaho bogo bise'o vadu'oho jiadeje. Magonahohuro ë munë gagore jiaje osoho barueromo munëho hahovoromo Iesuare simanore otehadeje. ⁴ Simanore otehamu gagorovo ae göëro göëro dë vörönëgamu jö sisë atoromo uarovareje: Ëmagonahoho rabëni osoho ëma otehö'øjajëjo. ⁵ Aro imo'ibejarëjo 300 kina iosiramijë'e manaho bövi mae bae'ibejarëjo. Ëmanaho baeromo bövi bise'o rumo'e aribövioho suvuorëmi'ibejarëjo. Ëhi jië'oho iae mae jio'ibejajo. Röhu huro ëma otehö'øjade höjo. Ëhi uarovoromo magonahoho birevareje.

⁶ Birevamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Ëmagonaho birevarujoho vuonugohëjo. Jemë rabëni magonahoho huë vavaenoho bojamijaruëjo. Huro na mabëhe avohevë'e höjo. ⁷ Bövi bise'o rumo'e ariböviohuro jemë'o raromobe jijiho'aruëjo. Jemesi nimoromo jabumë ajëmijë'oho iae jemë eni jëvaje höjo. A'i naro jemë'oho bogo hibe juvo'ejöjo. Ijonö ëhi avohevo'irarijoho bogo eni jëvo'ajëjo. ⁸ Ëmagonahohuro rabe eni jiadoho ëho nasi örire mae avohevade höjo. Mae avohevorumo oso nasi sinore otehade hesi bëhoho nasi sinohu avohehade höjo ëhuro nasi sinohu mae jevego aëro hure bamevoruomoröhego. ⁹ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Sa'ae dinö'e dinö'e aehu nasi jö ma majëhube jijihë'iroho ë magonahehu ë'ade jöhu'o majëhube jijiho'aruëjo aëro hu mae uehorovoruomoröhego.

Judas-hu Iesuni Jew rajo a masijo hiruëmade jöhoje.

¹⁰ Ëhi'amu Iesuare ijomaje 12 röhu gemuëro Judas Iscariot-ro va'oromo priest masijoho uëvadeje: Jemë négë'oho na Iesu jemesi övore bojëmi'ejöjo. ¹¹ Bojëmi'ejöjamu hegorovo nimorohoromo uavareje: Iae mae höjo. Ëhi jië'oho no ijo baje mana bojamijë'ejarëjo. Ëhi uavamu hegorovo Judas-ro öre nahadeje Iesu jubesi övore bojëmi'iröhëro.

God-hu Vörö Tugohade Sörö Iesumëhu ijare jöhoje.

¹² I Dë Huaje Oso Rumo'e I ibe va'iröhe majaho aevoromo rovadeje. Aevoromo rovaje majaho rue'ego Jew rajero sheep harihoho muo'amonövareje God-hu Vörö Tugohade Söröho i'iro. Amo ë majaho rovamu gagorovo Iesuare ijomajoho jaburo Iesu uavareje: Ja nagajoho no dinö'e va'oromo söröho avohaho'ejarëjo.

¹³ Avoho'ejarëjamu Iesuro hesi ijomajoho niö'i uëvadeje: Jerusalem amo börömoro va'orëjo. Va'i ga'a'arujëjo aëro jovo'e ramaho simanëro baeromo ro birohëvo'iramu. ¹⁴ Ro birohëvego va'oromo ga'irarije hu di osare rumo va'ego gagorovo jemë'o ë osaro va'oromo osa arijo'oho uarëjo: Tisahuro uvade höjo: Osaho dinö'e höjo naehu nasi ijomajoho jabu'o gemu mae sörö i'irodoho. Ëhi uarëjo. ¹⁵ Ëhi ua'iramu osa arijo'ohuro jemë hu'iraejëvoromo vuahure ajiomoromo döre osa börömoho röjëhi'a'ajëjo. Röjëhi'iramu ga'a'arujëjo maratue bövie bise'e eni avohoromo bahijë'e jio'iramu. Ëhi jiamu gavë'iroho ë dirö'oro söröho avohorëjo jemë'o no'o ë i'iröhe.

¹⁶ Ëhi uëvamu rue ae niö'iohuro ri'oromo Jerusalem va'areje. Va'oromo gavare Iesuhu uëvadëhi bövioho bise'oho ëhi jiamu gagorovo söröho avohareje.

¹⁷ Ëhi'amu vahiomadeje. Vahiomamu gagorovo Iesuro hesi ijomaje 12-ho jabu'o gemu mae rovadeje. ¹⁸ Rueromo ioho ijë'i Iesuro uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Jemë ae gemuëro na bijönegarue aribövi jaburi övore bojëmi'anuëjo. Ëaho ja aviae na'o ie ijanuëjo. ¹⁹ Ie ijanuëjamu hegorovo jaburo uehore gö gö baeromo ae gemuëro gemuëro uavareje: Na bogo ëhioho ë'ejöjo. Na na mae uavajëjo.

²⁰ Mae uavajëjamu hegorovo uëvadeje: Ae aho'obëhe 12 röhu gemu naehu i hevöre ba'amo'ego hu'o gemuore ba'amaje ahuro ë mu sisëho vae'a'ajëjo. ²¹ God-are surire jajivarëhi hesi A Maho na ëhi guomevo'ajëjo. Röhu na bijönegarue aribövi jabesi övore bojëmi'iröhe aho vaevë'oho sisërë'ajëjo. Ëaho bogo raho'ibejajo ëhuro mae jio'ibejajo.

Sino'o kö'o aevoromo ijare jöhoje.

²² Ëhi uenugoromo ioho ue'ahoromo Iesuro ioho baeromo God mae uanugoromo ato'atovoromo hesi aribövioho suvuorëmiromo uëvadeje: Baehëjo. Aveho nasi sine höjo. ²³ Ëhi'onugoromo enatuore jovoho baeromo God mae uanugoromo bojëmadeje. Bojëmamu ae aho'obëhe ë jovoho ibe rova'areje. ²⁴ Ibe rova'amu Iesuro uëvadeje: Aveho nasi köe höjo. Ae aho'o jemesi jöëni köho rovevoromo guomevo'ajëjo. Guomevo'iramu ëhuro God-hu jemë muebejëvo'iröhe jögoroho marë'ajëjo. ²⁵ Röhu ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Na ijoho ö'i bajo jovoho bogo i'ejöjo hujeji ëho majaho rovego evare na God-hu muebejaje öri ari'ere hiromo ö'i bajo jovo i'oho i'irodëni. ²⁶ Ëhi uenugoromo God rajahijarue jöho ioruomoromo suorovo va'oromo Olives Dahirure iojomareje.

Peter-hu Iesu gavaje jö a subivëhoröhe jö Iesuhu majahijadohoje.

²⁷ Olives Dahirure iojomoromo Iesuro hesi aribövioho uëvadeje: Jemë ae aho'obëhe nasi örire mae uehorovevarujoho vuonugo'i remo va'a'arujëjo. Ëhesi bëhoho God-are surire jöho jajivoromo uvë'e höjo: Sheep muebe'amaje aho God naro ano'ejöjo. Ano'iramu huhu muebe'amade sheep-oho jaburo arua anumiae va'o'amo'ajëjo. God-are jö jiajëhi ëhi remo va'a'arujëjo. ²⁸ Remo va'iramu guomoromo ri'önugoromo naro urimo Galilee va'ejöjo. Jemë ijore ö'a'arujëjo. ²⁹ Ëhi uëvamu Peter-ro ri'öromo uavadeje: Nani a ioro'ioroho jasi örire uehorovaruoho vuonugo'i ramo va'a'aruëjo röhu na bogo ëhioho ë'ejöjo. ³⁰ Bogo ëhioho ë'ejöjamu Iesuro Peter uavadeje: Ëhi uevanuëjo röhu ave jöho na jö mae ua'ië'ajëjo. Jaruvo vahire kökörökoho bogo urimoho vae niö'i uvë'e jero urimo vae niö'i gemu ae uë'a'anuëjo: Na Iesu bogo gavaje höjo. ³¹ Ëhi uë'a'anuëjamu hegorovo Peter-ro ma-darugo'o uavadeje: O na bogo ëhioho ë'ejöjo. Aehu anegamu ja'o gemuore guomo'ië'iroho na bogo ëhioho majëhi'ejöjo. Bogo majëhi'ejöjamu Iesuare aribövi ioro'ioroho aho'o jabu'o ëhi gemuoho Iesu uaruomadeje.

Iesuhu Gethsemane sa'are hiromo God-are örire ëninamijade jöhoje.

³² Ëhi uanugoromo Iesu'o hesi ariböviohu'o va'oromo öri ari'o ihe Gethsemane rovareje. Rueromo Iesuro uëvadeje: Avehuro raromohego na aruëre va'oromo God-are örire jöe jövöjo. ³³ Ëhi uenugoromo Peter James John ëhi sö ujuoho va'oromo hesi dë vövöbajo'o uhure huë vavaene aho'o rovamu sisë maro nurunurumadeje. ³⁴ Nurunurumoromo uëvadeje: Na sisë maro huë vavaene baejevajëjo. Ëhuro guomevo hesi höjo. Ëhuni nadi momorö'ö'i ma-nune jioromo na'o gemuoro avoho mueberovë'e raromohëjo.

³⁵ Ëhi uenugoromo rori'o ëgo'o va'oromo sa'are behumoromo God ëninamijadeje ëhuro eni jiego vi'ehoho bogo bae'iröhëni. ³⁶ Ëninamiromo uavadeje: Apo mue aho'o vae'iranoho ja eni javajëjo. Ëhuni i'ue huë vavaene nasi örire rovajoho ahego na bogo bae'iröjo. Röhu naehu nimajoho nadi ë'i jaehu nimanüëhi ëhi ë'onëjo.

³⁷ Ëhi ëninaminugoromo vuonorö'ö rueromo gavade hesi ae niö'i gemu momorö'öjamu gëgorovo Peter uavadeje: Simon-ajo. Rabëni niavanuëjo. Majae mabunemu nune jioromo mueberovë'e hil'iranoho ja diehi'oromo bogo eni javajëjo.

³⁸ Jemëro nune jioromo mueberomo ëninamihego God-ro ajëmego Satan-ro bogo

dinëmego ëhuro bogo bejëvo'irajo. Jemesi aru'ahoho mu mae vae'i nimo'i jemesi sino haho'oho u'uhë'e höjo.

³⁹ Ëhi uënugoromo röhu maho va'oromo urimo ëninamiromo uavade jöe gemuoho ëninamijadeje. ⁴⁰ Ëninaminugoromo vuonorö'ö rueromo gavadeje jabumë nunëhimo'amo'ego momorö'öjamu. Rueho jaburo momorö'öjë'lëro ri'öromo Iesuare örire jö mana ua'iröhoho dadivëvadeje.

⁴¹ Dadivëvamu Iesuro urimë'i vae niö'i va'oromo ëninamijadaho röhu maho va'oromo ëninamijadeje. Ëninaminugoromo rueromo uëvadeje: Jemë diehi'oromo ma-momorö'öemu momorö'öjarujëjo. Iae mino'ëjo. Iae barëjajëjo. Majaho mami'e rovë'e höjo. Aëro God-are A Maho na bijönegarue aribövi jabesi övore bojëmi'ie'ajëjo. ⁴² Ri'öromo go va'ohego va'arëjo. Gahëjo. Na bijönegarue aribövi jabesi övore bojëmi'iröhe aho rovajëjo.

Iesu guduamare jöhoje.

⁴³ Ëhi uëvamu gavë'i Judas rovadeje. Iesuare ijomraje aho'obëhe 12 röhu Judas hu'o jabsi ae gemuoho jiadeje. Judas rovamu ae aho'obëhe siravae kepatae ujuohoromo hu'o rueruomadeje priest masijohu'o Jew rajo jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'o a duvaho ioro'iorohu'o ého jaburo rëmö'öjë'lëro. ⁴⁴ Röhu urimë'i è sareri'e aho Judas-ro è aribövioho uëvadeje: Ga'irarije naro di aho dudöhamu gavë'oho uvorëjo: Iae Iesu höromo guduamoromo hu'iraeromo avoho muebebe va'orëjo.

⁴⁵ Judas-ro ëhi uëvë'ëro huro rueromo ma-burëro ro Iesu jejamiromo Bada uavë'i dudöhadeje. ⁴⁶ Dudöhamu gavë'i è ariböviohuro Iesu guduamareje. ⁴⁷ Guduamamu ae gemu Iesuare bëhire namijadohuro hesi kaejöho jijöromo priest börömo hesi mu vaejaje aho anoromo hia'oho tariö'öjahadeje.

⁴⁸ Ëhi'amu Iesuro è rueruomade aribövioho uëvadeje: Aveho na bogo vajiohu'e anano'e aehu jevajëjo. Jemë rabëni siravaho kepataho ujuohoromo guduamevo'i rovarujëjo. ⁴⁹ Mami'e majae aho'o naehu God-are amo börömore hiromo God-are jö hesi öri a röjëhinövodoho jemë evaroho bogo guduamevariye höjo. Röhu jemëhu vaejaruje muoho è hesi jö God-are surire jajivarëhi muoho ëhi jioröhego ëhuni ave muoho rovë'e höjo. ⁵⁰ Ëhi uëvamu hesi ijomraje aho'obëhe hu nugo'i huruomoromo va'areje.

⁵¹ Va'amu a i'e gemuëro niöge hane gemu ruohë'e Iesuare ijore va'adeje. Iesuare ijore va'amu aëro guduamol'ia'amu ⁵² niögoho jaho bu'önugoromo dë'ahobatëremu ju'ebiromo va'adeje.

Iesu Jew rajo a masijo jabesi nunire namijade jöhoje.

⁵³ Ëhi'amu Iesu hu'iraeromo priest börömo hesi osare rovareje. Ëosare priest masijoho a duvaho ömo'ömoho jögoru öri röjëhijarue aribövioho è aribövioho aho'obëhe jaburo è gemuoro gagovareje. ⁵⁴ Iesu priest börömo hesi osare barovamu Peter-ro arue riribövire Iesu rihiomoromo priest börömo hesi osare rovadeje. Rueromo osare rumo va'oromo abo osa ririre ruë numë javue vae'i riroho ma-va'oraho nugarire è va'oromo priest hesi mu vaeruomaje ariböviohu'o gemuore hiromo vënoho jurovadeje. ⁵⁵ Ëhi'amu priest masijohu'o a masijo ioro'iorohu'o ae nahareje jaburo huruoho majëhiromo uëröhego: Iesuro ëhi jië'e mu sisëho vaejamu gavare höjego heromo Iesu anego guomoröhego. Nahareje röhu jö sisëho bogo birohareje. ⁵⁶ Ae aho'o sarerëmiromo Iesuare jö sisëho majëhiromo ae göëro göëro jöe gö gö majëhijareje.

⁵⁷ Ae göëro göëro jöe gö gö majëhijuvo a ioro'iorëro ri'öromo sarerëmiromo Iesuare jö sisëho huruoho majëhiromo uëvareje: ⁵⁸ Ëahuro ëhi uvavohijajo: Ave God-are javu börömoho naro dadovo'ejöjo. Dadovoromo majae niö'i gemu hesi uhure javu i'oho vae'ejöjo. Urimore javuoho aëro övëro vaejare höjo. A'i ijore javuoho ého bogo övehu

vaejë'oho jio'a'ajëjo. Ëhi uvade höjo. ⁵⁹ Jöho ëhi majëhijareje röhu jabu'o jöe bogo gemuoho majëhi'i ae göëro göëro jöe gö gö majëhijareje.

⁶⁰ Jöe gö gö majëhijamu hegorovo priest börömhuro ri'öromo ae aho'obëhe jabisi nuninö va'o namiromo Iesu uavadeje: Na ja jö mana uö'iranoho bogojavajëjo. Aehu jasi jö sisë majahuijaruoho na ého mae o sarere höjo. ⁶¹ Mae o sarere höjamu Iesuro jöho bogo mana ua'i ma-jörume namijadeje. Jörume namijamu priest börömhuro röhu mahö jöe gö bu'öromo bijioho garomo uavadeje: Böröme namiromo ajamuijanue aho na ja javajëjo. Na ja noehu rajahijarue A hesi Harihoho javajëjo. ⁶² Javajëjamu uavadeje: Iae na è aho jevajëjo. Röhu u'emu jemëro ge'a'arujëjo God-are A Maho naro darugo eni jië'e A hesi övo manö hi'iramu. Ö'idöre jio'amaje suehu'o gemu mae ruvebi'iramu. ⁶³ Ëhi uavamu hegorovo rue priest börömhuro hesi niögoho dadovoromo uëvadeje: Iae eni jië'e höjo. A göho rabëni rueromo hesi jöho huruoho majahuijörajo. Iae no eni hejë'e javuajëjo. ⁶⁴ God-are iho ijumajoho jemë'o iae hejarujëjo. Ëhuni jemë diehi uehorovarujëjo. Diehi uehorovarujëjamu uavareje: Jö sareri'e aego ano'iramu guomo'a'ajëjo.

⁶⁵ Ëhi uanugoromo a ioro'iorëro ri'öromo Iesu sabëro ödivoromo nunoho tugoha-horomo övo mugö mugöëro anareje. Anoromo sivoromo uavareje: Na jö God-aro baeromo majëhijaje ae jevajë uövuanue javaje ëhuni anagare aribövi jabisi iohoho huruoho majahuijego hejarëjo. Ëhi uavamu Iesu atovarue aribövihuro Iesu baeromo sisë maro ano'i arijareje.

Peter-hu Iesu gavaje jö a subivëhade jöhoje.

⁶⁶ Ëhi'amu Peter-ro anume aehu raromaruire è hijadeje. Hijamu priest börömo mu ajamijarue magonahoho röhu gemuëro rovadeje. ⁶⁷ Rueromo gavade Peter hiromo vëne jurovamu gagorovo érimahoromo uavadeje: Ja'o Nazareth amo rajo ae Iesu'o gemu mae javade höjo. ⁶⁸ Javade höjamu Peter-ro magonahoho sareramiromo uavadeje: Jaehu jövänue jö hesi bëhoho na bogo garomo bogo hejajëjo. Ëhi uanugoromo ojonö va'o namijadeje. [Namijamu kököröke uvadeje.]

⁶⁹ Amo Peter-ro ëhi namijamu gagorovo priest börömo mu ajamijaje magonahohuro Peter garomo hesi bëhire riravarue aribövihuro uëvadeje: Ëaho Iesuare aribövi jabisi ae gemuoho höjo. ⁷⁰ Iesuare aribövi jabisi ae gemuoho höjamu Peter-ro röhu mahö sareramiromo uavadeje: Na bogajo.

Ëhi uavadoho ririvanovamu bëhire riravaroho jaburo Peter uavareje: Iae mae-ëjo. Iesuare aribövi jabisi ae gemuoho javajëjo. Ja'o hu'o Galilee sa'a raje jëvë'ego ëhuni uavaruejo. ⁷¹ Uavaruejamu Peter-ro uëvadeje: Na jemë sarerëmijë'oho i'ue baejöeni ëhuni na jö mae uëvajëjo. Jemëhu uevaruje aho na bogo gavaje höjo. ⁷² Bogo gavaje höjamu gavë'i kököröko urimo vae gemu uvadoho röhu mahö uvadeje. Uvamu hegoro Peter-ro uehorovoromo uvadeje: O mami'e Iesuro uevade höjo: Kökörökoho bogo urimoho vae niö'i uvë'e jero urimo vae niö'i gemu ae uë'a'anuëjo: Na Iesu bogo gavaje höjo. Ëhi uehorovoromo sisë maro nivadeje.

15

Iesu Pilate-are nunire namijade jöhoje.

¹ Iae sisonuvo'ia'amu gagorovo priest masijohuro a duvaho ömo'ömohuro Jew rajo jögoru öri röjëhijarue aribövihuro jö mevarue a masijo ioro'iorohuro ého jaburo gemuore gagovoromo jöe mevoromo uvoruomadeje: No Iesuare örire ëhi ëhi è'ejarëjo. Ëhi mevoromo eni jiamu gagorovo Iesu tövoromo bava'oromo Pilate-are övore bamarëje. ² Bamamu Pilate-ro Iesu uavadeje: Na ja Jew rajo jabisi a börömoho javajëjo. Javajëjamu Iesuro uavadeje: Èjöho jero jasi jövänuejo.

³ Ëhi uavamu priest masijohuro Pilate sareramiromo Iesuare jö sisëho aho'obëhe huruoho majahijareje. ⁴ Majahijamu Pilate-ro Iesu röhu maho jöe ua garomo uavadeje: Jasi jö sisë aho'obëhe majehijaruoho ja hejanuëjo. Na ja jö mana majëhi'iranoho bogojavajëjo. ⁵ Bogojavajëjamu Iesu jöho bogo mana majëhamu Pilate-ro uvadeje: Diehi'oromo jöho bogo jövajëromo tiøjadeje.

Iesu anego guomojöro Pilate-hu uëvade jöhoje.

⁶ Röhu God-hu Vörö Tugohade Sörö maja rovë'iroho savoji gagore raromarue aribövioho di aho jiovo nugö'öjöro aehu uvoruomë'oho Pilate-ro ë aho jiovo nugö'önövadeje. ⁷ Röhu ae gemu hesi ihe Barabbas savoji gagore hijadeje. Urimë'i sa'are a masijohu'o muorovare majaho jiamu ae aho'o sa'are a masijohu'o muorovoromo ae muo'amareje. Ae muo'amë'ero savoji gagore raromareje. Röhu ae gemu Barabbas jiadeje. ⁸ Barabbas savoji gagore hijamu amonö gagovoromo riravare aribövioho ae aho'obëhe jaburo rueromo Pilate uavareje: Savoji gagore raromaruoho noehu uavego jiovo nugö'öjahuanuëhi ëhi ë'onëjo. ⁹⁻¹⁰ Ëhi ë'onëjamu Pilate-ro gëromo uvadeje: Iesuare ihoho bövie jië'ego priest masijohuro dë vörönégamu nasi övore bojemijare hö uvoromo uëvadeje: Na jemë négajëjo naro Jew rajo jemesi a börömoho jiovo nugö'öjöro.

¹¹ Ëhi uëvamu priest masijohuro ae aho'obëhe biririvoromo dinëmijamu hegorovo jaburo uvoruomadeje: Iesu vuonugo'i Barabbas jiovo nugö'öjëjo. ¹² Ëhi uvoruomamu hegorovo Pilate-ro uëvadeje: Ëhi jië'oho jemëhu uvarujoho: Jew rajo nosi a böröme hö uvaruje ë aho na diehi'o'ejöjo. ¹³ Diehi'o'ejöjamu uvoruomadeje: Korosioro anego guomajo. ¹⁴ Guomajamu Pilate-ro uëvadeje: Rabëniijo. Diehi jië'e mu sisë vaejë'e höjo. Vaejë'e höjämu ma-darugo ma'e uvo'i arijareje: Korosioro anego guomajo. ¹⁵ Guomajamu hegorovo Pilate-ro ë aribövioho aho'obëhe sanuëmi'i nimamu Barabbas jiovo nugö'öjadeje. Barabbas jiovo nugö'ö'l Iesu hisuebijöro uënugoromo uëvadeje: Ave aho bava'oromo korosioro anohego guomajo.

Muorovo ariböviehu Iesu sivare jöhoje.

¹⁶ Ëhi uëvamu rue muorovo ariböviohuro Iesu hu'irae bava'oromo gavanare osa börömore va'areje. Osa börömo hesi ihoho praetorium uvonövareje. Va'oromo jabesi muorovo ariböviohuni jöe nugö'öromo uëvareje: Jemë aho'o avehuro ro gagovohëjamugo ro gagovareje. ¹⁷ Gagovoromo Iesu sivo'irögoro sa'are a masijehu kavuë'e niögu égo io'amoromo mu vaejarue ëhi jië'e niögoho Iesu ba'amahareje. Ba'amahoromo a masijehu bosö didi'arue ëhi jië'e bosöho Iesuare simanore didi'ahareje. Röhu bogo inömo maho baeromo bosöho avohaho'i bibë'e ijo hisuoho ujuhoromo huoromo simanore ba'amahareje. ¹⁸ Ëhi'onugoromo sivoromo jejamiro uavareje: Jew rajo jabesi börömoho vaevë'e hijanuëjo. ¹⁹ Vaevë'e hijanuëromo ijahëro simanore anoromo sabëro ödivoromo éma sarere ague aho raramoromo rajahijareje. ²⁰ Ëhi sivoruomoromo niögu égoho jijövaho'i hesi niögu maho io'amahoromo osare jioromo hu'irae bava'areje korosire ano taemo'i.

Iesu korosire ano taemare jöhoje.

²¹ Bava'oromo örire va'ihö gavareje ae gemu hesi ihe Simon muro jië'ero rovamu. Röhu Simon hu Cyrene sa'a rajo ae jiadeje. Hu Alexander'o Rufus'o jabesi vavue jiadeje. Amo Simon-ro örire rovamu gagorovo muorovo ariböviohuro hu garomo övëro bijimö'öromo uavareje: Ave a hesi korosioho baeromo va'ëjo. ²² Baeromo va'ëjamu ejëhoromo baeromo jabumë aho'o va'aroho ajiomoromo sa'a ihe Golgotha nosi huëhu huotovë'oho simano gijo va'ëne sa'are ë ajiu suorovareje. ²³ Suorovonugoromo wine jovohu'o myrrh osohu'o buaroharoho Iesu bojamareje hesi vi'ehoho bisemu

u'uhoröhego. Bojamamu juahämädeje. ²⁴ Juahämämu korosire ano taemareje. Ano taemoromo hesi niögoho adovoromo ajajovareje gal'i di aho di niögoho bae hesi jiego. Ajajovonugoromo niögoho ujuohareje. ²⁵ Röhu Iesu korosire ano taemare majaho 9 o'clock sisonu'e jiadeje. ²⁶ O Iesuare jö sisëho jajivoromo éhi uvë'e jiareje: Ave aho Jew rajo jabesi a börömoho höjo. ²⁷ Röhu aëro anano'e vajiohu'e ae niö'i jabu'o korosire ano taemëvoromo göho ruëhi Iesuare övo manö göho viëhi övo adonö éhi amëvareje. ²⁸ [Amëvamu Iesu ë a sisë niö'i jabesi ririre korosire iromadeje. A sisë jabesi ririre iromadohuro éhuro éhi é'iröhego God-are surire jö aehu jajivadëhi iae éhi jiadeje. God-are surire jöho jajivoromo uvë'eje: Aëro uvoruomë'e höjo: Hu jö ahoruomaje ariböviohu'o gemuore höjo.]

²⁹ Éhi'amu aëro rova'ë'i uvane hijohijovoromo sivoromo uvoruomonövadeje: Asë'e sareri ae javajëjo. Jero uvane höjo: Naro God-are osa börömoho dadovoromo majae niö'i gemu hesi uhure röhu maho vae barë'ejöjo. ³⁰ Éhi uvë'e javaje éhuni jasi sinoho ajamirovoromo korosire javajoho ruvebijëjo. Sivoromo éhi uvoruomadeje.

³¹ Jabuhu sivarëhi priest masijohu'o jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'o éhi sivoromo uarovareje: Éahuro uövuade höjo: Naro a ioro'ioroho ajëmego marëjëvaje höjo. Éhi uövuade höjo röhu hesi sino ajamirovë'oho hu bogo eni höjo. ³² Huro uövuade höjo: Böröme namiromo jemë ajëmaje aho na jevajëjo. Israel rajo jemesi börömoho na jevajëjo. Éhuni nadi'ego hu korosire jioromo ruvebijego no garomo hu mae uehorovarëjo. Éhi uarovamu ë ae niö'i hesi bëhire korosi'o amëvare aho jabu'o Iesu sivareje.

Iesu guomade jöhoje.

³³ Éhi'amu maja ririre öri ari'e aho'o ramoramovadeje. Ramoramovobe va'ojuvo majae huotorovamu gavë'i ajivadeje. ³⁴ Majae huotorovoromo ajivamu gavë'i Iesuro Jew rajo jabesi jöëro ma-darugo'o uvadeje: Eloiajo. Eloiajo. Lema sabaktaniajo. Nosi jöehu huotovë'oho God nasi Bövihajo. God nasi Bövihajo. Ja rabëni remo va'anë höjo.

³⁵ Remo va'anë höjämu bëhire riravare a ioro'iorohuro hejare uvavamu: Eloia uvamu heromo uarovareje: Ého hehëjo. Elijah-ni uvajëjo. ³⁶ Éhi uarovoromo ae gemuëro tutovo va'oromo u'uhë'e inömoho barueromo nioga'i'e wine jovore ba'amoromo rumorovamu ioromo ijaho viture bijohoromo Iesu bojami'ië'adeje. Bojami'ië'oromo aribövioho uëvadeje: Nadi'ego no gavarëjo Elijah-ro God-arire jioromo ro Iesu juvo baruvebijego o bogo.

³⁷ Éhi uëvamu Iesuro jö'e dadovoromo guomadeje.

³⁸ Guomamu gavë'i God-are osa börömo ojo göho gagonö jiajoho niögemu tugoharoho arorovo ruvebijadeje. ³⁹ Éhi'amu muorovo simano vaejaje ahuro Iesuare nuninö namiromo gavade Iesu éhi'oromo guomamu gagorovo uvadeje: Iae mae-ëjo. Ave aho God-are Harihe jiade höjo.

⁴⁰ Éhi'amu magonaho ömo'ömohuro arue riribövire riravoromo Iesu diehi'aruoho garuomadeje. Mary Magdalene o Mary göho James a i'o o Joses jabesi vëmoho o Salome o magonaho ioro'ioroho éhi jioruomadeje. ⁴¹ Urimë'i Iesu Galilee sa'are hijadevare evare ë magonaho ömo'ömohuro bövie bise'e ajamibe hesi ijore ijore jijihonövareje. Éhi é'ë'ëro ë magonahohu'o magonaho ioro'iorohu'o aho'obëhe Jerusalem amore hu'o gemu mae rovë'ëro ë riravoromo garuomadeje.

Iesuare sino munë gagore bamare jöhoje.

⁴² Röhu ë majaho bövi bise'o avoho'amarue majae jiadeje néröho nuhoromo God rajahi'iröhëro. Émajaho garobo'e bamadeje. ⁴³ Nuho majae rue'ia'amu majae

garobo'e bamamu gagorovo Arimathea amo raje ae gemu hesi ihe Joseph-ro va'adeje. Hu Jew rajo jabis a duvahéro jië'éro Jew rajo a masijo ioro'iorohu'o hiromo jöe mevonövadeje. Jöe mevo'ego ae aho'obëhe hesi örire mae uehorovonövareje. Röhu ae göehu göehu ë'aruëhi hu'o ëhi muebejë'e hijadeje God-ro ro böröme namiromo aho'obëhe muebejëvoröhego. Joseph ëhi jië'e ae jiadeje. Ëhi jië'e aëro jië'éro huro biririvoromo va'oromo Pilate uavadeje: Uevego na Iesuare sinoho bae'iröjo. ⁴⁴ Iesuare sinoho bae'iröjamu Pilate-ro tiöromu uvadeje: Iesu diehi'oromo maburero ho guomade höjo. Ëhi uvoromo jöe nugö'öjamu Iesu muebejade muorovo ahuro rovadeje. Rovamu Pilate-ro uavadeje: Na Iesu mami'e guomë'e höjo. ⁴⁵ Guomë'e höjamu ruehuro uavadeje: Iae guomë'e höjamu hegorovo Joseph uavadeje: Jaehu Iesuare sino baejë'oho iae mae höjo. ⁴⁶ Iae mae höjamu Joseph-ro va'oromo niögu mabëhe imoromo guomë'e sinoho baruvebiromo niögohuro numadeje. Niögohuro numoromo munë ubuvarire ë bamadeje. Bamoromo munë höhö barueromo ojoho tugohadeje. ⁴⁷ Ëhi'amu Mary Magdalene'o Joses-are vëmoho Mary'o jaburo niö'iro ariromo gavareje Iesu ë dirö'ore bamamu.

16

Iesuhu ri'öjade jöhoje.

¹ Iae Jew rajo jabis nuho majaho barëjadeje. Jew rajo jabis nuho majaho barëjamu Mary Magdalene o Mary göho James-are vëmoho o Salome ëho jaburo va'oromo ridi'e osoho imareje va'oromo Iesuare sinore otehoröhéro. ² Imë'éro hora börömore sue'o majae rojomamu gagorovo ri'öromo Iesuare sino bamarire va'areje. ³ Va'ë'i uarovareje: Raro ojo tugohare munëho rori'o höhö baejahuo va'a'ajëjo. ⁴ Ëhi uarovoromo avoho ga'i gavareje mami'e rori'o bava'ë'e jiamu. Röhu ë munëho böröme jiadeje. ⁵ Bava'ë'e jiamu gagoro va'o munë gagore rumo va'oromo gavareje rue jabis övo manö a i'e ajivë'e niögu ba'amë'oho ë hijamu. Hijamu gagorovo jiodudu'iraejareje.

⁶ Jiodudu'iraejamu gagorovo ruehuro uëvadeje: Nadi jiodudu'iraejhëjo. Nazareth rajo ae Iesu korosire anamu guomade a hesi sinoho jemë naharujëjo. Hu aveho bogohöjo. Guomoromo ri'öjë'e höjo. Hesi sino bamare sionoho gahëjo. ⁷ Garomo va'oromo Peter'o Iesuare ijomajo ioro'iorohu'o uërëjo: Iesuro urimo Galilee va'iramu mami'e uëvadire jemë ë ijore va'oromo ga'a'arujë uërëjo.

⁸ Ëhi uëvamu ë magonaho ömo'ömohuro jiodudu'iraeromo butubutumoromo munë gagore jioromo suorovoromo hruumoromo va'areje. Va'oromo juhuonivo'i ë jöho aho bogo majëhijareje.

Iesuhu Mary Magdalene-are nunire rovade jöhoje.

⁹ [Iae hora börömore sisonuvo'ia'amu Iesu guomadoho ri'öjadeje. Ri'öromo aevö'ioho Mary Magdalene-are nunire rovadeje. Röhu urimo bogo guomade majare Iesuro ë magonaho hesi dëre jio'amaje aru'aho sisë 7 rarovo'amadeje. ¹⁰ Ëmagonaho hesi nunire rovamu gagorovo ë magonahohuro va'oromo gavade Iesuare aribövioho huë vavaene baeromo nivoruomamu gëgorovo uëvadeje: Iesu ri'öjë'éro hijamu gavode höjo. ¹¹ Hijamu gavode höjamu heromo bogo ma uehorovareje.

Iesuhu hesi ijomajo niö'i jabis iunire rovade jöhoje.

¹² Bogo ma uehorovamu Iesuro Mary Magdalene-are nunire rovamu ijonö ae niö'iro amore jioromo va'i gavareje Iesu nu ano'e gorosovë'e rovamu. ¹³ Rovamu gagorovo jaburo niö'iro vuonorö'ö rueromo Iesuare aribövi ioro'iorohu Iesu gavare jöho majëhijamu bogo ma uehorovareje.

Iesuhu hesi ijomajo 11 jabis iunire rovade jöhoje.

¹⁴ Bogo ma uehorovoromo Iesuare ijoraje 11-ho jaburo ie ue'ahamu evare ijo tugohol'i Iesu jabisi nuniroho rovadeje. Rueromo uehorovoromo uvadeje: Ave nasi ariböviohuro hejare ae göero göero uëvamu: Nörö ri'øjë'e jiamu noro gavare hö uëvamu heromo bogo ma uehorovare hö uvoromo birëgadeje. Birëgoromo uëvadeje: Jemë rabu hia'i birire ë'oromo naehu ri'øjode jöho bogo ma uehorovarije höjo. ¹⁵ Ëhi birëgonugoromo uëvadeje: Sa'ae dinö'e dinö'e va'oromo nasi jö maho ae aho'obëhe majëhi barërëjo. ¹⁶ Ae rahu mae uehorovoromo bapataeto vaejë'oho God-ro baejëvoromo manö bamëvo'ajëjo. Ae rahu bogo ma uehorovë'oho God-ro uë'a'ajëjo: Jemë sisë jëvaje öri sisënö va'ohëjo. ¹⁷ O ae rahu mae uehorovë'oho aviëhi jië'e bogo gavarue mu masijoho vaeruomo'ajëjo aëro ého garomo uvoruomoröhego: Iae mae-ëjo. Jemë jö mae atarujëjo. Nasi ihoho uvoromo Satan-are sisë aribövi a dëre jëvajoho rarovö'örüomo'ajëjo. Bogo hejarue jöëro atoruomo'ajëjo. ¹⁸ Vörö'e sigobu banigojiomë'oho o oso sisë'e jovo ue'ahë'oho bogo sisérëjëvo'ajëjo. O guomo guomo'e aribövi jabisi sinore övo bamëhë'oho marëjëvo'ajëjo.

God-hu Iesu ajamamu ö'idöre ajiomade jöhoje.

¹⁹ Bada Iesuro ëhi jië'e jöho majëhiromo God-ro hu ajamamu huro ö'idöre ajiomoromo God-are övo manö hijadeje. ²⁰ God-are övo manö hijamu hesi ariböviohuro va'oromo jöho majëhibe dinö'e dinö'e jijihonövareje. Majëhibe jijiho'ego Badaro jabu'o bimuvoromo muoho ajëmi'ego bogo gavarue darugo'e muoho vaenövareje aëro ého garomo jabisi jöho mae uehorovo'iröhego. Ëhi'areje. Ahia mino'e.]

LUKE

Luke-hu jajivade jö hesi bëhohoje.

¹⁻² O asë'e Theophilus naro ave jöho jasi örire jajivo'ië'e gane. Mu böröme nosirire rovë'ele. Ëmu aevadire aëro nunëro gabe rovë'ëro ë jöho ae majahuinövareje. Majahuijamu ae aho'obëhe heromo ë jö gö göho gemuoro gagovoromo jajivo gavareje. ³ Ëhuni ë muoho aho'o diehi diehi vaejaroho he avoho'i uë gëbe rovë'ëro naro jani avoho ahorirëro jajivo'amo'i uehorovodeje ⁴ ëhuro jero adahoromo mami'e hejane jöho mae uehorovo'iranego.

Bapataeto vaejaje ae John rahoröhego aneraehu majahijade jöhoje.

⁵ Iae Herod-hu Judea sa'a muebejadevare priest gemu ë hijadeje. Priest hesi ihoho Zechariah jiadeje. Abijah-are ujore priest ömo'ömoho Zechariah hu'o ae gemuoho jiadeje. Hesi vaboro hesi ihoho Elizabeth jiadeje. Elizabeth hu aeko'i jiade priest Aaron-are uje jiadeje. ⁶ Vaboro'o baru'o jaburo niö'iro Badahu bojëmade jögoroho bövioho bise'oho aho'o avoho ejahoromo hesi nunire ma-mabëhe arijareje. ⁷ Jabumë abozi harihu'o rumo'e jëvadeje Elizabeth dë tiojë'e magonahëro jië'ëro. Röhu mami'e mavojiraejëvë'e jiadeje. Jabumë ëhi jië'e a magonaho'e jëvadeje.

⁸ Ëhi jëvë'ëro Zechariah'o hu'o gemu mae priest mu vaejarue aribövieu'ho jabis mu majaho rovamu evare Zechariah-ro priest muoho God-are nunire vaejadeje. ⁹ Muoho vaejamu Jew rajo priest-ehu vaejaruëhi jabumëro priest ihoho jajivo'amoromo gemuore buarohoromo gemu iareje ga'i di ahuro di muoho bae hesi jiego. Ihoho ioromo gavareje Badare osa börömore rumo va'oromo ridi'e oso God-ni vënehu bueröhe muoho Zechariah-ro baejë'e jiamu. Zechariah-ro ë muoho baenugoromo ose bue'i Badare osa börömore va'irögoro ¹⁰ a ioro'iorohuro aho'o amonö raromoromo God-are örire jöe atamu gavë'i Zechariah-ro osa börömore muoho vae'i gavadeje Badare anerae gemu nume oso buejarue maratu övo manö ro namijamu. ¹¹ Aneraho ro namijamu gagorovo jiodudu'iraeromo juhuonivadeje. ¹² Juhuonivamu gagorovo anerahuro uavadeje: Zechariah nadi juhuonivëjo. Jaehu God ëninamijanoho hu iae ejahë'e höjo. Ejahë'ëro huro jasi vabore Elizabeth ajami'iramu huro jani harihoho raho'a'ajëjo. Rahë'iroho hesi ihoho John jumuvonëjo. ¹³ Jero sisë maro nimoroho'iramu ae aho'obëhe jabu'o uvo'a'aruëjo: Mabëhe rahade hö uvoromo nimoroho'aruëjo. ¹⁴ Hu Badare nunire a böröme jio'a'ajëjo. Wine jove vörö'e jove gö gö bogo i'a'ajëjo. Hu hesi vëmu hesi dëre jio'iröhire aevoromo God-are Aru'ohohuro hesi dë vöröbajo'ere simanore rarovo'ajëjo. ¹⁵ Rarovo'iramu Israel raje ae aho'obëhe jabis dë vöröbajo'oho huotovëho'iramu jabumëro Bada jabis God-are örire avoho uehorovoruomo'ajëjo. ¹⁶ Huro Elijah-are öre daruge gemuoho baeromo ëhuro Badare jöho baeromo urimo va'a'ajëjo. Va'oromo aribövi jabis dë vöröbajo'oho huotovëho'iramu vavu ömo'ömohuro abozi harihu'oho huë baejëvo'aruëjo. Jö bijönimarue aribövihuro mu mae vaejarue aribövi jabis jö maho ejëhoruomo'ajëjo. Ëhi ajëmi'iramu evare aribövihuro avoho raromoruomo'ajëjo Bada maro rueröhego.

¹⁷ Anerahuro ëhi majahijamu hegorovo Zechariah-ro uavadeje: Nasi vaboroho raho'a'ajë uevanuoho röhu na mavoje jevoromo nasi vaborohu'o mavoje höjo. Ëhi jië'oho na diehi'oromo uvo'ejëjo: Ja jö mae uevanuëjo. ¹⁸ Uevanuëjamu anerahuro uavadeje: Na Gabriel jevajëjo. Na God-are nuninö namijaje höjo. Huro na remö'özade höjo naro ja'o jöe jövoromo jaehu hejanue jö mabëhoho majahi'irodego. ¹⁹ Ëhuni hejëjo.

Jaehu nasi jö bogo ma uehorovanuohuni éhuni ja jö jövanuoho bitaroho tövavo'iramu jörume hibe va'ojuvo naehu uavodëhi éhi jio'iramu evare jöho jövo'anuëjo. Amo è jöho bogo sareroho jio'i hesi majaho rue'iramu iae jio'a'ajëjo.

²¹ Éhi'amu ae aho'obëhe Zechariah mueberomo uvoruomadeje: Hu rabe è'oromo osa börömoroho hiromo örisanuovajëjo. ²² Örisanuovajëjamu Zechariah-ro amonö hörö rueromo jöho bogo majëhi varijënoho jiadeje. Jöho bogo majëhi varijënoho jiamu gagorovo rue aribövihuro garomo uvoruomadeje: Hu God-are osa börömore hijadevare God-ro röjahamu nia'ovo'iraeromo mu böröme gavë'ëro éhu'ëro jöho bogo majahui varijënoho höjo. Röhu hu tövë'ëro jië'ëro jöho bogo majëhi'i ma-övëremu majëhijadeje.

²³ Éhi è'ë'ëro God-are osare mu majaho barëjämu Zechariah-ro hesi amëro vuonorö'ö va'adeje. ²⁴⁻²⁵ Va'amu hesi vabore Elizabeth-ro dë'iraeromo uvadeje: Dë tioromo hiromo ae aho'obëhe jabesi nunire javoji baebe rovodoho aviaevojë'e Badaro huë baejevoromo ajemamu javojoho barëjevë'e höjo. Éhi uvoromo osaremu hijamu manaere övo gö mine barëjadeje.

Iesu rahoröhe jöhoje.

²⁶ Elizabeth dë'iraeromo manaere 5 barëromo röhu manaere 6-ho jiamu gavë'i God-ro anerae Gabriel nugö'öjamu Galilee sa'are Nazareth amore rovadeje ²⁷ aboride gemu jöe majahi'iröhëni. Éaborido hesi ihoho Mary jiadeje. Hu o a juvije gemu jabu niö'ihu masurovo'iröhe jöho ae aho'obëhe jabesi nunire majëhijareje. A juvijo hesi ihoho Joseph jiadeje. Joseph hu Israel sa'are börömo vaenövade ae David-are uje jiadeje. ²⁸ Amo anerahuro rueromo Mary uavadeje: Vaevë'e javajëjo. God-hu huë baejavaje magonahe javajëjo. Badaro ja'o juvaje höjo. ²⁹ Ja'o juvaje höjämu hegorovo Mary-ro sisë maro nurunurumoromo uehorovoromo uvadeje: Bëhoho rabëni èhi jië'e huë baejë'e jöho majehiromo jejemijajëjo. ³⁰ Éhi uvamu anerahuro uavadeje: Mary God-ro jasi örire huë baejavë'e jiaje nadi juhuonivo'i ³¹ aveho gavëjo. Jero dë'iraeromo harihe rahoromo Iesu jumuvo'anuëjo. ³² Hu böröme jio'a'ajëjo. Huro ave ihoho bae'a'ajëjo Dö Mare Hijaje A hesi Harihe è ihoho bae'a'ajëjo. Bada God-ro è aho ua'a'ajëjo: Jasi hije David-are sionoho baeromo böröme namiromo Israel rajoho muebejëvonëjo. ³³ Muebejëvonë ua'iramu huro Jacob-are ujo ömo'ömoho maioro'ioremu muebejëvonövo'ajëjo. Bogo vuonugo'i èhi muebejëvobe va'a'ajëjo.

³⁴ Muebejëvobe va'a'ajëjamu Mary-ro anerahuro uavadeje: Iae jö mae-ëjo. Röhu aho bogo masegë'e na éma hijajëjo. Èhi jië'oho diehi'oromo na dë'iraejev'ajëjo.

³⁵ Dë'iraejev'ajëjamu anerahuro uavadeje: God-are Aru'ahohuro ruahö'öjavo'ajëjo. Dö mare hijaje A hesi darugohuro aegaho'ajëjo. Èhuni raho'irane a ma hesi jöho God-ro uë'a'ajëjo: Hu nasi Harihe höjo. ³⁶ Röhu aveho gavëjo. Jasi agane Elizabeth mavoje höjo röhu hu'o harihe raho'irögoro è'ajëjo. Ae aho'obëhe garomo uvoruomade höjo: Hu dë tiojë'e magonahe höjo. Röhu hu dë'iraejadoho manaere 5 barë'i aveho 6-ho höjo. ³⁷ Rahade hesi bëhoho mue bövie bise'e vae'iröhoho God hu eni jiajëjo.

³⁸ Eni jiajëjamu Mary-ro uavadeje: Iae mae höjo. Na Badare mu vaejaje magonahe jevajëjo. Èhuni jaehu uevanue èhi jië'e muehu nasi örire rovë'oho iae mae höjo. Èhi uvamu anerahuro hu nugo'i va'adeje.

Mary-hu Elizabeth ga'i ajiomade jöhoje.

³⁹ Va'amu gagorovo Mary-ro ri'öromo dahorunörire Judea sa'are è ma-burëro ajiomoromo amore hörójadeje. ⁴⁰ Hörönugoromo Zechariah-are osare va'oromo Elizabeth jejamijadeje. ⁴¹ Jejamijamu hejë'i Elizabeth-ro hejadeje hesi dëre aharihoho tiöjavamu. Tiö'ego God-are Aru'ahohuro hesi dë vövöbajo'ere sino haho'ere aho'obëhe rumorovavamu hegorovo ⁴² Mary-ni ma-darugo'o uvadeje: Ja huë mae baejë'e

javajéjo. Magonaho ioro'ioroho iosirémijë'e javajéjo. Jaehu raho'iranoho huë mae jiajéjo. ⁴³ Aveho na diehi'oromo huë mae baejevë'e höjo nasi Börömo hesi vëmehu nasi örire rovanoho. ⁴⁴ Ëhesi bëhoho jero jejemijamu hejë'i hejode höjo nasi dëre aharihohuro nimorohoromo tiöjavamu. ⁴⁵ Ja huë mae javajéjo Badahu uvadëhi éhi jio'a'ajë uvanoħuro.

Mary-hu jö ioromo God rajahijade jöhoje.

⁴⁶ Ëhi uavamu hegorovo Mary-ro uavadeje:
Naro nasi dë vövöbajo'o uhure Bada mabëhe uavajéjo.
⁴⁷ God na ajemaje aho uehorovoromo na nimorohevajéjo.
⁴⁸ Na hesi mu magonahe ma-bise'e jevajéjo röhu huro nasi örire uehorovevë'e höjo.
Aviavejö'e aevoromo ae aho'obëhe uvonövo'aruëjo: Nörö huë mae baejë'e höjo.
⁴⁹ Darugo ma'e Ahuro mu böröme vaejehë'e höjo.
Hesi ihoho gemu maemu höjo.
⁵⁰ Hu mae uehorovarue aribövi jabisi jöeni vavaenimaje höjo.
Jabisi a ujo ömo'ömohuni hesi vavaenoho éhi jiemu jiobe va'a'ajëjo.
⁵¹ Hesi darugo'e mu maho röjëhiromo
a masije javuajë uvarue aribövioho rarovö'öjëvamu huruomë'e höjo.
⁵² Huro darugo'e a masijo jabisi ihoho sa'aro ba'obue'i
ihu rumo'e aribövioho banigojiomëvë'e höjo.
⁵³ Vadunehu vuovë'e aribövioho iruno'o mahuro da'uojëhi'i
bövi bise'o marohë'e aribövioho rëmö'öjamu ma-övemu va'oruomë'e höjo.
⁵⁴⁻⁵⁵ Huro hesi mu aribövie Israel raje no ajamuijë'e höjo.
Nosi hijo miono'o uëvadëhi huro éhi Abraham'o hesi ujo ömo'ömohu'o nosi jöeni
vavaenimemu vavaenimobe rovë'e höjo.
⁵⁶ Ëhi jövonugoromo Mary-ro Elizabeth'o hiromo manaere niö'i gemu barëjamu hesi
amëro vuonorö'ö abuejadeje.

Bapataeto vaejaje ae John rahade jöhoje.

⁵⁷ Iae Elizabeth-are majaho rovamu harihoho rahadeje. ⁵⁸ Rahamu hesi amo rajo
jhuhu'o aganohu'o hejare uëvavamu: Badaro huë baeromo Elizabeth mabëhe ajamijade
hö uëvavamu hegorovo jabu'o nimorohoruomadeje.

⁵⁹ Nimorohoromo rahadoho hurae gemu barëjamu gagorovo rueruomadeje garöhëni
jabesi Jew rajo muoho vaeromo aharihu hesi sinoho tariojahego. Rueromo ihoho
hesi vavu hesi ihe Zechariah è ihe gemuoho jumuvo'ië'areje. ⁶⁰ Jumuvo'ia'amu
gagorovo vëmohuro uëvadeje: Bogajo. Hesi ihoho John ua'ejarëjo. ⁶¹ John ua'ejarëjamu
uavareje: Iae mae höjo röhu jasi aganoho éhi jië'e ihoho bogohöjo. ⁶² Bogohö
uanugoromo vavuoho övëremu ua gavareje: Harihu hesi ihoho rahuo jio'a'ajëjo.
⁶³ Rahuo jio'a'ajëjamu vavuohuro övëremu uëvadeje: Ijo ha'osoho barovego na jajivöjo.
Ijo ha'osoho baro bojamamu jajivoromo uëvadeje: Hesi ihoho John höjo. Hesi
ihoho John hö uëvamu gagorovo rue aribövioho gövögövövareje. ⁶⁴ Ëhi'amu evare
Zechariah-are jö'oho bitaroho marëjamu God rajahijadeje. ⁶⁵ Rajahijamu gagorovo
rue amo rajohuro ae aho'obëhe juhuonivoruomadeje. Juhuonivoromo è mu börömo
hesi jöho aho'o Judea dahorunörire sa'a börömore è vaerovemu vaerovoruomadeje.
⁶⁶ Vaerovemu vaerovoromo è jöho sisë maro uehorovoruomadeje. Uehorovoromo
gavare Badaro aharihoho mae ajamamu gagoro uvareje: Ëaharihoho hu diehi jië'e a
mabëhe jio hesi höjo.

Zechariah-hu jö God-aro baeromo majëhijade jöhoje.

⁶⁷ Iae aharihu hesi vavue Zechariah-ro hejade God-are Aru'ahoho hesi dë vövöbajo'ere sino haho'ere rumorovoromo uehore bojamamu hegorovo ave jöho majëhiromo uëvadeje:

⁶⁸ Bada God Israel rajo muebejavuaje aho hu mabëhe höjo.

Huro uehoro ma-mae baeromo hesi aribövioho ajamui'i rovë'e höjo.

Rueromo sisë'i raromaroho maro bamavue'e höjo.

⁶⁹ Huro darugo'e aho God-are mu vaenövade ae David-are ujoho bojamuijë'e höjo no baejavuoromo maro ramuo'iröhego.

⁷⁰ Huro éhi é'iröhéro mami gö'e hesi jö baejare aribövi mahö éhi huruoho'ego jabumëro é jöho ae majëhinövare höjo.

⁷¹ Huro no'o muorovarue aribövioho ruahö'öjëvoromo no baejavuoromo maro ramuo'iröhéro no nu huodaguarue aribövi jabis övore javuego baeniëhiromo maro bamavuo'iröhéro éhi uvade höjo.

⁷² Huro muebejavuobe va'iröhe jöho uehorovoromo nosi hijo miono'oho huë baejëvo'i uvade höjo.

⁷³ Huro nosi hije Abraham darugo'e jöho majahiromo uavade höjo

⁷⁴⁻⁷⁵ ajamuiromo no'o muorovarue aribövi jabis övore javuego baeniëhi'iröhéro.

Baeniëhijego noro bogo juhuonivo'i ma-iorno'ioremu hesi nuniro raromoromo hu gemu uehorovoromo ae mae vaejëvoromo hesi muoho vaenövo'iröhego.

⁷⁶ Röhu jue'iajo. Dö mare hijaje Aho God-ro ave jöho majahiromo ua'a'ajëjo:

Ja jö God nasiro baeromo a majëhijanue ae javajëjo.

Jero Badare jöho baeromo urimo va'a'anuëjo huhu rueröhe öroho avohahego maro rueröhego.

⁷⁷ Jero jöe majëhijego God-are aribövihuro heromo uvoruomoröhego: God-ro nosi sisëho uehorovoromo vuonugoromo no baejavuoromo maro ramuaje hö uvoröhego.

⁷⁸⁻⁷⁹ Éhesi bëhoho God-ro noni vavaenimajohuro majaëro ö'idöre rojomanovoromo ramoramore vuovo örire jijiharue aribövioho no ajivavuo'ajëjo.

Ajivavuoromo huë mae bae'iröhe öroho röjahui'a'ajëjo.

⁸⁰ Zechariah-ro éhi jövë'éro John-ro böviræbe hesi aru'ahoho dë vövöbajo'oho biririvobe va'adeje. Biririvobe va'oromo a rumo'e sa'are va'o hijadeje u'emu Israel rajo jabisi nunire muoho ma-va'orahoro vaeröhëni.

2

Iesu rahade jöhoje.

¹ Éhi'amu evare Rome a böröme sa'ae aho'obëhe muebejaje a ihe Caesar Augustus-ro jöe nugö'öjadeje. Jöe nugö'öromo uëvadeje: Nasi aribövie sa'ae dinö'e dinö'e raromarujoho jeméro va'oromo jemesi ihoho census aribövioho bojëmirego ja-jivëho'irarëjo. ² Röhu evare majaho ého iho aevoromo jajivo'amare majaho jiadeje. Evare majaroho Quirinius-ro bövie vaeromo Syria sa'aho muebenövadeje. ³ Amo é jöho rovamu gagorovo ae gemu gemu amo göre göre va'o raromaroho jabisi amo mare vuonorö'ö rueruomadeje jabisi ihoho uëvego jajivojöro.

⁴ Rueruomamu Joseph-ro hu'o Galilee sa'are Nazareth amore hiromo vuonugoromo hu David-are ujëro jië'éro David-hu aevo'i hijade amore Bethlehem é rovadeje.

⁵ Rue'i Mary hu'irae rovadeje jabisi ihohu'o jajivëhojöro rabëni Mary huro masuröhe magonahego. Röhu hu dë'e jiadeje. ⁶ Bethlehem rueromo arijamu magonahehu rahoröhe majaho rovadeje. ⁷ Majaho rovamu gavare aehu nuharue osaho rarovamu

gagorovo mi nugo'amarue osare va'o harihu murioho rahoromo niögëro numoromo mi jabisi i bahijarue röhore ë bamareje.

Aneraehu jö barovamu sheep muebejarue ariböviehu hejare jöhoje.

⁸ Ëhi'amu gavë'i iae dirö'e gemuore aëro vahi'e sheep mure raromoromo sheep-oho muebe'amareje. ⁹ Sheep-oho muebe'i gavare Badare anerahuro ro nami'ego Badare ajo huro ajivëvamu gagorovo sisë maro juhuonivareje. ¹⁰ Juhuonivamu gagorovo anerahuro uëvadeje: Nadi juhuonivohëjo. Naehu rovaje hesi bëhoho na jö mae baeromo rovajëjo jemë'o jemesi a ioro'iorohu'o aho'obëhe heromo börömo bëhe nimoroho'irarijego. ¹¹ Aruëre David-hu hinövade amore jemë baejëvoromo mare bamëvo'iröhe aho jaruvo rahë'e höjo. God-hu uavë'ëro böröme namiromo ajëmi'iröhe aho höjo. Hu Bada höjo. ¹² Röhu jemëro va'oromo ga'irarije aharihoho niögëro numë'e mi jabisi i bahijarue röhore raromamu gavë'iroho uvorëjo: Nörö jö mae uövuade höjo.

¹³ Jö mae uövuade hö uëvamu gavë'i anerae aho'obëhe ö'lidöre jioromo ma-majioho ruvebiruomoromo urimore rovade anerahu'o gemu mae riravoromo God rajahromo uvoruomadeje:

¹⁴ Dö mare hijaje aho God hu mabëhe höjo.

Sa'are raromarue aribövioho huhu huë baejëvajoho maro raromoruomo'ajëjo.

¹⁵ Aneraho jaburo ëhi uvoruomoromo ö'lidöre vuonorö'o iojiomamu gagorovo nume sheep muebejarue aribövihuro uarovareje: Rovego Bethlehem va'oromo Badahu uövuade muoho gavarëjo. ¹⁶ Ëhi uarovonugoromo ma-burëro rueromo nahoromo gavareje Mary'o Joseph'o ari'irögöro aharihoho miehu i ijärue röhore raromamu. ¹⁷ Ëhi ganugoromo aharihu hesi jö aneraehu uëvamu hejaroho Mary'o Joseph'o majëhijareje. ¹⁸ Majëhijamu hegörövo ae aho'obëhe tiöjëvadeje. ¹⁹ Tiöjëvamu Mary-ro jöho avoho heromo hesi simanore bamoromo uehorovemu uehorovadeje. ²⁰ Ëhi'amu rue sheep muebejarue aribövihuro aneraehu uëvadëhi ëhi jiamu gavë'ëro o jöho ëhi hejë'ëro God rajahibe mae uabe jabsirëro sionëro va'areje.

Iesu jumuvare jöhoje.

²¹ Iesu rahadoho hurae gemu barëjamugo Iesuare örire Jew rajo muoho vaeromo sinoho tariö'ojahoromo urimo Mary bogo ma'enorohë'e ma-hijadevare aneraehu iho uavadëhi ëhi Iesu jumuvareje.

Iesu osa börömore bava'oromo God-are örire bojamare jöhoje.

²² Mary-ro aharihoho rahoromo hijuvo gavade Moses-hu bojëmade mu vaeromo jabisi sisë u'oröhe majaho rovamu gagorovo huro Joseph-mu niö'iro aharihe Iesu baeromo Jerusalem amore ajiomareje aharihoho Bada bojami'iröhëni. ²³ Ëmu hesi jöho God-are surire jajivoromo uvë'eje: Harihu murioho aho'obëhe God-are öroro i'imamego hesiremu jio'amo'irajo. Amo Mary'o Joseph'o aharihoho bava'areje ëhi jië'e muoho vaeröhëni. ²⁴ O jö göho Badare surire jajivoromo ëhi uvë'eje: Ihititore niö'i o guaho harihe niö'i ëhi jië'e ugoho priest bojëmego God-ni vënëro muejëvo'irajo. Ëmuohu'o vae'iröhëni jabumë aharihoho bava'areje.

²⁵ Röhu ae gemu Jerusalem amore hijë'e jiadeje. Hesi ihoho Simeon jiadeje. Hu ae mae vaejëvoromo God-are muoho gemu uehorovaje aëro jië'ëro muebenövadeje God-ro Israel rajoho ajëmiromo jabisi huë vavaenoho tugohëhoröhego. Röhu God-are Aru'ahohuro hu'o juvonövadeje. Hu ëhi jië'e ae jiadeje. ²⁶ Simeon hu ëhi jië'e ae jiamu God-are Aru'ahohuro röjahromo uavadeje: Ja bogo avevejö'oho guomo'i Badahu uavë'ëro böröme namiromo ajëmi'iröhe aho rue'iramü ganugoromo evare guomo'a'anuëjo. ²⁷ Ëhi uavë'ëro ijönö God-are Aru'ahohuro uehore bojamamu Simeon-ro God-are osa börömore rovadeje. Rovamu evare Iesuare vëmu vavu'ohuro

aharihoho God-are osa börömore barovareje Jew rajo jögoru jiaje éhi jië'e muoho vae'iro. ²⁸ Barovamu gagorovo Simeon-ro aharihoho övéro huohudëromo God rajahiromo uavadeje:

²⁹ Bada jaruvo jero jasi nimoromo uevego na muoho vuonugo'i huë mae ö'iröjo jaehu uevanéhi éhi jië'e jiaje.

³⁰ No maro bamavuo'iröhe aho nasi nunëro gavë'e jevajëjo.

³¹ Ëaehu vaeröhe muoho jero avohane höjo sa'ae aho'o garöhego.

³² Avohane hesi bëhoho huro ajoho barovego
éhuro jasi jö bogo hejë'e aribövioho jasi öroho ga'i
jasi aribövie Israel rajo nosi ihoho döro jioröhego.

³³ Simeon-ro éhi jövamu hegorovo Iesuare vëmohu'o vavuohu'o tiöjëvadeje.

³⁴ Tiöjëvamu God-ro jabumë huë mae bojëmi'iröhego Simeon-ro God uanugoromo Iesuare vëme Mary uavadeje: Aveho hejëjo. Ave aharihoho God-ro bamade höjo huro muoho vaejego éhuro Israel rajo a ioro'ioroho sa'are rireromëvo'i ioro'ioroho döro ri'öröhego. God-ro bamade höjo huro hesi jöho barueröhego. Huro hesi jöho barue'iramu aëro ahoruomo'ajëjo. ³⁵ Ahoromo éhuro ae aho'obëhe jabuhu diehi diehi uehorovaruhu va'orahoro jio'iramu ga'ejarëjo. Éhi'o'iramu jero jasi dë vövöbajo'o uhure huë vavaene börömoho bae'a'anuëjo.

³⁶ Simeon-ro Mary éhi uavadeje. Röhu magonaho mavoje gemu é hijë'e jiadeje. Hesi ihoho Anna jiadeje. Hu jö God-aro baeromo majëhijaje magonahe jiadeje. Phanelare aboje jiadeje. Asher-are uje gemuoho jiadeje. Röhu hesi vadunoho aho'obëhe mae jiadeje. Urimë'i barue masuromu baru'o hijadaho vadune aho'obëhe 7 barëjamu

³⁷ baru guomamu doru hijadaho rahade vadunoho aho'obëhe 84 jiadeje. Éhu'ëro mavoji mae jiadeje. Röhu huro é God-are osa börömoremu va'oromo majae vahie jene ioho vuonugo'i God gemu uehorovoromo hesi örire jöe jövoromo rajahinövadeje. ³⁸ Amo Mary'o Joseph'o God-are osa börömore arijamu é magonahohuro jabsirire rovadeje. Rueromo aharihoho garomo God huë mae uavadeje. Huë mae uaromo va'oromo ganövade di ariböviohuro God-ro Jerusalem amo rajoho maro bamëvoröhego muebejarue é aribövioho gëromo aharihu hesi jöho majëhinövadeje.

Iesu Nazareth amore vuonorö'ö barovare jöhoje.

³⁹ Éhi'amu Mary'o Joseph'o Badare surire jiaje éhi jië'e muoho vae barënugoromo Galilee sa'are vuonorö'ö rueromo ro jabis amare Nazareth é arijareje. ⁴⁰ Arijamu aharihoho böviraebe biririvobe va'adeje. Hu uehoro mabëhe hesi simanore jiadeje. God-ro hesi örire huë bae avohobe va'adeje.

A harihe Iesuhu God-are osare hiromo é'ade jöhoje.

⁴¹ Éhi jië'ëro God-hu Vörö Tugohade Maja Börömoho rue'ego vadune göro göro Iesuare vëmu vavu'ohuro Jerusalem ajiomoromo é hesi söröho inövareje. ⁴² Éhi'obe rovaroho Iesu vadune aho'obëhe 12 baejamu gagoro Iesuare vëmu vavu'ohuro éhi gemuoho é'oromo Jerusalem amore ajiomareje. ⁴³ Ajiomoromo sörö majaho barëjamu vuonorö'öromo sionëro jabis amëro rue'ië'areje. Röhu jabis harihe Iesuro é Jerusalem hijadeje. Hijamu vëmu vavu'oho dadivëvadeje. ⁴⁴ Dadivëvamu uehorovoromo uvareje: Evaho Iesu nosi a ioro'iorohu'o gemu mae rovajëromo rovaroho majae gemu barëjadeje. Majae gemu barëjamu agano ioro'iorehu örire rovaruire Iesu nahobe jirehojuvo ⁴⁵ gavare Iesu bogojiamu gagorovo öri ahore vuonorö'öromo Jerusalem naho va'areje. ⁴⁶ Nahojuvo jiamëhi va'i gavareje Iesu God-are amo börömore hiromo God-are jö öri röjëhijarue aribövi jabis jöho hejë'i hu'o mana uë gëvamu. ⁴⁷ Hejareje huro éhi'ego ae aho'obëhe tiöromo uvoruomamu: Rabu simano ma-mabëhe baejë'ëro jöho mana bu'öjjäjëjo. ⁴⁸ Éhi'amu vëmu vavu'ohuro Iesu garomo tiöromo

vëmohuro uavadeje: Jue'i ja rabëni nosi öriroho ë'ane höjo. No jasi vavuohumu niö'iro nurunurumë'i nahavobe rovare höjo. ⁴⁹ Rovare höjamu Iesuro uëvadeje: Jemë rabëni na nahevobe rovarije höjo. Jemë rabëni bogo uvarije höjo: Nörö hesi Vavuohuro nimo'ego hesi osare hijajëjo. ⁵⁰ Ëhi uëvamu hegorovo vëmu vavu'oho Iesuhu uëvaje jö hesi bëhoho dadivëvadeje.

⁵¹ Dadivëvamu Iesuro vëmu vavu'ohu'o sionëro vuonorö'ö rovadoho jabesi amore Nazareth ë hiromo jabesi jöho ejëhë'e hinövadeje. Hijamu vëmohuro gavade hejade jöho hesi simanore bamoromo uehorovemu uehorovonövadeje. ⁵² Ëhi'amu Iesuro simano mae jiobe daje böviræbe va'adeje. God o ae aho'obëhe jaburo hesi örire huë bae avohobe va'areje.

3

Bapataeto vaejaje ae John-hu jö majëhinövade jöhoje.

¹ Iae Tiberius Caesar-hu Rome amore bövie namiromo hesi sa'ae dinö'e dinö'e aevoromo muebejavuadoho vadune aho'obëhe 14 barë'i 15-ho jiadeje. Röhu Pontius Pilate-ro Judea sa'aho muebel'i Herod-ro Galilee sa'aho muebel'i Herod-are murie Philip-ro Iturea sa'ahu'o Trachonitis sa'ahu'o muebejëvo'i Lysanias-ro Abilene sa'aho muebejadeje. ² Annas'o Caiaphas'o jabumë niö'i Jew rajo jabesi priest böröme jëvadeje. Ësa'are a masijo'o priest masijo'o ëhi jio'amade majare evare Zechariah-are harihe John-ro a rumo'e sa'are hijamu God-are jöhuro dëre abuejadeje. ³ Abuejamu hegorovo jöho majëhibe juvoromo Jordan jovonörire öri ari'oho juvo barëjadeje. Juvo barëromo majëhiromo uënövadeje: Uehoro sisëho vuonugo'i uehoro mae baeromo bapataeto vaehego God-ro jemesi sisëho uehorovoromo vuonugëhajo.

⁴ John-hu ëhi ë'iröhe jöho urimë'i jö God-aro baeromo majëhinövade ae Isaiah-ro surire jajivoromo uvadeje:

Aëro a rumo'e sa'are hiromo ma-darugo'o uvo'a'ajëjo:
Badahu rueröhe öroho avohorego hu maro rue'irajo.
Hesi öroho ahorirëro vajivorego hu maro juvo'irajo.

⁵ Guoröte aho'obëhe huo'amo'iramu rojomo'amo'ajëjo.

Dahoru égohu'o bunohu'o aho'obëhe aho'amo'iramu ahorire jio va'a'ajëjo.
Tagu tagu'e öroho vajivo'iramu ahorirëro jio'amo'ajëjo.
Abue ajiomë'e öroho avoho'iramu ahorirëro jio va'a'ajëjo.

⁶ Ëhi'o'iramu ae aho'obëhe garuomo'ajëjo God-hu baejëvoromo mare bamëvajoho.

⁷ Ëhi jajivë'ëro jië'ëro iae John-ro gavade ae aho'obëhe mae huro bapataeto vaejëvojöro rueruomamu gëgorovo uëvadeje: Sigobu abozi harihu'e jëvanovajëjo. Jemë raro uëvade höjo: God-are vöröehu rue'iröhire jioromo huruomoromo manö va'irarijoho eni jëvo'ajëjo. Bogajo. ⁸ Ijehu bajö mae raejajëhi ëhi mu mae vaerego no garomo uvo'irarëjo: Iae jemë uehoro sisëho vuonugo'i uehoro mae baejë'e jëvajëjo. Röhu nadi uvorëjo: Abraham nosi bëhohuro jië'ëro éhu'ëro no mae javuajëjo. Naro jemë uëvajëjo: Jemë Abraham-are ujo ömo'ömo jëvajoho ého ma-bise'e höjo. God-ro nimo'ibejajo ave munëho ujuohoromo avohëvego araeromo Abraham-are ujo ömo'ömoho jio'amo'ibejajo. Ëhuni nadi nimorohë'ioho ëhioho atorëjo. ⁹ Röhu tonëro ijoho bëhi'o huo'öl'ië'ajëjo. Di ijohuro bajoho bogo ma raejë'e jiego huo'öromo vëniro huo'öl'ië'ajëjo. ¹⁰ Ëhi jië'e jöho majëhi'ego aëro uanövareje: Ëhi jië'oho no diehi jië'e muoho vae'ejarëjo. ¹¹ Vae'ejarë'ego John-ro uënövadeje: Ae rahu niöge niö'l'i jëvë'oho gö baeromo niögu rumo'e aho bojaminëjo. O ie jëvë'oho i rumo'e aho gö bojaminëjo. ¹² Ëhi uë'ego tax baejarue aribövioho jabu'o bapataeto vae'i ruenövareje. Rueromo uanövareje: Tisa no diehi jië'e muoho vae'ejarëjo. ¹³ Vae'ejarë'ego John-ro uënövadeje: Tax baejë'iroho sa'are a masijehu uëvaruëhi émino'e bae'i nadi gö'oho döroho jemesi

ëma baerëjo. ¹⁴ Ëhi uë'ego muorovo aribövioho jabu'o uanövareje: Jabeli muoho ëhi höjo röhu nomë diehi jië'e muoho vae'ejarëjo. Vae'ejarëjamu uëvadeje: Jemëro va'oromo nadi ae gö jabeli monioho baenihirëjo o nadi sarerëmiromo uërëjo: Jemë mu sisë vaejë'e jëvaje monie mana bojamuihëjo. Nadi ëhi jië'e muoho vaeromo monioho ujuoho'i ma-uvorëjo: No suvuoro baejarooho iae eni höjo.

¹⁵ Ëhi majëhijamu hegorovo ae aho'obëhe dë vövöbajo'ere uvoruomadeje: Nani mu börömëro rovajëjo. O nani John hu God-hu uavë'ëro böröme namiromo ajamui'iröhe ahuro jöe majahuijajëjo. ¹⁶ Ëhi uvoruomamu gagorovo John-ro uëvadeje: Naro jovëremu bapataeto vaejëvaje höjo. Röhu ae gö nasi ijönö rue'ië'ajëjo. Huro na iosiremiromo börömeho höjo. Naehu hesi mu bise'o vaejahoromo höru sino jiovaho'ibejodoho o mu bise'o bise'e rabe vaejaho'ibejodoho röhu na ma-bise'e jevajëjo. Naro ma-jovëremu bapataeto vaejëvaje höjo. Ëahuro God-are Aru'ahohuro o vënëro bapataeto vaejëvo'ajëjo. ¹⁷ Hesi ijo garanoho övore höjo. Ijo garanoho övore jië'ëro iohio tevoromo döro hijiohijiovoromo mevoromo i maho gagovoromo hesi iruno'e osare ë avoho bahi'i subueho sinoho ravemu ravaje vënire huo'a'ajëjo. ¹⁸ Ëhi jië'e jöho o jöe gö gö John-ro majëhiromo ëhuro jabeli simanoho huotovëho ganövadeje. Ëhi'oromo God-are jö maho majëhinövadeje.

John savoji gagore ba'amare jöhoje.

¹⁹ Ëhi'amu gagorovo iae ë sa'a muebejaje a böröme Herod-ro hesi muri hesi vabore Herodias gohoniahiromo mu sisë gö gö vaejamu gagorovo John-ro ri'öromo birevadeje.

²⁰ Birevamu Herod-ro mu sisë aho'obëhe vaejë'ëro röhu ave mu sisëhu'o vaejadeje. Huro ae uëvamu John guduamo bava'oromo savoji gagore ba'amareje.

John-hu Iesu bapataeto vaejade jöhoje.

²¹ Röhu ë hesi urimo John-hu a bapataeto vaejëvade majare huro ae aho'obëhe bapataeto vaejëvonugoromo Iesu'o bapataeto vaejadeje. Bapataeto vaejamu Iesu God-are örire jöe jövamu gavë'i ö'idöho arorovadeje. ²² Arorovamu God-are Aru'ahohuro sino haho'e jioromo guaho va'ënohuro Iesuaro ruvebijamu gavë'i ae aho'obëhe hejareje ö'idöre uvavamu: Ja nasi Harihu mabëhe javajëjo. Naro ja garomo ëhuro nasi dë vövöbajo'oho nimorohevajëjo.

Iesuare hijo miono'o jabeli iho jajivobe va'ade jöhoje.

²³ Röhu Iesuhu mu aevade majaho hu vadune aho'obëhe 30 rabu'e jiadeje. Ae aho'obëhe uvoruomadeje: Iesu hu Joseph-are harihe höjo. Röhu Joseph hu Heli-are harihe jiadeje. ²⁴ Heli hu Matthat-are harihe jiadeje. Matthat hu Levi-are harihe jiadeje. Levi hu Melchi-are harihe jiadeje. Melchi hu Jannai-are harihe jiadeje. Jannai hu Joseph-are harihe jiadeje. ²⁵ Joseph hu Mattathias-are harihe jiadeje. Mattathias hu Amos-are harihe jiadeje. Amos hu Nahum-are harihe jiadeje. Nahum hu Esli-are harihe jiadeje. Esli hu Naggai-are harihe jiadeje. ²⁶ Naggai hu Maath-are harihe jiadeje. Maath hu Mattathias-are harihe jiadeje. Mattathias hu Semein-are harihe jiadeje. Semein hu Josech-are harihe jiadeje. Josech hu Joda-are harihe jiadeje. ²⁷ Joda hu Joanan-are harihe jiadeje. Joanan hu Rhesa-are harihe jiadeje. Rhesa hu Zerubbabel-are harihe jiadeje. Zerubbabel hu Shealtiel-are harihe jiadeje. Shealtiel hu Neri-are harihe jiadeje. ²⁸ Neri hu Melchi-are harihe jiadeje. Melchi hu Addi-are harihe jiadeje. Addi hu Cosam-are harihe jiadeje. Cosam hu Elmadam-are harihe jiadeje. Elmadam hu Er-are harihe jiadeje. ²⁹ Er hu Joshua-are harihe jiadeje. Joshua hu Eliezer-are harihe jiadeje. Eliezer hu Joram-are harihe jiadeje. Joram hu Matthat-are harihe jiadeje. Matthat hu Levi-are harihe jiadeje. ³⁰ Levi hu Simeon-are harihe jiadeje. Simeon hu Judah-are harihe jiadeje. Judah hu Joseph-are harihe jiadeje. Joseph hu Jonam-are harihe jiadeje. Jonam hu Eliakim-are harihe jiadeje. ³¹ Eliakim hu Melea-are harihe

jiadeje. Melea hu Menna-are harihe jiadeje. Menna hu Mattatha-are harihe jiadeje. Mattatha hu Nathan-are harihe jiadeje. Nathan hu David-are harihe jiadeje. ³² David hu Jesse-are harihe jiadeje. Jesse hu Obed-are harihe jiadeje. Obed hu Boaz-are harihe jiadeje. Boaz hu Shelah-are harihe jiadeje. Shelah hu Nahshon-are harihe jiadeje. ³³ Nahshon hu Amminadab-are harihe jiadeje. Amminadab hu Admin-are harihe jiadeje. Admin hu Arni-are harihe jiadeje. Arni hu Hezron-are harihe jiadeje. Hezron hu Perez-are harihe jiadeje. Perez hu Judah-are harihe jiadeje. ³⁴ Judah hu Jacob-are harihe jiadeje. Jacob hu Isaac-are harihe jiadeje. Isaac hu Abraham-are harihe jiadeje. Abraham hu Terah-are harihe jiadeje. Terah hu Nahor-are harihe jiadeje. ³⁵ Nahor hu Serug-are harihe jiadeje. Serug hu Reu-are harihe jiadeje. Reu hu Peleg-are harihe jiadeje. Peleg hu Eber-are harihe jiadeje. Eber hu Shelah-are harihe jiadeje. ³⁶ Shelah hu Cainan-are harihe jiadeje. Cainan hu Arphaxad-are harihe jiadeje. Arphaxad hu Shem-are harihe jiadeje. Shem hu Noah-are harihe jiadeje. Noah hu Lamech-are harihe jiadeje. ³⁷ Lamech hu Methuselah-are harihe jiadeje. Methuselah hu Enoch-are harihe jiadeje. Enoch hu Jared-are harihe jiadeje. Jared hu Mahalaleel-are harihe jiadeje. Mahalaleel hu Cainan-are harihe jiadeje. ³⁸ Cainan hu Enos-are harihe jiadeje. Enos hu Seth-are harihe jiadeje. Seth hu Adam-are harihe jiadeje. Adam hu God-are harihe jiadeje.

4

Iesuhu mu sisë vaejöro Satan-hu bijioho gavade jöhoje.

¹ Iae Iesuro hejade God-are Aru'ahohuro hesi dë vövöbajo'ere sino haho'ere rumorovavamu hegorovo Jordan jovoho vuonugo'irögöro God-are Aru'ahehu uavajire a rumo'e sa'a göre ë va'o juvadeje. ² A rumo'e sa'are juvamu gagorovo Iesuro God-are jöho ahojöro Satan-ro hesi dëho bijioho gabe va'adoho majae aho'o 40 barëjadeje. Bijioho ga'i hijamu evare majaroho Iesuro ioho bogo ijë'e ma-hibe va'oromo ë majaho barëjamu vadunëro hömadeje.

³ Vadunëro hömamu Satan-ro ri'örömo uavadeje: Ja God-are Harihe javë'oho ave munëho uavego iraejajo. ⁴ Iraejajamu ruehuro uavadeje: Röhu God-are jöho jajivoromo ëhi uvë'e höjo: Aehu iemu uehorovë'oho bogo maho raromo'aruëjo.

⁵ Ëhi uavamu Satan-ro Iesu hu'irae ba'ojiomoromo a masijehu dinö'e dinö'e raromoromo muebe'amarue öri ari'oho ëho ma-burëro röjahi barëjadeje. ⁶ Röjahiromo uavadeje: Ëöri ari'oho aho'obëhe naro bojami barë'ejöjo jero mueberomo ë bövi bise'o maho ujuoho'iranego. Ëhesi bëhoho ë öri ari'oho naro baejë'ëro jevë'ëro ae rahu bojëmi'i negë'oho iae bojëmajë höjo. ⁷ Ëhuni jaehu uvene aho röjehijë'oho aho'obëhe jasi jio'amo'ajëjo. ⁸ Jasi jio'amo'ajëjamu Iesuro uavadeje: Röhu God-are surire jöho ëhi uvë'e höjo: Bada jasi God gemu rajahromo hesi muohemu gemu vaejahonëjo.

⁹ Ëhi uavamu Satan-ro Iesu Jerusalem hu'irae baeromo ajiomadoho ruhe God-are osa börömo hesi döre ba'ojo ë nugamu namijadeje. Namijamu Satan-ro uavadeje: Ja God-are Harihe javë'oho avehuro nami'i jörö'örövëjo. ¹⁰ Ëhesi bëhoho God-are surire jöho ëhi uvë'e höjo: God-ro hesi aneraho ue'iramu ja avoho muebejavö'aruëjo. ¹¹ O hesi surire jö göho ëhi uvë'e höjo: Aneraho jaburo övore ma'enagonövo'aruëjo jasi hörure munëro bibejavojöeni. Ëhuni jörö'örövëjamu uavadeje: Röhu God-are jöho ëhi uvë'e höjo: Nadi ri'örömo Bada jasi God hesi dëho éma bijiohoromo uanëjo: God jero ëhi ëhi e'ëjo. ¹² Ëhi uavamu Iesuro mue gö gö aho'o vaejöro Satan-ro hesi dëho bijioho ganugoromo vuonugo va'adeje majae eni jiego vuonorö'ö rueröhëro.

Iesuhu Galilee sa'are hiromo aevoromo mu vaejade jöhoje.

14 Va'amu iae Iesuro God-are Aru'aho hesi darugoho baeromo vuonorö'öromo Galilee sa'are va'adeje. Va'amu huhu rovade jöho ë sa'aho aho'obëhe heruomadeje. **15** Iesuro Jew rajehu God rajahijarue osare osare jöe röjëhibe juvamu ae aho'obëhe uvoruomadeje: Hu a mae höjo.

Iesuare ame Nazareth rajehu Iesu bijönimoruomade jöhoje.

16 Ëhi'amu Iesuro jöe röjëhibe juvoromo urimë'i asisö'o'ere hiromo böviraejade amore Nazareth ë rovadeje. Rueromo nuho majae rovamu amo göre göre va'oromo ë'ajëhi ëhi huro God rajahijarue osare va'adeje. Va'oromo God-are surire jöho adaho'i ri'ö namijadeje. **17** Namijamu jö God-aro baeromo majëhinövade ae Isaiah-hu jajivade jö'e suroho ae göëro bojamijadeje. Bojamamu Iesuro baeromo jiovö'öromo ave jajivade jöho nahoromo birohoromo adahoromo **18** uvadeje:

Badare Aru'ahohuro nasi simanore rumorovevajëjo Badaro hesi Aru'ahoho nasirire bamë'ëro jië'ëro.

Huhu bamade hesi bëhoho naro hesi jö maho baeromo bogo eni jië'e aribövioho majëhi'irodego bamade höjo.

Huro na remö'özade höjo naro va'oromo tövëvë'e aribövioho uë'irodego: Jivo rëmö'ö'irode majaho rovë'e höjo.

Nuni tugorohëvë'e aribövioho uë'irodego: Nuni dadovëho'irode majaho rovë'e höjo.

Remö'özade höjo sisëhu ruahö'özëvë'e aribövioho naro manö bamëvo'irodego.

19 Naro ae uë'irodego: Badahu ajëmi'iröhe majaho iae rovë'e höjo.

20 Ëjöho adahonugoromo Iesuro suroho huhoho taemoromo osa muebejaje aho sionëro bojamiromo jö bëhoho röjëhi'i sa'aro hijadeje. Hijamu gagorovo ë osare raromare aribövihuro ae aho'obëhe he'i Iesu gemu ërimahareje. **21** Ërimahamu uëvadeje: God-are jö adahamu hejarije ë hesi muoho aviavejö'e rovë'e höjo. **22** Iesuro ëhi jië'e jöho jövamu hegorovo ae aho'obëhe uvoruomadeje: Hu jö mae jövajëromo hesi huë ma jöho heromo tiöjëvadeje. Tiöjëvamu uvoruomadeje: Ëiaho bogo a börömehu jio'i hu Joseph-are harihe höjo. **23** Ëhi uvoruomamu Iesuro uëvadeje: Ave uhu jö atarujoho jemëro ëhi ue'a'arujëjo: Oso muebejanue aho jero jasi ajamirovego mae javajo. Ëhesi bëhoho jemëro ueromo ë'arujëjo: Arue Capernaum amore mu vaejane ë hesi jö hejaroho ëhi jië'e muoho ave jasi amoro vaejego no gavarëjo. **24** Röhu ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Jö God-aro baeromo majëhijarue aribövioho nosi sa'a rajohuro bogo ma uehorovavuarue höjo. Bogo mae bogajo. **25** Röhu aveho na jö mae uë'ië'ajëjo. Elijah-hu hijade majaroho ave Israel sa'are magonaho dorue aho'obëhe jio'amade höjo. Evare majare ëni bogo mae bogo rovadoho vadune niö'i gemu röhu döre manaere 6 ëhi barëjë'ëro ëhu'ëro sa'ae aho'obëhe majae égobövie vadune raromare höjo. Vadune raromamu evare **26** magonaho dorue aho'obëhe ave Israel sa'are raromaroho God-ro Elijah hesi sa'a rajo magonaho doruoho bogo gemu vadu'e ajamijöro jabumënioho nugö'ö'i sa'ae gö Sidon amonörire sa'are Zarephath amore hijade magonaho doruohuni gemu nugö'özade höjo ajami'iröhego. **27** O jö God-aro baeromo majëhinövade ae Elisha-hu hijade majaroho ave Israel sa'are sino jomo'e ae aho'obëhe jio'amade höjo. Röhu Elisha-ro Israel raromarue jomo'e aribövi bogo ae gemu vadu'e jabisi sinoho avohëho'i Syria rajemu gemu a ihe Naaman hesi sinoho avohahade höjo. **28** Ëhi majëhijamu hegorovo ë God rajahijarue osare raromarue aribövihuro heromo sisë maro dë vörönimoruomadeje. **29** Dë vörönégamu ri'öromo Iesu amore jiamu guduamo baeromo amo'e dahoru böñure iojiomoromo dahoru vöñore suorovareje barado döre riravo'i baba'amo'irovo. **30** Ëhi'o'i ë'oruomamu gëgorovo Iesuro jabisi ririre jioromo rëmö'öromo va'adeje.

Aru'aho sisë ae gemu hesi dëre jiamu Iesuhu rarovö'özade jöhoje.

³¹ Va'oromo Iesuro abuejadoho abo Galilee sa'are Capernaum amore höröjadeje. Höröromo Jew rajo jabiesi nuho majaho rovamu God rajahijarue osare va'oromo jöho röjöhijadeje. ³² Jöho röjöhijamu heromo tiöromo uvoruomadeje: Hesi jöho darugo'e ma-mabëhe javavajëjo. Ëhi uvoruomade hesi bëhoho hesi birire baejë'éro hu jöho majëhijadeje. ³³ Amo ë osare Satan-are a sisëhu dëre abuejë'e aho hijë'e jiadeje. Hijë'éro ma-darugo'o uvadeje: ³⁴ Hë-ajo. Iesu Nazareth rajoho ja rabëni sihusihuagu'o'i rovane höjo. Na ja ijumavuo'i ë'anuëjo. Na iae ja gavajëjo. Ja God-aro jioromo rovë'e a ma-maemu jië'e ae javajëjo. ³⁵ Ëhi uavamu hejë'i Iesuro uavadeje: Jöho vuonugo'i höröjëjo. Höröjëjamu hejë'i uhure a sisëhuro ë a hesi simanoho huotovahamu ë aribövi jabiesi nunire sa'are behumorovadeje. Sa'are behumorovamu uhure a sisëhuro ë a hesi sino haho'oho bogo ijumaho'i ma-höröromo va'adeje. ³⁶ Höröromo va'amu gagorovo ae aho'obëhe garomo tiöjëvamu uarovareje: Aveho rabu'e jöho höjo. Darugo'e jöho jövego a sisëhuro ma-burëro ejahoromo suorovo va'oruomaje höjo. ³⁷ Ëhi'amu Iesuhu vaejaje mu hesi jöho ë sa'aho aho'obëhe he barëjareje.

Iesuhu ae aho'obëhe jabiesi sino avohëhade jöhoje.

³⁸ Röhu a sisëho dëre jioromo hörö va'amu Iesuro God rajahijarue osare jioromo va'adeje. Va'oromo Simon-are osare va'adeje. Röhu Simon-are jure magonaho hesi sino haho'oho vörö'irae avohë'e jiadeje. Vörö'iraejamu Iesu uavareje: Na ja magonahoho ajaminëjo. ³⁹ Ajaminëjamu hegrovoo Iesuro va'oromo bëhire ruaho'amo namiromo uavadeje: Vörö'iraejanuoho u'uhëjo. U'uhëjamu sino haho'ere vörö'iraejadoho u'uhadeje. U'uhamu hejë'i ri'örömo iruno'e avohëhoromo i'imëmadeje.

⁴⁰ I'imëmamu majae beva'amu gagorovo ae rahu hesi ae guomo guome gö gö jië'oho ujuoho rovamu Iesuro hesi övoho ae aho'obëhe jabiesi sinore bamëho'ego marë'amonövadeje. ⁴¹ Marë'amo'ego aru'aho sisë ae aho'obëhe jabiesi dëre raromaro-huro suorovo va'onövareje. Suorovo va'ië'iroho ma-darugo'o uvonövareje: Ja God-are Harihe javajë'ego heromo uënövadeje: Jöe nugohëjo. Nadi nasi jöho huruohohëjo. Iesuhu ëhi jië'e jö jövade hesi bëhoho ë aru'aho sisëho jaburo garomo uvareje: Hu böröme namiromo ae ajëmaje aho höjo.

Iesuhu Judea sa'are jö majëhibe juvade jöhoje.

⁴² Ëhi ë'ë'éro sisonuvamugo Iesuro ri'örömo va'oromo a rumo'e sa'are ë hijadeje. Hijamu ae aho'obëhe hu nahobe rovareje. Nahobe rueromo gavare ë hijamu gagorovo nijio'iraeromo uavareje: Nadi va'i rueromo no'o hijëjo. ⁴³ No'o hijëjamu hegrovoo uëvadeje: Iae mae uevarujëjo röhu God-hu böröme namiromo muebejëvaje jöho ë jöho amo ioro'iorohu'o majëhibe va'ejöjo ë hesi bëhoho God-ro ëhuni remö'öjamu rovë'éro. ⁴⁴ Ëhi'onugoromo Judea sa'are God rajahijarue osare jöho majëhibe juvadeje.

5

Iesuare ijore ijore jijihoröhego Iesuhu aevoromo a uëvade jöhoje.

¹ Iae Iesuro Gennesaret e'u riröre namijadeje. Namijamu ae aho'obëhe God-are jöho he'i tagavoromo bijimö'örövobe rueruomadeje. ² Rovamu Iesuro namiromo gavadeje boat niö'i e'u riröre raromëvo'i visu suovarue aribövioho rori'o raromoromo viöho u'ovamu. ³ Ëhi ganugoromo boat gemu Simon-are boat-re ajio hiromo Simon uavadeje: Ave riröre jioromo biduohö'özego rori'o va'ajo. Rori'o va'a uanugoromo gavade eni jiamu gagorovo boat-re ëhi hiromo jöho röjöhijamu rue sa'are raromare ariböviohuro heruomadeje.

⁴ Heruomamu Iesuro hesi jöho jövobe va'ojiuvo barëjamu Simon uavadeje: Ave jasi boat-oho baeromo e'u umahë'inö huo'öbe va'oromo ja'o jasi ariböviohu'o viöho

ba'amorëjo ëhuro visue aho'o suovo'irarije höjo. ⁵ Suovo'irarije höjamu Simon-ro uavadeje: Tisa ëho iae mae höjo röhu no vahi bövie visu suovo'i ë'o gabe rovaroho gavare höjo bogo eni javuamu. Röhu jero uë'ego ëhuni viöho ba'amorëjo. ⁶ Ëhi uanugoromo viöho ba'amoromo visue aho'obëhe suovamu viöho dadorovo'ie'adeje. ⁷ Dadorovo'ia'amu gagorovo Peter-mëro jabesi a ioro'iore boat göre arijaruoho övëro uëvareje: Ro ajamuihëjo. Ro ajamuihëjämu rueho jaburo rueromo ajëmiromo visue aho'obëhe suovoromo ë boat niö'ire bahijamu irijiomoromo diruvëvo varijëne jiadeje. ⁸ Ëhi'amu gagorovo Simon Peter-ro Iesuare bëhire ague aho hiromo uavadeje: Bada na remo va'ëjo. Na a sisë javajëjo. ⁹ Peter-mëro visue aho'obëhe mae suovoruomoromo tiöjëvë'ëro jië'ëro ëhu'ëro ëhi uavadeje. ¹⁰ Peter-mëtiöjëvo'i James'o John'o jabu'o tiöjëvadeje. Röhu James'o John'o jabumë Zebedee-are harihe jëvadeje. Jabumë Simon'o gemu mae muoho vaenövareje. Amo tiöjëvamu Iesuro Simon uavadeje: Nadi juhuonivonëjo. Aviavejö'e aevoromo ja bogo visuoho gagovo'i ae magonahe gagovëvo'iramu nasinö jioruomo'ajëjo. ¹¹ Ëhi jövamugo boat-re rueromo ravo'amoromo boat-oho jagu ömëvo va'o nie'uahore ötöjëvareje. Ötöjëvonugoromo jabesi muoho bövihohi bise'oho vuonugo'i aevoromo Iesuare ijore ijore jijihonövareje.

Iesuhu sino jomo'e a ajamade jöhoje.

¹² Iae Iesuro amore hijadeje. Hijamu ae gemu sino haho'e jomemu jië'ohuro rueromo Iesu garomo ague aho hiromo ëninamiromo uavadeje: Bada ja nasi sino avoheho'iranoho ja eni javajëjo. Ëhuni jasi nimoromo ajemijë'ohuro iae ajemi'anuëjo. ¹³ Ajemi'anuëjamu Iesuro övoho nugö'öromo sinoho röhahoromo uavadeje: Iae na negajëjo ajami'iro. Marëjëjo. Marëjëjamu gavë'i jomoho rireromoromo hesi sinore sisë sisëho barëjadeje. ¹⁴ Sisëho barëjamu gagorovo Iesuro uavadeje: Naehu ëhi ë'odoho nadi aho huruoho majëhinëjo. A'i ma-va'oromo jasi sinoho priest röjahijego gal'irajo. Ëhi'oromo Moses-hu uövuade ëhi jië'e suvuoroho God-are öroro bojamego aëro garomo uvo'irarëjo: Jasi sinore sisëho barëjë'ëro iae mae javajëjo. ¹⁵ Bogo aho huruoho majëhi'iröhego uavadeje röhu ë huhu vaejade mu jöho börömo mae rumorovamu ae gö gö hebe va'oruomadeje. Hebe va'oruomë'ëro ae aho'obëhe rueromo gagovoruomadeje hesi jöho heruomo'i huro jabesi sino haho'oho ajëmego marëjëvo'iröhego. ¹⁶ Ro gagovoruomamu gëgorovo Iesuro a rumo'e sa'are va'o hiromo God-are örire jöe jövadeje.

Övo höru'e vuovahë'e a Iesuhu ajamade jöhoje.

¹⁷ Ëhi'oromo iae Iesuro aribövihohi jöho röjëhijamu Pharisee aribövihohu'o Jew rajo jögoru öri röjëhijarue aribövihohu'o ëho jaburo hesi bëhire raromoruomadeje. Urimë'i ë aribövihohi ioro'iorohuro ë Galilee sa'are amo göre göre jioromo ioro'iorohuro arue Jerusalem amore Judea sa'are amo ioro'iorore jioromo rueruomë'ëro ë raromoruomadeje. Raromamu Iesuro jöho röjëhiromo Badare darugoho baejë'ëro guomo guomo'e a jabesi sino avohëho'iröhoho eni jiadeje. ¹⁸ Sino avohëho'iröhoho eni jiamu iae aëro övo höru'e vuovahë'e aho maratuoroho giojimo barovareje. Barueromo osanö bava'oromo Iesuare bëhire bamoliröhe öroho nahareje. ¹⁹ Öroho nahoromo gavare ae aho'obëhe tagavoromo ojanoho urahë'e jiamu gagorovo ba'ojiomoromo javuoho dönö dadovö'öromo maratuohu'o nume osare riravarue aribövi jabesi ririre Iesuare bëhire ë ba'amareje. ²⁰ Ba'amamu gagorovo Iesuro gavade i'e rovare aribövihohu hu mae uehorovoruomamu gëgorovo övo höru'e vuovahë'e aho uavadeje: Isiajo. Jasi sisëho uehorovoromo vuonugoromo mu'u barëjahë'e höjo. ²¹ Mu'u barëjahë'e höjamu hegorovo jögoru öri röjëhijarue aribövihohu'o Pharisee aribövihohu'o uarovareje: Asë'ëjo. Sareri ae höjo. Huro God sivoromo ëhi jië'e jöho jövajëjo. Hu ma-ae höjo. Röhu huro ë aho uavajëjo: Naro jasi sisëho uehorovoromo vuonugoromo mu'u barëjahë'e

jevajëjo. Ëhi jië'e muoho hesi God-ro gemuëro vaejaje höjo. Ma-aho bogajo. ²² Ëhi atamu gagorovo Iesuro uëvadeje: Jemë rabëni uehore gö gö baejarujëjo. ²³ Jemë'o uehorovohëjo. Nani ja ae éma ua'a'anuëjo: Jasi sisëho uehorovoromo vuonugahë'e hö ua'a'anuëjo. Ja ëhi ua'ibejanëjo aho nunoho bogo ga'ibejarëjo ja mae o sarere jövë'e javego. Röhu ja bogo éma ua'a'anuëjo: Ri'öromo nami juvëjo hesi guomo guomoho bogo barëjego ja javojagojöeni. ²⁴ Röhu ë bogo éma jövol'ibejane jöho iae na jövo'ejöjo huro ejehoromo ri'lö nami juvego jemëro ë muoho garomo éhuro ga'irarijego God-are A Maho naro sa'are hijajire evare sisë mu'uvaje darugoho éhu'o baejë'e jevego. Ëhi uënugoromo röhu övo höru'e vuovahë'e aho uavadeje: Naro ja uavajëjo: Jero ri'öromo raromanue maratuoho banigojiomoromo baeromo jasirëro va'ëjo. ²⁵ Va'ëjamu hejë'i ruehuro ae aho'obëhe jabiesi nunire ri'öromo maratuoho banigojiomoromo baeromo God rajahibe hesirëro va'adeje. ²⁶ Va'amu gagorovo ë aribövioho aho'obëhe tiöjëvamu juhuonivoromo God rajahromo uarovareje: Asë'ëjo. No bogo gavarue muoho jaruvo gavë'e javuajëjo.

Levi-hu Iesuare ijore ijore juvoröhego Iesuhu uavade jöhoje.

²⁷ Ëhi'amu gagorovo Iesuro ri'öromo va'adeje. Va'i gavade tax baejaje ae hesi ihoho Levi hesi mu vaejaje osare hijamu gagorovo uavadeje: Rueromo nasi ijoro ijoro juvonövonëjo. ²⁸ Juvonövonëjamu hegorovo hesi muoho aho'o vuonugo'i ri'öromo aevoromo Iesuare ijore ijore juvonövadeje.

²⁹ Ëhi'oromo Levi-ro Iesu rajahi'i sörö böröme hesi osare bamoromo Iesu'o a ioro'iorohu'o aho'obëhe uëvadeje: Rueromo söröe ihëjo. Ihëjamu hegorovo tax baejarue ae aho'obëhe ëhi jië'e a ioro'iore aho'obëhe ého jaburo ro gemuoro raramoromo ie ue'ahareje. ³⁰ Ie ue'ahamu gëgorovo Jew rajo jögoru öri röjëhijarue Pharisee ariböviohu'o Pharisee aribövi ioro'iorohu'o ého jaburo dë vörönëgamu Iesuare aribövioho uëvareje: Jemë rabëni tax baejarue ariböviohu'o sisë a ioro'iorohu'o gemuoroho ioho jovoho ue'aharujëjo. Ëhi jië'oho sisë höjo. ³¹ Sisë höjämu hegorovo Iesuro uhu'e uëvadeje: Röhu guomo guomo'e aribövihuremu doctor gavarue höjo mae jëvë'e aribövioho bogajo. ³² Ëhesi bëhoho naro sisë aribövioho sisë vaejaruoho vuonugojöro uë'i rovode höjo ma-döemu mae jëvë'e aribövioho bogajo.

Bëhoho rabëni Iesuare ariböviehu i bogo vuonugare jöhoje.

³³ Iae aëro Iesu uavareje: John-are jö hejarue aribövihuro majae aho'obëhe God uehorovo'i ioho vuonugoromo hesi örire jöe ato'i arijarue höjo. O Pharisee jabiesi jö hejarue aribövioho jabu'o éhi jië'e muoho vae'i arijarue höjo. Jabumëhu ëhi é'aruoho iae mae höjo. Röhu jasi aribövioho ioho bogo vuonugo'i ma-iemu jovemu ue'aharue höjo. Rabëni éhioho é'arue höjo. ³⁴ Rabëni éhioho é'arue höjämu hegorovo Iesuro uhu'e uëvadeje: I'o masuröhe a hesi söröre aemo'aemehu rueromo i i'ie'iroho jemë tugohëvo'irarijoho na eni jëvajëjo o bogajo. Bogajo. ³⁵ Röhu majae ijönö i'o masuröhe aho aëro guduamo bava'iramu evare majare ioho vuonugo'aruëjo. Avevejö'oho naro jabu'o hijë'ego jabu ioho bogo vuonugo'aruëjo.

Jew rajehu gororovo'iröhe jögoru mamiohu'o Iesuhu barovade mu i'ohu'o bogo gemuore havo'iröhe jöhoje.

³⁶ Ëhi uënugoromo Iesuro uhu jöe gö'o majëhiromo uëvadeje: Niögu i'ohu'o mamiohu'o bogo havo'anuëjo. Bogo havoromo dadovadiroho niögu i'oho baeromo bisemu tariö'öromo niögu mami hesi gagoroho bamoromo sigohi'anuëjo. Ëhi ë'ibejanëjo niögu i'oho tariö'ojë'éro éhuro sisérë'ibejajo. O niögu mamioho ého nu ano'e gö jio'i i'oho nu ano'e gö jioromo éhuro niögu mamiohu'o sisérë'ibejajo. ³⁷ O wine jovo mi sino gagore bigu'ië'iroho jovo i'ohu'o mi sino mamiohu'o bogo

gemuoroho favoromo jovo i'oho mi sino mamiroho bigu'anuejo. Ëhi ë'ibejanëjo jovohuro gatovoromo ögohuro bibivoromo mi sinoho mamiëro jië'ëro tögömoromo ioro'ioremu dadorovego jovoho rova'ibejajo. ³⁸ A'i jovo i'oho mi sino i'o hesi gagoremu bigu'anuejo. ³⁹ Röhu jovo mami ue'ahë'oho aëro uvarue höjo: Mamilioho mae höromö ëhuni i'oho bijönimarue höjo. ËJew rajehu Iesuare mu i'o bijönimarue jöho Iesuro uhu'e ëhi majëhijadeje.

6

Jew rajehu nuharue maka hesi jöhoje.

¹ Iae Jew rajo jabisi nuho majaho rovamu gagorovo Iesumëro mure jijihareje. Jijihoromo hesi ijorajo ömo'ömhuro iohu babovoromo övëro uhiromo ue'ahobe va'oruomadeje. ² Iohu övëro uhiromo ue'ahobe va'amu gëgorovo Pharisee ariböviëro uëvareje: Jaruvoho nuho majae höjo. I avoharujoho ëho nuho maka hesi jögoroho aharujëjo. Rabëni ëhi jië'oho ë'arujëjo. ³ Ë'arujëjamu Iesuro uëvadeje: David nosi a böröme jionövade höjo. Röhu hu'o hesi ariböviohu'o hömëvamu hegorovo huhu ë'ade jö God-are surire adaharijoho ëho diehi'oromo bogo avoho uehorovarujëjo. ⁴ David-ro God-are osare va'oromo God-are nunire bahijare iohu ujuohoromo vituoho i'i vituoho hesi aribövioho i'imëmamu ue'ahare höjo. Ëhi jië'e iohu aho bogo ue'ahol'i hesi mapriest-ëremu ue'ahol'iröhe ie höjo. Röhu jabuhu ue'aharohuro ëhuro jögoroho ahare höjo. Röhu ë hesi jöho bogojiade höjo. ⁵ Ëhi uenugoromo uëvadeje: God-are A Maho naro nuho maka hesi jögoroho muebejaje höjo.

Ovo guomahë'e a Iesuhu ajamade jöhoje.

⁶ Ëhi uëvë'ëro Jew rajo jabisi nuho majae gö'o rovadeje. Nuho majae gö'o rovamu Iesuro God rajahijarue osare va'oromo hesi jöho röjëhijadeje. Amo ë osare övo manörire övo hitahi guomahë'e aho hijë'e jiadeje. ⁷ Jew rajo jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o ëho jaburo Iesuare jö sisëho nahoromo uvareje: Iesuhu guomo guomo'e aribövi jabisi sino avohëhë'oho noro a masijoho huruoho majëhiromo uë'ejarëjo: Iesuro a ajëmajé muoho vaeromo nuho maka hesi jögoroho ahade höjo. Ëhi uvoromo jabumëro ma-hu gemu èrimahareje ga'iro nuho majare hu guomo guomo'e aribövi jabisi sinoho avohëhego o bogo. ⁸ Èrimahamu Iesuro gëromo uvadeje: Jabumë ëhi ëhi uehorovaruë uvoromo övo guomahë'e aho uavadeje: Ro ave nosi riroro namijëjo. Namijëjamu ro jabisi ririre namijadeje. ⁹ Namijamu hu bijönimoromo èrimaharuoho Iesuro uëvadeje: Na ave jöho uë gë'ië'ajëjo. Nosi nuho maka hesi jögoroho diehi höjo. Nuho majaroho na ae mae vaejëvo'ejarëjo o sisë vaejëvo'ejarëjo. I'ovëvo'ejarëjo o muo'amo'ejarëjo. ¹⁰ Ëhi uenugoromo uherihoromo ë aribövioho aho'obëhe gënugoromo övo guomahë'e aho uavadeje: Jasi övoho nugö'özëjo. Ëhi uavamu hegorovo övoho nugö'özjamu marëjadeje. ¹¹ Marëjamu rue ariböviohuro gavare Iesuro ë aho ajami'ego marëjamu gagorovo dë vörönëgo avohadeje. Dë vörönëgamu jöe atoromo uarovareje: No Iesuare öriroho diehi'o'ejarëjo.

Iesuhu hesi apostle 12 baejëvade jöhoje.

¹² Ëhi'o'irögoro Iesuro God-are örire jöe jövo'iro dahorure ajiomadeje. Ajio hiromo vahi bövie God-are örire jöe jövobe va'ojuvo ëhi sisonuvadeje. ¹³ Sisonuvamu gagorovo hesi ijore ijore jijiharue ariböviohuro ruejöro uvëvadeje. Uvëvoromo rovamu ae aho'obëhe 12 hesi baejëvadeje. Baejëvoromo uëvadeje: Jemë nasi apostle jëvajëjo. ¹⁴ Iesuro Simon baejadeje. Baeromo iho göho Peter jumuvadeje. O Peter-are öho Andrew baejadeje. O göho James John Philip Bartholomew ¹⁵ Matthew Thomas o James Alphaeus-are harihe o Simon aehu uvaruoho Jew rajehu jabisi mueberovo'i nimaje

aho ¹⁶ o Judas James-are harihoho o göho Judas Iscariot ë aribövioho baejëvadeje. Judas Iscariot Iesuni hiruëmiromo a jabesi övore bojëmi'iröhe aho jiadeje.

Iesuhu a jabesi sino avohëhade jöhoje.

¹⁷ Ëaribövioho baejëvonugoromo Iesuro jabu'o gemu mae abueromo enure ë nami-jadeje. Namijamu hesi aribövie aho'obëhe mae o a ioro'iorohu'o arue Jerusalem amore jioromo Judea sa'a ioro'iorore jioromo nume Tyre amo Sidon amo jiajinö sö jovo bëhire sa'are jioromo ae aho'obëhe mae ë ro riravareje ¹⁸ Iesuare jöho heruomo'i huro ajëmego jabesi sino haho'oho marëjëvo'iröhego. Ro riravamu a sisëhu dëre abuejëvë'ëro i'u baejarue aribövioho Iesuro ajëmamu marëjëvadeje. ¹⁹ Marëjëvamu ae aho'obëhe gavare Iesuare darugohuro rueromo guomo guomo'e ae aho'obëhe ajëmamu gagorovo Iesu rëho'i ë'o gavareje ëhuro guomo guomoho barëjëvo'iröhego.

Huë mae baeröhe ariböviohu'o huë vavaene baeröhe aribövi jabesi jöhoje.

²⁰ Ëhi'amu Iesuro hesi ijomajo ömo'omoho gëromo uëvadeje:

Bövi bise'o rumo'e aribövioho jemë huë mae jëvajëjo
God-ro muebejëvego hesi aharire mae raromo'ië'ëro.

²¹ Avevejö'e hömëvaje aribövioho jemë huë mae jëvajëjo
maja ijonoëho eni da'uëgo'ië'ëro.

Avevejö'e nierusuburu'e bamaruje aribövioho jemë huë mae jëvajëjo
maja ijonoëho nimoroho'ië'ëro.

²² Jemëhu God-are A Maho na uehorovevamu aehu gëromo bijönëgoromo nu huodëgoromo sivëgoromo jemesi ihoho sisë höromo vuonugëhë'oho huë mae jëvaje höjo. ²³ Jabuhu ëhi sisë vaejëvë'iroho jemëro hirohiromoromo nimoroho avohorëjo God-hu suvuoro jemëni ö'idöre bamëhajoho böröme jië'e jiaje. Ëaribövi jabesi hijo miono'ohuro jö God-aro baeromo majëhinövare aribövi jabesi örire ëhi gemuoho sisë vaejëvonövare höjo.

²⁴ A'i bövi bise'o marohë'e mae jëvë'e aribövioho vaevë'e jëvajëjo.

Jemesi bövi bise'o maho ujuoho barëjë'ëro ijonoëho bogo ujuoho hesi jëvajëjo.

²⁵ Avevejö'e da'uëgë'e aribövioho vaevë'e jëvajëjo.

Maja viture vadunëro vuovëvo hesi höjo.

Avevejö'e nimoroharuje aribövioho vaevë'e jëvajëjo.

Maja viture huë vavaene baejë'i nierusuburu'e bae hesi jëvajëjo.

²⁶ Ae aho'obëhe jemesi jö ma-mabëhe atë'oho vaevë'e jëvajëjo. Ëaribövi jabesi hijo miono'ohuro God-are jö huotohuotovoromo majëhinövare aribövi jabesi örire ëhi gemuoho mae atonövare höjo.

Nu huodaguarue aribövi jabesi örire noehu huë baejëvo'iröhe jöhoje.

²⁷ Röhu jemë nasi jö hejaruje ariböviohumë ave jöho majëhi'ië'ajëjo. Jemë'o muorovarue aribövioho huë baejëvorëjo. Jemë nu huodëgarue aribövioho mae vaejëvorëjo. ²⁸ Jö sisë uëvarue aribövioho jö mae uërëjo. Sisë vaejëvarue ariböviohuni God-are öroro éninamirëjo. ²⁹ Aehu a'isabi gönü anagë'iroho hunuorovego a'isabi gönühu'o anago'irajo. Aehu niögu gö baeniahijë'oho nadi nijio'iraejego niögu göhu'o bae'irajo. ³⁰ Aehu jasi örire böviëni bise'ëni éninamijë'oho bojaminëjo. Aehu jasi mae sisë baejahë'oho nadi uanëjo: Sionëro bojemëjo. ³¹ Jemë ae göehu diehi vaejëvojöro négë'oho jemë'o ëhi jië'e muoho ae gö jabesi öroro vaejëvorëjo.

³² O jemë huë baejëvarue aganohemu huë baejëvë'oho rabëni uvorëjo: God-are nunire mabëhe javuajëjo. Sisë ariböviohuro jabu'o huë baejëvarue aganoho mana huë baejëvarue höjo. ³³ O jemë mae vaejëvarue ariböviohemu mae vaejëvë'oho rabëni uvorëjo: God-are nunire mabëhe javuajëjo. Sisë ariböviohuro jabu'o ëhi gemuoho ë'arue höjo. ³⁴ O uvë'oho: Ëhi gemuoho vuonorö'ö bae'ejöromo ëhuni bövi bise'o

ma-jahuri ae gö bojämijë'oho rabëni uvorëjo: God-are nunire mabëhe javuajëjo. Sisë aribövihuro jabu'o uvoruomaje höjo: Ëhi gemuoho vuonorö'ö bae'ejöromo ëhuni bövihoo bise'oho ma-jahuri ae gö bojämijarue höjo. ³⁵ A'i jemë nu huodëgarue aribövihoo huë baejëvorëjo. Mae vaejëvorëjo. Nadi uvorëjo: Mana bojemi'aruë uvë'i jemesi bövihoo bise'oho ma-bojämirejö. Ëhi ë'ë'oho God-ro jemë suvuoro böröme bojëmi'ajëjo. Ëhuro God-hu dö mare hijaje a hesi abozi harihu'o mae jëvo'ajëjo. Ëhesi bëhoho God-ro gëvaje a sisë jioruomo'i bogo mana mabëhe uavë'e suvuore éma baejarue aribövie jëvego gëgorovo huro éma huë baejëvoromo ajëmijaje höjo. Huhu ë'aje ëhi jië'e mu vaejë'oho jemë hesi abozi harihu'o mae jëvo'ajëjo. ³⁶ Ëhuni jemesi Vavuehu jemëni vavaenimajëhi ëhi ae göeni vavaenimorëjo.

Bogo döro bamorovoromo a jabesi sisë mevo'iröhe jöhoje.

³⁷ Nadi döroho bamorovoromo a jabesi sisëho mevorëjo. Jabesi sisë bogo mevë'oho God jemesi sisëhu'o bogo mevo'ajëjo. Nadi a jabesi sisëhunioho i'uoho bojämirejö. I'u bogo bojämijë'oho God jemë'o i'uoho bogo bojëmi'ajëjo. A'i ae gö jabesi sisëho uehorovoromo vuonugorëjo. Ëhi ë'ë'oho God-ro jemesi sisëhu'o uehorovoromo vuonugo'ajëjo. ³⁸ Ae suvuorëmirëjo. Jemë ëhi ë'ë'oho God-ro jemë'o suvuorëmi'ajëjo. Börömo mae suvuorëmiromo jemëro övoho avoho'iramu sörö va'ëne ë bamëho'iramu övo duvahoho rarovoromo oteroho'a'ajëjo. Bogo bise'o vadu'oho suvuorëmi'ajëjo. Jemë dimino'e bojëmë'ohuro ëhuro ë bojëmarije mino'e ëhi bae'a'arujëjo. Iesuro ëhi jövadeje.

³⁹ Röhu Iesuro röjëhi'iro ave uhu jöho uëvadeje: Nuni sisë'e a göhuro nuni sisë'e a göho diehi öroho röjahibe va'a'ajëjo. Bogajo. Röjahijë'oho jabumë niö'i guare bejëvo va'a'ajëjo. ⁴⁰ Jö hejaruje aribövihoo jö röjëhijaje aho na bogo iosiremiromo jö maho bae'a'arujëjo. Jöho he barë'iramu evare jö röjëhijaje aho va'ëne jëvo'ajëjo.

⁴¹ Röhu ja diehi'oromo ijo ugobajo'e biseharihehu isiare nunire namijajoho ga'i ijo börömehu jasi nunire namijavajoho bogo gavanuëjo. ⁴² Ijo börömehu jasi nunire namijavajoho bogo gavë'oho éhu'oho ja rabëni jasi aemo'aemoho uanëjo: Isi ë'ego na jasi nunire ijo ine namijavajoho jahahöjo. Sareri ae javajëjo. Jasi nunire ijo börömehu tugohavajoho jero urimo jahonëjo. Jahonugoromo evare avoho garomo ijo ino harihoho isiare nuniroho jahaho'anuëjo.

Aho mu vaejajire garomo uvarueje: Hu mae o sisë höjo. Ëhesi uhu jöhoje.

⁴³ Ijo maho bajo sisëho bogo rae'i ijo sisëho bajo maho bogo raejaje höjo. ⁴⁴ Ijoho bajoro garomo uvo'a'anuëjo: Ëijoho mae höjo ého sisë höjo. Meso böso uro'ië'iroho mesoremu uro'i bibë'e ijo sisëroho bogo uro'a'anuëjo. Rihu'e grape bajo uro'ië'iroho ë ö'iremu uro'i bibë'e resu sisëroho bogo uro'a'anuëjo. Ijo sisëhuro bajo sisëho rae'amaje höjo. Ijo mahuro bajo maho rae'amaje höjo. ⁴⁵ Ëhesi bëhoho a maho ijo maehu bajo mae raejajëhi ëhi jëvaje höjo. A maho uehoro maëremu jabesi dë vövöbajo'ere jëvë'ëro mu maemu vaeruomaje höjo. A sisëho uehoro sisëremu jabesi dë vövöbajo'ere jëvë'ëro mu sisëmu vaeruomaje höjo. Aëro diehi jië'e uehorehu jabesi dë vövöbajo'ere irijiomëvajoho jabesi jö'ëro atarue höjo.

Simano ma'e ahu'o simano sisë'e ahu'o javu vaejare uhu jöhoje.

⁴⁶ Jemëro uevaruje höjo: Bada ja no mu bojamuijanue aho javajëjo. Ëhi jië'oho jemë rabëni naehu bojämaje muoho bogo vaejaruje höjo. ⁴⁷ Röhu ae rahu nasi örire rueromo nasi jö heromo ejehajoho ëhi jië'e a hesi jöho naro uhu'e majëhi'ejöjo. ⁴⁸ Ae gemuëro javue vae'ië'ade höjo. Javue vae'irögoro ëgobövie umo abuejuvo munë'e sa'aho birohogoro öboho ë ruhoromo javuoho vaejade höjo bibivoröhego. Javuoho vae barëromo hijamu jovo börömëro ruomoromo ë javuoho anade höjo. Anamu javuoho

mae vaejë!ëro jië!ëro bogo orivo'i ma-bibivoromo namijade höjo. Nasi jö ejehaje aho ë bibivë'e javu vaejade aho va'ëne höjo. ⁴⁹ A'i ae rahu nasi jö heromo bogo ejehajoho ëhi jië'e a hesi jöho naro uhu'e majëhi'ejöjo. Ae gemuëro javue vae'ië'ade höjo. Röhu sa'aho bogo umo abueromo öboho ruhol'i ma-sa'a döre vaejade höjo. Vaejë!ëro ë javuoho jovëro ro anamu dadorovo barë nahonahovade höjo.

7

Rome raje muorovo simano vaejaje a hesi mu vaejaje a guomo 'ia'amu Iesuhu ajamade jöhoje.

¹ Iesuro hesi jöho ae aho'obëhe majëhinugoromo va'adoho va'o Capernaum amore hijadeje. ² Röhu Rome raje muorovo simano vaejaje ae gemuëro ë hijë'e jiadeje. Hu bogo Jew rajehu jio'i sa'a gö raje jiadeje. Hesi muemu vaejahaje ahuro hu'o hijadeje. Hijamu rue simano vaejaje ahuro ë iaho mae uehorovo avohadeje. Mae uehorovo avohamu rue aho guomo guomo böröme baejë!ëro guomo'ië'adeje. ³ Guomo'ia'amu gagorovo rue simano vaejaje ahuro Iesuhu a ajëmaje jöho hegoro Jew rajo a duvaho ioro'ioroho uëvadeje: Va'oromo Iesu uarego rueromo nasi mu vaejehaje a hesi sinoho avohahego marë'irajo. ⁴ Ëhi uëvamu hegorovo va'areje. Va'oromo Iesu ëninamiromo uavareje: Ëaho ajaminëjo. Hu a maego jaehu ajamijë'oho iae mae höjo. ⁵ Hu sa'a gö raje höjo röhu huro ave sa'a rajoho no uehorovavuaje höjo. Uehorovavuajëro jië!ëro huro ajamuiromo ae uëvade höjo noehtu God rajahijarue osaho vaejahuoröhego.

⁶ Ëhi uavamu Iesuro ri'öromo jabu'o va'adeje. Va'oromo ë simano vaejaje a hesi osa bëhire rovamu gavë'i rue simano vaejaje ahuro hesi aho uëvadeje: Va'oromo Iesu birohoromo uarëjo: Badajo. Nadi nasiriroho rueromo u'uoho baejëjo. Na ae mabise'e jevoromo sisë jevë'e jaehu nasi osare rovë'oho bogo maehu höjo. ⁷ Ëhuni na uehorovoromo uvode höjo: Na ö'irodoho röhu na bogo maehu jevajëjo. Ëhuni nadi rue'i ma-jö!ëro jöe jövego nasi mu vaejehaje aho marë'irajo. ⁸ Ma-jö jövego mu rovaje hesi öroho iae na gavë'e jevajëjo. Ëhesi bëhoho na nasi a masijo jabies aharire jevë!ëro jabies jöho ejëhoromo muoho vae'i muorovo aribövioho nasi aharire jëvë!ëro nasi jöho ejëhoromo muoho vaejarue höjo. Naehu muorovo ae gö uavë'oho: Va'ë uavë'iroho iae hu va'aje höjo. O muorovo ae gö uavë'oho: Rovë uavë'iroho iae hu rovaje höjo. O nasi mu ajemaje a uavë'oho: Mue ëhi ëhi vaejehë uavë'iroho iae hu ëhi vaejaje höjo. Ëhu'ëro jö jövego mu rovaje hesi bëhoho iae na gavë'e jevajëjo. Ëhuni uavajëjo: Majö!ëro jöe jövego marë'irajo. Ëjöho baeromo Iesu majahirego he'irajo. ⁹ He'irajamu simano vaejaje a hesi ariböviohuro ë jöho bava'oromo Iesu majahijareje. Majahijamu Iesuro heromo tiøjadeje. Tiöromo huotorovoromo hu rihicomare aribövioho uëvadeje: Hu mabëhe uehorovevade höjo. Ëhi jië'e aho na bogo birohë'e jevajëjo. Nosi Israel rajoho jabu'o bogo ëhioho mae uehorovevaruëjo. Iae na mae jövajëjo. ¹⁰ Ëhi uëvamu hegorovo rue ariböviohuro vuonorö'ö rueromo simano vaejaje a hesi osare ro gavareje hesi mu vaejahaje aho mami'e marëjë'e jiamu.

Magonaho doru hesi harihu guomo raromamu Iesuhu ajamamu i'ovade jöhoje.

¹¹ Ëhi'o'irögoro iae Iesuro Nain amore va'i va'adeje. Va'amu Iesuare ijomajo ömo'ömohu'o a ioro'iorohu'o ae aho'obëhe mae hu'o va'oruomadeje. ¹² Va'oromo amo rejo ojo bëhire hörö'ia'amu suorovo'ia'amu evare aëro guomë'e a hesi sinoho amore jioromo guavo'i giojimo baeromo rovareje. Röhu vaevë'oho guomë'e aho magonaho doru hesi harihu gemu'oho jiadeje. Amo raje ae aho'obëhe ë magonahohu'o rueruomadeje. ¹³ Rueruomamu Badaro magonahohu ganugoromo huni vavaenimamu uavadeje: Nadi nivonëjo. ¹⁴ Nadi nivonëromo rueromo sino bamare maratuoho rëhadeje. Rëhamu giojimo barovare ariböviohuro ëhi riravareje. Riravamu

gagorovo Iesuro a juvijoho uavadeje: Jue'iajo. Naro ja uavajéjo: Guomanoho ri'löjéjo. ¹⁵ Ri'löjéjamu döro ri'ö hiromo aevoromo jöe jövadeje. Jöe jövamu gagorovo Iesuro harihoho vëmu hesi övore bamadeje. ¹⁶ Ëhi'amu gavë'i ae aho'obëhe juhuonivoromo God rajahirovo uvoruomadeje: Asë'e jö God-aro baeromo majahuijaje a börömhuro nosi örire rovë'e hö uvoromo God-ro hesi aribövi nosi jöeni vavaenimë'e hö uvoruomadeje. ¹⁷ Ëhi'amu gagorovo ae aho'obëhe Judea sa'ahu'o sa'a ioro'iore bëhirohu'o Iesuare jöho ëhi vaerovemu vaerovobe va'areje.

Bapataeto vaejaje ae John-hu ae rëmö'öjamu rueromo Iesu jö ua gavare jöhoje.

¹⁸ Iesuhu ëhi jië'e mu vaejade jöho John-are ijore ijore jijiharue aribövihuro John majahijareje. ¹⁹ Ëhi majahijamu hegorovo John-ro hesi aribövihuro niö'iro ruejöro uëvamu rovareje. Rovamu uëvadeje: Va'oromo Iesu ua garëjo: No uvaruëjo: God-ro ae nugö'ö'iramu nosi örire rue'a'ajëjo. Na ja ë aho javajéjo. O na no muebe'ejarëjo ae göero rueröhego. ²⁰ Ëhi uëvamu hegorovo va'oromo Iesu uavareje: John bapataeto vaejavuaje ahuro uövuamu rovare höjo. Huro uövuade höjo: Iesu uarëjo: No uvaruëjo: God-ro a böröme nugö'ö'iramu nosi örire rue'a'ajëjo. Na ja ë aho javajéjo. O na no muebe'ejarëjo ae göero rueröhego. ²¹ Ëhi uavamu hegoro evare Iesuro guomo guome gö gö juhuonini'oho aho'o aru'aho sisë'oho aho'o avoho'amadeje. Nuni tugorohë'e aribövihuro aho'o jabesi nunoho dadovëhadeje. ²² Ëhi'oromo John-are ae niö'ioho uëvadeje: Va'oromo diehi gavarijoho hejarijoho John majahirego he'irajo. Uarëjo: Nöröro ae nuni sisë'oho ajëmijego mae uheriharue höjo. Höru sisë'oho ajëmijego mae jijiharue höjo. Jomo'e aho ajëmijego marëjëvoromo jabsirire sisë sisë'oho barëjëhaje höjo. Hia'i sisë'oho ajëmijego hia'e dadovoromo jöe hejarue höjo. Vuovë'e aho ajëmijego i'ovarue höjo. Bogo eni jië'e aribövihuro ajëmiromo majëhijego God-are jö maho hejarue höjo. Va'oromo John ëhi majahirëjo. ²³ Röhu John o ae rahu biririvoromo nasi örire mae uehorovevë'oho ë ahuro maho hi'a'ajëjo.

²⁴ Maho hi'a'ajëjamu John-are ae niö'iohuro vuonorö'öromo va'areje. Va'amu gavë'i Iesuro ë hesi bëhire gagovare aribövihuro John-are jöho majëhiromo uëvadeje: Urimë'ioho jemë rabe ga'irögoro John-hu a rumo'e sa'are hijajiroho ëho va'onövariye höjo. Ijo rudu burehu huosihego arue anume va'aje ëhi uehorovaje aho na John ëhi jië'e ae jiamu jemë gal'i va'arije höjo. Bogajo. ²⁵ O diehi jië'e ae ga'i va'arije höjo. Na niögu mabëhe sanu'e io'amë'e ae jiego gal'i va'arije höjo. Röhu ëhi jië'e niögu ma io'amoromo bövi bise'o marohë'e ma baeromo raromarue aribövihuro bogo a rumo'e sa'aroho raromo'i a masijehu raromarue osaremu raromarue höjo. ²⁶ Röhu diehi jië'e ae ga'i va'arije höjo. Na John jö God-aro baeromo majëhijaje ae jiamu gal'i va'arije höjo. Io'ajo. John iae hu ëhi jië'e ae höjo. Röhu aveho hehëjo. Jö God-aro baeromo majëhinövare a ioro'ioroho iosirëmiromo John hu börömoho höjo. ²⁷ Iae ë a hesi jöho God-are surire jajivoromo ëhi uvë'e höjo:

Ave aho God nasi jö bajuvaje aho höjo.

Ja va'ië'iroho naro hu urimo nugö'ö'iramu va'oromo ae uë'a'ajëjo jaehu va'irane öroho iogorahoröhego.

Ëhi jajivë'e höjo. ²⁸ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ave sa'are raromarue aho ae gemu vadu'oho John bogo iosiramiromo börömoho jië'e höjo. A'i God-hu böröme namirovo muebejëvego hesi aharire raromarue a inino mahuro John iosiramiromo döroho jioruomajëjo.

²⁹ Iesuro ëhi majëhijamu tax baejarue aribövihuro'o a ioro'iorohu'o aho'obëhe ë jöho heromo uvoruomadeje: God hu mae höjo. Rabëni John-hu bapataeto vaeröhe jöho jaburo ejahë'ëro. ³⁰ A'i Pharisee ömo'ömohu'o Jew rajo jögoru öri röjëhijarue a

ömo'ömohu'o ë jöho heromo jabuhu ë'ojöro God-hu nimaje muoho juahovareje rabëni John-hu bapataeto vaeröhe jöho jaburo bijönimë'ëro.

³¹ Röhu Iesuro hesi jö vituoho majëhiromo uëvadeje: Ave jaruvore raro-maruje aribövi jemesi jöho uhu'e majëhi'ië'ajëjo. ³² Amo ririre raromoromo jö bijönimoruomaje asisö'oho jëvanovajëjo. Amo ririre raromoromo asisö'o ioro'iorohuro ioro'ioroho uvëvoruomajëjo: Noehu aninivoromo jemëni virikö huosihëharoho jemëro bijönimoromo bogo ejahuoromo javavarije höjo. Noehu aninivoromo huë vavaeni'e jö iaroho jemëro bijönimoromo bogo ejahuoromo nierusuburu'e bamarije höjo. ³³ Ëhesi bëhoho bapataeto vaejavuaje ae John-ro rueromo God uehorovoromo ma-hi'i iohu wine jovoho bogo inövade höjo. Ëhi'onövadaho jemëro ë jö bijönimarue asisö'oho va'ëne bijönëgamu John-are jöho bogo ejaho'i sisë'i uehorovoromo uvonövariye höjo: Aru'aho sisë dëre jië'ëro ëhu'ëro iohu jovoho bogo ijaje höjo. ³⁴ O God-are A Maho naro rueromo iohu jovoho ma-ijaje höjo. Ëhi ë'ajoho jemëro ëhu'o bijönimoromo uvaruje höjo: Nörö gahëjo. Iohu mahunö'e iromo vörö'e jovemu ijaje höjo. Hu vajiohu'e tax baejarue ahu'o a sisë ioro'iorohu'o ëho jabesi aemo'aeme höjo. ³⁵ Jemëro John-are muohu'o nasi muohu'o bijönimarue höjo röhu no God-are uehoro maho baejë'ëro muoho vaejarue höjo. Ëmu nimirue aribövioho aho'o jaburo garomo uvoruomo'ajëjo: God-are uehoro iae mae höjo. Ëhu'ëro muoho vaejare höjo.

Iesuhu Pharisee ae gemu Simon-are osare hiromo ë'ade jöhoje.

³⁶ Ëhi'amu Pharisee ae gemuëro Iesu uavadeje: Nasi osaro rovego no ie ijarëjo. Ie ijarëjamu ë a hesi osare va'oromo ie i'i sa'aro hijadeje. ³⁷ Röhu sisë magonahe gemuëro ë amore hijadeje. Hiromo hejade uvavamu: Iesuro Pharisee a hesi osare hiromo ie ijajë uvavamu hegorovo ridi'e ose munë huono mabëhiroho baeromo rovadeje. ³⁸ Barueromo Iesuare dejonö höru bëhire hiromo nivoromo hesi nuni jovohuro Iesuare hörure aho'amodivamu buejahoromo simano uohuro uhijahoromo höroho dudöhähoromo ridi'e jovohuro otehahadeje.

³⁹ Ëhi'amu gagorovo ë Pharisee ae Iesu uavamu rueromo i ijade ahuro uehorovoromo uvadeje: Ave aho jö God-aro baeromo majahuijaje ae jio'ibejajo hu ga'ibejajo magonahehu ma'enajoho rahuo jio'i o diehi jië'e mue vaebe juvaje magonahe jiego ahego ëhuro mae jio'ibejajo. Ëhesi bëhoho hu magonaho sisë höjo. Röhu Iesuhu ë magonaho bogo avoho gavajoho ëhuro hu bogo jö God-aro baeromo majahuijaje aehu höjo. ⁴⁰ Ëhi uehorovamu gagorovo Iesuro Simon ë Pharisee a hesi iohoho Simon uavadeje: Simon na jö harihe majahi'ië'ajëjo. Majahi'ië'ajëjamu Simon-ro uavadeje: Tisa iae mae höjo. Majehego hejöjo. ⁴¹ Hejöjamu Iesuro uhu'e uavadeje: Iae ae niö'iehu ae gemu hesi örire moni mana sionehu bojami'iröhoho jëvade höjo. Göhuro 500 kina göhuro 50 kina ë a hesi örire bojami'iröhoho jiade höjo. ⁴² Röhu bogo eni jëvade höjo. Bogo eni jëvamu gagorovo moni bae'iröhe ahuro ë ae niö'iehu moni bojami'iröhoho uehorovoromo vuonugëhade höjo. Ëhi jië'oho ë ae niö'ioho di ahuro ë moni bae'iröhe a hesi öriroho böröme rajahi'i di ahuro mabisemu rajahi'ajëjo. ⁴³ Rajahi'ajëjamu Simon-ro uavadeje: Na uehorovoromo uvajëjo: Moni böröme bojami'iröhe ahuro ë moni bae'iröhe aho böröme rajahi'ajëjo ë hesi bëhoho huro moni börömo mae uehorovoromo vuonugahë'ego. Rajahi'ajëjamu Iesuro uavadeje: Ja mae uevanuëjo.

⁴⁴ Ëhi uaromo huotorovoromo magonahoho gavë'i Simon uavadeje: Ave magonahoho gavëjo. Naro jasi osare rovode höjo röhu ja bogo rajehiromo jovoho bojemijane höjo nasi höroho u'ojöro. A'i ave magonahohuro rajehiromo hesi nuni jovohuro nasi hörure aho'amodegamu ëhuro u'ovehade höjo. U'ovehoromo hesi simano uohuro uhijehade höjo. ⁴⁵ Ja bogo rajehiromo dudöhevë'je javajëjo. A'i ë

magonahohuro naehu jasirire rovodevare evare aevoromo rajehiromo nasi höroho dudöhobe rovë'e höjo. ⁴⁶ Ja bogo rajehiromo ninugu'e jovoho nasi simanoroho oteheho'i ë magonahohuro rajehi avohoromo ridi'e jovo mabëhohuro nasi hörure otehehade höjo. ⁴⁷ Ëhuni uavajëjo: Ëmagonahohuro na rajehi avohë'ëro ëhu'ëro hesi sisë aho'obëhe jiadoho uehorovoromo vuonugë'e höjo. A'i sisë ma-bisemu uehorovoromo vuonugëhë'oho ëhi jië'e aribövioho ma-bisemu rajehi'aruëjo. ⁴⁸ Ëhi uanugoromo magonahoho uavadeje: Jasi sisëho uehorovoromo vuonugahë'e höjo. ⁴⁹ Vuonugahë'e höjämu Iesu'o raromoromo i ue'aharue ariböviohuro jabiesi uehorovoromo uvareje: Ëaho hu diehi jië'e aëro jië'ëro huro God-are muoho baeromo ae magonahe jabiesi sisëho uehorovoromo vuonugëhaje höjo. Hu ëhi jië'e muohu'o vaejaje höjo. ⁵⁰ Ëhi uvamu Iesuro magonahoho uavadeje: Jero nasi örire mae uehorovevamu God-ro ja baejavoromo maro ramë'e höjo. Vaevë'e va'onëjo.

8

Magonaho göehu göehu Iesu'o gemu mae jijihoromo Iesu ajaminövare jöhoje.

¹ Ëhi ël'ël'ëro Iesuro va'adeje. Va'ormo God-hu böröme namiromo muebejavuaje jö maho baeromo ae majëhibe amo masijore ininore ë va'adeje. Röhu hesi ijoraje 12-ho jabu'o ² magonaho ömo'ömohu'o ëhi Iesu'o gemu mae va'areje. Ëmagonahoho ioro'ioroho urimo aru'aho sisëhu dëre abuejëvo'i ioro'ioroho guomo guomo baejëvadoho Iesuro ajëmijamu marëjëvadeje. Ëmagonaho jabiesi ihoho göho Mary aehu uvaruoho Mary Magdalene jiadeje. Iesuro ë magonaho hesi dëre jio'amaje aru'aho sisë 7 rarovo'amadeje. ³ O magonaho gö hesi ihoho Joanna jiadeje. Joanna hu Chuza-are vabore jiadeje. Chuza hu a böröme Herod-are bövi bise'o muebejahaje ae jiadeje. Röhu magonaho gö hesi ihoho Susanna jiadeje. Ëmagonaho ömo'ömohu'o magonaho ioro'iorohu'o aho'obëhe jaburo jabiesi bövi bise'o jëvadohuro ëhuro Iesumë rabe rabe bogo eni jëvajoho ajëmibe va'onövareje.

Aehu i ujo sa'a mare sa'a sisëre riremade uhu jöhoje.

⁴ Ëhi'amu iae ae aho'obëhe amo göre göre jioromo gagovamu sa'aho rarovadeje. Rarovamu gagorovo Iesuro uhu'e majëhiromo uëvadeje:

⁵ Iae ae gemuëro hesi i uje ujuohoromo mure riremo'i va'ade höjo. Riremobe va'amu ujo ioro'ioroho örire rireromade höjo. Rireromamu gagorovo aëro taemotaemovamu ugëro ro i barëjare höjo. ⁶ Ujo ioro'ioroho munë uhunö jië'e sa'are rireromade höjo. Rireromonugoromo rijamu sahori'amade höjo sa'aho jovo rumo'ëro jië'ëro. ⁷ Ujo ioro'ioroho bibë'e resu resu'e sa'are rireromade höjo. Rireromë'ëro ujo ma hesi gemuoro riromo baba'amade höjo. ⁸ Ujo ioro'ioroho sa'a mare rireromade höjo. Rireromoromo riromo maho aho'obëhe 100 100 ëhi rae'amade höjo. Uhu'e ëhi uënugoromo ma-darugo'o uëvadeje: Ae rahu ja God-are jö hejanue ae javë'oho bëhoho nahoromo birohonëjo.

Iesuhu rabëni uhu'e majëhinövade ë hesi jöhoje.

⁹ Ëhi'amu Iesuare ijomajo ömo'ömohuro uhu jö hesi bëhoho he'i ua gavareje. ¹⁰ Ua gavamu Iesuro uëvadeje: God-ro böröme namiromo aho'obëhe muebejaje jöho urimoho subivëhade höjo. Ësubivëhade jöho huro hesi suvuore jemë bojëmijë'e höjo jemëremu he'irarijego. Ëhu'ëro jemëro jö bëhoho he'i a'i a ioro'ioro jabiesi öriroho ma-uhu jöemu rovaje höjo ëhuro nunëremu ga'i bëhoho bogo avoho ga'i hia'ëremu he'i bëhoho bogo avoho heruomoröhego.

I ujo sa'are riremade uhu jö Iesuhu huruoho majëhijade jöhoje.

11 Röhu ë uhu jö hesi bëhoho aviëhi höjo. I ujo hesi bëhoho God-are jöe höjo.
12 Ujehu örire rireromamu ugehu i barëjare jö hesi bëhoho aehu God-are jö hejamu gavë'oho Satan-ro rueromo jöho baeniëhiromo rori'o bu'öjaje höjo ëhuro jabumë bogo ma uehorovoromo maroho va'oruomoröhego. **13** O i ujehu munë uhunö jië'e sa'are rireromoromo riromo sahori'amade jö hesi bëhoho aëro God-are jöho heromo nimorohoromo jöho ejaharue höjo. Ejahoromo jöho ma-döëremu baejël'ëro majae mabunemu mae uehorovoromo Satan-ro dinëmego evare vuonugarue höjo. **14** Ujehu bibë'e resu resu gemuore rireromade jö hesi bëhoho aëro God-are jöho hejarue höjo. Heromo röhu jabiesi muohuni nurunurumoromo monie bövie bise'e uehorovoromo ave sa'a hesirohemu nimoronimorohoromo ëhi jië'e muohemu uehorovaruhuro God-are jö jabiesi dëre jiajoho taemego jabumë bogo rae avoharue höjo. **15** Ujehu sa'a mare rireromade hesi bëhoho aëro jabiesi dë vövöbajo'oho maëro jië'l'ëro God-are jöho heromo ejahoromo ma'eno titimoromo biririvobe va'o ijönö rae avohoruomaje höjo.

Iro bueromo va'orahore bahijarue uhu jöhoje.

16 Röhu iro buno'iraejë'iroho bogo hevö gagoroho o maratu ahariroho gurihi'i mava'orahoro bam'o'anuëjo ae osare rovë'oho ajivëvoröhego. **17** Nasi jö bëhoho rabe rabe gurihiro jiajoho aho'obëhe ma-va'orahoro jio'a'ajëjo. O rabe rabe subivëhajoho aho'obëhe ma-samaro jio'a'ajëjo.

18 Ëhuni naehu jövaje jöho avo'avoho herëjo. Ajil'e jö javë'oho God-ro gö'o bojam'i ramu bae'a'anuëjo. O bogojavë'oho ma-döëremu baejanoho God-ro ë uehoroho mu'uvaho'ajëjo.

Iesuare vëmu ömo'öme o ö ömo'öme rahumë jëvaje jöhoje.

19 Ëhi uëvamu iae Iesuare vëmohu'o ö ömo'ömohu'o jaburo rovareje. Rueromo gavareje ae aho'obëhe tagavoromo öroho rarovë'ero hu jiajiroho bogo rue varijënoho jëvamu. **20** Bogo rue varijënoho jëvamu gagorovo aëro Iesu uavareje: Jasi vëmohu'o ö ömo'ömohu'o ja ga'i nimoromo amonö riravaruëjo. **21** Riravaruëjamu Iesuro ë aribövioho uhu'e uëvadeje: Iae hejajëjo. Röhu ae magonahe rahu God-are jö heromo ejahë'oho ëhuro ë aribövioho nasi vëme ö ömo'öme jioruomajëjo.

Iesuhu uavamu jovo börömehu ruhosöjade jöhoje.

22 Ëhi ël'ë'ëro iae Iesuro hesi ijorajoho jabu'o gemu mae boat-re ajiò hijadeje. Hiromo uëvadeje: Ruehego no e'u ioni gönö va'arëjo. Va'arëromo ri'öromo va'areje.

23 Ri'öromo va'aroho va'oromo Iesuro niavadeje. Niavamu gavë'i buru börömëro e'ure rovadeje. Bure rovamu jovëro hasaromo boat gagore abueromo irijiomoromo diruvëvo'ie'adeje. **24** Diruvëvo'ia'amu gavë'i Iesuare ijorajoho jaburo va'o Iesu ioromo uavareje: Asë'e Tisa vuovavuo'ie'ajëjo. Vuovavuo'ie'ajëjamu ri'öromo burohu'o hasajaje jovohu'o uëvadeje: Vuonugohëjo. Vuonugohëjamu buru rovadoho barë'i jovoho u'uhadeje. **25** U'uhamu gagorovo Iesuro hesi aribövioho uëvadeje: Jemë rabëni bogo ma uehorovevarujëjo. Ëhi'amu rueho jaburo tiöromo juhuonivoromo uarovareje: Ave aho diehi jië'e ae höjo. Huhu uëvë'oho bogo aëremuoho ejaho'i burohu'o jovohu'o jabu'o hesi jöho ejaharue höjo.

Satan-are a sisë aho'obëhe ae gemu hesirire jioruomamu Iesuhu rarovö'ö'amade jöhoje.

26 Ëhi'amu Iesumëro e'u döre va'adoho va'o Gergesa sa'are va'o baboro bejareje. Galilee sa'aho nume e'u ioni gönö jio'i Gergesa sa'aho ruhe ioni gönö jiadeje. **27** Gergesa sa'are va'o baboro bejamu gagorovo amo raje ae gemuëro rueromo Iesu birohadeje. Ëaho aru'aho sisë aho'obëhëro dëre abue'amamu simane huotorovë'e jiadeje. Niögu rumo'e ma-dë'ahobatëremu majae ëgobövie hibe rovë'e jiadeje. Osaroho bogo hi'i

guavo'amarue munë gagoremu hinövadeje. ²⁸ Hijë'éro rueromo Iesu garomo jö'e dadovoromo Iesuare höru bëhire ague aho hiromo ma-darugo'o uvadeje: Iesu ja God dö mare hijaje a hesi Harihe javajëjo. Ja rabëni sihusihuego'i rovane höjo. Vuonugevëjo. Nadi huë sisëho vi'ehoho bojemëjo. ²⁹ Vi'ehoho nadi bojemijë uvade hesi bëhoho urimë'i aru'aho sisëhuro höröjöro Iesuro uavë'ego ëhuni uvadeje. Röhu urimoho ë aru'aho sisëhuro hu baenövadeje. Bae'ego aëro hu avoho mueberomo hesi övoho höroho tövaho'amonövareje. Tövaho'amo'ego ö'oho tarivo ruruhö'öromo aru'aho sisëhuro hesi uhure jië'éro ua'ego a rumo'e sa'are va'onövadeje. ³⁰ Ëhi ë'onövë'éro Iesuro uavadeje: Jasi ihoho rahuo höjo. Rahuo höjamu uavadeje: Nasi ihoho Siriehu Bimuvanovë'oho jevajëjo. Huhu ëhi uavade hesi bëhoho a sisë aho'obëhe siri va'ëne hesi dëre abue'amë'éro jië'éro ëhi uavadeje. ³¹ Ëhi'amu ë dë uhure sisë aribövihuro Iesu ëninamiromo uaruomadeje: Nadi uönego no sisëroho revo'irarëjo.

³² Röhu mahe aho'obëhe aruhëre dahoru ahore gemuoro ie ue'ahamu gagarovo dëre sisë aribövihuro Iesu uaruomadeje: Uövuego no suorovo va'oromo aruhe mahu jabis dëre va'o abuejarëjo. Abuejarëjamu uëvadeje: Ëhuro va'ohëjo. ³³ Ëhuro va'ohë uëvamu hejë'i rue sisë aribövihuro ë a hesi dëre jioromo suorovo va'oromo ruhe mahu jabis dëre abueruomadeje. Abueruomamu ë mahohuro va'o baradore rireromoromo e'ure siö ruruhö'ö va'oromo jove ue'ahoromo vuovadeje.

³⁴ Vuovamu gavë'i mahu muebe'amarue aribövihuro huruomoromo amo böromore amo ininore jöho majëhibe va'areje. ³⁵ Jöho majëhijamu hejë'i ae aho'obëhe rueruomadeje ga'iro diehi jiego. Iesuaro rueromo gavareje aru'aho sisëhu dëre jioromo suorovo va'oruomade aho simanoho mae jio'ego niöge ba'amë'e Iesuare höru bëhire hijamu. Ëhi gagarovo juhuonivoruomadeje. ³⁶ Juhuonivamu Iesuhu mu vaejamu gavare aribövihuro uëvareje: Sisë ariböviehu dëre abue'amade aho Iesuro ëhi ajami'ego marëhijajo. ³⁷ Marëhijajamu Gergesa sa'a rajoho jaburo heromo sisë maro juhuonivë'éro Iesu uavareje: Nosi sa'aho vuonugo'i va'ëjo. Vuonugo'i va'ëjamu Iesuro boat-re ajiomoromo sionëro vuonorö'ö va'ië'adeje. ³⁸ Va'ia'amu aru'aho sisëhu dëre jioromo suorovo va'oruomade ahuro Iesu uavadeje: Na ö'o ja'o hi'i negajëjo. Negajëjamu Iesuro nijio'iraeromo sionëro nugöl'öromo ³⁹ uavadeje: Bogo rue'al'anuëjo. Sionëro jasi amoro va'oromo uënëjo: God-ro ëhi mabëhe ajemijamu rovode höjo. Ëhi uavamu rue ahuro va'oromo amo börömoho jöe majëhibe juvo barëjadeje. Majëhiromo uëvadeje: Iesuro ëhi mabëhe ajemijamu rovode höjo.

Iesuhu magonahe niö'i Jairus-are abojohu'o magonahe gö'o ajëmade jöhoje.

⁴⁰ Ëhi'amu Iesuro boat-re vuonorö'ö rueromo ve e'u ioni gönö rovadeje. Rovamu ae aho'obëhe hu muebejë'éro gavare rovamu gagarovo nimorohoromo rajahiuomadeje. ⁴¹⁻⁴² Rajahiuomamu iae ae gemu hesi ihe Jairus-ro rovadeje. Jairus hu God rajahijarue osa muebejaje ae jiadeje. Röhu hu aboje ihevae gemu jiadeje. Abojoho vadune aho'obëhe 12 rabu'e jiadeje. Amo guomo'ię'adeje. Guomo'ia'amu gagarovo Jairus-ro rueromo Iesuare höru bëhire ague aho hiromo dinamiromo uavadeje: Nasi osaro rueromo nasi abojoho ajamëjo. Ajamijëjamu heggorovo Iesuro hu'o va'adeje. Va'amu ae aho'obëhe hu'o gemuore ëhi tatijiomobe va'areje.

⁴³ Tatijiomobe va'amu gagarovo iae magonahe gemuëro jabu'o va'adeje. Ëmagonahe manaero garorovade guomo guomoho bogo barë'i ëhi jiemu jiobe va'adoho vadune aho'o 12 barëjë'e jiadeje. [Hesi ijo baje doctor jabis örire bu'ö barëjadeje.] Röhu ajami'iröhoho bogo eni jëvë'éro ëhi jiemu jiadeje. ⁴⁴ Ëhi jiemu jië'éro ë magonahehuro Iesuare dejonö rovadeje. Rueromo niögu vituoho rëhamu gavë'i kö rovadoho ijoho bogo rovadeje. ⁴⁵ Ijoho bogo rovamu Iesuro ae uëvadeje: Ja rahuaro rëhevane höjo. Rëhevane höjamu heggorovo ae aho'obëhe

uavareje: No bogo rähavë'e javuajëjo. Rähavë'e javuajëromo Peter-ro uavadeje: Tisa ja rabëni ëhioho uövuuanüejo. Ae aho'obëhe jasi bëhire jijihoromo tatijiomavarüejo. ⁴⁶ Tatijiomavarüejamu uëvadeje: Iae aëro röhrevade höjo. Na hejajoho nasi darugoho ae ajëmi'i gö va'ë'e jiavajëjo. ⁴⁷ Va'ë'e jiavajëjamu ë magonahohuro garomo uvadeje: Naehu Iesu niögure röhodoho bogo subivo varijënoho jevajë uvoromo juhuonivadeje. Juhuonivoromo butubutumobe rueromo Iesuare höru bëhire ague aho hijadeje. Ague aho hiromo ae aho'obëhe jabesi nunire Iesu uavadeje: Na ëhi marëjevojöro negamu ëhuni röhavode höjo. Röhavamu ëhuro ma-burëro marëjevade höjo. ⁴⁸ Ëhi uavamu hegorovo Iesuro uavadeje: Abojëjo. Jero na mae uehorovevamu ëhuro marëjavë'e höjo. Vaevë'e va'onëjo.

⁴⁹ Iesuro ëhi uavamu gavë'i ae göëro Jairus-are osare jioromo rueromo uavadeje: Jasi abojoho mami'e guomë'e höjo. Ëhuni mino'e tisaho u'uoho bojamëjo. ⁵⁰ Mino'e u'uoho bojamëjamu Iesuro mu'öjahiro Jairus uavadeje: Nadi juhuonivo'i mae uehorovonëjo. Ëhi jië'ohuro jasi abojoho i'ovo'ajëjo. ⁵¹ I'ovo'ajë uanugoromo Iesuro Jairus-are osare va'oromo Peter John James magonaho harihu hesi vëmu vavu'oho ëho jaburo hu'o va'ojöro uë'i a ioro'ioroho nijio'raejëvadeje. ⁵² Nijio'raejëvonugoromo osare va'oromo gavade ae aho'obëhe magonaho hesi jöeni nierusuburu'e bamoromo jabesi muo'amorovamu gëgorovo Iesuro uëvadeje: Nadi nierusuburu'e bamohëjo. Ëmagonaho harihoho bogo guomo'i ma-niavajëjo. ⁵³ Ma-niavajëjamu hegorovo rueho jaburo garomo uvareje: Magonahoho iae mae guomë'e höromo Iesu sivoromo ijo'ijahareje. ⁵⁴ Ijo'ijahamu Iesuro va'oromo magonaho hesi övore ma'enoromo madarugo'o uvadeje: Bësu ri'øjëjo. ⁵⁵ Ri'øjëjamu magonaho hesi aru'ahohuro vuonorö'örovamu hejë'i ma-burëro ri'øjadeje. Ri'øjëjamu gagorovo Iesuro uëvadeje: Ie bojamego ijajo. ⁵⁶ Ëhi'amu vëmu vavu'oho tiøjëvadeje. Tiøjëvamu Iesuro uëvadeje: Naehu vaejode muoho nadi aho uërëjo.

9

Iesuare ijomaje 12 jabuhu va'oromo mu vaeröhego Iesuhu rëmö'øjade jöhoje.

¹ Iae Iesuro hesi ijomaje 12-ho uëvadeje: Ro gemuoro gagovohëjo. Gagovohëromo rovamu uëvadeje: Jemëhu mu vae'irarijohuni nasi darugoho bojëmijajëjo ëhuro jemëro Satan-are a sisë a dëre jio'amë'oho rarovö'ö'amoromo guomo guomo'e aribövoho ajëminövo'irarijego. ² Ëjöho darugoho bojëmijë'e jevaje ëhuni va'oromo God-hu böröme namiromo muebejëvaje jöho majëhibe guomo guomo'e aribövoho ajëmibe jijihorëjo. ³ Ëhi uëromo uëvadeje: Va'ië'iroho bövoho bise'oho nadi ujuohorëjo. Ha'itoho esöho iruno'oho ijo bajoho nadi ujuohorëjo. Niögoho nadi göho ujuoho'i ma-gemu ruohoromo jijihorëjo. ⁴ Amo göre göre va'oromo aehu di osare raromojöro uëvamu va'o raromë'oho ëhuremu raromoromo va'onövorëjo. ⁵ O di amore ariböviehu jemesi örire nu huodëgë'oho amoho nugo va'irögoro jabesi sa'a hesi tohotohe jemesi höru hitahire jiajoho sa'aro riremo va'ego ë amo rajohuro garomo uvo'irarëjo: No sisë ë'ë'e javuajëjo. ⁶ Ëhi majëhijamu hegorovo Iesuare ijomajeho jaburo ri'örömo va'areje. Va'oromo jö maho majëhibe guomo guomo'e aribövi jabesi sinoho ajëmibe ame aho'o jijihareje.

Herod-hu Iesuare jö heromo dadivade jöhoje.

⁷ Iae Galilee sa'are a böröme Herod-ro hejade uvoruomamu: Iesumëro ëhi jië'e mu masije vae'amë'e hö uvavamu hegorovo Iesuare jöho uehorovoromo uvadeje: Diehi'oromo ë'ajëjo. Ëhesi bëhoho hu hejadeje a ioro'iorohuro uvoruomamu: Iesu hu John bapataeto vaenövade ahuro guomoromo ri'øjë'e höjo. Ëhu'ëro ëhi jië'e muoho

vae'amaje höjo. ⁸ O a ioro'iorohuro uvoruomamu: Iesu hu mami'e hijade ae Elijah-ro rovë'ero ë'ajëjo. O a ioro'iorohuro uvoruomamu: Mami gö'e jö God-aro baeromo majëhinövare aribövioho röhu gemuëro i'ovoromo ri'öjë'ero ë'ajëjo. ⁹ Ae göëro göëro jöe gö gö éhi atavamu hegoro Herod-ro dadivamu uvadeje: Nani ë aho bogo John-hu höjo. Mami'e na John-are sönöho tariojahode höjo. Röhu ë mu masijo vae'ego aehu garomo ato'ego na hejajoho ë iaho rahuo höjo. Éhi uvoromo Iesu ga'i nimadeje.

Iesuhu ae aho'obëhe 5,000 da'uojëhade jöhoje.

¹⁰ Éhi'amu apostle ömo'ömohuro vuonorö'ö rueromo Iesu uavareje: No éhi éhi ë'oromo rovare höjo. Rovare höjamu Iesuro söjëvoromo Bethsaida amore jabesi sivue raromo'i va'areje. ¹¹ Bethsaida jabesi sivue raromo'i va'i va'amu ae aho'obëhe ë jöho heromo rueruomadeje. Rueromo birohoruomamu gëgorovo Iesuro uëvadeje: Iae mae rovë'e jëvajë uënugoromo God-hu böröme namiromo muebejavuaje jöho majëhiromo guomo guomo'e aribövioho ajëmijadeje.

¹² Éhi'ojiuvo majae garobo'e bamamugo hesi ijoraje 12-ho jaburo rueromo uavareje: Aveho a rumo'e sa'ae höjo. Éhuni ave aribövioho rëmö'ögego ave bëhire amo masijore amo ininore va'oromo ie nahoromo ue'ahoromo momorö'ö'irarëjo. ¹³ Momorö'ö'irarëjamu uëvadeje: Bogajo. Jemëro iruno'oho da'uojëhirëjo. Da'uojëhirëjamu uavareje: Iae mae höjo röhu no ie övo gö mine visue niö'i éhemu javuo'i gö bogojavuajëjo. O na ja uöromo ë'anuëjo noro va'oromo ave ariböviohuni ie imo'amojöro. Ae aho'obëhe jië'ero no bogo eni javuajëjo. ¹⁴ Éhi uavare hesi bëhoho ama'e aho'obëhe 5,000 rabu'e ë raromë'ego éhuni uavareje. Éhi uavamu Iesuro hesi ijorajo ömo'ömoho uëvadeje: Uëvego 50 50 rabu'e hahagu hahagu gagovoromo éhi raromobe va'arëjo. ¹⁵ Raromobe va'arëjamu rue ijorajoho jaburo uëvamu ae aho'obëhe éhi raromobe va'oruomadeje. ¹⁶ Éhi raromobe va'amu gagorovo ie övo gö mine visue niö'i ujuoho rovaroho ého Iesuro ujuohoromo ö'idöho sioroho garomo God huë mae uavadeje. Huë mae uanugoromo ioho ato'atovoromo hesi ijorajo ömo'ömoho i'imëmijamu suvuorëmijareje. ¹⁷ Suvuorëmijamu ae aho'obëhe ue'ahamu da'uëgadeje. Da'uëgamu gagorovo ijorajoho jaburo vitu vituoho gagovoromo esöe aho'obëhe 12 aego'amareje.

Iesu hu éhi jië'e ae jiaje jöho Peter-hu jövade jöhoje.

¹⁸ Éhi'amu Iesuro huro hesi sivue parie vaejamu evare hesi ijorajoho jaburo hu'o raromareje. Raromamu gagorovo uëvadeje: Na rahuo jevaje jöho ae aho'obëhe diehi atoruomaje höjo. ¹⁹ Diehi atoruomaje höjamu uavareje: A ioro'iorohuro uvoruomaje höjo: Ja John bapataeto vaejavuonövane ahuro rovë'e javajëjo. A ioro'iorohuro uvoruomaje höjo: Ja Elijah-ro rovë'e javajëjo. A ioro'iorohuro uvoruomaje höjo: Mami gö'e jö God-aro baeromo majëhinövarije aribövioho röhu jero gemuëro i'ovoromo rovë'e javajëjo. ²⁰ Éhi uavamu Iesuro uëvadeje: Röhu jemë nasi jöho diehi ataruje höjo. Diehi ataruje höjamu Peter-ro ri'öromo uavadeje: Ja God-hu uavë'ero böröme namiromo ajamuijanue aho javajëjo.

Iesuhu huë vavaeni baeromo guomoröhe jö jövadohoje.

²¹ Javajëjamu Iesuro jöho darugo'o majëhiromo uëvadeje: Ëjöho nadi aho huruoho majëhirëjo. ²² Éhi uënugoromo uëvadeje: God-ro éhi bamë'ero éhu'ero hesi A Maho naro vi'ehe huë vavaene bövie bise'e bae'ejëjo. Jew rajo a duvaho ömo'ömoho priest masijoho Jew rajo jögoru öri röjëhijarue aribövioho ého jaburo na bijönegoruomo'ajëjo. Bijönegoruomo'iramu aëro anego'iramu guomevo'ajëjo. Guomoromo majae niö'i gemu hesi uhure i'ovoromo ri'ö'ejëjo.

²³ Iesuro hesi iijorajoho ëhi majëhinugoromo ae aho'obëhe uëvadeje: Ae rahuaro nasi ijore ijore juvo'i nimë'oho jasi sinehu nimajoho nadi uehorovo'i vae majae uvonëjo: Iesuare jöëni vi'ehe huë vavaene javoje rabe baeromo guomevë'oho iae hesi hö uvoromo korosi hesi i'uoho banigojiomanovoromo nasi ijoro ijoro juvonövonëjo. ²⁴ Ja jasi sinohuni uehorovoromo biririvoromo ave sa'are hi'i ëhemu uehorovë'oho ijönöho guomo öriro va'a'anuëjo. O ja nasi jöëni guomë'oho ijönöho maro hi'a'anuëjo. ²⁵ Jaehu are jove sa'ae mae sisë aho'obëhe bae barë'i röhu arijo'arije ijumorovë'oho o sisérerovë'oho na ja ëhuro mae javo'ajëjo. Bogajo. ²⁶ Ëhesi bëhoho ae rahu nasi jöëni o naehu majëhijaje jö hesi jöhuni javojégë'oho u'emu God-are A Maho naro nasi ajohu'o nasi Vavu hesi ajohu'o anera maemu jië'e jabiesi ajohu'o rue'iramu evare nani javojimoruomade ariböviohuni javojego'ajëjo. ²⁷ Röhu ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Jemë a ioro'iore ave riravarujoho bogo vuovë'e raromoromo God-hu böröme namiromo muebejaje ajoho ga'a'arujëjo.

Iesuare nu ano'ehu ajivoromo gorosovade jöhoje.

²⁸ Ëhi uënugoromo hurae gemu barëjamu Iesuro Peter John James ëhi söromo God-are örire jöe jövo'i dahorure ajiomadeje. ²⁹ Ajiomoromo God-are örire jöe jövamu Iesuare nu ano'oho gorosovoromo ma-mabëhe jio'i hesi niögoho majaehu bamajëhi ëhi ajivo avohadeje. ³⁰⁻³¹ Ajivo avohamu gavë'i iae urimë'i arinövare ae niö'i Moses'o Elijah'o ma-majioho aji mare rirarovoromo jabu'o Iesu'o jöe atareje. Atoromo God-hu nimaje mu Iesuhu vaeromo Jerusalem guomoröhe jöho atareje. ³² Atoruomamu Peter-mëro nunëhëgamu momorö'ö uro'amareje. Momorö'ö uro'amë'ero ri'öl'i gavareje Iesu aji'ere nami'ego ë ae niö'ioho jabu'o ë rirarovamu. ³³ Rirarovoromo Moses'o Elijah'o Iesu nugo va'ia'amu gavë'i Peter-ro Iesu uavadeje: Tisa no ave raromaruoho iae mae höjo. Uövuego no javu harihe niö'i gemu vae'amarëjo jani gemu Moses-ni gemu Elijah-ni gemu. Peter-ro bëhoho bogo avoho uehorovë'e ë jöho ëma jövadeje. ³⁴ Jövamu gavë'i suëro rueromo aegëhadeje. Aegëhamu Peter-mëro gavare Iesu Moses Elijah suëro numëvamu gagorovo juhuonivareje. ³⁵ Juhuonivë'i hejareje sue uhure uvavamu: Ave aho nasi Harihe naehu baejode aho höjo. Huhu jövaje jöho avoho herëjo. ³⁶ Ëhi uvavamu hejë'i gavareje Iesu hesi sivue namijamu. Ëhi gavë'ero Peter-mëro rabe rabe gavaroho subivëhoromo aho bogo majëhijareje u'emu majëhi'iröhëro.

Iesuhu Satan-are a sisë aharihu hesi dëre jiamu rarovö'öjade jöhoje.

³⁷ Ëhi ë'ë'ëro sisonuvamu gagorovo Iesu o hesi ae niö'i gemu dahorure abuejareje. Abuejamu gavë'i ae aho'obëhe rueromo Iesu birohoruomadeje. ³⁸ Ae aho'obëhe ro birohoromo röhu ae gemuëro ma-darugo'o uvadeje: Tisa huë baejevoromo nasi harihoho ro gavëjo. Na aboji harihu'e bogojevo'i avehuremu gemu jevajëjo. ³⁹ Röhu Satan-are a sisëro hesi dëre abueromo ijumahego aharihoho simane siséreromo ma-majioho jö'e dadovoromo bijöbijövoromo övo'o höru'o ajiomoromo jö'onö obohu tatogo'e rovaje höjo. Obohu tatogo'e rovego a sisëhuro bogo burëroho hörö va'i sino haho'oho ijumahajuvo u'uhego evare höröromo va'aje höjo. ⁴⁰ Ëhi ë'i hijë'ego naro jasi ijjorajo ömo'ömoho uëvode höjo: Aru'aho sisëho rarovö'öhego va'ajo. Ëhi uëvamu rarovö'ö'i ë'o gavaroho bogo eni jëvade höjo. ⁴¹ Bogo eni jëvade höjamu Iesuro uëvadeje: Asë'e ave jaruvore raromaruje aribövioho jemë bogo ma uehorovo'i jöe gö gö ëma uehorovaruje aribövie jëvajëjo. Na majae dimino'e jemë'oho hiromo jemesi mu sisëho garomo ma-nunëro ga taemobe va'ejëjo. Jemesi uehoro sisëhuro na u'uvevajëjo. Jasi harihoho avehuro barovego na gavöjo. ⁴² Gavöjamu ë harihoho rovamu gavë'i Satan-are a sisë dëre hijadohuro dë vövöbajo'oho ijumahamu simane siséreromo sa'are darugo'o behumorovoromo bijöbijövoromo övo'o höru'o ajiomadeje. Övo'o höru'o ajiomamu gagorovo Iesuro aru'aho sisëho rarovö'öjamu marëjadeje. Marëjamu Iesuro

aharihoho baeromo vavuoho sionëro bojamijadeje. ⁴³ Bojamamu ae aho'obëhe Godare darugo börömoho garomo jöe barëjëvadeje.

Iesuhu guomoröhe jö röhu maho majëhijade jöhoje.

Ae aho'obëhe Iesuare mu masijoho aho'o uehorovoromo jöe barëjëvamu gavë'i Iesuro hesi iJORAO ömo'ömoho majëhiromo uëvadeje: ⁴⁴ Ave jöhuremu avoho hehëjo. God-ro ëhi bamë'ëro hesi A Maho na a jabisi övore va'iramu baejavoruomo'ajëjo. ⁴⁵ Ëhi uëvamu hejareje röhu jö bëhoho dadivëvadeje. Subivëhë'ëro bëhoho bogo gavareje. O ua ga'iröhoho juhuonivareje.

Di aehu a ioro'iro iosirëmiromo böröme jiaje jöhoje.

⁴⁶ Ëhi'onugoromo ë iJORAO jaburo jö aho'ahamirovoromo uarovareje: Iesuare iJORAO ömo'ömoho di aho börömoho javuajëjo. ⁴⁷ Börömoho javuajëjamu Iesuro jabisi uehoroho garomo aharihe gemu baro hesi bëhire nugamu namijadeje. ⁴⁸ Namijamu hesi iJORAO ömo'ömoho uëvadeje: Ae rahu aviëhi jië'e aharihoho nasi ihore rajahromo baejë'oho ëhuro na'o rajahromo baejavoruomaje höjo. O ae rahu na rajahromo baejevë'oho ëhuro remö'öjamu rovode ahu'o rajahruomaje höjo. Ëhesi bëhoho jemesirire di aho bise'o jiajoho God-hu gavajoho ëhi jië'e aho börömoho höjo.

Ae rahu jemë'o bogo iro muorovo'e vaejë'oho jemë'o gemuore jiaje a hesi jö Iesuhu jövadohoje.

⁴⁹ Ëhi uëvamu John-ro ri'öromo uavadeje: Tisa no gavare höjo ae gemuëro jasi ihoho uvoromo aru'aho sisë a jabisi dëroho rarovö'öjëvamu. Rarovö'öjëvamu garomo röhu gavare hu bogo no'o juvaje aho jiamu gagorovo uavare höjo: Vuonugëjo. ⁵⁰ Vuonugëjamu Iesuro uavadeje: Nadi ëhi jië'oho ë'orëjo. Ae rahu jemesi örire bogo bijönimë'oho ë aribövioho jemesi aemo'aeme jioruomajëjo.

Iesuhu Samaria sa'are amore ro hi'ia'amu amo rajehu hesi öri ahare jöhoje.

⁵¹ God-hu Iesu uavego ö'idöre ajiomo'iröhe majaho dunovamu gagorovo Iesuro uehore gemu baeromo uvadeje: Iae na Jerusalem ajiomo'ië'ajëjo. ⁵² Ëhi uvoromo ae rëmö'öromo uëvadeje: Jemëro urimo va'irarijoho Samaria sa'are amo göhuro va'oromo amo rajoho uënëjo: Nörö ö'a'ajëjo. Ö'a'ajëjamu hegoro rueho jaburo va'oromo amore suorovareje bövie bise'e Iesuni avohahoröhëro. ⁵³ Suorovamu ë amore ariböviohuro uvoruomadeje: Jerusalem amoho sisë jië'e Iesuro ë amore va'i rovajëromo ëhuni Iesuhu jabisi amore hi'iröhoho ahoruomadeje. ⁵⁴ Ahoruomamu gagorovo Iesuare iJORAO James'o John'o jaburo Iesu uavareje: Tisajo. Na ja nagajëjo noro uavego vënëro ö'idöre jioromo ruvebiromo ë amo rajoho ravëvojöro. ⁵⁵ Ëhi uavamu hegورو Iesuro huotorovoromo James'o John'o uëvadeje: Bogave ëhioho uvo'irarijëjo. ⁵⁶ Ëhi uenugoromo ame göro va'areje.

A ioro'iorehu Iesuare ijore ijore jijiho'ia'amu Iesuhu majëhijade jöhoje.

⁵⁷ Örire va'oruomoromo ae gemuëro Iesu uavadeje: Ja dinö'e dinö'e va'ë'iroho na jasi ijore ijore juvonövo'ejëjo. ⁵⁸ Juvonövo'ejëjamu Iesuro uavadeje: Jero nasi ijore ijore juvo'i uevanuëjo röhu je'o majehu sa'a gagore röho avohoromo mare raromaruoho iae jiajëjo. Je'o ugehu iju vaeromo mare raromaruoho iae jiajëjo. A'i God-are A Ma naehu niavaje hijaje osaho bogojevajëjo. Nadi uvonëjo: Nörö'o hibe juvë'oho mae hibe juvo'ejöromo nasiriroho ruenëjo. ⁵⁹ Ëhi ë'ë'ëro Iesuro ae gö uavadeje: Rueromo nasi ijoro ijoro juvëjo. Juvëjamu ruehuro uavadeje: Iae mae höjo röhu uevego na nimo vuonorö'ö va'oromo nasi vavuoho guavoromo hujeji evare jasi ijore ijoroho juvo'iröjo. ⁶⁰ Juvo'iröjamu Iesuro uavadeje: O-ajo. Vuonugego vuovo örire jijiharue ariböviohuro jabisi ariböviohuro guavo'amo'irarëjo. A'i jero va'oromo

God-hu böröme namiromo muebejëvaje jöho majëhibe juvonövonëjo. ⁶¹ Ëhi uavamu ae göëro Iesu uavadeje: Bada iae na jasi ijore ijore juvonövo'ejöjo. Röhu uevego na urimo va'oromo nasi aganoho jejëmiromo rueromo evare jasi ijore ijoroho juvo'iröjo. ⁶² Juvo'iröjamu Iesuro uhu'e uavadeje: Röhu aehu aevoromo mu ravoromo vuonorö'ö uherihobe ravobe va'ë'oho hu muoho bogo avo'avohu ravaje höjo. Ëhesi bëhoho ja uehoro niö'i baejë'oho ëhuro God-are aji'e öri ari'o hesi mu vae'iranoho bogo eni javo'ajëjo.

10

Ae aho'obëhe 72 jabuhu va'oromo mu vaejöro Iesuhu rämö'ö'irögoro jö majëhijade jöhoje.

¹ Ëhi ë'ë'ëro Badaro ae gö aho'obëhe 72 baejëvoromo rämö'öromo uëvadeje: Naehu juvo'irode ë amoro amoro ëhuro jemëro ae niö'i niö'i urimo va'orëjo. ² Ëhi uenugoromo uhu'e uëvadeje: Ae aho'obëhe nasinö sö rue'iröhoho ëho mure iruno'e gagovo'iröhoho va'ëne höjo. Mure gagovo'iröhöhe iruno'oho bövi mae jio'i gagovarue aribövioho no ma-gemu gemu javuajëjo. Ëhuni mu Arijo'oho ëninamiromo uarego huro ae gö'o rämö'öjego mure rueromo ajamuiromo iruno'oho gagovo'irarëjo. ³ Jemëro va'orëjo. Röhu gavë'iajo. Naro rämö'öjego jemë vaevë'e sheep harihunö'e vörö'e miehu jioruomajire va'ie'arujëjo. ⁴ Monioho esöho höru sinoho nadi ujuoho va'orëjo. Öriroho nadi ae gö gö jabisi öriroho jejëmibe va'oromo örisanuoho ë'orëjo. ⁵ Jemë ae gö jabisi osare val'ie'iroho urimo jejëmiromo uënövorëjo: Ave osare aribövioho huë mae baerëjo. ⁶ Huë mae baerë'iramu God-are huë ma bae'i nimaje aho ë osare hijë'oho iae huë mae bae'a'ajëjo. O God-are huë ma baeröhoho bijönimoruomë'oho uërëjo: God-are huë ma jö uëvodoho vuonugajëjo. Ëhu'ëro bogo bae'a'arujëjo. ⁷ Nadi osa góroho góroho momorö'öbe va'i ma-osae gemuoro raromoromo ie jove rabe i'imëmijë'oho ëho ue'ahorëjo. Jemëhu jabisi iruno'o o jovo ue'ahë'oho iae mae höjo rabëni jemë jabisi mue vae'ie'ëro. Ëhesi bëhoho ae rahu mu vaeromo mana baejë'oho iae mae höjo. ⁸ Jemë di amore va'o suorovamu jabuhu huë baejëvamu gavë'ohuro ie rabe rabe i'imëmë'oho ëho ue'ahorëjo. ⁹ Guomo guomo'e aribövie ë amore raromë'oho ajëmirëjo. Amo rajoho jöe majëhiromo uërëjo: Avevejö'oho God-ro böröme namiromo jemë muebejëvo'ie'ajëjo. ¹⁰ O jemë di amore va'o suorovamu jabuhu jemë bijönégë'oho amoho nugo va'irögoro amoro jijihoromo jöe majëhiromo uërëjo: ¹¹ Noro jemesi bövioho bise'oho riremi'öromo jemesi amore sa'a hesi tohotohehu nosi hörure aegadoho no va'i ëhu'o riremo va'lejarëjo ëhuro jemë garomo uvo'irarijego: No sisë aribövie javuajëjo. Röhu ave jöhu'o avo'avohu uehorovohëre. God-ro böröme namiromo aevoromo jemë mabëhe muebejëvo'ie'oromo vuonugë'e höre. Ame gö gö jemesi jö bijönimë'oho ëhi majëhinövorëjo. ¹² Naro jemë uëvajëjo: God-hu i'u bojëmi'iröhe maja rovë'iroho Sodom amo rajo jabuhu i'u baeröhoho ëho ma-jianovo'i a'i jemesi jö bogo eruomaje aribövioho jaburo i'u börömo maho baeruomo'ajëjo.

Ame göehu göehu Iesu bogo ma uehorovare jö Iesuhu jövadohoje.

¹³ Chorazin'o Bethsaida'amo rajohumë vaevë'oho sisëro revo hesi jëvajëjo. Naro darugo'e muoho jemesi amore vaejego garomo röhu nasi jöho bijönimaruje höjo. Naehu darugo'e mu jemesi amore vaejodoho Tyre amore o Sidon amore vaejego ga'ibejarëjo mami'e jabisi sisëni huë vavaene baeromo niögu sisë io'amoromo uonëro buerovoromo raromoromo uehoro sisëho vuonugö'i uehoro mae baeruomo'ibejajo. ¹⁴ God-hu i'u bojëmi'iröhe maja rovë'iroho Tyre o Sidon rajo jabuhu i'u baeröhoho ma-jianovo'i jemëro i'u börömo maho bae'a'arujëjo. ¹⁵ Röhu Capernaum amo rajohumë

jeméro jemesi sivue uehorovoromo uvaruje höjo: Nosi ihoho ö'idöre ajiomo'ajéjo. Bogo éhioho jio'i sa'aro be'a'ajéjo.

¹⁶ Röhu nasi aribövihumë ae rahu jemesi jö ejéhë'oho nasi jöhu'o ejeharue höjo. O ae rahu jemë juahémijë'oho na'o juahemijarue höjo. Ae rahu na juahemijë'oho remö'öjamu rovode ahu'o juahamijarue höjo. Hesi ae 72-ho éhi uenugoromo rëmö'öjamu va'areje.

Ae aho'obëhe 72 jabuhu Iesuare mu vaenugoromo vuonorö'ö rovare jöhoje.

¹⁷ Va'ë'ero ë ae aho'obëhe 72-ho jaburo nimorohë'i vuonorö'ö rueromo Iesu uavareje: Bada mue aho'obëhe mabëhe vaebe jijihë'ero rovaruëjo. No jasi ihore uëvamu Satan-are sisë aribövihuro ejahuoromo suorovo va'oruomade höjo. Éhi jië'e muoho éhu'o gavë'e javuajëjo. ¹⁸ Gavë'e javuajëjamu Iesuro uëvadeje: Satan-are ariböviehu jemë ejéhare hesi bëhoho naro gavode höjo Satan-are vöröe barëromo baderehu baderivajëhi Satan éhi ö'idöre jioromo berovamu. ¹⁹ Iae nasi mu vae'irarije darugoho bojëmijë'ero éhuro jeméro vörö'e sigobohu'o niani'öhu'o hörëro taemo'amoromo Satan-are vöröho aho'obëhe ruahö'ö'amo'arujëjo. Éhi é'iramu bövihuo bise'oho jemë bogo ijumëvo'ajéjo. ²⁰ Iae éhi höjo. Röhu Satan-are ariböviehu jemesi jö ejéharuoho ma-jianovë'e jiaje nadi uehorovo'i a'i jemesi ihe ö'idöre jajivë'e jiajoho ého uehorovoromo nimorohorëjo.

Iesuhu nimorohade jöhoje.

²¹ Éhi uëromo evare majare Iesuro God-are Aru'aho hesi huë maho baeromo nimoroho avohadeje. Nimorohoromo God uavadeje: Apo ja ö'idörohu'o sa'arohu'o muebejanue ae javajëjo. Naro jasi örire huë mae uavajëjo. Rabëni hesi bëhoho jero gavane nuni aji'e a masijohuro uvoruomamu: Nosi simanoho mae javuoromo bövie bise'e ga barëjë'e javuajë uvamu gëgorovo jero jasi jöho jabiesi örire subivëhë'e javajëjo. A'i gavane bogo gavë'e aribövihuro bogo döroho bamorovo'i jöho he'i nëgamu gëgorovo jero jasi jö bëhoho röjëhijë'e javajëjo. Apo iae mae höjo. Jero jasi nimoromo é'ane höjo.

²² God éhi uanugoromo è aribövioho uëvadeje: Nasi Vavuohuro jöe aho'o bojemijë'e höjo muebe'irodego. Vavuohuro gemuëro Harihoho na avoho gevaje höjo. Harihoho naremuëremu Vavuoho avoho gavaje höjo. O Harihu naehu di aribövi röjëhi'i negë'ohuro éhuro è aribövihuremu röjëhijego jabu'o Vavuoho gavarue höjo.

²³ Éhi uëvë'ero Iesu'o hesi ijomajoho jabu'o jabiesi sivue raromoromo Iesuro hun-uorovoromo uëvadeje: Jemë mu maho gavarujëro jëvë'ero éhu'ëro jemë mae jëvajëjo. ²⁴ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajéjo. Jemëhu gavaruje muoho o hejaruje jöho urimë'i jö God-aro baeromo majëhinövare aribövihuro'o sa'are a masijohu'o aho'obëhe jaburo nimoruomade höjo garomo he'iro. Röhu bogo garomo heruomade höjo. Röhu God-ro jemë ajëmijë'ero ého gavaruje höjo. Éhu'ëro jemë huë mae baejë'e jëvajëjo.

Sa'a gö rajehu sa'a gö rajo ajamade uhu jöhoje.

²⁵ Éhi'amu gagorovo Jew rajo jögoru öri röjëhijaje ae gemuëro Iesuare dëho bijioho gal'irögoro ri'öromo uavadeje: Tisajo. Na diehi'oromo ioro'ioremuhu maroho hi'ejöjo.

²⁶ Maroho hi'ejöjamu Iesuro uavadeje: God-are surire jöho diehi jajivë'e höjo. Ja uehorovanuoho bëhoho diehi höjo. ²⁷ Bëhoho diehi höjämu ruehuro uavadeje: Jasi dë vövöbajo'e aru'ahe daruge uehore aho'obëhe Bada jasi God ma-hu gemu bojaminëjo. O jö göho jaehu jasi arijo'arije rajahirovanuëhi jasi ae gemuoho éhi rajahinëjo.

²⁸ Rajahinëjamu Iesuro uavadeje: Ja jö mae jövanuëjo. Éhi é'ë'oho éhuro ja maro hi'a'anuëjo.

²⁹ Hi'a'anuëjämu rue röjëhijaje ahuro hesi ihoho mae jiojöro nimamu Iesu uavadeje: Röhu nasi ae gemuoho rahumë höjo. ³⁰ Rahumë höjämu Iesuro uhu'e uavadeje: Iae Jew raje ae gemuëro Jerusalem jioromo Jericho amore abue'ië'ade höjo. Örire abueromo nume vajiohu'e aribövi jabesi övoro va'ade höjo. Övoro va'amu gudu-amoromo niögoho maho sisëho vajiohéro ujuohahoromo sa'ijosa'ijovoromo gavare guomo'ia'amu gagorovo nugo va'are höjo. ³¹ Va'amu gagorovo priest-ëro ijönö örire ruvebijade höjo. Ruvebi'l'i gavade aho raromamu gagorovo iosiramiromö öri ioni gönö va'ade höjo. ³² Ëhi'amu Levi raje God-are mu ajamaje ahuro ëhi gemuoho ë'ade höjo. Ruvebiromo bëhire va'oromo aho ërimahonugoromo öri ioni gönö va'oromo iosirami va'ade höjo. ³³ Va'amu gagorovo sa'a gö raje ae gemuëro örire ruvebijade höjo. Hu Samaria sa'a raje jemëhu nu huodëgaruje sa'a raje ae gemuëro ruvebijade höjo. Ëho rajëro ruvebiromo Jew rajoho birohade höjo. Birohoromo gavade raromamu gagorovo huni vavaenimade höjo. ³⁴ Vavaenimamu va'o garomo nemo'amade sagohore nugu'e osuhu'o wine jovo osuhu'o otehahoromo muohaho'amade höjo. Muohahonugoromo banigojiomoromo hesi mi dejore bamonugoromo hu'irae ba'obuejadaho abo öri jijihoromo momorö'öjarue osare rovade höjo. Rueromo hiromo aho avoho ajamijade höjo. ³⁵ Ajamiromo diroharëro sisonuvamu gagorovo Samaria rajohuro ajivë'e ijo baje niö'i jabesi uhure aho'o jië'oho baeromo osa muebejaje aho bojamiro uavade höjo: Na va'ajëjo. Jero ave aho avoho muebenëjo. Monie gö'o bu'öjë'oho vuonorö'ö rueromo naro jaehu bu'öjane ë hesi manaho bojami'ejëjo. Ëhi'ade höjo. ³⁶ Röhu ja diehi uehorovanuëjo. ËJew rajohuro vajiohu'e aribövi jabesi övore va'oromo sisë birohade höjo. Sisë birohamu ae niö'i gemu ro hu gavare höjo. Göho priest-ëro göho God-are mu ajamijaje ahuro göho nu huodëgaruje sa'a gö rajohuro ëhi ro gavare höjo. Röhu di aho hesi ae gemuoho jiade höjo. ³⁷ Ae gemuoho jiade höjämu jögoru öri röjëhijaje ahuro uavadeje: Huë baeromo ajamijade aho hu hesi ae gemuoho jiade höjo. Ëhi uavamu Iesuro uavadeje: Jero va'oromo ëhi jië'e muoho vaenövonëjo.

Iesuhu Martha'o Mary'o gë'i va'ade jöhoje.

³⁸ Ëhi uënugoromo iae Iesu'o hesi ijomajoho jabu'o va'aroho va'o amore suorovareje. Suorovamu magonahe gemu hesi ihe Martha-ro Iesu uavadeje: Nasi osaro ro hijëjo.

³⁹ Hijëjamu Iesuro osare va'o hijadeje. Hijamu Martha-are öe Mary-ro ro Badare höru bëhire hiromo huhu jö röjëhijajoho hejadeje. ⁴⁰ Hiromo jöho hejamu gagorovo Martha-ro Iesuni bövie bise'e avohoromo bogo eni jiamu nurunurumoromo Iesu uavadeje: Bada nasi öho na remö'öjë'ëro nasi sive mue vaejajëjo. Na ja nasi jöënioho bogo uehorovanuëjo. Uavego ro ajemajo. ⁴¹ Ajemajamu Badaro uavadeje: Asë'e Martha-ajo. Jero mue aho'obëhe uehorovo'ego éhuro nurunuruagajëjo. ⁴² Röhu ja mue gemu bogo baejë'e javajëjo. A'i Mary-ro mu maho baejë'e höjo. Ëmuoho no bogo aho'ejarëjo.

11

Noehu pari vae'iröhe öri Iesuhu röjëhijade jöhoje.

¹ Iae Iesuro hiromo God-are örire jöe jövadeje. Jöe jövoromo barëjämu gagorovo hesi ijomajoho gemuëro uavadeje: Bada God-are örire jö ato'iröhego John-hu hesi ijomajoho ömo'ömo röjëhijadëhi jero no'o ëhi ë hesi öroho röjahuijëjo.

² Röjahuijëjamu hegörövo Iesuro uëvadeje: Jemëhu God-are örire jö atë'iroho ëhi uarëjo:

Apo ae aho'obëhe nosi dë vövöbajo'oho avohahuego
ja gemu mae uehorovavo'irarëjo.

Jero böröme namiromo aho'obëhe muebejavuego
no jasi aharire gemu raromol'irarëjo.

³ Vae majae ioho bojamuibe va'ego
ue'ahego da'uaguo'irajo.

⁴ Nosi sisëho uehorovoromo vuonugahuëjo
no a jabesi sisëho uehorovoromo vuonugëharue jiaje.
Nadi vörö'eroho ramuöl'özjego rireromavuo'irajo.

⁵ Ëhi uënugoromo Iesuro hesi ijomajo ömo'ömoho uhu'e uëvadeje: Nani jemë ae
gemuëro vahi riri'e aemo'aemo hesi osare va'oromo ua'a'anuëjo: Isiajo. Ie gö
bojemëjo. ⁶ Nasi aemo'aeme gö örire juvë'éro nasi osare ro hijajëjo. Röhu i
bojamii'irodoho bogojevajëjo. ⁷ Bogojevajë'iramu nani jasi aemo'aemohuro osare
raromoromo ua'a'ajëjo: Nadi nunëhoho iegëjo. Mami'e oje tugohoromo asisö'o'o
na'o momorö'özjë'éro na bogo ri'öromo ajami'ejëjo. ⁸ Nani ëhi ua'a'ajëjo. Röhu naro
jemë uëvajëjo: Nani hu bogo uehorovoromo uvo'a'ajëjo: Nasi aemo'aemego ri'öromo
ajami'ejë uvoromo ajami'i röhu heröhe jero biririvoromo ua ga'i hi'iramu evare hu
ri'öromo ja rabe rabe nimanuoho bojamai'ajëjo.

⁹ Ehuni na jemë uëvajëjo: Biririvoromo God ua garëjo. Biririvoromo ua
gavë'oho ujuoho'arujëjo. Biririvoromo nahorëjo. Nahë'oho biroho'arujëjo. Ojoho
ano'anovorëjo. Ano'anovë'oho God-ro jiovëho'ajëjo. ¹⁰ Ae rahu ua gavë'oho ujuo-
horuomo'ajëjo. Nahë'oho birohoruomo'ajëjo. Ano'anovë'oho ojoho jiovëho'ajëjo.
¹¹ Nasi jö hejarujoho ae gö vavu ömo'ömo'e jëvajëjo. Jemesi harihehu uëvë'iroho:
Jovo mie bojemego na ijö uëvamu hejë'oho na jemë sareramiromo sigobu sisëho
bojamirëjo. ¹² O uëvë'iroho: Ugo une bojemego na ijö uëvamu hejë'iroho na jemë
sareramiromo ögusuru une bojamirëjo. Bogajo. Jemë i mae i'imami'arujëjo. ¹³ Jemë
sisë aribövie jëvajëjo röhu jemesi aboji harihu'o avoho suvuorëmi'irarije öroho iae
gavaruje höjo. Jemë sisë jëvo'i ö'idöre hijaje jemesi Vavuoho mae jiaje jemëro uvorëjo:
Hu maëro jië'éro ae rahu ua gavë'oho nosi Vavuohuro hesi Aru'ahoho iae mabëhe
suvuoramui'ajëjo.

*Iesuhu Satan-are aribövi a dëre jio'amamu rarovö'özjëvadaho hu bogo Satan-are
darugoho baeromo ähioho è'adeje. Èhesi jöhoje.*

¹⁴ Ae gemu aru'aho sisë dëre jië'éro bitare tövoromo jöe bogo jövë'e hijadeje. Hijamu
Iesuro aru'aho sisëho rarovö'özjadeje. Rarovö'özjamu è aho aevoromo jöe jövadeje. Jöe
jövamu gagorovo ae aho'obëhe tiøjëvadeje. ¹⁵ Tiøjëvamu a ioro'iorohuro uarovareje:
Beelzebul sisë a börömhuro vöröho bojamijego ähuro Iesuro a dëre aru'aho sisëho
rarovö'özamaje höjo. ¹⁶ A ioro'iorohuro nimareje Iesuare darugoho ga'i diehi jië'e
jiego. Èhi nimiromo uavareje: Bogo gavarue darugo'e muoho röjahuijego no gavarëjo
God-ro ja ajamego o bogo ajamego. ¹⁷ Èhi uavamu Iesuro jabisi sareri sarerioho gëromo
uëvadeje: Sa'ae gemuehu adovoromo jabisi arijo'arije muorovë'oho barërovo'ajëjo. O
agane gemuehu adovoromo jabisi arijo'arije muorovë'oho sisërërovo'ajëjo. ¹⁸ Ehuni
Satan-ro ri'öromo hesi aribövihu'o muorovo'ibejajo hesi darugoho uehoroho muoho
diehi'oromo biririvoromo nami'ibejajo. Jemëro uvarujëjo: Sisë a börömhuro nörö
vöröho bojamego hesi sisë aribövihu'o rarovö'özjaje höjo. ¹⁹ Èhi jië'oho na jemesi
aribövihu'o sisë a börömo hesi vöröho baeromo rarovö'özamarue höjo. O diehi'oromo
è'arue höjo. Jaburo uë'a'aruëjo: Sarerivarujëjo. Aho bogo sisë a börömo hesi vöröho
baeromo ähioho è'arue höjo. ²⁰ A'i naro God-are darugoho baeromo rarovo'amaje
höjo. Èhuni uvorëjo: God-ro aevoromo böröme namiromo nosi örire muebejavuajëro
jië'éro èhu'éro è'ajëjo.

²¹ Biriri'e aehu bije tone bahiromo javuoho avoho muebejë'oho hesi inömo inömoho
ma-jiemu jio'a'ajëjo. ²² O ae göehu rueromo javu arijo'o hesi biriri iosiramijë'oho javu
arijo'ohuro uvo'a'ajëjo: Bije tone eni javajëromo hi'iramu ruehuro osare rueromo

arijo'oho guduamoromo ruahoromo bijoho tonoho ujuohoniahromo inömo inöme aho'o ujuoho va'a'ajéjo. Vajiohehu ujuohadaho ae suvuorëmi'ajéjo. Naro Satan éhi ruahö'øjaje höjo.

²³ Ae rahu bogo nasi a jië'oho ého huro na'o muorovaje höjo. O na bogo ajemiromo nasi aribövi gagovë'oho ého huro arua anumiae nugö'ö'amaje höjo.

Satan-are a sisëhu a hesi dëre vuonorö'ö abueromo ijumahade uhu jö Iesuhu jövadohoje.

²⁴ Röhu Satan-are mu ajamaje aru'aho sisëhuro ae gemu hesi dëre hi'a'ajéjo. Hiromo hörö va'a'ajéjo. Va'oromo jovo rumo'e sa'are va'oromo hi'iröhe röhoho nahobe juvojuvo bogo birohogorovo uvo'a'ajéjo: Na vuonorö'ö va'oromo hijode sionore röhu maho é hi'ejöjo. ²⁵ Éhi uvonugoromo vuonorö'ö va'oromo urimo hijade a hesi dëre abueromo ga'a'ajéjo dë vövöbajo'oho bibivoromo iogorë'e ma-mabëhe osa va'ëne jio'iramu. ²⁶ Éhi jio'iramu gagorovo va'oromo Satan-are aru'aho sisë aho'obëhe söromö rue'a'ajéjo. Ëurimore ro hijade aru'ahoho a sisë höjo. Ijore huhu sö rovade ariböviohuro hu iosiramiromo jabumë sisë bëhi mae jioruomajéjo. Ëhu'ëro urimo sisë'i hijade aho ijönöho sisë bëhe hi'a'ajéjo.

Huë mae raromo'iröhe hesi jöhoje.

²⁷ Iesuro éhi uëvamu hejë'i magonahe gemuëro ae aho'obëhe jabesi ririre jië'ëro Iesu ma-darugo'o uavadeje: Ja rahavoromo amu bojamijade magonahohuro maroho hijaje höjo. ²⁸ Maroho hijaje höjamu uavadeje: Ého ma-jianovo'i a'i ae rahu God-are jö heromo ejahë'oho é ariböviohuro ma-maroho raromarue höjo.

Ariböviehu Iesu bogo ma uehorovoromo hulu darugo'e mu vaejöro dinamare jöhoje.

²⁹ Iae ae aho'obëhe Iesuare bëhire ro tagavoruomadeje. Tagavoruomamu gëgorovo Iesuro uëvadeje: Ave jaruvore raromaruje aribövioho sisë aribövie jëvajéjo. Jemëro darugo'e muoho ga'i uevaruje höjo ga'i God-ro na ajemego muoho vaejaje jevego o bogo. Na éhi jië'e muoho bogo vae'i a'i Jonah-hu God-are mu börömo röjëhijadëhi éhi jië'e muohuremu röjëhi'ejöjo. Mue gö gö bogajo. ³⁰ Nineveh amo rajehu mae uehorovoröhego Jonah-hu mu röjëhijadëhi God-are A Maho naro éhi jië'e muohemu röjëhi'ejöjo ave jaruvore raromaruje ariböviohuro mae uehorovevo'irarijego.

³¹ God-hu mevoromo géröhe majaho rue'iramu arue sa'a göre börömo vaenövade magonahohuro ave jaruvore raromaruje ariböviohu'o gemu mae ri'öromo God-are nunire nami'a'ajéjo. Nami'iramu God-ro é sa'a gö rajo magonaho hesi mu maho garomo jemesi mu sisëho garomo jemë uë'a'ajéjo: Émagonahehu vaejade éhi jië'e mu maho bogo vaejë'ego éhuni na uëvajéjo: Jemë sisë'e aribövie jëvaje sisëro va'ohëjo. Éhesi bëhoho é sa'are börömo vaenövade magonahohuro hesi sa'aho vuonugo'i öri égoböviro rovade höjo a böröme Solomon-hu nuni aji'e jö jövajoho he'iro. Solomon-hu ae ma-bisemu börömo jioromo jö majëhijajoho é magonahohuro he'i nimade höjo. A'i naehu Solomon iosiramiromo börömo mae jioromo jö majëhijajoho he'irarijoho jemë bijönëgajéjo. Ëhu'ëro jië'ëro mevo géröhe majaho rue'iramu jemë sisërëjëvo'ajéjo. ³² O ého majaho rue'iramu é sa'ae gö aribövie Nineveh amo rajohuro ave jaruvore raromaruje ariböviohu'o gemu mae ri'öromo God-are nunire riravoruomo'ajéjo. Riravo'iramu God-ro jabiesi mu maho garomo jemesi mu sisëho garomo jemë uë'a'ajéjo: Nineveh amo rajehu vaejare éhi jië'e mu maho bogo vaejë'ego éhuni na uëvajéjo: Jemë sisë'e aribövie jëvaje sisëro va'ohëjo. Éhesi bëhoho é Nineveh amo rajohuro mu sisë vaeruomë'ëro hejare Jonah-ro God-are jöe majëhijamu hegrovoo jabiesi uehoro sisëho vuonugo'i uehoro mae baejare höjo. Jonah ma-bise'o jioromo jö majëhijadoho Nineveh amo rajohuro hesi jöho ejahare höjo. A'i naehu hu iosiramiromo börömo jioromo jö

majëhijajoho jemë bogo ejeharuje höjo. Ëhul'ëro jië'ëro mevo géröhe majaho rue'iramu jemë sisërëjëvo'ajëjo.

Sino haho 'o hesi iroho nuni jiaje uhu jö Iesuhu jövadahoje.

³³ Iro buno'iraejë'iroho bogo sa'a gagoroho hevö gagoroho gurihi'i ma-va'orahoro bam'o'anuëjo ae ë osare rovë'oho ajivëvoröhego. ³⁴ Jasi sino hesi iroho nunoho höjo. Jasi nuni mae jië'oho ëhuro aji maro hi'a'anuëjo. O jasi nuni sisë jië'oho ëhuro ja ramoramoro hi'a'anuëjo. Ëhesi bëhoho naro uëromo ë'ajëjo: Jasi uehoro mae jië'ohuro God-are aji'e jöho baeromo aji maro hi'a'anuëjo. O uehoro sisë jië'ohuro nunoho ramoramovavo'iramu ramoramoro hi'a'anuëjo. ³⁵ Avo'avoho mueberovonëjo. Nani jasi uehoroho sisëremu jioromo ramoramomo'eremu javajëjo. ³⁶ Röhu jasi nuni mae jiego ajire hijanuëhi ramoramoho bogojio'i ma-aje gemu jië'oho ëhuro aje aho'obëhe jasirire rueromo ja ajivavo barë'ajëjo. Irehu ajivavajëhi ëhi ajivavo'ajëjo.

Pharisee ariböviohu'o Jew rajo jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'o Iesuhu birëgade jöhoje.

³⁷ Iesuro jöho majëhiromo barëjamu gavë'i Pharisee ae gemuëro uavadeje: Nasi osaro rovego no i harihe gemuoro ijarëjo. Ijarëjamu Iesuro va'oromo osare va'o hijadeje ie i'irovo. ³⁸ Hijamu rue Pharisee ahuro gavade Iesuro a mami muoho bogo vaeromo övoho bogo egüe'e ioho ëma ijamu gagorovo tiëromo uehorovoromo uvadeje: Iesu diehi'oromo övoho bogo egüe'e ioho ëma ijajëjo. Ëhi jië'e muoho God hu bijönimaje höjo. ³⁹ God bijönimaje höjamu Badaro uavadeje: Övo eguo jö uvanuoho aveho hejëjo. Ëhi jië'e muoho ëho ma-döemu höjo. Pharisee aribövioho jemëro döre muohemu vaeromo hevöho enatuoho u'l'o'amoromo uvaruje höjo: God iae ëhuni nimorohajëjo. Röhu jemesi uhoho vajiohu'e mu o mu sisë gö gö uehorovarujohuro ëhuro jemesi dë vövöbajo'oho irijiomëhë'e höjo. ⁴⁰ Simano sisërëjë'e aribövie jëvajëjo. Nani jemë uvarujëjo: Nunehu ga'amarue inömohemu God-ro avoho'amo'i nosi dë vövöbajo'oho bogo avohade höromo ëhuni öve hevöe enatue ëhi jië'e inömo hesi va'inumohemu uehorovo'i dë vövöbajo'o hesi sisëho bogo uehorovaruje höjo. ⁴¹ Röhu ae huë baejëvoromo jemesi enatu gagore jovoho hevö gagore ioho ae suvuorëminövorëjo. Ëhi ë'ë'ohuro uvo'a'arujëjo: Inöme bövie bise'e ma-mae gemu jio'amajëjo.

⁴² Pharisee aribövihumë vaevë'oho jemë sisërëjëvo'ajëjo. Jemëro jemesi i jögoru e avohoromo i'o buarohoromo ijarue rihu'e oso harihu harihue gö gö garue gö gö mevoromo 10 10 bahibe va'oromo gemu God suvuore bojamijaruje höjo. Ëhi jië'e jögoru ininoho ejaho avoharuje höjo. Ëhi jië'oho iae mae höjo. Nadi vuonugorëjo. Röhu a mu ma-maemu vaejëvo'irarije muohu'o God-are örire dë vövöbajo'ere uehorovo'irarije muohu'o rumonimaruje höjo. Nadi rumonimo'ibejarijëjo.

⁴³ Pharisee aribövihumë vaevë'oho sisërëjëvo'ajëjo. God rajahijarue osare va'ë'iroho jemëro jemesi sinohemu uehorovoromo ëhuni a masijehu raromaruire ë va'o raromo'i nimaruje höjo. O imo'amaruire va'ë'iroho jemë nimaruje höjo ae aho'obëhe uvoruomoröhego: Jemë a masijëro jijiharujëromo rajëhiromo jejëmiruomoröhego.

⁴⁴ Vaevë'oho sisërëjëvo'ajëjo. Jemë ma-döhuremu mae jëvo'i uhoho sisë jëvajëjo. A guavoromo hure guodo sibiri'e bogo ruhë'oho jëvanovajëjo. Aëro sagohe sa'a uhure jiaje jöho bogo uehorovë'e ëma uvarue höjo: Ma-sa'a maemu höromo hu döre ë jijiharue höjo. Ëhesi bëhoho ae göëro uvarue höjo: Jemë maemu jëvajëjo. Röhu uhoho ëhi sisë bëhe jëvajëjo.

⁴⁵ Iesuro ëhi majëhijamu hegорово Jew rajo jabiesi jögoru öri röjëhijarue ae gemuëro ri'oromo uavadeje: Tisa jaehu ëhi jië'e jö jövanuoho ëho ja bogo Pharisee aribövihemuoho agëvo'i jögoru öri röjëhijarue aribövioho aho'obëhe no'o

agavuanuëjo. ⁴⁶ Agavuanuëjamu Iesuro uëvadeje: Iae mae uvanuëjo. Jögoru öri röjëhijaruje aribövihumë vaevë'oho jemë'o sisërëjëvo'ajëjo. Aehu i'u'e inömo ujuho va'oruomojöro buahore bahijëhoromo va'ego bogo ajëmiromo övo name gemu vadu'ehu vitu banigojiomëharuëhi jemëro ëhi ë'aruje höjo. Jemëro i'u'e muoho aho'o ae bojëmiromo bogo mae bogo ajëmi'i ma-nunëremu gëvaruje höjo.

⁴⁷ Vaevë'oho sisërëjëvo'ajëjo. Jö God-aro baeromo majëhinövare aribövioho jemesi hijo miono'ohuro muo'amare höjo. Muo'amë'ëro jemëro ëma uvaruje höjo: No God-are aribövioho uehorovëvaruëromo jabisi sino guavo'amare huoho avoho'amaruje höjo. ⁴⁸ Röhu jabisi hu avoharujoho ëho uöromo ë'aruje höjo: Jö God-aro baeromo majëhinövare aribövioho nosi hijo miono'ehu muo'amaroho iae mae höjo. Naehu uëvaje hesi bëhoho jemesi hijo miono'ehu muo'amaroho jemëro jabisi sionoho avoho'amaruje höjo. ⁴⁹ Jemëhu a ano'irarije uehore ëhi jëvë'ëro God-are simano ma'e jöho ëhi uvë'e höjo: Jö nasiro baeromo majëhi'iröhe aribövihu'o nasi apostle aribövihu'o ëhi naro rëmö'l'iramu a jabisi örire va'a'aruëjo. Va'iramu aëro a ioro'ioroho muo'amo'i ioro'ioroho huë vavaene bojëmi'aruëjo. Ëhi uvë'e höjo. ⁵⁰ Ëhu'ëro jië'ëro God-hu sa'a bamadevare evare aevoromo jemesi hijo miono'ehu jö God-aro baeromo majëhinövare aribövi muo'amobe rovare ë hesi i'uoho ave jaruvore raromaruje aribövioho jemëni rue'a'ajëjo. ⁵¹ Aevo'ioho aëro Abel anoromo God-are aribövi ioro'ioroho ëhi muo'amobe ruejuvo ro ijo tugoho'ioho Zechariah anare höjo. God-are suvuoro bahijarue maratuoho ruhëhi jio'i God-are osa böörömo numëhi jiamu Zechariah ë ririre anare höjo. Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. God-are aribövi ëhi muo'amobe rovare ë hesi i'uoho ave jaruvore raromaruje aribövioho jemëni rue'a'ajëjo.

⁵² Jögoru öri röjëhijaruje aribövihumë vaevë'oho sisërëjëvo'ajëjo. God-are mu ma hesi jöho jemëro bogo röjëhi'i aëro heruomojöeni jemëro ë hesi ojo jiovaruoho gurihi bamë'e jëvajëjo. Jemë ë mu ma hesi jöho bogo baejaruje höjo. O ae göehu bae'ia'amu gëvë'oho ahëvaruje höjo.

⁵³ Iesuro ëhi majëhinugoromo va'adeje. Va'amu gavë'i Jew rajo jögoru öri röjëhijarue aribövihu'o Pharisee aribövihu'o ëho jaburo Iesu'o va'oromo aevoromo hu nue huodivoromo dinamiromo jöe gö gö ua ga'i arijareje. ⁵⁴ Jöe gö gö ua ga'i ariromo mu'öjahareje he'i hu guaro berovoromo jöe sisë'i jövego.

12

Noehu bogo ma-döhemu mu mae vae'iröhe jöhoje.

¹ Iae ae aho'obëhe mae ro tagavoromo tatijiomorovoromo hörëro bijöëro vaerovamu hesi ijorajoho jaburo urimo hejöro Iesuro ëhi majëhiromo uëvadeje: Jemëro gavë'iajo. Pharisee aribövi jabisi i dë huaje osohuro jemesirire rumorovo'ajëjo. Jabuhu sareri'e mu vaejarue ëhi jië'e muohuro jemesirire rumorovojöëni uëvajëjo. ² Jaruvoho Pharisee aribövihuro jabisi mu sisëho gurihijarue höjo. Röhu mue rabe gurihiro jiajoho aho'obëhe va'orahoro jio'a'ajëjo. Rabe rabe saginiëri vaejaruoho aho'obëhe ma-samaro jio'a'ajëjo. ³ Ëhu'ëro jië'ëro jemëhu jöe rabe vahi'e saginiëri atë'oho ijönö maja'e ë jöho ma-va'orahoro heruomo'ajëjo. O osa gagore raromoromo saginiëri hia'ire majëhijë'oho aëro amo ririre ë jöho ma-darugo'o majëhiruomo'ajëjo.

Noehu bogo a juhuonëmi'i God juhuonami'iröhe jö Iesuhu jövadohoje.

⁴ Röhu nasi aribövihumë naro ave jöho jemesi örire majëhi'ië'ajëjo. Nadi uvorëjo: Ëaribövihuro anaguo'ajëromo juhuonëmiromo jabisi jöho uehorovorëjo. Jemesi sino haho'o muo'amë'oho eni jëvajëjo. Röhu sino haho'o muo'amonugoromo ijönö mu sisë gö jemesi örire vaejëvë'oho bogo eni jioruomo hesi höjo. Ëhuni nadi ë aribövioho

juhuonëmirëjo. ⁵ A'i juhuonami'irarije aho naro uël'ië'ajëjo. God juhuonamiromo hesi jöho uehorovorëjo. Ëhesi bëhoho God-hu jemesi aru'aho baejëhego vuovëvego evare ijönö vëni'e öri ari'ere ujuoho ruruhö'özëvo'iröhoho hu eni jiajëjo. Iae mae-ëjo. Jemë ë aho gemu juhuonamirëjo.

⁶ A'i aho bövioho bise'oho nadi juhuonëmirëjo. Ëhesi bëhoho God-ro uvajëjo: Jemë iae masije jëvajëromo avo'avoho muebejëvaje höjo. Monie ma-bisemu bu'öromo ugo inine övo gö mine imo'arujëjo. Röhu God bogo uvaje höjo: Ugoho ininego bogo muebe'amo'ejëjo. Bogo ëhioho uvo'i iae hu avo'avoho muebe'amaje höjo. ⁷ A'i jemë God-ro jemesi bövie bise'e aho'o muebejëhoromo röhu jemesi simano uoho éhu'o adahëhoromo avo'avoho muebejëhaje höjo. Ëhuni nadi juhuonivorëjo uge aho'obëhe jio'amajoho ého ma-jianovo'i ae gemu jemë masije jëvë'e jiaje.

Keriso-are jö a nunire huruoho majëhi'iröhe jöhoje.

⁸ Röhu ave jöho naro uëvajëjo. Ae rahu a nunire uvë'oho: Na Iesuare ae jevajë uvë'oho God-are A Maho naro God-are anera jabiesi nunire uvo'ejëjo: Ëho nasi ae magonahe höjo. ⁹ O ae rahu a nunire uvë'oho: Na bogo Iesuare aehu jevajë uvë'oho naro God-are anera jabiesi nunire uvo'ejëjo: Ëho bogo nasi aehu magonahehu höjo.

¹⁰ O ae rahu God-are A Ma nasi jö sisë'i atë'oho God-ro uehorovoromo vuonugo'ajëjo. A'i ae rahu God-are Aru'aho hesi jö sisë'i atë'oho ého God bogo uehorovoromo vuonugo'ajëjo.

¹¹ O jemë nasi mu vaejamu gavë'oho aëro uvo'a'aruëjo: Iesuare mu vaejarujoho ého mu sisë vaejaruje höromo jemë guduamëvoromo God rajahijarue osare mu vaejarue a masijo jabiesi nunire o gavana jabiesi o sa'are a masijo gö gö jabiesi nunire rëmoruomo'ajëjo court vaejëvojöro. Ërëmë'iroho nadi uvorëjo: No diehi nosi jöho majëhi'ejarëjo. O rabu jöe majëhi'ejarëromo nurunurumorëjo. ¹² Ëhesi bëhoho jemëhu jö majëhi'irarije majaho rue'iramu evare majare God-are Aru'ahohuro röjëhi'iramu garomo uvo'a'arujëjo: Iae no éhi éhi majëhi'ejarëromo éhuni nadi nurunurumorëjo.

Bövi bise'o marohë'e aehu sisë'i uehorovade jöhoje.

¹³ Iae ae aho'obëhe jiareje röhu ae gemuëro ri'öromo Iesu uavadeje: Tisa nasi öho uavego nosi vavuehu guomo'i nugahuadoho na gö bojemi'irajo. ¹⁴ Gö bojemi'irajamu Iesuro uavadeje: Raro uvade höjo naro jemesi muoho gavëhoromo jemesi inömo inömoho maho sisëho mevonövo'irodego. Ëho bogo nasi muehu höjo. ¹⁵ Ëhi uanugoromo ae aho'obëhe uëvadeje: Jemëro gavë'i avo'avoho mueberovorëjo. Jemesi sinohemu uehorovoromo bövie bise'e bae'i éma nëgojöëni uëvajëjo. Ja sa'ae jove inömo inöme rabe rabe bövi mae baejë'oho bogo éhuro maroho hi'a'anuëjo.

¹⁶ Ëhi uenugoromo ave uhu jöho röjëhiromo uëvadeje: Iae bövi bise'o marohë'e ae gemuëro hijade höjo. Hijamu hesi sa'aroho iruno'oho ma-mabëhe ri'amade höjo.

¹⁷ Ma-mabëhe ri'amamu gagorovo huro hesi simanore uehorovoromo uvade höjo: Nasi iruno'oho börömo böröme jevajëjo. Ëhu'ëro nasi iruno'o avoho bahi'irode röhoho bogo eni jio'amajëjo bise'ëro jië'ëro. Ëhi jië'oho na diehi'o'ejëjo. ¹⁸ O iae na éhi e'ejëjo. Nasi i bahijaje osaho bise'e jio'amë'ëro naro dadovo'amo'i javu masije vae'amo'ejëjo nasi iruno'e nasi bövie bise'e ë maro bahi'irodëni. ¹⁹ Vaenugoromo naro nasi uvo'ejëjo: Na eni jevë'e ae jevajëjo. Iruno'oho inömo inömoho bövi mae avoho bahijë'ëro vadune aho'obëhe eni jevobe va'a'ajëjo. Ëhuni na nuhoromo mahijë'i ie jove iromonimorohonövo'ejëjo. ²⁰ Nimorohonövo'ejöjamu God-ro uavade höjo: Ja simano sisë'i uehorovanue ae javajëjo. Jaruvo vahi'e naro jasi aru'ahoho baejaho'iramu guomo'a'anuëjo. Guomo'iramu jaehu bahijane iruno'oho bövioho bise'oho raro bae'a'ajëjo. God-ro éhi uavade höjo. ²¹ Ëæhu ë'ade mu hesi

bëhoho ëhi höjo. Ae rahu hesi sinohemu uehorovoromo bövi bise'o marohë'e mae bahiromo uvë'oho: Ëhuro na eni jevajë uvamu röhu God-hu uvë'oho: Bogo ëhioho jio'i hu bogo eni jië'e hö uvë'oho ëhuro ë ahu'o hesi muohu'o be'a'ajëjo.

Bogo nurunurumo'i God mae uehorovo'iröhe jöhoje.

²² Ëhi uënugoromo Iesuro hesi ijomajo ömo'ömoho uëvadeje: Inömemu uehorovë'oho bëhi rumo'e jië'e jiaje ëhuni nadi uvorëjo: No i rabe ue'ahoromo bogo vuovo'i biririvoromo raromo'ejarëjo. Uho niögu'o rabëro sino haho'oho riogivo'ejarëromo nurunurumorejo. ²³ Ëhesi bëhoho io bise'e jio'i jemëhu biririvoromo raromarujojohö bëhoho. Uho niögu'oho bise'e jio'i sino haho'o jëvajoho ëho bëhoho. ²⁴ Magugoho uehorovohëjo. Noehu ë'aruëhioho magugoho bogo ëhioho iruno'oho bivarue höjo o gagovarue höjo. I bahijarue osaho bogojëvajëjo. Röhu God-ro ë ugoho mio'amaje höjo. Röhu jabumë ma-bise'e jio'amo'i jemë masijo mae jëvajëjo. Ëhuni hu jemë'o avo'avoho muebejëvo'ajëjo. ²⁵ O jemëhu uvë'oho: No diehi'oromo ave sa'aroho majae ëgo'o raromo'ejarë uvoromo nurunurumë'oho na ëhuro jemesi vuovo'irarije majaho iosiramiromo ruëhi ma-bisemu gö'o raromobe va'orëjo. Bogajo. ²⁶ Ajamirovoromo bogo vuovo'i majae ëgo'o raromë'oho ëho mu bise'e höjo. Röhu nurunurumë'ohuro ëgo'o raromo'irarijohö jemë bogo eni jëvajëjo. Ëhu'oho rabëni mu göeni göenioho nurunurumaruje höjo. Bëhe bogohöjo. ²⁷ O je'ore resu resuehu diehi'oromo ri'amaruoho ëhu'o uehorovohëjo. Aehu mu vaeromo niögu avoharuëhioho resu resuoho bogo ëhioho ë'arue höjo. Bogo ëhioho ë'arue höjo röhu ave resu resuoho ma-mabëhe kavuego garomo nosi dëho vuëvavuaje höjo. Naro jemë uëvajëjo: A bërôme Solomon niögu ma-mabëhe io'amonövadoho ëho ma-jianovo'i ave resu resuoho ma-mabëhe mae kavuo'amaje höjo. ²⁸ Jaruvëhi resu resuoho sa'are rijego nérëhi ëhi aëro jahoromo vëniro huo'amarue höjo. Röhu ëhi jië'e resu resuoho God-ro muebejego marëromo kavuo'amaje höjo. Resu resuoho ma-bise'e jio'amo'i jemë masijo mae jëvajëjo. Ëhuni uvorëjo: Hu no'o avo'avoho muebejavuoromo uhe niöge i'imamui'ajëjo. Nurunurumarujohö God bogo ma uehorovaruje aribövie jëvajëjo. ²⁹ Röhu jemëro nadi uvorëjo: No i rabe jovo rabe i'ejarëromo nurunurumorejo. ³⁰ God-are jö bogo hejë'e raromarue aribövihuro ie jove bövie bise'e ëhuremu uehorovoruomaje höjo. Röhu jemëro nadi ëhioho ë'orëjo. Jemesi Vavuohuro iae mae garomo uvajëjo: Jemë iëro jovëro rabëro ëhuro biririvoromo raromarujëjo. ³¹ Ëhuni nadi ëhemuoho uehorovo'i a'i God-hu bërôme namiromo muebejëvaje muoho ëho uehorovorëjo. Ëhi ë'ë'oho God-ro jemesi aru'ahoho muebejëvoromo röhu ie jove niöge ëhu'o romoromoro bojëmi'ajëjo.

Ö'idöre mabëhe ujuoho'iröhe suvuoro hesi jöhoje.

³² Jemë bogo ae aho'o jëvo'i God-are ö mahu'e ma-gemu gemu jëvajëjo. Röhu nadi juhuonivorejo. Jemesi Vavuohuro iae nimajëjo hesi aji'e öri ari'e ë hesi huë maho bojëmi'iröhëni. ³³ Röhu jemesi bövihuro bise'oho imo'amoromo moniooho baeromo bogo eni jië'e aribövihuro suvuorëmirëjo. Ëhi ë'ë'oho jemesi bövihuro bise'oho ö'idöre bahi'arujëjo. Ëhuro bogo sisérëjëho'i vajiohu'e aho bogo bëhiroho va'oromo ujuohëho'i majo majoho bogo tarivëho'i a'i jemesi bövihuro bise'oho marohë'e mae jiemu jiëho'ajëjo. ³⁴ Jemesi mae sisë dinö'e jiajire jemesi dë vövöbajo'oho ë gemu jio'a'ajëjo.

Nosi a bërôme Kerisohu rueröhego noehu muebe'iröhe jöhoje.

³⁵ Röhu jö göho ave muohu'o vaenövorëjo. Jemëro avohorovoromo uho niögu'e vaeromo iroho bueromo avoho raromorejo. ³⁶ Avoho raromoromo mu ajamijarue ariböviehu jabisi bërömehu rovego ajami'lì muebejaruëhi ëhi avoho raromoromo

mueberëjo. Ëhesi bëhoho mu ajamarue aribövi jabesi börömhuro aehu masu'iröhe söorre va'ë'ëro vuonorö'ö rueromo ojore ano'anovo'iramu rueho jaburo heromo ojoho ma-burëro jiovaho'aruëjo. ³⁷ Ma-burëro jiovaho'iramu jabsi a börömhuro garöhe jabumë nune jioruomoromo eni jëvamu gëvë'oho huë mabëhe bojëmi'ajëjo. Huë mabëhe bojëmiromo hesi niögoho avohu ruahoromo jaburo sa'are raromojöro uenugoromo ioho jovoho i'imëmi'ajëjo. ³⁸ Ëa börömehu bogo burëro rue'i vahi riri'e o vahi riri duvahoho iosiramiromo ëhi ruëhi rueromo géröhe jabumë eni jëvamu gëvë'oho huë mabëhe bojëmi'iramu baeruomo'ajëjo. ³⁹ Ave uhu jöhu'o avo'avohu uehorovohëjo. Vajiohu'e aehu rueröhe majaho osa arijo'oho bogo gavade höjo. Ga'ibejajo vajiohu'e a hesi öroho tugohahego osaho bogo dadovoromo inömoho ujuoho'ibejajo. ⁴⁰ Osa arijo'ohuro gavë'i hi'ibejajo mae jio'ibejajo. Jemë'o gavë'i raromorëjo. Jemë bogo uehorovë'e raromaruje majare evare God-are A Maho naro rue'ejëjo.

A börömo hesi mu aehu avohu o sisë'i mueberöhe jöhoje.

⁴¹ Ëhi uëvamu hegorovo Peter-ro Iesu uavadeje: Bada na ja jasi ijorajoho noremuëremu röjahui'i o ae aho'obëhe röjahui'i ë uhu jöho majahuijanuëjo. ⁴² Majahuijanuëjamu Badaro uëvadeje: Naehu ë jö majëhijaje hesi bëhoho aehu hesi a börömo hesi muohemu uehorovë'i simano mae uehorovoromo mu vaejajëhi jemëro ëhi muoho vaenövo'irarijego uëvajëjo. Ëhi jië'e mu muebejaje a hesi a börömhuro ua'a'ajëjo: Na va'ie'ajëjo. Jero nasi mu vaejarue a ioro'ioroho muebejëvonëjo. Muebejëvoromo majae eni jiego jabsi iruno'oho i'imëminövonëjo. I'imëminövonë uanugoromo va'a'ajëjo. ⁴³ Va'o hijuvo röhu ijönö vuonorö'ö rueromo garöhe ë ahuro hesi muoho avohu vaejaho'iramu gagorovo huë mabëhe bojami'ajëjo. ⁴⁴ Huë mabëhe bojamirogo ua'a'ajëjo: Ja mu mae vaejanohuni ëhuni na mu börömore bamavo'ejëjo. Jero bövie vaeromo nasi sa'ae inömo inöme bövie bise'e aho'o muebejehonëjo. Mu avo'avohu muebejë'oho iae hu ëhi ua'a'ajëjo. ⁴⁵ A'i ë mu vaejahaje aho sisë jië'ohuro ëhuro uehorovoromo uvo'a'ajëjo: Nasi börömoho bogo burëroho rue'i örisanuovajëromo ri'örömo mu vaejarue aho magonahoho muo'amoromo ie jove iromö ëhuro simane sisérë'ajëjo. ⁴⁶ Ëhi'oromo bogo gavë'e uehorovë'e hi'iramu evare hesi börömoho ma-majioho rue'a'ajëjo. Rueromo sino haho'oho sisë maro ijumahoromo nugö'öl'iramu sisëro va'oromo jö aho'aho'e ariböviohu'o hi'a'ajëjo.

⁴⁷ A börömehu nimajoho mu vaejahaje aehu heromo röhu jö bogo ejahoromo bövi bise'o bogo avohu'amë'oho ëhuro hesi a börömhuro rueromo sisë maro ano'ajëjo. ⁴⁸ O a börömehu nimajoho mu vaejahaje aehu bogo hejë'e mu sisë vaejë'ëro mana anoröhe bëhi jië'oho iae ma-bisemu ano'ajëjo. Röhu mu vae'irarije simano ma-mabëhemu o suvuoro gö gö bövi mae God-hu jemesi örire bojëmijë'oho huro uvo'a'ajëjo: Na böröme bojëmijë'ëro ëhuro mu böröme vaeruomo'ajëjo. O bogo vaeruomë'oho ëho sisë höjo.

Iesuhu rovë'ëro ëhu'ëro ae adovoromo göehu jöe gö göehu jöe gö uehorovarue jöhoje.

⁴⁹ Naehu rovode hesi bëhoho sa'ae aho'obëhe vënino'e ravëvo'i rovode höjo mu sisëho barë'i aho'obëhe ma-maemu jioröhego. Ëmuoho mami'e vae barë'ibejajo iae mae jevo'ibejajo. ⁵⁰ Röhu ë hesi urimo na vi'ehe huë vavaene bae'irodoho ëho nasi örire jovëro rovanovo hesi höjo. Ëho bapataeto vaejevanovo'ajëjo. Ëhuni naehu nurunuru börömo baejajoho hujeji ë huë vavaenoho baegorovo evare mae hi'ejëjo. ⁵¹ Nani jemëro uehorovoromo uvarujëjo: Nöröhu rovade hesi bëhoho nöröro ajamuego sa'ae aho'obëhe iro muorovo'oho vuonugo'i ma-huë baerovoromo gemuoro raromo'iröhego rovade höjo. Jemëro ëhi uvarujëjo röhu na bogo ëhunioho rovode höjo. Bogo mae bogajo. A'i naehu rovode hesi bëhoho naro nasi jöho majëhijego aëro heromo adovoromo ae göëro jöe gö uehorovo'i ae göëro jöe gö uehorovo'irarijego

rovode höjo. ⁵² Ëhesi bëhoho nani agane gemuoho ae aho'obëhe övo gö mine osae gemuore huë mae raromoromo röhu a ioro'iorohuro avevejö'e aevoromo nasi muoho nimo'i ioro'iorohuro bogo nimoromo ae niö'i gemu jaburo jöe gö uehorovo'i ae niö'iro jöe gö uehorovoromo ëhuro huë sisë baeromo bogo gemuoroho avoho raromo'aruëjo. ⁵³ Vavuohuro uehore gö baeromo harihoho nue huodivo'i harihohuro uehore gö baeromo vavuoho nue huodivo'ajëjo. Vëmohuro uehore gö baeromo abojoho nue huodivo'i abojohuro uehore gö baeromo vëmoho nue huodivo'ajëjo. Ajohuro uehore gö baeromo ajoho nue huodivo'i ajohuro uehore gö baeromo ajoho nue huodivo'ajëjo. Ëhi jiobe va'a'ajëjo.

Iesuhu mu masijo vaejade majae ë hesi bëhoho ariböviehu bogo avoho gavare jöhoje.

⁵⁴ Ëhi uënugoromo Iesuro ae aho'obëhe uëvadeje: Jemëro gavaruje anumëhi sue rojomego uvaruje höjo: Iae ënëro rue'ië'ajëjo. Rue'ië'ajëjego evare ënoho rovaje höjo. ⁵⁵ O jemëro gavaruje aruëhi bure rovego uvaruje höjo: Birebire böröme jio'ië'ajëjego iae ëhi birebire böröme jiaje höjo. ⁵⁶ Jemë sareri sareri'e ae jëvajëjo. Jemëro sa'aho ö'idöho uherihoromo sue bure rabe rabe garomo uvaruje höjo: Ëhesi bëhoho iae ëhi jio'ië'ajëjo. Röhu ave jaruvore rovaje muoho garomo ëhesi bëhoho bogo avoho garomo uvarujëjo: Iae God-are mu börömoho rovajëjo. Diehi'oromo bogo avoho gavarujëjo.

Aehu nosi jö sisë majahuijego noehu ma-burëro ahorire vae'iröhe jöhoje.

⁵⁷ Röhu jemë rabëni bogo avoho mevoromo gavaruje höjo di muoho mae jiego. ⁵⁸ Ae göehu jasi jö sisë hesirire jie'ëro ja baejavoromo court-re va'ië'iroho jemë niö'iro örire va'arujevaro jero hu'o jöho mevoromo ahorire vae ganëjo. Bogo ahorire vaejë'oho huro guduamavoromo court gavaje a hesi övore bojami'ajëjo. Bojami'iramu court gavaje ahuro police bojami'iramu savoji gagore ba'amavo'iramu ë hi'a'anuëjo. ⁵⁹ Ëhi hiemu hijuvo moni bojami'iranoho aho'obëhe bojami barë nahonahovo'anuëjo. Iae na mae uavajëjo.

13

Uehoro sisë bogo vuonugë'oho sisërëjëvo'iröhe jöhoje.

¹ Ëhi uëvamu gavë'i ë raromarohuro Iesu uavareje: Galilee sa'a raje ae göëro God-ni mie bahi'irögöro muo'amare höjo. Muo'amoromo köe otehamu gavë'i Pilate-are muorovo aribövihuro ro ë aribövioho muo'amamu ëhuro jabesi köhu'o God-are mi köhu'o gemuore buarohë'e höjo. ² Buarohë'e höjämu hegorovo Iesuro uëvadeje: Na jemëro uvarujëjo: ËGalilee rajohuro Galilee rajo ioro'iorohoo iosirëmiromo sisë bëhe jioruomë'ëro éhu'ëro ëhi jië'e huë vavaenoho baeromo vuovade höjo. ³ Hesi bëhoho bogo éhioho höjo. Bogo mae bogajo. A'i jemëhu uehoro sisë bogo vuonugo'i God mae uehorovë'oho jabumë vuovëvadëhi ae aho'obëhe jemë'o ëhi i'uoho mana baeromo vuovëvo'ajëjo. ⁴ O Jerusalem raje ae aho'obëhe 18 vuovëvade jöho uehorovohëjo. Jerusalem amore Siloam jovo bëhire javu ëgobövihuro ahoromo ae aho'obëhe 18 jabesi döre ruvebiromo taemo'amade höjo. Na jemëro uvarujëjo: Taemo'amade Jerusalem amo rajohuro Jerusalem amo rajo ioro'iorohoo iosirëmiromo sisë bëhi mae jioruomë'ëro éhu'ëro ëhi jië'e huë vavaenoho baeromo vuovade höjo. ⁵ Bogo mae bogajo. A'i jemëhu uehoro sisë bogo vuonugo'i God mae uehorovë'oho jabumë vuovëvadëhi ae aho'obëhe jemë'o ëhi jië'e i'uoho mana baeromo vuovëvo'ajëjo.

⁶ Ëhi uënugoromo ave uhu jöho majëhiromo uëvadeje: Ae gemu hesi ö'i bajo mure mesoho ri'øjë'e jiade höjo. Ri'ojë'e jiamugo rueromo böse nahoromo gavade höjo bogojiamu. ⁷ Bogojiamu gagorovo mu arijo'ohuro mu ajamijaje aho uavade höjo: Aveho gavëjo. Na aviae rueromo böse nahoromo ga'i hijode höjo mesoho bajoho bogo raejë'e jiamu ga'i hijodoho vadune aho'obëhe niö'i gemu barëjë'e höjo. Ëhi jië'e

jiaje mesoho uejëjo. Rabëni ëma nugo'iramu sa'a rihuoho barë'ajëjo. ⁸ Ëhi uavamu hegorovo mu ajamaje ahuro uavade höjo: Iae mae höjo röhu vuonugego vadune gemu gö'o namijego naro bëhire vo'onöe umo rova'oromo mi dëho ë bahijego ëhuro rihue bae'iröhe höjo. ⁹ Rihu baebe va'oromo vadune gemu barëjamu bajoraejë'iroho ëho iae mae jio'a'ajëjo. O bogo raejë'oho uevego na mesoho ue'iröjo.

Magonahe gemu hesi dejo gurorovë'e nuho majare Iesuhu ajamade jöhoje.

¹⁰ Iae Jew rajo jabiesi nuho majae jiamu gagorovo Iesuro God rajahijarue osare hiromo jöho röjëhijadeje. ¹¹ Röhu ë osare magonahe gemu hijë'e jiadeje. Satan-are a sisë hesi dëre abuejë'ero ëhu'ëro hesi sino haho'o sisérëjadaho vadune aho'obëhe 18 barëjadeje. Sisérëromo hesi dejoho gurorovë'ëro ahorire nami'iröhoho bogo eni jiadeje. ¹² Ëhi jiamu gagorovo Iesuro magonahoho garomo uvamu rovadeje. Rovamu uavadeje: Ma'ino ja marëjavë'e höjo. ¹³ Marëjavë'e hö uaromo övo ho sinore bama-hamu gavë'i ahorire namiromo God huë mae uavadeje. ¹⁴ Ëhi'amu God rajahijarue osa muebejaje ahuro gavade nuho majare Iesuro magonahoho ëhi ajamamu gagorovo dë vörönimadeje. Dë vörönimamu ae aho'obëhe uëvadeje: Mu vaejarue majaho majae aho'o övo gö mine övo göre gemu ëhi höjo. Ëmajaro rovego hu jemesi sinoho ajëmi'irajo. Nosi nuho majaroho nadi ruerego hu ajëmi'irajo. ¹⁵ Ëhi uëvamu hegorovo Badaro ë osa muebejaje aho uavadeje: Jemë sareri sareri'e aribövie jëvajëjo. Nuho maja jië'iroho jemë ae aho'obëhe mue vaeromo jemesi ö mahu'oho jiovo'amoromo jovore sö ujuoho va'aruje höjo jove ue'ahojöro. Na mae-ëjo. ¹⁶ Jemëro jemesi ö mahu'oho nuho majare ëhi ajamijaruje höjo. Röhu ave magonahoho bogo ö mahu'ehu jio'i hu Abraham-are ujëro jië'ëro ëhu'ëro God-ro huë baejaje magonahe höjo. Röhu Satan-hu hu tövahadaho vadune aho'obëhe 18 barëjajëjo. Ëhi jië'oho naro rabëni nuho majaroho bogo ajamego bogo marëjöräo. ¹⁷ Ëhi uëvamu hegorovo Iesu bijönimoruomade aribövioho aho'obëhe javoje böröme bae'i a ioro'iorohuro aho'obëhe uvoruomadeje: Iesuro mu mabëhe aho'obëhe vaejaje hö uvoromo nimorohoruomadeje.

Ijo hisue mustard-hu ëgovade uhu jöhoje.

¹⁸ Ëhi'amu Iesuro jöe gö majëhiromo uëvadeje: God-hu böröme namiromo muebejëvaje öroho naro uhu'e bu'öromo jemë'o na'o uehorovo'ejarëjo. ¹⁹ Ijo hisu ihe mustard ujehu riromo ëgovoromo börömo rijajëhi God-ro böröme namiromo ae gö'o gö'o ëhi gagovoromo muebejëvobe va'a'ajëjo. Ae gemuëro mustard ijo hisu uje gemu baeromo hesi mure öjade höjo. Öjamu riromo ijo va'ëne ëgovoromo börömorijade höjo. Börömorijamu ugëro rueromo hesi adore ijue vae'amare höjo.

I dë huaje osehu ire rumorovade uhu jöhoje.

²⁰ Ëhi uënugoromo jö göho majëhiromo uëvadeje: God-hu böröme namiromo muebejëvaje öri ë hesi uhu jö göho naro majëhil'ië'ajëjo. ²¹ I dë huaje osehu ire rumorovajëhi God-hu böröme namiromo muebejëvaje muohuro sa'ae aho'o ëhi rumorovobe va'aje höjo. Magonahe gemuëro ie aho'obëhe gagovoromo i dë huaje osoho i gemuore bamoromo iohu'o buarohade höjo. Buarohamu ë iohu aho'obëhe rumorovo barëjade höjo.

Ojo harihure va'iröhe ë hesi uhu jöhoje.

²² Ëhi'onugoromo Iesuro Jerusalem va'iröhëni amo masijore amo ininore jöho röjëhibe va'adeje. ²³ Va'amu ae gemuëro uavadeje: Bada naehu jö ua ga'ië'ajoho hejëjo. Na ae ma-gemu gemu ëhemu vuovoromo siséroho bogo va'i God-are öri ari'eroho va'oromo maroho raromo'ejarëjo. O diehi jio'a'ajëjo. Diehi jio'a'ajëjamu Iesuro ae aho'obëhe uëvadeje: ²⁴ Sivohemu sivohoromo ojo harihoro rumo va'o garëjo

ëhuro ijönö God-are öri ari'ere va'irarije. Naro jemë uëvajëjo: Ae aho'obëhe rumo va'ië'iroho bogo eni jëvo'ajëjo.

²⁵ Röhu jemë ojo harihure bogo rumo va'ë'oho majae ijönö ë osa arijo'ohuro ri'öromo ojoho tugoho titimo'ajëjo. Ojoho tugoho titimo'iramu jemëro amonö riravoromo aevoromo ojoho ano'anovoromo osa arijo'oho ua'a'arujëjo: Bada oje jiovahuegö'arëjö. Ö'arë'iramu huro uë'a'ajëjo: Jemë a rabëro rueruomoromo ojoho jiovëhöjöru uvarujëjo. Ojoho na bogo jiovëhöejö. ²⁶ Ojoho na bogo jiovëhöejö'iramu jemëro ua'a'arujëjo: Röhu no ie jove ja'o gemu mae inövare höjo. Nosi amoroho jero jöho röjähuinövane höjo. ²⁷ Röjähuinövane hö'iramu rue osa arijo'ohuro uë'a'ajëjo: Jemë a rabëro rueruomoromo ojoho jiovëhöjöru uvarujëjo. Jemë mu sisë vaejaruje aribövie jëvaje rori'o va'ohëjo. ²⁸ Va'ohë'iramu jemëro ga'a'arujëjo jemesi hijo miono'e Abraham Isaac Jacob o jö God-aro baeromo majëhinövare ae aho'obëhe God-are öri ari'ere ë raromo'i jemë babu'öjëvo'iramu gagorovo nierusuburu'e bamoromo ane ja'iho vuogigimo'arujëjo. ²⁹ Röhu maja rojomajire beva'ajire arua anumiae jioromo ae aho'o God-are öri ari'ere va'oromo ie ue'ahoruomo'ajëjo. ³⁰ Ue'aho'iramu a ioro'iore dejonö jiaruoho nuninö jioruomo'i a ioro'iore nuninö jiaruoho dejonö jioruomo'ajëjo. Ëhuremu uehorovorëjo.

Iesuhu Jerusalem amo rajëni vavaenimade jöhoje.

³¹ Iesuro ëhi uëvamu gavë'i Pharisee ae göëro rueruomoromo uavareje: Ri'öromo öre gö va'ëjo. Ave sa'a muebejaje ae Herod-ro anago'ië'ajëjo. ³² Anago'ië'ajëjamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Herod hu sareri'e mu vaejaje õ sisëho va'ëne ae höjo. Va'oromo hu uarëjo: Ave jöho hejëjo. Nörö hiromo Satan-are aru'aho sisë aribövi jabesi dëre jio'amajoho rarovö'öjëvobe a jabesi sinoho avohëvobe va'ojuvu evare nasi muoho barë'ajëjo. Ëhi uarëjo. ³³ Röhu iae na ave sa'aho vuonugoromo örire juvobe hibe va'ojuvu evare Jerusalem hörö'ejöjo nasi muoho ëhi jië'ëro. Ëhesi bëhoho jö God-aro baeromo majëhijarue ae aho'obëhe ë amoremu muo'amamu vuovëvobe rovë'e höjo. Ëhuni na'o ë amore va'iramu anego'iramu guomo'ejöjo.

³⁴ Vaevë'e Jerusalem amo rajohumë jemëro jö God-aro baeromo majëhijarue aribövioho muo'amaruje höjo. God-hu jemëni rëmö'öjaje aribövioho munëro vajëmijaruje höjo. Kököröko vëmehu harihu vivoju uhure nugo'amoromo diehehu aegëharuëhi naro jemë ëhi gagovëvoromo gemuore rëmo'i nimo'i hijode höjo röhu jemëro bijönimarije höjo. ³⁵ Ëhuni ave jöho hehëjo. God-ro jemesi amoho vuonugego jemesi sivue jëvo'ië'ajëjo. Naro jemë'o hiromo va'iramu jemë nasi nu ano'oho bogo ga'a'arujëjo hujeji na vuonorö'ö rue'iramu evare avoho geromo ue'a'arujëjo: Bada God-are ihore rovanuoho mabëhe rovanuëjo. Ëhuremu uehorovorëjo.

14

Övo höru'e huë'e a Iesuhu nuho majare ajamade jöhoje.

¹ Iae Jew rajo jabesi nuho majaho rovamu Iesuro Pharisee a böröme gemu hesi osare ie il'i va'adje. Osare va'amu gagorovo Pharisee ariböviohuro ë raromoromo Iesu ga'i muebejareje hu mu sisë o rabe ë'ego. ² Röhu ë osare ae gemu hijë'e jiadeje. Hesi övo höru'e aho'obëhe huo'amë'e jiadeje. ³ Huo'amë'e jiamu gagorovo Iesuro ri'öromo Jew rajo jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o uëvadeje: Nuho majare a jabesi sino ajëmijë'oho na ëhuro no nosi jögoroho aharue höjo o bogajo. ⁴ Bogajamu rueho jaburo jörumoraejareje. Jörumoraejamu Iesuro aho baeromo sinoho avohahoromo nugö'öjamu va'adje. ⁵ Va'amu gavë'i Iesuro uëvadeje: Nuho majare jemesi harihoho o mioho jovo'e guare beva'ibejajo na jemë burëro io

barojomo'ibejarijëjo o bogajo. Iae jemë ëhi ë'ibejarijëjo. ⁶ Ëhi ë'ibejarijëjamu jö mana uaröhoho bogojëvadeje.

Nosi arijo'arije ba'obuerovo'iröhe jöhu'o inömo rumo'e aribövi ajëmi'iröhe jöhu'o ë jöho niö'i jëve.

⁷ Jöe bogojëvamu Iesuro gavade ë ruenugade aribövihuro röho ma-mahemu baeromo raromamu gëgorovo uhu'e uëvadeje: ⁸ Aehu ja uavë'oho: Rueromo masuröhe sörö inë uavë'iroho nadi jasi sivuoho uehorovoromo va'o a masijo raromaruiroho hinëjo. Ja ëhi ë'ë'oho nani ae gö jasi iho iosiramijë'ohuro söröre rue'a'ajëjo sörö arijo'ohuro mami'e uavë'ero. ⁹ Rovë'oho ja'o a börömohu'o ruejöro uëvade ahuro rueromo ja ua'a'ajëjo: Röhe bojamego hu ë hijajo. Ëhi uavë'oho ja javoje baeromo rori'l'va'o hi'a'anuëjo. ¹⁰ A'i aehu ja sörö ro ijöro uavë'iroho va'oromo ma-rori'l'hinëjo. Ëhi ë'ë'oho ro ijöro uavade ahuro rueromo ua'a'ajëjo: Isio döro ajio hijëjo. Ajio hi'iramu gagorovo sörö ue'aharue aribövihuro uehorovavoromo uvo'a'aruëjo: Ja a böröme javajëjo. ¹¹ Ëhesi bëhoho ae rahu hesi sivue uehorovoromo döre bamorovë'oho hesi ihoho abue'a'ajëjo. O ae rahu ba'obuerovë'oho hesi ihoho döro ajiomo'ajëjo.

¹² Èruenugade aribövihuro Iesuro ëhi uënugoromo huotorovoromo ro i ijöro uavade aho uavadeje: Jaehu i harihu maja'e o jeni'e bamo'ie'iroho nadi jasi aemo'aemoho ö mueno'oho bövi bise'o marohë'e mae jië'e bëhire raromarue aribövihuro nadi ëhi jië'e aribövihemuoho uëvego ro iohu ue'aho'irarëjo. Uëvë'oho jabumëro ijonö mana bojami'iramu jasi suvuoroho bae barë'anuëjo. ¹³ A'i jaehu i bamo'ie'iroho bövi bise'o bogo eni jië'e aribövihoro övo höru sisë'e o nuni sisë'e aribövihoro ëhi jië'e aribövihoro uëvego rue'irarëjo. ¹⁴ Ëhi ë'ë'oho ë ariböviehu mana bojami'iröhoho bogo eni jëvë'ero ja huë mabëhe bae'a'anuëjo. Hujeji mu mae vaejarue aribövihoro vuovë'ero i'ovoromo ri'öruomo'iramu evare God-ro jasi manaho bojami'ajëjo.

Sörö bamamu aehu juahamare uhu jöhoje.

¹⁵ Ëhi uavamu hegorovo Iesu'o raromoromo i iruomade ae gemuëro Iesu uavadeje: Ariböviehu ri'öromo God-are öri ari'ere va'o raromoromo i ue'aho'iröhoho no huë mae bae'ejarëjo. ¹⁶ Huë mae bae'ejarëjamu Iesuro uhu'e uavadeje: Iae ae gemuëro sörö böröme baeromo ae aho'obëhe uëvade höjo: Rueromo söröe i'a'arujëjo. ¹⁷ Ëhi ë'ë'ëro sörö majaho rovamu hesi mu vaejahaje aho nugö'öjamu sörö anue va'oromo ae uëbe juvoromo uëvade höjo: Söröho eni jiajëjo. Evaro ruehëjo. ¹⁸ Ëhi uëvamu hegorovo ae aho'obëhe mae juahamare höjo. Ae göëro ri'öromo uavade höjo: O asë'ëjo. Na ö'ibejodoho röhu na sa'ae i'e imë'ëro ë va'oromo ga'ejëjo. ¹⁹ Ae göëro uavade höjo: O asë'ëjo. Na ö'ibejodoho röhu na mu vaejaje mioho aho'obëhe 10 imë'ëro ëhuni ë va'oromo ga'ie'ajëjo gö'i mae ë'oruomego. ²⁰ Ae göëro uavade höjo: Na magonahe masuvë'e jëvë'ëro ëhuni bogo ö'ejëjo. ²¹ Ëhi'amu rue ahuro vuonorö'ö rueromo hesi a börömoho uavade höjo: Ëhi ëhi uevare höjo. Ëhi uevare höjamu rue osa arijo'ohuro vörö'iraeromo hesi aho uavade höjo: Ma-burëro va'iranoho amo'e öri masijoho ininoho aho'obëhe juvo barënenëjo. Juvo barëromo bogo eni jië'e aribövihoro sino sisërëjë'e aribövihoro nuni sisë'e aribövihoro höru sisë'e aribövihoro ëhi jië'e aribövihoro ujuoho ruenëjo. ²² Ëhi uavamu ejahoromo ëhi ë'ë'ëro jië'ëro rueromo hesi börömoho uavade höjo: Ja uevanëhi iae na ëhi ë'ë'e jëvajëjo. Röhu röhe iae jiajëjo. ²³ Röhe iae jiajëjamu rue börömohuro uavade höjo: Mu öroro je'o öroro va'iranoho dinëmiromo uëvego ae aho'obëhe rueruomo'irajo ëhuro nasi osaho irijiomo'iröhe höjo. ²⁴ Na jemë ae aho'obëhe uëvajëjo: Na urimo uëvamu juahemijare aribövihoro nasi i sörö'oho bogo i'a'aruëjo. Bogo mae bogajo.

Bëhoho uehorovo avohoromo evare Iesuare ijore ijore jijiho'iröhe jöhoje.

²⁵ Iae ae magonahe aho'obëhe siri va'ëne Iesu'o gemu mae örire jijiho-ruomonövadeje. Jijihojuvo Iesuro huotorovoromo uëvadeje: ²⁶ Jemëhu nasiro rovë'oho jemesi vëmu vavu'e vabore abozi harihu'e öe ma'ine nadi ë aribövioho nuninöho bamo'i na dejonöho remorëjo. Röhu avehu'o gemuoho höjo. Jemëhu ave sa'are raromo'irarijoho nadi ého nuninöho bamo'i na dejonöho remorëjo. Jemëhu bövie bise'e göemu göemu nuninö bamë'oho nasi ijore ijomohu bogo jijiho'arujëjo. ²⁷ O ae rahu ja bogo uvë'oho: Iesuare jöeni vi'ehe huë vavaene javoje rabe baeromo guomevë'oho iae hesi hö uvoromo bogo korosi hesi i'u banigojiomanovoromo nasi ijore ijore juvë'oho ja bogo nasi ijomohu javo'ajëjo.

²⁸ Nasi ijore ijore jijiho'ië'iroho ého mu böröme jiaje nadi éma jijiho'i urimo uehorovo avohoromo evaro nasi ijore ijomohu jijiho'arujëjo. Éhesi bëhoho ae rahu ja javu égobövi vae'ië'iroho bogo éma vae'i urimo sa'aro hiromo javu vae'irane monioho adaho ga'a'anuëjo ga'i vae barë'irane monioho eni jiego o bogo. ²⁹ Ja bogo adaho gavë'oho éhuro nani sa'ahemu vaeromo ga'a'anuëjo monioho barë'iramu vituoho vuonugo'anuëjo. Vuonugo'iramu ae aho'obëhe ého garomo ja sivagoromo uvoruomo'ajëjo: ³⁰ Ésäri'i'e aho javu égobövie vae'ië'oromo bogo eni jiamu vituoho vuonugade höjo.

³¹ O uhu jö göho bëhe gemuoho höjo. Sa'are a börömo göehu sa'a a börömo göhu'o muorovo'ië'iroho hu bogo éma muorovo'i urimo sa'aro hiromo uehorovoromo uvo'a'ajëjo: Rue a börömo göhuro muorovo ae aho'obëhe 20,000 ae aho'obëhe mae sö ujuoho rovajëjo. Na muorovo ae aho'obëhe 10,000 ma-vemino'e éhemu jevajëjo. Naehu hu'o muorovë'oho na na eni jevo'ajëjo o bogo eni jevo'ajëjo. ³² Éhi uvonugoromo uvë'oho: Bogo eni jevo hesi hö uvë'oho muorovo'i rovaje a börömoho bogo bëhiroho rovë'e evare ve hijaje a börömo göhuro hesi aho rëmö'ö'iramu va'oromo rue rovaje a börömo göho sanuamiromo jö mae majahiromo ua'a'aruëjo: No diehi'oromo muorovoho tugohoromo avoho raromo'ejarëjo. ³³ Éhu jö hesi bëhoho jemëhu jemesi sa'ae inömo inöme bövie bise'e uehorovarujoho bogo vuonugë'oho bogo nasi ijomohu ömo'ömoho jëvo'ajëjo.

Rihu rumo'e sö hesi uhu jöhoje.

³⁴ Nasi ijore ijore jijiharujojo jemë sö va'ëne jëvajëjo. Söho rihu'e mabëhe höjo. Röhu sö hesi rihu barëjë'oho röhu bogo mahi avoho hesi höjo. ³⁵ Éhu'ëro é hesi muoho bogohöjo. Bogo muroho ruruhö'öjego muoho rihuvo'i bogo mi dëhu'o buarohoromo bahijego muoho marë'i a'i éhi jië'e söho ma-ruruhö'öjarue höjo. Ae rahu ja God-are jö hejanue ae javë'oho bëhoho nahoromo birohonëjo.

15

Sheep subirö'öjamu nahoromo birohade uhu jöhoje.

¹ Iae vajiohu'e tax baejarue ariböviohu'o sisë aribövi ioro'iorohu'o ého jaburo Iesuare jöho he'i rueruomadeje. ² Rovamu gagorovo Pharisee ariböviohu'o Jew rajo jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'o uarovareje: Ésäri'i'e ahuro sisë aribövioho rajëhiromo jabu'o gemuoro ie ijaje höjo. ³ Ijaje höjamu Iesuro uhu'e uëvadeje:

⁴ Jemë ae gemu sheep aho'obëhe 100 javo'i gemu subirö'öjë'oho ja diehi'onëjo. Ja sheep ioro'iore mure raromaruoho éhi nugo'amo'i va'oromo é sheep gemu'oho nahobe juvojuvo hujeji vae göro biroho'anuëjo. ⁵ Birohonugoromo nimorohë'i babuaricomu amëro rue'a'anuëjo. ⁶ Rueromo jasi amo rajoho aganohu uë'a'anuëjo: Nasi sheep subirö'öjadoho iae birohë'e jevajëjo. Éhuni ruehego no gemuoro nimoroharëjo. ⁷ Éhesi bëhoho naro uë'ië'ajëjo. Ö'idöre raromarue ariböviohuro gavarue ae gemu öri sisëre juvajoho vuonugo'i huotorovoromo öri mare juvamu gavë'oho

nimoroho avoharue höjo. O gavarue ae aho'obëhe jabiesi sivue uehorovoromo uvamu: No mae javuë'ëro ëhu'ëro mu sisë vuonugo'iröhöho bogojavuajë uvamu gëvë'oho bogo ëhiho nimoroharue höjo.

Subirö'öjë'e ijo bajo nahoromo birohade uhu jöhoje.

⁸ O uhu jö göho hehëjo. Magonahe gemu ajivë'e ijo baje aho'obëhe 10 jiajoho gemu subirö'öjë'oho hu diehi ë'a'ajëjo. Iroho buenugoromo ari sisuoho bibivë'i ma-avoho nahobe juvoromo hujehi vae göro biroho'ajëjo. ⁹ Birohonugoromo hesi amo rajoho aganoho uë'a'ajëjo: Subirö'öjade ijo bajoho birohë'e jevaje ëhuni ruehego no gemuoro nimoroharëjo. ¹⁰ Ëhesi bëhoho na uë'ië'ajëjo. God-are anerahuro gavarue ae gemu öri sisëre juvajoho vuonugo'i huotorovoromo öri mare juvamu gavë'oho nimoroharue höjo.

Ijorajo subirö'öromo vuonorö'ö rovamugo vavuehu hu rajahi'i muriehu bijönimade jöhoje.

¹¹ Ëhi uenugoromo Iesuro uhu jöe gö'o majëhiromo uëvadeje: Iae ae gemu harihe niö'l'i jëvade höjo. ¹² Harihe niö'l'i jëvë'ëro ijorajohuro ri'öromo vavuoho uavade höjo: Apo ja guomavego naehu ujuoho'irodego uevane bövioho bise'oho avevejö'e bojemëjo. Bojemijëjamu rue vavuohuro hesi bövioho bise'oho adovoromo harihu göho ionı göho bojamili harihu göho ionı göho bojamijade höjo. ¹³ Bojamamu majae ma-gemu niö'l'i barëjamu rue ijorajohuro huu ujuohadaho imo'amo barëromo monioho baeromo va'ade höjo. Va'adoho va'ojuvo öri ègoböviro sa'a göro va'oromo nimoronimorohë'i hiromo hesi maho sisëho ma-bu'önövade höjo. ¹⁴ Ëhi bu'öbe va'amu hesi bövioho bise'oho barëjahade höjo. Barëjahamu ë sa'are iruno'oho aho'o barëromo ë sa'are aribövioho vadunëro vuovamu ë aho huë vavaene böröme baejë'e hijade höjo. ¹⁵ Ëhi hiromo va'oromo ë sa'aho raje ae gemu uavade höjo: Ja mue javë'oho uevego na ë jasiro mue vaejöjo. Mue vaejöjamu ruehuro uavade höjo: Mahu muohuro va'oromo mahe mio'amonëjo. ¹⁶ Mahe mio'amonëjamu ë Jew rajehu sisë hö uvarue muoho baeromo va'oromo mahoho mueberomo hömamu uvade höjo: Raro mahu ioho babojemego na ijego da'uego'irajo. Ëhi uvade höjo röhu a vadu'oho ioho bogo bojamare höjo. ¹⁷ Bogo bojamamu hiromo ijönö avoho uehorovoromo uvade höjo: O apare mu aribövioho ie aho'obëhe jëvë'ëro i barë'iröhöho bogo eni jëvajëjo. Na aviae harihoho jevajëjo röhu vadunëro guomevo'ië'ajëjo. ¹⁸ Ëhuni naro ri'öromo aparo va'oromo ua'ejöjo: Apo naehu God-are örire jasi örire huë vavaeni bojëmodoho ëho naro mu sisë vaejë'e jevajëjo. ¹⁹ Na a sisë jevë'ego ëhuni ja bogo na harihoho ue'a'anuëjo. A'i jasi muoro bamevego na muoho vaejahoromo manaho bae'iröjo. ²⁰ Ëijorajohuro ëhi uvonugoromo ri'öromo hesi vavuehu hijajire va'i va'ade höjo.

Va'i va'amu vavuohuro gavade höjo arue riribövire hesi harihoho rovamu. Ganugoromo vavaenimoromo tutuvo va'oromo guduamoromo dudöhade höjo. ²¹ Dudöhämu rue harihohuro uavade höjo: Apo naehu God-are örire jasi örire huë vavaeni bojëmodoho ëho naro mu sisë vaejë'e jevajëjo. Na a sisë jevë'ego ëhuni ja bogo na harihoho ue'a'anuëjo. ²² Ëhi uvamu hejë'i rue vavuohuro harihoho bogo ejaho'i hesi mu vaejaharue aribövioho uëvade höjo: Ma-burëro va'oromo niögu mahö jaegoho höru guduoho ëhi jue'ini ujuohaho rueromo sinoro övo gaenoro höroro io'amahohëjo. ²³ Jemëhu ma-je i muoharuje sanuovë'e mioho baro anohego no i sörö'e iromo nimoronimoroharëjo. ²⁴ Urimoho naro uvode höjo: Nani nasi harihoho guomë'e höjo. Nani diehi ë'ë'e höjo. Avevejö'oho na gavajoho hu iae hijajëjo. Urimoho öri ari'e göro subirö'öjade höjo. Avevejö'oho iae birohë'e jevajëjo. Ëhuni ë'ego no nimoroharëjo. Ëhi uëvë'ëro söröe iromo nimoro nimore bamare höjo.

²⁵ Ņhi'amu gavë'i iae muriohuro muro hijade höjo. Muro hiromo amo bëhire rue'i hejade höjo javavo'ego jajoho hëgöho rovavamu. ²⁶ Jajoho hëgöho rovavamu hegороvo mu vaejarue ae gemuëro ruejöro uaromo rovamu uavade höjo: Rabëni ë'aruëjo. ²⁷ Rabëni ë'aruëjamu ruezhuro uavade höjo: Jasi ijomohuro rovamu jasi vavuohuro gavade hesi harihoho raboho raboho bogo ë'ë'e hesi örire ma-mae rovamu gagoro ma-je i muoharue sanuovë'e mioho huni anahade höjo. ²⁸ Anade höjamu rue muriohuro dë vörönimamu osare va'iröhoho bijönimade höjo. Bijönimamu vavuohuro amonö hörö rueromo uavade höjo: Nadi juahovo'i osaëro rueromo ioho ma-ijëjo. ²⁹ Ijëjamu rue muriohuro uavade höjo: Aveho hejëjo. Jasi jöho na bogo gemu vadu'oho ahaho'i vadune vadune na jasi muohemu vaejahobe rovë'e jevajëjo. Iae ñhi höjo röhu mi mae o mi sisë ñhu'o bogo bojemijke höjo ñhuro naehu nasi aemo'aemohu'o iromonimoroho'irodoho. Bogo mae bogajo. ³⁰ Nasi öriroho bogo bojemi'i jasi harihoho magonaho sisëho ga'amoromo ñhuro jasi maho sisëho i barëjë'ero rovamu gavë'i jero sanuovë'e mi mabëhoho anoromo hesi örire bojamane höjo. ³¹ Bojamane höjamu rue vavuohuro uavade höjo: Jue'i ja majae ñhi na'o gemu mae hijanue höjo. Nasi sa'ae are inömo inöme ie bövie bise'e aho'o ma-jasiremu höjo. ³² Ñhi höjo röhu urimoho naro uvode höjo: Nani jasi ijomohuro guomë'e höjo. Nani diehi ë'ë'e höjo. Avevejö'oho na gavajoho hu iae hijajëjo. Urimoho öri ari'e göro subirö'øjade höjo. Avevejö'oho iae birohë'e jevajëjo. Ñhuni noehu huë mae baeromo nimoronimorohë'oho iae mae höjo.

16

Ae gemuehu hesi a börömo hesi mu sisë'i muebejahoromo röhu uehoro mae birohade uhu jöhoje.

¹ Iae Iesuro hesi ijomohuro ömo'ömoho uhu'e üvädeje: Iae moni marohë'e jië'e ahu'o hesi mu muebejahaje ahu'o jaburo niö'iro arijare höjo. Ariromo eni jië'e ahuro hejade höjo uavamu: Jasi mu vaejahaje ahuro jasi inömo inömoho ma-bu'øjahaje höjo. ² Ma-bu'ojahaje höjamu hegороvo ë'ahuni uvoromo rovamu uavade höjo: Jaehu ë'anuoho na hejë'e jevajëjo. Nasi mu muebejanuoho vuonugo'anuëjo. Ñhuni nasi mu suri surioho ujuoho ro memego na gavöjo ja nasi mu diehi muebejanoho. ³ Ñhi uavamu rue mu muebejaje ahuro uehorovoromo uvade höjo: Nasi a börömhuro uevajëjo naro muoho vuonugojöro. Ñhuni na diehi'o'ejëjo. Sa'a umoromo o ñhi jië'e i'u'e mu gö vae'irodoho darugoho bogo eni jevajëjo. Ae gö jabesi örire éninëmi'irodoho na javojegajëjo. ⁴ O iae na uehorovajëjo. Na ae ajëmiromo ñhi ë'ejëjo ñhuro nasi börömhuro remö'øjego na va'ego jabumë ae göëro göëro ueruomoröhego: Nasi osaro rovëjo.

⁵ Ñhi uvonugoromo ae rahu rahu inömo inöme rabe rabe hesi a börömo bojami'iröhohuni jöe nugö'örömo üväde höjo ae gemu gemu ruejöro. Urimore ahuro rovamu mu vaejaje ahuro uavade höjo: Nasi a börömo hesi örire mana bojami'iranoho dimino'e javajëjo. ⁶ Dimino'e javajëjamu uavade höjo: Jovo'e rama masije aho'obëhe 100 bojami'irodoho jevajëjo. Bojami'irodoho jevajëjamu uavade höjo: Ja dimino'e bojami'irane jöho jië'e jiaje ave suroho baejëjo. Baeromo ma-burëro sa'aro hiromo ramae 100 bojami'irane jöho mu'u'i ba'obueromo ramae aho'obëhe 50 bojami'iranoho jajivëjo. ⁷ Ñhi ë'ë'ero ae göëro rovamu mu vaejaje ahuro uavade höjo: Ja'o bojami'iranoho dimino'e javajëjo. Dimino'e javajëjamu uavade höjo: I esöe aho'obëhe 100 bojami'irodoho jevajëjo. Jevajëjamu uavade höjo: Ja bojami'irane jöho jië'e jiaje ave suroho baeromo esöe 100 bojami'irane jöho mu'u'i ba'obueromo esöe aho'obëhe 80 bojami'iranoho jajivëjo. Ñhi'obe va'ade höjo. ⁸ Ñhi ë'ade jöho hejë'ero a börömhuro hesi mu sisë'i muebejaje aho uavade höjo: Ja uehoro mabëhe mae rovavamu ëho ë'ane

höjo. Ëhi rajahijade hesi bëhoho ave sa'a hesi muohemu uehorovarue aribövihuro uehoro mabëhe birohoromo jabisi muoho vaeruomaje höjo. A'i God-are aji'e mu uehorovarue aribövihuro simane sisë'i sisë'i uehorovoromo muoho vaeruomaje höjo.

9 Ëhesi bëhoho na uë'ejöjo. Jemëro ave sa'a hesi monioho baeromo ëhuro mu mae vaeromo jemesi agane baejëvorëjo. Ëhi ë'ë'oho ëhuro vuovëvo'iramu moni hesi bëhoho barë'iramu God-ro uë'a'ajëjo: Nasi amoro rueromo ma-ioro'ioremu raromohëjo. **10** Ae rahu mu inino avoho muebejë'ohuro mu masijohu'o avoho mueberuomo'ajëjo. Ae rahu mu inino sisë'i muebejë'ohuro mu masijohu'o sisë'i mueberuomo'ajëjo. **11** Ëhuni jemë ave sa'a hesi inömo sisë'i muebejë'oho God rabëni ö'idö hesi inömo maho bojëmi'ajëjo jemëro muebejöro. **12** O jemëhu ae gö hesi bövi bise'o bogo avoho muebejahë'oho God rabëni bövihuo bise'oho i'imëmi'ajëjo jemesi ujuhojöro.

13 Ae niö'i börömoho gemuoho jëvajëromo jabisi mu gemuore havoromo vaejë'oho bogo eni javo'ajëjo. Ja göho nue huodivo'i göho rajahi'anuëjo. O göho mae uehorovo'i göho bijönimo'anuëjo. Ëhesi bëhoho God'o moni'o niö'i börömoho gemuoho jëvajëromo gemuore havoromo mu vaejë'oho bogo eni javo'ajëjo.

Iesuhu jö masije gö gö majëhijade jöhoje.

14 Iesuro ëhi uëvamu hejë'i Pharisee aribövihuro moniemu uehorovoruomë'ëro Iesu sivareje. **15** Sivamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Jemë ma-döëremu mu maho vaejaruje höjo aëro jemë gëromo uvojöro: Ëaribövihuo mu mae vaeruomaje aribövie jioruomajëjo. Röhu jemesi dë vövöbajo'oho diehi jiajoho God iae gë barëjaje höjo. Huhu jemesi dë vövöbajo'o gëvë'oho aehu gëvaruëhioho hu bogo ëhioho gëvaje höjo. Ëhesi bëhoho aehu sarerivoromo uvarujoho: Mabëhe hö uvarujoho God-hu gavajoho sisë bëhe höjo.

16 Urimë'i Moses-hu surire jajivade jögorohu'o jö God-aro baeromo majëhinövare a ioro'iro jabisi surire jöhu'o aehu hebe rovaroho evare John rovade höjo. John rovamu evare God-hu böröme namiromo ae aho'obëhe muebejëvaje ë hesi huë ma jöho aevoromo rovë'e höjo. Aevoromo rovë'ego ae aho'obëhe daruge aho'o bojamirovoromo biririvoromo öroho jiovoruomaje höjo ëhuro God-ro muebejëvego hesi aharinö jëvoröhego. **17** Ëhi jië'e mu i'oho rovë'e höjo röhu God-hu urimo bojëmade jögorohu bogo barë hesi höjo. Ö'idö'o sa'a'o sisërëjë'oho ého samae höjo. A'i God-are jögorohu gö bogo bisemu vadu'oho sisërë hesi höjo.

18 Röhu jö göhajo. Baruehu vaboro nugö'ö'i gö masuvë'oho ého bogo masuvë'e muoho jio'i goho'amarue muoho höjo. O aehu nugö'öjë'e magonaho masuvë'oho bogo hesi vaboro maho masu'i ého goho'amarue muoho höjo.

Inömo ma'e ahu'o Lazarus'o jabu niö'ihu ë'are jö Iesuhu jövadohoje.

19 Iae ae gemuëro hijade höjo. Hesi inömo inöme are sa'ae bövie mae jiade höjo. Niöge sanuovë'e kavuë'e mabëhe io'amonövade höjo. Iruno'e aho'obëhe sörönö'e iromo nimoronimorohonövade höjo. Majae aho'o ëhi gemu ëhi'obe rovade höjo.

20 Ëhi'ego inömo'e a hesi ojanore bövi bise'o bogojië'e ahuro ë raromonövade höjo. A ihoho Lazarus jiade höjo. Lazarus-are sino haho'oho ma-sagohemu jië'e jiade höjo. **21** Sagohemu jio'ego Lazarus-ro nimonövade höjo eni jië'e a hesi i vitu vituoho i'irovo ëhuro da'uomojöro. Röhu vaevë'oho öero rueruomoromo hesi sagohoho sëhahonövare höjo. **22** Ëhi'ojovo iae ë bövi bise'o bogojië'e aho guomade höjo. Guomamu aneraëro hesi aru'ahoho bava'amu nosi bëhe Abraham-are guruto mare avoho hijade höjo. Hijamu ë eni jië'e ahu'o guomade höjo. Guomamu guavare höjo. **23** Guavamu vuovarue aribövihuo raromaruire va'o hijade höjo. Hiromo vi'ehi sisë bëhe baejë'ëro nunëro ga avoho'i gavade höjo Abraham arue riribövire hi'i

Lazarus Abraham-are guruto mare hijamu. ²⁴ Ëhi gënugoromo ma-darugo'o uvade höjo: Saso Abraham-ajo. Nani vavaenimoromo Lazarus nugö'özjego huro hesi övo namoho jovore ba'amoromo rueromo nasi bitaroho röhromu sanuoveho'irajo. Na vëniro jevë'éro sisë maro vi'ehegavajéjo. ²⁵ Vi'ehegajéjamu Abraham-ro ri'örömo uavade höjo: Sasajo. Aveho uehorovéjo. Sa'are hijë'i ja huë ma-mabëhe birohane höjo. Lazarus hu hijë'i ma-huë sisëmu birohade höjo. Röhu jaruvoho Lazarus-ro sanue baeromo hijajéjo. Jero vi'ehi böröme baeromo hijanuëjo. ²⁶ Röhu jö göho éhu'o hejéjo. No aviae javuo'i jemë aruae jëvajéjo. Röhu ririre hahe guoröte jië'éro éhuro ave jioromo jemesirire ö'ë'oho bogo eni jio'i jemesirire jioromo ave rovë'oho bogo eni jiajéjo. ²⁷ Bogo eni jiajéjamu uavade höjo: Saso éhi jië'oho huë baejevoromo Lazarus nugö'özjego huro nasi aganemu raromaruire va'ajo. ²⁸ Na öe aho'obëhe övo gö mine jevë'e jiaje uavego Lazarus-ro va'ormo nasi ö ömo'ömoho jögore majëhi'irajo éhuro ave vörö'ero bogo rueruomoröhe höjo. ²⁹ Ëhi uavamu Abraham-ro uavade höjo: Röhu jasi ö ömo'ömoho Moses-are surire jöho mami'e gavarue höjo. Jö God-aro baeromo majëhinövare a iorol'iro jabesi surire jöhu'o gavarue höjo. Ëhuni nadi'ego jabumëro jabesi jöho ejëho'iraréjo. ³⁰ Ejëho'iraréjamu uavade höjo: Saso Abraham iae éhi höjo. Röhu surire jöho bogo eruomo'ajéjo. A'i vuovoromo ave ro raromajire aehu è jioromo ri'ö va'ormo jö majëhijamu hejë'iroho iae jabu huotorovoromo mae uehorovo'aruëjo. ³¹ Mae uehorovo'aruëjamu Abraham-ro uavade höjo: Bogo éhioho jio'a'ajéjo. Jasi ö ömo'ömoho Moses-are surire jöho bogo ejaharue höjo. Jö God-aro baeromo majëhinövare a iorol'iro jabesi surire jöho bogo ejëharue höjo. Jabesi jöho bogo ejëhobe rovë'éro he'iröhe ae gö guomoromo ri'örömo jö majëhijamu hejë'oho hesi jöhu'o bogo ma uehorovo'aruëjo.

17

Mu sisë hesi jöhoje.

¹ Ëhi'ormo Iesuro hesi ijomajo ömo'ömoho uëvadeje: Göehu gö bijioho gavego sisë vaeröhe muoho iae ruenövo'ajéjo. Iae éhi jio'a'ajéjo röhu ae rahu è mu barovë'oho vaevë'oho sisérë'ajéjo. ² Asisö'onö'e jörume raromarue ae gemu mu sisë röjahijamu bejë'oho mu sisë bogo röjahijajevare è mu sisë röjahijaje a hesi sönö'ahore aëro i'u'e munë hitahiohuro tövoromo sö jovore ba'amego e'ure beva'ormo guomo'ibejajo ého ma-jianovo'ibejajo. A'i è mu sisë röjahil'iröhe è hesi i'uhu börömo bëhe bae'a'ajéjo.

³ Ëhuni avo'avohu mueberovoréjo.

Jasi öehu jasi örile sisë vaejavë'oho ahonéjo. Ahamu hulu huotorovoromo uehoro mae baejë'oho éhuro jero hesi sisëho uehorovoromo vuonugonéjo. ⁴ O majae gemu röhu mu sisë gö'o gö'o vae 7 vaejavo'i hiromo röhu vae 7 ro ua'i hijë'oho: Iae naro mu sisëho vaejë'éro jevë'éro vuonugo'ejö ua'i hijë'oho jero uehorovoromo vuonugaho'i hinéjo.

God mae uehorovoromo éhuro mu masijo vaeröhe jöhoje.

⁵ Ëhi uëvamu Iesuare apostle ömo'ömohuro ri'örömo Bada uavareje: Iae no jasi darugoho ma-bisemu mae uehorovarue höjo. Röhu jero ajamuego no mae uehorovo avohoi'iraréjo. ⁶ Mae uehorovo avohoi'iraréjamu huro uhu'e uëvadeje: Mustard bajoho inino mae jio'amajéjo. Mustard baje gemu ma-bise'o jiajëhi éhi uehoro mae ma-bisemu baeromo God mae uehorovo'ibejarijéjo ave namijaje ijo börömoho ua'ibejarijéjo: Jasi jahorovéjo. Jahorovoromo va'ormo sö jovohuro jasi ba'amorovë ua'ibejarijéjo è ijohuro jemë ejëho'ibejajo. Mae uehorovo'ibejarijéjo éhi jië'e muoho vae'ibejarijéjo.

A börömo hesi mu vaejarue uhu jöhoje.

⁷ Röhu jö göho jemë nasi jö hejaruje aribövioho nani ja ae gemu jasi muemu vaejaje ae javajëjo. Nani huro jasi muro hiromo sa'aho avohaho'ajëjo o ö mahu'oho muebejaho'ajëjo. Mu vaeromo rovë'oho na ja hu uanëjo: Ro hiromo ie ijëjo. Ja bogo éhi jië'e jöho ua'⁸ a'i ua'a'anuëjo: Nasi ioho avohehoromo jasi niögoho avoho ruohoromo ro ioho jovoho i'imemego na i'iröjo. Na ijego evaro ja'o inëjo. ⁹ Jaehu mu jö éhi bojamamu hu ejahoromo mu vaejë'oho na ja uanëjo: Mabëhe huë baejevoromo ajemijane höjo. Bogo éhioho ua'a'anuëjo hu jasi muemu vaejajego. ¹⁰ Ëuhu jö hesi bëhoho jemë God-are muemu vaejaruje aribövie jëvajëjo. God-hu jemë bojëmaje mu jemë vae barëjë'iroho uvorëjo: No mu aribövi sisë sisë javuajëjo. Ëho nosi muego é'are höjo.

Iesuhu ae 10 ajämamu ae gemuehu God huë mae uavade jöhoje.

¹¹ Iae Iesuro Jerusalem amore va'ë'i va'ë'i Galilee sa'a vituohu'o Samaria sa'a vituohu'o birorohadinö éhunö va'adeje. ¹² Va'oromo è dirö'ore amore hörö'ia'amu gavë'i sino jomo'e ae aho'obëhe 10 rueromo rori'o riravareje. ¹³ Riravoromo ma-darugo'o uvoruomadeje: Iesuajo. Badajo. Noni vavaenimoromo ajamuijëjo. ¹⁴ Ajamuijëjamu Iesuro gérömo uëvadeje: De va'irarijoho arue priest ömo'ömoho röjëhirego jabumëro morijëgo gë'irarëjo. Morijëgo gë'irarëjamu örire va'amu gavë'i marëjëvadeje. ¹⁵ Marëjëvamu gagorovo ae gemuëro vuonorö'öromu ma-darugo'o God mabëhe uabe rovadeje. ¹⁶ Rueromo Iesuare höru bëhire ague aho hiromo rajahijadeje. Röhu è aho bogo Jew rajehu jio'i Samaria raje jiadeje. ¹⁷ Rovamu gagorovo Iesuro uavadeje: Jomo'e ae aho'obëhe 10 marëjëvade höjo. Na mae-ëjo. Röhu a ioro'iore 9-ho diehi'oromo bogo rovare höjo. ¹⁸ Diehi'oromo nosi Jew rajoho bogo rueruomo'i ave sa'a gö rajohuremu God mae ua'i vuonorö'ö rovade höjo. ¹⁹ Ëhi uanugoromo è Samaria rajoho uavadeje: Ri'ö va'ëjo. Jero God mae uehorovamu éhuro marëjavë'e höjo.

God-hu aevoromo hesi aji ma röjahuiromo böröme namiromo muebejavuo'iröhe jöhoje.

²⁰ Ëhi'amu Pharisee a ioro'iorëro ri'öromu Iesu uavareje: God divare aevoromo böröme namiromo muebejavuo'iramu no hesi ahariremu raromo'ejarëjo. Raromo'ejarëjamu Iesuro uëvadeje: God-hu böröme namiromo aho'obëhe muebejëvajoho vörö'e muoho jemesi nunoho bogo garomo uvo'a'arujëjo: God-ro aevoromo muebejavuo'ego no hesi ahariremu raromaruëjo. ²¹ O ja bogo aho uë'a'anuëjo: Aveho gahëjo. God-ro ave dirö'oremu böröme namiromo muebejavuajëjo. O arueho gahëjo. God-ro è dirö'oremu böröme namiromo muebejëvajëjo. Bogo éhioho uë'a'anuëjo è hesi bëhoho God-ro jemesirire böröme namiromo muebejëvajëro jië'ëro.

²² Ëhi uenugoromo hesi ijomö jemëro God-are A Maho ge'i nimo avohoromo uvo'a'arujëjo: Majae égobövie bogo gavë'ëro nörö majae ma-bisemu ga'ibejarëjo mae javuo'ibejajo. Röhu bogo ge'a'arujëjo. ²³ Bogo ge'iramu aëro jemë sarerëmiromo uë'a'arujëjo: Gahëjo. Nörö aruae höjo. O nörö aviae höjo. Ëhi uëvë'oho nadi ejëhoromo ge'i jabu'oho va'orëjo. ²⁴ Ëhesi bëhoho naehu rue'irode majaho rue'iramu na bogo dirö'e gemuoroho ro hi'i a'i baderehu ö'idöre baderivoromo ö'idöe aho'o ajivo barëjego ae aho'obëhe ga barëjaruëhi God-are A Maho naro éhi rue'iramu ge'a'arujëjo. ²⁵ Iae éhi jio'a'ajëjo röhu urimoho na vi'ehe huë vavaene bövie bise'e bae'ejëjo. Ave jaruvore raromarue ariböviohuro na bijönegoruomo'ajëjo.

²⁶ Röhu God-are A Ma naehu a nunire rue'ië'iroho a mami ae Noah-hu hijade majare jiadëhi éhi gemuoho jio'a'ajëjo. ²⁷ Noah hijadevare evare aëro ie jove ue'ahobe

masurovobe ëhi jië'e muohemu uehorovobe va'ojiuvo evare Noah-mëro boat börömore rumo va'amu gavë'i jovo börömëro rojomoromo a ioro'ioroho baenagëgamu vuovo barë nahonahovade höjo. ²⁸ O a mami ae Lot-hu hijade majare jiadëhi God-are A Ma naehu a nunire rue'ië'iroho ëhi gemuoho jio'a'ajëjo. Lot hijade majare evare ae aho'obëhe ie jove ue'ahobe bövie bise'e imobe i'o mu'e vaebe javue vaebe ëhi jië'e muohemu uehorovobe va'ojiuvo ²⁹ evare Lot-ro Sodom amore jioromo mae va'amu gavë'i vënëro girosijiomë'e munëhuro rireromo ruvebiromo a ioro'ioroho bijuemamu vuovo barë nahonahovade höjo. ³⁰ God-are A Ma naehu rue'ië'iroho aëro ëhi gemuoho ë'obe va'ojiuvo evare ë majaho ma-majoho rue'a'ajëjo.

³¹ Ëmaja rovë'oho ae rahu javu dönö haradare raromo'i jabesi inömo inömo osanö jië'oho nadi inömoho ujuoho'i abo osaroho rumo va'i o mure raromë'oho jabu'o nadi inömoho ujuoho'i uehorovoromo vuonorö'ö rue'i ma-huruomo'irarejö. ³² Lot-are vaborehu hesi inömo uehorovoromo vuonorö'ö'ia'amu i'uehu hesi örire rovade jöho avoho uehorovoröjö. ³³ Ae rahu hesi sinohuni uehorovoromo biririvoromo ave sa'are hi'i ëhemu uehorovë'oho vuovo öriro va'a'ajëjo. O ae rahu hesi sinëni bogo uehorovo'i nasi jöhuremu uehorovoromo ma-guomorovë'oho ë ahuro maro hiemu hi'a'ajëjo. ³⁴ Röhu na avehu'o uëvajëjo. Naehu rue'irode vahire evare ae niö'iro röhe gemuore diroho'aruëjo. Diroho'iramu God-ro göho bae'l'i göho ë vuonugo'ajëjo. ³⁵ Magonahe niö'iro gemuoro ariromo ioho sa'ijovoromo avoho'iramu God-ro göho bae'l'i göho ë vuonugo'ajëjo. ³⁶ [Ae niö'iro mure ari'iramu God-ro göho bae'l'i göho ë vuonugo'ajëjo.] ³⁷ Ëhi uëvamu rue ijarajo ömo'ömohuro uavareje: Bada ja di öri ari'ere vuonorö'ö ruenëjo. Ruenëjamu uhu'e uëvadeje: Sagohe dinö'e jiajire ë ugoho gagovoruomo'ajëjo.

18

Magonaho doruehu jö mevaje a hesi örire biririvoromo ëninamijamu ajamade uhu jöhoje.

¹ Iae Iesuro uhu jöe gö majëhijadeje aëro heromo uvoröhego: No bogo u'uho'i biririvoromo parie vae'l'i ari'ejarëjo. ² Majëhiromo uëvadeje: Iae ae gemuëro hijade höjo. Hu jö heromo mevaje a böröme jiade höjo. Hu God bogo ma uehorovoromo a jabesi örirohu'o bogo ma uehorovonövade höjo. ³ Hu bogo mae uehorovë'e ae jio'i röhu magonaho doruëro ë ame gemuore hijade höjo. Hiromo ë jö mevaje a hesi örire rueromo ua'l'i hinövade höjo: Ajemego sisë vaejevaje aho iosirami'iröjo. ⁴ Ëhi ua'ego bogo ejahonövade höjo. Ëhi'o'i arijuvo ë jö mevaje ahuro hesi uehorovoromo uvade höjo: Na God bogo uehorovoromo a jabesi örirohu'o bogo uehorovaje höjo ⁵ röhu ave magonaho doruohuro dinemi'i hi'ego na bijönego'ego ëhuni na hesi öroho avohaho'ejöjo huro ro ue'i hijego na he'i hijego u'uvevojöeni. ⁶ Badaro ë uhu jöho ëhi majëhinugoromo jö bëhoho uëvadeje: Ëjö mevaje a sisëhu diehi jövadoho uehorovorëjo. ⁷ A'i God-ro diehi ë'a'ajëjo. Hesi aribövi maehu vahie sisone jene hesi örire ëninami'i arijuruoho na hu jabesi mu öroho bogo avohëho'ajëjo. Na hu majae ëgobövie örisanuovo'i bogo burëroho ajëmi'ajëjo. ⁸ Iae hu ma-burëro ajëmi'ajëjo. Röhu God-are A Ma naehu sa'are rovë'iroho na na ga'ejöjo aëro biririvoromo God mae uehorovo'iramu o bogo.

Ae döemu mae jiajohu'o a sisë'o pari vaejare uhu jöhoje.

⁹ Iae Iesuro gevadeje ae gö jabesi sivue uehorovoromo uvamu: Noremuëremu maho javuajëromo a ioro'ioro jabesi jöho bogo uehorovoruomamu gëgorovo jabesi örire ave uhu jöho majëhiromo uëvadeje: ¹⁰ Iae ae niö'iro God-are osa börömore parie vae'i ajiomare höjo. Göho Pharisee ae jiade höjo. Göho vajiohu'e tax baejaje ae jiade höjo.

11 Ajiomoromo Pharissee ahuro va'oromo namiromo parie vaeromo éhi uavade höjo: God-ajo. Na jasi örire huë mae uavajéjo rabëni a ioro'ioroho jabu anano'e vajiohu'e goho'amarue mu vaeruomajéhi naehu bogo éhi ë'ajohuni. O aruëre tax baejaje ae jiajéhi na bogo éhi jevajohuni. **12** A'i hurae gemu gemu hesi uhure majae niö'i jasi jöëni na ioho bogo ijaje höjo. Inöme rabe ujuohë'oho 9 nasi bahi'i gemu jani bamahobe va'aje höjo. **13** Éhi ua'irögoro rue tax baejaje ahuro rori'o namiromo javojimamu nunoho bogo ö'idöho sioroho'i vineboho övëro ano'anovoromo God uavade höjo: Na a sisë jevaje nani vavaenimëjo. Éhi'are höjo. **14** Naro jemë uëvajéjo: Tax baejaje aho God-ro hesi sisëho uehorovoromo vuonugamu God-are nurire mae namijë'ëro hesi osare vuonorö'ö abuejade höjo. A'i rue Pharissee aho bogo éhioho maho abuejade höjo. Éhesi bëhoho ae rahu hesi sivu uehorovoromo döre bamorovë'oho hesi ihoho abue'a'ajéjo. O ae rahu ba'obuerovë'oho hesi ihoho döro ajiomo'ajéjo.

Iesuhu hesi övo asisö'o inino jabesi sinore bamëhade jöhoje.

15 Éhi uëvamu aëro asisö'o ininoho éhu'o sö ujuoho rueruomadeje Iesuro öve jabesi sinore bamëhojöro. Ujuoho rovamu gëgorovo Iesuare ijomajo ömo'ömohuro birëgareje.

16 Birëgamu hegoro Iesuro asisö'oho ujuoho ruejöro uvoromo hesi ijomajohu uëvadeje: Nadi ahëvo'i uëhego rueruomajo. Éhi jië'e asisö'o va'ëne jörume raromë'e aribövoho God-ro böröme namiromo muebejëvego hesi ahariremu raromoruomaje höjo. **17** Ave jöho na jö mae uë'ië'ajéjo. Asisö'o ininehu bogo sivu uehorovo'i God-hu muebejavuajoho mae hö uvaruëhi ae rahu bogo éhi uvë'oho God-are ahariroho bogo va'o raromo'aruëjo.

Bövi bise'o marohë'e a hesi jöhoje.

18 Éhi'amu iae Jew rajo a böröme gemuëro ri'öromo Iesu uavadeje: Tisa ja a mae javajéjo. Na diehi'oromo ma-ioro'ioremuoho maroho hi'ejöjo. **19** Maroho hi'ejöjamu uavadeje: Jero na uevanuëjo: Ja a mae javajéjo. Iae mae höjo röhu hesi God gemu a maho höjo. **20** Röhu mae hi'iranëro ue gevanuoho ja God-are jögoroho iae gavanue höjo. Nadi goho'amonëjo. Nadi aho anonëjo. Nadi vajiohoho baenëjo. Nadi sareri'e jöho aho majëhinëjo. Jasi vëmoho vavuoho mae uehorovëvonëjo. Mae hi'irane öroho éhi höjo. **21** Öroho éhi höjamu uavadeje: Iae mae-ëjo röhu na asisö'ere aevoromo jö ebe rovodoho jaruvohu'o éhi gemuoho ë'aje höjo. **22** Éhi gemuoho ë'aje höjamu hegrovoro Iesuro uavadeje: Iae mae ë'anue höjo röhu mue gemu bogo vaejë'e javajéjo. Jasi bövoho bise'oho imo'amoromo monioho baeromo inömo bogo eni jië'e aribövoho suvuorëminëjo. Éhi ë'ë'oho bövie bise'e maho maho janioho ö'idöre jiaho'ajéjo. Éhi'oromo rueromo nasi ijoro ijoro juvonövonëjo. **23** Éhi uavamu hegrovoro ruehuro hesi uehorovoromo uvadeje: Na bövie bise'e börömo mae jevë'ëro suvuorëmi'irodoho na bogo eni jevajëromo huë vavaene böröme baejadeje.

24 Huë vavaene baejamu Iesuro hu garomo a ioro'ioroho uëvadeje: Bövi bise'o marohë'e mae jië'e ariböviehu God-hu muebejaje öri ari'ere va'ë'oho anojile mae höjo.

25 Mi börömo anugo gagore nugö'özjë'oho ja bogo eni javo'ajéjo. Röhu éhi ë'ë'oho samae jianovo'i a'i bövi bise'o marohë'e ariböviehu God-hu muebejaje öri ari'ere va'iröhoho ého anojile mae höjo. **26** Éhi jövamu heromo uavareje: Éhi jië'oho no diehi'oromo maroho va'ejarëjo. No ae aho'obëhe bogo eni javuajéjo. **27** Bogo eni javuajëjamu Iesuro uëvadeje: Iae éhi höjo röhu jemë ma-aëro jëvë'ëro mu vaejë'oho bogo eni jëvajoho ého God hu eni jiajëjo.

28 Éhi uëvamu Peter-ro ri'öromo Iesu uavadeje: Aveho gavëjo. Noro bövie bise'e nosiroho vuonugo'i jasi ijore ijore jijihë'e javuajéjo. **29** Jijihë'e javuajëjamu Iesuro uavadeje: Ého iae mae höjo. Aveho na jö mae uë'ië'ajéjo. Ae rahu God-hu

muebejëvo'iröhe mu uehorovoromo ëhuni javue vabore ö ömo'öme vëmu vavu'e aboja harihu'e vuonugo'amë'oho ³⁰ ëhi jië'e aribövioho jemë jemesi bövioho bise'oho ëho ma-bise'e vuonugarije höjo röhu avevejö'e ave sa'are bövi mae bae'a'arujëjo. O majae ijönö jemë ma-ioro'ioremu maro raromo'arujëjo.

Iesuhu guomoröhe jö urimo vae niö'i majëhijadaho ijönö röhu maho majëhijade jöhoje.

³¹ Iae Iesuro hesi ijomaruejä. Ajiomaruëjo. Ajio raromo'iramu evare urimo jö God-aro baeromo majëhinövare ariböviehu jö jajivo'amarëhi ëhi jië'e muoho Jerusalem rajero God-are A Ma nasi örire vaejevo'aruëjo. ³² God-ro hesi ëhi bamë'lëro naro sal'a görre jioromo rovare aribövi jabesi övore va'ejöjo. Va'iramu jaburo baejevoromo sivegoromo ijumevoromo sabëro ödegoromo ³³ hisuebijevoromo anego'iramu guomevo'ajëjo. Guomoromo majae niö'i gemu hesi uhure ri'ö'ejöjo. ³⁴ Ëhi uëvamu hegorovo hesi ijomaruejä jabu bogo mae bogo hejareje. Bëhoho subivëhë'lëro hesi jöho bogo avoho baejareje.

Iesuhu Jericho amore rueromo nuni sisë'e ae ajamade jöhoje.

³⁵ Ëhi'amu iae Iesuro va'adoho va'o Jericho amore hörö'iro ë'adeje. Röhu nuni sisë'e ae gemuëro ë öri ionire hiromo maëni sisëni ae éninëmijadeje. ³⁶ Ae éninëmiromo hejade ae aho'obëhe mae rova'avamu hejë'i ae uëvadeje: Jabumë rabë'l'i rova'aruëjo. ³⁷ Rabë'i rova'aruëjamu aëro uavareje: Iesu Nazareth rajohuro rova'ego ëhuni ë'aruëjo. ³⁸ Ëhi uavamu hegorovo nuni sisë'e ahuro ma-darugo'o uvadeje: David-are ujoho böröme javaje Iesu jero nani vavaenimëjo. ³⁹ Vavaenimëjamu hegorovo rue urimo va'are ariböviohuro birevoromo uavareje: Jöe vuonugëjamu hejë'i madarugo ma'o uvo'i hijadeje: Hë David-are ujoho nani vavaenimëjo. ⁴⁰ Ëhi uvo'i hijamu Iesuro va'adoho vuonugo'i ë namiromo uëvadeje: Nuni sisë'e aho hu'rae baruehëromo barovamu nuni sisë'e aho uavadeje: ⁴¹ Naro diehi ajamijöro nagajëjo. Nagajëjamu uavadeje: Bada ajemego na nune dadovoromo uherihöjo. ⁴² Uherihöjamu Iesuro uavadeje: De nune dadovoromo uherihöjo. Jero God mae uehorovamu ëhuro marëjavë'e höjo. ⁴³ Ëhi uavamu ma-burëro uherihadeje. Uherihoromo God huë mae uabe Iesuare ijore ijore va'adeje. Va'amu ae aho'obëhe garomo God rajahruomadeje.

19

Zacchaeus-hu Iesu ga'i nimamu ëhi ë'ade jöhoje.

¹ Ëhi'amu Iesuro Jericho amore rovë'lëro amo ririre rova'adeje. ² Röhu ë amore ae gemu hijë'e jiadeje. Hesi ihoho Zacchaeus jiadeje. Hu tax baejaje a böröme jiadeje. Hesi bövioho bise'oho marohë'e mae jiadeje. ³ Amo Iesuro rueromo va'ia'amugo Zacchaeus-ro Iesu ga'i sivohoromo röhu ae aho'obëhe tagavoromo urahë'lëro bunosirivamu bogo avoho gavadeje. ⁴ Bogo gagorovo uvadeje: Iesuro ë örire va'a'ajë uvoromo urimo tutuvo va'oromo öri bëhire ijo duvahore ajiò hijadeje Iesu rovego niomo'amo ga'iro. ⁵ Ajio hijamu Iesuro hu jiaji'ere ruegoro namiromo sioroho garomo uavadeje: Zacchaeus-ajo. Ma-burëro ruvebijego va'arëjo jaruvoho na jasi osare hi'ië'e jevaje. ⁶ Ëhi uavamu hejë'i Zacchaeus-ro nimorohoromo ma-burëro abueromo Iesu hu'rae baeromo hesi osare va'oromo rajahjadeje. ⁷ Rajahjamu ae aho'obëhe gavare Iesuro Zacchaeus-are osare va'amu gagorovo bijönimoromo uarovareje: Asë'e Zacchaeus a sisë höjo. Iesu rabëni ëhi jië'e a hesi osaroho niavo'i va'ajëjo. ⁸ Ëhi uarovamu Zacchaeus-ro ri'öromo Bada uavadeje: Bada aveho hejëjo. Nasi bövioho bise'oho ririre tarioromo vituoho bae'i vituoho bogo eni jië'e aribövioho suvuorëmi'ejöjo. Naehu a rahuare inömo sarerëmiromo vajiohehu ujuohodoho iae na ëhi niö'i ëhi niö'i ëhi mana vuonorö'ö bojëmibe va'ejöjo. ⁹ Bojëmibe va'ejöjamu hegorovo Iesuro ae

aho'obëhe uëvadeje: Jaruvo ave osare raromarue aribövi jabsi sisëho uehorovoromo vuonugëhë'ero mae jëvajëjo. Ëhesi bëhoho Zacchaeus hu'o Abraham-are ujëro jië'ëro ëhu'ëro God-hu huë baejaje ae höjo. ¹⁰ Zacchaeus va'ëne ëhi subirö'ö'amë'e aribövi ioro'ioroho naho'amoromo sö rueromo maro nugo'amo'irodëni ëhuni God-are A Maho na rovode höjo.

A böröme gemuehu hesi mu aribövi ijo bajo bojëmiromo avoho muebejehorë uëvade uhu jöhoje.

¹¹ Ëhi uëvamu ae aho'obëhe hejareje. Heromo uvareje: Iesu Jerusalem hörö'i dunovajëjo. Hörö'iramu gavë'i no aevoromo ga'ejarëjo God-ro böröme namiromo no muebejavuo'iramu. Ëhi uvoruomamu gëgorovo Iesuro hesi jöho uhu'e majëhiromo uëvadeje: ¹² Iae a böröme gemuëro hijade höjo. Hiromo öre ëgoböviro sa'a góro va'ië'ade höjo hesi sa'a mueberöhe darugoho baeromo vuonorö'ö rue'iröhëni. ¹³ Va'irögoro hesi mu vaejaharue ae aho'obëhe 10 jaburo ruejöro uvëvoromo rueruomamu ae gemu gemu 20 kina 20 kina ëhi bojëmibe va'ade höjo. Bojëmibe va'oromo uëvade höjo: Ave monioho baeromo muoho ma-vaemu vaeromo monie gö'o döro baejehorego evare na vuonorö'ö rueromo bae'iröjo. ¹⁴ Ëhi uëvë'ëro va'amu gagorovo ë a börömoho hesi sa'a rajohuro nue huodivë'ëro ae gö rëmö'öjamu a börömo hesi ijore va'are höjo. Va'oromo ë sa'a göre suorovoromo a masijoho uëvare höjo: Ëaehu böröme namiromo nosi sa'a muebejavuo'iröhöho no bijönaguajëjo.

¹⁵ Ëhi'amu ë ahuro hesi sa'a mueberöhe darugoho baeromo vuonorö'ö rovade höjo. Rueromo jöe nugö'oromo hesi moni bojëmade mu aribövioho uëvade höjo: Ruehego na gëvöjo monioho dimine dimine gö'o döroho baejehë'e jëvego. ¹⁶ Ëhi uëvamu ae gemuëro urimo rueromo uavade höjo: Jaehu 20 kina bojemianohuro ëhuro na mue vaeromo gö'o döre 200 kina baejahë'e jevajëjo. ¹⁷ Baejahë'e jevajëjamu ruehuro uavade höjo: Mabëhëjo. Ja mu mae vaejanue ae javajëjo. Ja mu bise'oho mabëhe muebejehobe rovanohuni ëhuni naro darugoho bojami'ejöjo jero ame aho'o 10 muebejeho'iranego. ¹⁸ Ëhi uavamu gavë'i mu vaejaje a göhuro rueromo uavade höjo: Jaehu 20 kina bojemanohuro ëhuro na mue vaeromo gö'o döre 100 kina baejahë'e jevajëjo. ¹⁹ Baejahë'e jevajëjamu ruehuro uavade höjo: Jero ame 5 muebenëjo. ²⁰ Muebenëjamu gavë'i mu vaejaje a göhuro rueromo uavade höjo: Jasi 20 kinaho aviae höjo. Niögëro numoromo avoho bamahë'e jevajëjo. ²¹ Ëhesi bëhoho naro ja juhuonamijode höjo ja vörö'e ae javë'ego. Ae göehu ba'amaroho bivaroho ja mäijanue höjo. ²² Ëhi uavamu hesi börömohuro uavade höjo: Ja mu sisë vaejanue ae javajëjo. Jaehu jasi jö'ehu jövanue jöe gemuoho ëho naro baeromo vuonorö'ö ja mana majahi'ië'ajëjo jero heromo uvo'iranego: Ojo'e na sisë ë'aje ae jevajëjo. Jero uvane höjo: Nörö vörö'e aëro jië'ëro ae göehu ba'amaroho bivaroho ma-ijaje höjo. ²³ Ëhi uvano ho röhu ja rabëni nasi ijo bajoho bogo baeromo avoho bahijarue aribövi jabsi övoroho bamane höjo na rueromo nasiroho baeromo gö'o döre bamaroho ëhu'o bae'irode. ²⁴ Ëhi uanugoromo ë bëhire riravarue aribövioho uëvade höjo: Ëia hesi 20 kina baeniahiromo 200 kina baejade aho bojamihëjo. ²⁵ Bojamihëjamu rue aribövihuro uavare höjo: Iae mae höjo röhu mami'e iae hu 200 kina baejade höjo. ²⁶ Baejade höjämu ruehuro uëvade höjo: Na aveho uëvajëjo. Mu vae'irane suvuore javë'oho God-ro gö'o bojami'iramu bae'a'anuëjo. O bogojavë'oho bisemu baejanoho God-ro baeniahi'ajëjo.

²⁷ Röhu na nu huodegarue aribövi jabsi jöho uë'ië'ajëjo. Naro böröme namiromo muebejëvo'ia'amu bijönimare jiaje ëhuni guduamo ujuoho rueromo nasi nunoro muo'amego vuovajo.

Iesuhu Jerusalem mabëhe rovade jöhoje.

²⁸ Ëaribövioho éhi uenugoromo Iesuro urimo Jerusalem hörö'i ajiomamu gavë'i ë ariböviohuro ijore rihiomareje. ²⁹ Ëhi'oromo Iesuro Olives Dahorure Bethphage amo o Bethany amo jiajinö ë ajio höröjadeje. Hörönugoromo hesi ijomarohu niö'i rëmö'oromo ³⁰ uëvadeje: Arue jemesi nuninörire amohuro va'ohëjo. Va'o hörö'i ga'a'arujëjo donkey harihe bise'ego aehu döre bogo hiromo va'aruoho benugë'e jio'iramu. Benugë'e jiego jiovoromo hu'irae ruerëjo. ³¹ O aehu uëvë'oho: Jemë rabëni jiovarujë uëvë'oho uëvë'oho: Badaro ave mioho nimo'ego éhuni jiovaruëre. ³² Ëhi uëvamu va'oromo gavareje Iesuhu uëvadëhi éhi jiamu. ³³ Ëhi jiamu gagorovo jaburo donkey harihoho jiovamu gavë'i ë mi arijo'oho jaburo gëromo uëvareje: Jemë rabëni donkey harihoho jiovarujëjo. ³⁴ Rabëni jiovarujëjamu rueho jaburo uëvareje: Badaro ave mioho nimo'ego jiovaruëjo. ³⁵ Ëhi uëromo jiovoromo hu'irae barueromo jabiesi niögoho mi dejore ruaho'amo bahiromo Iesu ma'enamu aijo döre hijadeje. ³⁶ Hiromo va'amu gavë'i ae aho'obëhe niögoho örire ahahobe va'areje. ³⁷ Ahobe va'amu Iesuro ë va'oromo Olives Dahorure ajiomoromo hojire höröromo Jerusalem hörö'i abue'ië'adeje. Abue'ia'amu Iesuare aribövie aho'obëhe Iesuro mu masije aho'o vaejamu garuomë'ëro ma-darugo'o God mae uabe nimorohobe abueruomadeje. ³⁸ Abuejë'i uvoruomadeje:

Ave aho a börömehu Badare ihore rovajoho mabëhëjo.

Ö'idöre aribövioho huë maro raromaruëjo.

Aje aho'o God-aremu höjo.

³⁹ Ae aho'obëhe hu'o gemuore va'oruomadeje röhu Phariskee a ioro'iorohuro Iesu uavareje: Tisa jasi aribövioho uëvego ja rajahijaruoho vuonugarëjo. ⁴⁰ Vuonugarëjamu Iesuro uëvadeje: Bogajo. Na aveho uëvajëjo. Nasi ariböviehu rajehijaruoho vuonugo'ibejarëjo ë munëho jaburo aëro ë'anovoromo nasi örire rajehiruomoromo ma-darugo'o uvoruomo'ibejajo.

Iesuhu Jerusalem amo rajëni nivade jöhoje.

⁴¹ Ëhi uenugoromo Iesuro va'adoho Jerusalem amo bëhi mare va'adoho va'o amoho garomo vavaenimoromo ⁴² nivë'i uvadeje: Vaevë'oho jemë jaruvo ga'ibejarijëjo jemë diehi ë'oromo ma-mae raromo'irarije öroho éhi jiego ga'ibejarijëjo mae jëvo'ibejajo. Röhu jaruvo ga'ibejarijohu tugohë'ëro bogohöjo. ⁴³ Majae ijoho rue'iramu jemë'o muorovarue ariböviohuro rueromo sa'ae babaenemi rova'oromo tugohoromo ruë numë numëvo barë'aruëjo. ⁴⁴ Numëvoromo jemë ujuoho sa'are behumëvo'amo'aruëjo jemë'o jemesi asisö'ohu'o. Munë javu vaeromo babaenemibe ajiomarohu jaburo dadovo'iramu ahoromo sa'aro ruvebi barë nahonahovo'ajëjo. Rabëni hesi bëhoho God-ro jemë ajëmi'i rovamu jemëro ého bogo uehorovë'ego éhuniajo.

Iesuhu God-are amo börömore va'oromo diehi ë'ade jöhoje.

⁴⁵ Iesuro nivë'i éhi uvoromo God-are amo börömore ajiomoromo bövie bise'imo'amarue aribövioho osare jëvamu rarovö'öjëvadeje. ⁴⁶ Rarovö'öjëvoromo uëvadeje: God-are surire jöho éhi uvë'e höjo: God nasi osaho nasi örire jö ato'irarije osae höjo. Ëhi uvë'e höjo röhu jemëro mu sisë ë'ë'ëro éhuro ave osaho vajiohu'e ariböviehu gurihirovarue juju gagoho va'ëne höjo.

⁴⁷ Ëhi ë'ë'ëro Iesuro majae éhi God-are osare hiromo jöho röjëhinövadeje. Röjëhijam priest masijohu'o Jew rajo jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'o Iesu ano'iröhe öroho naho'i amo rajo a masijohu jabu'o éhi ë'areje. ⁴⁸ Öroho nahoromo gavare ae aho'obëhe Iesuare jöhuremu he'i hia'e avohamu gëgorovo uvareje: No Iesu anë'oho ë aribövioho jaburo diehi'avuo'aruëjo. Ëhi jië'ëro Iesu anoröhe öroho bogo birohareje.

20

Jew rajo a masijehu Iesu bogo ma uehorovoromo darugoho dinö' e baejane hö uavare jöhoje.

¹ Ëhi'amu Iesuro God-are amo börömore hiromo ae magonahe hesi jö maho majëhiromo hesi öroho röjëhijadeje. Röjëhijamu gavë'i Jew rajo priest masijohu'o jabesi jögoru öri röjëhijarue aribövihou'o ého jaburo a duvaho ömo'ömohu'o gemu mae rueruomadeje. ² Rueromo Iesu uavareje: Ave jöho uövuego no he'irarëjo. Jaehu God-are amo börömore hiromo mue gö gö vaejanuoho diehi jië'e daruge favoromo o raro darugoho bojamijë'ëro éhi jië'e muoho vaejanue höjo. ³ Vaejanue höjamu Iesuro uëvadeje: Nasi darugo hesi jö ue gevarujoho na'o jemë jöe gemu uë gë'ië'ajëjo. ⁴ John-hu bapataeto vaejavuonövadoho na God-ro o ma-aëro darugoho bojamijë'ëro éhioho ë'onövade höjo. ⁵ Ë'onövade höjamu rue a masijohuro Iesu diehi mana ua'iröhe jöho jabesi mevoromo uarovareje: Noehu uavë'oho: God-ro John darugoho bojamade hö uavë'oho Iesuro uö'l'a'ajëjo: Ëhi jië'oho jemë rabëni John bogo ma uehorovarije höjo. ⁶ O noehu Iesu uavë'oho: Ma-aëro John uavamu ë'ade hö uavamu hejë'oho ae aho'obëhe munëro vajamui'aruëjo è hesi bëhoho jaburo uvoruomë'ëro: John hu jö God-aro baeromo majahuinövade ae hö uvoruomë'ëro. ⁷ Ëhi uarovoromo Iesu uavareje: No dadivavuajëjo John darugoho dinö' e baeromo muoho vaejade höjo. ⁸ Vaejade höjamu Iesuro uëvadeje: Ëhi jië'oho jemëhu uevarije jöho na'o bogo uë'ejëjo: Ëhi jië'e darugohuro na muoho vaejaje höjo.

Mu ariböviehu a börömo hesi ö'i bajo mu mueberomo sisë è'are uhu jöhoje.

⁹ Iesuro èhi uënugoromo è Jew rajo aribövi jabesi jö sisëho uhu'e majëhiromo ae aho'obëhe uëvadeje: Iae ae gemuëro mure grape ö'oho bivo'amade höjo. Bivonugoromo ae uëvade höjo: Na va'ejëjo. Jemëro nasi muoho muebejehorëjo. Mueberomo ö'i bajoho raeromo mavego nasiroho bahi'i ioro'ioroho jemesi ujuohorëjo. Ëhi uënugoromo ri'öromo sa'a göro va'oromo majae ègobövie è hijade höjo. ¹⁰ Hijuvo gavade ö'i bajo urarue majaho rovamu mu vaejaharue aho gemu uavade höjo: Va'iranoho mu muebejarue aribövihou uënego ö'i baje gö i'imamego ujuohelio ruenëjo. Ujuohelio ruenëjamu ruehuro va'ade höjo. Va'o mure höröjamu gavë'i rue mu muebejarue aribövihuro è aho anoromo sihö'öjamu sionëro övemu rovade höjo.

¹¹ Övemu rovamu gagorovo mu arijo'ohuro mu vaejahaje a göho nugö'öjamu mure va'ade höjo. Va'o höröjamu gavë'i rue mu muebejarue aribövihuro è aho anoromo hesi örire mu sisë vaeromo sihö'öjamu sionëro övemu rovade höjo. ¹² Rovamu gagorovo mu arijo'ohuro mu vaejahaje a göho nugö'öjamu mure va'ade höjo. Va'amu gavë'i mu muebejarue aribövihuro è aho anojuvo gavare hesi sino haho'oho ma-köëremu rumorovoromo rövamu rori'o babu'öjare höjo. ¹³ Ëhi'amu gagorovo mu arijo'ohuro uehorovoromo uvade höjo: Ëhi jië'oho na diehi'oromo ö'i bajoho ujuoho'ejëjo. Iae na nasi harihu mabëhoho nugö'ö'ejëjo. Nugö'ö'iramu va'iramu rue aribövihuro hu garomo uvoruomo'ajëjo: Nöruare harihe hö uvoruomo èhuni nani hu mae uehorovoromo'ajëjo. ¹⁴ Ëhi uvoruomo hesi harihoho nugö'öjamu mure va'ade höjo. Va'o höröjamu gavë'i rue mu muebejarue aribövihuro uarovare höjo: Arue rovaje ahuro hesi vavu hesi sionoho bae hesi höjo. Èhuni è'ego ano bamarëjo èhuro ave muoho noro baeröhe höjo. ¹⁵ Ëhi uarovoromo è aho guduamoromo mure jiamu rori'o bijimo bu'öromo anamu guomade höjo. Ëhi'are höjo.

Ëhi jië'oho mu arijo'ohuro è mu muebejarue aribövihou diehi'ëvo'ajëjo. ¹⁶ Huro rueromo i'ue bojëmiromo muo'amo'i è muoho ae gö bojëmi'ajëjo jaburo mueberöhego. Ae gö bojëmi'ajëjamu hegorovo ae aho'obëhe bëhoho uehorovoromo uvareje: Mu

muebejare ariböviehu sisë ë'oromo i'u baejarëhi nosi a masijo ëhi jëvoröhoho no bijönaguajëromo Iesu uavareje: Asë'e ëhi jië'oho mu sisë höjo. ¹⁷ Mu sisë höjämu hegoro Iesuro jabumë ärimehoromo uëvadeje: Jemesi a masijehu ëhi jië'e mu sisë vaeromo i'u baeröhoho jemë bijönégajëjo röhu ave uhu jö God-are surire jajivadoho bëhe gemuoho höjo:

Munë javue vae'irögoro munë gemu bijönimoromo vuonugare höjo.

Vuonugaroho jaruwoho ë munëhuro javuoho nigemo'ego bibivoromo mae namijajëjo. Ëhi jajivë'e höjo. ¹⁸ Röhu aehu ë munë döre bejë'oho ahoru ahoru bae'a'ajëjo. O ë munëhu a döre berovë'oho aho sa'ijovo barë'ajëjo.

Iesuhu guaro berovojöro aehu tax jö ua gavarohoje.

¹⁹ Ëhi uëvamu hegorovo rue Jew rajo jögoru röjehijärue ariböviohu'o priest masijohu'o ëho jaburo garomo uvareje: Iesuro a masijoho no biraguoromo ëhuni uhu jöho jövajëjo. Jövajë uvoromo evare Iesu guduamo bava'lië'oromo ae aho'obëhe juhuonëmiromo vuonugareje. ²⁰ Vuonugonugoromo Iesu garomo muebejuvo majae eni jiamu gagorovo ae uëvareje: Va'irarijoho Iesu sareramijego huro uvo'irajo: Jemë a mae jëvajëjo. Ëhi'oromo hesi öroro jöe ua gavego huro jöe sisë'i jövoromo guaro berovo'irajo. Berovego evare no guduamo bava'oromo gavanare övore bojami'iröhe höjo. ²¹ Ëhi uëvamu hegorovo jaburo va'oromo Iesu sarerisareriamiromo uavareje: Tisajo. Iae no gavarue höjo ja jö maemu jövoromo mu maemu röjahuijego. Jero no göromo ma-gemu uehorovavuoromo God-are örohemu mae röjahuijanue höjo. ²² Ëhuni jö harihe ua ga'lië'aruëjo tax jöho. Rome a börömhuro nosi sa'aho muebejego noro hu tax bojamijarue höjo. Noehu ëhi e'aruoho na ëhuro nosi jögoroho aharue höjo o bogajo. ²³ Bogajamu Iesuro gëromo uvadeje: Naehu io'a o boga uëvë'oho ijumevo'i nimaruëromo uëvadeje: ²⁴ Ijo baje gemu röjehihego na gavöjo. Röjahijamu uëvadeje: Rahuare nu ano'ohu'o ihohu'o jajivë'e höjo. Jajivë'e höjämu uavareje: Rome a börömo hesi höjo. ²⁵ Rome a börömo hesi höjämu Iesuro uëvadeje: Ëhuni Rome a börömo hesiroho ëho hesi öroro bojami'i God-arocho ëho God-are öroro bojaminövorëjo. ²⁶ Ëhi uëvamu hegorovo rue Iesuare jö sisë nahare ariböviohuro uavareje: Noro uvare höjo: Noro Iesu bijioho ga'iramu huro tax jöho sisë'i jövoromo a nuniro be'a'ajë uvaroho röhu hu bogo bejade höjo. Ëhi uvoromo jöe barëjëvamu jörumoraejareje.

Iesuhu guaro berovojöro vuovë'e ariböviehu ri'örüomo'iröhe jö Sadducee ariböviehu hu ua gavarohoje.

²⁷ Jörumoraejamu iae Jew rajo a masijo ioro'iorohuro rovareje. Jabumë Sadducee jö uehorovarue aribövie jioruomadeje. Sadducee ariböviohuro uehorovoromo uvoruomajeje: A vuovë'oho ijönöho bogo ri'ö'amo'i ma-ioro'iore gemu vuovo'ajëjo.

²⁸ Ëhi uvoruomaje ariböviohuro rueromo Iesu guaro berovojöro sarerisareriamiromo uavareje: Tisajo. Moses-ro jögore jajivoromo uövuë'e höjo: Aboji harihu'o rumo'e a vuovego diehi e'iröhe öroho aviëhi höjo. Aehu vaboro masuromo vaborohu aboji harihu'oho bogo vaejë'e baruehu guomo'i vaboro nugë'oho hesi öhuro vuojiroho masuromo ëhuro guomade ö hesi ihoro ujoho vaejaho'ajëjo. Moses-are jögoroho ëhi höjo. ²⁹ Ëhi jië'éro iae ma-ö ömo'ömëremu ae aho'o 7 raromare höjo. Raromoromo muriohuro magonahoho masuvade höjo. Masuromo vaborohu aboji harihu'oho bogo vaejë'e baruoho guomade höjo. ³⁰ Guomamu hesi vaborohu dorue hijamu gagorovo ö göhuro vuojiroho masuvade höjo. ³¹ Masuromo guomade höjo. Guomamu hesi vaborohu röhu maho dorue hijamu gagorovo ö göhuro vuojiroho masuvade höjo. Masuromo guomade höjo. Ö ömo'öme ioro'iorohu'o ëhi gemuoho ë'obe rovare höjo. Ö ömo'öme 7 jabuhu ë magonahe gemuoho masube rovaroho magonahoho aboji

harihu'oho bogo vaejë'e aho ma-vuovëvobe rovade höjo. ³² Vuovobe ruejuvo barëjamu ijo tugoho'oho ë magonahoho hu'o guomade höjo. Ëhi'are höjo. ³³ Ëhi ë'arohuni ëhuni ave jöho no ua ga'ië'aruëjo. Jero uvanue höjo: Vuovoromo ri'ö'ejarëjo. Ëhuni vuovë'e ariböviehu ri'örüomoröhe majaroho ë magonahoho di ahu'o hi'a'ajëjo. Barue aho'o 7 masuvë'ego ëhuni uavaruejö.

³⁴ Uavaruejamu uëvadeje: Bogajo. Ave sa'are raromarue aribövioho masurovarue höjo. ³⁵ A'i God-hu uvë'oho: Mae jëvë'ego vuovoromo ri'öromo maja i'ore raromo'aruë uvë'oho ë aribövioho evaroho bogo masurovo'aruëjo ³⁶ bogo röhu maho vuovëvo'ië'ëro. Ëhesi bëhoho ëhi jië'e aribövioho vuovoromo ri'ö'amë'ëro jabumë God-are abozi harihu'e jëvoromo anera va'enë jëvo'ajëjo. ³⁷ Röhu vuovë'e ariböviehu ri'ö'iröhoho ë jöho Moses-ro röjëhijade höjo. Ijo hisu vënehu ravade jö jajivadevare evare surire jajivoromo uvë'e höjo: Bada God-hu Abraham Isaac Jacob ëhi muebejëvaje ae höjo. ³⁸ God-hu Abraham Isaac Jacob muebejëvaje jö hesi bëhoho jabumë vuovoromo bogo ioro'ioremuoho barë'i va'o raromego God-ro muebejëvaje höjo. God bogo vuovoromo ioro'ioremu barëjë'e aribövioho muebejëvo'ibejajo. A'i hu vuovoromo va'o raromarue aribövioho muebejëvaje höjo. God gavaje höjo vuovë'e o bogo vuovë'e aribövioho bogo barë'i raromego muebejëvaje höjo. ³⁹ Ëhi uëvamu hegorovo Jew rajo jögoru öri röjëhijarue aribövi ioro'iorohuro uavareje: Tisa ja mae uvanuejö. ⁴⁰ O Iesu bijönimare aribövihuro Iesuare dëre bijioho garöhe jöho ua gal'ię'aroho juhuonivoromo ioro'ioremu vuonugareje.

Böröme namiromo ajamuaje a hesi jö Iesuhu röjëhi'i uë gëvadohoje.

⁴¹ Vuonugamu Iesuro uëvadeje: Aëro atoromo uvoruomaje höjo: Böröme namiromo ajamui'iröhe aho hu ma-David-are uje jio'a'ajëjo. Rabëni ëhioho uvoruomaje höjo.

⁴² David-ro Psalms jajivo'amare surire jajivoromo uvë'e höjo:
Bada God-ro nasi Bada uavade höjo: Nasi övo manö rojo hijego

⁴³ ja'o muorovarue aribövioho naro ruahö'özëvego
hörëro vijuvo taemo'amo'irane höjo.

⁴⁴ Ëhesi bëhoho böröme namiromo ajëmi'iröhe a hesi jöho David-ro jajivoromo uvë'e höjo: Bada höjo. Bada hö uvadoho ëhu'oho rabëni uvoruomaje höjo: Böröme namiromo ajamui'iröhe aho ma-David-are uje höjo.

*Jew rajo jögoru öri röjëhijarue ariböviehu sareri'e mu vaejaruehi aehu bogo ëhi
ë'iröhego Iesuhu jövadohoje.*

⁴⁵ Ma-David-are uje höjamu rue Jew rajo jögoru öri röjëhijarue aribövihuro jöho bogo mana uavareje. Bogo mana uavamu ae aho'obëhe riravoromo mu'öjahijamu gavë'i Iesuro hesi aribövioho uëvadeje: ⁴⁶ Jew rajo jögoru öri röjëhijarue aribövioho gë avohorëjo. Ëhesi bëhoho ë aribövioho jaburo jabiesi sinohemu uehorovoromo niögu ëgobövie höru'o utahë'oho io'amoromo jijiharue ëhi jië'e muoho nimarue höjo aëro gëromo rajëhijöro. O imo'amaruire va'ë'oho jaburo nimarue höjo aëro uvoruomoröhego: Jabumë a masijëro jijihajëromo rajëhiromo jejëmiruomoröhego. O God rajahijarue osare va'ë'iroho o sörö i'i va'ë'iroho a masijehu raromaruire ë va'o raromo'i nimarue höjo. ⁴⁷ Raromo'i nimoromo magonaho doru jabiesi bövihuo bise'oho ëma ujuohëharue höjo. Ujuohoromo sarerivoromo pari ëgobövie jaguvarue höjo aëro gëromo uvojöro: Mu mae vaejaruejö. Ëhi jië'e sareri'e muoho vaejaruegö ëhuni God-ro i'u börömo mae bojëmi'ajëjo. Ëhuni avoho mueberovo'i nadi ëhi jië'e muoho vaerëjo.

¹ Ëhi uënugoromo Iesuro avoho uheriho'i gavadeje bövi bise'o marohë'e mae jië'e aribövioho God-are amo börömore riravoromo God-are suvuoro bahijaruire ë va'ormo jabisi suvuoroho io'amamu. ² Io'amamu gëvë'i gavadeje bövi bise'o rumo'e magonaho dorue gemuëro rueromo rövë'e ijo baje niö'i ë gemuore ba'amëvamu. ³ Ba'amëvamu gagorovo Iesuro ae uëvadeje: Ëbövi bise'o marohë'e jië'e aribövihuro ijo baje aho'o io'amo'i arue bogo eni jië'e magonahohuro rövë'e ijo bajoho niö'i ba'amade höjo. Röhu God-ro ëhi uvajëjo: Ëmagonaho hesi suvuorohuro a ioro'ioro jabisi suvuoroho iosirami'amoromo börömo mae höjo. Na mae uëvajëjo. ⁴ God-hu ëhi uehorovaje hesi bëhoho ë a ioro'iorohuro inömo marohë'e maëro jië'ëro mavituhemu bojami'i ë magonahohuro inömo rumo'ëro jië'ëro hesi i i'ibejade monioho bövioho bise'oho aho'o bojami barëjë'e höjo.

Aehu God-are amo börömo dadovoruomo'iröhe jö Iesuhu majëhijadohoje.

⁵ Ëhi'amu aëro God-are amo börömo hesi jöho atareje. Munë mabëhëro irömë'ëro God-ni suvuoro nu ano'e mabëhe ë amore bahijë'ëro ëhü'ëro ë amo hesi nu ano'e mabëhe jiajoho ë hesi jöho atareje. Ëhi atamu hegorovo Iesuro uëvadeje: ⁶ Jemë ave aho'o gavarujoho majae ijönö ë munë javuoho aho'obëhe aëro dadovoruomo'iramu munëho ahoromo sa'aro ruvebi barë nahonahovo'ajëjo.

Huë vavaeni börömo rueröhe jö Iesuhu majëhijadohoje.

⁷ Ëhi uëvamu rue aribövihuro uavareje: Tisa jaehu uövuanue muoho ëho divare jio'a'ajëjo. O mu rabe garomo uvo'ejarëjo: Iae ë majaho rue'ië'ajëjo.

⁸ Rue'ië'ajëjamu Iesuro uëvadeje: Gavë'iajo. Aëro sarerëmi'iramu jemë rireromëvo va'a'ajëjo. Ae aho'obëhe rueromo sarerëmiromo uë'a'aruëjo: Nöruare ihoro rovajëjo. God-hu uevë'ëro böröme namiromo ajëmi'irode aho na jevajëjo. O uë'a'aruëjo: Jemëhu muebejaruje majaho iae aviae rovajëjo. Ëhi jië'e jö uëvamu hejë'oho jabisi ijore ijoroho nadi jijihorëjo. ⁹ O he'irarije sa'ae göehu sa'a göhu'o muorovarue jöhu'o sa'a gemuehu arijo'arije muorovamirovarue jöhu'o hejë'oho nadi juhuonivorëjo. Öre gö bogojië'ëro ëhi jië'e mu sisëho iae urimo jio'a'ajëjo. Röhu sa'aho bövioho bise'oho evaroho bogo barë'i hesi majae göro jio'a'ajëjo. ¹⁰ Ëhi uënugoromo röhu ave jö börömohu'o majëhiromo uëvadeje: Sa'ae göero göhu'o muorovonövo a masijo ioro'iorohuro ioro'iorohu'o muorovonövo'aruëjo. ¹¹ Sa'ae darugo'o hijiohijivo'amo'ajëjo. Sa'ae gö gö iruno'e bogojioromo guomo guomo sisë rue'a'ajëjo. Bogo gavarue vörö'e mu masijoho ö'idöre jio'a'ajëjo.

¹² Röhu ë mue aho'o ë hesi urimo aëro na bijönegoromo jemë guduamëvoromo sisë vaejëvo'aruëjo. Ujuohëvo va'ormo God rajahijarue osae göre göre court vaejëvoromo savoji gagore io'amëvo'aruëjo. Gavana o sa'are a masijo gö gö jabisi nunire rëmo'iramu ë riravo'aruëjo. ¹³ Jabisi nunire riravo'iramu ëhuro jemëhu nasi jö huruoho majëhi'irarije öroho jiovëho'ajëjo. ¹⁴ Nasi jö majëhi'irarije öroho jiovëho'ië'aje jiaje ëhuni a masijo jabisi nunire riravo'irarije maja ë hesi urimo uehore gemu baeromo uvorëjo: Noehu jabisi nunire riravë'iroho no bogo uvo'ejarëjo: Diehi mana uë'ejarëromo nurunurumo'ejarëjo. ¹⁵ Ëhesi bëhoho Iesu naro jemesi jö'e simane sasohëho'iramu jöho majëhi'arujëjo. Majëhi'iramu jemë nu huodëgarue aribövihuro jemesi jöho heromo röhu ahëhoromo jö mana majëhi'iröhoho bogo eni jioruomo'ajëjo. ¹⁶ Bogo a göho gemu a'i jemesi vëmu vavu'ëro ö ömo'ömëro aganëro aemo'aemëro jabu'o jemë guduamëvoromo ujuohëvo va'ormo a masijo jabisi övore bojëmi'iramu baejëvoromo'ajëjo. Baejëvoromo a ioro'iorohu jemë muo'amëvo'iramu vuovëvo'ajëjo. ¹⁷ Jemëhu na uehorovevarujohuni ae aho'obëhe jaburo jemesi örire nue huodëgoruomo'ajëjo. ¹⁸ Röhu jemesi aru'ahoho bogo ëhi ëhi'o'i ma-mabëhe jëvo'ajëjo. ¹⁹ Biririvë'ohuro ëhuro mae raromo'irarije öroho biroho'arujëjo.

Aehu rueromo Jerusalem dadovo'iröhe jö Iesuhu majëhijadohoje.

²⁰ Röhu jemëro ga'irarije muorovo ariböviehu rueromo amo numamu gavë'iroho uvorëjo: Jerusalem ijumo barë'iröhe majaho iae rovajëjo. ²¹ Ëhi uvoromo ave Judea sa'are raromaruje ariböviharo huruomoromo dahoru'ero iojiomorëne. O Jerusalem raromaruje ariböviharo rori'o va'orëne. O mure je'ore raromaruje ariböviharo nadi amo börömoro ho va'orëne. ²² Huruomo va'o jö uëvaje hesi bëhoho i'ue mana ave sa'are rueröhego God-are surire jajivare jöho ë i'uoho aho'obëhe evare majare rue barë'ajëjo. ²³ Ëhuë vavaeni rue'iröhe majaroho dë'e magonahohu'o aboji harihu'o inino jio'amë'e magonahohu'o jabumë vaevë'oho jëvo'ajëjo. God-ro ave aribövi jabesi örire dë vörönimoromo i'ue nugö'ö'iramu huë vavaene sisë mae ave sa'are rue'a'ajëjo. ²⁴ Huë vavaene ave sa'are rue'iramu muorovo aribövihuro bije bune baeromo sa'ae göro jioromo rueromo jemesi a ioro'ioroho muo'amo'iramu vuovo'i a ioro'ioroho guduamoromo tövo'amoromo sa'ae göro göro ujuoho va'oruomo'ajëjo. O sa'a göre göre jioromo rueröhe aribövihuro Jerusalem ijumo barëromo ave sa'aho jabesi baeromo sisë'i muebejëvobe va'ojivo hujeji God-hu bamade majaho rue'iramu evare jabesi vöröho barë'ajëjo.

God-are A Mae Kerisohu sa'are rueröhe jöhoje.

²⁵ Röhu majare manaerore jijire mujörure vörö'e muoho jio'iramu aëro sioroho garuomo'ajëjo. O sa'aroho sa'a gö gö rajëro he'iröhe sö jovoho ma-darugo'o hasajavo'iramu hegorovo uehorovoromo uvoruomo'ajëjo: Rabëro ë'ajëromo juhuonivormo huë vavaene böröme baeruomo'ajëjo. ²⁶ Garöhe ö'idöre inömoho aho'o arua anumiae va'iramu gagorovo nune örijanovoromo dë vövöbajo'e butubutumoromo uvoruomo'ajëjo: Sa'aho diehi diehi jio'ië'ajëjo. ²⁷ Ëhi uvoromo garuomo'ajëjo God-are A Maho naro darugo'o aji'o böröme baeromo suere ruvebi'iramu. Ëhi jio'a'ajëjo. ²⁸ Röhu ëhi jië'e mu aevoromo jië'iroho döro riravoromo sioroho garomo uvorëjo: God-ro nosi i'u'e muoho tugoho'i hesi sasohë'e muoho röjahui'irögoro ë'ajëjo.

Mesehu gumutivego Jew rajo jabesi vama maja dunovaje uhu jöhoje.

²⁹ Iesuro ëhi uenugoromo ave uhu jöho uëvadeje. Mesohu'o ijo ioro'iorohu'o uehorovohëjo. ³⁰ Gavaruje hane gumutivego garomo evare jemë uvaruje höjo: Jew rajo nosi vama majaho iae dunovajëjo. ³¹ Ëhesi bëhoho ga'irarije naehu uëvodëhi mue gö gö rovamu gavë'iroho uvo'a'aruëjo: No ga'ië'aruëjo God-ro böröme namiromo aho'obëhe muebejavuego.

³² Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ave jaruvore raromaruje aribövioho bogo vuovëvo barëjë'iro naehu uëvaje muoho aho'obëhe rue'a'ajëjo. ³³ Ö'idöe sa'ae bövie bise'e barë'i nasi jöho gemu bogo barë'ajëjo.

Avoho mueberovo'iröhe jöhoje.

³⁴ Röhu gavë'i raromorëjo. Nadi nimoronimorohoromo iruno'emuoho uehorovoromo vörö'e jovemuoho ue'ahoromo simanoho sisérerovorëjo. O ave sa'a hesi muohemu nadi uehorovoromo nurunurumorëjo. Ëhi ë'ë'oho jemëhu bogo uehorovo'irarije majare evare nasi majahuro ma-majiohëvo'ajëjo. ³⁵ Ö'ehu mahu mi'e ma-majioho baejajëhi majae höröjajire beva'ajire aëro ma-raromo jijiho'i ga'a'aruëjo nasi majaho ëhi ma-majioho rue'iramu. ³⁶ A'i jemëro nune jioromo muebenövorëjo. Mueberomo God uanövorëjo: Ëhuë vavaeni maja rovë'iroho jero ajamuego no mae biririvo'irarëjo ëhuro mae javuobe va'oromo jasi A Ma hesi nunire mae riravo'iröhe höjo.

³⁷ Iesuro ëhi majëhijadeje. Röhu hesi muoho aviëhi jionövadeje. Sisonuvo'ego God-are amo börömore hiromo God-are jöho ae röjëhiromo vahiromo'ego va'oromo aijo

Olives Dahorure ë hinövadeje. ³⁸ Ëhi ë'ego sisonu sisonu'e ae aho'obëhe rueromo God-are amo börömore gagovonövareje Iesuhu jövaje jöho he'iro.

22

Iesu anoröhe öri nahare jöhoje.

¹ Jew rajehu Dë Huaje Oso Rumo'e I Ue'aharue Söröho dunovadeje. Sörö hesi iho göho God-hu Vörö Tugohade Söröhoje. ² Amo sörö majaho dunovamu priest masijohu'o Jew rajo jögoru öri röjëharue ariböviohu'o öho jaburo Jew rajo a ioro'ioroho juhuonëmiromo öre nahareje Iesu ma-saginiëri baeromo anego guomoröhego.

Judas-hu Iesuni Jew rajo a masijo hiruëmijade jöhoje.

³ Öre nahamu Judas hesi iho göho Iscariot-ro rovadeje. Iesuare ijoraje ae aho'obëhe 12 röhu Judas hu jabesi gemuoho jiadeje. Judas hu Iesuare ijorajo jabesi gemuoho jiamu Satan-ro hesi dëre abueromo jöe bojamadeje. ⁴ Jöe bojamamu Judas-ro va'oromo priest a masijohu'o osa börömo muebejarue ariböviohu'o jöe jövadeje hu diehi'oromo Iesu ë aribövi jabesi övore bojëmego guduamo'iröhoho. ⁵ Jöe jövamu hegorovo rueho jaburo nimorohoromo Judas uavareje: Iae mae höjo. Ëhi jië'oho no monie mana bojami'ejarëjo. ⁶ Bojami'ejarëjamu Judas-ro üvädeje: Ëhi jië'oho iae mae höjo. Iae mae hö uëromo va'oromo öre nahadeje ae aho'o bogojëvego evare Iesu a masijo jabesi övore bojëmi'iröhëro.

God-hu Vörö Tugohade Sörö Iesuhu i'iro bövi bise'o avohade jöhoje.

⁷ Ëhi'amu iae Oso Rumo'e I Ue'aharue Sörö majaho rovadeje. Röhu ë maka rovë'iroho Jew rajëro sheep harihoho bijuëmarueje God-hu Vörö Tugohade Söröho i'iro. ⁸ Sörö majaho rovamu Iesuro Peter'o John'o nugö'öjëvoromo üvädeje: Va'oromo söröho avohorego no ue'aho'irarëjo. ⁹ Ue'aho'irarëjamu uavareje: Ja nagajoho no dinö'e va'oromo söröho avoho'ejarëjo. ¹⁰ Avoho'ejarëjamu Iesuro üvädeje: Aveho hehëjo. Jerusalem amo börömoro va'orëjo. Va'i ga'a'arujëjo aëro jovo'e ramaho simanëro baeromo ro birohëvo'iramu. Ro birohëvego hesi ijoro ijoro va'orëjo. Va'oromo ga'irarije hu di osare rumo va'ego gagorovo jemë'o ë osaro va'orëjo. ¹¹ Osaro va'oromo osa arijo'oho uarëjo: Tisahuro jani uvade höjo: Osaho dinö'e höjo naehu nasi ijorajoho jabu'o gemu mae sörö i'irodoho. Ëhi uarëjo. ¹² Ëhi ua'iramu osa arijo'ohuro jemë hu'raejëvo ajiomoromo döre osa börömoho röjëhi'a'ajëjo. Röjëhi'iramu ga'a'arujëjo maratue bövie bise'e eni avohoromo bahijë'e jio'iramu. Ëhi jiamu gavë'iroho ë dirö'oro söröho avohorëjo. ¹³ Ëhi üvämu rueho jaburo va'areje. Va'oromo gavare Iesuhu üvädëhi ëhi jiamu gagorovo söröho avohareje.

Sino'o kö'o aevoromo ijare jöhoje.

¹⁴ Ëhi ë'ë'ëro sörö majaho rovamu Iesuro hesi apostle ömo'ömohu'o gemuore hijadeje ie i'irovo. ¹⁵ Hiromo üvädeje: Na nego avohajëjo God-hu Vörö Tugohade ë hesi Ioho jemë'o i'irovo ijönö vi'ehe baeromo guomevoröhego. ¹⁶ Ëhesi bëhoho na uë'ië'ajëjo. Na ijoho ë ioho bogo i'ejëjo. Hujeji God-ro a nunire böröme namiromo aho'obëhe muebejëvo'iramu sörö bëhoho va'orahoro jio'iramu evare i'ejëjo. ¹⁷ Ëhi uenugoromo enatuore jovoho baeromo God mae uaromo hesi aribövioho üvädeje: Aveho jemë ae gemu gemu ba ibe göëro göho bojamibe va'orëjo. ¹⁸ Aveho hehëjo. Na ijoho ö'i bajo jovoho bogo i'ejëjo. Hujeji God-ro rueromo a nunire böröme namiromo aho'obëhe muebejëvo'iramu evare i'ejëjo. ¹⁹ Ëhi'onugoromo ioho baeromo God mae uanugoromo ato'atovoromo hesi aribövioho suvuorëmiromo üvädeje: Aveho nasi sine höjo. [Na nasi sinoho God-are örire bojamirovo'ië'ajëjo jemë mae jëvoröhego. Aviëhi jië'e muoho vaenövorëjo ëhuro na uehorovevo'irarije höjo. ²⁰ Ëhi ë'ë'ëro ioho

ue'ahonugoromo enatuore jovoho baeromo ëhi jië'e mue gemuoho vaeromo hesi aribövioho uëvadeje: Ave enatuore jovo hesi bëhoho iae nasi köho jemëni rovevo'ajëjo ëhuro God-hu muebejëvonövoröhe jögoru i'oho marë'iröhego.]

²¹ Iae ëhi höjo. Röhu gahëjo. Aehu na bijönegarue a jabesi övore bojëmi'iröhe ahuro na'o ie ijajëjo. ²² God-hu bamadëhi hesi A Maho na iae ëhi guomevo'ajëjo röhu na bijönegarue a jabesi övore bojëmi'iröhe aho vaevë'oho sisërë'ajëjo. ²³ Ëhi uëvamu hesi ariböviohuro uarovareje: Di aho noro ëhi jië'e mu sisëho vae'ejarëjo.

Di aehu a ioro'ioro iosirëmiromo börömo jiaje jöhoje.

²⁴ Ëhi'oromo Iesuare ijomrajö ömo'ömohuro jö aho'ahamirovoromo uarovareje: Di aho a nuniroho a börömoho javuajëjo. ²⁵ Ëhi uarovamu Iesuro uëvadeje: Sa'a ioro'ioro rajohuro jabesi sa'a rajoho ruahö'öjëvoromo jabumëremu masije riravarue höjo. Riravoromo röhu jabesi jumuvorovoromo jabesi sa'a rajoho uëvarue höjo: Uönövorëjo: Sa'a aribövi ajamuijaruje a masije jëvajëjo. ²⁶ Röhu jemë'o nadi ëhioho döroho bamorovorëjo. A'i ae rahu a börömo börömo jië'oho ë aho jero ijomrajö'e jionövonëjo. O ae rahu simano vaejë'oho ë aho jero ae gö ajëmi'irane ae jionövonëjo. ²⁷ Röhu jemë diehi uehorovarujëjo. Di aho böröme jio'i di aho bise'e höjo. Na hiromo i ijaje aho börömoho höjo o ajëmiromo jabesi i ujuoho mëmijajoho börömoho höjo. Hiromo i ijaje aho iae börömoho höjo. O ajëmijaje aho ma-bise'e höjo. Na mae-ëjo. Röhu Iesu na ajëmiromo i ujuoho mëmijajaje aho va'ëne jevajëjo.

²⁸ Na i'ue bövie bise'e bae'ego jemëro biririvoromo na'o jijihobe ruenövarije höjo. ²⁹ Nasi Vavuohuro darugoho bojemijade höjo naro böröme namiromo nasi aribövioho muebejëvo'irodego. Huhu ë'adëhi naro ëhi jemesi örire daruge bojëmijajëjo masije riravo'irarijego. ³⁰ Naro böröme namiromo nasi aribövioho muebejëvo'iramu jemëro na'o raromoromo iohohovo ue'aho'arujëjo. Iohohovo ue'ahoromo jemë ae aho'obëhe 12 na'o gemu mae arëto göro göro raromoromo Israel rajo nosi agane gö gö 12 jabesi muoho mevo ga'a'arujëjo gal'i mae o sisë jiego.

Peter-hu Iesu gavaje jö a subivëho'iröhe jö Iesuhu majahijadohoje.

³¹ Röhu Simon-ajo. Ave jöho hejëjo. Satan-ro God ua gavë'e höjo jemë baejëvoromo jemesi dëre bijëho'irohëni. Ëhuni aehu i hijiohijivoromo garuomaje diho mae jiego diho sisë jiego gavaruehi Satan-ro ëhi jemesi dëre bijëho gë'a'ajëjo gë'i rahuo darugo'oho jio'i rahuo darugo rumo'oho jiego. Amo Satan-ro ëhi ua gavamu God-ro jemë hesi övore bojëmijë'e höjo. ³² Ëhi jie röhu Simon naro jani parie vaejë'e jevajëjo jero bogo uehorovevoromo vuonugo'iranego. Röhu ijonö Satan-hu jasi dë bijioho garomo barëjamu jaehu huotorovoromo nasi örire avoho uehorovevë'iroho jasi aganoho ajëmego biririvo'irarëjo. ³³ Biririvo'irarëjamu Peter-ro uavadeje: Bada iae ëhi höjo röhu na ja'o gemu mae juvoromo ja'o savoji gagore va'ë'oho o ja'o guomevë'oho iae na eni jevajëjo. ³⁴ Eni jevajëjamu Iesuro uavadeje: Peter röhu nasi jöho hejëjo. Jaruvo vahi'oho kökörökoho bogo uvë'e jero majae niö'i gemu ae uë'a'anuëjo: Na Iesu bogo gavaje höjo.

Iesuare ariböviehu monie esöe muorovo'iröhe kaejöe ujuoho'iröhego Iesuhu majëhijadohoje.

³⁵ Iae Iesuro hesi ijomrajö ömo'ömohuo uëvadeje: Urimoho naro rëmö'öromo uëvode höjo: Monioho esöho bövioho bise'oho nadi ujuoho va'orëjo. O höru sinoho nadi io'amoromo va'orëjo. Röhu na jemë bövi bise'o nimarijoho eni baejarije höjo o bogajo. Bogajamu uavareje: Iae no eni baejare höjo. ³⁶ Eni baejare höjamu Iesuro uhu'e uëvadeje: Urimoho aëro ajëmamu ëhi baejarije höjo röhu avevejö'oho bogo ëhioho jio'a'ajëjo. Ëhuni monie o esöe jëvë'oho ujuohoromo va'orëjo. O muorovo'irarije kaejö ëge bogojëvë'oho jemë döre io'amaruje niögoho imo'amoromo monie mana

ujuohoromo kaejö ëgoho imo'amorëjo. ³⁷ Ëhesi bëhoho hehëjo. God-ro ëhi bamade höjo hesi surire jö jajivarëhi ëhi jioröhego. God-are surire jajivoromo ëhi uvë'e höjo: Aëro uvoruomë'e höjo: Hu jö ahoruomaje aribövihou'o gemuore höjo. Nasi jöho ëhi uvë'e höjo. God-are surire jö jajivarëhi iae ëhi jio'irögoro ë'ajëjo. ³⁸ Ëhi jio'irögoro ë'ajëjamu ijorajoho jaburo uavareje: Bada gavëjo. Aviae kaejö ëge niö'i javuajëjo. Kaejoe niö'i javuajëjamu uëvadeje: Ëhi jië'e jöho iae mino'ëjo.

Iesuhu Gethsemane sa'are hiromo God-are örire ëninamijade jöhoje.

³⁹ Ëhi'oromo Iesuro ë osaho vuonugo'i Olives Dahirure mami'e va'onövadire röhu maho ë va'adeje. Va'amu hesi ijorajoho jaburo hu rihicomareje. ⁴⁰ Rihicomoromo va'o suorovoromo Iesuro uëvadeje: Ëninamihego God-ro ajëmego Satan-ro bogo dinëmego ëhuro bogo bejëvo'irajo. ⁴¹ Ëhi uënugoromo rori'o va'adeje. Munë bu'özego va'o bejaje ëmino'e va'oromo ague aho hiromo parie vaeromo uavadeje: ⁴² Apajo. Ja nagë'oho i'ue huë vavaene nasi örire rovajoho ahego na bogo bae'iröjo. Röhu naehu nimajoho nadi ë'l'i jaehu nimanuëhi ëhi ë'onëjo. ⁴³ [Ëhi'amu gavë'i anerae gemuëro ö'idöre jioromo rueromo Iesu ajamamu biririvadeje. ⁴⁴ Biririvoromo röhu huë vavaene bogo bise'o vadu'oho baeromo parioho ma'eno titimoromo vaemu vaejadeje. Parie vaemu vaejamu nu ano'ere jöho köe direjohijë'ehu sa'are ahajëhi ëhi aho'amadeje.]

⁴⁵ Parie vaenugoromo döro ri'özadeje. Ri'öromo vuonorö'ö va'oromo gavadeje ijorajoho jabumë huë vavaene böröme baejë'ero momorö'özamu. ⁴⁶ Momorö'özamu gëgorovo uëvadeje: Jemë rabëni momorö'öjarujëjo. Ri'öromo ëninamihëjo. Satan-ro dinëmi'iramu bejëvo'ajëjo.

Iesu guduamare jöhoje.

⁴⁷ Ëhi uëvamu gavë'i ae aho'obëhe Judas-ro öroho röjëhiromo sö ujuohoromo rovamu rueruomadeje. Iesuare ijoraje aho'obëhe 12 röhu Judas hu'o jabesi ae gemuoho jiadeje. Judas-ro rueromo Iesu dudöho'i bëhire rovadeje. ⁴⁸ Dudöho'i rovamu Iesuro uavadeje: Judas-ajo. Na God-are A Maho jevajëjo. Ja diehi'oromo ma-döëremuoho rajehiromo dudöhevanüejo arue aribövihuro guduamo baejevo va'ojöro. ⁴⁹ Ëhi uavamu Iesuare aribövie hesi bëhire riravaroho jaburo gavare a ioroi'orohuro mu sisë vae'ia'amu gëgorovo uavareje: Bada na no kaejö ëgobövihoo jijöromo muo'amo'ejarëjo o diehi'o'ejarëjo. ⁵⁰ Ëhi uaromo Iesuare ae gemuëro priest börömo hesi mu vaejaje aho anoromo övo manörire hia'oho tariö'öjahadeje. ⁵¹ Tariö'öjahamu Iesuro uavadeje: Ëhi jië'e muoho vuonugëjo. Vuonugë'i ë anade a hesi hia'i sionoho rëhamu marëjadeje.

⁵² Marëjamu priest masijohuro God-are osa börömo atovarue aribövihuro a duvahohuro Iesu guduamo bava'i rovë'ero riravareje. Riravamu gagorovo Iesuro uëvadeje: Aveho na bogo vajiohu'e anano'e aehu jevajëjo. Jemë rabëni siravaho kepataho ujuohoromo rovarujëjo. ⁵³ Mami'e majae aho'o naehu God-are amo börömore jemë'o hinövodoho jemë evaroho bogo guduamevarije höjo. Röhu jaruvoho jemesi majae höjo. Ramoramoe mu muebjaje a hesi vöröho rovë'e höjo.

Peter-hu Iesu gavaje jö a subivëhadohoje.

⁵⁴ Ëhi uëvamu Iesu guduamo barueromo priest börömo hesi osare rovareje. Priest hesi osare rue'irögoro Peter-ro arue riribövire Iesu rihicomoromo ijore rovadeje.

⁵⁵ Osare rueromo gavade aehu raromaruire vëne huë'ero ravo'ego ae uono bëhire raromamu. Ae uono bëhire raromamu gagorovo jabu'o gemu mae hijadeje. ⁵⁶ Hijamu gagorovo mu ajëmijarue magonahe gemuëro gavade Peter uono bëhire hi'ego nu ano'oho vënëro ajivë'e jiamu. Ajivë'e jiamu gavë'i Peter ërimahë'i ë aribövihoo uëvadeje: Ave iaho hu'o Iesu'o gemu mae juvonövade ae höjo. ⁵⁷ Juvonövade ae höjamu Peter-ro uavadeje: Sarerivanuëjo. Na ë iaho bogo mae bogo gavaje

höjo. ⁵⁸ Bogo gavaje höjamu majae ma-bunemu jioromo barëjämu ae göero Peter garomo uavadeje: Ja'o Iesuare ae javajëjämu Peter-ro uavadeje: Sarerivanuëjo. Na bogojevajëjo. ⁵⁹ Bogojevajëjämu hour gemu rabu'e barëjämu ae göero biririvoromo ë aribövioho uëvadeje: Iae mae-ëjo. Iae na gavajëjo ave aho Iesu'o juvonövade ae höjo. Hu'o Galilee sa'a raje höjo. ⁶⁰ Ëhi uëvamu Peter-ro uavadeje: Sarerivanuëjo. Ja jövanue jöho na dadivevo avohajëjo. Dadivevo avohajëjämu kökörökoho uvadeje. ⁶¹ Kökörökoho uvamu Badaro huotorovoromo Peter gavadeje. Gavamu gavë'i Peter-ro uehorovoromo uvadeje: O Badaro mami'e uevade höjo: Jaruvo vahire kökörökoho bogo urimoho uvë'e jero urimo vae niö'l'i gemu ae uë'a'anuëjo: Na Iesu bogo gavaje höjo. ⁶² Ëhi uevade hö uvoromo Peter-ro amonö hörö va'oromo sisë maro nivadeje.

Aehu Iesu sivare jöhoje.

⁶³ Ëhi'amu iae Iesu mueberuomaje ariböviohuro Iesu sivoromo sino haho'ere ano'anovareje. ⁶⁴ Ano'anovoromo nu ano'e niögëro tugohahoromo uavareje: Na jö God-aro baeromo majëhijaje ae jevajë uövuanue javaje ëhuni anagade a hesi ihoho hruuoho majahuijego no hejarëjo. ⁶⁵ Ëhi jië'e jö sisë gö gö aho'obëhe atoromo Iesu sivareje.

Iesu Jew rajo a masijo jabesi nunire namijade jöhoje.

⁶⁶ Ëhi ë'ë'ëro sisonuvamu Jew rajo a duvaho ömo'ömohuro priest masijohuro Jew rajo jögoru öri röjëhijarue ariböviohuro gagovorovoromo ae uëvareje: Iesu hu'rae barovego no court vaejarëjo. ⁶⁷ Barovamu rue a masijohuro Iesu uavareje: Na ja God-hu uavë'ëro böröme namiromo ajamui'irane aho javajëjo. Ja ë aho javë'oho uövuego no hejarëjo. Hejarëjämu Iesuro uëvadeje: Na uëvë'oho röhu jemë bogo ma uehorovo'arujëjo. ⁶⁸ O na jö uë gëvë'oho jemë bogo mana ue'a'arujëjo. ⁶⁹ Röhu majae dunovo'iramu evare God-are A Maho naro börömëro jevë'ëro ajiomoromo God darugo eni jië'e A hesi övo manö ëhi hiemu hi'ejöjo. ⁷⁰ Hi'ejöjamu rue a masijohuro uavareje: Ëhi jië'oho na ja God-are Harihe javajëjo. Uëvadeje: Iae mae-ëjo. Jemëro jemesi uevarujëjo: Ja ëhi javajëjo. ⁷¹ Ëhi javajëjämu rue a masijohuro uarovareje: Iesuro hesi jö'ëro hesi jö sisëho majahuijamu iae mami'e hejë'e javuajëjo. Ëhuni rabëni ae gö uë'ejarëjo: Gavarije o hejarije jöho majahuijego no hejarëjo. Court-oho iae barëjajëjo.

23

Iesu Pilate-are nunire namijade jöhoje.

¹ Ëhi uarovonugoromo ë a masijo ömo'ömohuro ri'öromo Iesu hu'raeromo Pilate-are nunire va'areje. ² Va'oromo Pilate-are nunire riravoromo Iesuare jö sisëho aevoromo hruuoho majahijareje. Majahiromo uavareje: Iae no hejare höjo ë iaho sareri'e jöe majëhijavamu. Ëhi majëhijë'ëro ëhu'ëro nosi sa'a rajohuro sa'are a masijo jemesi jöho bogo eruomo hesi höjo. No hejare höjo Iesuro uvavamu: Rome a börömoho tax-oho nadi ijoho bojamirëjo ë hesi bëhoho sa'are a börömoho na jevë'e jiaje. God-hu uevë'ëro böröme namiromo ajëmi'irode aho Keriso na jevajëjo. ³ Keriso jevajëjämu Pilate-ro Iesu uavadeje: Na ja Jew rajo jabesi a börömoho javajëjo. Börömoho javajëjämu Iesuro uavadeje: Ëjöho jero jasi jövanuëjo. ⁴ Jövanuëjämu Pilate-ro priest masijohu'o a ioro'iorohu'o uëvadeje: Ave aehu i'u baeröhe hesi sisëho bogo birohë'e jevajëjo. ⁵ Ëhi uëvamu hegorovo ae aho'obëhe biririvoromo uavareje: Ëiahuro Galilee sa'are aevoromo jö sisë ae röjëhiromo muorovojöro simane huotovëhobe Judea sa'aho aho'o juvoromo avehu'o rovë'e höjo.

Iesu Herod-are nunire namijade jöhoje.

⁶ Ëhi uaruomamu hegorovo Pilate-ro uëvadeje: Na ë iaho Galilee sa'a raje höjo. ⁷ Galilee sa'a raje höjamu rue aribövihuro uavareje: Io'ajo. Io'ajamu hegorovo Pilate-ro uehorovoromo uvadeje: Herod hu Galilee sa'a muebejaje ae höjo. Röhu hu aviae Jerusalem rovë'e höjo. Rovë'e hö uvoromo Iesu nugö'öjamu aëro bava'areje Herod-ro court vaeröhego. ⁸ Iesu bava'amu Herod-ro garomo uehorovoromo uvadeje: Na mami'e Iesuhu mu vae'amade jöho hejë'ero ga'i nimobe rovë'e jevajëjo. Nani huro darugo'e muoho vaejeho'iramu na ga'ejö uvoromo Iesu garomo nimoroho avohadeje. ⁹ Nimorohoromo jöe aho'obëhe Iesu ua gavadeje. Ua gavamu jöho bogo mana uavadeje. ¹⁰ Bogo mana uavamu priest masijohu'o Jew rajo jögoru öri röjëhijarue aribövihuo'öho jaburo Herod-are nunire riravoromo Iesuare jö sisëho darugo'o huruoho majahijareje. ¹¹ Majahijamu Herod-ro heromo hu'o hesi muorovo aribövihuo'öho Iesu nue hudivoromo sisë vaeromo sivareje. Sivoromo Iesu niögu ägo mabëhëro ba'amahoromo nugö'öjamu sionëro Pilate-aro bava'areje. ¹² Bava'amu evare majae gemuore Herod'o Pilate'o urimo nu hudivorovaroho vuonugo'i huë baerovoromo ma-mae arijareje.

Iesu anego guomojöro Pilate-hu uëvade jöhoje.

¹³ Iesu barueruomamu gëgorovo Jew rajo priest masijoho ë sa'are a masijoho a ioro'ioroho öho jabumëni Pilate-ro uvadeje gagovoromo raromojöro. ¹⁴ Gagovamu gëgorovo Pilate-ro uëvadeje: Ëiaho jemëro barueromo uevarije höjo: Huro sareri'e jöho majëhijë'ero ae aho'obëhe sa'are masijo nosi jöho bogo e hesi jëvajëjo. Jemëro ëhi uevamu hejode höjo. Röhu naro jemesi nunire namiromo Iesuare jöho morijovoromo gavode höjo Iesuare jö sisëho uevarijoho bogojamu. ¹⁵ O Iesu mae jiajoho Herod-ro hu'o gavade höjo. Ëhi gagorovo sionëro nosi örire nugö'öjade höjo. Ëhuni aveho hehëjo. Hu mu sisë vaejë'ero mana anego guomoröhe bëhoho bogohöjo. ¹⁶ Ëhuni naro ae uë'iramu hisuebiromo jivo nugö'ö'iramu va'a'ajëjo. ¹⁷ [Röhu God-hu Vörö Tugohade Sörö maja rovë'iroho savoji gagore raromarue aho gemu Pilate-ro Jew rajo aribövihuni jivo nugö'öjëhonövadeje hu bojamare muoho ëhi jië'ero.] ¹⁸ Muoho ëhi jiamu ae aho'obëhe ma-gemu mae uvoruomadeje: Ëiaho anëjo. Barabbas jiovahuëjo. ¹⁹ Röhu Barabbas savoji gagore hijade hesi bëhoho urimë'i a masijohu'o amo börömoro muorovare majaho jiamu hu'o muorovoromo ae anamu police aribövihuro hu guduamo bava'oromo savoji gagore ba'amareje. ²⁰ Röhu Pilate-ro Iesu jivo nugö'ö'i nimamu jöe gö'o majëhijadeje. ²¹ Majëhijamu hejë'i ae aho'obëhe uvo'i arijareje: Korosioro anego guomajo. Korosioro anego guomajo. ²² Guomajamu Pilate-ro urimo vae niö'i röhu maho uëvadeje: Rabëniajo. Diehi jië'e mu sisë vaejë'e höjo. Na gavajoho mu sisë ë'ë'ëro mana anego guomoröhe bëhoho bogohöjo. Ëhuni hisuebiromo jivo nugö'ö'ejöjo. ²³ Jivo nugö'ö'ejöjamu ae aho'obëhe biririvoromo dinamiromo madarugo'o uvo'i arijareje: Korosioro anego guomajo. Ëhi uvamu jabenö marëjadeje. ²⁴ Marëjamu jabuhu uvarëhi Pilate-ro jöho ëhi majëhijadeje. ²⁵ Urimo Barabbas-ro a sisë ioro'iorohu'o gemuoro bu'öromo sa'are a masijohu'o muorovoromo ae muo'amadeje. Ëhi ë'ë'ëro savojire raromadeje. Ëhi jië'e a sisë jiadeje röhu Pilate-ro hejade Jew rajohuro Barabbas nimoromo uvo'i arijavamu hegorovo hesi mu aribövihuo'öho uëvadeje: Barabbas jivo nugö'ö'i jaburo nimë'e jiarue Iesu anohëjo.

Iesu korosire ano taemare jöhoje.

²⁶ Anohëjamu aëro Iesu court-re jioromo ano'i bava'areje. Bava'oromo örire va'i gavareje Cyrene amo raje ae gemu hesi ihe Simon muro jië'ëro Jerusalem rovamu. Rovamu gagorovo övëro ma'enoromo korosioho hesi dejore bamoromo uavareje: Baeromo Iesuare ijoro va'ëjo. Va'ëjamu Simon-ro Iesuare korosioho bava'adeje.

²⁷ Bava'amu iae ae aho'obëhe Iesu rihicomareje. Rihicomoromo magonaho ioro'iorohuro muo'amorovë'i nierusuburu'e bamobe rovareje. ²⁸ Nierusuburu'e bamobe rovamu gagorovo Iesuro hunuorovoromo uëvadeje: Jerusalem magonaho ömo'ömohumë nadi nonioho vavaenimoromo nierusuburu'e bamo'i jemë'o jemesi abojo harihu'ohu'o uehorovoromo nivo'amirovorëjo. ²⁹ Huë vavaene bogo bise'o vadu'oho rue'iramu aëro uvoruomo'ajëjo: Dë tiojë'e magonahoho abojo harihu rumo'e raromarue magonahoho huë mae jëvajëjo. ³⁰ Ëhi uvoromo juhuonivoromo uvoruomo'ajëjo: Dahiru masijoho ininoho jemëro ahoromo taemavuorëjo. Ëhi uvoruomo'ajëjo. ³¹ Na ijo ma va'ëne jevajëjo röhu ije uejevanovaruëjo. A'i jemë ijo sahonö'e huol'öjëvoromo baradore siö'öjëvo'amo'aruëjo.

³² Iae mu sisë vaejare ae niö'ioho guduamo ömëvo va'areje Iesu'o gemu mae vuovëvoröhego. ³³ Va'aroho ajiomoromo sa'a ihe Simano Gijo aijo suorovareje. Suorovoromo Iesu baeromo korosire ano taemareje. Iesu ano taemo'i ë a sisëho niö'i jabu'o ano taemëvareje. Ano taemoromo ujuoho nigemo'amoromo Iesu ririre amo'i a sisë göho ruëhi Iesuare övo manö amo'i göho viëhi övo adonö amareje. ³⁴ Amamu Iesuro uavadeje: Apajo. Aehu nasi öriri mu sisë vaejevaruoho uehorovoromo vuonugëjo. Jabumë ë mu hesi bëhoho dadibijohajëjo.

Dadibijohajëjamu rue muorovo aribövihuro Iesuare niögoho adovoromo ajavoromo ae gemu niöge gemu ëhi baebe rovareje. ³⁵ O ae aho'obëhe riravoromo ërimahareje. Ërimahamu a masijohuro sivoromo uarovareje: Ëahuro uövuade höjo: Naro a ioro'iorohu ajëmego marëjëvaje höjo. Ëhuni nadi'ego hu hesi arijo'arije ajamirovego hu mae jiajo. Huro uövuade höjo: God-hu uevë'ëro böröme namiromo ajëmi'irode aho na jevajëjo. God-hu nimoromo baejevade aho na jevajëjo. Ëhuni nadi'ego hu hesi arijo'arije ajamirovajo. ³⁶ A masijohuro ëhi sivamu muorovo aribövihuro jabu'o Iesu sivareje. Sivoromo rueromo nioga'i'e wine jovoho bojami'ië'areje. ³⁷ Bojami'ië'oromo uavareje: Jew rajo jabisi a böröme javë'oho ëhuro jasi ajamirovego mae javajo. Sivoromo ëhi uavareje. ³⁸ Röhu Iesuare simano namore ijo viture jajivoromo uvë'e jiadeje: Ave aho Jew rajo jabisi a börömoho höjo.

³⁹ Iae korosire iromë'e a sisë göhuro Iesu sivoromo uavadeje: God-hu uavë'ëro böröme namiromo ajamui'irane aho ja javajëjo. Na mae-ëjo. Ëhi jië'oho jasi arijo'arije ajamirovoromo no'o ajamuego mae javuajo. ⁴⁰ Ëhi uavamu a sisë göhuro uavadeje: Nadi ëhi jië'e jöho jövëjo. Ja'o i'ue gemuoho baejanuëjo. Ëhi jië'oho ja diehi'oromo God bogo juhuonamijanuëjo. ⁴¹ No niö'iro mu sisë vaejë'ëro ëhu'ëro iae mae no i'ue baeromo ë'aruëjo. A'i ë iaho mu sisëho bogo vaejë'e höjo. ⁴² Bogo vaejë'e hö'i Iesu uavadeje: Iesuajo. A muebejavuo'irane darugo barueromo böröme namijë'iroho nasi öroro uehorovevonëjo. ⁴³ Uehorovevonëjamu Iesuro uavadeje: Aveho na jö mae uavajëjo. Jaruvoho ja'o na'o gemu mae Paradise-re ari'ejarëjo.

Iesu guomade jöhoje.

⁴⁴ Iae majae ririre jiadeje. Majae ririre jiamu öri ari'e aho'o ramoramovadeje. Ramoramovobe va'ojiuva majae huotorovamu gavë'i ajivadeje. ⁴⁵ Ajivamu gavë'i God-are osa börömo ojo göho gagonö jiajoho niögehu tugoharohu arorovadeje. ⁴⁶ Arorovamu gavë'i Iesuro God ma-darugo'o uavadeje: Apajo. Naro nasi aru'ahoho jasi övo döre nugajëjo. Nugajëromo evare nugo'amadeje. ⁴⁷ Nugo'amamu muorovo a börömëro gavade ëhi jië'e mue gö gö ë'amu gagorovo uvadeje: Iae mae-ëjo. Ëaho iae a mae jiade höjo. Ëhi uvamu ëhuro God-are ihoho mae jiadeje. ⁴⁸ Ae aho'obëhe urimo ë mu börömo ga'i gagovarohuro gavare ëhi jië'e mue gö gö ë'amu gagorovo vuonorö'oromo vavaenimoromo vinebe va'areje. ⁴⁹ Va'amu Iesuare

ariböviohu'o Galilee sa'are jioromo Iesuare ijore ijore rovare magonaho ömo'ömohu'o ého jaburo rori'o riravoromo gavareje éhi jië'e mue gö gö ë'amu.

Iesuare sino munë gagore bamare jöhoje.

⁵⁰ Éhi'amu ae gemu hesi ihe Joseph-ro iae hijadeje. Hu Arimathea amo raje jiadeje. Hu Jew rajo jabisi a duvahéro jië'éro a masijo ioro'iorohu'o hiromo jöe mevonövadeje. Hu a mabëhe God-are jöho avoho ejahaje ae jiadeje. ⁵¹ A maëro jië'éro éhu'éro a masijo ioro'iorohu'o hiromo hejade uvoruomamu: É'ego no Iesu ano'irarë uvoruomamu hegorovo bogo ejëhadeje. Bogo ejëhoromo gavade jaburo Iesu anamu gëgorovo uvadeje: Éhi jië'oho sisë höjo. Röhu huro muebejë'e hijadeje God-ro böröme namiromo aho'obëhe muebejëvoröhego. Joseph éhi jië'e ae jiadeje. ⁵² Éhi jië'e aëro jië'éro huro va'oromo Pilate uavadeje: Uevego na Iesuare sinoho bae'iröjo. ⁵³ Sinoho bae'iröjamu Pilate-ro ejahamu va'oromo sinoho baruvebiromo niögu maëro numoromo munë ubuvarire ë bamadeje. Émunë gagoho ae gö bogo bamë'e Iesu ë bamadeje. ⁵⁴ Émajaho Friday jië'éro Jew rajehu nuharue majaho rue'ië'adeje.

⁵⁵ Joseph-hu Iesuare sino bava'oromo bamadevare evare Galilee sa'are jioromo Iesu'o gemuore rovare magonaho ömo'ömohuro Joseph-are ijore rueromo ubuvare munëho garomo gavareje Iesuare sinoho ë avoho bamamu. ⁵⁶ Iesuare sinoho ë avoho bamamu gagorovo vuonorö'ö va'oromo ridi'e ose gö gö avoho'amareje Iesuare sinore bahi'iröhéro. Avohoromo nuho majaho rovamu Jew rajo jögoroho eromo ma-nuhareje.

24

Iesu ri'öjade jöhoje.

¹ Nuhë'éro hura börömore sue'o sue'o ë magonaho ömo'ömohuro ri'öromo ridi'e oso avoharoho ujuohoromo Iesu bamarire ë vuonorö'ö va'areje. ² Iesu bamarire va'i gavareje munë gago tugohare munë börömoho rori'o höhö bava'ë'e jiamu. ³ Höhö bava'ë'e jiamu gagorovo munë gagore rumo va'areje röhu Bada Iesuare sinoho bogo birohareje. ⁴ Bogo birohogoro ë riravoromo uehore gö gö baejareje. Uehore gö gö baejamu gavë'i ae niö'iro ma-majioho rovareje jabisi niögoho majaeħu bamanovë'e éhi ajivë'e niögoho io'amë'éro. Rueromo ë magonaho jabisi bëhire rirarovareje. ⁵ Bëhire ro rirarovamu gëgorovo rue magonahoho jaburo juhuonëmiromo uruho'amo riravareje. Uruho'amo riravamu gavë'i rue ae niö'iohuro uëvareje: Jemë rabëni i'ovë'e aho guomë'e a sino bamaruiroho naharujëjo. ⁶ Iesu aveho bogohöjo. Hu mami'e ri'öjë'e höjo. Ri'öröhe jö Galilee sa'are hiromo majëhijadaho uehorovohëjo. ⁷ Huro jemë uëvade höjo: Aëro God-are A Maho na baejevoromo a sisë jabisi övore bojëmil'iramu baejevoromo korosire ano taemevoruomo'ajëjo. Ano taemevo'iramu guomoromo majae niö'i gemu hesi uhure ri'ö'ejöjo. Nasi muoho God-ro éhi bojemë'e höjo. Iesuro éhi uëvamu hejarije höjo. ⁸ Hejarije höjamu rue magonahoho jaburo ë jöho uehorovareje. ⁹ Uehorovoromo Iesu bamarire jioromo vuonorö'ö va'areje. Va'oromo rabe rabe gavare hejare jöho majëhijam Iesuare ijomraje 11-ho jabu'o Iesuare aribövi ioro'iorohu'o ë jöho heruomadeje. ¹⁰ Röhu ë jö majëhijare magonaho jabisi ihoho Mary Magdalene o Joanna o James-are vëme Mary éhi jëvadeje. Émagonahohu'o magonaho ioro'iore jabu'o gemu mae jijiharohu'o ého jaburo ë jöho apostle aribövioho majëhijareje. ¹¹ Majëhijam hegorovo rue apostle aribövihuro uvareje: Émagonahohu'o jaburo ë jöho éma ataruëromo bogo ma uehorovareje. ¹² Bogo ma uehorovoromo röhu Peter-ro ri'öromo sino bamarire tutuvoromo ë va'adeje. Va'oromo munë gagoho hohitohoromo gavadeje Iesu numare niögohemu jio'amamu. Niögohemu jiamu gagorovo uehorovoromo uvadeje: Aveho diehi'ade hö uvoromo hesirëro vuonorö'ö va'adeje.

Emmaus amore va'i örire diehi ë'are jöhoje.

¹³ Va'ë'érojeniromamu Iesuare ae niö'iro Emmaus amore va'irögoro örire va'areje Jerusalem jioromo Emmaus va'iröhe öri hesi vahuoho 11 kilometre jië'éro. ¹⁴ Örire va'oromo mu rabe rabe jiade jöho jörövobe va'areje. ¹⁵ Jöho jörövoromo berohobe va'amu Iesuro birohëvoromo jabu'o gemu mae va'adeje. ¹⁶ Va'amu ë ae niö'i jabis uehoroho tugohëhamu bogo avoho garomo uvareje: Ëho Iesu höjo. ¹⁷ Bogo avoho gavamu Iesuro uëvadeje: Jemë diehi jië'e jöho jörövobe jireharujëjo. Jireharujëjamu rueho jaburo jireharoho vuonugo'i nu ano'e sisë'irërovormo rirarovareje.

¹⁸ Rirarovormo ae gemu hesi ihe Cleopas-ro uavadeje: Ae aho'obëhe Jerusalem raromaruohuro avevejö'e rabehu ë'adoho iae garuomo'i ja gemu diehi'avo'ego bogo gavanuejo. ¹⁹ Bogo gavanuejamu Iesuro uëvadeje: Diehi jië'e muohajo. Uavareje: Nazareth raje Iesuare örire vaejare jöho uavaruejo. Iesu hu jö God-aro baeromo no majahuijaje ae jiade höjo. Ëhi jië'e aëro jië'éro God-are nunire o ae aho'obëhe nosi nunire namiromo biriri'e muoho vaenövo biriri'e jöho jövonövade höjo. ²⁰ Iesu hu ëhi jië'e ae jiade höjo. Röhu nosi priest masijohu'o nosi a masijo ioro'iorohu'o ëho jaburo Rome aribövi jabis övore bojëmijare höjo ëhuro ëho jaburo court vaeromo Iesu ano'iröhe jöho uëröhego. Rome aribövi jabis övore bojëmamu ëhuro Iesu korosire ano taemare höjo. ²¹ Röhu noro uehorovormo uvare höjo: Ëaho nani God-ro nugö'özjade höjo rueromo no ajamuiromo Israel rajo nosi i'u'e muoho ahavuo'i hesi sasohë'e muoho röjahuiröhego. No ëhi uehorovare höjo. Röhu jöe gö'o ë mu sisë vaeruomadoho majae niö'i barëjamu röhu aveho majae göho rovë'e höjo. ²² Iae ëhi höjo röhu no'o gemu mae Iesuare ijore ijore jijiharue magonahohuro ave jö börömoho majahuijamu hegoro no tiöjavuade höjo. Jaburo jaruvo sue'o ri'öromo Iesu bamarire va'are höjo. ²³ Va'oromo gavare höjo Iesuare sinoho bogojiamu. Bogojiamu gagorovo vuonorö'ö rueromo uövuare höjo: No va'oromo nia'ovo'iraeanovormo garomo hejare höjo aneraho jaburo uövuamu: Iesu bogo guomo'i i'ovë'e höjo. Magonahoho jaburo ëhi uövuamu hejare höjo. ²⁴ Jöho henugoromo nosi ae göëro göëro Iesu bamarire va'oromo gavare höjo magonahehu uövuadëhi ëhi jiamu. Röhu Iesu bogo gavare höjo.

²⁵ Iesu bogo gavare höjamu Iesuare ri'öromo ë ae niö'ioho uëvadeje: Asë'e jemë simane i'uhëgo'ego God-are jöho bogo ma-burëroho baejarujëjo. Ëhu'ëro jië'éro jö God-aro baeromo majëhinövare a jabis jöho bogo maho uehorovarujëjo. ²⁶ Jemë diehi'oromo ave jöho bogo uehorovarujëjo. God-ro bamade höjo böröme namiromo ajëmi'iröhe aho vi'ehi böröme baeromo guomojöro röhu ijönö aji'ere ajio hiröhego. ²⁷ Ëhi uenugoromo Iesuare hesi jöe God-are surire jajivo'amadoho huruoho majëhi barëjadeje. Moses-hu jajivade jöho aevö'i majëhiromo jö God-aro baeromo majëhinövare a ioro'iorehu jajivo'amade jöhu'o huruoho majëhijadeje. Majëhijamu rue ae niö'iohuro hebe va'areje.

²⁸ Hebe va'aroho va'i nimare amore hörö'ië'areje. Hörö'irögoro Iesu öre ëgo'o va'o hesi jiamu gagorovo ²⁹ rueho jaburo nijio'iraeromo uavareje: Nadi va'i no'o hijëjo. Majae mami'e barëjë'ëro vahiromavuo'ië'ajëjo. Vahiromavuo'ië'ajëjamu ejëhoromo jabu'o va'oromo osare hijadeje. ³⁰ Hiromo jabu'o ie i'irögoro sa'aro hiromo ie baeromo God mae uaromo ato'atovoromo i'imëmamu rueho jaburo baejareje. ³¹ Baeromo God-ro jabis simanoho jiovëhamu evare Iesu avoho garomo uvareje: Ojo'e ë aho Iesu höjo. Iesu höromo ga'i gavareje Iesu éma bogojio va'amu. ³² Va'amu gagorovo uarovareje: Ja'o uehorovëjo. Ëahuro no'o jöe jövoromo God-are suri bëhoho huruoho majahuiibe örire rovamu heromo nosi dë vövöbajo'oho sasohavuoromo ri'öjavuo avohade höjo.

³³ Ëhi uarovormo ma-burëro sionëro vuono bu'öromo Jerusalem amore va'areje. Jerusalem va'oromo gavare Iesuare ijomage 11-hu'o jabis a ioro'iorohu'o gagovormo raromë'e jiamu. ³⁴ Raromë'ëro jaburo ë ae niö'ioho uëvareje: Bada iae ri'öjë'e

höjo. Ri'öromo Simon-are örire rovamu huro gavade höjo. ³⁵ Gavade höjämu rue ae niö'iohuro uëvareje: Noro niö'iro örire jirehoromo éhi éhi gavare höjo. Éhi uëromo uëvareje: Iesuro ie ato'atovoromo i'imamuamu evare no avoho garomo uvare höjo: Iae Bada höjo.

Iesuhu hesi ijorajo jabesi nunire rovade jöhoje.

³⁶ Bada höjämu gavë'i Iesuro ro ma-majioho jabu'o gemu mae namijadeje. Namiromo uëvadeje: Aganomë vaevë'e raromarujéjämu juhuonivoromo jiодуду'iraeromo uvareje: No aru'ahe gavaruejö. ³⁷ Vaevë'e raromarujéjämu juhuonivoromo jiодуду'iraeromo uvareje: No aru'ahe gavaruejö. ³⁸ Aru'ahe gavaruejämu uëvadeje: Jemë rabëni juhuonivarujéjö. Rabëni uehore gö gö baejarujéjö. ³⁹ Ave nasi övoho höroho geromo uvorëjo: Nörö höjo. Ma'enego heromo uvorëjo: Nörö bogo aru'ahemuoho jio'i a mae höjo. Aru'ahoho sine ijo'ahe bogohöjo. Röhu jemë iae gevarujéjö na sino'e ijo'aho'e jevo'ego. ⁴⁰ Éhi uënugoromo övohu'o hörohu'o röjëhijämu gavareje. ⁴¹ Garomo uehorovemu uehorovo'i arijareje. Uehorovoromo uvareje: Aveho mu ma-mabëhe jië'e nani noro sisë'i gavarueromo bogo ma uehorovareje. Bogo ma uehorovamu gavë'i Iesuro uëvadeje: Na jemë ioho jëvajëjo o bogojëvajëjo. ⁴² Éhi uëvamu visue vënlire buejë'oho babojamareje. ⁴³ Babojamamu Iesuro baeromo ae aho'obëhe jabesi nunire ijadeje.

⁴⁴ Iromo uëvadeje: Urimo naehu jemë'o hiromo majëhijämu hejarije jöho iae avevejö'e röhu maho majëhi'irögöro é'ajëjo. Na uëvode höjo: Nasi jöho aho'obëhe Moses-hu jajivadoho jö God-aro baeromo majëhinövare a ioro'iorehu jajivaroho Psalms jö jajivaroho nasi jöe aho'obëhe God-are surire jajivarëhi iae éhi jio'a'ajëjo. Öre gö bogohöjo. Éhi uëvamu hejarije höjo. ⁴⁵ Hejarije hö uëromo jabesi simanoho huotovëhamu God-are surire jö bëhoho avoho gavareje. ⁴⁶ Avoho gavamu huro uëvadeje: God-are surire jajivoromo éhi uvë'e höjo: God-ro bamë'ero böröme namiromo ajëmijaje aho nörö vi'ehi böröme baeromo guomoromo majae niö'i gemu hesi uhure ri'ö'a'ajëjo. ⁴⁷ Ri'ö'iramu aëro nörüare ihore jöe majëhiromo ae uë'a'aruëjo: Ae aho'obëhe öri sisëre jijiharujoho vuonugohëjo. Mu sisëho vuonugo'i avoho uehorovoromo mu mae vaehego God-ro jemesi sisëho uehorovoromo vuonugajo. Éhi jië'e jöho Jerusalem amore aevoromo majëhiromo maja rojomajire beva'ajire sa'are sa'are majëhibe jijihö'aruëjo. God-are surire jöho éhi uvë'e höjo. ⁴⁸ Röhu éhi jië'e muoho jemë gavë'e jëvaje éhuni é jöho majëhibe jijihorëjo. ⁴⁹ Röhu aveho hehëjo. Urimo nasi Vavuehu hesi Aru'aho suvuorëmi'i mae uëvadëhi naro é Aru'aho suvuoroho jemëni nugö'ö'iramu bae'a'arujëjo. Éhuni é hesi urimo jemëro va'oromo Jerusalem amohuremu raromorego hujeji God-are darugohuro ruvebiromo ruahö'öjëvo'iröhe höjo. God-are darugohuro ruvebiromo ruahö'öjëvo'iramu evare va'oromo nasi muoho vae'a'arujëjo.

Iesu ö'idöre ajiomade jöhoje.

⁵⁰ Éhi uënugoromo sö ujuohoromo Bethany amonö va'adeje. Va'oromo övoho nigemëvoromo uëvadeje: God-ro jemë huë mae bojëmi'ajëjo. ⁵¹ God-ro jemë huë mae bojëmi'ajë uëromo God-ro uavamu jabumë é rémo'i huro ö'idöre ajiomadeje. ⁵² Ajiomamu gagorovo rue Iesuare aribövioxhuro hu rajahromo börömo bëhe nimorohobe Jerusalem vuonorö'ö va'areje. ⁵³ Va'oromo raromoromo God-are osa börömore va'oromo majae aho'o God rajahinövareje. Ahia mino'e.

JOHN

God-are Jö Jövaje Aehu God-arire jioromo sa'are rueromo mu ma barovade jöhoje.

¹ Ni'l'i'ivade majaroho ae gemu hesi ihoho God-are Jö jumuvë'oho iae hijë'e jiadeje. Hu God'o gemu mae hi'i hu'o God jiadeje. ² Ni'l'i'ivadire ë aho God'o gemu mae hijë'e jiadeje. ³ God-ro uavamu huro sa'ae bövie bise'e bamadeje. Bogo bamo'ibejo bövioho bise'oho bogo mae bogojio'ibejo. ⁴ Darugoho aho'o hesirire gemu jioromo rovadeje. Rueromo ae aho'o ajoho bojamuadeje. ⁵ Ëajohuro ramoramore ajivajeje. Ramoramoho ajoho bogo tugohë'eje.

⁶ Ae gemu God-ro nugö'öjamu rovadeje. Hesi ihoho John jiadeje. ⁷ Hu rovadeje aji hesi bëhi gavadoho huruoho majahui'iröhëro. Majahuijego ae aho'obëhe hesi jöho heromo mae uehorovo'iröhëgo. ⁸ Hu bogo ajoho jiadeje. A'i huro aji hesi bëhoho majahui'i rovadeje. ⁹ Ëajoho iae aji maho jiohijo. Evare majare ë aje ae aho'obëhe ajivavuajohuro sa'are ruehijo.

¹⁰ Amo God-are Jö jumuvade ahuro ave sa'are hijadeje. Urimë'i God-ro uavamu ave sa'aroho avoho'amadeje röhu ave sa'are aribövihuro hu bogo avoho garuomadeje.

¹¹ Hu hesiro rovadeje röhu hesi aribövi mahuro hu bijönimoruomadeje. ¹² Röhu hesi a ioro'iorohuro hu nimoromo mae uehorovoruomadeje. Mae uehorovoruomamu ëhuni uëvadeje: Avevejö'e jemë God-are aboji harihu'e raejëvajëjo. ¹³ God-are aboji harihu'e raejëvade hesi öroho bogo aehu nimoromo baejëvamu i'oroho rahëvo'i a'i God-ro baejëvë'ero ëhuro hesi aboji harihu'e jëvadeje.

¹⁴ Röhu God-are Jö jumuvë'e ahuro sino haho'e baeromo ro God-are jöho mae röjahui avohoromo huë baejavuo avohoromo no'o gemu mae hibe juvadeje. Hi juvamu no hesi ajoho gavareje ë ajoho hesi Vavu hesi Harihe hu gemu'ero jië'ero baejë'ero.

¹⁵ Ëhi'amu gagorovo John-ro ë a hesi jöho ae huruoho majëhijadeje. Majëhiromo ma-darugo'o uvadeje: Naehu uëvode aho aviae höjo. Na mami'e uëvode höjo: Naro urimo rovë'e jevajëjo. Ae gemuëro nasi ijonö rue'ië'ajëjo. Ëhi höjo röhu ë ahuro na iosiremiromo hu börömoho höjo na bogo rahevadeware hu jiobe rovë'ero jië'ero. Ëhi uëvadeje.

¹⁶ Iae hu huë baejavuo avohë'ero ëhu'ero huë mae no ae aho'obëhe bojamuiromo döre döre bojamuibe rovë'eje. ¹⁷ Mu vae'iröhe jögoroho God-ro uavamu Moses-ro bojamuadeje. A'i God-ro uavamu Iesu Kerisoro huë baejavuromu God-are bëhoho maemu röjahuijadeje. ¹⁸ Aho God bogo mae bogo gavë'e javue. God Harihoho gemu Vavu hesi bëhi mare hijaje aëro jië'ero huro God röjahuijë'eje.

John bapataeto vaejaje aehu a jö majëhijadohoje.

¹⁹ Röhu Jerusalem raromarue Jew rajo a masijohuro priest ömo'ömohu'o priest ajëmijärue a ömo'ömohu'o uëvareje: Val'irarijoho John uarëjo: Ja rahuo javajëre. Ëhi uëvamu va'oromo ë jöho ua gavamu huro aviëhi jië'e jöho majëhijadeje. ²⁰ Hu bogo jöho subivëhö'i sama'e huruoho majëhiromo uëvadeje: Na bogo böröme namiromo ajëmi'irode aho jevajëjo. ²¹ Uavareje: Ëhi jië'oho na ja Elijah javajëjo. Uëvadeje: Bogajo. Uavareje: No muebejaruëjo a börömohuro jöe God-aro barueromo majahui'iröhëgo. Na ja ë aho javajëjo. Uëvadeje: Bogajo. ²² Uavareje: Ëhi jië'oho ja rahuo javajëjo. Majahuijego no va'oromo ramuö'öjamu rovare aho majëhi'iröhe höjo. Jasi jöho ja diehi jövanue höjo. ²³ Diehi jövanue höjamu John-ro uëvadeje: Na a rumo'e sa'are hiromo aviëhi jië'e jöho ma-darugo'o majëhijaje ae jevajëjo. Badahu rueröhe öroho ahorirëro vajivahorego hu maro rue'irajo.

Urimë'i jö God-aro baeromo majëhinövade ae Isaiah-ro ë jöho jajivadeje. Ëho John-ro uëromo ë'adeje: Isaiah-hu jajivade jö hesi muoho iae na vaeromo ë'ajëjo.

²⁴ Ëhi jövamu rueho jaburo Pharisee a masijohuro rëmö'öjamu rovë'ëro ²⁵ uavareje: Ja bogo böröme namiromo ajamui'irane aho javajëjo bogo Elijah javajëjo bogo jö God-aro baeromo majahuijanue a börömoho javajëjo röhu ja diehi'oromo aho bapataeto vaejëvanue höjo. ²⁶ Vaejëvanue höjamu John-ro uëvadeje: Naro jovëro bapataeto vaejëvaje höjo. Röhu jemëhu bogo gavaruje aho jemesi ririre namijajëjo. ²⁷ Huro nasi ijönö rue'ië'ajëjo röhu huro na iosiremiromo börömoho höjo. Naehu hesi mu bise'o vaejahoromo hesi höru sino jiovaho'ibejodoho o mu bise'o bise'e rabe vaejaho'ibejodoho na ma-bise'e jevajëjo. John-ro ëhi uëvadeje. ²⁸ John'o Jerusalem jioromo rovare ariböviohu'o jö ëhi vaerovaroho ëho Bethany jiadeje. Bethany amoho Jordan jovo ruhëhi jiadeje. Ësa'are Jordan jovore John-ro ae bapataeto vaejëvonövadeje.

Iesu God-are Sheep Harihu jiaje jöhoje.

²⁹ Nérö John-ro gavade Iesu rovamu gagorovo ae uëvadeje: Arueho gahëjo. Sheep harihu muo'amamu God-hu mu sisë rori'o babu'öjadëhi ëhi ë ahuro sa'ae gö gö aho'obëhe nosi sisëho rori'o babu'ö'ajëjo. ³⁰ Ëa hesi jöho na mami'e majëhijode höjo. Majëhiromo uëvode höjo: Naro urimo rovë'e jevajëjo. Ae gemuëro nasi ijönö rue'ië'ajëjo. Ëhi höjo röhu huro na iosiremiromo hu börömoho höjo na bogo rahevadevare hu jiobe rovë'ëro jië'ëro. Ëhi majëhijode höjo. ³¹ Mami'oho na hu bogo avoho gavode höjo. Röhu naehu rueromo jovehu bapataeto vaejëvode hesi bëhoho ëho naro hu röjëhijego Israel aribövioho jemëro ga'lirarijego ëhuni ë'ode höjo.

³² O ave jöho John-ro gavë'ëro huruoho majëhiromo uëvadeje: Naro gavode höjo God-are Aru'ahe guaho va'ënhuro ö'idöre jioromo ë a hesi simano namore ruvebiromo gerejamu. ³³ Mami'e na hu bogo gavode höjo röhu naehu jovehu bapataeto vaejëvojöro uevadohuro uevade höjo: Gal'irane Aru'ahohuro ruvebiromo di a hesi simanore gerejamu gavë'oho uvonëjo: Ëahuro God-are Aru'aho Mahuro ëhuro bapataeto vaejëvo'ajëjo. Vavuohuro ëhi uevamu hejë'ëro ijönö gavode höjo Aru'ahohu ruvebiromo ë a hesi simanore gerejamu. ³⁴ Ëho nasi nunëro gavode höjo. Gavë'ëro naro jemë uevajëjo: Arue aho God-are Harihe höjo.

Iesuhu aevoromo ae uëvamu hesi ijore ijore jijihare jöhoje.

³⁵ Ëhi uëvë'ëro nérö John-ro röhu maho ë rueromo hesi ijorajoho niö'i jabu'o gemu mae namijadeje. ³⁶ Nami'i gavade Iesu rova'amu gagorovo ijorajo niö'ioho uëvadeje: Arueho gahëjo. God-are Sheep Harihoho iae jiajëjo. ³⁷ Ëhi uëvamu hegrovoo rueho jaburo John nugo'i Iesuare ijore va'areje. ³⁸ Iesuare ijore va'amu huro huotorovoromo gëvade ë ae niö'ioho hesi ijore rovamu gëgorovo uëvadeje: Jemë rabe naharujëjo. Rabe naharujëjamu jabisi huëro uavareje: Rabae ja dinö'e hijanue höjo. Röhu Rabae uavaroho ëho uaromo ë'areje: Röjähuijanue a börömohajo. ³⁹ Rabae ja dinö'e hijanue hö uavamu hegrovoo Iesuro uëvadeje: Rueromo gahëjo. Gahëjamu hegrovoo majae garobo'e bamamu hu'o va'oromo hu hijaje osaho gavareje. Garomo hu'o arijuvo vahiromamu va'areje.

⁴⁰ Ae niö'iohuro John-are jöho hejë'ëro Iesuare ijore rovare a gö hesi ihoho Andrew Simon Peter-are öho jiadeje. ⁴¹ Andrew-ro ma-burëro hesi öho Simon naho va'oromo birohoromo uavadeje: Böröme namiromo ajamui'iröhe aho noro birohë'e javuajëjo. Böröme namiromo ajamui'iröhe aho Greece huëhu huotovë'oho Kerisoje. ⁴² Böröme namiromo ajamui'iröhe aho birohë'e javuajëromo Simon hu'rae baeromo Iesu ga'iro rovadeje. Rovamu Iesuro hu garomo uavadeje: Ja Simon John-are harihe javajëjo. Jasi

ihoho Cephas jio'a'ajëjo. Hebrew huëhu Cephas huotovë'oho Greece huëho Peter-je. Ëiho hesi bëhoho munëje.

Iesuhu Philip'o Nathanael'o uëvamu hesi ijore ijore jirehare jöhoje.

43 Ëhi ë'ë'ëro nérö Iesuro uvadeje: Jaruvo na Galilee sa'are ajiomo'ejëjo. Ajiomo'ejö uvonugoromo ajiomadoho ajio Philip birohadeje. Philip birohoromo uavadeje: Nasi ijoro ijoro rovëjo. **44** Röhu Philip hu Bethsaida amo rajo ae jiadeje. Andrew'o Peter'o jabu'o ame gemuoho jëvadeje. **45** Ëhi'amu Philip-ro Nathanael naho va'oromo birohoromo uavadeje: Urimë'i Moses-ro hesi jögoru surire uövuade höjo: Ijonö a böröme rue'a'ajëjo. O jö God-aro baeromo majëhinövare aribövihuro jöe gemuoho jajivoromo uönövare höjo. Ërueröhego jajivoruomade aho iae no birohë'e javuajëjo. Hesi ihoho Iesu höjo. Hu Joseph-are harihe höjo. Hesi amo ihoho Nazareth höjo. **46** Nazareth höjamu Nathanael-ro uavadeje: Asë'e a maho ëhi jië'e amoroho bogo rue hesi höjo. Bogo rue hesi höjamu Philip-ro uavadeje: Ja'o ro gavëjo.

47 Ëhi'amu Iesuro gavade Nathanael rovamu gagorovo ae uëvadeje: Arueho gahëjo. Israel rajo a ma-maëro rovajëjo. Hesi uhuroho sareri'e jöho bogohöjo. **48** Ëhi uavamu Nathanael-ro uavadeje: Ja diehi'oromo na gevanue höjo. Gevanue höjamu Iesuro uavadeje: Jaehu ruejöro Philip-hu uavade hesi urimo ja meso gurutore hijamu gavode höjo. **49** Gavode höjamu Nathanael-ro uavadeje: Tisa ja God-are Harihe javajëjo. Ja böröme namiromo Israel rajo muebejavuanue aho javajëjo. **50** Muebejavuanue aho javajëjamu Iesuro uavadeje: Na uavode höjo: Ja meso gurutore hijamu gavode höjo. Ëmu harihu vaejode jöho uavamu hejë'ëro jero mae uehorovevanuëjo. Röhu u'emu mu masijo maho ga'amo'anuëjo. **51** Ëhi uanugoromo uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Jemë iae ga'a'arujëjo ö'idöho arorovo'i God-are A Ma naehu jiajire God-are anerahuro iojiomoromo ruvebi'i ari'iramu.

2

Iesuhu Cana amore hiromo masurovare sörö iromo bëhi'e mu börömo vaejade jöhoje.

1 Majae niö'i gemu hesi uhure iae masurovo'iröhe söröho Cana amore Galilee sa'are avohareje. Avohamu Iesuare vëmohuro ë hijadeje. **2** Iesu'o hesi ijorajoho jabu'o söröre ruejöro uëvë'ëro ë ro raromareje. **3** Raromoromo sörö'e aribövihuro wine jovoho ue'aho barënugoromo vëmohuro Iesu uavadeje: Wine jovoho barëjë'e höjo. **4** Barëjë'e höjamu uavadeje: Mamajo. Rabëni ajëmijöro uevanuëjo. Nasi maja börömoho bogo rovë'e höjo. **5** Bogo rovë'e höjamu hegورو vëmohuro mu ajëmijarue aribövihoo uëvadeje: Ëaehu diehi uëvamu hejë'oho ëhi ë'orëjo.

6 Röhu Jew rajëro God uehorovoromo jabsi sine inöme u'o'amarue jögoroho enövareje. Ëhuni jovo hevöe munëhu ubuvoromo avoho'amaroho aho'obëhe övo gö mine övo göre gemu ë momorö'øjadeje. Jovo bövi mae 80 o 120 litre gemu gemu oteho'amo'ego irijiomo'amonövadeje. **7** Ëhi jië'e jië'ëro Iesuro mu aribövihoo uëvadeje: Ëmunë hevöro jovo maho oteho'amigo irijiomo'amo'irajo. Ëhi uëvamu irijiomo'amo barëjareje. **8** Ëhi'amu uëvadeje: Jove gö ë hevöro vuoromo ujuoho va'oromo sörö muebejaje aho i'imamirëjo. I'imamirëjamu ujuoho va'oromo i'imamijareje. **9** I'imamamu rue sörö muebejaje ahuro i heromo hejadeje jovoho rihu'e jiamu ë jovo maho mami'e wine-rëjë'ëro jië'ëro. Röhu ë wine jovoho dinö'e jioromo ujuoho rovaroho bogo gal'i hesi jovo vuare mu aribövihuro gavareje. Amo hejade rihu'e jiamu hegoro i'o masuvade aho uvamu rovadeje. **10** Rovamu rue sörö muebejaje ahuro uavadeje: Ae aho'obëhe wine jovo mabëhoho urimo bahijëharue höjo. Bahijëhonugoromo aëro jovo

bövi mae ue'ahego ijonö jove ma-bisemu sisëho bahijëharue höjo. A'i jero wine jovo maho avoho runo'e bamane höjo aviajavejö'e i'iröhohuni.

¹¹ Iesuro Cana amore Galilee sa'are hiromo bëhi'e mu börömoho aevo'i éhi vaejadeje. Vaeromo éhuro hesi aji maho röjëhijamu gagorovo hesi ijorajoho jaburo hu mae uehorovareje.

¹² Éhi'amu Iesu o hesi vëmoho o ö ömo'ömoho o ijarajo ömo'ömoho ého jaburo Capernaum amore abuejareje. Abueromo é raromaroho majae gemu niö'i rabu'e barëjadeje.

Iesuhu God-are amo börömore ajiomoromo inömo imo'amarue aribövi rarovö'özjävade jöhoje.

¹³ God-hu Vörö Tugohade Sörö Jew rajehu ijarue majaho dunovadeje. Sörö majaho dunovamu Iesuro Jerusalem ajiomadeje. ¹⁴ Ajiomoromo God-are amo börömore va'oromo gavadeje a iorol'ioroho cow-ho Sheep-oho guaho va'ëne ugoho éhi imo'amo'i o a iorol'ioroho mu maratu bëhire raromoromo ijo bajoho ujuoho'i amo börömo hesi ijo bajoho mana i'imëmijamu. ¹⁵ Éhi gënugoromo ö'e ujuohoromo baduno'e ö'oho huadeje éhuro hisuebil'amoröhëni. Huonugoromo é aribövioho aho'obëhe God-are amore jioruomamu hisuebijëvoromo rarovö'özjävoro sheep-ohu'o cow-hu'o rarovö'öz'amadeje. Ijo bajo mu vaeruomaje aribövi jabesi mu maratuoho huo-tovö'özjähamu ijo bajoho rireromoromo arua anumiae va'adeje. ¹⁶ Guaho va'ëne ugo imoruomaje aribövioho uëvadeje: Ave inömo inömoho rori'o ujuoho va'ohëjo. Nadi aveho imohëjo. Nasi Vavu hesi amoho bogo bövi bise'o imarue amoho höjo. ¹⁷ Bogo bövi bise'o imarue amoho höjamu hegorovo Iesuare ijarajoho jaburo uehorovoromo uvareje: Huhu é mu vaejaje hesi bëhoho God-are surire jajivoromo uvë'e höjo: Vavuoho jasi osa hesi mu nimajohuro éhuro vënинö'e nasi dë vövöbajo'ere ravevajëjo.

¹⁸ Röhu Jew rajo a masijohuro gavare Iesu éhi'amu uavareje: Rabëni éhioho é'anuëjo. Bogo gavarue darugo'e muoho röjahuijego no garomo uvarëjo: God-ro uavë'ëro é'anuëjo. ¹⁹ È'anuëjamu Iesuro uëvadeje: Ave God-are amoho dadovorëjo. Dadovë'oho majae niö'i gemu hesi uhure naro röhu maho vae barë'iramu mae nami'a'ajëjo. Éhi jië'e darugo'e muohemu röjëhi'ejëjo. ²⁰ Röjëhi'ejëjamu Jew rajohuro uëvareje: Sarerivanüëjo. Ave amo vaebe rovaroho vadune aho'obëhe 46 barëjë'e höjo. Èhuni dadovë'oho röhu ja diehi'oromo majae niö'i gemu hesi uhuroho vae barë'iramu maho nami'a'ajëjo.

²¹ Jaburo uvareje: Nani God-are amo börömoho dadovo barëjego huro vae barë'i jövajëjo. Röhu bogo amo hesi jöho jövo'i hesi sino haho'ehu guomoromo röhu maho ri'öröhe jöho jövadeje. ²² Èhu'ëro jië'ëro ijonö Iesuhu guomoromo ri'özjädevare evare hesi ijarajoho jaburo uehorovoromo uvareje: Iesuro mami'e uönövade höjo: God-are amoho naro avoho vae'iramu nami'a'ajëromo evare Iesu ri'öl'iröhe jö God-are surire jajivare Iesuhu majëhijadoho ého mae uehorovareje.

Iesuhu ae aho'obëhe gö barëjaje jöhoje.

²³ God-hu Vörö Tugohade Sörö majare Iesuro Jerusalem amo börömore hijamu evare ae aho'obëhe gavare hu mu masije vaejamu gagorovo hesi örire mae uehorovoruomadeje. ²⁴ Mae uehorovamu Iesuro uvadeje: Èaribövioho ma-döëremu uehorovevaruëromo jabesi öriroho bogo ma uehorovëvadeje ae aho'obëhe mami'e gëvë'ëro jië'ëro. ²⁵ Iae hu ae aho'obëhe jabesi dë vövöbajo'oho gë barënövadeje. Èhu'ëro ae gö jabesi jö Iesuare örire majahi'iröhe bëhoho bogojiadeje.

¹ Iae Jew rajo a böröme gemuëro hijadeje hesi ihoho Nicodemus. Hu Pharisee ae jiadeje. ² Vahie gemu huro Iesu ga'i va'adeje. Va'oromo Iesu uavadeje: Tisa no ja garomo uvarue höjo: God-hu ramö'öjamu röjahui'i rovane ae javajëo. Rabëniajo. God a'oho bogo hi'ibejajo jaehu vaejanue ëhi jië'e mu masijo vaejë'oho bogo eni javuo'ibejajo. ³ Bogo eni javuo'ibejajamu Iesuro uavadeje: Ave jöho na jö mae ua'ië'ajëo. Ae mami'e rahadoho röhu maho bogo raho'amë'oho God-hu muebejaje öri ari'o garuomoröhoho bogo eni jioruomo'ajëo. ⁴ Bogo eni jioruomo'ajëjämu Nicodemus-ro uavadeje: Iae mae höjo röhu aho mavojiraejë'oho diehi'oromo röhu maho raho'amo'iröhoho eni jioruomo'ajëo. Vëmu jabiesi dëre vuonorö'ö rumo va'oromo suorovonövë'oho bogo eni höjo. ⁵ Bogo eni höjämu Iesuro uavadeje: Ave jöho na jö mae ua'ië'ajëo. Jovohu'o God-are Aru'ahohu'o bogo ajämijämu röhu maho rahë'oho God-are öri ari'ere val'iröhoho bogo eni jioruomo'ajëo. ⁶ Sino haho'o'e aëro sino haho'o'e harihoho baeruomo'i a'i God-are Aru'ahohuro iae aru'aho'e harihoho avoho'amaje höjo. ⁷ Na uavode höjo: Jemë mami'e rahëvadoho röhu maho rahëvë'oho éhuremu mae jëvo'ajë jöho hejanuoho nadi tiönëjo. ⁸ Buroho dinö'e dinö'e va'i nimë'oho hesi éma va'aje höjo. Ja he'a'anuëjo rovavo'iramu röhu bogo ga'a'anuëjo dinö'e jioromo rovajoho o dinö'e va'ajoho. God-are Aru'ahehu a rahu ajämämu röhu maho rahë'oho jabiesi öroho iae ëhi dadivavo'iramu bogo ga'a'anuëjo.

⁹ Bogo ga'a'anuëjämu Nicodemus-ro uavadeje: Röhu ëhi jië'e muoho diehi jio'a'ajëo. ¹⁰ Diehi jio'a'ajëjämu Iesuro uavadeje: Ja Israel rajo röjahuijanue a böröme javajëo. Röhu ja diehi'oromo ëhi jië'e muoho bogo gavanue höjo. ¹¹ Ave jöho na jö mae ua'ië'ajëo. Simane javuë'ero ë jöho no atarue höjo. Nunehu gavë'e jöho hu-ruoho majëhijarue höjo. Majëhijego jemëro bogo ejahuaruje höjo. ¹² Sa'a hesi mu jö majëhijodoho jemë bogo maho uehorovevaruje höjo. Éhuni ö'idö hesi mu jö majëhijë'oho jemë diehi'oromo mae uehorovevorëjo. ¹³ A ioro'ioroho bogo ö'idöroho ajio raromoruomade höjo. God-are A Maho ö'idöre jioromo ruvebijodoho naro gemuëro ëho hijode höjo. ¹⁴ Röhu urimë'i Moses-ro a rumo'e sa'are hiromo sigobu va'ëne inömoho ma-mabëhe avohoromo ijore bamoromo a jabiesi nunire banigojiomade höjo aëro ëho garomo mae raromonövoröhego. Sigobu va'ëne inömo banigojiomadëhi God-ro bamë'ero aëro ëhi hesi A Maho na a jabiesi nunire banigojiomevo'aruëjo ¹⁵ éhuro ae rahu na mae uehorovevë'oho i'e rahanovoromo mairo'ioremu maro raromo'iröhego.

¹⁶ Sa'ae dinö'e dinö'e God-ro dë vövöbajo'e aho'o uehorovavuadeje. Ue-horovavuoromo hesi Harihu gemu'oho bojamujadeje éhuro ae rahu Harihu mae uehorovë'ohuro éhuro bogo sisëroho va'i ma-iro'ioremu maro raromoröhego. ¹⁷ God-hu hesi Harihu sa'are nugö'öjäde hesi bëhoho bogo nosi sisëho garomo sisëroho bamavuo'i a'i ajamuiromo maro ramuo'iröhego éhuni nugö'öjädeje.

¹⁸ Ae rahu Harihu mae uehorovë'oho bogo sisëroho va'o hesije. O bogo ma uehorovë'oho mami'e sisënö bamë'eje ë hesi bëhoho hu God-are Harihu gemu'oho bogo ma uehorovë'ego. ¹⁹ A sisënö bamëvaje hesi öroho aviëhije. Ajohuro sa'are rovë'ejë. Rovë'e jiamu aëro ajoho bijönimo'i ramoramoho nimoruomadeje mu sisëmu vaejaruëro jië'ëro. ²⁰ Ae rahu mu sisë vaejë'oho ajoho garomo bijönimoromo bogo bëhiroho rovajeje hesi mu sisëho va'orahoro jiojöëni. ²¹ A'i ae rahu mu ma vaejë'ohuro aji bëhire rovajeje huhu God-are jö ejahoromo mu vaejajoho ëho samaro jioröhego.

John-hu Iesuare jö majëhijade jöhoje.

²² Ëhi'amu Iesu'o hesi ijorajo ömo'ömohu'o ëho jaburo Judea sa'are va'areje. Va'oromo huro jabu'o hiromo ae bapataeto vaejëvonövadeje. ²³ Bapataeto vaejëvo'i John-ro Aenon sa'are Salim amo bëhire hiromo hu'o bapataeto vaejëvonövadeje ë dirö'oho jove aho'obëhe jië'ëro. Bapataeto vae'ego ae aho'obëhe ë rueromo

vaenövareje ²⁴ ë hesi bëhoho John bogo guduamoromo savoji gagoroho ba'amë'ëro ijönö ba'amo'iröhego.

²⁵ John-ro bapataeto ëhi vaejëvamu hesi ijomajo ömo'ömohu'o Jew rajo ae gö'o jö aho'ahamirovoromo uarovareje: Jovehu sisë u'o'iröhe öroho ëhi ëhi höjo. ²⁶ Jöho ëhi aho'ahamirovoromo John-are ijomajohuro va'oromo John uavareje: Tisa Jordan jovo ioro'iorore ja'o hijamu jaehu hesi jö majahuijanoho ë ahuro jasi muoho vajio-hunö'e baeromo bapataeto vaejëvego jabu ae aho'obëhe hesirire va'oruomaje höjo. ²⁷ Va'oruomaje höjamu John-ro uëvadeje: Röhu aehu nosirire rueruomë'oho o muehu o rabehu rabehu rovë'oho bogo ëma rovego bae'i a'i God-ro bojamuijego baejarue höjo. ²⁸ Jemë mami'e hejarije höjo naro jemë uëvamu: Böröme namiromo ajëmi'irode aho bogo naehu jevajëjo. A'i God-ro na urimo remö'öjamu rovë'le jevajëjo ë ahuro ijore rueröhego. ²⁹ Ëa hesi jöho uhunö'e majëhi'ië'ajëjo. I'o masuröhe aho huro gemuëro vaboroho bae'a'ajëjo. O ë a hesi aemo'aemohuro namiromo mu'öjamiromo heröhe masuröhe aho jöe jövavamu hejë'oho nimoroho'ajëjo. Nimoroho'iröhëhi jemëhu uevaruje a hesi mu jöho heromo na nimorohevo avohajëjo. ³⁰ God-ro ëhi nimo'ego ë a hesi ihoho ajiomo'i nasi ihoho abuejajëjo.

Iesuhu ö'idöre jioromo ruvebijë'ëro jö börömo majahuijaje jöhoje.

³¹ John-hu majëhijadëhi iae ëhije. Döre jioromo ruvebijade ahuro ae aho'obëhe iosiramuiromo börömohoje. Bogo döre jioromo ruvebi'i a'i ma-sa'are rahëvare aribövioho jabumë ma-sa'aremu raromarue ariböviëro jëvë'ëro sa'a hesi jöhemu majahuijareje. O ö'idöre jioromo ruvebijade ahuro aho'obëhe iosiramuiromo hu börömohoje. ³² Börömoho jië'ëro garomo hejade jöho huro ae majëhijajeje. Majëhijego hesi jöho aho bogo ejaharueje. ³³ Röhu ae rahuro hesi jö ejahë'oho ëhuro uvarueje: Iae mae-ëjo God mae höjo. ³⁴ Ëhesi bëhoho God-hu nugö'öjäde ahuro God-are jöhuremu jövajeje. Rabëni hesi bëhoho God-ro hesi Aru'ahoho bojami avohego dë vövöbajo'e rarovahego jöho jövajeje. ³⁵ Vavuohuro Harihoho rajahijajeje. Rajahiromo bövie bise'e hesi övore bamë'eje. ³⁶ Ae rahu Harihu mae uehorovë'oho ma-ioro'ioremu maro hijajeje. O ae rahu Harihu bogo ejahë'oho bogo maroho hi'i God-ro hesi örire dë vörönimemu vörönimajeje.

4

Iesuhu Samaria rajo magonahohu'o jö jövadohoje.

¹ Iae Pharisee ariböviohuro hejareje aëro uvoruomamu: John rinëgoromo bapataeto vaejëvobe rovaje aho ma-jianovo'i Iesuhu rinëgoromo bapataeto vaejëvobe rovaje aho börömoho höjo. ² Ëhi hejareje röhu Iesu bogo hesi övoho bapataeto vaejëvo'i a'i hesi ijomajohu jaburo ë'areje. ³ Amo Iesuro hejade uvavamu: Huhu ë'aje muohuro John hesiroho iosiramijë'e jöho Pharisee ariböviohuro hejë'e hö uvavamu hegurovo Judea sa'aho vuonugo'i vuonorö'oromo Galilee sa'are ajiomo'i va'adeje. ⁴ Galilee ajiomo'irögöro Samaria örero va'adeje hesi muëro jië'ëro.

⁵ Va'oromo Samaria sa'are ajiomoromo amo ihe Sychar ë rovadeje. Röhu Sychar amo bëhire jiaje sa'aho urimë'i a mami ae Jacob-ro hesi harihoho Joseph bojamijadeje. Ësa'anö Iesu rovadeje. ⁶ Rueromo maka ririvanovë'iro öri ëgoböviro rovë'ëro u'uvamu heguro Jacob-mëhu jovëni umare gua bëhire hijadeje.

⁷⁻⁸ Hesi ijomajohu jabu ie imo'i amore va'ë'ëro hesi sivue hijadeje. Hijamu iae Samaria sa'a rajo magonahe gemuëro jove vuol'i rovadeje. Rovamu gagorovo Iesuro uavadeje: Jove vuol bojemego na ijöjo. ⁹ Jove bojemego na ijöjamu rue magonahohuro uavadeje: Ja Jew raje javol'i na Samaria rajo magonahe jevajëjo. Ëhu'oho rabëni jovo jöho ue gevanuëjo. Ëmagonahehu ëhi uavade hesi bëhoho Jew rajohuro uvoruomajeje:

Samaria rajo jabesi ano sabo'e hevöho enatuoho unoho ioho bogo i'ejarëjo. Jew rajehu ëhi uvoromo ömäruëhi Iesu bogo ëhioho ömë'ëro ëhu'ëro magonahohuro uavadeje: Rabëni jovo jöho ue gevanuejö. ¹⁰ Ue gevanuejamu hegorovo Iesuro uavadeje: God-hu a bojëmijaje suvuoroho jero bogo gavanuejö. O naehu jovo bojemijöro ua gavaje aho jero bogo gevanuejö. Ge'ibejanëjö ja ue ge'ibejanëjö naro a i'ovëvaje jovoho bojam'i'bejöjo iromo maro hi'iranego. ¹¹ Bojam'i'bejöjamu magonahohuro uavadeje: Iae mae höjo röhu jovo vuoromo bojem'i'iran hevöho bogojavajëjo. Röhu jovo vu'o'iran guaho ëgobövi mae jio abuejajëjo. Ëhi jië'oho ja diehi'oromo a i'ovëvaje jovoho vuo bojeminëjö. ¹² Nosi hije bövi mae Jacob-ro ave jovo vuarue guaho bojamijade höjo. Hu'o hesi harihu ömo'ömohu'o ëho jaburo ave guare rueromo jovoho vuoromo ue'ahë'i jabiesi mioho mio'amonövare höjo. Na jero Jacob iosiramiromo börömoho javajëromo ëhu'ëro jero a i'ovëvaje jovoho bojemi'i uevanuejö. ¹³ Uevanuejamu uavadeje: Ae rahu ave jovo ue'ahë'oho huë girihevö'iram röhu maho gö'o i'i nimonövo'aruëjö. ¹⁴ O naehu jovo mëmamu ue'ahë'oho huëho bogo girihevö'i ioro'iore gemu ma-maemu jioruomo'ajëjo. Ëhesi bëhoho naro jovoho bojemi'iram nasi jovo mahuro jabiesi dë vövöbajo'ere jovéro bubujivanovo rojomëvö'iram ma-ioro'iore gemu maro raromo'aruëjö. ¹⁵ Raromo'aruëjamu magonahohuro uvadeje: Mae jovo jöe jövajëromo uavadeje: Iae mae höjo. Ëhi jië'e jovoho bojemego na ijöjo. Iromo ijönöho huëho bogo girihevëgo aveho bogo rueromo jovoho vu'o'irode höjo.

¹⁶ Bogo vu'o'irode höjämu Iesuro uavadeje: Va'oromo jasi baruoho uaromo hu'irae baruenëjö. ¹⁷ Baruenëjamu rue magonahohuro uavadeje: Baru rumo'e jevajëjo. Baru rumo'e jevajëjämu uavadeje: Iae mae uevanuejö: Baru rumo'e jevajëjo. ¹⁸ Urimo baru masu nugobe rovanoho aho'obëhe övo gö mine höjo. Avevejö'e garomo hijanuoho ëho bogo jasi baruoho höjo. Ëhuni ja mae uevanuejö. ¹⁹ Mae uevanuejämu rue magonahohuro uavadeje: Iae na gavajoho ja jö God-aro baeromo majahuijanue ae javajëjo. ²⁰ Ëhuni ave jöho uevego na hejöjo. Nosi Samaria hijo miono'o ömo'ömohuro rue dahorure iojiomoromo God rajahibe rovë'e höjo. Röhu Jew rajoho jemëro uvaruje höjo: Jerusalem amohuremu rojomoromo God rajahinövorëjo. Di öri ari'oho maho höjo. ²¹ Maho höjämu uavadeje: Röhu ave nasi jöho mae uehorovëjo. Majae ijönöho aho bogo rue dahoruroho o Jerusalem amoroho Vavuoho rajahiruomo'ajëjo. ²² Samaria rajoho jemëhu rajahijaruje bëhoho bogo gavë'e ëma ë'aruje höjo. Röhu Jew rajo noehu rajahijaruho noro avoho garomo ë'arue höjo. Rabëni hesi bëhoho God-hu a manö babamëvö'iröhe muoho Jew rajo nosirire aevë'ëro jië'ëro ëhu'ëro noro öroho avoho garomo God rajahijarue höjo. ²³ Majae gö rue'ië'ajëjo. Röhu mami'e rovanovë'e höjo. Evare majare aehu uhohu'o God rajahijë'oho God-are Aru'ahoho baeromo Vavuoho avoho uehorovoromo ëhi rajahi'aruëjö. Vavuohuro iae nimajëjo ëhi jië'e aribövihuro hu rajahinövoröhego. ²⁴ God hu aru'ahe höjo. Ëhuni ae rahu God rajahijë'iroho hesi Aru'ahoho baeromo God avoho uehorovoromo rajahi'aruëjö. Öre gö bogohöjo. ²⁵ Bogohöjämu rue magonahohuro uavadeje: Iae na gavajëjo. Böröme namiromo ajamui'iröhe aho Keriso iae rue'a'ajëjo. Rueromo jöe aho'obëhe huruoho majahui barë'ajëjo. ²⁶ Majahui barë'ajëjämu Iesuro uavadeje: Jaehu uvanue aho iae na aviae jevajëjo ja'o jö jövajoho.

²⁷ Ëhi uavamu gavë'i Iesuare ijomajoho jaburo vuonorö'ö rovareje. Rue'i gavare Iesuro magonahö'o jöe jövamu gagorovo tiöjëvadeje. Tiöjëvamu röhu aho Iesu bogo uavareje: Ja rabe nagajëjo. O bogo uavareje: Ja rabëni hu'oho jöho jövanuejö. ²⁸ Ëhi'amu magonahohuro ri'örömo jovo'e hevöho ë nugo'i amëro va'adeje. Va'oromo ae üvädeje: ²⁹ Rueromo ae gemu gahëjo. Naehu bövi bise'o ömode jöho huro majehijamu hejë'e jevajëjo. Na ë aho böröme namiromo ajamui'iröhe aho höjo o rahuo

höjo. ³⁰ Ëhi uëvamu amoho vuonugo'i Iesu ga'i örire rueruomadeje.

³¹ Ëmagonahohuro ëhi ë'irögoro Iesuare ijomajehijamu jaburo ioho imë'ëro uavareje: Tisa ie ijëjo. ³² Ijëjamu Iesuro uëvadeje: Iae nasi ie jiajëjo. Röhu jemë bogo gavarujëjo.

³³ Bogo gavarujëjamu rueho jaburo uarovareje: Na aëro ioho ba ro bojamijare höjo. O dinö'e baejade höjo. ³⁴ Ëhi uarovamu Iesuro uëvadeje: Ëho na bogo i jöho uë'iro a'i Vavuehu sa'are remö'öromo nimaje jöho naro ejahoromo hulu bojemade muoho vae barëjego ëhuro inö'e da'uegaje höjo.

³⁵ Jemë'o uehorovohëjo. Jemë atoromo ëhi uvaruje höjo: Manaere ëhi niö'i ëhi niö'i mueberomo iruno'oho mavo'iramu evare gagovo'ejarëjo. Röhu aveho hehëjo. I'o mu'oho ruë numë uherihoromo gahëjo. Iruno'oho iae mavo'amë'e höjo gagovo'amo'iröhego. Ëhi uëvade jö hesi bëhoho bogo iruno'o jöho jio'i a'i Samaria raje ae aho'obëhe magonahohuro uëvë'ëro Iesu ga'i örire rueruomade jöhoje. ³⁶ Röhu uhu jö hesi vituoho majëhiromo uëvadeje: Gagovarue aribövihuro aviavejö'e jabiesi suvuoroho ujuohoromo aribövioho iruno'o va'ëne gagovëvaruëjo jaburo mairo'ioremu maro raromoröhego. Ëhu'ëro iruno'e bamarue aribövihuhu'o gagovarue aribövihuhu'o ma-gemuoro nimorohoruomo'ajëjo. ³⁷ Röhu ave jöhu'o atoromo uvarue höjo: A ioro'iorohuro iruno'oho bamego a ioro'iorohuro gagovarue höjo. Ëjöho iae mae höjo. ³⁸ Naro jemë rëmö'öjode höjo i'u'e mu bogo vaejarijire ë va'oromo magagovo'irarijego. Hesi a ioro'iorohuro i'u'e muoho ë vaejamu jemëro jabiesi mu vituoho baejë'ëro ae ma-gagovëvo'ië'arujëjo nasinö jëvojöro.

³⁹ Ëhi'amu Samaria sa'a rajo aribövie ë amore raromaruohuro hejare magonahoho uëvamu: Naehu bövi bise'o ömode jöho majehijamu hejë'e jevajë uëvamu hegorovo ae aho'obëhe Iesu mae uehorovareje. ⁴⁰ Mae uehorovoromo rueromo Iesu uavareje: Ro nosi amoro no'o hijëjo. Hijëjamu Iesuro va'oromo majae niö'i jabu'o hijadeje.

⁴¹ Hijamu urimo ae aho'o magonaho hesi jöho heromo mae uehorovë'ëro hejare Iesuro jöe majëhijamu hegorovo ae gö gö aho'obëhe mae uehorovareje. ⁴² Mae uehorovoromo magonahoho uavareje: Urimoho jasi jöho heromo Iesu mae uehorovare höjo. Jaruvoho bogo ëhunioho mae uehorovo'i a'i nosi hia'ëro hejare Iesuro jöe majahuijamu hejë'ëro ëhu'ëro noro mae garomo uvarue höjo: Iae mae-ëjo. Ëaho sa'ae dinö'e dinö'e raromarue aribövioho manö babamavuaje aho höjo.

Gavamen mu vaejaje a hesi harihu hesi sino Iesuhu ajamamu marëjade jöhoje.

⁴³ Ëhi uavamu Iesuro ë amore hiromo majae niö'i barëjamu gagorovo va'adeje. Va'oromo Galilee sa'are ajiomadeje. ⁴⁴ Urimë'i Iesuro ae majëhiromo uëvadeje: Jö God-aro baeromo majëhijarue aribövioho ëhi jië'e aribövioho nosi sa'a rajohuro bogo masijoho höromu maho uehorovavuoruomaje höjo. ⁴⁵ Röhu va'oromo Galilee sa'are rovamu gagorovo ë sa'a rajohuro hu rajahiuomadeje ë hesi bëhoho mami'e söröho i'i Jerusalem va'oromo gavare Iesuro darugo'e mu masijoho vaejamu gavë'ëro.

⁴⁶ Rajahijamu Iesuro Galilee sa'are hiromo röhu maho va'oromo Cana amore hörjadeje. Urimë'i huro ë amore hiromo jovo maho baeromo avohamu wine-rejadeje. Ëamore röhu maho rovadeje. Röhu gavamen mu vaejaje aëro ë sa'ae gemuore hijë'e jiadeje. Sa'ae gemuore Capernaum amore hi'i hesi harihoho guomo guome baeromo hu'o hijadeje. ⁴⁷ Hijamu vavuohuro hejade uvavamu: Iesuro Judea jioromo Galilee ro hijajë uvamu hegorovo aijo Cana höröromu Iesu uavadeje: Nasi harihoho guomeho'ië'ajëjo. Ëhuni na'o ruvebiromo anime Capernaum amoro ajamego mae jio'irajo. ⁴⁸ Mae jio'irajamu Iesuro uavadeje: Na jemë nasi darugo'e mu masijoho garomo mae uehorovevo'i ëhuni na bogo maho uehorovevaruje höjo. ⁴⁹ Uehorovevaruje höjamu rue vavuohuro uavadeje: Iae ëhi höjo röhu ruvebiromo ajamijëjo. Juel'i guomo'ië'ajëjo. ⁵⁰ Guomo'ië'ajëjamu Iesuro uavadeje: Va'ëjo.

Jasi harihoho iae i'ovoromo hi'ië'ajëjö. Hi'ië'ajëjämu hegorovo rue vavuohuro jöho mae uehorovoromo abuejadeje. ⁵¹ Abuejamu gagorovo hesi mu vaejaharue aribövihuro rueromo örire birohoromo uavareje: Jasi harihoho iae i'ovoromo hijajëjö. ⁵² Hijajëjämu uëvadeje: Maja raburo jue'i i'ovade höjo. I'ovade höjämu uavareje: Néri jeni'e majae huotorovamu gavë'i evare hesi sino dajo'e vörö'iraejadaho u'uhade höjo. ⁵³ U'uhade höjämu rue vavuohuro uehorovoromo uvadeje: O majae ëhi gemuoho jiamu gavë'i Iesuro uevade höjo: Jasi harihoho iae i'ovoromo hi'ië'ajëromo hu'o hesi ö mueno'e aho'obëhe jabu'o mae uehorovareje.

⁵⁴ Röhu urimë'i Iesuro Judea sa'are jioromo Galilee rueromo evare bëhi'e mu börömo gö vaejadaho avevejö'e jö jövamu a börömo hesi harihu i'ovadaho ëho bëhi'e mu göho jiadeje.

5

Iesuhu jovo riröre va'oromo a hesi sino ajamamu marëjade jöhoje.

¹ Ëhi'amu Jew rajehu God uehorovoromo sörö ijarue majaho gemu rovadeje. Sörö majaho rovamu Iesuro Jerusalem ajiomadeje. ² Röhu Jerusalem amo börömo oje gemu hesi ihoho Sheep Ojohoje. Ëjojo hesi bëhire jovo e'ue gemu ruhijë'eje. Ëjovo hesi ihoho Hebrew huëhu uvaruoho Bethzatha-je. Röhu ë jovo hesi ruhëhi numëhi ionire ionire ririre javu ëge övo gö mine jio'ame. Javuoho bogo iromë'e ma-döhemu vaeromo ëhi ma-gagemu nugo'amë'ejö ë raromonövoröhëni. ³ Ëjavuore guomo guomo'e ae aho'obëhe raromonövareje. Nuni sisë'e höru sisë'e övo höru'o tövë'e ëhi jië'e aribövihoo ë raromoromo [muebejareje jovoho avadu'avaduvoröhego. ⁴ Ëhesi bëhoho Badare anerae gemuëro majae gö gö ë jovore abueromo jovoho huotohuotovo'ego avadu'avaduvonövadeje. Avadu'avaduvo'ego guomo guomo'e aribövihoo di aho urimo jovore abuejadaho marënövadeje.]

⁵ Iae ae gemuëro ë raromadeje. Guomo guomo maminö gö'e baeromo ëhi jiobe rovadaho vadune aho'obëhe 38 barëjë'e jiadeje. ⁶ Ëraromamu Iesuro hu gavadeje. Garomo uvadeje: Ëaho guomo guomo baejadaho majae ëgobövie barëjë'e höromo uavadeje: Na ja marëjavojöro nagajëjö. ⁷ Marëjavojöro nagajëjämu rue guomo guomo'e ahuro uavadeje: Na aemo'aeme bogojevë'ëro jovo avadu'avaduvë'iroho bogo baejevoromo jovoroho ba'amevarue höjo. O na jovore abue'ië'iroho ae göëro na iosiremiromo urimo abuejaje höjo. ⁸ Urimo abuejaje höjämu uavadeje: Ri'ö namiromo raromanue suhoho banigojiomoromo baeromo juvëjo. ⁹ Juvëjämu ë aho ma-burëro marëjadeje. Marëjämu hesi suhoho banigojiomoromo baeromo juvo va'adeje.

Ëhi ë'adeje röhu ë majaho Jew rajehu mu bogo vae'i nuharue majaho jiadeje. ¹⁰ Nuharue majaho jiamu gagorovo Jew rajo a masijohuro gavare ë ahuro suhoho bava'amu gagorovo uavareje: Jaruvo nosi nuho majae höjo. Ëhuni ja suhi baeromo juvanuoho ëho jero nosi jögoroho ahanüëjo. ¹¹ Ahanüëjämu uëvadeje: Röhu ajemamu marëjevade ahuro uevade höjo: Jasi suhoho banigojiomoromo baeromo juvë uevadouni ëhuni baeromo juvajëjö. ¹² Baeromo juvajëjämu uavareje: Raro ëhioho uavade höjo. ¹³ Ëhi uavamu röhu dadivamu bogo uëvadeje rabëni ae aho'obëhe jovo riröre tagavamu Iesuro ajamiromo va'ë'ëro jië'ëro.

¹⁴ Ëhi ë'ë'ëro Iesuro God-are amo börömore va'oromo ë aho birohoromo uavadeje: Hejëjo. Iae mami'e marëjavë'e jiaje ijoho nadi mu sisëho vaenëjo. Urimo huë vavaene ma-bisemu baejanoho röhu ijönöho börömo bëhe bae'a'anuëjo. ¹⁵ Ëhi uavamu hegorovo rue ahuro va'oromo Jew rajo a masijohuro uëvadeje: Ajemamu marëjevade aho Iesu höjo. ¹⁶ Iesu hö uëvamu hegorovo Jew rajo a masijohuro uvareje: Iesuro ë

muoho nuho majaro ömade hö uvoromo dë vörönimoromo aevoromo Iesu huë vavaene bojami'i arijareje.

¹⁷ Huë vavaene bojami'i arijamu Iesuro uëvadeje: Nasi Vavuoho bogo nuho'i a'i ma-muemu vaemu vaejego na'o éhi ë'aje höjo. ¹⁸ Éhi uëvamu hegorovo rue a masijohuro uvareje: Nuho maja hesi jögoroho ahë'e höjo. Röhu göho hu uvajëjo: God nasi Vavu mae höjo. Ëhu'ëro hu uvoromo ë'ajëjo: Na God'o gemuoho jevajëjo. Éhi uvoromo éhuni jaburo uehore aho'o ma-gemu baeromo uvareje: Iaho ano'ejarëjo.

God-are Harihehu God-are darugo baeromo mu vaejaje jö Iesuhu jövadohoje.

¹⁹ Éhi uvamu Iesuro jöe majëhiromo uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. God-are Harihu naehu nasi sivu mu vae'irodoho bogo eni jevajëjo. A'i Apohu vaejego gavaje muohemu vaejaje höjo. Apohu vaejajëhi Harihoho naro éhi gemuoho vaejaje höjo. ²⁰ Ëhesi bëhoho Aporo Harihoho na uehorovevoromo hahu mu bövi bise'o vaejajoho ého röjehijaje höjo. Röhu é mu röjehijajoho u'emu iosiramiromo masijo maho röjehi'a'ajëjo naro vaejego jemëro garomo tiöromo uvo'irarijego: Mabëhe ë'ajëjo. ²¹ Vavuehu vuovë'e aribövi ajëmijego i'ovaruëhi éhi Harihoho na'o vuovë'e ae rahu ajëmi'i negë'oho ajëmego i'ovarue höjo. ²² Vavuohuro aho bogo mevoromo gëvaje höjo mae o sisë jio'amego a'i mevoromo mae o sisë jëvego gë'irode muoho Vavuohuro Harihu nasi övore bambo barëjë'e höjo naro é muoho vae'irodego. ²³ Naro vaejego ae aho'obëhe Vavu rajahijaruëhi Harihoho na'o éhi rajehiruomoröhego. Ae rahu Harihoho bogo rajehijë'oho éhuro Vavue remö'öjadolu'o bogo rajahijarue höjo.

²⁴ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ae rahu nasi jö heromo sa'are remö'öjade aho mae uehorovë'oho ma-ioro'ioremu mae raromo'iröhe örire jijihoruomaje höjo. Mae raromo'iröhe örire jijihobe va'ojuvu mevoromo gë'irode majaho rue'iramu God-are i'uoho bogo baeruomo'ajëjo vuovo örire jijiharoho mami'e vuonugo'i i'ovo örire jijiharuëro jië'ëro. ²⁵ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Majaho rue'a'ajëjo. Röhu mami'e rovanovë'e höjo. Evare majare vuovë'e aribövie göëro göëro he'a'aruëjo God-are Harihoho naro uvavo'iramu. Ae rahu Harihu naehu uvamu hejë'oho vuovo örire jijiharuoho vuonugo'i i'ovo örire jijiho'aruëjo. ²⁶ Vavuehu ae uëvego i'ovaruëhi huro na ajemijë'ëro Harihoho na'o éhi uëvego i'ovarue höjo. ²⁷ Vavuohuro éhi ajemiromo röhu jöho bojemijade höjo naro ae mevëvoromo gë'irodego mae o sisë jëvego rabëni na hesi A Maho jevë'ego. ²⁸ Ëjö hejarujoho nadi tiörëjo. Majaho rue'iramu evare ae aho'obëhe hure raromaruohuro heröhe naro uvavo'iramu ²⁹ hegorovo hure jioromo suorovoruomo'ajëjo. Suorovoromo mu ma vaejare aribövioxhuro ri'öromo mai-oro'ioremu maro raromo'irögoro mu sisë vaejare aribövioxhuro ri'öromo naro mevëvo gëromo i'ue mana bojëmi'iramu sisëro va'oruomo'ajëjo.

Rabe rabe garomo heromo éhuni uvo'ëjo: Iesu mae höjo. Ëhesi jöhoje.

³⁰ Naehu nasi sivu mu vae'irodoho bogo eni jevajëjo. Vavuehu uevego hejajëhi na éhi mevëvoromo gëvaje höjo ae mae o sisë jëvego. Bogo éma mevëvo'i a'i mae mevëvoromo gëvaje höjo rabëni hesi bëhoho nasi nimajoho bogo uehorovo'irögoro a'i sa'are na remö'öjade aehu nimajoho uehorovajëro jië'ëro. Iae éhuni avoho mevëvoromo gëvaje höjo.

³¹ Naro nasi sivue nasi jöho huruoho majëhijego he'ibejarijëjo nani aëro uvo'ibejarijëjo: Sarere höjo. ³² Röhu bogo nasi sivuoho jövo'i ae gö na ömego gevajohuro jövo ajemiromo uëvaje höjo: Nörö jö mae jövaje höjo. Iae na gavajoho é aho hu jö maemu jövaje höjo nasi Vavuohuro jië'ëro. ³³ Mami'e jemëro jemesi ae rëmö'öjamu John-are örire va'are höjo. Va'oromo hejare höjo huro jö ma hesi jöho mae majëhijamu. ³⁴ Ëhesi bëhoho nasi jöho majëhijade höjo. Na éhi uëvaje hesi bëhoho bogo aëro nasi jöho ajemiromo majëhijöro nego'ego uëvajëjo. A'i éhi

uëvaje hesi bëhoho jemëro ejehoromo bogo sisëroho va'i maro va'irarijego ëhuni uëvajëjo. ³⁵ Röhu John-ro irehu höduvoromo ajivavuajëhi huro ëhi ajivëvonövade höjo. Ëhi'amu majae ma-bunemu nimarije höjo hesi ajire raromogoro nimoroho'irovo. ³⁶ John-hu nasi jö majëhijamu hejarijoho iae mae höjo röhu ëho ma-jianovo'i Vavuehu bojemego vae'amaje muoho ëho masijoho höjo. Ëho garomo uvo'ibejarijëjo: Iae mae-ëjo. Vavuhuro nörö nugöl'öjamu rovë'e höjo. ³⁷ Röhu Vavue na sa'are remö'öjade ahuro hu'o ajemiromo nasi jöho majëhijë'e höjo. Hesi huëho jemë bogo heromo nu ano'oho bogo gavë'e jëvajëjo. ³⁸ Hesi jöho jemesi dë vövöbajo'ero bogo'e höjo rabëni hahu remö'öjamu rovode aho na bogo ma uehorovevarujëro jëvë'ëro. ³⁹ Röhu jemëro uehorovoromo uvaruje höjo: God-are surire jö adahë'oho noehu ma-iorno'ioremu mae raromo'iröhe öroho biroho'ejarëromo è hesi öroho nahol'irögoro suroho adaho avoharuje höjo. Röhu nasi jöho jemëhu adaharuje surire iae è jajivë'e höjo. ⁴⁰ Nasi jöe è surire jajivare höjo röhu jemëhu è jö eromo nasirire rueromo ëhuro mae raromo'irarijoho bijönimaruje höjo.

⁴¹ Ma-aehu nasi iho döre bameho'irarijoho ëho na bogo uehorovoromo jövajëjo. ⁴² Röhu jemesi dëho iae na gëvajëjo. God-are öriroho jemesi dë vövöbajo'ero bogo uehorovaruje höjo. ⁴³ Naro nasi Vavu hesi ihore rovode höjo. Röhu jemëro bogo ejeharuje höjo. Ae göehu hesi èma rovë'oho èma ejëho'arujëjo. ⁴⁴ Jemë nimarujëjo jemesi ariböviëro jemesi ihoho döro bamëhojöro. A'i God gemu eni jië'e aehu jemesi iho döre bamëhoröhe è hesi öroho bogo nahoh gavaruje höjo. Bogo nahoh gavë'oho jemë diehi'oromo na mae uehorovevorëjo. ⁴⁵ Röhu nadi uvorëjo: Nöröro hesi Vavu hesi öriri nosi jö sisëho huruoho majahi'ajëjo. Na bogo èhioho è'ejëjo. A'iro Moses-ro jemesi jö sisëho huruoho majahi'ajëjo. Jemë uvaruje höjo: Moses-ro ajamui'iramu mae raromo'ejarë uvaruje höjo röhu hesi jöho bogo ejeharuje höjo. Ëhuni huro huruoho majahi'ajëjo. ⁴⁶ Ëhesi bëhoho jemëro Moses-are jöho ejaho'ibejarijëjo nasi jöhu'o ejeho'ibejarijëjo. Huro nasi jöho jajivë'ego ëhuni uëvajëjo. ⁴⁷ Röhu hahu jajivo'amade jö bogo ejeharujojohu jemë diehi'oromo nasi jöho ejehorëjo.

6

Iesuhu ae aho'obëhe 5,000 da'uojëhade jöhoje.

¹ Ëhi'onugoromo Iesumëro boat-re ajio raromoromo Galilee e'u döre e'u hesi iho göho Tiberias e'u ioni göre è va'areje. ² Va'amu ae aho'obëhe mae Iesuro darugo'e muoho vaeromo guomo guomo'e ae ajëmamu mami'e gavë'ëro Iesu ijore rihiromoruomadeje. ³ Amo Iesuro hesi ijomrajao ömo'ömoho söjëvo ujuohoromo dahorure ajiomoromo jabu'o è hijadeje. ⁴ Èmajaho God-hu Vörö Tugohade Majaho Jew rajo jabisi sörö majaho dunovadeje. ⁵ Evare majare Iesuro dahorure hiromo uheriho'i gavadeje ae aho'obëhe ijore rojomoruomamu. Rojomamu gëgorovo Philip uavadeje: No dinö'e ioho imoromo è aribövioho aho'o da'uojëho'ejarëjo. ⁶ Hu mami'e gavadeje rabe è'iröhoho. Röhu huro Philip uavadeje he'i Philip-ro diehi uavego. ⁷ Amo ëhi ua gavamu Philip-ro uavadeje: Monie aho'obëhe 200 kina röhu döre gö'o bu'öromo ie imoromo i'imëmi'ibejarëjo ae aho'o jië'ëro ma-bisemu bisemu ue'ahoruomo'ibejajo. ⁸ Ëhi uavamu Iesuare ijomraje ae gö hesi ihoho Andrew Simon Peter-are öhuro uavadeje: ⁹ Aharihe gemu iae höjo. Hu ie aho'obëhe 5 visue niö'i ëhi jiajëjo. Röhu ja'o uehorovëjo ëho bogo eni höjo ae aho'obëhe jië'ëro. ¹⁰ Ëhi uavamu hegörövo Iesuro hesi aribövioho uëvadeje: Ae aho'obëhe uëvego sa'are raromarëjo. Röhu è dirö'oho ma-garasiemu jië'e jiadeje. Ëhi'amu ae aho'obëhe 5,000 rabu'e è raromareje. ¹¹ Raromamu Iesuro è aharihehu ujuohoromo rovade ioho ujuohoromo God mae uaromo raromarue aribövioho i'imëmadeje. Ëhi'oromo visuohu'o ujuohoromo ëhi gemuoho è'adeje. Ëhi'amu è

aribövihuro dimino'e i'l'i nimarëhi ëhi ue'ahareje. ¹² Ue'ahoromo da'uëgamu gagorovo Iesuro hesi ijomaro ömo'ömohu uëvadeje: I vitu vituoho gagovorego bogo mae bogo mu'u'irajo. ¹³ Ëhi uëvamu ie aho'obëhe 5 ue'ahare ë hesi vitu vituoho gagovoromo esöe aho'obëhe 12 irijiomo'amareje.

¹⁴ Irijiomo'amamu Iesuhu bëhi'e mu börömo vaejadaho ae aho'obëhe garomo uarovareje: No muebejarue höjo jö God-aro baeromo majahuijaje a börömohuro sa'are rueröhego. Ëaho jiajëjo. ¹⁵ Ëhi uvoromo rueromo Iesu éma guduamoromo ua'irögöro ë'areje: Jero nosi börömohu jionëjo. Ëhi é'ia'amu gëgorovo Iesuro va'adeje. Va'oromo dahorure vuonorö'ö ajiomoromo hesi sivue hijadeje.

Iesuhu e'u döre hörehu va'ade jöhoje.

¹⁶ Majae beva'ia'amu Iesuare ijomaro ömo'ömohu e'u riröre abuejareje. ¹⁷ Abueromo boat-re aijo raromoromo Capernaum amore va'i jovo döre va'areje. Va'amu vahiromëvadeje. Röhu Iesu evaroho jubesiriroho bogo rovë'e jiadeje. ¹⁸ Bogo rovamu gavareje buru börömohu rue'ego jovoho hasajamu. ¹⁹ Jovoho hasajamu jovo döre huo'öbe va'aroho 5 o 6 kilometre émino'e va'aroho va'ihö gavare Iesuro jovo döre juvobe jubesi bëhire rovamu gagorovo juhuonivareje. ²⁰ Juhuonivamu uëvadeje: Na jevajëjo. Nadi juhuonivohëjo. ²¹ Nadi juhuonivohëjamu hegörövo jaburo nimareje Iesuro boat gagore rojomojöro. Ëhi'oromo dinö'e va'i nimarire ë ma-burëro va'areje.

Ae aho'obëhe Iesu biroho'i nahoruomade jöhoje.

²² Iesu'o hesi ijomaro ömo'ömohu'o ëhi jovo ioni gönö va'i a'i i'o visu'o ue'ahare aribövie aho'obëhe mae jovo ioni gönö ëhi raromareje. Raromë'ero nérö gavareje Iesu bogojiamu. Bogojiamu uvoromadeje: Néröho boat gemuëro ave jovo riröroho nami'i boat gö gö bogojiohijajo. Röhu Iesu ë boat-roho bogo va'i hesi ijomarohuremu va'oruomade höjo. ²³ Ëhi uvoromo gavareje boat gö gö Tiberias amore jioromo rueromo Bada Iesuhu Vavu mae uavamu i ue'aharinö ë ro riravamu. ²⁴ Boat gö gö ro riravamu gagorovo gavare Iesu'o hesi ijomaro ömo'ömohu'o bogojëvamu gëgorovo arue boat göre göre iojiomoromo Iesu nahoi'rögöro Capernaum amore va'oruomadeje.

Iesu i va'ëne jië'ëro i'ovavuo'iröhe jö Iesuhu jövadahoje.

²⁵ Va'aroho jovo ioni gönö va'o baboro beromo Iesu birohoruomadeje. Birohoromo uaruomadeje: Tisa ja divare aveho rovane höjo. ²⁶ Divare aveho rovane höjamu hegörövo uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Jemëhu na nahevaruje hesi bëhoho jemë bogo uehorovoromo uvarije höjo: Nöröro bëhi'e mu masijoho röjahuijë'e hö uvoromo éhunioho nahevo'i a'i jemë ie aho'obëhe ue'ahamu da'uëgadohni éhuni nahevarujëjo. ²⁷ Röhu muduroho'iröhe iénioho nadi muoho vae'i a'i jiemu jioröhe iohuremu uehorovoromo muoho vaerego éhuro ma-ioro'ioremu maro raromo'irarije höjo. Ëioho God-are A Maho naro suvuorëmi'ejöjo rabëni God Vavuohuro a nuniro uevë'ego: Jasi muoho mae höjo. ²⁸ Ëhi uëvamu uaruomadeje: Ëhi jië'oho no diehi jië'e muoho vaeromo éhuro God-hu nimaje muoho vae'amo'ejarëjo. ²⁹ Vae'ejarëjamu uëvadeje: God-hu nimaje mu vae'irarijoho aviëhi höjo huhu sa'are remö'öjade aho na jemëhu mae uehorovevo'irarijoho. Iae ëhi é'orëjo. ³⁰ Ëhi é'orëjamu uaruomadeje: Röhu ja'o ja mu rabe vaenëjo. Diehi jië'e darugo'e muoho ömo'iramu no garomo mae uehorovo'ejarëjo ³¹ Iae urimë'i nosi hijo miono'ohuro darugo'e muoho iae gavare höjo. A rumo'e salare raromo jijiharevare evare bogo ijarue i mabëhi hesi ihe manna ue'ahoruomade höjo. God-are surire uvë'e höjo: Ö'idöre jioromo ruvebijade iohu huro i'imëmade höjo jaburo ue'ahoröhego. ³² Ëhi uavamu Iesuro uëvadeje: Iae jemë uevarujëjo: Ö'idöre jioromo ruvebijade iohu Moses-ro nosi hijo miono'ohu i'imëmade höjo ue'ahoröhego. Röhu aveho na jö mae uëvajëjo. Ëjö hesi bëhoho

avoho uehorovoromo uvorëjo: Bogo Moses-hu mami'e bojëmade jöho jio'i a'i nöruare Vavuehu avevejö'e ö'idöre i ma bojamuijaje jöho höjo. ³³ God-hu bojëmajje iohuro ö'idöre jioromo ruvebiromo birire bojëmego sa'ae dinö'e dinö'e i'ovoromo maro raromarue höjo.

³⁴ Maro raromarue höjamu uvareje: I ma hesi jöho jövajëromo uavareje: No naguajëjo jero majae ähi ë ioho bojamuinövo'iranego. ³⁵ Ähi uavamu uëvadeje: Röhu ë i hesi bëhoho na i'ovëvajoho jevajëjo. Ae rahu nasinö rovë'oho ijoho bogo hömo'ajëjo. Mae uehorovevë'oho ijoho bogo huëho giriho'a'ajëjo. ³⁶ Röhu na mami'e uëvode höjo: Jemë na gevë'e jëvajëjo röhu bogo ma uehorovevaruje höjo. ³⁷ Nasi Vavuehu ae rahu bojemijë'oho ë aribövihuro nasi örire rueruomaje höjo. Ae rahu nasi örire rovë'oho na bogo mae bogo uë'ejöjo: Rori'o va'ohëjo ³⁸ rabëni naehu ö'idöre jioromo ruvebijode hesi bëhoho bogo nasi nimaje muoho ömo'i a'i sa'are na remö'öjäde aehu nimajohemu ömo'irodëni rovë'ëro. ³⁹ Hu nimajëjo huhu bojemade aribövihuro na bogo ae gemu vadu'oho boremi'öli a'i muebejëvojuvo ijo tugohol'i majare naro ajëmego vuovoromo ri'örüuromoröhego. ⁴⁰ Nasi Vavuohuro aveho nimaje höjo ae rahu Harihu na geromo mae uehorovevë'oho ma-ioro'ioremu maro raromoruomoröhego. Äribövihuro ijo tugohol'i majare naro i'ovëvo'iramu jabumë ri'örüuromaromo'aruëjo.

⁴¹ Röhu Iesuhu ö'idöre jioromo inö'e rueromo a i'ovëvaje jöho ähi majëhijamu hegorovo Jew rajo aribövihuro dë vörönëgamu jöe sisë'i atoruomadeje. ⁴² Jöe sisë'i atoromo uarovareje: Ave iaho Joseph-are harihe höjo. Hesi vëmu vavu'oho iae no gëvärue höjo. Röhu hu rabëni uvajëjo: Na ö'idöre jioromo ruvebijë'e jevajëjo. ⁴³ Ähi uarovamu uëvadeje: Nadi nasi jöho sisë'ioho atohëjo. ⁴⁴ Aho bogo jabisi äma rueromo na'oho raromo'i a'i nasi Vavue sa'are remö'öjadohuro rinëgamu ehuro nasirire rueruomë'oho eni jëvaje höjo. A ioro'ioroho bogajo. Rovë'oho naro ijo tugohol'i majare i'ovëvo'iramu vuovoromo ri'örüuomo'ajëjo. ⁴⁵ Mami'e jö God-aro baeromo majëhinövare aribövihuro jajivoromo uvare höjo: God-ro ae aho'obëhe röjëhi'iramu hesi jöho heruomo'ajëjo. Ähi jajivë'e höjo. Röhu Vavuehu hesi jö röjëhijamu ae rahu heromo ejahë'oho nasi örire rueruomaje höjo. ⁴⁶ Ähi höjo röhu aho Vavuohu bogo gavë'e höjo. God-arire jioromo ruvebijode aho naremuëremu Vavuohu gavë'e jevajëjo. ⁴⁷ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ae rahu mae uehorovevë'oho mami'e aevë'ëro ma-ioro'ioremu maro raromarue höjo. ⁴⁸ A i'ovëvaje ioho na jevajëjo. ⁴⁹ Jemesi hijo miono'ohuro a rumo'e sa'are raromo jijihoromo bogo ijarue i mabëhi hesi ihe manna inövare höjo. Inövare höjo röhu vuovëvade höjo. ⁵⁰ A'i ö'idöre jioromo ruvebijaje ioho ae rahu ijë'oho ehuro bogo vuovëvo'ajëjo. ⁵¹ Ö'idöre jioromo ruvebijë'ëro a i'ovëvaje ioho na jevajëjo. Ae rahu ë i ijë'oho ma-ioro'ioremu maro raromo'arujëjo. Naehu bojëmi'irode ioho äho nasi sine höjo. Ähesi bëhoho nasi sinoho bojamirovo'ejëjo sa'ae aho'obëhe vuovëvadoho i'ovoromo mae raromo'irarijego.

⁵² Ähi majëhijamu hegorovo Jew rajohuro dë vörönëgamu jö aho'ahamirovoromo uarovareje: Äho diehi hesi sinoho bojamui'iramu i'ejarëjo. ⁵³ I'ejarëjamu uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. God-are A Ma nasi sinohu'o köhu'o bogo ijë'oho darugoho bogo bae'i vuovëvo'ajëjo. ⁵⁴ Ae rahu nasi sino kö ijë'oho ma-ioro'ioremu maro raromarue höjo. Raromojuvo ijo tugohol'i majare i'ovëvo'iramri'öl'a'aruëjo. ⁵⁵ Ähesi bëhoho nasi sinoho iae i mae jio'i nasi köho iae jovo mae jië'ëro ähu'ëro ijë'oho mae raromo'arüejo. ⁵⁶ Ae rahu nasi sinohu'o köhu'o ijë'oho na'o gemu mae jio'i na jabu'o gemu mae jevaje höjo. ⁵⁷ Vavue daruge eni jië'ëro hijajohuro na sa'are remö'öjäde höjo. Remö'öjë'ëro darugoho bojemijego na hijaje höjo. Naehu hesi darugo baeromo hijajëhi ae rahu na ijevë'oho nasi darugoho ähi baeromo raromo'arüejo. ⁵⁸ Ähu'ëro jië'ëro ö'idöre jioromo ruvebijade i hesi jöho na majëhijë'e jevajëjo. Jemesi

hijo miono'e jabis i mabëhe ue'ahare höjo röhu vuovëvade höjo. O naehu uëvaje iohu bogo īhioho jio'i ae rahu ijë'oho bogo vuovëvo'i ma-iorno'ioremu maro raromo'aruëjo. Ahia mino'ëjo. ⁵⁹ Iesuhu Capernaum hiromo God rajahijarue osare jö röjëhijadevare evare hu ë jöho majëhijadeje.

Iesuhu jövaje jö baejë'oho ého darugo baejarue ë hesi jöhoje.

⁶⁰ Ëhi majëhijamu hegorovo Iesuare ijore ijore jijiharue a iorno'ioroho ae aho'obëhe uarovareje: Ëhi jië'e jöho i'u ma'e höjo. Nomë diehi'oromo bae'ejarëjo. ⁶¹ Bae'ejarëjamu Iesuro hesi simanore garomo uvadeje: Nasi ijore ijore jijiharue aribövihuro nasi jöho bijönimoromo sisë'i ataruëromo uëvadeje: Naehu ö'idöre jioromo ruvebijode jö hejarijoho jemë diehi uehorovarujëjo. Na jemë négajëjo na'o jijiharujoho vuonugo'i. ⁶² Röhu jemë gevë'oho God-are A Ma naehu urimo hijodire sionëro ajiomamu gevë'oho jemë diehi uehorovorëjo. ⁶³ Hesi God-are Aru'ahohuro darugoho bojëmi'iramu i'ovoromo mae raromo'arujëjo. Jemesi sino hesi biriroho baeromo arijo'arije ajamirovo'ië'iroho bogo eni jëvo'ajëjo. Röhu naehu jövaje jö ejahë'ohuro ëhuro Aru'aho daruge baeromo i'ovoromo mae raromo'arujëjo. ⁶⁴ Röhu a iorno'ioroho jemëro bogo ma uehorovevaruje höjo. Ëhi uëvade hesi bëhoho mami'e hulu urimo ijorajo gagovëvade majare aevoromo gëromo uvobe rovadeje: Ëaribövihoo bogo ma uehorovevo'iröhoho höjo. O ë aho a hiruëmiromo na baejevoromo jabisi övore bojëmi'iröhoho höjo. Ëhi gëromo uvobe rovë'ëro ëhu'ëro uëvadeje: A iorno'ioroho jemëro bogo ma uehorovevaruje höjo. ⁶⁵ Röhu hesi jö viture uëvadeje: A iorno'ioroho jemëro bogo ma uehorovevaruje höjo. Ëhuni uëvode höjo: Aho nasi öriroho bogo ëma rueruomaje höjo bogo eni jëvë'ëro. Ma-Vavuehu uëvë'ohuremu rueruomaje höjo.

⁶⁶ Ëhi uëvamu hegorovo Iesuare ijore ijore jijiharue aribövi iorno'ioroho ae aho'obëhe hu nugo va'oruomadeje ijonöho hu'oho bogo gemuoroho jijihoruomoröhëni. ⁶⁷ Va'amu gëgorovo Iesuro gëvade hesi ijoraje 12-ho Ëhi raromamu gëgorovo uëvadeje: Röhu jemëjo. Na jemë'o na remo va'orëjo. ⁶⁸ Remo va'orëjamu Simon Peter-ro uavadeje: Bada no rahuare öriri val'ojöräjo. Jero jöho jövego ëhuro no darugoho baeromo ma-iorno'ioremu maro raromarue höjo. ⁶⁹ Iae no garomo mae uehorovoromo uvarue höjo: God-hu baejavade A Mahuremu ja javajëjo. ⁷⁰ Ja javajëjamu Iesuro uëvadeje: Jemë'o uehorovohëjo. Naro jemë ae aho'obëhe 12 baejëvode höjo. Röhu jemesirire ae gemu hu Satan höjo. ⁷¹ Ëhi uëvadeje. Röhu Satan hö uëvade hesi bëhoho Judas Simon Iscariot-are harihu hesi jöho uëromo ë'adeje. Iesuare ijoraje aho'obëhe 12 jio'amajoho Judas hu'o ë ae gemuoho jiadeje. Röhu huro ijonö ae hiruëmiromo Iesu jabisi övore bojëmadeje. Iae ëhuni Iesuro Satan hö uëvadeje.

7

Iesuare ö ma jabuhu hesi öriri bogo ma uehorovare jöhoje.

¹ Ëhi'amu Iesuro garomo uvadeje: Jew rajohuro anego'i nimaruëromo Judea sa'aroho bogo hi'i Galilee sa'aremu hibe juvadeje. ² Galilee sa'are hibe juvamu Jew rajo jabisi söro maja börömoho dunovadeje. Söro hesi ihoho Amo Harihu Ma-Jahuri Vae'amë'e Söröhoje. ³ Ësörö majaho dunovamu Iesuare ö maho jaburo ri'oromo Iesu uavareje: Ave amoho nugo'i Judea sa'ahuro va'oromo jasi mu masijoho röjëhijego jasi ijore jijiharue aribövihoo jaburo garuomo'irajo. ⁴ Ae aho'obëhe jabuhu nosi iho hejöro noehu nimë'oho bogo gurihiroho muoho vaejarue höjo. Ëhuni ja mu masije vaejanue javaje jero va'oromo ma-va'orahoro muoho vaenego ae aho'obëhe garuomo'irajo. ⁵ Ëhi uavare hesi bëhoho jabumë Iesuare ö ömo'öme jëvadeje röhu hesi öriroho bogo ma uehorovë'ëro ëhuni Ëhi uavareje. ⁶ Ëhi uavamu uëvadeje: Nasi majaho

bogo rovë'e höjo ijonö rue'iröhöro. Jemëhu söröro va'irarije majaho majae aho'obëhe höjo. ⁷ Sa'are mu sisëmu uehorovoruomaje aribövioho jemesi öriroho bogo nu huodëgo varijënoho höjo bëhe bogojio'ego. A'i nasi örire iae nue huodegarue höjo. Rabëni hesi bëhoho naro majëhiromo uëvaje höjo: Jemë mu sisë vaejaruje hö uëvego ëhuni nue huodegarue höjo. ⁸ Jemesi iojiomoromo maja börömoho vaerëjo. Nasi majaho bogo rovë'ego söröroho bogo ajiomo'ejöjo. ⁹ Ëhi uenugoromo Galilee sa'are ëhi hijadeje.

Iesuhu Jerusalem ajiomoromo Amo Harihu Ma-Jahuri Vae'amë'e Sörö garomo jö röjëhijade jöhoje.

¹⁰ Hijamu hesi ö ömo'ömohuro iojiomareje maja börömoho vaeröhöro. Iojiomamu evare Iesuro hu'o ajiomadeje. Bogo va'orahoroho ajiomo'i ma-saginiëri ajiomadeje. ¹¹ Saginiëri ajiomamu Jew rajo a masijohuro sörö ririre Iesu nahoromo uvoruomadeje: Ëaho dinö'e höjo. ¹² Ëhi atoromo ae aho'obëhe gemuore gagovë'ero göero göho saginiëri majahirovoromo Iesuare jöho uarovareje. Uarovoromo a ioro'iorohuro uvareje: Ëaho a mae höjo. A ioro'iorohuro uvareje: Bogajo. Huro ae aho'obëhe sarera-muijaje höjo. ¹³ Ëhi atoromo Jew a masijoho juhuonëmiromo aho bogo va'orahoroho Iesuare jöho ato'i ma-saginiëri atoruomadeje.

¹⁴ Ëhi'amu Iesuro sörö maja hesi ririre God-are amo böromore ajiomoromo ae jöe majëhijadeje. ¹⁵ Jöe majëhijamu hegorovo Jew rajohuro tiöromo uvareje: Ae gö hu bogo röjahijë'e höjo. Ëhi jië'oho hu diehi'oromo nuni aji'e jioromo jöho majahui-jajëjo. ¹⁶ Jöho majahuijajëjamu Iesuro uëvadeje: Naehu röjëhaje jöho bogo naehu uehorovoromo röjëhi'i sa'are na remö'øjade ahuro bojemijë'ero röjëhijaje höjo. ¹⁷ Ae rahu God-hu nimaje mu vae'i nimë'oho ë ariböviohuro garomo uvoruomo'ajëjo: Nörö bogo hesi simanëremuoho jöho ëma röjahui'i a'i God-ro jöho bojamijego röjahuijaje höjo. ¹⁸ Ae rahu jabesi simanëremu jö majëhijë'oho jö majëhijarue hesi bëhoho jaburo nimoruomaje höjo jabesi iho döro jiojöro. O noehu naguë'oho ramuö'öjamu rovare a hesi iho döro jiojöro naguë'oho ëhi javuë' aribövioho sareroho bogojavuo'i ma-maemu javuaje höjo. ¹⁹ Jemë'o uehorovohëjo Moses-ro God-are jögoroho jemë bojëmijade höjo. Röhu jemë bogo ae gemu vadu'oho jögoroho ejaharuje höjo. Jemë rabëni ë jöho ahoromo anego'iro ë'arujëjo. ²⁰ Ëhi uëvamu ae aho'obëhe uaruomadeje: Sarerivanüëjo. Sisëhuro baejavë'ero simane sisërëromo jövanuëjo. Raro ja anago'ië'ego uvanuëjo. ²¹ Uvanuëjamu Iesuro uëvadeje: Naro mue gemu vaejamu jemë ae aho'obëhe tiöromo uehore gö gö baejë'e jëvajëjo. ²² Röhu Moses-ro aharihu jabesi sino tarivëho'irarije muoho bojëmijade höjo. Bogo huro aevoromo bojëmil'i a'i urimore jemesi a mamiohuro aevoromo bojëmijare höjo. Bojëmijë'ero ëhu'ero jemëro nuho majaro mue vaeromo aharihu jabesi sinoho tarivëharuje höjo. ²³ Nuho majaro jemëro a sino tarivëharuje muoho vaejaruje höjo Moses-are jögoroho ahojöëni. A'i nuho majare naro a hesi sinoho avohahamu marë barëjade höjo. Ëhi jië'oho röhu jemë rabëni uvarujëjo: Nöröru nuho maja hesi jögoroho ahade höromö nasi öriroho dëho vörönimarujëjo. ²⁴ Ëhi'oromo jemë nasi muoho ma-döemu garomo mevoromo nasi öriroho dëho vörönégajëjo. Nadi ëhioho ë'i nasi mu öroho ma-avoho garomo mevorëjo.

Ariböviohuro uarovareje: Na böröme namiromo ajamui'iröhe aho Iesu höjo o bogajo. Ëhi uarovare jöhoje.

²⁵ Ëhi uëvamu gagorovo Jerusalem amo rajo a ioro'iorohuro uarovareje: Ëaho nosi a masijehu ano'ië'arue aho höjo. Na mae-ëjo. ²⁶ Röhu gahëjo. Hu a nunire jöe jövajëjo röhu nosi a masijohuro hesi öriroho jöho bogo ua'l'i ma-nunëremu gavaruejo. Na jabumë garomo uvaruejo: Ëaho böröme namiromo ajamui'iröhe aho höromö ëhioho ë'aruëjo. ²⁷ Röhu böröme namiromo ajamui'iröhe aehu rovë'iroho hu di amore

jioromo rueröhoho no dadivavuo'ajëjo. A'i ë aho di amore jioromo rovadoho iae no gavaruejo. Ëhuni hu bogo ë aho höjo.

²⁸ Ëhi atamu Iesuro hejadeje. Heromo God-are amo börömore hiromo jöho majéhiromo ma-darugo'o uvadeje: Jemëro uvarujëjo: Noro nörö iae mae gavaruejo. Di amore jioromo rovadoho éhu'o gavaruejo. Röhu jemë bogo avoho gevaruje höjo. Na bogo nasi ëma rue'i Vavuohuro remö'öjamu rovode höjo. Ëaho hu mae höjo. Röhu jemë hu bogo gavaruje höjo. ²⁹ Naro hu gavaje höjo naro hu'o jiamu huro na remö'öjamu rovë'ero jevë'ero. ³⁰ Ëhi uëvamu hegorovo guduamo'ië'oromo hesi majaho bogo rovë'e jiamu vuonugareje. ³¹ Vuonugamu a ioro'ioroho aho'obëhe Iesu mae uehorovareje. Mae uehorovoromo uarovareje: Böröme namiroomo ajamui'iröhe aehu rovë'iroho na huro ave aho iosiramiromo bëhi'e mu masijoho vae'a'ajëjo. Bogajo. Ëhuni nani hu ë rueröhe a börömoho höjo.

Iesu guduamo'iröhego atovarue aribövi rämö'öjamu rueruomade jöhoje.

³² Jö ëhi vaerovobe rovaruoho Pharisee ariböviohuro hejareje. Heromo jabu'o priest masijohu'o ého jaburo jabuni atovarue aribövi ioro'ioroho rämö'öjäreje va'oromo Iesu guduamo barueröhego. ³³ Ëhi'amu Iesuro ae uëvadeje: Majae ma-bunemu jemë'o hiromo remö'öjamu rovode a hesirire vuonorö'ö va'ejëjo. ³⁴ Va'iramu jemëro na nahevorambo bogo birohevo'arujëjo. Naehu hi'irodire jemëhu ë ö'irarijoho bogo eni jëvo'ajëjo. ³⁵ Ö'irarijoho bogo eni jëvo'ajë uëvamu Jew rajo a masijohuro uarovareje: Ëaho dinö'e va'ego no bogo biroho'iröhego uövuajëjo. Na hu Jew rajehu sa'a göre va'o raromaruire ë va'oromo God rumo'e ariböviohuro jöe röjéhi'iröhëni uvajëjo o dinö'e va'i uvajëjo. ³⁶ Hu uvajëjo: Jemë na nahevorambo bogo birohevo'arujëjo. O naehu hi'irodire jemëhu ö'irarijoho jemë bogo eni jëvo'ajëjo. Ëhi jië'e jöho hu diehi jövoromo ë'ajëjo.

A i'ovëvaje jovo hesi jö Iesuhu jövadohoje.

³⁷ Ëhi'amu sörö maja böröme jiobe ruejuvo ijo tugoho'i maja börömo maho rovadeje. Rovamu evare Iesuro döre ri'lö namiroomo ma-darugo'o uvadeje: Jovo ue'aho'i négë'iroho nasi öroro rueromo irëjo. ³⁸ Ae rahu na mae uehorovevë'oho God-are surire jö jajivoromo uvarëhi ëhi jëvo'ajëjo. Ëhesi bëhoho ae rahu mae uehorovevë'oho a i'ovëvaje jovohuro jemesi dë vövöbajo'ere jioromo rojomoromo suorovo va'iramu aho i'ovëvo'ajëjo. ³⁹ Ëjovo jö hesi bëhoho God-are Aru'aho hesi jöho jövoromo ë'adeje Iesu mae uehorovarue ariböviohuro ijönö ého bae'iröhego. Iesuhu ëhi jövade majaroho Aru'ahoho bogo sa'aroho nugö'öjë'e jiadeje ë hesi bëhoho Iesu ö'idöroho bogo ajiomoromo ajoho baejë'ëro.

Iesuare jö ae göehu gö uehorovo'i ae göehu gö uehorovare jöhoje.

⁴⁰ Ëhi jövamu hegorovo a ioro'ioroho ae aho'obëhe uvareje: Ëaho iae jö God-aro baeromo majahuijaje a börömoho rueröhego muebejaruoho höjo. ⁴¹ A ioro'iorohuro uvareje: Ëaho böröme namiroomo ajamui'iröhe aho höjo. A ioro'iorohuro uvareje: Hu bogo ë aho höjo. Hu Galilee rajo ae höjo. Röhu böröme namiroomo ajamui'iröhe aho bogo Galilee sa'aroho jioromo rue'a'ajëjo. ⁴² A'i God-are surire jajivoromo uvë'e höjo: Böröme namiroomo ajamui'iröhe aho David-are ujoho jië'ëro David-hu hijade ame Bethlehem ë raho'a'ajëjo. A'i Iesu Galilee rajëro jië'ëro éhu'ëro hu bogo ë uehorovarue a börömoho höjo. ⁴³ Ëhi atoromo ae aho'obëhe Iesuare jöho jöe gö gö uehorovareje. ⁴⁴ A ioro'iorohuro Iesu guduamo'i nimareje. Röhu aho hesi sinoroho övoho bogo bamareje.

Jew rajo a masijehu Iesu bogo ma uehorovare jöhoje.

⁴⁵ Ëhi'amu Pharisee ömo'ömohuni priest masijohuni atovarue aribövioxhuro mami'e Iesu guduamo barue'i va'ë'ëro övemu vuonorö'ö rovamu gëgorovo jabisi masijohuro uëvareje: Jemë rabëni hu bogo guduamo barovarije höjo. ⁴⁶ Barovarije höjamu uëvareje: Urimë'i aehu bogo ëhi jië'e jö ma jövamu hejaroho ë iahuro jö maho jövamu hegoro ëhuni vuonugare höjo. ⁴⁷ Vuonugare höjamu Pharisee aribövioxhuro uëvareje: Na hu jemë'o sarerëmiromo jaguvvëvade höjo. ⁴⁸ Jemë gavarujoho di a masijohuro o di Pharisee ahuro hesi öriroho maho uehorovë'e javuajëjo. Bogo'e höjo. ⁴⁹ Hesi ma-raromo jijiho'e vaejarue aribövioxhuremu Iesu mae uehorovarue höjo. Jabumë Moses-are jögoroho bogo hejaruëro jië'ëro ëhu'ëro God-are i'uoho baeruomo hesi höjo. ⁵⁰ Pharisee ömo'ömohuro ëhi uënugoromo jabisi ae gemu Nicodemus-ro mami'e Iesu gal'i va'adohuro ri'öromo uëvadeje: ⁵¹ Ëjöho bogo maehu höjo. No aho bogo ëma uavarue höjo: Sisëro va'ëjo. Nosi jögoroho bogo ëhioho höjo. Urimo huro hesi jö'ëro jöho jövego heromo huhu rabe rabe ë'adoho heromo evare uavarue höjo: Ja i'ue baejë'e javajëjo. ⁵²⁻⁵³ Ëhi uëvamu sivoromo uavareje: Sareri ae javajëjo. Na ja Iesuare sa'ae gemuoho Galilee rajëro javë'ëro ëhuni ja hesi öroho avohanuëjo. Röhu ja'o God-are surire jöho avoho adahoromo ganëjo jö God-aro baeromo majahuijarue aehu Galilee sa'are jioromo rueröhe jöho bogojiajoho.

8

Magonahehu a goho'amamu garomo Iesuare nunire barovare jöhoje.

¹ [Ëhi'amu ae gemu gemu jabisi osaëro osaëro va'irögoro Iesuro aruhe Olives Dahorure ajiomadeje. ² Ajiomoromo niavë'ëro sue'o ri'öromo God-are amo böromore vuonorö'ö rovadeje. Rueromo gavade ae aho'obëhe hesi bëhire rueruomamu gëgorovo sa'aro hiromo aevoromo jöho röjëhijadeje. ³ Jöho röjëhijamu gagorovo Moses-are jögoru öri röjëhijarue aribövioxhu'o Pharisee ömo'ömohu'o ëho jaburo masuvë'e magonahe gemu hu'irae baeromo rovareje mami'e ë magonahohuro ae gö'o niavamu aëro garomo guduamë'ëro. Hu'irae barueromo ae aho'obëhe jabisi nunire nugareje. ⁴ Nunire nugoromo Iesu uavareje: Tisa ave magonahohuro ae gö'o niavamu aëro gavare höjo. ⁵ Röhu mami'e Moses-ro jögoroho jajivoromo uövuade höjo ëhi jië'e magonahoho munëro vajami'iröhego. Röhu ja diehi uehorovanuëjo. ⁶ Ëhi uavare hesi bëhoho jabumë nimareje Iesuro jöe sisë'i jövego jöho jaburo court-re huruoho majëhi'iröhëro. Ëhuni ëhi uavareje. Ëhi uavamu hegorovo Iesuro jöho bogo uëvë'e maruho'amoromo övo namëro sa'are jajivadeje. ⁷ Sa'are jajivamu jö ua ga'i arijaroho bogo mana uëvë'e ma-sa'are jajivojuvo hujeji ijönö ririrohoromo uëvadeje: Jemë di aharo sisë rumo'e javego aevoromo munëro vajamijëjo. ⁸ Munëro vajamijëromo röhu maho uruho'amoromo sa'are jajivadeje. ⁹ Sa'are jajivamu huhu jövade jöho heromo ë aribövioxhuro va'oruomadeje. Ama'i mavojoho jaburo aevoromo huruomoromo gemu gemu ri'ö va'ojiuva ijore a i'oho va'amu barëjadeje. Barëjamu Iesu hesi sivue jio'i magonahoho hesi nunire ë namijë'e jiadeje. ¹⁰ Namijë'e jiamu Iesuro ririrohoromo magonahoho uavadeje: Ma'ino aribövioxhu'o dinö'e jioruomajëjo. Na jasi sisë mevoromo i'u bojami'iröhe aho bogohöjo. ¹¹ Uavadeje: Bada ae bogohöjo. Ëhi uavamu uavadeje: Ëhi jië'oho na'o jasi jö sisëho bogo jövoromo i'uoho bojami'ejëjo. Va'oromo nadi ijoho ëhi jië'e muoho vaenëjo.]

Iesuhu sa'ae aho'obëhe ajivavuaje jö hulu jövadohoje.

¹² Ëhi'ë'ëro Iesuro röhu maho jöe majëhiromo uëvadeje: Na ajo ho jevë'ëro sa'ae dinö'e dinö'e ajivvëvaje höjo. Ae rahu nasi ijore ijore jijihë'iroho bogo mae bogo ramoramoroho jijiho'i ajo ho baeromo maro raromo'aruëjo. ¹³ Maro raromo'aruëjamu Pharisee ömo'ömohuro uavareje: Röhu jero jasi sivue jasi jöho majahuiromo

uövuuanuëjo: Nasi jöho mae höjo. Ëhi jië'oho no jasi jöho diehi maho uehorovo'ejarëjo. Öre bogohöjo. ¹⁴ Öre bogohöjamu uëvadeje: Iae mae-ëjo. Iae na nasi sivue jöho majëhijajëjo. Röhu nasi jöho iae mae höjo. Rabëni hesi bëhoho na dinö'e jioromo rovodoho o dinö'e va'irodoho naro gavaje höjo. Jemë ëho bogo gavaruje höjo. ¹⁵ Jemëro ma-sa'a hesi uehore baeromo ae magonahe sisëro bahijaruje höjo. Na bogo aho sisëroho bahijaje höjo. ¹⁶ Röhu na sisëro bahi'i uehorovo'ibejöjo sareri'e jöho bogo uehorovo'i ma-mae ë'ibejöjo. Rabëni hesi bëhoho na bogo nasi sivuoho mevoromo jöho jövo'li na'o Vavue remö'öjadolu'o noro niö'iro mevoromo jöho majëhijarue höjo. ¹⁷ Ëhesi jöho jemesi jögoru surire ave jöho jajivoromo uvë'e höjo: Ae niö'iehu mu garomo ajamirovoromo jöe gemuoho majëhijamu gavë'oho uvorëjo: Jabesi jöho iae mae höjo. Ëhi jajivë'e höjo. ¹⁸ Naro nasi jöho majëhijego nasi Vavue sa'are remö'öjadohuro hu'o nasi jöe gemuoho majëhijaje höjo. Ëhuni nasi jöho iae mae höjo. ¹⁹ Mae höjamu uavareje: Röhu jasi Vavuoho dinö'e höjo. Dinö'e höjamu Iesuro uëvadeje: Jemë na'o nasi Vavuohu'o bogo gövuaruje höjo. Jemë na ge'ibejarijëjo nasi Vavuohu'o ga'ibejarijëjo.

²⁰ Iesuro God-are amo böromore hiromo God-ni suvuoro bahijarue osare jö röjëhijadevare evare ë jöho majëhijadeje. Majëhijamu aho hu bogo guduamo bava'areje hesi majaho bogo rovë'ëro jië'ëro.

Iesuro uëvadeje: Naehu va'irodire jemë'o ë ö'irarijoho bogo eni jëvajëjo. Ëhesi jöhoje.

²¹ Ëhi ë'ë'ëro iae Iesuro jöe gö Jew rajoho majëhiromo uëvadeje: Naro öre gö va'ejöjo. Va'iramu jemëro nahevo'arujëjo. Nahevo'iramu röhu mu sisë'e jëvoromo vuovëvo'ajëjo. Vuovëvo'iramu naehu va'irodire ë ö'irarijoho bogo eni jëvo'ajëjo.

²² Bogo eni jëvo'ajëjamu rue Jew rajohuro uarovareje: Huro uövuajëjo: Naehu va'irodire ë ö'irarijoho bogo eni jëvo'ajëjo. Hu diehi uöromoto jövajëjo. Na hu anorovo'i jövajëjo. O diehi ë'iro jövajëjo. ²³ Diehi ë'iro jövajëjamu Iesuro uëvadeje: Jemë ave sa'are sisë'i raromaruje aribövie jëvo'i na aruhe döre jioromo ruvebijë'jeje. Jemë ave sa'aho raje jëvo'i na bogo ave sa'a rajehu jevo'i dö raje jëvajëjo. ²⁴ Ëhuni uëvajëjo: Jemë sisë'e jëvoromo vuovëvo'ajëjo. Jemë bogo ma uehorovevoromo uvë'oho: Nöröhu uëvaje ë aho hö uvë'oho sisë'e jëvoromo vuovëvo'ajëjo. ²⁵ Vuovëvo'ajëjamu uavareje: Ëhi jië'oho ja rahuo javajëjo. Ja rahuo javajëjamu uëvadeje: Na aevoromo uëbe rovode ë aho jëvajëjo. ²⁶ Jemesi mu sisë jöho aho'obëhe nasiriro jiajëjo jövo'irodoho. Röhu remö'öjade aehu uevamu hejode jöho na ëhuremu jövaje höjo sa'are raromaruje aribövioho jemëro hejöro rabëni hesi bëhoho remö'öjade aho jö maemu jövajëro jië'ëro.

²⁷ Ëhi uëvamu jaburo bogo avoho uehorovoromo uvareje: Remö'öjade hö uövuaje aho Vavuoho höjo. ²⁸ Bogo ëhioho uvoruomamu Iesuro uëvadeje: God-are A Maho na banigojiomevoromo döre nugevë'iroho evare jemë avoho garomo uvo'a'arujëjo: Nöröhu uëvaje ë aho höjo. Evare jemë garomo uvo'a'arujëjo: Na bogo nasi simanoho muoho vae'i Vavuehu röjehijade jöhuremu jövaje höjo. ²⁹ Remö'öjade ahuro bogo vuororemromo va'i na'o hijaje höjo hu nimaje muoho naro majae ëhi vaejajego. ³⁰ Ëhi uëvamu hegorovo ae aho'obëhe hesi örire mae uehorovareje.

Sisë hesi darugore raromaruoho Iesuhu jiovëho'i uvade jöhoje.

³¹ Jew rajo ioro'iorohuro Iesuhare jöho mae uehorovamu gagorovo uëvadeje: Jemë nasi jö ejehonövë'oho nasi ijomajo mae jëvo'ajëjo. ³² Ëhi jëvo'iramu jö mahog'a'a'arujëjo. Jö mahog'a'a'arujëjo. Jö mahog'a'a'arujëjo. ³³ Jëvo'ajëjamu uavareje: Iae ëhi höjo röhu no Abraham-are ujo ömo'öméro javuë'ëro avare i'u'e mu hesi uhuroho bogo

raromobe rovë'e javuajëjo. Ëhi jië'oho ja diehi uöromo ë'anuëjo: I'u'e mue jëvajoho barëjëvo'ajëjo.

³⁴ Barëjëvo'ajëjamu Iesuro uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ae rahu sisë vaejaruoho mu sisë hesi uhure jioruomajëjo. ³⁵ I'u'e mu vaemu vaejarue aribövihuro aganohu'o ma-jahuri raromo'i harihu ömo'ömohuro aganohu'o ma-ioro'ioremu ramarue höjo. ³⁶ Jemë i'u'e mu hesi uhure jëvamu Harihu naehu tugohëhë'oho ëhuro iae mu ma hesi aharire jëvo'ajëjo. ³⁷ Iae na garomo uvajëjo: Jemë Abraham-are a uje jëvajëjo. Röhu nasi jöho bijönëgo'ego ëhuni anego'ië'arujëjo. ³⁸ Nasi Vavuehu röjehijamu gavode jöho naro jövaje höjo. A'i jemëro jemesi vavuehu uëvamu hejarije jöho ejahoromo ömaruje höjo.

³⁹ Ömaruje höjamu uavareje: Röhu nosi aevo'i jiade vavuoho Abraham jio'i no hesi ujo ömo'ömoho javuajëjo. Hesi ujoho javuajëjamu uëvadeje: Iae ëhi jëvajëjo röhu jemë Abraham-are ujo mae jëvo'ibejajo huhu mu ma vaejade ëhi jië'e mu maho vae'ibejarijëjo. ⁴⁰ God-hu uevamu hejode jö maho majëhibe rovode höjo röhu jaruwoho jemëro na anego'ië'arujëjo. Abraham ëhi jië'e muoho bogo vaenövade höjo. ⁴¹ Jemesi vavuehu sisë'i ë'adëhi ëhi ë'arujëjo. Ëhi ë'arujëjamu uavareje: Asë'e no bogo öbiehu javuo'i God gemu nosi Vavuoho höjo. No hesi ujo mahuremu javuajëjo.

⁴² Ujo mahuremu javuajëjamu Iesuro uëvadeje: Jemë ëhi uvarujëjo röhu jemesi Vavuoho God jio'ibejajo nasi örire rajehi'ibejarijëjo. Rabëni hesi bëhoho na God jiajire jioromo rovodoño aviae jevajëjo. Bogo nasi ma-rue'i God-ro na remö'öjamu rovode höjo. Röhu jemëhu bogo rajehijarujohuni ëhuni God bogo jemesi Vavuehu höjo. ⁴³ Jemë rabëni nasi jö bëhoho bogo avoho hejarujëjo. Nasi jöho bijönëgo'ego ëhuni ë'arujëjo. ⁴⁴ Jemë jemesi vavu hesi agane gemuoho jëvajëjo. Röhu jemesi vavuoho Satan höjo. Jemesi vavuehu nimajëhi ëhi ömo'i nimaruje höjo. Ni'l'ivadire Satan-ro aevoromo ae muo'amobe rovë'e höjo. Hu ma-sareri'e jöemu uehorovajëro ëhuni hu jö maho bogo ajamijaje höjo. Hu sareri'e jö jövë'iroho hesi muoho ëhi jië'ëro ëhu'ëro hu ëhi gemu muoho vaejaje höjo rabëni sareri'e mu hesi bëhoho hu jië'ëro sareri'e jöhemu uehorovajëro jië'ëro. Jemë'o ëhi gemuoho jëvajëjo. ⁴⁵ Naehu jö ma jövajoho ëho bijönimoromo jemë nasi jöho bogo ma uehorovaruje höjo. ⁴⁶ Di aho ja nasi sisë garomo huruoho'iranoho eni javajëjo. Nasi sisëho bogojië'ëro jemë huruoho'irarijohu bogo eni jëvajëjo. Naehu jö ma majëhijajoho jemë rabëni nasi öriroho bogo maho uehorovevarujëjo. ⁴⁷ God-are aganohu hesi jöho hejarue höjo. Röhu jemë bogo God-are agane gemuoho jëvë'ëro ëhu'ëro hesi jöho bogo hejaruje höjo.

Iesuro uëvadeje: Abraham bogo rahadevaroho evaroho naro hibe rovode höjo. Ëjöho Iesuhu jövadohoje.

⁴⁸ Ëhi uëvamu Jew rajohuro Iesu birevoromo uavareje: Iae no mae uavare höjo: Ja sareri'e Samaria rajo va'ëne javanovajëjo. Satan-are a sisëho jasi dëre jiajëjo.

⁴⁹ Jiajëjamu uëvadeje: Satan-are aho nasi dëroho bogohöjo. A'i naro nasi Vavu hesi ihoho banigojiomego döro jiaje höjo. Röhu jemëro nasi ihoho sisë vaejeharujëjo sa'aro jiehojöro. ⁵⁰ Röhu nasi ihehu döro jioröhöho ëho bogo naehu uehorovo'i a'i A Göhuro iae uehorovaje höjo. Ëho uehorovoromo huro böröme namiromo nasi jöho mae mevehaje höjo. ⁵¹ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ae rahu nasi jö ejehë'oho ijönöho bogo mae bogo vuovëvo'ajëjo. ⁵² Bogo vuovëvo'ajëjamu rue Jew rajohuro uavareje: Avevejö'oho iae no gavaruoho Satan-are a sisëho jasi dëre jiajëjo. Abraham'o jö God-aro baeromo majahuinövare a masijohu'o mami'e vuovobe rovë'e höjo. Röhu jero uövuanuëjo: Ae rahu nasi jö ejehë'oho bogo mae bogo vuovëvo'ajëjo. ⁵³ Nosi aevo'i jiade vavuoho Abraham guomade höjo. Ná jero uvanuëjo: Na Abraham iosiramijë'e a böröme jevajëjo. O jö God-aro baeromo majahuinövade aribövihuro vuovobe rovë'e

höjo. Diehi jië'e aharo nimoroni morohë'i jövanuejö. ⁵⁴ Jövanuejamu Iesuro uëvadeje: Naro nasi ihoho banigojiomo'ibejöjo ého bëhe bogojio'ibejajo. Röhu nasi Vavuohuro nasi ihoho banigojiomehego döro jiaje höjo. Ëaho jemëro uvaruje höjo: God nosi Börömoho höjo. ⁵⁵ Röhu jemë hu bogo gavë'e jëvajëjo. Naro iae hu gavaje höjo. Na uë'ibejöjo: Na hu bogo gavaje hö uë'ibejöjo jemë jö sareri'e ae jëvajëhi na éhi jië'e ae jevo'ibejajo. Röhu iae naro hu garomo hesi jöho ejahaje höjo. ⁵⁶ Jemesi aeko'i jiade vavuoho Abraham-ro naehu hijode majahöga iae hu gavamu dë sasohade höjo. ⁵⁷ Dë sasohade höjamu rue Jew rajoho jaburo uavareje: Sarerivanuejö. Hu mami gö gö'e guomadoho ja vadune aho'obëhe 50-ho bogo baejë'e javajëjo. Éhi jië'oho ja diehi'oromo Abraham gavane höjo. ⁵⁸ Gavane höjamu Iesuro uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ie'ajëjo. Abraham bogo rahadevaroho na urimoho jevë'e jiade höjo. ⁵⁹ Éhi jövamu hejë'i vajami'irögoro munëho ujuohareje. Ujuohamu Iesuro gurihirovë'ëro God-are amo börömoho nugo'i va'adeje.

9

Iesuhu nuni ramoramovë'e a ajamamu marëjade jöhoje.

¹ Iae Iesuro juvo va'adeje. Va'ihö gavadeje nuni sisë'e ae gemu hijamu rahade majare aevoromo hesi nunoho sisérëjëvë'ëro jië'ëro. ² Ëaho ë hijamu gagorovo Iesuare ijorajo ömo'ömohuro uavareje: Tisa rahuare sisëro éhuro nuni sisë'oho rahade höjo. Na hesi sisëro o hesi vëmu vavu'o jabesi siséräjo. ³ Éhi uavamu uëvadeje: Bogo hesi siséhuro o bogo hesi vëmu vavu'o jabesi siséhuro éhuro nunoho sisérëjade höjo. A'i sisérëjade hesi bëhoho jemë ga'irarijego God-ro hesi darugohuro diehi ajamego mae jiajoho iae éhuni nuni sisë'oho jiade höjo. ⁴ Aji maja jiajevare evare sa'are remö'özade aehu nimaje muoho no vaenövlejarëjo. Vahiromavuo'ie'ajëjo. Evaroho aehu mu vae'iröhoho bogo eni jio'a'ajëjo. ⁵ Na ave sa'are hijajevare evare na ajoho jevë'ëro sa'ae aho'obëhe ajivëvaje höjo.

⁶ Éhi uënugoromo sabëro sa'aho ödivoromo tevoromo övëro hatohatovoromo nuni sisë'e a hesi nunoho buejahadeje. ⁷ Buejahoromo uavadeje: Siloam jovo e'uoro va'oromo nu ano'oho egüëjo. Röhu Siloam nosi jöehu huotovë'oho nugö'özade jöhoje. Nu ano'oho egüëjemu hegorovo rue nuni sisë'e ahuro va'oromo nu ano'oho eguoromo mae uherihoromo vuonorö'ö rovadeje.

⁸ Rovamu hesi amo rajohu'o a ioro'iorohu'o böviëni bise'ëni éninëmi'ego ganövë'ëro jaburo uarovareje: Ave iaho urimë'i hiromo noeihu ajamijöro éninamuinövade aho höjo. Na mae-ëjo. ⁹ Na mae-ëjamu a ioro'iorohuro uvareje: Io'ajo. Iae ë aho höjo. A ioro'iorohuro uvareje: Bogajo. Ae gö ë iaho va'ëne höjo. Ëiaho va'ëne höjamu rue ahuro uëvadeje: Na bogo ae göehu jevo'i jemesi örire éninëmijode aho jevajëjo. ¹⁰ Éninëmijode aho jevajëjamu uavareje: Éhi jië'oho diehi'amu jasi nunoho marëjahade höjo. ¹¹ Marëjahade höjamu uëvadeje: Ae gemu hesi ihe Iesu ë ahuro busasovë'le sa'aho hatohatovoromo nunoho buejehoromo uevade höjo: Siloam jovo e'uoro va'oromo nu ano'oho egüëjemu naro va'oromo eguoromo evare mae uherihode höjo. ¹² Mae uherihode höjamu uavareje: Röhu hu dinö'e höjo. Dinö'e höjamu uëvadeje: Hesi nani'ajo.

¹³ Éhi uëvamu ë urimo nuni sisë'e jiade aho ë ariböviohuro hu'irae baeromo Pharisee aribövi jabetesirire va'areje. ¹⁴ Röhu mami'e Iesuhu busasovë'le sa'a hatohatovoromo ë ia hesi nuni dadovahade majaho Jew rajehu mu bogo vae'i ma-nuharue majaho jiadeje. ¹⁵ Ma-nuharue majare Iesuro nunoho dadovahë'ego Pharisee aribövioho jabu'o jöe gemuoho uavareje: Diehi'amu jasi nunoho marëjahade höjo. Marëjahade

höjämu uëvadeje: Huro busasovë'e sa'aho hatohatovoromo nunire buejehamu naro va'oromo nu ano'oho egüë'éro éhu'éro mae uherihaje höjo. ¹⁶ Mae uherihaje höjämu Pharissee aribövi ioro'iorohuro uvareje: O è ahuro nunoho dadovahoromo éhuro nuho majahuijade höjo. Éhu'éro è aho bogo God-hu nugö'öjämu rovë'e aho höjo. Bogo God-hu nugö'öjämu rovë'e aho höjämu Pharissee a ioro'iorohuro uvareje: Iae éhi höjo röhu hu a sisë jio'ibejajo hu diehi'oromo éhi jië'e mu masijoho vae'ibejajo. Éhi uarovoromo Pharissee aribövihuro jöe gö gö uehorovo'amareje. ¹⁷ Jöe gö gö uehorovoromo urimo nuni sisë'e jiade aho röhu mahö jöe majahiromo uavareje: Jero uövuanuëjo: Huro nasi nunoho dadovehade höjo. Éhi jië'oho ja uehorovanuoho hu diehi jië'e ae höjo. Diehi jië'e ae höjämu uëvadeje: Hu jö God-aro baeromo majahuijade ae höjo.

¹⁸ Röhu rue Jew rajohuro uvareje: Nani sareramuiromo uövuaruëjo: Aevo'i nuni sisë'e jiadoho avevejö'oho gavajëromo ae uëvareje: Uëvego ave a hesi vëmu vavu'ohuro rue'irarëjo. ¹⁹ Jabumë rovamu uëvareje: Na ave aho jemesi harihe höjo. Jemë uövuarije höjo: No ave harihu baejare majare evare hu aevoromo nuni sisë'e jiade höjo. Na mae o sarerëjo. Mae jië'oho diehi'ë'éro jaruvoho hu mae uherihajëjo. ²⁰ Mae uherihajëjämu rue vëmu vavu'ohuro uëvareje: No gavaruoho ave aho iae hu nosi harihe höjo. No hu baejarevare evare aevoromo nuni sisë'e jiade höjo. Èjöho iae no gavaruëjo. ²¹ Röhu rahuhu diehi ajamamu nuni dadovadoho no bogo gavë'e javuajëjo. Juel'io ua garego huro hesi jö'éro majëhi'irajo hu bövie jiaje. ²² Röhu vëmu vavu'ehu è jö uëvare hesi bëhoho jaburo è Jew rajo masijoho juhuonëmijareje. Urimë'i è a masijohuro jöe mevoromo ae aho'obëhe uëvareje: Ae rahu huruoho majahuiromo uövuë'oho: Böröme namiromo ajamuijaje aho Iesu hö uövuë'oho éhi jië'e aribövihuro noro ahëvo'iramu ijönöho nosi osa börömoro bogo rueromo God rajahinövo'aruëjo. Èjöho uehorovoromo vëmu vavu'ohuro juhuonëmijareje. ²³ Juhuonëmiromo éhuni uëvareje: Éaho bövie jiaje éhuni jemëro hu ua garëjo.

²⁴ Hu ua garëjämu hegorovo rue a masijohuro jöe nugö'öjareje urimo nuni sisë'e jiade ahuro vuonorö'ö rueröhego. Jöe nugö'öromo rovamu Iesuare jöho atoromo uavareje: God-are nunoro jöe ma-maemu jövego no hejarëjo. No gavaruoho è aho a sisë höjo. ²⁵ A sisë höjämu uëvadeje: Na'o bogo gavajëjo. Nani hu a sisë höjo o bogajo. Röhu jöe gemu iae na gavajëjo urimo nuni sisë'e jevadoho jaruvoho mae uherihevo'ego. ²⁶ Éhi uëvamu uavareje: Hu diehi'avade höjo. Hu diehi nunoho dadovahade höjo. ²⁷ Dadovahade höjämu uëvadeje: Na mami'e uëvamu jemëro bogo ejeharije höjo. Rabëni röhu mahö he'i négajëjo. Nani jemë'o hesi ijore ijore jijihi'o nëgo'lego o rabëni ue ge'i arijarujëjo. ²⁸ Ue gel'i arijarujëjämu sivoromo uavareje: Ja è ia hesi ijore ijore juvanue ae javajëjo. No bogajo. No Moses-are jögoru ijore ijore jijiharue aribövie javuajëjo. ²⁹ No iae garomo uvarue höjo: God-ro Moses jöe bojamamu majahuijade höjo. A'i è a gö hesi bëhoho no bogo gavaruëjo. ³⁰ Bogo gavaruëjämu rue nuni sisë'e jiade ahuro uëvadeje: Asë'e jemë diehi'oromo hesi bëhoho bogo gavaruje höjo. Iae huro nasi nunoho dadovehade höjo röhu jemë hu bogo gavaruje höjo. ³¹ No gavaruoho God a sisë jabesi jöho bogo ejëhaje höjo. O aehu God uehorovoromo huhu nimaje mu vaejë'oho éhi jië'e aribövihuro God-ro ejëhaje höjo. ³² Ni'i'ivadire jioromo éhi ro avevejö'oho bogo hebe rovë'e javuajëjo uvavamu: Vëmu dëre jioromo nuni sisë'e raharoho aëro nunoho dadovëhade höjo. ³³ God bogo nugö'öjego rue'ibejajo éhi jië'e darugo'e mu vaejajoho hu bogo mae bogo eni jio'ibejajo. ³⁴ Bogo eni jio'ibejajamu uavareje: Jasi vëmu hesi dëre jioromo mu sisëmu vaebe rovë'e javajëjo. Éhi javajëjo röhu ja diehi'oromo jögorohu bojamuijanuëjo. Éhi uanugoromo jabesi osa börömoro bogo rarovö'öjamu va'adeje.

Ae gö dë vövöbajo'e ramoramovë'e raromarue jö Iesuhu jövadohoje.

³⁵ Ërarovö'öjamu va'ade jöho aëro atamu Iesuro hejadeje. Heromo ë aho biro-horomo uavadeje: Na ja God-are A Ma hesi öriroho mae uehorovanuëjo. ³⁶ Mae uehorovanuëjamu uavadeje: Röhu God-are A Maho rahuo höjo. Uevego na hesi öriri mae uehorovöjö. ³⁷ Mae uehorovöjamu Iesuro uavadeje: God-are A Maho jero mami'e gavane höjo. Röhu aviavejö'e ja'o jöe jövajëjo. Iae na jevajëjo. ³⁸ Na jevajëjamu uavadeje: Bada naro jasi öriri mae uehorovavajëjomo ague aho hiromo rajahijadeje.

³⁹ Rajahijamu Iesuro uëvadeje: Naro sa'are rovode höjo mae o sisë aribövie mevëvo'irodëni. Nuni ramoramö'e aribövioho nune dadovëho'i ma-döhemu nuni ma'e aribövioho nune tugohëho'irodëni ëhuni sa'are rovode höjo. ⁴⁰ Ëhi uëvamu Pharisee a ioro'iore bëhire raromarohuro ë jöho heromo uavareje: Na ja nosi jöho jövoromo ë'anuëjo. No bogo nuni ramoramö'e ariböviehu javuajëjo. ⁴¹ Javuajëjamu Iesuro uëvadeje: Jemë nuni ramoramö'e jëvo'ibejajo jö sisëho bogojëvo'ibejajo. Röhu jemë ëma uvaruje höjo: Iae no mae gavarue höjo. Ëhuni jemesi sisëho iae jëvajëjo.

10

Sheep-ehu raromarue amo hesi uhu jö Iesuhu jövadohoje.

¹ Iae Iesuro uhu'e uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ae rahu sheep jabis amare va'ië'iroho bogo ojoroho va'i buoru iromaroho ruahoromo va'amu gavë'oho uvo'a'anuëjo: Ëhi jië'e aho anano'e vajiohu'e ae höjo. ² O ae rahu ojore va'amu gavë'oho uvo'a'anuëjo: Ëho sheep muebe'amaje aho höjo. ³ Sheep muebe'amaje aho sheep amare va'ia'amu gavë'iroho ojo muebejaje ahuro ojoho jiovahego ë va'aje höjo. O sheep-ohuro hesi huëho heruomaje höjo. Hejego hesi sheep gemu gemu hesi ihoho uvoromo sö ujuohoromo va'o amonö höröjaje höjo. ⁴ Sö ujuoho va'o barënugoromo evare jabisi nuninö va'ego sheep-ohuro ijore va'oruomaje höjo hesi huëho heruomajëro jië'ëro. ⁵ A ioro'iore jabisi huëho bogo hejaruëro jië'ëro jabisi ijoroho bogo va'i huruomoromo va'oruomo'ajëjo.

⁶ Ëjöho Iesuro uhu'e uëvamu ë jö hesi bëhoho bogo avoho hejareje.

Sheep muebe'amaje a mahö hu Iesu jiaje jö Iesuhu jövadohoje.

⁷ Bogo avoho hejë'ëro Iesuro uëvadeje: Ave jöhu'o na jö mae uë'ië'ajëjo. Na sheep-ehu va'oruomaje ojoho va'ëne jevajëjo. ⁸ Urimo rueruomade aribövioho anano'e vajiohu'e a va'ëne jëvobe rovadoho nasi sheep mahuro jabumë bogo ejëhare höjo. ⁹ Na ojo va'ëne jevajëjo. Ae rahu nasirire ruaho rovë'oho maro jioruomo'ajëjo. Maro jioromo ruaho rueromo osare jioromo ruaho va'oromo va'orahonö ioho birohoromo ue'aho'aruëjo. Ëhi gemu ë'onövo'aruëjo. ¹⁰ Röhu anano'e vajiohu'e ahuro rueruomaje höjo vajiohëro ujuoho'i bijuëmo'i ijumo'amo'irovo. Naro rovode höjo nasi sheep ömö'ömohuro i'ovoromo ma-maro raromoröhego.

¹¹ Sheep muebe'amaje a mahö na jevajëjo. Sheep muebejaje a mahuro uvaje höjo: Naehu sheep jabisi jöeni nasi arijo'arije bojamirovoromo guomorovë'oho iae mae höjo. ¹² O ma-moniemu nimoromo ae gö hesi sheep muebejahaje aho ëho bogo sheep jabisi vavuoho jio'i ma-muebe'amajëro jië'ëro ga'iröhe vörö'e mioho rovamu gavë'iroho sheep-oho rëmö'öromo ju'ebiromo va'aje höjo. Ju'ebiromo va'ego miohuro ro sheep-oho umi ujuoho va'ego sheep ioro'iorohuro huruomoromo arua anumiae va'aje höjo. ¹³ Amo a hesi sheep muebejahajohuro moniemu nimë'ëro sheep-oho bogo huëho baejëvaje höjo. Ëhu'ëro huruomaje höjo. ¹⁴⁻¹⁵ A'i na sheep muebe'amaje a mahö jevajëjo. Vavuohuro na ge'i naehu Vavu gavajëhi ëhi naro nasi sheep-oho ga'amaje höjo. O nasi sheep-ohuro na geruomaje höjo. Ëhi jië'ëro naehu sheep jabisi jöeni nasi

arijo'arije bojamirovoromo guomorovë'oho iae mae höjo. ¹⁶ Röhu sheep ioro'ioroho iae jevajëjo. Jabumë ave sheep amoroho bogo raromarue höjo. Bogo raromaruoho jabu'o söjëvo rue'ejöjo. Rueromo jöe majëhi'iramu ejehonövo'aruëjo. Ëhu'ëro jië'ëro sheep aho'obëhe ma-gemuoro jio'i sheep muebejaje aho ma-gemu jevo'ajëjo.

¹⁷ Vavuehu na rajehijaje hesi bëhoho naro guomorovo'ejöjo i'ovoromo röhu maho hi'irodëni. ¹⁸ Aho bogo ma-anego'i nasi nimoromo bojamirovo'iramu anego'iramu guomevo'ajëjo. Naehu bojamirovamu anegamu guomevë'oho iae mae höjo. O ajamirovoromo i'ovoromo röhu maho hijë'oho ëhu'o iae mae höjo ëhi guomoromo röhu maho ri'ö'irodoho nasi Vavuohuro uevamu hejë'ëro jevë'ëro.

¹⁹ Ëhi uëvamu hegurovo rue Jew rajohuro röhu maho jöe gö gö uehorovareje. ²⁰ A ioro'ioroho aho'obëhe jaburo atoromo uarovareje: Satan-are a sisë gemuëro hesi dë vövöbajo'ere abuejë'ëro simane sisë'i uehorovoromo jövajëjo. Jemë rabëni hesi jöho hejarujëjo. ²¹ A ioro'iorohuro uarovareje: O huhu jö jövajoho bogo Satan-are a hesi dëroho abuejë'ëro jöho jövajëjo. Ëhesi bëhoho Satan-are a sisëhuro nuni sisë'e aho diehi ajamego mae jio'ibejajo. Bogajo. Ëhi atoruomadeje.

Jew rajo ariböviehu Iesuare örire bijönimoruomade jöhoje.

²² Iae Jerusalem amore maja börömoho rovadeje. Ëmaja börömo hesi bëhoho Jew rajo ömo'lömohuro uehorovoromo uvonövareje: Evare majare nosi a mamiohuro God-are amo börömo hesi ojoho jiovoromo God-are örire ma-ioro'ioremu bojamare höjo hesi baeröhego. Ëmaja börömoho runoni majae jië'iro evare rovadeje. ²³ Ëmaja börömoho rovamu Iesuro God-are amo börömo hesi haradare juvadeje. Harada hesi ihoho Solomon-are Haradae jiadeje. ²⁴ Juvamu gagorovo Iesu ririre jio'i Jew rajohuro ruë numë riravo rova'oromo uavareje: Ja divare jö subivahuanuoho vuonugo'iramu ëhuro bogo dadivavuo'ajëjo. Ma-sama'e majahuijego hejarëjo. Na ja böröme namiroomo ajamui'irane aho javajëjo o bogajo. ²⁵ Ëhi uavamu Iesuro uëvadeje: Naro mami'e uëvode höjo. Röhu jemë bogo ma uehorovevaruje höjo. Naro nasi Vavu hesi ihore mu masijoho vaejaje höjo jemëro ë muoho garomo uvo'irarijego: Iae mae-ëjo. Nörö iae a mae höjo. ²⁶ Röhu jemëhu na bogo ma uehorovevaruje hesi bëhoho jemë bogo nasi sheep-oho jëvajëjo. ²⁷ Nasi sheep-ohuro nasi huëho heromo ejehoruomego naro jabumë gevaje höjo. Gëvego jaburo nasi ijore ijore jijihoruomaje höjo. ²⁸ Nasi ijore ijore jijihoruomego naro jabu ajëmego ma-ioro'ioremu maro raromarue höjo. Ëhu'ëro jië'ëro jabumë bogo mae bogo sisëroho va'oruomo'ajëjo. O nasi övo döre raromaruoho aho bogo baeniehi'aruëjo. ²⁹ Nasi Vavue jabumë baejëvoromo nasi örire bojemade ahuro aho'obëhe iosirëmijë'e höjo. Ëhuni Vavu hesi övo döre raromaruoho aho bogo baeniahi'aruëjo. ³⁰ Na'o nasi Vavuohu'o no gemuoho javuajëjo.

³¹ Na'o nasi Vavuohu'o no gemuoho javuajëjamu hegurovo Jew rajohuro urimo munëhu vajami'ië'arocho röhu maho munëho ujuohareje vajami'irovo. ³² Munëho ujuohamu gagorovo Iesuro uëvadeje: Vavuohuro na ajemamu mu mae aho'obëhe vae'amamu gavarije höjo. Di mu vaejamu gavarijohuni munëho vajemi'ië'arujëjo. ³³ Munëho vajemi'ië'arujëjamu uavareje: Bogo mu ma hesi jöenioho munëho vajami'ië'arujëjo. A'i jero God-are ihoho ijumo'ego ëhuni ë'aruëjo. Ja ma-ae javajëjo. Röhu jero uvanuëjo: Na God jiaje gemuoho jevajë uvanuohuro ëhuro God-are ihoho ijumanuëjo. ³⁴ Ijumanuëjamu Iesuro uëvadeje: Röhu jemesi jögoru surire jajivoromo ëhi uvë'e höjo: God naro uëvajëjo: Jemë god ömo'öme jëvajëjo. ³⁵ Ëhi jajivë'e höjo. God-are surire jöho ioro'ioremu jioröhe jöho höjo. Ësurire jajivoromo uvë'e höjo: God-are jö baejare aribövioho jabumë god ömo'öme jio'amajë uvë'e höjo. ³⁶ Röhu na bogo ma-God-are jöho bae'i a'i Vavuohuro na baejevoromo sa'are remö'öjamu rovë'ëro uëvajëjo: Na God-are Harihe jevajëjo. Ëhi jië'oho jemë rabëni uevarujëjo:

Jaehu uövuanuoho: Na God-are Harihe jevajë uövuanoohuro ëhuro God-are ihoho ijumanuëjo. Ëhi jië'oho bogo maehu höjo. ³⁷ Röhu nasi Vavuehu bojemade muoho na na vaejaje höjo o bogo vaejaje höjo. Bogo vaejaje jevamu gavë'oho nadi maho uehorovevorëjo. ³⁸ Röhu Vavuehu bojemade muohuremu iae na vaejaje höjo. Nani jemëro na bogo ma uehorovevo'arujëjo röhu nasi muoho ëhuro garomo uvorëjo: Iae mae-ëjo. Vavuohuro ajamamu vaejade höjo. Jemë ëhi uehorovë'oho ëhuro avoho ga barëromo uvo'a'arujëjo: Vavuohuro nasi dë vövöbajo'ere jio'i naro Vavu hesi dë vövöbajo'ere jiaje höjo.

³⁹ Ëhi jövamu hegorovo rueho jaburo röhu maho Iesu guduamo'ië'areje. Guduamo'ia'amu garaedëgoromo va'adeje.

⁴⁰ Va'adoho va'o Jordan jovoho beromo ioni gönö va'oromo John-hu aevoromo bapataeto vaejëvadire ë va'o hijadeje. ⁴¹ Va'o hijamu gagorovo ae aho'obëhe rueruomadeje. Rueromo uarovareje: John bogo darugo'e mu masijoho vaenövade höjo. Röhu ave a hesi jö John-hu majahuijamu hejaroho ë jöho aho'obëhe iae mae uövuade höjo. ⁴² Ëhi uarovoromo ae aho'obëhe Iesu ë öri ari'ere mae uehorovoruomadeje.

11

Lazarus guomade jöhoje.

¹ Iae guomo guomo'e ae gemu hesi ihoho Lazarus Bethany amore hijadeje. Röhu hesi ma'ine niö'i Mary'o Martha'o jabiesi amoho gemuoho jiadeje. ² Röhu Mary hu majae ijonö hiromo Badare hörure ridi'e jovehu otehodivoromo simano uehu uhijaho'iröhe magonahoho jiadeje. Amo ë magonaho hesi ma'ine Lazarus-ro guomo guome baeromo hijadeje. ³ Hijamu Lazarus-are ma'ine niö'iro jöe nugö'öromo Iesu uavareje: Bada jaehu huë baejanue aho guomo guome baejë'e höjo. ⁴ Guomo guome baejë'e höjamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Ëguomo guomo baejade hesi bëhoho hu bogo ioro'ioremuoho guomo'irögoro God-are ihoho döro jioröhego. Hu guomo guome baejë'ëro ëhu'ëro God-ro ajemi'iramu hesi Harihe nasi iohu'o dö maro jio'a'ajëjo. ⁵ Röhu Iesuro ö'o ö'o Martha'o Mary'o jabiesi ma'ine Lazarus'o ëhi dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvadeje. ⁶ Amo hejade uavamu: Lazarus guomo guome baejë'e hö uavamu heromo bogo Judea sa'aroho va'oromo Lazarus gal'irögoro ëhi hijamu majae niö'i barëjëvadeje.

⁷ Majae niö'i barëjëvamu gagorovo hesi ijomajo ömo'ömoho uëvadeje: Ruehego no Judea sa'are vuonorö'ö va'arëjo. ⁸ Va'arëjamu ijomajohu jaburo uavareje: Tisa iae mae höjo röhu avevejö'e Jew rajoho jaburo ja munëro vajami'ië'are höjo. Ëhi jië'oho ja rabëni ë sa'aroho vuonorö'ö va'ië'anuëjo. ⁹ Va'ië'anuëjemu Iesuro uëvadeje: Aveho aji majaromëro jië'ëro va'ejöjo. Jemë'o uehorovohëjo. Majae höröromo hour aho'obëhe 12 barëjego evare beva'aje höjo. Ëhu'ëro ae rahu maja'e jijihë'oho ave sa'ae aho'o hesi ajire jijihoromo ëhuro bogo biberovarue höjo. ¹⁰ O vahil'e jijihë'oho ajoho bogojëvë'ëro ëhuro biberovarue höjo. ¹¹ Ëhi uëromo ijonö uëvadeje: Nosi aemo'aemoho Lazarus niavë'e höjo. Ëhuni na val'oromo io'ejöjo. ¹²⁻¹³ Io'ejöjemu hesi ijomajohu jaburo uavareje: Nani Iesuro uöromo ë'ajëjo: Lazarus ma-niavajë uövuajëromo uavareje: Bada hu niavë'oho iae marë'ajëjo. Röhu Iesu bogo ëhioho uë'i a'i uëromo ë'adeje: Lazarus hu guomë'e höjo. ¹⁴ Ëhuni Iesuro huruoho majëhiromo uëvadeje: Lazarus guomë'e höjo. ¹⁵ Guomamu naehu bogo hu'o hijodohuni ëhuni jemesi jöëni nimorohajëjo ëhuro jemëro nasi muoho garomo mae uehorovo'irarijego. Röhu ruehego no hesirire va'arëjo. ¹⁶ Ëhi uëvamu hegorovo Thomas hesi ihoho aehu uvaruoho Huodi'e Rahade Aho huro ijomajo ioro'ioroho uëvadeje: Go va'ohego no'o va'oromo Iesu'o gemu mae vuovo'irarëjo.

Iesuhu vuovë'e aribövi ajämego i'ovoromo ri'öromo mae raromarue jö Iesuhu jövadohoje.

¹⁷ Ëhi'amu Iesuro va'oromo Bethany amore hörö'irögoro hejade uavavamu: Lazarus mami'e guomamu guavaroho majae ëhi niö'i ëhi niö'i barëjë'e höjo. ¹⁸ Röhu Bethany amoho Jerusalem bëhire jië'ëro 3 kilometre rabu'e jiadeje. ¹⁹ Ëhu'ëro Jew raje ae aho'obëhe jaburo Jerusalem jioromo Bethany rovë'ëro ë raromareje Martha'o Mary'o jabesi ma'inoho guomë'ëro huë vavaeni baejarooho sanuemiröhëro.

²⁰ Ëhi'amu Martha-ro hejade uvavamu: Iesu rovajëjamu hegurovo osare jioromo höröromo Iesu biroho'i rovadeje. Rue'irögoro Mary-ro ëhi osare hijadeje. ²¹ Hijamu Martha-ro rueromo Iesu birohoromo uavadeje: Bada ja ave hi'ibejanëjo nasi ma'inoho bogo guomo'ibejajo. ²² Nasi ma'inoho iae guomë'e höjo. Röhu jaruvohu'o God-hu diehi ajamijöro Iesu jaehu ua gavë'oho iae ajami'ajëjo. ²³ Ajami'ajëjamu Iesuro uavadeje: Jasi ma'inoho iae i'ovoromo ri'ö'a'ajëjo. ²⁴ Ri'ö'a'ajëjamu Martha-ro uavadeje: Iae na garomo uvajëjo: Ijo tugoho'i rueröhe majaho rue'iramu evare ae aho'obëhe i'ovoromo ri'öröromo'iramu hu'o ri'ö'a'ajëjo. ²⁵ Ri'ö'a'ajëjamu Iesuro uavadeje: Vuovoromo i'ovoromo ri'öromo mae raromo'irarije darugo hesi bëhoho na jevajëjo. Ëhu'ëro ae rahu nasi örire mae uehorovevë'ohuro daruge baeromo mae raromo'aruëjo. Nani vuovo'ajëjo röhu iae i'ovëvo'ajëjo. ²⁶ Ae rahu i'ovoromo raromoromo nasi örire mae uehorovevë'oho bogo sisëroho va'i mae raromemu raromo'aruëjo. Na ja ë jöho mae uehorovanuëjo. ²⁷ Mae uehorovanuëjamu uavadeje: Bada io'ajo. Iae na mae uehorovoromo uvajëjo: Böröme namiromo ajamui'irane aho God-are Harihoho ja javajëjo. Ave sa'are rue'iranego God-hu uövuade aho ja javajëjo.

Iesuhu nivade jöhoje.

²⁸ Martha-ro Iesu ëhi uanugoromo va'adeje. Va'oromo osare va'o hesi öho Mary saginiëri uavadeje: Tisae rovë'e höjo. Rovë'ëro uvajëjo jero ruejöro. ²⁹ Ruejöro uvajëjamu hejë'i ma-burëro ri'öröromo Iesu biroho'i va'adeje. ³⁰⁻³¹ Ma-burëro ri'öröromo Iesu biroho'i va'amu gagorovo Jew raje Mary'o osare raromoromo sanuamijarohuro uvareje: Nani Lazarus-are sino bamarire nivo'i va'ajëromo rihicomareje. Rihicomamu Iesuro amo maroho bogo rue'i Martha-hu birohadire ë hijë'ëro Mary-ro ë biroho'i rovadeje.

³² Rueromo Iesu garomo hesi bëhire ague aho hiromo uavadeje: Bada ja ave hi'ibejanëjo nasi ma'inoho bogo guomo'ibejajo. ³³ Ëhi uaromo nivamu Jew raje hu'o gemu mae rovarohu'o nivoruomamu gëgorovo Iesuro hesi dë vövöbajo'o uhure hara'uoromo vavaenimo avohadeje. ³⁴ Vavaenimoromo uëvadeje: Jemë sinoho dinö'e bamarije höjo. Bamarije höjämu uavareje: Bada rueromo gavëjo. ³⁵ Rueromo gavëjamu Iesuro nivadeje. ³⁶ Nivamu gagorovo rue Jew rajohuro uarovareje: Aroriaho gahëjo. Hu Lazarus-are örire hesi dë vövöbajo'ere bogo bisemuoho uehorovë'ëro ëhuni nivajëjo. ³⁷ Nivajëromo ae göëro göëro uvareje: Ëahuro nuni sisë'e aho ajamamu marëjade höjo. Ëhuni nani huro Lazarus mami'e ro ajami'ibejajo hu bogo guomo'ibejajo.

Iesuhu Lazarus ajamamu guomoromo i'ovoromo ri'öjade jöhoje.

³⁸ Ëhi uarovamu hegurovo Iesuro röhu maho hara'uoromo vavaenimamu sino bamarire va'adeje. Va'oromo gavadeje juju gagoho munëro tugohë'e jiamu. ³⁹ Tugohë'e jiamu gagorovo uëvadeje: Munëho rori'o bava'ohëjo. Bava'ohëjamu guomë'e a hesi ma'ine Martha-ro uavadeje: Bada iae ëhi höjo röhu majae ëhi niö'i ëhi niö'i barëjë'ëro jië'ëro usihövajëjo. ⁴⁰ Usihövajëjamu Iesuro uavadeje: Iae ëhi höjo röhu na mami'e uavode höjo: Jaehu mae uehorovë'oho God-are aji maho ga'a'anuëjo. Naehu uavode jöho na ja ëho uehorovanuëjo o bogajo. ⁴¹ Ëhi uavamu hegurovo rueho jaburo munëho

bava'areje. Bava'amu Iesuro sioroho garomo uavadeje: Apo naro jasi örire huë mae uavajëjo rabëni jero nasi jöho ejehë'ego. ⁴² Iae na garomo uvajëjo: Jero majae ëhi ejehanue höjo. Röhu naro ave jöho uavajëjo arue aribövi jabiesi jöeni ëhuro jaburo uvoruomoröhego: Iae mae-ëjo. God-ro nörö nugö'öjamu rovade höjo. ⁴³ Ëhi uanugoromo ma-darugo'o uvadeje: Lazarus va'orahonö hörö rovëjo. ⁴⁴ Hörö rovëjamu guomamu bamare ahuro i'ovoromo hesi övo höru'oho nu ano'oho niögëro muoho taemo'amë'e juju gagore jioromo hörö rovadeje. Rovamu gagorovo Iesuro uëvadeje: Niögoho jiovahohego va'ajo.

Jew rajo a masijehu Iesu ano'iro jö atare jöhoje.

⁴⁵ Ëhi'amu Jew raje ae aho'obëhe Mary ga'i rovarohuro gavare Iesuro Lazarus ëhi ajami'ego i'ovoromo ri'öjamu gagorovo hesi örire mae uehorovareje. ⁴⁶ A ioro'iorohuro bogo ma uehorovo'i va'oromo Pharisee aribövioho huruoho majëhiromo uëvareje: Iesuro ëhi jië'e muoho vaejade höjo. ⁴⁷ Ëhi majëhijamu hegorovo priest masijohu'o Pharisee ömo'ömohu'o ëho jaburo Jew rajo a masijo ioro'iorohu uëvareje: Gagovohego no jöe mevarëomo gagovamu uëvareje: No ave a hesi öriroho diehi'o'ejarëjo. Huro darugo'e mu masijoho aho'obëhe vaejaje höjo. ⁴⁸ Ëhi jië'e mu masijoho vaemu vaejamu noeuhu bogo tugohë'oho ae aho'obëhe hesi örire mae uehorovoruomo'ajëjo. Mae uehorovo'iramu gagorovo Rome ariböviohuro rueromo nosi amo böromohu'o sa'ahu'o ijumavuo barë'ajëjo. ⁴⁹ Röhu ae gemu hesi ihoho Caiaphas hu jabu'o jiadeje. Evare vaduniroho hu priest börome namijë'e jiadeje. Ëahuro ri'öromo uëvadeje: Jemë ave muoho bogo avo'avohe gavarujëjo. ⁵⁰ Jemë diehi'oromo bogo uehorovaruujëjo ae gemuehu ae aho'obëhe noni guomë'oho ëhuro jemë marëjëvo'ajëjo. Ëhi jië'oho nosi sa'aho aho'obëhe bogo barëjavuo'ajëjo. Caiaphas-ro ëhi jövadeje. ⁵¹ Ëjöho bogo hesi ëma jövo'irögöro evare vaduniroho hu priest böromëro jië'ero ijonö jioröhe jöho God-ro bojamamu majëhijadeje. Majëhijade jö hesi bëhi huruoho majëhijë'oho Iesu guomo'a'ajëjo Jew raje aho'obëhe ajëmi'iröhëro. ⁵² Röhu bogo Jew rajo jabiesi jöeni ëhemuoho guomo'i a'i guomoromo ëhuro God-are aboji harihu'e aho'obëhe dinö'e dinö'e raromaruoho gemuoro gagovo'iröhëgo Caiaphas-ro jö bëhoho bogo uehorovë'e ëhi ma-jövadeje. ⁵³ Iesu guomoröhe jöho ëhi atoromo evare majare aevoromo öroho nahoromo avohobe rovareje hu anoröhëro. ⁵⁴ Ëhi'amu Iesuro Judea sa'are va'orahore juvadoho vuonugo'i va'adeje. Va'oromo a rumo'e sa'a hesi bëhire amo ihe Ephraim ë va'oromo hesi ijorajo ömo'ömohu'o gemu mae hijadeje.

⁵⁵ Hijamu Jew rajo jabiesi maja böromoho dunovadeje. Maja böromeo hesi ihoho God-hu Vörö Tugohade hesi Majaho jiadeje. Ëmaja böromoho dunovamu ae aho'obëhe amo harihu harihure jioromo Jerusalem amo böromore iojiomareje Moses-are jögoroho ejahoromo jabiesi sisëho avohorovo'i sörö majaho rovego avoho ue'ahoröhëni. ⁵⁶ Iojiomoromo Iesu nahoromo God-are amo böromore gagovoromo uarovareje: Jemë diehi uehorovaruujëjo. Na jemë uehorovarujoho Iesu sörö böromoroho rue'a'ajëjo o bogajo. Nani bogajo. ⁵⁷ Röhu mami'e priest masijohuro Pharisee ömo'ömohuro ae aho'obëhe jöe bojëmiromo uëvareje: Iesu dinö'e hijajoho ae rahu gavë'oho ro huruoho majahuirego no heromo va'oromo hu guduamo'irarëjo.

12

Magonaho göehu ridi'e oso baeromo Iesuare hörure otehodivade jöhoje.

¹ Ijonö majae aho'obëhe 6 barëjego God-hu Vörö Tugohade Sörö maja rue'iröhëho jiadeje. Rue'iröhëho jiamu evare Iesuro Bethany amore Lazarus-hu hijajire ë ajiomadeje. Lazarus guomamu Iesuhu ajamamu ri'öjade aho jiadeje. ² Amo Iesuro

ë ajiomamu aribövihuro i harihe avohoromo Iesu bojamijareje. Bojamiromo Martha-ro ajëmiromo ie i'imëmamu Lazarus-ro ie i'i Iesumë'o ro hijadeje. ³ Ëhi ro raromamu Mary-ro ridi'e osoho bisemu bövie barovadeje. Osoho bogo jovo'oho buarohë'e maoso maemu jiadeje. Hesi manaho bogo bise'o vadu'oho jiadeje. Ëosoho Mary-ro barueromo Iesuare höru döre otehodivoromo simano uohuro höroho uhijahadeje. Uhijahamu ridohuro osae aho'obëhe rumorovo barëjadeje. ⁴ Rumorovo barëjamu Iesuare ijomajo ömo'ömohu ae gemu hesi ihe Judas Iscariot Iesuni hiruëmiromo a jabisi övore bojëmi'iröhe ahuro uëvadeje: ⁵ Ridi'e osoho rabëni bogo aroho imëvoromo 300 kina rabu'e baeromo bövi bise'o rumo'e aribövihoo suvuorëmijare höjo. Ëhi jië'oho iae mae jio'ibejajo. ⁶ Ëhi uëvade hesi bëhoho Judas Iscariot-ro bövi bise'o rumo'e aribövihunioho bogo uehorovoromo jövo'i a'i vajiohu'e aëro jië'ero ëhi jövadeje. Ëhesi bëhoho huro Iesumesi moni'e esöho muebenövadeje. Muebejë'i gö vajiohëro baenövadeje. Vajiohëro baenövë'ëro ëhu'ëro uëvadeje: Ridi'e osoho rabëni bogo aroho imëvoromo bövi bise'o rumo'e aribövihoo suvuorëmijare höjo. ⁷ Bövi bise'o rumo'e aribövihoo suvuorëmijare höjamu hegorovo Iesuro uavadeje: Bogave magonahoho vavaenoho bojam'iiranëjo. Huro nimade höjo osoho avoho mueberomo guomevego otehodegoromo guavevo'iröhëni. ⁸ Bövi bise'o rumo'e aribövihoo jemë'o jiemu jioruomo'i na bogo jemë'oho hiemu hi'ejöjo. Ëhuni hu iae mae otehodegade höjo.

Jew rajo priest masijehu Lazarus ano'i jö atarohoje.

⁹ Ëhi'amu Jew raje ae aho'obëhe hejare uvavamu: Iesuro Lazarus'o gemuore hijajë uvamu hegorovo rueruomadeje Iesu ga'irovo. Röhu bogo Iesu gemu ga'i rue'irögoro Lazarus'o ga'i rovareje Iesuro ajamamu i'ovë'ëro jië'ëro. ¹⁰ Lazarus ga'i rueruomaje jöho hegoro priest masijohuro jöe mevoromo uarovareje: Ë'ego Lazarus'o ano'irarëjo. ¹¹ Lazarus ano'i atare hesi bëhoho Jew raje ae aho'obëhe uvareje: Iesuro Lazarus mabëhe ajamijade höromu priest masijo jabisi jöho vuonugo'i Iesu mae uehorovareje. Ëhuni ano'i atareje.

Iesuhu Jerusalem mae rovamu gavë'i aehu mabëhe rajahiuomade jöhoje.

¹² Ëhi'amu nérö sörö i'i rovare aribövihoo aho'obëhe hejareje uvavamu: Iesu Jerusalem rojomajëjo. ¹³ Rojomajëjamu hegorovo ijo rude ujuohoromo Iesu biroho'irögoro uvobe va'oromo uvoruomadeje:
God mabëhëjo.

Ave aho Badare ihore rovajoho mabëhëjo.

Israel rajo nosi börömohu mabëhëjo.

¹⁴ Ëhi uvoruomamu Iesuro donkey harihe baeromo hesi döre aijo hijadeje. Donkey döre hijego Jerusalem amo rajehu garuomo'iröhe jöho mami'e God-are surire jajivormo uvë'ejë:

¹⁵ Zion rajomë nadi juhuonivo'i arueho gahëjo.

Jemesi börömohu donkey harihu döre hiromo rovajëjo.

Ëhi jajivë'ejë. Röhu mami'e God-are surire jajivadëhi Iesuro ëhi ë'adeje. ¹⁶ Urimoho Iesuare ijomajo ömo'ömohu ë surire jö hesi bëhoho bogo avoho uehorovareje. Röhu ijönö Iesuro döre ajiomoromo aje baeromo böröme namijamu evare ë jöho uehorovoromo uvareje: Iae mae-ëjo. Iesuare jö God-are surire jajivarëhi no hesi örire ëhi vaejahare höjo.

¹⁷ Röhu ae aho'obëhe Iesu biroho'i rueruomade hesi bëhoho urimë'i Lazarus guomamu Iesuro huni uvamu i'ovoromo munë gagore jioromo hörö rovamu evare ae aho'obëhe Iesu'o raromoromo ë muoho gavareje. Gavë'ëro ë jöho majëhibe jijihareje. ¹⁸ Ëbëhi'e mu börömo hesi jöho majëhijamu hejë'ëro ëhuni ae aho'obëhe Iesu

biroho'i rueruomadeje. ¹⁹ Iesu biroho'i rueruomamu gëgorovo Pharissee aribövioxhuro uarovareje: Jemë'o gahëjo. Ëa hesi mu tugohë'oho bogo eni javuo hesi höjo. Iae ae aho'obëhe mae hu gemu uehorovoromo hesi ijore ijore jijihoruomajëjo.

Greece sa'a rajo a ioro'iorehu Iesu ga'i nimoruomade jöhoje.

²⁰ Ëhi'amu ae aho'obëhe Jerusalem rojomamu Greece raje ae gö gö jabu'o rojomareje sörö majaho rovego God rajahi'iröhëro. ²¹ Rojomoromo Philip ga'i rovareje. Philip hu Galilee sa'a raje Bethsaida amo raje jiadeje. Jaburo Philip ga'i rueromo uavareje: No naguajëjo Iesu ga'irovo. ²² Ëhi uavamu hegorovo Philip-ro va'oromo Andrew uanugoromo jaburo niö'iro va'oromo ë jöho Iesu majahijareje. ²³ Majahijamu Iesuro uëvadeje: God-are A Ma nasi iho döre jioröhe majaho iae rovë'e höjo. ²⁴ Ave naehu ë'irode jöho uhu'e majëhi'ië'ajëjo. Ëhesi bëhoho iae jö mae ma-gemuohemu höjo. I ujo gemu sa'are beruvebiromo sisërë'ajëjo. Sisërëjë'ero ëhu'ëro tögömoromo ëgovoromo baje aho'o rae'amo'ajëjo. Bogo sisërë'ibejajo ëhi ma-gemu jio'ibejajo. Sisërëjë'ohuro ëhuro bogo sivuoho jio'i aho'o jio'amo'ajëjo. Na ëhi sisërëjevo'iramu ëhuro ae aho'o gemuore jio'a'ajëjo. ²⁵ Ae rahu jabisi sinohemu uehorovë'oho ijumorovarue höjo. O ave sa'are raromoromo sinehu nimaje mu bogo uehorovë'oho ëhuro ioro'iore gemu raromo'aruëjo. ²⁶ Ae rahu nasi mu vae'i nimë'oho nasi ijore ijore jijihö'aruëjo. Na dinö'e hijë'iroho nasi mu aribövioho jabu'o ë raromonövö'aruëjo. Ae rahu nasi mu vaejehë'oho nasi Vavuohuro jabisi ihoho döro bamo'ajëjo.

Iesu guomoröhe jö hulu jövadohoje.

²⁷ Avevejö'oho na dë vövöbajo'ere vavaenegavajëjo. Ëhuni na diehi ua'ejöjo. Na na ua'ejöjo: Apajo. Ave vavaeni maja rueröhoho tugohehego bogo bae'iröjo. Bogajo. Na bogo ëhioho ua'ejöjo rabëni na ë vavaenoho bae'i rovë'ëro. ²⁸ Ëhuni bogo tugoho jöho ua'irögoro a'i ua'ejöjo: Apo jasi aji'e muoho röjëhijego aëro garomo uvarëjo: Jasi ihoho böröme höjo. Jasi ihoho böröme hö uanugoromo hejadeje ö'idöre uvavamu: Na mami'e nasi aji'e muoho röjëhijë'e jevajëjo. Röhu maho röjëhi'ejöjo aëro uvoruomoröhego: God nasi ihoho böröme höjo.

²⁹ Ëhi uvavamu hegorovo ae aho'obëhe bëhire riravarohuro a ioro'iorohuro uvareje: Varurëro anavohijajo. A ioro'iorohuro uvareje: O aneraëro Iesu jöe majahijromo uvavohijajo. ³⁰ Ëhi atoruomamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Ëjö uvavamu hejarijoho bogo nasi jöenioho uvo'i jemesi jöeni uvade höjo. ³¹ Jaruvoho ave sa'are mu sisë vaeruomaje aribövioho God-ro mevëvo'irögoro ë'ajëjo. Jaruvoho ave sa'are mu sisë simano vaejaje aho God-ro ruahö'öl'irögoro ë'ajëjo. ³² Na sa'are jevajoho aehu banigojiomevë'oho evare naro ae aho'obëhe rinëgo'iramu nasinö rueruomo'ajëjo. ³³ Aehu hu banigojiomo'iröhe jö majëhijadoho huro uëromo ë'adeje: Aëro ëhi korosire banigojiomevo'iramu guomo'ejöjo. ³⁴ Ëhi uëvamu hegoro rue aribövioxhuro uaruomadeje: Guomo'irane jö uövuanuoho röhu no hejë'e javuajëjo nosi jögoru surire adahoromo uövuamu: Böröme namiromo ajamui'iröhe aho nosirire rovë'iroho hu bogo guomo'i ma-ioro'ioremu hi'a'ajëjo. Ëhi jië'oho ja diehi uöromo ë'anuëjo: Aëro God-are A Maho na banigojiomevo'aruëjo. God-are A Maho ja diehi jië'e aëro javë'ëro ja guomo'i uvanuëjo. ³⁵ Guomo'i uvanuëjamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Ajoho naro majae ma-bunemu jemë'o hiromo ajivëvo'ejöjo. Jemë'o hiromo ajivëvego ajiro jijihörejo ëhuro bogo ramoramovëvo'iröhe höjo. Ramoramore jijihë'oho öroho sidövëvo'ajëjo. ³⁶ Ëhi jië'e jiaje aji naehu jemë'o hijajevaro evaro ajoho na mae uehorovevorëjo. Mae uehorovevë'oho aji'e aribövie jëvo'ajëjo.

Jew rajo ariböviehu Iesu bogo ma uehorovare jöhoje.

Ēhi uënugoromo va'adeje. Va'oromo gurihirovoromo dirö'o göro hijadeje jaburo gajööni. Ēhi'adeje. ³⁷ Urimo Iesuro Jew rajohu'o hiromo bëhi'e mu masije aho'obëhe jabisi nunire vaebe rovadeje. Röhu jabumëro hesi öriroho bogo maho uehorovareje. ³⁸ Ēhesi bëhoho jö God-aro baeromo majëhinövade ae Isaiah-hu maminö gö'e jajivadëhi ēhi jioröhego īhuni Iesu bijönimareje. Isaiah-ro God-are surire jajivoromo uvadeje: Bada rahuro nosi jöho mae uehorovë'e höjo.

Badare darugo'e mu hesi bëhoho rahuro avoho gavë'e höjo.

Isaiah-ro ēhi jajivadeje ijonö jioröhego. Huhu jajivadëhi jaburo ēhi ē'oromo Iesu bogo ma uehorovareje. ³⁹ Iesu mae uehorovo'iröhoho bogo eni jëvadeje. Bogo eni jëvade hesi bëhoho Isaiah-ro ave jöhu'o surire uhunö'e jajivadeje. Jajivoromo uvadeje:

⁴⁰ God-ro uvajëjo: Naro jabisi nunoho tugohëhoromo

uehoroho ijumëhë'e jevajëjo

ēhuro nunoho ramoramovëvoromo uehoroho bogojëvoröhego.

Uehoroho bogojëvego bogo huotorovoromo nasi öriroho bogo rovego naro bogo i'ovëvego bogo mae jëvoröhego.

⁴¹ Isaiah-hu ēhi jajivade hesi bëhoho huro uehore God-aro baeromo Iesuhu baeröhe ajoho garomo huhu vaeröhe jöho jövadeje. ⁴² Iae a ioro'ioroho Iesu bogo ma uehorovareje röhu a ioro'ioroho aho'o Jew rajo a masijo ioro'iorohu'o iae hu mae uehorovareje. Mae uehorovoromo röhu uvareje: Pharisee ömo'ömohuro uö'a'aruëjo: Iesu mae uehorovarujohuni God rajahijarue osaroho nadi ijoroho ruerë uö'a'aruëromo īhuni Pharisee juhuonëmiromo Iesu mae uehorovare jöho subivëhareje. ⁴³ Uvareje: God-hu no rajahui'iröhoho īhō ma-jianovo'i aehu no rajahuijarooho iae mae höjo.

Iesuhu majëhijade jö bijönimë'ohuro sisëro va'iröhe jöhoje.

⁴⁴ Iae Iesuro ma-darugo'o uvadeje: Ae rahu na mae uehorovevë'oho bogo nasi öriroho gemu uehorovevo'i sa'are remö'öjade ahu'o mae uehorovarue höjo. ⁴⁵ Ae rahu na gevë'oho sa'are na remö'öjade ahu'o gavarue höjo. ⁴⁶ Naro sa'are rovë'ëro aho'o ajivëvaje höjo īhuro ae rahu na mae uehorovevë'oho īhō aribövioho bogo ramoramoroho raromoröhego. ⁴⁷ O ae rahu nasi jö heromo bogo ejehë'oho na bogo jabisi jöho mevoromo sisëroho bamëvo'ejöjo. Sa'ae aho'o bogo sisëroho bamëvo'i maro bamëvo'i rovode höjo. ⁴⁸ Röhu na'o nasi jöhu'o bijönimë'oho sisëre va'iröhe bëhoho iae jiajëjo. Bëhoho īhō naehu majëhibe rovode jöho höjo. Hujeji ijo tugohoi'majaho rue'iramu īhō bijönimë'ëro īhü'ëro sisëro va'a'aruëjo. ⁴⁹ Rabëni hesi bëhoho naehu majëhibe rovode jöho bogo nasi īema jövo'i Vavue sa'are remö'öjadohuro jöho bojemijade höjo naro īhuremu jövo'irodego. ⁵⁰ Röhu naro garomo uvaje höjo: God-hu bojemijade jö aehu ejahë'ohuro īhuro ma-ioro'ioremu maro raromarue höjo. īhü'ëro jië'ëro naehu jövaje jöho Vavuehu uevadëhi iae īhī gemuoho höjo.

13

Iesuhu hesi ijomajo ömo'ömo jabisi höru hitahi u'ovëhade jöhoje.

¹ Iae God-hu Vörö Tugohade Sörö majaho nérëhi jio hesi jiadeje. Nérëhi jio hesi jiamu Iesuro garomo uvadeje: Naehu sa'a nugo'i Vavu hesi örire va'irode majaho iae rovë'e höjo. Röhu hesi aribövi maho ave sa'are raromaruoho mami'e dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvobe rovadoho bogo vuonugo'i uehorovëvobe va'adeje īhī ma-guomoröhego.

² Iae Satan-ro mami'e Simon Iscariot-are harihe Judas-are simanoho ijumahadeje huro Iesu bijönimarue a jabisi övore bojëmi'iröhego. īhī jië'ëro Iesu'o hesi ijomajo jabo'o raromoromo i harihe ue'ahareje. ³ Ie ue'ahoromo Iesuro garomo uvadeje: Vavuohuro daruge aho'obëhe nasi övoro bamehë'e höjo. Na God-arire jiomomo

rovodoho hesi örire vuonorö'ö va'ejöjo. ⁴ Hesi örire vuonorö'ö va'ejöromo Iesuro ie ijë'ëro ri'öromo döre niögoho jijöromo uhirovarue niögoho dë'ahore muhorovadeje. ⁵ Muhorovoromo jovoho hevöre otehoromo aevoromo hesi ijomajabesi höroho egüehoromo muhorovade niögoho baeromo höroho uhijëhadeje. ⁶ Ëhi'obe va'oromo Simon Peter-hu hijajire rovadeje. Rovamu uavadeje: Bada na ja nasi hörohu'o eguehonëjo. ⁷ Eguehonëjamu uavadeje: Naehu ömaje hesi bëhoho jaruvoho ja bogo gavanuëjo. U'emu ga'a'anuëjo. ⁸ Ga'a'anuëjamu hegorovo Peter-ro uavadeje: Nasi höroho bogo egueho'anuëjo. Bogo mae bogajo. Bogajam uavadeje: Naehu jasi höru bogo eguahehë'oho ijönöho ja bogo nasi ae gemuoho javo'ajëjo. ⁹ Javo'ajëjamu hegorovo Simon Peter-ro uavadeje: Ëhi jië'e jiaje nadi höremuoho egueho'i a'i övohu'o simanohu'o éhu'o eguehëjo. ¹⁰ Eguehëjamu Iesuro uavadeje: Rabëni övohu simanohu eguahejöräjo. Bëhoho bogohöjo. Ae rahu jabiesi sino haho'o jovo eguoromo u'o barëjë'oho röhu maho bogo eguoruomo'i jabiesi hörohemu eguonövo'aruëjo. Röhu jemesi sisëho mami'e u'ovëhë'ëro mae jëvajëjo. Mae jëvo'i sisëho jemesi ae gemu hesiriremu höjo. ¹¹ Iesuhu ëhi uëvadehesi bëhoho huro garomo uvadeje: Judas-ro na bijönegarue a jabiesi övore bojëmi'ajëjo. Ëhuni uëvadeje: Jemë mae jëvo'i sisëho jemesi ae gemu hesiriremu höjo.

¹² Ëhi uëromo ijomajabesi höroho egüehonoromo niögü jijö bamadoho röhu maho ba'amoromo va'o hesi röhore hinugoromo uëvadeje: Naehu jemesi örire ömode mu hesi bëhoho na jemë gavarujëjo o bogajo. ¹³ Bëhoho iae na majëhi'ië'ajëjo. Jemëro uevaruje höjo: Tisajo o Badajo. Iae mae uevaruje höjo na ëhi jevë'ego. ¹⁴ Na jemesi Bada'o Tisa'o jevajëjo röhu na bogo uvode höjo: Böviëro jevë'ëro höroho bogo egüeho'ejo uvo'i ma-egüehode höjo. Ëhuni jemë'o nadi bövie javuajë uvo'i göëro göho huë baerovoromo höroho eguahehorovorëjo. ¹⁵ Ëhesi bëhoho naro mu mae röjëhijë'e jevajëjo éhuro naehu jemë ajëmijodëhi jemë'o ëhi huë baerovoromo ajamirovo'irarijego. ¹⁶ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Mu aribövihuro o anue jijiharue aribövihuro jabiesi a börömoho bogo iosiramiromo masije riravarue höjo. ¹⁷ Ëjöho mae jio'ego jemë iae gavarujëjo. Ëhuni nadi na iosiremiromo uvorëjo: No masijëro javuë'ëro aho bogo ajëmi'ejarë uvo'i ma-ajamirovorëjo. Ëhi ë'ë'oho huë mae jëvo'ajëjo.

¹⁸ Huë mae jëvo'ajë uëvaje jöho ého bogo ae aho'obëhe jemesi jöho uëromo ë'ajëjo. Jemë diehi jië'e aribövie baejëvodoho iae na gëvaje höjo. Mami'e God-are surire jöho jajivoromo uvë'e höjo: Na'o gemu mae i ijajohuro huotorovoromo na'o muorovo'i nimade höjo. Ëhi jioröhego God-are surire jajivadëhi iae ëhi jië'e mu sisëho jio'a'ajëjo God-are surire jöho bogo bejajero jië'ëro. ¹⁹ Ëmu sisëho bogo vejö'oho jio'i u'emu jio'a'ajëjo. Röhu aviavejö'e uëvajëjo jemëro gal'irarijego ë mu sisëho rovego garomo uvo'irarijego: Iae mae-ëjo. Nörö jiemu jiaje A Börömoho höjo. ²⁰ Röhu ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Naehu rëmö'öjego rovarue aribövihuro ae rahuuhu ë aribövi rajëhirom baejëvë'oho éhuro na'o rajehirom baejevoruomaje höjo. O ae rahu na rajehirom baejevë'oho éhuro remö'öjamu rovode ahu'o rajahiuomaje höjo.

Judas-hu Iesu bijönimarue a jabiesi övore bojëmi'iröhe jö Iesuhu jövadohoje.

²¹ Ëhi uëromo hesi dë vövöbajo'ere huë vavaene böröme baejadeje. Huë vavaene böröme baeromo ma-sama'e majëhirom uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Jemesirire jiaje ae gemuëro na bijönegarue aribövi jabiesi övore bojëmi'anuëjo. ²² Ëhi uëvamu hegorovo hesi ijomajabeso jahuro nuniro garoro garoro baeromo uvareje: Rahuare jöho uöromo ë'ajëjo. ²³ Röhu Iesuhu ijomajabeso ae gemuëro Iesuhu bëhi mare hijë'e jiadeje. Iesuro ë aho hesi dë vövöbajo' aho'o rajahinövadeje. ²⁴ Ëaho Iesuhu bëhire hijë'e jiamu Simon Peter-ro ë a hesi örire uvenëro uavadeje: Ua gavëjo:

Rahuare jöho uöromo ë'anuëjo. ²⁵ Uöromo ë'anuëjamu ë ijorajohuro Iesu hia'iro saginiëri uavadeje: Bada ja rahuare jöe uöromo ë'anuëjo. ²⁶ Uöromo ë'anuëjamu Iesuro uavadeje: Naro ioho baeromo ijo bajo nemarire ba'amoromo ioromo ae gemu bojami'ejöjo. Bojamijego garomo uvonëjo: Iae ë ahuro ëhi sisë vaejevo'ajëjo. Ëhi uanugoromo ie gemu baeromo ba'amoromo ioromo Simon Iscariot-are harihoho Judas bojamijadeje. ²⁷ Bojamamu Judas-ro baeromo ijamu gavë'i Satan-ro ë a hesi dë vövöbajo'ere abuejadeje. Abuejamu Iesuro uavadeje: Jaehu vae'i ë'anue muoho ma-burëro va'oromo vaejëjo. ²⁸ Vaejëjamu hegorovo raromoromo i ijarue ariböviohuro bëhoho rabëni Iesuhu Judas ëhi uavajoho bogo avoho hejareje. ²⁹ Bogo avoho he'irögoro a ioro'iorohuro uvareje: Judas-ro moni bahijaruoho muebejajego ëhuni nani Iesuro uaromo ë'ajëjo: Va'oromo söröeni ie imahuëjo. O va'oromo inömo rumo'e aribövioho monioho gö suvuorëmijëjo. Ëhuni uaromo ë'ajëjo. ³⁰ Röhu Judas-ro Iesuhu bojamijade ioho baeromo ma-burëro höröromo ramoramore va'adeje.

Göehu gö rajahirovo'iröhe jö i'ohoje.

³¹ Judas va'amu gagorovo Iesuro uëvadeje: Avevejö'oho God-are A Ma nasi aji'e muoho röjëhijë'e höjo. God-ro daruge bojemijë'ero hesi aji'e muohu'o röjëhijë'e jevajëjo. ³² Naro God-are ajoho ae röjëhi'iramu evare God-ro hesi A Ma nasi ihoho banigojiomeho'ajëjo. Hu ma-burëro iae ëhi ë'ië'ajëjo. ³³ Nasi harihu ömo'ömohumë na jemë'oho majae ma-bunemu hi'ejöjo. Hiromo val'ramu nahevo'arujëjo. Röhu Jew rajo masijo mami'e uëvodëhi jemë'o ëhi uë'ië'ajëjo: Naehu va'irodire jemë ë'irarijoho bogo eni jëvajëjo. ³⁴ Röhu jögoru i'e bojëmi'ië'ajëjo. Göero göho rajahirovorëjo. Naehu jemë rajëhibe rovodëhi jemë'o ëhi gemuoho ë'orëjo. ³⁵ Jemë rajahirovë'oho ëhuro ae aho'obëhe gëromo uvoruomo'ajëjo: Jemë nöruare ijore ijore jijiharuje aribövie jëvajëjo.

Peter-hu Iesu gavajoho subivëho'iröhe jö Iesuhu jövadohoje.

³⁶ Ëhi uëvamu Simon Peter-ro uavadeje: Bada röhu ja dinö'e va'onëjo. Dinö'e va'onëjamu uavadeje: Naehu va'irodire avevejö'e ë ö'iranoho bogo eni javajëjo. U'emu ö'a'anuëjo. ³⁷ Ö'a'anuëjamu hegorovo Peter-ro uavadeje: Bada röhu avevejö'e naehu jasi ijore ö'ë'oho rabëro bogo eni jevajëjo. Naehu ajamiromo jani guomevë'oho iae mae höjo. ³⁸ Iae mae höjamu Iesuro uavadeje: Peter jero uvanuëjo: Naro nörö ajamiromo guomorovo'ejöjo. Röhu ave jöho na jö mae ua'ië'ajëjo. Kökörökoho bogo uvë'e jero majae niö'i gemu ae uë'a'anuëjo: Na Iesu bogo gavaje höjo.

14

Vavu hesirire va'arue öroho Iesu jiaje jö Iesuhu jövadohoje.

¹ Iae Iesuro hesi ijomajo ömo'ömoho uëvadeje: Nadi nurunurumoromo uehore gö gö bae'i a'i God-are öroro mae uehorovoromo nasi örohu'o ëhu'o mae uehorovorëjo. ² Ëhesi bëhoho nasi Vavu hesi osare röhoho aho'obëhe jio'amajëjo. Ëhuni na ë va'oromo jemëhu raromo'irarije röhoho avohëho'ejöjo. Naehu jövaje jöho bogo maehu jio'ibejajo bogo uë'ibejöjo. ³ Va'oromo jemesi röhoho avohëhonugoromo vuonorö'ö rueromo söjëvoromo nasirëro va'ejöjo ëhuro naehu hijajire jemë'o ë raromo'irarijego. ⁴ Naehu va'oromo hi'irode öroho jemë iae gavaruje höjo. ⁵ Gavaruje höjamu Thomas-ro uavadeje: Bada jero ëhi uövuanuëjo röhu jaehu dinö'e va'o hi'iranoho no bogo gavaruje. Ëhi jië'oho ja diehi'oromo uövuanuëjo: Öroho iae gavaruje höjo. ⁶ Gavaruje höjamu Iesuro uavadeje: Mare va'irarije öroho na jevajëjo. Jö ma ga'irarije öroho na jevajëjo. Darugo bae'irarije öroho na jevajëjo. Vavuohu'o gemu mae jëvojöro négë'iroho öroho na gemu jevajëjo. ⁷ Jemë na gevë'e jëvë'ëro nasi Vavuohu'o

ga'a'arujëjo. Jaruvoho aevoromo jemë ë A hesi bëhoho uehore baeromo gabe va'a'arujëjo.

⁸ Gabe va'a'arujëjamu Philip-ro uavadeje: Vavuoho röjahuijego no gavarëjo. Gavë'oho ëhuro no mae javuo'ajëjo. ⁹ Mae javuo'ajëjamu uavadeje: Philip na majae ëgobövie jemë'o hijë'e jevajëjo. Ëhu'oho ja diehi'oromo bogo avoho gevanuëjo. Ae rahu na gevë'oho nasi Vavuohu'o garuomaje höjo. Ëhu'oho ja diehi'oromo uevanuëjo: Vavuoho röjahuijego no gavarëjo. ¹⁰ Ja diehi'oromo bogo uehorovoromo uvanuëjo: Nöröro Vavu hesi dë vövöbajo'ere jio'i Vavuohuro nöruare dë vövöbajo'ere jiajëjo. Naehu jemë üväjaje jöho bogo nasi ëma uehorovoromo uë'i a'i Vavue nasi dë vövöbajo'ere hijajohuro huro hesi muoho nasi dë vövöbajo'ere vaejego na vaejaje höjo. ¹¹ Na üvävode höjo: Naro Vavu hesi dë vövöbajo'ere jio'i Vavuohuro nasi dë vövöbajo'ere jiajëjo. Ëjöho heromo uvorëjo: Iae mae-ëjo. O jemë uvë'oho: Nöruare jöho bogo eni hö uvë'oho naehu vaejaje mu masijoho uehorovoromo uvorëjo: Nöruare jöho mae höjo. ¹² Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ae rahu na mae uehorovevë'oho naehu vaejajëhi jië'e darugo'e muoho vae'a'arujëjo. Röhu naehu vaejaje darugo'e muoho ma-jianovajoho u'emu jemëro darugo'e mu masijo maho vae'a'arujëjo rabëni naro Vavu hesi örire va'iramu. ¹³ O jemë rabe rabe Vavuoho nasi ihore ua gavë'oho naro ëhi vaejëho'ejëjo ëhuro Harihu nasi muoho garomo uvo'irarijego: Vavuoho böröme höjo. ¹⁴ No nöruare aribövie javuajë uvoromo rabe ue gevë'oho iae na vaejëho'ejëjo.

God-hu hesi Aru'aho mëmi'iröhe jö Iesuhu jövodochoje.

¹⁵ Jemë na rajehijë'ohuro nasi jögoroho ejeho'arujëjo. ¹⁶ Ejeho'iramu naro Vavuoho ua'iramu Ajëminövo'iröhe A göho bojëmi'ajëjo huro rueromo jemë'o maijori'ioremu hi'iröhego. ¹⁷ Ajëminövo'iröhe Aho iae jö maemu barovaje Aru'ahoho höjo. Sa'arohemu uehorovarue aribövihuro ë Aru'ahoho bogo uehorovoromo simanoho bogo avoho gavaruëro jië'ëro ëhuni bae'iröhoho bogo eni jëvajëjo. A'i jemëro hu avoho gavaruje höjo. Avevjö'e hu jemë'o hijajoho u'emu jemesi dëre abo hibe va'a'ajëjo. Iae ëhuni jemë gavaruje höjo.

¹⁸ Naro jemë rémo va'iramu jemë bogo sivuoho öbioho raromanovo'arujëjo. A'iro na vuonorö'öromo jemesirire rue'ejëjo. ¹⁹ Majae ma-bunemu barë'iramu sa'arohemu uehorovarue aribövihuro bogo geruomo'ajëjo. Röhu jemëro iae ge'a'arujëjo. Na hiemu hijajohuro ëhuro jemë'o daruge baeromo raromo'arujëjo. ²⁰ Ëhi majaho rue'iramu jemë garomo uvo'a'arujëjo: Nörö hesi Vavu hesi dë vövöbajo'ere jio'i no nöruare dë vövöbajo'ere javuo'i nörö nosi dë vövöbajo'ere jiajëjo.

²¹ Ae rahu nasi jögoru baeromo ejehë'oho ëhi jië'e aribövihuro rajehiruomaje höjo. Rajehijë'oho nasi Vavuohuro jabumë rajëhi'ajëjo. Rajëhi'iramu na'o ë aribövihuro rajëhiromo va'orahoro röjahirovo'ejëjo geruomoröhego. ²² Ëhi üvävamu Judas-ro bogo Judas Iscariot a'i Judas göhuro Iesu uavadeje: Bada ja diehi'oromo nosi örire gemu jasi arijo'arije röjahirovo'i sa'arohemu uehorovarue aribövi jabesi öriroho bogo röjahirovo'ië'anuejëjo. ²³ Bogo röjahirovo'ië'anuejëmu uavadeje: Ae rahu na rajehijë'oho ë aribövihuro nasi jöho ejehoruomo'ajëjo. Ejeho'iramu nasi Vavuohuro jabumë rajëhiromo hu'o na'o ö'oromo jabu'o gemu mae ari'ejarëjo. ²⁴ O ae rahu bogo rajehijë'oho nasi jöho bogo ejehoruomaje höjo. Jemë hejaruje jöho bogo nasirehu jio'i a'i Vavuehu remö'öjämu rovode a hesi jöho höjo.

²⁵ Na jemë'o hijë'i ë jöho majëhijë'e jevajëjo. ²⁶ O Vavuohuro jemë Ajëminövo'iröhe Aho ë hesi bëhoho Vavu hesi Aru'ahoho nasi ihore nugö'ö'iramu huro jemë bövihoro bise'oho röjëhiromo simanoho huotovëho'iramu naehu majëhijode jöho uehorovo barë'arujëjo.

²⁷ Nasi huë maho jemesi örire bojämijajëjo rëmo va'ië'ëro. Sa'arohemu uehorovarue ariböviehu huë ma bojämijaruëhioho na bogo ëhioho bojëmi'i uhohu'o bojämijajëjo. Nadi nurunurumoromo juhuonivorëjo. ²⁸ Mami'e jemë hejarije höjo naro uëvamu: Na va'ejöjo. Röhu na vuonorö'öromo jemesirire rue'ejöjo. Jemë na avoho rajehi'ibejarijëjo nasi Vavu hesirire va'irode jöho heromo nimoroho'ibejarijëjo Vavuehu na iosiremiromo börömo jiajohuni. ²⁹ Avevejö'oho ë muoho bogo vaejë'e röhu urimo na ma-majëhijë'e jevajëjo ëhi'ego garomo evare mae uehorovo'irarijego. ³⁰ Röhu na bogo majae ëgo'oho jemë jöho majëhi'ejöjo ave sa'are Sisë A Börömoho rue'ego ëhunivo. Röhu hu bogo nasi bövioho jië'ëro hu jöho bogohöjo. ³¹ Röhu na nege sa'ae aho'o jaburo garomo uvoruomoröhego: Nöröro Vavuoho iae rajahiromo Vavuehu jö bojamijadëhi nöröro ëhi e'aje höjo. Ahia mino'ëjo. Ri'öhego no va'arëjo.

15

Iesu grape bajo rae'amaje ö'i mae jiaje uhu jö Iesuhu jövadohoje.

¹ Iae Iesuro hesi ijomajo ömo'ömoho jö viture uhu'e uëvadeje: Grape bajo rae avohaje ö'oho na jevajëjo. Ö'i muebejaje aho nasi Vavuoho höjo. ² Na'o bimuvaruje aribövioho ëho ö'i ado sirino'oho jio'amajëjo. Ö'i muebejaje ahuro garöhe di adoho bajoho bogo rae'amamu gavë'oho duvahore tarivoromo ruruhö'øjaje höjo. O garöhe di adoho bajoho raejamu gavë'oho iogororomo sirino sirino harihu sahori'amë'oho tarivo ruruhö'ö'i mahemu nugaje höjo ëhuro ë adohuro bajoho rae avohoröhego. ³ Röhu naehu majëhijode jöho ejehë'ëro ëhuro jemë adonö'e mami'e iogorëvë'e höjo. ⁴ Röhu jemë na'o gemuore bimuvoromo raromarujoho ëhi raromorëjo. O naro jemë'o gemuore bimuvoromo hijajoho ëhi hi'ejöjo. Jemëhu na'o bogo gemuore bimuvoromo raromë'oho bogo rae avoho hesi jëvajëjo. Ö'i adehu aho najore bogo bimuvë'ëro sisérëromo bajo bogo ma raejajëhi ëhi jëvo'ajëjo.

⁵ Ö'i bëhoho na jevoli jemë ado sirino'oho jëvajëjo. Ae rahu na'o gemuore bimuvoromo raromo'i naehu jemë'o gemuore bimuvoromo hijë'ohuro ëhuro rae avoho'arujëjo. O na'o gemuore bogo bimuvë'oho i'o mu'o vaejë'oho bogo mae bogo eni jëvo'ajëjo. ⁶ Ae rahu na'o bogo gemuore bimuvoromo raromë'oho ado suaromo ruruhö'øjego sisérëjajëhi ëhi jëvo'ajëjo. Ëhi jië'e adoho gagovoromo vënire huego ravo'amaje höjo. ⁷ Röhu jemë na'o gemuore bimuvoromo raromë'oho o nasi jö jemesi dë vövöbajo'ere jië'oho ëhuro jemë rabe rabe God ua ga'i négë'oho uarëjo. Ua gavë'oho iae bae'a'arujëjo. ⁸ Jemë bajo rae avohë'ohuro ëhuro nasi Vavu hesi iñoho döro jiaje höjo. O bajo rae avohë'ohuro ëhuro nasi ijore ijore jijiharuje aribövi mae jëvo'ajëjo. ⁹ Iae Vavuehu na rajehijadëhi naro ëhi jemë rajëhijë'e jevajëjo. Naro ëhi rajëhijë'e jevaje ëhuni na'o gemu mae ëhi raromorego na rajëhiemu rajëhinövo'iröjo. ¹⁰ Jemëhu nasi jögoru ejehë'oho ëhuro na'o gemu mae raromo'iramu ëhuro na rajëhinövo'ejöjo. Naehu nasi Vavu hesi jögoru ejahë'ëro hu'o hijego hulu rajehijajëhi jemëro ëhi na'o raromo'iramu rajëhinövo'ejöjo.

¹¹ Naehu jö ëhi jövaje hesi bëhoho naehu nimorohajëhi jemë'o na'o gemu mae nimoroho'irarijego bogo bisemuoho nimoroho'i nimoroho avoho'irarijego. ¹² Ave jögoroho naro bojëmi'ië'ajëjo. Naehu jemë dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvajëhi jemëro göëro göho ëhi uehorovëvorëjo. ¹³ Göehu gö dë vövöbajo'ere uehorovëvarue mu börömoho aviëhi höjo nosi aganoho ajëmi'i vuovorovo'ejarëjo. Mu ioro'ioroho majanovajëjo. ¹⁴ Nasi jögoru ejehë'oho jemë nasi agane jëvaje höjo. ¹⁵ Urimoho na bogo aganoho uë'i a'i uenövode höjo: Nasi mu vaejaruje aribövie jëvajëjo. Ae gö jabesi mu vaejarue aribövihuro jabesi masijehu vaejarue mu hesi bëhoho bogo garuomaje höjo. Ëhuni avevejö'oho na bogo nasi mu vaejaruje aribövihuro uë'i a'i agane uëvajëjo ë hesi bëhoho nasi Vavuehu rabe rabe uevamu hejode jöho naro röjëhijamu jemë gavë'ego.

16 Jemë na bogo baejevo'i a'i naro jemë baejëvode höjo. Baejëvoromo muro bamëvode höjo jemëro va'oromo ioro'ioremu jioröhe bajoho rae avoho'irarijego. Ëhi jië'e bajo rae avohë'oho ëhuro jemëhu Vavu hesi örire rabe rabe nasi ihore ua gavë'oho iae huro bojëmi'ajëjo. **17** Ëhu'ero jië'ero ave jögoroho naro bojëmijajëjo. Göero göho dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvorëjo.

Sa'are mu sisë uehorovoruomaje ariböviehu Iesuare aribövi nu huodaguo'iröhe jö Iesuhu jövadahoje.

18 Sa'arohemu uehorovarue ariböviehu jemë nu huodëgaruoho uvorëjo: Urimo ëhi jië'e aribövihuro nörö nue huodivoruomade höjo. **19** Jemë'o sa'arohemu uehorovaruje aribövie jëvo'ibejajo è aribövihuro uvoruomo'ibejajo: Jemë nosi aribövie gemuoho jëvajëromo rajëhi'ibejarëjo. A'i jemë sa'arohemu uehorovarijoho naro baejëvode höjo nasinö jëvoröhego. Baejëvë'ego jemë bogo jabu'oho havoromo ave sa'a hesirohemuoho uehorovaruje höjo. Ëhuni è aribövihuro jemë nue huodëgarue höjo. **20** Jemë'o uehorovohëjo. Naro mami'e uëvode höjo: Mu aribövihuro jabesi a masijoho bogo iosirëmiromo masijoho riravarue höjo. Ëjö hesi bëhoho jemesi börömoho na sisë vaejëvë'ero ëhu'ero sa'ae aho'o jaburo mu vaejaruje aribövihuro jemë'o sisë vaejëvö'aruëjo. O nasi jö ejehë'oho jemesi jöhu'o ejëhö'aruëjo. **21** Jemëro nasi ihoho baejë'ego ëhuni ëho jaburo jemesi örire ëhi sisë vaejëvorusomo'ajëjo rabëni hesi bëhoho sa'are na remö'øjäde aho jabumë bogo gavarüero jië'ero. **22** Na bogo sa'aroho rueromo jöho jabesi öriroho majëhi'ibejöjo jabesi jö sisëho bogojio'ibejajo. Röhu nasi jöho majëhijamu hejare höjo. Hejë'ero bogo uö'l'aruëjo: Noehu mu sisë vaejaroho bogo gavë'e ëma è'are höjo. **23** Na nu huodegë'oho nasi Vavuohu'o nue huodivoruomaje höjo. **24** Ae göehu bogo vaejarue ëhi jië'e darugo'e mu masijoho naro jabesi nunire vaenövode höjo. Jabesi nuniroho ëhi jië'e muoho bogo vae'ibejöjo ëhuro jabesi jö sisëho bogojio'ibejajo. O avevejö'oho jabumë nasi muoho iae gavare höjo röhu na'o nasi Vavuohu'o nue huodagoruomaje höjo. **25** Jabuhu nu huodaguarue hesi bëhoho urimë'i jabesi jögoru surire jajivoromo uvë'e höjo: Na sisëho bogo ömë'e jabumë ëma nue huodego'iröhe jö jajivadëhi ëhi nue huodegarue höjo God-are jöho bogo bejajëro jië'ero.

26 Röhu jemë Ajëminövo'iröhe Aho jö maemu barovaje Aru'ahohuro jië'ero Vavuohu'o gemu mae hijaje höjo. Ëhi hijajëro jië'ero naro nugö'ö'iramu Vavu hesirire jioromo jemesi örire ruvebi'ajëjo. Ruvebiromo nasi jöho huruoho majëhi'ajëjo. **27** O jemë'o nasi jöho huruoho majëhi'arujëjo aevo'i na'o raromobe rovë'ero jëvë'ero.

16

1 Ëjöho naro uëvajëjo jemë mae uehorovevarujoho vuonugojööni. **2** Jew rajehu God rajahijarue osare osare jemëhu gagovoromo God rajahijarujoho aëro ahëvoromo'ajëjo. O majae ijönö aehu jemë muo'amëvë'iroho uvoruomo'ajëjo: Noehu Iesuare aribövi muo'amaruoho ëho God-are mue vaejaruejo. **3** Ëhi jië'e huë vavaeni'e muoho jemesi örire vaejëvö'aruëjo è hesi bëhoho Vavuohu'o na'o bogo gövuaruëro jië'ero. **4** Röhu naro è jöho uëvajëjo ëhuro naehu ëhi uëvode huë vavaeni majaho rovego jemëro uehorovoromo uvo'irarijego: Nöröro uövuade höjo: Ëhi jië'e mu sisëho rue'a'ajëjo.

God-are Aru'ahahu mu vaejaje jö Iesuhu jövadahoje.

Ëhi jië'e jöho na bogo aevo'ioho uëvode hesi bëhoho na urimë'i jemë'o hibe juvoromo ëhuni bogo uëvode höjo. **5** Röhu avevejö'oho na jemë'oho bogo hi'i a'i na remö'öjamu sa'are rovode a hesi örire vuonorö'ö va'ie'ajëjo. Jemë bogo ae gemu vadu'oho uevarujëjo: Ja dinö'e va'ie'anuëjo. **6** Röhu na va'i uëvodohuni ëhuni jemë

sisë maro vavaenimarujejö. ⁷ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Na bogo va'ibejöjo bisemu sisë jëvo'ibejajo. O na va'ë'ohuro ëhuro maho jëvo'ajëjo. Èhesi bëhoho na bogo va'ibejöjo ëhuro God-are Aru'ahehu Ajëminövo'iröhoho jemesi öriroho bogo rue'ibejajo. O va'ë'oho ëhuro naro Aru'ahoho jemëni nugö'ò'iramu rue'a'ajëjo. ⁸ Aru'ahohuro rueromo sama'e röjëhi'a'ajëjo ae aho'o ga'irarijego sa'arohemu uehorovarue aribövioho jaburo mu sisë hesi öroho mu ma hesi öroho sisë mevëho'iröhe hesi öroho bogo avoho uehorovoruomego. ⁹ Mu sisë hesi öri bogo avoho uehorovarue hesi bëhoho jabumë nasi öriroho bogo maho uehorovevoruomaje höjo. ¹⁰ Mu ma hesi öri bogo avoho uehorovarue hesi bëhoho naro Vavu hesi örire maro va'iramu ijönöho bogo ge'a'arujëjo. ¹¹ Sisë mevëho'iröhe hesi öri bogo avoho uehorovarue hesi bëhoho ave sa'are Sisë A Börömo hesi muoho mami'e mevamu bejë'e höjo.

¹² Naehu jemë jöe aho'obëhe majëhi'irodoho avevejö'e simanore uehorovo'irarijoho jemë bogo eni jëvajëjo. ¹³ Iae èhi höjo röhu jö mae barovaje Aru'ahohuro rovë'iroho huro mu ma hesi öroho röjëhi barë'ajëjo. Hu bogo hesi èma uehorovoromo jöho jövo'i a'iro jöe rabe rabe hejë'oho ëho jövoromo röhu u'emu jioröhe mu jöho hu-ruoho majëhi'ajëjo. ¹⁴ Naro jöe jövo'iramu Aru'ahohuro nasi jöho baeromo jemë huruoho majëhi'iramu ëhuro nasi ihoho döro jio'a'ajëjo. ¹⁵ Vavuehu jövaje jöho aho'o nasirohu'o gemuoho höjo. Iae èhuni na uëvajëjo: Naro God-are jöe jövo'iramu Aru'ahohuro nasi jöho baeromo jemë majëhi'ajëjo.

Iesuare ariböviehu huë vavaeni baeromo barëjego huë mae bae'iröhe jö Iesuhu jövadohoje.

¹⁶ Majae ma-bunemu barë'iramu jemë na bogo ge'a'arujëjo. Bogo geromo röhu va'o majae ma-bunemu barë'iramu evare röhu maho ge'a'arujëjo. ¹⁷ Ge'a'arujëjamu hegorovo hesi ijarajo ioro'iorohuro uarovareje: Iesuro no uövuajëjo: Majae ma-bunemu barë'iramu bogo geromo röhu majae ma-bunemu barë'iramu ge'a'arujëjo. Hu diehi uöromo jövajëjo. O uövuajëjo: Na bogo ge'irarije hesi bëhoho na Vavu hesi örire va'ië'ajëjo. Èhu'o hu diehi uöromo è'ajëjo. ¹⁸ Majae ma-bunemu uvaje jö bëhoho rabe höjo. Hu rabu jö jövajoho no dadivavuajëjo. ¹⁹ Èhi uarovamu Iesuro garomo uvadeje: Arue aribövioho ue ge'i nimaruëromo uëvadeje: Na uëvajëjo: Majae ma-bunemu barë'iramu bogo ge'a'arujëjo. Bogo geromo röhu va'o majae ma-bunemu barë'iramu röhu maho ge'a'arujëjo. Na jemë è jö hesi bëhoho nahoi'i atarujëjo. ²⁰ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Jemë sisë maro niersuburu'e bamo'arujëjo. A'i ave sa'arohemu uehorovarue ariböviohuro nimoroho avoho'aruëjo. Jemë huë vavaene bae'a'arujëjo röhu huë vavaeni bae'irarijoho barëromo dë mae jëvo'iramu nimoroho'arujëjo. ²¹ Magonahahu raho'ië'iroho hejaje höjo vi'ehimavego huë vavaene baejaje höjo. Huë vavaene baeromo harihoho rahonugoromo uvaje höjo: Iae harihoho mabëhe baejë'e jevajëromo nimorohajeho. Nimorohego ëhuro hesi vi'ehoho rumonimaje höjo. ²² Magonahahu huë vavaeni rumonimajëhi jemë'o huë vavaeni baejarujoho èhi rumonimo'arujëjo. Avevejö'oho jemë nasi jöeni huë vavaene baejarujëjo. Huë vavaeni baejarujoho u'emu naro röhu maho ro gë'iramu nimoroho'arujëjo. Jemëhu nimoroho'irarijoho aho bogo ahëvo hesi höjo.

²³ Èmajaho rue'iramu jemë bogo nasi öriroho ue ge'a'arujëjo naro ajëmijöro. Röhu ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Jemë rabe négamu Vavuoho nasi ihore ua gavë'oho hu iae ajëmi'ajëjo. ²⁴ Urimoho nasi ihoroho bogo uabe rovarijoho röhu aevoromo nasi ihoro ua ganövorëjo. Èhi jië'oho jemë ua ga'irarijoho iae baeromo nimoroho avoho'arujëjo.

Sa'are mu sisë uehorovoruomaje aribövi jabisi mu sisë Iesuhu ruahö'öjëho'iröhe jö Iesuhu jövadohoje.

²⁵ Na uhu'e jöe gö gö jövoromo éhuro nasi jöho majéhijäjö. Röhu ijönö majaho rue'iramu evare uhu'oho bogo majéhi'i Vavu hesi jöho ma-sama'e majéhi'ejöjo. ²⁶ Ého majaho rue'iramu jemë Vavuoho nasi ihore ua ganövo'arujëjo huro ajëmi'liröhego. Ua ga'irarijoho na bogo uëvajëjo: Naro jemesi jöeni hu ua ga'ejöjo ²⁷ rabëni hesi bëhoho Vavuohuro iae hesi dë vövöbajo'e aho'o jemë uehorovëvajëro jië'éro. Éhuni jemesi jöenioho na bogo ua ga'i jemesi ua ganövo'arujëjo. Vavuehu jemë uehorovëvaje hesi bëhoho jemëro na rajehiromo mae uehorovoromo uvaruje höjo: Nörö Vavu hesirire jioromo rovade höjo. ²⁸ Iae mae-ëjo. Iae na Vavu hesirire rovë'éro ave sa'are hijajëjo. Hijajëro ave sa'aho nugo'i Vavu hesi öriri vuonorö'ö va'ië'ajëjo.

²⁹ Va'ië'ajëjamu hesi ijorajoho jaburo uavareje: Asë'e avevejö'oho ja bogo uhu'oho jövo'i ma-sama'e jövanuëjo. ³⁰ Avevejö'oho no garomo uvaruëjo: Ja bövie bise'e ga barëjë'e javajëjo. Ja bogo ae gö uö gövuanue höjo: Jö rabe ue ge'i négajëjo. Uö gö'irane bëhoho bogohöjo jero mami'e gövuë'éro. Éhuni no mae uehorovoromo uvaruëjo: Ja God-arire jioromo rovane höjo. ³¹ Rovane höjamu Iesuro uëvadeje: Na jemë jaruvoho mae uehorovarujëjo. ³² Majae ijönöho majae ma-bunemu jio'iramu jemëro na remö'ö barëromo jemesi osare osare huruomo va'iramu sivue jevo'ajëjo. Röhu na bogo sivuoho jevo'i Vavuoho na'o jiaje höjo. ³³ Ëjöho na majéhijäjëjo éhuro jemë heromo nasi ae gemuohuro jëvë'éro juhuonoho bogojëvo'i huë mae jëvo'iröhego. Sa'are jiaje mu sisëro jië'éro éhuro sa'are raromoromo huë vavaene bae'a'arujëjo. Ëhi höjo röhu naro mu sisëho ruahö'öjë'e jevaje éhuni biririvorëjo.

17

God-hu Iesuare aribövi ajëmiröhego Iesuhu éninamade jöhoje.

¹ Iesuro hesi aribövioho éhi uénugoromo ö'idöre siorohoromo uavadeje: Apajo. Majaho rovë'e höjo. Na jasi Harihe jevaje nasi ihoho döro banigojiomehonego naro jasi ihohu'o döro banigojiomaho'iröjo. ² Jero jöho bojemijane höjo naro döro namiromo ae aho'obëhe muebejëvo'irodego. Muebejëvoromo éhuro jaehu bojemijane aribövioho naro darugoho bojëmego jaburo ma-ioro'ioremu maro raromo'iröhego. ³ Aehu maioro'ioremu maro raromarue hesi bëhoho ého God ja gavarue höjo ja gemu maho javego. O jaehu remö'öjämu ave sa'are rovode aho Iesu Keriso na gevarue höjo. Maioro'ioremu maro raromarue hesi bëhoho iae éhi höjo. ⁴ Naro ave sa'are hiromo jaehu bojemane muoho vae barëromo éhuro jasi ihoho döro banigojiomë'e jevajëjo. ⁵ Röhu Apo avevejö'e na ja'o hijajoho jero nasi ihoho döro banigojiomehonëjo. Urimo sa'a bövi bise'o bogo bamanevare evare naro ja'o hijamu nasi ihoho dö maro jiade höjo. Ëhi jië'e ihe gemuoho bojemego na bae'iröjo.

⁶ Ave sa'a hesirohemu uehorovarue aribövioho God jero a ioro'ioroho baejëvoromo nasi öriri bojemamu baejëvode höjo. Baejëvoromo ja diehi jië'e ae javajoho naro röjëhijode höjo. Jabumë jasinö jiaroho jero na bojemamu baejëvode höjo. Baejëvamu jabumë jasi jöho ejahë'e höjo. ⁷ Ejahë'éro avevejö'oho jaburo garomo uvarue höjo: Jaehu bojemijane jöho muoho bövioho bise'oho jasi öriri jioromo rovë'e höjo. ⁸ Jabuhu éhi uvarue hesi bëhoho jaehu röjëhijane jöho naro jabisi öriri röjëhijë'e jevajëjo. Röjëhijamu heromo baejare höjo. Baejë'éro garomo uvarue höjo: Iae mae-ëjo. Nörö jasi öriri jioromo rovade höjo. Ëhi uvoromo mae uehorovoromo uvarue höjo: God jero nörö ave sa'are nuggö'öjane höjo.

⁹ Na jabumëni éninamijajëjo. Na bogo uavajëjo jero sa'arohemu uehorovarue aribövioho ajëmi'i a'l'i jaehu bojemane aribövioho ajëmi'iranego jasinö jëvë'éro. ¹⁰ Ae bövie bise'e na'o jiaruoho jasirohu'o jioruomajëjo. O ae bövie bise'e ja'o jiaruoho nasirohu'o jioruomajëjo. Nasi iho börömoho jabumëro ae ma-va'orahoro röjëhijë'e höjo. ¹¹ Na jasirire ö'ië'ajëjo. Ave sa'arohu bogo égo'oho hi'i a'l'i jabumë ave sa'are éhi

raromonövo'aruëjo. Sa'are raromo hesi jioruomë'e jiaje ëhuni Apo maemu javajoho jero jasi darugohuro avoho muebejëvonëjo. Ëdarugoho jero na bojemane höjo. Ëdarugo gemuohuro jabumë muebejëvego ëhuro ja'o na'o ma-gemu jiaruëhi jabu'o ëhi ma-gemu jioruomoröhe höjo. ¹² Naro jabu'o hijodevare jaehu bojemijane darugohuro ëhuro avoho muebejëvonövode höjo rireromëvojöeni. Muebejëvoromo nasi gurutore rëmamu aho sisëroho bogo va'ë'e höjo. Sisëro va'iröhe ahuremu sisëro va'ë'e höjo jasi surire jö jiajëhi ëhi jioröhego. ¹³ Aviavejö'e naro jasi örire ö'ië'ajëjo. Röhu naro ave sa'are hiromo ave jöho jasi örire uavajëjo ëhuro naehu nimorohajëhi jabu'o ëhi nimoroho avoho'iröhego. ¹⁴ Naro jasi jöho jabesi örire röjëhijamu baeruomë'e höjo. Baeruomamu sa'arohemu uehorovarue aribövihuro jabesi örire nue huodëgoruomë'e höjo. Rabëni hesi bëhoho naehu bogo sa'arohemu uehorovajëhioho ëhioho nasi aribövihoho jabu'o bogo sa'arohemuoho uehorovaruego ëhuni nue huodëgë'e höjo. ¹⁵ Röhu na bogo ëninamiromo uavajëjo: Sö va'ego ave sa'aroho bogo raromo'irarëjo. A'i naro uavajëjo: Avoho muebejëvego A Sisëho bogo baejëvo'irajo. ¹⁶ Naehu sa'arohemu bogo uehorovajëhioho ëhioho jabu'o sa'arohemuoho bogo uehorovarue höjo. ¹⁷ Jero jabumë baejëvego jö mahemu ejahoromo ëhuro jasi ariböviemu jio'amo'irajo. Jö mahemu uavaje ë hesi bëhoho aviëhi höjo. Jaehu jövanue jöho höjo. ¹⁸ Jaehu na sa'are remö'öjanëhi ëhi naro jabumë rëmö'öjë'e jevajëjo sa'are aribövihuhu'o raromoromo mue vaeröhego. ¹⁹ Rëmö'öjë'ëro jabesi jöeni uehorovoromo naro nasi arijo'arije jasi örire bojamirovajëjo naro jabumë ajëmijego ëhuro jabu'o jasi gemu jioruomoröhego.

²⁰ Na'o raromarue aribövi jabesi jöeni ëhi ëninamijajëjo. Bogo jabesi jöenioho gemu uehorovo'i u'emu nasi jö majëhijego heromo na mae uehorovevo'iröhe aribövi jabesi jöhu'o uehorovajëjo. ²¹ Uehorovoromo ëninamijajëjo ëhuro jabumë ae aho'obëhe magemu jioröhego. Apajo. Na negajëjo jaehu na'o bimuvol'i naehu ja'o bimuvajëhi jaburo ëhi no'o gemuoro bimuvoröhego. Bimuvego sa'arohemu uehorovarue aribövihuro ëho garomo uvoruomoröhego: Iae mae-ëjo. God-ro nörö nugö'öjamu sa'are rovade höjo. ²² Jaehu nasi iho banigojiomoromo aji bojemijanëhi naro ëhi jië'e ajoho bojëmë'e jevajëjo ëhuro ja'o na'o ma-gemu javuajëhi jabu'o ëhi ma-gemu jioruomoröhego. ²³ Naehu jabu'o bimuvol'i jaehu na'o bimuvanëhi ëhi jabu'o bimuvoromo ma-gemu jëvego sa'arohemu uehorovarue aribövihuro ëho garomo uvoruomoröhego: God-ro nörö nugö'öjamu rovade höjo. O God-hu nörö rajahijadëhi huro hesi aribövihuhu'o ëhi rajëhijaje höjo.

²⁴ Apajo. Na negajëjo jaehu bojemijane aribövihuro nasinö ö'romomo na'o gemu mae raromoruomoröhego. Raromoromo nasi aji maho garuomoröhego. Ëajoho jero na bojemane höjo rabëni mami gö'e sa'a bövi bise'o bogo bamanevare evare jaehu na rajehinövanohuni. ²⁵ O Apo ja mu maemu vaejanue ae javajëjo. Sa'arohemu uehorovarue aribövihoho ja bogo gavarue höjo. A'i naro iae ja gavaje höjo. O ave nasi aribövihuro iae garomo uvoruomaje höjo: Jero nörö nugö'öjamu rovade höjo. ²⁶ Ja diehi jië'e ae javajoho naro nasi aribövihuhu'röjëhijë'e jevajëjo. Iae na ëhi röjëhino'ejöjo ëhuro jaehu na rajehijanuëhi jaburo ëhi göëro göho rajahirovego naro jabu'o gemu mae juvo'irodëro.

18

Judas-hu Iesu bijönimarue aribövi ajëmiromo Iesu jabesi övore bojëmade jöhoje.

¹ Iesuro ëhi ëninaminugoromo hesi ijorajo ömo'ömohu'o gemu mae va'adeje. Va'romomo Kidron dodure abueromo iojiomoromo aehu ijo bivare öri ari'ere ë va'o raromareje. ² Röhu Iesuni hiruëmade aho Judas ë öri ari'oho iae gavadeje mami'e Iesuro hesi ijorajoho jabu'o ë ro hinövë'ëro. ³ Judas-ro ë öri ari'oho gavë'ëro ae söjëvo ujuohoromo rovadeje. Muorovo aribövihuhu söromo God-are amo börömo atovarue

aribövie priest masijohu'o Pharissee ömo'ömohu'o jabuhu rämö'öjamu rovaroho sö ujuohoromo rovamu bijo buno'oho ujuohoromo iroho gae ujuohoromo rueruomadeje. ⁴ Rovamu gëgorovo diehi jië'e muehu hesi örire rue'iröhoho Iesu iae ga barëromo ro birohëvoromo uëvadeje: Jemë rahuo naharujëjo. ⁵ Rahuo naharujëjamu uavareje: Iesu Nazareth rajoho naharuëjo. Naharuëjamu uëvadeje: Ëuvaruje aho iae na aviae jevajëjo.

Röhu Iesuni hiruëmade aho Judas jabu'o gemu mae namijadeje. ⁶ Jabu'o gemu mae namijamu gagorovo rueho jaburo hejare Iesuro uëvamu: Na jevajë uëvamu hegörövo dejonö va'oromo sa'are rireromareje. ⁷ Ëhi'amu Iesuro röhu maho uëvadeje: Jemë rahuo naharujëjo. Naharujëjamu uavareje: Iesu Nazareth rajoho naharuëjo. ⁸ Naharuëjamu uëvadeje: Na mami'e uëvode höjo: Iae na aviae jevajëjo. Jemë na nahevogoro ave nasi aribövioho rämö'öjego ma-va'arëjo. ⁹ Ëhi uëvade hesi bëhoho mami'e Iesuro Vavuoho uavadeje: Jaehu bojemane aribövioho naro bogo ae gemu vadu'oho nugö'öjamu siséroho va'ë'e höjo. Hu Vavu uavadëhi hesi aribövioho ëhi mae jio'amoröhego ëhuni guduamo'i rovare aribövioho uëvadeje: Nasi aribövioho rämö'öjego va'arëjo. ¹⁰ Ëhi uëvamu Simon Peter-ro kaejöe gurihi bamë'ëro jië'ëro jijöromö priest börömo hesi mu vaejaje a ihe Malchus anoromo övo manörire hia'oho tariö'öjahadeje. ¹¹ Hia'oho tariö'öjahämu Iesuro Peter uavadeje: Kaejöho sionoro ba'amëjo. Naehu i'u baejöro Vavuehu uevajoho rabëni bogo baejörajo.

Aehu Iesu Annas-are nunire bava'o nugare jöhoje.

¹² Ëhi'amu gagorovo muorovo ariböviohu'o jabesi a börömohu'o Jew rajo atovarue ariböviohu'o ëho jaburo Iesu guduamoromo tövonugoromo ¹³ hu'irae baeromo urimo Annas gal'i rovareje. Annas hu Caiaphas-are vaboro hesi vavue jiadeje. Ëvaduniroho Caiaphas hu priest böröme jiadeje. ¹⁴ Caiaphas-ro urimë'i Jew rajo a masijoho uëvadeje: Ae gemuehu ae aho'obëhe noni guomë'oho iae mae höjo. Ëhi jövade a hesi juroho Annas gal'irögoro Iesu hu'irae bava'areje.

Peter-hu Iesu gavaje jö a subivëhade jöhoje.

¹⁵ Hu'irae bava'amu Simon Peter'o ijoraje gö'o jaburo niö'iro Iesu rihiromareje. Rihiromoromo priest börömo hesi amo rejo iromare ojore rovareje. Rueromo göhuro Iesuhu va'ajire ë va'adeje priest börömohu ë aho mami'e gavajego. Huro ë va'i Peter-ro rejo ojore viëhi amonö namijadeje. ¹⁶ Ojore viëhi amonö namijamu Iesuare ijarajo göho priest börömehu gavaje ahuro sionëro ojore rueromo ojo muebejaje magonahoho uanugoromo Peter ojore namijajoho osanö hu'irae bava'adeje. ¹⁷ Bava'amu ë ojo muebejaje magonahohuro Peter uavadeje: Na mae ja'o ë ia hesi ijaraje javajëjo. Ijaraje javajëjamu uavadeje: O na bogajo. ¹⁸ Ëhi uanugoromo va'oromo gëvade mu ariböviohu'o atovarue ariböviohu'o runonëgämu vëni muraege biho'amë'ëro bëhire riravoromo jurovoruomamu gëgorovo va'oromo jabu'o gemu mae namiromo vënoho jurovadeje.

Iesu priest böröme hesi nunire namijamu jöe gö gö ua gal'i hijade jöhoje.

¹⁹ Ëhi'amu priest böröme Annas-ro Iesu uavadeje: Jasi ijore ijore jijiharue aribövioho rahumë höjo. Ja diehi jië'e jöho aho röjëhijanue höjo. Ëjöho majehijego hejöjo. ²⁰ Majehijego hejöjamu uavadeje: Na bogo gurihiromo jöho majëhi'i ma-va'orahoro sama'e majëhinövode höjo ae aho'obëhe heruomoröhego. God rajahijarue osare osare o God-are amo börömore ë röjëhibe juvonövode höjo Jew raje aho'obëhe ë gagovaruëro jië'ëro. ²¹ Ëhu'oho ja rabëni nasi öriroho ue gevanuëjo. Nasi jö heruomade aribövioho jabumë uë gënego majahiruomo'irajo. Naehu majëhijode jöho jabumë iae gavarue höjo. ²² Ëhi jövamu hejë'i evare atovarue ae gemu Iesuare bëhire namijadohuro Iesu

övo hitahiëro anoromo uavadeje: Hë ja rabëni priest börömoho ëhioho uavanuëjo. ²³ Uavanuëjamu hegorovo uavadeje: Naehu jö sisë majahamu hejanoho huruoho majahuego no ae aho'obëhe hejarëjo. O naehu jö mae majahamu hejanoho röhu rabëni na aneganuëjo.

²⁴ Ëhi uavamu hegorovo Annas-ro Iesu tövare ö'oho bogo jiovahë'e ëhu'o ëhi nugö'öjadeje va'oromo priest böröme Caiaphas-are nunire namiröhego.

Peter-hu Iesu gavaje jö röhu maho subivëhade jöhoje.

²⁵ Ëhi'amu Simon Peter-ro ëhi namiromo vënöho jurovadeje. Jurovamu gagorovo aëro uavareje: Na mae ja'o hesi ijoraje javajëjo. Ijoraje javajëjamu uëvadeje: O na bogajo. ²⁶ Ëhi uavamu priest börömo hesi mu vaejarue röhu ae gemu Peter-hu anoromo hia'i tariö'öjahade ë a hesi agane gemuohuro Peter uavadeje: Iae na gavode höjo ijo bivare öri ari'ere ja Iesu'o gemuore namijamu. Na mae-ëjo. ²⁷ Ëhi uavamu Peter-ro uavadeje: Bogajo. Bogajamu gavë'i evare kökörökoho uvadeje.

Iesu barovamu Pilate-are nunire namijade jöhoje.

²⁸ Ëhi'amu Iesu Caiaphas-are nunire namijë'ero sisonuvamu aëro hu hu'irae baeromo sa'a muebejaje a börömo hesi osare rovareje. Rueromo röhu uvareje: Osare va'ë'oho no sisë baeromo God-hu Vörö Tugohade Söröho bogo avoho i'ejarë uvoromo bogo osaroho va'i ma-ojanore riravareje. ²⁹ Ojanore riravamu Pilate-ro hörö rueromo uëvadeje: Ave ia hesi sisëho rabe jiamu baeromo rovarije höjo. ³⁰ Baeromo rovarije höjamu uëvareje: Ëiaho bogo mu sisë vaejaje aho jio'ibejajo no bogo barueromo jasi öriroho bojami'ibejarëjo. ³¹ Bogo bojami'ibejarëjamu Pilate-ro uëvadeje: Jemëro jemesi bava'oromo court vaeromo jemesi jögoroho atoromo hesi muoho mevo garëjo mae o sisë jiego. Ëhi uëvamu Jew rajo masijohuro uavareje: Iae ëhi höjo röhu aehu mu sisë vaejarohuni noehu uëvego vuovoröhe darugoho nosi öriroho bogohöjo. ³² Uëvego vuovoröhe darugoho nosi öriroho bogohö uavare hesi bëhoho God-ro nimadeje Iesu korosire anego guomoröhe jöho Iesuhu mami'e jövadëhi ëhi jioröhego. Ëhuni uavareje: Ëhi jië' e darugoho bogojavuajëjo. ³³ Bogojavuajëjamu Pilate-ro hesi osa börömore vuonorö'ö va'adeje. Va'oromo Iesuni uvoromo rovamu uavadeje: Na ja Jew rajo jabesi a börömoho javajëjo. ³⁴ Börömoho javajëjamu Iesuro uavadeje: Na jasi éma uehorovoromo uevanuëjo. O na ae göëro nasi jöho uavë'ero uevanuëjo. ³⁵ Uevanuëjamu Pilate-ro uavadeje: Asë'e na bogo Jew rajehu jevajëjo. Jasi sa'a rajohu'o jasi priest masijohu'o ého jaburo baejavoromo ro nasi övore bojemare höjo. Ja diehi'amu baejavo rovare höjo. ³⁶ Rovare höjamu uavadeje: Ave sa'are masije riravarue aribövi jabesi muoho gö jio'i naehu börömo namijaje muoho gö höjo. Nasi muoho sa'are jiaje mue gemuoho jio'ibejajo nasi mu aribövihuro muorovoromo ahëvo'ibejarëjo ëhuro Jew rajohuro bogo guduamevoröhego. Röhu bogo ëhioho höjo. Naehu börömo namijaje muoho bogo ave sa'are vaejarue mue gemuoho höjo. ³⁷ Ëhi uavamu Pilate-ro uavadeje: Ëhi jië'oho na ja böröme namiromo ae muebejëvanue ae javajëjo. Javajëjamu Iesuro uavadeje: Naehu börömo namijajoho jero jasi jövanuëjo. Röhu na sa'are ruvebijamu rahevade hesi bëhoho jö mahuremu majëhi'irodëro ruvebijamu rahevade höjo. Ae rahu jö mahuremu nimaruoho nasi jöe ejeharue höjo. ³⁸ Ejeharue höjamu Pilate-ro uavadeje: Röhu jö ma hesi bëhoho diehi höjo.

Iesu anego guomoröhego Pilate-hu majëhijade jöhoje.

Jö ma hesi bëhoho diehi hö uaromo amonö röhu maho hörö va'oromo Jew rajoho uëvadeje: Ave aehu i'u baeröhe hesi sisëho bogo birohë'e jevajëjo. ³⁹ Röhu ave sörö majaho rovego evare naro savoji ojoho jiovoromo jemëni ae gemu nugö'öjëhego hu mae va'aje höjo jemesi muoho ëhi gemu jiope rovë'ego. Ëhi jië'oho na jemë

nëgajëjo naro Jew rajo jemesi börömoho jiovo nugö'özjehego mae va'ojöro. ⁴⁰ Ëhi uëvamu hegorovo jö'e dadovoromo uvoruomadeje: Bogo ë iahajo. A'i Barabbas-ajo. Ëhi uvoruomadeje. Jaburo Barabbas jiovahego va'ojöro nimareje röhu hu vajiohu'e anano'e ae jiadeje.

19

¹ Iae Pilate-ro uëvamu muorovo ariböviohuro Iesu bava'oromo hisuebijareje. ² Hisuebiromo a masijehu bosö didi'arue ëhi jië'e bosöho Iesuare simanore didi'ahareje. Röhu bogo inömo maho baeromo bosöho avohaho'i bibë'e ijo hisuoho ujuoho huoromo simanore ba'amahareje. Ba'amahoromo a masijehu kavüe'e niögü ëgo io'amarue ëhi jië'e niögoho ba'amahoromo ³ ro sivoromo ua'i arijareje: Jew rajo a börömoho vaevë'e hijanuëjo. Ëhi uaromo övo hitahiëro ano'i arijareje.

⁴ Ëhi'amu gagorovo Pilate-ro osare jioromo röhu maho hörö rueromo ë gagovare aribövioho uëvadeje: Jöe hehëjo. Naro ë iaho hu'irae barue'ië'ajëjo jemëro garomo uvo'irarijego: I'u bojami'irode bëhoho na bogo birohë'e jevajëjo. ⁵ Ëhi uëvamu gavë'i Iesuro bibë'e bosöho simanore didi'ë'e kavüe'e niögoho ba'amë'e hu'o hörøjadeje. Hörójamu gagorovo Pilate-ro uëvadeje: Gahëjo. Ëiaho aviae höjo. ⁶ Iesu ganugoromo priest masijohuro God-are osa atovarue ariböviohuro uvoruomadeje: Korosioro anego guomajo. Korosioro anego guomajo. Guomajamu Pilate-ro uëvadeje: Jemëro jemesi bava'oromo korosioro anohego guomajo. I'u bojami'irode bëhoho na bogo birohë'e jevajëjo. ⁷ Bogo birohë'e jevajëjamu rue Jew rajohuro uaruomadeje: Röhu jögoru börömoho nosi örire jiajëjo. Ëiahuro ë jöho ahoromo uövuade höjo: Na God-are Harihe jevajëjo. Ëjögoru ahadohuni ëhuni guomo'a'ajëjo.

⁸ Ëhi uavamu hegorovo Pilate-ro urimo juhuonivadoho ë jabsi jöho hegoro evare juhuonivo avohadeje. ⁹ Juhuonivo avohoromo Iesu hu'irae baeromo rue osa börömore vuonorö'ö va'oromo uavadeje: Ja dinö'e jioromo rovane höjo. Rovane höjämu Iesu bogo mana ua'i ma-jörumoraejadeje. ¹⁰ Jörumoraejamu Pilate-ro uavadeje: Ja diehi'oromo jöho bogo mana majehijanuëjo. Aveho uehorovëjo. Na jiovo ramö'ö'irode darugoho korosire ano taemavo'irode darugoho iae na jevajëjo. ¹¹ Jevajëjamu uavadeje: Iae ëhi höjo röhu God darugoho bogo bojami'ibejajo nasi örire mae o sisë vae'irane darugoho bogojavo'ibejajo. A'i God-ro bojamijë'ëro ëhu'ëro iae eni javajëjo. Ëhi jië'ëro jasi övore bojamamu ja baejевane a hesi jö sisëhuro jasiriroho iosiramiromo bövi mae höjo. ¹² Ëhi uavamu hegorovo Pilate-ro öre nahadeje Iesu jiovo nugö'ö'irovo. Jiovo nugö'ö'i öre nahamu Jew rajohuro ma-darugo'o uvoruomadeje: Jaehu hu jiovo nugö'özjehego jöho ja bogo Rome a börömo nimanue aho javo'ajëjo. Ae rahu uvë'oho: Na böröme namijaje ae jevajë uvë'oho ë iahuro Rome a börömo hesi muoho ahaje höjo. ¹³ Ahaje höjämu hegoro Pilate-ro va'o Iesu hu'irae baeromo amonö ro hörönugoromo va'adoho munëhu ahare öri ari'ere Hebrew huëhu huotovë'oho Gabbatha ë va'oromo jö mevarue arëto börömore hijadeje.

¹⁴ Röhu God-hu Vörö Tugohade Sörö iröhe majaho nérëhi jio'i röhu evaroho majae ririre jio'iro ë'adeje. Evare majare Pilate-ro arëto börömore hiromo Jew rajoho uëvadeje: Jemesi a börömoho gahëjo. ¹⁵ Gahëjamu hejë'i rue ariböviohuro ma-darugo'o uvoruomadeje: Anëjo. Anëjo. Korosioro anego guomajo. Pilate-ro uëvadeje: Na na jemesi börömoho korosiroho ano'ejöjo. Ano'ejöjamu priest masijohuro uaruomadeje: Rome a börömoho ëhemu nosi börömoho jiajëjo. Ae gö bogohöjo. ¹⁶ Ae gö bogohöjämu Pilate-ro ë aribövioho ejëhoromo muorovo a jabsi övore Iesu bojëmadeje jaburo bava'oromo korosire anego guomojöro. Bojëmamu Iesu baeruomadeje.

Iesu korosire ano taemare jöhoje.

¹⁷ Iesu baeruomamu huro korosioho banigojiomoromo dejore bamoromo baeromo va'adoho ajio ë'o ihe Simano Gijo Va'ëne Ë'oho Hebrew huëhu huotovë'oho Golgotha ë ajio suorovareje. ¹⁸ Suorovonugoromo ë dirö'ore korosire ano taemareje. Röhu ae niö'i jabu'o ano taemëvareje u'emu ujuoho nigemo'amoromo Iesu ririre amo'i a göho ruëhi amo'i göho viëhi amo'iröhëro. ¹⁹ Ëhi'o'i röhu urimo Pilate-ro Iesuare jöho jajivoromo ae bojëmijadeje bava'oromo Iesuare simano namore korosire ano taemego aëro garuomoröhëgo. Jöho jajivoromo ëhi uvë'e jiadeje: Iesu Nazareth raje Jew rajo jabiesi a börömoho höjo. ²⁰ Ëjöho Jew raje ae aho'obëhe adahoruomadeje Iesuhu korosire iromadoho amo börömo bëhiro jië'ëro. Ëjöho Hebrew jöëro Rome jöëro Greece jöëro jajivo'amë'e jiadeje. ²¹ Jajivë'e jiamu gagorovo Jew rajo priest masijohuro va'oromo Pilate uavareje: Nadi ëhioho jajivoromo uvo'ibejanëjo: Jew rajo jabiesi a börömoho höjo. A'i jajivoromo uvonëjo: Ave iahuro hesi ëma uvade höjo: Na Jew rajo jabiesi börömoho jevajëjo. ²² Börömoho jevajëjamu Pilate-ro uëvadeje: Bogajo. Na jajivodoho hesi ëhi jiemu jio'a'ajëjo.

²³ Ëhi'amu muorovo aribövihuro Iesu korosire ano taemonugoromo hesi niögoho adovoromo muorovo ae ëhi niö'i ëhi niö'i jië'ëro gemu gemu ujuohareje. Röhu hesi niögu ëgobövioho ëhu'o baejareje. Baeromo gavareje bogo niögu göho göho gemuoroho bimuvoromo sigohijë'e jio'i ma-böröme gemu jiamu gagorovo ²⁴ uarovareje: Ë'ego no niögoho bogo arororomo gemu gemu bae'irögoro a'i ajajovoromo gavarëjo raro baejego. Jabuhu ëhi ë'are hesi bëhoho mami'e God-are surire jajivoromo uvë'eje: Nasi uho giva'oho adovoromo ujuohare höjo.

Nasi niögoho ajajovoromo ae gemüero baejade höjo.

Surire jajivadëhi ë muorovo aribövihuro ëhi ë'areje.

²⁵ Ëhi'amu Iesuare vëmoho o vëmu hesi öho o Mary Clopas-are vaboroho o Mary Magdalene ëho jaburo korosi bëhire riravareje. ²⁶ Riravamu gagorovo Iesuro gavadeje aruëre hesi vëmohu'o hesi ijoraje huhu dë vövöbajo'e aho'o rajahijajoho jabu niö'iro rirarovamu. Rirarovamu gëgorovo vëmoho uavadeje: Mamajo. Ave iahuro harihëro muebejavanovo'ajë ua'i ²⁷ ijorajoho uavadeje: Ave magonahoho vëmunö'e muebenëjo. Ëhi uavë'ëro rue ahuro magonahoho hu'irae bava'amu hesi osare hijadeje.

Iesu guomade jöhoje.

²⁸ Ëhi ë'ë'ëro Iesuro garomo uvadeje: God-hu nimade muoho mami'e barëjë'e höjo. Mami'e barëjë'e höromo diehi ë'iröhëgo God-are surire jö jajivadëhi ëhi ë'i nimamu uvadeje: Na jove i'i negajëjo. ²⁹ Jove i'i negajëjamu ramaho roriae jiadeje. Nioga'i'e wine jovëro ë ramaho irijiomë'e jiadeje. Ëhi jiamu aëro u'uhë'e inömoho jovore ba'amonugoromo rumorovamu ioromo ijaho viture bijiohonugoromo nigemoromo hirore bamahadeje. ³⁰ Bamahamu jovohu sunuohonugoromo uvadeje: Iae barëjajëjo. Ëhi uvoromo simanoho uruhoromo aru'ahoho nugö'önugoromo guomadeje.

Muorovo aehu Iesuare ionire bijehu bijiohade jöhoje.

³¹ Guomamu majaho Friday jië'ëro Jew rajohuro uvareje: Nëröho nuho majae sörö maja börömoho jio'ië'ego ëhuni vuovë'e sinehu korosire nuho majare rae'amo'iröhöho no bijönaguajëromo iae va'areje. Va'oromo Pilate uavareje: Uëvego korosire rae'amaje aribövioho aëro va'o höroho aho'amëhëgo vuovëvo'irajo. Vuovëvego evare korosire jiajoho ujuoho ruvebi'irarëjo. ³² Ruvebi'irarëjamu Pilate-ro ejëhamu muorovo aribövihuro va'oromo va'o Iesu'o gemu mae ano taemare a gö hesi hörohu'o gö hesi hörohu'o ahëhoromo ³³ Iesuaro va'oromo gavare mami'e guomë'e jiamu gagorovo höroho bogo ahahareje. ³⁴ Bogo ahaho'irögoro muorovo ae gemüero bijohuro Iesuare ionire bijiohamu gavë'i kö'o jovo'o rovadeje. ³⁵ Kö'o jovo'o rovamu gavade ahuro

majahuijë'ejemero heromo mae uehorovo'irarijego. Hesi jöho bogo sareri'ehu jio'i iae maeje. Huro mae garomo uvajeje: Naehu majëhijode jöho iae mae höjo. ³⁶ Röhu Iesuare höru bogo ahahare hesi bëhoho mami'e diehi ë'iröhego God-are surire jö jajivadëhi ëhi jioröhego. Jöho jajivoromo ëhi uvë'ejem. Hesi ijo'ahe gemu vadu'oho bogo ahö'øjaho'aruëjo. ³⁷ O Iesuare ionire bijiohade hesi bëhoho mami'e God-are surire jö göho jajivoromo ëhi uvë'ejem. Bijëro bijiohoromo ë aho nunëro garuomo'ajëjo. Diehi ë'iröhego God-are surire jajivadëhi iae ëhi bijiohadeje.

Iesuare sino munë gagore bamare jöhoje.

³⁸ Ëhi'amu Joseph Arimathea amo rajohuro rovadeje. Joseph hu Iesuare ijore ijore juvaje ae jiadeje. Röhu Jew rajo a masijoho juhuonëmiromo bogo huruoho majëhili ma-saginiëri Iesu uehorovobe juvadeje. Ëahuro rueromo Pilate uavadeje: Uevego na va'oromo Iesuare sinoho bava'iröjo. Bava'iröjamu Pilate-ro ejahamu Iesuare sinoho bae'i va'adeje. ³⁹ Röhu Nicodemus-ro hu'o gemu mae va'adeje. Nicodemus hu urimë'i vahi'e Iesu ga'i rovade aho jiadeje. Hu'o hesi ariböviohu'o ridi'e osoho ujuohoromo Joseph'o va'areje. Ëosoho ridi'e ije niö'i jabisi siva buaroharoho ë hesi i'uoho 40 kilo rabu'e ëhi jiadeje. ⁴⁰ Ëosoho ujuoho va'oromo Iesuare sinoho baeromo Jew rajehu sino guavo'i ë'aruëhi Joseph'o Nicodemus'o ëhi niögohu'o ridi'e osohu'o ujuohoromo ëhuro sinoho avohahoromo numareje. ⁴¹ Röhu Iesu korosire anare ë hesi bëhoho mue jiadeje. Ëmure munë gage gemu bogo aho bamë'e éma uno'le jië'e jiadeje. ⁴² Uno'e jië'ëro Iesuare sinoho numonugoromo uvareje: Néröho Jew rajo nosi nuho majae jio'a'ajëromo munë gagoho bëhiro jië'ëro ë dunemu bamareje.

20

Iesu i'ovoromo ri'özë'ëro hesi sino bamariroho bogojiade jöhoje.

¹ Iae hura börömoho bogo ajivë'e i'o ma-sisonuvo'ia'amu Mary Magdalene-ro Iesu bamarire va'adeje. Va'i gavadeje ojo tugohare munëho rori'o bava'ë'e jiamu. ² Bava'ë'e jiamu gavë'i ë magonahohuro tutuvoromo va'adoho Simon Peter'o ijomraje Iesuhu dë vovöbajo'e aho'o rajahinövade ë ahu'o uëvadeje: Badare sinoho munë gagoroho bava'ë'e höjo. Bava'oromo dinö'e bamaroho no dadivavuajëjo. ³ Dadivavuajëjamu gagorovo Peter'o Iesuare ijomraje göhu'o ri'oromo Iesu bamarire va'areje. ⁴ Jaburo niö'iro tutuvo va'oromo ijomraje göhuro Peter iosiramiromo munë bëhire urimo rovadeje. ⁵ Urimo rueromo hohitohoromo sino numo'amare niögohu ga'amadeje. Gal'i munë gagoroho bogo rumo va'adeje. ⁶ Bogo rumo va'amu Simon Peter-ro ijore rovadoho ro munë gagore va'adeje. Va'oromo gavadeje sino numo'amare niögohu momorö'ö'i ⁷ Iesuare simano numare niögohu hesi hahagu huohohë'e raromamu. ⁸ Ëhi gavamu gavë'i urimo rovade Iesuare ijomraje göhuro hu'o rumo va'oromo nunëro garomo mae uehorovadeje. ⁹ Jaburo niö'iro Iesuhu guomoromo ri'öliröhe God-are surire jajivare jöho bogo uehorovareje. ¹⁰ Bogo uehorovë'ëro Iesuare ijomraje niö'iro sionëro jabisirëro va'areje.

Iesuhu Mary Magdalene-are nunire rovamu gavade jöhoje.

¹¹ Iesuare ijomraje niö'iro va'irögoro Mary-ro sino bamarare ojo bëhire namiromo nivadeje. Nivoromo hohitohoromo sino bamarire uherihadeje. ¹² Uheriho'i gavadeje anerae niö'i ajivë'e niögohu io'amë'e Iesuare sino bamarare sionore göho simano bamarinö hi'i göho höru bamarinö hijamu. ¹³ Ëhi gëvamu gagorovo rue aneraho jaburo uavareje: Ma'inoho ja rabëni nivanuëjo. Ja rabëni nivanuëjamu rue magonahohuro uëvadeje: Aëro nasi Badare sinoho bava'ë'e höjo. Bava'oromo dinö'e bamaroho na bogo gagoro ëhuni nivajëjo. ¹⁴ Ëhuni nivajëromo huotorovo'i gavade Iesu namijamu

gagorovo uvadeje: Nani hesi ae gö höjo. ¹⁵ Hesi ae gö höjamu Iesuro uavadeje: Ma'inoho ja rabëni nivanuëjo. Ja rahuo nahantuëjo. Ja rahuo nahantuëjamu magona-hohuro uvadeje: Nani ave mu muebejaje aho höromo uavadeje: Jero sinoho bava'ë'e javego röjehego na va'o baejöö. ¹⁶ Baejöjamu ruehuro uavadeje: Mary-ajo. Mary-ajamu magonahohuro huotorovoromo Hebrew jöëro uavadeje: Raboniajo. Rabonia uavade hesi bëhoho uaromo ë'adeje: Tisajo. ¹⁷ Rabonia uavamu uavadeje: Nasi Vavu hesi öriroho bogo ajiomë'e jevaje ma'eneganuoho vuonugëjo. Vuonugo'i va'oromo nasi ö ömo'ömoho üenëjo: Nörö God-are örire ajiomo'ië'ajëjo. God hu nöruare Vavue jioromo jemesi Vavue höjo. Hu nöruare God jioromo jemesi God höjo. ¹⁸ Ëhi uavamu Mary Magdalene-ro va'oromo Iesuare ijarajo ömo'ömoho uëvadeje: Na Bada gavë'e jevajëjo. Gavamu huro jöho ëhi ëhi majehade höjo.

Iesuhu hesi ijarajo jabesi nunire rovamu gavare jöhoje.

¹⁹ Evare majare hura börömore vahiromamu Iesuare ijarajo ömo'ömohuro Jew rajo a masijoho juhuonëmiromo osare gagovoromo ojoho tugoho titimë'léro ë raromareje. Raromamu gavë'i Iesuro jabesi ririre éma ro namiromo uëvadeje: Huë mae raromöhëjo. ²⁰ Huë mae raromöhë'i hesi övohu'o ionohu'o röjëhijadeje. Röjëhijamu gagorovo uvareje: Iae Bada hö uvoromo nimorohareje. ²¹ Nimorohamu röhu maho uëvadeje: Huë mae raromöhëjo. Nasi Vavuehu na remö'öjamu sa'are rovodëhi ëhi naro jemë rëmö'öjajëjo jemëro va'oromo nasi muoho vaebe jijihö'rarijego. ²² Ëhi üenugoromo nu öge ahodëgoromo uëvadeje: God-are Aru'ahoho baerëjo. ²³ Jemëhu ae rahuare örire uavë'oho: God-ro jasi sisëho uehorovoromo vuonugajë uavë'oho God-ro ë a hesi sisëho uehorovoromo ma-ioro'ioremu vuonugo'ajëjo. O jemëhu ae rahuare örire uavë'oho: God-ro jasi sisëho majae ëhi uehorovaje hö uavë'oho God-ro ë a hesi sisëho majae ëhi uehorovo'ajëjo.

Iesuhu Thomas-are nunire rovamu gavade jöhoje.

²⁴ Ëhi'amu ijaraje ae gemu bogojie'ëro Iesu rovajoho bogo gavadeje. Ëijarajo hesi ihoho Thomas aehu uvaruoho Huodi'e Rahade Ahoje. ²⁵ Thomas Iesu bogo gavë'ego Iesuare ijarajo ioro'iorohuro Thomas uavareje: No Bada gavë'e javuajëjo. Bada gavë'e javuajëjamu uëvadeje: Hesi övore vio'uehu ano taemo'amare sionoho naehu bogo garomo nasi övo namehu bogo rëhë'oho o hesi ioni'ahore bijehu bijiohadire nasi övo bogo nugö'öjë'oho ëhuro bogo ma uehorovoromo bogo uvo'ejëjo: Iesu ri'öjë'e höjo.

²⁶ Röhu urimo Iesuhu jabesi nunire rovadoho hurae gemu barëjamu hesi ijarajoho jaburo röhu maho osare raromareje. Raromamu Thomas-ro jabu'o hijadeje. Ojoho tugoho titimoromo osare raromamu gavë'i Iesuro jabesi ririre éma ro namiromo uëvadeje: Huë mae raromöhëjo. ²⁷ Ëhi üenugoromo Thomas uavadeje: Jasi övo namoho barueromo ave nasi övoho gavehëjo. Jasi övoho barueromo nasi ioni'ahoro nugö'ö gavëjo. Ëhi'oromo naehu ri'öjode jöho mae o sarere hö uvanuoho vuonugo'i ma-avoho uehorovonëjo. ²⁸ Avoho uehorovonëjamu Thomas-ro uavadeje: Nasi Bada nasi God ja javajëjo. ²⁹ Nasi God ja javajëjamu Iesuro uavadeje: Jero na gevë'ëro éhu'ëro mae uehorovanuëjo. Röhu bogo gevë'e éma mae uehorovë'oho ëhi jië'e aribövioho huë mae bae'a'aruëjo.

Ave surire jö jajivade hesi bëhoho ëhi jiaje jöhoje.

³⁰ Iae Iesuhu bëhi'e mu masije aho'o hesi ijore ijore jijiharue aribövi jabesi nunire vae'amadoho ave suriroho ë jöho bogo jajivo'amë'eje. ³¹ Ëhi jie röhu naehu ave jö jajivobe rovode hesi bëhoho jemëro adahoromo uvo'irarijego: Iae mae-ëjo. Iesu hu böröme namiromo ajamuaje aho höjo. Hu God-are Harihe höjo. Ëjöho uehorovoromo hesi darugoho baeromo ëhuro i'ovoromo maro raromo'irarijego ëhuni jajivë'e jeve.

21

Iesuhu hesi iJORAJE 7 jabesi nunire rovamu gavare jöHOJE.

¹ Ëhi'amu ijönö röhu maho Iesuro hesi iJORAJE jabesi nunire rovadeje. Evare majaroho Tiberias e'u rirörre ë rovadeje. Rueromo hahu ë'ade jöHO na jajivo'ië'e.

² Iae Simon Peter o Thomas aehu uvaruoho Huodi'e Rahade Aho o Nathanael Galilee sa'a raje Cana amo rajoho o Zebedee-are harihe niö'l'i o iJORAJE gö'o niö'l'i ého jaburo gemuore gagovoromo raromareje. ³ Raromoromo Simon Peter-ro ri'löromo a ioro'ioro uëvadeje: Na visu maje va'ië'ajëjo. Va'ië'ajëjamu jaburo uavareje: No'o ö'l'ië'aruëromo va'oromo boat gagore ajiomoromo jovo döre va'oromo vahí bövie visuëni viöe jovore ba'amoromo io gabe jijihoromo visuoho bogo birohë'e gavareje sisonuvamu.

⁴ Sisonuvamu gavë'i gavare arue Iesu jovo rirörre namijamu gagorovo jaburo hu garomo uvareje: Nani hesi ae gö höjo. ⁵ Hesi ae gö höjamu Iesuro jabumë géromo uëvadeje: Aganomë na jemë visuoho suovë'e jëvajëjo. Suovë'e jëvajëjamu rueho jaburo uvareje: Visuoho no bogo suovë'e javuajëjo. ⁶ Bogo suovë'e javuajëjamu uëvadeje: Boat-re viöho ioromo övo manö ba'amohëjo visue suovo'irarije. Ëhi uëvamu viöho ba'amoromo gavareje visue aho'obëhe ro abuejë'ëro viö barojomo'iröhoho bogo eni jëvamu. ⁷ Bogo eni jëvamu gagorovo Iesuhu dë vövöbajo'e aho'o rajahijaje iJORAHURO Peter uavadeje: Iae Bada höjo. Bada höjamu hegorovo Peter-ro döre ba'amaje niögoho mami'e jijövë'ëro röhu maho ba'amoromo avoho ruohoromo jovore jörö'öromo Iesu biroho'i va'adeje. ⁸ Peter-ro jovore jörö'öromo va'irögoro iJORAJE ioro'iorohuro boat gagore raromoromo viöre visuoho ioninö jagu baeromo rovareje jovo riröho bogo égoho jio'l'i ma-90 metre rabu'e ëhi jië'ëro.

⁹ Rueromo sa'are ravo'amoromo gavareje vëni muraege biho'amë'ëro visuoho ë mue'i ioho ë bëhire momorö'ëjamu. ¹⁰ Ëhi'amu Iesuro uëvadeje: Avevejö'e suovarije visuoho gö ujuoho ruehëjo. ¹¹ Ujuoho ruehëjamu Simon Peter-ro va'oromo boat-re ajiomoromo viöho sa'are jagu barovadeje. Röhu viöre visu masijoho aho'obëhe 153 jië'ëro éhuro irijiomë'e jiadeje. Visuoho aho'obëhe jiadeje röhu viöho bogo dadorovadeje. ¹² Viöho barovamu Iesuro uëvadeje: Ro ie ihëjo. Ro ie ihëjamu rue iJORAHURO jabu bogo biririvoromo uavareje: Ja rahuo javajëjo. Jabumë iae garomo uvareje: Iae hu Bada höjo. ¹³ Ëhi'amu Iesuro rueromo ioho ujuoho i'imëmiromo visuohu'o ëhi gemuoho ë'adeje. ¹⁴ Urimë'i Iesuro guomoromo ri'lönugoromo urimo vae niö'l'i hesi iJORAJE jabesi nunire rovadoho evare majare röhu maho jabesi nunire rueromo iohu'o visuohu'o ëhi suvuorëmijadeje.

Iesuhu Peter'o jö jövade jöHOJE.

¹⁵ Suvuorëmiromo ue'ahamu gagorovo Iesuro Simon Peter uavadeje: Simon John-are harihoho na jero ave aribövioho iosirëmiromo na rajehi avohanue höjo. Ëhi uavamu Peter-ro uavadeje: Bada io'ajo. Jero na gevanue höjo naro ja rajahijego. Ëhi uavamu uavadeje: Ëhi jië'oho jero nasi sheep harihoho mio'amego jabesi aru'ahoho da'uomo'amo'irajo. ¹⁶ Da'uomo'amo'ira uanugoromo röhu maho uavadeje: Simon John-are harihoho na jero na rajehijanue höjo. Rajehijanue höjamu Peter-ro uavadeje: Bada io'ajo. Jero na gevanue höjo naro ja rajahijego. Ëhi uavamu Iesuro uavadeje: Ëhi jië'oho jero nasi sheep-oho muebejehonövonëjo. ¹⁷ Muebejehonë uaromo urimo vae niö'l'i uavadoho röhu maho uavadeje: Simon John-are harihoho na jero na rajehijanue höjo. Vae niö'l'i gemu ë jöe gemuoho ëhi ua'i hijamu hegorovo Peter vavaenimadeje. Vavaenimoromo uavadeje: Bada jero bövioho bise'oho gavanue höjo. Jero na gevanue höjo naro ja rajahijego. Ëhi uavamu Iesuro uavadeje: Ëhi jië'oho jero nasi sheep-oho mio'amego jabesi aru'ahoho da'uomo'amo'irajo. ¹⁸ Ave jöho na jö mae ua'ië'ajëjo.

Urimo ja a i'o javadevare evare jasi arijo'ëro niögoho ruoho titimoromo dinö'e juvo'i nagadire ëma juvonövane höjo. Röhu ijono ja mavojirae'irane majare evare jero jasi öve niö'i ahorire vael'iramu ae göëro jasi övoho muoho titimëvoromo ja ë dirö'ore va'ë'oho bijönagajire ë baejavo va'a'ajëjo.

¹⁹ Ëhi uavade hesi bëhoho hu Peter röjahromo ë'adeje huro heromo uvoröhego: Aëro ëhi ëhi'oromo na anego'iramu guomevo'ajëjo. Guomevo'iramu ëhuro God-are ihoho döro jio'a'ajëjo. Amo Iesuro ë jöho uanugoromo Peter uavadeje: Nasi ijoro ijoro juvonövonëjo.

Iesuhu dë vövöbajo'e aho'o rajahijaje ijarajo hesi jöhoje.

²⁰ Juvonövonëjamu Peter-ro huotorovo'i gavade Iesuhu dë vövöbajo'e aho'o rajahijaje ijarajoho ijore rovamu. Urimë'i ë ahuro Iesuare bëhire ie iromo va'o hia'iro saginiëri uavadeje: Bada ja bijönagarue a jabesi övore bojami'iröhe aho rahuo höjo. Ëhi ua gavade ae gemuohuro rovamu Peter-ro huotorovoromo gavadeje. ²¹ Garomo uavadeje: Bada ave iaho diehi jio'a'ajëjo. ²² Diehi jio'a'ajëjamu Iesuro uavadeje: Hesi jöho ého bogo jasi muehu höjo. Na negë'ohuro hu biririvoromo ëhi hiemu hi'iramu na vuonorö'ö rue'ejöjo ého bogo jasi muoho höjo. Jero nasi ijoro juvonövonëjo. ²³ Ëhi jövë'ëro Iesuhu Peter ëhi majahijade jöho Iesuare aribövioho jaburo jabesi ëma vaerovemu vaerovoromo uvoruomadeje: Ëjö hesi bëhoho ë iaho bogo guomo'i ma-hiemu hi'iröhe jöho höjo. Ëhi uvoruomadeje röhu Iesuro Peter bogo uavadeje: Iaho bogo guomo'a'ajë ua'i a'i uavadeje: Na negë'ohuro hu biririvoromo ëhi hiemu hi'iramu na vuonorö'ö rue'ejöjo ého bogo jasi muoho höjo. Iesuro dë vövöbajo'e aho'o rajahijaje ijarajo hesi jöho ëhi jövadeje.

²⁴ Röhu ë adaharije mu hesi jöho ë ijaraje gemuohuro garomo hejë'ëro no majahuijaje. Röhu ë jöho huro surire jajivë'ejë. Noro garomo uvarueje: Hu iae jö mae majahuijaje höjo.

²⁵ Röhu ë mu jö jajivadoho Iesu bogo ë muohemuoho vae'i mue aho'obëhe vae'amadeje. Röhu na uehorovoromo uve: Iesuhu vaejade muoho aho'obëhe aëro mue gemu surire jajivo'amo va'o barë'ibejajo suri bahi'iröhe röhoho sa'ae dinö'e dinö'e jio'amajoho nani bogo eni jio'ibejajo. Ahia mino'e.

ACTS

God-hu hesi Aru'aho mëmi'iröhëni mae uëvade jö Iesuhu jövade jöhoje.

¹⁻² O asë'e Theophilus ave jöho naro jajivo'ië'e. Urimë'i Iesuhu mue rabe rabe vaejade jöho naro jajivo barëjamu ja adahaneje. Huro muoho aevö'i vaenugoromo mue vaebe jöe röjëhibe éhi'obe ruejuvo God-ro uavamu ö'idöre ajiomadeje. Urimore jöho na éhi jajivodeje. Röhu Iesuro ö'idöre ajiomo'irögoro God-are Aru'aho hesi darugohuro jögoroho apostle ömo'ömoho bojämijadeje jabumë mami'e hesi baejëvë'éro. ³ Guomoromo ri'ojë'éro majae aho'obëhe 40 hesi uhure jabiesi nunire rueromo hesi arijo'arije röjahirovo'i hinövadeje. Röjahirovamu jaburo garomo uvareje: Iae hijajëjo. Huro jabiesi nunire rueromo God-hu böröme namiromo muebejavuaje è hesi jöho majëhi'ego henövareje. ⁴ Hejamu huro jabu'o hiromo uëvadeje: Naro mami'e uëvode höjo: Vavuohuro suvuoroho mëmi'ajëjo. Ëhuni Jerusalem va'irarijoho nadi nugo va'i è amoremu raromoromo è suvuoroho mueberëjo. ⁵ Suvuoro hesi bëhoho éhi höjo. Urimë'i John jovëro bapataeto vaejëvade höjo. Bogo majae égoho baebe va'ë'iro God-ro hesi Aru'ahoho mëmiromo éhuro jovoho bogo a'i Aru'ahohuro bapataeto vaejëvo'ajëjo.

Iesuhu ö'idöre ajiomade jöhoje.

⁶ Ëhi'amu iae apostle ömo'ömohuro Iesu'o gemuore jioruomë'éro uavareje: Bada na ja avevejö'e ajamui'iramu Israel rajoho nomëro urimo è'arëhi éhi masije riravoromo sa'a ioro'ioroho muebejëvo'ejarëjo o bogajo.

⁷ O bogajamu uëvadeje: Ëhi jië'e muoho bövioho bise'oho divare majare jio'amoröhoho hesi Vavuohuro bamë'éro éhu'éro bogo ga'a'arujëjo. ⁸ Iae éhi höjo röhu God-are Aru'ahohuro jemesirire ruvebi'iramu darugoho bae'a'arujëjo. Baenugoromo naehu diehi diehi è'amu gavarije jöho è jöho Jerusalem amore majëhibe Judea sa'ae bövioho majëhibe Samaria sa'ae bövioho majëhibe sa'ae gö gö majëhibe jiihö barë'arujëjo. ⁹ Ëhi uëvamu hegoro gavareje hu ö'idöre ajiomamu God-ro uavë'éro. Ajiomamu suëro riogivë'éro hu bogo gavareje.

¹⁰ Röhu ajiomamu bogo gavë'e ö'idöho éma érimahamu gavë'i ae niö'i ajivë'e niögu io'amë'oho jaburo ma-majioho rueromo bëhire rirarovareje. ¹¹ Rirarovoromo uëvareje: Asë'e Galilee rajomë jemë rabëni riravoromo ö'idöho érimaharujëjo. Ëaho Iesu jemesirire jioromo ö'idöre ajiomë'éro sionëro ruvebi'ajëjo. Sue uhure ajiomamu gavarijëhi éhi rue'a'ajëjo.

Judas-are siono baeromo apostle jioröhe a baejare jöhoje.

¹² Ëhi majëhijamu hegorovo apostle ömo'ömohuro Olives Dahorure jioromo öri dunonö 1 kilometre rabu'e vuonorö'ö va'oromo abo Jerusalem va'o suorovareje.

¹³ Suorovonugoromo va'oromo urimo raromonövare döre osa gagore è iojomareje. Ëapostle jabiesi ihoho Peter John James Andrew Philip Thomas Bartholomew Matthew o Alphaeus-are harihe James o Simon. Röhu Simon hu Jew rajehu jabiesi mueberovo'i nimade aho jiadeje. O apostle gö James-are harihe Judas jiadeje. Apostle jabiesi ihoho éhi jio'amadeje. ¹⁴ Ëäribövioho aho'obëhe è iojomoromo Iesuare ö ömo'ömoho hesi vëme Mary magonaho ioro'ioroho è ariböviohu'o gemu mae raromoromo God-are örire jöe ato'i arinövareje.

¹⁵ Ëhi'oromo majae vemono'e barëjamu evare Iesu mae uehorovarue aribövioho 120 rabu'e ého jaburo gemuore gagovorovë'éro Peter-ro ri'örömo uëvadeje: ¹⁶ Ö mueno'ohumë Judas-hu è'ade jöho God-are surire jajivarëhi öre gö bogojië'éro iae éhi jiade höjo. Urimë'i God-are Aru'ahohuro David uavamu Judas-hu majae ijönö vaeröhe

jöho jajivade höjo. Judas hu aehu Iesu guduamojöro öri röjähijade ae jiade höjo. ¹⁷ Hu no'o gemu mae hi juvonövade höjo. Huro no'o bimuvoromo mue gemu vaeröhego ēhuni Iesuro hu baejade höjo.

¹⁸ Peter-ro ēhi jövadeje röhu hesi jö bëhoho Judas-hu mu sisë vaeromo ujuohade ë ijo bajohuro ēhuro sa'aho imadeje. Imoromo ë sa'are beruvebiromo dëho tögömamu dë hötöre suoro suoro baeromo guomadeje. ¹⁹ Guomamu ë jöho Jerusalem raje ae aho'obëhe jaburo henugoromo ë sa'aho jabesi jöëro Akeldama jumuvarereje. Akeldama huotovë'e hesi bëhoho Kö Rovë'e Sa'ahoje.

²⁰ Amo Peter-ro Judas-are jö vituoho majëhiromo uëvadeje: David-ro Judas-are jöho Psalms surire jajivoromo uvë'e höjo:

Hesi amoho a rumo'e jioröhe höjo.

Nadi a göho ého hi'irajo.

O jö göho uvë'e höjo: Ae göëro hesi sionoho baeromo mue bae'a'ajëjo.

²¹⁻²² Ēhi uvë'ego na negajëjo ae gemuëro Judas-are sionoho baeromo no'o gemu mae juvoromo Bada Iesu ri'öjë'ëro hijamu nunehu gavade jöho ae majëhinövoröhego. Na negajëjo Iesuhu no'o hibe juvo'ego John-hu bapataeto mu vaejamu aevol'i no'o hibe ruejuvo Iesu ö'lidöre ajiomamu ëhi hiemu hibe rovade ëhi jië'e ae jio'iröhego.

²³ Peter-ro ëhi uëvamu hegorovo rueho jaburo ae niö'i jabesi ihoho uvareje Judas-are sionoho baeröhego. A gö hesi ihoho Joseph jiadeje. Ëa hesi iho göho Barsabbas jio'l'i iho göho Justus jiadeje. Hesi ihoho niö'i gemu jiadeje. O a gö hesi ihoho Matthias jiadeje. ²⁴ Ëae niö'i jabesi ihoho uvonugoromo God-are örire èninamiromo uavareje: Bada ae aho'obëhe nosi dë vövöbajo'oho jero gövuanue höjo. Èhuni ae niö'i röhu di aho gemu nimanuoho jero röjahuijego no bae'irarëjo ²⁵ ëhuro hu Judas-are sionoho baeromo apostle muoho vae'iröhe höjo. Èhesi bëhoho urimë'i Judas apostle jië'ëro röhu muoho vuonugo'i guomoromo hesi röho sisëre va'ade höjo. ²⁶ God ëhi uanugoromo munë inine ömëvonugoromo ë ae niö'i jabesi ihoho ë munë jabesi döre jajivoromo hevö gagore ba'amoromo hijiohijiovareje ga'iro di aho bae'iröhoho jiego. Hijiohijiovoromo gavareje bae'iröhe aho Matthias jiamu gagorovo uavareje huro Iesuare apostle 11-ho jabu'o gemuore juvonövoröhego.

2

God-are Aru'ahehu ruvebijade jöhoje.

¹ Èhi'amu Pentecost majaho rovamu Keriso mae uehorovarue ariböviohuro aho'obëhe osae gemuore raromoruomadeje. ² Raromoromo ma-majioho hejareje buru börömonö'e ö'lidöre jioromo ruvebiromo jabuhu raromarue osaho aho'o huosihuosi-havamu. ³ Huosihavamu hejë'i gavareje vëni hödu va'ëne bitaroho rumorovoromo ae gemu gemu jabesi simano döre jiorovamu. ⁴ Jiorovamu gagorovo God-are Aru'ahohuro ae aho'obëhe jabesi dë vövöbajo'ere abueromo rarovadeje. Rarovoromo bitaroho ajëmijamu aevoromo huë göëro göëro jöe vaerovobe va'areje.

⁵ Röhu Jew rajo ae göëro göëro Jerusalem amore ë raromoruomadeje God mae uehorovarüro jië'ëro sa'ae göre göre jioromo rueruomë'ëro. ⁶ Jerusalem raromoromo hejare Iesuare ariböviohuro atavavamu hegorovo ae aho'obëhe gemuore rueromo gagovoruomadeje. Gagovoromo ae gemu gemu hejare jaburo jabesi huë göëro göëro vaerovavamu hegorovo hire görö'öjëvadeje. ⁷ Hire görö'öjëvamu ri'öromo uvoruomadeje: Jabumë bogo nosi sa'ae gemuoho jio'l'i Galilee rajemu jioruomajëjo.

⁸ Èhi jië'oho diehi'oromo nosi huë göëro göëro ato'ego no hejaruëjo. ⁹ No Parthia sa'a raje javuajëjo. Media raje Elam raje Mesopotamia raje Judea raje Cappadocia raje Pontus raje Asia raje ¹⁰ Phrygia raje Pamphylia raje Egypt raje javuajëjo. Cyrene amo bëhire Libya sa'a raje javuajëjo. Rome amo raje javuajëjo. ¹¹ Rome amo rajo a

ioro'ioroho Jew rajo ae javuajëjo. A ioro'ioroho bogo Jew aehu javuo'i röhu Jew rajo jabesi muoho noro ijonö baejë'e javuajëjo. Crete sa'a raje javuajëjo. Arabia sa'a raje javuajëjo. No sa'ae gö gö éhi javuajëjo. Röhu no ae aho'obëhe hebe rovaruëjo God-hu mu masije gö gö é'ade jöho ë aribövioho jaburo ae gemu gemu nosi jöero atavavo'ego. ¹² Éhi uvoromo ae aho'o tiöromo uehore gö gö baeromo uarovareje: Diehi'ego éhioho ë'aruëjo. ¹³ A ioro'ioroho bogo éhioho uvo'i a'i ma-sivëgoromo uarovareje: Éaribövioho rihu'e jovo sisë ue'aho avohë'ero simane huotovëho'ego ë'aruëjo.

God-are Aru'ahehu rovamu Peter-hu Iesuare jö majëhijade jöhoje.

¹⁴ Éhi'amu Peter-ro apostle ioro'iore 11-ho jabu'o gemu mae jië'ero ri'öromo ae aho'obëhe ma-darugo'o uëvadeje: Jew raje Jerusalem raromaruojohumë ae aho'obëhe naehu jö jövo'ië'ajoho avo'avoho hehëjo. ¹⁵ Jemëro uvarujëjo: Ave aribövioho simane sisérëjë'ero ë'aruëjo. Bogo éhioho höjo rabëni majae rojomanovego vörö'e jovoho aho bogo ue'ahoruomajëro jië'ero. ¹⁶ Éhuni bogo éhioho jio'i a'i ë mu hesi bëhoho urimë'i Joel-ro ave jöho God-aro baeromo jajivoromo uvade höjo:

¹⁷ God-ro uövuavohijajo: Ijo tugoho'i majaho rue'iramu naro ave muoho vae'ejëjo. Naro nasi Aru'ahoho jovanö'e otehëho'iramu ae magonahe aho'o rumorovo'ajëjo. Rumorovo'iramu jemesi ujo ömo'ömoho a'o magonaho'o nasi jöho huruoho'aruëjo. Jemesi a i'ohuro nasi muoho nia'ovoro ga'a'aruëjo.

Jemesi a mavojohuro momorö'öromo mue gemuoho ga'a'aruëjo.

¹⁸ Ëho majaho rue'iramu nasi Aru'ahoho otehëho'iramu nasi mu vaejarue aho magonahoho jabu'o rumorovo'ajëjo.

Rumorovo'iramu nasi jöho huruoho'aruëjo.

¹⁹ Ö'idöre vörö'e muoho vae'ejëjo.

Sa'are darugo'e muoho ömo'ejëjo.

Sa'are ömo'iramu köemu jioromo vëne ravoromo u'e ajiomo'ajëjo.

²⁰ Ö'idöre vae'iramu majaho ramoramovoromo manaeroho kö'e jio'a'ajëjo.

Badare aji'e maja börömo rueröhe ë hesi urimo ého jio'a'ajëjo.

²¹ Evare ae rahu Badani uvë'oho maro jëvo'ajëjo.

²² Röhu Israel rajomë ave jöho hehëjo. Naro Nazareth raje Iesuare jöho majëhi'ië'ajëjo. God-ro Iesu ajamijamu bogo gavarue darugo'e muoho vae'amade höjo éhuro jemëro tiöromo ma-sama'e uvo'irarijego: Iesu bogo éma rue'i God-ro nugö'öjamu rovade höjo. Émuoho jemesirire vaejë'ero jemë'o iae gavaruje höjo. ²³ Éaho jemesi övore rovade höjo God-ro éhi nimoromo uvë'ero. Jemesi övore rovamu jemëro baeromo sisë aribövioho uëvamu korosire anare höjo. Jemesi sisë höjo. ²⁴ Röhu vavaene baeromo guomo raromoromo God-ro hesi vavaenoho avohahamu ri'öjade höjo bogo ioro'ioremu guomoröhe ahuro jië'ero. ²⁵ Éhi ri'öl'iröhe jöho urimë'i David-ro God-are surire jajivoromo uvë'e höjo:

Naro gavode höjo Badaro na'o gemu mae juvo'i hijamu.

Huro nasi bëhire juvo'ego na bogo juhuonivo'ejëjo.

²⁶ Éhuro dë vövöbajo'oho sasohevaje höjo. O bitarohuro nimorohë'i jöe jövaje höjo. Iae nasi sino haho'oho guomo hesi höjo. Röhu na mae hiromo muebe'ejëjo hujeji God-ro ajemi'iröhego.

²⁷ Éhesi bëhoho guomevo'iramu vuovoromo raromaruiroho God ja nasi aru'ahoho ého bogo nugeho'iramu bogo ioro'ioremuoho ého hi'a'ajëjo.

Na jasi aëro jevë'ero éhu'ëro jero ajemi'iramu nasi sinoho bogo sagohorijevo'ajëjo.

²⁸ Naehu hiemu hi'irode öroho jero röjehijë'e javajëjo.

Jero na'o gemu mae juvo'ego éhuro na nimorohhevo avoho'ajëjo.

Iesuhu éhi ë'iröhe jöho David-ro jajivade höjo.

²⁹ Aganomë naro nosi hijo miono'e David-are jöho jemesi örire huruoho majëhi'ejöjo. David guomamu guavare höjo. Hu guavare huoho jaruvohu'o aviae jiajëjo. Ëhuni hesi sinohu bogo sagohori'iröhe jöho hu bogo jövo'i Iesuare jöho jövade höjo. ³⁰ Ëhesi bëhoho David-ro jö God-aro baeromo juvaje aëro jië'ero ijonö jioröhe jöho gavade höjo. Ëhu'ëro hu garomo uvade höjo: God-ro na jöe darugo ma'e majehiromo uevë'e höjo: God naro jasi uje gemu baeromo böröme bamo'ejöjo David jaehu öri ari'e muebejanuëhi éhi è'iröhego. ³¹ God-hu Keriso böröme bamoröhe jöho David-ro gavë'ëro éhuni Kerisohu ri'öröhe jöho jajivoromo uvade höjo:
Vuovoromo raromaruiroho God ja hesi aru'ahoho ého bogo nugahamu bogo ioro'ioremuoho ého hijade höjo.

Jero hu ajamamu hesi sinohu bogo sagohorijahade höjo.

³² Röhu è aho Iesu God-ro ajamijamu ri'löromo röhu maho hijade höjo. Hijamu hesi aribövioho aho'o no iae nunëro gavë'e javuajëjo. ³³ Ri'lö hiromo God-ro böröme bamamu ajiomoromo hesi övo manö hijë'e höjo. Hiromo Vavuehu uavadëhi éhi hesi Aru'ahoho bojamamu baeromo jovonö'e otehahuë'ëro jemë garomo hejaruje muoho nomëro vaejaruëjo. ³⁴ Röhu Iesuhu God-arire ajiomade jöho iae mae jio'ego röjëhi'ejöjo. Iesuhu ajiomadëhioho David God-ariroho bogo éhioho ajiomade höjo. David hu bogo ajiomade höjo röhu God-are surire jajivoromo uövuade höjo:

Bada God-ro nasi Bada uavade höjo:

Nasi övo manö rojo hijego

ja'o muorovarue aribövioho ³⁵ naro ruahö'löjëvego
hörëro vijuvo taemo'amo'irane höjo.

Bada Iesuhu ajio God-are övo manö hi'iröhe jöho David-ro éhi jajivade höjo.

³⁶ Ëhuni Israel aribövioho aho'obëhe jemëro ave jöho avoho hehëjo. Jemëhu korosire anarije aho Iesu è aho God-ro böröme bamë'ëro hu Bada höjo. Böröme namiromo ajamuijaje ae höjo.

³⁷ Peter-ro éhi majëhijamu hegorovo è aribövioho jaburo juhuone böröme baeromo Peter'o apostle ioro'iorohu'o uëvareje: Ö ömo'ömoho no diehi è'ejarëjo.

³⁸ Diehi'o'ejarëjemu Peter-ro uëvadeje: Jemë ae gemu gemu uehoro sisëho vuonugo'i uehoro mae baeromo Iesu Keriso-are ihoro bapataeto vaejego God-ro jemesi sisëho uehorovoromo vuonugo'irajo éhuro God-ro hesi Aru'ahoho suvuore mëmego bae'irarije höjo. ³⁹ Ëhesi bëhoho God-ro hesi Aru'ahoho jemë'o jemesi aboji harihu'ohu'o mëmi'i uvade höjo. Ae dinö'e dinö'e raromoromo nosi Bada God-hu uvamu ejahë'oho hesi Aru'ahoho mëmi'i uvade höjo.

⁴⁰ Peter-ro éhi uënugoromo éhi jië'e jö göho aho'obëhe majëhiromo uëvadeje: Sisëho vuonugo'i avoho raromohego ave sisë ariböviehu i'u bae'iröhoho jemë bogo éhioho bae'irarije höjo. ⁴¹ Peter-ro éhi majëhamu hegorovo hesi jö ejahare ariböviohuro bapataeto vaeruomadeje. Vaejë'ëro éhu'ëro evare majare ae aho'obëhe 3,000 éhi aevoromo Iesuare aribövi ioro'iorohu'o gemu mae jijihonövareje. ⁴² Gemu mae jijihoromo apostle jabesi jöho heromo agane vaerovoromo gemuoro ie ue'ahoromo God-are örire jöe atonövareje. Éhi jië'e muohuremu uehorovonövareje.

Iesuare ariböviehu gemuore raromo jijihoromo aviëhi jië'e mu vaejare jöhoje.

⁴³ Èhi'o'ego God-ro apostle-ho ajëmi'ego bogo gavarue darugo'e muoho vaenövareje. Vae'ego ae aho'obëhe ého gagorovo tiöromo uvonövareje: O mu mabëhe barueromo röjahuijaruëjo. ⁴⁴ Èhi'o'ego Iesu mae uehorovarue aho jaburo agane gemuoho va'ëne gemuoro raromo jijihoromo bövie bise'e bogo sivu sivuoho bae'i ma-gemuoro bahinövareje. ⁴⁵ Jabesi sa'ae inömo inöme bövie bise'e imo'amoromo ijo bajé ujuohoromo ae gö rabe rabe bogojië'oho suvorëminövareje. ⁴⁶ Majae éhi God-are amo

börömore gagovorovonövareje. O osare osare gemuoro raromoromo nimorohë'i huë baerovë'i ie ue'ahonövareje. ⁴⁷ Ue'ahoromo God rajahromo a ioro'ioro jubesiro huë mae baenövareje. Ëhi'o'ego Badaro ae gö gö baejëvoromo maro bamëvoromo ekaresia gemuore bimuvëvonövadeje.

3

Peter'o John'o höru sisë'e a ajamamu marëjade jöhoje.

¹ Majae sanuovamu Jew rajehu pari vaejarue majare Peter'o John'o jaburo niö'iro ruhe God-are amo börömore hörö'i ajiomareje. ² Ajiomoromo amo börömo hesi rejo ojo bëhire rovareje. Ëjo hesi iho jumuvaroho Ojo Mabëheje. Rue'i gavareje ae gemu ë hijamu mami'e höru sisë'e ëhi rahë'e jië'ëro. Höru sisë'ego majae ëhi hesi ariböviohuro barueromo ojo bëhire ë bamonövareje. Ojo bëhire bamo'ego ae gö gö osa börömore val'ię'iroho jaburo hu ijo baje bojamijöro ëninëminövadeje. ³ Ëhi ë'ojuvo hiromo gavade Peter'o John'o jabu'o osare roval'ia'amu gëgorovo ëninëmadeje. ⁴ Ëninëmamu hegorovo rueho jaburo hu ërimahoromo Peter-ro uavadeje: No gövuëjo. ⁵ Gövuëjamu hegorovo rue ahuro uvadeje: Jaburo suvuore memi'i uevaruëromo gëvadeje. ⁶ Gëvamu Peter-ro uavadeje: Ijo baje bogojevajëjo. Röhu nasi örire jevajohuro ëhuro ajami'ejëjo. Naro Nazareth amo raje Iesu Keriso-are ihore ja uavajëjo: Ri'öromo juvëjo. ⁷ Ri'öromo juvëromo hesi övo manö ma'enoromo nigemadeje. Nigemamu gavë'i hejade hesi höru hitahioho öbinajoho mae jiavamu hegorovo ⁸ döro majioho ri'öromo namiromo hesi hörëro juvadeje. Hesi hörëro juvoromo tiöbe God rajahibe jabu'o gemu mae God-are osare va'adeje. ⁹ Ëhi'amu ae aho'obëhe garuomadeje huro God rajahibe juvamu gagorovo ¹⁰ gavare Ojo Mabëhi hesi bëhire hiromo ijo bajëni ëninëmaje aho jiamu garomo tiöjëvamu uvareje: Diehi'oromo höroho marëjë'ëro juvajëjo.

Peter-hu God-are osa börömore namiromo Iesuare jö majëhijade jöhoje.

¹¹ Ëhi uvoromo gavare ë aho Peter'o John'o jubesı övoro jiorovoromo jabu'o ëhi juvamu God-are amo börömo hesi harada ihe Solomon-are haradare ë juvamu garomo tiöjëvamu tutuvoromo ë gemu va'oromo gagovoruomadeje ga'irovo. ¹² Gagovamu gëgorovo Peter-ro uëvadeje: Israel rajomë jemë ave aho garomo rabëni tiöjarujëjo. Jemë rabëni John'o na'o ërimahuarujëjo. Bogave uvo'irarijëjo: No vörö'e aëro javuë'ëro o mu maemu vaejaruëro ëhu'ëro noro ajami'ego marëromo juvajëjo. Bogo ëhioho höjo. ¹³ A'i hu marëjade hesi bëhoho aviëhi höjo. God-hu Abraham Isaac Jacob nosi hijo miono'o ioro'ioro muebe'amadohuro hesi mu vaejaje aho Iesuare iho döro nigemahade höjo. Ëaho jemëro guduamoromo a masijo jubesı övore bojëmijarije höjo baeromo sisë vaeröhego. Bojëmiromo hejarije Pilate-ro uvavamu: Ë'ego naro Iesu jivo nugö'ö'irö uvamu hegorovo jemëro Pilate-are nunire Iesu bijönimarije höjo. ¹⁴ Iesu hu God gemu uehorovoromo mu maemu vaenövade höjo röhu jemëro hu bijönimoromo Pilate uavarije höjo huro a muo'amaje aho jemëni jivo nugö'öjëhego va'iröhego. ¹⁵ A muo'amaje aho jivo nugö'öjëhöjöro ua'i a i'ovavuaje aho Iesu anojöro uavarije höjo. Ëhi'amu guomoromo God-ro ajamamu ri'öromo hijamu nosi nunëro gavë'ëro ë jöho majëhijärue höjo. ¹⁶ Ëaho Iesu mae uehorovadohuro ëhuro hesi darugohuro ajamamu ave höru sisë'e a jemë gavarujoho biriroho baejade höjo. Ëaho Iesu mae uehorovamu ëhuro marëjadoho jemë ae aho'obëhe iae gavarujëjo.

¹⁷ Aganomë iae ëhi höjo röhu na gavajoho jemë'o jemesi a masijohu'o bëhoho bogo avoho gavë'ëro Iesu anarije höjo. ¹⁸ Röhu jemëhu vaejarije mu sisë hesi bëhoho urimë'i God-ro jöho nugö'öjamu jö hesiro baeromo majehinövare ariböviohuro surire jajivoromo uöbe rueruomade höjo: God-hu uavë'ëro böröme namiromo ajamui'iröhe aho vi'ehe baeromo guomo'a'ajëjo. God-ro mami'e jö bamoromo üövuadëhi öroho ëhi

avohamu Iesu guomade höjo. ¹⁹ Ëhi jië'e jiaje ëhuni öri sisëre jijiharujoho vuonugo'i God-are öroro jijihego huro jemesi sisëho mu'uvëho'irajo. ²⁰ Ëhi ë'ë'oho Badaro jemesi aru'ahoho biririvëho'ajëjo. Biririvëhoromo Iesu nugö'ö'iramu jemëni rue'a'ajëjo. Iesu böröme namiromo ajëmi'iröhe aho é aho God-ro jemesi jöëni baejade höjo. ²¹ Baejë'ëro huro ö'idöre hijuvo hujeji God-ro sa'ae bövie bise'e röhu maho i'e avoho'iramu evare rue'a'ajëjo. Ëhi jië'e jöho mami gö'e nugö'öjamu jö hesiro baeromo majëhinövare aribövi mahuro surire jajivobe rovare höjo. ²² Iesuare jöho Moses-ro God-are surire jajivoromo uövuade höjo: Jemesi a bövie God-hu na remö'öjamu rovodëhi huro jö hesiro baeromo majëhi'iröhe a göhu'o ëhi nugö'ö'iramu rue'a'ajëjo. Hu jemesi sa'a raje jio'a'ajëjo. Jö rabe uëvë'oho ejahonövorëjo. ²³ Ae rahu hesi jö bogo ejahë'oho é aribövioho rori'o sö va'oromo ijumëvo'aruëjo. Iesuare jöho ëhi jajivë'e höjo. ²⁴ Ëhi jajivamu jö God-aro baeromo majahinövare a ioro'ioroho Samuel-arire aevoromo hesi ijore rueromo jö majëhijare ae aho'obëhe ého jaburo jaruvore mu rabehu rovaje jöho majëhibe rovare höjo. ²⁵ Röhu jemë'o huë mae bae'irarijego ëhuni é ariböviohuro jöho God-aro baeromo majëhiromo uënövare höjo: Huro mu mabëhe nugö'ö'iramu rue'a'ajëjo. Jemë'o huë mae bae'irarijego ëhuni God-ro jemesi hijo miono'oho darugo'e jögoroho bojëmiromo uëvade höjo: Iae naro muebejëvonövo'ejöjo. Huro ëhi jië'e jögoroho Abraham bojamiro uavade höjo: Naro jasi a ujoho mae avohëvo'iramu ëhuro sa'ae dinö'e dinö'e raromarue ariböviohu'o huë mae baeruomo'ajëjo. ²⁶ Ëhi uavë'ëro huro hesi mu vaejaje aho Iesu baeromo urimo jemesirire nugö'öjade höjo huro rueromo jemë huë mae bojëmiromo dë vövöbajo'oho huotovëhego jemë ae aho'obëhe mu sisëho vuonugo'irarijego.

4

Peter'o John'o Jew rajo a masijo jabesi nunire rirarovare jöhoje.

¹⁻² Peter'o John'o jaburo jöho ëhi majëhijamu hejë'i Jew rajo a masijohuro rueruemadeje. Priest ömo'ömohuro God-are amo börömo atovarue jabesi a böviohuro Sadducee ömo'ömohuro ého jaburo hejare Peter'o John'o ae uëvamu: Iesu guomoromo ri'öjë'ëro éhu'ëro vuovarue ae aho'obëhe no'o ri'ö'ejarë uëvamu hegurovo uvareje: Jö sisë ae majëhijaruëromo dë vörönégamu rovareje. ³ Rueromo Peter'o John'o guduamo ömëvo va'oromo majae barëjamu gagorovo savoji gagore ba'amëvareje hujeji nérö rueromo jabesi nunire rirarovoröhego. ⁴ Amo ae aho'obëhe Peter'o John'o majëhijare jöho heromo Iesu mae uehorovoruomadeje. Mae uehorovë'ëro éhu'ëro Iesu mae uehorovarue aribövioho aho'obëhe 5,000 rabu'e jiadeje.

⁵ Peter'o John'o savoji gagore ba'amëvamu momorö'öjë'ëro sisonuvamu gagorovo council a masijohuro a duvaho ömo'ömohuro jögoru öri röjëhijarue ariböviohuro ého jaburo Jerusalem rueromo gemuore gagovoruomadeje. ⁶ Gagovoruomamu priest böröme Annas-ro Caiaphas-ro John-ro Alexander-ro priest börömo hesi agano ioro'iorohuro ého jaburo a masijo ioro'iorohu'o gemuoro gagovareje. ⁷ Gagovoromo Peter'o John'o hu'raejëvo ruejöro jöe nugö'öjamu rueromo jabesi nunire é rirarovareje. Rirarovamu gëgorovo uëvareje: Jemë diehi'oromo höru sisë'e aho ajamijamu marëjade höjo. Diehi jië'e vöröho baeromo rahuare ihoro uvoromo é'arije höjo.

⁸ Ëhi uëvamu God-are Aru'ahohuro Peter-are dë vövöbajo'oho rarovamu ri'öromo uëvadeje: Jew rajo a masijohu'o a duvahohu'o nasi jöe hehëjo. ⁹ Noehu höru sisë'e a ajamamu marëjade jöho evaho nani jemë he'i négamu ëhuni noro jemesi nunire rirarovojöro atë'ëro uö gövuarujëjo. ¹⁰ Ëhi jië'oho na negajëjo jemë'o Israel a ioro'iorohu'o ae aho'obëhe jemëro ave jöho hel'irarijego. Ave aho jemesi nunire marëjë'e namijaje hesi bëhoho Nazareth raje Iesu Keriso hesi darugohuro ëhuro

ajamamu marëjë'e höjo. Ëaho Iesu jemë korosire anamu guomamu God-ro i'ovamu ri'öjäde höjo. ¹¹ Ëaho Iesuare jöho God-are surire uhunö'e jajivoromo uövuë'e höjo: Jemë munë javue vae'irögoro munë gemu bijönimoromo vuonugarije höjo.

Vuonugarijoho jaruvoho ë munëhuro javuoho nigemo'ego bibivoromo mae nami-jajëjo.

Ëhi jajivë'e höjo. ¹² Iesuro huro gemuëro ajamuijego i'uoho bogo bae'i marëjavuaje höjo. Ëhesi bëhoho God-ro Iesuare ihe gemu sa'ae dinö'e dinö'e bojamuijë'e höjo aho bogo sisëroho va'i mae javuoröhego. Iho göho bogohöjo.

¹³ Ëhi uëvamu hegorovo rue Jew rajo a masijoho jaburo gavare Peter'o John'o bogo nuni aji'e aho jëvol'i ëma uno'e ae jëvë'e bogo juhuonivo'i biririvoromo jöho majëhijamu gagorovo tiöruomadeje. Tiöromo evare garomo uvareje: Ëaho jaburo niö'iro Iesu'o gemu mae jirehonövë'ero ëhu'ëro ë'aruëjo. ¹⁴ Ëhi uvoromo gavare höru sisë'e aho mami'e marëjë'ëro Peter'o John'o jabesi gemuore namijamu gagorovo jabesi jö aho'iröhoho bogo eni jioruomadeje. ¹⁵ Bogo eni jioruomamu aëro Peter'o John'o hu'raejëvoromo gagovarue osaho vuonugo'i rori'o va'ojöro uënugoromo jabesi sive jöho mevoromo uarovareje: ¹⁶ Noro ave ae niö'ioho diehi'ëvo'ejarëjo. Ëhesi bëhoho Jerusalem raromarue ae aho'obëhe hejare uvamu: Ëae niö'iohuro bogo gavarue mue gö vaejë'e hö uvamu hejë'ëro ëhu'ëro subivo'iröhoho bogo eni javuajëjo. ¹⁷ Röhu ae göëro göëro hebe va'ojöeni ë'ego no jögore bojëmiromo uë'irarëjo: Bogave ijoho Iesuare ihoroho jöho majëhi'irarijëjo.

¹⁸ Ëhi uarovoromo ae uëvamu Peter'o John'o osaëro hu'raejëvo rovareje. Hu'raejëvo rovamu uëvareje: Bogave gemu Iesuare ihoroho jöho majëhiromo röjëhi'irarijëjo. ¹⁹ Ëhi uëvamu hegorovo rue ae niö'iohuro uëvareje: Jemëhu uövuarujoho nadi Iesuare ihoroho jöho majëhirë uövuarujoho iae no hejaruëjo. Röhu na no jemesi jöho ejëho'ejarëjo o God-are jöho ejaho'ejarëjo. Jemesi garëjo God di muoho nimego. ²⁰ Iesuhu ë'amu noehu garomo hejare jöho diehi'oromo vuonugojörajo. ²¹ Ëhi uëvamu rue Jew rajo a masijohuro Peter'o John'o i'u bojëmi'ibejaroho röhu uvareje: Höru sisë'e aho marëjämu gavë'ëro ae aho'obëhe God rajahiruomajëromo i'u bojëmi'iröhe öroho bogo birohogoro vuonugo'i jöe gö'o darugo ma'e majëhiromo jiovo rëmö'öjëvamu va'areje. ²² Amo ae aho'o God rajahijare hesi bëhoho ë höru sisë'e aehu hijade hesi vadunoho aho'o 40 ëmino'e iosiramiromo ruëhi jië'ëro bogo marë hesi jiadoho röhu Peter'o John'o Iesuare daruge baeromo ajamamu marëjadeje.

God-hu ajëmego bogo juhuonivë'e ma-biririvoromo jö majëhi'iröhëro Iesuare ariböviehu ëninamare jöhoje.

²³ Iae jiovo rëmö'öjëvamu va'oromo Peter'o John'o ma-burëro vuonorö'ö va'oromo jabis aribövioho uëvareje: Jew rajo priest masijohu'o a duvahohu'o jaburo no uövuare höjo: Iesuare ihoroho nadi ijoho jöho majëhirëjo. ²⁴ Ëhi uëvamu hegorovo rue Iesuare ae aho'obëhe jaburo uehore gemu baeromo God uaruomadeje: O asë'e nosi A Börömoho ö'idöe sa'ae jove bövie bise'e jero bamavuane höjo. ²⁵ Urimë'i jero ave jöho bojamamu jasi Aru'ahohuro jasi mu vaejaje ae David nosi hije David-are simanore bojamamu huro jajivade höjo. Jajivoromo uövuë'e höjo:

Sa'a ioro'ioro rajoho rabëni jovëro gatovanovoruomade höjo.

Sa'ae göre göre aribövioho rabëni simano rumo'e muoho vae'i öroho nah garuomade höjo.

²⁶ Sa'ae dinö'e dinö'e raromarue a masijohuro muorovo'i avohorovare höjo.

Sa'are simano vaejarue ariböviohuro gagovorovare höjo

Bada God'o muorovo'i God-hu uavë'ëro böröme namiromo ajamuaje ahu'o muorovo'i.

²⁷ David-hu ë jö jajivadëhi ëhi ave amore iae gagovoruomade höjo Iesu'o muorovo'irovo. A masije niö'i Herod'o Pontius Pilate'o ëho jaburo sa'a ioro'ioro rajohu'o Israel rajohu'o gemuoro gagovare höjo Iesu'o muorovo'irovo. Iesu jasi muohuremu vaejaje aho höjo. Jero hu uavane höjo huro böröme namiromo ajamui'iröhego. Ëahu'o muorovo'i gagovoruomade höjo. ²⁸ Ëmuoho vae'i gagovare höjo. Röhu urimë'i ëhi jië'e muoho jioröhego God jero darugo'ëro javë'ëro jasi nimoromo ëhi bamane höjo. ²⁹ Bada röhu jaruvoho ë ariböviehu uövuarocho Iesuare jö majëhijë'oho i'ue bae'a'arujë uövuare jöho jero ëho heromo uehorovoromo no jasi mu vaejarue aho ajamuinego bogo juhuonivo'i biririvoromo jasi jöho massama'e majëhinövo'irarëjo. ³⁰ Jasi muemu vaejaje ae Iesuare jöeni ri'öromo guomo guomo'e aribövioho ajëmiromo darugo'e mue gö gö vaejego aëro garomo jöho mae uehorovo'irarëjo. Ahia mino'ëjo.

³¹ God-are örire ëhi atamu gagorovo jabuhu raromaruoho hijiohijiovamu God-are Aru'aho hesi darugohuro ae aho'obëhe jabesi dë vövöbajo'oho rarovamu bogo juhuonivo'i biririvoromo God-are jöho atobe va'areje.

Iesuare ariböviehu huë baeromo ajamirovonövare jöhoje.

³² Ëhi'amu iae Iesu uehorovarue aribövioho aho'obëhe uehore gemu dë vövöbajo'e gemu baeromo bogo uvonövareje: Nasi höromo sivu sivue bahi'i a'i uvonövareje: Ae aho'obëhe nosi höromo ma-gemuoro bahinövareje. ³³ Apostle ömo'ömohuro darugo ma'o ae majëhiromo uenövareje: Bada Iesu guomoromo ri'öjë'ëro hijamu nosi nunëro gavë'e javuajëjo. Ëhi'o'ego God-are huë mahuro ë aribövioho aho'o ruahö'öjëvonövadeje. ³⁴ Ruahö'öjëvo'ego Iesuare aribövioho aho'obëhe i runo'e bövie bise'e eni jëvonövadeje. Ëhesi bëhoho ae rahu sa'ae o javue ma-jio'amë'oho imo'amoromo monioho ujuohoromo rueromo ³⁵ apostle jabesi övore bahinövareje. Bahi'ego apostle-ho jaburo ganövare Iesuare ae gö gö rabe bogojiamu gavë'oho suvuorëminövareje.

³⁶ Suvuorëmijamu iae ae gemu hesi ihoho Joseph-ro mue gemuoho vaejadeje. Joseph-are iho göho apostle ömo'ömohuro Barnabas jumuvarje. Barnabas huotovë'ë hesi bëhoho biriri bojëmajje ahoje. Hesi agano ihoho Levi raje jiadeje. Cyprus sa'are jioromo rovadeje. ³⁷ Rovë'ëro hiromo sa'ae gö imoromo monioho barueromo apostle jabesi övore bojëmadeje ae suvuorëmiröhego.

5

Ananias'o Sapphira'o sareri sareri'e jö majëhijare jöhoje.

¹ Ëhi jië'e mu maho vaejamu röhu ae göëro mu sisëho vaejadeje. A hesi ihoho Ananias jio'i hesi vaboro ihoho Sapphira jiadeje. Ananias-ro mu sisëho vaeromo jabesi sa'aho gö imoromo ² subivëhoromo moni vitu hesi tario bamadoho vaborohuro iae gavadeje. Vituoho hesi tario bamo'i vituoho apostle ömo'ömohro i'imëmiromo sarerëmiromo uëvadeje: Sa'a imode hesi ijo bajoho iae bojëmi barëjë'e jevajëjo. ³ Bojëmi barëjë'e jevajëjamu Peter-ro uavadeje: Ananias Satan-hu dinamijadoho ja rabëni ejahoromo hesi jöho baejane höjo. Nadi God-are Aru'ahoho sareramijomo sa'a moni vituoho subivëhoromo tario bamoromo uö'ibejanëjo: Na sa'a hesi monioho iae bojëmi barëjë'e jevajëjo. ⁴ Sa'a bogo imane majaroho ëho jasi jiade höjo. Jero jasi ga'ibejanëjo imavego o bogo. O sa'a imanevare monioho aho'o jasi jiade höjo. Jero jasi ga'ibejanëjo ae bojëmavego o jasi ma'enavego. Röhu ja rabëni éhioho ë'i uehorovane höjo. Ëhi ë'anoho ja bogo ma-aemuoho sareramui'i God'o sareramijane höjo. ⁵ Jöho ëhi majahijamu hejë'i Ananias sa'are beromo guomadeje. Guomamu ae aho'obëhe ë jöho hegrovoo

sisë maro juhuonivareje. ⁶ Amo guomamu a i'o ömo'ömohuro rueromo sinoho niögéro numoromo bava'oromo guavareje.

⁷ Guavamu majae 3 hours rabu'e barëjämu gagorovo vaborohuro hesi baru guomade jöho bogo hejë'e ma-rovadeje. ⁸ Rovamu gagorovo Peter-ro uavadeje: Ave jöho uevego na hejöjo. Sa'aho imoromo na jemë monioho avemino'e baejarije höjo o gö'o döre baejarije höjo. Baejarije höjämu sareramiromo uavadeje: Iae émino'e baejë'ëro jemesi örire bojëmi barëjë'e javuajëjo.

⁹ Bojëmi barëjë'e javuajëjamu hegorovo Peter-ro uavadeje: Ja'o jasi baruohu'o jemë rabëni uvarije höjo: Nani Badare Aru'ahohuro bogo göromo i'uoho bojamui'ajëromo éma sareramujarije höjo. Nadi éhioho éibejarijëjo. Aveho gavëjo. Aribövioho jasi baruoho guavë'ëro aruëre ojanore rovaruoho hejëjo. Jasi sinohu'o bava'oromo guavo'aruëjo. ¹⁰ Ëhi uavamu gavë'i vaborohuro Peter-are bëhire ma-majioho beromo guomadeje. Guomamu rue a i'ohuro osare rueromo gavare vaboroho mami'e guomë'e jiamu gagorovo amonö bava'oromo hesi baru hesi bëhire guavareje. ¹¹ Ëhi'amu ekare-siae aho'obëhe o a ioro'ioroho jabu'o ë jöho hegoro sisë maro juhuonivoruomadeje.

Apostle ömo'ömehu noehu bogo gavarue darugo'ë mu vaenövare jöhoje.

¹² Ëhi ë'ë'ëro iae God-ro ajëmi'ego apostle ömo'ömohuro bogo gavarue darugo'ë muoho aho'obëhe vae'ego ae aho'obëhe ganövareje. Ëhi'o'ego Iesuare ariböviohuro God-are amo börömore iojiomoromo amo börömo hesi harada ihe Solomon-are haradare ë gemuoro gagovorovonövareje. ¹³ Gagovo'ego a ioro'ioroho jaburo Iesuare aribövioho mae uehorovëvo'i röhu juhuonivoromo bogo éma gemuoroho va'o raromonövareje. ¹⁴ Bogo éma gemuoroho raromo'i röhu ae magonahe gö'o gö'o aho'obëhe Bada mae uehorovoromo Iesuare ariböviohu'o aevoromo gemu mae raromo jijihonövareje. ¹⁵ Ëhi jië'e mu masijoho rovë'ego aëro guomo guomo'e aribövioho örire ujuoho ruenugoromo momorö'öjarue röho nu ano'e göre göre è bahinövareje Peter rova'ego hesi övehu bogo ajëmijë'oho röhu hesi maja aru'ahohuro bamëvego marë'iröhego. ¹⁶ Ëhi'o'ego ae aho'obëhe Jerusalem-nörire amo göre göre raromarue aribövioho jaburo guomo guomo'e ariböviohu'o aru'aho sisëhu simano sisë vaejëhë'e ariböviohu'o ujuoho rue'ego apostle ömo'ömohuro jabumë aho'obëhe ajëmiromo avohëvonövareje.

Jew rajo a masijehu Iesuare apostle aribövi sisë vaejëvare jöhoje.

¹⁷ Ëhi'amu gagorovo iae Jew rajo priest börömohu'o hesi aemo'aeme Saducee ariböviohu'o ého jaburo apostle jabis mu maho garomo dë vörönimareje.

¹⁸ Dë vörönimoromo ri'öromo apostle aribövioho guduamëvoromo ujuoho va'oromo savoji gagore io'amamu sisë ariböviohu'o gemuore raromareje. ¹⁹ Savoji gagore raromamu vahiromamu gagorovo Badahu nugö'öjade anerahuro rueromo ojoho jiovëhoromo apostle aribövioho söjëvo va'oromo amonö hörjadeje. Höröromo uëvadeje: ²⁰ Va'irarijoho God-are amo börömoro riravoromo Iesu uehorovoromo mae raromo'iröhe öri hesi jöho majëhirego ae aho'obëhe he barë'irarëjo. ²¹ He barë'irarëjamu hegorovo va'oromo sisonuvamu gagorovo God-are amo börömore aijo riravoromo aevoromo Iesuare jöho majëhijareje.

Ëhi'amu Jew rajo priest börömohu'o hesi ariböviohu'o ého jaburo rueromo Jew rajo a duvahoho aho'obëhe jöe nugö'öromo uëvareje: Jew rajo a masijoho aho'obëhe ro gemuoro gagovorego no jöe mevo'irarëjo. Mevo'irarëromo jöe nugö'öromo police-oho uëvareje: Savoji gagore aribövioho sö ujuoho ruehëjo. ²² Sö ujuoho ruehëjämu hegorovo va'oromo gavare savoji gagorovo apostle aribövioho bogojëvamu gagorovo vuonorö'ö rueromo Jew rajo a masijoho uëvareje: ²³ Noro va'oromo gavare höjo savoji gago hesi ojoho tugoho titimo'amë'ëro muebejarue aribövioho ojore ojore

atovoromo riravoruomamu gëgorovo ojoho jiovoromo osare va'ihö gavare höjo Iesuare aribövioho bogojëvamu. ²⁴ Ëhi uëvamu hegorovo God-are amo börömo atovaje police bövihu'o priest masijohu'o uvareje: Diehi jië'ero bogo'e höjo. ²⁵ Bogo'e höjamu ae gemuëro rueromo uëvadeje: Jöe hehëjo. Savoji gagore io'amarije aribövioho jaburo God-are amore riravoromo ae aho'obëhe jöe röjëhijaruëjo. ²⁶ Röjëhijaruëjamu hegorovo rue police bövihu'o hesi bëhire raromarue ariböviohu'o ého jaburo apostle ömo'ömoho sö ujuoho rue'i va'areje. Va'oromo uvareje: Noehu jabumë guduamëvë'oho ae aho'obëhe no göromo bijönimoromo munëro vajamui'aruëromo juhuonivoromo apostle bogo guduamëvë'e ma-sö ujuoho rovareje.

²⁷ Ujuoho rueromo Jew rajo a masijo jabiesi nunire rëmamu ë riravareje. Riravamu gagorovo priest börömohuro uëvadeje: ²⁸ Noro darugo'e jöho mami'e bojëmiromo jemë uëvare höjo: Iesuare ihoroho bogave gemu aho jöho röjëhi'irarijëjo. Röhu jemëro jemesi jö sisëho röjëhi'i arijamu Jerusalem amo rajoho ae aho'obëhe heruomë'e höjo. Ëhi'oromo nimarujëjo Iesu anamu guomade mu hesi i'uoho noro bae'iröhego.

²⁹ Ëhi uëvamu hegorovo Peter'o apostle ioro'iorohu'o jaburo uëvareje: Iae no hejaruëjo röhu jemesi jöho gö jio'i God-are jöho gö jio'ego éhuni nomë God-are jöho ejaho'ejarëjo a jöho bogajo. ³⁰ God nosi hijo miono'o muebe'amonövade ahuro Iesu ajamamu guomoromo ri'özade höjo jemëro hu ijore ano taemamu guomë'ero. ³¹ Ri'özamu God-ro hesi iholo döro bamoromo uavade höjo: Rojo nasi övo manö hijëjo. Hiromo ae aho'obëhe jabiesi böröme namiromo maro bamëvo'irane aho jionëjo. Ëhi jioromo öroho jiovëhego Israel rajoho jaburo uehoro sisëho vuonugego God naro jabiesi sisëho dejonö bu'özého'irode höjo. ³² God-ro éhi jië'e muoho vaejamu nosi nunëro gavë'ero ë hesi jöho ae majëhijarue höjo. Röhu bogo no gemu majëhi'i God-are Aru'ahohu'o ajamuiromo ae majëhijaje höjo. Ae rahu God-are jö ejahë'oho Aru'ahohu God-aro baejarue höjo. Amo hu'o ajamuiromo ae majëhijaje höjo.

³³ Ëhi uëvamu hegorovo rue Jew rajo a masijohuro vörö'iraeromo apostle ömo'ömoho muo'amojöro uvoruomadeje. ³⁴ Uvorusamamu jabiesi ae gemuëro jöe jövo'i ri'özadeje. Ëa hesi iholo Gamaliel jiadeje. Hu Pharisee ae jiadeje. Hu Jew rajo jögoru öri röjëhijaje ae jiamu ae aho'obëhe hesi örire mae uehorovoruomadeje. Ëaho Gamaliel-ro ri'öromo a masijo ioro'iorohu uëvadeje: Éaribövioho rori'o sö va'ego na jö harihe majëhijego evaro sionëro sö ruerëjo. ³⁵ Sö ruerëjamu sö ujuoho va'amu evare uëvadeje: Israel rajomë rue Iesuare aribövi muo'amo'i uvarujoho o jabiesi örire rabe rabe vae'i uehorovë'oho nadi nuni rumo'oho ma-vae'i uehorovo avohoromo vaerëjo. ³⁶ Ëhesi bëhoho rabëni ma-bisemu urimo ae gemu hesi iholo Theudas-ro rovade höjo. Rueromo ae uënövade höjo: Na a böröme jevajëjo. Ëhi uë'ego ae aho'obëhe 400 rabu'e hesi ijore ijore jijihonövare höjo. Hesi ijore ijore jijihujuvo aëro Theudas anamu guomamu hesi aribövioho aho'obëhe arua anumiae va'oruomamu hesi muoho sisëre barëromo bogojiade höjo. ³⁷ Ëhi é'ë'ëro sa'are a jabiesi iho baeruomade majare ae gö hesi ihe Judas Galilee sa'a rajohuro rovade höjo. Rueromo jöe majëhiromo jabiesi simanoho huotovëhë'ero ae aho'obëhe hesi ijore ijore jijihonövare höjo. Jijihamu aëro Judas'o anamu guomamu ë hesi aribövioho aho'obëhe arua anumiae va'o barëjade höjo. ³⁸ Va'o barëjë'ego éhuni naro ave jöho majëhiromo uëvajëjo: ËIesuare aribövioho ma-nunëremu gëromo vuorörëmirëjo. Ëhesi bëhoho rabëni jabuhu vae'i nimoruomaje muoho ma-a jabiesi mu jiajoho Theudas'o Judas'o jabiesi muehu sisërëjadëhi Iesuare aribövi jabiesi muohu'o éhi sisërë'ajëjo. ³⁹ O God-hu bojëmade mu vaejaruohuro jemë jabumë bogo iosirëmi varijënoho jëvajëjo. Iosirëmi'ie'oho uvo'a'arujëjo: Nani no ae gö'o muorovaruë'i ga'a'arujëjo God'o muorovëvo'iramu.

Jöho éhi majéhamu hegorovo ë Jew rajo a masijohuro ejahoruomadeje. ⁴⁰ Ejahoromo ae uëvamu apostle aribövioho osaëro sö rovareje. Sö rovamu gagorovo hisuebijëvojöro uëromo apostle-ho uëvareje: Ijoho bogave Iesuare ihoroho jöho aho majéhi'irarijë uënugoromo jiovo rëmö'øjareje. ⁴¹ Rëmö'ojamu uvareje: God-ro no mae uehorovavuë'ero éhuni hu uvajëjo: Noehu Iesuare jöeni i'u baejaruoho iae eni javuajëromo nimorohobe Jew rajo a masijehu jiaruire jioromo va'areje. ⁴² Va'lë'ëro Iesuare jö mae majéhinövaroho bogo vuonugo'i majae éhi God-are amo börömore va'oromo jabesi osare osare va'oromo ae uënövareje: God-hu uavë'ëro böröme namiromo ajamuaje aho iae Iesu höjo. Jöho éhi majéhiromo è hesi öroho röjéhinövareje.

6

Ae aho'obëhe 7-hu ekaresia ajëmiromo moni mu muebejëhoröhego ekaresiaeihu baejëvare jöhoje.

¹ Éhi'amu ae magonahe aho'o ro Iesuare aribövi gemuoro havobe va'amu börömraejadeje. Börömraejamu Greece huëhu atarue Iesuare ariböviohuro dë vörönégamu jöe atoromo uvareje: Ijo bajo magonaho doru majae éhi suvuorëmijaruoho nosi Greece huëhu atarue magonahoho ijo bajoho bogo avoho baejarue höjo. ² Éhi atamu hegorovo apostle aho'o 12-ho jaburo Iesuare ae magonahe aho'obëhe gemuoro gagovojöro jöe nugö'øjareje. Jöe nugö'ojamu ro gemuoro gagovamu gagorovo uëvareje: Apostle nosi muoho God-are jö majéhijaruoho höjo. Noehu God-are jö majéhijaruoho bogo avoho ma'eno'i moni suvuorëmijarue muohu'o vaejë'oho ého bogo maho höjo. ³ Aganomë bogo maho jië'e jiaje éhuni gal'irarije di aho ae aho'obëhe uvarujoho: God-are Aru'ahohuro dë vövöbajo'ere rarövë'ëro jabumë simano mae uehorovarue aribövioho hö uvarujoho éhi jië'e aho aho'obëhe 7 émino'e jabesi ihoho uövuego noro è moni muro bamëvego jabumë ého muebe'irarëjo. ⁴ Éaribövioho 7 jaburo suvuorëmi'iröhe muoho muebe'iramu noro è muoho vuonugo'i God-are örire jöe atoromo hesi jöho majéhinövo'ejarëjo. Éhuremu uehorovonövo'ejarëjo.

⁵ Apostle-ho jaburo éhi majéhijamu hegorovo ae magonahe aho'obëhe uvareje: Jö mae höjo. Jö mae hö uvoromo ejëhoromo Stephen baejareje. Stephen Iesu mae uehorovo avohamu God-are Aru'ahëro rumorovë'e ae jiadeje. Stephen baeromo Philip Prochorus Nicanor Timon Parmenas Nicolaus ého jabu'o baejëvareje. Nicolaus mami'e Antioch amore jioromo rovadeje. Urimoho bogo Jew rajo jiadaho ijönö Jew rajo muoho baejadeje. ⁶ Éaribövioho 7 baejëvonugoromo sö ujuoho va'oromo apostle jabesi nunire rëmareje. Jabesi nunire rëmamu apostle-ho jaburo jabesi jöeni God-are örire jöe atoromo öve simanore bamëvareje è ijo bajo suvuorëmiröhe muoho vaeröhego.

⁷ Éhi é'ë'ëro God-are jöho Jerusalem ame bövioho rumorovamu Iesuare ae magonahe Jerusalem raromaruoho ae aho'obëhe jiope va'adeje. Ae aho'obëhe jiope va'ouvo Jew rajo priest ae aho'obëhe Iesuare jöho aevoromo ejahareje.

Jew rajo a masijehu uëvamu Stephen guduamare jöhoje.

⁸ Éhi'amu iae God-ro Stephen mabëhe ajamiromo darugoho bojami'ego éhuro bogo gavarue darugo'e mu masije gö gö ae aho'obëhe jabesi nunire vaenövadeje. ⁹ Mu masijoho vaejamu Jew rajo a ioro'iorohuro ri'öromo Stephen-are jöho aho'ahamijareje. Jö aho'ahamijare aribövioho ioro'iorohuro Cyrene amore Alexandria amore jioromo rovë'ëro Jerusalem raromoromo Jew rajehu God rajahijarue osae gemuore gagoromo God rajahinövareje. Éosa hesi ihoho Jivo Rëmö'øjë'e Aribövi Jabesi Osaho jiadeje. O ioro'iorohuro Cilicia sa'are Asia sa'are jioromo rovë'ëro raromareje. Éaribövioho jabu'o Stephen-are jöho aho'ahamareje. ¹⁰ Aho'ahami'ego God-are

Aru'ahohuro Stephen simano mae bojami'ego huhu jövaje jö ahoröhoho bogo eni jëvonövadeje.

¹¹ Bogo eni jëvamu gagorovo jabumëro a ioro'ioroho ijo bajoho bojëmiromo uëvareje: Jemëro ae aho'obëhe sarerëmiromo uérëjo: Noro hejare höjo Stephen-ro Moses'o God'o jabesi jöho sisë'i jövavamu. ¹² Ëhi majëhiromo Jew rajo a duvaho jabesi o jögoru öri röjëhijarue aribövi jabesi o ae magonahe aho'obëhe jabesi dë vövöbajo'oho huetovëhamu dë vörönimoruomadeje. Dë vörönimoruomoromo rueromo Stephen guduamo bava'oromo Jew rajo a masijo jabesi nunire nugareje. ¹³ Jew rajo a masijo jabesi nunire nugoromo a ioro'ioroho sö rovareje jaburo è a masijo jabesi nunire Stephen-are jöho sarerëmiröhego. Sö rovamu ého jaburo Jew rajo a masijoho sarerëmiromo uëvareje: Ave iahuro God-are osa börömoho sivoromo Moses-hu bojamuijade jögorohu'o sivemu sivaje höjo. ¹⁴ Ëhesi bëhoho noro hejare höjo Stephen-ro uvamu: Nazareth rajoho Iesuro God-are osa börömoho dadovoromo Moses-hu bojamuijade muoho aho'o tugohol'i mu i'e bojamui'ajëjo. Stephen-ro éhi jië'e jö sisëho jövamu hejare höjo. ¹⁵ Sarerëmiromo éhi majëhijamu hegorovo rue Jew rajo a masijohuro Stephen gemu érimahoromo gavareje hesi nu ano'oho anera jabesi nu ano'o va'ëne jiamu.

7

Israel rajehu God-are jö bijönimobe rovare jö Stephen-hu majëhijadohoje.

¹ Anera jabesi nu ano'o va'ëne jiamu gagorovo priest börömohuro Stephen uavadeje: Jasi jö sisë uövuaruoho è jöho na ma jöe o sareri jöe höjo.

² Mae o sareri jöe höjämu hegorovo Stephen-ro uëvadeje: A duvahohu'o agano ioro'iorohu'o naehu jö harihu majëhi'ië'ajoho hehéjo. Urimë'i God-ro nosi hije Abraham-are nunire rovade höjo. U'emu Abraham-ro Haran sa'are va'iröhëro è hesi urimo Mesopotamia sa'are hijamu evare God aji'ere hijaje ahuro hesi örire rovade höjo. ³ Rueromo uavade höjo: Jasi aganoho sa'aho vuonugo'i naehu röjahi'irode sa'ahuro éhuro va'onëjo. ⁴ Ëhi uavamu hegorovo Chaldea sa'aho vuonugo'i Haran sa'are va'oromo è hijade höjo. Hiromo hesi vavuoho guomamugo God-ro uavamu ave jemëhu raromaruje sa'are ro hijade höjo. ⁵ Rueromo hijamu evare majaroho God-ro sa'aho bogo gö bisemu vadu'oho bojamade höjo. Bogo bojami'i a'i mae majahromo uavade höjo: U'emu bojëmi'ejëjo ja'o jasi ujohu'o ave sa'aho bae'irarijego. Abraham harihu rumo'e jië'e röhu God-ro èhi jövade höjo. ⁶ Ëhi uaromo uavade höjo: Jasi ujo ömo'ömoho sa'ae göro va'o raromoruomo'ajëjo. Raromo'iramu è sa'a rajohuro i'u'e mue huë vavaene bojëmi'iramu jabesi darugoremu raromoromo huë vavaene baebe va'ojubo vadune aho'obëhe 400 barë'ajëjo. ⁷ Barë'iramu jemesi ujo ömo'ömehu vaejëro i'u'e mu bojëmaje aribövioho God naro gëromo i'ue mana bojëmi'ejëjo. I'ue bojëmi'iramu evare jasi ujo ömo'ömohuro ri'öromo è sa'are jioromo rueröhoho ro ave dirö'ore na rajehiruomo'ajëjo. ⁸ Ëhi mae uanugoromo uavade höjo: Jasi a jaben sihno tarivo'amobe va'onövorëjo. Ëhuro na uvo'irode höjo: Nasi aribövie jëvajëromo muebejëvo'irode höjo. Ja'o jasi ujo ömo'ömohu'o jemëro èhi è'onövorëjo. Ëhi uavë'ëro ijono Abraham-ro harihoho Isaac baeromo hurae gemu barëjamu gagorovo sihno tariojahamu God-are harihuraejade höjo. Ëhi'amu ijono Isaac-ro harihoho Jacob baeromo hesi sihno èhi tariojahade höjo. Ëhi'amu ijono Jacob-ro hesi harihe aho'obëhe 12 nosi hijo miono'o jaben sihno èhi tarivëhobe rovade höjo.

⁹ Èhijo miono'ohuro masijoraeromo Joseph-are mu mahuni dë vörönëgamu hu ae gö imëvoromo mana baejare höjo. Mana baejamu rue imare ariböviohuro Joseph baeromo Egypt sa'are abuejare höjo. Abuejamu God-ro Joseph'o gemu mae juvade höjo. ¹⁰ Joseph'o gemu mae juvoromo Joseph-ro vavaene bae'ego gagoro ajami'ego

mae hinövade höjo. Mae hijamu God-ro hu ajamiromo huë mae uehoro mae bojami'ego mu mae vaenövade höjo. Mu mae vaejamu gagorovo Pharaoh Egypt sa'are simano vaejaje ahuro Joseph-are muoho garomo rajahromo uavade höjo: Nasi Egypt sa'aho o bövie bise'e avoho muebejehonëjo. ¹¹ Ëhi uavamu muebebe va'ë'ëro iruno'e bogojiego éma raromarue majaho rovamu ae aho'obëhe nume Egypt sa'are ave Canaan sa'are raromaruohuro huë vavaeni döro raromare höjo. Raromoromo nosi hijo miono'ohuro ie nahoromo gavare höjo bogojiamu. ¹² Ie bogojiamu gagorovo Jacob-ro hejade uvavamu: Nume Egypt sa'are iruno'e iae jiajëjamu hegorovo hesi harihu ömo'ömoho uëvade höjo: Egypt sa'aro abueromo iruno'e imoromo ujuoho ruerëjo. Ruerëjamu aevoromo Egypt abuejare höjo. ¹³ Abuejë'ëro vuonorö'öromo Canaan sa'are rojomareje. Rojomë'ëro röhu maho Egypt abuejamu gagorovo Joseph-ro huruohoromo uëvade höjo: Na jemesi öe jevajëjo. Ëhi uëvamu Egypt sa'are simano vaejaje ahuro Joseph-are agano jabesi jöho hejade höjo. ¹⁴ Hejamu Joseph-ro jöe nugö'öromo vavuoho uavade höjo: Ja'o agano ioro'iorohu'o Egypt sa'aro ruerëjo. Ëaganoho aho'obëhe 75 émino'e jiade höjo. ¹⁵ Jöe nugö'öjamu hegorovo Jacob'o hesi aganohu'o Egypt abueruomade höjo. Abuejë'ëro è vuovëvade höjo. ¹⁶ Vuovëvamu jabesi sinoho vuonorö'ö ujuoho rojomoromo Shechem amore è guavare höjo mami'e jabesi hije Abraham-ro Hamor rajo aribövioho monie bojëmiromo è sa'aho imë'ëro.

¹⁷ Guavamu nosi hijo miono'e Egypt raromaruohuro ae aho'obëhe jiobe ruejuvo God-hu mami'e hesi ujo ajëmi'i Abraham uavadëhi ëhi ajëmi'iröhe majaho dunovade höjo. ¹⁸ Dunovamu gagorovo sa'are simano vaejaje ae gö Joseph bogo gavadohuro ri'öromo Egypt sa'aho muebejade höjo. ¹⁹ Egypt mueberomo nosi aribövioho sarerëminövade höjo. Sarerëmiromo nosi hijo miono'oho sisë vaejëvoromo uëvade höjo: Jemesi harihu ininoho amonö bahiromo éhuro vuonugo'amego vuovëho'irajo. Uë'ego ëhi è'onövare höjo. ²⁰ Ëhi'amu Moses rahade höjo. Aharihu hesi nu ano'oho mabëhe jiade höjo. Nu ano'oho mae jiamu hesi vëmu vavu'ohuro jabesi osare muohojuvo manaere niö'i gemu barëjade höjo. ²¹ Manaere niö'i gemu barëjamu gagorovo amonö banugare höjo. Banugamu gagorovo sa'are simano vaejaje a hesi abojohuro rue'i gavade Moses raromamu gagorovo baeromo va'o hesi muohade höjo. Muohamu böviraejade höjo. ²² Böviraejamu Egypt rajohuro jabesi mu mae jö mae bövie bise'e röjahijamu bae barëjade höjo. Bae barëjë'ëro jö börömo jövoromo mu masijo vae'amaje ae jiade höjo.

²³ Ëhi'ojiwo Moses vadune aho'obëhe 40 barëjamu gagorovo huro uehorovoromo uvade höjo: Jaruwoho na va'oromo nasi Israel rajo aribövioho gë'ejöjo gë'i diehi raromego. ²⁴ Ëhi uvonugoromo va'i gavade Egypt raje ae gemuëro Israel raje ae gemu hesi örire mu sisë vaejamu gagorovo Israel rajoho ajamiromo Egypt rajoho i'ue mana bojamiro no bamade höjo. ²⁵ Ano bamoromo uvade höjo: Nani nasi ariböviohuro uehorovoromo uvarue höjo: God-ro nörö ua'iramu nöröro no ajamui'iramu avare darugore raromaruoho vuonugo'i va'o mae raromo'ejarëjo. Ëhi uvarue hö uvadoho bogo éhioho jiade höjo. ²⁶ Ëhi'ë'ëro nérö Moses-ro gavade höjo Israel raje niö'iro muororovamu. Muororovamu gëgorovo ahëvë'i uëvade höjo: A niö'imë agane gemuoho jëvajëjo. Röhu jemë rabëni muorovarujëjo. ²⁷ Ëhi uëvamu hegorovo mu sisë vaejade ahuro ri'öromo Moses övëro rori'o biduhö'öromo uavade höjo: Ja raro ua'ego böröme vaeromo nosi muoho garomo ahavuanüëjo. ²⁸ Ja néri Egypt rajo ananëhi na ja ëhi anego'iro è'anuëjo. ²⁹ Ëhi uavamu hejë'i Moses-ro Egypt sa'are jioromo ju'ebiromo va'adoho va'o Midian sa'are è hijade höjo. Ëhiromo harihe niö'i ömëvade höjo.

³⁰ Harihe niö'i ömëvoromo hijuwo vadune aho'obëhe 40 barëjamu Moses-ro a rumo'e

sa'are Sinai dahoru bëhire nami'i gavade höjo ijo hisue vënehu ravo'ego anerae gemu ririre hijamu. ³¹ Ëhijamu gagorovo tiöromo avoho ga'i bëhire va'ihö dejade höjo Badaro uavavamu: ³² Na jasi hijo miono'e Abraham Isaac Jacob muebejëvaje aho God jevajëjo. God jevajëjämu hegorovo Moses-ro avoho ga'ie'adaho juhuonivoromo butubutumoromo bogo avoho gavade höjo. ³³ Bogo avoho gavamu Badaro uavade höjo: Ave sa'aho nasi sa'ae jiaje na mae uehorovevoromo höru guduoho jijövëjo. ³⁴ Naro iae gëvode höjo nasi aribövihuro Egypt sa'are sisë'i raromamu gavë'i hejode höjo jabumë hara'uavavamu. Ëhuni na ruvebijë'e jevajëjo jabumë ajëmego sisë'i raromaruoho vuonugo'i mae raromoröhego. Ëhi jië'e jiaje ri'özego na ramö'özego Egypt sa'aro va'ëjo. God-ro Moses-are örire ëhi uavade höjo.

³⁵ Ëaho iae Moses höjo. Urimë'i Israel rajo aribövihuro ë ae gemuoho bijönimoromo uaruomade höjo: Ja raro ua'ego böröme vaeromo nosi muoho gavanuëjo. Israel rajo aribövihuro Moses ëhi bijönimoruomamu God-ro hu baejade höjo. God-ro hu baeromo mu börömoho bojamade höjo. Ëhesi bëhoho God-ro uavamu vënehu ravade ijo hisu ririre hijade anerahuro Moses nugö'özamu Egypt sa'are abueromo a böröme namiroomo Israel rajo aribövihuro vavaene jëvamu baejëvoromo maro bamëvade höjo. Ëhi jië'e mu börömoho God-ro Moses bojamade höjo. ³⁶ Ëae gemuoho Moses-ro Egypt sa'are hiromo bogo gavarue vörö'e muoho vae'amoromo Israel rajoho Egypt sa'are jioromo söjëvo va'adoho va'o jovo e'ure jovo ihe Kavüë'e Jovore darugo'e muoho vaeromo söjëvo va'adoho va'o a rumo'e sa'are darugo'e muoho vae'amobe va'ojubo vadune aho'obëhe 40 barëjade höjo. ³⁷ Ëae gemuoho Moses-ro Israel rajoho uëvade höjo: God-hu na remö'özamu rovodëhi jö hesiro baeromo majëhi'iröhe a göhu'o huro ëhi nugö'öl'iramu rue'a'ajëjo. Hu jemesi sa'a raje jio'a'ajëjo. Ëhi uëvade höjo. ³⁸ Ëae gemuoho Moses Israel rajehu a rumo'e sa'are gagovoromo raromaruire hu'o ë gemuore hijade höjo. Hu Sinai dahorure hiromo anera hesi jöho baeromo anumiae abo hijo miono'oho majëhinövo numeho jabesi jöho aruhiae aijo aneraho majahinövade höjo. A i'ovëvo'iröhe jöho God-aro baejade höjo nosi örire bojamui'iröhëro.

³⁹ Ëhi ë'amu nosi hijo miono'ohuro Moses-are jöho bogo ejahare höjo. Bogo ejaho'irögoro a'i Moses juahamiromo Egypt sa'are vuonorö'ö va'irögoro ë'are höjo. ⁴⁰ Va'irögoro Aaron uaruomade höjo: Inömoho avoho'amego no ëho masije hö uvoromo jabesi ijore ijore jijihö'irarëjo. A'i Moses söjavuo rovade aho no bogo gavaruejo hu dinö'e höjo. ⁴¹ Ëhi atonugoromo cow harihu nu ano'o va'ëne inömoho avohoromo uvare höjo: Ave inömoho darugo'ego ma-hu gemu uehorovonövo'ejarëjo. Ëhi uvoromo mie muo'amoromo vëniro mueromo rajahromo bahijahare höjo. Jabumë övehu avohare inömoho ëho uvare höjo: Börömoho höromomo hesi ihoro söröho ijare höjo. ⁴² Ëhi'amu gagorovo God-ro jabeninö dejoho bu'örömo uëvade höjo: Jemëro jije mujöre ëho rajëhibe va'orëjo. Jemëhu négajëhi ëhi ë'orëjo. Ëhesi jöho jö God-aro baeromo majëhinövare aribövi jaben surire jajivoromo uvë'e höjo: God-ro uëvajëjo: Israel rajomë mie muo'amoromo vëniro mueromo bahibe a rumo'e sa'are vadune aho'o 40 jijiharije höjo. Na jemë na rajehi'i ë'arije höjo. Bogajo. ⁴³ A'i ae gö jaben god ihe Moloch ë hesi niögu javuoho baeromo jijiharije höjo. Ae gö jaben god ihe Raphan hesi jiji nu ano'oho baeromo jijiharije höjo. Ëinömo sisëho jemesi övëro avoho'amarije höjo uvane aho röjahi'irarijëro. Ëhuni na jemë rëmö'öl'ejöjo öre ëgoro va'oromo Babylon iosiramiromo rori'o va'o raromo'irarijego. God-are surire jöho ëhi jajivë'e höjo.

⁴⁴ Nosi hijo miono'ehu a rumo'e sa'are raromo jijiharevare evare God-are niögu javu börömoho jaben örire jiade höjo jaburo ëho garomo uvoröhëgo: God-ro no'o gemu mae

juvaje hö uvoröhego. Ëjavu vaeröhe hesi öroho God-ro röjahijamu Moses-ro öho garomo ae uëvamu öhi vaejare höjo. ⁴⁵ Vaejamu nosi hijo miono'ohuro baejare höjo. Baejë'lëro vuovëvamu jabisi ujoho jaburo baejare höjo. Baeromo Joshua-are ijore va'oromo ave sa'are rueromo gavare höjo urimore raromare aribövioho God-ro bisihö'öjëvamu gagorovo ave sa'aho baeromo javu börömoho ë bamare höjo. Bamamu javuoho ë jiobe ruejuvo David-ro böröme namiromo Israel muebejëvade höjo. ⁴⁶ Muebejëvoromo mu mae vaeromo God-ro hu mae uehorovamu uvade höjo: Na negajëjo javu maho vaejego Jacob muebenövade aho God-ro ë hiröhego. ⁴⁷ Röhu hu bogo a'i Solomon-ro God-ni javu maho vaejahade höjo.

⁴⁸ Öhi ë'ade höjo röhu God dö mare hijajëro aehu övehu vaejaharue osaroho bogo hijaje höjo. Osare bogo hijaje jöho jö God-aro baeromo majëhinövade ahuro jajivoromo uvë'e höjo:

⁴⁹ Badaro uvavohijajo: Na hijajoho ö'idöre höjo.
Höröho sa'are bamaje höjo.

Öhi jië'oho diehi jië'e javue nonioho vaerëjo.
Nuho'irode osaho dinö'e avohorëjo.

⁵⁰ Jemë bogo eni jëvo'ajëjo naro nasi övëro ave inömoho aho'obëhe bamë'ëro jevë'ëro. God-are surire öhi jajivë'e höjo.

⁵¹ Sareri hia'i biriri'e aribövie jëvajëjo. Dë vövöbajo'oho gö gö uehorovaruje aribövie jëvajëjo. Hia'e tugohë'e aribövie jëvajëjo. Jemesi hijo miono'ehu ë'onövarëhi öhi ë'aruje höjo. God-are Aru'ahoho bijönimobe rovaruje höjo. ⁵² God-are jö majëhijarue aribövioho jemesi hijo miono'oho rabu'e aribövioho bogo sisë vaejëvare höjo. Mami gö'e God-ro ae rëmö'öjamu jaburo ae majëhiromo uëbe rovare höjo: God-are mu ma vaejaje aho rue'a'ajë uëvare höjo röhu jemesi hijo miono'ohuro muo'amare höjo. O avevejö'e jemëro God-are mu ma vaejaje aho a sisë jabisi övore bojëmamu anare höjo. Öho jemesi sisë höjo. ⁵³ Jemesi jöëni aneraëro jö börömoho God-aro baeromo bojëmare höjo. Röhu jemëro bogo ejaharije höjo.

Stephen munëhu vajamiromo ano bamare jöhoje.

⁵⁴ Stephen-ro jöho öhi majëhijamu hejë'i Jew rajo ariböviohuro hesi örire dë vörönégamu vörö'iraeromo ane vuogigimoruomadeje. ⁵⁵ Ane vuogigimamu God-are Aru'ahohuro hesi darugohuro Stephen-are dë vövöbajo'ere rarovamu ö'idöre sioroho gavadeje God ajivo'ego Iesuro God-are övo manö namijamu. ⁵⁶ Iesu ö namijamu gagorovo uëvadeje: Arueho gahëjo. Na gavajëjo ö'idöho arorovo'ego God-are A Mahuro hesi övo manö nami'ego.

⁵⁷ Öhi uëvamu hejë'i rueho jaburo jö'e dadovoromo hia'e övo hitahiëro tugohoromo ma-darugo'o tutuvo rueruomoromo Stephen ruë numë baba'amoromo riravareje. ⁵⁸ Riravoromo jagu bava'oromo rori'o nugoromo munëro vajamiruomadeje. Munëro vajami'irögöro urimo utaho'amojöëni niögöho jövo bahiruomadeje a i'e gemu Saul-ro muebejëhoröhego. ⁵⁹ Niögöho bahinugoromo munëro vajamemu vajamijamu Stephen-ro uavadeje: Bada Iesu nasi aru'ahohu baejehego jasi örire ö'iröjo. ⁶⁰ Öhi uanugoromo ague aho hiromo ma-darugo'o uvadeje: Bada ave aribövi jabisi sisëho uehorovoromo vuonugëhëjo. Öhi uvoromo guomadeje.

8

¹ Stephen guomamu gagorovo Saul-ro uvadeje: Stephen anaroho iae mae höjo.

Saul-hu ekaresia sisë vaejëvobe juvade jöhoje.

Öhi'amu evare majare aëro aevoromo ekaresiae Jerusalem raromaruoho mu sisë bëhe vaejëvonövareje. Vaejëvamu Iesuare aribövioho aho'obëhe Jerusalem jioromo

huruomoromo adovoromo va'o Judea sa'are Samaria sa'are dirö'e göro göro raromobe va'areje. Apostle ömo'ömohuremu éhi ë Jerusalem raromareje. ² Amo God uehorovarue a ioro'iorohuro Stephen-are jöëni darugo'o nierusuburu'e bamoromo hesi sinoho guavareje.

³ Guavamu Saul-ro ekaresiae aho'obëhe ijumëvo'i ë'onövadeje. Ijumëvo'irögoro osare osare va'oromo Iesuare aho magonahoho guduamo'amoromo ruho ujuoho rueromo savoji gagore io'amonövadeje.

Philip-hu Iesuare jö bava'oromo Samaria sa'a rajo majëhijade jöhoje.

⁴ Iae huruomoromo va'are ariböviohuro dirö'e göro göro Iesuare jöho majëhibe va'onövareje. ⁵ Éhi majëhibe va'oromo iae Philip-ro Samaria rajo jabesi amo börömore va'adeje. Va'oromo majëhiromo uëvadeje: God-hu uavë'éro böröme namiromo ajamuijaje aho iae Iesu höjo. ⁶ Éhi jië'e jöho majëhi'ego Samaria raje ae aho'obëhe jaburo hesi jöhuremu avoho henövareje. Hesi jöho heromo ganövareje Philip-ro darugo'e muoho vae'amo'ego. ⁷ Vae'ego aru'aho sisëhuro jö'e dadovoromo a dëre jioromo suorovo va'onövareje. Övo höru'e vuovëhë'e höru sisë'e éhi jië'e aribövioho marë'amonövadeje. ⁸ Éhi'o'ego Samaria aribövioho nimorohëvo avohonövadeje.

⁹ Nimorohamu ae gemuëro ë amore hijadeje. Éa hesi ihoho Simon jiadeje. Simon-ro iro oso'e vaebe rovamu Samaria sa'a raje ae aho'obëhe garomo jöe barëjëvadeje. Jöe barë'ego huro uënövadeje: Na a böröme jevajëjo. ¹⁰ Éhi uë'ego amo raje ae aho'obëhe ininore va'o masijore avoho heromo uvonövareje: Nani Simon hu God-are vörö röjahuijaje ae hesi ihoho Vörö'e A Börömoho höjo. ¹¹ Iro oso'e majae ëgobövie vaebe rovë'éro éhuni ë sa'a rajoho jöe barëjëvo'ego hesi jöhuremu avoho henövareje. ¹² Hesi jöhuremu hejë'éro hejareje Philip-ro jö maho majëhiromo uëvamu: God-hu böröme namiromo muebejavuaje majaho rovë'e höjo. Iesu Keriso-are ihoho böröme höjo. Éhi jië'e jö maho Philip-ro majëhi'ego Samaria rajo a'o magonaho'o mae uehorovoromo bapataeto vaenövareje. ¹³ Röhu iae Simon hu'o mae uehorovadeje. Mae uehorovoromo bapataeto vaeromo Philip'o gemu mae juvonövadeje. Juvoromo ganövade Philip-ro bogo gavarue darugo'e mue gö gö vae'ego garomo tiönövadeje.

¹⁴ Éhi'amu apostle ömo'öme Jerusalem raromaruohuro hejare uvavamu: Samaria rajohuro God-are jöho ejaharuëjamu hegorovo Peter'o John'o rëmö'öjëvareje Samaria va'oröhego. ¹⁵⁻¹⁶ Rëmö'öjëvamu Peter'o John'o va'aroho va'o Samaria höröjäreje. Hörönugoromo gavare God-are Aru'ahoho Samaria rajo jabesi öriroho bogo ruvebijë'e jabumë Bada Iesuare ihoro ma-bapataeto vaejë'e jiamu gagorovo God éninamiromo uavareje Iesuare ariböviohuro Aru'ahoho baeruomoröhego. ¹⁷ Éninamiromo simane öve taemëhamu God-are Aru'ahoho baeruomadeje.

¹⁸ Simane öve taemëho'ego Aru'ahoho baeruomamu gëgorovo Simon-ro ri'öromo Peter'o John'o uëvadeje: Naro ijo baje bojëmi'ejöjo. ¹⁹ Éhuni jemëro daruge bojemego na'o bae'iröjo éhuro ae rahuare rahuare simanore öve bamego God-are Aru'ahoho baeruomo'iröhe höjo.

²⁰ Éhi uëvamu Peter-ro uavadeje: Ja'o jasi moniohu'o vënëro ravëvo'ajëjo. Jero uvanuëjo: Naro monie bojamiromo éhuro Aru'ahoho ae gö bojëmi'irode darugoho bae'ejöjo. Röhu éhi jië'e darugoho hesi God-are suvuore höjo. ²¹ God-are nuniroho jasi dë vövöbajo'oho bogo mahojio'ego ja bogo no'oho havo'anuëjo. ²² Éhuni sisë uehorovanuoho vuonugo'i Bada uavego mae jië'oho jasi uehoro sisëho uehorovoromo vuonugaho'irajo. ²³ Iae na gavajoho jero ganiganimoromo mu sisë uehorovo'i hi'ego éhuro jasi dë vövöbajo'oho ma-sisëremu rarovavë'e höjo. ²⁴ Éhi uavamu hegorovo Simon-ro Peter'o John'o uëvadeje: Jemëro Badare öroro éninamego huro ajemego jemëhu uevarije i'uoho bogo bae'iröjo.

²⁵ Ņhi'amu Peter'o John'o Badahu mu rabe vaejamu gavare jöho majëhinugoromo vuonorö'öromo Iesuare jö maho Samaria rajo jabesi amore amore majëhibe va'aroho va'o Jerusalem hörjareje.

Philip-hu Iesuare jö majahijamu Ethiopia sa'a rajehu heromo mae uehorovade jöhoje.

²⁶ Ņhi'amu Badare anerahuro Philip uavadeje: De ri'öromo va'iranoho arue Jerusalem jioromo anume Gaza abuejarue öroro hörönëjo. A rumo'e sa'are va'arue öroho uavajëjo. ²⁷ Ņhi uavamu hegorovo ri'öromo va'adeje. Va'ihö gavadeje Ethiopia sa'a raje aho örëro rova'amu. Ėaho Ethiopia sa'are simano vaejaje magonaho Candace uvaruoho ë magonaho hesi mu vaejahaje a böröme jiadeje. Hesi mu vaejahaje a börömëro jië'ëro huro ë magonaho hesi inömo inömohö aho'obëhe muebejahonövadeje. Hesi muoho ñhi jiadeje. Urimë'i God rajahi'i Jerusalem va'ë'ëro ²⁸ vuonorö'öromo maratu döre hiromo miohuro jaguvamu va'ë'i surire jöho adahobe va'adeje. Surire jöho ñhi Isaiah God-are jö majëhinövade aehu jajivade jöho jiadeje. ²⁹ Surire jöho adahobe va'amu gavë'i God-are Aru'ahohuro Philip uavadeje: Va'ormo arue maratuore hiromo va'aje aho birohoromo aijo hu'o hiromo va'onëjo.

³⁰ Hiromo va'onëjamu hegorovo Philip-ro tutuvo va'ormo hejade rue Ethiopia rajohuro Isaiah-are surire jöho adahamu hegoro uavadeje: Ëjö adahanuoho na ja hejanuëjo o bogajo. ³¹ Ruehuro uavadeje: Aehu bëhi bogo röjehijë'oho na diehi hejörajo. Rojomoromo na'o hijego va'arëjo. ³² Ņhi uavamu hegorovo Philip-ro aijo hu'o hijadeje. Hiromo gavadeje Ethiopia rajohuro ave jöho adahamu.

Vaevë'oho sheep ano'i hu'irae va'aruëhi ñhi bava'are höjo.

Sheep harihu u tarivahego bogo uë'uëvë'e namijajëhi ñhi jörume namijade höjo.

³³ Aëro hesi iho mu'uvahamu aho bogo ajamiromo hesi jö maho jövade höjo.

Raro hesi abozi harihu'o jabesi jöho majahui'ajëjo.

Abozi harihu'o rumo'e ave sa'are hijadoho iae barëjë'e höjo.

³⁴ Ëjöho adahoromo rue Ethiopia rajo a börömohuro Philip uavadeje: Ave jöho na uevego hejöjo. Jö God-aro baeromo majëhinövade ahuro rahuare jöe jajivë'e höjo. Na hesi jöe o ae gö hesi jöe jajivade höjo. ³⁵ Ņhi uavamu hegorovo Philip-ro ë adahade jöho aevoromo Iesuare jö maho majahijamu Ethiopia rajohuro hejadeje. ³⁶ Heromo örëro va'ihö gavare jove jiamu gagorovo rue a börömohuro Philip uavadeje: Ëhuro gavëjo jove jiego. Naehu avevejë'e bapataeto vaejë'oho na mae höjo o sisë höjo. ³⁷ [Mae o sisë höjamu Philip-ro uavadeje: Ja jasi dë vövöbajo'e aho'o mae uehorovë'ohuro bapataeto vaejë'oho iae mae höjo. Iae mae höjamu ruehuro uavadeje: Io'ajo. Iae na mae uehorovoromo uvajëjo: Iesu Keriso iae God-are Harihe höjo.] ³⁸ Ņhi uanugoromo maratu jagu bava'ajoho ñhi namijöro uavadeje. Namijamu Philip'o ë a börömohu'o jaburo niö'iro jovore abueromo Philip-ro ë aho bapataeto vaejadeje. ³⁹ Bapataeto vaeromo jovore jioromo rojomareje. Rojomamu gavë'i Badare Aru'ahohuro Philip mamajioho hu'irae baeromo va'adeje. Va'amu Ethiopia rajo a börömohuro ijoho hu bogo gavadeje. Bogo ga'irögoro maratuore aijo hiromo nimorohobe va'adeje. ⁴⁰ Va'amu Philip-ro gavadeje mami'e Ashdod amore rovë'e jiamu. Ashdod rueromo amore amore höröbe jö maho majëhibe ruejuvo Caesarea amore höröromo ë hijadeje.

9

Saul-hu aevoromo Christian vaejade jöhoje.

¹ Ņhi'amu Saul-ro bogo vuonugo'i Badare aribövioho muo'amo'i ma-vöröëremu jövonövadeje. Ma-vöröëremu jövë'ëro Jerusalem ajiomoromo va'ormo Jew rajo priest börömoho uavadeje: ² Na negajëjo jero surire jajivoromo i'imemego na Damascus amore ujuoho va'ormo Jew rajehu God rajahijarue osare osare i'imemego jaburo

garomo uvo'iröhego: Nörö priest börömo hesi ihoro rovë'e höjo. Jabuhu éhi uvë'oho ue'iramu naro gë'irode ae o magonahe Iesuare örire jijihamu gavë'oho naro guduamëvoromo Jerusalem amore vuonorö'ö ujuoho rue'ejöjo.

³ Éhi é'ë'ëro iae va'adeje. Va'adoho va'o Damascus amore hörö'i gavade ajoho majioho ö'idöre jioromo ruvebiromo hu ajivamu gavë'i ⁴ sa'are behumorovoromo hejadeje éhi uvavamu: Asë'e Saul ja rabëni sisë vaejevanue höjo.

⁵ Sisë vaejevanue höjamu uavadeje: Bada ja rahuo javajëjo. Rahuo javajëjamu uavadeje: Jaehu sisë vaejevanue aho Iesu na jevajëjo. ⁶ Röhu ri'öromo va'oromo rue Damascus amoro hinëjo. Hiromo he'a'anuëjo ae gemuëro ua'iramu: Jero éhi éhi é'ëjo.

⁷ Éhi uavamu Saul'o va'are aribövihuro aho bogo ga'i ma-huëhemu heromo majöruma riravareje. ⁸ Ma-jörume riravamu Saul-ro sa'are raromadohuro ri'öromo nune dadovo'i röhu öri ari'oho bogo gavadeje. Öri ari'oho bogo gavamu gagorovo rueho jaburo övëro ma'eno bava'oromo Damascus amore suorovareje. ⁹ Suorovonugoromo Saul-ro öri ari'oho bogo gavë'e iohu jovoho bogo ijë'e ma-hijuvo majae niö'i gemu barëjadeje.

¹⁰ Majae niö'i gemu barëjamu Iesuare ae gemu hesi ihe Ananias Damascus amore hiromo nia'ovo'iraeromo gavadeje Badaro rueromo uavamu: Ananias-ajo. Éhi uavamu ruehuro uavadeje: Bada na aviae jevajëjo. ¹¹ Na aviae jevajëjamu Badaro uavadeje: De ri'öromo öri ihe Ahorirehu Va'arue Öroro va'onëjo. Va'oromo Judas-are osaro höröromo uënëjo: Tarsus amo rajo a ihe Saul na ého jiajëjo. Na hu ga'i rovode höjo. Éhi uënëjo. Iae hu parie vaejajëjo. ¹² Urimë'i huro nia'ovo'iraeromo gavade höjo ae gemu Ananias-ro rueromo hesi övoho sinore bamamu nunoho marëjöro. Éhuni va'oromo gavëjo. ¹³ Éhi uavamu hegorovo Ananias-ro uavadeje: Bada iae mae höjo röhu na hejode höjo ae aho'obëhe Saul-are jö sisëho uevamu hejode höjo. Jaburo uevare höjo: Huro Jerusalem amore hiromo jasi aribövioho mu sisë bëhe vaejëvo'i hijade höjo. ¹⁴ Mu sisë vaejëvë'ëro Jerusalem priest masijo jabesi darugoho baeromo aviae rovë'e höjo éhuro ae rahu ja uehorovavë'oho guduamo ujuoho va'o baréröhëro. ¹⁵ Éhi uavamu Badaro uavadeje: O-ajo. Va'ëjo. Éhesi bëhoho naro é iaho baejë'e jevajëjo huro nasi muoho vaeröhego. Huro nasi jöho bava'oromo sa'a ioro'iro rajo aribövioho jabis a masijoho Israel rajo aribövioho huruoho majëhibe juvego ae aho'obëhe heruomoröhego éhuni na Saul baejode höjo. ¹⁶ Baejë'ëro naro hu röjahil'ejöjo huro garöhego huhu nasi jöëni vi'ehe huë vavaene rabe bae'iröhoho diehi jië'e jiego garöhego.

¹⁷ Éhi uavamu hegorovo Ananias-ro va'adoho osare rumo va'oromo övoho Saul-are sinore bamoromo uavadeje: Öho Saul-ajo. Badaro remö'öjämu rovode höjo. Ja ave amore rue'irögöro örire gavane aho Iesuro remö'öjäde höjo naro rueromo ajamego jasi nunoho marë'l'i God-are Aru'ahohuro jasi dë vövöbajo'ere abueromo rarovavo'iröhego. ¹⁸ Éhi uavamu gavë'i hiobarö ginioru nu ano'o va'ënoho Saul-are nunire jioromo sa'are rireromo rovamu nunoho marëjädeje. Marëjamu ri'öromo bapataeto vaejadeje. ¹⁹ Bapataeto vaenugoromo ie inugoromo röhu maho biririvoromo mae hijadeje.

Saul-hu Damascus amore hiromo Iesuare jö majëhibe jöhoje.

Mae hijë'ëro Iesuare ariböviohu'o Damascus hijamu majae ma-gemu niö'i barëjadeje. ²⁰ Hiromo ma-burëro aevoromo Jew rajehu God rajahijarue osare Iesuare jöho majëhibe juvadeje. Majëhiromo uënövadeje: Iesu iae God-are Harihe höjo.

²¹ God-are Harihe hö uevamu heromo tiöromo uarovareje: Asë'e é aho Saul na ae gemuoho höjo o ae gö höjo. Éhesi bëhoho Saul Jerusalem hiromo bogo éhioho é'onövade höjo. A'i Iesu uehorovarue aribövioho muo'amönövade höjo. Muo'amë'ëro huhu ave rovade hesi bëhoho Iesuare aribövioho guduamo ujuoho va'oromo Jew rajo priest

masijoho i'imëmego baejëvo'iröhego ëhuni rovade höjo. Ëhi jië'oho hu diehi'oromo Iesuare jöho majahuijajëo.

²² Ëhi uarovamu Saul-ro biririvo avohoromo jöho jövobe va'oromo majëhiromo uënövadeje: God-hu uavë'éro böröme namiromo ajamuijaje aho Iesu höjo. Ëhi uëromo ë jö bëhoho avoho garomo hejë'éro darugo'o majëhijamu hegorovo Jew raje Damascus amore raromaruoho jabuhu Saul-are jö aho'iröhoho bogo eni jioruomadeje.

²³ Bogo eni jioruomamu ëhi'ojiwo majae aho'obëhe barëjamu Jew rajohuro gagov- oromo Saul ano'i atareje. ²⁴ Ano'i atamu ë jöho heromo ae göero Saul majahijadeje. Röhu jene vö'oe majae vahie Jew rajo aribövihuro Damascus amo rejo ojore ojore atovo raromareje Saul hörö rovego ano'iro. ²⁵ Ëhi'obe va'ojiwo hujeji vahie gemu evare Saul-are aemo'aemohuro uavamu niomonimo bojö gagore abo hijadeje. Abo hijamu ö'éro beromo ma-saginiëri ö'ire ma'enë'i rejo sigagure ö'oho a'ohö'özë'i ma- u'emu ba'amamu je'onö ruvebi sa'are ravo'amoromo va'adeje.

Saul-hu Jerusalem amore va'oromo ë'ade jöhoje.

²⁶ Va'oromo Jerusalem höröjadeje. Höröromo Iesuare aribövihu'o gemu mae juvo'i ë'o gavadeje. Juvo'ia'amu gagorovo rue aribövihuro uvareje: Nani Saul bogo Iesuare aehu jio'i ma-sareramuijajëromo juhuonamiruomadeje. ²⁷ Juhuonamijamu gagorovo Iesuare ae gemu Barnabas-ro Saul ajamiromo hu'rae baeromo apostle jabiesi örire rovadeje. Rueromo uëvadeje: Saul urimo mu sisë vaenövadëhioho bogo ëhioho vae'i a'i Damascus örire va'ihö gavade höjo Badaro birohoromo jöe ëhi ëhi majahijamu. Jöe ëhi majahijamu hegorovo Damascus va'oromo darugo'o maëro Iesuare jöho majëhibe juvade höjo. Ëhuni jaruvoho Saul hu a mae höjo. ²⁸ Ëhi'amu gagorovo Saul-ro Iesuare aribövihu'o gemu mae hi juvadeje. Hi juvoromo biririvoromo Badare jöho Jerusalem ame bövihuo majëhibe juvadeje. ²⁹ Majëhibe juvoromo Jew rajehu Greece huëhu atarue aribövihu'o Iesuare jöho jövoromo jö aho'ahamirovareje. Jö aho'ahamirovorum rueho jaburo Saul ano'irögoro ë'areje. ³⁰ Ano'ia'amu gagorovo Iesu uehorovarue ö' mueno'o ömo'ömohuro Saul hu'rae baeromo Caesarea amore abuejaroho abo nugöl'özjamu hesi amëro Tarsus va'adeje.

³¹ Va'amu Judea sa'are Galilee sa'are Samaria sa'are jioruomaje ekaresia aribövihuro huë vavaeni'e raromaroho barë'i mae raromareje. Mae raromamu God-are Aru'ahohuro ekaresiaho ajëmamu Bada mae uehorovoromo biririvobe va'amu ae aho'obëhe jëvobe va'adeje.

Peter-hu Lydda amore Joppa amore va'o hiromo ë'ade jöhoje.

³² Ëhi'ego Peter-ro amore amore juvonövadeje. Juvoromo iae God-are aribövihuo gë'iro Lydda amore abueromo ë hijadeje. ³³ Hiromo gavadeje ae gemu hesi ihe Aeneas övo höru'e vuovahë'éro maratuoremu raromamu. Mami'e aevoromo raromobe rovadoho vadune aho'obëhe 8 barëjë'e jiadeje. ³⁴ Raromamu gagorovo Peter-ro uavadeje: Aeneas Iesu Kerisoro jasi sinoho avohahajëjo ëhuro mae javojöro. Ëhuni ri'öromo jaehu raromanue maratuoho avoho bamëjo. Ëhi uavamu hejë'i ma-burëro ri'özjadeje. ³⁵ Ri'öromo juvamu Lydda amo rajohu'o Sharon sa'a rajohu'o ae aho'obëhe Aeneas garomo aevoromo Badare ijore ijore jijihadeje.

³⁶ Ëhi'amu Iesuare magonahe gemu hesi ihe Tabitha Joppa amore hijadeje. Hesi ihoho Greece huëhu uvaruoho Dorcas-je. Dorcas iho bëhoho mi ihe deer-je. Huro hiromo huë baejë'e muoho vaeromo ae ajëminövadeje. ³⁷ Ae ajëmiromo ijonö guomo guome baeromo guomadeje. Guomamu hesi sinoho u'oromo baeromo javu döre osare ajiøbamareje. ³⁸ Bamamu Iesuare aribövihuro hejareje uvavamu: Peter-ro Lydda amore hijajë uvamu hegoro öroho bogo égoho jië'ego ae niö'i uëvareje: Va'lirarijoho Peter uavego ma-burëro rue'irajo. Rue'irajamu va'o majahijareje. ³⁹ Majahijamu

hegorovo Peter-ro ri'öromo jabu'o rovamu hu'irae baeromo döre osare iojiomareje. Iojiomamu magonaho doru ömo'ömohuro niersuburu'e bamë'i Peter-are bëhire ro ruë numë gagovo rova'o rojomoromo Dorcas-hu jabu'o hijë'i sigohi'amade niögoho Peter-ro gajöro röjahijareje. ⁴⁰ Röjahijamu huro jabumë aho'obëhe ë döre osare jëvamu rëmö'öjamu va'o barëjadeje. Va'amu Peter-ro ague aho hiromo God-are örire ëninamiromo huotorovoromo sinoho garomo uavadeje: Tabitha ri'öjëjo. Ri'öjëjamu Tabitha-ro nune dadovoromo Peter garomo ri'öromo döre hijadeje. ⁴¹ Hijamu gagorovo Peter-ro öve nugö'öromo ma'enoromo nigemamu namijadeje. Namijamu Peter-ro uvëvadeje magonaho doru ömo'ömohu'o Iesuare ae magonaho ioro'iorohu'o ruejöro. Rovamu Peter-ro uëvadeje: Ave magonahoho i'ovoromo mae hijaje gahëjo. ⁴² Ëhi'ade jöho Joppa amoho aho'o uarovo barëjadeje. Jöho uarovamu hegorovo ae aho'obëhe Bada aevoromo mae uehorovoruomadeje. ⁴³ Mae uehorovamu Peter-ro majae aho'obëhe Joppa amore baeromo mi sino mae avohaje a hesi osae gemuore hijadeje. A ihoho Simon jiadeje.

10

Peter-hu Jew raje jiadeje röhu sa'a gö raje Cornelius ga'i va'ade jöhoje.

¹ Peter-ro Simon'o gemuore hijamu iae ae gemuëro arue Caesarea amore hijë'e jiadeje. Hesi ihoho Cornelius jiadeje. Cornelius bogo Jew rajoho jio'i hu muorovo simano vaejaje aëro jië'ëro muorovo aribövi ioro'iorohu ma-gemuoro bu'öromo hijë'ëro ëhi muebejëvonövadeje. Ëmuorovo aribövi gemuore bu'öjare jabisi ihoho Italy muorovo aribövie jiadeje. ² Röhu Cornelius God mae uehorovaje ae jiadeje. Hu'o hesi agane aho'o jaburo God rajahinövareje. Huro Jew rajo aribövioho huë baejëvoromo ajëminövo God-are örire jöe jövonövadeje. Ëhi jië'e ae jiadeje.

³ Ëhi jië'e aëro jië'ëro iae majae sanuovamu gagoro Cornelius-ro nia'ovo'iraeromo ma-samaro gavadeje God-are anerae gemuëro rovamu. Rueromo uahijo: Cornelius-ajo. ⁴ Cornelius-ajamu hegorovo Cornelius-ro anerahu juhuonamiromo érimahoromo uavadeje: Ja diehi uehorovoromo rovanuëjo. Rovanuë'ego anerahuro uahijo: Jaehu God-are örire jö jövanuoho ae gö huë baejëvanuoho ého God-ro ejahoromo ja mae uehorovavajëjo. ⁵ Ëhuni ae gö rëmö'öjego rue Joppa amore va'arëjo ae gemu Simon hesi iho göho Peter-ro rueröhe höjo. ⁶ Simon Peter-ro Simon göhu'o mi sino mae avohaje a hesi osae gemuore ma-jahuri hijajëjo. Hesi javuoho sö jovo bëhire jiajëjo. ⁷ Anerahuro ëhi majahinugoromo va'amu gagorovo Cornelius-ro hesi osa muebejajarue ae niö'iro o muorovo ae gemuëro ëhi ruejöro jöe nugö'öjadeje. Ëmuorovo aho God mae uehorovoromo Cornelius hu'o gemu mae juvoromo ajamijaje ae jiadeje. ⁸ Ëaho niö'i gemu rueruomamu Cornelius-ro diehi ë'amu gavade jöho majëhiromo rëmö'öjamu Joppa amore va'areje.

⁹ Nérö ë ariböviohuro örëro va'oromo Joppa suorovo'i rovareje. Suorovo'i rovamu gavë'i majae ririre rabu'e jiamu gagorovo evare Peter-ro ruhëre javu döre ajiomoromo hitavë'ëro raromaruire ë hijadeje God-are örire jöe jövo'irovo. ¹⁰ Hiromo hömamu hegorovo ae uëvadeje: Ie avohoromo bojemirego na i'iröjo. I'irö uëvamu hegoro ioho avohahareje. Ioho avohahamu hu nune jioromo nia'ovo'iraejadeje.

¹¹ Nia'ovo'iraeromo gavadeje ö'idöho arorovo'ego niögu va'ëne inömo böröme venegüöruvë'oho hesi bëhire ruvebi raromamu. ¹² Raromamu gavë'i gavadeje sa'are jijihaje maje gö gö sigobe je'o uge rabe rabe niögu va'ëne inömo hesi döre jio'amamu.

¹³ Jio'amamu gagorovo hejadeje uavavamu: Peter jero ri'öromo muo'amoromo ijëjo.

¹⁴ Ijëjamu hegorovo Peter-ro uavadeje: Bada bogajo. Jew rajo noehu bogo ijarue i sisëho bogo mae bogo ibe rovë'e jevajëjo jögore ahojöeni. ¹⁵ Peter-ro ëhi uanugoromo hejadeje röhu maho uavavamu: O-ajo. God-hu sisë barëjë'e hö uvoromo jiovëhë'e

mioho raboho ëho nadi uvorëjo: Sisë höjo. ¹⁶ Vae niö'i gemu ëhi jië'e muoho Peter-ro ga'i hijuvo evare gavadeje ë inömoho sionëro ö'idöre ba'ojiomamu.

¹⁷ Ba'ojiomamu gagorovo Peter-ro hesi uehorovoromo uvadeje: Nia'ovo'iraeromo gavode hesi bëhoho rabe höjo. Hesi bëhoho rabe hö uvamu iae nume Cornelius-are aribövihuro Simon-are osaho dinö'e jiaje jöho hejë'ëro ë osa hesi ojanore ro riravareje.

¹⁸ Riravoromo ma-darugo'o uvareje: Na ae ihe Simon Peter ëho jiajëjo.

¹⁹ Ëhi uvamu iae Peter-ro nia'ovo'iraeromo gavade mu hesi bëhoho uehorovë'e hijamu gavë'i God-are Aru'ahohuro hu uavadeje: Hejëjo. Ae niö'i gemu jaburo ja nahavaruejo. ²⁰ Ri'ö abue'i nadi uvonëjo: Sa'ae gö raje jëvo'ego bogo va'ejö uvo'i mava'onëjo. Naro rëmö'öjamu rovare höjo. ²¹ Ëhi uavamu heggorovo Peter-ro abueromo nume rovare aho uëvadeje: Jemë nahevarujoho na aviae jevajëjo. Jemë rabe négamu rovariye höjo. ²² Rovarije höjamu uavareje: Muorovo simano vaejaje ae Cornelius-ro uövuamu rovare höjo. Hu a mae God mae uehorovaje ae höjo. Ëhuni Jew raje ae aho'obëhe jaburo hesi örire mae uehorovarue höjo. Ëhi jië'ego God-are anerae gemuëro rueromo Cornelius uavade höjo: Jero uavego Peter rue'irajo jöe majahijego he'irane höjo. Ëhuni rovare höjo. ²³ Ëhuni rovare höjamu heggorovo Peter-ro uëvadeje: Osaro ro raromoromo vahiromego momorö'örëjo.

Ëhi ë'ë'ëro néröho Peter-ro ri'öromo jabu'o va'adeje. Röhu Joppa raje Iesuare ö mueno'o ioro'iorohuro hu'o va'areje. ²⁴⁻²⁷ Va'aroho va'o néröho Caesarea amore suorovareje. Amore suorovoromo Cornelius-are osare val'ia'amu Cornelius-ro Peter birohoromo uvadeje: Peter God va'ëne höromo hesi bëhire sa'are ague aho hiromo Peter rajahijadeje. Rajahijamu gagorovo Peter-ro Cornelius banigojiomoromo uavadeje: Nadi éhioho ë'i ma-ri'öromo döro namijëjo. Na bogo God jevo'i ma-ae jevajëjo. Ma-ae jevajë uanugoromo hu'o Cornelius'o jöe jörövobe osare val'oromo Peter-ro gëvade Cornelius-are agane aemo'aeme ruejöro uëvadoho ae aho'obëhe gagovoromo gemuore raromoromo muebejamu. ²⁸ Muebejamu gëgorovo uëvadeje: Iae jemë'o gavarujëjo Jew rajo noehu sa'a ioro'ioro rajo jemë'o gemu mae jijiho'iröhoho o jemesi osare val'iröhoho nosi öroho tugohahuë'e höjo. Ëhi höjo röhu God-ro na röjehiromo uevë'e höjo: Jero nadi uvonëjo: Sa'a ioro'ioro rajoho o rahuo rahuo sisëgo gorëvo'iröhе aribövihuro jio'amajëjo. ²⁹ Ëhuni naro ruejöro jero jöe nugö'öjamu heggorovo na bogo uvode höjo: Ja sa'a gö raje javajëromo nue gö gö uehorovo'i ma-burëro rovode höjo. Ëhi jië'oho rabëni ruejöro uevane höjo.

³⁰ Uevane höjamu Cornelius-ro uavadeje: Naehu uavode hesi bëhoho urimo riröhе majae sanuovamu jarovo jiajëhi naro nasi osare hiromo God-are örire jöe jövode höjo. God-are örire jöe jövë'i gavode höjo ae gemuëro niögü aji mabëhe ba'amë'e nasi örire rovamu. ³¹ Rueromo uevavohijajo: Cornelius jaehu God-are örire jö jövanuoho God-ro ejahoromo jaehu ae gö huë baejëvanuoho huro éhu'o uehorovajëjo. ³² Ëhuni ae rëmö'öjego Joppa va'arëjo ae gemu Simon hesi iho göho Peter-ro rueröhе höjo. Simon Peter-ro Simon göhu'o mi sino mae avohaje a hesi osae gemuore ma-jahuri hijajëjo. Hesi javuoho sö jovo bëhire höjo. ³³ Ëhi uevamu hejë'i naro ma-burëro jöe nugö'öjode höjo jero ruejöro. Röhu ja rovanoho iae mabëhe ë'ane höjo. Éhu'ëro no ae aho'obëhe aviae God'o gemuoro raromoromo muebejaruëjo he'i Badaro diehi diehi jöho bojamë'ëro jero majahuijego.

Peter-hu Cornelius-mesi örire majahijade jöhoje.

³⁴ Ëhi uavamu heggorovo Peter-ro jöho majëhiromo uëvadeje: Iae na gavajoho God bogo Jew rajohemu nimo'i sa'a ioro'ioro rajoho bijönimo'i ³⁵ a'i ae aho'obëhe sa'ae dinö'e dinö'e raromoromo God uehorovoromo mu mae vaejaruoho no aho'o

huro ëhi ma-gemu uehorovavuoromo ejahuaje höjo. ³⁶ Iae jemë'o gavarujëjo God-ro Israel rajo nosi örire ave jö maho majahuiromo uövuade höjo: God na'o jemë'o hahagu hahagu javuadoho jaruvoho Iesu Kerisoro gagovavuë'e höjo. Röhu huro böröme namiromo sa'ae dinö'e dinö'e muebejavuaje ae höjo. ³⁷ Jemë'o gavarujëjo Iesuare mu börömoho Judea sa'ae bövoho rumorovade höjo. Bapataeto vae'iröhe jöho John-ro majahuijamu evare ë mu börömoho Galilee sa'are aevoromo Judea sa'ae bövoho rovade höjo. ³⁸ Nazareth rajo ae Iesu hesi jöho jemë'o iae hejaruje höjo. God-ro Iesu muro bamolirögoro hesi Aru'ahohu'o darugohu'o bojamiromo muro nugade höjo. Muro nugë'ero hu'o gemu mae juvo'ego Iesuro ae mae vaejëvobe Satan-are darugoro raromarue aribövoho aho'o ajëmibe ëhi ë'obe ë sa'ae bövoho juvonövade höjo. ³⁹ Juvoromo Jew rajo nosi sa'are o Jerusalem amore mu rabe rabe vaejadoho iae nosi nunëro gavë'e javuajëjo. Aëro hu korosire anamu guomade höjo. ⁴⁰ Guomamu majae niö'i gemu hesi uhure God-ro uavamu ri'öjë'ero hijamu gavare höjo. ⁴¹ Ae aho'obëhe Iesu bogo gavare höjo. Noehu hu garomo a majëhiröhego God-hu mami'e baejavuade aribövoho noremuëremu hu gavare höjo. Hu guomoromo ri'öjade hesi ijore hu'o i jovo ue'ahare aribövoho noremuëremu gavare höjo. ⁴² Noro hu gavamu Iesuro uövuade höjo noro hesi jöho ae majëhiromo uënövoröhego: God-ro Iesu gemu uavade höjo ae aho'obëhe vuovë'oho o bogo vuovë'oho hesi nunire riravego mevëvoröhego. Ëhi uënövoröhego Iesu majahuijade höjo. ⁴³ Röhu ë a hesi jöho jö God-aro baeromo majëhinövare ae aho'obëhe avoho majahuiromo jajivobe rovare höjo. Jajivoromo uövuare höjo: Ae rahu ë a mae uehorovë'oho God-ro hesi jöeni nosi sisëho uehorovoromo vuonugahuo'ajëjo.

Sa'a ioro'ioro rajehu aevoromo God-are Aru'aho baejare jöhoje.

⁴⁴ Peter-ro ëhi majëhijamu gavë'i God-are Aru'ahohuro ruvebiromo jö hejarue aribövie aho'o jabesi dë vövöbajo'ere abue'amadeje. ⁴⁵⁻⁴⁶ Abue'amamu gagoro Jew raje Iesu mae uehorovë'i Peter'l'o rovare aribövihuro hejare ë sa'a ioro'ioro rajohuro bogo hejarue huë göëro göëro atoromo God böröme hö uvavamu hegorovo tiöjëvadeje. Tiöjëvamu uehorovoromo uvareje: Asë'e God-ro hesi Aru'ahohu bogo Jew rajohemu bojamui'i sa'a ioro'ioro rajohu'o bojëmijade höjo. Bojëmijade höjamu Peter-ro ri'öromo uëvadeje: ⁴⁷ Jew rajo noehu God-are Aru'aho baejarëhi ave sa'a ioro'ioro rajo aribövihu'o God-are Aru'ahohu ëhi baejare höjo. Ëhi jië'oho no rabëni ahëvo'iramu bogo bapataeto vae'a'aruëjo. Bëhe bogohöjo. ⁴⁸ Ëhi uënugoromo hesi aribövihuo uëvadeje: Iesu Keriso-are ihoro bapataeto vaejëvhöje. Ëhi ë'ë'ëro Cornelius-mëro Peter uavareje: Nadi ma-burëroho va'i majae ëgo'o no'o hiromo va'onëjo. Ëhi uavamu jabu'o hijadeje.

11

Sa'a ioro'ioro rajehu bapataeto vaejare jö Peter-hu majëhijamu Jerusalem ekaresia ariböviehu hejare jöhoje.

¹ Iae apostle ömo'ömohu'o Keriso-are ö mueno'o ioro'iorohu'o Judea sa'are röhu ë sa'ae gemuore dirö'e göre göre raromaruhuro hejareje uvavamu: Bogo Jew rajoho gemu a'i sa'a gö rajohu'o God-are jöho baejare höjo. ² Ëhi uvamu hegorovo Jew rajo a ioro'iorohu oewüvihuo'ijo hejareje: ³ Jew rajo nosi sino tarivëhoröhego nimoruomaje aribövihuro gavare Peter Jerusalem rovamu gagorovo birevoromo uavareje: ⁴ Ëhi uavamu Peter-ro ri'öromo huu sa'a gö rajohu'o hiromo vaejade mu hesi bëhoho huruoho majëhi barëjadeje. ⁵ Majëhiromo uëvadeje: Naehu vaejode mu hesi

bëhoho na anumiae Joppa amore hijode höjo. Hiromo God-are örire jöe jövode höjo. Jöe jövë'i nia'ovo'iraeromo gavode höjo niögu va'ëne inömo böröme veneguörvë'oho nasi bëhire ruvebi raromamu. ⁶ Raromamu ga'i gavode höjo amo maje je'o maje sigobe uge rabe ëhi ë inömo hesi döre jio'amamu. ⁷ Hejode höjo uevavamu: Peter ri'öromo muo'amoromo ijëjo. ⁸ Ijëjamu hegoro naro uavode höjo: Bada bogajo. Jew rajo noehu bogo ijarue i sisëho bogo mae bogo ibe rovë'e jevajëjo jögore ahojöeni. ⁹ Ëhi uanugoromo hejode höjo ö'idöre röhu maho uevavamu: O-ajo. God-hu sisë barëjë'e hö uvoromo jiovëhë'e mioho raboho ëho nadi uvorëjo: Sisë höjo. ¹⁰ Ëhi uevamu ëhi jië'e muoho vae niö'i gemu naro ga'i hijuvo evare gavode höjo ë inömoho aho'o sionëro ö'idöre ba'ojiomë'e jiamu. ¹¹ Ëhi'amu gavë'i ae niö'i gemu naehu hijaje osare ö'are höjo Caesarea amore jioromo rëmö'özjë'ero jië'ëro. ¹² Ö'amu God-are Aru'ahohuro uevade höjo: Nadi uvonëjo: Sa'a gö raje jëvo'ego nani na jabu'oho bogo va'ejö uvo'i ma-va'onëjo. Ëhi uevamu ave raromarue Iesuare ö ömo'ömoho övo gö mine övo göremüre gemu ëho jaburo na'o gemu mae ri'öromo ë rovare ariböviohu'o gemuore va'oromo Cornelius-arire suorovoromo hesi osare va'are höjo. ¹³ Noro hesi osare va'amu Cornelius-ro uövuade höjo: Na gavode höjo anerae gemuëro rueromo uevavamu: Ae rëmö'özjëgo Joppa va'arëjo ae gemu Simon hesi iho göho Peter-ro rueröhe höjo. ¹⁴ Huro rueromo jöe majëhi'ajëjo ja'o jasi aganohu'o heromo bogo sisëroho va'i maro raromo'irarijego. ¹⁵ Cornelius-ro ëhi uövuamu hegоро naro aevoromo jöho majëhijamu gavë'i God-are Aru'ahohuro jabiesi örire ruvebijade höjo. Urimë'i Jew rajo nosi örire ruvebijadëhi ëhi ë'ade höjo. ¹⁶ Ruvebijamu gagorovo naro uehorovoromo uvode höjo: O Badaro mami'e uövuade höjo: Urimë'i John jovëro bapataeto vaejëvade höjo. U'emu God-ro hesi Aru'ahoho mëmiromo ëhuro jovo bogo a'i Aru'ahohuro bapataeto vaejëvajëjo. Iesuro ëhi uövuade höjo. ¹⁷ Amo urimë'i noehu Bada Iesu Keriso mae uehorovamü God-hu hesi Aru'aho suvuoro mamujadëhi ëhi sa'a gö ariböviohu'o mëmade höjo. God-hu ëhi sa'a gö rajo ajëmijadöho ëhu'oho na rabëni God-are öroho tugohojöräjo.

¹⁸ Peter-ro ëhi uevamu hegoro rue Jew rajohuro Peter birevaroho vuonugo'i God rajahiroomo uavareje: Ëhi jië'oho God-ro sa'a ioro'iro rajo jabiesi öroho jiovëhë'e höjo ëhuro jabu'o dë vövöbajo'e huotorovoromo mae raromo'iröhego.

Antioch amo rajehu aevoromo Keriso mae uehorovare jöhoje.

¹⁹ Urimë'i Jew rajëro Stephen anonugoromo Iesu mae uehorovarue aribövioho sisë vaejëvamu gagorovo huruomoromo sa'are sa'are va'o raromareje. Va'arohu ioro'irohuro ma-bisemu dunoro va'o raromo'i ioro'irohuro öri ëgobövie va'oromo Phoenicia sa'are o Cyprus sa'are o Antioch amore ë va'o raromoruomadeje. Raromoromo Jew rajohemu Iesuare jöho majëhinövareje. ²⁰ Röhu Iesu mae uehorovarue a ioro'irohuro Cyprus sa'a rajohu'o Cyrene amo rajohu'o ëho jaburo Antioch amore va'o raromareje. Raromoromo bogo Jew rajohemu a'i sa'a gö ariböviohu'o Bada Iesuare jö mahö aevoromo majëhijareje. ²¹ Sa'a gö ariböviohu'o jöho majëhijamu Bada God-ro daruge ajëmijamu Antioch amo raje ae aho'obëhe Bada Iesu mae uehorovoromo aevoromo hesi örire jijihareje.

²² Hesi örire jijihamu Jerusalem ekaresiahuro ë jöho hejareje. Heromo Barnabas nugö'özjämu Antioch rajoho gë'i va'adeje. ²³ Va'oromo gavade God-ro mae ajëmijë'e jiamu gëgorovo nimorohoromo uevadeje: Ae aho'obëhe jemëro biririvoromo jemesi dë vövöbajo'e aho'o Bada gemu uehorovorëjo. ²⁴ Ëhi uevade hesi bëhoho Barnabas hu a mae jiadeje. God-are Aru'ahohuro hesi dë vövöbajo'oho aho'o rarovamu huro God mae uehorovo avohadeje. Ëhi'amu ae aho'obëhe aevoromo Badare örire jijihareje.

²⁵ Ae aho'obëhe Badare örire jijihamu gagorovo Barnabas-ro ri'öromo Tarsus amore va'adeje Saul naho'irovo. ²⁶ Nahoromo birohonugoromo hu'irae baeromo sionëro Antioch rovadeje. Rueromo Barnabas'o Saul'o jaburo niö'iro Antioch ekaresiahu'o gemu mae ariromo ae aho'obëhe röjëhibe va'aroho vadune gemu barëjadeje. Ëhi'amu Antioch amore ë dirö'ore aëro Keriso-are aribövioho gëromo aevoromo uvareje: Jabumë Christian aribövioho jëvajëjo. Urimoho ëhi jië'e ihoho bogojëvadeje.

²⁷ Röhu evare majare jö God-aro baeromo majëhijarue a ioro'iorohuro Jerusalem jioromo Antioch rovareje. ²⁸ Rueromo ae gemu hesi ihoho Agabus-ro jöe God-are Aru'aho hesiro baeromo ri'öromo uëvadeje: Ijonö i bogojo majaho sa'ae aho'obëhe rue'a'ajëjo. Huhu uëvadëhi ijona Claudius Rome a börömo jiadevare evare ë i bogojo majaho rovadeje. ²⁹ Amo Agabus-ro ë jöho majëhijamu hegoro Antioch amore raromarue Keriso-are ariböviohuro uvareje: No ae gemuëro gemuëro ga'iröhe no ijo bajo bövie baejë'e javuamu gavë'oho bövie tarioromo bise'e baejë'e javuamu gavë'oho bisemu tarioromo baro gemuoro bamoromo Christian agane Judea sa'are raromaruohuni nugö'øjëho'ejarëjo. ³⁰ Ëhi uvonugoromo suvuoroho gagovoromo Barnabas'o Saul'o i'imëmijareje jaburo niö'iro ujuoho va'oromo Jerusalem ekaresia a duvaho jabesi övo döre bahijëhoröhego.

12

Peter savojire ba'amare jöhoje.

¹ Evare majaroho Judea sa'are börömo vaeromo hijaje a böröme Herod-ro ri'öromo jöe nugö'øjädeje aëro ekaresia a ioro'iorohu ijamëvoröhego. ² Huro ae uëvamu jaburo John-are öho James guduamoromo siravaëro anareje. ³ Anamu Herod-ro gavade Jew rajo ariböviohuro ëhi nimoruomamu gëgorovo ae uëvamu Peter'o guduamo bava'areje. I Dë Huaje Oso Rumo'e Jew rajehu Ue'aharue Maja börömo jiadevare evare ëhi ë'areje. ⁴ Peter guduamo bava'oromo savoji gagore ba'amareje. Ba'amamu muorovo aëro 4 aevo'ioho Peter muebejareje. Muebejamu muorovo ae 4 gö'o ro jabesi sionoho baejareje. Röhu ae 4 gö'o ro jabesi sionoho baejareje. Röhu ae 4 gö'o ro jabesi sionoho baejareje. Ëhi ë'onövareje. Urimoroho va'ego ae göëro ro sionoho baenövareje. Ëhi ë'ë'ëro Herod-ro uvadeje hujeji God-hu Vörö Tugohade Söröho barëjego evare Peter ae aho'obëhe jabisi nunire barueromo court vaeröhego. ⁵ Ëhi uvamu Peter-ro savoji gagore ëhi hijadeje. Hi'ego ekaresiaho jaburo biririvoromo God uanövareje hu ajamiröhego.

Aneraehu Peter ajamamu Peter-hu savoji gagore jioromo hörö va'ade jöhoje.

⁶ Ëhi'ojuvo nérö Herod-ro Peter ae aho'obëhe jabisi nunire bava'i uvë'iro röhu jaruvëhi a göhuro ruëhi hi'i göhuro viëhi hiromu Peter muebe'i Peter ririre ö'e niö'iro tövë'ëro niavë'e jiadeje. Ae göëro savoji ojoho muebejareje. ⁷ Muebejamu iae Badare anerae gemuëro ma-majioho rovamu savoji gagoho ajivadeje. Ajivamu gavë'i anerahuro Peter-are ionire anoromo ioromo uavadeje: Ma-burëro ri'øjëjo. Ëhi uavamu gavë'i övore muohahare ö'ohuro jivo bu'öromo sa'are bejadeje. ⁸ Bejamu anerahuro uavadeje: Jasi götaho ruoho bibivo'i höru guduoho io'amëjo. Io'amëjamu Peter-ro götaho ruoho bibivoromo höru guduoho io'amadeje. Io'amamu uavadeje: Niögoho ba'amoromo nasi ijoro rovëjo. ⁹ Nasi ijoro rovëjamu savoji gagoroho höröromo hesi ijore va'adeje. Va'oromo uvadeje: Aneraehu ömajoho nani bogo maho gal'i na nia'ovo'iraejajë'i va'ojuvo ¹⁰ va'o urimo mueberomo riravaruire rova'oromo ijore mueberomo riravaruire rova'oromo suorovoromo amo börömore va'arue biriri'le ojore ë rovareje. Rue'i gavare ojoho hesi éma jiororovamu gagorovo va'orahonö va'oromo örire jirehareje. Jirehoromo anerahuro ma-majioho va'adeje.

11 Va'amu gagorovo Peter-ro uehorovo avohoromo uvadeje: Avevejö'oho iae na garomo uvajéjo: Iae mae-ëjo. Badaro hesi aneraho nugö'öjamu Herod-are övore jeadoho baeniahi baejevo rovë'e höjo. Baeniahi baejevo rovë'ëro Jew rajo aribövihuro bövi bise'o vaejevo'i uvaroho éhi ë'oröhoho bogo eni jévo'ajéjo.

12 Peter-ro éhi uehorovonugoromo John Mark-are väme Mary-arire va'adeje. Röhu Iesuare ae aho'obëhe Mary-are osare raromoromo éninamijareje God-ro Peter ajamijöro. **13** Éninamamu gavë'i Peter-ro rueromo oje jiovahojöro ano'anovadeje. Ano'anovamu hegoro magonaho aboride gemu hesi ihoho Rhoda-ro ojoho jiovaho'i rovadeje. **14** Rueromo Peter-are huëho hegoro nimorohoromo ojoho bogo jivo'i ma-burëro vuonorö'ö va'oromo osare aribövihuro uëvadeje: Peter mami'e rovë'e aviae ojanore namijajéjo. **15** Namijajéjamu uvoruomadeje: Nani Peter savoji gagore hijajëromo magonahoho uavareje: Simane huotorovoromo éma uövuuanuëjo. Éma uövuuanuëjamu magonahohuro uëvadeje: O-ajo. Na mae uëvajéjo. Hu iae rovë'e höjo. Uavareje: Peter bogo rue'i ma-hesi aru'ahohuremu rueromo namijajéjo.

16 Éhi'amu gagorovo ojo jiovahojöro Peter-ro ojore ano'anovo'i hijadeje. Ano'anovo'i hijamu va'o ojoho jiovoromo Peter gavamu jöe barëjëvadeje. **17** Jöe barëjëvamu Peter-ro övëro tugohëvoromo uëvadeje: Na savoji gagore jevamu Badaro éhi éhi ë'oromo hu'irae baejevo rovade höjo. Éhi jië'e jöho majëhinugoromo uëvadeje: Jemëro va'oromo James'o agano iorol'iorohu'o nasi jöho majëhirego he'irarëjo. Éhi uënugoromo öre gö va'adeje.

18 Öre gö va'ë'ëro sisonuvamu savoji gago muebejarue aribövihuro gavare Peter bogoijamu gagorovo tiöromo juhuonivoromo uehoroho bogojëvamu ma-jöe gö gö atoromo uvareje: Peter dinö'e va'ë'ëro bogojajéjo. **19** Bogojajéjamu Herod-ro uëvamu hesi aribövihuro Peter nahemu nahojuvo gavareje bogojiamu. Bogojiamu gagorovo Herod-ro Peter atovarue aribövi jabisi jöho heromo jöe mevoromo hesi aribövihuro atovarue aribövihuro muo'amojöro uëvadeje. Éhi'onugoromo Herod-ro Judea sa'are jioromo abuejadoho abo Caesarea amore é hijadeje.

Herod guomade jöhoje.

20 Caesarea hiromo Herod-ro Tyre o Sidon amo rajo jabisi örire sisë maro dë vörönimadeje. Dë vörönimamu gagorovo rue amo rajohuro uvareje: Noehu ijarue iruno'oho Herod-hu muebejaje sa'are jioromo rovaje höjo. Ioro'ioremu tugohojöeni éhuni Herod ga'i gemuore ruenugadeje. Rueromo Herod-are osa muebejaje aho Blastus jabisi jöho ajëmiromo Herod sanuamijöro dinamiromo jöe nugö'öromo Herod uavareje: Noni vavaenimoromo ajamuijego ja'o no'o huë baerovoromo raromo'irarëjo.

21 Éhi'amu Herod-ro majaho bojëmadeje é majare rueruomoröhego. Émajaho rovamu gagorovo Herod-ro hesi niögu ma-maho io'amadeje. Io'amoromo hu bövi namiromo hijaje röho mare hiromo ae aho'obëhe jöe majëhijadeje. **22** Jöe majëhijamu hejë'i rue aribövihuro uvoruomadeje: Asë'e jö böröme höjo. Bogo ma-aeħu jöho majahui'i a iosiramuiromo dö mare jië'e aru'ahohuro jöho majahuijajéjo. **23** Éhi uvoruomamu gavë'i Badare anerahuro Herod anamu huiniëro hesi uhoho ijahamu guomadeje. Anade hesi bëhoho hu God-are iho bogo nigemaduhuni éhuni anamu guomadeje.

24 Röhu God-are jöho ejahoruomamu aro rumorovobe va'adeje.

25 Éhi'amu Barnabas'o Saul'o Jerusalem va'oromo monioho ekaresia jabisi a duvahoho i'imëmijë'ëro John hesi iho göho Mark hu'irae baeromo Antioch amore vuonorö'ö va'areje.

13

Barnabas'o Saul'o va'oromo God-are jö majëhibe jirehoröhego Antioch ekaresia ariböviehu baejëvoromo rëmö'öjare jöhoje.

¹ Iae Antioch amore ekaresia a ioro'ioroho jö God-aro baeromo majëhijarue aribövieu' o Iesuare öri röjëhijarue aribövieu' o jëvadeje. Ëaribövi jabis iohoho Barnabas o Simeon iho göho Niger o Cyrene amo raje Lucius o sa'a a böröme Herod'o gemu mae bövi raejade aho Manaen o Saul éhi jio'amadeje. ² Ëhi jio'amamu ekaresiaho jaburo iohoho bogo ijë'e God ma-rajahiemu rajahijamu gagorovo hesi Aru'ahohuro uëvadeje: Jemëro Barnabas'o Saul'o baejëvoromo nani rëmohëjo jabuhu é'ojöro baejëvode muoho vaenövoröhe höjo. ³ Ëhi uëvamugo ekaresiaho jaburo iohoho bogo ijë'e God-are örire jöe atonugoromo Barnabas'o Saul'o jabis simanore öve bamëhoromo rëmö'öjamu va'areje.

Barnabas'o Saul'o Cyprus sa'are va'oromo Keriso-are jö majëhijare jöhoje.

⁴ God-are Aru'ahohuro Barnabas'o Saul'o éhi rëmö'öjadeje God-are muohuremu vaeröhego. Rëmö'öjamu abuejaroho abo Seleucia amore höröjareje. Höröromo boat-re ajiomoromo jovo döre va'aroho Cyprus ruë numë sö jovemu ijë'e sa'are é va'o ravo'amareje. ⁵ Cyprus sa'are ravo'amoromo Salamis amore höröromo Jew rajehu God rajahijarue osare osare God-are jöho majëhibe jirehareje. Röhu John Mark hu'irae baeromo hu'o jirehareje huro ajëmego jaburo muoho vaebe jirehoröhëro.

⁶ Jirehoromo Salamis amoho nugo va'oromo Cyprus sa'aho jirehobe numëhi va'o viture juvö'öromo Paphos amore höröjareje. Höröromo sareri sareri'e iro oso'e ae gemu birohareje. Hesi iohoho Bar-Iesu jiadeje. Hu Jew rajëro ijë'ëro aribövieu' sarerëmiromo uënövadeje: Na jö God-aro baeromo majëhijaje ae jevajëjo. ⁷ Bar-Iesu é sa'are a börömo hesi ae jiadeje. Ésa'are a börömo hesi iohoho Sergius Paulus jiadeje. Hu uehoro ma'e ae jiadeje. Uehoro ma'e aëro ijë'ëro jöe nugö'öromo Barnabas'o Saul'o uëvadeje: Rueromo God-are jöho majehirego na he'iröjo. ⁸ Na he'iröjamu rueromo God-are jöho majahijamu hejë'i é iro oso'e aho Bar-Iesu röhu iho göho Greece jöehu uvaruoho Elymas-ro jabis iohoho aho'ahovadeje. Elymas-ro Barnabas'o Saul'o jabis iohoho aho'ahovoromo é sa'are a börömoho nijo'irae gavadeje Iesuare jöho ejahojoëni. ⁹ Nijo'irae gavamu Saul hesi iohoho Paul-are dë vövöbajo'e aho'o God-are Aru'ahohuro rarovamu gagorovo Paul-ro Elymas gemu érimahoromo ¹⁰ uavadeje: Ja Satan-are ae javajëjo. Sareri sareri'e muohemu vaejanue mu maho bövi bise'o maho ijumanue ae javajëjo. Badare jö ma huotohuotovo jövanuoho divare vuonugonëjo. ¹¹ Ëhuni Badahu i'u mana bojami'ijë'ajoho gavëjo. Jasi nunoho sisérëjavo'ijë'ajëjo. Sisérëjavo'iramu majaejatu ajivajoho majae égo'o bogo uherihoromo ga'a'anuëjo.

Ëhi uavamu gavë'i hesi nunoho sisérëjamu ramoramoro hijadeje. Ramoramoro hiromo övëro morijovobe juvadeje aëro övëro ma'eno bava'ojöro. ¹² Ëhi'amu é sa'are a börömohuro gavade Paul-ro jöe jövo'ego é a hesi nunoho sisérëjamu gagorovo tiöromo uvadeje: Badare jö Paul-hu majahuijajoho iae jö böröme hö uvoromo Iesuare örire mae uehorovadeje.

Barnabas'o Paul'o Pisidia sa'are Antioch amore va'oromo God-are jö majëhijare jöhoje.

¹³ Ëhi'amu Paul'o hesi aribövieu' o ého jaburo Paphos amore boat-re io-jiomoromo jovo döre va'oromo Pamphylia sa'are Perga amore é ravo'amareje. Ravo'amonugoromo John Mark-ro jabumë rëmoromo Jerusalem vuonorö'ö va'adeje.

¹⁴ John va'irögoro Barnabas'o Paul'o jaburo niö'iro Perga amore jioromo va'oromo Pisidia sa'are Antioch amore ro arijareje. Ariromo Jew rajo jabis nuho majaho rovamu God rajahijarue osare va'o arijareje. ¹⁵ Arijamu aëro Moses-hu bojëmade

jögoru surire jöho adaho jö God-aro baeromo majëhinövare ariböviehu jajivare surire jöho adahamu evare God rajahijarue osa muebejarue aribövihuro Barnabas'o Paul'o jöe nugö'öromo uëvareje: Jew rajo aganomë jemë jögore jëvë'oho majahuijego no heromo biririvoromo God mae uehorovo'irarëjo.

¹⁶ Ëhi uëvamu hegorovo Paul-ro ri'öromo jaburo hejöro övëro tugohëvoromo uëvadeje: Israel rajomë God mae uehorovaruje a ioro'iorohumë na jö harihe majëhi'ië'ajëjo. Hehëjo. ¹⁷ God Israel rajo aribövi muebejavuajohuro nosi hijo miono'oho hesi baejëvade höjo. Baejëvë'e jiamu jabumëro Egypt sa'are abueromo ma-jahuri raromamu God-ro ajëmijamu ae aho'obëhe jëvobe va'ade höjo. Aho'obëhe jëvobe va'amu God-ro hesi darugëro ajëmiromo Egypt sa'are jëvamu söjëvo ujuoho rovade höjo. ¹⁸ Söjëvo ujuoho rovamu vadune aho'obëhe 40 a rumo'e sa'are mu sisë vaebe juvo'ego ma-nunëremu gë taemoromo ajëminövade höjo. ¹⁹ Ëhi'ojiuvo jabumëro Canaan sa'are rueruomamu evare è sa'a uhure ène aho'obëhe 7 mamirovoromo raromonörovare aribövioho God-ro muo barëromo jabiesi sa'aho nosi Jew rajo hijo miono'oho mëmijade höjo jabiesi sionoho baeröhego. ²⁰ Röhu God-ro Israel rajo baejëvadoho aevoromo Egypt sa'are abo raromojuvo a rumo'e sa'are raromobe jijihujuvo ro Canaan sa'are raromaroho vadune aho'o 450 ëhi barëjade höjo. Vadune 450 barëjamu gagoro God-ro a mevëvarue a masijoho bojëmibe rovade höjo nosi hijo miono'oho muebejëvonövoröhego. A mevëvarue a masijoho bojëmibe ruejuvo evare Samuel jö God-aro baeromo majëhijaje ahuro hijo miono'oho muebejëvade höjo. ²¹ Samuel-ro muebejëvamu evare Israel rajo aribövihuro ri'öromo God ua gavare höjo huro böröme namiromo muebejëvo'iröhe aho bojëmijöro. Ua gavamu God-ro jabiesi örire Kish-are harihe Saul bojëmijade höjo böröme namiromo muebejëvoröhego. Saul hu Benjamin rajo ae jiade höjo. Saul bojëmijamu muebejëvojuvo vadune 40 barëjade höjo. ²² Vadune 40 barëjamu God-ro Saul rori'o babu'ö'i David Saul-are sionore nugade höjo böröme namiromo muebejëvoröhego. David nugoromo uëvade höjo: Jesse-are harihe David iae na garomo nego avohajëjo. Huro naehu nimaje bövioho bise'oho vae'a'ajëjo. David-are jöho ëhi uëvade höjo. ²³ Ëhi uëromo va'ojiuvo majae ijönö David-are ujoho gemu Iesu God-hu Israel rajo uëvadëhi ëhi bojamuade höjo no Israel aribövioho manö bamavuoröhego. ²⁴ Iesu rue'ia'amu John-ro Israel raje ae aho'obëhe majahuiromo uövuade höjo: Uehoro sisëho vuonugo'i uehoro mae baeromo bapataeto vaerëjo. ²⁵ Ëhi jië'e jöho majahuijuvo muoho barë'ia'amu uövuade höjo: Jemëro uvarujëjo: Na rahuo jevajëjo. Na bogo ro ajëmi'irode a muebejarujoho jevajëjo. Röhu gahëjo. Ëahuro nasi ijönö rue'ië'ajëjo. Na hesi mu bise'o vaejahoromo höru sino jiovaho'ibejodoho o mu bise'o bise'e rabe vaejaho'ibejodoho röhu hu böröme jio'i na ma-bise'e jevajëjo.

²⁶ Röhu aganomë Abraham-are ujo ömo'ömohumë o sa'a gö raje God mae uehorovarujohumë God-hu ajamuiromo manö bamavuaje jöho è jöho nosi jöeni rovë'e höjo. ²⁷ Ëhesi bëhoho Jerusalem raromarue aribövihuru'o jabiesi a masijohu'o èho jaburo Iesuare bëhoho bogo avoho garomo bogo uvare höjo: Iesu iae ajamuiromo manö bamavuaje aho höjo. Bogo avoho garomo röhu Jew rajo nosi nuho majaho rue'ego henövare jö God-aro baeromo majëhinövare a jabiesi surire jöho adahoromo uvo'ego: U'emu a börömëro rueromo ajamui'ajë'ego dadivëvo'ego uvonövare höjo: Èa börömoho bogo Iesuhu jio'i ae gö jio'a'ajëjo Iesuare bëhoho bogo avoho gavë'ëro. Bogo gavë'ëro aehu Iesuare örire vaeruomoröhego è surire jajivarëhi Jerusalem raromarue aribövihuro èhi è'oromo Iesu court vaeromo uaruomade höjo: Sisë ae javë'ëro guomo'a'anuëjo. ²⁸ Guomo'a'anuë uanugoromo nahoromo gavare guomoröhe bëhoho bogojiamu gavë'i Pilate èma uaruomade höjo: Uëvego ano'irarëjo. ²⁹ Amo Iesuare örire bövi bise'o sisë'i vaeröhego God-are surire jö jajivarëhi Jerusalem raromarue

aribövihuro ëhi vae barénugoromo Iesu ijore jiamu baruvebiromo hure bamare höjo. ³⁰ Hure bamamu God-ro ajamijamu ri'øjade höjo. ³¹ Ri'ojamu Galilee sa'are jioromo Jerusalem Iesu'o gemu mae urimo rovare a jabesi nunire rue'i hijadoho majae aho'obëhe barëjade höjo. Rue'i hijamu hu gavare aribövihuro jaruvoho Israel rajo jabesi örile hesi jöho ma-mae majëhijarue höjo. ³² Iae noro jö maho majëhiromo uëvaruëjo: God-hu nosi hijo miono'o uëvadëhi ³³ no jabesi ujëro javuë'ëro ëhi ajamuijade höjo. Ajamuiromo nosi jöeni Iesu ajamijamu guomoromo ri'øjade höjo. Ëhesi bëhoho God-hu Iesu ajamego ri'ö'iröhe jöho God-are surire Psalm 2-re jajivoromo uvë'e höjo:

Ja nasi Harihoho javajëjo.

Jaruvoho naro ja baejavë'e jevajëjo.

³⁴ O God-are surire jö göho hulu ajamego Iesu ri'øjego ijonö bogo guomoromo sino sagohori'iröhe jöho jajivoromo ëhi uvë'e höjo: God naehu David uavodëhi iae ëhi mamaemu ajëmi'lëjöjo jemë mae jëvo'iröhego. ³⁵ O God-are surire jö göho jajivoromo uvë'e höjo: Jasi aëro jevë'ëro God jero ajemi'iramu nasi sinoho bogo sagohorijevo'ajëjo.

³⁶ Iae David-hu hijade majare God-hu nimade muoho vaebe juvojuvo guomade höjo. Guomamu hesi hijo miono'o guavarire sionore guavamu hesi sinoho sagohorijade höjo. Ëhuni hesi sino bogo sagohori'iröhe jöho David-ro bogo jajivo'i ³⁷ a'i Iesuare jöho jajivade höjo. Ëhesi bëhoho God-ro ajamamu guomoromo ri'öje'ëro ëhu'ëro hesi sinoho bogo sagohorijade höjo. ³⁸⁻³⁹ Aganomë ëhu'e jiaje ave jö hesi bëhoho ga avohohëjo. Iesuare jöeni God-hu mu sisë uehorovoromo vuonugo'iröhe öroho jemesi örile majëhijë'e höjo. O ae rahu Iesu mae uehorovë'oho mu sisë vaejarije hesi i'uoho iae barëjaje höjo. Moses-hu bojamuade jögoru ejahë'oho bogo ëhuro mu sisë hesi i'uoho barë'i a'i Iesu mae uehorovë'oho iae barëjaje höjo. ⁴⁰ Ëhuni avoho mueberovohëjo ëhuro jö God-aro baeromo majahuinövare a jabesi surire jajivare i'uoho bogo bae'irarije höjo. ⁴¹ Ëhesi bëhoho God-are jöho jabesi surire jajivoromo uvë'e höjo:

God-ro uëvajëjo: Nasi jö ahoromo sivaruje aribövihumë nasi muoho garomo tiöromo vuovorëjo.

Ëhesi bëhoho jemë bogo vuovo'i raromaruje majare evare naro vörö'e mu börömoho vae'ië'ajëjo.

I'u'e mu börömëro jië'ëro aëro jemë sama'e röjëhi'ibejarëjo röhu bogo avoho heromo mae uehorovo'ibejarijëjo.

Ëhi uvë'e höjo. Ëhuni avoho uehorovohëjo.

⁴² Paul-ro ëhi uënugoromo hu'o Barnabas'o höröjamu gevë'i rue aribövihuro uëvareje: Ruëre hura gö hesi nuho majaho rovego vuonorö'ö rueromo ëhi jië'e jöho majahuirego no he'irarëjo. ⁴³ Ëhi uëruomoromo suorovoromo Jew raje ae aho'obëhe o sa'a ioro'ioro rajehu jabis mu vuonugo'i Jew rajo mu baeromo God mae uehorovarue aribövihuro aho'obëhe jaburo Paul'o Barnabas'o jabis ijore va'areje. Ijore va'amu gëgorovo jaburo niö'iro jabis örile jögore mëmiromo uëvareje: Biririvoromo uvorëjo: Hesi God-ro huë baeromo ajamui'ajëromo muoho vaenövorëjo.

⁴⁴ Ëhi ë'ë'ëro hura gö hesi nuho majaho rovamu amo raje ae aho'obëhe Badare jöho he'i ë osare gemu gagovoruomadeje. Ae gemu gemu bogo rovareje. ⁴⁵ Amo raje ae aho'obëhe gagovamu gëgorovo Jew rajehu jaburo Paul'o Barnabas'o jabis mu mahuni dë vörönëgo avohamu Paul-are jöho aho'ahovoromo jö sisë atareje.

⁴⁶ Jö sisë atamu hegorovo Paul'o Barnabas'o bogo juhuonivo'i ma-biririvoromo jöho majëhiromo uëvareje: God-ro nimade höjo Jew rajo jemëro hesi jöho urimo hejöro. Ëhi höjo röhu jemë ë jöho heromo bijönimarujëjo. Bijönimoromo ëhuro jemëhu iorol'ioremu maro raromo'irarije öroho tugohë'e jëvajëjo. Ëhuni no huotorovoromo sa'a ioro'ioro

rajoho jöho majëhinövo'ejarëjo. ⁴⁷ Ëhesi bëhoho rabëni Badaro jöe bojamuiromo uövuë'e höjo:

Naro ja bamavode höjo jero sa'a ioro'ioro rajoho ajivëvo'iranego.

Ajivëvego ae aho'obëhe majae beva'ajire majae hö'ojajire maro raromo'iröhego.

⁴⁸ Ëhi uëvamu hegorovo sa'a ioro'ioro rajohuro nimorohoromo uvoruomadeje: Badare jöho iae mae höjo. Ëhi uvoromo ioro'ioremu raromo'iröhego God-hu uvade aribövihuro Iesu mae uehorovoruomadeje.

⁴⁹ Mae uehorovamu Badare jöho ë sa'ae bövioho uarovobe va'adeje. ⁵⁰ Uarovobe va'irögoro a'i rue Jew rajoho jaburo God uehorovarue magonaho masijohu'o amore a masijohu'o ë aribövi jabis dëho iëhamu ri'öromo Paul'o Barnabas'o sisë vaejëvoruomadeje. Sisë vaejëvoromo Antioch sa'anö jëvamu rëmö'öjëvoruomadeje. ⁵¹ Rëmö'öjëvamu gagorovo va'irögoro höru tohotoho'e jëvamu riremoromo va'areje amo rajohuro sisë vaejaruoho gajöro. Va'oromo Iconium amore höröjareje. ⁵² Amo Antioch raromarue Keriso-are aribövi jabis dë vövöbajo'oho aho'o sasohëvoromo God-are Aru'ahohuro rarovëhadeje.

14

Paul'o Barnabas'o Iconium amore ariromo God-are jö majëhijare jöhoje.

¹ Paul'o Barnabas'o Iconium amore hörönugoromo urimo Antioch ë'arëhi ëhi Jew rajehu God rajahijarue osare va'oromo Iesuare jöho majëhijareje. Jöho majëhijamu ëhuro Jew raje ae aho'obëhe sa'a ioro'ioro raje ae aho'obëhe Iesu mae uehorovoruomadeje. ² Mae uehorovamu gëgorovo Jew raje jö bogo ma uehorovarue aribövihuro sa'a ioro'ioro rajo jabis örire uehoro sisëho bojëmiromo jabis dë iëhamu jaburo Keriso-are aribövioho nue huodëgoruomadeje. ³ Nue huodëgämu Paul'o Barnabas'o majae ègobövie ariromo bogo juhuonivo'i ma-biririvoromo Badare jöho majëhijareje. Majëhiromo Badaro ajëmamu ëhuro bogo gavarue darugo'e mue gö gö vae'amareje ae aho'obëhe garomo uvoröhego: Iae mae-ëjo. God-hu huë baeromo ajamuijaje jöho mae hö uvoröhego. ⁴ Ëhi'amu amo rajo aribövihuro jöe gö gö uehorovareje. A ioro'iorohuro Jew rajo jabis döönö jio'i a ioro'iorohuro Paul'o Barnabas'o jabis döönö jëvadeje. ⁵ Ëhi'oromo Jew rajohu'o sa'a ioro'iorohu'o ého jaburo jabis masijohu'o gemu mae ri'öromo Paul'o Barnabas'o ijumëvoromo munëro vajëmi'i atareje. ⁶ Munëro vajëmi'i atamu Paul'o Barnabas'o ë jöho heromo ju'ebiromo va'areje. Va'oromo Lycaonia sa'are Lystra amo Derbe amo jiajinö ë va'areje. ⁷ Va'oromo ë sa'are aribövioho Iesuare jö mahö majëhibe jirehareje.

Paul'o Barnabas'o Lystra amore ariromo God-are jö majëhiromo huë vavaeni birohoromo ju'ebiromo Derbe amore va'are jöhoje.

⁸ Jirehoromo Lystra amore ro arijareje. Röhu höru sisë'e ae gemuëro ë hijë'e jiadeje. Urimë'i vëmehu rahadire aevoromo höru sisë'e jiobe rovë'ëro éhu'ëro bogo mae bogo juvadeje. ⁹ Bogo juvë'ëro hejadeje Paul ae jöe majëhijamu. Paul-ro jöho majëhiromo gavade ë aho hu'o jöho hejamu gagorovo ma-hu gemu èrimahoromo gavade hu mae uehorovo'ego marë'iröhoho eni jiamu gagorovo ¹⁰ ma-darugo'o uavadeje: Döro ri'öromo avoho namijëjo. Namijëjamu hejë'i ma-burëro döro ri'öromo aevoromo juvadeje.

¹¹ Juvamu ae aho'obëhe gavare Paul-ro ë höru sisë'e aho ëhi ajamamu gagorovo simane sisë'i uehorovoromo uvoruomadeje: Paul-hu ë höru sisë'e aho ajamamu aevoromo juvade hesi bëhoho Paul'o Barnabas'o bogo ma-aehu jëvo'i a'i aru'aho börömoho niö'iro araeromo rueromo jabis darugoho börömëro jëvë'ëro éhu'ëro Paul-ro ë iaho ajamade höjo. Simane ëhi sisë'i uehorovoromo ri'öromo jabis Lycaonia jöëro ma-darugo'o uvoruomadeje: O aveho bogo ma-aehu rue'i a'i muebejavuarue

aru'aho börömoho niö'iro araeromo nosi örire ruvebijë'e höjo. ¹² Aru'aho börömoho niö'i ruvebijë'e höromo Barnabas jabesi sareri'e god hesi ihe Zeus jumuvoromo Paulare jöho sarerivoromo uvoruomadeje: Nani ë aho nosi god Hermes jö bajuvaje aru'ahoho höromo Paul Hermes jumuvoruomadeje Paul jögoru jövaje aego. ¹³ Zeus aru'aho böröme höromo rajahijarue osaho amo bëhiro jië'ëro Zeus rajahijarue mu muebejaje ahu'o uvadeje: Nani iae mae-ëjo. Nosi aru'aho böröme Zeus-më amore rovë'e höromo cow ano'oho ujuohoromo ijino inovaroho ujuohoromo amo börömore rejo ojo bëhire rovadeje. Rueromo hu'o a ioro'iorohu'o ëho jaburo Paul'o Barnabas'o aru'aho böröme jëvajëromo uvene aho röjëhiromo ë mioho muo'amoromo vëniro mueromo i'imëmi'irögoro ë'oruomadeje.

¹⁴ Ëhi ë'iröhe jöho henugoromo Barnabas'o Paul'o ë apostle-ho niö'iro uvareje: Ëhi jië'oho mu sisë bëhe höromo jabisi niögoho dadovo'amareje ae göëro garomo uvoröhego: Jaburo nosi muoho bijönimoromo ë'aruëjo. Niögoho dadovoromo maba viëhi jiaroho rue ae aho'obëhe jabisi ririre rirarovoromo ma-darugo'o uvareje: ¹⁵ Asë'e jemë rabëni ëhioho ë'arujëjo. No bogo aru'aho börömoho javuo'i no ma-ae jemë va'ëne javuajëjo. No jö maho majëhi'i rovare höjo ëhuro Ëhi jië'e darugo rumo'e inömo ëma rajëhijarujoho vuonugo'i darugo jië'e aho God uehorovo'irarijego. God-ro ö'idöe sa'ae jove bövie bise'e no bamavuade höjo. ¹⁶ Urimë'i sa'a göre göre raromaruje aribövioho jemesi nimaruje muoho vae'ego huro ma gë taemonövade höjo. ¹⁷ Iae Ëhi jiade höjo röhu God-ro hesi muoho aho'o bogo gurihil'i a'i jemë mae avohëvoromo hesi muoho röjëhibe rovade höjo jemëro garomo uvo'irarijego: Iae mae-ëjo. Hu Ëhi jië'e a böröme hö uvo'irarijego. Huro ëne nugö'örömo i majaho rovego uvaje höjo: Iëro tagavëjo. Ioho tagavego uëvaje höjo: Jemëro i avohego da'uëgo'irajo. Nimoronimorohego dë vövöbajo'e sasohëvo'irajo. Huro hesi muoho Ëhi röjëhibe rovë'e höjo. ¹⁸ Biririvoromo Ëhi jië'e jöho majëhiromo dë vövöbajo'e huotovëho'i ë'o gavaroho mi suvuoro vënire bueromo bamëho'i ë'aroho bogo vuonugo varijënoho jië'e ëma vuonugareje.

¹⁹ Vuonugamu iae Jew rajo a ioro'iorohuro Antioch amore Iconium amore jioromo rueruomadeje. Rueromo Lystra amo rajoho jabisinö jioruomojöro mu sisë jöho biririvoromo majëhijareje. Majëhijamu Lystra amo rajoho jaburo ejëhoromo ajëmiromo Paul munëro vajamiruomadeje. Vajamiromo uvoruomadeje: Paul guomë'e höromo amoro jiamu rori'o ruho baeromo va'oruomadeje. ²⁰ Bava'amu Keriso-are ariböviohuro ro Paul-are bëhire gagovoromo riravo rova'areje. Riravo rova'amu Paul-ro ri'örömo rue amo börömore vuonorö'ö va'adeje. Va'oromo néröho Barnabas-mu niö'iro ri'örömo va'aroho va'o Derbe amore höröjareje.

Paul'o Barnabas'o Syria sa'are Antioch amore vuonorö'ö va'are jöhoje.

²¹ Derbe höröromo Iesuare jö maho majëhijamu ae aho'obëhe aevoromo Iesuare ijore ijore jijiharue aribövie jioruomadeje. Ëhi'amu gagorovo Paul'o Barnabas'o jaburo vuonorö'örömo Lystra Iconium Antioch amore ekaresiae ajëmibe va'areje. ²² Ajëmiromo jabisi dë vövöbajo'oho biririvëhoromo uënövareje: Biririvoromo Iesuare jöhemu mae uehorovonövorëjo. Ëhesi bëhoho God-are aji öri ari'ere val'i naguë'oho no vavaene böröme baebe va'ojiuvo evare va'ejarëjo. ²³ Ëhi uëbe a duvahé ekaresia jabisi simano vaeröhoho nugo'amobe ie bogo ijë'e ma-pariemu vaeromo uëbe va'areje: Jemë Bada mae uehorovaruje a hesi övo döre rëmaruëjo. Ekaresiaho Ëhi ajëmibe va'areje. ²⁴ Va'oromo Pisidia sa'aho jireho barënugoromo Pamphylia sa'are rovareje. ²⁵ Pamphylia rueromo Perga amore ariromo Iesuare jöho majëhinugoromo va'o Attalia amore abuejareje. ²⁶ Attalia amore abo ariromo boat-re ajiomoromo jovo döre va'aroho va'o sionëro Antioch amore rovareje. Urimoho Antioch ekaresiaho jaburo Paul'o Barnabas'o God-are övo döre rëmareje huro ajëmego mu mae

vaebe jireho'iröhego. Jaruwoho ë muoho barëjë'ëro Paul'o Barnabas'o sionëro rovareje. ²⁷ Rueromo ekaresiaho uëvareje: Gagovohego jöe majëhijarëjo. Majëhijarë uënugoromo gagovamu uëvareje: God-ro ajamuijamu ëhi jië'e muoho vaeromo rovare höjo. Huro öroho sa'a ioro'ioro rajohuni jiovëhamu jaburo Iesu mae uehorovare höjo. Ëhi'ade höjo. ²⁸ Ëhi majëhiromo Keriso-are ariböviohu'o gemu mae majae ëgobövie ë arijareje.

15

Ekaresia jabesi a masijehu Jerusalem gagovoromo Moses-hu bojëmade jögoru ë hesi jö mevare jöhoje.

¹ Paul'o Barnabas'o Antioch amore arijamu iae ae göëro Judea sa'are jië'ëro rueromo Keriso-are aribövioho majëhiromo uënövareje: God-arire mae va'l'i nëgë'iroho Moses-hu Jew rajo nosi jögoru jajivadëhi sa'a ioro'ioro rajoho jemë'o sinoho ëhi tarivëhego God-are aribövie jëvo'irajo. Sino bogo tarivëhë'oho bogo maroho va'a'arujëjo. ² Bogo maroho va'a'arujëjamu hegorovo Paul'o Barnabas'o jaburo ri'öromo irovoromo darugo'o jö aho'ahëmiromo i'e rovare aribövioho uëvareje: Sa'a ioro'ioro rajoho nadi ëhi jië'e jöho majëhirëjo. Majëhirëjamu Antioch ekaresiaho jaburo Paul Barnabas Antioch amore ekaresia a ioro'ioroho ëhi baejëvareje jaburo Jerusalem amore va'oromo apostle ömo'ömohu'o Jerusalem ekaresia a duvaho ioro'iorohu'o sino tarivo'iröhe jöho mevo'iröhego.

³ Baejëvoromo rëmö'öjamu Paul'o Barnabas'o jaburo a ioro'iorohu'o gemu mae ae jöe majëhibe Phoenicia sa'are Samaria sa'are va'areje. Majëhiromo uënövareje: Sa'a ioro'ioro rajoho iae aevoromo God mae uehorovoruomohijajo. Ëhi uë'ego Christian aganoho aho'obëhe ë jöho heromo börömo bëhe nimorohonövareje. ⁴ Amo ëhi jië'e jöho majëhibe rueromo Jerusalem suorovareje. Suorovamu gëgorovo apostle ariböviohuro ekaresia a duvaho ömo'ömohuro ekaresia a ioro'iorohuro ëho jaburo jejëmiruomadeje. Jejëmijamu rueho jaburo jöho majëhiromo uëvareje: God-ro ëhi ajamuamu muoho vaeromo rovare höjo. ⁵ Ëhi majëhijamu Pharisee aribövie Iesu mae uehorovarue a ioro'iorohuro ri'öromo uëvareje: Iae ëhi höjo röhu sa'a ioro'ioro rajo jabesi sinoho tarivëhoromo jöe majëhiromo uë'ejarëjo: Moses-hu bojamuade jögoroho ejahonövorëjo. Éhuremu mae höjo.

⁶ Ëhi uëvamu hegoro apostle ariböviohu'o Jerusalem ekaresia a duvaho ioro'iorohu'o ë jöho mevo'i gagovareje. ⁷ Jöho mevojuvo Peter-ro ri'öromo uëvadeje: Aganomë jemë'o gavarujëjo urimë'i God-ro na jemesi ririre baejevade höjo naro hesi jö maho majëhijego sa'a ioro'ioro rajoho jaburo heromo Iesu mae uehorovoröhego. ⁸ Jaburo mae uehorovamu God-hu hesi Aru'aho Jew rajo Keriso-are aribövi mamuadëhi sa'a ioro'ioro rajoho jabu'o ëhi mëmade höjo éhuro noro garomo uvoröhego: God ae aho'o nosi dë vövöbajo'o gövuajohuro hesi Aru'ahoho sa'a ioro'ioro rajoho mëmijë'ëro éhuni huro jabu'o mae uehorovëvajëjo. ⁹ God-ro Jew rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o bogo gö gö uehorovavuo'i ma-gemu uehorovavuade höjo. Ëhesi bëhoho sa'a ioro'ioro rajohuro Keriso mae uehorovamu God-ro jabesi sisëho u'ovëho barëjade höjo. ¹⁰ Moses-hu bojamuade jögoroho i'u ma'ëro jië'ëro no'o nosi hijo miono'ohu'o vaeromo mare va'iröhoho bogo eni javuade höjo. Ëhi jië'oho jemë rabëni nëgajëjo sa'a ioro'ioro rajohu'o ëhi jië'e i'u'e muoho bojëmi'iro. Jemë rabëni God-are dëho bijioho ga'i nëgajëjo. ¹¹ Bogajo. No mae uehorovoromo uvarue höjo: Bogo noeihu mu vaejaruhu a'i hesi Bada Iesuhu huë baeromo ajamuijajohuro iae éhuro Jew rajoho no maro raromo'ejarëjo. Sa'a ioro'ioro rajo jabesi öri jiajëhi noeihu maro raromo'iröhe öroho gemuoho höjo.

¹² Peter-ro ëhi majëhijamu Barnabas'o Paul'o ri'löromo uëvareje: God-ro ajamuamu noro darugo'e mu gö gö ëhi vaeromo sa'a ioro'ioro rajoho ajëmibe jirehare höjo. Ëjöho he'iro ae aho'obëhe jörumoraejareje. ¹³ Jörumoraejamu Barnabas'o Paul'o jöho majëhi barëjamu hegorovo James-ro ri'öromo uëvadeje: Aganomë nasi jöhu'o hehëjo. ¹⁴ God-hu sa'a ioro'ioro rajo aevoromo uehorovëvoromo a ioro'ioro hesi baejëvade jöho Simon-ro ë jöho majahuijamu no hejare höjo. ¹⁵ Ëjöho iae mae höjo. Ëhesi bëhoho God-hu sa'a ioro'ioro rajo baejëvoröhe jöho urimë'i jö God-aro baeromo majëhinövare aribövihuro jajivare höjo. Jabesi ae gemuëro David-are ujo gagovëvoröhe jöho uhu'e huotovoromo jajivoromo uvë'e höjo:

¹⁶ Badaro uvavohijajo: Ëhesi ijönö naro vuonorö'ö rueromo David-are javu dadorovadaho evare avoho vae'ejöjo.

Sisérëjadoho naro avoho'iramu urimë'i namijadëhi ëhi nami'a'ajëjo.

¹⁷ Nami'iramu sa'a göëro göëro Bada na birohevo'i nahevo'aruëjo.

Nasi jö bogo henövare ariböviehu nasi iho baejarohuro ëhi ë'a'aruëjo.

Badaro ëhi uvajëjo. ¹⁸ Mami gö'e huro ë jöho aevoromo majëhadaho hebe rovë'e javuajëjo.

Ëhi jajivë'e höjo.

¹⁹ Ëhuni na ëhi uehorovajëjo. Sa'a ioro'ioro rajehu huotorovoromo God mae uehorovë'oho no nosi i'u'e muoho jabisi öriroho bogo bojëmi'i ²⁰ a'i ma-suriro jöho nugö'öromo uë'ejarëjo: Aehu sareri'e god göëni göëni bahijë'e mioho uvorëjo: Sisë höromu nadi ue'ahorëjo. Nadi önö'oho jijihorëjo. Mi hesi köho nadi ue'ahorëjo. Huë ahahë'e mioho kö'e jiaje nadi ue'ahorëjo. Ëjöhemu jajivo'ejarëjo. ²¹ Ëhi jië'e jögoru jajivo'iröhe ë hesi bëhoho Moses-hu ëhi jië'e jö bamadoho mami'e ame aho'obëhe majëhibe rovë'e höjo. O hesi jöho Jew rajo nosi nuho majaho rovego noeuhu God rajahijarue osare osare Moses-are jöho adahego jaburo hejarue höjo. Ëhuni ëhi jië'e mu gororovo'iröhe jöho sa'a ioro'ioro rajo jabisi örire nugö'ö'ejarëjo.

Jerusalem ekaresia a masijehu suri suri jajivoromo sa'a ioro'ioro rajehu Keriso mae uehorovarue aribövi jabisi örire bamëhare jöhoje.

²² James-ro ëhi uëvamu hegoro apostle-ho jabu'o ekaresia a duvaho ömo'ömohu'o ëho jaburo jöe mevoromo uvareje: Ë'ego no nosi a ioro'ioroho baejëvego jaburo Paul'o Barnabas'o gemu mae Antioch amore va'irarëjo. Ëhi majëhijamu ekaresiae ae aho'obëhe uvareje: Ëhi jië'oho iae mae höjo. Ëhi uvoruomoromo Judas hesi iho göho Barsabbas'o Silas'o jabumë niö'i baejëvareje ekaresiaho jaburo ë ae niö'i jabisi örire mae uehorovaruëro jië'ëro.

²³ Baejëvoromo suroho jajivoromo bava'ojöro bojëmijareje. Surire jajivare jöho ëhi uvë'e jiadeje: O asë'e Jew rajoho bogo a'i sa'a ioro'ioro rajoho Antioch amore Syria sa'a ioro'iore Cilicia sa'are raromaruje aribövihumë apostle aribövihu'o Jerusalem ekaresia a duvaho ömo'ömohu'o jemesi ö mueno'ëro javuë'ëro noro jemesi örire jejëmaruëjo. ²⁴ Röhu no hejare höjo uvavamu: A ioro'iorohuro nosirire jioromo ö'are höjo. Ö'oromo jöe gö majëhiromo jemesi simanoho sisëvojëhamu uehore gö gö baejarije höjo. Röhu ëho bogo noeuhu uëvamu ë'are höjo. ²⁵ Ëhuni no ae aho'obëhe gemuoro gagovoromo jöe mevoromo uehore gemuoho baeromo uvare höjo: Noro ae gö baejëvo'ejarëjo jemesi örire rëmö'öjëvego jaburo nosi aemo'aeme Barnabas'o Paul'o gemu mae ö'iröhego. ²⁶ Barnabas'o Paul'o vuovëvoröhe jöho bogo uehorovë'ma biririvoromo nosi Bada Iesu Keriso-are muohuremu uehorovë'e arijare höjo. ²⁷ Röhu Judas'o Silas'o jabu'o gemu mae rëmö'öjëvaruëjo jaburo ö'oromo noeuhu jajivarue jöe gemuoho majëhijego he'irarijego. ²⁸ God-are Aru'ahohu'o no'o jöe gemuoho uehorovoromo uvaruëjo: Jew rajo nosi i'u'e mue gö gö bogo bojëmi'i ave jögorohuremu

bojëmi'ejarëjo. ²⁹ Aehu sareri'e god göëni göëni bahijë'e mioho nadi ue'ahorëjo. Mi hesi köho nadi ue'ahorëjo. Huë ahahë'e mioho kö'e jiaje nadi ue'ahorëjo. Nadi önö'oho jijihorëjo. Ëhi jië'e mu gororovë'oho ëhuro mae jëvo'ajëjo. Ahia mino'ëjo. Surire jöho ëhi jajivoromo bojëmijareje bava'oröhego.

³⁰ Bojëmiromo rëmö'öjamu Paul Barnabas Judas Silas ého jaburo va'aroho va'o Antioch amore suorovareje. Suorovonugoromo Christian aribövioho aho'obëhe gagovëvoromo suroho bojëmijareje. ³¹ Suroho bojëmamu ekaresiae ae aho'obëhe hejare adahoromo uvavamu: Jew rajo nosi i'u'e muoho sa'a ioro'ioro rajoho bogo bojëmi'ejarëjamu hegورو uvareje: Sasohë'e mu maho rovë'e höromo nimorohoruomadeje. ³² Ëhi'amu Judas'o Silas'o jö God-aro baeromo majëhijarue aëro jëvë'ëro majae ëgobövie jöe majëhiromo Christian agano jabesi dë vövöbajo'oho biririvëhareje. ³³ Ëhi'oromo majae ëgo'o Antioch arijamu evare è Christian aganohuro rëmö'öjëvoromo uëvareje: Huë mae baeromo va'orëjamu jaburo Jerusalem jioromo rëmö'öjëvamu rovare è aribövi jubesirire sionëro va'areje. ³⁴ [A'i Silas-ro ëhi hi'i uvadeje.]

³⁵ Iae Paul'o Barnabas'o jaburo Antioch majae ëgo'o arijareje. Ariromo jabu niö'i o a ioro'ioroho aho'obëhe ého jaburo Badare jöho ekaresiae majëhiromo bëhoho röjëhinövareje.

Paul'o Barnabas'o jö aho'ahamirovoromo gemuore jireharoho vuonugo'i öre gö öre gö va'are jöhoje.

³⁶ Ëhi'ujuvo iae Paul-ro Barnabas uavadeje: No urimo Badare jöho majëhibe amo göre göre dinö'e dinö'e jireharire ë'ego no è vuonorö'ö va'oromo gëvarëjo Christian aganoho diehi diehi muoho vaeruomego. ³⁷ Ëhi uavamu hegoro Barnabas-ro uavadeje: Iae mae höjo röhu na negajëjo John Mark-ro no'o ö'ojöro. ³⁸ Ëhi uavamu Paul-ro uavadeje: Bogajo. John Mark-hu no'o ö'lë'oho bogo maehu höjo. Ëhesi bëhoho urimë'i mue ajamuibe juvoromo Pamphylia sa'are ramuölö'i sionëro rovade höjo. Ëhi jië'e a bava'ë'oho na bijönegajëjo. ³⁹ Bijönegajë uaromo Paul'o Barnabas'o irorovoromo göëro öre gö va'i göëro öre gö va'adeje. Va'iro Barnabas-ro Mark hu'rae baeromo boatre ajiomoromo Cyprus sa'are va'adeje. ⁴⁰ Cyprus va'irögoro Paul-ro Silas uavadeje: Rovego ja'o na'o muoho vaebe jireho'irarëjo. Jireho'irarëjamu Silas-ro uavadeje: Iae ëhi'o'ejarëjamu Christian agano ömol'ömohuro Paul'o Silas'o Badare övo döre rëmäreje huro ajëmego mu mae vaebe jirehoröhego. Rëmamu Paul-ro Silas hu'raeromo va'adeje. ⁴¹ Hu'raeromo va'adoho va'o Syria sa'are Cilicia sa'are ekaresia aribövioho jöe majëhiromo ëhuro jabesi dë vövöbajo'oho biririvëhobe va'adeje.

16

Timothy-hu aevoromo Paul'o Silas'o gemu maе juvade jöhoje.

¹ Va'oromo Paul-ro va'adoho va'o Derbe amore ro hiromo va'adoho Lystra amore rovadeje. Röhu Keriso uehorovaje ae gemuëro è hijadeje. Hesi ihoho Timothy jiadeje. Hesi vëmoho Jew raje Iesu mae uehorovaje magonahe jiadeje. A'i hesi vavuoho Greece raje jiadeje. ² Christian agane Lystra amore Iconium amore raromaruohuro uvoruomadeje: Timothy hu mu mae vaejaje ae höjo. ³ Paul-ro nimadeje Timothy hu'rae va'ego hu'o juvoröhego. Hu ëhi nimoromo röhu uvadeje: Jew raje ave sa'are röhu dirö'e göre göre raromaruohuro garomo uvaruëjo: Timothy-are vavuoho bogo Jew rajoho jië'ëro sinoho bogo tariojahë'e höjo. Ëhi uvoromo Timothy-are sinoho bogo tariojahego Jew rajero hesi jöho bogo ejahojöëni Paul-ro uëvadeje Jew rajehu è'aruëhi Timothy-are sinoho tariojahojöro. Ëhi è'ë'ëro hu'rae baeromo va'adeje. ⁴ Va'oromo Paul'o Silas'o amore amore jöe majëhibe va'areje. Majëhiromo Keriso-are

aribövioho uënövareje: Apostle-ho jabu'o Jerusalem ekaresia a duvaho ömo'ömohu'o ēhi jiē'e jögoroho uehorovë'ero bojémijare höjo jeméro ejéhonövo'irarijego. Ëjöho ejéhonövorëjo. ⁵ Ëhi jiē'e jöho majëhibe va'ego ekaresia aribövihuro biririvoromo Keriso mae uehorovobe va'areje. O majae ēhi ekaresiae aho'obëhe marohëvobe va'adeje.

Paul-hu Troas amore va'oromo nia'ovo'iraeromo gavade jöhoje.

⁶ Paul'o Silas'o jöho majëhibe va'amu gavë'i God-are Aru'ahohuro jabumë tu-gohëvadeje Asia sa'aroho jöho bogo majëhiröhego. Tugohëvë'ego Phrygia sa'a'o Galatia sa'a'o birorohade ënire ë jireho va'areje. ⁷ Va'aroho va'o Mysia sa'a viture va'aroho Bithynia sa'are va'ia'amu Iesuare Aru'ahohuro uëvadeje: Nadi ë sa'aho va'ohëjo. ⁸ Ëhi uëvamu Bithynia sa'aroho bogo va'i Mysia sa'aremu rova'oromo abuejaroho abo Troas amore höröjareje. ⁹ Troas hörönugoromo vahiromamu Paul-ro nia'ovo'iraeromo gavadeje Macedonia raje ae gemüero namiromo dinamiro uavamu: Macedonia sa'aro rueromo ajamuinëjo. ¹⁰ Nia'ovo'iraeromo ēhi ganugoromo Paul-ro Silas-ro naro evare uvareje: God-ro uöromo ë'ajëjo: Macedonia sa'a rajoho Iesuare jö maho majëhihë uövuajë uvoromo ma-burëro va'iro bövioho bise'oho avohareje.

Paul'o hesi aribövihu'o Philippi amore ro jö atamu hegorovo Lydia-hu mae uehorovade jöhoje.

¹¹ Ëhi'onugoromo Troas jioromo boat-re iojiomoromo ma-ahorirëro jovo döre va'aroho va'o Samothrace sa'are suorovë'ero néröho jovo döre va'aroho Neapolis amore suorovareje. ¹² Neapolis suorovanugoromo örëro va'aroho Philippi amore suorovareje. Ëamoho Macedonia sa'are jiadeje. Macedonia sa'a börömoho röhu ë sa'aho taritarivë'e ihe gö gö jiadeje. Röhu sa'a dirö'e gemu börömoho jiadeje. Ëdirö'ore sa'are Philippi amoho jiadeje. Rome amo rajohuro rueruomoromo ë amoho aevo'i ioromo raromobe rovë'e jiareje. Amo noro ro Philippi amore suorovoromo majae gemu niö'i ë raromareje.

¹³ Raromoromo iae Jew rajo nuho majaho rovamu noro uvareje: Nani Jew rajo aribövihuro God-are örire jöe ato'i nume jovo riröre abo raromarue höromo amore jioromo ë abuejareje. Abueromo ë raromoromo gagovoromo raromarue magonaho ömo'ömohu'o Iesuare jöho majëhijareje. ¹⁴ Jöe majëhijamu magonahe gemu hesi iohoho Lydia-ro ë hiromo hejadeje. Lydia hu Thyatira amo rajo magonahe jiadeje. Hu kavuë'e niögu maho imo'amaje magonahe jiadeje. Hu bogo Jew rajo magonahehu jiadeje röhu Jew rajo aribövihu'o gemuore God rajahnövadeje. Röhu Badaro Lydia-are dë vövöbajo'oho jiovahë'ero huro hejade Paul-ro Iesuare jöho majëhijamu hegorovo jöho ejahadeje. ¹⁵ Ejahoromo hu'o hesi osare raromarue aribövihu'o bapataeto vaejareje. Vaenugoromo ë magonahohuro uövuadeje: Jemë uvarujoho: Iae mae-ëjo. Nöröro Bada mae uehorovajë uvarujoho jeméro rueromo nasi osaro raromohëjo. Ëhi uöromo dinamuijamu ejahareje.

Philippi amo rajo jabesi a masijehu Paul'o Silas'o savoji gagore ba'amëvare jöhoje.

¹⁶ Ëhi ë'ë'ëro iae noro God-are örire jö ataruire va'i va'amu gavë'i magonaho aboride gemüero örire birohavuadeje. Ëmagonahoho hesi ma-a masijo jabesi muemu vaejëhaje magonahe jiadeje. Röhu Satan-are aru'aho sisë gemüero hesi dë vövöbajo'ere abuejamu simanoho sisérëjë'ero ëhu'ëro rabe rabe ijonö jioröhe jöho iae hu ae huruoho majëhinövadeje. Majëhiromo monie mana baenugoromo hesi a masijo ömo'ömohu'o i'imëmi'ego rueho jaburo moni börömo mae baenövareje. ¹⁷ Amo ë magonahohuro simanoho sisérëjë'ero Paul'o no'o rihiomavuoromo darugo'o uvobe rovadeje: Ëaribövioho jabumë God dö mare hijaje hesi mu aribövie jëvajëjo. Jemëhu

sisëroho bogo va'i maro va'irarije öroho röjëhijarue höjo. ¹⁸ Ëjöe gemuoho majae aho'o rihiromavuoromo uvobe ruenövadeje. Ëhi'ojuvo Paul-ro he'i hiromo vörönimamu hegorovo huotorovoromo magonaho hesi dëre aru'aho sisëho uavadeje: Iesu Kerisoare ihoro naro ja uavajëjo: Aruëre magonaho hesi dë vövöbajo'ero ho hörö va'ëjo. Va'ëjamu gavë'i evare höröromo va'adeje. ¹⁹ Höröromo va'amu ë magonaho hesi a masijohuro garomo uvareje: Aru'ahoho magonaho hesi dëre rarovö'öjahë'ëro jië'ëro ë magonahoho rabe rabe ijonö jioröhe jöho bogo majëhiromo ëhuro monie gö'o bogo baeromo bojamui'iramu bae'ejarëromo Paul'o Silas'o guduamëvoromo amo ririre jagu baejëvo rovareje amore a masijo jabesi nunire rëmoröhëro. ²⁰ Jagu baejëvo rueromo Rome rajehu court mevarue a jabesi nunire rëmonugoromo Paul'o Silas'o jabesi jö sisëho majëhiromo uëvareje: Ave aho Jew raje aëro jëvë'ëro nosi amore mu sisë barueromo ijumavuaruëjo. ²¹ Ëhesi bëhoho Rome nosi jögoroho ahoromo jabesi muoho röjahuijaruëjo. No Rome rajëro javuë'ëro jabuhu röjahuijарue mu ejëhoromo vaejë'oho bogo maehu höjo. ²² Bogo maehu höjamu hegoro rue amo raje ae aho'obëhe gemuore gagovoromo ajëmiromo anëgo'ïë'areje. Anëgo'ia'amugo amore a masijohuro Paul'o Silas'o jabesi niögoho ma'eno dadovëhoromo jijövëhoromo police uëvareje: Hisuebijëvhöjo. ²³ Hisuebijëvhöjamu hisuebijëvo'i arijuvo hisuebijëvonugoromo baejëvo va'o savoji gagore ba'amëvoromo savoji muebejaje aho uavareje: Ave ae niö'ioho avoho muebejëvonëjo. Ju'ebi'aruëjo. ²⁴ Ëhi uavamu hegorovo baejëvo va'oromo savoji osa ririro avoho ba'amo rëmoromo höröho ijo dirö'ore bahijëhoromo evare i'u'ije ijo ha'osi göho baro havoromo muoho taemëvamu ëhi ariemu arijareje.

²⁵ Ariromo vahi riri'e jiamu Paul'o Silas'o God-are örire jöe majahiroko hu rajahiroko jöe iareje. Rajahiroko jöe iavavamu savojire a ioro'iorohuro heruomadeje. ²⁶ Ëhi'amu gavë'i sa'aho ma-majioho hijiohijiovamu savoji gagoho aho'obëhe ë javu vaejare munë sa'a uhure jio'amajohu'o sisë maro hijiohijiovadeje. Hijiohijiovamu gavë'i evare oje aho'obëhe jiororovoromo ae aho'obëhe tövëvare ö'oho jiororovo'amadeje. ²⁷ Jiororovo'amamu iae savoji muebejaje ahuro niavë'ëro ri'öromo gavade ojoho aho'o jiororovo'amë'e jiamu gagorovo uvadeje: Huruomë'e höromo kaejö ëgoho jijöromo hesi arijo'arije anorovo'ïë'adeje. ²⁸ Hesi anorovo'ia'amu gavë'i Paul-ro ma-darugo'o uavadeje: Ëhi jië'oho vuonugëjo. No ae aho'obëhe aviae javuajëjo.

²⁹ Aviae javuajëjamu uvadeje: Iroho gae ujuoho ruehego gavöromo ma-burëro rovadeje. Rueromo juhuonivoromo butubutumoromo Paul'o Silas'o jabesi bëhire behumorovadeje. ³⁰ Behumorovë'ëro hu'irae ömëvoromo amonö va'oromo uëvadeje: Na diehi ë'ejöjo ëhuro maja ijoho na sisëroho bogo va'i maro va'irode.

³¹ Diehi ë'ejöjämu uavareje: Bada Iesu mae uehorovë'oho God-ro ja manö bamavo'iramu maro va'a'anuëjo. Ja'o jasi osare raromaruohu'o ëhi jëvö'ajëjo. ³² Ëhi'onugoromo Badare jöho majëhijamu rue savoji muebejaje ahu'o hesi osare raromaruohu'o jaburo hejareje. ³³ Henugoromo evare majaroho vahirokë'iro Paul'o Silas'o hu'irae ömëvo va'oromo sinore nemo'amadoho u'ovëho'amoromo hu'o hesi osare raromaruohu'o ma-burëro bapataeto vaejareje. ³⁴ Bapataeto vaenugoromo Paul'o Silas'o hu'irae ömëvoromo osare ajiomoromo ie i'imëmijadeje. Ie i'imëmiromo hu'o hesi osare raromaruohu'o God mae uehorovë'ëro nimoroho avohareje.

³⁵ Ëhi ë'ë'ëro sisonuvamu gagorovo Rome rajehu court mevarue a masijohuro police-oho jöe bojëmiromo rëmö'öjamu va'oromo savoji muebejaje aho uavareje: Savoji gagore arijarue ae niö'ioho ojoho jiovëhego va'irarëjo. ³⁶ Va'irarëjamu hegorovo savoji muebejaje ahuro Paul uavadeje: Court mevarue aribövihuro jöe nugö'öjë'e höjo naro rëmö'öjego Silas'o ja'o höröromo va'irarijego. Ëhuni höröromo mae va'orëjo.

³⁷ Mae va'orëjamu Paul-ro ri'öromo police-oho uëvadeje: Röhu nosi sisë bogo birohë'e a nuniro ëma hisuebijavuare höjo. Ëho bogo maehu höjo no Rome rajëro javuë'ëro. Ëhi'oromo savoji gagore ba'amavuare höjo. Ëhi ë'are höjo röhu jaruvoho jabumë diehi'oromo saginiëri ramuö'l'ië'aruëjo noro va'ojöro. Bogo éhioho höjo. Nadi'ego court mevarue aribövihuro rueromo jabesi övëro baejavuego höröromo va'irarëje.

³⁸ Ëhi uëvamu hegorovo police-ohuro jöho bava'oromo court mevarue aribövihuo majëhijareje. Majëhijamu hegorovo hejare Paul'o Silas'o Rome raje ae jëvamu hegorovo juhuonivareje. ³⁹ Juhuonivoromo rueromo Paul'o Silas'o sanuëmiromo savoji gagore jëvamu hu'rae ömëvo rueromo uëvareje: Jemëro nosi amoho vuonugo'i va'orëjo. ⁴⁰ Va'orëjamu Paul'o Silas'o jaburo savoji gagore jioromo höröromo Lydia-are osare va'areje. Va'oromo Christian agano ömo'ömoho gérömo jögore mëmiromo va'areje.

17

Paul'o Silas'o Thessalonica amore va'oromo huë vavaeni baejare jöhoje.

¹ Va'oromo Paul'o Silas'o Amphipolis amore va'aroho Apollonia amore va'aroho va'o Thessalonica amore höröjareje. Höröromo gavareje Jew rajehu God rajahijarue osaho ë jiamu. ² Jew rajehu God rajahijarue osaho jiamu gagorovo Paul-hu amore amore juvoromo God rajahijarue osare va'onövadëhi ëhi ë osare va'adeje. Va'oromo God-are surire jöho adahoromo ë jö hesi bëhoho Jew rajo aribövihu'o gemu mae mevadeje jabesi simane huotovëho'i. Nuho majae niö'i gemu rue'ego ëhi ë'onövadeje. ³ Bëhoho röjëhiromo uënövadeje: God-are surire jö urimë'i jajivare hesi bëhoho God-hu uavël'ëro böröme namiromo ajamui'iröhe aehu rovë'iroho huro huë vavaene baeromo guomoromo i'ovoromo ri'ö'a'ajëjo. Surire jö hesi bëhoho ëhi höjo. Röhu naehu majëhijaje aho Iesu hu iae ë böröme namiromo ajamuijaje aho höjo. ⁴ Ëhi jië'e jöho majëhijamu Jew rajo a ioro'iorohuro uvareje: Iae jö mae höjo. Jö mae hö uvoromo aevoromo Paul'o Silas'o gemu mae jijihareje. Greece rajehu God mae uehorovarue aho aho'obëhe magonaho masijoho aho'obëhe jabu'o Paul'o Silas'o gemu mae jijihoruomadeje.

⁵ Ae aho'obëhe Paul'o Silas'o gemu mae jijihamu gëgorovo Jew rajoho ëhuni dë vörönëgadeje. Dë vörönëgamu örire ëma jijiharue a sisëhu mu sisë vaejöro gemuoro gagovëvareje. Gemuoro gagovëvoromo muorovo jöho ma-darugo'o atamu amo raje ae aho'obëhe heromo muorovo'i ë'oruomadeje. Muorovo'i ë'oromo ri'oromo Jason-are amoho ro juhiromo osare va'oromo Paul'o Silas'o nahëvareje guduamëvoromo amonö baejëvo rueromo ae aho'o jabesi nunire rëmo'iro. ⁶ Jason-are osare va'oromo gavare Paul'o Silas'o bogojëvamu gagorovo jaburo Jason o Christian agane gö gö guduamoromo jagu ujuoho va'oromo amore a masijo jabesi nunire bamëvoromo madarugëremu uëvareje: Majae hö'øjajire nume beva'ajire huë sisë öri röjëhibe jijihaje aribövihuo ave nosi amohu'o rovë'e höjo. ⁷ Nosi amohu'o rovamugo Jason-ro uëvade höjo: Ro nasi osaro arihëjo. Huro ëhi uëvamu hesi osare arijë'ëro Rome a börömehu bojamuijade jöho ahoromo sareramuiromo uövuarue höjo: A ioro'ioro iosiramuiromo börömo namijaje aho bogo Rome hiromo böröme namiromo no muebejavuaje aho jio'i a'i hesi ae gö höjo. Hesi ihoho Iesu höjo. ⁸ Ëhi majëhijamu hegorovo amore ae aho'obëhe o jabesi masijoho aho'o vörö'iraeruomadeje. ⁹ Vörö'iraeromo amore a masijohuro Jason'o Christian a ioro'iorohu'o uëvamu monioho bojëmijamu ëhuro rëmö'öjamu va'areje.

Paul'o Silas'o Berea amore va'oromo ë'are jöhoje.

¹⁰ Ëhi'oromo vahiomamu gavë'i Christian aganohuro Paul'o Silas'o Thessalonica amore jëvamu rëmö'öjëvareje Berea amore va'iröhego. Rëmö'öjëvamu va'oromo

Berea amore höröjareje. Höröromo Jew rajehu God rajahijarue osare va'oromo Iesuare jöho majëhijareje. ¹¹ Jöho majëhijamu Berea amo rajohuro Thessalonica amo rajoho iosirëmiromo simano mae uehorovë'e aribövie jioruomadeje. Simano mae uehorovë'ëro God-are jöho he'i nimo avohareje. Heromo God-are surire jöho adaho'i arijareje ga'iro Paul-hu majëhijade jöho jö mae o sareri jöe jiego. ¹² Mae o sareri jöe jiego ga'i adahonugoromo Jew raje ae aho'obëhe Iesu mae uehorovareje. Jew rajero mae uehorovo'i Greece rajo magonaho masijohu'o Greece rajo ama'i'o ae bogo bise'o vadu'oho Iesu mae uehorovoruomadeje. ¹³ Ëhi'amu Jew raje rue Thessalonica amore raromaruoho jaburo hejare uvavamu: Paul-ro God-are jöho Berea amore majëhijë'e jiajëjamu hegoro Berea rueromo amo raje ae aho'obëhe jabisi dëho iëhareje jaburo vörö'iraeromo Paul'o muorovo'iröhego. ¹⁴ Ëhi'amu gavë'i Christian aganohuro Paul nugö'öjamu abuejadoho abo sö jovore höröjadeje. Ëhi'o'irögoro Silas'o Timothy'o Berea amore ëhi arijareje. ¹⁵ Arijamu Paul namijaho va'are aribövihuro hu'rae bava'oromo Athens amore suorovoromo ë nugareje. Paul ë nugoromo Berea vuonorö'ö va'ia'amu gagorovo Paul-ro uëvadeje: Va'irarijoho Silas'o Timothy'o uërego ma-burëro rue'irarëjo. Ëhi uëvamu hegorovo va'areje.

Paul-hu Athens amore hiromo Iesuare jö majëhijade jöhoje.

¹⁶ Va'amu gagorovo iae Paul-ro Athens amore hiromo Silas'o Timothy'o muebejëvadeje. Hiromo muebejëvoromo gavade aru'aho'e höromo uvene aho röjahi'amarue inömoho aho'obëhe amore jiorovamu gagorovo uvadeje: Amo rajoho God-are jöho bogo hejarue höromo ëhuni dë vövöbajo'e aho'o vavaenimadeje. ¹⁷ Vavaenimoromo Jew rajehu God rajahijarue osare va'oromo Jew rajohu'o sa'a ioro'ioro rajehu God mae uehorovarue aribövihu'o Iesuare jöho mevoromo jabisi simane huotovëho'iro vae majae imo'amarue öri ari'ere va'o namiromo ganövade ae rue'ego jabu'o Iesuare jöho mevonövadeje jabisi simanohu'o huotovëho'iro. ¹⁸ Jöho mevo'ego Epicurus-are jö hesi ijore ijore jijiharue aribövihu'o Stoic jö hesi ijore ijore jijiharue aribövihu'o ëhi jië'e aribövihuro God-are jöho bogo hejaruëro jië'ëro Paul-are örire rueromo jö aho'ahaminövareje. Jö aho'ahamiromo a ioro'iorohuro uarovonövareje: Simano bogojië'e aho rahuro rajahijöro jöho jövajëjo. Rabu jöe jövo'i ë'ajëjo. A ioro'iorohuro uarovonövareje: Nani sa'a gö rajehu böröme hö uehorovarue aru'aho jabisi jöho huro majahuiromo ë'ajëjo. Jabuhu ëhi uarovare hesi bëhoho Paul-ro Iesuare jöhu'o aehu vuovoromo ri'löjarue jöhu'o majëhijamu hejë'ëro ëhuni uarovareje: Sa'a gö rajo aru'aho jabisi jöho majahuijajëjo. ¹⁹ Ëhi uarovoromo Paul uavareje: Rovego no Areopagus dahorure ajiomarëjo ëhuro ë gagovarue a masijo jabisi nunire jasi jöho jövego heröhe höjo. Ëhi uanugoromo hu'rae bava'oromo Areopagus a masijo jabisi nunire nugoromo uavareje: Jö i'e jaehu baeromo rovanuoho no he'i naguajëjo. ²⁰ Jaehu jövanue jöho bogo hejaruëro jië'ëro ëhuni no naguajëjo avoho he'iro. ²¹ Ëhi uavare hesi bëhoho Athens amo rajohu'o sa'a ioro'iorore jioromo ro Athens raromarue aribövihu'o ëho jaburo jö i'e ëhemu atemu atoromo hemu henövareje. Ëhi jië'e muohemu uehorovonövareje.

²² Ëhi'amu Paul-ro ë a masijo jabisi nunire ri'lö namiromo uëvadeje: Athens amo rajomë na jö harihe majëhi'ië'ajëjo. Na gëvajoho jemë aru'ahe gö gö mae uehorovëvaruje aribövie jëvajëjo. ²³ Ëhesi bëhoho na jemesi amore juvode höjo. Juvoromo jemëhu aru'aho rajähijaruje öri ari'oho gabe juvo'i gavode höjo munë maratue hitavoromo sehoromo jajivoromo uvë'e jiamu: Ave maratu hesi bëhoho hesi iho bogo hejarue aru'ahohuni ave maratuoho ëma hitavo nugaruëjo. Ëhi uvë'e jiamu gavë'ëro jemë hesi iho bogo hejë'e ëma rajahijaruje aru'aho hesi jöho iae na röjëhi'irögoro ë'ajëjo. ²⁴ Ëaru'ahoho iae God höjo. God-hu sa'a bövi bise'o bamade aho

höjo. Huro böröme namiromo ö'ídörohu'o sa'arohu'o muebejavuaje höjo. Ëhuni ma-ae-hu hu rajahi'i vae'amare osaroho hu bogo öho hijaje höjo. ²⁵ Hu eni jië'e aego no bogo hunioho vavaenimoromo bövihuo bise'oho avohoromo hu i'imami'ejarëjo. Ëhesi bëhoho huro gemuëro no ae aho'o birire bojamuego nue ahoromo daruge bövie bise'e baeromo raromarue höjo. ²⁶ Huro ae gemu bamade höjo. Bamoromo ë aho baeromo ëhuro sa'ae aho'obëhe raje avohëvobe rovë'e höjo jaburo sa'ae dinö'e dinö'e va'oromo raromoröhego majae hö'ojajire beva'ajire. A bogo bamadavare evare huro uvade höjo: Aribövihuo ë majare raromo'i ë majare rireromobe va'oromo ë sa'are ë sa'are raromobe va'a'ajëjo. ²⁷ Huhu bamëvade hesi bëhoho aëro God ga'i nahobe va'iröhego. Nahobe va'ojiwo nani birohoröhego. Röhu God bogo ègoroho jio'i ae gemu gemu no'o hi juvaje höjo. ²⁸ Ëhesi bëhoho noro hesi darugoro raromo jijiho'e vaejarue höjo. Ëjöe gemuoho jemesi gavë'e aribövihuo jajivoromo uvë'e höjo: Iae no ae aho'obëhe hesi abo-ji harihu'e javuajëjo. Ëhi uvare höjo.

²⁹ No God-are abo-ji harihu'ëro javuë'ëro Ëhuni no bogo uehorovoromo uvo'ejarëjo: God hu aehu gold silver munë gö gö ujuohoromo övo sasohoromo simano sasohoromo sehoromo avoho'amare inömoho val'ene höjo. No bogo uvo'ejarëjo: God hu ëhi höjo. ³⁰ Urimoho aehu God-are jö bogo hejare majare God-ro gëvade aëro ëhi jië'e inömoho aru'aho'e höromu uvane aho röjëhi'ego gëromo ma-gë taemonövade höjo. A'i avevejö'oho ae aho'obëhe sa'ae dinö'e dinö'e raromaruje aribövihuo uëvajëjo: Uehoro sisëho vuonugo'i nasi öroro ruehëjo. ³¹ Ëhi uëvaje hesi bëhoho huro majaho bamë'e höjo sa'are ae aho'obëhe hesi court-re riravo'iröhego. Riravo'iramu huhu uavade ahuro hesi ihore court vaejëvoromo ae aho'o jabesi jöho avoho mevoromo gë'a'ajëjo gë'i ae mae o sisë jëvego. Aëro ma-samaro uvoröhego: Ëahuro mevo gö'a'ajë uvoröhego Ëhuni hu ajamamu guomoromo ri'øjade höjo.

³² Guomoromo ri'øjade jöho heruomoromo a ioro'iorohuro sivareje. A ioro'iorohuro uavareje: Jasi jöho röhu maho u'emu he'ejarëjo. ³³ Ëhi'amu Paul-ro gagovaruire jioromo va'adeje. ³⁴ Va'amu a ioro'iorohuro aevoromo hu'o gemu mae jijiho va'oromo Iesu mae uehorovareje. Areopagus dahorure gagovaje a böröme gemu hesi ihe Dionysius o magonahe gemu hesi ihe Damaris o ae gö gö öho jaburo mae uehorovareje.

18

Paul-hu Corinth amore va'oromo ë'ade jöhoje.

¹ Ëhi'amu gagorovo Paul-ro Athens amore jioromo va'adoho va'o Corinth amore höröjadeje. ² Corinth höröromo Jew rajo a ihe Aquila birohadeje. Aquila hu Pontus amore rahade ae jiadeje. Rahë'ëro ijönö va'o Italy sa'are hijadeje. Hiromo Rome a böröme Claudius-ro Jew rajo aribövihuo Rome jëvamu va'o barejöro uëvamu gagoro hu'o hesi vabore Priscilla'o Rome jioromo Corinth amore aviavejö'e rovareje. Corinth aviavejö'e rovamu Paul-ro jabumë gë'i va'adeje. ³ Va'oromo Paul o Aquila o Priscilla mue gemuoho vaeromo niögu javue vaejarüero jië'ëro Paul-ro jabu'o hiromo ë muoho gemu mae vaeromo ijo bajoho mana baenövareje. ⁴ Ëhi'oromo Jew rajo nuho majaho rue'ego Paul-ro Jew rajehu God rajahijarue osare va'oromo Jew rajohu'o Greece rajohu'o jabu'o jöe mevoromo jabesi dë vövöbajo'oho huotovëho'i ë'o ganövadeje jaburo aevoromo Iesuare örire jijihoröhego.

⁵ Ëhi'ojiwo Silas'o Timothy'o jaburo niö'iro Macedonia sa'are arijë'ëro Corinth amore rovareje. Corinth amore rovamu gagorovo Paul-ro mue gö gö vuonugo'i Iesuare jöhuremu ae majëhijadeje. Majëhiromo Jew rajohu uënövadeje: God-hu uavë'ëro böröme namiromo ajamuijaje aho iae Iesu höjo. ⁶ Ëhi majëhijamu hegrovoro rue Jew rajo aribövihuo jö aho'ahamiromo Paul-are jö sisëho atamu hegrovoro huro niögure

uono'uonoho jabisi nunire hijiovo röjëhijadeje jaburo garöhego hu jabisi muoho bijönimego. Röjëhiromo uëvadeje: Jemë i'u baejë'oho ého jemesi mue höjo. Bogo nasi muehu höjo. Ijoho naro Jew rajoho jemë vuonugëvo'i va'oromo sa'a ioro'ioro rajoho jöho majëhinövo'ejöjo. ⁷ Ëhi uënugoromo Jew rajehu God rajahijarue osaho vuonugo'i va'oromo ruëre osa göre Titius Justus-are osare va'o hijadeje. Titius Justus bogo Jew rajo aho jiadeje röhu Jew rajoho jabu'o God rajahijaje ae jiadeje. ⁸ Ëhi'amu gagorovo Crispus Jew rajehu God rajahijarue osa muebejaje aho Crispus'o hesi osare raromarue aribövioho aho'obëhe jabu'o aevoromo Bada mae uehorovareje. Mae uehorovamu Corinth amo raje ae aho'obëhe Iesuare jöho heromo mae uehorovoromo bapataeto vaeruomadeje.

⁹ Ëhi'amu vahiromamu gagorovo Paul-ro nia'ovo'iraeromo gavadeje Badaro rueromo uavamu: Nadi juhuonivo'i jöho jövonövonëjo. Bogave vuonugo'iranëjo. ¹⁰ Ëhesi bëhoho na ja'o hi juvaje höjo. Aho bogo anago'aruëjo ave amore nasi aribövioho börömo mae jië'ëro. ¹¹ Ëhi uavamu Paul-hu ë amore hiromo God-are öri röjëhibe va'adoho vadune gemu manaere 6 ëhi barëjadeje.

¹² Vadune gemu manaere 6 ëhi barëjämu Gallio-hu Greece sa'a Rome jabisi ihore muebejëvadevare evare Jew rajoho jaburo gagovoromo Paul guduamoromo court-ro bava'oruomadeje. ¹³ Paul court-ro bava'oromo ë a börömoho Gallio uavareje: No ave a barovare hesi bëhoho huro aribövi jabisi dë vövöbajo'oho huotovëho'i ë'ajëjo jaburo God sisë'i sisë'i rajahiröhego. God ëhi rajahijë'oho jögoroho ahoruomo'ajëjo.

¹⁴ Ahoruomo'ajëjämu Paul-ro hesi jöho majahi'ia'amu gavë'i Gallio-ro uëvadeje: Jew rajomë ave aho vajiohu'e anano'e muoho vae'ibejajo naehu ma-taemorovoromo jemesi jö hejë'oho iae mae jio'ibejajo. ¹⁵ Röhu bogo ëhi jië'e jöho barovarije höjo. A'i jemesi jö bëhi iho bëhi mu jögoru bëhi rabe rabe Jew rajo jemëhu atoromo berohemu beroharujoho ëhi jië'e jöhemu court-ro barovë'e jëvaje ëhuni jemëro jemesi gahëjo. Ëhi jië'e mu öri mevë'oho na bijönegajëjo. ¹⁶ Ëhi uënugoromo hesi aribövioho uëvamu sihö'øjëvareje. ¹⁷ Sihö'øjëvoromo ae aho'obëhe ril'örömo Jew rajehu God rajahijarue osa muebejaje a hesi iho Stosthenes guduamoromo court a masijo jabisi nunire baro anoromo köe bojamamu gëgorovo Gallio-ro ma-nunëremu gëvadeje.

Paul-hu Antioch amore vuonorö'ö va'ade jöhoje.

¹⁸ Ëhi'amu Paul-ro Corinth amore Christian aganohu'o gemu mae hijamu majae ëgobövie barëjadeje. Majae ëgobövie barëjämu huro aribövioho ë rémo'i Cenchreæ amore abuejadeje. Abueromo höröromo mue vaeröhëni God-are nunire mae uanugoromo aëro simano uoho tariojahojöro uavadeje hujeji muoho barëjego evare ijönö aëro röhu maho tariojahoröhego. Simanoho tariojahamu Paul-ro Priscilla'o Aquila'o gemu mae boat-re ajiomadeje Syria sa'are va'oröhëni. ¹⁹ Va'adoho va'o Ephesus amore hörjadeje Aquila'o Priscilla'o ë amore rémo va'ië'ëro. Höröromo huro Jew rajehu God rajahijarue osare va'oromo Iesuare jöho Jew rajohu'o mevadeje jabisi simanoho huotovëho'i. ²⁰ Mevamu hegörövo rue ariböviohuro uavareje: Avehuro majae ëgo'o hiromo u'emu va'onëjo. U'emu va'onëjamu bogo ejëhadeje. ²¹ Bogo ejëhoromo va'irögöro uëvadeje: God-hu nimë'ohuro na vuonorö'ö rueromo gë'ejöjo. Ëhi uënugoromo boat-re ajiomoromo Ephesus amoho vuonugo'i va'adeje. ²² Va'adoho Caesarea amore ravo'amoromo ajiomadoho aijo Jerusalem amore höröromo ekaresia aho magonahoho jejëminugoromo va'adoho va'o Antioch amore hörjadeje.

²³ Antioch majae ëgo'o hiromo va'adoho Galatia sa'a'o Phrygia sa'a'o birorohade ënire Keriso-are aribövioho aho'o jöe majëhiromo éhuro jabisi dë vövöbajo'oho biririvëhobe juvadeje.

Apollos-hu Ephesus amore ro hiromo va'oromo Corinth amore hiromo ë'ade jöhoje.

²⁴ Ëhi'amu iae Jew raje ae gemu hesi ihoho Apollos-ro Ephesus amore rovadeje. Hu Alexandria amore rahade ae jö'e sasohoromo jöe jövaje ae God-are surire jöho ga avohë'e ae jiadeje. ²⁵ Ae göëro Badare öroho Apollos röjahijamu hejë'ëro hesi dë vövöbajo'e aho'o ri'öromo Iesuare jöho majëhiromo ma-ahorirëro röjëhinövadeje. Ëhi jiadeje röhu Iesuare ihore bapataeto vaeröhe jöho bogo he'i John-hu bapataeto vaejëvade jöhemu hejë'ëro jöho jövonövadeje. ²⁶ Amo Apollos-ro Ephesus amore rueromo Jew rajehu God rajahijarue osare va'oromo aevoromo God-are jöho biririvoromo majëhijadeje. Majëhijamu Priscilla'o Aquila'o hejare Apollos-ro God-are jö vituoho he'i vituoho bogo ma hejë'ëro jöho majëhijamu hegurovo jabesi osare hu'irae bava'oromo avoho röjahiromo uavareje: God-are mu öroho ëhi höjo.

²⁷ Ëhi'amu Apollos-ro uvadeje: Na Greece sa'are va'ejöjo. Va'ejöjamu Ephesus amore Keriso-are aribövihuro hu ajamiromo suroho jajivoromo bojamijareje huro bava'ego Greece sa'are raromarue Keriso-are aribövihuro adahoromo hu rajahiromo baeruomoröhego. Suroho bojamamu baeromo va'o Greece sa'are höröjadeje. Höröromo jöho majëhadeje. Majëhiromo God-hu huë baejëvoromo jabesi simano huotovëhë'e Keriso mae uehorovarue aribövioho ë aribövioho Apollos-ro mabëhe ajëmijadeje. ²⁸ Ëhesi bëhoho huro biririvoromo Jew rajo jabesi jöho a nunire aho'ahëmiromo God-are surire jöho adahoromo avoho röjëhijadeje jaburo garomo uvoröhego: Iae mae-ëjo. God-hu uavë'ëro böröme namiromo ajamuijaje aho iae Iesu höjo.

19

Paul-hu Ephesus amore hiromo è'lade jöhoje.

¹ Apollos-ro Corinth amore hijamu evare majae gemuore Paul-ro sa'a ririre va'adoho va'o Ephesus amore höröromo ë hijadeje. Hiromo Keriso-are aribövi ioro'iorohu birohëvadeje. ² Birohëvoromo uëvadeje: Jemë Iesu mae uehorovarijevaroho na jemë God-are Aru'ahoho baejarije höjo o bogajo. O bogajamu uavareje: O-ajo. God-are Aru'aho hesi jöho no bogo hejë'e javuajëjo. ³ Bogo hejë'e javuajëjamu uëvadeje: God-are Aru'aho hesi jö bogo hejë'oho jemëhu bapataeto vaejarijoho bëhoho diehi jiade höjo. Uavareje: John-hu bapataeto hesi bëhi majëhinövadoho bëhe gemuoho jiade höjo. ⁴ Bëhe gemuoho jiade höjamu Paul-ro uëvadeje: Iae mae höjo röhu John-hu a bapataeto vaejëvade hesi bëhoho aëro uvoröhego: Ëaribövioho uehoro sisëho vuonugo'i uehoro i'e baejë'ëro ëhu'ëro ë'aruëjo. Röhu bapataeto vaejëvoromo uënövade höjo: Nasi ijore rueröhe aho rovego ë a hesi öroro mae uehorovorëjo. Ëhesi bëhoho Iesu mae uehorovo'iröhe jöho uëromo ë'lade höjo. ⁵ Ëhi uëvamu heguro ë Ephesus amo rajohuro Bada Iesuare ihoro bapataeto vaejareje. ⁶ Bapataeto vaejamu Paul-ro öve simane taemëhamu God-are Aru'ahohuro jabesi dë vövöbajo'ere ro abuejadeje. Aru'ahohuro abueromo jabesi simanore ajëmiromo huotovëhë'ego jöho bogo hejarue huë göëro göëro atonövo jöe God-aro baeromo huruoho majëhinövareje. ⁷ Ae aho'obëhe 12 rabu'e jaburo ëhi jië'e muoho vaejareje.

⁸ Ëhi'amu Paul-ro Jew rajehu God rajahijarue osare va'oromo biririvoromo ë ariböviohu'o jöe mevoromo jabesi uehoroho aho'o huotovëhö'i ë'o gavadeje jaburo uvoröhego: Iae mae-ëjo. God-ro böröme namiromo ëhi muebejavuaje höjo. Ëhi'obe va'ojivo manaere niö'i gemu barëjadeje. ⁹ Manaere niö'i gemu barëjamu a ioro'iorohuro biriri'övoromo jöho bogo ejahoromo Badare mu öri hesi jöho ae aho'o jabesi nunire sisë'i atareje. Jöho sisë'i atamugo Paul-ro ri'öromo ë Jew rajehu God rajahijarue osare aribövioho rémo'i Keriso-are aribövioho sö ujuohoromo va'ladeje. Va'oromo Tyrannus-hu jö majëhijaje osa börömore va'oromo majae ëhi Iesuare jöho

jövonövadeje. ¹⁰ Ëhi'obe va'ojuvo vadune niö'i barëjamu Asia sa'are raromarue ae aho'obëhe Jew rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o ého jaburo Badare jöho hejareje.

Sceva-are harihu ömo'ömehu sareri sareri ë'are jöhoje.

¹¹ Ëhi'ë'ego God-ro Paul ajami'ego bogo gavarue darugo'e mu masijoho vaenövadeje. ¹² Mu masijoho vae'ego Paul-are sinore rëho'amade niögoho aëro ujuohoromo guomo guomo baejë'e aribövi jabiesi örire va'ego jabiesi guomoho barënövo Satan-are a sisë dëre jië'oho suorovo va'onövareje.

¹³ Va'ego iae Jew rajo a ioro'iorero sisë aribövi dëre jioruomajoho suorovo va'ojöro uvobe jijihonövareje. Jijihoromo ma-sarerivoromo Bada Iesuare ihoho uvo ganövareje suorovoromo va'ojöro. Uvo garomo aru'aho sisëho uënövareje: Paul-hu majahuijego hejarue aho Iesu ë a hesi ihore uëvaruëjo: A dëre jiarujoho suorovoromo va'ohëjo.

¹⁴ Jew rajo priest böröme gemu Sceva-are harihe 7 ého jaburo éhi jië'e sareri'e muoho vaejareje. ¹⁵ Ëhi jië'e muoho vae'i ë ö ömo'ömo 7-ho jaburo aru'aho sisë hesi dëre abuejë'e ae gemu hesi osare va'areje. Va'oromo sarerivoromo Paul-are ihohu'o Iesuare ihohu'o éma jöho majahromo aru'aho sisëho sarerami'i ë'o gavareje. Sarerami'i ë'o garomo uavareje: Paul-hu majahuego hejarue aho Iesu ë a hesi ihore noro uavaruëjo: Ëa hesi dëre jianuoho höröromo va'ëjo. Höröromo va'ëjamu hejë'i rue aru'aho sisëhuro uëvadeje: Jemë Iesuare jöhu'o Paul-are jöhu'o majehijarujëjo. Iesu iae na gavaje höjo o Paul-are jöho iae na hejë'e jevajëjo. Röhu jemë rahumë jëvajëjo. ¹⁶ Rahumë jëvajëjamu hejë'i aru'aho sisë dëre jië'e ahuro ri'löromo ë ö ömo'öme 7-ho darugo'o muo'amoromo jabiesi darugoho ruahö'löjëhoromo jabiesi niögoho jaho'amoromo ruruhö'löjëhamu dë'ahobatëremu ma-köemu jië'e hesi osare jioromo huruomoromo va'areje.

¹⁷ Huruomoromo va'amu Jew rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o Ephesus raromaruhu ë jöho heruomadeje. Heromo ae aho'obëhe juhuonibijiohamu Bada Iesuare ihoho ma-döro jiadeje. ¹⁸ Ma-döro jiamu Iesu mae uehorovarue ae aho'obëhe mu sisë gö gö gurihiromo vaejaroho sama'e hruoho majëhijareje. ¹⁹ Majëhiromo röhu ae gö gö urimo iro oso'e mu vaenövarohuro uvoruomadeje: Nosi iro oso'e muoho sisë hö uvoromo jabiesi iro oso'e mu hesi surioho ujuoho rueromo gemuoro gagovoromo ae aho'o jabiesi nunire vëniro huareje. Vëniro huoromo suri suri hesi manaho adahoromo gavareje aijiv'e ijo baje 50,000 éhi vëniro ravë'e jiamu. ²⁰ Ëhu'ëro jië'ero ae aho'obëhe Badare jöho hebe mae uehorovobe va'areje.

Ephesus amo rajehu muorovo'irögoro vörö'iraeruomade jöhoje.

²¹ Ëhi'amu Paul-ro uehorovoromo uvadeje: Macedonia sa'are Greece sa'are juvo va'onugoromo evare ajiomoromo Jerusalem amore höröromo ë hi'ejëjo. Hiromo hujeji evare na Rome amoho va'o ga'ejëjo. ²² Ëhi uvonugoromo hu ajamijarue aho niö'i Timothy'o Erastus'o rëmö'löjëvamu Macedonia sa'are va'areje. Va'irögörövo huro Ephesus amore Asia sa'are éhi hijadeje.

²³ Hijamu evare aëro Badare öroho bijönimoromo iro muorovo'oho Ephesus amore vaejareje. ²⁴ Ëhesi bëhoho ae gemu Demetrius-ro Ephesus hijadeje. Hu silver-ehu inömo avoho'amaje ae jiadeje. Silver-ehu inömo avoho'amaje aëro jië'ero Artemis rajahijarue javu börömo hesi nu ano'o va'ëne inömo ininoho silver-ëro avohoromo imo'amonövadeje. Ëhesi bëhoho ë amo raje ae aho'obëhe sarerivoromo uvonövareje: Artemis aru'aho magonahe hörömo rajahi'irögörö huni javu böröme vaejahareje. Vaejë'ero ë javu hesi nu ano'o va'ënoho javu inino avohoromo imo'amarue muoho Demetrius-ro muebenövadeje. Muebe'ego hesi mu ajamarue aribövioho ijo baje böröme baenövareje.

²⁵ Ëhu'ëro jië'ëro Demetrius-ro hu ajamijarue aribövihu'o ëhi jië'e mu vaejarue aribövi ioro'iorohu'o ëho jabuni jöe nugö'öromo uëvadeje: Gagovorovego no jöe ato'irarëjo. Ëhi uëvamu gemuoro gagovareje. Gagovamu uëvadeje: Ae aho'obëhe nasi jöho hehëjo. Jemë'o uehorovarujëjo. Noehu Artemis-are javu va'ëne inino avohoromo imo'amaruohuro ëhuro no ijo bajo bövie baejarue höjo. ²⁶ Ijo bajo bövie baejarue höjo röhu ë a sisë Paul-hu diehi jië'e mu vaejajoho jemëro jemesi nunëro garomo jemesi hia'ëro hejaruje höjo. Huro uövuaje höjo: Aehu övehu avoho'amaje vörö'e inömoho ëho vörö rumo'e jio'amajëjo. Ëhi uöromo Ephesus amo rajohu'o Asia sa'a rajo ioro'iorohu'o jabisi simanoho huotovëhamu ae ma-vemino'e bogo e'i a'i ae aho'obëhe ëma sarerivoromo uvoruomë'e höjo: Paul jö mae jövajëjo. ²⁷ Ëhi uehorovoromo nani jaburo uvoruomo'ajëjo: Noehu Artemis-are javu inino avohoromo imo'amaruoho mu sisë vaejarue höjo. Röhu gö'o ae aho'o jaburo nani uvoruomo'ajëjo: Artemis nosi aru'aho magonaho börömo hu rajahijarue javu börömoho iho rumo'e höjo. Ëaru'aho magonahoho ae aho'obëhe Asia sa'are sa'ae dinö'e dinö'e raromarue aribövihuro hu gemu börömo bëhe rajahijarue höjo. Röhu jabumë Paul-are jö ejahë'ohuro ëhuro ijönöho ë magonahoho bogo börömoho uehorovo'iramu hesi ihoho bogojio'ajëjo.

²⁸ Demetrius-ro ëhi uëvamu hegorovo ae aho'obëhe dë vörö'iraeromo ma-darugo'o uvo'i arijareje: Ephesus nosi aru'aho magonahoho Artemis hu böröme höjo. ²⁹ Ëhi uvo'i arijamu hegorovo ë amoho muorovo'i vörö'iraebe va'oruomadeje. Vörö'iraebe va'oromo ae aho'obëhe jaburo Macedonia raje ae niö'i Paul'o gemu mae jireharuoho jabisi ihoho Gaius'o Aristarchus'o ë ae niö'ioho guduamëvoromo hu'iraejëvoromo tutubijohoromo jabuhu gagovarue öri ari'ere va'oromo gemuoro gagovorovareje. ³⁰ Gagovorovamu Paul-ro ë öri ari'ere va'oromo ae aho'obëhe jabisi nunire namiromo jöe jövö'i nimamu gagorovo Keriso-are aribövihuro ahoromo uavareje: Vuonugëjo. ³¹ Vuonugëjamu Asia sa'are a masijo ioro'iorohuro Paul mae uehorovë'ëro jöe nugö'öromo uavareje: Nadi ë öri ari'eroho va'ego ae aho'obëhe ja ga'irarëjo. ³² Ëhi'amu jö ataroho sisérëjamu gagovare hesi bëhoho ae ma-gemu gemu ga'i ae aho'o bogo gagoro ae göëro göëro jöe gö gö ëma ma-darugo'o uvoruomadeje. ³³ Uvorusoromo a ioro'iorohuro gavare Jew rajëro Alexander nuninö nugoruomamu gagorovo uvareje: Nani Alexander-are jöëni gagovare höjo. Gagovare höjamu Alexander-ro övëro tugohëvoromo hesi jöho hesi arijo'arije ajamirovoromo majëhi'i ë'o gavadeje. ³⁴ Majëhi'i ë'o gavamu rue aribövihuro ae aho'obëhe gavare Alexander Artemis bogo ma uehorovaje aehu jio'i Jew raje jiamu gagorovo gemu mae uvemu uvareje: Ephesus nosi aru'aho magonahoho Artemis hu böröme höjo. Ëhi gemu uvo'i arijuvo 2 hours barëjadeje. ³⁵ 2 hours barëjamu amo rajo a böröme gemuëro ahëvo gabe va'oromo gavade jörumorae barëjamu gagorovo uëvadeje: Ephesus rajomë jemëro nasi jöho hehëjo. Ae aho'obëhe iae gavarue höjo Ephesus rajoho no aru'aho magonaho böröme Artemis-are osa muebejarue aribövie javuego. O hesi vörö'e munë ö'idöre jioromo beruvebijadoho muebejarue aribövie javuego. ³⁶ Aho ë jöho bogo aho'a'aruëjo. Ëhi jië'e jiaje nadi uehoro rumo'e muoho vae'i ma-sanuovorëjo. ³⁷ Ave ae niö'i ma-baejëvo rovarijoho jabumë bogo nosi aru'aho jabisi javu masijoroho va'oromo vajiohoho ujuohare höjo. Nosi aru'aho magonaho hesi jöho bogo sisë'ioho atare höjo. ³⁸ Ëhu'ëro jië'ëro Demetrius-hu o hesi mu ajamijarue ariböviehu ae gö jabisi jö sisë huruoho majëhi'i nimë'oho court vaejarue majae iae jiajëjo. Court vaejarue aribövie iae jioruomajëjo. Ëhuni ë va'oruomoromo jö sisëho majahirovo'aruëjo. ³⁹ Röhu jemë jöe gö jëvë'oho amo rajo a masijehu gemuore gagovoromo atarue majaho rovego evaro jemesi jöho bu'özjego jaburo heromo avoho mevëho'irarëjo. ⁴⁰ Naehu ëhi uëvaje hesi bëhoho noehu jaruovo vaejarue mu hesi jö hejë'oho nani ave sa'are

a masijohuro no uö'a'aruëjo: Jemëro rabëni muorovo sisëho barovarije höjo. Ëhi uövuë'oho no rabu jöe mana majëhijöeni ma-hia'ëremu he'ejarëjo. ⁴¹ Ëhi uenugoromo uëvadeje: Iae barëjajëjo. Va'ohëjo.

20

Paul-hu Macedonia sa'are va'oromo jö majëhibe juvoromo Greece sa'are va'ade jöhoje.

¹ Iro muorovo'oho barëjamu gagorovo Paul-ro jöe nugö'øjadeje Keriso-are aribövihuro gagovorovoröhego. Gagovorovamu ajëmiromo jögoroho bojëmiromo jejëmiromo Macedonia sa'are va'adeje. ² Macedonia va'oromo Christian aribövihohi ajëmiromo jögore aho'o bojëmibe va'adeje. Va'onugoromo Greece sa'are rovadeje. ³ Greece sa'are ro hijadoho manaere 3 barëjadeje. Manaere 3 barëjamu gagorovo Syria sa'are jovo döro va'ië'iro evare hejade uvavamu: Jew rajo aribövihuro ja anago'i saginiëri jöe ataruë uvamu hegorovo uvadeje: Ëhi jië'oho na bogo jovo döroho va'i vuonorö'öromo Macedonia örëro va'ejöjo. ⁴ Ëhi uvamu Pyrrhus-are harihe Berea amo raje Sopater-ro Paul'o ë va'adeje. Röhu Thessalonica amo raje ae niö'i Aristarchus'o Secundus'o Derbe amo raje ae Gaius-ro Timothy-ro Asia sa'a raje ae niö'i Tychicus'o Trophimus'o ë aribövihohi jaburo Paul'o gemu mae va'areje. ⁵ Va'arohi jabumëro urimo Troas amore va'oromo raromoromo muebejavuareje no ijore va'oröhego. ⁶ Muebejavuamu noro Philippi amore ariromo Jew rajehu I Dë Huaje Oso Rumo'e I ijarue majaho barëjamu evare boat-ëro baejavuoromo va'adoho majae övo gö mine barëjamu Troas amore ravo'amoromo no muebejavuarue aribövihohi birohëvareje. Birohëvoromo ë raromaroho hurae gemu barëjadeje.

Paul-hu Troas amore hiromo ë'ade jöhoje.

⁷ Hurae gemu barëjamu hura bise'ore vahiomamu gagorovo no gagovorovareje ie gemuoro ue'aho'irovo. Gagovorovamu gagorovo Paul-ro ë amo rajo aribövihohi jöe majëhibe va'adoho vahi riri'e jiadeje sisonuvego va'oröhëro. ⁸ Röhu ë javu döre osare noehu gagovarire ire aho'obëhe bue'amë'e jiadeje. ⁹ Bue'amë'e jiamu iae a i'e gemu hesi ihe Eutychus-ro döre ahë'e ojo arëtore hijadeje. Hijamu Paul-ro jöho ma-jövemu jövobe va'amu gavë'i Eutychus nunëhimobe va'ojuvo nunëhimamu niavamu döre jioromo amonö beva'adeje. Osa uhure ririre döre ëhi jiobe ajiomë'e döre javu hesi osare jioromo amonö beva'adeje. Beva'amu ruhe döre aribövihuro abueromo banigojiomoromo gavareje mami'e guomë'e jiamu. ¹⁰ Guomë'e jiamugo Paul-ro abueromo Eutychus bu'ö taemoromo huohudëromo no uövuadeje: Nadi huë vavaenoho baehëjo. Hu bogo guomë'e iae hijajëjo. ¹¹ Ëhi uönugoromo ajiomoromo ie ato'atovoromo iromö ë aribövihohi jöe majëhibe va'ojuvo va'o sisonuvadeje. Sisonuvamu gagorovo va'adeje. ¹² Röhu a i'oho bogo guomë'e hijamu gagorovo Keriso-are aribövihuro hu bava'oromo huë mabëhe baejareje.

Paul-hu Troas jioromo Miletus amore va'ade jöhoje.

¹³ Ëhi'amu iae Paul-ro uövuadeje: Jemëro urimo boat baeromo Assos amoro va'ego na ijore sa'aëro ö'iröjo jemë'o na'o ë jioromo boat-re gemu mae va'oröhe. Ëhi uövuamugo boat-re va'areje. ¹⁴ Va'oromo Assos rueromo Paul hu'rae baeromo jovo döremu va'onövojuvo va'o Mitylene amore rovareje. ¹⁵ Mitylene rovë'ëro nérö jovo döremu va'ojuvo Chios sa'a bëhire rovë'ëro nérö va'arohi Samos sa'are rovë'ëro nérö va'arohi Ephesus amoho iosirami va'oromo hujeji Miletus amore ë ro suorovareje. ¹⁶ Ephesus amo iosiramijare hesi bëhoho Paul-ro ëhi iosirami'i nimadeje ëhuro bogo Asia sa'arohi ögoho hi'i ma-burëro evare Jerusalem va'oromo eni jië'oho Pentecost majaho rovego Jerusalem höröröhëni.

Paul-hu Ephesus ekaresia muebejëvarue a duvaho jabesi örire jögoru majëhijade jöhoje.

¹⁷ Miletus amore suorovoromo ë ravo'amoromo Paul-ro Ephesus amore jöe nugö'löjadeje ekaresia a duvahohuro ruvebiruomoröhego. ¹⁸ Ruvebiruomamu uëvadeje: Naehu urimo Asia sa'are rovodevare evare naehu diehi diehi mu vaebe rovodoho jemë iae uehorovarujëjo. ¹⁹ Jew rajéro ijumevo'i ato'i ari'ego na huë vavaene baeromo nivë'i bogo döroho bamorovo'i ma-taemo hiromo Badare muohuremu vaejahonövode höjo. ²⁰ Jemë ajëmi'irode jöho na bogo subivëhol'i ekaresiae ae aho'obëhe jemesi nunire ekaresiae ae gemu gemu jemesi osare osare jöho majëhi barëromo öroho röjëhi barënövode höjo. ²¹ Jew rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o jemesi örire darugo'o majëhiromo uënövode höjo: Jemëhu öri sisëre jijiharujojo vuonugo'i God-are öroro jijihoromo nosi Bada Iesu mae uehorovorëjo.

²² Röhu avehu'o hehëjo. Avevejö'oho God-are Aru'ahohuro ue'ego na Jerusalem va'ajëjo. Va'o höröjego diehi'evoruomoröhoho na bogo gavajëjo. ²³ Na aviëhi jië'e muohuremu gavajëjo. Ame göre göre hibe rue'ego God-are Aru'ahohuro uebe ruehijajo: Ja Jerusalem hörö'iramu savoji gagore ba'amavo'iramu huë vavaene gö gö bae'a'anuëjo. ²⁴ Ëhi uevade höjo röhu na nasi sinohunioho bogo uehorovaje höjo ëhuro Bada Iesuhu bojemade muoho aho'o vae barë'irodëni. Ëmu hesi bëhoho God-hu no huë baejavuoromo ajamuijaje jöho a majëhibe juvo'irodoho höjo.

²⁵ God-hu böröme namiromo muebejavuaje jöho ae aho'o jemesirire jövobe juvë'e jevajëjo. Röhu iae na gavajëjo. Ijonöho ae gemu vadu'oho na bogo ge'a'arujëjo.

²⁶ Ëhuni avevejö'oho naro darugo'o majëhiromo uëvajëjo: Jemë ae gö gö sisëre val'ë'oho ëho bogo nasi sisëhu höjo. ²⁷ Ëhesi bëhoho rabëni God-hu uvaje jöho na bogo subivëhol'i na majëhi barëjë'e jevajëjo. ²⁸ Jemesi dë vövöbajo'oho mueberovorëjo. O God-are Aru'ahehu jemë bojëmijade aribövioho aho'o muebejëvorëjo. Ëaribövioho God-are sheep-nö'e jio'amajëjo. Hu hesi Harihu mae nugö'löjamu guomadohuro ëhuro jabumë hesi baejëvade höjo. Ëhuni hesi ekaresiaho sheep-nö'e mio'amoromo muebejëvorëjo. ²⁹ Ëhesi bëhoho na gavajoho na val'iramu vörö'e miehu rueromo sheep ijumo'amaruëhi a sisë göëro göëro jemesirire rueromo sareri sareri'e jöho majëhiromo ekaresia jemesi uehoroho ijumëho'aruëjo. ³⁰ Röhu gö'o jemesi a ioro'iorohuro ri'öromo sareri sareri'e jöho ato'a'aruëjo Keriso-are aribövioho jemëro jabeninö va'irarijego. ³¹ Ëhuni gavë'i raromorëjo. Uvorëjo: Nöröro muoho bogo vuonugo'i majae jene vahie vö'oe sisone huë vavaene baeromo nivë'i no ae gemu gemu röjahuibe ruejuvo vadune aho'obëhe 3 barëjade höjo.

³² Röhu jaruwoho na negajëjo God-ro jemë muebejëvego huhu no huë baejavuoromo ajamuaje jöho jemëro uehorovego ma-mae jëvoröhego. Jemëhu hesi jö uehorovë'oho ëhuro jemëro biririvobe val'oromo God mae uehorovo'iramu God-hu hesi aribövie aho'o mae avohavuajëhi jemë'o ëhi avohëvo'ajëjo. ³³ Röhu jemesi ijo bajënioho niögënioho na bogo ganiganiegade höjo. ³⁴ A'i jemë'o iae gavarujëjo na'o nasi ariböviohu'o no huë vavaene javuadoho ave nasi övohuro muoho vaeromo hesi manaho baeromo ëhuro bövioho bise'oho ujuohonövode höjo. ³⁵ Muoho ëhi vaeromo ëhuro naro jemë röjëhijode höjo jemëro garomo uvo'irarijego: Mu rabe rabe rovë'oho Paul-hu ë'adëhi no'o ëhi biririvoromo muoho vaeromo ëhuro darugo u'uhë'e aribövioho ajëminövo'ejarëjo. Uehorovoromo uvorëjo: Bada Iesuro huro hesi uövuade höjo: Suvuoro ma-baejë'oho ja ma-bisemu vuëvavo'ajëjo. A'i suvuorëmijë'ohuro ëhuro vuëvavo avoho'ajëjo.

³⁶ Paul-ro ëhi uënugoromo a duvahohu aho'o jabu'o gemu mae ague aho hiromo God-are örire jöe jövadeje. ³⁷ Jöe jövamu jabumë aho'obëhe nierusuburu'e bamë'i Paul guduamoromo dudöhoromo jejamareje. ³⁸ Uvareje: Huë vavaeni jö gö hejaroho

ma-jianovo'i a'i noehu ijonö hu bogo ga'iröhe jöho ého börömoho höromo sisë maro vavaenimareje. Ëhi'oromo Paul boat-re hu'irae bava'areje.

21

Paul-hu Jerusalem va'ade jöhoje.

¹ Hu'irae bava'amu Paul'o no'o boat-re iojiomoromo Ephesus aribövioho ë rëmo'i va'areje. Jovo döremu va'onövojuvo ahorirëro va'arohu va'o Cos sa'are rovareje. Rovë'ëro nérö va'arohu Rhodes sa'are rova'arohu va'o Patara amore ë suorovareje.

² Patara amore suorovanugoromo gavare boat göho Phoenicia sa'are va'i ë namijamu gagorovo noehu rovare boat-oho vuonugo'i ë boat gagore iojiomoromo va'areje.

³ Va'arohu gavare Cyprus sa'aho arue nosi övo adonö jiamu iosiramiromo viëhi rova'arohu Syria sa'are rueromo Tyre amore ravo'amareje jabumëro inömo inöme suovo bahi'iro. ⁴ Ravo'amoromo noro Keriso-are aribövioho nahëvojuvo birohëvoromo jabu'o raromamu hurae gemu barëjadeje. Jabu'o raromamu God-are Aru'ahohuro ë Keriso-are a jabesi örire uehore bojëmi'ego Paul uanövareje: Jerusalem bogave va'iranëjo. ⁵ Ëhi uavamu noro jabu'o raromoromo nosi majaho barëjamu ri'örümo va'areje. Va'ia'amugo rue Keriso-are aribövioho ae aho'obëhe jabesi vaborohu'o aboji harihu'ohu'o no sö ujuohauromu amore jioromo va'areje. Va'oromo sö jovo riröre jabu'o no'o ague aho raromoromo God-are örire jöe atareje. ⁶ Atonugoromo göero göho jejamirovonugoromo noro boat gagore iojiomo'i jaburo vuonorö'ö amëro va'areje.

⁷ Va'iro noro Tyre amoho vuonugo'i boat-re va'arohu va'o Ptolemais amore ro ravo'amareje. Ravo'amoromo Christian aganoho jejëmiromo jabu'o majae gemu raromareje. ⁸ Majae gemu raromë'ëro nérö noro ri'örümo va'arohu va'o Caesarea amore suorovareje. Suorovanugoromo Iesuare jö ma majëhijaje ae Philip-are osare va'oromo ë raromareje. Ëaho Philip urimë'i Jerusalem ekaresiahuro hu'o a ioro'iorohu'o ⁶ ëhi baejëvareje ijo bajo a suvuorëmi'iröhe muoho muebenövo'iröhego. ⁹ Röhu Philip-are abojoho aho'o ⁴ jaburo bogo masuvë'ëro jöho God-aro baeromo ae huruoho majëhinövareje.

¹⁰ No majae gemu niö'i Philip'o gemu mae raromamu ae gemüero Judea sa'are jioromo ruvebijadeje. Hesi ihoho Agabus jiadeje. Hu jö God-aro baeromo ae huruoho majëhijaje aëro jië'ëro ¹¹ ri'örümo Paul-are götaho jijövahonugoromo baeromo hesi övo höru'oho tövorovo'amadeje. Tövorovoromo Paul uavadeje: God-are Aru'ahohuro uvavohijajo: Ave göta arijo'ohuro Jerusalem ajiomo'iramu gagorovo Jew rajohuro ë aho ëhi tövonugoromo sa'a ioro'ioro rajo jabesi övore bojëmi'aruëjo.

¹² Agabus-ro jöho ëhi majahijamu hegorovo ë amore Christian ariböviohu'o no'o Paul dinamiromo ua'i arijareje: Ëhi jië'oho bogave Jerusalem ajiomo'iranëjo. ¹³ Bogave ajiomo'iranëjamu Paul-ro uövuadeje: Jemë rabëni nierusuburu'e bamoromo nasi uehoroho aheho'ego na huë vavaenoho baejajëjo. Ëhi jië'oho vuonugohëjo. Naehu Jerusalem ajiomo'iramu Bada Iesuare jöhuni tövavo'aruë uevarujoho iae eni jiajëjo. O anegamu guomevë'oho ëhu'o iae eni jiajëjo. ¹⁴ Ëhi uövuamu noro gavare bogo ejahuamu gagorovo dinamijaroho vuonugo'i uavareje: Ëhi jië'oho no naguajëjo Badahu nimaje muoho jioröhego.

¹⁵ Ëhi'amu gagorovo inömo inömoho avohoromo Jerusalem amore iojiomo'iro ë'areje. ¹⁶ Iojiomo'irögoro Caesarea amo rajo Keriso-are a ioro'iorohuro söjavuo va'oromo a ihe Mnason-are osare rovareje noro hu'o raromo'iröhego. Röhu Mnason hu Cyprus sa'a raje jiadeje. Hu mami gö'e aevoromo Keriso mae uehorovadeje.

Paul-hu Jerusalem ajiomoromo ekaresia muebejëvaje ae James ga'i va'ade jöhoje.

¹⁷ Iojiomoromo Jerusalem suorovamu nosi Christian ö mueno'ohuro jabesi dë vövöbajo'e aho'o jejamuijareje. ¹⁸ Jejamuijë'ero nérö Paul-ro no'o gemu mae James ga'i va'adeje. Va'oromo gavadeje ekaresia a duvahoho aho'obëhe jaburo James'o gemuore raromoruomamu. ¹⁹ Raromamu gëgorovo Paul-ro jejëmijadeje. Jejëmiromo uëvadeje: Naehu Keriso-are jö majëhibe juvodohuro ëhuro God-ro sa'a ioro'ioro rajoho ëhi ëhi ajëmijade höjo. Ëhi jië'e jöho Paul-ro majëhi barëjadeje.

²⁰ Majëhijamu hegorovo rueho jaburo God rajahijareje. Rajahiromo Paul uavareje: Öho röhu Jerusalem amoroho diehi jiego ja gavanue höjo. Ëhesi bëhoho Jew raje ae aho'obëhe Iesu mae uehorovarue höjo. Mae uehorovromo röhu jabumë ae aho'o Moses-are jögoroho nimo avoharue höjo. ²¹ Moses-are jögoru nimaruoho hejare höjo sareri'e jöho uvavamu: Paul jero sa'a göre göre va'oromo Jew rajoho aho'obëhe jöe bojëmibe juvoromo uëvavue höjo: Moses-are jögoroho vuonugohëjo. Moses-are jöho vuonugoromo jemesi harihu jabesi sino tarivëharujoho vuonugoromo Jew rajo nosi mu ioro'iorohu'o vuonugohëjo. ²² Jaehu ëhi majëhijane sareri jö ave raromarue aribövioho hejaroho he'a'aruëjo uvavo'iramu: Jero Jerusalem rovane höjo. Ëhuni ja diehi'oromo Jew rajoho röjëhi'iramu garomo uvoruomo'ajëjo: No sareri jöe hejare höjo. Moses-are jögoroho ja bogo vuonugë'e javajëjo. ²³ Jaehu diehi ë'irane jöho no ua'ië'aruëjo. Ae aho'o 4 jabu no'o raromaruëjo. Iae urimo è ariböviohuro Jew rajo nosi muoho aevoromo vaeromo God uavare höjo: God jasi nunëro jero gö'ego no muoho ëhi ëhi vae'ejarëjo. ²⁴ Jabumë ëhi jië'e Jew rajo muoho vaejë'e jioruomaje ëhuni jero jabumë söjëvo va'oromo ajëmiromo jabu'o gemu mae bimuvoromo sisë barëjëho'iröhe muoho vaeromo eni jiego è ae 4 jabesi jöeni monie bojëmego mie imoromo God-ni suvuore bahijahego ëhuro jabesi simano uoho tariojëho'irarëjo. Jaehu ëhi Jew rajo mu ajëmiromo vaejë'oho ëhuro Jew raje Christian ae aho'obëhe ja garomo uehorovromo uvoruomo'ajëjo: Paul jaehu Moses-are jögoru vuonugane jö hejaroho ëho ma-sareri'e jöe höjo. A'i Moses-hu uövuade jöho iae ja ejahë'e hijanue höjo. Jabumëro ëhi uvoruomo'ajëjo. ²⁵ Iae Jew raje noro Moses-are jöho ëhi ma'eno'ejarëjo. Röhu sa'a ioro'ioro raje Iesu mae uehorovarue ariböviohuni urimë'i noro jöe gö uehorovromo jajivoromo nugö'öromo uëvare höjo: Aehu sareri'e god göëni göëni bahijë'e mioho nadi ue'ahorëjo. Mi hesi köho nadi ue'ahorëjo. Huë ahahë'e mioho kö'e jiaje nadi ue'ahorëjo. Nadi öönö'oho jijihorëjo.

²⁶ Ëhi uavamu hegorovo Paul-ro ejëhë'ero nérö è Jew raje ae 4-ho söjëvo va'oromo ajëmiromo jabu'o gemu mae Jew rajo muoho vaejadeje jabesi sisëho barë'iröhego. Ëhi'onugoromo Paul-ro God-are osa börömore va'oromo priest aribövioho uëvadeje: Majae ëmino'e barë'iramu evare è ae 4 jabesi o nasi sisëho barë'ajëjo. Barë'iramu evare ae gemu nosi jöhuni God-ni mi suvuore bahi'ejarëjo.

Paul-hu God-are osa börömore hijamu Jew rajehu guduamo bava'oruomade jöhoje.

²⁷ Paul-ro ëhi majëhijamu va'o huhu uëvade majae 7 barë'ië'adeje. Barë'ia'amu evare Asia sa'are jioromo rovare Jew rajo a ioro'iorohuro gavareje Paul God-are osa börömore jiamu. Paul osa börömore jiamu gagorovo ri'öromo iro muorovo'e vae'iro jöe darugo'o atamu ae aho'obëhe heromo uehoro sisë baeruomadeje. Uehoro sisë baeruomamu Asia jioromo rovare ariböviohuro Paul guduamareje. ²⁸ Guduamoromo ma-darugo'o uvareje: Israel rajoho jemëro ro ajamuihëjo. A sisëho aviae höjo. Huro Jew rajo nosi ihoho Moses-are jögoroho ave God-are amo börömoho è hesi jöho ijumo'amoromo ae aho'o jabesi örire sisë'i röjëhibe sa'ae dinö'e dinö'e juvaje höjo. Jaruvoho huro sa'a gö rajo aho sörommo ave God-are osare rovamu ëhuro osa maho ijumë'e höjo. Ëmu sisëhu'o è'ë'e höjo. ²⁹ Ëhi uvare hesi bëhoho urimo jaburo gavare Ephesus amo rajo ae Trophimus Paul'o gemu mae Jerusalem jiamu gavë'ëro uvareje:

Nani Paul-ro God-are osare hu barovë'e höromo ëhuni darugo'o uvareje: Paul-ro sa'a gö rajo ae aviae barovë'e höjo.

³⁰ Ëhi uvamu hegorovo Jerusalem amo raje ae aho'obëhe ri'öromo vörö'iraeromo tutubijiohoromo gemuoro gagovoromo Paul God-are osare jiamu guduamo bava'areje. Bava'amu gavë'i God-are javuoho ojoho tugoho'amareje. ³¹ Tugoho'amamu ae aho'obëhe jaburo Paul guomojöro ano'ia'amu gavë'i aëro jöe bava'oromo Rome muorovo a börömoho uavareje: Jerusalem muorovo'irögöro ë'oruomajëjo. ³² Muorovo'irögöro ë'aruëjamu hejë'i rue muorovo a börömhuro hesi bëhire muorovo simano vaejarue aribövihu'o muorovo a iorohu'o söjëvoromo ma-burëro tutuvo ruvebijadeje muorovo'i ë'aruoho ahëvo'i. Ruvebijamu ae aho'obëhe gavare muorovo a börömhuhu'o muorovo a iorohu'o rovamu gëgoro Paul anaroho vuonugareje. ³³ Vuonugamu muorovo a börömhuro rueromo Paul guduamoromo ae uvëvadeje: Ö'e niö'i barueromo tövhë uëvamu tövareje. Tövamu gagorovo muorovo a börömhuro uëvadeje: Ave aho rahuo höjo. Rabe ë'ego ëhuni anarujëjo. ³⁴ Anarujëjamu ae aho'obëhe ri'öromo jöe gö gö mana ma-darugo'o uvoruomadeje. Amo ëhu'ëro jöjöje böröme jiamu a börömhuhu'o Paul-are jöho bogo avoho hejadeje. Bogo avoho hejë'ëro hesi aribövihu'o uëvadeje: Ave aho hu'iraeromo aruhe muorovo a nosi osaro iojiomohëjo. ³⁵⁻³⁶ Iojiomohëjamu hu'rae bava'oromo vuahure iojiomo'irögöro gavare ae aho'obëhe vörö'iraeromo gemuoro tatjiomobe Paul anojöro uvobe ijore jijihuomamu gëgorovo Paul döro nigemo baeromo iojiomareje.

Paul-hu ae aho'obëhe jabesi nunire namiromo hesi arijo'arije ajamirovoromo jö majëhijade jöhoje.

³⁷ Iojiomoromo muorovo osare bava'ia'amu gagorovo Paul-ro a börömhuhu'o uavadeje: Naehu jasi örire jö majahijë'oho na mae höjo. Na mae höjämu rue a börömhuro uavadeje: O-ajo. Ja Greece a jabesi jöero jövanüëjo. ³⁸ Naro uvode höjo: Ja Egypt sa'a rajo ae javajëjo. Na uehorovoromo uvode höjo: Jero urimë'i muorovo jöho barueromo vörö'aribövihu'o 4,000 gagovoromo a rumo'e sa'are sö va'ane höjo Rome a masijohu'o muorovo'iro. Ja ë aho javajë uvode höjo röhu nani ja ae gö javajëjo. ³⁹ Javajëjamu Paul-ro uavadeje: Io'ajo. Na Jew raje jevajëjo. Cilicia sa'are Tarsus amore rahevade höjo. Nasi amo hesi ihoho böröme höjo. Röhu na negajëjo jero uevego na ae aho'obëhe jabesi örire jö harihe majëhi'iro. ⁴⁰ Ëhi uavamu rue a börömhuro Paul uavadeje: Iae mae höjo. Jöho jövëjo. Jövëjamu hegorovo Paul-ro vuahure namiromo ae aho'obëhe övëro tugohëvadeje. Tugohëvoromo jörumoraejamu jabesi Hebrew jöero majëhijadeje.

22

¹ Majëhiromo uëvadeje: Nasi a duvahohu'o ö mueno'o iorohu'o nasi jö harihu majëhi'ie'ajoho hehéjo. Na mu sisë rabe rabe bogo ömë'ëro i'uoho bogo bae'irodëro ë hesi jöho majëhi'ie'ajëjo. ² Majëhi'ie'ajëjamu ae aho'obëhe urimo jö vuonugaroho hejare Paul-ro jabesi Hebrew jöero majëhijavamu hegorovo jörumorae barëjareje. Jörumorae barëjamu Paul-ro uëvadeje: ³ Na Jew rajo ae jevajëjo. Cilicia sa'are Tarsus amore rahevë'ëro Jerusalem rovode höjo. Rovamu Gamaliel-ro röjehijamu Jew rajo muoho hebe rovode höjo. Nosi hijo miono'ehu röjahuibe rovare jögorohuremu he avohoromo jemëhu God-are muemu uehorovarujëhi na'o ëhi gemuoho uehorovonövode höjo. ⁴ Ëhi gemuoho uehorovoromo ganövode aëro Iesuare örire jijiholego gëgorovo huë sisë bojëminövode höjo. O aëro jabu muo'amego vuovëvojöro uënövode höjo. Aho magonahoho guduamo'amoromo savoji gagore io'amonövode höjo. ⁵ Priest börömhuhu'o Jew rajo a masijo iorohu aho'o nasi muoho gavë'ëro jemë uë'a'aruëjo: Nöröro mae uëvajëjo. Ëhesi bëhoho urimë'i ë a masijohu jaburo Christian a guduamo'amo'irode jö'e suri surioho i'imemijare höjo

naro Damascus amore ujuoho va'oromo Jew rajo nosi ö ömo'ömoho i'imëmi'irodego. I'imemamu naro ujuohoromo ë va'ode höjo Christian aribövioho guduamoromo tövo ujuohoromo Jerusalem vuonorö'ö rovego i'ue baeruomoröhego.

Paul-hu aevoromo Keriso mae uehorovade jö majëhijade jöhoje.

⁶ Örire va'ojovo maja ririre jiamu Damascus amore hörö'i gavodeje aji börömoho ma-majioho ö'idöre jioromo ruvebiromo ajivevamu. ⁷ Ajivevamu gavë'i sa'are behumorovoromo hejodeje uevavamu: Asë'e Saul ja rabëni na sisë vaejevanue höjo. ⁸ Sisë vaejevanue höjamu uavode höjo: Bada ja rahuo javajëjo. Rahuo javajëjamu uevade höjo: Na Nazareth rajoho Iesu jaehu sisë vaejevanue aho jevajëjo. ⁹ Ëhi uevamu na'o jijihare aribövihuro ajohemu ga'i huëho bogo hejare höjo. A'i naremüremu huëho hejode höjo. ¹⁰ Heromo uavode höjo: Bada na diehi ë'ejöjo. Diehi ë'ejöjamu uevade höjo: Ri'öromo va'oromo rue Damascus amoro hinëjo. Hiromo jaehu vae'liranemu God-hu uvadaho aho'o he'a'anuëjo. ¹¹ Ëhi uevamu aji börömoho gavë'ëro nasi nunoho sue'iraejehade höjo. Nunoho sue'iraejehamu nasi aribövihuro övore ma'eno baejevo va'oromo Damascus amore suorovare höjo. ¹² Röhu ë amore ae gemu hesi ihe Ananias hijë'e jiade höjo. Hu Jew rajo nosi jögoroho avoho eromo God rajahijaje aëro jië'ëro Jew raje Damascus raromarue aho aho'obëhe jaburo hesi jöho mae uehorovare höjo. ¹³ Ëaho Ananias-ro rueromo bëhire namiromo uevade höjo: Öho Saul nunoho dadovahego röhu maho avoho uherihëjo. Uherihëjamu gavë'i nunoho ma-burëro dadovehamu hu gavode höjo. ¹⁴ Gavamu uevade höjo: God nosi hijo miono'e muebejëvobe rovade ahuro ja baejavade höjo jero huhu nimaje muoho baeromo hesi A Maho nunëro garomo A Ma hesi huëho he'iranego. ¹⁵ Ëhesi bëhoho hesi jö majëhijanue ae javo'ajëjo jaehu garomo hejane jöho ma-maemu majëhijego ae aho'obëhe heruomo'iröhego. ¹⁶ Röhu rabëni gö'oho muebenëjo. Ri'öromo bapataeto vaeromo Badare ihoho uvego jasi sisëho u'ovaho'irajo.

God-hu Paul uavamu Jew rajo jabesi sa'are bogo a'i sa'a ioro'ioro rajo jabesi sa'are va'oromo ajëmade jö Paul-hu majëhijadohoje.

¹⁷ Ëhi'amu naro vuonorö'öromo Jerusalem rovode höjo. Rueromo God-are osa böromore va'oromo hesi örire jöe jövoromo nia'ovonö'e gavode höjo ¹⁸ Bada Iesuro ro uevamu: Ma-burëro Jerusalem amoho vuonugo'i va'ëjo. Ëhesi bëhoho jaehu nasi jö majëhijë'oho ave amo rajoho bijönëgo'ajëjo. ¹⁹ Bijönëgo'ajëjamu uavode höjo: Iae mae höjo röhu naehu diehi jië'e mu vaenövodoho ave aribövihuro iae mae gavarue höjo. Naro Jew rajehu God rajahijarue osare osare va'oromo ja mae uehorovavarue aribövihuro guduamo ujuoho va'oromo savoji gagore io'amonoövo hisuebijëvonövode höjo. ²⁰ O aëro jasi jö majëhijaje ae Stephen anamu gagorovo na ë jevë'ëro uvode höjo: Jabuhu Stephen anaruoho iae mae ë'aruëromo jabesi niögu jövo bahijaroho muebejëhode höjo. Ëjöho ave aribövihuro iae mae gavarue höjo. ²¹ Mae gavarue höjamu Badaro uevade höjo: O va'ëjo. Naro öre ëgoböviro ramö'ö'ejöjo jero sa'a ioro'ioro rajoho nasi jöho majëhi'iranego. ²² Paul-ro ëhi majëhijamu ae aho'obëhe hebe rueruomë'ëro hejare uevavamu: Sa'a ioro'ioro rajoho majëhi'iranego ramö'ö'ejö uëvamu hegorovo hejaroho vuonugo'i vörö'iraeromo ma-darugo'o uvo'i arijareje: Ëaho anohëjo. Huhu ave sa'are hijajoho sisë höjo. ²³ Ëhi ma-darugo'o uvoruomë'i niögoho jövoromo hijiohijiovë'i tohotohoho döro ruruhö'ö'i arijareje. ²⁴ Ruruhö'ö'i arijamu gagorovo rue muorovo a börömohuro hesi aribövihuro uevadeje: Jemëro ave iaho nosi osahuro hu'irae bava'oromo hesi dëho bijioho ga'i hisuebiromo uarëjo: Rabëni anagojöro uvaruëjo. ²⁵ Uvaruëjamu Paul osare bava'oromo hisuebi'irögorovo tövamu Paul-ro gavade a börömo ajamiro mu simane vaejaje ae gemu aruëre namijamu gagorovo uavadeje: Na Rome raje jevajëjo. Röhu bogo court vaejevë'e

ëma hisuebijev'o iro ë'arujëjo. Rome rajo nosi jögoroho bogo ëhioho höjo. Ëhi jië'oho jemë rabëni ëma hisuebijev'o ië'arujëjo. ²⁶ Ëhi uavamu hejë'i rue simano vaejaje ahuro va'oromo muorovo a börömoho uavadeje: Ja rabë'i ë'anuëjo. Ëaho Rome raje höjo. ²⁷ Ëhi uavamu hegorovo rue a börömohuro rueromo Paul uavadeje: Uevego na hejëjo. Na ja Rome raje javajëjo. Javajëjamu Paul-ro uavadeje: Io'ajo. ²⁸ Io'ajamu a börömohuro uavadeje: Naro moni böröme bu'öjë'éro ëhu'éro na Rome raje jevajëjo. Jevajëjamu Paul-ro uavadeje: Röhu na monioho bogo bojëmi'i a'i nasi vëmu vavu'ohuro baejevamu evare na Rome raje jevade höjo. ²⁹ Ëhi uavamu hejë'i evare Paul hisuebijë'i ua ga'ië'are aribövihuro huruomo va'o rori'o riravareje. Rori'o riravamu rue a börömohuro uehorovoromo uvadeje: Rome raje tövë'e jevajëromo juhuonivadeje.

Paul Jew rajo a masijo jabesi nunire namijade jöhoje.

³⁰ Muorovo a börömohuro juhuonivë'éro nérö uvadeje: Nume Jew rajo aribövihuro Paul-are jöho rabu jö sisë majahui'ië'aruëromo ae gö uëvadeje: Paul tövare ö'oho jiovahohë'i ae gö uëvadeje: Abueromo uëvego Jew rajo priest masijohu'o Jew rajo masijo ioro'iorohu'o gagovorego na jabesi jöho he'iröjo. Ëhi ë'ë'éro Paul hu'rae ba'obueromo Jew rajo a masijo jabesi nunire nugadeje.

23

¹ Jew rajo a masijo jabesi nunire nugamu Paul-ro gë avohoromo uëvadeje: Aganomë God-are nunire na sa'are hiromo rabe rabe ë'obe rovodoho na nasi herovajoho na ma-mae jevajëjo. ² Ma-mae jevajëjamu hegorovo priest böröme Ananias-ro Paul-are bëhire riravare aribövihuro uëvadeje: Paul jö'oro anohëjo. ³ Anohëjamu hegorovo Paul-ro ri'öromo priest börömoho uavadeje: God-ro ja'o anago'ajëjo döhemu ajivavë'e aego. Ja aviae hijanuëjo mevoromo ga'iranëro na nosi jögoroho mae ejë'e jevego o bogo ejë'e jevego. Röhu jero ë jögoroho ahoromo uëvanuëjo: Paul anohëjo. ⁴ Paul anohëjamu Paul-are bëhire riravare aribövihuro Paul uavareje: Asë'e jero God-are priest börömoho aganuëjo. ⁵ Aganuëjamu Paul-ro uëvadeje: Aganomë naro uvode höjo: Ëaho bogo priest börömehu höromo jövode höjo. Na uehorovo'ibejöjo na bogo ëhioho jövo'ibejöjo. Ëhesi bëhoho God-are surire jöho jajivoromo ëhi uövuë'e höjo: Jasi aribövi muebejëvaje aho nadi agonëjo.

⁶ Ëhi uënugoromo Paul-ro gavade ë a masijo ioro'iorohu Sadducee aribövie jioruomo'i a ioro'iorohu Pharisee aribövie jioruomamu gëgorovo ë a masijo jabesi nunire madarugo'o uëvadeje: Aganomë na Pharisee ae jevajëjo. Nasi vëmu vavu'oho Pharisee aribövie jëvade höjo. Na court-re namijaje hesi bëhoho Pharisee aribövi noeuh uehorovaruëhi naro ëhi uehorovoromo uvaje höjo: Vuovë'e aribövihuro i'ovoromo röhu maho ri'örüomo'ajëjo.

⁷ Ëhi uëvamu hejë'i Pharisee aribövihu'o Sadducee aribövihu'o irovoromo uehore gö gö baeruomadeje. ⁸ Uehore gö gö baeruomade hesi bëhoho Sadducee aribövihuro uvoruomajeje: Vuovë'e aribövihuo bogo i'ovo'aruëjo. O anerahu'o aru'aho ioro'iorohu'o bogohöjo. A'i Pharisee aribövihuro uvoruomajeje: Vuovë'e aribövihuo iae i'ovo'aruëjo. Anerahu'o aru'aho ioro'iorohu'o iae jioruomajëjo. Iae ëhuni Sadducee aribövihu'o Pharisee aribövihu'o Paul-are jöho heromo irovareje. ⁹ Irovoromo darugo'o uvobe rueromo Jew rajo jabesi jögoru öri röjëhijarue ahuro Pharisee aëro jëvë'éro ri'öromo ma-darugo'o uëvareje: No gavaruoho ave aho sisë rumo'e ae höjo. Nani mae-ëjo. Nani aneraëro o aru'aho göëro hesi örire jöe majahijë'éro jövajëjo. ¹⁰ Ëhi uënugoromo irovoromo börömo bëhe vörö'iraeruomamu gëgorovo rue muorovo a börömohuro juhuonivadeje Jew rajohuro Paul-are övore duruajore ruhamirovego tariorovojoëni. Juhuonivoromo va'o hesi muorovo aribövihuo

uëvadeje: Abo nume ae aho'obëhe jiaruoro ëhuro Paul baeniëhiromo hu'lrae ba'ojiomoromo muorovo a nosi osaro nugorëjo.

¹¹ Ëhi'amu vahiromamu gagorovo Badaro rueromo Paul-are bëhire namiromo uavadeje: Nadi juhuonivo'i ma-biririvoromo hinëjo. Ja nasi jö Jerusalem ma-mae majëhijanëhi Rome amoho ëhu'o va'oromo nasi jöho ëhi ma-maemu majëhi'anuëjo.

Jew rajo ae göehu göehu Paul ano'i uvoruomade jöhoje.

¹² Ëhi uavë'ëro sisonuvamu gagorovo Jew rajo aribövihuro gagovorovoromo jöe atoromo uarovareje: God-ro gö'ego no ioho jovoho bogo i'ejarëjo hujeji Paul anogoro evare iröhëro. ¹³ Ëhi uarovare aribövihoo ae aho'obëhe 40 iosirëmiromo ruëhi jiadeje.

¹⁴ Ëhi uarovoromo va'oromo priest masijohu'o a duvaho ioro'iorohu'o uëvareje: Noro darugo'e jöe atoromo uarovare höjo: God-ro gö'ego no ioho jovoho bogo i'ejarëjo hujeji Paul anogoro evare iröhëro. ¹⁵ Ëhuni ave muoho vaenëjo. Jemë'o Jew rajo nosi a masijo ioro'iorohu'o Rome muorovo a börömohuni jöho nugö'öromo sareramiromo uarëjo: Paul röhu maho hu'irae baruvebijego jö mevarue aribövihuro hesi jöho he avoho'irarëjo. Jöe nugö'öromo ëhi uarejo. Röhu muorovo aribövihuro jemesi jöho eromo Paul hu'irae barovamu gavë'oho noro örire atovoromo rue'iramu ano'ejarëjo.

¹⁶ Ëhi majëhijamu Paul-are ma'ino hesi harihohuro Paul anoröhe jöho hejadeje. Heromo ruhe muorovo aehu raromarue osare ajiomoromo Paul huruoho majahijadeje. ¹⁷ Majahijamu hegorovo Paul-ro muorovo simano vaejaje ae gemuëni uvadeje: Rovego na jöe majahijöromo rovamu uavadeje: Ave a i'oho muorovo a börömo hesi öroro hu'rae va'ego hesi jöho majahi'rajo. ¹⁸ Majahi'rajamu hu'rae bava'oromo muorovo a börömoho uavadeje: Ave a i'o naehu barovode hesi bëhoho ë hisiehu tövë'e aho Paul-ro hesirire va'ojöro uvevonugoromo naro va'amu uevade höjo: Ave a i'oho bava'ego hesi jöho a börömoho majahi'rajo. Ëhuni barovode höjo. ¹⁹ Barovode höjamu rue a börömohuro a i'oho övore ma'eno bava'oromo va'o rori'o jabesi sivue ariromo uavadeje: Rabu jöe majehi'ië'anuëjo. ²⁰ Majehi'ië'anuëjamu a i'ohuro uavadeje: Jew rajo aribövihuro uarovare höjo: Nëri muorovo a börömoho sareramiromo ua'ejarëjo: Paul baruvebijego Jew rajo jö mevarue a masijohuro hesi jöho he avoho'irarëjo. ²¹ Ëhi uarovë'e jiaje ëhuni Jew rajehu nëri jö majahijë'oho nadi ejëhoromo Paul Jew rajo a masijo jabesi öriroho hu'rae ba'obue'i ave osaro nugonëjo. Ëhesi bëhoho Jew raje ae aho'obëhe 40 iosirëmiromo ruëhi ëmino'e gurihirovoromo atovo'aruëjo Paul rovego anoröhëni. Ëhesi bëhoho urimë'i uarovare höjo: God-ro gö'ego no ioho jovoho bogo i'ejarëjo hujeji Paul anogoro iröhëro. Ëhi uarovare höjo. Röhu jaruvo jabumë bövie bise'e avohë'ëro jië'ëro raromo muebejarüëjo hujeji nëri jasi jöho he'iröhëro. ²² Ëhi majahijamu hegorovo rue a börömohuro a i'oho uavadeje: Jaehu majehanue jöho bogave aho majëhi'iranëjo. Ëhi uanugoromo nugö'öjamu va'adeje.

Muorovo a börömehu Paul nugö'öjamu Jerusalem jioromo Caesarea amore va'ade jöhoje.

²³ Va'amu gagorovo rue muorovo a börömohuro hu ajamiromo simano vaejarue aho niö'i uëvadeje: Ruehego na jöe majëhijöjo. Rovamu uëvadeje: Kaejö égehu muorovarue aribövioho 200 o horse-re jijihoromo muorovarue aribövioho 70 o bijehu muorovarue aribövioho 200 ého gagovëvego jaburo vahi'e 9 o'clock evare va'iraréjo.

²⁴ O horse gö avoho'amego Paul-ro jabis döre hiromo va'onövo'irajo. Eni romoromo jiego evaro va'oromo Paul avoho hu'irae baeromo muebebe va'orego ēhuro bogo anego guomo'i sa'a muebejaje a böröme Felix-arire mae va'irajo. ²⁵ Ëhi uënugoromo muorovo a börömohuro jöho surire jajivoromo uavadeje: ²⁶ O asé'e Felix ja a börömego Claudius Lysias naro jasi örire jejamijajéjo. ²⁷ Ave nugö'özaje aho Jew rajo ariböviohuro

guduamoromo ano'ie'are höjo. Ano'ia'amu naro hejode uvavamu: Hu Rome raje hö uvamu hegorovo naro nasi muorovo aribövihohu'o gemu mae va'oromo gëvode ano'ia'amu gëgoro baeniëhiromo hu'iraeromo rovode höjo. ²⁸ Rueromo he'i negade höjo uevego: Ëhi ëhi e'amu noro Paul ano'iro e'are höjo. Ano'iro e'are jöho he'i negamu naro Paul hu'iraeromo Jew rajo jabisi jö mevarue a masijo jabisirire abuejode höjo jö bëhoho he'iro. ²⁹ Hu'iraeromo abueromo bëhoho hejode höjo. Ano'ie'are bëhoho Jew rajo aribövihuro uevare höjo: Paul-ro Jew rajo nosi jögoroho ahade höjo. Ëhi jië'e jöhuni ano'ie'are höjo. Röhu na gavode höjo mu sisë vaejego mana anaruëhi jië'e mu sisëho o mu sisë vaejego savoji gagore ba'amaruëhi jië'e mu sisëho ëhi jië'e muoho Paul bogo vaejë'e jiamu. ³⁰ Ëhi gavë'ëro va'o ijonö hejode ae göëro huruoho majehiromo uevamu: Jew rajero Paul ano'i örire atovo'aruë uevamu hejë'ëro na maburëro Paul Felix jasi örire nugö'öjjajëjo. Hu jasi örire nugö'öromu Jew rajo aribövihoo uë'irögoro e'ajëjo jaburo Felix jasi örire ö'oromo Paul-are jö sisëho majahego jero he'iranego. Ahia mino'ëjo.

³¹ Ëhi jajivoromo vahiromamu gagorovo muorovo aribövihuro jabisi a börömoho ejahoromo Paul hu'irae va'oromo Antipatris amore e suorovareje. ³² Amore suorovoromo sisonuvamu gagoro muorovo a ioro'iorohuro jabisirëro va'irögoro horse-re jijihoromo muorovarue aribövihuro ri'öromu Paul hu'iraeromo va'areje. ³³ Va'aroho va'o Caesarea amore e suorovareje. Caesarea amore suorovoromo Paul barovare jö hesi suri surioho sa'a a börömoho bojamiro osa börömoro uavareje: Aveho Paul höjo. ³⁴ Aveho Paul höjamu sa'a a börömohuro suri surioho adahoromo Paul uavadeje: Ja di sa'aho raje javajëjamu Paul-ro uavadeje: Cilicia sa'a raje jevajëjo. ³⁵ Cilicia sa'a raje jevajëjamu a börömohuro uavadeje: Jasi jö sisë atarue aribövihoo rue'iramu evare na jasi jöho he'ejëjo. Ëhi uanugoromo hesi aribövihoo uëvadeje: Paul hu'irae va'oromo Herod-hu vaejade osa börömoro nugego atovarue aribövihuro e muebe'irarëjo.

24

Paul sa'a muebejaje a böröme Felix-are nunire namijamu Jew rajo a ömo'ömeahu Paul-are jö sisë majahijare jöhoje.

¹ Paul osare nugamu majae övo gö mine barëjamu gagorovo priest böröme Ananias-ro Jew rajo a duvaho ioro'iorohu'o jabisi court jö majëhijaje ae gemu Tertullus hu'o e aribövihoo söjëvoromo Caesarea amore e ruvebijadeje. Ruvebiromo sa'a a böröme Felix hesi nunire riravoromo Paul-are jö sisëho huruoho majahijareje. ² Majahijamu Tertullus-ro jöho majahijöro Felix-ro uavamu hegoro Tertullus-ro ri'öromu Paul-are jö sisëho majahiro osa börömoro uavadeje: Na jö majahi'ie'ajoho henëjo. Ja a böröme javajëjo. Jero avoho muebejavuë'ëro majae eëgobövie no iro muorovo'oho bogo vae'i ma-mae raromobe rovë'e javuajëjo. O mue rabe rabe bogo eni javuobe rovë'oho jero ajamuego nosi sa'aho mu maëremu ri'öjego no huë mae raromarue höjo. ³ Ëhuni Felix jaehu vaejanue muoho dirö'e aho'o majae aho'o mae hö uvoromo dë vövöbajo'e aho'o jasi örire rajahijarue höjo. ⁴ Röhu na jasi mu majaho bogo anahoromo jö eëgohu majahi'i ma-bunemu majahi'ie'ajëjo. Ëhuni uavajëjo: Huë baejavuoromo nosi jö harihoho avoho henëjo.

⁵ No gavë'e javuajëjo ave aho Paul a sisë bëhe jiamu. Hu jö sisë jövobe sa'ae dinö'e dinö'e juvoromo Jew rajo jabisi dë iëhego muorovo'i vörö'iraeruomaje höjo. Iesu Nazareth rajo a hesi sisë aribövi jabisi simano vaejarue aho Paul hu'oje. ⁶ Ëhi jië'e aëro jië'ëro huro God-are osa börömoho ijumo'iro e'amu gagorovo noro guduamare höjo. [Guduamo bava'oromo noro court vaeromo Jew rajo nosi jögoroho uehorovoromo hesi jö sisëho ga'irögoro e'amu ⁷ muorovo a böröme Lysias-ro ö'oromo ma-darugo'o

baeniahuiromo ruho bava'ade höjo. ⁸ Bava'onugoromo huro Jew rajoho no uövuade höjo noro Caesarea ruvebiromo Paul-are jö sisého huruoho majëhijego Felix jero he'iranego.] Röhu jaehu Paul ua gavë'oho hesi jö sisë noeihu majahijaruoho jasi hia'éro he barë'anuëjo. Ahia mino'ëjo. ⁹ Ëhi majahijamu hejë'i Jew raje ae aho'obëhe jaburo hu ajamiromo uavareje: Tertullus-ro jö mae jövajëjo. Paul hu ëhi jië'e ae höjo.

Paul-hu Felix-are nunire namiromo hesi arijo'arije ajamirovoromo majahijade jöhoje.

¹⁰ Ëhi majahiruomamu rue sa'a a börömohuro uvene aho röjahijadeje Paul-ro garomo evare hesi jöho jövojöro. Ëhi'amu gagorovo evare Paul-ro majahiromo uavadeje: Iae na gavajëjo jaehu jö mevanue mu hesi öri muebebe rovanoho vadune aho'obëhe barëjë'e javajëjo. Ëhuro na dë mae jevo'ego nasi jöho majahi'ië'ajëjo jero heromo uvojöro: Paul mu sisého bogo vaejë'e höjo. ¹¹ Naehu majëhi'ië'aje jöho jasi nagë'oho ae uë henëjo mae o sarere jiego. Naehu God rajahi'i Jerusalem ajiomodoho maja ägoho bogo barë'i majae 12 ëhuremu barëjë'e höjo. ¹² Jerusalem hijodevaroho nasi jö sisë majahijarue aribövioho na mu sisë vadu'oho bogo vaejamu jabumë gevë'e höjo. God-are amo börömore hiromu na ae gö'oho bogo jö aho'ahoho ë'ode höjo. Jew rajehu God rajahijarue osare osaroho o Jerusalem uhure dinö'e dinö'e na bogo mu sisého vaeromo jö sisého majëhijode höjo aëro iro muorovo'e vaejöro. Na ëhi jië'e mu sisého bogo vaejamu jabumë gevë'e höjo. ¹³ Bogo vaejamu gevë'ëro jö bëhi ja majahijego heromo mae uehorovo'iranoho jabiesi öriroho bogohöjo. Bogojië'e nasi örire ëma nibejeharuëjo. ¹⁴ Ruëroho numëroho na bogo ömo'i ave ömaje jöhemu huruoho majëhi'irodoho jevajëjo. Na Iesuare öri i'ore juvaje höjo. Röhu ave Jew rajoho jaburo uevarue höjo: Ëroho sisë öriro juvanue höjo. Ëörire iae na ë juvoromo ëhuro nosi hijo miono'o muebejëvobe rovade aho God rajahijaje höjo. Iae na ëhi ë'aje höjo röhu Jew rajehu ë'aruëhi Moses-hu bojamuade surire jögorohu'o jö God-aro baeromo majahuinövare a jabiesi surire jöhu'o na'o ëhi mae uehorovo avohaje höjo. ¹⁵ O ave Jew rajehu ë'aruëhi na'o ëhi gemuoho God mae uehorovoromo uvaje höjo: God-ro vuovë'e aribövioho a mahu'o a sisëhu'o i'ovavuo'iramu ri'ö'ejarëjo. ¹⁶ Ëhi uehorovoromo God-are nunire o ae aho'o jabiesi nunire mae namijego dë mae jevo'iröhohuni ëhuni na ömo gavaje höjo. Na ëhi jië'e ae jevajëjo.

¹⁷ Ëhi jië'e aëro jevë'ëro öre gö hiromo vadune gö gö barëjamu evare ijo bajoho ujuohoromo Jerusalem rovode höjo nasi aribövioho suvuorëmi'irodëro. O rovode höjo Jew rajo muoho vaeromo bijuemare mioho God-are örire suvuorami'irodëro.

¹⁸ Jerusalem ro hiromo ëhi jië'e muoho vaejamu evare Jew rajohuro ro gevare höjo na God-are osare jevamu. Röhu na urimo Jew rajo muoho vaejamu sisého barë'i mamae jevë'ëro ëhu'ëro na God-are osare jevadoho iae mae jiade höjo. Röhu göho jabuhu gevare majare ae aho'o na'oho bogojio'i iro muorovo'e jöjöje rabe rabe bogojiade höjo.

¹⁹ Na ëhi mae hijamu jaburo gevare höjo. Röhu Jew raje Asia sa'are jioromo rovarohuro ë osae gemuore jiare höjo. A'i jabumë aveho bogo rovare höjo. Ëaribövioho jabumë nasi jö sisë jëvo'ibejajo rueromo jasi örire majahi'ibejarëjo iae mae jio'ibejajo. Röhu bogo rovë'e höjo. ²⁰ O na Jew rajo jö mevarue a masijo jabiesi nunire namijodevare jabuhu nasi mu sisë rabe gavaroho nadi'ego ave aribövihuro majahijego hejëjo. Röhu nasi sisého bogo birohare höjo. ²¹ Ave jöhuremu hejare höjo. Na jabiesi nunire namiromo ma-darugo'o uvode höjo: Jemëhu jaruvo court vaejevoromo uvarujoho: Paul-are iohoho sisë hö uvaruje hesi bëhoho naro mae uehorovoromo uvaje höjo: Vuovë'e aribövioho i'ovoromo ri'ö'ejarëjo. Ëjöhuremu hejare höjo. Ahia mino'ëjo.

²² Paul-ro ëhi majahijamu hegurovo Felix-ro Iesuare öri hesi jöho mae hejë'ëro uëvadeje: U'emu muorovo a böröme Lysias ruvebi'iramu evare na jemesi jöho gö'o

heromo uë'ejöjo: Paul-are jöho mae höjo o bejë'e höjo. Ëhi uënugoromo court-oho tugohadeje. ²³ Tugohoromo muorovo simano vaejaje aho uavadeje: Jero Paul muebejego bogo rori'oho va'i ë bëhiremu hi juvo'irajo. O hesi aganehu ö'oromo ajami'ië'iroho nadi nijio'iraejëvonëjo.

Paul-hu Felix'o hesi vabore Drusilla'o jabesi nunire namiromo jö jövade jöhoje.

²⁴ Ëhi'oromo majae gemu niö'i barëjamu Felix-ro hesi vaborohu'o gemu mae Paul ga'i va'adeje. Vaboro hesi ihoho Drusilla jiadeje. Hu Jew rajo magonahe jiadeje. Felix-ro va'oromo Paul-ro hesirire ruejöro jöe nugö'özjadeje. Jöe nugö'özjämu Paul-ro rueromo Iesu Keriso mae uehorovarue jöho majahijamu Felix-ro hejadeje.

²⁵ Hejamu Paul-ro mu maemu vaeröhe jöho ma-taemo raromo'iröhe jöho u'emu God-are nunire riravoröhe jöho ëhi jië'e jöho jövobe va'amu Felix-ro heromo juhuonivadeje. Juhuonivoromo Paul uavadeje: Va'ëjo. Majae eni jevo'iramu jöe nugö'özjöjo jero sionëro ruejöro. ²⁶ Ëhi uaromo huro sareri'e muoho vae'i uehorovoromo uvadeje: Nani Paul-ro ue'a'ajëjo: Ë'ego na ja ijo bajo harihe saginiëri bojamego jero ëho bae'i na ëma jivo remö'özjöjo. Felix-ro uehorovoromo uvadeje: Paul-ro ëhi ue'a'ajëromo ëhuni Paul-ni jöe nugö'özjöhi jövadeje. Nugö'özjöhi romo rue'ego huro Paul'o jöe jövönövadeje.

²⁷ Ëhi'oji vuonugo'i Jew rajo aribövihuro hu mae uehorovojöro Paul savoji gagore ëhi nugoromo va'adeje. Va'amu Porcius Festus-ro rueromo hesi sionoho baejadeje.

25

Paul-hu Rome va'oromo a böröme Caesar-are nunire namiromo court avo'avo ho vaeröhëro jöe jövade jöhoje.

¹ Hesi sionoho baeromo Festus-ro sa'aho muebel'i rovadeje. Rueromo majae niö'i gemu barëjamu Caesarea amore jioromo Jerusalem ajiomadeje. ² Ajiomamu Jew rajo priest masijohu'o Jew rajo a masijo ioro'iorohu'o ëho jaburo Paul-are jö sisëho huruoho majahijareje Festus-ro hejöro. Paul-are jö sisëho majahinugoromo Festus uavareje: ³ Jero huë baeromo ajamuiromo va'o Paul nugö'özjego Jerusalem rojomo'irajo. Ëhi ua gavare hesi bëhoho urimë'i Paul öri ahore ano'i saginiëri atë'ëro ëhuni uavareje: Nugö'özjego Jerusalem rojomo'irajo. ⁴ Rojomo'irajamu Festus-ro uëvadeje: O-ajo. Paul Caesarea amore savoji gagore jië'ëro rojomo'iröhoho bogo eni jiajëjo. Röhu na aviae vejö'e vejö'e Caesarea vuonorö'özjöjo. ⁵ Ëhuni jemesi masijohuro Caesarea amoro na'o ö'oromo Paul-are jö sisë rabe rabe jië'oho court vaeromo majehijego na he'iröjo.

⁶ Ëhi uënugoromo Festus-ro Jerusalem hiromo majae gö'o 8 o 10 rabu'e barëjamu Caesarea amore vuonorö'özjö abuejadeje. Abuejë'ëro nérö court vaeromo Paul hu'irae ruejöro uvadeje. ⁷ Paul hu'irae rovamu Jew rajo mami'e Jerusalem jioromo ruvebijaroho jaburo Paul-are bëhire gagovo rova'oromo sareri'e jö masijohu aho'obëhe Festus majahiroko uavareje: Paul-ro ëhi jië'e ëhi jië'e mu sisëho vaejade höjo. Paul-are jö sisëho ëhi majahiroko röhu jö bëhi majahego mae uehorovo'iröhoho jabesi öriroho bogojiadeje. Bogojië'e ma-nibejahareje. ⁸ Ma-nibejahamu Paul-ro Festus uavadeje: Na sisëho bogo vaejë'e jevajëjo. Jew rajo nosi jögoroho God-are osa börömeho Rome a börömehu no muebejavuajoho na jabesi jöho bogo ahoromo jabesi muoho bogo ijumëhë'e jevajëjo. ⁹ Ëhi majahijamu gavë'i Festus-ro Jew rajo aribövihuro hu mae uehorovojöro nimamu Paul uavadeje: Na ja nagajëjo Jerusalem ajiomoromo ë amore nasi nunire namiromo jasi jö sisë jabuhu ataruoho mevo'iro. ¹⁰ Ëhi uavamu Paul-ro uavadeje: Bogajo. Na aviae Rome a börömo hesi court-re namijajëjo. Ëhuremu gemu iae maho höjo. Ja'o iae gavanuëjo Jew rajo aribövihuro na bogo sisë vaejëvode

höjo. ¹¹ Na mu sisë vaejë'éro guomevoröhe bëhoho jio'ibejajo na bogo nijio'iraejëvego jabesi anegego guomevo'ibejajo. A'i ë Jew rajo ariböviehu nasi jö sisë éma barueromo nibejehiromo uavaruoho: Paul-ro éhi ë'ade hö uavaruoho aho Jew rajo jabesi övoroho bogo éma bojëmi'arujëjo court vaejevoromo i'ue bojemi'iröhego. Ëhuni na negajëjo Rome va'oromo muebejavuaje a börömo hesi nunire nami'iro. ¹² Ëhi uavamu Festus-ro hesi jö ajamiromo mevarue aribövi jabesi jöho heromo Paul uavadeje: Jero uevanuëjo: Na negajëjo Rome va'oromo a börömo hesi nunire nami'iro. Ëhuni iae va'oromo hesi nunire nami'a'anuëjo.

Paul-hu a böröme Agrippa'o Bernice'o ma'ino'o ma'ino'o jabesi nunire namiromo jövade jöhoje.

¹³ Ëhi'amu va'o ririvanovamu evare a böröme Agrippa'o Bernice'o jaburo niö'iro Festus jejami'i rovareje. ¹⁴ Rueromo majae bisemu ëge hu'o arijareje. Arijamu Festus-ro Paul-are jöho Agrippa majahromo uavadeje: Ae gemu aviae höjo mami'e Felix-ro savoji gagore ba'amoromo nugo va'ë'éro. ¹⁵ Na Jerusalem ajio hijodevare evare Jew rajo jabesi priest masijohu'o a duvaho ömo'ömohu'o ého jaburo hesi jö sisëho hruuoho majehiromo uevare höjo naro hu i'ue bojami'irodego. ¹⁶ Ëhi uevamu üëvode höjo: Rome aribövioho no éhi jië'e muoho bogo vaejarue höjo. No bogo aho a jabesi övoroho éma bojëmijarue höjo i'ue bojëmi'iröhego. A'i urimo iho sisë'e ahu'o hesi jö sisë majahuijarue aribövihu'o gemuore jio'iramu jaburo hesi jö sisëho majahui'ramu huro mana hesiroho majahui'ajëjo. Hujeji hesi jöe bejë'ohuro éhuro i'uoho bojami'ejarëjo. ¹⁷ Ëhi üëvode höjo. Röhu ë Jew rajo aribövihuro Paul-are jö sisëho hruuoho majehi'i ruvebijamu gëgorovo na bogo örisanuovo'i néröho nasi aribövihuro üëvode höjo: Paul hu'rae ruehego court vaejöjo. ¹⁸ Ëhi üëvamu hu'rae rovamu Jew rajo aribövihuro ri'öromo Paul-are jö sisëho majahuijare höjo. Majahuijamu naro uvode höjo: Nani jaburo Paul-hu mu sisë bëhe vaejade jöho majahui'aruëjo. Röhu bogo éhioho majahuijare höjo. ¹⁹ A'i Jew rajehu jabesi beroharue jöhuremu Paul'o jö aho'ahamirovare höjo. Jö aho'ahamirovoromo jabesi sareri'e aru'aho hesi mu jöhu'o guomë'e a hesi ihe Iesu ë a hesi jöhu'o jö aho'ahamirovoromo Paul-ro üëvade höjo: Ëaho Iesu bogo guomë'e iae hijajëjo. Ëhi jië'e jöhuremu court-re barovare höjo. ²⁰ Ëhi barovamu hegorovo naro uvode höjo: Ëhi jië'e jöho bogo avoho hejë'éro na bogo mevo varijënoho jevajëjo. Bogo mevo varijënoho jevajëromo ëhuni Paul uavode höjo: Na ja nagajëjo Jerusalem ajiomoromo Jew rajo jabesi nunire namijego jaburo ë jöho mevo'iröhego. ²¹ Ëhi uavamu Paul-ro uevade höjo: Na bogo ajiomo'ejëjo. Na negajëjo jemëro na muebejevego hujeji na Rome amore va'ego muebejavuaje a börömhuro nasi jöho mevo'iröhego. Ëhi uevamu naro nasi muorovo aribövihuro üëvode höjo: Paul avoho muebejego bogo rori'oho va'irajo hujeji naro Paul nugö'özego va'o Rome rajo a börömo hesi nunire nami'iröhöhe höjo. ²² Festus-ro jöho éhi majahijamu hegorovo Agrippa-ro uavadeje: Paul-ro jöho jövego na'o nasi hia'éro he'i negajëjamu uavadeje: Jöho néri jövo'iramu he'a'anuëjo.

²³ Ëhi uavë'éro nérö Agrippa'o Bernice'o rovamu ae aho'obëhe jaburo ri'öromo jabesi ihoho döro bamoromo rajëhijareje. Rajëhijamu gavë'i jaburo niö'iro muorovo a masijohu'o amo rajo a masijohu'o gemu mae gagovarue osa börömore rueruomadeje. Rovamu gagorovo Festus-ro ae üëvamu Paul hu'rae rovareje. ²⁴ Hu'rae rovamu Festus-ro jöe majëhiromo üëvadeje: Agrippa a börömhajo. O a ioro'iore ave gemuore gagovarijohumë ave aho Paul aviae nami'ego gavarujëjo. Ëa hesi jö sisëho Jew raje ae aho'obëhe ave raromaruohu'o Jerusalem raromaruohu'o ého jaburo nasi örire majehijarue höjo. Majehiromo jö'e dadovoromo ma-darugo'o ueruomaje höjo: Ave sa'are égo'o ma-hijë'oho bogo maehu höjo. ²⁵ Jabuhu éhi uevarue höjo röhu anego

guomoröhe hesi bëhoho bogo birohë'e jevajëjo. Röhu Paul-ro hesi uevade höjo: Remö'øjego naro Rome va'ego ë a börömhuro nasi jöho mevo'irajo. Ëhi uevamu ehuni uvode höjo: Naro Paul nugö'öl'ejöjo Rome a börömo hesirire va'iröhego. ²⁶ Iae na nugö'öl'ejöjo röhu Paul-are mu sisë jö jajivoromo a börömo hesi örire nugö'öl'irodoho bogojevajëjo. Bogojevë'ego ehuni naro uëvode höjo Paul hu'irae rovego huro ae aho'obëhe jemesi nunire o Agrippa jasi nunire namijego noro hesi jöho heromo mevoromo bëhoho garomo eni jiego evare jöho jajivoromo nugö'öl'irodëro. ²⁷ Ehesi bëhoho naro uvode höjo: Tövë'e a hesi jö sisë bogo jajivë'e ma-nugö'öl'ohö ehì jië'oho bogo maehu höjo.

26

Paul-hu Agrippa-are nunire namiromo hesi arijo'arije ajamirovoromo majahijade jöhoje.

¹ Ehì uëvamu Agrippa-ro Paul uavadeje: Jasi jöho majahuego no hejarëjo. Hejarëjamu Paul-ro jöe jövo'irögoro öve nigemoromo uëvadeje: ² Agrippa a börömhajo. Na jö harihe majahi'ië'ajëjo. Jew rajehu nasi jö sisë rabe rabe majëhiruomego naehu aho'i jaruwo jasi nunire namijajoho na uvajëjo: Iae huë mae baejë'e jevajëjo. ³ Huë mae jevaje hesi bëhoho aveho börömoho höjo. Jew rajehu mu diehi vaeromo jö rabe beroharuooh Agrippa jero mae gavanuego ehuni Paul naehu jasi nunire namijajoho iae mae höjo. Ehuni na negajëjo jero ma-taemorovoromo nasi jöhemu he'iranego.

⁴ Na asisö'o jevadire aevoromo nasi sa'a rajohu'o gemuore hibe o ro Jerusalem amo rajohu'o gemuore naehu diehi hibe rovodoho Jew raje ae aho'obëhe mae gavë'e höjo. ⁵ Jew rajero mami'e gabe rovë'ëro jaburo iae mae geromo uvarue höjo: Pharisee aribövi jabesi jöho mami'e aevoromo ebe rovode höjo. Jew rajo ioro'ioroho Jew rajo nosi jögoru ejaruoho ma-jianovo'i a'i Pharisee aribövioxhuro e avoharue höjo. Naehu ehì eromo vaebe rovodoho ave Jew rajohuro nimë'oho ua'a'aruëjo: Paul jö mae jövajëjo. ⁶ Röhu avevejö'e naehu jasi nunire namijaje hesi bëhoho aveho höjo. Naro mae uehorovoromo uvaje höjo: Iae mae-ëjo. God-hu nosi hijo miono'o uëvadëhi huro ehì ajamui'iramu ma-mabëhe raromo'ejarëjo. ⁷ Nosi Jew rajo anie aho'obëhe 12-ho jabumë ae aho'obëhe vae majae God rajahiemu rajahiromo naehu uehorovajëhi jabu'o ehì gemuoho uehorovoromo uvarue höjo: God-ro uövuadëhi ijönö nosi örire ajamui'iramu mae raromo'ejarëjo. Agrippa jabuhu uehorovaruëhi na'o ehì gemuoho uehorovaje höjo röhu ë jöhuni Jew rajohuro nasi jö sisëho huruoho majëhi'ego naro jasi nunire namijajëjo. ⁸ Röhu Iesu guomamu God-hu i'ovadoho jemë bogo maho uehorovarujëjo. Jemë rabëni uvarujëjo: God-hu vuovë'e aribövi i'ovo'amaje jö uehorovo'iröhoho no bogo eni javuajëjo.

⁹ Urimë'i na'o uvonövode höjo: Naehu bövi bise'o vaeromo ehuro Nazareth raje Iesuare iho ijumë'oho ehì jië'oho ehì nasi mu maho höromo ¹⁰ ehuni Jerusalem hiromo hesi muoho ijumo'i ë'ode höjo. Ehì'oromo naro priest masijo jabesi jöho baeromo God-are aribövioho aho'obëhe guduamo ujuoho va'oromo savoji gagore io'amonövode höjo. O Jew rajo a masijo ioro'iorohuro Iesuare aribövi jabesi jöho mevoromo vuovëvojöro uë'ego na'o ajëmiromo uënövode höjo: Iae mae uëvarujëjo. Jabumë vuovë'oho iae mae höjo. ¹¹ Ehì'oromo majae aho'obëhe Jew rajehu God rajahijarue osare osare va'oromo Iesuare aribövi jabesi örire i'ue bojëmijöro uënövode höjo. I'ue bojëmijöro uëromo uënövode höjo: Uöhëjo: Noehu Iesu mae uehorovaroho avevejö'oho vuonugë'e javuajëjo. O naro jabumë muo'amëvo'i vörö'iraeromo ehuni nasi sa'aho vuonugo'i sa'a göre göre göre va'onövode höjo sisë vae'amo'iro.

Paul-hu aevoromo Keriso mae uehorovade jö majahijadohoje.

¹² Iesuare aribövioho sisë vaejëvo'irögoro ëhuni jabumë guduamo ujuoho rue'irodego nosi Jew rajo priest masijehu jajivare jöho naro baeromo Damascus va'ode höjo. ¹³ Röhu Agrippa naro örire va'oromo majae ririre jiamu va'ihö gavode höjo ajoho ö'idöre jioromo ruvebiromo na'o na'o gemu mae ö'arue ariböviohu'o ajivavuamu. Maja nuni hesi ajoho ma-jianovo'i ého aji bëhe jiamu gavode höjo. ¹⁴ Ajivavuamu gagorovo no ae aho'obëhe sa'are behumorovoromo naro hejode höjo nasi Hebrew jööro uevavamu: Asë'e Saul-ajo. Ja rabëni sisë vaejevanuëjo. Naro ja minö'e sihavamu jero na ijumevo'i höromo jasi ijumorovë'e javajëjo. ¹⁵ Ëhi uevamu naro uavode höjo: Bada ja rahuo javajëjamu uevade höjo: Jaehu sisë vaejevanue aho Iesu na jevajëjo. ¹⁶ Röhu de jero ri'öromo jasi höröro döro namijëjo. Naehu jasi nunire rovode ë hesi bëhoho naro ja nasi baejavego jero nasi muoho vaejehoromo jaehu na gevanue jöhu'o u'emu naehu röjahijego ga'irane jöhu'o ae majëhibe juvonövo'iranego ëhuni rovode höjo. ¹⁷ Majëhibe juvo'iramu naro ja ajami'iramu Jew rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o ja bogo anago'aruëjo. Iae na sa'a ioro'ioro rajo jabesi örire ramö'öl'ejöjo. ¹⁸ Ramö'öl'iramu jero va'oromo ajëmiromo jabesi nunoho dadovëho'iramu ramoramo'e muoho vuonugo'i ma-ajiro raromo'aruëjo. Satan-are vörö hesi uhure raromaruoho vuonugo'i God-are aharire raromo'aruëjo. God-are aharire raromoromo nasi örire mae uehorovevë'ëro God-ro jabesi sisëho uehorovoromo vuonugoromo jabesi röhoho bojëmi'iramu God-hu baejëvade aribövi ioro'iorohu'o gemu mae raromo'aruëjo.

Paul-hu Keriso-are mu vaebe rovade jö jövadohoje.

¹⁹ Röhu King Agrippa Iesuro ö'idöre hiromo ëhi ajoho röjehiromo jöho majehijamu garomo hejode höjo. Heromo na bogo bijönimode höjo. ²⁰ Bogo bijönimo'i a'i huhu uevadëhi ëhi vaeromo urimo Damascus amore ijonö Jerusalem amore Judea sa'ae bövioho sa'a ioro'ioro rajo jabesi sa'are ëhi Iesuare jöho majëhibe juvoromo uënövode höjo: Uehoro sisëho vuonugo'i God mae uehorovoromo mu maemu vaenövorëjo. Mu mae vaejë'oho ëhuro noro gëromo uvo'ejarëjo: Iae mae-ëjo. Jemëro mu i'oho mabëhe baejë'e jëvajëjo. ²¹ Naro ëhi jië'e jöho majëhibe juvë'ego ëhuni Jew rajo aribövihuro God-are osa börömore guduamevoromo anego'ië'are höjo. ²² Anego'la'amu God-ro na ajemibe rovë'ëro ëhu'ëro jaruvoho iae na aviae jevajëjo. Aviae jevë'ëro naro namiromo nasi jö maho majëhi'ego jemë a ininore va'o a masijore ëhi hejarujëjo. Nasi jöho iae mae höjo. Ëhesi bëhoho ijonö jioröhe mu jöho urimë'i jö God-aro baeromo majëhinövare aribövi jabesi surire o Moses-are surire jajivarëhi naro ëhi majëhijaje höjo. ²³ Jabuhu jajivarëhi naro ëhi majëhijaje höjo. Jaburo jajivoromo uvonövare höjo: Böröme namiromo ajamui'iröhe aho huë vavaene böröme baeromo guomo'a'ajëjo. Guomo'iramu a ioro'iorohu taemëvo'i huro urimo ri'öl'a'ajëjo. Ri'öromo hesi aji'lë jöho majëhi'iramu Jew rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o heruomo'ajëjo.

²⁴ Paul-ro hesi jöho ëhi majëhijuvo evare Festus-ro ri'öromo ma-darugo'o uavadeje: Paul ja simane sisérëjavo'ego ëhi jië'e jöho jövanuëjo. Ja böröme gavë'e aëro javë'ëro ëhu'ëro jasi simanoho sisérëjahë'e höjo. ²⁵ Sisérëjahë'e höjamu Paul-ro uavadeje: Bogajo. Nasi simanoho bogo sisérëjehë'e höjo. Na simano maëro jevë'ëro jö maemu jövajëjo. ²⁶ Röhu naro Agrippa hesi örire jöho bogo subivaho'i ma-sama'e majahijajoho iae mae höjo. Iae hu bëhoho gavaje höjo. Iesuare örire mu diehi diehi rovadoho o huhu mu diehi diehi vaejadoho bogo gurihiroho vae'i ma-va'orahoro vaejë'ëro na uehorovajëjo iae Agrippa ë jöe aho'o garomo uehorovë'e höjo. ²⁷ Agrippa-jo. Jö God-aro baeromo majahuinövare ariböviehu jajivare jöho na ja mae uehorovanuëjo o bogajo. Iae na gavajoho ja mae uehorovanue höjo. ²⁸ Mae uehorovanue höjamu Agrippa-ro Paul uavadeje: Asë'e jero uvanuëjo: Naro Agrippa'o majae ma-bunemu jöe jövoromo dinami'iramu hu Christian vae'a'ajëjo. Röhu bogajo. ²⁹ Bogajamu Paul-ro

uavadeje: Majae ma-bunemu o majae ëgo'o baeromo Christian vaejë'oho iae mae höjo. Röhu naro God-are örire uavajëjo huro ja ajamijego bogo ja gemu ae aho'obëhe nasi jö jaruvo hejarujoho ajëmego na jevajëhi jemë'o ëhi jëvoröhego. Röhu ö'ehu tövevarëhi jemë'o ëhi tövëvo'iröhoho na bogo ëho uëromo ë'ajëjo.

³⁰ Paul-ro ëhi majëhijamu hegorovo Agrippa Festus Bernice a iorol'ioroho ëho jaburo ri'löjareje. ³¹ Ri'öromo suorovoromo uarovareje: Ëaho mu sisë vaejë'ero guomoröhe o savoji gagore hi'iröhe hesi bëhoho bogohöjo. ³² Ëhi uarovoromo Agrippa-ro Festus uavadeje: Ëaho Rome va'oromo a börömo hesi nuniroho bogo nami'i uvo'ibejajo jaehu jiovo nugö'özë'oho iae mae jio'ibejajo.

27

Paul-hu Rome amore va'iröhëro boat baeromo sö jovo döre va'ade jöhoje.

¹ Ëhi'amu a böröme Festus-ro uvadeje ë majare noro boat-re ajiomoromo Italy sa'are va'oröhego. Ëuvade majaho rovamu aëro Paul'o savoji'e a iorol'iorohu'o ujuohromo ae gemu hesi örire bojamareje huro jabumë avoho muebejëvego boat-ohuro aegoromo va'oröhego. Ëmubebe'amoröhe a hesi ihoho Julius jiadeje. Hu Rome raje muorovo a iorol'ioro ma-gemuore bu'öromo muebejëvobe juvaje ae jiadeje. Gemuore bu'özare muorovo aribövi jabesi ihoho Rome A Börömo Hesi Muorovo Aribövioho jiadeje. Julius-ro ë aribövioho muebejëvonövadeje. ² Julius-are örire Paul'o savoji'e aribövi iorol'iorohu'o bojamamu Julius Paul na a iorol'iorohu'o no ae aho'obëhe boat-re iojiomareje. Ëboat-oho Adramyttium amore jioromo rovë'ero röhu vuonorö'öromo Asia sa'are jio'amaje amore amore höröbe va'irögoro ë'adeje. Va'ia'amu noro ë boat-re iojiomareje. Ajio raromamu evare boat-oho ri'öromo va'adeje. Röhu ae gö hesi ihe Aristarchus-ro no'o ë'adeje. Aristarchus hesi sa'a ihoho Macedonia jio'i amo ihoho Thessalonica jiadeje. ³ Boat-ero aegavuoromo va'arohu nérö Sidon amore suorovareje. Suorovoromo Julius-ro Paul huë baeromo uavadeje: Ja nagë'oho va'oromo jasi aganoho gëvego rabe rabe bogo eni javajoho i'imamego ujuohromo vuonorö'öruenëjo. ⁴ Ëhi'amu boat-ohuro aegavuoromo Sidon amore jioromo va'areje. Va'ihö gavare bure boat nuninö rovamu gagorovo Cyprus sa'aho viëhi nugo'i ruëhi va'areje sa'ahuro buroho urahego mae va'oröhëro. ⁵ Sö jovo döre va'arohu Cilicia sa'aho iosiramiromo va'arohu Pamphylia sa'aho iosiramiromo va'arohu va'o Lycia sa'are Myra amore ro suorovareje. ⁶ Suorovoromo ravo'amoromo Julius-ro gavade boat gö Alexandria amore jioromo rovë'ero Italy sa'are va'i namijamu gagorovo söjävuoromo ë boat-re ajiomadeje. ⁷ Boat-re iojiomoromo va'amu burëro taemoromo unovamu ma-u'emu va'ojuvu majae gemu niö'i rabu'e ëhi barëjämu evare Cnidus amo bëhire boat-oho ro namijadeje. Namijamu gavare burëro darugo'o nuninö ro taemo'ego bogo va'o hesi javuamu huotorovoromo ruëhi dirö'o gönö va'areje. Va'arohu Crete sa'a vitu jovore ba'amade sa'a vöösö hesi ihe Salmone iosiramiromo va'arohu Crete sa'aho viëhi nugo'i ruëhi sa'a bëhire va'areje sa'ahuro buroho urahego mae va'iröhëro. ⁸ Ioni bëhi mare va'adoho unamuibe va'ojuvu Lasea amo bëhire jiaje osore ro namijadeje. Oso hesi ihoho Boat Mae Riravaje Osoho jie.

⁹ Boat Mae Riravaje Osore namiromo majae ëgobövie ë raromareje. Raromojuvo buru majae boat bogo jijiharue majaho dunovadeje Jew rajehu i bogo ijarue maja börömoho mami'e barëjë'ero. Buru majaho dunovamu Paul-ro ri'öromo boat-re raromarue aribövioho jöe majëhiromo uëvadeje: ¹⁰ Aribövi jöe hehëjo. No boat-re röhu mahö aevoromo va'el'oho na gavajoho sisëräjavuo hesi höjo. Inömohu'o boat-ohu'o ijumo'amo'ajëjo. Röhu bogo ëhemuoho ijumo'i no ae gö vuovavuo hesi höjo. ¹¹ Vuovavuo hesi höjamu hegorovo Julius-ro Paul-are jöho bogo ejaho'i boat baeromo

juvaje ahu'o boat arijo'ohu'o jabesi jöho ejëhoromo uvadeje: Ë'ego no ma-va'arëjo. ¹² Röhu göho buru maya rovë'iroho boat ë dirö'ore namiromo gurihi'iröhoho ë osoho bogo eni jio hesi jiamu gagorovo ae aho'obëhe uvareje: Ë'ego no ma-sivoho gabe va'oromo mae javuë'oho Phoenix osore suorovoromo buru maya jië'oho ë gurihi raromobe va'irarëjo. Ëhi uvareje. Röhu Phoenix ëho Crete sa'are osohoje. Maja beva'ajire röhu viënöho ruënöho bogo tugohë'e ma-va'orahoreje. Ëdirö'ore va'i nimoruomadeje.

Paul-mëhu sö jovo döre va'oromo buru börömehu rueromo boat anamu huë vavaeni baejare jöhoje.

¹³ Phoenix va'i nimoromo gavare buru burue aruëhi rovamu gagoro boat muebejarue aribövihuro uvareje: Phoenix va'ë'oho iae no mae va'ejarëromo boat i'uhoromo namijöro be ba'amarue inömoho barojo dönö bamoromo evare va'areje. Va'oromo Crete sa'a bëhi mare va'areje. ¹⁴ Ma-bisemu va'anovamu gavë'i evare buru börömoho Crete sa'anö jioromo rovadeje. Ëburu hesi ihoho uvarueje: Maja Rojomajinö Röhu Bisemu Aruëhi Rovaje Buroho höjo. ¹⁵ Eburohuro rueromo boat simanonö darugo'o anamu gagorovo buru rovajinö va'iröhoho bogo eni javuamu gagoro sivoho garomo vuonugo'i huotorovoromo burero dirö'o göre bava'amu éma va'areje. ¹⁶ Va'aroho va'o sa'a bise'o hesi ihoho Cauda ruëhi nugo'i viëhi va'ihö gavare ë sa'ahuro buroho urahë'ero ma-bisemu u'uhamu gagorovo noro sivohajuvo nosi boat bise'o ruho bava'aruoho ma'eno titimareje. ¹⁷ Ma'eno titimoromo boat muebejarue aribövihuro ë boat bise'oho io barojomoromo börömo hesi döre avoho bamareje. Bamonugoromo biriri'e ö'oho ujuohoromo boat börömoho avoho tövo rova'o rojomareje bibivego jovoho bogo dadovoröhego. Avoho tövo rova'o rojomoromo uvareje: Boat baejavuoromo öri ègoböviro Libya sa'a bëhire va'iramu sa'a hurihuriro iorovoromo diruvavuo'ajëromo juhuonivoromo burehu namijaje niögoho muotohoromo baruvebiromo bamamu burohuro boat-ohu'o baejavuoromo éma va'adeje. ¹⁸ Éma va'oromo gavare buru böröme ma-darugo ma'o rovadoho bogo barëjamu gagorovo boat i'uhoromo diruvo'ajëromo boat-ehu ujuoho va'aje inömoho nérö aevoromo ujuohoromo jovore ruruhö'øjareje. ¹⁹ Ruruhö'øjë'ero nérö boat mu vaejarue hesi inömoho éhu'o jabiso övëro ujuohoromo jovore ruruhö'øjareje. ²⁰ Ruruhö'örömo va'aroho no majae bogo gavë'e jije bogo gavë'e èhuro öroho dadivavuoromo éma va'aroho buru börömo bëhe ruemu ruejuvo majae aho'obëhe barëjamu gagorovo uehorovoromo uvareje: Bogo i'ovo'i vuovavuo hesi höjo.

²¹ Vuovavuo hesi höjamu boat muebejarue aribövihoho ioho bogo ue'ahë'e ma-muemu vaejuvo majae ègobövie barëjamu gëgorovo Paul-ro ri'örömo uëvadeje: Ariböviajo. Mami'e nasi jöho ejeho'i Crete sa'aho bogo nugo rue'ibejarijëjo bövihoo bise'oho bogo èhioho sisérëjahuo'ibejajo. ²² Iae éhi höjo röhu naro uëvajëjo: Biririvohëjo. Jemë ae gemu vadu'oho bogo guomëvo'ajëjo. Boat-ohemu dadorovo'i jemë mae raromo'arujëjo. ²³ Naehu éhi uëvaje hesi bëhoho God-are aëro jevë'ero naro hu rajahijaje höjo. Ëa hesi anerahuro jaruvo vahi'e ro nasi bëhire namiromo ²⁴ uevade höjo: Paul nadi juhuonivëjo. Ëhesi bëhoho jasi muëro jië'ero ja va'oromo Rome a börömo hesi nunire nami'a'anuëjo. Ëhuni bogo öriroho guomo'a'anuëjo. Röhu ave jöhu'o hejëjo. God-ro jasi örire huë baejavë'ero éhi ajami'ajëjo. Huro jasi jöëni uehorovoromo ja'o boat-re jijiharue aribövihoho aho'obëhe ajëmi'iramu bogo vuovëvo'ajëjo. ²⁵ Ëhi jië'e jö mahos anerahuro uevë'e jiaje èhuni jemëro biririvohëjo. Ëhesi bëhoho naro God mae uehorovoromo uvajëjo: Aneraehu uevadëhi iae éhi mae javuo'ajëjo. ²⁶ No mae javuo'i röhu burero boat-oho baeromo va'iramu sa'a motumoture iorovo'ajëjo.

²⁷ Paul-ro ëhi majëhijamu majae aho'o 13 barë'i vahie 14 vahiromadeje. Vahie 14 vahiromamu Mediterranean sö jovore ëma va'areje. Va'aroho vahi riri'e jiamu gagorovo boat muebejarue aribövihuro uvareje: Nani no sa'a bëhiro rovaruëjo. ²⁸ Sa'a bëhiro rovaruëromo jovo vahuoho diehi jiego ga'irögoro vahuvo garomo gavareje jovo hesi ëgoho 40 metre ëmino'e jiamu. Vahuvo ganugoromo rori'o va'oromo rõhu maho vahuvo garomo gavareje jovo hesi ëgoho 30 metre jiamu. ²⁹ 30 metre jiamu gagorovo uvareje: Nosi boat-oho va'o munë masijoro va'o titimo'ajëromo juhuonivareje. Juhuonivoromo boat i'uhoromo namijöro be io'amarue inömoho 4 ëhi boat dejonö jovore be io'amoromo vahie ëgobövie jiamu uvareje: Ma-burëro sisonuvego no öri ari'e gavarëjo. ³⁰ Ëhi'ojiuvo boat muebejarue aribövihuro boat bise'ore huruomo va'i nimoromo sareramuiromo uövuareje: Boat börömoho avoho namijöro i'u'e inömoho boat nuninö be io'amo'i ëhuni boat bise'oho ba'obueromo jovo döre ba'amaruëjo ë raromoromo muoho vae'iro. Ëhuni ë'aruëromo boat bise'oho baba'amareje. ³¹ Baba'amë'ëro ë abueromo huruomo va'ia'amu gëgorovo Paul-ro muorovo a börömoho Julius'o hesi muorovo aribövihu'o uëvadeje: Nume boat muebejarue aribövihuo ave boat böromore bogo raromo'i huruomo va'ë'oho sa'are va'irarijoho bogo eni jëvo'ajëjo. Vuovëvo'ajëjo. ³² Ëhi majëhijamu hegorovo muorovo aribövihuro boat muebejarue ariböviehu huruomo'iröhe öroho tugoh'o'i boat bise'o tövare ö'oho tariö'öjamu boat bise'ohuro a rumo'e ma-gagëremu va'adeje.

³³ Ma-gagëremu va'amu sisonuvo'ia'amu gagorovo Paul-ro ae aho'obëhe uëvadeje: Ie ihëjo. Jemë nurunuruëgamu ioho bogo ijë'e ma-dë gagëremu raromo jijiharijoho majae aho'o 14 barëjë'e jëvajëjo. ³⁴ Ëhuni uëvajëjo: Ie ihëjo ëhuro jemesi dajoho bogo ma-ruhorovo'i biririvo'irarije höjo. Ëhesi bëhoho jovoho raboho bogo anëgo'i jemesi sino haho'oho aho'o ma-mae jëvo'ajëjo. ³⁵ Ëhi uënugoromo ie baeromo ae aho'obëhe jabesi nunire God-are örire mae uaromo ioho atoromo ijadeje. ³⁶ Ijamu gagorovo ae aho'obëhe biririvoromo jabu'o ie ue'ahareje. ³⁷ Röhu no ae aho'obëhe 276 ëmino'e boat-re raromareje. ³⁸ Ae aho'obëhe ie ue'ahoromo da'uëgamu hegorovo wheat iruno'oho suevoromo jovore ruruhö'öjamu boat-oho sasohoromo ma-döro hetebé va'adeje.

Burehu rueromo jovehu boat anamu dadorovade jöhoje.

³⁹ Hetebe va'ojiuvo sisonuvamu boat muebejarue aribövihuro sa'aho garomo uvareje: No ari rahu rovare höjo. Ari rahu rovare hö'i uherihoromo gavareje osore nie'uahe jiamu gagorovo uvareje: No eni javuë'oho boat-oho baeromo ë nie'uhore va'ejarëjo. ⁴⁰ Ëhi uvonugoromo boat i'uhoromo namijöro be io'amare inömo ë hesi ö'oho tarivamu i'u inömohu'o ö'ohu'o jovore rireromo va'amu boat-oho sasohadeje. Sasohamu boat hunuovarue ijo be nugare ö'oho jivo nugareje ëhuro ijo damuoho ma'enoromo hunuovobe va'oröhëro. Jivo nugoromo burehu ro namiromo boat bava'aje niögoho boat simanonörire ijo namore ba'ojiomoromo be nugareje ëhuro boat-oho nuninö darugo'o va'oröhëgo. Boat-oho ëhi avohonugoromo eni jiamu gagorovo nie'uhore va'i va'areje. ⁴¹ Va'ihöromo boat-oho nie'u hurihuri'ere iorovadeje. Iorovamu boat simanonöho nie'ure diruvë'ëro unovamu da'irinöho jovo vöröhuro ano dadovo'amadeje.

⁴² Dadovo'amamu gagorovo muorovo aribövihuo jaburo jöe mevoromo uarovareje: Ë'ego no savoji'e aribövihuo muo'amarëjo. Sövöe muoromo va'oruomo'ajëjo. ⁴³ Ëhi uarovamu jabesi börömohuro Paul bogo guomo'i ma-mae hijöro nimoromo ahëvadeje. Ahëvormo no uövuadeje: Ae rahu sövö'e jëvë'oho urimo jovohuro revoromo sövöe muoromo va'o ravojiomorëjo. ⁴⁴ A ioro'ioroho jeméro ijo ha'ose o boat dadorovade

ijo vitu vituoho ujuohoromo jovo döro va'oromo va'o ionoro ravojiomorëjo. Ëhi uövuadeje. Ëhi uöromo no ae aho'obëhe ëhi'oromo va'o ari mare ravojiomo barëjareje.

28

Paul-hu Malta motumoture hijade jöhoje.

¹ Ari mare ravojiomonugoromo hejareje uvavamu: Ave motumotu hesi ihoho Malta höjo. ² Ëhi hejamu ë sa'a arijo'e aribövihuro huë mabëhe bojamuijareje. Huë mabëhe bojamuiromo gavare ëne rueromo runone rovamu gagorovo vëne huoromo bövie bise'e ajamuijareje. ³ Ajamuijamu Paul-ro ijo vëne gagovoromo huduamo va'oromo vënöho huamu gavë'i sigobohuro vëni vöröho juhuonamiromo höröromo Paul-are övore ja'ihö titimadeje. ⁴ Sigobohuro hesi övore ja'ihö titimoromo ëhi irömë'e jiamu ë sa'a rajohuro garomo uarovareje: Sigobehu ja'ihaje hesi bëhoho iae no gavaruejo. Hesi bëhoho ë ahuro ae anë'lëro ë'ajëjo. Ëahuro ae anade höjo röhu ë hesi manaho bogo baeromo sö jovoho iromo guomade höjo. Bogo mana guomadohuni ëhuni i'u bojamua je aru'ahohuro ë sigoboho uavamu rueromo ja'ihade höjo mana guomojöro. ⁵ Ëhi uarovamu gagoro Paul-ro övoho hijohijiovamu sigobohuro Paul bogo ja'ihö avohë'e ma-juvo bu'örömo vënire ravorovadeje. ⁶ Vënire ravorovamu gagorovo ë sa'a rajo aribövihuro uvareje: Sigobëro ja'ihë'lëro nani ë a hesi sinoho huo'alajëjo. O ma-majioho salare beromo guomo la'ajëromo raromoromo muebejareje Paul guomoröhego o diehi ë'oröhego. Muebebe va'ojuvu gavare bogo ëhi ëhi'amu gagorovo uehore gö baeromo uvareje: Nani hu bogo ma-aehu jio'i hu aru'aho böröme anö'e rovë'lëro ëhu'lëro hu mae höjo.

⁷ Iae sa'are a börömo hesi sa'aho no raromarue bëhire jiadeje. Ëa börömo hesi ihoho Publius jiadeje. Publius-ro no uövuadeje: Nasi osaro ro raromohëjo. Raromohëjamu va'areje. Va'amu huro huë mae bojamuiromo ajamuibe va'ojuvu majae niö'i gemu barëjadeje. ⁸ Huë mae ajamuamu ë a hesi vavuoho guomo guome baeromo raromadeje. Guomo guome baeromo raromoromo hesi sinoho vörö'iraeromo dë sirövadeje. Ëhi jiamu gagorovo Paul-ro ë guomo guomo a hesi osare va'oromo God-are örire uanugoromo övoho hesi sinore bamamu guomo guomoho barëjadeje. ⁹ Barëjamu gagorovo guomo guomo baejë'e a iorol'ioroho rueruomamu Paul-ro ajëmamu mae jëvadeje.

¹⁰ Mae jëvamu rajahuiromo suvuore aho'o i'imamuijareje. I'imamuijë'lëro röhu ijönö noro va'iro ë'amu gagorovo inöme rabe rabe no bogojavuajoho ujuohoromo noni boatre bahijahuareje.

Paul-hu rueromo Rome amore hijade jöhoje.

¹¹ Manaere niö'i gemu barëjämu boat göre iojiomareje. Ëboat hesi ihoho Huodi'e Rahëvade Aru'aho Jabesi Boat jiadeje. Ëboat-oho urimë'i Alexandria amore jioromo rueromo buru börömo hesi majaroho ë namijuvo buroho barëjämu evare va'iro ë'adeje. Va'iro ë'amu evare no iojiomoromo va'areje. ¹² Va'arohu va'o Syracuse amore suorovoromo ë raromoromo majae niö'i gemu barëjadeje. ¹³ Majae niö'i gemu barëjämu ë amoho vuonugo'i boat-re va'arohu va'o Rhegium amore suorovoromo ë raromareje. Raromoromo nérö gavare burohuro no va'iro ë'aruinö ë va'amu gagorovo noro ri'örömo boat-oho baeromo va'amu burohuro nosi dejonö boat-oho bijimobe ö'amü evare va'areje. Va'arohu nérö Puteoli amore rueromo sa'are ravo'amareje. ¹⁴ Puteoli amore ravo'amoromo va'oromo Christian aganoho birohëvareje. Birohëvormo uövuamu jabesi osare va'o raromoromo hurae gemu baejareje. Hurae gemu baeromo Rome amore va'i va'areje. ¹⁵ Va'amu Rome ramarue Christian aganohuro noehu va'arue jöho hegoro nahavuo'i rovareje. Rueromo

a ioro'iorohuro Appius örire bövi bise'o imo'amaruire ro birohavuo'i a ioro'iorohuro nuharue osae niö'i gemu jiajire ë ro birohavuareje. Birohavuamu gëgorovo Paul-ro God huë mae uavamu hesi dë vövöbajo'oho sasohadeje.

16 Dë vövöbajo'oho sasohamu noro val'oromo Rome amore suorovareje. Suorovamu gavamen a masijero osae bojamamu Paul-ro hesi sivue hijamu muorovo ae gemuëro hu muebe hijadeje.

Paul-hu Rome amore hiromo Keriso-are jö majëhijadohoje.

17 Ëhi'amu majae niö'i gemu barëjamu Paul-ro Jew rajo a masije bëhire raromaruhuni jöe nugö'öromo uëvadeje: Ro gagovorego no jöe ato'irarëjo. Jöe ato'irarëjamu ro gemuoro gagovareje. Gagovamu gagorovo uëvadeje: Jew rajo ö ömo'ömommë nasi jöho hehëjo. Na nosi Jew rajo aganoho bogo sisë vaejëvode höjo. Jew rajo nosi a mami muoho bogo ahëvode höjo. Ëhi höjo röhu Jerusalem amore Jew rajo aribövihuro emä guduamevoromo Rome rajo jabesi övore bojëmare höjo baejevoromo court vaejevoröhego. **18** Bojëmamu Rome aribövihuro baejevoromo court vaejevoromo gavare höjo na mu sisë vaejë'éro guomo'irode bëhoho bogojamu. Bogojamu gagorovo jiovo remö'ö'irögoro ë'are höjo. **19** Jiovo remö'ö'ia'amu Jew rajo aribövihuro ni-jio'iraejëvoromo uëvare höjo: Nadi ëhi jië'oho ë'ohëjo. Nadi ëhi jië'oho ë'ohëjamu naro gavode mae va'irode öri göho bogojamu gagorovo uëvode höjo: Iae na Rome va'oromo a börömo hesi nunire nami'ejöjo. Na ëhi uëvode höjo. Röhu na Jew rajo agano jabesi jö sisëho bogojevë'éro na bogo ehunioho Rome a börömo hesi nuniroho nami'i uvode höjo. **20** Ëhi jië'éro ëhuni jemëni jöe nugö'öromo uëvode höjo: Ruehego na gëromo jemë'o jöe jövöjo. Röhu ave ö'ehu tövevare hesi bëhoho aji mu börömoho rueröhego Israel aribövi ioro'iorehu muebejarujëhi na ëhi gemuoho muebejajëro jië'éro ëhuni na ave ö'ohuro tövevë'e höjo.

21 Paul-ro ëhi uëvamu hegorovo rue Jew rajo aribövihuro uavareje: Jew rajo Judea sa'are raromarue aribövioho jasi jöho bogo suriroho jajivoromo nugö'öjamu baejë'e javuajëjo. O nosi Jew rajo aganoho Judea sa'are jioromo rovarevarohe jasi jö sisë jöho o jaehu rabe rabe ë'ane jöho bogo majahuijare höjo. **22** Röhu jasi uehoroho diehi jiajoho no he'i naguajëjo. Ëhesi bëhoho ae aho'obëhe dinö'e dinö'e raromaruhuro uvoruomaje höjo: Jaehu uehorovanuëhi ëhi uehorovarue aribövi jabesi öroho sisë höjo.

23 Ëhi uanugoromo majaho bojamromo uavareje: No ë majare rue'ejarëjo. Ëhi uavë'éro ë bojamare majaho sisonuvamu Jew raje ae aho'obëhe Paul-are osare rovareje. Rovamu sisonu'e aevoromo Paul-ro jöe majëhiemu majëhibe va'ojivo va'o vahromadeje. Majëhiromo uëvadeje: God-hu böröme namiromo muebejavuaje hesi öroho ëhi höjo. Ëhi majëhiromo Moses-are jögoru surire jöhu'o God-are jö baeromo majëhinövare a ioro'ioro jabesi surire jöhu'o adahoromo bëhoho röjëhiromo ëhuro jabesi simanoho huotovëho gavadeje jaburo Iesu mae uehorovo'iröhego.

24 Ëhi'amu hegoro a ioro'iorohu mae uehorovo'i a ioro'iorohu bogo ma uehorovareje.

25 Ëhi'oromo va'oromo Paul-hu jövamu hejare jöho berohemu berohoromo amonö suorovo va'oromo göëro mae uehorovareje göëro bogo. Röhu bogo va'oruomë'iro Paul-ro ave jöhuremu majëhiromo uëvadeje: God-are Aru'ahohuro jemesi jöho iae mae jövade höjo. Ëhesi bëhoho Isaiah jö God-aro baeromo majëhinövade a hesi simanore God-are Aru'ahohuro jöe bojamijade höjo huro jemesi hijo miono'oho uëröhego. **26** Jöe bojamromo uavade höjo:

Va'oromo ë aribövioho ëhi uënëjo:

Jemë hemu he'a'arujëjo röhu bëhoho bogo avoho he'a'arujëjo.

Jemë gaemu ga'a'arujëjo röhu bëhoho bogo avoho ga'a'arujëjo.

27 Ëaribövi jabesi dë vövöbajo'oho i'uhëgaje höjo.

Hia'oho tugohëhë'e höjo.
 Nunoho sigohijëhë'e höjo.
 Bogo éhioho jëvo'ibejajo nunëro ga'ibejarëjo.
 Hia'ëro he'ibejarëjo.
 Dë vööbajo'oho sasohoromo jöho bae'ibejarëjo
 éhuro jabumë huotorovoromo rue'ibejarëjo naro avohëvego mae jëvo'ibejajo.
 Ëjöho God-are Aru'ahohuro iae mae jövade höjo.

²⁸ Ëhuni ave jöho majëhi'ië'ajëjo jemëro hejöro. God-hu maro ramuaje jö naehu majëhijajoho sa'a ioro'iro rajo jabesi örire nugö'öjë'e höjo. Jemëhu ma-he taemaru-joho jabumëro iae he'a'aruëjo. ²⁹ [Paul-ro éhi uëvamu rue Jew rajoho jaburo darugo'o jö aho'ahamirovobe va'areje.]

³⁰ Ëhi'amu vadune niö'i hesi uhure Paul-ro osae gemu ma-jahuri hiromo monioho mana bojëmibe va'onövadeje. Ëosare hiromo gënövade aëro hu ga'i rue'ego huë mae bojëminövadeje. ³¹ Huë mae bojëmiromo God-hu böröme namiromo muebejavuaje jöho majëhibe Bada Iesu Keriso-are öroho röjëhibe va'onövadeje. Röhu jö majëhinövadoho aho bogo ahonövareje. O hu'o bogo juhuonivë'e aho jöho ma-sama'e majëhinövadeje. Ahia mino'e.

ROMANS

Paul-hu apostle mu hesi bëhi jajivade jöhoje.

¹ Paul naro ave jöho jajivo'irögoro ë'e. Na Iesu Keriso-are mu vaemu vaejahaje ae jeve. Na apostle jeve ë hesi bëhoho God-ro uevë'ëro. Huro na baejevoromo bamevadeje huhu bojamuade jö mahuremu naro ae majëhinövo'irodego.

² Ëjö maho urimoroho huro hesi jö majëhijarue aribövioho bojëmi'ego jabumëro hesi surire jajivobe rueromo uvonövareje: God-ro iae ëhi ëhi ajamui'ajëjo. ³ Röhu ë jö maho iae God-are Harihu hesi jöhoje. Hu araeromo a daje baejadire hu David-are uje jiadeje. ⁴ Röhu guomamu God-ro hu i'ovoromo hesi Aru'aho Maho bojami avohë'ëro uavadeje: Jaruvo ja nasi Harihe darugo baejë'e ae javajëjo. Ëaho hu Iesu Keriso nosi Badaje. ⁵ Ëaho God-ro uavamu huro Paul na huë baeromo ajemiromo apostle muoho bojemiromo uevadeje: Nasi jöho majëhijego sa'a ioro'ioro raje aho'obëhe mae uehorovoromo jöho ejeho'irarëjo ëhuro Keriso nasi ihoho döro jioröhe. Ëmuoho bojemamu naro baejë'ëro sa'a ioro'ioro rajoho ajëmijajeje. ⁶ Röhu Rome aribövimë jemë'o iae ëhi jië'e aribövie jëvo'ego jemë'o ajëmi'irodoho jëve. God-ro jemë'o uëvë'ëro ëhu'ëro Iesu Keriso-are aribövie gemuoho jëve.

⁷ Ëhuni Rome amo rajo God-hu rajëhiromo hesi baejëvade aribövimë naro jemesi örire jajive. Na nege God nosi Vavuohu'o Bada Iesu Keriso'o huë baeromo ajëmijego maro raromo'irarijego.

Paul-hu Rome va'oromo amo rajo gë'i nimade jöhoje.

⁸ Urimoho naro Iesu Keriso-are ihore God mabëhe uave ae aho'obëhe jemesi jöeni. Ëhesi bëhoho ae aho'obëhe sa'ae dinö'e dinö'e hejarueje atoromo uvoruomavego: Rome aribövioho jaburo Keriso mae uehorovarue höjo. Ëhuni jemesi jöeni mabëhe uave. ⁹ Iae ave jöho na jö mae jövo'ie'ë God-are nuniro. God hu nasi börömohoje. Ëhuni God-are nuniro ave jöho jemë mae majëhi'ie'ë. Na bogo vuonugo'i majae ëhi jemëni uehorovëvoromo ¹⁰ parie vaejajeje. Urimë'i jemë bogo gënövë'ëro ëhuni God-are örire uavajeje huro hesi nimoromo nasi öroho avohehego naro ma-maro ö'oromo gë'irodëni. ¹¹ Ëhesi bëhoho na jemë gë'i nego avohe ëhuro naro jemë ajëmijego God-are Aru'ahehu bojamuijaje suvuoroho jemëro baeromo biririvo'irarijego. ¹² Na negajoho jemë'o na'o Keriso mae uehorovë'ëro ëhu'ëro ajamirovo'iramu mae javuo'ë'e. Na ëhi nege.

¹³ Nasi ö mueno'e na nege ave jöho ga'irarijego. Na majae göro göro ö'ie'oromo muëro böviëro bisel'ëro ma'enego'i hijamu bogo ö'odeje. Na negadeje sa'a ioro'ioro rajo jabumë ajëmibe juvajëhi na jemesirire ö'oromo ëhi jemë'o ajëmiromo ae gö Keriso-arinö ujuohëvo rue'irodëro. ¹⁴ Sa'ae aho'o Keriso-are jöho majëhibe juvo'ej. Amore raromarue je'ore raromarue gavë'e bogo gavë'e ëhi jië'e aribövioho aho'o jöho majëhibe juvo'ej. God-ro muoho ëhi bojemijë'ëro. ¹⁵ Ëhuni na nego avohe Rome amore ö'oromo Keriso-are jö maho jemë'o majëhi'irodëni.

Keriso-are jö mae uehorovë'ëro God-hu no i'ovavuaje darugo röjahuiromo ajamuaje jöhoje.

¹⁶ Ëjö ma hesi jöhuni röromo na javojoho bogojeko'i ma-mae jeve. Rabëni ë jö maho ae rahu heromo Keriso mae uehorovë'ëro God-ro i'ovavuaje öroho no röjahuiromo ajamuiromo öri sisënö javuajoho baejavuoromo öri manö ramuajeje. Urimo Jew rajoho ëhi ajëmiromo röhu sa'a ioro'ioro rajohu'o ajëmijego maro raromarueje. ¹⁷ Ëjö

uehorovoromo maro raromarue hesi bëhoho God-ro ë jöe gemuoho bojamuiromo ëhuro hesi muoho röjahuijego no garomo uvarueje: God-hu nosi sisë mu'uvahuo'iröhe öroho aviëhi höjo. Noehu Keriso mae uehorovë'ohuro iae ëhuro God-ro nosi sisë mu'uvahuego hesi nunire mae riravarue höjo. Öre gö bogohöjo. Ëhi uvarueje. Röhu God-are surire jöho ëhi gemuoho uvë'eje: Ae rahu God mae uehorovoromo hesi nunire mae riravë'oho ë aribövioho iae maro raromo'aruëjo.

Ae aho'obëhe God-are i'u hesi uhure raromobe rovare jöhoje.

¹⁸ Röhu God-ro ö'ídore hiromo röjahuego no garomo uvarueje: Hu sisë aribövioho aho'obëhe jabesi jöeni dë vörönimoromo i'ue mana bojëmaje höjo. Ëhi jië'e ariböviohuro God bijönimoromo ae sisë vaejëvorusomejaje. Mu sisë vaeromo ëhuro mu ma hesi öroho subivëho'i ë'o garuomajeje. ¹⁹ God-hu diehi jië'e ae jiajoho vituoho gavarueje vituoho bogo. Röhu gavarue vituoho ë sisë ariböviohuro iae va'orahoro garuomajeje God-ro röjëhijë'e jiego. ²⁰ No bogo nunoho gavarueje God diehi jië'e jiego. Röhu God-hu sa'a bövi bise'o bamadevare evare aëro aevoromo gabe rovareje sa'ae jove bövie bise'e God-hu bamadoho jio'amamu. Ëhi jiamu gagorovo ëhuro uvobe rueruomadeje: Bövie bise'e aho'o bamë'ëro ëhuni hu bogo ma-aehu jio'i hu gemu böröme jio'i hu gemu eni jië'ëro ëhi jiemu jioibe rovadoho ëhi jiemu jioibe va'a'ajëjo. Ëhi uvobe rueruomë'ëro jabumë God bogo mana uaruomo hesije: O no ja bogo gavë'ëro jië'ëro ëhuni mu sisëho vaejare höjo. Ëhi jië'e jöho bogojio'ë'e. ²¹ Jabumë iae God jabesi simanëro gabe rueruomadeje. Röhu bogo uvareje: God gemu börömoho hö uvoromo rajahijareje. Suvuoro gö gö bojëmadoho bogo huë mae uavë'e ëma ujuohareje. Ëhi'oromo God bogo uehorovo'i a'lì sisë'i sisë'lì uehorovobe nu ano'e ramoramovobe simane sisë maro sisérërovobe rueruomadeje. ²² Uvobe rueruomadeje: No simano ma'e aribövie javuajë'i simane sisérëbe rueruomadeje. ²³ Simane sisérërovë'ëro ëhu'ëro bogo uvareje: God hu ioroioremu aji'e hijaje ae jio'i ave sa'are aribövioho nomë ma-jahuri raromarue aribövie javuajë uvo'i a'lì God ioroioremu jiaje aho bijönimo'i ma-jahuri raromarue aribövi no va'ëne inömoho avohoromo ëhi rajahi'amobe rovareje. A va'ëne ugo va'ëne majo va'ëne sigobu va'ëne ëhi jië'e inömoho avohoromo rajahi'amobe rovareje.

²⁴ Ëhi jië'e simano rumo'e muoho vaejë'ëro ëhuni God-ro jabu ma-nunëremu gëromo rëmö'ëjadeje jabesi nimarue muoho vae'iröhego. Rëmö'ëjamu jabesi nimoromo öëro jijihanovoromo göëro göho mu gö gö vaeromo jabesi dajoho ijumorovobe rovareje. ²⁵ God hu diehi jië'e a jiaje uehoro maho vuonugo'i sareri'e muohemu uehorovobe rovareje. God-hu avoho'amade bövioho bise'oho God höromu uvene aho röjahi'amobe rovareje. Bövi bise'o avohade ë aho bogo uehorovareje. Röhu hesi ihoho ma-mabëhe jiemu jioibe va'ë'e. Iae mae.

²⁶ Jaburo God bogo uehorovë'ego huro ma-nunëremu gëromo rëmö'ëjamu öëro jijihanovobe rovareje. Iae magonahohuro ama'i'o masurovarue muoho vuonugo'irögöro magonahohuro jabesi arijo'arije sihamirovobe rovareje. ²⁷ O ama'ohuro ëhi jië'e mu sisë gemuoho vaeromo vaboro masëgarue muoho vuonugo'i dëre ri'örömo öëro jijihanovoromo a'o a'o sihamirovobe rovareje. Ëhi jië'e javoji'e mu sisëho vaerovë'ëro ëhu'ëro i'ue mana baebe rovareje.

²⁸ Jabumë uvareje: God uehorovë'oho bëhi rumo'e hö uvoruomamu ëhuni God-ro ma-nunëremu gëromo rëmö'ëjamu jabesi uehoroho ihesi ma'e sisérëromo bogo ë'o varijëne muoho vaebe rueruomadeje. ²⁹ Bogo mu maho vaejamu mu sisë göëro göëro jabesi dëho irijiomëhë'eje. Mu sisë uehorovarueje. Bövie bise'e ma-bae taemarueje. Mu gö gö vaejarueje. Ae gö jabesi mu mahuni dë vörönégajeje. Ae muo'amarueje. Iro muorovo'e vaejarueje. Sareri sareri'e muoho vaejarueje. Nue huodëgarueje. Ëhi jië'e

uehoro sisëhuro jabesi dë vövöbajo'ere irijiomëvë'eje. O ae gö jabesi jö sisëho saginiëri atarueje. ³⁰ A göëro gö hesi ihoho ijumarueje. God nue huodivarueje. A ioro'ioro jabesi ihoho ijumarueje. Döro bamorovarueje. Nimoronimorohë'i atarueje. Mu gö gö barovarueje. Vëmu vavu'o jabesi jöho bogo ejéharueje. ³¹ Uehoro maho mu maho huë maho dë maho bövi bise'o maho bogojëve. ³² Iae garomo uvarueje: Ae rahu éhi jië'e mu sisë vaejë'oho vuovo hesi höjo God-are jögoroho éhi jië'éro. Iae éhi uvarueje röhu jabumë éhi jië'e muoho vaejarueje. Röhu bogo jabenä äma vael'i a'i garöhe ae gö éhi jië'e mu sisë vaejamu gavë'oho uëvarueje: Iae mu mae vaejarujëjo.

2

God-hu ae aho'obëhe avoho mevavuo'iröhe jöhoje.

¹ Nani jero döro bamorovoromo uvo'a'anue: Ëaribövioho sisëgo sisëro va'ë'oho iae mae höjo. Ja éhi uvo'a'anue röhu jabuhu vaejanuehi éhi jië'e mu sisë gemuoho ja'o vaejanueje. Ëhuni God-ro uvajeje: Jero uvanue höjo: Ësisë aribövioho sisëro va'a'aruë uvanuoho éhuro ja'o i'ue gemuoho bae hesi javajëjo. Ëhu'éro ja jö God mana ua'iranoho bogojavo'ë'e. ² Iae no garomo uvarueje: Éhi jië'e mu sisë vaejarue aribövioho God-hu i'u mana bojëmijë'oho iae mae höjo. ³ Ae gö jabenä sisëho mevanueje röhu ja'o iae éhi jië'e mu sisë gemuoho vaejanueje. Na ja uvanueje: God-hu bojamuijaje i'u'oho na bogo bae'ejëjo. ⁴ God-ro huë baejavuo avohoromo nosi sisëho garomo bogo burëroho i'uoho bojamui'i ma-göromo hesi vöröho nimo éhi taemajeje. Iae éhi jie röhu na jero uehorovoromo uvanueje: Iae hesi höjo. Röhu huro jasi öriroho bogo äma huë baejavoi'i a'i huhu huë baejavaje hesi bëhoho hu nime jasi dë vövöbajo'oho huotovahego jasi sisëho vuonugoromo hu mae uehorovo'iranego. Röhu ého ja rabëni bogo avoho uehorovanueje. ⁵ Röhu jero mu sisë vaejanuoho bogo vuonugo'i a'i hia'e biriri'övoromo ma-vaemu vaebe va'ego éhuro God-ro gö'o gö'o döre dë vörönimobe va'ojiuho hujeji hesi maja börömoho rue'iramu evare i'uoho sisë maro mana bojamii'iramu bae'a'anue. Ämaja börömoro bero a nuniro namiromo jabenä sisëho avoho mevoromo ae aho'obëhe hesi dëre vöröho baeromo evare i'ue bojëmi'ë'e. ⁶ Aehu diehi jië'e mu vaejaruoho evare majare huro éhi jië'e manaho ae gemu gemu bojëmi'ë'e. ⁷ Ae göëro biririvoromo mu mae vaeromo nimarueje hujeji God-ro hesi aji maho bojëmiromo jabenä ihoho mae uëvego ma-ioro'ioremu God'o raromo'iröhëro. Éhi jië'e aribövioho God-ro ajëmi'iramu ma-ioro'ioremu maro raromo'ë'ö. ⁸ O ae göëro jabenä sinohemu uehorovoromo God-are jö maho bijönimoromo öri sisëro jijihuomajeje. Éhi jië'e ariböviohuni God-ro dë vörönimo'iramu i'ue sisë maro bojëmi'ë'e. ⁹ Mu sisë vaejë'oho ae aho'o vi'ehe huë vavaene bae'ë'ö. Jew rajohuro urimo bae'iramu röhu sa'a ioro'ioro rajoho jabu'o gemuoho bae'ë'ö. ¹⁰ O mu mae vaejë'oho éhi jië'e ae aho'o God-ro aji maho bojëmiromo jabenä ihoho mae uëromo ajëmi'iramu huë mae raromo'ë'ö. Jew rajohuro urimo ajëmiromo röhu sa'a ioro'ioro rajoho jabu'o éhi gemuoho ajëmi'ë'e. ¹¹ God-ro ae aho'obëhe ma-gemu göromo sisë bojamuibe mae bojamuibe va'ajeje.

¹² Sa'a ioro'ioro rajohuro Moses-are jögoroho bogo hejë'e mu sisëho mavaeruomajeje. Hesi jöho bogo hejë'e mu sisë ma-vaejaruëro jië'éro éhuni ijonö God-ro Moses-are jöho bogo majëhijë'e ma-uë'ë'e: Sisë jëvaje sisëro va'ohëjo. O Jew rajohuro Moses-are jögoroho iae hejarueje. Heromo röhu sisë vaeruomajeje. Heromo röhu mu sisë vaejaruëro jië'éro éhuni ijonö God-ro jabenä örire Moses-are jöho majëhiromo uë'ë'e: Jemëro hesi jögoroho ahë'e jëvaje sisëro va'ohëjo. ¹³ Éhesi bëhoho bogo jögoru hejarue aribövioho a'i jögoru ejahoromo mu vaejarue ariböviohuro God-are nunire mae riravo'ë'ö. ¹⁴ Sa'a ioro'ioro rajohuro Moses-are jögoroho bogo hebe rovë'eje.

Röhu hesi jögoru jiajëhi ëhi jië'e muoho vae'ë'ö. Vaejë'oho ë hesi bëhoho God-are jögoroho bogo he'i a'i jabesi uehororo jië'ëro ë muoho vaejarueje. ¹⁵ Ëhi vaejego noro garomo uvarueje: God-are jögoru jiajëhi jië'e mu vaeröhe hesi uehoroho huro jabesi dë vövöbajo'ere ba'amëhë'e höjo. Jabesi dëre herovarueje jabesi arijo'ëro mu mae o sisë vaejë'e jiavego. Jabesi uehore gö gö rovego uvarueje: No sisë vaejë'e javuajëjo o nani majae gö uvarueje: Mae vaejë'e javuajëjo. ¹⁶ Röhu ëho majaho rue'iramu iae ëhi jio'ë'e. Naehu Keriso-are jö mae majëhiromo ae uëvajëhi God-ro ëhi ë'oromo Iesu Keriso ua'iramu huro ae aho'o jabesi uehoro gurihi taemaroho mevo'ë'e ga'i mae o sisë jiego.

Mu vaeröhe jögoru Moses-hu bojëmamu Jew rajehu bogo ejahare jöhoje.

¹⁷ Röhu nani jero ae uëvanueje: Na Jew rajëro jevë'ëro iho mabëhe jevajëjo. Jero uvanueje: Na Moses-are jögoru ijore ijore juvaje aëro jevë'ëro ëhu'ëro God-are nunire mae nami'ejöjo. Jero sivue döro bamorovoromo ae uëvanueje: Na God-are a maëro jevë'ëro ëhu'ëro ma-mabëhe jevajëjo. ¹⁸ Iae maeje. God-hu rabe rabe nimajoho jero uehorovanueje. Moses-are jögoroho hejë'ëro ëhu'ëro jero gavanueje di muoho maho jiego. ¹⁹ Jero biririvo avohoromo uvanueje: Nuni tugorohë'e jabesi öri röjëhijaje aho na jevajëjo. Ramoramö'ere raromarue aribövi jabesi ojo jiovëhaje aho na jevajëjo ajivëvö'irodoho. ²⁰ Simano bogojë'e aribövi röjëhijaje aho na jevajëjo. Asisö'o röjëhijanovaje aho na jevajëjo. Moses-are jögoroho hejë'ëro ëhu'ëro na nuni aji'e jö maho ga barë nahonahovë'e jevajëjo. Na ëhi jië'e ae jevajëjo. Nani jero ëhi uvanueje. ²¹ Iae maeje. Jero a ioro'ioroho jöho röjëhanueje. Röhu ja rabëni jasi arijo'arijoho bogo röjähirovaneje. Jero a ioro'ioroho majëhiromo uëvanueje: Nadi vajiohoho ë'orëjo. Iae mae uëvanueje röhu na ja vajiohoho ë'anueje. ²² O jero a ioro'ioroho uëvanueje: Nadi goho'amorëjo. Röhu na ja goho'amanueje. O jero uehorovoromo uvanueje: Sareri vörö'e inömoho sisë bëhe jio'amajëjo. Röhu na ja ë inömo uehorovarue osaroho rumo va'o'amoromo vajiohoho ujuohoromo ë inömo hesi sisëho baejanueje. ²³ Jero uvanueje: Na God-are jögoroho hejë'ëro mae jevajëjo. Iae ëhi jie röhu na ja God-are jögoroho ahoromo hesi iho ijumanueje. ²⁴ God-are iho ijumanue jöho iae hesi surire ëhi gemuoho uvë'eje: Jew raje jemëro sisë vaejego ëhuni sa'a ioro'ioro rajohuro God-are iho sisë'i uvarue höjo.

²⁵ Jew rajehu ë'aruëhi ëhi jasi sinoho tariojahë'eje. Ja God-are jögoru ejahamu sino ëhi tariojahë'oho ëhuro mae javo'ë'e. O God-are jögoru bogo ejahamu sino ëhi tariojahë'oho bogo ëhuro maho javo'ë'e. ²⁶ Ave jöhu'o uehorovore. Sa'a ioro'ioro rajohu Jew rajo muoho bogo vaeromo sinoho bogo tarivo'amarueje. Röhu jabumë ae rahu God-are jögoru ejahë'oho ëhuro God-ro uvo'ë'e: Ëaribövioho sa'a gö raje jio'i röhu Jew rajo jabesi sino tariojëharuëhi jië'e aribövie jëvë'ëro ëhu'ëro jabu'o nasi aribövi mae jio'amajëjo. ²⁷ Sa'a ioro'ioro raje ae göëro göëro sinoho bogo tarivo'amë'e God-are jögoroho iae ejaharueje. God-ro jabesi mu maho garomo Jew rajohu ja ua'ë'e: Ja nasi surire jöho baejë'e javajëjo. Nasinö javojöro jasi sinoho tariojahë'e höjo. Röhu sa'a ioro'ioro rajehu ë'arëhioho ja rabëni jögoroho bogo ebe rovane höjo. ²⁸ Ëhesi bëhoho ja Jew rajo iho javo'i Jew rajehu ë'aruëhi jasi sino tariojaho'i röhu God bogo uhohu'o uehorovë'oho ja ma-döhemu Jew rajohu javë'ëro ëhu'ëro ja bogo God-are a maho javajeje. ²⁹ Döremu Jew rajo javë'ëho ëho bëhi rumo'e javo'i a'i Jew rajehu God uehorovaruëhi ëhi uhure uehorovë'oho ëho börömohoje. Ëhesi bëhoho bogo jasi sinoho tarioromo avohaho'i a'i jasi dë vövöbajo'oho avohahë'eje. Bogo ma-jajivë'e jögoru ejahoromo aehu jasi sinoho tariojaho'i a'i God-are Aru'ahohuro jasi dë vövöbajo'oho avohahë'eje. Dë vövöbajo'oho avohaho'iramu bogo aehu ja rajahi'i God-ro rajahi'ë'e.

3

¹ Ëhi jië'oho na Jew rajo aribövihuro sa'a ioro'ioro rajoho iosirëmiromo God-are mu maho baejë'ejö o bogo. O Jew rajo mu vaeromo sino tarivaruhuo na ëhuro mae baejë'ejö o bogo. ² Io'o mue aho'o iae mae baejë'ejö. Aevo'i jöho aviëhije. God-ro Jew rajo jabesi övore hesi jögoroho bamadeje jaburo mueberöhego. ³ Jabesi övore bamamu röhu Jew rajo a ioro'iorohuro ë jögoroho bogo avoho ejaho'i vuonugareje. Vuonugarohuni na ëhuni God-ro hahu uëvade muohu'o vuonugo'i jö göho uehorovo'ë'e o bogo. ⁴ God bogo mae bogo ëhioho ë'ë'e. Ëhesi bëhoho God bogo sareri'oho jio'i hu ma-maëremuje. Ae aho'obëhe sareri sareri'e javuë'oho röhu God hu'o bogo ëhioho jio'i hu ma-maemu jio'ë'e. God-are surire jöhu'o ëhi gemuoho uvë'eje: No gavarue höjo God jasi jöho ma-maemu majahuijego.

Aëro uvoruomo'ajëjo: God jasi muoho sisë hö uvoruomo'ajëjo röhu iae ga'ejarëjo jasi muoho mae jio'iramu.

⁵ Röhu noehu mu sisë vaeromo God-are mu mahu'o gemuore havoromo gavë'oho ëhuro hesi mu maho ma-va'orahoro jio'ë'e. Ëhuni nani aëro ëho garomo sarerivoromo ave sa'are ariböviehu uvaruëhi ëma uvo'ë'ö: Noehu sisë vaejamu ëhuro God-are mu ma va'orahoro jië'oho noehu mu sisë vaejego hahu i'u mana bojamui'iröhoho ëho sisë höjo. ⁶ Röhu bogo ëhiohoje. God-hu a sisë i'u mana bojëmi'iröhoho sisë jio'ibejo hu diehi'oromo sa'a raje aho'obëhe göromo mevavuo'ibejo mae o sisë javuego. Röhu huro ae aho'obëhe iae mevavuo'ë'e. Ëhuni God-hu a sisë i'u mana bojëmi'iröhoho iae maeje.

⁷ O nani aëro ëma uehorovoromo uvo'ë'e: Naehu jö sareri jövë'ohuro ëhuro God-are jö maho va'orahoro jio'a'ajëjo. Ëhi jië'ëro God-are ihoho döro jio'a'ajëjo. Nasi sisëhuni hesi ihoho döre jië'oho God-hu na ue'iröhoho: Ja sisë javaje sisëro va'ë ue'iröhoho ëho sisë höjo. Röhu aehu ëhi jövë'oho ëho sisëje. ⁸ Ëhi jië'e jöho aviëhi jianove. Ruehego no mu sisë vaejarëjo ëhuro God-are ihoho mae jio'iröhe höjo. Iae aëro Paul nasi ihoho ijumoromo ëma uëvarueje: Nöröro ëhi jië'e jö sisëho jövaje höjo. Ëhi ataruëro jië'ëro sisëre va'oruomë'oho iae maeje.

Ae aho'obëhe sisë javuaje jöhoje.

⁹ Röhu Jew raje noro God-are mu mabëhe baejë'e javue. Mu mabëhe baejaroho na ëhuro noro sa'a ioro'ioro rajoho mue aho'o iosirëmiromo mae javue o bogo. Bogo. Jew rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o no aho'o mu sisë darugo hesi uhuremu javue. Ëjöho na mami'e jajivodeje ga'irarijego. ¹⁰ God-are surire jöhu'o ëhi gemuoho uvë'eje: Bogo mae bogo ae gemu vadu'oho maho höjo.

¹¹ Aho bogo simano maho uehorovoruomaje höjo.

God biroharue öroho bogo nahoruomaje höjo.

¹² Ae aho'obëhe öri maho nugö'ö'i je'oro va'oruomë'e höjo.

Ae aho'obëhe sisë mae sisërovë'e höjo.

Bogo mae bogo ae gemu vadu'oho mu maho vaejaje höjo.

¹³ Jö sisë ataruohuro ëhuro sisë bëhe jëvajëjo.

Ae guavoromo bogo duho'i ma-nugego usihövo rojomajëhi jabesi huë gagore ëhi rojomanaje höjo.

Jö'ëro jö sareri sareri'e atoromo jovëro rovanovaje höjo.

Bitaro vuodovë'ohuro bitaro gagore sigobu vörö va'ënoho rojomaje höjo.

¹⁴ Jö'ore ajuo'e rojomego nu huë'e jöemu atarue höjo.

¹⁵ Hörohuro tutuvo va'oromo ae muo'amarue höjo.

¹⁶ Dinö'e va'ë'iroho bövie bise'e ijumobe ae huë vavaene bojëmibe va'arue höjo.

¹⁷ Huë mae bae'iröhe öroho bogo gavë'e höjo.

¹⁸ Simanohuro God bogo uehorovë'e ma-jijiharue höjo.

God-are surire jögoroho ëhi uvë'eje.

¹⁹ Ëmu sisë vaejarue jöho iae no gavarueje. God-hu ë jö bojamuijade hesi bëhoho ëhuro Moses-are jögoru hesi uhure raromarue aribövihuro heromo jabumë'o sa'a ioro'ioro rajohu'o ae aho'obëhe jö mana uaröhoho bogojavuego jö'e tugorohoromo hesi nunire gövögövövë'e riravo'iröhego ae aho'obëhe maja hö'öjjajire beva'ajire. ²⁰ Gövögövövë'e riravo'iröhе hesi bëhoho aehu mu vaeröhe jögoru heromo ijore val'ë'oho bogo ëhuro God-are nuniroho maho riravo'i a'i ma-uvarueje: Noro ë jögoroho bogo avoho ejaruëro javuë'ëro sisë javuajëjo.

Keriso mae uehorovaruohuro ëhuro God-are nunire mae riravarue jöhoje.

²¹ Iae ëhi sisë javue röhu jaruvoroho noeju hesi nunire mae riravo'iröhе öroho God-ro röjahuijë'eje. Moses-are jögoru surire o jö God-aro baeromo ae majëhinövare aribövi jabisu surire ë hesi öroho iae jajivë'eje. Röhu ë öroho bogo jögoru heromo mu vaeröhe örehu jio'i a'i öroho aviëhije. ²² Aehu Iesu Keriso mae uehorovë'ohuro ëhuro God-ro nosi sisëho uehorovoromo vuonugego hesi nunire mae riravarueje. Ae aho'obëhe mae ae rahu Keriso mae uehorovë'oho ëhi ajamuijajeje. God-ro gövuajeje no ae aho'obëhe bogo göho göho javuo'i ma-gemuoho javuego. ²³ No ae aho'obëhe sisë vaejë'ëro God-are aji'le muoho vae'iröhoho bogo eni javuego ma-raromarueje. ²⁴ Röhu God-ro hesi uehorovoromo no huë mae bojamuiromo Iesu Keriso noni guomojöro sa'are nugö'öromo ëhuro sisë hesi darugore javuadoho baeniahijë'ëro no hesi nunire mae riravarueje. ²⁵ God-ro Keriso nugö'öjjadeje hesi köho rueromo guomego noro ë muoho mae uehorovego God-ro nosi sisëho dejonö bu'öjego hesi dë vörönimadoho barë'iröhego. God-ro nosi sisëho ëhi ajamuijade hesi bëhoho röjahuijego noro garöhego hu maemu vaejaje ae jiego. Ëhesi bëhoho mamil'oho aëro sisë vae'ego God-ro mataemorovoromo nunëremu gëbe ruenövadeje. ²⁶ Avevejö'oho nosi sisëho bogo manunëremu gö'i a'i Keriso nosi sisëni nugö'öjahuadeje. Hu nimadeje röjahuijego noro garöhego hu maemu vaejaje ae jiego. Noro garöhego hu mu maemu vaejajoho o Iesu mae uehorovarue aribövi nosi sisë mu'uvahuego hesi nunire mae riravaruoho.

²⁷ Ëhi jië'oho no diehi nimorohë'i uvo'ejo: Nosi birirohuro God-are nunire mae javuajëjo. Ëhi jië'e jöho bogoje. Ëhesi bëhoho rabëni no bogo ëhioho uvo'ejo. Na nosi birirohuro mu vaeröhe jögoroho baejë'ëro ëhuni no bogo nimorohë'ioho atarueje. Bogo ëhiohoje. Nosi biriroho bogo a'i God-are birire mae uehorovo'iröhе jögoroho baejë'ëro ëhuni bogo ëhioho ato'ejo. ²⁸ Ëhesi bëhoho rabëni. Noro uehorovoromo uvarueje: Jew rajo mu vaeröhe jögoru ijore ijore val'ë'oho bogo ëhuro God-are nuniroho maho riravarue hö uvo'i a'i Keriso mae uehorovë'oho ëhuro God-are nunire mae riravarue höjo. ²⁹ Jew rajo mu vaejë'ohuro ëhuro maro javuo'ibejo no uvo'ibejo: God hu ma-Jew rajohemu muebe'amaje höjo. Röhu hu bogo jabumëremu muebejëvo'i a'i sa'ae aho'o muebe'amajeje. ³⁰ Iae God hu ma-gemuje. Huro Jew rajohu'o sa'a ioro'iorohu'o mae riravoröhe öre gemuoho röjëhijajeje. Jew rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o jabumë Keriso mae uehorovë'ohuro ëhuro ajëmijego mae riravarueje. ³¹ Keriso mae uehorovo'iröhе jöho baejë'ohuro na no ëhuro God-are jögoru mamioho aharueje. Bogo aho'i a'i ëho ma'eno titimarueje.

4

Abraham bogo aehu hesi sino tariojaharohuro bogo ëhuro God-are nunire mae nami'i a'i huu God mae uehorovadohuro ëhuro God-are nunire mae namijade jöhoje.

¹ Bëhe vaeromo jiade Jew rajo nosi hijoho Abraham jie. Röhu Abraham-hu gavade God-hu diehi ajamamu gavade jöho no uehorovo'ejo. ² Nani aëro uvo'ë'ö: Abraham-hu God-are nunire mae nami'ië'adevaroho huro mu mae vaeromo ëhuro God-are nunire mae namijade höjo. Ëhuni döro bamorovoromo nimorohë'i uvo'ibejajo:

Naro nasi biririvoromo ëhuro God-are nunire mae namijaje hö uvo'ibejajo ëho iae mae jio'ibejajo. Nani ëhi uvo'ë'ö. Röhu God-hu gavajoho Abraham-hu döro bamorovo'iröhoho bëhoho bogoje. ³ God-are surire jöho ëhi uvë'eje: Abraham-ro God-are örire mae uehorovoromo uvade höjo: Hesi God-ro ajemi'ajëjo. Huro mae uehorovamu gagorovo God-ro huni vavaenimoromo uvade höjo: Na gavajoho hesi sisëho barë'ego iae hu a mae höjo. ⁴ Röhu göehu gö hesi mu vaejahamu ë hesi mana bojamamu gavë'oho uvarueje: Ëaho bogo ëma vavaenimoromo suvuoroho bojami'i a'lí mu vaejadohuni hesi manaho bojamade höjo. ⁵ O ae göehu mu mae bogo vae'i ma-uvë'oho: Iae mae-ëjo. No a sisë javuë'ego God-ro nosi sisëho mu'uvahuego hesi nunire mae riravarue höjo. Ëhuni hesi huro na'o ajemi'iramu mae jevo'ajë uvë'oho God-ro uvajeje: Ëahuro na mae uehorovevë'ëro ëhu'ëro na gavajoho hesi sisëho barë'ego iae hu a mae höjo. ⁶ David-ro jöe gemuoho jajivadeje. Aehu bogo hesi biririvoromo mu mae vae'i ma-God mae uehorovego God-hu vavaenimoromo ajamego hesi nunire mae namiromo huë mae baejaje jöho David-ro God-are surire jajivoromo ëhi uvë'eje:

⁷ O asë'e mabëhëjo.

Aehu God-are jö ahamu huhu uehorovoromo vuonugahuë'oho
mu sisë vaejamu u'ovahuë'oho
no huë mae baejarue höjo.

⁸ Noehu sisë vaejaroho Badahu bogo ijönö jö majahuijë'oho
ëhuro no huë mae baejarue höjo.

Ëhi uvë'eje.

⁹ Röhu ë huë ma baejarue aribövioho rahumëje. Na ma-Jew rajo mu vaeromo sino tarivo'amarue aribövihuremu God-are nuniroho maho riravoromo huë maho baejarueje. O na sa'a ioro'iro rajohu'o ëhi gemuoho huë mae baejarueje. Bogo Jew rajohuremuoho a'lí Jew rajo mu bogo vaeromo sino bogo tarivo'amarue aribövioho jabu'o ë huë maho baejarueje. Ëhesi bëhoho urimë'i naro ave God-are surire jöho adahoromo jajivë'e jeve. Jajivoromo uëvë'e jeve: Abraham-ro God-are örire mae uehorovoromo uvade höjo: Hesi God-ro ajemi'ajëjo. Huro mae uehorovamu gagorovo God-ro huni vavaenimoromo uvade höjo: Na gavajoho hesi sisëho barë'ego iae hu a mae höjo. ¹⁰ Röhu rabu'e majare God-ro uvadeje: Abraham hu mae höjo. Na hu sino tariojahare maja hesi urimo o ijönö evare uvadeje. Sino tariojahare maja hesi urimo evare God-ro uvadeje: Abraham hu mae höjo. ¹¹ Abraham mae hö uvonugoromo ijönö God-ro sino tarivoröhe muoho Abraham bojamadeje ae aho'o ëho garomo uvöröhego: Urimë'i sino bogo tariojahare majare Abraham-ro God mae uehorovoromo ëhuro hesi nunire mae namijade höjo. Ëhu'ëro jië'ëro Abraham-hu ë'adëhi Jew rajo mu bogo vaeromo sino tarivo'amë'e ma-God mae uehorovoromo hesi nunire mae riravarue aribövioho ë aribövi jabis bëhoho iae Abraham-je. ¹² Röhu Jew rajo mu vaeromo sino tarivare aribövie gö gö nosi bëhoho iae Abraham gemuje. Ëhesi bëhoho Abraham ë'adëhi nosi sinohu'o tarivahuë'eje. Röhu ëho ma-jianovo'i a'lí Abraham sino bogo tariojahë'e ma-hijade majare huhu God mae uehorovadëhi Jew raje ae rahu ëhi gemuoho God mae uehorovë'oho ëhuro Abraham hu nosi bëhohoje.

*Noehu jögoru ejaruohuro bogo ëhuro God-are huë maho nosiriroho rue'i a'lí noeuh
God mae uehorovoromo hesi nunire mae riravaruoohuro ëhuro God-are huë mahuro
nosirire rovajeje. Ëhesi jöhoje.*

¹³ God-ro Abraham uavadeje: Ave jöho na mae uavajëjo. Naro ja'o jasi ujohu'o sa'ae aho'o bojëmi'iramu bae barë'arujëjo. Rabëni baeröhego God-ro uavadeje. Bogo Abraham-hu mu vaeröhe jögoru ejahadohunioho bogo ëhunioho God-ro mana uavadeje: Sa'ae aho'o bae barë'arujëjo. A'lí Abraham-ro God mae uehorovoromo uvadeje: Hesi God-ro ajemi'ajë uvadohuni ëhuni God-ro uvadeje: Na gavajoho

Abraham-are sisëho barë'ego hu mae hö uvadohuni ëhuni uavadeje: Sa'ae aho'o bae barë'arujëjo. ¹⁴ O God-ro uö'ibejo: Ave jöho na mae uëvajëjo. Jemëhu jemesi biririvoromo mu vae'irarije jö ejehë'ohuro ëhuro na sa'ae aho'o bojëmi'ejöjo. O bogo ejehë'oho bogo bojëmi'ejö uö'ibejo no mae uehorovoromo uvaruoho: Hesi God-ro ajamui'iramu mae javuo'ajë uvaruoho ë hesi bëhe bogojio'ibejo. O nosi biriroho bogo eni javuë'éro hahu bojamui'i uövuadaho bogo bae'ibejo. Röhu bogo ëhiohoje. Mu vaeröhe jögoru ejaharuohunioho God-ro bogo ëhunioho ajamui'i a'i noehu hesi örire mae uehorovaruohuni ëhuni ajamuajeje. ¹⁵ Mu vaeröhe jö God-hu bojamuadaho no bogo ejahego mae javuo'i a'i ahego God-ro no göromo dë vörönimego i'ue bojamuajeje. O mu vaeröhe jögoro bogo bogojio'ibejo bogo aho'ibejo.

¹⁶ Ëhu'éro jië'éro God-hu no ajamui'i Abraham uavadoho ëho no bogo mu vaeröhe jöho ejahoromo bae'i a'i God mae uehorovoromo ëhuro baejarueje. Ëhu'éro God-ro bogo nosi muoho garomo hahu Abraham uavadëhi ëhi mana ajamui'i a'i hesi ëma nimoromo hahu Abraham uavadëhi iae hu ëhi ajamuego ëhuro Abraham-are ujoho no ae aho'obëhe iae baejarueje. Bogo Moses-are jögoru ejaharue aribövie gemuohemuoho bae'i a'i ae rahu Abraham-hu ë'adëhi God mae uehorovë'oho iae bae'ejo ë hesi bëhoho God mae uehorovarue aribövioho aho'obëhe nosi bëhoho Abraham jië'éro. ¹⁷ Abraham nosi bëhi jio'iröhe jö God-hu Abraham uavadoho God-are surire jajivoromo ëhi uvë'eje: God naro ja ajami'iramu ëhuro sa'a gö gö raje aho'obëhe jabesi hijoho ja javo'ajëjo. Ëhu'éro jië'éro noehu God mae uehorovarue aribövie aho'obëhe nosi bëhoho Abraham-je hu God-are nunire ëhi jië'éro. God gemu Abraham-ro mae uehorovadeje. God hu vuovë'e aho ajamuijego i'ovavuaje ahoje. God-hu uvego urimo bogojio'amë'e bövi bise'o ëma jio'amaje ahoje. God hu ëhi jië'e a jjajoho Abraham-ro hu mae uehorovadeje. ¹⁸ Mae uehorovamu God-ro uavadeje: Sa'ae gö gö aho'obëhe jabesi hijoho ja javo'ajëjo. Ëhi uavamu Abraham-ro uvadeje: Diehi'oromo bae'ejöjo. Öroho bogohöjo. Iae ëhi uvadeje röhu huro God mae uehorovoromo uvadeje: Iae hesi höjo. God-hu uevadëhi iae ëhi jio'a'ajë uvoromo hiromo muebejadeje. God ëhi mae uehorovoromo muebejë'éro ëhu'éro Abraham sa'ae gö gö aho'obëhe nosi bëhoho jië'ije. Nosi bëhi jioröhe jö God-hu Abraham uavadoho God-are surire ëhi uvë'eje: Abraham jasi ujoho aho'obëhe jiji va'ëne jiobe va'a'ajëjo. Surire jö jjiadëhi iae ëhije. ¹⁹ Röhu Abraham vadune aho'obëhe 100 rabu'e bae'irögöro ë'ë'éro ëhu'éro hesi sino haho'e u'uhoromo guomanovë'e jjadeje. O hesi vaboroho Sarah dë tiojë'e magonahe jjadeje. Baruohu'o vaborohu'o ëhi sisërëjëvë'e jjadeje. Röhu Abraham-ro uehorovoromo uvadeje: Iae ëhi höjo röhu God-ro iae uje bojemi'iramu ëhuro aho'obëhe jieho'ajëjo. Abraham-ro ëhi biririvoromo God mae uehorovobe rovadeje. ²⁰ God mae uehorovadoho hu bogo vuonugoromo uvadeje: Na God-hu uevadëhi ëhi jio'a'ajëjo o bogajo. Bogo ëhioho uvo'i a'i biririvo avohoromo God mae uehorovobe rovadeje. Mae uehorovobe rueromo God-are örire rajahiromo ²¹ uvadeje: Iae mae-ëjo. God-hu uevadëhi ëhi ajemi'iröhoho iae hu eni jjajëjo. ²² Ëhi mae uehorovoromo uvamu gagorovo God-ro Abraham-ni uehorovoromo uvadeje: Ëhu'éro na gavajoho hesi sisëho barë'ego iae hu a mae höjo. ²³ Röhu ë jöho bogo Abraham-nioho gemu jajivo'i ²⁴ ae aho'obëhe nosi jöhu'o jajivë'eje. God-hu no ae rahu mae javuajë uvoromo baejavuade aribövi nosi jöhoje ë hesi bëhoho no Iesu nosi Bada i'ovade ae God hesi örire mae uehorovaruëro jië'éro. ²⁵ Röhu God-ro Iesu a övore bojëmadeje baeromo anego nosi sisëhuni guomoröhego. Guomamu God-ro hu ajamijamu i'ovoromo ri'öjadeje ëhuro noro God-are nunire mae riravo'iröhego.

¹ Noro Keriso mae uehorovamu God-ro nosi sisëho mu'uvahuamu hesi nunire mae riravë'ëro javuë'ëro éhu'ëro God'o no'o gemuoro mae raromarueje nosi Bada Iesu Kerisoro buore vaejavuë'ëro. ² Buore vaejavuromu ajamuijë'ëro éhuro no God-are huë maho birohoromo biririvoromo hesi nunire mae riravarueje ë hesi bëhoho noro hesi örire mae uehorovë'ëro javuë'ëro. Hesi nunire mae riravoromo noro uvarueje: Noro God-are aji mare raromo'ejarë uvoromo éhuni noro nimorohë'i muebejarueje. ³ Röhu göho no huë vavaeni bövi bise'o baejë'iroho éhu'o nimoroharueje. Rabëni hesi bëhoho no uvarueje: Huë vavaeni baejë'ohuro éhuro birire baeromo God mae uehorovobe va'arue höjo. ⁴ Biririvoromo God mae uehorovobe va'ë'ohuro éhuro God-ro uvajeje: Jemë ruahö'özjë'e jëvajë uvajohuro éhuro no dë ma-mabëhe jioromo muebejarueje ijönö huro ajamuego ma-mabëhe javuoröhego. ⁵ No mabëhe javuo'iröhego muebejaruoho ého bogo sarerivoromo ë'arueje. Ëhesi bëhoho God-ro hesi Aru'ahoho no bojamuijë'ëro no dë vövöbajo'ere herovarueje God-ro no mabëhe uehorovavuo avohego.

⁶ God-hu no uehorovavuaje öroho aviëhije. Urimoho nosi arijo'arije ajamirovë'oho bogo eni javuadeje. Bogo eni javuobe rovamu God-hu nimade majaho rovamu evare Kerisoro guomadeje hu bijönimärue aribövioho ajamui'iro. ⁷ O noro garöhe ae gö mae jië'e hu éma vörö'ere hijamu gagorovo hu ajami'i vuovorovë'oho ého juhuoni'e muego nani no hu bogo ajami'lejo. O ga'iröhe ae gö huë bae avohaje a mabëhe jië'e hu éma vörö'ere hijamu gavë'oho hesi nani'o. Nani no hu ajami'i biririvoromo vuovorovo'ejö nani bogo. ⁸ A'i Kerisoro gavade no sisë aribövie javuamu evare huro no ajamui'i guomorovadeje. No sisë aribövie javuamu evare guomë'ëro jië'ëro éhu'ëro God-ro no röjahuijë'ejö noro garomo uvoröhego: God-ro no uehorovavuo avohaje höjo. ⁹ No ae sisë javuamu evare Kerisoro noni guomë'ëro éhu'ëro no God-are nunire mae riravarueje. Émuoho i'u'e mae jiadeje. Ëhuni no biririvo avohoromo uvo'ejö: Kerisoro mami'e ajamuijë'ego majae ijönöho God-hu bojamui'iröhe i'uoho no bogo bae'ejarëjo. ¹⁰ Hu'o no'o gororamirovarue aribövie javuamu evare hesi Harihoho noni guomamu éhuro hesinö ramuadeje. Émuoho i'u'e mae jiadeje. Ëhuni biririvo avohoromo uvo'ejö: God-ro mami'e hesinö ramuë'ëro jië'ëro hesi Harihe biririvoromo hijajohuro éhuro God-ro baejavuromu maro bamavuo'iramu mae javuo'ajëjo. ¹¹ Iae u'emu mae javuo'ë'e röhu avevejö'ohu'o no God rajahiromo nimoroharueje nosi Bada Iesu Keriso-are jööni ë hesi bëhoho huro mami'e vöröho tugohahuoromo God-arinö ramuë'ëro.

Adam-hu mu sisë vaejamu vuovarue muehu rue'i Kerisohu mu mae vaejamu i'ovarue muehu rovade jöhoje.

¹² Ëhi jië'ëro urimoho ae gemuëro aevoromo mu sisëho vaejadeje. Ae gemuëro mu sisëho vaejamu éhuro mu sisëho sa'are rovadeje. Sisëho rovamu éhuro aevoromo aho vuovëvadeje. Vuovëvë'ëro éhuro no ae aho'obëhe vuovavuobe rovajeje ae aho'obëhe mu sisë vaejë'ëro. ¹³ Urimë'i Moses-hu God-are jögoru bogo barovadeware evare mu sisëho iae sa'are jiope rovadeje. Röhu Moses-are jögoroho bogojiamu aribövioho ého bogo heromo ahë'ëro éhuni God-ro mu sisëho gemu gemu garomo bogo adaho'i manunëro gëbe rovadeje. ¹⁴ Mu sisëho bogo adaho'i ma-nunëremu gëbe rovamu röhu Adam-hu mu sisë vaejadeware evare ae aho'obëhe aevoromo vuovavuobe rovadoho röhu evare Moses rovadeje. Éaribövioho Adam-hu God-are jö heromo ahdëhioho bogo éhioho heromo ahobe rovë'e jabu'o vuovëvobe rovadeje.

Röhu Adam hu God-aro jioromo ijönö sa'are rovade aho Keriso va'ëne Ëhi jianove. ¹⁵ Iae Ëhi jie röhu Adam'o ijönö sa'are rovade ahu'o ae niö'l'i jabesi muoho bogo gemuoho jio'irögoro gö gö jiadeje. Gö gö jië'ëro God-are suvuorohuro Adam-hu sisë ë'adoho iosiramijë'ejö. Ëhesi bëhoho Adam hu ma-gemu jiadeje. Huro God-are jöho

ahamu ëhuro ae aho'o vuovëvobe rovë'eje. Iae ëhi jie röhu Iesu Keriso hu'o magemuje. Röhu God-ro no huë baejavuoromo ë aho uavamu nosi sisëho ajamuijë'ëro ëhu'ëro ae aho'obëhe hesi huë maho bae avohobe maro raromobe rovë'e javue. ¹⁶ Ae gemuëro sisë vaejë'ëro ëhu'ëro no'o sisë javue röhu God-are suvuorohuro ë muoho iosiramijë'ëje. Ëhesi bëhoho huro mu sisë gemu vaejë'ëro ëhu'ëro God-ro no uövuaaje: Jemë'o sisë'e aribövie jëvajëjo. A'i noehu mu sisë aho'obëhe vaejaruoho God-ro hesi nimoromo huë baejavuoromo uövuaaje: Jemesi sisëho iae mu'uvëhë'e höjo. ¹⁷ Ae gemuëro mu sisë vaejë'ëro ëhu'ëro a vuovavuaje muoho börömoraejë'ëje ae gemuëro huro ëhi sisë ë'ë'ëro. Ëhuni no biririvo avohoromo uvo'ejo: Ae gemu Iesu Kerisoro ajamuijë'ëro ëhu'ëro ae rahu God-are suvuoro mabëhe baeromo aevoromo hesi nunire mae riravë'oho ëhi jië'e aribövioho noro bogo vuovo'i Keriso-are darugoho baeromo masije riravo'ejarëjo.

¹⁸ Ëhu'ëro jië'ëro mu sisë gemu jië'ëro ëhuro ae aho'o God-are nunire sisë'e javue. A'i ae gemuëro mu maho vaejë'ëro ëhuro ae aho'obëhe nosi sisëho mu'uvahuë'ego no God-are nunire mae jioromo hu'o maro raromo'ejo. ¹⁹ Ëhesi bëhoho ae gemuëro God-are jöho ahamu ae aho'obëhe sisërëjavuadeje. A'i ae gemuëro hesi jöho ejahë'ëro ëhu'ëro ae aho'obëhe hesi nunire marëjavuo'ë'e.

²⁰ Moses-are jögorehu ijönö rovade hesi bëhoho aëro ëho heromo biriri'lövoromo jöho ahobe va'ego mu sisë börömo bëhe ma-va'orahoro jioröhego. Mu sisë böröme jio'amadeje röhu God-ro hesi nimoromo huë baejavuoromo bogo bise'o vadu'oho ajamuiromo nosi sisëho iosirami'amoromo hesi mu börömoho röjahuijadeje. ²¹ Ëhu'ëro urimoho mu sisëho börömoho jiadeje. Mu sisë hesi uhure javuë'ëro vuovavuonövadeje. Jaruwoho God-hu huë baejavuade muoho börömohoje. God-are huë ma hesi uhure javuë'ëro hesi nunire mae riravarueje. Mae riravoromo ma-ioro'iore gemu maro raromo'ejo nosi Bada Iesu Kerisoro ajamuijë'ëro.

6

Noehu Keriso'o bimuvoromo hu'o vuovanovoromo uehoro mami vuonugo'i i'ovoromo uehoro i'e baejarue jöhoje.

¹ God-hu hesi nimoromo huë baejavuoromo nosi sisëho ajamuijë'oho no diehi uvo'ejo. Na no uvo'ejo: Ë'ego no ëhi ma-mu sisëmu vaebe va'ego nosi sisëho aho'o jiego God-ro no huë baejavuo avohoromo mu'u'amajo. ² Bogo mae bogo ëhioho uvo'ejo. Mu sisë uhure javuadoho no vuovaruëhi ëhi jianovoromo iae barëjahuë'ëje. Ëhi jië'oho no diehi vuonorö'öromo mu sisë hesi uhuroho biririvoromo raromonövo'ejo. No bogo ëhioho ë'ejo. ³ Ave jöho jemë'o uehorovo'ibejarije. Ae rahu bapataeto vaejamu Iesu Keriso'o gemuore bimuvavuë'oho ëhuro hu'o gemuore bimuvoromo vuovavuë'ëje. ⁴ Ëhuni no bapataeto vaejamu ëhuro Keriso'o bimuvoromo vuovoromo hu'o gemuore sa'a gagore raromareje ëhuro Vavuehu hesi aji'e darugohuro ajamamu Kerisohu guomadoho i'ovoromo ri'öjadëhi ëhi no'o mu i'ore raromo jijihonövoröhego.

⁵ No Keriso'o gemu mae bimuvoromo hu guomadëhi no'o ëhi vuovarohuni ëhuni iae no Keriso'o gemu mae bimuvoromo hu i'ovadëhi no'o ëhi i'ovoromo mu i'e bae'ejo. ⁶ Ave jöho iae no gavarueje. No Keriso'o gemu mae bimuvoromo krosire ano taemavuoromo hu'o vuovavuade hesi bëhoho sisëhu nosi uehorore dajore biririvobe rovadoho barëjahuë'ëhuro mu sisë hesi darugore javuadoho ijönöho bogo vaenövoröhego. Ëhuni no Keriso'o gemu mae vuovavuë'ëje. ⁷ Keriso'o gemu mae bimuvoromo vuovavuë'iroho sisë uhure javuadoho iae barëjahuë'ëje. ⁸ No Keriso'o gemu mae bimuvoromo vuovavuë'ëro ëhuni no mae uehorovoromo uvarueje: Iae no i'ovoromo hu'o gemu mae raromonövo'ejarëjo. ⁹ No ëhi uehorovarue hesi bëhoho

no gavaruoho God-ro ajamamu Keriso guomoromo ri'öjë'ëro hiromo röhu maho bogo guomo'ë'e hu guomoröhe hesi vöröho ruahö'öjë'ëro. ¹⁰ Keriso urimo guomadeje. Ëhesi bëhoho hu guomoromo ëhuro sisëho ioro'iore gemu taemadeje. O jaruvoho iae hu hije ë hesi bëhoho hu God'o gemu mae hijajëro jië'ëro. ¹¹ Ëhuni jemëro uvore: No'o vuovavuamu ëhuro ma-ioro'ioremu mu sisëho taemë'e javuajëjo. Röhu no i'ovoromo Iesu Keriso'o gemuore javuë'ëro iae God'o gemu mae raromaruëjo.

¹² Ëhuni mu sisë uehoro sisë jemesi vuovëvoröhe sinehu nimajoho ëho nadi ejahorego ëhuro sisëho jemë bogo ruahö'öjëvo'iro. ¹³ O jemesi öve höre simane rabe sisë öriroho nadi bojamirovoromo mu sisëho vaere. A'i uvore: No i'ovoromo mu i'e baejë'e aribövie javuajë uvoromo jemesi dë vövöbajo'e aho'o ma-God gemu bojamirovoromo jemesi öve höre simane rabe ëhu'o hesi öroro bojamirovoromo mu mae vaere. ¹⁴ Mu sisëho jemë bogo ruahö'öjëvo'ë'e. Ëhesi bëhoho God-are jögoru aharuje ë hesi i'uoho bogo bae hesi jëve. God-ro hesi nimoromo huë baejëvoromo jemesi sisëho uehorovoromo vuonugëhajeje. Jemë ëhi maro raromarujeje.

Mu ma hesi darugoremu raromarue jöhoje.

¹⁵ Jögoru aharue hesi i'uoho bogo bae'i God-are nimoro nosi sisë uehorovoromo vuonugahuë'oho na no ëhunioho mu sisëho vae'ejo. Bogo mae bogo ëhioho ë'ejo.

¹⁶ Jemë'o uehorovore. Jemë ae gö hesi jöhemu ejahoromo hesi muohemu vae-jaho'i nëgamu jemesi arijo'arije bojamirovë'oho ëhuro jemë ë a hesi darugoremu raromo'aruje. Jemë mu sisëmu vae'i nëgamu bojamirovë'oho ëhuro jemë sisë hesi darugoremu raromoromo vuovoromo sisëro va'o hesi jëve. O God-are jö ejahoromo hesi muemu vaejaho'i nëgamu bojamirovë'oho ëhuro hesi darugoremu raromoromo hesi nunire mae jëvajeje. ¹⁷ Röhu na God mabëhe uave. Ëhesi bëhoho urimoho jemë mu sisë hesi darugoremu raromonövariyeje röhu avevejö'oho jemë God-are jö diehi diehi röjëhijamu hejarijoho ë jöho jemesi dë vövöbajo'e aho'obëhe ejaharujeje. ¹⁸ Mu sisë hesi darugoremu raromarijoho God-ro jiovëhadeje. Ëhu'ëro ae göehu gö hesi darugoremu hijajëhi ëhi jemëro mu ma hesi darugoremu raromarujeje. ¹⁹ Ae göehu gö hesi darugoremu hijajëhi jemëhu mu ma hesi darugoremu raromaruje jö naehu uëvaje hesi bëhoho nasi jöho sama'e huruohë' e jioröhego jemesi uehoroho u'uhëvego bogo avoho hejöeni. Urimoho jemëro jemesi öve höre simane rabe aho'o bojamirovariyeje ëhuro va'inumi'e mu o mu sisë gö gö hesi darugoremu raromoromo ëhi jië'e muohemu vaenövo'irarijëro. O avevejö'oho ëhi jemesi öve höre simane rabe aho'o bojamirovoromo mu ma hesi darugoremu raromoromo God-are mu mahemu vaenövore.

²⁰ Urimë'i jemë mu sisë hesi darugoremu raromarijavaroho evaroho mu ma hesi darugoroho bogo raromo'i ma-raromarijeje. ²¹ Ma-raromoromo mu sisë vaejarijoho uehorovoromo javojëge. Röhu evare majare ëhi jië'e mu sisë vaejarijoho ë hesi maho rabe baejarijeje. Bogojiadeje. Ëhi jië'e mu sisë vaejë'oho ëhuro ma-vuovoromo sisëro va'arueje. ²² O avevejö'oho God-ro ajämamu mu sisë hesi darugoremu raromarijoho vuonugo'i God-are darugoremu raromë'e jëve. Ëhu'ëro jemë God-are aribövi mae jëvoromo ëhuro ma-ioro'ioremu maro raromo'aruje. ²³ Noro mu sisë vaejego ë hesi manaho baeromo vuovoromo sisëro va'arueje. O God-ro hesi huë baejavuaje suvuoroho bojamuego ëhuro no ma-ioro'iore gemu maro raromarueje Iesu Keriso nosi Badare ae gemuohuro javuë'ëro.

¹ Aganomë sa'a a masijo jabesi mu vae'irarije jögoru hesi öroho jemë gavarujëro jëvë'ëro ehuni ave jöho iae ga'a'aruje. Ja sa'are hijë'oho sa'a hesi jögoru uhure hibe va'ojovo guomavo'iramu jögoru uhuroho bogojava'ë'e. ² Bëhoho ëhi jianove. Baru hijë'oho vaborohuro hu gemu gabe va'ë'e jögorure ëhi uövuë'ego. A'i baru guomë'oho magonahoho ë jögorehu nijio'iraejadoho iae barëjë'eje. ³ Ëhi jië'ëro baru hijamu sionoho ioro bamë'oho aëro uvo'ë'ë: Ëmagonahoho önö'e ma-juvë'e magonahe höjo. A'i baru guomë'oho jögorehu nijio'iraejadoho barëjë'ego hesi nimoro ae gö baeromo hu'o gemuoro hijë'oho bogo önö'e ma-juvë'e magonahe jio'ë'e. ⁴ Baru mamilohu guomamu magonahohuro baru i'e baeromo gemu mae hijajëhi jemë'o ëhi jëvanove. Jemë Keriso-are sinohu'o gemuore bimuvorovoromo vuovëvë'ëro ëhu'ëro jögoru aharuje hesi i'uoho ma-ioro'iore gemu barëjëhë'eje ëhuro guomoromo ri'öjade ahu'o gemuoro jemëro raromoromo God-hu nimaje muoho vae avoho'irarijego. ⁵ Röhu urimë'i nosirire jiaje sisëhemu uehorovarevare evare mu vaeröhe jögoroho no uehorovoromo dë iahuo'ego mu sisëmu vae'i nimonövareje. Ëhi nimoromo sisëho dajo haho'ëro vaeromo ëhuro vuovoromo sisëro va'o hesi javuadeje. ⁶ Avevejö'oho mu vaeröhe jögorehu no nijio'iraejavuadoho Keriso'o gemu mae vuovavuanovë'ëro mairo'ioremu barëjahuë'eje. Ëhuro ë jögoru aharue hesi i'uoho bogo bae hesi javue. Ëhu'ëro ijönöho no öri mamilohu bogo va'oromo ma-surire jajivë'e jögoroho adahobe God-are muoho ma-sivoho gabe va'i a'i öri i'ore va'oromo God-are Aru'aho hesi darugohuro hesi muoho vaejarueje.

Mu vaeröhe jögoru adahoromo ëhuro mu sisë hesi bëhi gavarue jöhoje.

⁷ Esurire jajivë'e jögoru hesi uhure javuadoho iae barëjë'eje. Ëhuni no diehi uvo'ejo. Na no ëma uvo'ejo: Ëjögoroho sisë höjo. Bogo mae bogo ëhioho uvo'ejo. Ëjögoroho bogojo'ibejo Paul na bogo ga'ibejo mu sisë hesi öroho diehi jië'e jiego. Ëhesi bëhoho jögore gemu jajivoromo ëhi uvë'eje: Nadi ae gö hesi böviëni bise'ëniho ganiganimonëjo. Bogo ëhioho jajivo'ibejo naro uvo'ibejo: Ganigani muoho nani mae höjo. ⁸ Röhu ganigani hesi jögoroho iae jajivë'eje. Jajivë'ëro naro garomo uvodeje: Ëganigani muoho God-ro bijönimate hö uvamu nasi dë iehamu sisëhuro börömo mae rojomamu avare böviëni bise'ëni ganiganiego avohadeje. O surire jajivë'e jögoroho bogojo'ibejo uehoro sisëho bogo ëhioho rojomo'ibejo. ⁹ Urimoho ë jögoroho bogo hejë'e ëma hibe rueromo uvodeje: Nani na mae jevajëjo. A'i ganigani jögoroho hejamu mu sisëhuro baejevamu naro biriri'övoromo jögoroho ahoromo ¹⁰ uvodeje: Ëhu'ëro na guomo örire jevajëjo. Röhu mami'e God-hu ganigani jögoru bamade hesi bëhoho ëhuro no mae raromo'iröhego. Röhu ë ganigani jögoroho jië'ëro ëhu'ëro sisëhuro baejevamu na guomo örire jevadeje. ¹¹ Guomo örire jevade hesi bëhoho surire jajivë'e jögoroho na hejë'ëro ëhu'ëro ë mu sisëhuro sareremiromo dë iehamu naro jögoroho ahamu ëhuro guomo örire jevadeje.

¹² Röhu ë surire jajivë'e jögoroho aho'obëhe God-aro jioromo rovë'eje. Ëhesi jöe gö gö God-ro bamadeje noro mu mae vaejego marëjävuoröhego. Ëhu'ëro ë jöho iae maeje. ¹³ Mae jië'oho na no ëma uvo'ejo: Jö mahuro ëhuro na ijumevamu guomo örire jevade höjo. Bogo ëhioho uvo'ejo. A'i uehoro sisëhuro ëhuro ë'adeje. Uehoro sisëhuro ë jö mahu huotovoromo ijumevamu guomo örire jevadeje. Ëhesi bëhoho God-ro nimadeje no samaro garöhego sisë hesi bëhoho i'u'e mae jiego. Hu nimadeje jögoroho jioromo ëhuro mu sisëho börömoraeröhego.

Uehoro ma'o uehoro sisë'o umogirohaje ë hesi jöhoje.

¹⁴ Röhu no gavaruoho God-are jögoroho hesi Aru'ahohuro bojamuaje jöeje. Röhu na bogo hesi Aru'aho ejahaje aho jevo'i sino hesi mu sisë eromo hesi darugoremu

hijaje ae jeve. ¹⁵ Ëhuni na uvajeje: Naro diehi ë'ego ë'aje höjo. Mu mae negajoho bogo vae'i a'i mu sisë bijönegajoho ëma vaejajeje. ¹⁶ Röhu naehu mu sisë vaeromo God-are jögoru ahajoho bijönegego ëhuro na uvajeje: God-hu bojamuade jögoroho iae maho höjo. ¹⁷ Ëhi jië'éro bogo naehu nimoromo sisëho vae'i a'i uehoro sisëro dëre rojomego ëhuro vaejajeje. ¹⁸ Na gavajoho uehoro maho nasiriroho bogo mae bogoje. Ëhesi bëhoho nasi dëre uehoro mami jiobe rovadoho ëho sisëmuje. Na ëhi gavaje hesi bëhoho na mu mae vae'i negajoho bogo vae hesi jeve. ¹⁹ Mu mae vae'i negajoho ëho bogo vae'i a'i mu sisë bijönegajoho ëho iae na vaejajeje. ²⁰ Na bijönegaje muoho ëma vaejë'éro ëhuro bogo naehu nimoromo vae'irögoro uehoro sisëhuro nasi dëre rojomego ëhuro vaejajeje.

²¹ Ëhu'éro na gavajeje aviëhi jië'e muoho jiego. Na mu mae vae'i negë'iroho mu maho bogo rue'i mu sisëhuremu nasirire rovajeje. ²² Nasi dë vövöbajo'ere God-are jögoroho negajeje. ²³ Röhu na gavajoho uehoro göhuro nasi sino haho'e ruahö'öjevajeje. Ruahö'öjevoromo God-are jögoru simanehu nimajohu'o umogihorovajeje. Umogihorovoromo ëhuro sino haho'ere jiaje sisëhuro na ruaho'amoniagegajeje. ²⁴ Asë'e vaevë'e jevaje. Sisëhu sino haho'e ruahö'öjevo'ego guomevo hesi jevajoho raro ajemi'iramu maho jevo'ë'e. ²⁵ Röhu na God mabëhe uave. Huro ua'iramu Iesu Keriso nosi Badaro ajemi'iramu mae jevo'ë'e.

Ëhu'éro jië'éro na ëhi jeve. Naro nasi uehoroho bojamirovoromo God-are jögoroho ejahajeje. Röhu sisë nasirire jiobe rovadohuro mu sisë hesi jöhu'o ejahajeje.

8

God-are Aru'aho baeromo ëhuro mae raromarue jöhoje.

¹ Röhu jaruvoho Iesu Keriso-are ae gemuoho javuë'oho mu sisë hesi i'uoho bogo bae hesi javue. ² Urimoho ja mu sisëmu vaeromo guomo öriremu juvonövaneje. Jaruvoho ja Iesu Keriso-are ae gemuoho javë'éro i'ovavuaje Aru'ahohuro ja ajamiromo ë sisëhu ruahö'öjavadoho bisihö'öjamu mae javë'eje. ³ God hu eni jië'éro hesi Harihu Maho nugö'öjadeje araeromo sino haho'e baeromo no a sisë javuajëhi hu ëhi jioromo rueromo sisëni guomoröhego. Ëhi'amu ëhuro nosirire jiaje sisë hesi darugoho barëjahuadeje. Noehu mu vaeröhe jögorohuro bogo ëhuro sisë hesi darugoho barëjahuadeje. Sisë nosirire jië'éro jögoru hesi biriroho bogojiadeje. ⁴ Röhu God-hu sisë hesi darugo ëhi tugohahuade hesi bëhoho hu nimadeje noro God-are jögoru hesi mu maho aho'obëhe vaeröhego sino hesi sisëhu nimajoho no bogo e'i God-are Aru'ahehu nimajëhi ëhi vaejaruëro javuë'éro. ⁵ Sinehu nimaje sisë ejë'oho ë hesi muohuremu uehorovarueje. O God-are Aru'ahehu nimajëhi vaejë'oho Aru'ahehu uövuajohuremu uehorovarueje. ⁶ Nosirire jiaje sisëhuremu uehorovë'oho ëhuro no vuovoromo sisëro va'arueje. A'i God-are Aru'ahehu uövuajohuremu uehorovë'oho ëhuro ma-ioro'iore gemu huë mae raromarueje. ⁷ Nosirire jiaje sisëhuremu uehorovego vuovavuaje hesi bëhoho ëhi jië'e uehoro sisë baejë'oho God-are jögoroho bogo ejaharueje. Ejaho'iröhoho bogo eni javuajeje. Ëhuro God'o muorovarue aribövie javuajeje. ⁸ Nosirire jiaje sisëhuremu uehorovë'oho God-hu nimaje muoho bogo biroho hesi javuajeje.

⁹ Röhu jemë bogo ëhioho ë'arujeje. Jemë sinehu nimaje sisëho bogo e'i a'i God-are Aru'ahehu nimajëhi ëhi vaejarujeje God-are Aru'ahohu jemesi dë vövöbajo'ere mami'e abo gemu mae hijë'ego. Ae rahu Keriso-are Aru'aho dë vövöbajo'ere bogojië'oho hu bogo Keriso-are ahoje. Röhu hesi Aru'ahohu jemesirire jië'ego ëhuni huhu nimaje jöho iae ejaharueje. ¹⁰ Keriso jemesi dë vövöbajo'ere jie. Ëhu'éro jemë sisë vaejarujohuro jemesi sino haho'oho iae vuovëho hesije röhu jemë God-are nunire

mae riravarujohuro jemesi aru'ahoho biririvëhego raromarujeje. ¹¹ Röhu God-ro Iesu ajamamu guomoromo ri'löjadeje. Ëhuni hesi Aru'ahoho jemesirire jië'ëro God-hu Keriso ajamamu guomoromo i'ovadëhi jemesi vuovo sinohu'o ëhi ajëmi'iramu i'ovëvo'ë'e God-are Aru'ahohuro jemesi dëre abo hijë'ëro.

¹² Ëhi jië'ëro noehu mu vae'iröhoho iae jiahue. Röhu nosi sinehu nimaje mu sisëho ëho bogo nosi muehuje. ¹³ Ëhi jië'e sisë vaejë'ohuro ëhuro jemë ioro'ioremu vuovëvo'ë'e. A'i God-are Aru'aho hesi birire baeromo jemesi sino hesi mu sisë mu'uromu bogo gavanovë'oho ëhuro jemë ma-ioro'ioremu raromo'aruje. ¹⁴ Ae rahu God-are Aru'aho ejahobe va'ë'oho ë aribövioho God-are abozi harihu'e jio'ame. ¹⁵ God-are Aru'aho baejarijohuro jemë bogo tövo rëmo'ego röhu maho sisëroho raromoromo juhuonibijioho'irögoro a'i God-are Aru'ahohuro jemë ajëmijë'ëro hesi abozi harihu'e jëve. Ëhuni no God-are örire uavarueje: Asë'e Apajo. ¹⁶ Noehu ëhi uavarue hesi bëhoho God-are Aru'ahohuro nosi aru'ahoho ajamuiromo uövuajeje: Jemë iae God-are abozi harihu'o mae jëvajëjo. ¹⁷ No hesi abozi harihu'ëro javuë'ëro no God nosi Vavu hesi maho bae hesi javue. Kerisohu baejajëhi no'o ëhi bae'ejo. No Keriso'o huë vavaene baejaruëro jië'ëro ëhuro hu'o gemuore aji maho bae'ejo.

U'emu God-are aji ma baeröhe jöhoje.

¹⁸ Na uve: Huë vavaene jaruwo baejarooho ma-bise'e jio'ego bogo uehorovo'i a'i God-hu röjahuijego garöhe aji mabëhoho ëho börömo mae höjo. ¹⁹ Röhu vaevë'oho sa'ae mie bövie bise'e God-hu bamadoho bogo eni jiobe ruejuvo God-ro hesi abozi harihu'oho va'orahoro bamavuo'iramu ëho ma-maro jio'amo'ë'e. ²⁰ Ëhesi bëhoho God-ro uvadeje: Sa'ae bövie bise'e sisérë'amo'ajëjo. Bogo hesi ëma sisérë'amobe rue'i God-ro hesi nimoromo sisérëjöro uvadeje hujeji avohego marë'amoröhego. ²¹ God-hu bamade bövioho bise'oho jaruwoho ëhi ma-sagohoriemu sagohoribe va'ajeje. U'emu God-ro avoho'amo'iramu ëhi jiobe va'ajoho iae barë'irögoro huro i'ovo'amo'iramu hesi abozi harihu'e ma-maro javuoröhëhi ëhi huhu bamade bövioho bise'oho maro jio'amo'ë'e. ²² Vaevë'oho iae no gavö God-hu bamade bövioho bise'oho sisérëbe rovë'e jio'ego ijönö mae jio'amo'ë'ëro. ²³ Sa'ae bövie bise'e bogo ëhemuoho sisérë'i röhu huhu hesi Aru'aho aevo'i suvuoramamu baejare aribövioho no'o sisë'i huë vavaeni'e raromë'ëro hara'uë'i mueberomo raromö ijönö God-ro hesi abozi harihu'oho no avohavuoromo nosi sino haho'e aho'obëhe i'ovavuego ma-maemu javuoröhego. ²⁴ Ëhi mae javuoröhoho ëho noro muebejöro God-ro ajamuiromo maro bamavuë'eje. Mue gö gö no avevejö'e nunehu ga'amaruoho ëho bogo ga'amo'i muebejarueje iae mami'e gavarüero. ²⁵ A'i mae javuo'iröhoho nunoho bogo ga'i ma-raromoromo muebejaruëro jië'ëro ëhuni ga'irögoro biririvoromo raromoromo muebebe va'arueje.

²⁶ Röhu no u'uhavuë'ego God-are Aru'ahohuro nosirire rueromo ajamuijajeje. Ëhesi bëhoho God-are örire diehi avoho ato'iröhoho no dadivavue. Dadivavuego God-are Aru'ahohuro hesi ajamuiromo nosi jöëni huë vavaene börömo bëhe baeromo sisë maro hara'uoromo ëhuro God-are örire ëninamijajeje. Huhu hara'uoromo ëninamijaje jöho aho ë jöho bogo ato hesi javue. ²⁷ Röhu God-hu dë vövöbajo'ere bijioho gövuajohuro hesi Aru'aho hesi uehorohu'o iae gavajeje rabëni God-hu nimajëhi hesi Aru'ahohuro ëhi jië'e uehoroho baeromo hesi aribövi nosi jöëni ëninamijajego.

²⁸ No gavaruoho ae rahu God rajahijë'iroho mu mae mu sisë huë mae huë sisë jabesi örire rovego röhu God-ro jabumë ajëmiromo huë mahu'o huë sisëhu'o aho'obëhe avohëhajeje ëhuro ijönö jabumë mae jëvo'iröhego hesi nimadëhi rinëgade ariböviëro jëvë'ëro. ²⁹ Ëaribövioho urimë'i God-ro söjëgo'irögoro uehorovëvadeje. Uehorovëvormo hesi simanëro mevoromo uvadeje: Hujeji ë aribövioho naro tarioromo baejëvo'ejöjo ëhuro nasi Harihu ma va'ëne jëvoröhego. Ëhi jië'oho jabumë

ijoraje aho'obëhe jëvo'i nasi Harihoho murioho jio'a'ajëjo. Mevoromo ëhi uvadeje. ³⁰ Ëaribövie gemuoho mevoromo röhu hesinö rinëgadeje. Rinëgoromo röhu jabesi jö sisëho uehorovoromo vuonugëhamu hesi nunire mae riravareje. Hesi nunire mae riravamu huro baejëvoromo aji mare rëmadeje.

God-hu dë vövöbajo'ere no uehorovavuaje muoho ëho a göehu o mu göehu bogo aho'iröhe jöhoje.

³¹ God-hu ëhi ajamuijadoho no diehi uehorovo'ejo. Iae no ëhi uvo'ejo: God nosi dönö jiajoho raro no bisihö'öjavuo'ajëjo. ³² God bogo uvadeje: Nasi Harihoho maego bogo bojëmi'ejö uvoromo nijio'irae'i a'i Harihoho nugö'öjadeje ae aho'obëhe nosi jöeni huë vavaene baeröhego. Hesi Harihoho ëhi bojamuijë'ero ëhuni noro biririvoromo uvarueje: Hesi suvuoro börömoho mami'e bojamuijë'ero ëhuni suvuoro ioro'iorohu'o iae bojamui barë'ajëjo. ³³ God-hu baejavuade aribövi nosi jö sisëho raro jövo'ë'e. Jövoröhe aho bogoje. Rabëni God-ro nosi sisëho avohahuë'ero uvajeje: Jemë mae jëvajëjo. ³⁴ O raro uö'ë'e: Sisë'e jëvaje sisëro va'ohëjo. Ëhi uö'iröhe aho bogoje. Rabëni hesi bëhoho Iesu Kerisoro guomadeje. Guomoromo röhu ri'öromo ajiomë'ero God-are övo manö hiromo nosi jöeni God-are örire jöe majahijajeje. ³⁵ Kerisoro no dë vövöbajo'e aho'o uehorovavuoromo ajamuijajeje. Uehorovavuoromo ajamuijaje öroho raro tugohahuo'ë'e. Aho bogo. Huë vavaeni bövi bise'o rovë'oho ae göehu ijumavuë'oho ie o niögu suhi'e bogojavuë'oho vörö'ere va'ë'oho aehu bijuëmavuamu vuovë'oho bogo ëhuro tugohahuo'ë'e. ³⁶ Iae ëhi jië'e mu sisëho nosi örire rovajeje. Ëjöho God-are surire ëhi uvë'eje:

God no jasi ariböviëro javuë'ero ëhuni aëro vae majae muo'amavuo'ië'ego no vöröre ma-raromarue höjo.

Sheep rinovoromo bijuëmo'ië'aruëhi aëro nosi örire ëhi ë'arue höjo.

³⁷ Iae no ëhi javue. Röhu rabe rabe rovë'iroho Kerisoro no uehorovavuoromo ajamuijego ëhuro no ruahö'ö avohoromo ma-mae javuajeje. ³⁸ Ëhesi bëhoho na mae uehorovoromo uvajeje: Huhu dë vövöbajo'e aho'o uehorovavuoromo ajamuijaje öroho mu gö gö rovë'oho bogo tugohahuo'ajëjo. Vuovavuë'oho o ave sa'are raromë'oho anerae maja aru'ahe vörö'e mue gö gö rovë'oho mu rabu rabu jaruovo o u'emu rovë'oho ³⁹ noehu dö mare ajiomë'oho o sa'a gago ëgobövire abuejë'oho bövie bise'e dinö'e dinö'e jiajoho rovë'oho God-hu uehorovavuaje öri Iesu Keriso nosi Badarire röjahuijajoho ëho bogo tugohahuo'ajëjo.

9

God-hu hesi nimoromo Israel rajo hesinö baejëvade jöhoje.

¹ Na Keriso-are ae gemuohuro jevë'ero jö mae majëhi'ië'e sareri'e jöho bogo. God-are Aru'ahohuro nasi dë vövöbajo'oho ajemiromo avoheho'ego herovoromo na jö mae majëhi'ië'e. ² Huë vavaene na bogo bise'o vadu'oho baeromo majae ëhi vavaenegajeje.

³ Nasi sa'a raje ö mueno'e gemuoho jëvanovo'ego jabesi jöeni vavaene baeje. Ëhesi bëhoho jabumë Keriso bogo mae uehorovoruomajeje. Röhu jabesi aru'ahohuni na böröme uehorovevo'i nasi sinoho ma-bisemu uehorovajeje. Ëhuni na uve: God-ro sisë bojemiromo Keriso-are bëhiroho rori'o babu'öjevego nasi sa'a rajohuro aevoromo Keriso mae uehorovoruomo'ibejajo ëhuro iae mae jevo'ibejajo. Jabesi jöeni ëhi dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvoromo vavaenimajeje. ⁴ Nasi sa'a rajoho Keriso bogo ma uehorovarueje röhu huë mabëhe God-are örire baeruomë'eje. Jabumë Israel rajo God-hu baejëvade aribövie jioruome. Huro jabumë hesi aboji harihu'e vaejëvadeje. Hesi aji maho röjëhijadeje. Hesi jögoru maho bojëmiromo üvädeje: Iae na jemë muebejëvo'ejöjo. Mu vaeröhe jögoroho bojëmadeje. Osa börömore rueromo hu

rajahi'iröhe öroho röjëhijadeje. Ijonö mae ajëmi'iröhe jöho bojëmadeje. ⁵ Jabesi hijo miono'oho God-are a masije jëvadeje. Böröme namiromo ajamuaje aho Keriso jabesi sa'a raje gemuoho jiadeje. Keriso hu bogo ma-aehu jio'i hu God jië'ëro sa'ae bövie bise'e muebeabajego èhuni noro hesi örire rajahiemu rajahibe va'ejo.

⁶ Iae Israel-are ujo ömo'ömoho noro ëhi jië'e mu maho baejë'e javue. Röhu hesi ujoho ma-ae gemuëro gemuëro Keriso mae uehorovo'i a ioro'ioroho bogo ma uehorovarueje. Bogo ma uehorovarueje röhu Israel-are ujo muebejavuoröhëro God-hu uvade jöho bogo barëjë'eje. Ëhesi bëhoho Israel-are siono baeromo mu ma bövi bise'o baejarue aribövihuremu God-ro muebejavuo'i uvadeje. Röhu ëhi jië'e aribövioho bogo aho'oho jio'i ma-gemu gemu javue. God-hu Israel-are mu ma baejarue aribövi muebejavuo'i uvadëhi ëhi muebejavuajeje. Ëhuni Israel-are ujo muebejavuoröhëro uvade jöho bogo barëjë'eje. ⁷ Göho Abraham-are ujoho aho'obëheje röhu ujo ioro'ioroho hesi mu maho bövihuremu bise'oho bogo baeruomë'eje. Ëhesi jöho God-hu Abraham uavadoho God-are surire jajivoromo uvë'eje: Jasi harihe Isaac'o hesi ujohu'o ë aribövihuremu jasi sionoho baeromo bövihuremu bise'oho baebe va'i jasi ujo ioro'ioroho bogajo. Ëhi uvë'eje. ⁸ Ëjö hesi bëhoho bogo Abraham hesi arijo'ëro ëma nimoromo baejade harihohu'o ë harihu hesi ujohu'o God-are aboji harihu ömo'ömehu jio'i a'i God-hu Abraham bojami'i uavade ujo ömo'ömoho öho jaburo Abraham-are sionoho baejarueje. ⁹ God-ro Abraham harihe bojami'i majahiromo uavadeje: Evare majare na vuonorö'ö rue'iramu Sarah harihe raho'a'ajëjo. Ëhi uvë'eje.

¹⁰ Abraham-are harihu göhuremu Abraham-are sionoho bae'iröhego éhi uvadeje röhu bogo éhemu jio'i a'i ijönö Rebecca harihe niö'i huodi'e dëre jëvadeje. Harihu niö'i jabesi vavuoho gemu jiadeje. Hu nosi hijo miono'e Isaac jiadeje. ¹¹⁻¹² Röhu harihe niö'i bogo röhëvë'e dëre jëvamu mu maho o mu sisëho bogo vaejë'iro evare majare God-ro jabesi vëmoho Rebecca uavadeje: Naro ijomajohemu ajami'iramu böröme jio'iramu muriohuro bise'e jioromo ijomajohemu hesi muoho vaejahonövo'ajëjo. Mu ma o mu sisë bogo vaejare majare harihe gemu ajami'i uvade hesi bëhoho éhuro huhu nimadéhi éhemu uehorovoromo ae baejëvoröhëni hu bogo aehu mu ma vaejaruoho gëromo rinëgo'i hesi nimoro éma rinëgajëro jië'lëro. Iae éhuni mu bogo vaejare majare harihe gemu ajami'i uvadeje. ¹³ God-hu ijomajohemu Jacob ajami'i murie Esau bogo ajamijade jöho God-are surire jajivoromo éhi uvë'eje: Na Jacob nego'i Esau bijönegade höjo. God-ro éhi uvë'eje.

¹⁴ Ëhi jië'oho no diehi uvo'ejo. Na no ëma uehorovoromo uvo'ejo: God-hu a sisëro jië'ero sisë'i uehorovoromo ëhioho ë'ade höjo. Ëhi jië'oho jö sisëgo bogo ëhioho uvo'ejo. ¹⁵ Ëhesi bëhoho God-ro Moses uavadeje: Di aribövi sisë jëvajoho huë baejëvo'i negë'oho ë aribövioho huë baejëvo'ejöjo. O di ariböviohuni na vavaenimo'i negë'oho ë ariböviohuni vavaenimo'ejöjo. ¹⁶ Ëhu'ëro jië'ero God-hu hesinö rinaguaje hesi bëhoho bogo noeju nimoromo biririvoromo muoho vae'i a'i huro noni vavaenimoromo rinaguajeje. ¹⁷ God-hu sisë a börömo Pharaoh-are örire jö majahijade jöho God-are surire ja jivoromo ëhi uvë'eje: God naehu ja böröme vaejavoromo döro bamavode hesi bëhoho naro jasi sisë hesi i'uoho bojamiromo ëhuro nasi vöröho ae röjëhijego sa'ae göre göre raromarue aribövioho aho'obëhe nasi ihoho hebe va'oröhego. ¹⁸ Ëhu'ëro jië'ero God hesi nimë'oho a ioro'ioro jabumëni vavaenimoromo hesinö javuojöro gagovavuo'i a ioro'ioro ma-rëmajeye jabisi nimoromo biriri'övoromo mu sisëhemu vaenövoröhego.

God-hu dë vörönimoromo i'u bojamuibe noni vavaenimobe va'aje jöhoje.

¹⁹ Ehū'ēro jiē'ēro nani jero ae gö jō sisē uehorovoromo nasi jōho ahoromo sareriv-oromo ue'a'anue: God-ro hesi nimoromo ramuē'lēro ehū'ēro noro biriri'övoromo

mu sisëho vaejarue höjo. Noehu mu sisë vaejaruoho ëho bogo nosi sisëhu jio'i God-hu nimade muoho höjo. Hesi nimade muoho bogo aho varijënoho javuego ëhuni no mu sisëho vaejarue höjo. Ëhuni God-ro sarerivoromo ëma uövuaje höjo: Jemëhu mu sisë vaejaruoho jemesi sisë höjo. Ëho bogo nosi sisëho jio'i God-ro hesi nimoromo ramuë'éro ëhu'éro no mu sisëho vaejarue höjo. ²⁰ Jaehu ëhi jië'e sareri'e jö majehijë'oho naro ja ua'ejo: Ja ma-ae javajëjo. Ja ma-a javë'oho röhu ja rabëni biriri'övoromo God-are öriroho ëhi jië'e jö sisëho jövanuëjo. No sa'aehu rama avoharuëhi ëhi javuo'i God hu rama avoho'amaje aho va'ëne jië'ego ëhuni no bogo ri'öromo ua'ejarëjo: Ja rabëni no ëhioho avohavuane höjo. Bogo ëhioho ua'ejarëjo. ²¹ Ja'o uehorovone. Rama avoho'amarue ariböviehu sa'a mugöru baeromo jabisi nimoromo avohë'oho iae maeje. Nimë'oho sa'a mugöre gemu baeromo röhu ramae niö'i avohëvo'ë'e rama göho maego maja börömohuni runo'e bamö'irögoro göho sisëgo majae ëhi ë nemonövo'iröhëro.

²² Ëuhu jö hesi bëhoho God no avohavuaje aeje. No avohavuaje aëro jië'éro ëhu'éro jië'éro hu hesi nimoromo ë'ë'oho iae maeje. Hu nimadeje huu a i'u bojëmi'iröhe vöröhu'o darugohu'o ae aho'obëhe röjëhi'iröhëni. Ëhuni huu dë vörönimego siséreröhe aribövi jabisi öriroho i'uoho bogo burëroho bojëmi'i ma-biririvoromo gë taemobe rovadeje ijono i'uoho bojëmi'iröhëni. ²³ Ma-gë taemobe rovade hesi bëhoho hu nimadeje hesi aji mabëhe nosi örire röjahui avoho'iro rabëni hu noni vavaenimaje aribövie javuë'ego. Noehu hesi aji baeröhego huu huë baeromo avohavuade aribövie javuë'ego. ²⁴ Jew rajo ioro'ioroho no hesinö javuojöro rinaguade aribövie uëve. Röhu bogo Jew rajoho gemu rinaguo'i a'i sa'a gö gö raje a ioro'iorohu'o rinëgë'eje. ²⁵ God-hu sa'a ioro'ioro rajo hesinö jëvojöro rinëgoröhe jöho urimë'i Hosea-ro God-are surire jajivoromo uvë'eje:

God-ro uvajëjo: Ëaribövioho bogo nasi aribövie jëvajoho
ijonö naro uë'ejëjo: Ëho nasi aribövie jioruomajëjo.

Ëaribövioho bogo nasi huë baejëvaje agane jëvajoho
ijonö naro uë'ejëjo: Naehu huë baejëvaje agane jioruomajëjo.

²⁶ Di sa'are aribövihuro henövare God-ro uë'ego: Jemë bogo nasi ariböviehu jëvajë'ego
henövaroho

ë aribövioho naro uë'ejëjo: God darugo'o hijaje a nasi aboji harihu'e jëvajëjo.

²⁷ God-hu sa'a ioro'ioro rajo rinëgäde hesi jöho ëhi jio'i röhu Israel rajo jabisi jö Isaiah-hu darugo'o uvade jöho God-are surire jajivoromo ëhi uvë'eje: Nani Israel rajoho nie'u va'ëne ae jëvo'ajëjo röhu ae ma-vemino'e i'uoho bogo bae'i mae jioruomo'ajëjo.

²⁸ Ëhesi bëhoho God-ro sa'ae aho'o jabisi sisëho ma-burëro mevoromo i'uoho ma-ioro'ioremu bojëmi'ajëjo. ²⁹ O Isaiah-ro ave jöhu'o jajivoromo uvadeje:

Jögoru eni jië'e ae Bada God-ro noni a uje gemu gemu bogo vuonugahuo'ibejajo
Sodom amo barëjadëhi no'o ëhi barëjavuo'ibejajo.

Gomorrah amo siséréjadëhi no'o ëhi siséréjavuo'ibejajo.

Isaiah-hu urimo uvadëhi avevejö'oho Israel rajoho no ëhi ae ma-gemu gemu God-are aribövi mae javue.

Israel rajehu Keriso bogo ma uehorovarue jöhoje.

³⁰ Ëhi jië'oho no diehi uvo'ejo. No ëhi uvo'ejo: Israel rajoho bogo a'i sa'a ioro'ioro rajoho bogo sivoho gabe rovare höjo God-are nunire mae riravoröhoho. Ëhi höjo röhu jabumëro Keriso-are örire mae uehorovoromo ëhuro God-are nunire mae riravo'iröhe öroho iae baejë'e höjo. ³¹ Sa'a ioro'ioro rajohuro baejare höjo a'i Israel rajohuro uvare höjo: No God-are jögoru ejahë'oho ëhuro hesi nunire mae riravo'ejärëromo God-are jöho ejaho'i sivoho gabe rovaroho mae riravo'iröhe öroho bogo baejare höjo. ³² Bogo

baejare hesi bëhoho bogo uvareje: Kerisoro gemuëro ajamui'iramu mae javuo'ajë uvo'i a'i ömo gavareje ga'i avohorovë'ëro God-are nunire mae riravo hesi jëvego. Ëhi jië'e öroho nahoromo bogo biroho'i God-are munë Iesu bijönimoromo hesirire munëro biberovanovareje. ³³ Keriso munë va'ëne jiaje jöho uhu'e jajivoromo ëhi uvë'eje: Ëhuro gahëjo. God naro munë va'ëne aho Zion bamajëjo. Aëro hesirire ro biberovo'aruëjo. Hesirire ro rireromo'aruëjo. A'i ae rahu ë aho mae uehorovë'oho bogo javojimo ga'a'ajëjo.

10

¹ O asë'e aganomë nasi dë vövöbajo'oho aho'o nimo avohoromo God-are örire ëninamijajeje nasi Israel sa'a rajohuro God-are i'uoho bogo bae'i ma-maro va'iröhego. ² Ëhesi bëhoho naro jabis muoho garomo uëve: God-are muoho nimo avohoruomaje höjo. Röhu bogo ma garomo ë'oruomaje höjo. ³ God-hu nosi iho avohahuaje öroho bogo gavanovo'i sarerivoromo uvoruomë'eje: No mu mae vaejë'oho God-ro göromo nosi sisëho uehorovoromo vuonugo'iramu hesi nunire mae riravo'ejarëromo jabisi biririvoromo God-are jögoroho ejaho'i ë'o gavë'eje. Ëhi'oromo God-hu nosi sisë avohahuego hesi nunire mae riravo'iröhe jöho bijönibijiohë'eje. ⁴ Ëhesi bëhoho aëro sarerivoromo uvoruomajeje: No God-are jögoru ejahoromo mu mae vaejë'oho ëhuro hesi nunire ma-mae riravo'ejarëjo. Ëhi uvoruomajeje. Röhu ae rahu Keriso mae uehorovë'oho ijönöho bogo ëhioho uvo'i a'i uvarueje: Hesi Kerisoro ajamui'iramu God-are nunire riravo'ejarëjo.

Israel rajohu'o sa'a ioro'iro rajohu'o Keriso mae uehorovego God-hu baejavuoromo maro bamavuaje jöhoje.

⁵ Jögoru ejahoromo God-are nunire mae riravo'iröhe ë hesi jöho Moses-ro jajivoromo uvë'eje: Ae rahu jögoru e barëjë'oho ëhuro maro raromoruomo'ajëjo. ⁶ Röhu God-are jögoru ejahoromo hesi nunire mae riravo'iröhe ë hesi darugoho bogo nosirehu jio'i a'i Keriso mae uehorovoromo God-are nunire mae riravo'iröhe öroho iae nosire jie. Ëhesi jöho God-are surire jajivoromo ëhi uvë'eje: Nadi jemesi simanoho uehorovoromo uvorëjo: No diehi'oromo ö'idöroho iojiomo'ejarëjo. Ësurire jö hesi bëhoho uöromo ë'adeje: Nadi uvorëjo: No diehi'oromo iojiomo'ejarëjo ëhuro Keriso hu'irae baeromo vuonorö'ö ruvebijego huro no ajamui'iröhego. ⁷ O jö göho nadi uvorëjo: No diehi'oromo vuovë'e ariböviehu raromaruiroho abue'ejarëjo. Ësurire jö hesi bëhoho uöromo ë'adeje: Nadi uvorëjo: No diehi'oromo vuovë'e ariböviehu raromaruiroho abue'ejarëjo ëhuro Keriso hu'irae barojomego ajamui'iröhego. ⁸ Keriso-are muoho bogo rori'ohoje. A'i God-are surire jöho ëhi uvë'eje: God-are jöho iae jemesirire höjo.

Hesi jöho dë vövöbajo'ere jëvë'ëro jemesi jö'ehu ato'irarijoho höjo. God-are jö hesi bëhoho Keriso mae uehorovoröhego noehu majëhijarue jöho uöromo ë'adeje. ⁹ Jaehu dë vövöbajo'ere mae uehorovoromo uvë'oho: God-ro Iesu ajamamu guomoromo ri'özade hö uvoromo röhu mae uehorovanue jö jasi jö'ehu a huruoho majëhiromo uëvë'oho: Iesu gemu Bada hö uëvë'oho bogo sisëroho va'i maro hi'a'anue. ¹⁰ Dë vövöbajo'o o jö'o jabis bëhoho dë vövöbajo'ere noro Iesu mae uehorovoromo ëhuro God-are nunire mae riravarueje. O jö'ëro no Iesuare jöho ae huruoho majëhiromo ëhuro bogo sisëroho va'i maro va'o hesi javue. ¹¹ Ëhi jië'e jöho God-are surire jajivoromo uvë'eje: Ae rahu ë aho mae uehorovë'oho bogo javojimo ga'a'ajëjo. ¹² Ësurire jöho sa'ae aho'obëhe aribövi nosi jöhoje. Jew rajo ariböviohu'o sa'a ioro'iorohu'o bogo göho javuo'i ma-gemuoho javue. Badaro gemuëro böröme

namiromo ae aho'obëhe muebejauromu göröhe di ahuro huro ajamijöro ua gavamu gövuë'oho no ae aho'obëhe mabëhe ajamuijaje. ¹³ God-are surire jöho ëhi gemuoho uvë'eje: Ae rahu Badaro ajamijöro ua gavë'oho ajëmi'iramu bogo sisëroho raromo'i maro raromo'aruëjo.

¹⁴ Ëhi jie röhu aehu Bada Iesu bogo ma uehorovë'oho ajamijöro diehi ua ga'ë'ö. Ua ga'iröhe öroho bogoje. O hesi jö bogo hejë'oho diehi mae uehorovo'ë'ö. Mae uehorovo'iröhe öroho bogoje. O aehu hesi jö bogo majëhijë'oho diehi he'ë'ö. He'iröhe öroho bogoje. ¹⁵ O God-hu a bogo rëmö'öjamu rovë'oho hesi jöho diehi majëhi'ë'ö. Majëhi'iröhe öroho bogoje. God-are surire jöho ëhi uvë'eje: Jö ma barovarue aribövioho mabëhe rovego gëvarue höjo. ¹⁶ Mabëhe rovego gëvarue hö jajivadeje röhu Jew raje ae aho'o bogo a'i ma-gemuëro gemuëro Iesuare jö mahö ejahë'ejö. Urimë'i Isaiaħ-ro jöe gemuoho jajivoromo uvë'eje: Bada rahuro nosi jöho mae uehorovë'e höjo. Ae vemoni'ëro ejahuë'e höjo. ¹⁷ Ëhu'ëro jië'ëro Keriso-are jöho majahuijego ëhuro no hejarueje. Heromo ëhuro no mae uehorovarueje.

¹⁸ Ëhi jie röhu naro uëve: Na Israel rajoho hejë'e höjo o bogajo. Iae jabumë hejareje. God-are jö hejaroho iae hesi surire jajivoromo ëhi uvë'eje:

Jabesi huëho sa'a viture viture he barëjë'e höjo.

Jabesi jöho maja rojomajire maja beva'ajire rëriræ barëjë'e höjo.

¹⁹ Röhu ave jöhu'o uë gë'ejö. Na Israel rajoho God-are jö bëhoho gavare höjo o bogajo. Iae jabumë bëhoho gavareje röhu bogo ejareje. Urimo Moses-ro God-are surire jajivoromo uvë'eje:

Jabesi sivu sivue raromarue aribövioho God naro ajëmi'iramu

Jew rajoho jemëro gëromo dë vi'ehëgo'iramu uvo'a'arujëjo:

God-ro rabëni jabumë ajëmi'i no bogo ajamuijaje höjo.

O God na bogo avoho gevarue aribövioho naro ajëmi'iramu

Jew raje jemëro jabumë gëromo dë vörönimo'arujëjo.

Ëhesi bëhoho Israel rajohuro God-are jöho iae hejareje röhu bogo ejahareje. ²⁰ Ëhi jië'e jöe gemuoho Isaiaħ-ro ma-sama'e huruoho jajivoromo uvë'eje:

Bogo birohevo'i nahevare aribövihuro God na birohevare höjo.

Nasi jöeni bogo uë gëvare aribövioho naro jabesi öriri röjähirovamu gevare höjo.

²¹ Sa'a ioro'ioro rajehu God biroho'iröhe jöho ëhi jajivo'i a'i Israel rajo jabesi jöho jajivoromo ëhi uvë'eje: Jaburo nasiro ruejöro na vae majae öve nugö'öbe rovë'e jevajëjo röhu jabumë jöe bogo e'i biriri'övoruomaje aribövie jioruomajëjo.

11

God-hu Israel raje ae aho'obëhe bogo vuonugëvo'i a vituohuni vavaenimoromo ajëmibe rovade jöhoje.

¹ Israel rajoho ëhi jië'e hia'i biriri'övë'e aribövie jioruomë'ego Paul naro uëve: Na ëhuni God hesi aribövioho ioro'ioremu vuonugëvë'e höjo. Bogo mae bogo vuonugëvë'eje. Paul na'o Israel raje jeve. Na Abraham-are uje jeve. Na Abraham-are uje Benjamin hesi uje gemuoho jeve. ² Urimë'i God sa'a bövi bise'o bogo bamadevare evare Israel aribövioho hesi baejavuo'i uvë'ëro ëhu'ëro ijönöho bogo ramuö'öjë'eje. Elijah-hu ë'ade jöho jemë'o iae gavarujeje. Elijah-ro Israel rajo jabesi jö sisëho God majahiromo uavade höjo: ³ Bada jani suvuoro vënire buejiharue maratuoho Israel rajohuro dadovo'amë'e höjo. Jö jasiro baeromo majëhijarue aribövi ioro'ioroho muo'amë'e höjo. Vaevë'e na gemu jevajëjo. Röhu na'o anego'i nimaruëjo. ⁴ Elijah-ro God ëhi uavade höjo. Ëhi uavamu God-ro Elijah mana diehi uavade höjo. Huro ëhi uavade höjo: Ja uvanuoho: Na gemu jevajë uvanuoho röhu na Israel raje ae aho'obëhe 7,000 avoho nugo'amë'e jevajëjo. Ëhu'ëro jabu'o na bogo vuonugevo'i

sareril'e god gö Baalague aho raromoromo rajahiruomë'e höjo. God-ro ähi uavade höjo. ⁵ God-hu Israel rajo ioro'ioro avoho nugo'amadëhi avevejö'oho ähi gemuohoje. God-ro hesi nimoromo huë baejavuoromo Israel rajo a vituoho avohoromo maro ramüe'eje. ⁶ Avoho ramuade hesi bëhoho noehu vaejarue muoho bogo uehorovë'e hesi äma nimoromo huë baejavuoromo ajamuijadeje. O noro mu mae vaejego huro äho garomo avoho ramuo'ibejo äho bogo hesi äma nimoromo huë baejavuaje muoho jio'ibejo.

⁷ Ëhu'ëro jië'ëro Israel rajohuro God-are nunire mae riravoröhe öri nahobe rovaroho bogo birohareje. Ae ma-gemu gemu God-ro hesinö baejavuë'ëro è öroho birohareje. Israel rajo a ioro'ioroho God-ro ma-rëmamu jabisi biriri'övoromo mu sisëho vaebe jijihadeje. ⁸ God-are surire jöho ähi gemuoho jajivoromo uvë'eje: God-ro jabisi öroho tugohëhamu momorö'ö uro'amë'ëro God-are muoho jabisi nunoho bogo garomo hesi jöho jabisi hia'oho bogo hebe rovaroho jaruvohu'o ähi gemuoho höjo. ⁹ Röhu Israel rajo jabisi jöho David hu'o God-are surire jajivoromo uvë'eje: God jero ähi'onego jabumëro uvo'irarëjo: No mae javuajëromo söröe ijanovego evare guaevëro jiomëvanovoromo buorëro taemëvanovoromo guaro rireromëvanovoromo ähi'oromo ähuro jabisi i'uoho mana baeruomoröhe. ¹⁰ God jero jabisi nunoho tugohëhonego ramoramovëhego bövihoo bise'oho bogo garuomo'irajo. I'u böröme bojëminego baeromo ma-ioro'iore gemu deje gurorovë'e jijiho'irajo. David-ro ähi jajivë'eje.

God-hu sa'a ioro'ioro rajo baejavuoromo mare bamavuaje jöhoje.

¹¹ Ehuni na uëve: Israel raje rireromëvadoho na ähuro ioro'ioremu sisërëjëvo hesi höjo. Bogo mae bogo. A'i Israel raje Keriso bijönimë'ego ähuro sa'a ioro'ioro raje sisë'i jëvajoho God-ro baejëvoromo maro bamëvë'eje. Baejëvoromo maro bamëvade hesi bëhoho ähuro Israel rajohuro dë vi'ehëgego uvoruomoröhego: God-ro diehi'oromo sa'a ioro'ioro rajoho ajëmi'i no bogo ajamuijaje höjo. ¹² Israel rajohuro Keriso bijönimoromo God-hu ajëmajje muoho boremi'öjamu ähuro sa'a ioro'ioro raje dinö'e dinö'e ramaruohuro Keriso-are mu maho baeruomë'eje. Ehuni jemë'o uehorovore. Israel raje aribövie aho'obëhe vuonorö'oromo God-are örire avo'avoho uehorovo'iramu ähuro sa'a ioro'ioro rajohuro Keriso-are mu maho bae avohoruomo'ë'e.

¹³ Röhu sa'a ioro'ioro rajomë naro jemesi örire ave jöho uë'ië'e. Kerisoro na remö'özë'ëro na hesi jö baeromo sa'a ioro'ioro rajo jemesi örire majëhibe juvaje ae jeve. Naro uvajeje: Emuoho böröme hö uvoromo nimorohë'i Keriso-are jöho jemesi örire majëhijajeje. ¹⁴ Keriso-are jöho sa'a ioro'ioro rajo jemesi örire majëhiromo na nime nasi sa'a rajohuro dë vi'ehëgego uvoruomoröhego: Sa'a ioro'iorehu mu ma baeruomajëhi rabëni no'o bogo ähioho baejare höjo. Jabuhu ähi uvë'oho nani naehu ajëmi'irodoho eni jevo'ë'e. Ähuro jabumë Keriso uehorovoromo bogo sisëroho va'i maro va'oruomo'ë'e. ¹⁵ God-ro Israel rajoho rori'o rëmö'özë'ëro ähu'ëro sa'ae aho'o jemë'o buore vaeromo hu'o jemë'o gemu mae raromarujeje. Ähu'ëro jië'ëro God-ro Israel rajoho sionëro baejëvo'iramu ähuro aji'e mu göëro urimore muoho iosiramiromo börömo bëhe rue'ë'e. Äho vuovoromo i'ovanovë'e muoho jianovo'ë'e.

¹⁶ Röhu i mugöru vitu harihoho urimo atoromo God bojamijë'iroho i mugöru vitu göhu'o ähu'ëro hesije. O ijo dirume God bojamijë'iroho ijo mahu'o ähu'ëro hesije. Äuhu jö hesi bëhoho Israel rajo hijo miono'e God-are ariböviëro jëvë'ëro ähu'ëro ijore jiobe rovaje hijo miono'ohu'o jabisi ujohu'o God-are aribövie javue. ¹⁷ Röhu uhu jö göho olive ije gö amore bivaroho gö je'ore äma rijadohoje. Israel rajoho no amore bivare ijoho va'ëne javue. O sa'a ioro'ioro rajoho jemë je'ore äma rijade ijoho va'ëne jëve. Röhu God-ro amore ijo hesi ade gö tarivo'amoromo rori'o bahi'i je'ore ijo hesi adoho ujuohoromo sionore bijoho nugo'amadeje. Ähu'ëro jië'ëro je'ore ijo adohuro

amore ijo hesi rihuoho baeromo sirihiromo ma-mabëhe gemuoro iojiomë'ej. Ëhu jö hesi bëhoho God-ro sa'a ioro'ioro raje jemë Israel rajohu'o gemuore bimuvëvamu jemë'o God-are mu maho baejarijeje. ¹⁸ Tarivoromo rori'o bahijade ijo adoho garomo nadi uvore: Noro jabumë iosirëmiromo ma-mabëhe javuoromo jabesi sionoho baejë'e javuajëjo. Jemë éhi uvë'oho avo'avo ho uehorovoromo uvore: No ma-ijo ado va'ëne javuajëjo. No ijo bëhoho bogo rihuoho bojëmijärue höjo. A'i ijo bëhohuro no rihuoho bojamuijaje höjo. Ëhu'ëro no bogo masijoho javuajëjo.

¹⁹ Röhu nani jero ue'a'anue: Iae mae höjo röhu ë ijo adoho tarivë'e höjo ëhuro naro jabisi sionoho bae'irodego. Ëhu'ëro naro jabumë iosirëmiromo ma-mabëhe jevajëjo. ²⁰ Iae mae uevanue röhu jabumëro Keriso-are jöho bogo ma uehorovamu ëhuni tarivë'eje. Röhu jero Keriso mae uehorovë'ëro ëhuro biririvoromo sirihiromo namijanue. Ëhuni nadi jasi sivuoho uehorovoromo uvone: Na böröme namijajëjo. Nadi éhioho uvo'i a'i juhuonivone. ²¹ Israel rajo ijo ado ma va'ëne jëvadoho röhu God-ro jabisi sisëho bogo ma-nunëremuho gë'i tarivoromo rori'o ruruhö'øjadeje. Ëhi jië'e jaige ëhuni je'ore ijo adoho jero nadi uvone: Na sisë vaejë'oho hu ma-nunëro ge'a'ajë uvo'i a'i uvone: Na sisë vaejë'oho ë Israel aribövi i'u bojëmadëhi God-ro éhi jië'e i'uoho na'o bojemi'ajëjo. ²² Ëhuni ave jöhuremu uehorovone. God hu huë baejavuaje aeje. Röhu hu i'ue bojamuijaje aeje. Sa'are rireromare aribövi jabisi örire i'ue bojëmijë'eje. O jasi örire huë baejavajeje. Huhu huë baejavaje muoho jaehu mae uehorovobe va'ë'oho iae huë baejavonövö'ë'e. O bogo mae uehorovë'oho huro ja'o tariö'ójavo'ë'e. ²³ O Israel rajohu Keriso bogo mae uehorovarueje. Röhu ë mu sisëho vuonugo'i Keriso mae uehorovë'oho God-ro ë aribövioho tariö'ójëvadoho ujuohoromo röhu maho sionore bimuvëvo'ë'e ëhi jië'e mu vae'iröhoho God hu eni jië'ëro. ²⁴ Ëhesi bëhoho sa'a gö rajo ae javajoho ja je'ore ijoho va'ëne javadeje. Ëhi javamu röhu God-ro ja je'ore ijo adoho va'ëne tariojavoromo amore ijo gemuore bimuvavadeje. Ëhi jië'e anoji'e muoho vaejë'ëro éhu'ëro noro biririvo avohoromo uvarueje: God-hu Israel rajo ë amore ijo ado tarivoromo rori'o bahijadaho ujuoho sionore bimuvëvanovë'oho ého ma-samae jio'a'ajëjo.

God-hu ae aho'obëhe nosi jöëni vavaenimoromo maro bamavuo'iröhe jöhoje.

²⁵ Aganomë ave jöho urimë'i God-hu gurihijadaho avevejö'oho röjahuijë'eje. Ëjöho na nege jemëro avoho ga'irarijego jemëro jemesi sivue uehorovoromo uvojöëni: Nosi simanoho mabëhëro javuë'ëro mae raromarue höjo. Ëjöho na majëhi'ië'e. Israel rajo a ioro'iorohuro hia'e biriri'övaroho bogo ioro'ioremuho éhioho jëvobe va'i hujeji sa'a ioro'ioro raje ae aho'obëhe God-arinö rueruomo'iramu evare barë'ë'e. ²⁶ Sa'a ioro'ioro rajohuro rueruomo'iramu evare Israel rajohu ae aho'obëhe sisëre jëvajoho God-ro baejëvoromo maro bamëvo'ë'e. God-hu Israel rajo baejëvoromo mare bamëvo'iröhe jöho God-are surire ëhi gemuoho jajivoromo uvë'eje: Bada God-ro uvajëjo: Ajëmi'iröhe ahuro nasi dahorure Zion jioromo ruvebi'ajëjo.

Ruvebiromo God bijönimarue mue aho'o Jacob-are ujo ömo'ömehu vaejaruoho rori'o babu'ö barë'ajëjo.

²⁷ Jabisi sisë u'ovëho'irode majare evare ëhi jië'e ioro'ioremu jioröhe jögoroho naro bojëmi'ejöjo.

Israel rajo jabisi jöho ëhi jajivë'eje.

²⁸ Israel rajehu Keriso-are jö ma bijönimaruhuro ëhuro jabu rori'o tario rëmaje aribövie jëve ë hesi bëhoho God-ro sa'a ioro'ioro rajohu ajëmi'i nimë'ëro. A'i God-hu Israel rajo nimoromo baejëvadohuro ëhuro jabumë God-hu huë baejëvaje aribövie jëve ë hesi bëhoho God-ro Israel rajo jabisi hijo miono'o jabisi ujoho ajëmi'i uvë'ëro jië'ëro.

²⁹ Ëhesi bëhoho God-hu di aribövi hesinö jioruomoröhego uëromo hesi mu ma suvuoro

bojämijë'oho huro bogo jö göho uehorovo'li ëhi gemuoho uehorovëvobe va'ë'e. Ëhuni Israel rajoho bogo vuonugavuo'ë'e. ³⁰ Urimoroho sa'a ioro'ioro rajoho jemëro Godare jöho bogo ejahonövarijeje. Bogo ejahamu God-ro gavë'ëro röhu jaruvoho gavade Israel rajohuro hesi jöho bogo ejahamu gëgorovo huotorovoromo sa'a ioro'ioro rajo jemesi jöeni vavaenimë'eje. ³¹ God-ro sa'a ioro'ioro rajoho jemëni vavaenimoromo ajämijë'ëro Jew rajehu avevejö'e God-are jö bogo ejaharuoho ijönö God-ro jabiesi jöeni ëhu'o vavaenimo'iramu maro jëvo'ë'e. ³² God-ro ae aho'o jögoru aho'iröhe hesi darugo uhure ramuë'eje ëhuro ijönö ae aho'obëhe no huë baejavuo'iröhëro.

³³ Asë'e God-are huë maho bogo bise'o vadu'ohoje. Hesi simano maho nuni aji maho börömo maeje. Huhu uehoro mae baejaje hesi bëhoho rahuro biroho'ibejo. Huhu diehi ë'aje öroho rahuro ga'ibejo. ³⁴ God-are surire jöho ëhi gemuoho jajivoromo uvë'eje: Rahuro Badare uehoroho gavë'e höjo.

Hesi öriroho rahuro jögoroho mami'ajëjo.

³⁵ Raro suvuoroho bojamijë'ëro ëhu'ëro
God-ro mana vuonorö'ö bojami'ajëjo.

³⁶ Ëhesi bëhoho God-ro bövioho bise'oho hesiremu javuoröhego avohavuë'ëro huro döre hiromo aho'obëhe muebejavuajeje. Ëhuni hesi ihoho gemu rajahiemu rajahibe va'ejo. Iae mae.

12

Noehu God-are örire dë vövöbajo'e aho'o bojamiromo hesi mu vaenövoröhe jöhoje.

¹ Aganomë God-ro ëhi noni vavaenimë'ëro ëhuni na nege jemëro jemesi sino haho'e dë vövöbajo'e aho'o baeromo God-are örire gemu bojamirovo'irarijego. Ëhi bojamirovë'oho ëhuro Jew rajehu vuovë'e mi suvuoro God-ni bahijaruhu bogo éhioho jio'i nune jië'e suvuore jio'ë'e. Ëhi jië'e suvuoroho God-aremu jio'iramu ëhuro hu nimo avoho'ë'e. Jemesi arijo'arije God-are örire ëhi bojamirovë'oho ëhuro jemë simano mae jioromo God avoho rajahi'aruje. ² O ave sa'arohemu uehorovarue ariböviehu nunire bahijarue mu sisëho nadi ejëhoromo vaenövore. A'i nugego God-ro jemesi uehore aho'o huotovëho'iro ëhuro jemesi dë vövöbajo'ere God-are aji mahemu baebe va'irarije. Ëhi ë'ë'oho God-hu diehi diehi jië'e mu nimajoho jemë ga'a'aruje. Ga'a'aruje diehi jië'e muoho sisëho bogojio'i God-are nunire ma-maemu jio'iramu.

³ Röhu God-ro hesi nimoromo huë baejevoromo apostle mu hesi darugoho bojemijë'ego ëhuni ave jöhu'o majëhi'ejö jemë ae aho'obëhe he'irarijego. Nadi jemesi sivuoho uehorovoromo uvore: No a masije javuajëjo. A'i jemë ae gemu gemu avoho uehorovoromo uvore: Naro hesi örire mae uehorovoromo mu vaejöro God-hu ajemadëhi naro hesi örire ëhi mae uehorovoromo ëhi jië'e muoho vaenövo'ejöjo. ⁴ No sino haho'e gemu gemu javuo rove. Röhu öve höre nune ëhi jië'e inömoho aho'obëhe javuë'ëro inöme göero mue gö vaejarueje inöme göero mue gö vaejarueje. ⁵ Ëhesi bëhoho ekaresiaho no ae aho'obëhe javue. Ëhi javue röhu Keriso-are ae gemuoho javuë'ëro ëhuro aho'o sino haho'e gemuoho javue. Ëhi javuë'ëro no ae aho'obëhe gemuore bimuvorovë'ë javue. Nosi sino haho'o bimuvorovarëhi ëhi gemuoho javue.

⁶ Röhu God-ro hesi nimoromo huë baejavuoromo ae gemu gemu suvuoro gö gö bojamuijamu baebe rovareje. Ëhuni suvuoro diehi baejare ëhi jië'e muoho vaebe va'ejo. Jö God-aro baeromo a majëhi'iröhe suvuoro baejë'oho mae uehorovoromo uvo'ejö: God-are jöho ëhi röjahuijë'e hö uvaruëhi ëhi jië'e jöhemu ae majëhibe va'ejo.

⁷ O ae gö a ajëmi'iröhe suvuoro baejë'oho iae no ae ajëmibe va'ejo. O God-are öri röjëhijarue ae javuë'oho iae no ae röjëhibe va'ejo. ⁸ O jögoru bojämijarue ae javuë'oho iae no jögore bojämibe va'ejo. O ae suvuorëmijarue ae javuë'oho iae no

öve sasohavuo'iramu suvuorëmibe va'ejo. O masijo riravoromo muebejëvarue ae javuë'oho ëhuremu uehorovoromo muebejëvobe va'ejo. O huë baejarue ae javuë'oho daje nimorohoromo huë baeromo ajëmibe va'ejo.

⁹ Ae gö rajëhijë'iroho nadi ma-döhuremuho rajëhi'i jemesi uhohu'o rajëhibe va'ore. Mu sisë rovajoho bijönimoromo nadi gavanovo'i mu maemu ma'enobe va'ore. ¹⁰ Göëro göho Christian ö mueno'e hö uvoromo huë baerovore. A ioro'ioro jabiesi ihoho döro bamoromo rajëhi avohore. ¹¹ Muoho nadi bijönimo'i biririvoromo vaebe va'ore. Jasi dë vövöbajo'e aho'o Badare öroro gemu bojamirovoromo hesi muoho vaejahobe va'ore. ¹² Uvore: Ijonö God-ro mae ajamui'iramu aji maro raromo'ejarëromo nimorohobe va'ore. Huë sisë rovë'iroho biririvoromo riravobe va'ore. Majae ëhi God-are öroro jöe atoromo ë muohuremu uehorovobe va'ore. ¹³ God-are aribövie huë vavaene jëvë'oho suvuorëmiromo ajëminövore. Aehu vejö'e i'e rovë'oho nihudëgonövore.

¹⁴ Aehu sisë vaejëvo'i arijë'oho jemëro God uavego huro jabumë huë mae bojëmi'iro. Nadi uavego huro sisëho bojëmi'i a'i uavego mae bojëmi'iro. ¹⁵ Ae nimorohë'oho jemë'o gemuoro bimuvoromo nimorohore. Ae vavaenimë'oho jemë'o gemuoro bimuvoromo vavaenimore. ¹⁶ Jemë aho'obëhe ma-gemu uehorovoromo huë baerovore. Nadi uvore: No masijëro javuë'ëro mu ininoho bogo vae'ejarë'i mu böröme o bise'e mavaere. Nadi sivuoho uehorovoromo uvore: No simano ma'e ae javuajëjo. ¹⁷ Ae göehu sisë vaejëvë'oho nadi mana sisë vaejëvore. Ae aho'obëhe uvaruoho: Ëmuoho mae hö uvaruoho ëhi jië'e muoho vae'i ë'o gare. ¹⁸ Huë mae hesi örohuremu uehorovoromo ë hesi muohuremu vaeromo ae aho'o jabu'o gemu mae raromo gare. ¹⁹ Aganomë aehu sisë vaejëvë'oho nadi mana i'uoho bojëmi'i ma-ga taemorego hesi God-ro vörö'iraeromo i'uoho bojëmi'iro. Ëjöho God-are surire uvë'eje: Badaro uövuajëjo: I'u bojëmi'irodoho nasi mue höjo. Naro mana bojëmi'ejöjo. ²⁰ Ëhi uvë'e jiaje nadi mana bojëmi'i a'i God-are surire jöho uvë'e jiajëhi ëhi vaere. Ëjöho ëhi uvë'eje: Ja'o muorovaje aho hömë'iroho ioho ma-bojaminëjo. O jovo i'i nimë'iroho jovoho ma-bojaminëjo. Ëhi ë'ë'oho ruehuro ëho garomo tiöromo gövögövövoromo avo'avoho uehorovo'ajëjo. ²¹ Mu sisë rovë'iroho nadi ejahorego jemë ruahö'öjëvego bejëvo'i a'i mu mae vaeromo ëhuro ë sisë rovajoho ruahö'öre.

13

Sa'are a masijehu bojamuaje mu noehu vaeröhe jöhoje.

¹ Ae gemu gemu aho'obëhe ave sa'are a masijo jabiesi jöho ejëhore. Sa'ae dinö'e dinö'e raromoromo masijo vaejarue aribövi jabiesi darugoho bogo ëma ri'ö'i God-ro darugoho bojëmiromo uëvadeje: Ëmuoho vaerëjo. ² Ëhuni ae rahu ave sa'are a masijo jabiesi jö ahë'oho ëhuro God-hu bamade muohu'o mu'uvajeje. God-hu bamade mu mu'uvë'oho ëhuro i'uoho mana bae'ë'e. ³ Sa'are a masijo jabiesi mu bëhoho mu ma vaejarue aribövihuro bogo juhuonivo'i a'i mu sisë vaejarue aribövihuro juhuonivo'iröhego. Jabiesi mu bëhoho ëhije. Ëhuni ja sa'are a börömo bogo juhuonami'ië'oho mu mahemu vaene. Mu ma vaejë'oho huro jasi ihoho mae ua'ë'e. ⁴ Sa'are a börömoho God ajamiromo mu vaejaje aeje ëhuro ja mae javo'iröhego. A'i jaehu sisë vaejë'iroho juhuonamine. Rabëni i'u bojamui'iröhe vöröho ave sa'are a börömoho bogo ëma bae'i a'i God-are mue vaeromo mu sisë vaeruomaje aribövihuro God-are vöröle i'uoho mana bojëmijajeje. ⁵ Ëhuni jero ave sa'are a masijo jabiesi jöho ejëhone. Ejahë'oho ëhuro i'uoho bogo bae'a'anue. Röhu göho jasi dë vövöbajo'ere herovoromo uvo'a'anue: Na mu mae vaejë'e jevajëjo.

⁶ Iae ëhuni ave muohu'o vaejarujeje. Jemëro jabumë tax-oho bojëmijarujeje rabëni ave sa'are a masijohuro God-are muoho vaeromo avoho muebejaruëro jië'ëro ë hesi

bëhohuni. ⁷ A masijo jabisi örire diehi jië'e mu vae'irarijoho ëhi vaere. Tax ihe gö gö bojëmi'irarijoho ëhi bojëmire. Mae uehorovo'irarije aribövioho mae uehorovore. Rajëhi'irarije aribövioho rajëhire.

Göehu gö hesi örire diehi jië'e mu vaeröhe jöhoje.

⁸ Suvuore rabe a mana bojëmi'irarijoho ma-burëro mana bojëmirego ë muoho barë'iro. A'i ave muohuremu jiemu jiobe va'ë'e dë vövöbajo'e a bojëmi'irarije muohoje. Göehu gö dë vövöbajo'e aho'o bojamijë'oho ëhuro God-hu bojamuade jögoroho e barë'aruje. ⁹ Rabëni hesi bëhoho God-hu bojamuade jögoroho ëhi uvë'eje: Nadi goho'amonëjo. Nadi ae anonëjo. Nadi vajiohe ë'onëjo. Nadi ae gö hesi böviëni bise'ëniho ganiganimonëjo. Ëjöhu'o jögoru ioro'iorohu'o ë hesi bëhoho ëhi uvë'eje: Jasi arijo'arije rajahirovanuëhi jasi ae gemuoho ëhi rajahinëjo. ¹⁰ Jasi ae gemuoho dë vövöbajo'ehu rajahijë'oho hesi öriroho mu sisëho bogo vae'a'anue. Ëhuni göehu gö rajahirovë'oho ëhuro God-are jögoroho e barë'anue.

¹¹ Ëhi jië'e muoho vaenövore rabëni hesi bëhoho jaruwoho diehi jië'e majahojoh jemë iae gavaruje. Momorö'öjarujoho ri'lö'irarije majaho rovë'eje. Ëhesi bëhoho aevö'i Keriso mae uehorovare majare evare noehu God'o maro raromo'iröhe majaho ëgo'o jiadeje. Jaruwoho ë majaho dunove. ¹² Vahioho barë'i Badahu rueröhe majaho sisonuvo'irögoro ë'e. Ëhuni ramoramo'e muoho vuonugo'i muorovo'iröhe inömo inömoho ujuoho'ejo aji'e majare muorovo'iröhöro. ¹³ Aehu majare avoho raromo jijiharuëhi noro ëhi ë'ejo. O gemuore gagovoromo mahunö'e uruvoromo tiöromo jijihë'oho bogo. Jovo iromo simano sisërëjë'oho bogo. Öehu jijihanovoromo mu gö gö vaejë'oho bogo. Ire muorove bogo. Ae gö jabisi mu mahuni dë vörönimë'oho bogo. ¹⁴ A'i jemëro Bada Iesu Keriso-are darugoho baeromo ëhuro sinehu sisë nimajoho nadi eromo hesi muoho vaere.

14

Noehu bogo masije riravoromo uvo'iröhe: Christian ö mueno'oho sisë hö uvo'iröhe jöhoje.

¹ A ioro'iorohuro Keriso mae uehorovarueje. Röhu bogo avo'avoho uehorovo'i ma-juhuoni juhuonie mae uehorovarueje. Ëhi jië'e ariböviehu ekaresiae jemë'o bimuvo'i nimamu gëvë'iroho jemesi baejëvare. Röhu nadi uvore: Jabumë rue'iramu noro jabisi jöho aho'ahovo'ejarëromo baejëvare. ² Ae göëro biririvoromo Keriso avoho uehorovoromo uvo'ë'e: I mi bövi bise'o ijë'oho iae mae höjo. Ae göëro juhuoni juhuonie uehorovë'ëro mioho bogo i'i ma-iemu i'ë'e. ³ Röhu mi bövi bise'o ijanue aharo nadi sivoromo uvone: Mi bövi bise'o juahovaje aho ma-asisö'o va'ënëro jië'ëro juahovaje höjo. Nadi ëhioho uvone. O mi juahovanue aharo nadi uvone: Bövi bise'o ijaje aho vajamirovajëjo. Nadi ëhioho uvone. God-ro ë aho hesinö baejë'e höjo. ⁴ Ae gö hesi mu ajamaje aho jaehu garomo sisë hö ua'iranoho ëho bogo jasi muehuje. God hesi bövihuremu ga'ë'e hesi mu ajamijaje aho mae nami'iramu o be'iramu. Röhu hu iae nami'ë'e. Rabëni hesi bëhoho. Hesi Bövioho ajami'iröhöho eni jië'ëro ëhuro hu ajami'iramu biririvoromo mae nami'ë'e. ⁵ Ae göëro uvajeje: Ëmajaho ë majaho börömego ëhuni ë majaroho no God mae uehorovoromo raromo'ejarëjo. O maja ioro'iorohu ma-mu majaemu höjo. Ae göëro uvajeje: O bogo ëhioho jio'i a'i majae aho'obëhe God-are majae jië'ëro no God uehorovë'i muoho vae'ejarëjo. Ëhi jië'e uehoroho niö'i jëve. Röhu ae gemu gemu di uehoroho mae hö uvanuoho ë uehoroho gemu ma'enoromo hi juvone. ⁶ Ae rahu uvë'iroho: Ëmajaho böröme hö uvë'iroho huro Bada mae uehorovoromo ëhuni ë majaho uehorovajeje. O ae rahu mie rabe ijë'iroho huro uvajeje: God-ro suvuoro mae bojemijë'e höromo ijajeje.

Êhu'ëro Bada mae uehorovoromo ijajeje. O ae rahu mie rabe juahovë'iroho Bada mae uehorovoromo ëhuni juahovajeje. Juahovoromo röhu i rabe ijajohuni God huë mae uavajeje. ⁷ Ëhesi bëhoho no ave sa'are raromë'iroho bogo nosi jöenioho gemu raromarueje. O vuovë'iroho bogo nosi jöenioho gemu uehorovoromo vuovo'i ⁸ a'i raromë'oho Badare jöeni uehorovoromo raromarueje. O vuovë'oho Badare jöeni uehorovoromo vuovarueje. Ëhu'ëro jië'ëro raromë'oho o vuovë'oho no Badare javue. ⁹ Kerisohu guomoromo röhu ri'öromo hijade hesi bëhoho vuovë'e ariböviohu'o ave sa'are raromarue ariböviohu'o nosi Bada jioromo muebejavuo'iröhëni. Ëhu'ëro no Keriso-aremu javue. ¹⁰ Ja rabëni jasi öehu mu ë'ajoho garomo sisë höromo aganueje. O ja rabëni öho juhuoni'e ae höromo sivanueje. Hujeji God-are majaho rue'iramu no aho'obëhe hesi nunire riravo'ejo hesi huro mevavuoröhego. ¹¹ Ëhesi jöho God-are surire jajivoromo uvë'eje: Badaro ëhi uövuajëjo:

Na daruge jioromo hijajoho iae mae jio'ego ave jöhu'o mae majëhi'ië'ajëjo.

Ae aho'obëhe God nasi jöeni gemu ague aho raromo'aruëjo.

Ae aho'obëhe jö'ëro huruohoromo uvo'a'aruëjo: Nörö God höjo.

¹² Noehu God-are nunire gemu riravo'iröhe jöho ëhi jajivë'ëro ëhuni no ae aho'obëhe gemu gemu God-are nunire riravoromo mu vaebe rovare bëhoho huruoho majahi'ejo huro heröhego.

No mue gö gö nosi Christian ö mueno'o jabesi nunire bogo vaejego jabuhu no göromo nosi döre bogo ö'oromo mu sisë vaejego rireromëvo'iröhe jöho.

¹³ Ëhuni ë'ego no ijönöho bogo uvo'iro: Ëaho mi ijajoho o ëhi jië'e mu vaejajoho ëhuro mu sisëho vaejaje höjo. Ë'ego no bogo ëhioho uvo'i. A'i uvore: Noro mue gö gö agano jabesi nuniroho bogo vae'ejarëjo jaburo no göromo nosi döre ö'oromo mu sisë vaejego rireromëvojöeni. ¹⁴ Na Bada Iesuare ae gemuohuro jevë'ëro ëhu'ëro na ma-mae garomo uvajeje: Ijarue ioho mioho bövioho bise'oho God bogo ahavuaje höjo. Iae ëhi jie röhu aehu uvë'oho: God-ro ahavuade hö uvoromo ë uvade aehu ijë'oho sisëje. ¹⁵ Ëhesi bëhoho mae höromo jaehu ie mie jasi Christian ae gö hesi nunire ijamu ë ahuro garomo uvë'oho: O God-hu ahavuade ioho ijane höjo. Ëhuni na'o God-are jöho ahoromo i'ejö uvë'oho jaehu hesi nunire ijanoho ëho bogo maho ë'aneje. Jero hesi örire bogo uehorovë'e ma-ijaneje. Ëa hesi jöeni Kerisoro guomë'e jiaje ëhuni nadi ioho mioho ëma iromö ëhuro hu ijumone. ¹⁶ Jemëhu uvarujoho: Ie mie jove bövie bise'e ijë'oho mae hö uvarujoho gavë'i ue'ahore. Ae göëro gëromo jemesi mu ma hesi jöho sisë'i ato'ë'ö. ¹⁷ God-hu böröme namiromo muebejavuaje hesi bëhoho bogo ie jove ue'aharuoho jio'i a'i mu mae vaeromo huë baerovoromo God-are Aru'ahehu dë vövöbajo'o sasohavuego raromaruohoje. ¹⁸ Ëhi jië'e mu ma vaeromo Keriso-are mu vaejahë'oho God-ro ëhi jië'e aho nimo'iramu ae aho'obëhe uvoruomo'ë'e: Ëahuro mu maho ömaje höjo.

¹⁹ Ëhu'ëro jië'ëro no ave muohemu ë'o ga'ejo. Noro gemuoro avoho huë mae raromoromo ajamirovo'ejo ëhuro avoho biririvoromo riravo'iröhëni. ²⁰ Jemëro nadi iemuoho miemuoho uehorovoromo God-hu ae gö jabsi dë vövöbajo'ere mu vaejajoho ijumëhore. Ie aho'obëhe God bogo tugohë'eje. Röhu jemëhu i ue'ahamu ae göehu gëromo jabu'o ue'ahoromo God-are jö ahë'oho ëhuro jemëhu ue'aharuoho sisë jio'ë'e. ²¹ A'i aveho mu mahoje. Jaehu mi ijamu wine jove ijamu o mu rabe vaejamu jasi Christian aganehu ja garomo döre ö'oromo rireromo'iröhe ëhi jië'e muoho gorone. ²² Jaehu uvanuoho: Na ie mie bövie bise'e ijë'oho iae mae hö uvanuoho jero ine. Röhu jasi sivue God-are nunoro ine. Jaehu uvë'oho: Ave muoho iae mae hö uvë'oho röhu ë muoho vaeromo he'irane dë vövöbajo'oho mae jivamu hejë'oho huë mae javajeje. ²³ A'i jaehu i i'ë'iroho uehore niö'i baeromo röhu ë i ëma ijë'oho God-are nunire mu

sisë vaejanueje ë hesi bëhoho ja bogo herovoromo uvaneje: Iae mae-ëjo. God-ro ëhi jië'e muoho nimajë uvë'e éma ijë'ëro. Jaehu bogo uvë'oho: Iae God-ro ë muoho nimajë uvë'e mu éma vaejë'oho ëho mu sisë vaejanueje.

15

Nosi sino bogo uehorovo'i a ioro'ioro jabesi jöhu'o uehorovoromo mu vaeröhe jöhoje.

¹ No biririvoromo Keriso avoho uehorovarue aribövioho noro aviëhi jië'e muoho vae'ego. Noro garöhe ae göehu ma-juhuoni juhuonie uehorovamu gëvë'oho nosi sinehu nimajoho bogo uehorovë'e ma-u'emu sanuovoromo ajëminövo'ego. ² Nosi Christian aganehu uvaruoho: Émuoho mae hö uvaruoho ëhi jië'e muoho no ae gemu gemu vaenövo'ego ajëmego jaburo avoho biririvoromo Keriso mae uehorovo'iröhego. ³ Keriso'o hesi sinehu nimajoho bogo uehorovadeje. A'i huhu ë'ade jöho God-are surire jajivoromo ëhi uvë'eje: Aehu jö sisë rabe rabe God ja bojamaroho na'o ë i'uoho baejode höjo. ⁴ Röhu urimë'i God-are surire jö diehi diehi jajivo'amare hesi bëhoho ëhije röjahuego noro ë surire jöho adahoromo dë sanuovahuego biririvoromo ëhuro muebebe va'ego God-ro ajamuijego mae javuoröhego. ⁵ Röhu avevejö'oho God-ro ajamuijajeje ëhuro no dë sanuovahuego biririvobe va'oröhego. Ëhuni na nege huro jemë ajëmijego Iesu Kerisohu uehorovadëhi ëhi gemuoho uehorovoromo jemë aho'obëhe simane gemuoho uehorovo'irarijego. ⁶ Simane gemuoho uehorovë'oho ëhuro jöe gemuoho atoromo gemuore bimuvoromo God rajahi'aruje hesi ihoho böröme jioröhego God hu nosi Bada Iesu Keriso-are Börömoho o hesi Vavuoho jië'ëro.

God-hu bogo Jew rajemuoho a'i sa'a ioro'ioro rajohu'o ajamuaje jöhoje.

⁷ Ëhuni Kerisohu jemë rajëhiromo baejëvadëhi jemë'o göëro gö rajahirovoromo baerovorego ëhuro God-are ihoho böröme jio'iro. ⁸ Éhesi bëhoho majëhi'ë'e. Kerisoro Jew rajoho no ajamui'i rovadeje. Jew rajo no ajamui'i rovade hesi bëhoho God-ro nosi Jew rajo hijo miono'oho uëvadeje: Ijonö naro ëhi'oromo jemesi ujoho ajëmi'ejöjo. God-ro ëhi uëvë'ëro Kerisoro ijonö rueromo nimadeje God-hu Jew rajo jabesi ujo ajamui'i uëvadëhi Jew rajoho ëhi ajamui'iro ëhuro noro garöhego God hu jö maemu majahuijaje aho jiego. ⁹ O sa'a ioro'ioro rajohuro uvoröhego: God-ro noni vavaenimoromo no'o mabëhe ajamuijë'e hö uvoromo hesi ihoho döro bamö'iröhego. Éhesi jöho God-are surire ëhi uvë'eje:

Ëhuni naro sa'a ioro'ioro rajohu'o hiromo God jasi örire huë mae ua'ejöjo.
Na jöe ioromo jasi ioho rajahi'ejöjo.

¹⁰ O God-are surire jö göho uvë'eje: Sa'a ioro'ioro rajoho jemëro God-are ariböviohu'o gemu mae nimorohorëjo. ¹¹ O surire jö göho ëhi uvë'eje:

Sa'a ioro'ioro rajoho jemëro ae aho'obëhe Bada mabëhe uarëjo.

Sa'ae dinö'e dinö'e raromarujoho ae aho'obëhe hesi öroro rajahirëjo.

¹² O Isaiah-ro Keriso-are mu diehi jioröhe öroho jajivoromo uvë'eje:

A mami ae Jesse bëhoho jiade höjo.

Röhu sahorijadoho hujeji bunohuro sirinohiromo ri'lö sionore nami'a'ajëjo.

Ëhi'oromo böröme namiromo sa'a ioro'ioroho muebejëvo'ajëjo.

Muebejëvo'iramu jaburo uvo'a'aruëjo: Iae ë ahuro ijonöho no ajamuinövo'ajëjo.

Ëhi uvë'eje.

¹³ Iae God-ro nosi dë vövöbajo'e avohahuego ëhuro no uvarueje: Ijonöho huro ajamui'iramu mae javuo'ajëjo. Ëhuni na nege huro ëhi ajëmijego jemëro hesi örire mae uehorovoromo ëhuro huë vavaenoho juhuonoho bogo bae'irögoro ma-nimorohoromo mae raromo'irarijego. Ëhi jië'oho God-are Aru'ahohuro hesi darugoho bojëmi'iramu

jemëro ma-mabëhe biririvoromo muebebe va'a'aruje hesi aji maho bae'irarijëro. Ëhi jië'oho iae na nege.

Paul-hu rabëni Rome ariböviëni biririvoromo jajivade hesi bëhohoje.

¹⁴ Aganomë iae na mae garomo uve: Jemesi muoho iae ma-maemu jiajëjo. Uehoro maho jemesi simanëro eni baejë'e jëvajëjo. Nuehu uehorovoromo röjahirovarujoho eni jëvajëjo. Iae na ëhi uve ¹⁵ rõhu naehu jö jajivodoho na ma-bisemu biririvanovoromo majëhijodeje jemëro garomo avoho uehorovo'irarijego. Naehu ëhi jajivode hesi bëhoho God-ro huë baejevoromo muoho bojemadeje ¹⁶ naro Iesu Keriso-are muoho vaejahoromo sa'a ioro'ioro rajoho jemë ajëmi'irodego. Ëhuni naro jemë ajëmiromo priest-ehu vaejarue ëhi jië'e muoho vaeromo God-are jö maho majëhijajeje ëhuro priest-ehu suvuoro ujuohoromo God-are örire bojamego nimorohajëhi naro sa'a ioro'ioro rajoho jemë ëhi ujuohëvoromo God-are örire suvuore bojamijego hesi Aru'ahohuro jemesi dë vövöbajo'oho avohëvego maemu jëvego God-ro baejëvoromo nimorohol'iröhego.

¹⁷ Ëhu'ëro jië'ëro na Iesu Keriso-are ae gemuohuro jevë'ëro God-are mu vaejaha-johuro ëhuro na mae jeve. ¹⁸⁻¹⁹ Ave jöhuremu biririvoromo jövo'ejo jö göho bogo. Kerisoro uevë'ëro naro hesi jöho majëhibe hesi muoho vaebe darugo'e mu masijoho röjëhibe hesi Aru'aho hesi darugoro biririvobe juvamu ëhuro sa'a ioro'ioro rajohuro God-are jöho ejahë'eje. Ëjöhemu jövo'ejo. Naro Keriso-are jö maho baeromo ruhëhi Jerusalem amoho numëhi Illyricum sa'aho rõhu ërirohu'o aho'o majëhibe juvë'e jeve. ²⁰ Na negadeje Keriso-are jö bogo hejë'e aribövihuremu majëhibe juvo'irodëni ae göëro mami'e vaejë'e naro maho döre vaejöeni. ²¹ Ëjöho God-are surire jajivoromo ëhi uvë'eje:

God-are jö bogo majëhijamu hejare aribövihuro iae garuomo'ajëjo.

Bogo hejare aribövihuro iae jö bëhoho baeruomo'ajëjo.

Ëhi jioröhego negamu bogo heruomë'e aribövioho majëhibe juvë'e jeve.

Paul-hu Rome amore va'i uehorovade jöhoje.

²² Ëhi jië'e muoho vaebe juvoromo ëhuro na ö'i e'ohijodoho bogo eni jevonövohijo. ²³ Röhu avevejö'oho ave sa'anörire mu vae'irodoho iae barëje. Barëjë'ëro vadune aho'obëhe ö'i nimobe rovodohuni ²⁴ ëhuni na uehorovoromo uve: Spain sa'are va'ië'iroho ö'oromo gë'ejöjo. Gëromo jemë'o ma-bisemu hiromu huë mae jevo'iramu evare jemëro ajemi'iramu ëhuro na Spain sa'are mae va'ejöjo. Na ëhi nege. ²⁵ Röhu avevejö'oho na Jerusalem amore va'ië'e God-are aribövioho ajëmiromo suvuoro harihe i'imëmi'irodëro. ²⁶ Ëhesi bëhoho God-are ariböviehu Macedonia sa'are Greece sa'are raromaruohuro jabesi nimoromo uvareje: Ë'ego no suvuore gagovoromo Jerusalem raromarue aribövihuni nugö'özjeho'irarëjo God-are aribövi bövi bise'o rumo'oho jaburo ujuohoröhe höjo. ²⁷ Jabesi nimoromo ëhi uvareje. Röhu Jerusalem ekaresia ajëmi'iröhoho ëho jabesi mueje. Rabëni. Jew rajo ekaresiahuro sa'a ioro'ioro rajoho aru'aho muoho ajëmiromo Keriso-are jöho majëhijë'ëro ëhuni Jew rajo jabesi örire sino hesi muoho mana ajëmiromo ijo bajo nugö'özjehë'oho iae maeje. ²⁸ Naro jabesi suvuoroho bava'oromo ekaresia jabesi övore bamëhoromo barë'iramu evare ö'oromo jemë gëromo Spain sa'are va'ejo. ²⁹ Röhu na gavajoho ö'ë'iroho Kerisohu ajamuijaje darugoho bövi mae baeromo ö'oromo ajëmi'ejo.

³⁰ Röhu na aveho nimo avohoromo uë'ië'e. Jemëro nosi Bada Iesu Keriso uehorovoromo God-are Aru'ahehu dë vövöbajo'ere huë ma bojamuijajoho uehorovore. Ëho uehorovoromo na'o bimuvoromo biririvoromo nasi jöëni God-are öroro ua ganövore. ³¹ Ua garomo uare: God jero Paul ajaminego huro Judea sa'are va'oromo Keriso bogo uehorovarue a jabesi övoroho bogo va'irajo. Bogo va'i Paul-hu Jerusalem amore hiromu bogo eni jëvaje aribövi ajëmijë'iroho jero hu ajaminego God-are

aribövihuro uvo'irarëjo: Paul-ro mabëhe ajamuijade höjo. ³² Ëhi ua gavë'oho God-ro hesi nimoromo ajemi'iramu naro nimorohë'i jemesi örire ö'oromo jemë'o hi'ejo. Hi'iramu daje sasohevo'ë'e. ³³ Huë mae bojamuaje aho God-ro ae aho'o jemë'o hi'e'e. Iae mae.

16

Paul-hu a jejëmijade jöhoje.

¹ Röhu ave magonahoho Phoebe nosi Christian ma'ineje. Hu Cenchreæ amore ekaresia ajëmijaje magonaheje. Hu magonaho maeje. ² Ëhuni God-are ariböviehu a rajëhiromo baejëvaruëhi ëhi nosi Badare ihoro hu'o rajahromo baere. O huë vavaene rabe jië'oho ajamire rabëni hu ae aho'obëhe ajëmiromo na'o ajemijë'e jiaje ëhuni.

³ O Prisca'o Aquila'o jejëmijode höre jabu'o na'o havoromo Iesu Keriso-are mu vaejarue a magonaho'ego. ⁴ Na bogo guomevoröhego jaburo niö'iro vörö'ere va'areje. Ëhuni naro jabisi örire huë mae jevajeje. Bogo naremuëremuoho a'i sa'a ioro'ioro rajo ekaresiae ae aho'obëhe jabu'o jabisi örire huë mae jioruomajeje. Ëhuni jejëmijode höre. ⁵ O jabisi osare gagovarue ekaresiahu'o jejëmijode höre.

O nasi aemo'aeme Epaenetus jejämijode höre Asia sa'aroho huro aevo'ioho Keriso mae uehorovë'ego. ⁶ O Mary jejämijode höre mu böröme biririvoromo jemesirire vaejë'ego. ⁷ O Andronicus'o Junias'o jejëmijode höre nasi Jew rajo aganego. Jaburo niö'iro na'o savoji gagore arijareje. Apostle jabumëro ë ae niö'i jabisi iohoho mae hebe rovarueje. Urimo ë ae niö'ioho jaburo Keriso'o gemuoro bimuvamu naro jabisi ijore bimuvodeje.

⁸ O Ampliatus jejämijode höre. Hu'o na'o Badare ae gemuohuro javuë'ëro ëhu'ëro naro hesi örire dë vövöbajo'e aho'o uehorovajeje. ⁹ O Urbanus no'o gemuore havoromo Keriso-are muoho vaejajego jejämijode höre. O Stachys naro hu dë vövöbajo'e aho'o uehorovajëro jevë'ëro jejämijode höre. ¹⁰ O Apelles hu biririvoromo Keriso gemu uehorovego no ae aho'obëhe gavarüero jië'ëro jejämijode höre. O Aristobulus-are aganoho jejëmijode höre. ¹¹ O Herodion jejämijode höre nasi Jew rajo aganego. O Christian ö mueno'e Narcissus-are aganoho jejëmijode höre.

¹² O Tryphaena'o Tryphosa'o jabisi örire jejëmijode höre ë magonaho niö'iohuro Badare muoho biririvoromo vaejaruego. O magonaho göho Persis jejämijode höre. Naro hesi örire dë vövöbajo'e aho'o uehorovo'i huro Badare muoho biririvoromo bövi mae vaejajego. ¹³ O Rufus jejämijode höre hu Badare a ma-mabëhego. O Rufus-are vëmoho jejämijode höre nasi vëmu maehu ë'anovajohuni. ¹⁴ Röhu Asyncritus Phlegon Hermes Patrobas o Hermas ëhi jejëmijode höre. Jabu'o gemu mae raromarue Christian aganoho ëhu'o jejëmijode höre. ¹⁵ O Philologus'o Julia'o niö'i o Nereus'o hesi ma'inohu'o niö'i o Olympas o God-are aribövie aho'o jabu'o raromaruoho ëhi jejëmijode höre.

¹⁶ God-are ariböviehu jejamirovaruëhi jemë'o ëhi rajahirovoromo jejamirovore. Röhu Keriso-are ekaresiae aho'obëhe jemesi örire jejëmiruomadeje.

Ijo tugoho'i jöhoje.

¹⁷ Aganomë ave jöhuremu uehorovore. Gavë'i raromore Keriso-are jö majëhijamu hejarijoho nani aëro ö'oromo ahoromo jöe gö majëhi'ë'ö. Jöe gö majëhiromo jemesi mu maho ijumo'iramu jemëro jöe gemuoho bogo ato'i jöe gö gö ato'a'aruje. Ëhi jië'e aribövi ö'amu gëvë'oho jabisi jöho nadi ejëhore. ¹⁸ Ëhi jië'e aribövioho nosi Bada Keriso-are muoho bogo vaejaho'i jabisi sinehu nimaje muohemu vaejarueje. Jabisi sinehu nimaje muohemu vaeromo ae sanusanuëmiromo ma-döëremu jö mae majëhijego ae göëro mu sisë jöho bogo uehorovo'i ma-heromo uvarueje: Jö mae majahuijarüeromo ejëharueje. ¹⁹ A'i jemëro jabisi mu sisëho garomo nadi ejëhore. Naehu ëhi uëvaje

hesi bëhoho jemëhu God-are jö mae ejaharuje jöho ae aho'obëhe hejë'ejö. Ëhuni na nimorohe. Röhu na nege jemëro mu sisëho bogo uehorovo'i ma-mu mahemu uehorovo'irarijego. ²⁰ Majae dunovo'iramu huë mae bojamuaje aho God-ro Satan-are muoho ruahö'ö'iramu jemesi hörëro vijuvo taemo'aruje.

Nosi Bada Iesuro jemë huë baeromo ajëminövo'ë'e.

²¹ Röhu na'o favoromo mu vaejaje ae Timothy-ro jemesi örire jejëmije. O Lucius o Jason o Sosipater ého jaburo jemesi örire jejëmijö jabumë nasi Jew rajo aganëro jioruomë'ëro.

²² Tertius naro Badare ihore jejëmije. Paul-ro ue'ego naro hu ajamiromo ave surire jöho jajivahé.

²³ Röhu Gaius-ro jemë jejëmije. Ëa hesi osare Paul naro hijego huro muebejaveje. O ekaresiae ae aho'o hesi osare gagovoromo God rajahi'l'i raromarueje. Röhu ave amo hesi ijo bajo muebejaje aho Erastus'o nosi Christian agane Quartus'o ého jaburo niö'iro jemë jejëmijö. ²⁴ [Nosi Bada Iesu Kerisoro jemë ae aho'o huë baeromo ajëminövo'ë'e. Iae mae.] ²⁵ Röhu God hu mabëhego rajahi'ejö. Ëhesi bëhoho hu eni jiël'ëro ajëmi'iramu jemë biririvoromo naehu majëhijaje jö maho Kerisohu ajamuaje jöho mae uehorovo'aruje. Keriso-are jöho God-ro urimo subivahuobe rovadoho ²⁶ jaruvoho masama'e huruuhoromo röjhuijë'ejë. Ijonö jioröhe jö God-are surire jajivare hesi bëhoho noro garomo è subivahuade jöho baejarueje. Baeromo ioro'ioremu hijaje aho God-ro uövuë'ëro noro è jöho ae majëhibe jijiharueje sa'ae aho'obëhe raromarue ariböviohuro mae uehorovoromo ejahoruomoröhego.

²⁷ God hu gemu simano mae uehorovaje ahoje. Ëhuni noro Iesu Keriso-are ihore hu rajahiemu rajahibe va'ejo. Iae mae.

1 CORINTHIANS

Paul-hu Corinth amo rajo ekaresia jejëmiromo jabesi jöeni God mae uavade jöhoje.

¹⁻² O asë'e God-are ekaresiae Corinth amore raromarujohumë God-ro jemë uëvë'ëro ëhu'ëro jemë God-are aribövi mae jëve jemë Keriso-are ae gemuohuro jëvë'ëro. Jemë God-are aribövie jëve röhu ae aho'obëhe sa'ae dinö'e dinö'e raromoromo nosi Bada Iesu Keriso-are iho uvaruoho jabu'o jemë'o God-are aribövie gemuoho jëve Keriso hu jabesi o nosi börömhuro jië'ëro. Röhu Paul na Iesu Keriso-are apostle jeve God-ro nimë'ëro. Nosi öe Sosthenes-mu niö'iro jemesi örire jejëmö. ³ No nague God nosi Vavuohu'o Bada Iesu Keriso'o huë baeromo ajëmijego maro raromo'irarijego.

⁴ Naro majae ëhi jemëni uehorovoromo nasi Böröme God-are örire mabëhe uavajeje rabëni huro jemë huë mae bojëmiromo Iesu Keriso uavamu huro jemë ajëmijë'ego. ⁵ Jemë Keriso'o gemuoro jëvë'ëro ëhu'ëro mabëhe baejë'e jëve. Simano mae jö mae o ëhi jië'e suvuore gö gö aho'obëhe baejë'ëro ëhu'ëro jemë God-are jöho mabëhe uehorovoromo atarujeje. ⁶ O Keriso-are jö noehu majëhijaruoho ëho jemesi dë vövöbajo'ere ma-mae uehorovoromo biririvoromo ma'enarujeje. ⁷ Ëhu'ëro jië'ëro mue gö gö vae'irarije suvuoroho gö bogo vuonugol'i aho'obëhe bae barëjë'e jëve. Ëhi jëvë'ëro muebejarujeje nosi Bada Iesu Kerisoro va'orahoro rovego ga'irarijero. ⁸ Jemëhu hu muebejarujoho huro jemë ajëmi'iramu biririvobe va'ojuvo va'o ijo tugohol'i majare nosi Bada Iesu Kerisoro göromo mevavuo'iramu evare jemë hesi nunire ma-maemu riravo'aruje ⁹ è hesi bëhoho God hu maëro jië'ëro. Huro uëvamu jemë aevoromo hesi Harihe Iesu Keriso nosi Bada'o bimuvë'ëro hu'o jemë'o gemuoro jëve. Ëhi ajëmade aho God-ro iae jemë ajëmi'iramu biririvobe va'a'aruje.

Ekaresia ariböviehu bogo jöe gemuoho uehorovo'i jöe gö gö uehorovoruomade jöhoje.

¹⁰ Nasi ö mueno'ohumë ave jöho na Bada Iesu Keriso-are ihore majëhi'ię'e. Jemë ae aho'obëhe jöe gemuoho atore. Nadi sivu sivuoho jöe gö gö ato'i o uehore gö gö bae'i a'i uehore gemu baeromo raromore. ¹¹ Nasi ö mueno'e naehu ëhi jajivaje hesi bëhoho here. Chloe-are agano ioro'iorohuro rueromo jemesi jö sisëho huruoho majehiromo uevareje: Corinth rajo aribövhuro jö aho'ahamirovarue höjo. Ëhi majehijamu hejodeje. ¹² Ëhi è'arujoho na uë'ię'e. Jemë ae göëro göëro jöe gö gö atarujeje. Ae göëro uvanueje: Paul börömego na hesi ijore ijore juvaje ae jevajëjo. Ae göëro uvanueje: Paul bogajo. A'i Apollos börömego na hesi ijore ijore juvaje ae jevajëjo. Ae göëro uvanueje: Apollos bogajo. A'i Peter börömego na hesi ijore ijore juvaje ae jevajëjo. Ae göëro uvanueje: Keriso börömego na hesi ijore ijore juvaje ae jevajëjo. Jemë bogo ëhioho è'aruje höjo. Jemëro ëhi atarujeje. ¹³ Nani sarerivoromo uvarujeje: Keriso-are sino haho'oho tariö'ö tariö'ö jië'e höjo. No ioro'iorohu Keriso-are javuol'i ioro'iorohu bogo Keriso-arocho javuajëjo. Ëhioho bogojië'e jiaje nadi ëhioho uvore. Keriso gemu börömoho jio'i apostle aribövihuo no bogo masijehu javue. Jemesi jöenioho bogo Paul naro guomodeje. Jemë bogo Paul nasi ihoro bapataeto vaejëvareje. Ëhu'ëro na bogo börömehu jeve.

¹⁴ Na bogo nasi övoho jemë bapataeto vaejëvonövodeje. Crispus'l'o Gaius'l'o èhemu bapataeto vaejëvo'l'i a ioro'iorohu jemë bogo bapataeto vaejëvodeje. Ëhuni na God huë mae uave. ¹⁵ Na nasi övoho jemë bogo bapataeto vaejëvë'ëro èhuni bogo uvo'a'aruje: Paul-ro bapataeto vaejavuamu noro hesi ihoro bapataeto vaejë'ëro èhu'ëro hesi aribövie javuajëjo. Jemë bogo èhioho uvo'a'aruje. Ëhuni naehu bapataeto bogo vaejëvodoho na mae jeve. ¹⁶ O iae na uehorovajoho jemesi ae Stephanus-are aganoho

jabu'o naro bapataeto vaejëvodeje. Röhu na uehorovoromo uve: Na na jemesi aribövi ioro'ioroho bapataeto vaejëvode höjo o bogajo. Nani bogajo. ¹⁷ Röhu na ae ma-vemino'e bapataeto vaejëvode hesi bëhoho ehije. Kerisoro remö'öromo na bogo uevadeje: Bapataeto vaejëvobe va'onëjo. A'i remö'öromo uevadeje: Nasi jö maho majëhibe va'onëjo. Kerisoro nimadeje ave sa'are ariböviehu simano ma'e jöe höromo ataruëhiho na bogo ähioho jövoromo hesi jöho aho majëhi'irodego ae aho'obëhe ähi jië'e jöho heromo ähuro Kerisohu korosire guomade jöho bogo avoho heromo dë vövöbajo'oho bogo marëjëvojööni. Ähi jio'ibejo ä jöho daruge bogojio'ibejo.

God-are uehoro darugo röjahuijaje ae Keriso-are jöhoje.

¹⁸ Kerisohu korosire guomade jöho sisëre va'arue aribövihuro heromo uvarueje: Äho simano rumo'e jöe höjo. O God-hu ajamuego mare va'arue aribövihuro noro ä jöho heromo uvarueje: Keriso guomadohuro ähuro God-hu no ajamuijaje öroho jiovahuë'e höjo. Ähuro God-hu no ajamuaje darugoho iae no gavarue höjo. ¹⁹ God-are surire jajivoromo ähi uvë'eje:

Aëro ave sa'a hesi uehorohemu baeromo äho simano ma'e jöe hö uvoruomaje höjo. Röhu God naro ä jöho mu'u'ejöjo.

Noro nuni aji'e jöho baejë'e javuajë uvoruomaje höjo.

Röhu naro äho rori'o babu'ö'ejöjo.

²⁰ Ähi jië'oho ave sa'arohemu uehorovarue aribövihuro simano ma'e aribövi jabis uehoroho diaje. Nuni aji'e aribövi jabis uehoroho diaje. Jö'e sasohoromo darugo'e majëhijärue aribövi jabis uehoroho diaje. God-ro röjahuijë'eje jabis uehore aho'o bogojiajoho noro garöhego. ²¹ Ähesi bëhoho God-ro hesi simanoho maëro jië'lëro uvadeje: Aëro sa'arohemu uehorovoromo uvoruomaje höjo: Nosi simanoho mae höjo. Ähi uvarue höjo röhu bogo jabis simanoho uehorovoromo God na ge'a'aruëjo. A'i jaburo uvoruomaje höjo: Kerisohu guomade jöho Paul-mëhu majahuijarooho äho simano rumo'e jöe höjo. Ähi uvoruomaje höjo röhu ä jöho ae rahu mae uehorovë'oho God naro baejëvoromo maro bamëvo'ejöjo. God-ro ähi uvadeje. ²² Jew rajo aribövihuro uvoruomajeje: Darugo'e muoho röjahuijego garomo uvo'irarëjo: God-are muoho rovë'e höjo. O Greece rajo aribövihuro uvoruomajeje: Ave sa'a hesi simano ma'e jöhuremu he'i naguajëjo. ²³ Röhu no bogo ähi jië'e muoho jöho röjëhi'i a'i noro ave jöhuremu ae majëhiromo üëvarueje: Kerisoro noni korosire guomade höjo. Ähi majëhijärueje röhu Jew rajo aribövihuro ä jöho bijönimarueje. O sa'a ioro'ioro rajohuro uvarueje: Äjöho simano rumo'e jöe höjo. ²⁴ Jaburo ähi uvo'i a'i God-hu uövuë'lëro hesi aribövie javuajoho Jew rajohu'o sa'a ioro'iorohu'o noro uvarueje: Keriso guomadohuro ähuro God-ro hesi darugohu'o hesi simano mahu'o röjahuijë'e höjo. ²⁵ Ähesi bëhoho aëro sa'arohemu uehorovoromo God-hu Keriso sa'are nugö'öjamu rueromo korosire guomade jöho heromo uvoruomajeje: Äho God-ro simano rumo'e darugo rumo'e muoho vaejade höjo. Röhu a nosi simano maho äho ma-jianovo'i God-hu vaejaje mu jabuhu uvarue simano rumo'e mue hö uvaruoho äho börömo mahoje. A nosi darugoho äho ma-jianovo'i God-hu vaejaje mu jabuhu uvarue darugo rumo'e mue hö uvaruoho äho börömo mahoje. ²⁶ Nasi ö mueno'e God-hu jemë uëvamu aevoromo hesi aribövi jëvadevare jemë diehi jië'e aribövi jëvadoho ehuremu uehorovore. Ave sa'a hesi simano ma'e aribövihuro jemë ae ma-gemu gemu jëvadeje. O darugo ma'e aribövihuro o iho döre jië'e aribövihuro äho ae ma-gemu gemu jëvadeje. Ähi jië'e aribövihuro ma-gemu gemu God-ro baejëvadeje. ²⁷ Röhu God-ro uvadeje: Aehu ma-sa'arohemu uehorovoromo uvarue simano rumo'e darugo rumo'e ae jioruomajë uvaruoho röhu ähi jië'e aribövihuro God naro baejëvo'ejöjo. Ähi jië'e aribövihuro baejëvo'iramu ähuro sa'are simano ma'e aribövihuru'o sa'are darugo ma'e aribövihuru'o

ëhi ji'e aribövihuro uvoruomo'ajéjo: Noro uvare höjo: No simano ma'e darugo ma'e aribövie javuajéjo. Ëhi uvare höjo. Röhu God-ro no bogo baejavuo'i simano rumo'e darugo rumo'e aribövioho baejëvade höjo. Ëhu'ëro no gavaruoho nosi uehoroho bogo maehu jioromo nosi darugoho bogo eni ji'e höjo. Ëhi uvoruomo'ajéjo. ²⁸ Aehu masa'arohemu uehorovoromo uvarue a inine iho rumo'e bëhi rumo'e jioruomajë uvarue aribövioho ëhi uëvarue aribövioho God naro baejëvo'ejöjo. Baejëvo'iramu ëhuro ae aho'obëhe ga'a'aruëjo sa'are mu hesi bëhoho bogojio'iramu. ²⁹ Ëhi ji'e aribövioho God-ro baejëvë'ëro jiël'ëro ëhu'ëro aho God-are nuniroho bogo riravoromo nimorohë'i uvoruomo'ë'e: No a masije javuë'ego ëhuni God-ro no baejavuë'e höjo. Bogo ëhioho uvo'ë'o. ³⁰ Röhu jemë bogo jemesi arijo'arijoho ajamirovo'i a'i God-ro jemë ajëmiromo baejëvë'ëro ëhu'ëro Iesu Keriso'o gemuoro jëve. God-ro ëhi bamë'ëro ëhu'ëro Kerisoro sisëhu tövavuadaho jiovahuoromo uehoro maho nosirire barueromo nosi ihoho God-are nunire avohahuoromo mu mahuremu röjahuijajeje. ³¹ Ëhu'ëro jiël'ëro God-are surire jajivoromo uvë'eje: Nimoronimorohë'i ato'ie'iroho Badahu ë'ade jöho ëhuremu nimorohë'i atorëjo.

2

Kerisohu korosire guomade jöhoje.

¹ Nasi ö muenole naehu jemesi örire ö'oromo God-are jö urimo gurihijahuadoho huruoho majëhijodevaroho na bogo sine nimorohoromo ave sa'a hesi simano ma'e jöho bö'oromo bitare sasohoromo ave sa'a hesi vuëvo'e jöho majëhijodeje. ² Ëhesi bëhoho naro nasi nuëro uehorovoromo uvodeje: Naro jemë'o hiromo jö ioro'ioroho vuonugo'i Iesu Kerisohu korosire guomade jöho börömego ëhuni hesi jöhuremu uehorovoromo majëhinövo'ejöjo. ³ Naro ëhi uvoromo ö'oromo jemë'o hiromo na daruge bogojevoromo juhuoninegoromo butubutuego avohadeje. ⁴ Naehu majëhijode jöho o naehu jö majëhijode ë hesi öroho na bogo sine nimorohoromo sanusanuemiromo ave sa'a hesi simano ma'e jöho jövoromo ëhuro jemesi simanoho jaguvëho ga'i a'i God-are Aru'aho hesi darugoho jemë röjëhiromo Keriso-are jöho majëhijodeje ⁵ ëhuro jemëro bogo ave sa'a hesi simano ma'e jöho heromo Keriso mae uehorovo'i a'i God-are darugoho baeromo ëhuro Keriso mae uehorovo'irarijego.

God-are Aru'ahehu hesi uehoro ma röjahuijaje jöhoje.

⁶ Iae ëhi jie röhu simano ma'e jöho iae no majëhijarueje God-are jö heromo mae biririvë'e aribövihuro heruomoröhego. Simano ma'e jöho iae majëhijarueje röhu ë jöho göje o ave sa'a hesi jöho göje. Aehu ave sa'arohemu uehorovoromo ë jöho simano ma'e höromo ataruëhioho no bogo ëhioho majëhijarueje. O ave sa'a hesi muohemu muebejarue a masijehu jö mae höromo jö ataruëhioho nosi jöho bogo ëhiohoje ë a masijeho rireromo barë'ie'ego. ⁷ Ëhi jiël'e aribövi jabesi simano ma'e jöho no bogo ato'i a'i God-are simano ma'e jöho urimo gurihijahuë'e jiadoho ëho huruoho majëhijarueje. Urimë'i sa'a bövi bise'o bogo bamadevare God-ro uvadeje noro ë jöho heromo aji maho baeröhego. ⁸ Noehu aji baeröhe jöho ave sa'a hesi muohemu muebejarue a masijeho jabu bogo mae bogo garuomadeje. Jabumë garuomo'ibejo Bada hesi iho döre jiël'e aho uehorovoromo korosiroho bogo ano taemoruomo'ibejo. ⁹ Röhu jabumë bogo gavareje. Bogo gavare hesi jöho God-are surire jajivoromo ëhi uövuë'eje:

Nunehu bogo garomo hia'ehu bogo heromo

eahu nosi dë vövöbajo'ere bogo uehorovaroho ëhi jiël'e ajoho God-ro avohahuade höjo hu rajahijarue aribövioho noro baeröhego.

Ëhi uvë'eje. ¹⁰ Ëaji baeröhe jöho sa'a hesi muohemu muebejarue aribövioho bogo garuomadeje. Röhu God-ro uavamu hesi Aru'ahohuro ë jöho nosi örire röjahuijë'eje.

Aru'ahehu röjahuijade hesi bëhoho huro aho'obëhe ga barëromo God-hu hesi dë vövöbajo'ere uehorovajoho ëhu'o iae ga barëjajeje. ¹¹ No ae gemu gemu diehi uehorovaruoho ae göho bogo ga'i nosi aru'ahohuremu sivue gavajeje. God-are Aru'ahoho ëhi gemuohoje. God-are Aru'ahohuremu God-are uehoroho gavajeje. No bogo gavarueje. ¹² Aji baeröhe jö God-are Aru'ahehu no röjahuijaje hesi bëhoho no bogo ave sa'a hesi jö uehorovaje aru'ahoho bae'i a'i God-hu nugö'löjade Aru'ahoho baejë'e javue ëhuro God-hu bojamuade suvuore bövie bise'e aho'obëhe huro röjahuijego garöhéro.

¹³ Ëhu'ëro jië'ëro aehu ave sa'arohemu uehorovoromo jö röjëhijaruëhioho no bogo ëhioho jöho röjëhili a'i God-are Aru'ahehu röjahuijajëhi ëhi majëhijarueje. Majëhiromo God-are Aru'aho hesi jö bëhoho huruoho majëhijarueje Aru'aho baejë'e ariböviohuro heruomoröhego. ¹⁴ Röhu God-are Aru'aho bogo baejë'e ariböviohuro uvoruoma-jeje: God-are Aru'aho hesi jöho simano rumo'e jöe höromo bogo eruomajeje. Jö bëhoho bogo garuomajeje. Bogo garuomaje hesi bëhoho ëhi jië'e jöho God-are Aru'ahohuremu ajamuego avoho mevoromo gavarueje mae jiego. Röhu God-are Aru'ahoho jabumë bogojëvë'ëro ëhu'ëro God-are Aru'ahoho jö bëhoho bogo röjëhijego ëhuro bogo garuomajeje. ¹⁵ A'i God-are Aru'aho baejë'e ariböviohuro noro jöe aho'obëhe garomo mevarueje. Röhu noehu God-are Aru'aho baejaroho a ioro'iroho bogo avoho mevavuarueje gö'i mae o sisë javuego. ¹⁶ Bogo mevavuarue hesi bëhoho Kerisohu diehi uehorovajoho God-are Aru'aho rumo'e ariböviehu mevo'iröhoho bogo eni jëve. Ëhesi jöho God-are surire jajivoromo uvë'je:

Rahuro Badare uehoroho gavë'e höjo.

Hesi öriroho rahuro jögoroho mami'ajëjo.

Ëhi uvë'je. Ëhu'ëro God-are Aru'aho rumo'e ariböviohuro Keriso-are uehoroho bogo garuomajeje. Röhu huhu uehorovajëhi no'o uehorovaruëro jië'ëro ëhu'ëro God-are Aru'aho rumo'e ariböviohuro nosi uehorohu'o bogo garomo bogo avoho mevavuoru-majeje.

3

God-are mu vaeromo ekaresia ajëmarue aribövioho bogo masijehu jio'amo'i God gemu böröme jiaje jöhoje.

¹ Nasi ö mueno'e urimë'i naro gavodeje jemë God-are Aru'aho hesi jöho bogo avoho uehorovo'i ave sa'arohemu uehorovamu. Jemë ave sa'arohemu uehorovamu gëgorovo Christian jö aevoromo röjëhijarue ëhi jië'e jöhemu röjëhijodeje. ² Asisö'o i mi bogo mëmi'i ma-amu rihu mémijaruëhi na God-are jöho amu rihunö'e bojëmibe rovodeje. Ëhesi bëhoho Keriso-are jö aevoromo sama'e röjëhijaruohuremu ëhuremu jemesi örire röjëhijodeje. Ijore röjëhijarue jö börömoho bogo röjëhijodeje. Ëhesi bëhoho ijore röjëhijarue jö hejë'oho jemë bogo eni jëvadeje. Jemë bogo eni jëvobe rovadoho röhu jaruvohu'o bogo eni jëve. ³ Ëhesi bëhoho ave sa'arohemu uehorovarijoho ëho bogo vuonugë'e jëve. Bogo vuonugo'i a'i jemë göëro gö muoho garomo dë vörönimoromo iro muorovo'e vaejarujeje. Jemë ëhi ë'arujohuro ëhuro ave sa'arohemu uehorovaruje aribövie jëve. God rumo'e aribövi jabis muoho baeromo ëhi raromo jijharujeje. ⁴ Ëhesi bëhoho jemë ae göëro uvanueje: Na Paul-are ae jevajëjo. Ae göëro uvanueje: Na Apollos-are ae jevajëjo. Ëhi jië'e jö gö gö atarujohuro ëhuro jemë God rumo'e ariböviohuro va'ëne jëve.

⁵ Röhu Apollos-are muoho diehi jio'i Paul nasi muoho diehije. No bogo a masijehu javuo'i no God-hu bojamuade muohemu vaejarue ae javue. Hesi muoho vaeromo jöho majëhijamu jemëro aevoromo Keriso mae uehorovarijeje. No ëhi jië'e ae javue. Badahu

ae gö gö mue gö gö bojamuiibe rovadoho ého no vaejarueje. ⁶ Mue gö gö vaeromo naro ujane bivëvanovodeje jemë aevoromo Keriso-are aribövie jëvoröhego. O Apollos-ro ijore ö'oromo ujanore jove otehanovadeje sanuovëvego marë'irarijego. Noro éhi jië'e muoho vae'i God-ro hesi sivue avohëvamu marëromo ri'öjarijeje. ⁷ Ujonö'e bivëvaje ahu'o jovehu sanuovëvaje ahu'o no ma-bise'e javuo'i God avohëvego ri'öjaruje aho hu börömohoje. ⁸ O ujonö'e bivëvaje ahu'o jovehu sanuovëvaje ahu'o no bogo göho böröme göho bise'e javuo'i ma-gemuoho javue. No diehi jië'e mu vaejë'oho God-ro manaho éhi bojamui'ë'e. ⁹ Iae no God'o gemu mae mu vaejarue ae javue. Jemë God-are i'o mu'o va'ëne jëve. Röhu uhu'e jöe göho. Jemë God-are javu va'ëne jëvanove. Ëjöhu'o uehorovo'ejo. ¹⁰ God-ro na huë baejevoromo muoho bojemamu éhuro aehu javu ma vaejaruëhi naro aevoromo jemë vaejëvoromo sa'a uhure umoromo biriri'oho bamëhodeje éhuro jemëro döre javu va'ëne éhi biririvoromo mae riravo'irarijego. Éhi vaejëvë'ero ae göëro javue döre vaeruome. Javue döre vaejaruoho ae gemu gemu gavë'i javuoho ma-avoho vae'iro. ¹¹ Ëhesi bëhoho God-ro aevoromo Iesu Keriso bamë'eje munënö'e bibivoromo namiromo jemë nigemëvego riravo'irarijego. Javu uhure gö gö bogojio'i Iesu Keriso gemuje. Aho munë göho bogo bamol'ë'ö javuoho biririvoröhego. ¹²⁻¹³ Javu uhure Iesu Keriso jio'i döre aëro javue vaejarueje. Javu döre vaejaruoho ae gemu gemu diehi diehi vaejaruoho ijönö va'orahoro jio'ë'e. Munë mamabëhe gold silver oho inajo'e ujuohoromo munë mae gö gö oho inajo'e ujuohoromo avoho vae'i o ma-jahuri javu vaejarue inömo ijo ö'e sare oho inajo'e ujuohoromo sisë'i vaejaruoho ého va'orahoro jio'ë'e. God-are maja rovë'iroho vëni börömëro rueromo è javuoho ravo ga'ë'e. Vënero ravo'iramu no ga'ejo di ahuro biriri'oho vae'i di ahuro sisë'ioho vaejë'e jio'iramu. ¹⁴ Mami'e vaejare muoho vënehu ravamu biririvoromo namijë'oho è javu vaejare aribövioho suvuore mana baeruomo'ë'e. ¹⁵ O mu mami'e vaejaroho ravo barëjë'oho éhuro è javu vaejare aribövioho suvuoroho bogo baeruomo'ë'e. Röhu jabumë bogo sisëroho val'i iae mae raromoruomo'ë'e. Raromoromo röhu uvoruomo'ë'e: Ravavuo'ië'ajëromo huruomare höjo. Röhu vaevë'e nosi muoho ravo barëjahuoromo sisërëjahuë'e höjo. Ëhuni ae aho'obëhe gavë'i javuoho ma-avoho vaeruomo'iro.

¹⁶ Jemë iae gavaruje ekaresiaho jemë God-hu hijaje javuoho va'ëne jëvë'ego God-are Aru'ahehu jemesirire hijajoho. ¹⁷ Jemë God-hu hijaje javuoho va'ëne jëvë'ero éhu'ëro God-are javu hesiremu jiajëhi jemë éhi hesi ariböviemu jëve. Jemë hesi ariböviemu jëvë'ero ae rahuhu mu sisë jemë röjëhiromo ijumëvë'oho éhi jië'e aribövioho God-ro mana ijumëvo'ë'e. ¹⁸ Nadi jasi arijo'arijoho sareramirovone. Ja ae rahuaro nimorohoromo uvë'oho: Ave sa'arohemu uehorovarue a jabiesi nunire na simano ma'e ae jevajë uvë'oho éhi jië'e uehoroho vuonugone. Vuonugo'i uvone: Ave sa'arohemu uehorovarue a jabiesi nunire na simano rumo'e ae jevë'oho iae mae höjo. Ja éhi uvë'oho God-are nunire ja simano ma'e ae javo'ajëjo. ¹⁹ Ëhesi bëhoho ave sa'arohemu uehorovarue simano ma'e jöho ého God-hu gavajoho simano rumo'e jöeje. Ëhesi jöho God-are surire jajivoromo uvë'ej: Ave sa'arohemu uehorovarue ariböviohuro sareri sarerie ë'oromo uvoruomaje höjo: No simano mae baeromo jijiharuëjego evare aevenëro mie jiomëvanovaje höjo. ²⁰ O jöe gö'o jajivoromo uvë'ej: Badaro gavaje höjo simano ma'e a jabiesi uehoroho bogo maehu jiego. ²¹ Ëhu'e jiaje a nosi ihoho nadi döroho bamoromo nimoronimorohë'ioho atoromo uvorëjo: Paul o ae gö börömego no jabiesi ijore ijore jijiharue aribövie javuajëjo. Ëhesi bëhoho ae inöme bövie bise'e God-hu bamavuadoho ého noehu ajëmi'iröhoho javue. ²² Paul na Apollos Peter ého no jemë ajëmi'iröhe aho javue. Sa'ae bövie bise'e éhu'o jemë ajëmi'iröhoho jio'ame. Jemë biririvoromo raromë'oho o vuovëvë'oho è bövioho bise'oho éhu'o jemë ajëmi'iröhoho jio'ame. Rabe rabe avevejö'e jio'amajoho ijönö

jio'amo'iröhoho éhu'o jemë ajëmi'iröhoho jio'ame. ²³ Ëho aho'obëhe jemesi javue. Röhu jemë Keriso-are jëve. O Keriso hu God-areje. Ëhuni nadi a nosi ihoho döröho bamoromo nimoronimorohë'ioho atore.

4

Corinth ariböviehu apostle ömo'ömo bogo gö nimo'i gö bijönimo'iröhe jöhoje.

¹ Éhu'e jiaje éhuni uvore: Paul-më éhi jië'e aribövie jëvajëjo. Jabumë Keriso-are mu vaejarue aribövie jëvajëjo. God-are jö mami'e subivahuade hesi mu muebejaharue aribövie jëvajëjo. Éhi uvore. ² Ae rahu ae gö hesi mu muebejahë'oho biririvoromo muoho avoho ma'enobe va'arueje. Ëhuremu maeje. Éhu'éro no'o éhi è'ejo. ³ Naro uvajeje: Jemë o ae gö ave sa'a hesi uehore baeromo nasi mu mae o sisë jiego mevo gavarujoho ého ma-bise'e höjo. Iae na'o nasi arijo'arijoho bogo mevorovajeje ga'i na mae o sisë jeve. ⁴ Éhesi bëhoho naehu mu sisë vaejode jöho na bogo uehorovoromo dëroho juhuoninege. Iae éhi jie röhu bogo éhuro na God-are nuniroho maho namije. A'i Badaro gemuëro na gevajeje nasi muoho mae o sisë jiego. ⁵ Ëhuni nadi sarerivoromo masijoho riravoromo ae gö nosi muoho mevo gavahuore ga'i no mae o sisë javuego. Mevo gö'iröhe majaho bogo rovë'eje. Hujeji Badaro rueromo nosi mue rabe rabe gurihijë'e bogo gavaruoho o noehu uhure ma-uehorovo taemaruoho va'orahoro bamoromo evare mevo gö'ë'e. Mevo göromo evare God-ro ae gemu gemu nosi mu diehi vaejare atoro huë maho éhi ajiomë'e o abuejë'e mamui'ë'e.

⁶ Nasi ö mueno'e ë jöho naro jemë majëhiromo ae gö jabiesi jöhu'o majëhiromo Apollos-mu nosi ihore jajivodeje röjëhijego jemëro garomo ave jögoru hesi bëhoho avoho uehorovo'irarijego. Jögoroho éhi uvë'eje: Nadi aruëroho anumëroho jijiho'i God-are surire jöhuremu éhuremu uehorovobe jijihorëjo. Ëjögoru hesi bëhoho avoho uehorovoromo nadi jemesi sivuoho uehorovoromo döroho bamorovoromo nimorohë'ioho uvore: Éa masijoho ého nego'i ého bijönegajëjo. ⁷ Raro uë'ego masijoho riravö. Inömoho raboho na éma baejarijeje. Bogo. Hesi God-ro bojëmadeje. Éhi jië'oho jemë rabëni uvarujeje: Bövie bise'e nosi biririvoromo baejare höromo nimorohë'i atarujeje.

⁸ Sareri aribövie jëve. Nani jemë uvarujeje: Mami'e God-are jöho no da'uaguë'e höjo. Mami'e hesi ajango bae barëjë'e javuajëjo. No masije riravoromo bövie bise'e muebe'amarue höjo. Apostle-ho no bogo éhioho masijoho javuë'e jemëro jemesi sivue uehorovoromo éma uvarujeje: Noremüëremu masije javuajëjo. Éhi uvarujeje röhu jemë bogo éhioho jëve. Jemë mae masije riravo'ibejarije éhuro na nimorohevo'ibejo. Éhesi bëhoho jemë mae masije riravo'ibejarije éhuro no'o jemë'o gemuoro masije riravo'ibejo. Éhi jië'oho mae jio'ibejo. ⁹ A'i avevejö'oho na uehorovoromo uve: God-ro apostle nosi ihoho sa'aro bamë'e höjo. Aehu i'u baeromo a nuniro guomo'ië'ego hesi iho sa'are jjajëhi nosi ihoho éhi sa'aro jiego ae anerae aru'ahe dinö'e dinö'e raromaruohuro apostle nosirire ë gemu nunoho bamoromo érimahuarue höjo. Na éhi uehorove. ¹⁰ Nosi ihoho sa'aro jië'éro aëro nosi jöho uehorovoromo éma uvoruomajeje: Paul-mëro Keriso mae uehorovo'ego éhuro simano rumo'e aribövie jëvajëjo. Röhu jemëro jemesi jöho éma uvarujeje: Keriso'o gemuore javuë'éro Corinth rajoho nomë simano mabëhe javuajëjo. Aëro apostle nosi jöho éma uvoruomajeje: Paul-mesi muoho darugo rumo'e höjo. Röhu jemëro jemesi jöho éma uvarujeje: Corinth rajo nosi muoho darugo ma'e höjo. Jemëro uvarujeje: Nosi ihoho dö mare höjo. Röhu apostle nosi ihoho sa'aroje. ¹¹ Io'o apostle no iëni jovëni vuovavuobe rovadoho jaruvohu'o iae éhi javue. Niögu sisëmu io'amarueje. Aëro anaguo'i arijarueje. Amo ari'e bogojavuë'éro éma jijiharueje. ¹² Nosi övëro biririvoromo i'u'e muoho vaeromo ioho ë

ijarueje. Aehu nosi örire agavuë'iroho no ma-jö maemu mana majëharueje. Aehu nosi örire huë vavaeni bojamuijë'oho no ma-biririvoromo raromarueje. ¹³ Aehu nosi iho ijumoromo jö sisë atë'oho no ma-u'emu jöe sanu'e mana majëhijarueje. Sa'ae dinö'e dinö'e raromarue aribövi jabiesi nuniroho no sisë javuego musisinö'e bu'öjavuarue aribövie javue. Sa'osa'éro ruhijanovë'e aribövie javue. Nosi ihoho éhi jiobe rovadoho jaruvohu'o éhi gemuohoje.

¹⁴ Ëjö naehu jajivaje hesi bëhoho bogo jemëro adahoromo javoje bae'irarijego éhunioho jajive. A'i naro uve: Jemë nasi aboji harihu'o mae jëvajëromo öroho röjëhiromo jajive. ¹⁵ Nani Keriso-are mu röjëhijarue aribövie marohë'e mae jëve. Röhu jemesi vavuoho na gemu jeve. Ëhesi bëhoho jemë'o na'o Keriso-are aëro javuë'éro éhu'éro jemesi vavuoho na jeve rabëni naro aevoromo Keriso-are jö maho majëhijë'éro. ¹⁶ Jemesi vavue jevë'ego éhuni uëve: Na negajëjo naehu mu vaejajëhi jemë'o éhi é'irarijego. ¹⁷ Ëhi nego'ego Timothy jemesi örire nugö'ö'ië'e. Hu nasi huë baejaje harihu maeje. Hu Badare muemu uehorovaje aeje. Ëaho nugö'ö'iramu huro ö'oromo uë'ë'e: Nöröro éhi jië'e jöho ejahoromo Iesu Keriso-arire juvoromo hijaje höjo. O è jöe gemuoho ekaresiae aho'obëhe dinö'e dinö'e jioruomajoho röjëhibe juvaje höjo. Ëhi jië'e jöho huro majëhijë'iramu jemë röhu maho uehorovo'aruje.

¹⁸ Röhu jemë a ioro'iorëro uvarujeje: Nörö nosiriroho bogo rue'a'ajëromo jemëro jemesi ihoho döro bamorovë'e jëve. ¹⁹ Röhu God-hu nimë'ohuro iae na ma-burëro ö'ejo. Ö'oromo nasi ga'ejo simano bövi'e aribövioho diehi jëvo'iramu. Na bogo jabiesi jö huhu jöhemu he'i ö'i a'i ö'ejo ga'i jabumë God-are darugoho baejë'e jioruomego o bogo. ²⁰ Ëhesi bëhoho God-hu böröme namiromo no muebejavuajoho ého bogo ma-jö ataruoho jio'i a'i darugo'e muohoje. ²¹ Röhu jemë di muoho nimö. Na na ha'ite bö'oromo hisuebijëvo'ejo o huë baejëvoromo jö sanu'e majëhijëjo.

5

Masuvarue jögoru ahade a hesi jöhoje.

¹ Röhu jemesi jö sisëho na hejë'e jeve. Aëro atoromo uvoruomohijo: Corinth rajo ekaresia jabiesirire öehu jijihanavarue muoho jiajëjo. Ae gemuëro vavu hesi vaboroho vajiohëro baeromo niö'iro gemu mae arijarue höjo. Ëhi jië'e muoho sisë bëheje. Godare jö bogo hejë'e aribövioho jabu bogo éhi jië'e muoho vaeruomajeje. A'i jemesi aëro éhi jië'e muoho vaejajeje. ² Ëhi jëvë'eje röhu jemëro jemesi ihoho éma döro bamorovarujeje. Nadi éhioho éibejarije. A'i huë vavaene böröme baeromo éhi jië'e mu vaejaje aho jemesirire jiajoho nugö'ö'ibejarije iae mae jio'ibejo. Röhu bogo nugö'öjarijeje. ³ Nasi sino haho'oho bogo jemë'oho jie. A'i nasi uehoroho aho'o jemesirire jie. Ëhuro na jemë'o jevanove. Jemë'o jevanovoromo hesi sisëho mevoromo nosi Bada Iesuare ihore uvë'e jeve: Hu mu sisë bëhe vaejajëro i'ue bae'a'ajëjo. ⁴ Ëhuni jemëro gemuoro gagovorovoromo nasi uehorohu'o nosi Bada Iesuare vöröhu'o jemë'o jiego ⁵ è iaho rori'o nugoromo Satan-are öroro bojamego éhuro hesi sinore jiaje mu sisëho barë'iro éhuro Badare majaho rovego è ia hesi aru'ahoho bogo sisëroho va'i mae hiröheje.

⁶ Röhu jemëhu jemesi mu uehorovoromo iho döre bamorovarujoho ého sisëje. Ave uhu'e ataruoho jemë'o iae uehorovaruje. I dë huaje oso biseharihoho éhuro ie aho'obëhe rumorovego dë huaje höjo. ⁷ Édë huaje oso jemesirire jiajoho bu'öjego ma-i mahemu jëvo'i. Ëhesi bëhoho è mu sisë jemesirire jiajoho ahego bogo rumorovo'i a'i barë'iro éhuro jemë i ma va'ëne aribövie jëvo'iröhe. Röhu jemë iae i ma va'ëne aribövie jëve. Rabëni hesi bëhoho naro majëhijë'ë'e. God-hu Vörö Tugohade Söröho Israel rajehu ue'ahë'iroho dë huaje oso rumo'e iohemu ue'aharueje. Ue'ahoromo

röhu ave muohu'o vaejarueje. God-are jööni sheep harihoho bijüëmarueje. Röhu Keriso sheep harihu va'ëne anamu guomë'eje ähuro God-ro nosi sisëho uehorovoromo vuonugo'iröhego. God-ro jemesi sisëho uehorovoromo vuonugë'ëro ähuro jemë i ma va'ëne jëve. ⁸ Nosi sisëho uehorovoromo vuonugë'ëro jië'ëro ähuni Jew rajehu i dë huaje osoho sisë höromu vuonugoromo evare God-hu Vörö Tugohade Sörö ijaruëhi no ähi jië'e muoho vaeromo nu huohue mu sisë gö gö vuonugo'i God-hu vörö tugohahuade muoho uehorovoromo maemu raromo'ejo.

⁹ Röhu urimë'i naro jöho jajivoromo majëhiromo uëvodeje: Öehu jijihanovarue ariböviohu'o nadi gemuoroho raromo jijihorëjo. ¹⁰ Äjö jajivodoho na bogo uëromo ë'odeje: God-are jö bogo hejë'e ariböviohu'oho nadi gemuoroho jijihorëjo. Na bogo uëromo ë'odeje: Gal'irarije God-are jö bogo hejë'e aho önö'e mahunö'e mu vaebe vajiohu'e mu vaebe jijihamu God dejonö bamol'i bövi bise'o nuninö bahibe jijihamu gëvë'iroho ähi jië'e ariböviohu'oho nadi gemuoroho raromo jijihorëjo. Naehu uëvode jö hesi bëhoho bogo ähioho jiadeje. Nasi bëhoho ähi jio'ibejo jemëro ejeho'ibejarije God-are jö bogo hejë'e aribövioho bogo gë vadë'ibejarije. Ähuni God-are jö bogo hejë'e ariböviehu ähi jië'e mu sisë vaejamu jemëhu jabu'o gemu mae raromo jijihë'oho iae maeje. ¹¹ Röhu jajivode hesi bëhoho aviëhije. He'irarije aëro jemë'o raromoromo uëvamu: No Christian ae javuajë uëvamu hejë'iroho röhu ga'irarije jabumë önö'e mahunö'e jijihamu gëvë'iroho God dejonö bamol'i bövi bise'o nuninö bahijamu gëvë'iroho ae gö jabesi jö sisë atobe jijihamu hejë'iroho jovo ue'ahoromo simano sisérëbe bövi bise'o ujuohoniëhibe jijihamu gëvë'iroho ähi jië'e ariböviohu'oho nadi gemuoroho ioho ue'ahore o raboho raboho ë'ore.

¹² Naro rabëni God-are jö bogo hejarue aribövi jabis muoho garomo mevojöro. Äho bogo nasi muehuje. A'i Christian agano jabis muoho äho garomo mevore. ¹³ God-are jö bogo hejarue aribövi jabis muoho hesi God-ro sivue garomo mevo'ë'e. No bogo mevarueje. A'i God-are jö hejarue aribövi jabis mu jemëhu garomo mevo'irarije jöho God-are surire jajivoromo uvë'eje: A sisë jemesirire jiajoho nugö'örego va'irajo. Ähi uvë'e jiaje ä sisëho nugö'örego va'iro.

6

Corinth ekaresiaeahu Christian agano bogo court-re sö va'ego God-are jö bogo hejë'e ariböviehu mevoröhe jöhoje.

¹ Röhu aviëhi jië'e muoho jemë rabëni biriri'övoromo ä'arujeje. Ja'o Christian a göhu'o jemë niö'i jö sisë jëvë'oho jemë God-are jö bogo hejë'e aribövi jabis nunire va'o rirarovoromo jemesi jö sisëho majëhijarujeje jaburo mevëhojöro. Bogo ähioho ä'i a'i God-are aribövi jabis nunire riravoromo jöho ato'ibejarije iae mae jio'ibejo. ² Jemë diehi'oromo bogo uehorovoromo uvö: God-are majaho rue'iramu God-are aribövioho noro sa'ae aho'obëhe jabis muoho garomo mevo'ejarëjo. Ähi uvo'ibejarije iae mae jio'ibejo. Röhu jemë majae ijönö mu böröme vaeromo ae aho'obëhe jabis muoho garomo mevo'ię'ëro jëvë'ëro ähu'ëro avevejö'e jö bise'o bise'o mevë'oho jemë iae eni jëve. ³ Jemë'o iae gavaruje Keriso-are aribövioho no majae ijönö anera gëromo jabis mu masijo mevëho hesi jëvajoho. Iae ähuni uvore: Ave sa'are mu ininoho garomo mevë'oho iae no eni javuajëjo. ⁴ Ave sa'a hesi jö inino mevo'irarijoho jëvë'oho jemë diehi'oromo ä jöho bava'oromo God-are jö bogo hejarue aribövi jabis nuniroho riravoromo majëhijarujeje mevëhoröhego. Jabis ihoho Keriso-are ekaresia jemesiriroho bogojië'e jiaje jemesi jö sisëho jabisiriroho nadi bava'ore. ⁵ Jemesi arijo'arije javojimorovohe. Christian agano jemesi jöehu umogihego mevo'irarijoho na jemesiriroho simano ma'e aho bogojië'ego ähuni dirö'e göro va'oromo jemesi jöho majëhijarujeje God-are jö bogo hejë'e aribövihuro mevëhoröhego. Röhu simano

ma'e aribövioho jemesirire iae jio'ame. ⁶ Röhu Christian agane göero göho dirö'e göro bava'oromo jemesi jöho majëhijarujeje God-are jö bogo hejë'e aribövihuro mevëho'iröhego.

⁷ Röhu jemë göero göhu'o iro muorovo'e vaeromo court-re va'arujoho ëhuro jemesi Christian muoho mami'e bejë'eje. Jemë court-roho bogo va'i uvo'ibejarije: Sisë vaejevadaho o vajiohehu baejehadaho iae hesi hö uvo'ibejarije iae mae jio'ibejo. ⁸ Röhu jemë bogo ëhioho uvo'i jemëro ri'öromo göero göo hesi örire sisë vaejarujeje. O vajiohëro baejëharujeje. Bogo God-are jö bogo hejë'e a jabesi örire gemu è mu sisëho vae'i a'i jemesi Christian aganoho jabu'o ëhi'ëvarujeje. ⁹ Jemë iae gavarujeje sisë aribövie God-are ajii'e öri ari'ere bogo va'o hesi jioruomajoho. Nadi sareramirovore. Önö'e jijiharue aribövioho God-are öri ari'eroho bogo va'ë'ö. God dejonö bamoi'bövi bise'o nuninö bahijarue aribövioho bogo va'ë'ö. Goho'amarue aribövioho mu gö gö barueromo a'o a'o sihorovarue aribövioho bogo va'ë'ö. ¹⁰ Vajiohu ë'arue aribövioho mahunö'e ë'arue aribövioho jovo iromo simano sisërëjarue aribövioho ae gö jabesi jö sisë atarue aribövioho bövi bise'o ae gö ujuohoniëhijarue aribövioho ëhi jië'e aribövioho God-are öri ari'eroho bogo va'ë'ö. ¹¹ Urimoho jemë a ioro'ioroho ëhi jië'e sisë aribövie jëvadeje. Jaruvoho jemesi sisëho u'ovëhë'eje. Jemë God-are aribövie jëve. Jemë God-are nunire mae riravaruje. Ëhesi bëhoho God-ro Bada Iesu Keriso-are ihore hesi Aru'ahoho nugö'öjamu jemëni rueromo dë vövöbajo'oho avohëhë'ero ëhu'ëro mae jëve. Ëhuni mu sisëho vuonugo'i ma-raromore.

Sino haho'ehu mu maemu vaejego God-are iho dö mare jioröhe jöhoje.

¹² Jemë ae göero uvarujeje: Noehu mue aho'obëhe vaejë'oho iae mae höjo. Ëhi uvarujeje. Iae ëhi jie röhu mu ioro'ioro vaejë'oho bogo ëhuro marëjavuo'ë'e. Nani noehu mue aho'obëhe vaejë'oho iae maeje röhu mu göehu göehu ruahö'öjevo'iröhoho na bijönego'ego ëhuni ëhi jië'e muoho na bogo vae'ijo. ¹³ Röhu jemëro uvarujeje: I hesi bëhoho dëre abuejajëjo. Dë hesi bëhoho ioho baejajëjo. Iae ëhi jie röhu God-ro uvo'iramu iohu'o dëhu'o barë'ë'e. Dë hesi bëhoho ioho baeje röhu nadi uvore: Nosi sino haho'o hesi bëhoho öero ë'anovajëjo. A'i uvore: Nosi sino haho'o hesi bëhoho Badare örire bojamijaruëjo. O Badare bëhoho nosi sino haho'oho muebejajëjo. ¹⁴ Iohu'o dëhu'o barë'ë'e. Röhu Bada guomoromo bogo barë'i God-ro daruge bojamamu ri'öjadeje. Ri'öjë'ëro no'o ëhi daruge bojamui'iramu vuovoromo ri'öjavuo'ë'e. Ëhuni nosi sino haho'oho ma-Badaremuje.

¹⁵ Jemë'o uehorovore. Jemesi sino haho'oho Keriso-are övo duruajo'e jëve. Ëhi jië'oho na no öero jijihanovoromo Keriso-are övo duruajo'oho baeromo ö va'ëne magonaho sisëhu'o gemuoroho havoromo momorö'ö'ejo. Bogo mae bogo ëhioho ë'ejo. ¹⁶ Ae rahu magonaho sisëhu'o gemuore havoromo momorö'öjë'ohuro ëhuro sine dë vövöbajo'e gemuoho javuo'ë'e. Ëhuremu uehorovore. Ëjöho God-are surire ëhi gemuoho jajivoromo uvë'eje: Jabumë niö'i jëvadoho röhu gemu jio'a'ajëjo. ¹⁷ Jabumë gemu jiajeje röhu Bada'o bimuvë'ohuro ëhuro Iesu'o no'o Aru'ahe gemuoho javue. Ëhuni magonaho sisëhu'o bogo gemuoroho momorö'ö'ejo.

¹⁸ Önö'e muoho gorore. Mu sisë ioro'iorohuro ëhuro sinoho dë vövöbajo'oho bogo sisë vaerovo'i a'i öehu jijihanovë'ohuro ëhuro sinoho dë vövöbajo'oho sisë vaerovarueje. ¹⁹ Ave jöhu'o avo'avoho uehorovore. Jemesi sinoho dë vövöbajo'oho God-are Aru'aho hesi osa maho jëvanove. Ëhesi bëhoho God-are Aru'ahohuro God-are örire jioromo jemesi sinore dë vövöbajo'ere rovë'ëro jemesi uhure è hijajeje. Jemesi sinoho dë vövöbajo'oho aho'obëhe bogo jemesirehu jio'i God-areje. ²⁰ God-ro jemë bogo èma baejëvo'i a'i hesi Harihoho nugö'öromo huë vavaene sisë maro baejë'ëro

ëhu'ëro jemë hesi baejëvadeje. Ëhuni jemesi sino haho'oho mu maemu vaerego hesi ihoho dö maro jio'iro.

7

Masuvarue mu hesi jöhoje.

¹ Röhu jemëhu jajivoromo ue gevariye jöho na majëhilirögoro ë'e.

Aehu magonaho bogo masuvë'oho iae maeje. ² Röhu ae aho'obëhe öönö'e jijiharue jiaje ëhuni ae gemu gemu magonahe masure o magonahe gemu gemu ae masure. ³ Baruoharo jasi vaborehu ja'o niavo'i uavë'oho ejahone. O vaboroharo jasi baruehu ja'o niavo'i uavë'oho ejahone. ⁴ Ëhesi bëhoho vaborohu jasi sino haho'oho bogo jasirehu jio'i jasi baruohu jesi. O baruohu jasi sino haho'oho bogo jasirehu jio'i jasi vaborohu jesi. ⁵ Ëhuni vaboroharo nadi baruohu juahamil'i baruoharo nadi vaborohu juahamil'i ma-ejahorovore. Röhu nani jemë gemu mae jöe jörövoromo uarovo'aruje: Ë'ego no gemuore niavarue muoho majae ma-bisemu vuonugo'i God-are örire jöe jövojuvo va'o majae eni jiego vuonugo'irarëjo. Ëhi jië'oho iae maeje. Röhu ëhi ë'ë'oho God-are örire jö jövo'irarije majaho barëjego ijönö röhu maho sionëro gemuoro niavore. Bogo ëhi ë'ë'oho nani jemëro bogo avo'avoho biririvo'iramu Satan-ro bijëho gë'ë'e.

⁶ Röhu jemëhu masurovo'irarije jö jajivajoho na bogo uëromo ë'e: Jemëhu bogo masurovë'oho sisë hö uë'l a'i na uëromo ë'e: Jemë négë'oho ëhi'orëjo. ⁷ Röhu naehu vaborohu bogo masuvë'e ma-hijajëhi ae magonahe aho'obëhe ëhi jëvo'ibejo ëhuro Paul na mae jevo'ibejo. Röhu bogo ëhioho jio'ë'e. A'i ae magonahe gö gö diehi jië'e mu vaeröhe suvuorohu mami'e God-ro bojamuibe rovë'eje. Ae göëro suvuore gö ae göëro suvuore gö ëhi baebe rovë'e javue. Ëhi jië'ëro ae magonahe gö gö masurovo'i göëro bogo masurovo'amë'eje.

⁸ Röhu magonaho doruohu'o bogo masuvë'e aribövi ioro'iorohu'o ave jöho na jemesi örire majëhilie'e. Naehu ë'ajëhi jemë vabore o barue bogo masuvë'oho iae maeje. ⁹ Röhu biririvoromo avoho taemo raromo'irarijoho bogo eni jëvamu masurovo'amë'oho iae maeje. Ëhesi bëhoho jemesi dë vövöbajo'ere simanore uehoro gö gö baejë'oho ëho sisëje. Ëhuni masurovo'amore.

¹⁰ Röhu masurovë'e aribövioho jemë na ave jöho bojëmi'ie'e. Bogo naehu uehorovoromo majëhi'i a'i Badaro bojamuijë'e jio'ego na majëhi'ie'e. Vaboroharo baruohu nadi nugö'öromo va'o rori'oho hine. ¹¹ O nugö'öromo va'o rori'o hijë'oho nadi ae göho masu'i ma-hine. O vuonorö'ö rueromo jasi baruohumu huë baerovoromo avoho arire. Röhu baruoharo ja'o vaborohu nadi nugö'öne.

Vaboro'o baru'o göehu Keriso mae uehorovo'i göehu bogo ma uehorovë'oho ëhuro ëhi ë'iröhe jöhoje.

¹² Röhu a ioro'ioro jemesi örire ave jöho majëhi'ie'e. Bogo Badaro ave jöho jövo'i a'i naro nasi uehorovoromo jajive. Baruoharo ja bogo Keriso uehorovanevare jaehu Keriso bogo ma uehorovaje magonaho masuromo hiromo evare ijönö Keriso mae uehorovo'i jasi vaborehu bogo ma uehorovoromo ja uavë'oho: Iae na ja'o hinövo'ejö uavë'oho nadi nugö'öne. ¹³ O vaboroharo Keriso bogo uehorovanevare jaehu Keriso bogo ma uehorovaje a masuromo hiromo evare ijönö Keriso mae uehorovo'i jasi baruehu bogo ma uehorovoromo uavë'oho: Iae na ja'o hinövo'ejö uavë'oho nadi nugö'öne. ¹⁴ Ëhesi bëhoho Keriso bogo uehorovaje aho Christian vaborohu'o niö'iro gemuoro arijë'ëro ëhuro iae hu God-are aeje. O Keriso bogo uehorovaje magonahoho Christian baruohu'o niö'iro gemuoro arijë'ëro ëhuro iae hu God-are magonaheje. Bogo ëhioho jio'ibejo jemesi abozi harihu'oho God rumo'e abozi harihu'e jioruomo'ibejo.

Röhu bogo ēhioho jio'i jabumë iae God-are aribövie jioruome. ¹⁵ Röhu ga'irane Keriso bogo ma uehorovaje jasi baruero o jasi vaborero ramö'öromo va'o rori'o hi'ia'amu gavë'oho nadi uehorovoromo uvore: No mami'e mae masurovë'ego hu va'ë'oho God-ro bijönimo'ajëromo nijio'rae'l'i ma-uane: Va'i nagego va'ëjo. O nijio'iraeromo gemuore arijë'oho huë vavaene baejë'e aril'a'aruje. Röhu God bogo ēhioho nimo'i a'i uëvadeje jemë hesi aribövie jioromo huë baerovoromo gemuoro raromo'irarijego. ¹⁶ Röhu Christian vaboroho ja bogo gavanue. Nani jero baruoho ajami'iramu hu Keriso mae uehorovoromo bogo siséroho va'i Keriso'o maro hi'ë'e. O Christian baruoho ja bogo gavanue. Nani jero vaboroho ajami'iramu hu Keriso mae uehorovoromo bogo siséroho va'i Keriso'o maro hi'ë'e.

God-hu ae gemu gemu mu bojëmibe va'ego mu vaeröhe jöhoje.

¹⁷ Röhu Badahu ae gemu gemu mevoromo mure bamobe rovade muoho o jemëhu mu diehi vaebe rovamu evare God-hu hesinö rinëgadoho ëhi jië'e muohemu vaere. Naro ekaresiae aho'obëhe ë jögore gemuohemu bojëmibe va'ajeje. ¹⁸ Ae gö urimë'i Jew rajehu ë'aruëhi hesi sino tariojahamu hu hijuvo röhu God-hu hesinö rinovë'oho nadi sino tariojare muoho mu'ure. O ae gö Jew rajehu ë'aruëhioho hesi öriroho bogo ēhioho ë'amu hu hijamu röhu God-hu hesinö rinovë'oho nadi uarego Jew rajo jabesi muoho vaeromo hesi sinoho tariojaho'iro. ¹⁹ Jew rajehu ë'aruëhi jemesi sino tarivëhë'oho o bogo tarivëhë'oho iae hesije. A'i God-are jöe gö gö ejahë'oho ého börömohoje. ²⁰ Röhu ae gemu gemu jemëhu diehi jië'e mu vaebe rovamu evare God-hu hesinö rinëgadoho ëhi jië'e muoho vaenövore. ²¹ Nani ja a börömo hesi darugore javë'ero hesi muohuremu vaejahë'iro evare God-ro ja hesinö rinagadeje. Nadi ëhunioho nurunurumo'i ë muohuremu vaenövone. Röhu jaehu ë a hesi darugore hijanuoho vuonugo'i va'oromo jasi nimanue mu öri birohë'ohuro va'o ë muoho vaene. ²² Röhu jaehu ae gö hesi darugoremu hiromo bogo nurunurumo'irane ë hesi bëhoho a börömo gö hesi muohuremu vaejahamu evare Badahu hesinö rinagë'oho ja döho jasi börömo hesi darugoremu hi'i jasi uhoho jasi nimoromo Badare mu vaejanue ae jave. O ja jasi nimanue muohemu vaejamu evare Badahu hesinö rinagë'oho ja Keriso-are darugoremu hiromo hesi muohemu vaejanue ae jave. ²³ God-ro jemë bogo éma baejëvo'i a'i hesi Harihoho nugö'öromo huë vavaene sisë maro baejë'ero éhu'ëro jemë hesi baejëvadeje. Ëhuni nadi ae gö jabesi darugoremuoho raromoromo ma-muemu vae'i uehorovo'i a'i God-are muoho uehorovore. ²⁴ Nasi ö mueno'e ja ae gemu gemu diehi jië'e mu vaebe rovamu God-hu hesinö rinagadoho ë aho jero God-are nunoro juvoromo ëhi jië'e muohuremu vaenövone.

Bogo masurovë'e o ma-doru raromarue aribövi jabesi jöhoje.

²⁵ Röhu bogo masurovë'e aribövioho jemesi jöho na majëhi'jië'e. Ave jöho bogo Badaro uövuë'ero majëhi'i a'i naehu uehorovaje jöho majëhi'jië'e. Iae naehu uehorovaje jöho na majëhi'jië'e röhu Badaro huë vavaene baeromo uehoroho bojemijë'ëro éhu'ëro nasi jöho heromo uvo'a'aruje: Iae jö mae höjo.

²⁶ Na uehorovoromo uve: Jaruvoho huë vavaeni majaho nosi örire rovë'ego éhuni aehu raromaruëhi ëhi raromë'oho ého iae mahö höjo. ²⁷ Ëhesi bëhoho nani jemë vabore masuvë'e raromarujeje. Ëhi jië'oho nadi nugö'öli uehorovore. O nani jemë bogo masuvë'e ma-raromarujeje. Ëhi jië'oho vaboroho nadi nahore. ²⁸ Röhu a juvijehu o magonaho aboridehu masuvë'oho bogo sisë'ioho ë'arujeje. Röhu masuvë'ohuro éhuro nurunurue uehore gö gö bae'a'aruje. Röhu na bijönege ëhi jië'e huë vavaenehu jemesi örire rueröhoho. Ëhuni uëve: Vaboroho nadi nahorëjo.

²⁹ Nasi ö mueno'e nasi bëhoho ëhije. God-ro majae ma-bunemu bamë'eje hesi majaho rueröhego. Ëhi jië'e jiaje ave majare aevoromo raromobe va'ë'iroho masuvë'e ariböviharo masuvarije muoho barë'ië'e jiaje nadi masuvarije muohemuoho uehorovo'i God-are muohu'o uehorovore. ³⁰ O huë vavaeni baejë'e ariböviharo ave sa'a hesi huë vavaeni muoho barë'ië'e jiaje nadi huë vavaeni baejarujoho ëhemuoho uehorovo'i God-are muohu'o uehorovore. O nimorohë'e ariböviharo ave sa'a hesi nimorohë'e muoho barë'ië'e jiaje nadi nimoroharujoho ëhemuoho uehorovo'i God-are muohu'o uehorovore. O inöme rabe rabe imo'amaruje ariböviharo inöme bövie bise'e barë'ië'e jiaje uvore: Noehu imaroho bogo nosirehu jio'i hesi God-are höjo. ³¹ Ave sa'are bövie bise'e jiego gavaruoho barë'ië'e jiaje ëhuni ave sa'a hesi mue bövie bise'e vaejë'iroho nadi ëhuremuoho uehorovoromo vae'i God uehorovë'i muoho vaere.

³² Röhu na nege jemë bogo ave sa'a hesi muohuni uehorovoromo nurunurumo'irarijego. Bogo masuvë'e aribövihuro Badare muohemu uehorovarueje ëhuro Bada dë mae jioröhego. ³³ A'iro vaboro masuvë'e aribövihuro ave sa'a hesi muoho böröme uehorovarueje ëhuro jabesi vaboroho dë mae jioruomoröhego. ³⁴ Ëhu'ëro Badare muohu'o ave sa'a hesi muohu'o gemuoro havoromo vaejego anoji'e jiajeje. Röhu magonaho aboridohu'o bogo masuvë'e magonaho ioro'iorohu'o jaburo Badare muohemu uehorovarueje jabesi sino haho'ohu'o aru'ahohu'o God-are örire gemu bojamirovoröhäro. A'i baru masuvë'e magonahohuro ave sa'a hesi muoho uehorovarueje jabesi baruoho dë mae jioruomoröhego.

³⁵ Na jö majëhijaje hesi bëhoho ëho bogo jemëhu masurovo'irarije öroho tugohëho'i a'lí jemë ajëmijego mae jëvoröhego majëhije. Avo'avoho raromoromo Badare muohuremu uehorovo'irarijego ëhuni vabore o barue bogo naho'irarije jöho majëhije.

³⁶ Röhu a juvijo'o magonaho aborido'o aemo'aemo'o jëvoromo röhu uvë'oho: No bogo masurovo'ejärë uvoromo ëhi uehorovobe va'ojuvo röhu aehu magonaho masu'iro nimo avohoromo ëhuni uvë'oho: Naro nasi magonaho hesi öriroho muoho bogo maho vaegoro masu'ië'ajë uvoromo masuvë'oho iae maeje. Hesi nimoromo masurovoromo gemuore arilë'ö. Ëhi jië'oho bogo sisëhu jio'i maeje. ³⁷ O aehu biririvoromo hesi dë vövöbajo'ere mae uehorovoromo uvë'oho: Ëmagonahohu'o na'o no aemo'aemëro javuë'ëro bogo masurovo'i ma-aemo'aeme vaejë'ëro bogo niavo'i ma-aribe jireho'ejärë uvoromo hesi dë vövöbajo'ere nimajoho bogo uehorovo'i hesi nimajoho taemorovoromo bogo masuvë'oho hu mae ë'ajeje mami'e biririvoromo uehorovë'ëro jië'ëro. ³⁸ Ëhu'ëro jië'ëro aehu hesi aemo'aemo masuvë'oho iae maeje. O bogo masuvë'oho ëho ma-mabëheje.

³⁹ Röhu masuvë'e magonahoho baru hijë'iroho baru'o gemu mae hi'ë'e. God-are jöho ëhije. O baru guomë'iroho magonahohuro di a nimë'oho ëho bae'ë'e. Röhu Bada mae uehorovaje ahuremu masu'ë'e ae gö bogo. ⁴⁰ Röhu hu baru bogo bae'i ma-doru hijë'oho iae hu huë mabëhe hi'ë'e. O baru i'o baejë'oho ma-bisemu bogo ëhioho huë maho hi'ë'e. Nasi uehoroho ëhije. Röhu nasi uehoroho bogo sisëhuje. Ëhesi bëhoho naro uvajeje: God-are Aru'ahohuro bogo ae gö jabesi simanoho gemu huotovëho'i Paul nasi simanohu'o huotovehego ëhuro na uehoro mae baeromo jajivaje höjo.

8

Aehu inömo sisëni bahijare mi hesi vitu Christian ariböviehu i'iröhe o bogo i'iröhe jö Corinth ariböviehu ua gavamu Paul-hu mana jajivade jöhoje.

¹ Röhu jö göho na jajivo'ë'e. Övehu avohoromo uvene aho röjahijarue inömohuni mie anoromo aho'o bamëhoriomajeje sisëhuro baeröhego. Sisëni bamëhë'e mi vituoho na jemë ma-dajumo ue'ahore o uvore: Aru'aho sisëni bahijëhë'ego juahovo'ejärëjo. Ëmioho i'irarije o juahovo'irarije di muoho mae jiajoho ëho no uehorovo'ejo. Jemëhu

ë'arujëhi aehu uvë'oho: Aru'aho mue bövie bise'e eni ga barëjë'e jevajë uvë'oho ëhuro hesi ihohemu döro bamorovajeje. O aehu ae gö jabiesi örire uehorovëvë'oho ëhuro hu ekaresia muoho nigemajeje. ² Ja uvë'oho: Na mue eni ga barëjë'e jevajë uvë'iroho madöhemu ga'i bogo avoho gavanueje. ³ O jaehu God uehorovë'oho huro ja mae gavajeje.

⁴ Röhu naehu urimo uëvode jöho inömo sisë hesi mi i'irarije o juahovo'irarije jöho na majëhi'ië'e. Iae no garomo uvarueje: Ëhi jië'e inömoho bëhi rumo'e höjo. God gemu jio'i gö bogohöjo. ⁵ Iae God-are jö bogo hejë'e ariböviohuro sarerivoromo uvoruomajeje: Ö'idöre jio sa'are jië'e aribövi noeuhu bogo gëvaruoho uvene aho röjëhi'iröhoho höjo. Iae ëhi jie. Aëro uvarueje: God gö gö aho'obëhe no bogo gavarue darugo'e a masijoho aho'obëhe jio'amajëjo. ⁶ Röhu Christian aribövioho no bogo ëhioho uehorovo'i God gemu Vavuoho mae uehorovarueje. Huro sa'ae bövie bise'e bamavü'ëro noro hesi jöhemu uehorovoromo raromo jijiharueje. O Darugo'e A Böröme gemu Iesu Keriso mae uehorovarueje. God-ro uavamu Kerisoro bövie bise'e bamavuadeje. Bamavuoromo ajamuamu no vuovo öroho vuonugo'i darugoho baejë'ëro mae raromarueje.

⁷ Iae no garomo uvarueje: God gemu A Böröme Keriso gemu ëhi jëvajëjo. Röhu Keriso-are aribövi ioroi'oro bogo ëhioho gavarueje. A'i urimë'i God-are jö bogo hejare majare uvonövareje: Inöme gö aru'aho'e höromo ëho rajëhinövareje. Majae ëgobövie ëhi ë'obe rovë'ëro ëhu'ëro jabumë inömëni bamëhäre mi vitu i'ië'iroho uvoruomajeje: Ëmioho iae aru'aho sisë hesi mie höjo. Ëhi uvoromo ëma ijë'ohuro ëhuro herovoromo uvarueje: Nani no sisë ijaruëromo juhuonivarueje mu öroho bogo avo'avo bogo gavë'ëro. ⁸ Jabumë uvarueje: No sisë ijaruëromo juhuonivarueje röhu i ijë'oho bogo ëhuro God-are bëhiroho va'ejo. I juahovë'oho God-are nuniroho bogo sisëho javuo'ë'e. O ijë'oho God-are nuniroho bogo maho javuo'ë'e. ⁹ Jemë i ijë'oho o juahovë'oho God-ro uvajeje: Ëho jemesi mue höjo. Röhu gavë'i ë mioho ue'ahore. Nani bogo avoho biririvë'e Christian aribövioho jaburo jemë gëromo sisëro rireromo'ë'ö. ¹⁰ Éhesi bëhoho ja iae garomo uvanueje: I ijë'oho o juahovë'oho hesi höjo. Röhu ë jöho Keriso-are ae göëro bogo avoho uehorovë'ëro jië'ëro juhuonivoromo uvo'ë'e: Sisë ariböviohuni bahijare mioho naehu ijë'oho sisë höjo. Nani ë ahuro garöhe jero inömo sisë rajëhijarue osare hiromo ie i'iramu gagorovo uvo'ë'e: Ëaru'aho sisë hesi mi vitu aehu ijë'oho ëho God bijönimajë uvoromo röhu ja gavë'i hu'o ëma i'ë'e. ¹¹ I'iramu ë biriri rumo'e a hesi aru'ahoho sisërë'ë'e. Jasi öhuni Kerisoro uehorovoromo guomadeje. Röhu jero uvaneje: Mi hesi öroho na ga barëjë'e jevajëromo ë a hesi nunire mioho ijamu huro ja gavë'i iromo sisërëjadeje. ¹² Ëhi jië'e mu vaejë'oho jemëro jemesi Christian agano jabiesi dë vövöbajo'oho biriri rumo'ëro jië'ëro ijumëhoromo jabiesi örire sisë vaejëvarujohuro ëhuro Keriso'o sisë vae'a'aruje. ¹³ Ëhi jië'ego naehu mi ijamu nasi aganehu geromo nasi döre rueromo sisërërovo'ia'amu gavë'oho naro mi ijajoho iro'iore gemu vuonugo'ejo nasi aganoho sisërëjöeni.

9

Paul-hu bogo apostle jevajë uvoromo bövi bise'o maho hesi nijio'irae'i a'i a gö jabiesi jöëni uehorovoromo vuonugonövade jöhoje.

¹ Jemë'o uehorovore Paul na bogo a jabiesi darugoremuoho hi'i nasi nimoromo hijajeje. Na apostle ae jeve. Na nosi Bada Iesu nunëro gavë'e jeve. Naehu Badare mu vaejodohuro iae ëhuro jemë hesi aribövie jëve. ² Ehuni ame göehu göehu na bijönegoromo uvë'oho: Nörö bogo apostle-hu hö uvë'oho hesije röhu jemë bogo ëhioho uvo'i uvo'a'aruje: Paul iae apostle höjo hesi örire noro Keriso-are muoho baejë'ëro.

³ Röhu naehu vaejaje mu aehu garomo uevë'oho: Paul ja rabëni ëhi jië'e muoho vaejanue hö uevë'oho na ave jöho mana majëhijajeje. ⁴ No God-are jö majëhiromo ie jove mana i'ibejo na mae o sisë jio'ibejo. Iae mae jio'ibejo. ⁵ O Peter'o apostle ioro'iorohu'o Bada Iesuare ö ömo'ömohu'o ë'aruëhi no'o vabore masuromo sö ujuoho jireho'ibejo na mae o sisë jio'ibejo. Iae mae jio'ibejo. ⁶ O nani jemëro ëma uvarujeje: Nosi ekaresia ajamuijarue a ioro'iorohuro God-are muoho vaeromo ekaresia no aja-muiromo ë muohuremu vae'iramu no mana bojëmi'ejarëjo. Röhu Paul'o Barnabas'o jabumëremu bogo ëhioho mana bae'i God-are muoho vaeromo no ajamuiromo jabiesi övëro mue gö ionire vaeromo manaho baenövo'aruëjo. ⁷ Jemë nani ëhi uehorovaruge röhu muorovo aribövioho na jabumë jabiesi övëro mu gö ionire vaeromo mana baeromo ioho ue'aharueje. Bogo. Jabumë muorovo muohemu vaeromo baejarueje. O iruno'e ba'amo bivo'e vaejarue aribövioho na jabumë ë iruno'oho ue'aharueje o bogo. Iae ue'aharueje. O mi muebejarue aribövioho na jabumë ë mi hesi amo rihuoho ue'aharueje o bogo. Iae ue'aharueje.

⁸ Aehu mu vaeromo mana baejarue jöho jajivë'e jeve jemëro heromo uvo'irarijego: God-are ekaresia muebejavuromu mana baejë'oho iae mae höjo. Röhu God-are jöho ëhi gemuoho jajivë'eje. ⁹ Moses-hu jajivade jögoru surire ëhi uvë'eje: Jasi mu vaejahaje miehu jasi mu vaejahoromo i hörehu sa'ijovobe juvë'oho hesi jö'oho nadi tugohahego hu juvoromo hesi manaho baeromo huhu hörehu sa'ijovaje i vitu vituoho ibe juvo'irajo. Ëhi jië'oho miohuro ëho hesi manae bae'a'ajëjo. God-are jöho ëhije. Röhu God bogo miohemuoho uehorovoromo ë jöho bojamui'i ¹⁰ a'i nosi jöho uehorovoromo bojamuadeje. Ëhesi bëhoho iruno'o mu muebejë'iroho sa'a ato'atovarue ariböviohu'o i sa'ijovarue ariböviohu'o jabiesi muoho vaejë'i uehorovoromo uvoruomajeje: No i mu vaejaroohuni ëhuni u'emu ë ioho ue'aho'ejarëjo. Ëhi uvë'oho iae maeje. ¹¹ Röhu no iruno'o bivarue aribövioho va'ëne javue. Noro God-are jöho jemesi örire majëhijë'e javue ëhuro God-are jö majëhijaroho muro iruno'e bivanovë'e javue. No ëhi jië'e aru'aho muoho jemëni vaejëhë'ëro ëhuni ave sa'a hesi inöme ie rune mana baejë'oho bogo sisëhu jio'i maeje. ¹² Jemesi ekaresia muebejëvarue a ioro'iorehu jemesi örire mana bae'i uehorovë'oho maeje jabumëro jemë bisemu ajëmijë'ego. Röhu no jemë böröme ajëmijë'e javuë'ëro ëhuni no biririvoromo uvo'ejo: No mana baejë'oho iae mae höjo.

Röhu nosi nimoromo manaho bogo bae'i a'i no biririvoromo huë vavaene bövie bise'e baejë'e javue aëro uvojöeni: Paul-mëro nosi monioho bae'i nimoromo ekaresiaho muebejavuaje höromo Keriso-are jö maho bogo eruomojöeni. ¹³ Jew rajehu God-are amo börömo hesi mu vaejë'oho God-are amore bahijare ioho jabiesi manaego ujuhoromo ue'aharueje. O God-are maratuore mi bamoromo vénéhu bue'öjarue ariböviohuro ë mi vituoho jabiesi manaego ue'aharueje. Ëho na jemë uehorovö o bogo. ¹⁴ O Keriso-are mu vaejarue aribövioho ëhi gemuoho ë'arueje. Badaro uövuë'eje hesi jö majëhijarue aribövioho noro mana baeromo raromo jijihonövoröhego.

¹⁵ Ëhi uövuë'eje röhu na manaho bogo baejë'e jeve. O naehu avevejö'e jajivaje jö hesi bëhoho bogo ëhuro jemëro bojemil'irarijego. Naehu guomë'oho iae hesije. A'i naehu Keriso-are jö ma majëhiromo ëhuni mana baejë'oho ëho bogo maehuje. Na bijönege ae göëro mana bojemiromo ëhuro naehu nimorohë'i jövaje jö hesi bëhoho tugoho'iröhoho. ¹⁶ Naehu Keriso-are jö ma a majëhijë'oho nimorohë'i jövo'irode bëhoho bogoje God-ro ë muoho bojemijë'ego. Hesi jö bogo majëhijë'oho na i'ue bae'ejo. ¹⁷ Naehu nasi nimoromo Keriso-are jö majëhijë'oho suvuore mana baejajeje. A'i na bogo negë'e Keriso-are jö ëma majëhijë'oho God-hu bojemade muoho ma-vaejajeje. ¹⁸ Röhu naehu baejaje suvuoroho rabeje. Keriso-are jö majëhijë'oho na ave sa'a hesi mana baejë'oho

maeje. Röhu ëho bogo uehorovoromo manaho bogo baejë'e hesi jö ëma majëhijajoho ëhuro dë vuëvevajeje. Ëho nasi suvuoreje.

¹⁹ Na bogo ae gö jabiesi darugoremuoho hiromo jabiesi muohemu vaejëhaje aehu jevo'i a'i naro nasi mueberovoromo nasi nimoro muoho vaebe juvajeje. Röhu na bogo nasi nimaje muoho vae'i a'i ae aho'obëhe jabuhu diehi nimaruoho ëho vaejajeje ëhuro ae aho'obëhe baejëvoromo Keriso-arire rëmo'irodëro. ²⁰ Jew rajo jabu'o gemuore hiromo God-are jö majëhijë'iroho Jew rajehu raromaruëhi na'o ëhi hibe juvajeje ëhuro Jew rajoho baejëvoromo Keriso-arire rëmo'irodëro. O Moses-are jögoruremu raromarue ariböviohu'o hiromo God-are jö majëhijë'oho jabuhu Moses-are jö ejaharuëhi na'o ëhi ejahajeje ëhuro Moses-are jögoruremu raromarue aribövioho baejëvoromo Keriso-arire rëmo'irodëro. Moses-are jögoroho iae na ejahajeje röhu bogo hesi jögoruremuoho hijajeje. ²¹ O Jew rajo jögoru bogo hejë'e ariböviohu'o hiromo God-are jö majëhijë'iroho jabuhu Jew rajo jögoru bogo ejaharuëhi na'o ëhi ë'ajeje ëhuro Jew rajo jögoru bogo hejë'e aribövioho baejëvoromo Keriso-arire rëmo'irodëro. Iae na Jew rajo jögoroho bogo ejahajeje röhu na God-are jögoroho bogo vuonugo'i Keriso-are jögoruremu hiromo God-are jöho ejahajeje. ²² O juhuoni juhuoni mu vaejarue ariböviohu'o gemuore hiromo God-are jö majëhijë'iroho jabuhu raromaruëhi na'o ëhi hijajeje ëhuro ë aribövioho baejëvo'irodëro. Ëhu'ëro di ariböviohu'o hijë'oho jabuhu mu vaejaruëhi na'o ëhi hibe juvoromo öre aho'obëhe ë'o gavajeje ëhuro a ior'o'iorohe maro va'iröhego.

²³ Ëhi jië'e mu vaejaje hesi bëhoho aëro Keriso-are jö maho heromo jabu'o na'o huë mae baeröhëro ëhuni ë'ajeje. ²⁴ Jemë'o iae gavaruje tutuvoromo ae göehu gö iosirëmi'lë'iroho ae aho'obëhe biririvoromo tutubijoharueje röhu ae gemuëro iosirëmiromo urimo ma-burëro tutuvoromo suvuoro baejajoho. Jabuhu ë'aruëhi jemë'o ëhi jemesi uehoroho darugoho aho'o bojamiromo Keriso-are muohuremu biririvoromo vaere hujeji jemesi suvuoroho bae'irarije. ²⁵ Röhu tutuvoromo aehu a ior'o'ioro iosirëmi'lë'iroho urimë'i biririvoromo dajoho avoho mueberovobe va'oruomajeje ëhuro darugo ma'ëro tutuvoromo suvuoroho baeröhëni. Ësuvuoroho ijino inovoromo simanore didil'aharuoho jië'ëro ëhu'ëro ma-burëro sisë'rë hesi jiajeje. Röhu ë sisë'rërëhe suvuoroho baeröhëro ëhuni ë aribövihuro biririvoroumajeje. Röhu Christian aribövioho no bogo ëhi jië'e suvuoroho bae'i a'i ior'o'ioremu jioröhe suvuoroho baeröhëni ëhuni Keriso-are muoho vaejarueje. ²⁶ O Paul naro ior'o'ioremu jioröhe suvuoroho bae'irodëni ëhuni aehu övo mugö mugöehu ano'irögoro övo aruëre anumëre ma-bu'öjäruëhioho na bogo ëhioho Keriso-are muoho sisë'i sisë'ioho vaejajeje. A'i aehu ma-ahorirehu biririvoromo tutuvaruëhi na ëhi Keriso-are muoho ma-ahorirëro biririvoromo vaejajeje. ²⁷ Keriso-are muoho vaeromo nasi dajehu nimajoho ma-taemorovajeje ëhuro biririvevoröhëgo. Ëhi'oromo nasi dajoho nasi mueberovoromo ahorirëro va'ajeje naro ae gö jabiesi örire jögore majëhijajëro röhu Kerisoro uejööni: Paul jasi muoho bogo eni jio'ego jasi suvuoroho bogo bae'a'anuë uejööni.

10

Aehu övehu avohare inömo bogo uehorovo'iröhe jöhoje.

¹ Nasi õ mueno'e na nege jemëro ave jöho uehorovo'irarijego nosi Jew rajo hijo miono'ehu ë'are jöho. Nosi Jew rajo hijo miono'oho aho'obëhe God-are suehuro riogëgoromo öroho röjëhi'ego ë örire jijiho va'onövareje. Jabumë ae aho'obëhe jovo ihe Kavuë'e Jovoho beromo mae iojiomareje. ² Jovo beruomamu suehu aegëhadoho ëho noehtu bapataeto vaeromo Keriso'o bimuvaruëhi jabu'o ëhi bisemu gemuoho

vaejanovareje. Ëhesi bëhoho jovo beruomamu suehu aegahadaho ëho Moses'o bimuvarohoje. ³ Röhu jabumë ae aho'obëhe ie gemuoho ue'ahareje. Ue'ahoromo ëhuro Godare Aru'aho hesi darugoho baejareje. ⁴ Jabumë ae aho'obëhe jove gemuoho ue'ahareje. Ëjovoho munë gagore jovo mae suorovajoho ue'ahareje. Röhu ë jovoho bogo jovo maemuoho jiadeje. Ëhesi bëhoho munënö'e aehu jabu'o gemuore va'onövadaho ë ahuro aru'aho'e jovohu'o bojëmamu jaburo jovo maho iromo ëhuro aru'aho hesi birirohu'o baejareje. Ëmunënö'e aho ëho Keriso jiadeje. ⁵ Jew rajo hijo miono'e ae aho'obëhe ëhi jië'e huë maho baeruomamu röhu ae ma-gemu niö'i jabesi muoho God-ro garomo nimorohadeje. A ioro'iorohunioho bogo nimoroho'i jabesi örire bijönimadeje. Bijönimamu a rumo'e sa'are vuovo momorö'öbe va'adeje.

⁶ Mu sisë ëhi vaeromo vuovare jöho ëho God-are suriroho bogo ëma jajivo'i a'i noni jajivë'eye noro garomo adahoromo avo'avoho uehorovo'iröhego. Ëhi jië'oho jabuhu mu sisë nimirëhioho no bogo ëhioho nimo'ejo. ⁷ O jabumë a ioro'iorehu inömo aru'aho'e höromo rajahi'amarëhioho no bogo ëhioho ë'ejo. Jabuhu ë inömo sisë aru'aho'e höromo rajahi'amo'irögörö nimorohare jöho God-are surire jajivoromo ëhi uövuë'eye: Aribövihuro sa'aro raromoromo jovoho ioho mahunö'e ue'ahoromo ri'öromo mu sisë'o vaemarumijë'i ajajovare höjo. ⁸ Röhu jabumë a ioro'iorehu öehu ë'anovarëhioho no bogo ëhioho ë'ejo. Öero ë'anovë'ëro ae aho'obëhe 23,000 majae gemuore rireromoromo vuovëvadeje. ⁹ Röhu jabumë a ioro'iorohuro mu sisë vaebe va'oromo ëhuro Badare dëho bijioho garuomadeje ga'iro hu ma-nunëremu gëbe muebejëvobe va'ego o bogo. No ëhi jië'e muoho bogo vae'ejo. Röhu jabumë ëhi ë'ë'ego sigobëro umijëvamu vuovëvadeje. ¹⁰ Röhu jabumë a ioro'iorohuro huë sisë barueromo nurunuruëgamu God-are örire jöe sisë'i atoruomadeje. Ëhi jië'oho no bogo ë'ejo. Jabumë ëhi ë'ë'ego a muo'amego vuovavuaje anerahuro rueromo muo'amamu vuovëvadeje.

¹¹ Ëhi jië'e i'uoho aho'obëhe nosi hijo miono'o jabesi örire rovadeje ëhuro no ae aho'obëhe uehorovo'iröhego. Jabuhu mu sisë vaeromo i'u mana baejare jöho iae God-are surire jajivë'eye noro garomo adahoromo avo'avoho raromo'iröhego jaruvore majä barë'iröhoho mami'e dunovo'ego.

¹² Ëhu'e jiaje ja ae rahuaro uvë'oho: Na bibivoromo namijajë uvë'oho gavë'i va'one. Bejavo'ë'e. ¹³ Röhu uehoro sisë gö gö jemesi örire rovajeje. Iae ëhi jie röhu diehi jië'e uehoro sisëhu rueromo jemesi dëre bijëhë'oho ëhi jië'e uehoro sisëho bogo jemesiriroho gemu rue'i ae aho'obëhe nosi dëre ro bijahuajeje. Röhu God-hu no ajamui'i uövuadëhi iae hu ëhi ajamujajëro jië'ëro ëhu'ëro huro garöhe biriri ma'e uehoro sisëhu jemesi örire rue'ia'amu jemë nijio'iraerovo'irarijoho bogo eni jëvamu gavë'iroho hu bogo ma-nunëremuoho gël'ë'e. A'i uehoro sisë jemesi örire bijëhö'i rovë'iroho huro öroho röjëhi'ë'e jemëro ë jijihoromo uehoro sisëho vuonugo'i biririvoromo maro va'irarijego.

¹⁴ Nasi ö mueno'e ëhi jië'e jiaje ëhuni inömoho god höromo rajëhijarue muoho gororomo rori'o va'ore. ¹⁵ Röhu jemëro jemesi simanoho avo'avoho uehorovarujego ëhuni ave jöho majëhi'ë'e. Mevoromo gare jö hesi bëhoho diehi jiego. ¹⁶ Jemë'o uehorovore. Enatuore wine jovohuni God huë mae uaromo hesi suvuoro baeromo ijë'iroho ëhuro no Keriso-are köho gemu mae baejarueje. O i ato'atovoromo ijë'iroho ëhuro no Keriso-are sinoho gemu mae baejarueje. ¹⁷ No ae aho'obëhe ie gemuoho ma-gemuoro ijë'ëro ëhu'ëro no ae aho'obëhe javue röhu ae gemuoho javue ie gemuoho ijë'ëro.

¹⁸ Röhu Israel rajo jabisi muohu'o uehorovore. Jaburo mioho tarioromo vituoho God-ni hesi maratuore bahi'i vituoho ijarueje. Iromö ëhuro ë mure bimuvarueje. O inömo sisë hesi öroho gemuohoje. Noehu inömo sisë hesi i vitu ijë'ohuro ë mure

bimuvarueje. ¹⁹ Nani ë jöho adahoromo uvo'a'aruje: Paul-ro uöromo ë'ajëjo: God-are jö bogo hejë'e ariböviehu rajëhijarue inömoho darugo'e jio'amajëjo. O inömo sisë bojëmijë'e mioho bëhi'e höjo. Nani ëhi uvo'a'aruje röhu na bogo ähioho ueve. ²⁰ A'i na uëromo ë'e: God-are jö bogo hejë'e ariböviehu inömohuni i bamëhë'oho bogo God-ni bahijaho'i Satan-are aru'aho sisëho jabuni bahijëharue höjo. Ähuro aru'aho sisë jabeli mure bimuvarue höjo. Röhu jemëhu Satan-are aru'aho sisëhu'o gemuore bimuvë'oho na bijönegajëjo. ²¹ Jemëhu Badare enatuore jovohu'o Satan-are aru'aho sisë jabeli enatuore jovohu'o gemuore havoromo ijë'oho bogo maehuje. O Badare maratuore iohu'o aru'aho sisë jabeli maratuore iohu'o gemuore havoromo ijë'oho bogo maehuje. ²² O noehu biriri'övoromo Satan-are aru'aho sisë jabeli i jovo iromu jabu'o bimuvë'oho God-ro uvo'ë'e: Jemë bogo na gemu rajehijarujëromo ähuni dë vörönimo'ë'e. Ähi jië'oho na no aru'aho sisëhu'o bimuvo'ejo. Bogo. O ëhi jië'e mu vaejë'oho nani no sisë'i uehorovoromo uvarueje: God-are darugoho bise'e höjo nosiroho böröme höjo. Ähu'ëro no hesi i'uoho bogo bae'ejarëjo. Ähi uehorovë'oho sisëje. No aru'aho sisë'o bimuvë'oho iae no i'ue bae'ejo.

Ave jö masijoho uehorovoromo inömo sisëni bahijare mi gororovo'iröhe ë hesi jö vituohoje.

²³ Jemë ae göëro uvarueje: Mue aho'obëhe vaejë'oho iae mae höjo. Iae ëhi jie röhu mu ioro'ioro vaejë'ohuro bogo ähuro marëjavuo'ë'e. Nani mue aho'obëhe vaejë'oho iae maeje röhu mu ioro'ioro vaejë'ohuro bogo ähuro ajamirovarueje avoho biririvoromo Keriso mae uehorovobe val'iröhëro. ²⁴ No bogo nosi sinohemuoho uehorovo'i ae gö jabeli sinohu'o uehorovo'ejo.

²⁵ Market-re imarije mioho aho'o ma-dajumo ue'ahore. Nadi juhuonivoromo uvore: Na ave mioho aru'aho sisëni bamëhare mioho höjo o gö hö uvo'i ma-ue'ahore. ²⁶ Ähesi bëhoho God-are surire jajivoromo uvë'ele: Sa'ae iruno'e bövie bise'e aho'obëhe Badare höjo.

²⁷ O God bogo ma uehorovarue aehu jemë uëvë'oho: Ruerego no i harihe gemuoro i'irarë uëvamu jabu'o ie i'i négë'oho va'oromo ga'irarije ie rabe rabe i'imëmamu gavë'oho ma-dajumo ue'ahore. Nadi dë vövöbajo'eroho uehorovoromo uvore: Na ave mi ue'ahë'oho mae o sisë höromo mi hesi jöho uë gë'i ma-ue'ahore. ²⁸ Röhu ae göehu jemë uëvë'oho: Ave mioho aru'aho'e inömëni bamahë'e mie hö uëvë'oho nadi ue'ahore. Uvore: No ue'ahë'oho ë jö majahuijade ahuro garöhe noehu ue'ahamu gavë'oho uvo'a'ajëjo: Äho God bijönimajëromo juhuonivo'ajëjo. Ähuni no'o vuonugo'ejarëjo. Ähi uvore. ²⁹ Na uëve: Jemë ë mi juahovo'irarije hesi bëhoho ë jö majëhijade ahuro juhuonivoromo uvojöeni: Ämi ue'aharujoho sisë hö uvojöeni uëve. Na bogo uëve jemëro juhuonivoromo uvojöro: Sisë höromo juahovo'irarijego. Nani jemëro na ue'a'aruje: Röhu God-ro uövuë'le höjo: Ie rabe rabe i'i négë'oho irëjo. Ähi jië'oho no rabëni juhuoni'e a hesi jöho uehorovoromo ë mioho juahovo'ejarëjo. ³⁰ O no God-are örile huë mae uaromo mi ue'ahë'iroho rabëni ae göho uö'a'aruëjo: Jemë sisë ue'aharujëjo. Röhu ë miohuni no mami'e God mae uaromo ue'ahare höjo. Nani ëhi ue'a'aruje.

³¹ Iae ëhi jie röhu ie jove ue'ahë'oho o mue bövie bise'e vaejë'oho God uehorovoromo vaenövore hesi ihoho döro jioröhe. ³² Jew rajoho o sa'a ioro'ioro rajoho o ekaresia aribövioho äho jabeli jöeni jemëro uehorovoromo nadi mue gö gö vaejego jaburo äho gavego jabeli aru'ahoho sisërëjëho'iro. ³³ Röhu na'o mu rabe rabe vaejë'iroho avo'avoho vaejajeje ae aho'obëhe na gevego mae jëvoröhego. Nasi sinohu bogo uehorovo'i ae aho'obëhe jabeli sinohu uehorovoromo muoho vaejajeje jaburo maro va'oruomoröhego.

11

¹ Naehu Keriso-are mu garomo vaejajëhi jemë'o nasi muoho garomo ëhi vaenövore.

Magonahehu God rajahiruomo'ië'iroho simano numorovo'amoröhe jöhoje.

² Röhu naro jemesi örire rajëhije. Ëhesi bëhoho jemë majae ëhi nasi örire uehorovevoromo naehu jöe rabe hejë'ëro bojëmijodoho ejeharujeje. Ëhuni naro jemesi örire rajëhije. ³ Röhu na nege jemëro garomo uvo'irarijego: A nosi simanoho Keriso höjo. No hesi uhure javuajëjo. Vaboro hesi simanoho baruoho höjo. Vaboroho baru hesi uhure höjo. Keriso-are simanoho God höjo. Ëhi uvore. ⁴ Ëhi jië'ëro God rajahi'i gemuore gagovë'iroho ama'e o asë rahu simano numorovoromo pari vaejë'oho o God-are jö a majëhijë'oho ëhuro no Keriso bogo avoho uehorovarueje ëhesi bëhoho Keriso nosi simanoho jië'ëro. ⁵ O magonahe rahu simano bogo numorovë'e pari vaejë'oho o God-are jö a majëhijë'oho baruoho bogo avoho uehorovarueje ëhesi bëhoho baruoho jabesi simanoho jëvë'ëro. Simano bogo numorovë'oho u seho barëjë'e magonahoho gemuoho jëvanove. ⁶ Magonahehu simano bogo numorovë'oho simano uoho tario'ibejo iae mue gemuoho jio'ibejo. Röhu magonahehu simano u tariojë'oho o simano u seho barëjë'oho ëho javoji'e muohoje. Ëhuni magonahehu simano numorovë'oho iae maeje. ⁷ God-ro aho bamavuoromo hesi aru'ahoho ajoho bojamuijë'ëro God jiajëhi aho ëhi javue. Ëhuni simano numorovë'oho bogo ama'i nosirehuje. O God-ro a ijo'ahe baeromo magonahoho avohoromo a nosi ajoho magonahoho bojëmijadeje. Ëhuni magonahehu simano numorovë'oho iae maeje. ⁸ Aevo'ioho God bogo magonahoho baeromo ëhuro ama'oho avoho'i a'i ama'e baeromo ëhuro magonahoho avohadeje. ⁹ O God bogo ama'oho magonaho jöenioho avoho'i a'i magonahoho ama'i jöeni avohadeje. ¹⁰ Ëhu'ëro jië'ëro magonahoho jabuhu simano numorovë'oho iae maeje ëhuro aneraho jaburo gëromo uvoröhego: Emagonahoho jaburo baru jabesi aharire raromarue höjo. ¹¹ Iae ëhi jie röhu a'o magonaho'o Bada'o gemuoro javuë'ëro ëhu'ëro magonahoho bogo a rumo'oho riravo'i ama'oho bogo magonahoho rumo'oho riravo'ë'ë. ¹² Ae jië'ëro ëhuro God-hu magonahoho avohadëhi ëhi magonahe jio'amë'ëro jië'ëro ëhuro aho rahavuajeje. Röhu God-ro aho'obëhe bamavuë'ëro ëhuro aho magonahoho bövioho bise'oho javue.

¹³ Röhu jemesi uehorovore. Magonahehu ekaresiae aho'obëhe jabesi gemuore raromoromo simano bogo numorovë'e ma-pari vaejë'oho na mae o sisëje. Ëho sisëje. ¹⁴ No ae magonahe aho'obëhe dinö'e dinö'e raromaruoho uehorovoromo uvarueje: A nosi simano u ëgo jië'oho sisë höjo. ¹⁵ Röhu magonahoho jabesi simano u ëgo jië'oho iae ma-mabëhe höjo. Ëhesi bëhoho God-ro magonahoho simano u ëgobövioho bojëmijadeje ëhuro simanoho riogivoröhego. ¹⁶ Ae göehu nasi jö aho'ahovo'ië'iroho röhu God-are ekaresiae dinö'e dinö'e raromaruohu'o no'o ëhi jië'e muohuremu vaejarueje.

Badare i jovo avoho ue'aho'iröhe jöhoje.

¹⁷ Röhu na bogo jemë rajëhiromo ave jöho majëhi'irögoro ë'e. Jemesi ekaresia gagovë'iroho ëhuro jemë bogo marojëvo'i a'i sisërëjëvajeje. ¹⁸ Ëhesi bëhoho aevo'ioho na hejodeje uevamu: Corinth rajo ekaresia jabumë gemuore gagovorovë'iroho Christian ariböviohuro uehoroho bogo gemuoho bae'i ae göëro uehore gö ae göëro uehore gö baejarue höjo. Ëhi jië'e jöho hejë'ëro na uehorovoromo uve: Ëjöho nani bogo sareroho jio'i ma-bisemu jö mae jië'ëro Corinth ekaresiaho jemëro nani ëhi jië'e mu sisëho vaejarue höjo. ¹⁹ Röhu jemëhu hahagu hahagu uehorovë'oho ëho a jabesi mueje. Öre göho bogoje. Hahagu hahagu uehorovë'ëro ëhuro uhohu'o mae uehorovarue aribövioho va'orahoro jio'amo'ë'e. ²⁰ Amo jemëhu gemuore gagovorovë'iroho jemë bogo uvarueje: Noehu i'iröhe ioho wine-oho ëho Badare hö uvo'i ma-ue'aharujeje.

²¹ Ëhesi bëhoho ë i jovo ue'ahë'iroho jemë a ioro'ioroho bogo uehorovë'e sivu sive jemesi ioho jovoho ëma ue'aharujeje. Ioho jovoho ëma ue'ahoromo a ioro'ioroho hömëvo'i a ioro'ioroho vörö'e jovo böröme iromo simane sisérëjarujeje. ²² Na jemë osaho bogojëve ë raromoromo iruno'e jove i'irarijoho ëhuni gemuoro gagovoromo Badare ioho jovoho sisë'i ijarujeje. O na jemë God-are ekaresiaho bijönimoromo ëhuni iruno'o rumo'e aribövi jabesi örire javoje bojëmiromo ioho jabesi nunire ëma ue'aharujeje. Jemë ëhi ë'arujoho na diehi jië'e jöho jövö'ejo. Na na jemesi muohuni rajëhi'ejo. Na bogo rajëhiromo jövö'ejo.

²³ Röhu ave jöho Badaro bojemijë'ëro naro jemë bojëmodeje. Bada Iesu a sisë bojëmi'iröhe vahire evare huro ioho baejade höjo. ²⁴ Ioho baeromo God mae uanugoromo ato'atovoromo hesi aribövioho uëvade höjo: Aveho nasi sine höjo. Na nasi sinoho bojamirovo'ië'ajëjo jemë mae jëvoröhego. Aviëhi jië'e muoho vaenövorëjo ëhuro na uehorovevo'irarije höjo. ²⁵ Ioho inugoromo röhu i baejadëhi ëhi enatuore jovoho baeromo uëvade höjo: Ave enatuore jovo hesi bëhoho hehëjo. Na köe rovevoromo guomevo'ië'ajëjo. Guomevo'iramu ëhuro God-hu jemë muebejëvoröhe jögoru i'oho ioro'ioremu marë'ajëjo. Ëhuni jemë jovo ijë'iroho irëjo ëhuro na uehorovevo'irarije höjo. ²⁶ Bada Iesuhu ëhi jövade jö hesi bëhoho ë i o ë enatuore jovo ijë'iroho ëhuro huhu guomade jöho röjëhibe va'oluvo va'o hu rue'ë'e.

²⁷ Ëhu'ëro jië'ëro aehu Badare i o enatuore jovo bogo mae uehorovë'e ma-ijë'oho Badare sinoho köho ijumë'ëro ëhuro sisë jëve. ²⁸ Ëhuni ae aho'obëhe gemu gemu jasi dë vövöbajo'oho mevo avohoromo gare diehi diehi uehorovëvego. Ëhi ga avohoromo evaro ioho jovoho inövore. ²⁹ Badare sino bogo uehorovë'e ma-iemu jovemu ijë'oho ë ioho jovoho iromo ëhuro i'ue mana bae'a'aruje. ³⁰ I'ue baeromo jemesi a ioro'ioroaho aho'obëhe sine u'uhëvoromo guomo guome gö gö baejë'ejö. A ioro'ioroaho vuovëvë'eje. ³¹ Röhu nosi dë vövöbajo'oho urimo mevo avohoromo ga'ibejo ëhi jië'e i'uoho bogo bae'ibejo. ³² O Badahu i'u bojamuijë'oho ëho röjahuiromo bojamuijajeje ëhuro noro avoho uehorovoromo sisë ariböviohu'o gemuoroho sisëroho bogo va'iröhego.

³³ Nasi ö mueno'e Badare i jovo i'i gagovë'iroho göëro göho mueberovoromo gemu mae ire. ³⁴ Röhu hömëvë'oho jemesi osaro osaro raromoromo ire. Ëhi jië'oho gagovoromo God-are i'uoho bogo bae'a'aruje. Röhu jö ioro'ioroho naehu ö'ë'iroho avohëho'ejo.

12

Mu vaeröhe suvuore gö gö God-are Aru'ahehu bojamuaje jöhoje.

¹ Nasi ö mueno'e God-are Aru'ahehu suvuoro bojamuijaje jöho na majëhi'ië'e. Ëhesi bëhoho na nege jemëro ë jöho avoho ga'irarijego. ² Iae jemë'o gavaruje jemë God bogo ma uehorovarije majaroho aëro jemë sarerëmi'ego jö mae höromo ejëhoromo éma jijihonövariyeje. Jijihoromo éhuro jörumo'e momorö'øjë'e inömo inömoho vörö'e höromo éma uvene aho röjahinövariyeje. ³ Ëhuni ave jöho uehorovore. God-are Aru'ahehu jö bojémë'oho aho bogo uë'lë'ö: Iesu sisëgo sisëro va'a'ajëjo. God-are Aru'ahoho bogo éhi jië'e jöho bojamuijajeje. A'l hesi God-are Aru'ahohuremu uehoroho bojamuijego uvarueje: Iesu böröme namijë'éro iae Bada höjo. O God-are Aru'ahehu uehoro bogo bojamuijë'oho nosi sivuoho éhi jië'e jöho bogo vaerovo hesi javue.

⁴ Mu vaeröhe suvuoroho gö gö jiorove. Röhu Aru'ahe gemuëro ë suvuoroho bojamuibe va'ajeje. ⁵ Christian muoho gö gö jiorove. Röhu Badare muoho gemu noro vaejaharueje. ⁶ Mue gö gö vaejë'oho eni javue. Röhu God-ro gemuëro darugoho

bojamuego no ae aho'obëhe ë muoho vaebe va'arueje. ⁷ No ae gemu gemu God-are Aru'ahëro suvuore bojamuijego ëhuro hesi muoho röjahirovarueje ekaresiae ae aho'obëhe marëjavuoröhego. ⁸ Ae gö God-are Aru'ahëro hesi suvuore bojamuijego uehoro mae jië'e jöho atarueje. Ae gö Aru'ahe gemuohuro aji'e jöho bojamuijego ae röjëhijarueje. ⁹ Ae gö Aru'ahe gemuohuro ajamuijego no biririvoromo God mae uehorovoromo ëhuro mu bövi mae vaejarueje. Ae gö Aru'ahe gemuohuro ajamuijego guomo guomo'e a jabisi sinoho avohëharueje. ¹⁰ Ae göëro darugo'e muoho vae'amarueje. Ae göëro jö God-aro baeromo ae huruoho majëhijarueje. Ae göëro gavarueje di muoho God-are Aru'ahëro vaejë'e jiego di muoho bogo. Ae göëro bogo hejarue huë göëro göëro ëma atarueje. Ëma atego ae göëro ëhi jië'e jöho huotovoromo nosi jöëro majëhijarueje aëro hejöro. ¹¹ Ëhi jië'e muoho aho'obëhe bogo aru'aho göho göho vae'amo'i ma-gemuëro vae'amajeje. God-are Aru'ahehu diehi nimë'oho ae gö gö hesi suvuore gö gö bojamuibe va'ajeje.

No Keriso-are sine gemuoho javue röhu no hesi öve duruaje gö gö javuo'amaje jöhoje.

¹² Röhu no ae gemu gemu sino haho'oho ma-gemu javue röhu öve höre nune hia'e bövie bise'e aho'o javue. Iae öve nune höre gö gö aho'o javuo'ame röhu sino haho'oho ma-gemu javue. Sino haho'o jiajëhi ëhi Keriso-are aribövioho no aho'o sinoho ma-gemu javue. ¹³ No ae aho'obëhe Jew rajoho sa'a iorol'ioro rajoho a jabisi darugoremu raromarue aribövioho nosi nimoro mu vaejarue aribövioho God-are Aru'ahe gemuohuro bapataeto vaejavuoromo sine gemu bamavüe'eje. Ae aho'obëhe Aru'ahe gemuoho jovonö'e bojamuamu ijë'e javue.

¹⁴ Röhu sino haho'o hesi öve höre nune bövie bise'e bogo gemuoho jio'i aho'obëhe javuo'ame. ¹⁵ Röhu hörohuro jöe jövoromo uvo'ibejo: Na bogo övoho jevajëjo. Na bogo övoho jevë'ëro ëhuni sino haho'oho hahagu jevajëjo. Iae ëhi uvo'ibejo röhu ëho hesi jio'ibejo bogo ëhuro höroho sino haho'oho hahagu jio'i sino haho'e gemuoho jio'ibejo. ¹⁶ O hia'ohuro jöe jövoromo uvo'ibejo: Na bogo nunoho jevë'ëro ëhuni na sino haho'oho hahagu jevajëjo. Iae ëhi uvo'ibejo röhu bogo ëhuro hia'ohro sino haho'oho hahagu jio'i sino haho'e gemuoho jio'ibejo. ¹⁷ Sino haho'oho ma-nuni'emu javuo'ibejo no diehi he'ibejo. O sino haho'oho ma-hia'emu javuo'ibejo no diehi ridamui'ibejo. ¹⁸ Röhu bogo ëhiohoje. God-ro diehi nimadëhi öve duruaje nune gö gö baeromo havo'amoromo ëhuro sino haho'e gemu bamavadeje. ¹⁹ Öve duruaje nune gö gö bogojavuo'ibejo ëhuro sino haho'e bogojavuo'ibejo. ²⁰ Röhu öve duruaje nune gö gö aho'obëhe javuo'i röhu sino haho'oho ma-gemu javue.

²¹ Ëhi jië'ëro nunohuro jöe jövoromo övo hesi örire ua'ibejo: Ja bëhi rumo'e javo'ego na ja bogo negajë ua'ibejo ëho sisë jio'ibejo. O simanohuro jöe jövoromo höroho uë'ibejo: Jemë bëhi rumo'e jëvo'ego na jemë bogo negajë uë'ibejo ëho sisë jio'ibejo. ²² Röhu sino haho'ere inöme gö gö jio'amajoho ga'amoromo uvarueje: Jabisi darugoho u'uhë'e höjo. Ëhi uvo'ego röhu ëho bogojio'amo'ibejo bogo eni javuo'ibejo. ²³ O sino haho'ere inöme gö gö jio'amajoho ga'amoromo uvarueje: Ma-inine jio'amajëjo. Röhu ëho bogo sisëho hö uvo'i mueberovo avoharueje. Sino haho'ere inöme gö gö jio'amajoho ga'amoromo uvarueje: Ëho javoji'e inömoho höjo. Röhu ëho bogo sisëho hö uvo'i ma-mabëhe avoho riogivorovarueje. ²⁴ O javoji rumo'e inömo no ma-mae ga'amaruoho ëho no bogo ëhioho avoho riogivorovarueje. Röhu God-ro nosi sino haho'oho havo'amoromo gemuoro avohahuadeje ëhuro noro garöhego di inömoho javoji'oho jiego o darugo rumo'oho jiego ëho avo'avo muebe'amoröhego. ²⁵ Ëhu'ëro jië'ëro nosi sino haho'oho gemuoho javuë'ego ë hesi inömo göhuro göho bogo sisë vae'i a'i uvo'ego: Gemuoho javuajëromo huë baerovoromo ma-ajamirovo'ego. ²⁶ Sino haho'o

hesi inöme gö vi'ehimë'oho sino haho'e aho'o ë vi'ehoho herovajeje. O sino haho'o hesi inöme gö hesi iho döre jië'oho sino haho'e aho'obëhe gemuoro nimorohajeje.

²⁷ Röhu jemë ae aho'obëhe Keriso-are sino haho'e jëve. Jemë ae gemu gemu sino haho'ere höre nune bövie bise'e jëve. ²⁸ God-ro hesi ekaresiaho aho'obëhe gemuoro havoromo avoho bamavuadeje. A ioro'ioro aho'obëhe aribovioho bamavuadeje rue nuni maroho javuoröhego. Ëhesi bëhire jö God-aro baeromo a majëhijarue aribovioho bamavuadeje. Ëhesi bëhire Keriso-are öri röjëhijarue aribovioho bamavuadeje. Ëhesi bëhire darugo'e mu vaejarue aribovioho bamavuadeje. Ëhesi bëhire darugo baeromo guomo guomo'e a jabisi sino avohëharue aribovioho bamavuadeje. O a ajëmarue aribovioho ekaresia muebejëvarue aribovioho o no bogo hejarue jö göehu göehu atarue aribovioho ëhi bamavuadeje. ²⁹ Na no ae aho'obëhe apostle javue. Bogo. Na no ae aho'obëhe jö God-aro baeromo majëhijarue aribovioho bamavuadeje. Bogo. Na no ae aho'obëhe Keriso-are öri röjëhijarue aribovioho bamavuadeje. Bogo. Na no ae aho'obëhe darugo'e muoho vaejarueje. Bogo. ³⁰ O na no ae aho'obëhe daruge baeromo guomo guomo'e aribovi jabisi sinoho avohëharueje. Bogo. Na no ae aho'obëhe God-are Aru'aho suvuoroho baeromo jö göëro göëro atarueje. Bogo. Na no ae aho'obëhe God-are Aru'aho suvuoroho baeromo huë göehu majëhijarue jöho huotovoromo sama'e majëhijarueje. Bogo. ³¹ Jemëro uvarujeje: Aru'aho suvuoro mabëhe bae'ië'ajëromo bae gavarujeje. Röhu öri maho naro röjëhi'ejo göehu gö uehorovëvo'irarije öroho.

13

Göehu gö dë vövöbajo'ere uehorovo'iröhe jöhoje.

¹ Noehu bogo hejarue huë göehu naehu jövo'irodoho eni jevë'oho o anera jabisi huëhu ëhu'o jövo'irodoho eni jevo'i röhu a dë vövöbajo'ehu bogo uehorovë'oho na bitare garaegaraevanovoromo jöho ëma jövo'ejo. ² O naehu suvuoro God-aro baeromo hesi jö ma-mae majëhijë'oho o huhu subivahuade jöho aho'o nuni aji'e jöho aho'o ga barëjë'oho o biririvo avohoromo hesi örire mae uehorovoromo ëhuro dahoru ujuohoromo rori'o bahijanovobe va'i röhu a dë vövöbajo'ehu bogo uehorovë'oho na bëhi rumo'e ae jeve. ³ O naehu a ajëmi'irögoro nasi bövi bise'o bojëmi barëjë'oho o nasi sinohu'o bue'öjevojöro bojamirovo'i röhu a dë vövöbajo'ehu bogo uehorovëvë'e ma-sino döhuremu ëhi ajëmijë'oho ëhuro bogo maroho jevo'ë'e.

⁴ Jaehu a dë vövöbajo'ehu uehorovëvë'oho ëhuro biririvoromo ma-ga taemo'anue. Ae huë baejëvo'anue. A dë vövöbajo'ehu uehorovëvë'oho ëhuro ae gö hesi mu mahunioho bogo dë vörönago'ë'e. Bogo nimoronimorohë'ioho jövo'anue. Bogo sivuoho uehorovoromo döroho bamorovo'anue. ⁵ Bogo ma-mahu urejonö'oho juvo'a'anue. Bogo jasi sinohemu uehorovo'anue. Bogo uehore gö gö baeromo vörönimo'anue. Bogo ae gö jabisi sisëho uehorovemu uehorovo'anue. ⁶ Mu sisë garomo bogo ëhunioho nimorohö'anue. Jö maemu heromo ëhuro nimorohö'anue. ⁷ A dë vövöbajo'ehu uehorovëvë'oho ëhuro huë vavaene rovë'oho ma-gavë'i hinövo'anue. Mae uehorovonövo'anue. Mae jio'a'ajë uvoromo muebenövo'anue. Biririvoromo naminövo'anue.

⁸ A dë vövöbajo'ehu uehorovëvarue muoho bogo barë'i ëhi ma-jiemu jiajeje. Jöe gö gö God-aro baeromo majëhijarue suvuoroho iae barë'ë'e. Noehu bogo hejarue huë göehu göehu atarue suvuoroho iae bogojo'ë'e. A ioro'ioro iosirëmiromo God-are jö mae gavarue suvuoroho iae barë'ë'e. ⁹ Ëhesi bëhoho jaruvoho God-are mu vituoho gavarueje. Vituoho bogo. Jö vituoho God-aro baeromo majëhijarueje. Vituoho bogo. ¹⁰ Hujeji aji ma-mabëhe rue'iramu evare jöe mue gö gal'i gö bogo gavarue ë muoho iae barë'ë'e.

11 Ëhesi jöho uhu'e ue'ië'e. Na asisö'e jevade majaroho asisö'ehu ataruëhi ëhi jövonövodeje. Asisö'ehu nimaruëhi ëhi nimonövodeje. Asisö'ehu uehorovaruëhi ëhi uehorovonövodeje. A'i ma'e jevade majare evare asisö'o uehoroho vuonugo'i maae uehorovodeje. **12** Ëhesi bëhoho jaruvoho no sisë'i sisë'i aririro gavanovarueje. Majae ijönöho avoho ga'ejo. Jaruvoho jö vituoho naro gave. Jö vituoho bogo gave. A'i evare majaroho God-hu na gevajëhi na'o ëhi muoho ga barë'ejo. **13** Ëhu'ëro ave muoho ma-jiemu jio'amobe va'ë'e. Göho God mae uehorovarue muohoje. Göho no uvarue: God-ro ajamui'iramu mae javuobe va'a'ajë uvarue muohoje. Göho a dë vövöbajo'ehu uehorovëvarue muohoje. Ëhi jië'e muoho niö'i gemu ëhi jiemu jiobe va'ë'e röhu a uehorovëvarue muoho ëho böviohoje.

14

God-are Aru'aho hesiro baejarue suvuore niö'i God-are jö ae huruoho majëhijarue suvuorohu'o bogo hejarue huë göehu atarue suvuorohu'o ë suvuoro jabesi jöhoje.

1 Ëhuni göehu gö dë vövöbajo'ehu uehorovëvo'irarije muoho vae'i ëhuremu ömo gare. Röhu aru'aho suvuore gö gö bae'i nimore. Jö God-aro baeromo a huruoho majëhi'irarije suvuoroho ëho börömo bëhe nimore. **2** Aehu aru'aho suvuoro baeromo bogo hejarue huëhu jövë'oho ëho bogo aho he'l'i ma-God-remu hejöro jövajeje. Huë göehu jövë'oho suvuore Aru'aho hesiroho baeromo gurihijë'e jöho jövego aho bogo hejarueje. **3** A'i jö God-aro baeromo a huruoho majëhijë'oho aëro hejöro jövajeje heromo birire baeromo muoho avoho ma'enoröhego o huë vavaeni jëvadoho mae jëvoröhego. **4** O bogo hejarue huëhu jövë'oho hesi dë vövöbajo'ohemu ajamirovajeje. A'i God-are jö huruoho majëhijë'oho ekaresiaho ajëmajeje. **5** Jemë ae aho'obëhe huë göehu atë'oho iae na nego'ibejo. A'i jemë jö God-aro baeromo huruoho majëhi'irarijoho ëho iae na nego avoho'ibejo. Jö God-aro baeromo a majëhijë'oho ëho mu börömeje. O huë göehu atë'oho ë muoho ma-bisemu bise'eje. Röhu huë göehu atamu ae göehu jö huotovë'oho ekaresiae ae aho'obëhe he'iramu mae jëvo'ë'e. Ëhi jië'oho mu börömeje.

6 Nasi ö mueno'e na ö'oromo subivëhë'e jö bogo huruoho majëhi'i nuni aji'e jö bogo majëhi'i bogo jö God-aro baeromo majëhi'i mu öri bogo röjëhi'i a'i bogo hejarue huë göëremu naehu jövë'oho jemë heromo bogo marëjëvo'ë'e. **7** O hesi ëma momorö'ëjaje inömo inömoho viriköe o gita ëhi jië'e inömoho uehorovore. Aruëre anumëre ëma huë'oho o bejë'oho ëhuro huëhu bogo avoho hejarueje rabu jö huajoho o bejajoho. **8** O muorovo jöhu'o uehorovore. Hëgö sisë'i huë'oho bogo avoho heromo avoho raromo'ë'ö muorovo'iröhëni. **9** Ëjö hesi bëhoho no bogo hejarue huë göehu jemëhu atoromo sisë'i majahuijë'oho no bogo avoho he'ejo. Jemë jöho ma-bu'ö'a'aruje. **10** Sa'ae aho'obëhe huë gö gö atoruomajeje. Röhu huë aho'obëhe bëhi'oje. **11** Röhu na ave huë bogo baejë'oho jö jövaje ahuro uvo'ë'e: Nörö huë gö ae höjo. O naro uvo'ejø: Hu huë gö ae höjo. **12** Huë göehu atë'oho jemë ëhi jëvo'ë'e. Huë göehu ato'irarijoho nadi ëhemu nimo'i a'i jemë suvuore God-are Aru'aho hesiro bae'i nëgë'e jiaje ëhuni ekaresia ajëmi'irarije suvuoroho baeromo ë hesi muoho avoho vae'i nimore.

13 Ëhuni ja huë göehu jövë'oho God uavego ajami'iro ëhuro jöho huruoho majëhi'irane. **14** Naehu bogo hejaje huë göehu pari vaejë'oho nasi aru'ahoho parie vae'i simanoho uehore bogojio'ë'e. **15** Ëhi jië'oho na diehi e'ejo. Nasi aru'ahohuro parie vaeromo röhu nasi simanohu'o uehorovoromo parie vae'ejo. Nasi aru'ahohuro ëhuro jöho io'ejo. Röhu nasi simanohu'o uehorovoromo jöho io'ejo. **16** Jemë'o uehorovore. Jemesi simanoho bogo uehorovë'e bogo hejarue huë göehu ma-aru'ahohuremu atoromo God mae uavë'iroho suvuoro bogo baejë'e ahuro jemesi gemuore rueromo

jöho heromo bëhoho bogo he'ë'e. Bogo heromo dadivo'iramu bogo uvo'ë'e: Iae mae-ëjo. ¹⁷ Ja God mae uavane jöho nani mae jövaneje. Röhu ë ahuro bogo avoho hejë'ëro ëhu'ëro dë vövöbajo'oho bogo maho jio'ë'e.

¹⁸ Röhu Paul naro suvuore God-are Aru'aho hesirire baeromo jemë iosirëmiromo majae aho'o huë göëro göëro jövajeje. Ëhuni na God mae uave. ¹⁹ Ëhi jie röhu na uehorovoromo uve: Ekaresia gemuore jevë'oho jö ëgobövie huë göehu jövë'oho majianovo'i aëro God-are jöho avoho heruomojöro jö biseharihe ma-sama'e jövë'oho ëho börömohoje.

²⁰ Nasi ö mueno'e asisö'o ininehu mu sisë bogo uehorovaruëhi jemë'o ëhi gemuoho uehorovore. Röhu mu ioro'ioro asisö'ehu uehorovaruëhiho nadi ëhioho uehorovo'i a'i a duvahëro uehorovanovore. ²¹ God-are surire jöho ëhi uvë'eje: Badaro uvajëjo:

Naehu ave aribövi jö majëhi'ië'iroho

huë göehu atarue aribövieno uë'iramu nasi jöho bava'oromo bojëmi'aruëjo.

Sa'a gö rajoho röjëhi'iramu nasi jöho bava'oromo majëhi'aruëjo.

Röhu bogo ëhuro ave aribövieno ejeho'aruëjo.

²² Ëhuni suvuore Aru'aho hesiro baeromo huë göehu atarue muoho ëho God bogo ma uehorovarue aribövihuremu heromo uehore baeröhego. O jö God-aro baeromo hruoho majëhijärue muoho ëho God mae uehorovarue aribövihuremu heromo huë mae jëvoröhego.

²³ Jemë'o uehorovore. God-are ekaresiae ae aho'obëhe gemuore gagovoromo ae aho'obëhe bogo hejarue huë göehu göehu atamu ekaresia mu bogo gavë'e ariböviehu o Keriso bogo ma uehorovarue ariböviehu rovë'iroho jaburo heröhe bogo hejarue huë göehu ëhi atamu hejë'oho uehorovoromo uvo'ë'ë: Ëekaresia aribövihuro simane sisérëromo ëhuro jöjöjuvoruomajëjo. Jemëhu huë göehu atë'oho ëhi jio'i ²⁴ a'i ekaresiae ae aho'obëhe jö God-aro baeromo hruoho majëhijamu Keriso bogo ma uehorovaje aehu o ekaresia mu bogo gavë'e aehu rovë'iroho huro heröhe jemëro God-are jöho majëhi'iramu hegorovo uehorovoromo uvo'ë'e: Nasi jö sisëho iae ataruëjo. Na sisë jevajëjo. Ëhi uvo'ë'e. ²⁵ Ëa hesi uehoro sisë gurihijadaho jaburo ato'iramu va'orahoro jio'ë'e. Va'orahoro jio'iramu sa'are ague aho hiromo God rajahromo uë'ë'e: God jemë'o jiajëjo.

Gagovoromo God rajahijë'oho ma-avoho rajahi'iröhe jöhoje.

²⁶ Nasi ö mueno'e naehu jajivaje jö hesi bëhoho uehorovore. Ekaresia gagovë'iroho ae göëro uë'ë'e: Ë'ego no ave jöho iarëjo. Ae göëro Keriso-are öroho röjëhi'ë'e. Ae göëro gurihijë'e jöho hruoho majëhi'ë'e. Ae göëro bogo hejarue huë göëro jövo'ë'e. Ae göëro ë jö hesi bëhoho huotovoromo majëhi'ë'e. Röhu ë muoho aho'obëhe avoho vaerego ëhuro ekaresiae aho'o birire baeruomo'i. ²⁷ Röhu bogo hejarue huë göehu ato'ë'iroho ae niö'iro o ae niö'i gemuëro ato'i a ioro'iorohu nadi atore. Röhu bogo majae gemuorohu ae aho'o ato'i ae gemuëro gemuëro jövobe va'ore. Jövobe va'ego ae gemuëro ë jöho huotovoromo aho majëhine. ²⁸ O jö huotovo'iröhe a bogojië'oho huë göehu jövaje ahuro ekaresia gemuore jörume hiromo hesi arijo'arije majahirovë'i God-are örire jöe jövo'ë'e. ²⁹ O jö God-aro baeromo majëhi'ië'iroho ae niö'iro o niö'i gemuëro jöho majëhire. Majëhijego a ioro'iorohu jemëro jöho heromo mevo gare jöho mae o sisë jiego. ³⁰ O ae göehu jö majëhijamu röhu ae göehu sa'are hiromo hejë'iroho God-are jöehu hesi dë vövöbajo'ere rovamu hegorovo jö jövo'ë'iroho urimo jövane aharo vuonugonego ijore ahuro jöho jövo'iro. ³¹ Ëhi'o'iramu jemë ae aho'obëhe röhu ae gemuëro gemuëro God-hu bojëmijaje jöho majëhibe va'a'aruje ëhuro ae aho'obëhe

jöho he avohoromo birire baeruomoröhego. ³² Nadi ma-majioho majëhi'i a'i mattaemorovoromo majae eni jiego evaro majëhinövore. ³³ Ëhesi bëhoho God bogo uövuajeje noro garatöhuritövë'e raromo'i ma-avoho taemo raromojöro uövuajeje.

Röhu God-are aribövi ioro'iorehu gagovoromo vaejaruëhi jemë'o ëhi gemuoho vaere. ³⁴ Ekaresia jemëhu gemuore gagovë'iroho jemesi magonahohuro jörume raromo'iro. Jabumë jöho nadi majëhi'iro. God-are surire jiajëhi ëhi magonahohuro nadi masijoho riravo'i ma-jöemu ejëhobe jijiho'iro. ³⁵ Jabumë God-are jö avoho he'i nimoruomë'oho jabesi osaro raromoromo baruoho uë gë'iro rabëni ekaresiae gemuore raromoromo jöe atë'oho bogo maehu jië'e jiaje.

³⁶ Röhu nani jemë sarerivoromo uvarujeje: Corinth rajo aribövioho noro aevoromo God-are jöho majëhibe va'are höjo. O nani uvarujeje: God-are jöho bogo sa'a göröho va'i ma-nosiriremu rovë'e höromo ëhuni jemë gemuore gagovë'oho jemesi sivue uehorovoromo magonahohuro jabu'o God-are jöho atoruomajeje. ³⁷ A'i jemë ae rahu uvë'oho: No jö God-aro baeromo majëhijärue ae javuajë uvë'oho o no God-are Aru'ahehu uehoro ma bojamuego jö atarue ae javuajë uvë'oho uvore: Paul bogo majaivo'i a'i Badaro jöho bojamamu jajivade höjo. ³⁸ Ae rahu nosi jö bogo uehorovë'oho nadi jabesi öriroho uehorovore.

³⁹ Nasi ö mueno'e ëhu'e jiaje jöe God-aro baeromo huruoho majëhi'i nimo avohore. O suvuoro God-are Aru'aho hesiro baeromo bogo hejarue huë göehu ataruoho ëhi jië'e muoho nadi ahore. ⁴⁰ Röhu ekaresiae gemuore gagovoromo vaejaruje muoho aho'obëhe ma-avoho vaere.

15

Kerisohu guomoromo ri'özade jöhoje.

¹ Nasi ö mueno'e Keriso-are jö maho na majëhi'ejo jemë röhu maho uehorovo'irarijego. Ëjöho naro mami'e majëhijamu jemëro heromo ejë'ero ëhuro mae biririvoromo riravarujeje. ² Na majëhamu hejarije ë jöho biririvoromo ma'enë'ohuro ëhuro maro raromarujeje. O ma-döhuremu uehorovë'oho bogo ëhioho maho jëvajeje.

³ Jö börömo böröme hejë'ero jemesi örire majëhijodoho röhu maho majëhi'ië'e. Kerisohu guomo'iröhe jöho God-are surire jajivarëhi ëhi huro nosi sisëni guomade höjo. ⁴ Guomoromo guavamu raromoromo majae niö'i gemu hesi uhure God-ro i'ovamu ri'özade höjo. Ëhi jië'e mu vaeröhe jöho God-are surire jajivo'amare höjo. ⁵ Röhu Kerisoro ri'önugoromo Peter-are nunire rueromo evare apostle aho'obëhe jabesi nunire rovadeje. ⁶ Ijonö hesi ijorajo ömo'ömoho 500 iosirëmiromo ruëhi jië'e majae gemuore jabesi nunire rovadeje. Jaruvoho ë aribövioho ma-gemu gemu vuovëvo'i röhu aho'obëhe biririvoromo raromoruome. ⁷ Ëhi jië'ero James-are nunire ruenugoromo apostle ae aho'obëhe jabesi nunire rovadeje.

⁸ Rueromo ijo tugoho'i nasi örire rovamu na'o nasi nunëro gavodeje. Apostle ioro'iorehu Keriso aevoromo uehorovarëhioho na bogo ëhioho aevoromo hu mae uehorovo'i a'i mu sisë bëhe vaeromo ma-majioho mae uehorovodeje. Ëhu'ero jië'ero vëmehu sisë'i rahego harihehu ma-majioho rovajëhi na ëhi jevanove. Na urimo ramoramo'ere hiromo ma-majioho Keriso-are ajire rovodeje. ⁹ Apostle a ioro'iorohuro na iosiremiromo a masije jio'i na ma-bise'e jeve. Urimë'i naro God-are ekaresiae huë sisë bojëmi'i hijë'ero ëhu'ero apostle iho baejodoho na bogo maho jeve. ¹⁰ Ëhi jie röhu God-ro hesi nimoromo huë baeromo ajemijë'ero ëhuro na mae jeve. Huro ajemijë'ero na bogo ëma hi'i a'i naro apostle ioro'iorohu iosirëmiromo muoho darugo'o vaejë'e jeve. Röhu bogo nasi biriroho baeromo ëhuro muoho vae'i hesi God-ro nimoromo huë baeromo ajemijë'ero vaejodeje. ¹¹ Ëhu'ero jië'ero Keriso-are jö naehu majëhijë'oho

o apostle ioro'iorehu majëhijë'oho Kerisohu guomoromo ri'öjade jöe gemuoho no majëhijarueje. Röhu ë jöho jemë iae uehorovarije.

Noehu vuovoromo ri'ö'iröhe jöhoje.

¹² Kerisohu guomoromo ri'öjade jöho noro majëhibe jijiharueje. Ëjö majëhibe jijihë'oho jemë a ioro'ioroho diehi'oromo atoromo uvarujeje: Aho vuovoromo röhu bogo maho ri'ö'ejarëjo. Nadi ëhioho atore. ¹³ Aho vuovoromo bogo ri'ö hesi javuo'ibejo Keriso hu'o bogo ri'ö'ibejo. ¹⁴ Keriso bogo ri'ö'ibejo no ma-imo jöho majëhijego jemëro ma-imo mae uehorovo'ibejarije. ¹⁵ Röhu aviëhi jië'e mu sisë gö'o döre jio'ibejo. No bogo ri'ö hesi javuo'ibejo God-hu Keriso ajamamu ri'öjade jö noehu majëhijaruoho sareri'e jöe jio'ibejo ëhuro nomë God-are jöho a nuniro sareri'e majëhi'ibejo. ¹⁶ Vuovë'e aribövioho bogo ri'ö hesi javuo'ibejo ëhuro Keriso hu'o bogo ri'ö'ibejo. ¹⁷ Röhu Keriso bogo ri'ö'ibejo jemëro Keriso-are örire ma-imo uehorovo'ibejarije God jemesi sisëho bogo uehorovoromo vuonugo'ibejo ëhuro sisë jëvadoho avevejö'ohu'o ëhi gemuoho jëvo'ibejo. ¹⁸ O Keriso mae uehorovoromo vuovë'e aribövioho sisëro va'oruomo'ibejo. ¹⁹ No vuovoromo sisëro va'o hesi javuo'ibejo no uvo'ibejo: Kerisoro ajamui'iramu ave sa'arohemu maroho raromo'ejarëjo. Ijonöho bogo maroho javuo'ajë uvo'ibejo ëhuro a ioro'ioro jabisi vavaenoho bise'e jio'i Keriso-are aribövi nosiroho börömo mae jio'ibejo.

²⁰ Röhu bogo ëhioho jio'i a'i Keriso guomoromo iae ri'öjë'eje. Ri'öjë'ero maioro'ioremu hijajeje. Ëhu'ero no garomo uvarueje: Vuovavuaje aribövi ioro'ioroho no'o ri'ö'ejarëjo. ²¹ Ave sa'are hijade ae gemuëro aevoromo mu sisë vaeromo guomë'ero ëhuro vuovavuobe rovajeje. Röhu ave sa'are hijade a göho aevoromo ri'öjë'ero ëhu'ero vuovoromo ri'ö'ejo. ²² Ëhesi bëhoho ae aho'obëhe Adam-are ae gemuohuro javuë'ero ëhu'ero vuovavuajeje. Röhu ae aho'obëhe Keriso-are ae gemuohuro javuë'ero ri'öromo raromo'ejo. ²³ Ae gö gö aho'obëhe jabisi majaho rovego ri'öjärueje. Urimë'i Kerisoro ri'öjadeje. Ijonö Keriso rue'iramu evare hesi aribövioho no'o ri'ö'ejo. ²⁴ Ri'ö'iramu evare jaruvore majaho iae barë'ë'e. Jaruvore majaho barë'iramu evare Kerisoro vörö'e sisë aribövie gö gö ruahö'öjëvo barëromo öri ari'e aho'obëhe God Vavu hesi övore bojami'ë'e huro mueberöhego. ²⁵ O avevejö'oho God-ro nimo'ego Kerisoro böröme namiromo öri ari'e aho'o muebejuvo hujeji ijönö God-ro a sisëho mu sisëho ruahö'ö'amo barë'ë'e Kerisoro hörëro vijuvo taemego barë'iröhego. ²⁶ Huro mu sisë ioro'ioroho urimo ruahö'ö barënugoromo a vuovavuaje öroho ijo tugoho'i ruahö'ö'iramu barë'ë'e. ²⁷ Ëhesi jöho God-are surire jajivoromo uvë'eje: God-ro ae mue bövie bise'e aho'obëhe bahijahamu huro hörëro taemë'e höjö. Kerisohu ë'aje jöho ëhi jajivë'eje. Ëhuni no uvarueje: Vuovavuaje örohu'o huro hörëro taemo'iramu iae barë'ajëjo. Röhu aho'obëhe Keriso-are aharinö jiaje hesi bëhoho God bogo a'i a ioro'ioroho aharinö jioruomajeje. Ëho samaeje. Rabëni God-ro bövie bise'e Keriso-are aharinö bahijadeje huro mueberöhego. Ëhuni God bogo Keriso-are aharinöho jio'ë'e. ²⁸ Röhu bövie bise'e Keriso-are aharinö bahi barë'iramu evare God-are Harihohuro God börömo mae jiaje hesi aharire va'o hi'ë'e God-ro aho'obëhe Keriso-are aharinö bahijahë'ero jië'ëro. Ëhu'ëro jië'ëro God-ro gemuëro böröme namiromo bövie bise'e aho'o muebejavuo barë'ë'e.

²⁹ Röhu jemë'o uehorovore. A ioro'ioroho bapataeto vaejëvarueje mami'e vuovë'e aribövioho ajëmi'iröhego. Röhu vuovavuë'e aribövioho bogo ri'ö hesi javuo'ibejo bëhoho rabëni vuovë'e aribövi jabisi jöëni bapataeto vaejëvarueje. ³⁰ Röhu no diehi javuaje jöhu'o uehorovore. Noro Keriso-are jöho majëhijego aëro bijönimoruomoromo huë sisë bojamuego ëhuro majae ëhi vörö'ere raromarueje. Vuovoromo bogo ri'ö hesi javuo'ibejo vörö'ere raromaruoho bëhi rumo'e jio'ibejo. ³¹ Nasi ö mueno'e Paul na

majae ëhi vörö'ere jevë'ëro guomevo'ië'ajeje. Na mae uëve. Jemë'o na'o nosi Bada Iesu Keriso-are ae gemuohuro javuë'ëro naro jemesi jöho uehorovoromo nimorohajeje. Ëjöho iae maeje. Röhu guomevo'ië'aje hö uëvaje jöho ëhu'o iae jö maeje. ³² Na Ephesus hiromo ave sa'a hesi suvuorohemu uehorovo'ibejo na Keriso-are jöënioho vörö'e miroho bogo va'oromo jabu'oho muorovanovoromo vavaenoho bae'ibejo. A'i vuovë'e aribövioho bogo ri'ö hesi javuo'ibejo aehu atarue jöho ejëhoromo uvo'ibejo: Ioho jovoho ma-ue'ahë'e raromo'ejarëjo ruëroho no ma-vuovo va'ië'ëro.

³³ Ae gö jabesi sareri sareri'e jö uehorovarujocho vuonugore. Vuonugoromo ave a mami jögoroho uehorovore. Sisë ariböviohu'o gemuore buarohë'oho ëhuro nosi mu maho ijumahuaje höjo. ³⁴ Mu sisëho vuonugo'i avo'avoho uehorovore. Jemë ae gö gö God bogo mae bogo gavarujeje. Jemë javoje baejöro ëhuni uëve.

Noehu vuovoromo ri'øjego nosi sino haho'oho nu ano'le gö javuoröhe jöhoje.

³⁵ Ae göëro ue'a'anue: Röhu vuovë'e aribövioho diehi'avuo'iramu ri'ö'ejarëjo. O diehi jië'e sino haho'e jioromo rue'ejarëjo. ³⁶ Ja simane garaejë'ëro ëhi jië'e jöho majehi'anue. Ja ujo öjë'iroho bogo ëma ri'ö'ë'e. Su'oho sagohori'iramu röhu i'e rëdijiomoromo ri'ö'ë'e. ³⁷ O ja iruno'e ö'ië'iroho ahohu'o hanohu'o u'emu jioröhoho bogo ö'i a'i ma-ujohemu ö'a'anue. Nani wheat uje o rabe ö'a'anue. ³⁸ Ö'iramu i'e rëdijiomoromo God-hu nimadëhi ëhi nu ano'e gö gö jiobe va'ë'e.

³⁹ Röhu göho amore je'ore jovore raromarue aho majoho bövieno bise'oho nosi sino haho'oho bogo gemuoho javuo'i nu ano'e gö gö javue. A nosi nu ano'oho gö javuo'i sa'are majo hesi nu ano'oho gö jio'i ugo hesi nu ano'oho gö jio'i jovo majo hesi nu ano'oho göje.

⁴⁰ Röhu ö'idö inömoho sa'a inömoho iae jiorove. Röhu ö'idö inömoho nu ano'e mabëheje röhu gö jio'amo'i sa'a inömoho nu ano'e mabëheje röhu gö jio'ame. ⁴¹ Maja hesi nu ano'oho mabëhe röhu göje. Manaero hesi nu ano'oho mabëhe röhu göje. Jiji mujöru'o jabesi nu ano'oho mabëhe röhu gö jio'ame. Jiji mujöru'o jabesi nu ano'oho mabëhe röhu gö gö jiorove.

⁴² Ëjö uhu'e majëhijode hesi bëhoho ëhije. Sa'are inöme ö'idöre inöme bövie bise'e gö gö jio'amajëhi ëhi sa'are guavarue sinohu'o ri'ö'iröhe sinohu'o gö gö jio'amajeje. Sa'are guavarue sinohu sagohori'iröhe sine jio'i ri'ö'iröhe sinohu bogo sagohori'iröhe sinohoje. ⁴³ Sa'are guavarue sinohu nu ano'e bogo maehu jio'i ri'ö'iröhe sinohu nu ano'o ma-mabëhe ri'ö'ë'e. Sa'are guavarue sinohu darugo rumo'e jio'i ri'ö'iröhe sinohu darugo ma'e ri'ö'ë'e. ⁴⁴ Sa'are guavarue sinohu sa'are raromoromo mu vaejarue sinohu jio'i ri'ö'iröhe sinohu God-arire raromoromo aru'oho mu vaeröhe sinohu javuo'ë'e. Sa'are mu vaejarue sino haho'e javuë'ëro ëhu'ëro uvarueje: Aru'aho muemu vaeröhe sino haho'e iae jiaje höjo. ⁴⁵ Ëhesi jöho God-are surire jajivë'eje. Nosi urimore aevö'i jiade bëhoho Adam-are jöhoje. Jajivoromo uvë'eje: Ëahuro aevoromo darugoho baeromo ave sa'are hijade höjo. Ëhi jajivë'eje. Röhu nosi ijore aevö'i jiade bëhoho Keriso-are jöho uvarueje: Hu ijore rovade Adam jianovajëjo. Ëahuro aevoromo aru'aho'e muoho vaeromo nosi aru'ahoho darugoho bojamuadeje. ⁴⁶ Aru'aho hesi darugoho bogo urimoho baeromo raromo jijiho'i a'i ave sa'a hesi darugoho urimo baeromo raromo jijiharueje. Evare ijönö aru'aho hesi darugoho baeromo raromo jijiharueje. ⁴⁷ Röhu urimore jiade aho sa'aëro avohë'ëro sa'a sine jiadeje. Ijore jiade aho ö'idöre jië'ëro ruvebjadeje. ⁴⁸ Sa'a sino a jiadëhi no'o sa'a sino javuobe rovajeje. Ö'idöre jioromo rovade a jiajëhi u'emu ö'idö aribövieno no'o ëhi javuobe va'ë'e. ⁴⁹ Röhu sa'a sino a hesi nu ano'o baebe rovarüehi u'emu ö'idö a hesi nu ano'oho ëhi baeruomo'ejo.

⁵⁰ Nasi ö mueno'e naehu jajivaje jö hesi bëhoho ave sa'a hesi sinoho no bogo īhu'o baeromo va'o God-are öri ari'eroho raromo'ejo. O sagohori'iröhe sinoho bogo ioro'ioremuoho javuo'ë'e.

⁵¹ Gurihijë'e jöho na huruoho majëhi'ië'e here. A ioro'ioroho bogo vuovavuo'ë'e. Röhu ae aho'obëhe nosi sinoho gorosovoromo ajoho bae'ejo. ⁵² Ijo tugoho'i majare hëgöe huo'iramu baderivanovo'iramu evare ga'ejo sinoho mami'e gorosovavuë'e jio'iramu. Hëgöe huo'iramu vuovë'e aribövieno ri'örüomo'ë'e ijonöho bogo vuovo'i ma-ioro'ioremu raromoröhöro. Ri'örüomo'iröhoho no aho'obëhe gorosovavuo'ë'e.

⁵³ Ëhesi bëhoho God-ro nimë'ëro ave sagohori'iröhe sinoho gorosovoromo ëhuro bogo sagohori'i ma-jiemu jiobe va'oröhe sinoho javuo'ë'e. Vuovo'iröhe sinoho gorosovoromo ëhuro bogo vuovo'i ma-jiemu jiobe va'oröhe sinoho javuo'ë'e. ⁵⁴ No ëhi gorosovo'iramu evare ave God-are surire jö jajivarëhi ëhi jio'ë'e. Jajivoromo uvë'eje: Vuovavuaje öroho God-ro ruahö'örömo mu'u barëjë'e höjo.

⁵⁵ Vuovavuaje öri hesi darugoho dinö'e höjo.

Guomavuaje öri hesi vöröho diae höjo.

⁵⁶ Vuovavuaje vörö hesi bëhoho no mu sisë vaejego vuovavuajeje. O mu sisëhu ruahö'öjavuaje hesi bëhoho God-are jöho aharueje. ⁵⁷ Iae ëhi jie röhu God-are örire mabëhe ua'ejo. Huro nosi Bada Iesu Keriso uavë'ëro huro vuovavuaje örohu'o mu sisë ioro'iorohu'o ruahö'ö'amajeje ëhuro no mae javuoröhögo.

⁵⁸ Nasi ö mueno'e vuovavuaje öroho barë'ië'e jiaje ëhuni nami bibivoromo God-are muohuremu avoho vaenövore. Ëhesi bëhoho jemë garomo uvarujeje: I'u'e mu Badare ihore vaejaruoho ëho no bogo ma-imoi'i vaejarue höjo.

16

Jerusalem ekaresia ajëmi'i Corinth rajo ariböviehu ijo bajo gagovo'iröhe jöhoje.

¹ Röhu God-are aribövi Judea sa'are bogo eni jëvajohuni jemëhu ijo bajo gagovo'irarije jöho na majëhi'ië'e. Naehu Galatia sa'are God-are ekaresia mu bojëmibe juvodëhi jemëro ëhi jië'e muoho vaere. ² Hura börömo jië'iroho jemë ae gemuëro gemuëro gal'irarije ijo baje bövie baejë'e jëvego bövie tario bamore. O bise'e baejë'e jëvego bisemu tario bamore. Ëhi jië'oho na ö'iramu jemë ijo bajoho bogo nahoi'i maburëro baeromo bojem'iaruje. ³ Röhu ö'ë'iroho naro surire jajivoromo Jerusalem ekaresia a masijoho uë'ejo: Ave aribövi jabesi muoho ëhi höjo. Ëhi jajivonugoromo ë suri suriohu'o jemesi suvuorohu'o jemëhu baejëvarije aribövi jabesi örire i'imëmiromo rëmö'ë'ijo ujuohoromo Jerusalem amore va'oröhögo. ⁴ O na'o Jerusalem va'irodoho mae hö uvë'oho jabumë na'o gemu mae ö'ë'ö.

Paul-mëhu diehi ë'i uehorovare jöhoje.

⁵ Röhu Macedonia sa'are va'o juvoromo evare ö'ëjo Macedonia sa'are juvo'ië'ëro jevë'ëro. ⁶ Ö'ormo nani majae bisemu égo'o jemë'o hi'ejo. Hesi nani'o nani buru majaho hi va'oromo barë'iramu na dinö'e va'irodire va'iramu jemëro ajemi'iramu mabëhe va'ejo. ⁷ Avevejö'e ö'ormo ma-burëro gëromö va'ë'oho na bijönege. A'i na nege Badahu nimë'ohuro ëhuro na majae ëgobövie jemë'o gemu mae hi'irodéro.

⁸ Röhu avevejö'oho ave Ephesus amoremu hibe va'ejo Pentecost majaho rueröhögo.

⁹ Ëhesi bëhoho nasi öroho jiovehë'eje naro aviae hiromo i'o mu'e vae'irodego. Röhu ae aho'obëhe nasi muoho aho'ië'ö. Ëhuni hiromo muebe'ejo.

¹⁰ Röhu jö göho Timothy ö'ë'iroho avoho mueberego hu bogo juhuonivo'i jemë'o gemuoro mae hi'iro. Ëhesi bëhoho naehu Badare mu vaejajëhi hu'o ëhi jië'e muoho vaejajego ëhuni uëve. ¹¹ Nadi uvore: Hu ma-asisö'e höromo nue huodivo'i a'i

ajamiromo nugö!örego nasi örire mae vuonorö!ö rue'iro. Rabëni na hiromo muebeje Christian ö ömo'ömo rue'iröhire hu'o ë rueröhego.

¹² Röhu nosi öe Apollos-are jöho gare. Na Apollos dinamiromo uavodeje: Christian ö ömo'ömo ioroliorehu Corinth amore va'ë'iroho ja'o va'onëjo. Ëhi uavodeje röhu avevejö'e jemesirire ö'iröhoho hu bogo mae bogo nimadeje. Röhu garöhe majaho eni jio'iramu gagorovo evare ö'ë'e.

Paul-are ijo tugoho'i jöhoje.

¹³ Röhu nadi momorö!ö'i öre uherihë'i raromoromo biririvoromo Keriso mae uehorovore. Nadi juhuonivo'i a duvahonö'e daruge baeromo riravore. ¹⁴ Mu bövi bise'o vaejë'iroho ae dë vövöbajo'ëro uehorovëvoromo muoho vaere.

¹⁵ Nasi ö mueno'e na negaje jö göhu'o uë'ië'e. Stephanus'o hesi aganohu'o jabesi jöho jemë iae gavaruje. Greece sa'a rajoho jabumëro aevo'ioho Keriso-are jöho mae uehorovareje. Mae uehorovë'ëro jaburo God-are aribövi jabesi örire dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvoromo ajämijärueje. ¹⁶ Ëhuni ëhi jië'e aribövi jabesi jöho ejëhoromo ae rahu mue gemuoho ajëmiromo biririvoromo vaejë'oho jabesi jöhu'o ejëhore.

¹⁷ Jemë rueromo na'o jio'irarijoho bogo eni jëvamu Stephanus Fortunatus Achaicus ëho jabuhu jemë'o röromo rovarohuro ëhuro na nimoroheve. ¹⁸ Ëariböviohuro jemesi dë vövöbajo'oho sasohëhoromo nasirohu'o sasohehë'ejö. Ëhuni ëhi jië'e aribövi jabesi öroro mae uehorovëvore.

¹⁹ Röhu God-are ekaresiae aho'obëhe Asia sa'are raromaruoho jaburo jemesi örire jejëmijö. O Aquila'o Priscilla'o Badare ihore dë vövöbajo'e aho'o jejëmijö. Jabesi osare gagovarue ekaresiaho jabu'o ëhi gemuoho ë'ö. ²⁰ Christian ö mueno'e aho'obëhe jemesi örire jejëmijö. God-are ariböviehu jejamirovaruëhi ëhi rajahirovoromo jejamirovore.

²¹ Ave jöho naro nasi övëro jajivo'ië'e. Paul naro jemesi örire jejëmije.

²² Ae rahumë Bada bogo ma uehorovë'oho sisëro va'ë'ö. Bada jero ma-burëro ruene.

²³ Bada Iesuro huë baeromo jemë ajëminövo'ë'e.

²⁴ Jemë'o na'o Iesu Keriso-are agane gemuohuro javuë'ëro naro nasi dë vövöbajo'e aho'o jemesi örire bojëmije. Ahia mino'e.

2 CORINTHIANS

Paul-hu Corinth ekaresia jejämijade jöhoje.

¹ O asë'e God-are ekaresiae Corinth amore raromarujoho God-ro nimamu Iesu Keriso-are apostle jevë'ëro Paul na'o nosi öe Timothy'o noro niö'iro jemë jejämijromo God-are aribövi Greece sa'a ioro'iorore raromarujoho jemë'o jejämijö.

² No nague God nosi Vavuohu'o Bada Iesu Keriso'o huë baeromo ajämijego maro raromo'irarijego.

Paul-hu huë vavaeni baeromo barëjë'ëro God rajahijade jöhoje.

³ Asë'e God hu mabëheje. Hu nosi Bada Iesu Keriso-are Börömeje o göho hesi Vavueje. Ëaho God Vavuoho hu mabëheje. Ëhesi bëhoho hu noni vavaenimo avohaje Vavuohoje. Hu sanuamuiromo ajamui avohaje A Börömohoje. ⁴ Huro gövuaje no huë vavaeni bövi bise'o baejamu gövuë'iroho sanuamuego biririvavuajeje ëhuro huë vavaeni bövi bise'o baejë'e aribövioho no'o sanuëmijë'oho eni javuoröhego. Sanuëmego jabu'o birire baeröhego. Huhu no sanuamujadëhi no'o ëhi ë'oromo a ioro'ioroho sanuëmego mae jëvoröhego. ⁵ Kerisohu baejade ëhi jië'e huë vavaeni jovehu ruomanovoromo nosi örire rovajëhi ëhi Kerisohu nosi örire bojamuaje biriroho jovëro ruomanovajeje. ⁶ Noehu huë vavaeni baejarue ë hesi bëhoho jemesi jöëni baejarueje ëhuro jemë biririvëvego maro va'irarijego. O God-hu sanuamuego biriri baejarue ë hesi bëhoho gemuohoje. Jemesi jöëni baejarueje noehu baejarue ëhi jië'e huë vavaeni baejë'iroho ëhuro biririvëvego baberumi riravo'irarijego. ⁷ Röhu noro uvarueje: Noehu huë vavaeni baejarue gemuoho jemë'o baejarujëhi ëhi noehu biriri baejarue gemuoho jemë'o baejaruje hö uvoromo ëhuni uvarueje: Iae mae-ëjo. Jemë iae biririvo'arujëjo.

⁸ Röhu nasi ö mueno'e noehu Asia sa'are raromoromo huë vavaeni baejare jöho no nague jemëro avoho ga'irarijego. Huë gage marijamuiromo ijo'aho rumorëjavuoromo uehoroho barëjavuamu uvareje: Noehu vuovavuo hesi höjo. ⁹ Nosi herovoromo uvareje: Vuovavuo'iröhe jöho court-re majahuijamu hejanovë'e javuajëjo. Ëhi herovareje. Röhu ëhi herovare hesi bëhoho God-ro nimadeje noro uehorovoromo uvoröhego: Nosi sivuoho bogo eni javuo'i God-ro vuovë'e aribövioho ajämego ri'ö'amajëro jië'ëro ëhu'ëro hesi huro ajamui'ajëjo. ¹⁰ Sisë döro vuovavuo'i höjadoho God-ro ujuohavuoromo maro ramuadeje. God-hu mare ramuadoho u'emu sisëro javuë'oho maro ramuo'ë'e. No hesi örire mae uehorovoromo uvarueje: U'emu sisëro javuo'iramu röhu maho maro ramuo'ajëjo. ¹¹ Jemëro ajamuiromo nosi jöëni God ua'iramu huro iae ëhi ajamui'ë'e. Ae aho'obëhe ëninami'iramu nosi örire huë baejavuoromo ajamui'ë'e. Ëhuni ae aho'obëhe nosi jöëni hesi örire mabëhe uaruomo'ë'e.

Paul-hu Corinth amore va'i uëromo röhu bogo va'ade ë hesi jö bëhi Paul-hu majëhijadohoje.

¹² Ave jöho no uehorovoromo nimoroharueje. Herovoromo uvarueje: Iae mae-ëjo. God-ro ajamuego no bogo ma-döëremuoho muoho vae'i nosi dë vövöbajo'o uhohu'o ma-va'orahoro a jabiesi örire röhu jemesi örirohu'o vaejëvarue höjo. Bogo aehu ëma uvaruoho: Simano ma'e uehore hö uvaruoho bae'i a'i God-hu huë baejavuoromo bojamuaje darugoho ëho no baeromo muoho vaejarue höjo. ¹³ Ëhesi bëhoho jemëhu sama'e adahoromo mae hejaruje jöhemu no jajivarueje. ¹⁴ Jemëro nosi bëhoho mabisemu hejarujeje röhu na nege jemë he avohoromo uvo'irarijego: Bada Iesuare

majaho rue'iramu Paul-mëhu nosi jöëni nimorohë'i uehorovo'iröhëhi noehu Paul-mesi jöëni éhi nimorohë'i uehorovë'oho iae mae jio'a'ajëjo.

¹⁵ Iae na mae uehorovoromo uvodeje: No éhi mae garorovarue hö uvodohuni éhuni uvodeje: Naro jemesi örire urimo ö'ejöjo éhuro vae niö'i ö'ego huë mae bae'irarijego.

¹⁶ Urimo ö'oromo jemesirire hiromo Macedonia sa'are va'ejöjo. Macedonia va'oromo vuono bu'oromo jemesi örire röhu maho ö'ejöjo. Ö'iramu jemëro bövie bise'e ajemiromo remö'ö'iramu na mae va'oromo Judea sa'are hi'ejöjo. ¹⁷ Na éhi é'iro uehorovodeje röhu bogo ö'odeje. Éhuni nani jemë éma uvaruje: Nörö sareri'e aëro jië'ero bogo rovade höjo. Nani éhi uvaruje röhu na bogo éhi jië'e aho jeve. O naehu éhi éhi é'irode muoho uehorovë'oho bogo nasi sinohemu uehorovoromo jöho huotohuotovoromo uëvajeje: Io'ajo. Iae na é'ejö uëvë'i uëvajeje: Bogajo. Na bogo é'ejöjo. Na bogo éhioho jöho huotohuotovoromo jövajeje. ¹⁸ God-hu bogo uehore gö gö bae'i ma-gemu uehorovajëhi no'o jemë jö majëhijaruoho bogo uëvarueje: Io'a uëvë'i boga uëvarueje. ¹⁹ Éhesi bëhoho God-are Harihe Iesu Keriso-are jöho noro baeromo jemë majëhijareje naro Silas-ro Timothy-ro. Noehu jö majëhijare aho Keriso hu bogo uvë'eje: Io'a uvë'i uvë'eje: Bogajo. Keriso bogo éhioho uvë'eje. A'i Kerisohu diehi ajamuiröhego God-hu uavadëhi huro io'a gemu uvoromo éhi éhi ajamuibe rovë'eje. ²⁰ Keriso bogo rovade majare God-ro mae uvobe rovadeje: Naro nasi aribövioho éhi éhi mae vaejëvo'ejöjo. Mae vaejëvo'ejö uvë'ego Kerisoro uvadeje: Io'a uvoromo God-hu uvade mu maho vae barëjë'eje. Éhuni Keriso-are ihoro noro God-are örire uavarueje: Jaehu mu vaejahuo'i mae uvanëhi Kerisohu éhi vaejahuadoho iae mae-ëjo. Iae mae-ë uavaruhuro éhuro God-are ihoho börömeje. ²¹ Röhu no jemë'o gemu mae baejavuoromo Keriso'o gemuore ioro'ioremu bimuvavuoromo hesi mure bamavuade aho iae God-je. ²² Huro no hesinö ioro'ioremu baejavuoromo hesi Aru'ahoho nosi dë vövöbajo'ere bojamuijë'eje noro uvoröhego: Hu aevoromo hesi Aru'ahoho suvuore bojamuijë'ero éhu'ëro hesi suvuoro vituohu'o ijönö iae bojamui'ajëjo. God-ro éhi ioro'ioremu ajamuijë'eje. Éhi jië'ero na'o bogo jöho huotohuotovoromo jövajeje. Amo bogo éhunioho ö'i uëvodoho vuonugo'i hijodeje.

²³ A'i ave jöho God-ro ge'ego na mae jöve. Naehu Corinth amore ö'ië'oromo vuonugode hesi bëhoho naro ö'oromo i'ue bojëmego baejöëni éhuni bogo ö'odeje. ²⁴ Iae na i'u bojëmi'irode jöho uëve röhu nosi mu hesi bëhoho bogo masijoho riravoromo jemesi öriroho darugo'e jöhuremu bojëmiromo uë'iröhëro: Éhi éhi God mae uehorovohëjo. A'i no jemë'o havoromo ajëmijarue ae javue jemë dë sasohëvonövoröhego é hesi bëhoho jemë iae eni biririvoromo God mae uehorovarujego.

2

¹ Amo ö'ië'oromo vuonugo'i hijode hesi bëhoho naro nasi uvodeje: Na bogo röhu maho ö'oromo i'uoho huë vavaenoho bojëmi'ejöjo. ² Na jemesi örire i'u huë vavaeni bojëmijë'oho rahumëro na huë maho bojemi'ë'ö. Jemëremu huë maho bojemi'ibejarijoho röhu huë vavaene jëvo'ibejo aho bogo huë maho bojemi'ibejarije.

³ Na bogo vejö'oho ö'irögoro a'i urimo jemëhu avo'avoho uehorovo'irarije jögoru jajivoromo nugö'özjode hesi bëhoho na bijönegadeje ö'oromo jemesi mu sisë garomo huë vavaeni bae'irodoho. Jemesi jöëni huë maemu baejë'oho iae maeje. Éhuni huë vavaeni jemesi jöëni baejë'oho na bijönegamu suri surioho jajivodeje. Éhesi bëhoho naro jemë ae aho'obëhe mae uehorovëvoromo uvodeje: Jemë'o na'o mu mae gemuoho nimo avohoromo éhuro huë mae baejarue höjo. ⁴ Röhu na jajivodevare huë vavaene böröme baejë'i nurunurumë'i sisë maro nivë'i jemesi örire jajivodeje bogo éhuro jemë huë vavaenoho bae'i a'i ga'irarijego naro jemesi örire uehorovëvo avohaje jevego. Iae éhuni jajivodeje.

Mu sisë vaejade a hesi sisë Corinth ariböviehu uehorovoromo vuonugo'iröhego Paul-hu uëvade jöhoje.

⁵ Röhu huë vavaene nasi örire barovade aho hu bogo nasi öriroho ë'i a'i ekaresiae ae aho'o jemesi örire ma-bisemu huë vavaene barovanovadeje. I'u jö uë'irodoho na bijönege. ⁶ Jemë ae aho'o ë a i'u bojamarijoho iae eni jië'eje. ⁷ I'uoho mino'e bojamili' hesi sisë uehorovoromo vuonugoromo ma-ajamiromo biririvo'iröhe jö masanu'oho majahire. Jemë bogo ëhi ë'ë'oho nani hu huë vavaene böröme bae'iramu jovero ruomoromo taemanovo'ë'e. ⁸ Ëhuni na nege jemëhu hu huë baejarujoho röjahı avohego hu garöhego. ⁹ Rabëni na urimo jöho ave hesi bëhohuni jajivodeje gë'irodëro jemë nasi jöho aho'o ejehë'e jëvego o bogo. ¹⁰ Ae rahuare sisë jemëhu uehorovoromo vuonugë'oho na'o gemuoho ë'ajeje. Mu sisë rabe na uehorovoromo vuonugodoho mu sisë uehorovoromo vuonugo'irode jië'oho Keriso-are nuniro namiromo jemesi jöeni na uehorovoromo vuonugë'e jeve ¹¹ Satan-ro sareramuiromo baejavuojöeni iae no hesi sareri sareri'e muoho mami'e gavaruëro jië'ëro.

Paul-hu Troas amore hiromo nurunurumade jöhoje.

¹² Röhu naro Troas amore va'odeje Keriso-are jö maho majëhi'irodëni. Va'oromo gavodeje Badaro nasi mu öroho mabëhe jiovehë'e jiamu. ¹³ Ëhi jiamu ga'irögoro röhu gavode nasi öho Titus jemesirire ö'adoho bogo rovë'e jiamu gagorovo uehore böröme baejodeje. Uehore böröme baeromo amo rajoho jejëmiromo rëmo va'odeje Macedonia sa'are va'ië'ëro.

No Keriso-are gemuore javuë'ëro mu sisë huë vavaene ruahö'öjarue jöhoje.

¹⁴ Röhu no God mabëhe ua'ej. Rabëni Kerisoro mu sisë'o no'o ruahö'öjavuë'ëro jië'ëro éhu'ëro God-ro uvajeje no Keriso'o gemu mae javuajë uvoromo söjavuo ujuoho va'ego nimorohë'i jijiharueje. Ëhi'oromo huro Keriso-are jöho no bojamuijë'ëro noro ae majëhibe va'ego ridi mabëhëro rumorovanovobe va'ajeje. Rumorovanovobe va'ego aëro heruomajeje God ëhi jië'e ae jiajoho. ¹⁵ Noro Keriso-are jöho ëhi baeromo jijihego God-ro uvajeje: Ëho Kerisoro nasi örire ridi'e suvuore bojemijanovajë uvoromo vuëvajeje. Vuëvego no Keriso-are jöho ridi manö'e baeromo va'ego mare va'iröhe o sisëre va'iröhe aribövihuro heruomajeje. ¹⁶ Sisëre va'iröhe aribövihuro Keriso-are jöho bogo ejahego ë jöhuro ridi sisënö'e ridëmego sisërëjëvo hesije. A'i mare va'iröhe aribövihuro heromo ejahego jöhuro ridi maëro i'ovëvanovego ëhuro maro raromo hesi jëve. Asë'e ëhi jië'e mu börömo vae'iröhoho rahuo eni javue. ¹⁷ Ae göehu göehu aho'obëhe ë'aruëhioho no bogo ëhioho sarerëmiromo uëvarueje: No eni javuajëjo. Ëhi jië'e aribövihuro ijo bajemu uehorovoromo God-are jöho sareri sareri'oho majëhibe jijiharueje. Iae ëhuni uvarueje: No eni javuajëjo. Röhu no bogo ëhioho ë'i a'i uhohu'o maemu javuego God-ro uövuë'ëro Kerisohu nimaje muohemu vaeromo God-are nuniro atarueje.

3

Paul-mëhu God-are jögoru i'o hesi mu vaejarue jöhoje.

¹ Ëjöho garomo nani jemëro ëma uvo'a'aruje: Paul-ro hesi arijo'ëro hesi iohuhu'o hesi aribövi jabesi iohuhu'o mami'e nigemadoho röhu maho ëma nigemoromo ë'ajëjo noro uvoröhego: Paul-më God-are mu vae'iröhoho eni jëvajëjo. O ëma uvo'a'aruje: A ioro'iorehu nimaruëhi Paul-mëro nimaruëjo jabesi mu eni jiaje jöho ae göero jajivego no suroho garomo uvoröhego: Paul-më eni jëvajëjo. O noro Paul-mesi jöho jajivego a ioro'iorohuro suroho garomo uvoruomoröhego: Paul-më eni jëvajëjo. Nani ëhi uvo'a'aruje röhu nomë bogo ëhi jië'e suri surioho nimö. ² Ëhi jië'e suri suriohu'o röromö iae jemë jëve. Kerisoro jemesi iohoh nosi dë vövöbajo'ere jajivahuë'ëro ëhu'ëro

no jemesi örire börömo mae uehorovëvarueje. Börömo mae uehorovëvaruëro javuë'ëro ëhuni uvarueje: Nosi mu eni jiaje jö jajivë'e suroho bogo naguajëjo aëro adaho garomo uvoröhego: Paul-më mu mae vaejarue höjo. Ae aho'o suroho bogo adaho ga'i a'i jemesi muohuremu garomo uvoruomo'lë'e: Corinth ariböviehu mu mae vaejarue hesi bëhoho Paul-mëro eni ajämijë'ëro ëhu'ëro ë'aruëjo. Ëhuni Paul-mesi muoho iae eni jiajëjo. ³ Iae ae aho'obëhe gavö jemë Kerisohu jajivade suri surire jöho va'ëne jëvo'ego. Ëjöho noro bö'areje. Röhu Keriso jöho bogo barigoho jajivo'i a'i God darugo bojamuaje a hesi Aru'ahohuro ëhuro jajivë'eje. O Moses-hu God-are jögoru munë hitahi döre jajivadëhioho bogo ëhioho rori'oho munë döroho jajivo'i a'i jemesi dë vövöbajo'ere jajivë'eje.

⁴ Noro ëhi ajämijë'ëro Keriso-are mu jemesirire jiajohuni ëhuni God-are nunire riravoromo Keriso-are jöeni biririvoromo uehorovoromo uvarueje: Jemë noehu mu vaejarue suri ma va'ëne jëvajëjo. ⁵ Bogo nosi simanohuro darugohuro God-are mu vae'iröhoho no eni javuo'i a'i hesi God-ro avohavuë'ëro ëhuro eni javue. ⁶ Huro no avohavuë'ëro ëhu'ëro no hesi jögoru i'o hesi öroho avoho röjëhi'iröhoho no eni javue. Ëjögoru i'oho bogo jajivë'e jögoroho jio'i a'i God-are Aru'ahohu bojamuaje jögorohoje. Jajivë'e jögoroho ahoromo vuovarueje. A'i Aru'ahohuro i'ovavuajeje.

⁷ Munë hitahire sehoromo jajivë'e jögoru ë hesi muoho rovego aëro ë jöho ahoromo vuovajeje röhu ë jögoru barovade majare evare God-are aji böröme a nunire rovadeje. Rueromo vuorövobe va'adeje röhu Israel rajoho Moses-are nu ano'o hesi ajoho bogo ga avohol'i ma-ga burutimoruomadeje. ⁸ Ëhuni biririvoromo uvo'a'anue: God-are Aru'aho hesi muoho rovë'ëro ëhu'ëro ë mu hesi ajohuro aji mamioho iosiramiromo bogo bise'l'o vadu'oho ruenövo'ajëjo. ⁹ Jögoru mami hesi muoho rovego aëro heromo ë jöho ahoromo jö sisë God-are nunire baejarueje. Röhu ë hesi muoho aji'e jiadeje. Ëhuni biririvoromo uvo'a'anue: Jögoru i'o hesi muoho rovego aëro ë jöho ejego jabesi jö sisëho barëjëhajëro jië'ëro ë mu hesi ajohuro mu mami hesi ajoho iosiramiromo bövi mae höjo. ¹⁰ Aji mamioho börömo ajivadoho jaruvoho bogolianove aji i'ohuro rueromo börömo mae ajivoromo ruahö'özë'ëro. ¹¹ Vuorövobe va'oröhe muoho iae aji'e jiadeje. Ëhuni biririvoromo uvo'a'anue: Ioro'ioremu jioröhe mu hesi ajoho börömo mae höjo.

¹² Mu i'ehu ioro'iore gemu jioröhego dë sasohoromo uvaruhuni ëhuni no biririvo avohoromo jöho ma-samae majëhijarueje. ¹³ Samae majëhiromo Moses-hu hesi aji gurihijadëhioho no bogo ëhioho nosi aji'e jöho gurihijarueje. Ëhesi bëhoho Moses-ro hesi nu ano'oho niögëro riogivorovoromo gurihijadeje Israel rajoho jaburo bogo muebe'öromo garöhego ajoho vuorövo va'oromo barëjego. ¹⁴ Röhu Israel rajoho hia'i biririro jabesi simanoho sisëjëhadeje. Jaruvohu'o ëhi gemuohoje. Jögoru mami adahamu hejë'iroho Moses-hu hesi nu ano'o hesi aji riogivorovadëhi jabesi uehoroho ëhi riogivorovobe rovë'ejö. Ëhesi bëhoho jabumë Keriso bogo ma uehorovarueje röhu huro gemuëro riogivahuajoho jiovahuajeje. ¹⁵ Io'o. Jaruvohu'o Moses-are jögoru adahë'iroho jabesi uehoroho riogivë'e maeje. ¹⁶ Röhu jabumë ae rahu huotorovoromo Bada mae uehorovë'iroho evare uehoro riogivëhadoho iae jiovëhö'ë'e. ¹⁷ Röhu Bada hesi bëhoho God-are Aru'ahoho uave. Badare Aru'ahohu dinö'e dinö'e jië'iroho öri mare jijiho'iröhoho iae jiovahuë'eje. ¹⁸ Ëhu'ëro jië'ëro no Christian ae aho'obëhe nosi nu ano'oho bogo riogivahuë'ëro majaeju aririre bijiohego gavaruehi ëhi Badare ajoho aririro gavanovoromo ëho uehorovo avohoromo gorosovoromo hu jiajëhi ëhi javuobe hesi ajoho gö'o gö'o baebe va'arueje. Badaro ëhi ajivavuajeje. Bada hesi bëhoho God-are Aru'ahoho uaromo ë'e.

Aji mu mabëhe baejë'ëro ëhuni Paul-mëhu biririvoromo mu vaejare jöhoje.

¹ Ëhi jië'e aji'e muoho God-ro noni vavaenimoromo bojamuijë'eje. Ëhuni bogo u'uhoromo vuonugo hesi javue. ² Gurihijë'e javoji'e mu sisëho bijönaguego bogo vaejarueje. Sareri'e muoho bogo vaeromo God-are jöho huotohuotovoromo majëhijarueje. A'l'i God-are jö mahosama'e huruoho majëhiromo hesi nunire riravoromo mue vaeromo nosi arijo'arije ae aho'obëhe röjahirovarueje jabisi uhure uehorovoromo uvojöro: No ma-mae javuajëjo. ³ Keriso-are jö mahosama'e majëhijarueje röhu ë jö hesi bëhi tugohëhë'oho sisëre va'iröhe aribövi jabisi örohemu tugohëhë'eje. ⁴ Ëhesi bëhoho Keriso bogo ma uehorovarue aribövioho ave sa'a hesi börömohuro jabisi uehoroho tugohëhë'eje jö ma hesi ajojuro ajivëvego Keriso-are ajojuro garuomojöeni Keriso hu God jiajëhi ëhi jië'ego. ⁵ Bogo nosi jöho majëhi'i a'i ae majëhiromo uëvarueje: Iesu Keriso hu Bada höjo. Nomë Iesuare jöeni jemesi mu vaejëharue aribövie javuajëjo. ⁶ Keriso-are jö majëhijarue hesi bëhoho ni'l'ivadiroho God-ro uvade höjo: Ramoramoho ajivëjo. Ëhi uvade ahuro nosi dë vövöbajo'oho ajivavuadeje noro hesi aji mahemu Keriso-are nu ano'ere garuomoröhego.

Paul-mesi sino haho'e u'uhëvadeje. Huë vavaene baejareje röhu God mae uehorovë'ëro biririvoromo mue vaejareje. Ëhesi jöhoje.

⁷ ËGod-are aji mahososirire u'uhë'e rama gagore jianovajeje ëhuro noro garöhego daruge aho'o bogo nosirehu jio'i hesi God-are örire jioromo rovego. ⁸ Majae ëhi huë vavaene böröme bae'i arijarueje. Röhu bogo ijumavuo barëjë'eje. Öre nahoromo uehore gö gö bae'i arijarueje. Röhu öroho iae biroharueje. ⁹ Ae aho'obëhe sisë vaejavuoruomajeje. Röhu God bogo vuororamujë'eje. Aëro anaguoi arijarueje. Röhu bogo ma anaguë'eje. ¹⁰ Iesuhu vi'ehi baeromo guomadëhi majae ëhi no'o sa'a sinore ëhi vi'ehi baeromo vuovo'ie'obe va'arueje God-ro nimë'ëro noro garöhego Iesuare darugoho nosi sinore jiego. ¹¹ Majae ëhi ave sa'are raromaruevare evare Iesuare jöeni vuovo'iröhëro raromarueje God-ro nimë'ëro noro garöhego Iesuare darugoho nosi sa'a sinore jiego. ¹² Ëhu'ëro jië'ëro noehu Keriso-are jö majëhijaruhu vuovo öriro muoho vae'i a'i jemë ë jöho heromo i'ovo örire jëvajeje.

¹³ Röhu God-are surire jajivoromo uövuë'eje: Na mae uehorovode höjo. Ëhuni jöho jövode höjo. Ëaehu jajivadëhi no'o ëhi gemuoho mae uehorovë'e raromarueje. Mae uehorovoromo ëhuni jöho atarueje. ¹⁴ Atarue hesi bëhoho no garomo uvarueje: Bada Iesu ajamamu ri'øjade aho God-ro no'o ëhi ajamui'iramu ri'öl'ejarëjo Iesu'o gemu mae javuë'ëro. Ri'öl'iramu jemë'o gemu mae hesirire söjavuo va'a'ajëjo. ¹⁵ Ëmuoho aho'obëhe nosirire rovaje hesi bëhoho ëhuro God-ro ae aho'o huë baeromo ajëmiromo dë vövöbajo'e huotovëhobe va'ego ae aho'o hu rajahi avohego hesi ihoho dö maro jioröhego.

¹⁶ Ëhuni no bogo u'uhoromo muoho vuonugo hesi javue. Nosi sino haho'oho sisërëjavuobe va'irögoro a'i nosi aru'ahoho majae ëhi i'ovavuobe va'ajeje. ¹⁷ Nosi huë vavaenoho ma-bisemu baeromo ma-burëro barë'iröhöho jio'i röhu ë huë vavaenohuro ëhuro ijönö aji ma-mabëhe ioro'ioremu bae'ego. Huë vavaenoho ma-bise'ego bogo uehorovo'ego. A'i ajojuro börömo mae jio'ë'e. ¹⁸ Nunehu ga'amaruoho bogo nuroho vae'i a'i nunehu bogo ga'amaruoho nuro vaejë'e raromarueje rabëni hesi bëhoho nunehu ga'amaruoho ëho majae ma-bunemu jioromo barë'i a'i bogo ga'amaruoho ëho jiemu jio hesi jië'ego.

¹ Iae no garomo uvarueje: Nosi sa'a sinoho ma-jahuri raromarue javu va'ënoho ého sisérë baréjë'oho God-hu nugahuade javu maho nosi jio'a'ajéjo. Bogo aho övoho avoho'i hesi God-ro bamahuë'e höjo noro ého baeromo ö'idöre ioro'ioremu raromo'iröhego. ² Avevejö'oho vavaenimoromo hara'uë'i muebejarueje ö'idöre jiaje javuoho baeromo éhuro niögunö'e aegorovo'iröhëni. ³ Niögunö'e aegorovë'oho bogo niögu rumo'oho éma raromo jijihanovo'ejo. ⁴ Sa'are ma-jahuri raromarue nosi javuore raromaruevare evare vavaenimo avohoromo hara'uarueje. No vavaenaguaje hesi bëhoho bogo niögu mamilohu boremi'ö'i naguajohuniohu bogo éhuniohu vavaenimo'i a'i God-hu bojamui'iröhe niögu i'ohuro döre aegorovego éhuro raromemu raromo'iröhe muohuro sisérëjavuobe va'aje muoho ruahö'øjego barë'i i'e javuoröhego. Ëhuni vavaenimarueje. ⁵ Röhu hesi God-ro no avohavuadeje noro éhi i'e baeröhego. Avohavuoromo hesi Aru'aho maho suvuore bojamuijë'eje noro uvoröhego: Iae mae-ëjo. Hesi Aru'aho bojamuijadëhi suvuoro vituoho éhi bojamui'iramu ma-mabëhe bae'ejarëjo.

⁶ Ëhuni majae éhi no dë sasohoromo biririvarueje. Rabëni no gavaruoho nosi sino haho'ere raromaruoho éhuro Bada'o gemuoroho bogo raromarueje. ⁷ Bada mae uehorovoromo raromo jijiharuoho bogo hu garomo éhioho é'arueje. ⁸ Amo noro dë sasohoromo biririvarueje. Dë sasohoromo biririvë'i uvarueje: Nosi sinoroho bogo raromo'i Bada'o gemu mae raromë'oho ého iae maho höjo. ⁹ Röhu no sinore raromë'oho o bogo raromë'oho ého bogo uehorovo'i a'i nosi uehoroho é gemu bamarueje noro muoho avoho vaejego Badaro göromo nimorohoröhego. ¹⁰ Huhu nimorohoröhego vaejarue hesi bëhoho no ae aho'obëhe Keriso-are nunire riravo'ejo no ae gemu gemu sinehu raromoromo mu mae o sisë vaejarue éhi jië'e manaho baebe va'iröhëni.

Kerisohu no buore vaejavuoromo God-are gemuore bamavuade jö Paul-mëhu a majëhinövare jöhoje.

¹¹ Hesi nunire riravo'iröhohuni éhuni Bada juhuonamiromo a jabisi simanoho huotovëho gavarueje jaburo hu mae uehorovoröhego. No éhi mae é'aruoho God-ro no gö baréjë'eje. Röhu na uehorovoromo uve: Nani jemë'o jemesi dë vövöbajo'ëro ma-valorahoro gövuaruje höjo. Éhi jië'oho iae na nege. ¹² Noehu mae é'ego God-hu gövuaje jöho uëve röhu nadi uvore: Paul hesi arijo'ëro hesi ihohu'o hesi aribövi jabisi ihohu'o mami'e nigemadoho röhu maho éma nigemoromo é'ajéjo noro uvoröhego: God-are mu vae'iröhoho eni jëvajëjo. A'i é jöho jajivode hesi bëhoho éhuro jemë nosi jöëni nimorohol'irarijego. Nimorohoromo he'irarije aehu nosi jö sisë atoruomamu hejë'oho jö mana uë'irarijoho jemesi örire jioröhego. Nosi jö sisë atoruomaje aribövioho dë vövöbajo'oho bogo nimorohë'le ato'i a'i ma-sinoremu nimorohë'i atoromo nosi jö sisëho atoruomajeje. ¹³ Aehu uvaruoho: Paul-mëro simane sisérëromo muoho vaejarue hö uvaruoho no God-ni éhi jië'e muoho vaejarueje. O simano mae javuego mu vaejaruoho ého jemesi jöëni éhioho vaejarueje. ¹⁴ Éhesi bëhoho Kerisoro no dë vövöbajo'ë aho'o uehorovavuajeje. Ëhuremu no uehorovoromo bogo nosi jöënioho a'i God-are o aribövi jemesi jöëni uehorovoromo muoho vaejarueje. Iae no uehorovoromo uvarueje: Ae gemuëro ae aho'obëhëni guomade höjo. Urimo ae aho'obëhe no mu sisëmu uehorovaroho röhu Kerisohu guomadohuro éhuro ae aho'obëhe no'o éhi vuovavuanovamu nosi mu sisëho baréjahuë'e höjo. ¹⁵ Kerisohu ae aho'obëhëni guomade hesi bëhoho no ave sa'are raromarue aribövihuro ijönöho bogo nosi sinemuoho uehorovoromo raromo jijiho'i noni guomoromo ri'øjade aho uehorovoromo raromo jijiho'iröhego. Iae éhuni hu guomade höjo.

¹⁶ Ëhi jië'ëro aehu uehorovaruëhioho no ijonöho bogo ëhioho uehorovoromo uvo'ejo: Ëaho mae o sisë höjo. Urimoho aehu jabiesi ma-uehorovaruëhi no'o ëhi uehorovoromo uvonövareje: Iae Keriso ëhi ëhi jië'e ae höjo. Röhu jaruvoho no bogo ëhioho uehorovarueje. ¹⁷ Ëhu'ëro jië'ëro ae rahu Keriso-are ae gemuoho javuë'oho no i'e javuajeje. Mu mamioho barëjahuol'i mu i'e rovë'eje. ¹⁸ Ëmuoho aho'obëhe hesi God-ro avohahuadeje. Huro Keriso nugö!öromo ëhuro buore vaejavuoromo hu'o no'o aevoromo maro raromareje. O mue bojamuadeje buore vaejavuade jöho majëhijego aëro heromo ejahoruomoröhego. ¹⁹ Jöho aviëhije. God-ro Keriso-are dë vövöbajo'o uhure jioromo mue ajamiromo ëhuro ae aho'obëhe nosi sisë hesi i'uoho bogo uehorovahuol'i buore vaejavuade höjo. Buore vaejavuoromo buore vaejavuade jöho bojamuade höjo noro majëhibe jijihoröhego. ²⁰ Ëhu'ëro jië'ëro no Keriso'o röromo jö majëhijarue aribövie javuë'ego God-ro jöho bojamuiromo üövuego no ae dinëmarueje. Keriso-are jöeni ae üëvarueje: Buore vaejavuade jöho eromo God'o gemuoro huë mae raromohëjo. ²¹ Keriso hu mu sisëho bogojiadeje. Röhu God-ro nosi sisëho hesi örire bojamamu baejadeje ëhuro no Keriso-are ae gemuohuro javuë'ëro God-ro nosi ihoho avohavuego hesi nunire ma-mae riravoröhego.

6

¹ No God'o gemu mae mue vaejaruëro javuë'ëro no naguaje jöho jemesi örire majëhi'irögoro ë'ëo jemëro ëhi ë'irarrijego. God-hu huë baeromo bojëmade jö maho mu maho nadi ëma baeromo boremi'ö'l'i ma-avoho ma'enore. ² God-are surire jöho jajivoromo ëhi uvë'eje:

God naehu huë baejëvo'irode majaho rovamu evare na jemesi jöho ejëhode höjo. Jemë maro bamëvo'irode majaho rovamu evare na ajëmijode höjo.

God-ro ëhi majahuijadeje. Röhu ë hesi bëhoho gare. God-hu huë baejëvo'i uvade majaho jaruvoje. Maro bamëvo'i uvade majaho jaruvoje.

³ Paul na'o nasi ariböviholu'o noeuhu God-are mu vaejaruoho ë muoho iho sisë hö uvë'oho no bijönague. Ëhuni nosi muoho bogo sisë'ioho vaejarueje aëro ëho garomo sisë'i uehorovoromo rireromojöeni. ⁴ A'i God-are mu vaejarue ariböviehu ë'aruëhi ëhi mue aho'o a nunire avoho vaejarueje. Huë vavaene mu sisë gö gö rovë'oho biririvo avohoromo riravarueje. ⁵ Aehu hisuebijavuë'oho savoji gagore io'amavuë'oho muorovamui'i juhijavuë'oho ma-biririvarueje. Noehu i'u'e mu vaejë'oho röho dere bogo momorö'özë'oho i bogo ue'ahë'oho ma-biririvarueje. ⁶ Biririvoromo mu mahemu uehorovoromo Keriso-are jöho mae garomo a jabiesi mu sisëho ma-ga taemoromo ae huë baejëvoromo God-are Aru'ahoho baeromo ae dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvoromo

⁷ God-are jö maho majëhiromo hesi darugoho röjëhijarueje. Ëhi'oromo God-are mu vaejarue ariböviehu ë'aruëhi no ëhi a nunire mae vaejarueje. Mu mae vaeromo ëhuro Satan-hu no'o muorovë'oho övo göhuro tugohë'i övo göhuro mana muorovamijarueje.

⁸ Aëro rajahuinövo sivaguonövarueje. Nosi ihoho ba'obuenövo ba'ojiomonövarueje. Aëro ma-uvarueje: Paul-më sareri'e aribövie jëvajëjo röhu ma-jö maemu atarueje.

⁹ Aëro uvarueje: Paul-më iho rumo'e aribövie jëvajëjo röhu ae aho'obëhe nosi ihoho iae heruomajeje. Aëro uvarueje: Vuovëvo'ië'ajëjo röhu bogo vuovo'i iae biririvoromo raromarueje. Aëro uvarueje: Sisëni i'uoho baejarue höjo röhu bogo vuovavuajeje.

¹⁰ Aëro uvarueje: Huë vavaene baejarue höjo röhu majae ëhi nimoroharueje. Aëro uvarueje: Bövi bise'o rumo'e jëvajëjo röhu noro ae aho'o ajëmijego Keriso-are bövi bise'o maho baejarueje. Aëro uvarueje: Rabe rabe bogojëvajëjo röhu bövie bise'e aho'o nosi örire eni jië'eje.

¹¹ Corinth amo rajomë nosi simanore dë vövöbajo'ere jöho ma-sama'e huruoho majëhijë'e javue. Nosi dë vövöbajo'e aho'o jemesi örire bojëmijë'e javue. ¹² No

jemesi öriroho bogo uehorovëvoromo vuonugë'e jemëro nosi örire uehorovavuoromo vuonugavuanovë'e jëve. ¹³ Vavuehu aboji harihu'e jö majëhijaruëhi ëhi naro jemë uëve: Jemëro mana ëhi dë vövöbajo'e aho'o nosi öroro bojamuirëjo.

Christian ariböviehu God rumo'le aribövi jabesi uehoro bogo baeromo jabu'o bimuvorovo'iröhe jöhoje.

¹⁴ God bogo ma uehorovarue ariböviohu'o gemuoroho nadi bimuvoromo uehore gemuoho baere. Jabesiroho hahagu jio'i jemesiroho hahaguje. Na mu mahu'o mu sisëhu'o mu gemuohoje o hahagu hahaguje. Hesi hahagu hahaguje. Na ajohu'o ramoramohu'o gemuohoje o hahagu hahaguje. Hesi hahagu hahaguje. ¹⁵ Na Keriso'o Satan'o jöe gemuoho uehorovarueje o hahagu hahagu uehorovarueje. Hesi hahagu hahagu uehorovarueje. Na God mae uehorovarue ariböviohu'o God bogo ma uehorovarue ariböviohu'o jöe gemuoho uehorovarueje o hahagu hahagu uehorovarueje. Hesi hahagu hahagu uehorovarueje. ¹⁶ Na God-are osa börömohu'o sareri'e vörö'e inömohu'o gemuohoje o hahagu hahaguje. Hesi hahagu hahaguje. Röhu no God darugo'o hijaje a hesi osa börömoho val'ëne javue. Ëhesi bëhoho God-are surire jöho ëhi uvë'eje:

God naro jabetesirire hiromo jabu'o juvo'ejöjo.

Na jabiesi Börömoho jevo'i jabumë nasi aribövie jioruomo'ajëjo.

¹⁷ Ëhuni Badaro uvajëjo: Jemëro jabumë gorëvoromo jemesi hahagu raromohëjo. Sisëho nadi gavanovohëjo.

Ëhi ë'ë'oho naro jemë rajëhiromo baejëvo'ejöjo.

¹⁸ Baejëvo'iramu na jemesi Vavue jevo'i jemë nasi aboji harihu'e jëvo'ajëjo.

Bada mu bövi bise'o eni jië'e ahuro ëhi uëvajëjo.

7

¹ Nasi ö mueno'e God-hu ëhi mae vaejavuoröhëni uövuaduhuni ëhuni mu sisë aho'obëhe vae'amego ëhuro sino haho'o dë vövöbajo'o sisërëjavuajoho ë'ego no ëho goro'i God gemu börömoho hö uehorovoromo mu mae gemu vaeromo avoho raromo'iro.

Corinth ekaresiaehu mu mae vaejamu Paul-hu heromo nimorohade jöhoje.

² Jemesi dë vövöbajo'e aho'o nosi öroro bojamuire. Nomë aho bogo sisë'ioho vaejëvë'e javue. Aho bogo ijumiëvë'e javue. Jemesi bövioho bise'oho bogo sareris-areriëmiromo ujuohëhë'e javue. ³ Ëjöho na bogo uëromo ë'e: Jemë a sisë jëvajëjo. Na mami'e uëvodeje: Jemë nosi dë vövöbajo'ere jëvajëjo ëhuro no biririvoromo raromë'oho o vuovavuë'oho jemë'o no'o gemuoro javuoröhëgo. ⁴ Na jemesi örire mae uehorovëvo avohajeje. Jemesi jöëni sisë maro nimorohewe. Iae no huë vavaene aho'o javue röhu na herove nasi dë vövöbajo'ere huë sanue rue avohoromo sasohevo'ego.

⁵ Iae no Macedonia sa'are rueromo uvareje: Nosi dë vövöbajo'oho sanuovavuo'ajëjo röhu bogo. A'i huë vavaene aho'o nosi örire ruenövohijo. Gahijo anaguo birraguo'e vae'i ari'ego. Nosi uhure juhuone rojomohijo. ⁶ Röhu God-hu huë vavaeni sanuamuijaje ahuro jië'ero Titus nugö'öjamu rovadohuro ëhuro no sanuamuam biririvavuadeje. ⁷ Röhu bogo huhu rueromo sanuamuijadohuremu jio'i a'i Titus-hu jemesi örire huë sanu baejade jöho no hejamu ëhuro God-ro nosi dëho sanuamuijadeje. Huro rueromo uövuadeje: Corinth aribövihuro nörö ga'i nimohijajo. Jabesi sisëni vavaenimohijajo. Nöruare örire ajami'i nimohijajo. Iae ëhuni avevejö'oho na nimorohewe avohe.

⁸ Naro urimë'i uru'ö jöho jajivoromo nugö'öjamu jemëro garomo huë vavaene baejarijeje. Iae ëhi ë'odeje röhu na bogo uehore gö baeromo uvajeje: Uru'ö jöho rabëni jajivode höjo. Röhu urimo na uvodeje: Na rabëni jajivode höjo. Na gavajoho jemë

huë vavaeni baejarijoho öho majae ma-bisemu baeromo barëjadeje. Ëhi jie röhu iae baejarijeje. ⁹ A'i jaruvo na jö jajivodoho dë mae jeve bogo vavaeni bojëmijodohuni a'i jemëhu vavaeni baeromo öhuni huotorovoromo avoho uehorovarijohuni. God-hu nimaje öhi jië'e vavaenohu baejarijeje. No bogo öhuro jemë sisë vaejëvareje. ¹⁰ Ae rahu God-hu nimaje öhi jië'e vavaeni baejë'ohuro öhuro ja huotorovoromo avoho uehorovoromo maro hi'a'anue. Avoho uehorovoromo avoho hijë'oho bogo è hesi jöenioho vavaenimo'anue. A'i sinemu uehorovoromo vavaeni baejë'ohuro öhuro maguomo'a'anue. ¹¹ Röhu gare. God-hu nimaje öhi jië'e vavaeni baejarijohuro öhuro ave mu maho rovadeje. Jemesirire jiade mu sisë ma-nunëremu gavarijoho vuonugoromo aho'i uehorovarijeje. Övo uno'e ma-maemu jëvajoho röjehi'i nimarijeje. Mu sisëhuni dë vörönëgadeje. Ëhesi i'uohuni juhuonivarijeje. Nasi jöeni vavaenimarijeje. Muoho avoho'i nimarijeje. Sisë vaejade aho i'ue mana bojam'i'i nimarijeje. Iae no gavö jemë è mu sisë avoharijoho ma-mabëhe jio'ego.

¹² Ëhu'ëro jië'ëro iae na uru'ö jöho jemëni jajivodeje röhu na mu sisë vaejade aho bogo uehorovoromo sisë baejade aho bogo uehorovoromo jajivo'i a'i naehu jajivode hesi bëhoho jemëro God-are nunire riravoromo garomo uvo'irarijego: Iae no Paulmesi jöeni uehorovo avoharue höjo. ¹³ Jemëhu nosi jöeni uehorovaruojohuro öhuro no sanuamuijamu birire baejë'e javue.

Birire baeromo gavare Titus nimorohamu gagorovo no'o nimoroho avohareje è hesi bëhoho jemë ae aho'o hu ajamamu hesi dë sasohahadohni. ¹⁴ Ëhesi bëhoho urimë'i naro jemesi jöeni nimorohë'i jöe bisemu Titus-are örire majahromo uavodeje: Corinth aribövioho mu mae vaejarue höjo. Ëhi uavamu hegorovo Titus-ro ö'oromo gavade jemë mu mae vaejamu gagorovo vuonorö'ö rueromo uevadeje: Paul ja Corinth amo rajo jabiesi jöho mae uevane höjo. Jaehu uevanëhi Corinth aribövioho öhi jië'e mu maho vaejamu gëvode höjo. Ëhi uevamu hegorovo na javojoho bogo bae'i mae jevadeje. Noehu Corinth amo rajo jemesi örire jöe aho'o ma-maemu majëhinövarëhi öhi Titus-are örire jö mae majahijareje. ¹⁵ O Titus-ro jemesi örire dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvajeje. Ëhesi bëhoho hu jemë gëromo simanoro vaejë'ëro uvajeje: Naro Corinth amore va'amu amo rajohuro juhuonivoromo butubutumoromo jejemiromo ae aho'obëhe nasi jöho gemu ejehare höjo. ¹⁶ Ëhu'ëro jië'ëro na uvajeje: Naehu nimaje muoho ae aho'obëhe jemëro majae öhi vaejaruje hö uvoromo nimoroheve.

8

Corinth ekaresiaehu rabëni öve sasohoromo bövie bise'e a bojëmi'iröhe hesi jö bëhi Paul-hu jajivadohoje.

¹ Röhu nosi ö mueno'e no nague Macedonia sa'a rajo ekaresia jabiesi jöho jemëro gal'irarijego. Macedonia sa'are ekaresia God-hu huë baeromo ajëmamu jabuhu è'are jöho no majëhi'ië'ö. ² Macedonia ekaresiaho jabumë huë vavaene börömo böröme baeromo sisë'i raromareje. Iae sisë'i raromareje röhu evare majare nimoroho avohareje. Nimorohoromo öhuro bövie bise'e biseharihe jëvadoho röhu öve sasohëvamu suvuore bogo bise'o vadu'oho God-are örire i'imamijareje. ³ Jaburo rabe rabe jëvajoho i'imamiromo röhu gö'o döre mamareje. Ëhi'amu gëvë'lëro na è jöho jemë majëhije. Jabiesi nimoromo ri'öromo ⁴ dinamuiromo uövuareje: Uövuego no jemë'o bimuvoromo God-are aribövie Judea raromaruoho ajëmi'irarëjo. Ëhi uövuë'oho huë mae javuo'ajëjo. ⁵ Noro uehorovoromo uvareje: Jabumë ma-moniemu i'imamui'ajëjo. Ëhi uvareje röhu bogo öhemuoho è'areje. A'i urimo jabiesi dë vövöbajo'oho Badare örire bojamirovoromo evare God-hu nimajëhi nosi örire bojamirovareje. ⁶ Ëhi'amu gagorovo noro Titus uavareje huhu jemë'o hiromo mu aevadëhi huro röhu maho

ö'oromo éhi ajëmego jemëro ë huë baejarije mu mabëhoho röhu maho vaeromo barë'irarijego. ⁷ Röhu jemë mue aho'obëhe vae avoharujeje. Jemë God mae uehorovo avoharujeje. Jöho mae ato avoharujeje. Simanëro mae ga avoharujeje. Mue bövie bise'e ajamui'i nimo avoharujeje. Nosi örire uehorovavuo avoharujeje. Ëhuni no nague jemëro ë huë bae'irarije muoho éhu'o vae avoho'irarijego.

⁸ Na bogo darugo'e jögoroho jemesi öriroho bojëmi'i a'i aribövi ioro'iorehu ajëmi'i nimo avohare jöho naro majëhiromo jajivodeje ga'irodëni jemë ma-döhemu ae uehorovëvego o uhohu'o uehorovëvoromo huë baeromo ajëmijego. ⁹ Nosi Bada Iesu Kerisohu huë baeromo ajamuade jöho iae jemë'o uehorovarufeje. Hesi örire börömo mae jiadeje röhu jemesi jöeni vuonugoromo rueromo bövi bise'o rumo'e hijadeje ëhuro hu bövi bise'o rumo'éro jië'éro éhu'éro jemëro aru'aho'e mue bövie bise'e bae avoho'irarijego.

¹⁰ Nasi uehoroho jemë diehi ë'ego marëjëvo'iröhe öroho aviëhije. Vaduni göho jemëro urimo ë suvuoro muoho aevoromo vaejamu a ioro'iorohuro ijonö aevareje. Jemëro urimo ë muoho vae'i nimamu a ioro'iorohuro ijonö nimareje. ¹¹ Jaruvoho ë mu vituoho vae barëre. Jemëhu mu aeko'i börömo bëhi nimarijëhi éhi vae barë'i nimo avohore. Nimoromo jemë rabe övore jëvajoho ého bojamire. ¹² Jemë bojamii'i nimoromo övore jëvamu bojamijë'oho God-ro uvajeje: Ëho suvuoro mae höjo. Övre bogojëvë'oho God bogo uëvajeje: Bojemihëjo.

¹³ Na bogo uve jemëro bövi mae bojëmiromo ëhuro bogo eni jëvego huë vavaen'i'e raromego a ioro'iorohuro ma-samae baeromo nimorohoröhego. Na bogo éhioho nego'irögöro na nege ae aho'obëhe ma-gemuoho jëvoröhego. ¹⁴ Avevejö'oho jemë moni böröme jëvo'i jabumë bogojëvë'éro jemëro jabumë ajëmi'aruje. Ëhi jië'oho ijonöho jabumë moni böröme jëvo'i jemë bogojëvë'iroho jabumëro jemë ajëmi'ë'ö. Ëhi jië'oho jemë'o jabu'o gemuoho jëvo'ë'e.

¹⁵ God-are surire jöho éhi gemuoho jajivoromo uvë'eje:
Bövie gagovade aho i vituoho bogo rune vaejade höjo.
Bisemu gagovade aho hu ie eni jiade höjo.

Titus o ae gö niö'i Corinth amore va'oromo ajëmiromo suvuore gagovo'iröhe jöhoje.

¹⁶ No God-are örire huë mae uavö. Rabëni hesi bëhoho huro Titus-are dë vövöbajo'oho huotovahë'éro noeihu jemë ajëmi'i nimaruëhi Titus'o éhi ajëmi'i nimajeje. ¹⁷ Nimë'éro huro jemë ajëmijöro noro ua gavamu hegorovo ejahuadeje. Ejahuoromo röhu ajëmi'i nimo avohamu éhuni hesi uvadeje jemesirire ö'iröhëni. ¹⁸ Röhu Titus'o gemu mae va'iröhego nosi ö göho nugö'özö. Éahuro God-are jö maho ma-mae majëhibe juvajeje. Ëhuni ekaresiae dinö'e dinö'e jio'amajohuro hesi örire rajahiruomajeje. ¹⁹ Röhu gö'o ekaresia aribövihuro è aho baeruomadeje bövi bise'o bogojië'e aribövi jabisu suvuoroho noro baejëhoromo va'ego evare huro no'o gemu mae ö'oröhego. Ësuvuoro mu hesi bëhoho Badare ihoho ma-mabëhe jio'i o ae aho'obëhe göröhego nomë huë baejëvo'i naguego. ²⁰ Huhu Titus'o va'iröhego noeihu nugö'öjarue hesi bëhoho aëro uvojöeni: Moni böröme sisë'i muebejarujëjo. ²¹ Iae no nague muoho Badare nuniro avoho vaeromo röhu éhi a nuniro avoho vae'iröhego.

²² Titus'o è ö göhu'o rëmö'öromo ö göhu'o nugö'özö è ae niö'iohu'o gemu mae ö'oröhego. Urimë'i è ahuro Keriso-are muoho ajëmi'i nimo'ego no gabe ruenövareje. Röhu jaruvoho hu börömo bëhe ave muohu'o jemë ajëmi'i nimajeje jemesi örire mae uehorovëvë'éro jië'éro. ²³ Titus hu na'o bimuvoromo jemëni mu vaejaje aeje. O nosi ö niö'iohu jabumë ekaresiae jio'rijare aho jëve. A maëro jëvë'éro Keriso-are ihoho dö maro ajiö jië'ejie. ²⁴ Ëhuni è aribövihuro ö'ego jemëro mae rajëhijego jaburo uvo'i: Corinth aribövihuro huë baejë'e aribövie jioruomajëjo. Ëhu'éro Paul-mëro jabisi

jöho mae nimoronimorohë'i majahuijare höjo. Jabumë éhi uehorovë'oho ekaresiae aho'obëhe jemesi jöho heromo uvoruomo'ë'lö: Paul-mëro Corinth aribövi jabeli jöho mae atare höjo.

9

Christian ioro'ioro jabeli örire huë baejëvoromo moni bojëmi'iröhe jöhoje.

¹ God-are aribövi ajëmi'irarije muoho iae jemë gavarujeje röhu na diehi jië'e jöho jajivoromo majëhijego gare. ² Na gëvajeje jemëro ajëmi'i nimego. Ëhuni bogo jajivo'ejo. Jemë nimarujojohu naro Macedonia sa'a rajo jabeli örire nimorohë'i jövoromo uëbe rovë'e jeve: Greece sa'a rajoho jaburo mami'e vaduni göre aevoromo bövi bise'o avoharoho éhi jëvobe rovë'e höjo. Jemesi jöho éhi uëvamu hegorovo Macedonia sa'a raje ae aho'obëhe uvareje: Corinth aribövihuro ajëmi'i nimaruë uvoromo jabu'o ri'öromo ajëmi'i nimareje. Ëhuni ajëmi'irarije jöho na bogo jajivoromo majëhi'ejo. ³ A'i naro ö mueno'oho rëmö'öje jaburo ö'oromo ajëmego naehu Macedonia rajo uëvodëhi éhi bövie bise'e eni avoho'irarijego noehu jemesi jö nimorohë'i majëhijaroho bëhi rumo'e jianovojöeni. ⁴ Na juhuonige ijönö Macedonia sa'a rajehu na'o ö'ë'oho ö'oromo gëvego monioho bogo gagovë'ëro éhu'ëro ajëmi'irarijoho jemë bogo eni avohë'e jëvego na javoje baejöeni rabëni monioho gagovo'arujë uvoromo mae uehorovëvë'ëro. Jemesi javoji jöho bogo majëhi'ejo. ⁵ Ëhuni na uvodeje: Nasi muoho éhi höromo ö mueno'oho uëvodeje: Corinth amoro urimo va'irarijoho jabuhu bojëmi'i uövuare suvuoroho avohorego naro ijönö ö'oromo ga'iröjo suvuoroho gagovë'e jiego. Ëhesi bëhoho suvuoro urimo ajëmiromo gagovamu eni jië'oho na ö'oromo jemesi öriroho bogo dinëmi'iramu jemëro bogo övoho i'uhö'i dë vövöbajo'ere nimo avohoromo öve sasohoromo suvuoroho bojamui'aruje.

⁶ Bëhoho aviëhije. Öve i'uhoromo suvuore ma-bisemu bamë'oho i uje bisemu öjë'ëro bisemu gagovaruëhi suvuoro manaho éhi bisemu bae'a'anue. O öve sasohoromo suvuoro böröme bamë'oho i ujo böröme öromo i böröme gagovaruëhi suvuoro manaho éhi böröme bae'a'anue. ⁷ Ëhu'e jiaje jemë ae gemuëro gemuëro bojëmi'i dë vövöbajo'ere uehorovarijëhi émino'e éhi bojëmire. Suvuoro muoho nadi uvore: I'u'e höromo bijöni bijöniho vaere. Aehu nimorohoromo huë baeromo bojëmijë'oho éhi jië'e aribövihuro God-ro nimajeje. ⁸ Huhu bövi mae ajëmi'iröhoho iae eni jië'eje. Ajëmego éhuro majae éhi jemë bövie bise'e eni jëvego huë bae'irarije muoho aho'o vae avoho'irarijego. ⁹ Éhi jië'oho suvuoro'e aribövi jioruomajëhi jemë éhi jëvo'ë'e. Suvuoro'e aribövi jabeli jöho God-are surire éhi uvë'eje:

Huro suvuoroho öve sasohoromo bövi rumo'e a jabeli örire i'imëmibe va'aje höjo.

Huhu mu ma vaejaje jöho éhi jiemu jiobe va'a'ajëjo.

Jemë éhi jëvo'ë'e.

¹⁰ Iruno'o ujo ö'ië'iroho God-ro suvuoramijego öjarueje. Iruno'o ue'aho'ië'iroho God-ro suvuoramijego gagovoromo ue'aharueje. Iruno'o ujohu'o iruno'ohu'o suvuoramijaje aho God-ro jemë'o aru'aho muoho bövioho bise'oho suvuorëmi'iramu rae avohëvo'iramu jemesi mu maho bövi mae jiëho'ë'e. Huro éhi ajëmi'ë'e. ¹¹ Ajëmiromo mae sisë rabe rabe suvuorëminövo'ë'e éhuro ae huë vavaeni jëvamu gëvë'oho jemëro öve sasohoromo i'imëmi'irarijego. Éhi jië'oho jemëro suvuoroho nosi örire i'imamui'iramu noro ujuoho va'oromo suvuorëmi'iramu ae aho'obëhe ujuohoromo God-are örire huë mae uaruomo'ë'e. ¹² Iae jemëhu ajëmiromo mae sisë i'imëmijë'oho éhuro é God-are aribövihuro rabe rabe bogo eni jëvajoho eni ujuohoromo'ë'e. Ujuohoromo röhu éhuro ae aho'obëhe God mabëhe hö ua avohoromo'ë'e. ¹³ Jemëro éhi ajëmi'iramu jaburo jemesi suvuoroho ujuohoromo ga'ë'lö jemë uhohu'o mae

jëvo'iramu. Ëhi gëromo uvoruomo'ë'e: O Corinth amo rajohuro Keriso-are jö maho bogo ma-jö'ëremuoho ejaho'i dë vövöbajo'o uhohu'o ejaharue höjo. Ejahoromo huë baeromo öve sasohoromo suvuoroho nosi örire i'imamuiromo ae aho'o jabesi örire i'imëmijarue höjo. Jemesi jöho ëhi uvoromo God-are ihoho döro bamoruomo'ë'e. ¹⁴ God-are ihoho döro bamoromo uvoruomo'ë'e: God-ro Corinth aribövioho huë mae bojëmi avohoromo dë vövöbajo'oho huotovëhamu öve sasohoromo ajamuiruomade höjo. Ëhi uvoromo jemesi jöeni vavaenimoromo God uaruomo'ë'e huro jemë ajëmiröhego. ¹⁵ Asë'e God hu mabëheje rabëni huro huë baejavuoromo hesi Harihoho nosi örire suvuore börömo bëhe bojamuijë'ëro jië'ëro. Suvuoro börömo bëhe jië'ego no ë hesi jöho bogo ato varijënoho javue.

10

A göëro sarerivoromo uvareje: Paul hu ma-u'uhoromo Keriso-are muoho vaejaje höjo. O hesi sinohemu uehorovoromo vaejaje hö uvamu Paul-hu jabesi jö mana ahëhoromo jajivade jöhoje.

¹ Röhu Paul nasi jöho uë'ië'e. Jemëro avo'avoho here. Keriso mataemorovoromo sanu'e mu vaenövade a hesi ihore jöho majëhi'ië'e. Aëro jemesi amore raromoromo nasi jö sisë sareri'e atoromo uvoruomajeje: Nöröro rueromo Corinth hijë'oho juhuoni juhuonie hi'i öre gö hijë'oho Corinth aribövi jemesi örire biriri'övoromo darugo'e jöho surire nugö'özjaje höjo. Nörö ëhi jië'e ae höjo. ² Ëhi jië'e ae jiajë uvoruomaje aho naro jemesi örire ave jöho uëve. Avo'avoho uehorovego na ö'oromo Corinth hijë'iroho bogo biriri'övoromo darugo'e jöho majëhi'iro. Darugo'e jö majëhi'irodoho na bijönego'i röhu majëhi'irodoho iae na eni jeve. Ae rahumë nasi jö sarerivoromo uëvë'oho: O Paul-më ma-sa'a hesi muohuremu uehorovoromo muoho vaejarue hö uëvë'oho ëhi jië'e aribövi jabesi örire naro biririvoromo darugo'e jöho majëhi'irodëro uehorove. ³ Jabumëro uëvarueje: Paul-më ma-sa'a hesi muohuremu uehorovoromo muoho vaejarue höjo. Iae mae. Iae no sa'are raromo jijiharueje röhu sa'a hesi muoho bogo uehorovë'e Satan'o muorovarueje. ⁴ No muorovë'oho bogo ave sa'a hesi bijo buno'oho ujuohoromo muorovarueje. A'i God-are jöeni bijo bunonö'e hesi darugoho baeromo Satan-are rejoho dadovo'amarueje. Hesi sareri'e jöho mu'uvaharueje. ⁵ Uehore rabe rabe simanore rovego ëhuro döre bamorovoromo God bogo avoho gavarue ëhi jië'e uehoro aehu baro bu'özjë'oho noro aho'amarueje. Ahoromo vöröe aho'o bojamiromo a ioro'ioro jabesi simanohu huotovëharueje Keriso-are jöhemu ejaho'iröhego. Ëhi'oromo Satan'o muorovarueje. ⁶ O jemëro Keriso-are jöho ejaho barë'iramu evare ae rahu jemesirire raromoromo Keriso-are jö bogo ejahoruomaje ëhi jië'e aribövioho noeihu i'u bojëmi'iröhoho eni javuo'ë'e.

⁷ Bogo gurihijë'e jemesi nunire jiajoho avo'avoho gare. Aehu hesi uehorovoromo uvajoho: Na Keriso-are mu ajamijaje ae jevajë uvajoho ë'ego ëhi jië'e ahuro uehorovo avohoromo uvo'iro: Na bogo nasi sivuoho Keriso-are mu ajamijaje aho jevo'i a'l'i na Keriso-are ae jevajëhi Paul-më jabu'o ëhi jëvajëjo. ⁸ No Keriso-are aribövie javue röhu göho Badaro darugoho bojamuijë'eje hesi muoho vaeröhego. Darugo hesi bëhoho bogo jemë ijumëvo'i a'l'i ajëmego jemëro avoho biririvoromo mae uehorovobe va'irarijego. Ëhuni ë mu hesi darugo hesi jöhu'o naehu nimorohë'i jövë'oho ëhu'o jö maëro jië'ëro ijönöho bogo javojego'ë'e. ⁹ Röhu nasi darugo hesi jöho na bogo uë'ejo jemëro uehorovoromo uvojöeni: Juhuoninaguojöro jero ëma jajivane höjo. ¹⁰ Ëhesi bëhoho aëro sarerivoromo uvoruomajeje: Paul-hu jö jajivoromo majahuijë'iroho darugo ma'o majahuijaje höjo. O rueromo no'o hijë'oho hu ma-u'uhë'e aëro jië'ëro bëhi rumo'e jöho jövego hejarue höjo. ¹¹ Ëhi sarerivoromo uvoruomaruoho nadi'ego jabumë avoho

uehorovoromo uvo'iro: Paul-mëhu öre gö raromoromo darugo'e jö jajivarüehi jaburo rueromo no'o raromoromo muoho ëhi darugo'o vae'iramu gë'ejarëjo.

¹² Röhu aëro sarerivoromo uvoruomajeje: Paul-më juhuoni'e aribövie jëvajëjo. Iae mae. Iae no juhuoni'e ae javue. Juhuoni'e aëro javuë'ëro bogo biriri'övoromo uë'ejo: Jabesi sivu uehorovoromo jabis iho nigemarue ariböviohu'o no jabu'o masije gemuoho javuajëjo. No bogo ëhioho uë'ejo. Ëho jaburo göëro gö hesi muoho garomo jabis arijo'arije mevorovoruomajeje gal'i mae o sisë jëvego. Ëhi jië'oho simane sisë'i uehorovoruomajeje. ¹³ Röhu no bogo ëhioho ë'ejo. Nosi mu maho no bogo iosiramiromo ruëroho numëroho ëma nimoronimorohë'ioho ato'ejo. No bogo sarerivoromo uvo'ejo: Ëho God-hu bojamuade muoho höromo nimoronimorohë'ioho ato'irögoro a'i hahu no bojamuade ë muohuremu nimorohë'i ato'ejo. Röhu ë muoho bogo öri göremuoho jio'i jemë'o ö'o baejëvë'e javue. ¹⁴ No jemë bogo baejëvë'e javuo'ibejo noehu jemë ajëmijaruohuni nimoroharuoho God-hu bamahuade énoho iosirami'ibejo. Röhu bogo iosiramijë'e javue. Ëhesi bëhoho Keriso-are jöho noro aevo'ioho ö'oromo majëhijareje. Ëhuni no nimoroharuoho iae maeje. ¹⁵ Ae göehu mu vaejaroho garomo no bogo uvarueje: Noro vaejare höromo nimoronimorohë'i atarueje bogo noehu vaejare muoho jië'ego. Röhu no uvö: Jemëro avoho biririvoromo Keriso mae uehorovo'iramu evare God-hu bamahuade éni jiajëhi ëhi nosi muoho jemesirire tutuvoromo börömo bëhe ri'ö'a'ajëjo. ¹⁶ Ri'ö'iramu noro va'o jemesi dejonörire sa'a ioro'ioro rajohu'o Keriso-are jö maho majëhibe jijiho'ejarëjo. Majëhibe jijihe'iroho God-hu ae gö mu bojëmamu vaejare öri ari'eroho no bogo va'oromo jabuhu mu börömo vaejaroho garomo uvo'ejo: Noro vaejare höromo nimoronimorohë'ioho ato'ejo. A ioro'iorehu nimoronimorohë'i ataruëhioho no bogo ëhioho ë'ejo.

¹⁷ A'i God-are surire jöho ëhi uvë'eje: Nimorohë'i ato'ië'iroho Badare jöhemu nimorohë'i atorëjo. ¹⁸ Ëhesi bëhoho ae rahu jabis sivu uehorovoromo ae uëvë'oho: No eni javuajë uëvë'oho bogo ëhuro God-are nuniroho maho jioruomo'ë'e. A'i ae rahu Badahu uëvë'oho: Jabumë eni jëvajë uëvë'ohuro ë ariböviohuremu God-are nuniroho maho jioruomajeje.

11

Corinth ekaresiaëro sarerivoromo uvareje: Nani Paul hu bogo apostle maho jio'i ae gö i'o rovaroho ëho apostle maho jio'amajë uvoruomamu Paul-hu jabis uehoro ahëhoromo jajivade jöhoje.

¹ Na bisemu simano rumo'e jöho jajivanovo'ië'e. Röhu na nege jemëro nasi jöho bogo bijönimo'i ma-taemorovoromo he'irarijego. Ma-taemorovoromo here. ² Jemëhu he'irarije hesi bëhoho sisëhu jemë baejëvojöeni God-hu avoho muebejëvajëhi naro ëhi jemë muebejëvajeje. Ëhesi bëhoho naro vavunö'e jemë muebejëvajeje. Ae gemuehu masuröhego uaromo vavuehu aboji muebejajëhi naro ëhi ë'ajeje jemë Keriso-are övore bojëmego hesi aribövi mae jioromo hu gemu mae uehorovo'irarijego. ³ Keriso gemu mae uehorovo'irarijego muebejëve röhu na juhuoninege jemë Keriso gemu uhohu'o uehorovarijoho vuonugo'i sareri'e jöho ejëhoromo simane sisérëjëvego rori'o va'ojöeni. Urimë'i sigobehu rueromo Eve sareri sareri'e jö majahijamu mae höromo ejahadëhi jemesi simanoho ëhi sisérëjëvego Keriso vuonugojöeni uëve. ⁴ Naehu ëhi juhuonivaje hesi bëhoho ae göehu ö'oromo Iesuare jö noehu majëhijaroho huotohuotovoromo majëhijego jemë bogo bijönimo'i ëho mabëhe ë'oromo ejarujeje. O God-are Aru'aho baejarijëhioho bogo ëhioho rue'i hesi aru'aho göëro ö'ego bogo bijönimarujeje. O jemë jö mae hejarijëhioho ae göëro bogo ëhioho majëhi'i hesi jöe gö majëhijego jemë ëhu'o bogo bijönimo'i ëho mabëhe ë'oromo ejarujeje. Jabesi sareri'e jö ejëharujohuni ëhuni nasi jöhu'o nadi bijönimo'i a'i ma-taemorovoromo here.

⁵ Ëhesi bëhoho jemëro sarerivoromo uvarujeje: Ëi'o rovare aribövioho apostle masijo masije jioruomo'i nöruare ihoho bogohöjo. Ëhi uvarujeje röhu na uehorovoromo uve: Jabesi ihohuro nasiroho bogo iosiramiromo taemehë'e höjo. ⁶ Jemë uvarujeje: Nörö ave sa'a hesi vuëvo'e jöe gö gö jövo'iröhoho hu dadivaje höjo. Nani na bogo ëhi jië'e jö jövaje aho jeve röhu na nuni aji'e jöho baejë'e ae jeve. Ënuni aji'e jöho aho'o noro röjëhi'ego jemë ma-samabëhe ganövariye.

⁷ O nani aveho uvarujeje sisë höjo. Naro manaho bogo baejë'e God-are jö maho jemesi örire éma majëhiromo éhuro nasi ihoho ba'obuejë'e jeve éhuro jemesi ihoho nigemë'e jioröhego. ⁸ Ekaresiae gö gö jabesi ijo bajoho ujuohëhoromo éhuro hinövodeje jemë ajëmi'irodëni. ⁹ Na jemë'o hiromo gavë'oho nasi mae sisë rabe rabe bogo eni jevamu gavë'oho na bogo jemesi öriroho huë vavaenoho bojëmiromo uë gënövodeje. Rabëni hesi bëhoho rabe rabe bogo eni jevajoho Christian ö mueno'ëro Macedonia sa'are jioromo ujuohëhoromo jemesi amore rueromo ajeminövareje. Ëhi jië'ëro na jemesirire jiaje maho sisëho bogo ëninëmi'i avo'avoho mueberovonövodeje huë vavaene bojëmijöeni. Ëhi gemuoho ë'onövo'ejo. ¹⁰ Keriso-are jö maho nasi dëreje. Ëhu'ëro na aveho jö mae uëve. Naehu jemesi maho sisëho bogo ujuohëhë'ëro naehu nimorohë'i jövajoho Greece sa'are raromaruje aribövioho ae gemu vadu'oho bogo ahevo'anue. ¹¹ Na rabëni ëhi jië'e jöho uëve. Na na jemë bogo uehorovëvoromo ëhuni jöve. Röhu God-hu gevajoho iae naro jemesi örire uehorovëvajeje.

¹² Jemë ajëmijajohuni na manaho bogo ujuohajëro ijönöhu'o bogo ujuohëhë'ëjo. Ëhesi bëhoho i'o ö'are aribövihuro nimö a ioro'iorohuro éma uvoröhego: Jabuhu nimorohë'i atarue jöho iae mae höjo. Jabu'o Paul-më'o masije gemuoho jëvajëjo. Ëhuni i'o ö'are ariböviehu jemesi bövi bise'o ujuohëharuëhioho na bogo éhioho ë'ejo a ioro'iorohuro uvoröhego: Ëaribövihu'o Paul-më'o hahagu hahagu jëvajëjo. ¹³ Ëaribövihoo bogo apostle maho jioruomo'i ma-sareril'e apostle jioruome. Sareri'l'e mu vaejarue aribövie jioruome. Huotorovoromo ma-döhemu mu mae vaejarueje aëro gëromo uvoröhego: Iae Keriso-are apostle jëvajëjo. ¹⁴ Ëhi jië'e sareri'l'e mu vaejaruoho gëromo no bogo majiohavue. Ëhesi bëhoho Satan'o huotorovoromo ma-döhemu mu mae vaejego aëro uvoruomajeje: Aji'e aneraëro ë'ajëjo. ¹⁵ Ëhuni Satan-are mu vaejaharue aribövihu'o huotorovoromo ma-döhemu mu mae vaejaruoho ého bogo börömehuje. Jabumë ë sisë vaejaruëhi ëhi sisëro va'o hesi jioruome.

Paul apostle jioromo huë vavaeni baebe juvaje jö hulu nimorohë'i jajivade jöhoje.

¹⁶ Röhu urimë'i jajivodëhi iae na ëhi gemuoho majëhi'ië'e. Nadi ae gemu vadu'oho uvore: Paul simano rumo'e ae höjo. Röhu jemëhu uvë'oho: Nörö ëhi jië'e ae hö uvë'oho iae hesije. Simano rumo'e ae höromo ma-baejevego na'o ma-bisemu rajahirovë'i jajivo'iro. ¹⁷ Na avevejö'e jajivo'ië'aje jöho bogo Badahu nimajëhi jië'e jöho jajivo'i a'i simano rumo'e aehu ataruëhi ëhi jajivo'ië'rajahirovo'irode bëhoho na jevajë uvë'ëro jevë'ëro. ¹⁸ Ae aho'obëhe sine rajahirovë'i ataruohuni ëhuni na'o ëhi gemuoho jajivo'ejo.

¹⁹ Röhu jemë uvë'oho: Nörö simano rumo'e ae hö uvë'oho nasi jöho ma-baere. Ëhesi bëhoho jemë uvarujeje: No simano ma'e javuajëromo ë i'o ö'are simano rumo'e aribövioho mae höromo iae rajëhijë'i baejëvarujeje. ²⁰ Jemëhu jabesi darugore raromojöro rëmaruoho jemesi mae sisë ijëharuoho sarerisarerielëmiromo jemë baejëvaruoho jemë taemëvaruoho nu ano'ere hirumijëvaruoho ëhi jië'e aribövioho jemëro baejëvarujeje. ²¹ Iae mae nomë darugo rumo'ëro javuë'ëro jabuhu ë'aruëhioho no bogo éhioho ë'arueje. Ëhuni na javojego'ego uëve.

Jabuhu biriri'övoromo rajahirovë'i ataruëhi na'o biriri'övoromo ë'ejo. Na simano rumo'e aëro jöho jövevanove. ²² Jemëro jabumë rajëhijöro uëvarueje: Nomë Hebrew

sa'a raje javuajëjo. Röhu na diho raje jeve. O uëvarueje: Nomë Israel raje javuajëjo. Röhu na diho raje jeve. O uëvarueje: No Abraham-are ujo ömo'öme javuajëjo. Röhu iae na'o äho raje jeve. ²³ Jemëro jabumë rajëhijöro uëvarueje: Nomë Keriso-are mu vaejaharue ae javuajëjo. Röhu naro jabumë iosirëmiromo Keriso-are mu maho vaejajeje. Simano sisërëjë'e ahuro jövevänove. Jabumë iosirëmiromo mu bövie vaejë'e jeve. Iosirëmiromo Keriso-are jöëni savoji gagore hi'i hijë'e jeve. Majae aho'o hisuebijevobe rovë'ejö. Röhu jabumë bogo ähioho hisuebijëvë'ejö. Iosirëmiromo vörö'ere va'amu guomevo'i höjë'eje. ²⁴ Jew rajehu vae aho'obëhe 39 hisuebijevö'i arijaroho äho majae övo gö mine ähi'obe rovë'ejö. ²⁵ Majae niö'i gemu Rome rajëro na hisuebijevö'i arijë'ejö. Majae gemu munëro vajemijë'ejö. Majae niö'i gemu boat-re hiromu va'amu dadorovo'amadeje. Boat dadorovamu na majae gemu vahie gemu jovo ririre ijo ha'osi döre hetejodeje. ²⁶ Majae aho'o öre göre göre juvodevare evare jovëro baejevo'i höjë'eje. Vajiohu'e aëro ijumevo'i höjë'ejö. Nasi sa'a rajëro ijumevo'i höjë'ejö. Sa'a ioro'ioro rajëro ijumevo'i höjë'ejö. Amore hijamu ijumevo'i höjë'ejö. Örire juvamu ijumevo'i höjë'ejö. Sö jovore juvamu ijumevo'i höjë'ejö. Ma-döëremu agane vaejevaruohuro ijumevo'i höjë'ejö. ²⁷ Mue vaeromo u'ue baenövodeje. Röho deroho bogo avoho niavonövodeje. I rumo'e jovo rumo'e ma-hinövodeje. Ioho bogo uehorovë'i hinövodeje. Javu rumo'e niögu rumo'e ma-hinövodeje. ²⁸ Ähi jië'e huë vavaeni ioro'iroho bogo uë'i ave jöhemu uë'ejö. Majae ähi ekaresiae dinö'e dinö'e jioruomajohuni na uehorovëvoromo nurunuruego avohe. ²⁹ Ae gö dë vövöbajo'e u'uhë'iroho na'o gemuoho herovajeje. Ae göehu gö hesi dëre bijiohamu sisëre beva'ë'iroho huë vavaene sisë maro jevajeje.

Paul-ro Damascus jioromo ju'ebijadeje. Äjöho Paul-ro jajivadeje noro uvoröhego: Hu darugo rumo'e jiade höjo. Ähesi jöhoje.

³⁰ Öre gö bogojevë'ego nasi jöho äma nimorohë'i jövo'ejö. Röhu rabu muehu nasi örire rovadoho aehu heromo uvaruoho: Paul darugo rumo'e hö uvaruoho ähi jië'e jöhemu nimorohë'i jajivo'ejö. ³¹ Naehu jö jajivo'ië'ajoho Bada Iesuare Börömoho o göho hesi Vavue God-ro geve na bogo sarerëmi'ego. Hesi ihoho ma-mabëhe jiemu jiobe va'ë'e. ³² Na Damascus amore hijodevare ä sa'a muebejaje ae Aretas-are uhure bamare ahuro ä amo börömo rejo hesi ojore ojore ae nugo'amadeje na va'ego guduamevoruomoröhego. ³³ Ähi'amu niomoniomo bojöre arirovodeje. Arirovamu ö'ëro beromo ma-saginiëri ö'ire ma'enë'i amo rejo sigagure ö'oho a'ohö'öjë'i ma-u'emu ba'amevamu rue je'onö ruvebi sa'are ravo'amoromo ju'ebidëgodeje.

12

God-hu mu mabëhe röjahil'ego Paul-hu nia'ovo'iraeromo ganövade jöhu'o huë vavaeni'e hijade jöhu'oje.

¹ Röhu öre gö bogojevë'ego gö'o nimoronimorohë'i jajivo'ejö. Nimoronimorohë'i jajivë'oho bogo ähuro marëjevo'ë'e. Ähi jie röhu Badahu ajemi'ego nia'ovo'iraeromo ga'amonövode jöho mu masije gö gö röjehi'ego nia'ovonö'e ga'amonövode jöho ähi jië'e jöho iae na jajivo'ië'e. ² Na Christian ae gö gavë'e jeve. Äaho God-hu baejamu aruhe ö'idö mare ajiomadeje. Ajiomoromo vuonorö'lö ruvebijadoho vadune aho'obëhe 14 barëjë'eje. Nani hu sinohu'o ajiomadeje o nani sine diboromo ajiomadeje. Na'o bogo gave. Hesi God-ro gemuëro gave. ³ Naehu gavajoho ä aho God-ro baejamu Paradise-re ajiomadeje. Röhu mahö uë'ejö. Nani sinohu'o ajiomadeje o nani sine diboromo ajiomadeje. Na'o bogo gave. Hesi God-ro gemuëro gave. ⁴ Hu ajiomoromo hejadeje jö mabëhe hesi jöho bogo ato'iröhe jöho uvavamu. Hejade jö ma-aehu atë'oho sisëje. ⁵ Ähi jië'e a hesi jöho nimoronimorohë'i jövo'ejö. Röhu nasi jöho bogo jövo'ejö.

Majae göro göro na bogo eni jevaje ë jöhemu nimorohë'i jövo'ejo. ⁶ Röhu nasi jöho nimoronimorohë'i jövo'ibejo ého bogo simano rumo'e jöho jio'i ma-jö mae jio'ibejo. Röhu bogo nimorohë'ioho jövo'ejo jemëro ma-nasi jöhemu heromo uvojööni: Paul a böröme höjo. Éhi jië'oho sisëje. O nasi mu jemesi nunehu garomo nasi jö jemesi hia'ehu heromo nörö mae hö uehorovë'oho éhemu iae maeje.

⁷ Röhu ae gö ö'idöre ajiomoromo Paradise garomo ruvebijade ë hesi jö majëhijode hesi bëhoho nasi jöho majëhiromo ë'odeje. Röhu éhi jië'e mu masijo masijoho Godro röjehijamu ga'amë'ero na sisë'i uehorovoromo döre bamorovojojööni éhuni huro huë vavaeni'ere bamevë'ero huë vavaene gemuëro nasi sino uhure bibëro namijevanovaje. Ébibëho Satan-hu nugö'ojadohoje na sisë vaejevonövoröhego. Röhu ë vavaeni rovade hesi bëhoho naro bogo sisë'ioho uehorovoromo döroho bamorovo'irodego. ⁸ Bibëro namijevanovamu hegorovo vae niö'i gemu Bada éninami'i hijodeje rori'o babu'øjehoröhego. ⁹ Éninami'i hijamu uevadeje: Bogo ë'ejöjo. Naehu huë baejavoromo darugo bojamajohuro éhuro ja eni javajëjo. Éhesi bëhoho ae u'uhëvë'oho nasi darugohuro éhuro biririvëvo avohaje höjo. Éhi uevë'ero éhuni rabe rabe bogo eni jevë'oho éhi jië'e jöhuremu na nimoronimorohë'i jövo'ejo. Ého nimoronimorohë'i jövë'oho nasi dë vövöbajo'o uhure ma-mabëhe jevo'ë'le éhuro Keriso-are birirohuro na aegehoröhego. ¹⁰ Éhu'ero jië'ero Keriso-are jöëni u'uhevë'oho o aehu sivegë'oho o naehu vörö'ere va'ë'oho o aehu sisë vaejevë'oho o huë vavaeni bövi bise'o baejevë'oho iae na huë mae jevajeje. Éhesi bëhoho u'uhevë'oho iae evare na daruge baeromo biririvevajeje.

Paul-hu Corinth aribövijabesi jöëni börömo bëhe uehorovoromo éhuni jajivade jöhoje.

¹¹ Nasi arijo'ero nasi jöho nimoronimorohë'i jövoromo éhuro na simano rumo'e aëro jajivanovë'e jeve. Jemëro na bogo ajemijë'ero éhu'ero na öre gö bogojevadeje. Bogo naehu a'lì jemëro uvo'ibejarije: Paul mu mae vaejaje hö uvo'ibejarije iae mae jio'ibejo. Röhu jemë bogo éhioho uvarijeje. Éhuro öre gö bogojevadeje. Éhesi bëhoho jemëro uvarujeje: Ël'o rovare aribövioho apostle masijo masije jioruomo'i nörüare ihoho bogohöjo. Éhi uvarujeje. Iae na bise'e jeve röhu jabesi iohohuro nasi ihoho bogo iosiramiromo masijoho jioruomë'leje. ¹² Na jemë'o hijodevare evare apostle-ehu vaeruomaje éhi jië'e mu masijoho bogo gavarue darugo'e mue gö gö u'urume vaenövodeje jemëro garomo uvo'irarijego: Nörö apostle höjo. ¹³ Naro jemesi öriroho diehi sisë'i ajëmijë'ero jemë uvarujeje: Paul ekaresia ioro'iorohuremu ajëmi'i no bogo ajamuijade höjo. Jemë nani éma uvarujeje: Paul-hu nosi mana bogo baeromo huë vavaeni bogo bojamuinövadoho ého sisë höjo. Éhi jië'oho nasi sisëho uehorovoromo vuonugore.

¹⁴ Röhu aveho gare. Urimë'i vae niö'i ö'oromo hijodoho iae na röhu maho ö'ië'e. Ö'ë'oho bogo huë vavaenoho bojëmiromo jemesiriroho mu hesi manaho bae'ejo. Éhesi bëhoho na jemesi maho sisëho bogo uehorovo'irögöro jemë uehorovëve. Jemë nasi aboji harihu'o val'ëne jëvanove. Aboji harihu'oho bogo vëmu vavu'o jabesi jöenioho maho sisëho gagovoromo bahijëhoruomo'i a'lì vëmu vavu'ohuro aboji harihu'ohuni gagovoromo bahijëhoruomajeje. ¹⁵ Naehu jemë ajëmi'irodëni nasi mae sisë bojëmi barëromo nasi arijo'arije éhu'o bojamirovë'oho na mae jeve. Naro jemesi örire dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvajeje. Na éhuni jemëro na bogo börömoho uehorovevarujeje.

¹⁶ Nani jemë uvarujeje: Ja jö mae jövanuëjo. Jasi arijo'ero nosiriroho mu hesi manaho bogo baeromo huë vavaenoho bogo bojamuijane höjo. Iae mae-ëjo röhu ja sareri sareri'e aëro javë'ero sareramuromu nosi ijo bajoho ujuohahuane höjo. ¹⁷ Éhi uvarujoho na jemëro uvö: Paul-ro sarerivoromo hu'o röromo ae gö nugö'ojade höjo

huro ö'oromo nosi maho sisëho vajiohuvodaguojöro. ¹⁸ Röhu na Titus sisë maro uavodeje: Corinth amoro va'onëromo Christian ö göho nugö'öjodeje Titus'o gemu mae ö'oröhego. Ëhi ë'odeje. Titus-ro ö'oromo na huro sarerëmiromo jemesi inömoho vajiohëro ujuohëhadeje. Bogo. Jemë'o uehorovore. Hu'o na'o uehore gemuoho mue gemuoho baeromo jireharueje.

¹⁹ Ave noehu jajivarue jöho nani jemëro adahobe va'oromo uvonövo'aruje: O Paul-mëhu jajivare hesi bëhoho jabumëro jabiesi ihoho nosi nunire avohoröhëni ëhuni jöho jajivare höjo. Röhu no bogo jemesi nuniroho riravoromo jajivo'i Keriso-are aëro javuë'ëro God-are nunire riravoromo jöho jajivë'e javue. Nosi ö mueno'e noehu jö jajivëhë'oho o mu rabe vaejëhë'oho ë hesi bëhoho bogo nosi ihoho avohorovo'i a'i jemë ajëmego biririvëvoröhego ë'arueje. ²⁰ Na juhuoninege naro ö'oromo gëjöëni jemë ëhi mae jëvojöro negajoho gö jëvego o jemëro na gejöëni jemë na sanu'e ae jevojöro nëgajoho gö jevego. Na juhuoninege gëjöëni jemë iro muorovo'e vaejego o a jabiesi mu mahuni dë vörönëgego o vörö'iraeromo muorovego o jemë sivu sivue uehorovego o jemëro ae göëro gö sivego o ae göëro gö hesi sisëho saginiëri atego o sivue döro bamorovego o jemesi nimarujojhemu ëma vaejego. Ëhi jië'e mu sisëho jemëro vaejego gëjöëni ëhuni juhuoninege. ²¹ Na juhuoninege röhu maho ö'ego nasi Börömoho God-ro javoje bojemego jemesi nunire baejöëni. Ëhesi bëhoho na gëjöëni ae aho'obëhe jemesirire mami'e mu sisë vaejaroho bogo vuonugë'e jioruomego. Biriri'övoromo öehu jijihanovoromo bövi bise'o ëma vaejaroho bogo vuonugë'e jioruomego. Ëhi garomo huë vavaene böröme baejöëni ëhuni juhuoninego'ego jöho jajive ajëmi'irodëro.

13

Corinth rajehu avoho raromoröhego Paul-hu majëhiromo jögoru mëmade jöhoje.

¹ Urimo vae niö'i ö'odoho röhu maho ö'ejo. Ëhi jië'oho vae niö'i gemu ö'ë'e jevo'ë'e. God-are surire jöho ëhi uvë'ej: Ae rahumëhu ae gö hesi sisë court-re majëhijë'oho ae niö'i o niö'i gemu mu sisë gavarijohuro jöe gemuoho ajamirovoromo huruoho majëhi'iramu hesi jö sisëho jio'a'ajëjo. God-are surire jöho ëhi uvë'ej. Ëhuni jemë bogo avoho raromë'oho naro ö'oromo jemesi jö sisëho majae niö'i gavodoho röhu maho gavëhö'iramu jemesi sisëho va'orahore huruohëhë'e jio'ë'e. ² Urimë'i na ö'oromo rueromo röhu maho ö'ode majare evare jögore bojëmiromo uëvodeje: Mu sisë urimo vaejarije aribövihu'o a ioro'iorohu'o naehu röhu maho rovë'oho bogo vuororëmi'i i'ue bojëmi'ejöjo. Jemë'o hiromo ëhi uëvodooho öre ëgo'o hiromo röhu maho ëhi gemuoho uëve. ³ Naehu jemë i'u bojëmi'irode hesi bëhoho jemë uvarujeje: Ë'ego no ga'irarëjo Kerisoro Paul jöe bojamego o bogo bojamego huhu no majahuijajoho. Iae naro Keriso-are darugoho baeromo ö'oromo i'ue bojëmi'iramu ga'a'aruje Kerisohu na jö bojemajoho. Kerisoro bogo ma-u'uhoromo jemesi öriroho muoho vae'i a'i darugo ma'o vaejajeje. ⁴ Iae Keriso-are sino u'uhamu korosire anamu guomadeje röhu avevejö'oho hu God-are darugoho baeromo biririvoromo hijajeje. Keriso-are aribövie gemuohuro javuë'ëro no'o ëhi u'uhavuajeje. Röhu God-are darugoho baeromo Keriso'o gemu mae raromoromo biririvoromo jemesi örire ajëmi'ejo.

⁵ Nasi öriroho nadi bijeho ge'i a'i jemesi arijo'arije garorovoromo gare jemë Keriso uhohu'o mae uehorovëvego o ma-döëremu mae uehorovëvego. Jemë iae garomo uvarujeje: Iesu Keriso Corinth rajo nosi dë vövöbajo'ere hijaje höjo. O na jemë ma-döëremu muoho vaejarijeje. ⁶ Röhu naro uve: Jemëro garomo uvo'a'arujëjo: Paul-më bogo ma-döhemuoho muoho vaejarue höjo. Na nege jemëro ëhi uvo'irarijego. ⁷ Noro God-are örire uavarueje huro ajëmego jemë bogo rireromëvo'iröhego. Ëhesi bëhoho bogo ae aho'obëhe uvo'irarijego: Paul-mesi darugoho ruahö'öjë'e hö uvo'irarijego

bogo ëhunioho no uavarueje. A'i no uavarue hesi bëhoho jemëro mu maemu vae'irarijego ëhuni God uavarueje. Röhu jemë mu mae vaejamu noehu i'u bojëmi'iröhe darugo bogo röjëhijamu aehu uvë'oho: Paul-mesi darugoho bogohö uvë'oho iae hesije. ⁸ God-are jö ma aho'iröhoho no bogo eni javuo'i ma-nigemo'iröhoho eni javue. Ëhuni jemëhu mu mahemu ejamu gëvë'oho no i'u bojëmi'iröhe darugoho bogo röjëhi'ejo. ⁹ Jemëhu Keriso-are darugo baeromo biririvë'oho o noehu Keriso-are darugo jemë bogo röjëhiromo i'u bogo bojëmamu a nunire u'uhavuë'oho iae nimoroharueje. Jemëro avo'avoho uehorovo'irarijego ëhuni noro God-are örile ua gavarueje. ¹⁰ Ëhu'ego na öre ëgo'o hiromo ave jö jajivaje hesi bëhoho na ö'oromo jemë'o hiromo nasi darugoho bogo baeromo vörö'e i'uoho bojëmi'irodëni. Ëdarugoho Badaro bojemadeje bogo jemë ijumëvo'i a'i ajëmego avoho biririvoromo mae uehorovobe va'irarijego.

Paul-hu ijo tugoho'i jejëmijade jöhoje.

¹¹ Nasi ö mueno'e ijo tugoho'i jöho uë'ië'e. Mae raromore. Avo'avoho uehorovoromo nasi jöho ejehore. Uehore gemu baeromo huë mae baerovore. Ëhi ë'ë'oho God huë ma o sanu'e jö bojamuijaje ahuro jemë'o hi'ë'e.

¹² Christian ö mueno'ehu jejapirovarühi ëhi jejapirovore.

God-are aribövie aho'obëhe jemesi örile jejëmijö.

¹³⁻¹⁴ Bada Iesu Kerisoro huë baejëvoromo jemë aho'o ajëminövo'i God-ro jemë aho'o uehorovëvonövo'i God-are Aru'aho Mahuro ae aho'o jemë'o gemu mae hi juvo'ë'e. Ahia mino'e.

GALATIANS

Paul-hu Galatia aribövi jejämade jöhoje.

¹ O asë'e Galatia ekaresiaho Paul naro jemesi örire jajive. Na apostle jeve. Ëhesi bëhoho bogo ma-aehu hesi uehorovoromo uevamu apostle muoho bae'i bogo God-ro ae uavamu ë ahuro rueromo uevamu apostle muoho bae'irögoro a'i Iesu Keriso'o God Vavuohu'o jaburo uevamu apostle muoho baejodeje. Iesu Keriso'o God Vavuehu Iesu ajamamu ri'öjade ë ahu'o ëho jaburo niö'iro uevamu muoho baejë'ëro ëhu'ëro na apostle jeve. Ëhuni naehu majëhi'ië'aje jöho avo'avoho here. ² Röhu na'o gemuore arijarue Christian aganoho aho'obëhe na'o gemuore havoromo jemë jejämijö ekaresiae aho'obëhe Galatia sa'are dinö'e dinö'e jëvajoho. ³ Na nege God nosi Vavuohu'o Bada Iesu Keriso'o huë baeromo ajämijego maro raromo'irarijego. ⁴ Kerisoro God nosi Vavu hesi jöho ejahoromo nosi sisëni guomorovadeje ëhuro avevejö'e jiaje mu sisë hesi darugore javuajoho baeniahijego maro javuoröhego. ⁵ Ëhuni God-are iholo noro mabëhe uabe va'onörövo'ejo. Iae mae.

God-are jö mae ma-gemu jio'i gö gö bogojiaje jöhoje.

⁶ Röhu jemë diehi diehi sisë'i ë'arujoho na heromo jöe barëjeve. Ëhesi bëhoho God-ro Keriso-are huë mae röjëhiromo ëhuro hesinö rinëgadeje. God-hu ëhi ë'adoho jemë rabëni ma-burëroho hu vuonugo'i jö göho God-are jö maho höromo ejëhoromo baejö. ⁷ Ëjöho bogo God-are jö maehuje Keriso-are jö maho gemu jio'i gö gö bogojië'ego. A'i aëro jemesi simanoho sisë vaejëhoromo Keriso-are jö maho huotohuotovo majëhi'i nimö. ⁸ Noro urimë'i God-are jö maho majëhijareje. Noehu majëhijare jöho ae rahu vuonugo'i sarerëmiromo jöe gö majëhiromo jemë ëma uëvë'oho: Aveho God-are jö mae hö uëvë'oho God-are i'u börömoho baeruomo'ë'e. Naehu ëhi sareri sareri ë'ë'oho o aneraehu ö'idöre jioromo ruvebiromo ëhi sareri sareri ë'ë'oho o ae rahu ëhi ë'ë'oho no God-are i'u börömoho bae hesi javue. ⁹ No mami'e jemë'o ariromo ëhi jië'e darugo'e jö majëhijaroho röhu jaruvo na jöe gemuoho majëhi'ejo. Jemëhu baejarije jö maho ae rahu vuonugo'i jemë sarerëmiromo uëvaruoho: Ave jö göho God-are jö mae hö uëvaruoho God-are i'u börömoho bae hesi jioruome.

¹⁰ Naehu avevejö'e jajivaje jöho na na ma-aëro mae uehorovevojöro ë'e o na na God-ro mae uehorovevojöro ëhuni jajive. Na na ma-aëro rajehijöro jajive. Naehu ë'odëhi na ma-aëro rajehijöro jöho majëhi'ibejo ëhuro na bogo Keriso-are mu ajamijaje aho jevo'ibejo.

Paul-hu a majëhijaje jö maho ë jöho bogo aroho bae'i Iesuaro baejade jöhoje.

¹¹ Röhu nasi ö mueno'e na nege jemëro ave jöho avo'avoho he'irarijego. Keriso-are jö ma naehu majëhijamu hejarijoho bogo ma-aehu jabiesi ma-uehorovoromo na majehare jöhoje. ¹² Bogo aehu aevoromo jöho majehiromo bëhoho huruoho majehi'irögoro a'i Iesu Kerisoro huro jöho majehijamu baejodeje.

¹³ Iesu Kerisoro majehi'i bogo Keriso-are ariböviehu majehijamu hejodeje. Jemë'o uehorovore. Naehu bogo Christian vaejë'e Jew rajo a mami mu vaeromo God rajahinövode majare evare naehu diehi diehi hi juvonövode jöho mami'e hejari-jeje. Evare majare naro biririvoromo God-are ekaresiae aho'obëhe sisë vaejëvobe mu'u'amo'i ë'o gabe rovodeje. Ëhuni Keriso-are jöho bogo jabiesi öriroho hejodeje. ¹⁴ A'i vadune gemuore jioruomade ë aribövioho nasi Jew raje gemuoho aho'o naro iosirëmiromo Jew rajo nosi hijo miono'o jabiesi jögoroho nimoromo nosi Jew rajo muoho bae avohodeje.

¹⁵ Ëhi jië'e ae jevadoho röhu urimo mamo na bogo rahevë'e ma-dëre jevamu evare God-ro hesi jevojöro nijio'iraejevë'ëro ijonö huë baejevoromo hesinö rinegadeje. ¹⁶ Rinegoromo huhu nimadëhi hesi Harihoho röjehijadeje naro garomo Jew rajo nosi sa'aroho bogo a'i sa'a ioro'iro rajo jemesirire Keriso-are jö maho majëhibe juvonövo'irodego. Röhu God-ro hesi Harihu röjehijadevaroho evaroho na bogo ë amorocho hiromo a jö'orocho baeromo ¹⁷ bogo Jerusalem amo börömorocho ajiomoromo urimo riravare apostle ömo'ömohu'oho jöho atoromo jö maho ë bae'irögoro a'i na ma-burëro öre gö va'oromo Arabia sa'are hijodeje. Hijë'ëro Damascus amore vuonorö'öromo rovodeje. ¹⁸ Amo röhu God-hu na hesi Harihu röjehijadoho vadune aho'obëhe niö'i gemu barëjamu evare na Peter'o jöe jörovo'i Jerusalem amore ajiomod-eje. Röhu majae ma-bisemu hurae niö'i rabu'e ëhi hu'o hiromo va'odeje. ¹⁹ Peter iae naro garomo röhu Bada Iesuare öho James hu'o gavodeje. Röhu apostle ioro'ioroho bogo gëvë'e ma-va'odeje.

²⁰ Naehu jemesi örire jajivaje jöho God-hu gevajoho na bogo sarerëmije.

²¹ Apostle ioro'ioroho bogo gëvë'e ma-va'odeje. Jerusalem amo Judea sa'aho nugo'i va'odoho va'o Syria sa'are Cilicia sa'are hibe juvodeje. ²² Röhu Keriso-are ekaresiae gö gö Judea sa'are raromaruoho ëho jabu nasi nu ano'oho bogo gavareje. ²³ Nasi nu ano'oho bogo ga'i ma-hejareje aëro uvavamu: Urimoho nöröro Christian aribövi nosi örire sisë'i vaejavuobe juvade höjo. Sisë'i vaejavuobe juvoromo Keriso mae uehorovarue mu mu'u'i ë'o gabe juvadoho röhu avevejö'oho Keriso mae uehorovo'iröhe jöho nöröro majëhibe juvaje höjo. ²⁴ Ëhi uvamu hejë'ëro jië'ëro nasi jöëni God mabëhe uavareje.

2

Paul-hu a majëhijaje jöho Jerusalem ekaresia a masijohuro heromo uvareje: Ëho jö mae höjo. Ëhesi jöhoje.

¹ Ëhi'oromo vadune aho'obëhe 14 barëjamu gagorovo naro Barnabas'o gemu mae Jerusalem amo böromore vuonorö'ö ajiomodeje. Röhu Titus hu'o hu'irae baeromo ajiomodeje. ² Ajiomode hesi bëhoho God-ro uevë'ego ajiomodeje. Ajiomoromo ekaresia a masijoho jaburemu na'o nosi hahagu gagovorovoromo jöho atareje. Atoromo naehu sa'a ioro'iro rajo diehi jië'e jö majëhibe juvode jöho naro huruoho majëhijodeje ë ekaresia a masijohuro avoho heruomoröhego rabëni naehu mami'e vaebe rovode muoho jabumëro ahego bejöëni. Iae ëhuni avoho majëhijodeje. ³ Röhu nasi muoho bogo ahehareje. Bogo ahehoromo uevareje: Sa'a gö rajoho Jew rajo jögoroho röjëhi'ibejanëjo. O na'o rovade aho Titus bogo Jew rajehu jio'i sa'a gö raje a jiajoho röhu jabumë bogo uövuareje: Titus baeromo Jew rajo muoho vaeromo sinoho tariojahego hu God-are nunire mae nami'irajo. Ëa masijoho bogo ëhi jië'e jöho uö'i a'i ⁴ hesi ae goëro nimareje Jew rajehu ë'aruëhi ëhi ë'oromo Titus-are sinoho tariojahojöro. Röhu jabumë ma-döëremu Christian aribövie jëvë'ëro ë'areje. Ma-döëremu Christian aribövie jioromo sisë'i uehorovoromo saginiëri rueromo nosi gemuore gagovareje ga'i no Iesu Keriso-are ae gemuohuro javuë'ëro no diehi jië'e sasohë'e muoho baejë'e javuego. Ëhesi bëhoho jaburo nimareje Jew rajo nosi i'u'e muoho noro röhu maho vaemu vaeröhego. Ëhuni nimareje Titus-are sinoho tariojahojöro. ⁵ Ëhi négamu röhu jabesi jöho no bogo mae bogo ejëhareje ëhuro noro Keriso-are jö maho avo'avoho muebejego jemëro ë jöhemu he'irarijego.

⁶ Röhu ekaresiaehu uvoruomaje a masije hö uvoruomaje aribövioho jabumë a masijoho o ininoho naro uehorovoromo uvajeje: Iae hesi höjo. Ëhesi bëhoho God-ro gövuajeje a masijoho o ininoho bogo göho javuo'i ma-gemuoho javuego. Röhu

ë ekaresia a masijohuro naehu majëhibe juvaje jöho heromo röhu jö gö'oho bogo döröho bojemijareje ähu'o majëhijöro. ⁷ A'iro jabumëro iae mae garomo uvareje: God-hu Peter mu bojamijadëhi ähi nörö muoho bojamijade höjo noro Keriso-are jö maho baeromo Peter-ro Jew rajo örire majëhibe juvo'i naro sa'a ioro'ioro rajo örire ähi majëhibe juvo'irodego. ⁸ Ähesi bëhoho God-ro Peter darugoho bojamijadeje huro apostle muoho baeromo Jew rajoho ajëmi'iröhego. God-hu Peter darugo bojamijadëhi na'o ähi bojemijadeje naro apostle muoho baeromo sa'a ioro'ioro rajoho ajëmi'irodego. ⁹ Ähuni ekaresiaeahu uvoruomaje masije hö uvoruomaje aribövioho James Peter John äho jaburo garomo uvareje: God-ro huë baeromo nörö muoho bojamade höromo na'o Barnabas'o öve ma'enaguoromo uövuareje: Jemë'o no'o uehore gemuoho javuajëjo. Noro Jew rajo nosi sa'are jöho majëhibe jijiho'i jemëro sa'a ioro'ioro rajo jabesi sa'aro va'o jöho majëhibe jirehonövorëjo. ¹⁰ Sa'a ioro'ioro rajo jabesi sa'aro va'o majëhibe jirehorëjo röhu nosi aribövi inömo bogojëvajoho äho uehorovëvonövorëjo. Ekaresia a masijohuro ähi uövuareje. Röhu ähi jië'e huë baejë'e muoho iae naro vae'i nimobe rovë'e jeve.

Antioch amore Peter-hu mu sisë vaejamu Paul-hu jögoru bojamade jöhoje.

¹¹ Röhu Peter Antioch amore rovamu naro hesi nuniro hu jö aho'ahamijodeje hu mu sisë vaejë'ego. ¹² Naehu ähi uavode hesi bëhoho urimoho Peter-hu aevoromo Antioch rovadevare evare uvadeje: Jew rajo mu vaeromo sino tarivarue Christian aribövioho no'o Jew rajo mu bogo vaeromo sino bogo tarivarue Christian aribövioho jabu'o gemuoho javuajë uvoromo sa'a ioro'ioro rajo Christian ö mueno'ohu'o gemuoro hiromo ioho inövadeje. Gemuore hiromo i ibe rovadoho gavade Jew rajohuro James-arire jioromo ro Antioch raromamu gëgorovo uvadeje: Äsino tarivojöro nimirue ariböviehu gevë'oho na Jew rajo mu bogo vaejarue ariböviohu'o gemuore hijamu gevë'oho bijönimoruomo'ajëromo juhuonivoromo sa'a ioro'ioro rajohu'o i ijadoho vuonugo'i rori'o va'o hijadeje. ¹³ Peter-ro juhuonivoromo ähi jië'e sareri sareri'e muoho vaejamu gagorovo Jew rajo ioro'ioroho jaburo sa'a ioro'ioro rajohu'o gemuore raromoromo i ue'aharoho vuonugo'i jabu'o äma sarere rori'o raromareje. Rori'o raromamu gëgorovo Barnabas-ro hu'o äma sarere va'o rori'o hijadeje. ¹⁴ Jabumëro ähi'amu gëgorovo Paul naro mae gëromo uvodeje: Jabumë God-are jö maho bogo avo'avo ho uehorovoromo ahoriroho va'aruëromo ähuni ri'örüomo Christian ae aho'obëhe jabesi nuniro namiromo Peter-are örire uavodeje: Ja Jew rajo ae javajëjo röhu Jew rajo muoho bogo uehorovo'i sa'a ioro'iorehu raromaruëhi ähi hibe rovë'e javajëjo. Ähi jië'oho ja rabëni sa'a ioro'ioro rajoho gorëvanuüjo. Jabu gorëvanuohuni dadibijiohoromo Jew rajo muoho baejörajo.

God-are nunire mae riravo'iröhe hesi öroho ma-gemu jie. Iesu mae uehorovoromo ähuro mae riravo'ejø. Ähesi jöhoje.

¹⁵ Röhu no Jew rajo mae javue nosi hijo miono'oho Jew raje jiobe rovë'ëro. No bogo God-are jögoru rumo'e sa'a ioro'ioro rajoho javuo'i no Jew raje javue. ¹⁶ Röhu noro garomo uvarueje: Ae rahu rahu God-are nunire mae nami'i nimë'oho hu bogo Jew rajo nosi jögoroho ejego God-ro garomo hesi sisëho u'ovahego hesi nuniroho maho namijaje höjo. Öroho bogo ähioho höjo. A'i Iesu Keriso mae uehorovego God-ro hesi sisëho u'ovahego hesi nunire mae namijaje höjo. Mae nami'iröhe hesi öroho iae ähi höjo. Noro ähi gavë'ëro ähuni Jew rajo Christian aribövioho no'o Iesu Keriso mae uehorovë'e javue noro hu mae uehorovoromo ähuro God-are nunire mae riravo'iröhëni. No bijönague mu vaeröhe jögoru e'i ä'o garomo ähuro hesi nunire mae riravo'i ä'o ga'iröhöho. Ähesi bëhoho bogo ae gemu vadu'oho noehu mu vaeröhe jögoroho ejego God-ro göromo nosi sisëho u'ovahuego hesi nuniroho maho riravarueje.

¹⁷ Jew rajo Christian aribövioho no God-are nunire mae riravo'i naguajoho no bogo Jew rajo nosi jögoroho uehorovo'i a'i no nimarueje God-ro no Keriso'o gemu mae ramuego ëhuro God-are nunire mae riravoröhëni. Ëhi nimoromo no'o Jew rajo jögoru rumo'e aribövie sa'a ioro'iro rajoho va'ëne javuanovajeje. Ëhi jië'oho na no éma uehorovoromo uvo'ejo: God-hu Jew rajo bojamuade jögoroho Kerisoro ajamuego ahoromo mu sisë vaejarue höjo. Bogo mae bogo ëhioho uvo'ejo. ¹⁸ Naro mami'e uëbe rovodeje: God-are nunire mae riravo'ië'iroho bogo Jew rajo jögoroho ejego ëhuro God-ro nosi sisëho u'ovahuego hesi nuniroho maho riravarue höjo. God-are nunire mae riravo'iröhe öroho bogo ëhioho höjo. Röhu naehu ëhi majëhinövode jöho ahoromo uë'ibejo: Jew rajo jögoroho ejego God-ro göromo nosi sisëho u'ovahuego hesi nunire mae riravarue hö uë'ibejo naro sisë'i majëhiromo ëhuro God-are jögoroho aho'ibejo. Röhu bogo ëhioho majëhi'ejo. ¹⁹ Naro mami'e uehorovoromo uvodeje: Jew rajo jögoru ejë'oho ëhuro na God-are nunire mae nami'ejöromo Jew rajo jögoroho e'i sivoho gajuvo gavode bogo eni jevamu gagorovo uvodeje: Noehu God-are nunire mae riravo'iröhe öroho bogo ëhioho höromo ëhi uehorovodoho vuonugodeje. Na ëhi jië'e uehoroho ioro'iore gemu vuonugë'e jeve. Aehu vuovoromo ioro'iore gemu va'aruëhi na ëhi ioro'iore gemu ë öroho vuonugë'e jeve ëhuro na i'ovoromo hiromo God-are muohuremu vaebe juvo'irodëni. Keriso korosire guomadevare evare na hu'o korosire ano taemevamu guomevanovadeje. ²⁰ Guomevë'ëro ëhu'ëro na bogo nasi darugoroho o nasi uehororoho hi'irögörö a'i Kerisoro nasi dë vövöbajo'ere hiromo darugoho uehoroho bojemego hijajeje. Sa'are hijajoho God-are Harihoho mae uehorovoromo ëhuro ave sa'aroho hijajeje huro na uehorovevoromo nasi jöeni guomorovë'ëro jië'ëro. ²¹ God-hu huë mae baejauromu hesi Harihoho suvuoroho bojamuijadeje. Ësvuoroho na bogo mae bogo juahamromo uvo'ejo: Na bogo Keriso gemu uehorovo'i a'i Jew rajo nosi jögoroho e ga'ejöjo God-ro geromo nasi sisëho u'ovehego hesi nunire mae nami'irodëni. Na bogo ëhioho uvo'ejo. Noro Jew rajo jögoroho ejego God-ro göromo nosi sisëho u'ovahuego hesi nunire mae riravo'ibejo Keriso nosi sisënoho ma-imo guomë'e jio'ibejo. Röhu bogo ëhiohoje. Ëhuni Keriso-are suvuoroho bogo juahovoromo Jew rajo jögoroho röhu maho uehorovo'ejo.

3

*God-hu nosi aru'aho ajamuaje hesi bëhoho bogo noehu mu vaeröhe jögoru ejahego
God-hu göromo ajamui'i a'i noehu hu mae uehorovego ajamuijaje jöhoje.*

¹ Vaevë'e Galatia sa'a rajohumë sareri simano rumo'e aribövie jëve. Diehi'amu simanoho sisëréjëhë'ëro sisë'ioho uehorovarujeje. Nadi ëhioho uehorovo'ibejarije. Ëhesi bëhoho Iesu Kerisohu korosire guomade jöho naro ma-sama'e majëhijamu jemë ae aho'obëhe hejarijeje. Ëhi hejarijoho röhu diehi'oromo sisë'ioho uehorovarujeje. ² Ave jöhuremu majehirego na he'iro. God-are Aru'aho baejarije hesi öroho diehi jiadeje. Na jemë Jew rajo jögoroho eromo ëhuro Aru'ahoho mana baejarijeje. O na jemë Keriso-are jöho heromo mae uehorovoromo Aru'ahoho baejarijeje. Iae mae uehorovoromo Aru'ahoho baejarijeje. ³ Röhu jemë diehi'oromo sisë'ioho uehorovarujeje. Aevoromo Keriso-are öriri jijiharijевare evare God-are Aru'aho hesi darugoho baeromo jijihonövarijeje. Ëhi jië'oho diehi'oromo öri vituoho jemesi darugohuremu jijihö'i nëge. ⁴ Asë'e jemë Keriso-are mu öri bae avohobe rovarijoho na ë muoho éma sisëré'ë'e. Bogo. ⁵ Iae God-ro hesi Aru'ahoho ma-mabëhe bojëmiromo darugo'e mu masijoho jemesirire vae'amajeje. Rabëni ëhi jië'e darugoho bojëmijajeje. Na jemë Jew rajo jögoroho ejë'ego ëhuni ë hesi manaho darugoho bojëmijajeje. Bogo. A'i jemëro Keriso-are jöho heromo mae uehorovë'ego ëhuni ë'ajeje.

⁶ Röhu Jew rajo nosi bëhoho Abraham ëhi gemuoho jiadeje. Hu'o God mae uehorovoromo ëhuro huë maho baejadeje. Ëhesi jöho God-are surire jajivoromo uvë'eje: Abraham-ro God mae uehorovamu huro ëho garomo uvade höjo: Ëhuro iae hu nasi nunire mae namijajëjo. ⁷ Ëhuni jemë ga'a'aruje Abraham-are ujo ömo'ömo maho ëho God mae uehorovarue aribövie jio'amo'iramu. ⁸ Iae God-ro uvadeje: Ijonö bogo Jew rajoho gemu a'i sa'a ioro'ioro rajohu'o nasi örire mae uehorovevë'ohuro ëhuro naro jabiesi sisëho u'ovëho'iramu nasi nunire mae riravoruomo'ajë uvoromo ëjö mabëhoho Abraham-are örire majahijadeje. Huhu majahijade jöho God-are surire jajivoromo uvë'eje: God naro ja ajami'iramu ëhuro sa'ae dinö'e dinö'e aho'obëhe nasi huë maho baebe va'oruomo'ajëjo. ⁹ Ëhesi bëhoho Abraham-ro God mae uehorovamu God-ro hesi örire ma-mabëhe ajamijë'ëro ëhuni ae rahu God mae uehorovë'oho God-hu Abraham ajamijadëhi ëhi ma-mabëhe ajamuijajeje.

¹⁰ O ae rahu uvë'oho: No God-hu bojamuade Jew rajo jögoru ejaho'i ë'ë'oho ëhuro hesi nunire mae riravo'ejarë uvë'oho ëhi jië'e aribövioho God-ro i'ue bojëmego bae hesi jëve ë jöho bogo e barëjë'ego. God-are surire jöho ëhi uvë'eje: Mu vaeröhe jögoru surire jajivo'amadoho ae rahu ë jögoru bogo e barëjë'oho God-are i'uoho bae hesi jëvajëjo.

¹¹ Aehu hesi darugehu Jew rajo jögoru e'i ë'ë'ohuro bogo ëhuro God-are nuniroho maho riravarueje. Ëjöho iae ma-va'orahoroje. Ëhesi bëhoho God-are surire jöho ëhi uvë'eje: Ae rahu God mae uehorovoromo ëhuro hesi nunire mae riravë'oho ë aribövihuremu maroho raromoruomo'ajëjo. ¹² Aehu hesi biriri baeromo Jew rajo jögoru e'iröhoho ëho mue gö jio'i mae uehorovoromo uvë'oho: Hesi God-ro ajamui'ajë uvë'oho ëho göje. God-are surire jöho ëhi uvë'eje: Ae rahu Moses-are jögoru e barëjë'ohuro ëhuro maro raromoruomo'ajëjo. Ëho bogo God mae uehorovego God-hu mae ajamui'ajë uvo'iröhe jöho jio'i nosi biririvoromo mu vae'iröhe jöhoje.

¹³ Röhu noro ë jögoroho ahë'ëro ëhu'ëro i'u börömoho mana bae hesi javue. Ëi'u börömo bae'iröhoho Kerisoro no'o röromo ë i'uoho baeromo ëhuro noehu bae'ibejaroho tugohahuadeje. Ëhesi jöho God-are surire jajivoromo uvë'eje: A ijo döre iromë'oho ë hesi bëhoho ë aho God-are i'u börömoho baejë'ëro jië'ëro ëhuni ijoroho iromaje höjo. Ëhi jajivë'eje. Röhu Kerisoro ijo döre ëhi iromoromo ëhuro nosi jöëni i'u börömoho God-aro baeromo ëhuro noehu bae'ibejare i'uoho tugohahuadeje. ¹⁴ Kerisohu nosi i'u ëhi tugohahuade hesi bëhoho iae naro majëhi'ië'e. Urimë'i God-ro Abraham mae uavadeje: U'emu naro jemë mabëhe ajëmi'iramu maro raromo'arujëjo. Röhu Iesu Kerisoro noehu bae'ibejare i'uoho tugohahuadeje ëhuro God-hu Abraham-më ajëmi'iröhëni uavadëhi sa'a ioro'ioro rajoho jemë ëhi ajëmijego maro raromo'irarijego. Noehu hu mae uehorovaruohuro ëhuro God-hu hesi Aru'aho bojamui'i uövuadëhi ëhi bojamuijego noro bae'iröhego. Iae ëhuni Kerisoro noehu bae'ibejare i'uoho tugohahuadeje.

Urimë'i God-hu hesi aribövi ajëmi'iröhe jögoroho Abraham majahromo ijonö mu vaeröhe jögoroho Israel rajo bojëmijade ë jögoru niö'i jabiesi jöhoje.

¹⁵ Nasi ö mueno'e noehu ataruëhi jië'e jöho jövo'irögoro ë'e jemëro ëho uehorovego jö bëhoho juvo bu'öl'iröhego. Ae niö'iehu jö gemuore uehorovoromo mae uarovë'oho: Noehu jörövarue jöho iae ëhi jiemu jio'a'ajë uarovë'oho aho jö göho bogo baro nosi jö gemuoroho havo'ë'ö o aho'ë'ö. ¹⁶ Ëhesi bëhoho God-ro Abraham'o hesi ujohu'o mae uëbe rovadeje: Naro jemë ajëmi'ejöjo. Röhu God-are surire jajivare jöho bogo uvë'eje: Jasi ujohu aho'obëhe ajëmi'ejö uvo'i a'i uvë'eje: Jasi ujohu ajami'ejöjo. Ëhesi bëhoho a uje gemu ajami'iröhëni uavadeje. Ujohu iae Keriso jiadeje. ¹⁷ Ëhesi bëhoho naro majëhi'irögoro ë'e. Urimë'i God-ro Abraham-are örire jögoroho bojamiromo jöho majahi barëromo röhu uavadeje: Na jövode jöho bogo vuonugo'i iae na ajëmi'ejöjo.

Êhi uavë'ëro va'o va'o vadune aho'obëhe 430 ëmino'e barëjamu ijono mu vaenövo'iröhe jögoroho bojëmijadeje. Bojëmamu röhu bogo ëhuro God-hu ajëmi'iröhe jögoru Abraham bojamijadaho tugoho'i a'i God-hu ajëmi'iröhëni mae jövade jöho ëhi jiemu jiobe rovadeje. ¹⁸ Noehu mu vaenövoröhe jögoroho ejahoromo ëhuro God-are suvuoroho mana bae'ibejo no uvo'ibejo: God-ro no ajamui'i Abraham mae uavë'ëro bogo ëhunioho hesi maho bojamui'i a'i huro gavade noro mu mae vaejamu gagorovo iae ëhuni hesi suvuoroho mana bojamuade höjo. Röhu bogo ëhiohoje. God bogo Abraham-are mu maho garomo hesi suvuoroho manaho bojamui'i a'i God-ro no ajamui'i Abraham uavë'ëro ëhuni hesi suvuoroho Abraham bojamadeje.

¹⁹ Noehu mu vaenövoröhe jögoru ejahamu God-hu hesi suvuoro bogo mana bojamuijë'oho hu rabëni mu vaenövoröhe jögoroho bojamuadeje. God-ro ajamui'iröhe jöho urimo bojamuijë'ëro ijono noehu mu vaenövoröhe jögoroho bojamujadeje noro garomo uvöröhego: No God-are jögoru aharue aribövie javuajëjo. Noehu mu vaenövoröhe jögoroho bojamujadeje ma-jahuri hebe uehorovobe va'ojuvo God-hu ajami'iröhëni uavade aho Abraham-are uje gemu Kerisoro rovego evare noehu mu vaenövoröhe jögoroho barë'iröhego. Röhu noehu mu vaeröhe jögoru God-hu bojamui'i'adevaroho evaroho bogo ahoriroho nosi öriroho bojamui'i a'i ë jöho anerae bojëmamu jabumëro rueromo God'o no'o jiarue ririre namiromo nosi öri avohahuonövade aho Moses bojamamu huro ë jöho baeromo no bojamujadeje. Ëhi'adeje. ²⁰ Röhu ae göehu göehu jö mevë'oho ae göëro rueromo öroho avohëhego jöho juvo bu'øjajeje. O ae gemuehu jö bojamuijë'oho a göho bogo rueromo jö bojamui'iröhe öroho avohahuo'ë'e. Ëhesi bëhoho God-hu no ajamui'iröhe jö Abraham bojamadevaroho huro sivue ë jöho Abraham bojamadeje.

Noehu mu vaeröhe jögoru God-hu bëhoho rabëni bojamuade jöhoje.

²¹ Ajamui'iröhëro God-ro Abraham jöe gö gö majahijë'ëro röhu ijono noehu mu vaeröhe jögoroho bojamuadeje. Ëhi ë'adohuro na ëhuro urimo uavade ajamui'iröhe jögoru öroho ahadeje. Bogo mae bogo. Ëhesi bëhoho mu vaeröhe jögoroho God-ro bojamuego noro ejahoromo ëhuro daruge baeromo maro raromo'ibejo noehu mu vaeröhe jögoru ejaruohuro ëhuro God-are nunire mae riravo'ibejo. ²² Röhu God-are surire ëhi uvë'eje: Ae aho'obëhe dinö'e dinö'e raromaruoho sisëro ruahö'öjavuë'e höjo. Ëhi jajivë'eje. Ëhu'ëro jië'ëro mu sisë vuonugo'i God-are suvuoro bae'ië'iroho ë hesi öroho ma-gemu jie. Ëroho Iesu mae uehorovo'iröhöhoje. Ae rahu Iesu Keriso mae uehorovë'ohuro ëhuro iae God-are suvuoro maho baejarueje Keriso mae uehorovarue aribövioho no God-ro ajamui'i uövuë'ëro jië'ëro.

²³ Noehu Keriso mae uehorovë'oho God-ro ma-maro ramuajeje. Ëhesi majaho jaruvoje. Röhu urimoho ë maja bogo rovadevare no tövavuë'ëro jië'ëro bogo ruëroho numëroho va'i ma-Jew rajehu mu vaeröhe jögoru hesi ahariremu raromobe rovareje. Ëhi'obe rovaroho ijono Keriso mae uehorovo'iröhe öroho huruorohadeje. ²⁴ Aehu asisö'o söromo avo'avoho muebejëvobe va'ego asisö'ehu ma-aharirehu va'aruëhi Jew rajehu mu vaeröhe jögoroho ëhi jiadeje. No Jew rajo jögoru ahariremu asisö'onö'e raromobe rovamu Kerisoro sa'are rovadeje. Jögoru hesi aharire raromare hesi bëhoho öre röjahuijego noro Keriso mae uehorovoromo ëhuro God-are nunire mae riravo'iröhego. ²⁵ Röhu jaruvoho noehu Keriso mae uehorovo'iröhe majaho rovë'eje. Ëmajaho rovë'ego no bogo ë mu vaeröhe jögoru hesi ahariroho raromarueje.

²⁶ Jemë ae aho'obëhe Keriso mae uehorovoromo Keriso'o gemuore bimuvë'ëro ëhu'ëro jemë God-are aboji harihu'e jëve. ²⁷ Ëhesi bëhoho bapataeto vaejarijohuro ëhuro Keriso'o gemuoro bimuvoromo jemëro Keriso-are muoho niögu i'o val'ëne ëhi jemesi sinore io'amë'e jëve. ²⁸ Ëhuni Jew rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o jemë bogo

hahagu hahaguoho jëvo'i Keriso'o gemuoro havë'e jëve. A jabesi muemu vaejëho'i arijaruje ahu'o a uno'ohu'o bogo hahagu hahaguoho jëvo'i Keriso'o gemuoro havë'e jëve. A'o magonaho'o bogo hahagu hahaguoho jëvo'i Iesu Keriso'o gemuoro havë'e jëve. Jemë ae aho'obëhe Iesu Keriso'o gemuoro jëve. ²⁹ Keriso-are ariböviëro jëvë'ëro ëhu'ëro jemë Abraham-are uje jëve. Ëhuni mami'e God-ro Abraham'o hesi ujohu'o diehi ajamui'iröhëni Abraham uavadëhi iae jemë ëhi ajëmi'iramu mae jëvo'ë'e.

4

Iesuro sa'are rueromo ajamuijë'ëro ëhu'ëro no bogo ma-muemu vaemu vaejarue aribövioho va'ëne javuo'i God-are abozi harihu'e javue. Ëhesi jöhoje.

¹ Röhu ave uhu jöhu'o uë'ië'e. Harihoho bise'eje röhu ijönö vavu hesi sionoho bae'ië'ëro ëhu'ëro ë vavuehu muebe'amaje inömoho hesi harihu hesi ihoro jio'ame. Ëhi jie röhu a bise'ego mu vaemu vaejarue ahuni aehu ë'aruëhi harihu hesi örire ëhi ë'arueje. ² Aëro hu jögoroho bojamibe hesi maho sisëho muebejahobe va'arueje hujeji hesi vavuehu uvade majaho rueröhego. ³ No ëhi javuadeje. Urimoho no asisö'o va'ëne javuadeje. Noro uvareje: Aru'ahe gö mue gö masijoho höromo ëma imo ëhemu uehorovoromo muoho vaejëhemu vaejëhonövareje. ⁴ Ëhi'obe rovaroho röhu majae eni jiamu gagorovo God-ro hesi Harihoho nugö'öjamu sa'are rovadeje. Rovamu mamagonahëro hu rahadeje. Rahamu hu Jew rajo nosi jögoru aharire jiobe rovadeje ⁵ ëhuro Jew rajo jögoru aharire sisë'i raromaroho ajamuego no mae javuoromo God-are abozi harihu'e javuo'iröhego. ⁶ Jemë hesi abozi harihu'e jëvë'ego God-ro hesi Harihu hesi Aru'ahoho nugö'öjamu nosi dë vövöbajo're abo hijë'ëro uvajeje: Apajo. ⁷ Ëhu'ëro jië'ëro jemë ae gemu gemu bogo ma-mu vaemu vaejaruje aribövioho jëvo'i a'i God-are abozi harihu'e jëve. Hesi abozi harihu'ëro jëvë'ëro God-ro hesi darugoho bövoho bise'oho jemë i'imëmi'iramu ujuoho'aruje.

Paul-hu Galatia ekaresia jabesi jöëni nurunurumade jöhoje.

⁸ Röhu urimoho God-are jöho bogo henövariyeje. God-are jö bogo hejarije-vare evare ëma sarerivoromo uvonövariyeje: Aru'ahoho bövoho bise'oho masije höromo ëhemu uehorovoromo sisë'i raromonövariyeje. ⁹ O jaruvoho jemë iae God birohë'e jëve ë hesi bëhoho God-ro jemë birohëvë'ëro. Röhu jemë mami'e asisö'o majëhijanavarue jögorohemu ejëhoromo aru'ahe gö gö masije hö uehorovarijëhi ëhi asisö'o majëhijanavarue jögoru göho ejëharujeje. Asisö'o majëhijanavarue jögorohemu ejëhoromo sarerivoromo uvarujeje: No Jew rajo mu vaeröhe jögoru ejëhë'oho ëhuro God-are nunire mae riravo'ejarëjo. Röhu ejëhë'oho bogo ëhuro maho riravo'aruje ë jöho bogo eni jië'ëro. ¹⁰ Ëjögoroho ejëhoromo gavarujoho majaro huraro manaeroro vaduniro rovego gagorovo uvarujeje: Ëmajaho maja masijo rue'amaje majaho höjo. Ëmajaho avo'avoho uehorovë'oho God-ro görömo rajahui'ajëjo. Röhu ëhi jië'oho sisë'i uehorovarujeje. ¹¹ Na jemesi jöëni juhuoninegavave naehu jemëni vaebe rovode muoho sisërëjöëni.

¹² O asë'e nasi ö mueno'e na jemesi jöëni vavaenego'ego uëve. Naehu majëhi'ië'aje jöho nadi bijönimore. Jemë bogo Jew rajoho jëvë'ëro Jew rajo mu vaeröhe jögorohemu bogo uehorovonövariyeje. Na Jew raje jeve röhu Jew rajo mu vaeröhe jögorohemu uehorovodoho vuonugë'ëro jemë va'ëne jeve. Ëhuni naehu God-are nunire mae nami'irodëro Jew rajo jögoru bogo uehorovo'i Keriso gemu mae uehorovajëhi jemë'o ëhi ë'ore. Urimoho jemë na bogo sisë'ioho vaejevonövariyeje. ¹³ Jemë'o uehorovore. Naehu jemë'o aevo'i hiromo Keriso-are jö ma majëhijode hesi bëhoho na guomo guome baegoro jemë'o aevo'i hiromo jöho majëhijodeje. ¹⁴ Nasi guomo guomohuro jemë esi'esiëmanovodeje. Röhu jemë na bogo bijönegoromo nuni juhuoninioho baejariyeje.

A'i ma-mabëhe rajehijarijeje. God-are aneraäro o Iesu Kerisoro jemesi örire ö'lego mabëhe rajahilibejarijëhi ëhi gemuoho jemëro na rajehijarijeje. ¹⁵ Rajehiromo evare majare nasi jöeni nimoroho avoharijeje. O jaruvoho bogo ëhioho nimoroharujeje. Ëhesi bëhoho rabënivo bogo nasi jöenioho nimoroharujeje. O urimoho jemë eni jëvo'ibejo ri'öromo jemesi nuni baje jahoromo bojemilibejarije o bövie bise'e bojemi'ibejarije. Ajemiromo ëhi'o'ibejarije. Iae na mae uëve. ¹⁶ Jemë ëhi rajehijarijeje. O jaruva naehu jemë God-are jö maemu majëhijodoho na jemë ëhuni uvö: Nöröro nue huodaguoromo ë'ajëjo.

¹⁷ O Jew raje sareri jö röjëhijarue aribövionarioho ëho jaburo jemë sanuëmiromo rajëhijarueje jemëro jabesi ijore ijore jijiho'irarijego. Röhu sisë'i uehorovoromo ëma döeremu ë'arueje. Ëhesi bëhoho jaburo nimö jemëro Paul na uehorovevaru-joho vuonugo'i jabumë gemu rajëhi'irarijego. ¹⁸ Röhu jemëro mu maemu uehorovo'irarijego aehu jemë rajëhijë'oho ëho bogo sisëhuje. Naehu jemë'o hiromo jemë rajëhijë'oho o na jemë'oho bogojevamu ae göehu jemë rajëhijë'oho iae maeje. ¹⁹ O asë'e nasi aboji harihu'ohumë vaevë'e jëve. Magonahehu raho'i hara'uoromo huë vavaene börömo baeromo harihu baegoro evare huë ma baejaruëhi na'o ëhi jeve. Na'o jemesi jöeni huë vavaene bogo bise'oho baeje hujeji Kerisohu uehorovajëhi jemë'o ëhi uehorovo'irarijego. ²⁰ O asë'e avevejö'oho naro jemë'o hi'ibejo na dë mae jevo'ibejo. Jemë'o hiromo naehu uru'ö jö jajivajoho vuonugo'i jöho ma-u'emu majëhi'ibejo. Röhu na jemesi jöeni uehorovajoho bogo eni jevoromo ëhuro nurunuruege.

Magonahe niö'i jabesi ihoho Hagar'o Sarah'o jabesi uhu jöhoje.

²¹ Jemë ae göëro sarerivoromo uvarujeje: Jew rajo mu vaeröhe jögoru noehu biririvoromo ejahë'oho ëhuro God-are nunire mae riravo'ejarëromo ë jögorohemu uehorovarujeje. Jemë ë jögoroho iae uehorovarujeje röhu hesi jöho bogo avoho hejarujeje. ²² Ëjemëhu bogo avoho hejaruje jöho naro majëhi'ie'e. Urimoho Abraham harihe niö'i jëvade höjo. Harihu göho hesi muemu vaejahaje magonahe ihe Hagar-ro rahade höjo. Harihu göho hesi ihoho Isaac hesi ma-hiromo baruohu'o juvaje magonahuro rahade höjo. ²³ Röhu harihu göho muemu vaejahaje magonahohuro nosi magonahehu ë'aruëhi ëhi'oromo dë'iraeromo hesi harihoho rahade höjo. A'i harihu göho Isaac God-ro Abraham ajami'i uavadohuro ëhuro vaboro mae dë tiojë'ohuro rahade höjo. Ëhi'are höjo. ²⁴⁻²⁵ Röhu ëho bisemu uhu jöe jianove. Magonahe niö'i jabesi bëhoho iae God-hu hesi aribövi muebejavuo'iröhe jögore niö'i he'iröhoho jëve. Abraham-are muemu vaejahaje magonahe Hagar-are bëhoho ëho God-hu Jew rajo mu vaeröhe jögoru bojamamu Moses-hu Arabia sa'are Sinai dahorure hiromo baeromo bojamuadeje. Ëhesi bëhoho Hagar-hu avare muemu vaeromo sisë'i hijadëhi Moses-hu bojamuade jö hesi ijore ijore jijiharue aribövihuro sarerivoromo uvarueje: Noehu nosi biririvoromo ë jö ejahë'ohuro ëhuro God-are nunire mae riravo'ejarëromo ë muohemu vae'i sivoho gavarueje. Ëhu'ëro Hagar-hu avare muemu vaeromo sisë'i hijadëhi ë aribövihuro ëhi sisë'i raromarueje. Jaruva jiaje Jerusalem amo rajohu'o Jew rajo ioro'iorohu'o ëhi jië'e muohuremu vaeromo sisë'i raromarueje. ²⁶ A'i Jerusalem amo göho bogo sa'aroho jio'i ö'idöre jiaje amore jioruomaje aribövihuro uvarueje: Bogo nosi biriroho baeromo God-are nuniroho maho riravo'i a'i Kerisoro ajamuego God-are nuniroho maho riravarue hö uvoromo bogo muoho sivohoromo sisë'ioho raromo'i mae raromarueje. Röhu ë amo hesi ado sirino'oho Keriso-are aribövie no javue. ²⁷ Ëhesi jöho God-are surire uhu'e uvë'eje:

Dë tiojë'e magonahoho jero sine sasohonëjo.

Bogo rahoromo vi'ehi baejanue magonahoho jö'e dadovoromo nimorohonëjo.

Uvonëjo: Baru'o hijaje magonahoho ado sirino'oho ma-jianovo'i

baruehu remo va'ade magonahoho ijonöho ado sirino'e marohë'e mae jevo'ajëjo.

²⁸ Nasi ö mueno'e God-hu Abraham ajami'iröhe jö bojamijadohuro öhuro hesi vaboro mahuro Isaac rahadeje. God-hu ajami'iröhe jö Abraham bojamijadohuro öhuro Isaac baejadëhi öhi God-hu no ajamui'iröhöro Abraham mae uavadohuro öhuro jemë God-are aboji harihu'e jëve. ²⁹ Röhu göho sa'are magonahehu ö'aruëhi öhi'oromo hesi marahade harihohuro ri'örömo God-are Aru'ahehu vämu ajamamu rahade harihe Isaac huë vavaene bojaminövade höjo. Jaruvoho iae öhi gemuohoje. Sa'are ma-raromarue öhi jië'e ariböviohuro ri'örömo God-are Aru'ahehu ajamuijego i'ovoromo raromarue aribövioho huë vavaene bojamuiruomajeje. ³⁰ Röhu huë vavaeni bojamuijarue aribövi jabesi jöho God-are surire öhi uvë'eje: Muemu vaejaje magonaho hesi harihohuro mae hijaje magonaho hesi harihohu'o gemuoroho bogo namiromo vavu jasi sionoho baeromo bövioho bise'oho bae'a'ajëjo. Ehuni muemu vaejahaje vämohu'o harihohu'o babu'öjëvego rori'o va'irarëjo. ³¹ Nasi ö mueno'e Keriso-are aribövioho no bogo avare muemu vaeromo sisë'i hijade magonaho hesi aboji harihu'ehu javuanovo'i a'i vaboro maehu Abraham'o mae hiromo juvaje magonaho hesi aboji harihu'o va'ëne javuanove.

5

Röhu maho bogo sisë'ioho raromo'i biririvoromo mae raromo'iröhe jöhoje.

¹ No bogo Jew rajo mu vaeröhe hesi darugoroho raromo'i mae raromo'iröhego ehuni Kerisoro no maroho ramuadeje. Ehü'e jiaje nadi röhu maho öhi jië'e mu hesi darugoroho va'o raromo'i a'i biririvo riravoromo maro raromore.

² Röhu ave jöhuremu here. Paul naro majëhi'ię'e. Aehu jemë sarerëmiromo uëvaruoho: Jew rajehu ö'aruëhi jemë'o ae uëvego jaburo jemesi sinoho tarivëho'irarëjo öhuro jemë God-are nunire mae riravo'irarije öhi uëvaruoho nadi ejëhore. Ejëhë'oho jemë bogo Keriso gemu mae uehorovo'i Jew rajo jabesi muohu'o uehorovo'aruje öhuro God-are nunire mae riravo'irarijëro. Jemëhu öhi uehorovë'oho Kerisoro diehi ajëmi'ë'e God-are nunire mae riravo'irarijego. Bogo ajëmi'ë'e. ³ Röhu ave jö röhu maho majëhi'ię'ajoho jemesi ehuremu here. Ae rahu Jew rajo jögoru eromo uëvë'oho: Nosi sinoho tarivahuohego no God-are nunire mae riravo'irarë uëvë'oho Jew rajo jögoru vituohu'o aho'obëhe e barë'iröhöho öhi jië'e i'u'e muoho baeruomo'ë'e. ⁴ O jemë ae göero Jew rajo jögoru hesi ijore ijore jijiharujeje öhuro God-are nunire mae riravo'irarijëro. Öhi ö'arujo huro öhuro Keriso boremi'öjë'e jëve. Keriso boremi'örömo öhuro God-hu huë baeromo jemë ajëmi'iröhe mu öroho tugohë'e jëve. ⁵ A'i no God-are Aru'ahohuro ajamuijë'ero öhuro Keriso mae uehorovoromo uvarueje: O mabëhe höjo. U'emu God-are nunire mae riravo'ejarëromo ehuni huë mae raromoromo muebejö öhi javuoröhego. ⁶ No Iesu Keriso'o gemuore javuë'iroho Jew rajehu ö'aruëhi nosi sino tarivahuë'oho o bogo tarivahuë'oho iae hesije. Keriso mae uehorovoromo a huë baejëvë'oho öhemu börömohoje.

⁷ Urimoho jemë mu mabëhe vaebe rovariijeje. Röhu God-are jö ma ejahobe rovariijoho raro ahëvamu vuonugarijeje. ⁸ Bogo God-hu dinëmijadeje jemëro Keriso-are jöho vuonugojöro ö hesi bëhoho huro jemë hesinö rinëgajëro jië'ero. ⁹ Aëro ave uhu jöho atoromo uvoruomajeje: Dë huaje osoho ma-bisemu jioromo rumorovoromo ioho börömo mae dë huaje höjo. Ehësi bëhoho mu sisëro rumorovoromo börömrijajeje. Sareri jö röjëhijarue aribövioho nadi ejëhore. Jabesi jö sisëhuro jemë rumorovë'ë'e. ¹⁰ Öhi jie röhu jemë'o na'o Badare gemuore javuë'ego naro jemesi örire mae uehorovoromo uvajeje: Jemë jö maho bogo vuonugoromo jö göho uehorovo'arujëjo. O jö göho naro uvajeje: Jemesi simano ijumëhaje aho nani a böröme o nani a bise'e höjo. Iae hesi höjo. Röhu ö ahuro God-are i'uoho iae bae'a'ajëjo. Na öhi uehorove.

¹¹ Nasi ö mueno'e naro urimo ae uënövodeje: Jemë God-are nunire mae riravo'ië'iroho Jew rajo nosi jögoroho eromo jemesi sinoho tarivorëjo. Sino tarivë'oho ëhuro God-are nunire mae riravo'arujëjo. Ëhi jië'e jö majëhinövodoho vuonugë'e jeve. Röhu aëro sareri'e atoromo uvarueje: Nörö ë jöho bogo vuonugë'e höjo. Röhu ëhi jië'e jöho majëhi'ibejo aho nasi öriroho bogo bijönimoruomo'ibejo. A'i Jew rajo jögoru ejaho'iröhe jöho na bogo majëhijajeje. Ëhuni aëro Kerisohu korosire guomade jö naehu majëhijajoho bijönimoruomajeje. ¹² O jemesi simano huotovëharue aribövioho sareri aribövie jioruome. Jabumë sino tarivo'i nimë'oho rabëni sinoho bogo tarivo barë naho nahovoromo ruruhö'öjarueje.

¹³ Nasi ö mueno'e God-hu hesinö rinëgade hesi bëhoho jemëro bogo Jew rajo mu vaeröhe jö hesi darugoroho raromo'i a'i mae raromo'irarijego. Ëhi jie röhu nadi uvore: Ëmu vaeröhe jö hesi darugoroho bogo raromo'i mae raromaruëromo jemesi sinehu nimaje mu sisëho vae'i a'i göëro göho huë baerovoromo muoho ajamirovore. ¹⁴ God-hu Jew rajo bojamuijade jögoru hesi bëhoho ma-gemuje. Jaehu jasi arijo'arije rajahirovanuëhi jasi ae gemuoho ëhi rajahinëjo. ¹⁵ Röhu jemë mahehu öehu muorovanovoromo hutitimobe jijihë'oho gavë'i ëhi jië'oho ë'ore. Ëhuro ijumorovo barë'aruje.

Sinohuremu nimoromo vaejarue muohu'o God-are Aru'ahehu nosi dë vövöbajo'o huotovahuego vaejarue muohu'o ë mu niö'i jabesi jöhoje.

¹⁶ A'i ave jöho na uëve. Ua'i arirego God-are Aru'ahohuro jemesi dë vövöbajo'oho huotovëho'iro maro raromo jijihonövo'irarije. Ëhi ël'ë'oho jemesi sinehu nimaje mu sisëho bogo enövo'aruje. ¹⁷ Sinehu nimajohuro God-are Aru'ahehu nimajoho nijio'irae'i God-are Aru'ahehu nimajohuro sinehu nimajoho nijio'iraejajeje. Ëmu niö'iohuro ëhi umogihorovajeje. Ëhu'ëro jië'ëro jemë mu rabe vae'i nëgë'oho bogo eni jëve. ¹⁸ Röhu God-are Aru'aho hesi ijore ijore jijiharujoho ëhuro bogo uvo'a'aruje: Nosi biriroho baeromo mu vaeröhe jögoroho ejahoromo ëhuro God-are nunire mae riravo'ejarëromo ë jögoroho bogo uehorovo'anue. ¹⁹ Röhu sinehu nimaje mu sisëho diehi jio'amajoho iae va'orahoro jie. Ëhi jië'e mu vaejë'iroho öëro jijihanovarueje. Va'inumi'e muoho vaejarueje. Biriri'övoromo bövie bise'e ëma ë'arueje. ²⁰ Aehu avohare inömo sisëho masije höromu uvene aho röjahijärueje. Iro oso'e vaejarueje. Nue huodamirovarueje. Muorovarueje. Ae gö jabesi mu mahuni dë vörönimarueje. Vörö'iraejarueje. Ae gö iosirami'iröhohuremu uehorovarueje. Bogo agane gemuoho vaerovo'i adovorovoromo uehore gö gö baejarueje. ²¹ Ae gö jabesi böviëni bise'ëni ganiganimarueje. Jove iromo simane huotorovarueje. Jove iromo simane sisérëromo bövie bise'e ë'arueje. Ëhi jië'e mue gö gö ë'arueje. Naehu uëvodëhi röhu maho uë'ejo: Ëhi jië'e mu vaejë'oho God-hu muebejaje öri ari'eroho bogo va'oromo maroho raromoruomo'ajëjo. Sinehu nimaje mu sisë hesi bëhoho ëhije. ²² A'i God-are Aru'ahehu dë vövöbajo'o ri'öjëhë'ohuro ëhuro ae gö uehorovëvarueje. Nimoroharueje. Huë mae raromarueje. Ma-taemorovoromo sisëho uehorovoromo vuonugarueje. Huë baeromo ajëmijärueje. Mu mae vaejarueje. Biririvarueje. ²³ Bogo döroho bamorovo'i ma-avoho raromarueje. Taemo raromarueje. Ëhi jië'e muoho mu vaeröhe jögorohuro bogo ahajeje. ²⁴ Ae rahu Iesu Keriso-are aribövi javuë'oho Kerisohu korosire ijumorovadëhi ëhi nosi uehoro sisëho o nosi sinehu bövi bise'o nimajoho ëho no ioro'ioremu ijumë'e javue. ²⁵ God-are Aru'ahohuro gemuëro darugoho bojamuijë'ëro ëhu'ëro maro raromarueje. Ëhuni hesi Aru'ahehu diehi jië'e mu nimë'oho ëhuremu vaebe jijihonövo'ejo. ²⁶ No bogo nosi sivuoho uehorovoromo döroho bamorovoromo bogo ri'öromo göëro gö hesi dëho iahoromo jö göho göho ato'ejo. O ae gö hesi mu maho garomo bogo dëho vörönimo'ejo.

6

Ae göehu gö ajamirovoromo i'u'e mu nigemahorovo'iröhe jöhoje.

¹ Nasi ö mueno'e ga'irarije ae gemu mu sisë vaejamu gavë'oho God-are Aru'aho ejaharuje aribövioho jeméro éhi jië'e aho ma-u'emu ajamirego hu mu sisëho vuonugo'i röhu maho avo'avo ho juvo'irovo. Röhu jemesi arijo'arije avoho garorovoromo ajamire. Sisëhuro jemesi dë vövöbajo'ere bijëhego jemë'o éhi jië'e mu sisëho vaejego rireromëvojööni uëve. ² Uehoro sisë huë vavaene rabe rovë'oho ajamirovoromo nigemahorovore. Éhi ë'ë'oho Kerisohu bojamuade jögoroho ejaho'aruje. ³ O ae gö jabisi sivue uehorovoromo uvë'oho: No a masijëro javuë'ëro aho bogo ajëmi'ejarë uvë'oho éma sareramirovarueje. ⁴ Ae gemu gemu jemesi muoho sivu sivue mevorovoromo gare mae o sisë vaejë'e jëve. Mae vaejë'e jëvamu gavë'oho jemesi muohuremu garomo nimorohë'i jijiho'aruje. Bogo ae gö jabisi muohu'o jemesirohu'o gemuoroho havoromo garomo uvo'a'aruje: Nosi muohuro jabisiroho iosiramijajëromo nimoronimorohë'i jijiho'aruje. ⁵ Éhesi bëhoho ae gemu gemu mu diehi diehi vaejaroho é hesi manaho éhi baeruomo'ë'le God-ro éhi bamë'ëro.

⁶ Aehu Keriso-are jö bëhi röjëhijamu jemëhu hebe va'ë'oho bövie bise'e mana ajëmire. Éhi jië'oho iae maeje.

⁷ Nadi sareramirovore. A vadu'oho God bogo sarerami hesi jëve. Diehi jië'e ijo bajo öjë'oho iae éhi jië'e nu ano'e gemuoho ri'amo'iramu gagovo'amo'anue. ⁸ Éuhu jö hesi bëhoho éhi jie. Ja ae rahu sinehu nimajohemu ömë'oho éhuro ijönö sisë mana baeromo guomo'a'anue. A'i Aru'aho hesi mu vaejë'oho éhuro ijönö ma-ioro'ioremu maro hi'a'anue. ⁹ Éhuni mu ma vaejarooho bogo u'uvö'ejo. Bogo u'uvoromo dë vövöbajo'o sisérërovoromo mu vuonugë'oho ého majaho rue'iramu evare mana mabëhe gagovo'ejo. ¹⁰ Éhu'ëro jië'ëro maja baejaruire ae aho'obëhe ajëmi'ejo röhu nosi Christian aganoho avo'avo ho ajëminövo'ejo.

Ave surire jajivade ijo tugoho'i jöhoje.

¹¹ Nasi övehu masijo jajivo'amajoho gare. ¹² Ma-sino hesi muohuni nimoroni-morohë'i jijiho'i négaje aribövihuro biririvoromo jemesi örire uëruomajeje: Jew rajo noehu sino tarivarüehi éhi jemë'o jemesi sinoho tarivorëjo éhuro God-are aribövie jëvo'iröhe. Rabëni éhioho uëruomajeje. Jabumë uehorovoromo uvarueje: Kerisohu korosire guomade jö noehu mae uehorovaruhuni éhuni nosi sa'ae gemuoho Jew rajëro huë vavaene bojamuiruomo'ajëjo. Röhu noehu sa'a ioro'ioro rajo uëvë'oho: Jemë'o Jew rajo nosi muoho vaeromo sine tarivorë uëvë'oho éhuro nosi sa'a rajohuro huë vavaenoho bogo bojamui'ajëjo. Huë vavaenoho bogo bojamui'ajëromo éhuni sa'a ioro'ioro jemesi örire uëvarueje: Jemesi sinoho tarivorego God-are aribövie jëvo'irajo. ¹³ Röhu Jew rajo mu vaeromo sino tarivoruomaje aribövihuro Jew rajo jögoroho bogo avoho ejëhoruomajeje. Röhu jabumë nimö jemëro sinoho tarivego jaburo nimorohë'i uvoruomo'i: Mabëhëjo. Noro é aribövihuro dinëmijamu Jew rajo nosi muoho baejë'e höjo. ¹⁴ Röhu Paul naro nosi Bada Iesu Kerisohu korosire guomade jöho éhemu uehorovoromo nimorohë'i juvo'ejo. Mu ioro'iorohunioho bogo. Rabëni Iesu Kerisohu korosire guomade jöho na éhuremu uehorovajeye. Éhuremu uehorovoromo naro uvajeje: Ave sa'a hesi mu sisëho korosiro ano taemë'e höjo. O sa'arohemu uehorovarue aribövihuro uvoruomajeje: Nörö korosiro ano taemë'e höjo. ¹⁵ Noehu Jew rajo mu vaeromo sino tarivë'oho o bogo vaeromo sino bogo tarivë'oho ého iae hesije. A'i God-hu nosi dë vövöbajo'o i'ovahuë'oho éhemu börömohoje. ¹⁶ Ae rahu naehu uvodëhi éhi uvoromo ijore ijore jijihë'oho God-ro vavaenimoromo ajëmi'iramu maro raromo'aruje. O God-are aribövi ioro'iorohu'o aho'obëhe ajëmi'iramu mae raromo'ë'ö. Na nege God-ro éhi ajëmijöro.

¹⁷ Röhu naehu Iesuare mu vaejamu aehu anegare batatoho sino haho'ere jevo'ame. Ëhuro ae aho'o garuomajeje na hesi muemu vaejaje ae jevego. Ëhuni aho nadi ijoho uehoro börömoho bojemirëjo.

¹⁸ Röhu nasi ö mueno'e nosi Bada Iesu Kerisoro jemesi aru'ahohu'o jioromo huë baeromo ajëminövo'ë'e. Ahia mino'e.

EPHESIANS

Paul-hu Ephesus ekaresia jejämijade jöhoje.

¹ O asë'e God-are aribövi Ephesus amore raromarujoho ae rahu Iesu Keriso'o gemuore jëvego hu gemu uehorovarujohumë God-ro nimamu Iesu Keriso-are apostle jevë'éro Paul naro jemesi örire jejämije.

² Na nege God nosi Vavuohu'o Bada Iesu Keriso'o huë baeromo ajämijego maro raromo'irarijego.

God-hu nosi aru'aho mae ajamui'irögoro Keriso-are jöeni huë mabëhe bojamuijade jöhoje.

³ Asë'e God hu mabëheje. Hu nosi Bada Iesu Keriso-are Börömeje o göho hesi Vavueje. Ëaho God Vavuoho hu mabëheje. Ëhesi bëhoho no Keriso-are ae gemuohuro javuë'éro Vavuohuro ö'idöre jio'amaje bövihoo bise'oho suvuoramui barëjë'eje ëhuro nosi aru'ahoho mabëhe jiahuoröhego. ⁴ Ni'i'ivadire sa'a bövi bise'o bogo bamadevare evare uvadeje no Keriso'o gemuoro javuë'éro baejavuego no jö sisë bövie bise'e bogojavuo'i hesi nunire ma-maemu javuoröhego.

Nosi örire dë vövöbajo'e aho'o uehorovavuë'éro ⁵ uvadeje: Ijonö Iesu Kerisoro jabumë ajëmi'iramu ëhuro naro gagovëvo'ejöjo nasi aboji harihu'e jioruomoröhego. Hesi simanore nimamu ëhi uvadeje. ⁶ Ëhi jië'e huë mabëhe bojamuijadohuni ëhuni no hesi ihoho rajahi'ejo ë hesi bëhoho no hesi Harihu Mabëhi hesi agane gemuoho javuamu hu bogo nijio'rae'i ma-ajamuijë'ego. ⁷ Ajamui'irögoro hesi Harihoho nugö'öjämu köho rueromo guomadeje. Guomoromo no sisëhu tövavuadaho jiovahuoromo uehorovoromo vuonugahuë'éro mae javue. Mae javuë'éro no garomo uvarueje: God hu bogo bise'o vadu'oho ajamui'i börömo mae ajamuijë'e höjo.

⁸ Börömo mae ajamuiromo hesi simanoho eni jiego bövie bise'e ga barëjajëro jië'éro ⁹ huhu röjahui'i uvadëhi ëhi röjahuijë'eje noro garöhego. Ëhesi bëhoho urimë'i God-ro uvadeje: Na muoho ëhi ëhi vae'ejö uvoromo subivahuobe rovadoho röhu iae röjahuijë'eje no garöhego hu ëhi jië'e muoho vae'i nimë'e jiego. Ëmu hesi jöho huro urimë'i uehorovoromo uvadeje: Naehu nimaje mu vaejë'iroho naro Keriso ua'ejöjo ajemi'iröhego. ¹⁰ Muebejuvo majae eni jio'iramu evare ë muoho avoho barë'ejöjo. Ëmuoho avohoromo bövie bise'e ö'idöre sa'are jio'amajoho Keriso-are uhunö gemuoro bamoejöjo huro simanoho jioromo muebe'amoröhego.

¹¹ O no Keriso-are ae gemuohuro javuë'éro Vavuohuro baejavuadeje hesi javuoröhego. Hu muoho bövihoo bise'oho bogo ëma vae'i a'i hesi simanero nimego muoho vaejajeje. Ëhuni baejavuo'iröhëro mami'e simanore uehorovoromo uvadëhi ëhi baejavuadeje. ¹² Ëhuni Jew rajoho no aevoromo Keriso uehorovare aribövihoo javuë'ego Vavu hesi iho börömoho uehorovoromo rajahi'ejo.

¹³ Röhu sa'a gö rajoho jemë'o mue gemuoho baejarijeje. Jemëro God-are jö mahö hejarijeje uëvavamu: Jemë sisëro jëvego God-ro baejëvoromo manö bamëvaje höjo. Manö bamëvaje hö uëvamu hegorovo Keriso mae uehorovarijeje. Mae uehorovamu God-ro Keriso-are gemuore havëvoromo hesi Aru'aho Ma bojamui'i uövuadëhi ëhi bojämijadeje jemëro ë Aru'ahoho baejë'éro no ae aho'o ëho garomo uvoröhego: Iae jemë God-are aribövie jëvajëjo. ¹⁴ Hesi Aru'aho Maho suvuore bojamuijë'éro uvarueje: Iae mae-ëjo. Maja viture Vavuohuro hesi aboji harihu'o nosi suvuoro vituohu'o iae bojamui'ajëjo. Suvuoro vituohu bojamuiromo ëhuro mu sisëhu rabehu i'uhaguajoho

jiovahuo'iramu hesi aribövioho no ma-maro raromo'ejarëjo. Ëhi uvarueje. Ëhuni hesi iho börömoho uehorovoromo rajahi'ejo.

God-hu Ephesus ekaresia ajëmi'iröhego Paul-hu ëninamade jöhoje.

¹⁵ Ëhu'ëro jië'ëro na hejodeje aëro uvavamu: Jemëro Bada Iesu mae uehorovoromo God-are aribövioho aho'obëhe huë baejëvaruje höjo. ¹⁶ Ëhi ë'aruje hö uvamu hegorovo naehu jemesi jöëni God mae uabe rovodocho bogo vuonugë'e jeve. Ëhi'oromo Vavu hesi örire jemëni ëninamijajeje. ¹⁷ Vavuoho ma-aje gemu hijë'ego nosi Bada Iesu Kerisoro uvajeje: Hu nasi Börömoho höjo. Vavuoho ëhi jië'e ae jië'ego naro hesi örire ëninamijajeje huro jemë ajëmi'iröhego. Ajëmiromo uehoro mae bojëmiromo hesi arijo'arije röjahirovego jemëro hu mae ga'irarijego. ¹⁸ O jemesi simanoho jiovëhego garomo uvo'irarijego: Vavuohuro no hesinö javuojöro uövuë'ëro ëhu'ëro ijönö aji maro raromo'ejarëjo. O uvo'irarijego: Vavuohuro hesi aboji harihu'oho aji'e suvuore bogo bise'o vadu'oho börömo bëhe bojamui'iröhëni uvajëjo. ¹⁹ O uvo'irarijego: Hu daruge bogo bise'o vadu'oho jië'ëro ëhu'ëro hu ma uehorovarue aribövioho ajamuijaje höjo. ²⁰ Keriso guomamu i'ovade ëhi jië'e daruge gemuohuro no'o ajamuijajeje. Ëdarugohuro Keriso ajamamu ri'öromo ö'idöre ajiomë'ëro hesi övo manö hiromo ²¹ simano vaeruomaje vörö'e aru'ahoho rabe rabe je'ore sa'are ö'idöre dinö'e jioruomajoho iosirëmiromo iho masijo jio'amë'oho iosirëmiromo jaruovo majaho röhu ruëre maja i'o jioröhoho ëho ihe gö gö masijo jiorovajoho taemëvo'i hu gemu döroho jië'eje. ²² Kerisoro ëhi böröme hijamu God-ro bövicioho bise'oho hesi uhunö bamaho barëjë'eje huro gemuëro böröme namiromo muebe'amoröhego. Ëhi bamahoromo uavadeje huro gemuëro simane vaeromo ekaresia nosi muoho aho'obëhe muebe barë'iröhego. ²³ Keriso hu simanoho jio'i ekaresiae no övo höru'oho javue. Övo höru'oho javuë'ëro ëhuro simanoho romoromeje. Röhu ë simanohuro ëhuro bövie bise'e ö'idöroho sa'arohu romoromoroje.

2

Nosi aru'aho vuovahuamu God-hu ajamuiromo i'ovahuade jöhoje.

¹ Röhu urimoho jemesi aru'ahoho vuovëhë'e ëma raromo jijihonövariyeje God-are jögoroho ahoromo mu sisë vaejë'ëro jië'ëro. ² Mu sisë vaeromo ave sa'are öri sisëre jijihonövariyeje. Jijihoromo God döre jio'i aruëre ahore raromarue aru'aho sisë o dinö'e raromarue aru'aho sisë jabesi simano vaejaje ë a hesi ijore ijore jijihonövariyeje. Ëahuro God-are jö bogo eruomaje aribövi jabesi dë vövöbajo'oho huotovëhego mu sisëho vaeruomajeje. Ëa hesi ijore ijore jijihonövariyeje. ³ God-are jö bogo eruomaje aehu raromo jijiharuëhi ae aho'obëhe no'o urimë'i sinehu nimego simanehu uehorovaje muohuremu vaebe nosi dajehu nimajire biriri'övoromo ëhi jijihonövareje. Ëhi ë'obe rovë'ëro ëhu'ëro a ioro'iorehu God-are i'u mana baeröhëhi no'o ëhi bae hesi javuadeje.

⁴ No ëhi javuadeje röhu God-ro noni vavaenimo avohoromo dë vövöbajo'e aho'o uehorovavuë'ëro ⁵ ëhu'ëro gövuade no hesi jöho ahamu nosi aru'ahoho vuovahuë'e jiamu göromo bogo vuororamui'i Keriso'o gemuore havavuamu nosi aru'ahoho i'ovahuadeje. Hu hesi ma-huë baejëvoromo jemesi örire ëhi ajëmiromo maro babamëvadeje. ⁶ Röhu God-ro Keriso'o gemuore havavuoromo no ajamuamu vuovoromo ri'öjë'ëro aru'ahoho i'ovahuë'eje. I'ovahuë'ëro Iesu Keriso'o gemuore havavuoromo ajamuamu no ajiomë'ëro hu'o röhe gemuore raromoromo sa'are mu sisëho ruahö'öjarueje. ⁷ Vavuehu ëhi ajamuijade hesi bëhoho maja ijönöho rovego huro röjahuijego no'o a ioro'iorohu'o garomo uvobe va'iröhego: O Iesu Keriso'o

gemuoro havavuoromo huë mae bojamuiromo ajamuijë'ëro ëhu'ëro huhu huë baejavuajoho börömo mae höjo. ⁸ Ëhesi bëhoho huhu ma-huë baejëvoromo uehoro mae bojëmijadohuro iae ëhuro jemë mae uehorovamu gagorovo maro bamëvadeje. Bogo jemesi biriroho baeromo ajamirovo'i a'i hesi God-ro suvuoroho bojëmijë'ëro jemë mae jëve. ⁹ Hu bogo uvadeje: Jemë mu ma vaejë'oho maro bamëvo'ejöjo. O bogo vaejë'oho bogajo. Hu ëhi uvo'ibejo aëro nimoronimorohë'i jijihoromo uvoruomo'ibejo: Noro nosi ajamirovoromo manö bamorovare höjo. ¹⁰ A'i hesi God-ro no mae avohavuadeje. Huro Iesu Keriso'o gemuore havavuoromo bamavuadeje ëhuro noeihu vae'iröhe mu ma huhu uehorovadoho ëho vaebe va'iröhego.

Kerisohu sa'a ioro'ioro rajohu'o Jew rajo ariböviohu'o gemuore gagovavuade jöhoje.

¹¹ Ëhuni jemë urimë'i sisë'i raromarijoho uehorovore. Jemë bogo Israel rajo ariböviehu jëvo'i sa'a gö raje jëve. Israel rajohuro jabisi övëro döre muoho vaeromo sinoho tarivë'ëro uëruomajeje: No sine tarivahuë'e ariböviëro javuë'ëro God-are aribövie javuo'i jemë sine bogo tarivëhë'e ariböviëro jëvë'ëro bogo God-are aribövioho jëvajëjo. Jemë ëhi jië'e sine bogo tarivëhë'e aribövie jëvaje urimo diehi raromarijoho uehorovore. ¹² Evare majare jemë bogo Keriso'o gemuoroho jëvo'i Israel rajo God-hu muebejavuajiroho jemë bogo nosi gemuoroho jëvo'i jemesi hahagu raromonövariyeje. God-hu hesi aribövi ajamui'iröhëro mae uövuade jöho jemë bogo hejë'e ma-raromonövariyeje. God-hu ajamuego ijönö ma raromo'iröhe jöho bogo hejë'e God rumo'e jioromo sa'are ëma raromonövariyeje. ¹³ Urimoroho jemë God jiaje gemuoroho bogojëvo'i rori'o numori'o jëvadeje. Jaruvoho Iesu Keriso-are ae gemuoho jëvë'ëro Keriso-are köho rueromo guomamu ëhuro jemë ro God-are bëhire jëvë'eje. ¹⁴ Keriso hu noni sanu'e mu barovaje ahoje Israel rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o gemuoro gagovavuë'ëro. Ëhesi bëhoho Israel rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o noni buorunö'e iromo tugohë'ëro gororamirovonövareje. Gororamirovamu Kerisoro araeromo guomoromo ëhuro buore dadovanovadeje. ¹⁵ Huro guomoromo Israel rajo nosi jögoroho tugohahuadeje. Mami'e ë jögoroho Israel rajohuro gabe rovareje jajivoromo uvë'e jiamu: Ëhi ëhi ë'iro ëho ma-garëjo. Ëjöho tugohahuadeje. Tugohahuade hesi bëhoho urimë'i Israel rajoho noro nosi jögoroho e'i sa'a ioro'ioro rajohuro bogo eruomë'ëro ëhu'ëro hahagu hahagu javuajoho Kerisoro nimadeje baeromo hesinö gemu bu'özego gemuoro raromego ma-i'e gemu javuojöro. Ëhuro Jew rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o huë baerovoromo maro raromo'iröhego. ¹⁶ Hu nimadeje korosire guomoromo nu huohuoho tugohahuol'i sino haho'oho hesi gemuore havavuë'ëro God'o no'o gemuoro huë mae raromo'iröhëro. ¹⁷ Huë mae raromo'iröhëro Kerisoro rueromo ë huë ma jöho majahuijamu rori'o raromarije ariböviohu'o God-are bëhire raromare ariböviohu'o noro ëho hejareje. ¹⁸ Kerisoro söjavuë'ëro ëhuro Israel rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o noro Aru'ahe gemu baeromo Vavu hesi bëhire va'arueje.

¹⁹ Ëhu'ëro jië'ëro urimo jemë rori'o raje aruëre anumëre ëma jijhonövarijsi jiaruvoho bogo ëhioho ë'arujeje. Bogo ëhi'o'irögoro God-are aribövi nosi gemuoro jëvoromo hesi aboji harihu'e jëve. ²⁰ God-are aboji harihu'oho javu va'ëne javue röhu jemë'o gemuoho jëve. Ëjavu hesi uhunö apostle o jö God-aro baeromo majëhijarue ariböviohuro javuoho banigojiomego Iesu Kerisoro huro munënö'e bönoho namijego ëhuro bibivajeje. ²¹ Huro javuoho aho'obëhe ëhi ma'eno titimë'ëro javuoho marëbe va'ajeje God-are osa börömo jiajëhi no ëhi javuoröhëgo Bada'o gemuoro javuë'ëro. ²² Röhu jemë'o Keriso'o gemuoro jëvë'ëro God-ro jemë'o hesi javunö'e gemuoro bimuvëvego gemuoro riravarujeje hesi Aru'ahohuro jemë'o jië'ëro.

3

Sa'a ioro'ioro rajo ajëmiromo jabesi örire Keriso-are jö huruoho majëhi'iröhe mu Paul-hu baejade jöhoje.

¹ God-ro jemesi örire éhi mae vaejëvë'ego éhuni Paul naro jemëni uehorovoromo God-are örire jöe jövajeje. Jew rajo iho bogo baejarije sa'a ioro'ioro rajo jemesi jöeni naehu uehorovëvoromo Iesu Keriso-are jö majëhijajohuni éhuni aëro savoji gagore ba'amevë'ero hije. ² Iae jemë hejarijeje God-ro huë mae baejevoromo ave muoho bojemadeje jemëhu mare raromo'irarijohuni. ³ God-hu diehi jië'e mu vaeröhëni hesi uhure uehorovadoho huro röjehijamu baejodeje. Ëjöho ma-bisemu jajivë'e jeve. ⁴ Naehu jajivodoho jemë adahë'ohuro éhuro garomo uvo'a'aruje: God-hu Keriso bojam'i i uhure uehorovade muoho iae nöröro mae gavë'e höjo. ⁵ Ëmuoho urimoho subivahuobe rovadoho avevejö'oho God-ro hesi Aru'ahoho uavamu huro hesi apostle ömo'ömohu'o jö hesirire baeromo majëhijarue ariböviohu'o nosi örire röjahuijamu baejë'e javue. ⁶ God-hu uhure uehorovade mu hesi bëhoho aviëhije. Sa'a ioro'ioro rajoho jemëro Jew rajo no'o gemu mae God-are mu maho baeromo nosi sino haho'oho ma-gemu havorovoromo God-hu Jew rajo huë mae bojamui'iröhëni uvadëhi éhi Iesu Keriso-are ihoro jemë'o bojëmijego baejarujeje Kerisohu ë'ade jö maho jemesiro rovë'ero.

⁷ Ëjö ma hesi muoho God-ro darugo'ëro jië'ëro na huë baejevoromo suvuore bojemadeje naro ë jö hesi muoho vaenövö'irodego. ⁸ God-are ae magonahe ioro'ioroho masije jio'amo'i na bise'e jeve. Na éhi jeve röhu God-ro huë baejevoromo ë muoho bojemijadeje éhuro Kerisohu huë mae börömo bëhe bojamuaje jö maho sa'a ioro'ioro rajoho majëhibe juvo'irodego. Röhu ë jö hesi bëhoho bogo ga barë hesi javue. Ëjöho huro uevadeje naro ého majëhiromo ⁹ röjëhijego ae aho'obëhe garöhego God-hu hesi uhure uehorovade mu éhi éhi a nunire vaejajoho. Ëhuni ë muoho bojemadeje. Bövi bise'o bamade aho God-ro urimo ë muoho hesi simanore uehorovobe subivahuobe rovadeje. ¹⁰ Subivahuobe rovade hesi bëhoho éhuro avevejö'oho anera masijohu'o daruge jië'ëro ö'idöre raromarue aribövi ioro'iorohu'o ého jaburo ekaresiae no göromo uvoruomoröhego: Ojo'e God uehoro mabëhe gö gö hesi örire jië'ëro éhu'ëro hesi aribövioho ajëmibe rovë'e höjo. ¹¹ Mami gö'e éhi'o'i uvadoho Iesu Keriso nosi Bada uavamu huhu nimade muoho vaejahoromo sa'a ioro'ioro rajoho jemë Jew rajo nosi gemuore gagovëvadeje. ¹² Gagovëvë'ëro no hu'o gemuoho javuego noro hu mae uehorovaruëro jië'ëro éhu'ëro bogo juhuonivo'i uvarueje: Iae hu ajamui'ajë uvoromo God-are bëhire va'oromo nosi jöho majahijarueje. ¹³ Ëhuni naro jemë üeve: Naehu jemesi jöeni vi'ehi börömo baejajoho nadi ého uehorovoromo nasi jöenioho vavaenimoromo u'uhore. Na vi'ehe baeje éhuro jemë maro raromo'irarijego.

Kerisohu börömo bëhe uehorovavuaje jöhoje.

¹⁴ Röhu God-ro sa'a ioro'ioro rajoho jemë ajëmi'i uövuë'ego éhuni naro ague aho hiromö Vavu hesi örire jöe jövajeje huro jemë ajëmi'iröhego. ¹⁵ Agane aho'obëhe ö'idöre raromarue sa'are raromarue bamavuade a hesi örire naro jemesi jöeni éninamiromo uavajeje ¹⁶ hesi ajoho börömo bëhëro jië'ëro huro uavego hesi Aru'ahohuro hesi darugo maho bojëmego jemesi dë vövöbajo'oho biririvëvoröhego. ¹⁷ Naro hu uavajeje jemëro Keriso mae uehorovego huro jemesi dë vövöbajo'ere ioro'ioremu hi'iröhego. Huro jemë ajëmego ijehu ö'ehu sa'a gagore dirume abue'amë'ëro biririvajëhi o javue sa'a uhure vae abuejë'ëro biririvajëhi éhi jemëro ae dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvoromo éhuro biririvoromo muoho mae vaebe va'irarijego. ¹⁸ O jemëro God-are aribövi ioro'iorohu'o gemuoro avoho garomo uvo'irarijego: Kerisoro bogo bise'o vadu'oho uehorovavuo'i börömo bëhe uehorovavuo avohaje höjo. ¹⁹ Röhu Kerisohu diehi uehorovavuajoho noeju ga barë'iröhöho bogo eni javue. Iae éhi jie röhu na nege

jemëro uvo'irarijego huro ëhi uehorovavuaje hö uvego ëhuro God-are uehoro mahuro mu mahuro jö mahuro bövi bise'o mahuro jemesi dë vövöbajo'oho rarovëvo'iröhego. Na ëhi negego God-are örire jöe jövajeje.

²⁰ Röhu God-are ihoho mabëhe ua'ejo. Ëhesi bëhoho huro hesi darugoho nosi dë vövöbajo'ere bamahuë'ero ëhu'ero huhu ajamuiromo mu masijo vaeröhoho hu eni jie ë hesi bëhoho noehu hu ua gavaruoho o nosi dë vövöbajo'ere uehorovaruoho ëho ma-jianovo'i God-hu no iosiramuiromo mu börömo vaeromo bövie bise'e aho'o nosi örire ajamui'iröhoho hu eni jiajëro jië'ero. ²¹ God-ro Iesu Keriso ajamiroomo hesi ekaresiahu'o ajamuijë'ego ëhuni hesi ihoho mabëhe ua'ejo ëhi gemu jiemu jiobe va'iröhego.

4

Keriso-are aribövie no hesi sino haho'e gemuoho javuaje jöhoje.

¹ God-ro ëhi jemë ajämijë'ero jië'ero ave jöho majëhi'ië'e. Naehu Badare jöëni savoji gagore hijajohuni ave jöho ejehore. God-hu jemë hesi aribövi mae jëvojöro üvädëhi ëhi mu mae vaejë'i raromo jijihore. ² Nadi döroho bamorovo'i ma-sanuovoromo ae gö jabesi sisëho ga taemoromo huë baerovore. ³ O God-are Aru'ahohuro jemë aho'o uehore gemuoho bojëmijaje ë uehoroho ma'enoromo dë vövöbajo'e gemu bamoromo agane vaerovo gare. ⁴ Jemë sino haho'e gemuoho jëve. God-are Aru'ahe gemuoho baejë'e jëve. Aji'e mu börömoho gemu bae'irarijego ëhuni God-ro hesinö jëvojöro üvädoho muebejarujeje. ⁵ Bada gemu uehore gemu bapataeto gemu jëve. ⁶ God gemu ae aho'obëhe nosi Vavueje. Huro gemuëro böröme namiromo bövie bise'e aho'o muebejavuoromo ma'enaguo titimoromo nosi dë vövöbajo'ere hijajeje.

⁷ Röhu Kerisohu no ae gemu gemu suvuoro bojamuibe rovadëhi ëhi baebe rovë'e javue ae ajëmi'iröhëro. ⁸ Ëhesi jöho God-are surire jajivoromo uvë'eje: Badahu ajiomadevare evare a sisëho ruahö'øjëvë'ero tövëvoromo sö ujuohoromo dö mare ajiomade höjo. Ajiomoromo suvuoroho ae suvuorëmijade höjo. Ëhi jajivë'eje. ⁹ Ëjö adaharoho ëhi uvë'eje: Badaro ajiomade höjo. Ëhesi bëhoho bogo ëma ajiomo'i a'i urimo hu sa'are ruvebiromo sa'a uhu mare abuejadeje. ¹⁰ Ruvebiromo abuejade ae gemuohuro ajiomadoho ajiö idöho iosiramiroomo dö mare ajiomadeje ëhuro ö'idöho sa'aho aho'o huro rarovo barë'iröhëni. ¹¹ Ëahuro aviëhi jië'e suvuore gö gö bojamuibe va'ë'eje ëhuro noro hesi muoho vaeröhego. A ioro'ioroho apostle mu vaeröhe suvuoroho bojamujadeje. A ioro'ioroho jö God-aro baeromo majëhi'iröhë suvuoroho bojamujadeje. A ioro'ioroho Keriso-are jö ma majëhibe jijihö'iröhë suvuoroho bojamujadeje. A ioro'ioroho hesi aribövi muebejëvoromo öri röjëhi'iröhë suvuoroho bojamujadeje. ¹² Suvuoro ëhi bojamujade hesi bëhoho God-are aribövioho aho'obëhe noro ë suvuoroho baeromo eni javuego göëro göho ajamirovoromo ëhuro Keriso-are sino haho'e gemuohuro javuë'ero no uehoro mae baebe birire baebe va'ojubo ¹³ hujeji no ae aho'obëhe uehore gemu baeromo God-are Harihoho garomo gemuoro javuoröhego. Ëhi gemuoro javuo'iramu Keriso-are darugohuro böviëro bise'ëro rarovavuo'iramu ëhuro a duvahonö avoho raromo'ejo. ¹⁴ A duvahonö avoho raromo'iramu evare ijönöho bogo asisö'o va'ënoho javuo'ë'e. Bogo asisö'o va'ënoho javuo'iramu aehu sareri sareri'e jö barueromo jö huotohuotovoromo bövi bise'o ëma ömoromo jö sisë majahuijë'oho ijönöho bogo ejëho'ejo. Bogo ejëhoromo burehu jovo döre rueromo jovo hasajego vanagiehu huotorohuotorovobe va'ajëhioho no bogo ëhioho ë'i ma-biririvoromo ahorirëro va'ejo. ¹⁵ Ma-ahorirëro va'oromo göëro göho rajahirovoromo jö mahemu majahirovo'ejo sareri'e jöho bogo. Jö mahemu majahirovobe huhu nimaje muohuremu avoho yaebe va'ejo ëhuro Keriso nosi simanoho va'ëne jiahuoröhego. ¹⁶ Hu nosi simanoho jië'ëro ruahö'øjavuego gemuore hesi uhure

raromarueje hesi övo duruajo'ëro javuë'ëro. Hesi uhure raromoromo nosi sino haho'e bimuvavuadëhi ae aho'obëhe ëhi bimuvorovoromo ëhuro hesi darugoho baeromo no ae göëro göëro huhu bojamuade mue gö gö avoho vaeromo göëro gö rajahirovoromo ëhuro a duvahonö'e biririvobe va'arueje.

Keriso-are ae gemuoho javuë'ego mu i'o baeröhe jöhoje.

¹⁷ Röhu naro ave jägoroho Badare ihoro darugo'o majëhi'ië'e. God bogo ma uehorovarue ariböviehu jö sareri sareri uehorovë'i raromo jijiharuëhioho ijoho nadi ëhioho raromo jijihore. ¹⁸ Ëhesi bëhoho ëho jaburo simanoho ramoramovëhë'ëro uehoroho bogojioromo biriri'övoromo God bijönimoromo ëhuro hesi biriroho bogo baejamu jabisi aru'ahoho vuovëhë'eje. ¹⁹ Jabumë mu sisëni javojégadoho vuonugo'i jabisi dë vövöbajo'e aho'o sisëro gemu bojamirovoromo ö mahunö'e val'inumi'e muoho bövioho bise'oho ëma ömarueje. ²⁰ Röhu jemë Keriso-are jöho bogo ëhioho röjëhamu hejarijeje. ²¹ Hesi jöho iae mae hejarijeje. Hesi ariböviëro jëvë'ëro Iesuhu ëhi ëhi öromohibe juvade jö maho iae röjëhijamu hejarijeje. ²² Aviëhi jië'e jöho hejarijeje. Mami'e öri sisëre jijiharije ë hesi uehoro mamioho boremi'öre. Ëuehoro mamioho ejahoromo ëhuro mu sisë naguego sareramirovoromo ë muoho vaejego sisërëjavuobe va'ajeje. ²³ Uehoro mamioho boremi'ö'i God uarego huro jemesi dë vövöbajo'o uhoho avohëho barë'iro. ²⁴ Ëhi uaromo uehoro i'e baere. Ëuehoro i'oho God-ro avohadeje noro hu va'ëne jioromo ma-taemo raromoromo mu maemu vaenövoröhego.

²⁵ Ëhuni no sino haho'e gemuoho javuë'e jiaje ëhuni sareri sareri'e jöho vuonugo'i göëro gö hesi öriroho ma-jö maemu majahirovore.

²⁶ O vörönégë'iroho nadi ri'öromo mu sisëho vaere. Nadi dë vörönimemu vörönimobe va'ego majaho beva'oromo vahiromëvo'iro. ²⁷ A'i vöröho vuonugego Satan bogo ijumëvo'iro.

²⁸ O ae rahu vajiohu'e mu vaejaje aho uavego ijoho nadi ëhi jië'oho ë'i hesi övëro biririvoromo i'o mu'oho ma-avoho vae'i ëhuro mae sisë eni jiego bövi bise'o rumo'e aribövi jabisi örire suvuorovo'iröhe.

²⁹ O jö atë'iroho jö sisëho nadi ato'i ma-jö maemu atonövore. Ëhi jië'e jö atë'ohuro jemë ae ajëmi'iramu jabumë huë vavaene rabe jëvë'oho jemesi jöho heromo biririvëvo'iramu dë vövöbajo'e mae jëvo'ë'e.

³⁰ O God-are Aru'aho Maho nadi vavaenoho bojamire. Hu jemesirire jië'ëro ëhu'ëro uvarueje: Jemë God-are aribövie jëvobe va'ojiwo hujeji ëho majaho rue'iramu sisëhu tövëvajoho God-ro jiovëho'iramu aho'obëhe ma-mae gemu jëvo'ajëjo.

³¹ Röhu ijoho a jabisi jö sisëho nadi uehorovo'i arire. Nadi a jabisi jöenioho vörönimemu vörönimore. Nadi ano'i vörö'iraenövore. Nadi jö sisëho uëromo giagiamëhore. Nadi agëvore. Jö sisë gö gö nadi uehorovoromo ëhi jië'e muoho vae'i ³² a'i göëro göhuni vavaenimorovoromo huë baerovë'i göëro gö hesi mu sisëho uehorovoromo vuonugore. God-hu jemesi sisë Keriso-are jöëni uehorovoromo vuonugadëhi jemë'o ëhi ë'ore.

5

Aji'ere raromo jijihö'iröhe jöhoje.

¹ God-ro hesi dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvego jemë hesi aboji harihu'e jëvaje ëhuni huhu ë'ajëhi jemë'o ëhi ë'onövore. ² Ëhi'oromo ae uehorovëvë'i raromo jijihonövore. Ëhesi bëhoho Kerisoro no uehorovavuoromo nosi jöëni God-are örire suvuore bojamirovoromo guomorovadeje. Guomorovamu God-ro uvadeje: Huro mabëhe ë'ë'ëro ëhuro iae na huë mae jevajëjo. Kerisohu uehorovavuadëhi ëhi ae uehorovëvë'i raromo jijihonövore.

³ O jemë God-are aribövie jëvaje ëhuni önö'e mahunö'e muoho nadi vaeromo ae gö jabesi bövioho bise'oho nadi ujuohëho'i ë'orego ëhuro ëhi jië'e mu sisë hesi jöho jemesiriroho bogojio'i. ⁴ O mu sisë jöho simano rumo'e jöho ijo ijo'e atarue jö sisëho nadi atore. Atë'oho bogo maehuje. A'i huë ma jöhemu God-are öroro atore. ⁵ Ave jö gavarujoho iae maeje. Ae rahu önö'e mahunö'e jijihë'oho o ae gö jabesi bövi bise'o ujuohëho'i ë'ë'oho Keriso'o God'o muebejarue öri ari'eroho bogo va'oruomo'ë'e. Ae gö jabesi bövi bise'o ujuohëho'i ë'arue hesi bëhoho God dejonö bamol'i inömo sisë nuninö bamarue mueje.

⁶ Ëhi jië'e mu sisëho God-are jö bijönimarue aribövihuro vaejaruëro jië'ëro ëhu'ëro God-are i'ue mana bae hesijö. Ae göehu sareri'e jö atoromo uëvë'oho: Bogo ëhioho jio'a'ajë uëvë'oho nadi ejëhore. ⁷ Ëhuni ëhi jië'e aribövihu'oho gemuoroho nadi jijihore. ⁸ Urimoroho jemë'o ramoramo'ere raromonövariyeje. Jaruvoho jemë Badare aji'ere raromaruje. Ëhuni aji'ere raromarue ariböviehu raromo jijiharuëhi ëhi raromo jijihore. ⁹ Rabëni. Aji rovë'ohuro ëhuro mu maemu vaeromo jö maemu atoromo bövie bise'e avoho vaejarueje. Ëhuni aji'ero raromore. ¹⁰ Avoho uehorovoromo gare Badahu nimaje muoho diho jiego. ¹¹ O ramoramo'e mu aehu ma-imo vaejaruoho ëhi jië'e muoho nadi gavanovo'i mu mae vaejego jaburo ëho garomo uvoruomo'iro: Nosi muoho sisë höjo. ¹² Iae ëhi jië'e muoho jabesi saginiëri vae'amaruoho javoje vëmunajoho jië'ego bogo atarue jöhoje. ¹³ Jabesi sisë aho'o gurihiro jiadoho aji va'orahoro jië'oho jabesi mu diehi jiajoho ë garuomo'ë'e. ¹⁴ Mu rabe va'orahore jië'oho iae aji'eje. Ëhuni noro God uehorovoromo jöe ioromo uvarueje: Niavanuoho ri'øjëjo.

Guomanuoho i'ovëjo.

Ëhi'o'iramu Kerisoro ja ajivavo'ajëjo.

¹⁵ Ëhuni jemë diehi jië'e mu vaeromo raromo jijiharujohe ëho avo'avoho vaere. Simano rumo'e muoho bogo a'i simano ma'e muohemu vaere. ¹⁶ Mu mae rovajoho nadi vuonugo'i hesi muoho avoho vaere jaruvoho mu sisë vaeruomaje majae jiaje.

¹⁷ Ëhuni nadi sisë'oho uehorovo'i a'i jemëhu diehi mu vaejöro Badahu nimajoho ëho avoho garomo baere.

¹⁸ Nadi vörö'e jovoho ue'ahego simanoho huotorovëvo'i. Ëhuro sisërëjëvo'ë'e. A'i nadi'ego God-are Aru'ahohuro rarovëvego ëhuro simano mae jëvo'i. ¹⁹ Psalms surire jajivare jöho God rajahi'iröhe jöho Aru'ahehu bojëmaje jöe gö gö iaruoho majahirovore. Dë vövöbajo'e aho'o God rajahromo ëhi jië'e jöho ionövore. ²⁰ Vae majae huë mae o huë sisë rovë'oho nosi Bada Iesu Keriso-are ihoro God Vavuoho mae uanövore.

Masurovë'e ariböviehu diehi avoho raromo'iröhe jöhoje.

²¹ Röhu Keriso mae uehorovarufe jëvaje ëhuni göëro gö hesi jöho ejahorovore.

²² Vaboroharo Badare jöeni jemesi baruoho ejëhore ²³ rabëni hesi bëhoho baruoho vaboro jemesi simane jio'amë'e jiaje. Keriso ekaresia nosi simanoho jio'i no hesi sino haho'e gemuoho javuë'ëro huro no maro bamavuë'eje. Röhu hu ekaresia nosi simano jiajëhi ëhi baruoho vaboro jemesi simanoho jio'ame. ²⁴ Ëhuni ekaresiaehu Keriso-are jö ejaharuëhi ëhi vaboro ömo'ömoho jemëro baru jabesi jöho ejëho barëre.

²⁵ O baruoharo jemesi vaboroho dë vövöbajo'e aho'obëhe uehorovëvore. Ëhesi bëhoho Kerisoro ekaresiaho uehorovavuoromo hesi arijo'arije bojamirovoromo guomorovadeje ²⁶ ëhuro ekaresiaho jovëro u'ovahuoromo hesi jöho majahuiromo ma-maemu avohavuoröhëni. ²⁷ Ma-maemu avohavuego ekaresiaho aji mabëhe javuoröhëgo. I'o masu'iröhe magonaho va'inumi rumo'e sino haho'e bogo abuejë'e sisë rabe rabe bogojio'i ma-maemu jiajëhi ekaresiaho no ëhi ma-maemu gemu

javuego huro no hesi baejavuoröhëni. Ëhuni ekaresiaho no uehorovavuoromo ajamuijadeje. ²⁸ Iae Kerisohu ekaresia uehorovavuadëhi ëhi baru ömo'ömoho jemëro jemesi vaboroho uehorovëvore. Uehorovëvoromo jemesi sino rajahirovarujëhi jemesi vaboroho ëhi rajëhire. Jemëhu jemesi vaboro rajëhijë'ohuro ëhuro jemesi sinohu'o rajahirovarujeje. ²⁹⁻³⁰ Aho jabesi sinohu bogo bijönimorovo'i a'i Kerisohu ekaresiaho no hesi sino haho'e gemuoho javuajëromo muebejavuajëhi aëro jabesi sinohu ëhi avo'avoho mueberovarueje. ³¹ Vaboro'o baru'o jabesi jöho God-are surire jajivoromo uvë'eje: Ëhu'ëro jië'ëro aëro vëmu vavu'oho rëmö'ö'i vaborohu'o gemu mae hi'a'ajëjo. Hu'o hi'iramu jabumë niö'i jëvadoho röhu gemu jio'a'ajëjo. ³² Ëhi uvë'eje. Röhu ë jö hesi bëhoho uhuroho jö börömo börömeje. Ëjö hesi bëhoho naro uëve Keriso'o hesi ekaresia'o no gemuoho javuaje jöhoje. ³³ Röhu jemesi jöhu'oje. Ae gemu gemu jemesi arijo'arije rajahirovarujëhi jemesi vaboroho ëhi rajëhire. O vaboro ömo'ömoho jemëro baruoho masijoho hö uehorovore.

6

Aboji harihu'o vëmu vavu'o diehi avoho raromo'iröhe jöhoje.

¹ O aboji harihu'oharo Badare jöeni vëmu vavu'o jabesi jöho ejëhore. Ëhi ë'ë'oho iae maeje. ² Ëhi jië'e jögoroho God-are surire jajivoromo uvë'eje: Jasi vëmoho vavuoho mae uehorovëvonëjo. Ëjö börömo maego God-ro ë hesi viture uvadeje: Jaehu ë jö ejë'oho naro mae ajami'ejöjo. ³ Ëhesi bëhoho uvë'eje: Vëmu vavu'o mae uehorovëvë'oho ëhuro maho javo'iramu sa'are majae ëgo'o hi'a'anuëjo.

⁴ Röhu vëmu vavu'oharo jemesi aboji harihu'oho nadi sisë'ioho avohëvego dë vörönëgo'iro. Nadi ëhioho ë'i a'i avoho muebejëvoromo Badare jöho röjëhirego heromo avoho raromobe va'oruomo'iro.

Avare mu vaejëharue ariböviohu'o jabesi simano vaejarue ariböviohu'o diehi avoho raromo'iröhe jöhoje.

⁵ O ae gö jabesi muemu vaejëharuje aribövioharo jemesi a masijo jabesi mu vaejë'iroho uvore: No Keriso-are mue vaejaruëromo jabesi jöho avoho uehorovoromo jemesi dë vövöbajo'o uhohu'o ejëhonövore. ⁶ Nadi ma-döemuoho ejëhorego jemesi masijohuro gëromo uvo'iro: Mu mae vaejarujëjo. A'i uvore: No Keriso-are mue vaejaharuëromo nadi bijönimo'i dë vövöbajo'e aho'o mu öroro bojamiromo God-hu nimaje muoho vaenövore. ⁷ Uvore: No bogo ma-a jabesi muoho vaejëho'i Badare mue vaejaharuëromo dë sasohoromo muoho vaere. ⁸ Uvore: Ae gemu gemu mu mae vaejë'oho Badaro suvuoroho mana bojamui'ajëjo. No avare muemu vaejëhë'oho o nosi nimoro mu vaejë'oho iae hesi höjo. Ae gemu gemu mana bojamui'ajëjo.

⁹ O simano vaejaruje aribövioharo ëhi mu mae vaenövore. Jemesi mu aribövi jö sisë uëromo giagiamëharujoho vuonugore. A'i uvore: Nosi mu vaejahuarue aribövi jabesi o nosi Bövioho iae ae gemu ö'idöre hijajëjo. Huro mu ariböviohu'o no'o ma-gemuoho uehorovavuaje höjo.

Keriso-are ariböviehu ajamirovoromo niögu biriri'oho io'amoromo bijo buno baeromo Satan'o muorovo'iröhe uhu jöhoje.

¹⁰ Röhu aveho ijo tugoho'i jöho majëhi'ië'e. Bada'o gemu mae jioromo hesi darugo mahos baeromo biririvore. ¹¹ God-hu bojamuaje muorovo inömoho aho'o ujuohore Satan-ro sarerëmijego ëhuro biririvoromo riravo'irarije. ¹² No bogo ma-a'oho muorovo'i a'i a iosiramuijë'e sisë aribövi masijohu'o muorovarueje. Sa'ae aho'obëhe ramoramoe mu muebejarue ariböviohu'o döre raromarue sisë ariböviohu'o vörö'e sisë aribövi ioro'iorohu'o ëho jabu'o no muorovarueje. ¹³ Ëhuni God-hu bojamuaje muorovo inömoho aho'o ujuohore maja sisë rovego Satan-ro jemë'o muorovego

biririvo'irarije. Ëhi muorovojuvo majae barë'iramu biririvoromo ëhi baberumi riravo'aruje.

¹⁴ Ëhuni avoho riravore. Röhu a'o muorovo'ië'iroho götaho dë'ahore muoho titimo'iramu dë'ahoho bibivoromo ëhuro eni javo'ë'e. Ëhesi bëhoho mu sisë'o muorovo'ië'iroho God-are uehoro mahemu ma'eno titimorego ëhuro eni jëvo'iro.

O a'o muorovo'ië'iroho biriri'e niögoho vinebire ba'amo'iramu ëhuro eni javo'ë'e. Ëhesi bëhoho mu maemu baeromo maemu ömorego ëhuro eni jëvo'iro.

¹⁵ O a'o muorovo'ië'iroho höru gudu ba'amë'ohuro ëhuro mae nami juvo'a'anue. Ëhesi bëhoho Kerisohu huë mae bojamuaje jö maho simanoro bamore avoho bibivo riravo'irarije.

¹⁶ O vëni ravë'e bijo vöösö huotovaho'ië'iroho ejoho ma'enoromo nami'iramu siroho ro ë ejore riravoromo sugigivoromo vënöho duoroho'amo'ë'e. Ëhesi bëhoho God-ro no ajamuijaje hö uvoromo hu mae uehorovonövore. Ëhi uehorovë'ohuro Satan-ro hesi vörö'e bijohuro bijëho'iramu bogo ejaho'aruje.

¹⁷ O a'o muorovo'ië'iroho biriri'e simano bosöho didi'oromo simanoho tugohorovo'anue ëhuro bogo nemavo'i mae favoröhego. Ëhesi bëhoho simanëro uehorovoromo uvore: God-ro no maro ramuë'e höjo. Ëhi uehorovë'ohuro ëhuro Satanare sisëho tugoho'iramu jemë bogo baejëvo'ë'e.

O a'o muorovo'ië'iroho kaejö ëgoho övöro ma'enoromo muorovo'anue. Ëhesi bëhoho God-are jö hesi Aru'ahehu bojamuijajoho ëhi ma'enoromo Satan'o muorovore.

¹⁸ Ëhi jië'e muoho vaejë'i majae ëhi God-are Aru'aho hesi uehoroho baeromo parie gö gö vaeromo jöe gö gö ëninaminövore. Ëhi ë'irarije nune jioromo majae ëhi biririvore. Biririvoromo God-are aribövie aho'o jabesi jöeni uehorovore. ¹⁹ O nasi jöho ëhu'o uehorovore. Uarego naehu hesi jö a majëhi'ië'iroho huro jö maho bojemego naro bogo juhuonivë'e ma-sama'e majëhinövo'iro ëhuro jabumë hesi gurihijë'e jö ma hesi bëhoho mae garomo heruomoröhe. ²⁰ Ëjö maho ae majëhi'irodego ëhuni na God-are ihoro jö majëhijaje ae jeve. Röhu na savoji gagore hije. Ëhuni God uarego na birire bojemego huhu bojemade muoho vaeromo bogo juhuonivo'i ë jöho ma-sama'e majëhinövo'iro.

Ave surire jajivade ijo tugoho'i jöhoje.

²¹ Röhu na diehi jevajoho o mu rabe vaejajoho ë jöho jemë'o he'irarijego ëhuni Tychicus-ro ö'oromo majëhil'iramu he barë'aruje. Tychicus hu nosi huë baerovarue öeje. Hu Badare muoho biririvoromo vaejajeje. ²² Ëaho naehu nugö'ö'ië'aje hesi bëhoho huro ö'oromo jöho majëhijego noeihu diehi raromarue jöho jemëro hejego dë vövöbajo'oho mae jëvoröhego ëhuni nugö'ö'ië'e.

²³ Röhu na nege God Vavuohu'o Bada Iesu Keriso'o jaburo nasi ö mueno'oho jemë ajëmijego jemëro God mae uehorovoromo huë mae raromoromo rajahirovo'irarijego.

²⁴ Nosi Bada Iesu Keriso rajahiemu rajahijaruje aribövioho aho'obëhe God-ro huë baeromo ajëminövo'ë'e. Ahia mino'e.

PHILIPPIANS

Paul-hu Philippi ekaresia jejämade jöhoje.

¹ O asë'e Iesu Keriso'o gemuore jëvoromo God-are ariböviëro jëvë'ëro Philippi amore raromarujoho Paul na'o Timothy'o Iesu Keriso-are mu vaejaharue ae niö'i noro jemesi örire jejämijö gare. O ekaresia muebejëvaruje ariböviohu'o ekaresia ajämijaruje ariböviohu'o jemesi örire jejämijö.

² Na nege God nosi Vavuohu'o Bada Iesu Keriso'o huë baeromo ajämijego maro raromo'irarijego.

Paul-hu Philippi ekaresia uehorovoromo God'o jö jövonövade jöhoje.

³ Naehu jemë uehorovévë'iroho jemëni God nasi Börömoho huë mae uavajeje. ⁴ O jemëni God-are örire jö jövë'iroho nimorohë'i jöho majahijajeje. ⁵ Rabëni hesi bëhoho mami'e jemëhu aevol'i na'o bimuvoromo Keriso-are jö ma hesi mu ajemijarijoho éhi ajemibe ruejuvo jaruvohu'o éhi gemuoho ajemijarujeje. ⁶ Éhuni na mae uehorovoromo uvajeje: God-ro mabëhe aevoromo jemesi dë vövöbajo'o avohëvadoho iae éhi avohëvobe va'ojovo hujoji Iesu Keriso-are majaho rue'iramu avohëvo barë'ajëjo. ⁷ God-hu jemë éhi avohëvobe va'a'ajë uvajoho ého iae maeje é hesi bëhoho jemë nasi dë vövöbajo're jëvë'ego. Jemë na'o gemuore mu mabëhe baejë'e jëve. God-ro mu mae bojemamu urimoho na savoji gagoroho bogo hijë'iro hesi jö ma hesi jöhuni biririvoromo majëhibe rovodoho jaruvoho na savoji gagore hijë'i éhi gemuoho majëhijajeje. Jemëro éhi jië'e mu mabëhe na'o bimuvoromo ajemibe rovë'e jëve. ⁸ Röhu Iesu Kerisoro nasi dëre rumorovevego na jemëni sisë maro vavaenegajeje. God-ro ge'ego na mae üeve.

⁹ Röhu ave jöho na jemëni éninamijajeje. Naro uavajeje huro jemë ajämijego jemë simane mae jioromo mue bövie bise'e garomo ae rajahuijarujoho gö'o gö'o döre éhi'obe va'oromo ¹⁰ éhuro rabe rabe maho jiego ga'irarijego. Éhi jië'oho Keriso-are majaho rue'iramu jemë jö sisëho bogojëvo'i uhohu'o ma-maemu jëvo'ë'e. ¹¹ O Iesu Kerisohu ajamuego vaejarue mu mahuro jemë'o rumorovëvo'ë'e éhuro God-are ihoho dö maro ajiomoröhego.

Paul-hu hi juvonövade hesi bëhoho Keriso uehorovoromo juvonövade jöhoje.

¹² Röhu nasi ö mueno'e na nege jemëro ave jöho ga'irarijego. Na ave savoji gagore hijamu mu rabehu rabehu nasi örire rovadohuro éhuro Keriso-are jö ma hesi muoho bogo sisérë'i marjë'eje. ¹³ Marjë'ëro éhu'ëro sa'a a börömo hesi javu atovarue ariböviohu'o a iorol'iore aho'obëhe jabu'o mae garomo uvoruomajeje: Nörö Keriso-are aëro jië'ëro savoji gagore hijajëjo. ¹⁴ O Christian ö mueno'e marohë'e maëro gevarue na savoji gagore hiromo mae biririvego geromo jabu'o daruge baeromo éhuro bogo juhuonivë'e mabëhe biririvoromo God-are jöho majëhijarueje.

¹⁵ Éaribövioho a iorol'iorohuro iae nasi mu mahuni dë vörönimoromo na iosiremi'irögoro Keriso-are jöho majëhijarueje röhu a iorol'iorohuro huë mae bojemi'i é'arueje. ¹⁶ Jabumë uvarueje: God-ro nörö aviae bamade höjo éhuro aëro God-are jö maho sareri'e atego nöröro aho'iröhego. Éhuni jabumëro na mae uehorovevoromo Keriso-are jö maho majëhijarueje. ¹⁷ O é aribövi iorol'iorehu Keriso-are jö majëhijaruhu bogo maho uehorovoromo é'i a'i jabiesi iohhemu uehorovoromo Keriso-are jöho majëhijarueje. Jaburo uvarueje: Noehu Keriso-are jö ae majëhijë'ohuro éhuro a masijohuro heromo Paul savoji gagore hijajoho röhu gö'o döre i'ue bojami'aruëromo éhuni Keriso-are jöho majëhijarueje.

¹⁸ Röhu ëho hesije. Aehu ma-döhemu uehorovo'i o uhohu'o uehorovo'i o diehi uehorovoromo Keriso-are jö majëhijaruoho röhu aëro Keriso-are jöho iae majëhijarueje. Na ëho uehorovoromo nimorohajeye. Röhu bogo vuonugo'i ëhi gemuoho nimorohonövo'ego. ¹⁹ Ëhesi bëhoho naro garomo uvajeje: Naehu ëhi sisë'i hijajoho jemëro nasi jöëni ëninami'liramu Iesu Keriso-are Aru'ahohuro ajemi'liramu ëhuro na mae hi'ejöjo. ²⁰ Ëhuni naehu ave uehorovajohuremu nego avohe na bogo mae bogo javojoho baeromo muoho vuonugo'i a'i majae aho'o röhu avevejö'ohu'o biririvo avohoromo nasi arijo'arije aho'o bojamirovego Keriso-are ihoho dö maro jioröhego. Na ave sa'are hijë'oho o guomevë'oho ëhi gemu jiojöro nege. ²¹ Na ave sa'are hijë'oho Keriso gemu uehorovë'i hibe juvajeje. O guomevë'oho jaruvo sisë'i hijanovajoho ijönö mabëhe hi'ejo. ²² Na ave sa'are ëgo'o hijë'oho ëhuro i'o mu'e birohonövo'ego. Hesi nani'o diehi ë'ejo. ²³ Na uehore niö'i jevo'ego ëho uehorovë'e hije. Iae na nege guomoromo sa'aho vuonugo'i va'o Keriso'o gemu mae hi'irodëni. Hu'o hijë'oho ëho mahoje. ²⁴ Röhu naehu biririvoromo sa'are hijë'oho ëho börömohoje jemë ajëmi'irodohuni. ²⁵ Ëho na eni gavë'e jeve. Ëhuni na garomo uve: Naro biririvoromo jemë'o hi'ejöjo ëhuro ajëmego Keriso mae uehorovobe nimorohobe va'irarijego. ²⁶ Ëhi jië'oho naro röhu maho ö'iramu jemëro na geromo Iesu Keriso-are örire mabëhe rajahi'aruje.

²⁷ Röhu na diehi jevë'oho jemëro Keriso-are jö maho eromo raromo jijihore. Ëhuremu börömohoje. Ëhi ë'ë'oho ëhuro naehu ö'oromo gëvë'oho o öre ëgo'o hiromo ma-jemesi jöhemu hejë'oho na garomo uvo'ego: Jemëro gemuoro riravoromo uehore gemu baeromo mue gemu nimoromo jö ma hesi muohuremu biririvoromo nigemarujëjo. ²⁸ Biririvoromo nigemoromo jemesi jö bijönimoruomaje aribövoho bogo juhuonëmijarujëjo. Bogo juhuonëmijamu gëvë'ohuro ëhuro God-ro röjëhijajeje jabumëro garöhego maja ijönöho jabumë sisérëjëvo'i jemë marojëvo'iröhoho jëve. Iae God-ro jemë ajëmi'liramu marojëvo'ë'e. ²⁹ Jemë Keriso-are mu börömoho niö'i baejë'e jëve. Göho Keriso-are örire mae uehorovo'irarijoho göho hesi jöëni vi'ehe bae'irarijoho. ³⁰ Urimo jemë iae gavarijeje na sivohoromo Keriso-are muoho nige-mamu. O jaruvoho jemë hejarujeje aëro uvoruomego: Nöröro ëhi gemuoho ë'aje höjo. Röhu ë mue gemuoho jemëro na'o bimuvoromo ëhi sivohoromo ömo'aruje.

2

No bogo nosi nimaruohemu uehorovo'i göehu gö huë baerovo'iröhe jöhoje.

¹ Jemë aho'o Keriso-are ae gemuoho jëvajoho na jemë ëhuro hejarujeje biririvëvego. Kerisohu jemë huë baejëvajoho na jemë ëhuro hejarujeje jemesi dë vövöbajo'oho giogovëvego. Na jemë God-are Aru'ahohu'o gemuoro jëve. Na jemë göëro göhuni vavaenimoromo dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvarujeje. ² Ëhi jëvë'e jiaje ëhuni magemuoro jioromo uehore gemu baeromo huë baerovë'e muoho gemu vaerego na heromo nimoroho avoho'iro. ³ Nadi jemesi sinohemuoho uehorovoromo a ioro'ioroho ëma iosirëmiromo iohoho döroho bamorovo'i uehorovoromo muoho vae'irögoro a'i ma'u'emu uehorovoromo a ioro'ioroho masije hö uvoromo jabiesi iohoho döro bamore. ⁴ A ioro'ioro jabiesi iohoho döro bamoromo röhu nadi jemesi jöhemuoho uehorovo'i a'i a ioro'ioro jabiesi jöhu'o uehorovore.

Kerisohu hesi nimajoho bogo uehorovo'i sa'are rueromo God-are jöhemu ejahadëhi noehu ëhi ë'iröhe jöhoje.

⁵ Iesu Kerisohu uehorovadëhi ëhi uehorovore. ⁶ Hu God jiajëhi ëhi jië'ëro röhu bogo uvadeje: Naro biririvoromo God-hu hijajëhi ëhi hi'ejöjo. ⁷ Hu bogo ëhioho uvo'i bövie bise'e nugö'ö'amoromo mu vaejahuaje a jiajëhi ëhi jiadeje. Ma-a javuajëhi ëhi jiadeje. A nu ano'o va'ëne jioromo ae aho'obëhe nosi nunire rovadeje. ⁸ Rueromo

hesi iho börömoho uehorovoromo vuonugo'i ma-God-are jöhemu ejahobe juvoromo ehuro guomadeje. Korosire anamu guomadeje. ⁹ Ëhi ë'ë'ego ehuni God-ro ajamamu huro dö maro aijo namijamu hesi iohuro iho iorohio iosiramuiromo börömo bëhe jië'eje ¹⁰ éhu'ego ae aho'obëhe ö'idöre raromarue sa'are raromarue sa'a uhure raromarue aribövicioho noro Iesuare iohoho böröme höromo hu rajahromo ague aho raromoromo ¹¹ ae aho'obëhe noro huruohoromo uvoruomoröhego: Iesu Keriso iae Bada hö uvoröhego. Ëhi uvo'iramu God Vavu hesi iohoho börömo bëhe jio'ë'e.

Ramoramо'ere raromarue ariböviciohu'o ave sa'are raromoromo noro ironö'e ajivëvo'iröhe jöhoje.

¹² Nasi ö mueno'e naehu jemë'o gemu mae hijamu jemëhu nasi jö ejehonövarijsi röru jaruvo na öri ägobövire hijajohu'o nasi jöho ejehonövore. Ëho börömohoje. Juhuoni'o butubutu'o muoho avo'avo ho vaerego jemë ma-mae jëvo'iro. ¹³ Ëhesi bëhoho God-ro jemesi dë vövöbajo'oho huotovéhajeje ehuro hulu nimaje Ëhi jië'e muoho vae'i nimoromo vae'irarijego. Ëhuni Ëhi jië'e muoho vaere.

¹⁴ Mu rabe rabe vaejë'oho nadi muoho bijönimoromo jö sisëho atoromo o jöho aho'ahëmi'irögoro a'i muoho ma-vaere. ¹⁵⁻¹⁶ Ëhi ë'ë'oho jemë jö sisëho bogojëvo'i uhohu'o ma-mae jëvo'ë'e. Sareri sareri'e aribövi sisëhu'o gemuore raromo'aruje röru jemë God-are abojo harihu'e maemu jëvo'ë'e. A i'ovavuo'iröhe jöho röjëhiromo ehuro jiji mujöru'ehu ramoramore ajivo'amajëhi ramoramore raromarue aribövicioho Ëhi ajivëvore. Jemë Ëhi ë'ë'oho Keriso-are majaho rue'iramu naro uvo'ejo: O mabëhëjo. Jemë nasi jöho mabëhe ejeharije höjo. Na sa'are hiromo jöho majëhiromo muoho bogo emä sivohoromo darugoho boremi'öjode höromo jemesi jöeni nimoronomorohë'i jöho jövo'ejo.

¹⁷ Röru hesi nani'o nani aëro anego'iramu guomevo'ë'e. Ëhi'o'iramu nasi köho rue'iramu God-ro uvo'ë'e: Ëho na suvuore bojemijajëjo. Röru jemëhu hesi örire mae uehorovoromo mu vaejarujoho ehü'o God bojamijaruje suvuoreje. Röru nasi suvuorohu'o jemesi suvuorohu'o gemuoro jio'iramu God-ro garomo uvo'ë'e: Iae eni jiajëjo. Ëhuni aehu na Ëhi anegego guomevo'iröhoho na huë mae jeve. Huë mae jevoromo jemë'o gemu mae nimorohave. ¹⁸ Naehu ë'ajëhi jemëro huë mae jioromo na'o gemu mae nimorohore.

Paul-hu Timothy'o Epaphroditus'o rëmö'öjego Philippi amore ö'iröhe jöhoje.

¹⁹ Iae na uehorovoromo uve: Bada Iesuhu nimë'ohuro ehuro na ma-burëro Timothy nugö'ö'iramu jemesi örire ö'a'ajëjo. Ëhi ë'irodëro nege. Ëhesi bëhoho ö'oromo jemëhu diehi raromaruje jöho huro vuonorö'ö barovego na heromo huë mae jevoröhego.

²⁰ Timothy-ro gemuëro na'o gemuoro uehorovoromo bogo döhemuoho a'i uhohu'o jemesi jöho uehorovajeje. Ëhi jië'e a göho bogojeve. ²¹ Aioro'iorohuro bogo Iesu Keriso-are jöho uehorovo'i jabesi muohemu uehorovarueje. ²² Röru jemë gavarujoho iae hu a maeje. Harihehu vavu ajämijaruëhi huro na Ëhi ajemiromo Keriso-are jö ma hesi muoho vaebe rovë'eje. ²³ Ëhuni na uehorovoromo uve: Ga'irode nasi muoho diehi jiamu gavë'iroho hu nugö'ö'ejöjo ö'iröhego. Na Ëhi nege. ²⁴ Röru naro uve: Badahu nimë'oho majae ma-bisemu barë'iramu na'o ö'ejöjo.

²⁵ Röru naro uvodeje: Nosi Christian öho Epaphroditus nugö'ö'ejöjo ö'ojöro. Ëhuremu iae mae höjo. Röru avevejö'oho hu na'o bimuvoromo Satan'o muorovoromo mu vaejaje aeje. Mami'e jemëro nugö'öjarijeje huro rueromo jemesi ihore nasi vavaenoho ajeminövo'iröhego. Röru naro hu sionëro nugö'öje. ²⁶ Naehu hu nugö'ö'irode hesi bëhoho huro ae aho'obëhe jemëni vavaenime. Vavaenimoromo nurunurume jemesi jöhuni. Ëhesi bëhoho jemë hejarijeje uvavamu: Hu guomo

guome baejade hö uvamu hejarijohuni ëhuni. ²⁷ Iae mae. Hu guomo guomo böröme baeromo guomo hesi jiadeje. Röhu God-ro hesi jöëni vavaenimoromo ajamijadeje. Bogo hesi jöënioho gemu vavaenimo'i a'i nani vavaenimadeje hu guomego naro huë vavaene gö'o döre baejöëni. ²⁸ Ëhuni na nego avohe nugö'öjego ö'ojöro ëhuro hu ö'ego jeméro röhu maho garomo nimoroho'irarijego o ëhuro nasi nurunuruoho barëjanovoröhego. ²⁹⁻³⁰ Ëhu'e jiaje hu ö'ego Badare ihoro börömo mae nimorohoromo rajahire. Ëhesi bëhoho hu uvadeje: Philippi amo rajoho ame ëgoböviro raromoromo Paul ajamijë'oho bogo eni jiajëjo. Ëhuni naro jabu'o rörömo ë muoho vae'ejö uvoromo ëhuni hu ave sa'are hi'iröhe jöho bogo uehorovoromo guomo hesi jiadeje. Ëhuni ö'ego rajahire. O huhu ë'adëhi ae rahu jabesi sino bogo uehorovo'i Keriso-are muohuremu uehorovë'oho ëhi jië'e aribövieno aho'obëhe rajëhinövore.

3

Noehu God-are nunire mae riravo'iröhe öroho ëho Keriso mae uehorovo'iröhe jöhoje.

¹ Nasi ö mueno'e ijo tugoho'i jöho majëhi'ië'e. Badare öroro uehorovoromo nimorohore. Röhu ave majëhi'irode jöho mami'e üëvodoho röhu maho majëhijë'oho bogo u'uvevo'ë'e. O jemë röhu maho hejë'oho ëhuro avo'avoho raromo'aruje. ² Ö sisëho va'ëne aribövieno gëvë'i raromore. Jaburo God-are muoho sisë'i röjëhijarueje. Ëhuni gëvë'i raromore. Jaburo uëvarueje: Jeméro Jew rajo muoho vaeromo jemesi sinoho tarivöröje ëhuro God-are nunire mae riravo'irarije. Röhu jabuhu röjëhijarue muoho bogo mu maehu jio'i ëho sino taritarivo'iröhe muoho jianove. Ëhuni gavë'i raromore. Ëhi jië'e aribövieno sarerëmi'ë'ö. ³ Jaburo sarerivoromo uvoruomajeje: No sine tarivo'amë'ëro ëhu'ëro no God-are aribövie javuajëjo. Röhu jabumë madöhemu God-are aribövie jioruomo'i a'i no uhohu'o God-are aribövie javue. Ëhesi bëhoho noro God-are Aru'aho hesi darugoho baeromo hu rajahromo Iesu Keriso uehorovoromo nimorohë'i atarueje. No bogo uvarueje: Nosi muohu'o ihohu'o ave sa'are mae jiahuë'oho ëhuro God-are nunire mae riravo'ejarëjo. ⁴ Röhu nosi muohu'o nosi ihohu'o mae jiahuë'ego ëhuro God-are nunire mae javuo'ibejo Paul nasi muohu'o ihohu'o mae jiehë'ëro jië'ëro uvo'ibejo: Na hesi nunire mae jevajëjo. A ioro'iorehu uvaruoho: No Jew rajo maëro javuë'ëro Jew rajo muoho avo'avoho vae'ego God-are nunire mae javuajë uvaruoho Paul naro ëhi uvo'ibejo iae mae jio'ibejo rabëni naro jabumë iosirëmiromo Jew rajo maho na jevë'ego. ⁵ Rahevamu hurae gemu barëjamu Jew rajo muoho vaejevoromo nasi sinoho tariojehareje. Nasi vëmu vavu'oho Israel rajëro jëvë'ëro ëhu'ëro na'o Israel raje jeve. Benjamin-are uje gemuoho jeve. Nasi hijo mino'ehu Hebrew huëhu atobe Hebrew mu vaebe rovarëhi na'o ëhi gemuoho ömajeje. O mu vaeröhe jögoru ejaje ae jevadeje. Pharisee ariböviehu jögoru e avohojöro uövuarüehi na ëhi'obe rovodeje. ⁶ O God-are mu nimode ae jevadeje. Naro uvodeje: Jew rajo muoho God-are mue höromö ekaresia aribövieno sisë vaejëvo'i hijodeje. Jew rajo nosi jögoru ejaruohuro ëhuro mae javuo'ibejo ja uvo'ibejane: Nörö mabëhi mae höjo. ⁷ Ëhi jië'e mu mae iho mae jevamu iae marëjevajë uvodoho jaruvohu Keriso-are jöho uehorovoromo uvajeje: Ëhuro sisërëjevë'e höjo. ⁸ Naro uvajeje: God-are nunire mae nami'irögöro naehu Jew rajo mu vaejë'ohuro mu ioro'iorohu'o noehu vaejego God-are nunire mae javuoröhe ëhi jië'e mue aho'obëhe naehu uehorovë'oho ëhuro sisërëjevo'ajëjo. Iesu Keriso nasi Börömo ga'irodoho ëhemu börömoho höjo. Hesi jöëni mu ioro'iorohu musisi va'ëne höromö boremi'öjë'e jeve ëhuro naro Keriso bae'irodëro. ⁹ Keriso baeromo hu'o gemuoro bimuvo'irodëro. Jaruvohu bogo nasi éma biririvoromo Moses-are jögorohu eromo uvajeje: God-are nunire mae jevajëjo. Bogo. A'i na Keriso mae uehorovoromo ëhuro hesi nunire mae jeve. Ëhesi bëhoho

God-ro ajamuego no mae uehorovoromo hesi nunire mae riravarueje. ¹⁰ Na nege nasi simanohuro dë vövöbajo'ohuro Keriso ga'iro hu ri'öjë'éro hesi darugohuro ajemijego marëjevojöro. Huhu huë vavaeni vi'ehi baejadëhi na'o éhi gemuoho baebe va'iro. Huhu mu sisë mu'uvahuo'i guomadëhi na'o éhi mu sisë garomo hörëro taemobe va'irodëni. ¹¹ Sisëho hörëro taemobe va'oromo éhuro ijönö Iesuhu guomoromo ri'öjadëhi nani na'o eni jevë'ohuro nasi sino haho'ohu'o guomoromo éhi ri'ö'irodëro. Ëhuremu nege.

Paul-hu daruge aho'o bojamiromo Keriso-are mu vaejadëhi no'o éhi è'tiröhe jöhoje.

¹² Na bogo uehorovoromo uvajeje: Mami'e Keriso-are muoho baejë'éro mu sisë bogojevo'i bövie bise'e eni jevajëjo. Bogo éhioho uvo'i a'l Iesu Kerisoro hesi baejevë'ego éhuni hesi muoho bae'i biririvoromo muoho vaejajeje. ¹³ Nasi ö mueno'e na bogo uvajeje: Naro Keriso-are muoho bae barëjë'e jevajëjo. Röhu ave muoho gemu uehorovajeje. Mue urimo vaebe rovodoho na bogo uehorovo'i ijönö jioröhe muohuremu bae'i sivohoromo è'o gavajeje. ¹⁴ Naehu vaejöro Kerisohu nimajoho éhemu nunire bamoromo è ahorirëro vae'i biririvoromo è'o gavajeje éhuro ruahö'öromo suvuoroho bae'irodëro. Ësvuoro hesi bëhoho God-hu uevego na Iesu Keriso'o gemuoro jevë'éro hesirire ajiomo'irodohoje.

¹⁵ Ae rahu a duvahonö'e uehorovarue aribövi javuë'oho naehu uëvodëhi éhi uehorovonövo'ego. O jemëhu jö gö uehorovë'iroho God-ro ého röjëhi'iramu ga'a'aruje jemë bogo eni jëvo'iramu. ¹⁶ Éhi jië'ego Keriso-are jö ejahobe rovaroho éhi ejahobe va'ego. Éhi jië'oho iae maeje.

¹⁷ Nasi ö mueno'e jemë gemuoro bimuvoromo naehu è'ajëhi éhi è'onövore. Noehu öri mare jijiharuëhi éhi jijiharue aribövioho gë avohoromo jemë'o éhi è'ore. ¹⁸ Röhu ave jöho majae aho'o majëhi'i hijodoho huë vavaene bogo bise'o vadu'oho baeromo röhu maho majëhi'irögoro è'e. Ae aho'obëhe mu sisë vaebe jijihoromo éhuro Kerisohu korosire guomade jöho ahanovoruomajeje. ¹⁹ Ahanovoromo röhu noehu God börömoho hö uehorovaruëhi éhi jabumëro jabisi sinohuremu nimajoho börömoho hö uehorovoruomajeje. Javoji'e muoho vaeromo mae höromo nimoronomorohë'i jijihu-ruomajeje. Ave sa'a hesi muohemu uehorovoruomajeje. Éhu'éro jië'ero vëni'e örire va'o hesi jioruome. ²⁰ Jabumë éhi jië'e aribövie jioruome röhu nosi öri ari'oho bogo aveho jio'i ö'idöre jie. Ö'idöre jië'ego no raromoromo muebejarueje Bada Iesu Keriso no maro bamavuaje ahuro ö'idöre jioromo rueröhego. ²¹ Rueromo mue bövie bise'e ruahö'ö'amoröhe darugoho baeromo nosi sino haho'e u'uhavuajoho avohahuo'iramu gorosovoromo hesi sino haho'o mabëhe jiajëhi éhi mabëhe javuo'amo'ë'e.

4

Noehu uehore gemu baeromo nimorohoromo mu maemu uehorovo'iröhe jöhoje.

¹ Éhuni nasi ö mueno'e Badare öroro éhi uehorovoromo biririvoromo riravore. Na jemesi örire dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvego jemesi jöëni vavaenegajeje. Na jemesi jöho uehorovoromo huë mabëhe jevë'éro nimoroho avohajeje. Éhuni na jemesi örire uëve: Nasi ö mueno'e biririvoromo riravorëjo.

² Naro Euodia jasi örire uave. Syntyche jasi örire uave. Badare magonahe gemuoho jëvaje éhuni uehore gemu baere. ³ Röhu ja na'o mue gemuoho mae vaejanue ae javë'ego naro ave jöho jasi örire uave. Ëmagonahe niö'ioho ajëmijego gemuoro avoho ari'iro. Éhesi bëhoho è magonahoho jaburo na'o gemu mae bimuvoromo God-are jö ma hesi muoho biririvoromo vaejareje. Jaburo Clement'o na'o mu vaejarue aribövi ioro'iorohu'o éhi è'areje. Jabisi ihoho mae raromemu raromo'iröhe ö'idöre jiaje surire è jajivo'amë'eje. Éhuni è magonahoe niö'ioho ajëmine.

⁴ Röhu jemë ae aho'o Badare ae gemuoho jëvaje majae ëhi nimorohonövore. Röhu maho uëve: Nimorohorëjo.

⁵ Ma-sanuovoromo ae aho'obëhe jabiesi öroro huë mae baejëvore. Badahu rueröhe majaho dunove. ⁶ Bövi bise'o rovë'iroho nadi nurunurumo'irögoro a'i God-hu ajëmijajoho huë mae uavë'i ëninamiromo jemesi huë vavaenoho hesi öroro majahinövore. ⁷ Jemëhu ëhi ë'ë'oho God-are sanu'e mahuro noehu uehorovarue sanu iosiramijajohuro ëhuro jemesi uehoroho dë vövöbajo'oho duohëho'iramu sanuvëho'ë'e Iesu Keriso'o gemuoro jëvë'ëro.

⁸ Nasi ö mueno'e ijo tugoho'i jöho uë'ë'e. Aviëhi jië'e muohemu uehorovore. Jö mae ataruohuremu a duvahonö'e vaejarue muemu ahorirëro vaejarue muemu ajiro raromarue muemu dë vuëvo'e muemu aji ma'e muemu huë baejë'e muemu mu rabe rabe ma-maemu jiajoho rabe rabe noehu mae uehorovaruo o ë muohuremu uehorovonövore. ⁹ Naehu rabe rabe röjëhijamu o vaejamu jemëhu garomo heromo baejarijoho ëhi jië'e muohuremu vaenövore. Ëhi ë'ë'oho God jö sanu'e bojamuijaje ahuro jemë'o hi'ë'e.

Philippi ekaresiaeahu huë baeromo Paul-are örire suvuoro bamahamu Paul-hu mabëhe uëvade jöhoje.

¹⁰ Bada'o gemuoro jevë'ego na nimorohevo avohe ë hesi bëhoho jemë majae bisemu ëgo'o bogo ajemijarijoho avevejö'e röhu maho uehorovevoromo huë baejevarijohuni. Iae jemë na uehorovevobe rovariije röhu huë baejevo'irarije öroho bogo biroharije.

¹¹ Na bogo uve: Jemë nasi huë vavaenoho bogo gevanovarije höromö bogo ëhunioho jajive. A'i huë mae o huë sisë rovë'oho na uvajeje: Na rabe rabe jevajoho iae eni höjo. Ëhi jië'e uehoroho iae na avoho baejë'e jeve. ¹² Bövi bise'o bogo eni jevajoho o marohë'e mae jevajoho iae na gavë'e jeve. Eni da'uegë'oho o hömevë'oho bövi bise'o marohë'e mae jevë'oho o inömo rumo'e jevë'oho o diehi jevë'oho naro uehorovoromo uvajeje: Na iae eni jevajëjo. Ëhi jië'e uehoro hesi bëhoho birohë'e jeve. ¹³ Keriso biriri bojemaje ahuro ajemijë'ëro ëhuro mae o sisë rovë'oho na biririvoromo nami'irodoho eni jeve.

¹⁴ Röhu nasi huë vavaeni ajemijarijoho ëho iae mae ë'arijeje. ¹⁵ Röhu Philippi amo rajohumë jemë'o iae gavarijeje. Na urimë'i aevoromo Keriso-are jö ma majëhibe juvodevare evare naro jemesi sa'aho Macedonia vuonugo'i va'amu ekaresia ioro'ioroho bogo ajemi'i jemëremu ijo bajo suvuoroho bojemiromo huë maho mana baejarijeje. ¹⁶ Röhu jemesi sa'aho bogo vuonugo'i a'i Thessalonica amore va'o hijamu evare na bogo eni jevo'ego jemëro suvuore nasi örire nugö'ö'i arinövarejje. ¹⁷ Na bogo suvuoroho nahoromo ëhunioho uë'i a'i na nege jemëro suvuore bojemego ëhuro ijönö God-hu suvuoro mana jemesi örire bojëmi'iröhoho bövi mae jiëhoröhego.

¹⁸ Epaphroditus-ro jemesi suvuoroho nasi örire barovadeje. Ëhuni uëve: Jemesi suvuoroho iae na baejë'e jevajëjo. Iae eni höjo. Marohë'e mae höjo. Jew rajehu mi God-are örire suvuoro bojami'i anoromo vënire buejaho'ego God-hu ridi heromo vuëvonövadëhi jemesi suvuoroho ëhi jie. God-ro garomo suvuoroho nimoromo huë mae jiajeje. ¹⁹ Röhu jemë rabe rabe bogo eni jëvamu gëvë'oho jemë Iesu Keriso-are ae gemuoho jëvë'ego nasi Vavuohuro iae ajëmi'ë'e hu daruge aje bövie bise'e bogo bise'o vadu'oho jië'ëro. ²⁰ Röhu na nege God nosi Vavu hesi ihoho ioro'iore gemu dö maro jioibe va'oröhego. Iae mae.

Paul-mëhu ijo tugoho'i jejëmijare jöhoje.

²¹ Röhu God-are aribövie Iesu Keriso-are aganoho aho'obëhe jejëmijajë uëre. Christian ö mueno'e na'o gemu mae arijaruohuro jemesi örire jejëmijö. ²² God-are aribövie

aho'obëhe jemë jejëmijö. Röhu Rome a börömo hesi osare raromarue God-are aganoho jaburo bövi maho jejëmijö.

²³ Bada Iesu Kerisoro jemesi aru'ahohu'o jioromo huë baeromo ajëminövo'ë'e. Ahia mino'e.

COLOSSIANS

Paul-hu Colossae ekaresia jejämijade jöhoje.

¹⁻² O asë'e God-are aribövi Colossae amore raromarujohumë biririvoromo Keriso uehorovaruje ö mueno'e jëve hu'o gemuore bimuvorovë'ëro. God-ro nimamu Iesu Keriso-are apostle jevë'ëro Paul na'o nosi öho Timothy'o noro jemesi örire jejämijö. No nague God nosi Vavuohuro huë baeromo ajämijego maro raromo'irarijego.

Paul-hu Colossae ekaresia jabesi jöeni uehorovoromo God rajahiromo ëninamade jöhoje.

³ Jemëni uehorovoromo pari vaejë'iroho noro God nosi Bada Iesu Keriso-are Vavu hesi örire huë mae uavarueje. ⁴ Rabëni hesi bëhoho iae no hejareje uvavamu: Colossae aribövioho jemëro Iesu Keriso mae uehorovë'i God-are aribövie aho'obëhe huë baejëvaruje höjo. ⁵ Jemë éhi ë'aruje hesi bëhoho jemëro uvarujeje: Huë mae bae'iröhe ajango ö'idöre rune vaejahuë'e höromo raromoromo muebejarujeje ijönö biroho'irarijero. Éhi mae biroho'irarije jöho mami'e aehu Keriso-are jö ma hesi bëhi mae majëhijarevare evare jemë hejarijeje. ⁶ Jemesirire jiajëhi éhi sa'ae aho'obëhe maja rojomajire beva'ajire ë jö maho majëhijego ae aho'obëhe ejahuobe marëbe va'ajeje. Éhi jië'e mu maho jemesirirohu'o rumorovë'eje. Jemëhu jö heromo God-are huë ma baeromo hesi bëhi avoho hejarije majare evare aevadeje. ⁷ Epaphras-ro ë jö maho aevo'i jemë majëhijadeje. Epaphras noro uehorovarue aëro jië'ëro no'o bimuvoromo Badare muoho vaejahajeje. Huro no'o röromo jemesirire muoho biririvoromo ajämijajeje. ⁸ Huro uövuadeje: God-are Aru'ahëro jemesi dë vövöbajo'oho huotovëhë'ëro ae huë baejëvo avoharuje höjo. Jemesi jöho éhi majahuijamu hejareje.

⁹ Iae éhuni jemesi jö hejarevare evare no aevoromo jemëni God-are örire uehorovobe rovaroho jaruwoho éhi gemuoho ë'obe va'arueje. Éhi ë'obe va'oromo noro God uavarueje huro jemë avohëvego hesi Aru'ahehu simano ma bojamuijaje éhi jië'e simanoho jemë'o mabëhe baeromo mue aho'obëhe avoho garomo éhuro ga barë'irarijego God-hu diehi nimajoho. ¹⁰ Éhuro hulu nimajëhi jemëro éhi vaejego Badaro jemë gëromo vuëvo avoho'iröhego. O jemë mu mae bövie bise'e vaeromo God bisemu gavarujoho gabe va'ojiuo ijönö ga avoho'irarijego. ¹¹ Röhu God-hu aji mare hiromo bojamuijaje biriroho ého jemëro bövi mae bae avohoromo éhuro huë mae huë sisë rabe rovego nimorohë'i biririvoromo mae riravo'irarijego. ¹² Mae riravoromo Vavuoho huë mae ua'irarijego rabëni huro jemë avohëvamu hesi ariböviehu aji'e öri ari'ere va'o raromoromo mae baejaruëhi ého jemë'o bae'irarijoho eni jëvë'ëro jië'ëro. Iae éhuni no God ua gavarueje.

Keriso aho'obëhe iosiramui'amaje a hesi aharire javuaje jöhoje.

¹³ Iae mae. God-ro no ajamuiromo ramoramo hesi vöröre raromaroho jiovahuoromo rinaguoromo hesi Harihu mabëhi hesi aharire ramuë'eje. ¹⁴ Ramuë'ego hesi Harihohuro i'u'e mu sisëho tugohahuo'i hesi sasohë'e mu maho jiovahuoromo sisëho mu'uvahuadeje.

¹⁵ Sisë mu'uvahuade aho Keriso God bogo gavarue a jiajëhi hu éhi jië'ëro no hu garomo uvarueje: God éhi höjo. Hu Murioho jië'ëro God-hu bamade bövioho bise'oho iosiramui'amoromo hu simanohoje. ¹⁶ Éhesi bëhoho God-ro Keriso uavamu huro bövioho bise'oho avoho'amadeje. Ö'idöre jiajohu'o sa'are jiajohu'o nunehu ga'amaruohu'o bogo ga'amaruohu'o simano vaeruomaje aru'aho masijohu'o vörö baeruomaje aru'aho masijohu'o aho'obëhe God-ro uavamu avoho'amo barëjädeje hesi

muebe'amoröhëni. ¹⁷ Bövi bise'o bogo bamadevaroho Keriso hu urimo jiadeje. Huro aho'obëhe mueberomo ma'eno titimajeje. ¹⁸ Hu ekaresia nosi simanohoje no ma-hesi övo duruajo'e javuë'ëro. Hu ekaresia nosi bëhohoje. Hu aevo'i guomoromo ri'øjadeje ëhuro aho'obëhe iosiramui'amoromo huro urimo nuniroho jioröhëni. ¹⁹ God-ro nimamu Kerisoro hesiro daruge uehore bövie bise'e bae barëjë'eje. ²⁰ God-ro ëhi nimë'ëro uvadeje: Na negajëjo Kerisoro aho'obëhe nasinö sö rovego na'o huë mae jioruomoröhego. Kerisoro korosire iromoromo köe rueromo guomego ëhuro God naro buore vaeromo bövie bise'e sa'are o ö'idöre jio'amajoho avoho'amego na'o huë mae garorovë'i raromoröhego. Na ëhi negajëjo.

²¹ Röhu urimoho jemëro sisë'i uehorovoromo sisë vaejamu mue gö jëvë'ëro God-ariroho hahagu tariö'örovë'e jëvanovoromo God nu huodivaruje aribövie jëvadeje. ²² Jaruvoho bogo God nu huodivaruje aribövioho jëvo'i a'l God-ro hesi Harihoho nugö'öjamu sino haho'e jioromo guomamu ëhuro God-ro jemë buore vaejëvoromo agane vaejëvadeje ëhuro jemë övövo rumo'e jö sisë rumo'e jëvo'i ma-maemu jëvego va'o hesi nunire mae riravo'irarijego. ²³ Hesi nunire ëhi mae riravo'i négë'oho mae uehorovarufe jöho ëhuremu biririvoromo uehorovore. Urimo è jö maho heromo uvarijeje: U'emu God'o gemu mae raromo'ejärëjämu huë mae jëvobe rovadeje. Ëhi uehorovobe rovarijoho nadi vuonugore. Ëjö maho sa'ae aho'obëhe maja rojomajire beva'ajire aëro majëhibe jijiho barëjë'ejö. Röhu è jö hesi muoho naro vaejajeje.

Paul-hu ekaresia ajëminövade jöhoje.

²⁴ Naro jemë ajëmi'irodëni vi'ehi huë vavaeni bövi bise'o baebe rovodoho huë mae jeve. Noehu Keriso'o rörömo bae'iröhe vi'ehoho ëho naro ajamiromo nasi sinore bae'i hirohajeje hesi sino haho'oho naehu uëvaje hesi bëhoho hesi ekaresiaho mae jëvoröhego. ²⁵ Ekaresiae jemë mae jëvoröhego God-ro ekaresia ajëmi'irode muoho nasi örire bojemijë'eje. Bojemiromo uevë'eje naro hesi jöho majëhi barë'irodego. ²⁶ Majëhi'irode jöho urimo God-ro ae aho'obëhe subivëhobe rovadoho jaruvoho hesi aribövioho röjahuijë'eje garöhego. ²⁷ Ëjö urimo subivahuadaho God-ro hesi aribövioho röjahui'i nimadeje noro garomo uvöröhego: Ëjöho aji mabëhe jië'ëro sa'a gö gö raje aho'obëhe hebe va'oromo ma-mabëhe raromoruomo'ajëjo. Ëjö hesi bëhoho Keriso jemë'o jie. Keriso jemë'o jië'ëro ëhu'ëro uvarujeje: U'emu hesi aji mare aijo raromo'ejärëjo. Jöho ëhije. ²⁸ Ëhu'ëro jië'ëro Keriso-are jöho ae aho'o majëhijarueje. Majëhiromo simane ma-mae uehorovoromo ae aho'obëhe röjëhibe jijiharueje jö bëhoho heromo avo'avoho uehorovoruomoröhego. Avo'avoho uehorovobe va'oromo ëhuro ae gemu aho'obëhe Keriso-are ae gemuoho jioromo a duvahonö'e God-are nunire riravoröhego. ²⁹ Ëhi mae riravoröhego ëhuni naro Keriso-are darugo bövi maho baeromo biririvoromo mu börömo böröme vaemu vaeromo hesi jöho röjëhijajeje.

2

Sareri'e jö bogo ejëho'i Keriso-are jöhemu mae uehorovo'iröhe jöhoje.

¹ Röhu na nege jemëro ave jöho ga'irarijego. Na muoho bogo bise'o vadu'oho vaejajeje ëhuro jemë'o Laodicea amo rajohu'o nasi nu ano'o bogo gevarue a ioro'iorohu'o ajëmi'irodëni. ² Naehu mu vaejaje hesi bëhoho na nege jemesi dë vövöbajo'ohu'o jabesirohu'o biririvëho'iröhego. Jemë'o jabu'o huë baerovoromo rajahirovo'irarijego. Jöho avoho heromo ëhuro mae uehorovoromo uvo'irarijego: Jöho bogo sareri'ehu jio'i ma-mae gemu höjo. Ëhuro God-hu urimo subivëhade jö hesi bëhoho Keriso-are jöho ga'irarijego. ³ Ae rahu Keriso-are bëhi gavë'oho ëhuro God-are nuni aji'e uehoro maho börömo mae biroho'anue. Ëhuremu jio'i biroho'irane öre gö bogoje.

⁴ Na Keriso-are jö ēhi uëvaje hesi bëhoho ae göero jemë sarerëmiromo vuëvo'e jöho majëhijego mae höromo ejëhojöeni uëve. ⁵ Röhu na rori'o hi'i röhu nasi uehoroho aho'o jemesirire jie. Ëhuro na jemë'o jevanove. Jemë'o hijanovoromo gavaje jemë biririvoromo gemuore riravoromo Keriso mae uehorovego gëromo nimorohajeje.

Keriso-are ae gemuohuro javuë'ëro ëhu'ëro bövi bise'o eni javuego mae raromarue jöhoje.

⁶ Röhu jemë aevoromo mae uehorovoromo uvarijeje: Iesu Keriso iae nosi börömoho hōjo. Aevoromo hu mae uehorovarijëhi ēhi uehorovoromo hu'o gemu mae raromo jijihore. ⁷ Ije ö'e dirumu'ëro bibivajëhi o javu öbehu bibivo'amajëhi ēhi Keriso-are jöro dirumunö'e io'amoromo bibivo riravore. Ëhi'oromo röjëhijamu hejarije jöho biririvoromo mae uehorovobe hesi öroro mabëhe uabe va'ore.

⁸ Röhu aehu ēma sarerëmiromo uëvaruoho: Aveho nuni aji'e jö böröme hö uëvaruoho nadi ejëhoromo guaroho rireromanovore. Jabuhu atarue jöho ma-aëro jabiesi uehorëro avohobe rovë'eje. Ave sa'a hesi jöhemu jië'ëro ëhuro Keriso-are jöho ahajeje. ⁹ Ëhuni jabiesi jöho nadi ejëhore. Ëhesi bëhoho God-hu diehi jiajoho iae Kerisoro hesi sino haho'ere bae barëjë'eje. ¹⁰ O aru'aho mue gö gö jemëhu baejöro God-hu nimajoho iae eni bae barëjë'e jëve Keriso-are ae gemuohuro jëvë'ëro Kerisoro simano vaeruomaje darugo'e aru'ahe gö gö aho'o taemëvo'i huro gemuëro dö maroho jië'ëro.

¹¹ Jemë Keriso-are ae gemuohuro jëvë'ëro ëhu'ëro jemesi sino sisëho tarivëhanovë'eje. Ëhesi bëhoho bogo ma aehu Jew rajo muoho vaeromo sinoho tarivëhamu ëhuro God-are aribövie jëvo'i a'i Kerisoro jemesi sino hesi mu sisëho tarivëhë'eje God-are aribövie jëvoröhego. ¹² Jemë bapataeto vaejarijevare evare Keriso guomamu hure bamarohuro ëhuro jemesi uehoro mamioho hu'o gemu mae guavëhë'eje ioro'ioremu barëjëho'iröhego. Röhu God-ro darugoho bojamamu Keriso guomoromo ri'øjadeje. Ëdarugoho jemëro mae uehorovoromo ëhuro Keriso'o gemu mae ri'öromo uehoro i'oho baejarijeje. Bapataeto vaejarijevare ēhi jëvadeje. ¹³ Urimoho jemë mu sisëhemu uehorovonövariyeje. Mu sisëhemu uehorovoromo bogo Jew rajehu jëvo'i sa'a gö rajëro jëvë'ëro God-are jögoroho bogo baejë'ëro ëhu'ëro jemesi dë vövöbajo'oho vuovëvanadeje. Jaruvoho God-ro jemë Keriso'o gemu mae ajëmamu i'ovoromo ri'öromo uehoro i'e baejë'e jëve. Röhu God-ro nosi sisëho aho'o uehorovoromo vuonugahuë'eje. ¹⁴ Urimo huro hesi jögoroho bojamuiromo uövuadeje: Ëhi ēhi è'orëjo. Bogo è'ë'oho i'ue bae'a'arujëjo. Ëhi uöromo gavade noro è jögoroho ahamu gagorovo nosi ihoho jajivoromo uvadeje: Jabumë mu sisë ēhi ēhi vaejë'ëro i'ue bae hesi jioruomajëjo. Ëhi è'ë'ëro Keriso korosire guomadevare God-ro nosi sisëho uehorovoromo vuonugoromo nosi mu sisë jö surire jiajoho Keriso'o korosire ano taemoromo mu'uvahudeje ëhuro mae javuoröhego. ¹⁵ Röhu majae gemuore Keriso korosire guomamu ëhuro aru'aho sisë ihe gö gö sa'a bövi bise'o muebe'amarue jabiesi darugoho God-ro ruahö'ö'amoromo rori'o ujuoho ruruhö'øjadeje. Ruruhö'öromo è sisë aribövioho söromo a nunire rovadeje ae aho'obëhe garöhego God-ro jabumë ruahö'øjëvë'e jiego.

¹⁶ Vörö'e aru'aho sisëhu ave sa'are muebejëvoruomadoho ruahö'øjëvë'e jiaje ëhuni aehu ave sa'a hesi jögorohuremu uehorovoromo uëvaruoho: Èioho jovoho bogave i'irarijëjo. ËJew rajo maja börömoho vadune göro göro manaere göro göro hurae göro göro ēhi rovego ēhi ēhi vaenövorëjo. Nosi jögoru bogo ejahuë'oho sisërëjëvo'ajë uëvaruoho nadi ejëhore. ¹⁷ Ëhi jië'e jögorohuro ëhuro God-are mu maehu rue'iröhoho èho no ma-sisë'i sisë'i maja aru'ahonö'e gavarueje. A'i Keriso gavë'ohuro ëhuro è mu ma hesi bëhoho gavarueje. ¹⁸ Ëhuni aehu sarerëmiromo uëvaruoho: No nia'ovo'iraeromo mu masijo masije gavë'ëro ëhu'ëro a masije javuajëjo. Ëhuni

uëvaruëjo: Jemesi arijo'arije taemorovorëjo. Aneraho uvene aho röjëhinövorëjo. Nosi jö bogo ejahuarujohuni sisëro va'a'arujë uëvaruoho nadi ejëhore. Ëhi jië'e aribövihuro sinehu nimaje mu sisëho uehorovoromo ma-döhemu nimoronimorohë'i jijihoruomajeje. ¹⁹ Bogo biririvoromo Keriso mae uehorovoruomajeje. Röhu Keriso hu simanoho jio'i no hesi övo höru'oho javue. Hu simanoho jië'ëro muebejavuego övo höru'oho jarömi umuogëro darugoho baerovoromo gemuoro bimuvorovoromo God-hu ëhi ë'ojöro nimadëhi ëhi vaeromo böviraebe va'arueje. Ëhi jië'ëro Keriso nosi simanohoje röhu ë sisë aribövihuro bogo biririvoromo simanoho Keriso'o gemuoroho bimuvorovoruomajeje.

Keriso'o gemu mae vuovanovoromo mu mami vuonugo'i hu'o gemu mae ri'öromo mu i'o baejare jöhoje.

²⁰ Röhu jemë Keriso'o gemu mae bimuvoromo vuovëvamu ave sa'a hesi mu jöho barëjëhadje. Sa'a mu jö barëjëhadoho röhu jemë rabëni ave sa'a hesi mu uehorovarijoho bogo vuonugë'e ëhi gemuoho raromo jijiharujeje. Jemë rabëni aviëhi jië'e jöho ejëharujeje: ²¹ Aveho nadi ma'enorëjo. Ëho nadi irëjo. Aruëroho nadi rëhorëjo. ²² Ëhi jië'e jögoroho ma-i hesi jögore o inömo hesi jögoreje. I ijë'oho barëjajeje. O inömo baeromo mu vaejë'oho ëhuro ma-sisërë'amajëje. Ëhi sisërë'amoröhe inömo bövi bise'o hesi jögoroho ma-aëro bojëmiromo röjëhirusomajeje. ²³ Röjahi'iramu uvo'a'anue: Jabesi jöho nani simano ma'e jöe höjo. Ëhesi bëhoho jaburo uvarueje: Uehore aho'o bojamiromo aru'aho masijoho uvane aho röjëhinövorëjo. Arijo'arije taemorovonövorëjo. Sino haho'oho ijumorovonövorëjo. Röhu jabesi jöho ma-döemu maeje. Ejëhë'oho bogo ëhuro sinehu nimaje mu sisëho aharueje.

3

¹ Röhu Keriso guomoromo ri'öjadohu'o gemu mae ri'öjë'e jëvaje ëhuni Kerisohu God-are övo manö böröme hijajire döre jiaje muoho bövioho bise'oho ëhemu uehorovore. ² Nadi ave sa'a hesi mu sisëho uehorovo'i döre jiajohemu ëhemu uehorovore. ³ Jemesi mu sisë hesi darugoho ioro'ioremü barëjëhë'eje. Ëhuro vuovëvanovë'eje. Jemë vuovëvanovamu Keriso'o bimuvorovë'ëro jemesi darugo i'oho God-arire gurihijë'eje. ⁴ Ëhi'lobe va'oluvo hujeji Keriso darugo bojëmijaje aho va'orahoro rue'ë'e. Rue'iramu evare jemëro hu'o va'orahoro riravoromo hesi ajoho gemu mae bae'a'aruje.

Mu mami vuonugo'i mu i'o vaenövo'iröhe jöhoje.

⁵ Ëhuni sinehu nimaje mu sisëho mu'ure. Öehu jijihanovarujoho va'inumi'e mu vaejarujoho jemesi dëre uehoro sisë ri'öjego nimarujoho ëhi jië'e muoho mu'u'amore. Röhu avare inömemu nimaruje muoho mu'ure. Avare inömemu nimarue mu hesi bëhoho God dejonö bamö'i inömo sisë nuninö bamarue muohoje. ⁶ God-are jö bogo eruomaje aribövihuro ëhi jië'e mu sisëho vaeruomajego ëhuni God-are vöröhuro jabumëni rue'ë'e. ⁷ Urimoho jemë'o ëhi jië'e aribövihuro'o gemuore jijihoromo ëhi jië'e mu sisëho vaenövarijeje.

⁸ Röhu avevejö'oho aviëhi jië'e mu sisëho aho'obëhe vuonugore. Dë vörönimarujoho vörö'raejarujoho uehoro sisë baejarujoho ëhi ë'arujoho vuonugore. Ae gö jabesi iho ijumarujoho javoji'e jö sisë atarujoho bogave jemesi jö'oroho suorovo'i. ⁹ Nadi göëro göho sareramirovore rabëni hesi bëhoho uehoro mami jëvo'ego mu sisë vaenövarijoho vuonugo'i ¹⁰ uehoro i'e baejë'e jëvaje. Euehoro i'oho God-ro aevoromo bojëmadeje. Bojëmijë'ëro ë uehoroho huro avohëhobe va'ajeje huhu uehorovajëhi ëhi uehorovojöro ëhuro jemëro hu avoho ga'irarijego. ¹¹ Uehoro i'ëro jëvë'ëro jemë bogo aho adovoromo uvo'a'aruje: Jew rajoho gö javuo'i sa'a ioro'ioro rajoho gö javuajëjo. Jew rajo mu vaeromo sino tarivahuë'e aribövihuro gö javuo'i sino bogo tarivahuë'e aribövihuro gö

javuajëjo. Huë gö aribövioho o rori'ere aribövioho gö javuajëjo. O ae gö jabesi muemu vaejëharue aribövioho gö javuo'i nosi nimoro mu vaejarue aribövioho gö javuajëjo. Ëhi jië'e muoho iae barë'i jemë ae aho'obëhe Keriso-are aribövie gemuoho jëve. Hu ae aho'obëhe jemesirireje.

¹² God-ro jemë hesi baejëvë'ëro jemë hesi aribövi maemu jëvego huro jemë dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvajeje. Ëhuni huë baeromo a ajëmi'irarije muoho baere. Nadi sivuoho uehorovoromo bövioho riravo'i ma-sanuovoromo muoho vaere. Ae göehu huë sisë bojëmijë'oho biririvoromo ma-nunëremu ga taemore. ¹³ Göero göho garomo nadi nuoho huodivorovo'i jabu'o ma-raromore. O uvë'iroho: Ae göero mu sisë vaejade hö uvë'iroho gö hesi sisëho uehorovoromo vuonugore. Badahu jemesi sisë uehorovoromo vuonugadëhi jemë'o ëhi ë'ore. ¹⁴ Ëhi jië'e muoho vaejë'i röhu ave muohuremu avoho ma'enore. Göero göho dë vövöbajo'e aho'o uehorovore. Dë vövöbajo'e aho'o uehorovë'oho mu mae aho'obëhe avo'avoho vaenövo'aruje. ¹⁵ Röhu Kerisoro ajamuijego nosi dë vövöbajo'e mae javuego gemuoro mae raromarueje. Jemëro ëhi gemuoro mae raromo'irarijego ëhuni God-ro gagovëvadeje sino haho'e gemuoho jëvojöro. Ëhuni ë muohuremu nunoro bamoromo uvore: No muoho ëhi ëhi vae'ejarëjo. O God-hu suvuoro gö gö bojëmijajoho nadi ëma nunëremuoho ga'i uvore: God-ro suvuoro mabëhe bojamuijë'e hö uvore. ¹⁶ Röhu Keriso-are jöho mabëhe jiaje ë jöhuremu uehorovore. Ëjöho uehorovoromo simano mae bae avohoromo öroho röjahirovoromo jögore mamirovore. Ëhi'oromo uvore: God-ro mae vaejavuajë uvë'i Psalms surire jajivare jöho God rajahi'iröhe jöho Aru'ahehu bojëmaje jöe gö gö iore. ¹⁷ Jemë jö atë'oho mu vaejë'oho o rabe rabe ë'ë'oho God Vavuoho Bada Iesuare ihore huë mae uavë'i mue aho'o Bada Iesuare ihoro vaenövore.

Aehu diehi avo'avoho garorovo'iröhe jöhoje.

¹⁸ Röhu vaboroharo jemesi baru jabesi jöho ejëhonövore. Jö ejëhë'oho iae maeje jemë Badare magonahëro jëvë'ëro.

¹⁹ O baruoharo jemesi vaboroharо rajëhire. Rajëhiromo nadi sisë'ioho vaejëvore.

²⁰ O aboji harihu'oharo jemesi vëmu vavu'o jabesi jöho aho'o ejëhonövore ëhi ë'ë'oho Badaro nimaje jiaje.

²¹ O vëmu vavu'oharo aboji harihu'ohо nadi huë sisëho bojëminövore. Huë sisë bojëmibe va'ë'oho jabesi uehoroho u'uhëho'ë'e.

²² Ae gö jabesi muemu vaejëharuje aribövioharо jemesi masijoho ejëhonövore. Nadi ma-döemuoho ejëhorego jemesi masijohuro jemë gëromo mae uehorovëvo'irögoro a'i Bada uehorovoromo jabesi öroro uhohu'o mae ejëhonövore. ²³ Ejëhoromo mu rabe rabe vaejë'oho uvore: Bogo ma-a jabesi muoho vae'i na Badare mue vaejajëromo dë vövöbajo'e aho'o avoho uehorovoromo muoho vaere. ²⁴ Mu ma vaejë'oho Badare ariböviehu bae'iröhe suvuorohu huro jemë'o mana bojëmi'ë'e. Ëhuremu uehorovore. Ëhesi bëhoho ae gö jabesi mu vaejë'oho ëhuro Keriso jemesi bövi hesi muohu'o vaejarujeje. ²⁵ O mu sisë vaejë'oho ë mu sisë hesi manaho bae'a'aruje. God-ro bogo gö nimo'i gö bijönimo'i a'i ma-gemu uehorovavuajeje.

4

¹ O simano vaejaruje aribövioharо jemesi muemu vaejëhoruomaje aribövi jabesi öroro avo'avoho vaejëvore. Uvore: Bogo jabumëremu a'i no'o Simano Vaejavuaje Ae iae ö'idöre jiajëjo.

Biririvoromo God-are örire jö jövoromo mu avo'avoho vaenövo'iröhe jöhoje.

² Röhu God-are örire jö atë'iroho nadi u'uvö'i a'i biririvoromo nune jioromo hesi öroro mabëhe uaromo jöho atore. ³ God-are öroro jöho atoromo röhu nosi

jöëni ëninamirego huro nosi öroho jiovahuo'iro no Keriso-are jö subivahuadaho ae huruoho majëhi'iröhe. Ëjö majëhijajohuni ëhuni aëro savoji gagore ba'amevë!ëro hijajeje. ⁴ Ëninamirego na ë jö hesi bëhoho avo'avoho huruoho majëhi'iro aëro ma-mae heruomoröhe. Naehu ëhi ë'ë'oho iae maeje.

⁵ O Keriso-are jö bogo heruomaje ariböviohu'o gemuore raromë'iroho simanoho avoho uehorovoromo jabu'oho raromo jijihore. Jabu'o raromoromo röhu majae eni jiamu gavë'iroho nadi ëma raromo'i a'i biririvoromo jabesi öroro avoho ajëmire.

⁶ Röhu jemëhu jabu'o jö atë'oho jemëro vuëvo'e jö mahemu atore. Ëhi jië'e jö atë'oho ëhuro he'irarije aëro Keriso-are jö bëhoho he'i uë gëvamu hejë'oho ae gemu gemu avoho majëhibe va'aaruje.

Ijo tugoho'i jejëmijare jöhoje.

⁷ Tychicus-ro ö'oromo naehu rabe rabe ë'aje jöho majëhi'iramu he'a'aruje. Hu nosi huë baerovarue öeje. Hu no'o bimuvoromo Badare muohemu vaejahajeje. ⁸ Ëa naehu nugö'ö'ië'aje hesi bëhoho huro ö'oromo jöho majëhijego noehu diehi raromarue jöho jemëro hejego dë vövöbajo'oho mae jëvoröhego ëhuni nugö'ö'ië'e. ⁹ Röhu Onesimus-ro Tychicus'o gemu mae ö'ë'e. Onesimus nosi huë baerovarue öhuro jië'ëro biririvoromo Keriso mae uehorovajeje. Hu jemesi ae gemuohoje. Tychicus'o Onesimus'o niö'iro noehu rabe ë'aruoho majëhi barë'iramu he'a'aruje.

¹⁰ Röhu na'o savoji gagore hijaje aho Aristarchus-ro jemesi örire jejëmije. O Mark Barnabas-are muenohuro jejëmije. Röhu Mark ö'ë'oho jejamiromo uare: Nosi osaro ro hijëjo. Ëjöho na mami'e bojëmamu gavarijeje. ¹¹ Röhu Joshua iho göho Justus hu'o jemesi örire jejëmije. Aristarchus o Mark o Joshua ë Jew rajoho niö'i gemu jaburo sivue na'o bimuvoromo God-hu muebejaje öri ari'o hesi muoho vaejarueje. Vaeromo ma-mabëhe ajemijë'ejö. Jew rajo ioro'ioroho bogo ajemijarueje.

¹² O Epaphras jemesi ae gemuoho Iesu Keriso-are mu vaejahaje ahuro jemesi örire jejëmije. Huro jemesi jöëni börömo mae biririvoromo God-are örire ëninamijajeje huro ajëmego jemëro a duvahonö'e biririvoromo riravoromo hesi jöho uhohu'o ma-mae hö uehorovoromo huhu rabe rabe nimajëhi ëhi ejaho barë'irarijego. ¹³ Ëhi ëninamiromo mu börömo böröme vaejajeje jemë'o Laodicea amo rajohu'o Hierapolis amo rajohu'o ajëmi'iröhëni. Mu böröme vaejamu gavë'ëro naro majëhije. ¹⁴ Röhu oso muebejaje ae nosi huë baerovaruoho Luke o Demas jabu niö'iro jemesi örire jejëmijö.

¹⁵ O Laodicea raromarue Christian ö mueno'ohu'o jejëmijode höre. O Nympha nasi Christian ma'ine o hesi osare ro gagovoruomaje ekaresiahu'o jejëmijode höre. ¹⁶ Röhu ave surire jö baeromo adahë'iroho suroho nugö'öromo Laodicea amo rajohu uërego jabu'o adaho'irovo. O naehu Laodicea amore nugö'öjode suroho jabuhu jemëni nugö'öjë'iroho jemë'o ëho adahore. ¹⁷ Röhu Archippus uare: Badahu bojamade muoho avo'avoho uehorovoromo vae barënëjo. Ëhi uane.

¹⁸ Röhu ave jöho naro nasi övëro jajive gare. Paul naro jemesi örire jejëmije. Na savoji gagore hijaje jöho nadi rumonimore.

God-ro jemë huë baeromo ajëminövo'ë'e. Ahia mino'e.

1 THESSALONIANS

Paul'o hesi ariböviohu'o jabuhu Thessalonica amore raromarue ekaresia jabesi örire jejämijare jöhoje.

¹ O asë'e Thessalonica ekaresiaho Paul naro Silvanus-ro Timothy-ro ave jöho bamëhö. Jemë God Vavu hesi o Bada Iesu Keriso-are ekaresiaëro jëvë'ëro Thessalonica amore raromarujoho noro jemesi örire jejämijö. No nague God-ro huë baeromo ajämijego maro raromo'irarijego.

Thessalonica ekaresia ariböviehu biririvoromo God mae uehorovoromo raromare jöhoje.

² No God-are örire jö atë'iroho no jemë ae aho'obëhe uehorovoromo jemesi jöëni majae ëhi God huë mae uavarueje. ³ Nosi Vavue God-are örire ëninamijë'iroho noro ave jöho uehorovarueje. Jemëro Keriso mae uehorovoromo ëhuro mu maho vaejarujeje. O ae gö huë baejëvoromo ëhuro i'u'e muoho vaejarujeje. O biririvoromo nosi Bada Iesu Keriso ga'i muebemu muebejärueje. ⁴ Nasi ö mueno'e noro garomo uvarueje: God-ro hesi dë vövöbajo'o uhohu'o jemë rajëhijaje höjo. Rajëhijajoho hesinö jëvoröhego uvë'ëro ëhu'ëro huro jemë baejëvade höjo. ⁵ Noehu ëhi uvarue hesi bëhoho urimë'i noehu Keriso-are jö ma majëhijärevare evare no bogo ma-jö'ëremuoho ë jö maho majëhijareje. A'i no God-are darugohu'o Aru'ahohu'o baejë'ëro ëhu'ëro biririvavuamu jöho majëhijamu ma-burëro ejahuarijeje. Noehu jemesirire raromoromo jemesi jöëni diehi jië'e mu vaejaroho iae jemë gavaruje. ⁶ Röhu no'o Bada'o noehu raromo jijiharëhi jemë'ëhi gemuoho raromo jijihonövariijeje. O noehu Keriso-are jö majëhijärevare jemë gavarijeje huë vavaene jemesi örire rovamu. Röhu God-are Aru'ahohuro jemesi dë vövöbajo'oho avohëhamu jemëro nimorohoromo jöho biririvoromo ejahuarijeje. ⁷ Nimorohoromo jöho mae ejahuamu Macedonia sa'are Achaia sa'are raromarue Christian aribövie aho'obëhe jemesi mu ma hesi jöho heromo uvoruomë'eje: Ë'ego no'o ëhi jië'e muoho vaejarëjo. ⁸ Ëhesi bëhoho jemëro mu mae vaejë'ëro ëhu'ëro Badare jöho jemesirire jioromo jemesi sa'ae Macedonia rumorovoromo sa'a göho Achaia rumorovobe va'ë'eje. Röhu gö'o jemëhu God mae uehorovaruje jöho sa'ae dinö'e dinö'e rumorovobe va'ë'eje. Rumorovobe va'amu ae he barëjë'ego no bogo röhu maho aho majëhiromo uë'ejo: Thessalonica amo rajohuro God mae uehorovoruomaje höjo. No bogo ëhioho uë'ejo. ⁹ Ëhesi bëhoho jaburo mami'e hejë'ëro jabesi ri'öromo nosi jöho ae majëhiromo uëruomajeje: Paul-mëhu Thessalonica amore aevoromo va'arevare ë amo rajohuro jabesi örire mabëhe rajëhiromo baejëvare höjo. Baejëvoromo sareri'e darugo rumo'e inömo masije höromu uehorovoruomadoho vuonugo'i God darugo'e hijaje a ma hesi muoho aevoromo vaeruomade höjo. ¹⁰ Aevoromo God-are muoho vaeromo hesi Harihoho muebejare höjo huro ö'idöre jioromo rueröhego. Harihoho iae Iesuoje. Guomamu God-ro ajamamu ri'özadeje. Ri'özë'ëro huro no ajamuijajeje ëhuro vörö'e maja rovë'oho God bogo dëho vörönimoromo i'uoho mana bojamuijego bae'i a'i mae raromo'iröhego.

2

Paul-hu Thessalonica hiromo diehi mu vaejade jöhoje.

¹ Röhu nasi ö mueno'e jemë'o gavaruje bogo noro ö'oromo Keriso-are jöho majëhijamu ë muoho sisérjadeje. ² Urimë'i noehu jemesirire bogo ö'i Philippi amore raromarevare evare ë amo rajohuro huë vavaene bojamuiromo mu sisë vaejavuareje. Ëhi ë'aroho jemë iae hejë'e jëve. Ëhi'amu noro jemesirire ö'amu jemesi amo

rajohuro nosi jöho bijönimoromo ri'öromo no'o muorovo'ië'areje. Muorovo'ia'amu röhu nosi Böröme God-ro ajamuijamu no bogo vuonugo'i biririvoromo hesi jö maho jemë majëhijareje. ³ Ëhesi bëhoho aehu simano huotorovojöro mu jö majëhijë'oho no bogo simanoho garaeromo sareri'e jöho mae höromo jöho majëhijarueje. No bogo uehoro sisëho baeromo jöho majëhijarueje. No bogo aho sarerëmi'i nimoromo jöho majëhijarueje. ⁴ A'i God-are jöho mae majëhijarueje. Ëhesi bëhoho God-ro no görömo uvadeje: No eni javuajë uvoromo hesi jö maho nosi örire bojamuadeje noro majëhiröhego. Hesi jöho bojamuijë'ero ëhuni noro jöho avoho majëhijarueje bogo aho heromo nimoroho'i a'i God nosi dë vövöbajo'o gövuajohuro nimorohojöro. ⁵ Noehu jemë bogo mae bogo sanusanuëmiromo sareri sareri'e jö majëhijaroho jemë iae gavarujeje. No bogo nosi sinohemuoho uehorovoromo bövioho bise'oho bojamuijöro nimoromo jöho majëhijareje. God-ro gö'ego no jö mae uëvö. ⁶ No bogo ma-aëro rajahuijöro bogo ëhunioho jemë jöho majëhijareje bogo jemëro o a ioro'iorëro rajahuijöro. ⁷ No Keriso-are apostle ömo'ömohuro javuë'ero hesi darugoho baejë'e javue. Hesi darugoho baejë'e javuë'ero ëhu'ero no masije riravoromo i'u'e muoho jemë bojëmi'ibejo iae mae jio'ibejo. Röhu no bogo ëhioho ë'i a'i noro jemë'o raromoromo ma-sanu'e jöhemu majëhijareje. Vëmehu abozi harihu'o sanuëmiromo muebejarühi noro ëhi jemesi örire ma-sanu'e jöhemu majëhiromo muebejëvareje. ⁸ No jemëni vavaenaguo avohë'ëro ëhuni no uvareje: No bogo ma-God-are jö mahemu bojëmi'i nosi dë vövöbajo'o uhu'o bojëmi'ejarëjo rabëni noro jemesi örire dë vövöbajo'e aho'o rajëhijë'ero javuë'ëro. ⁹ Nasi ö mueno'e noehu jemë'o raromoromo i'u'e mu bogo bise'o vadu'o vaejaroho iae jemë'o uehorovarujeje. Noehu God-are jö ma majëhijarevaroho no bogo ëhemuoho ë'i sisone vahie majae nosi övero biririvoromo i'u'e mue vaemu vaebe va'oromo ëhuro nosi manaho birohoromo iruno'oho bövioho bise'oho imonövareje. No God-are jö ma majëhiromo böviëni bise'ëni mana ëninëmijë'oho no bijönaguadeje jemë anojëmijoëni. Ëhuni ëhi ë'areje.

¹⁰ Jemë'o God'o iae gavë'e jëve Keriso mae uehorovaruje aribövi jemesi örire noro diehi jië'e muoho vaejëvamu. Noro God-are jöhemu uehorovoromo mu maemu vaejëvamu ëhuro jö sisëho bogojio'i jö maemu jiadeje. ¹¹ Vavuehu hesi abozi harihu'o mu öri röjëhijajëhi noehu jemë ae gemu gemu ëhi röjëhijaroho ëhu'o gavarujeje. ¹² Noro jemë sanuëmijë'i jögore mëmijë'l'i jemesi uehoroho biririvëhojöro uënövareje God-hu nimajëhi jemëro ëhi raromo jiiho'irarijego. Ëhi uënövareje. Ëhesi bëhoho God-ro uëvajeje jemëro hesi öri ari'ere iojiomoromo hesi aji mare raromo'irarijego. Ëhuni ë'areje.

¹³ Röhu noro ave jöhu'o uehorovoromo vae majae God-are örire rajahijarueje. Noehu God-are jö bö'oromo majëhijamu hejarijevare jemë heromo uvarijeje: Ëjöho bogo ma-a jöehu jio'i God-are jöe hö uvoromo ejaharijeje. Iae mae uvarijeje. Iae God-are jöeje. Hesi jöhuro jemë biririvëvego ëhuro hesi örire mae uehorovaruje aribövioho mae jëvajeje. ¹⁴ Nasi ö mueno'e God-are ekaresiae Iesu Keriso-are ariböviehu Judea raromoromo vavaeni baejarëhi jemë'o ëhi huë vavaene baejë'e jëve. Jew rajehu jabesi örire ë'arëhi jemesi sa'a rajohuro ëhi sisë vaejëvo'i arijë'ejö. ¹⁵ Jew rajohuro ëhi jabesi sa'a rajo ekaresiaho sisë vaejëvareje röhu ë hesi urimo jabesi hijo miono'ohuro jö God-aro baeromo majëhinövare aribövioho muo'amobe ruejuvo evare ë Jew rajo aribövihuro Bada Iesu'o anareje. Bada Iesu anoromo no rarovö'öjavuareje. Jaburo God-are örire huë sisë bojamiromo nu huë'e muoho ae aho'obëhe nosi örire vaejarueje. ¹⁶ Nu huë'e muoho vaeromo nosi öroho tugoho'ië'areje ëhuro no bogo sa'a ioro'ioro rajoho Keriso-are jöho majëhijego bogo ejahoromo maroho va'oruomoröhego. Ëhi jië'e mu sisëmu vaebe rovaroho jaruvoho börömo bëhe jio'ego iae bare'i God-ro dë vörönimë'ëro i'ue mana bojëmi'ië'e.

Paul-hu Thessalonica ekaresia röhu maho va'o gë'i nimade jöhoje.

¹⁷ Nasi ö mueno'e röhu vaevë'e no jemë'o raromoromo dirö'o göre rovaroho vëmu vavu'o rumo'e va'ëne majae bunemu hesi uhure ëhi javuanovadeje. Iae nosi uehoroho jemë'o jiadeje röhu no jemesi nu ano'oho bogo gëvareje. Bogo gëvë'ëro jemëni sisë maro vavaenaguamu öre nahareje ö'oromo jemesi nu ano'oho gë'irovo. Ëhuremu uehorovareje. ¹⁸ No ö'i naguamu Paul naro öre naho'i hi'ego Satan-ro nosi öroho tugohahuo'ego ö'oröhoho bogo eni javuonövadeje. ¹⁹ Nosi Bada Iesu rovamu hesi nunire riravë'oho no rahumesi jöho uehorovoromo dë sasohoromo nimorohë'i uvo'ejo: No ë aribövioho mae ajëmiromo ruahö'øjë'e javuajëjo. No bogo a ioro'ioro jabesi jöhemuoho uehorovo'i jemesi jöhuni ëhu'o nimoroho'ejo. ²⁰ Iae maeje. Jemë mae jëvo'iramu gëgorovo jemesi jöëni nosi ihoho döro ri'ö'iramu nimorohoromo God mabëhe ua'ejo. Iae ëhuni ö'oromo gë'i naguadeje.

3

¹ Ö'oromo gë'i naguamu bogo jemë'oho gemuoroho raromojuvo bogo eni javuamu noro Silas-mu niö'iro uvareje: Ë'ego nosi sivue Athens amore ari'i ² Timothy nugö'øjego huro va'ormo Thessalonica amo rajoho gëromo jöho heromo ro mjahuego heröhe höjo. Timothy hu nosi Christian öero jië'ëro no'o bimuvoromo God-are muoho vaeromo Keriso-are jö maho majëhibe juvaje jië'ego ëhuni noro Timothy nugö'øjareje ö'oromo jemë ajëmego jemëro biririvoromo Keriso avo'avoho uehorovo'irarijego. ³ Jemëhu Keriso uehorovaruujohuni jemesi örire huë vavaene rovego mae uehorovaruujohu vuonugojöëni ëhuni Timothy nugö'øjareje. Röhu Christian aribövi noehu huë vavaeni bae'iröhoho God-ro bamahuadeje. Jemë ë jöho iae gavarujeje. ⁴ Ëhesi bëhoho urimë'i noehu jemë'o raromarevare noro uëvareje: Aëro sisë vaejavuo'iramu huë vavaene bae'ejarëjo. Noehu uëvarëhi iae ëhi jië'e huë vavaenoho rovamu gavë'e jëve. ⁵ Röhu jemesi jöho bogo hejë'e ëma hibe rovodoho hejode bogo eni jevamu hegorovo ëhuni Timothy jemesirire nugö'øjodeje jemëhu diehi diehi Keriso mae uehorovaruje jöho he'iro. Ëhesi bëhoho na juhuonivoromo uvodeje: Nani evaho Satan-ro jemesi dëho bijioho gëvamu rireromëvë'e höjo. Ëhu'ëro noehu vaejare muoho aho'o sisërë'amo'ajëjo. O diehi jio'amo'ajëjo. Ëhuni Timothy nugö'ójamu jemesiriroho ö'adeje.

⁶ Timothy nugö'ójamu ö'ë'ëro röhu aviavejö'e jemesi jö maho baeromo vuonorö'ö rueromo uövuadeje: Iae jemë Keriso mae uehorovoromo huë baerovaruje höjo. O jemëro no uehorovavuoromo noehu jemë gë'i vavaenimaruëhi jemë'o ëhi no gö'i vavaenimaruje höjo. ⁷ Nasi ö mueno'e no huë vavaene uehore gö gö hesi uhure raromamu u'uvavuë'iro hejare jemëhu Keriso mae uehorovaruje jöho Timothy-ro barovamu heromo jemesi jöëni nosi dë vövöbajo'oho biririvahuadeje. ⁸ Ëhesi bëhoho avevejö'oho jemëhu biririvoromo Bada'o gemuore raromaruujohuro ëhuro no ma-mae raromarueje. ⁹ Iae no nosi Böröme God-are nuniro javuoromo jemesi jöëni sisë maro nimorohavue. Ëhi jië'oho no rabu jöe majahiromo hesi öriroho rajahi'ejo. ¹⁰ Vahie majae jene noro hesi örire biririvoromo ua'i arijarueje huro ajamuijego ö'oromo jemesi nu ano'oho garomo jemëhu Keriso mae uehorovaruujohu bisemu bogo eni jëvego ajëmi'iröhëni.

¹¹ Röhu no nague nosi Vavue God'o nosi Bada Iesu'o nosi öroho avohahuego maro ö'iröhëni. ¹² No nague Badaro ajëmego jemë ae göëro gö avoho rajahirovobe a ioro'iorohu'o avoho rajahuibe va'oromo ijönö ma-mabëhe jëvoröhego. Noehu dë vövöbajo'le aho'o jemë rajëhijaruëhi jemë'o ëhi ë'irarijego. ¹³ Ëhi ë'ë'oho Badaro ajëmi'iramu jemë biririvobe va'ojuvo hujeji nosi Bada Iesuro hesi aribövie

aho'obëhe nosi gemuore rue'iramu evare jemëro nosi Vavue God-are nunire ma-mae riravo'aruje. Mae riravo'iramu jö sisë bogojëvo'i hesi aribövi maemu jëvo'ë'e.

4

God-hu nimaje mu hesi jöhoje.

¹ Nasi ö mueno'e röhu jö göho Bada Iesuare ihore jajivo'ejo. Avo'avoho raromo jijiho'irarije jöhoje. Jöho bogo bise'o vadu'ohoje. Jemë ého garomo avo'avoho uehorovore. Mami'e jemë hejarijeje noro uëvavamu: Ëhi éhi avoho raromo jijihorego God-ro gëromo nimoroho'irajo. Ëhi jië'e jöho hejë'ëro jemë iae ejahuarujeje. Röhu no nague jemë gö'o gö'o döre avoho ejahuobe va'irarijego. ² Noehu jögore rabe rabe Bada Iesuare ihore majëhijamu hejarijoho jemë iae eni gavarujeje. ³ God hu aviëhi jië'e muoho nime. Hu nime jemë öehu jijihanovo'irarije muoho bogo vae'i mu maemu vaenövo'irarijego. ⁴ Jemë ae gemu gemu aho'obëhe magonaho masu'ië'iroho mu maemu uehorovoromo dë vövöbajo'ohu'o rajahromo masuromo éhi gemuoro raromore. Ëhi jië'e muoho avo'avoho gare. ⁵ Nadi Christian rumo'e God bogo gavarue ariböviehu ë'aruëhioho ë'anovoromo ma-sino hesi ganiganiohunioho magonahoho masure. ⁶ O jasi öho nadi sareramiromo vajiohuvoromo hesi vaboroho baene. Ëhi jië'e mu vaejarue aribövioho Badaro i'ue mana bojëmi'ë'e. Ëjöho mami'e darugo'o majëhijamu hejarijeje. ⁷ God-ro no hesinö rinaguadeje bogo éhuro no öero jijihanovo'i a'i mu mahemu vaenövo'iröhego. ⁸ Ëhuni ae rahu éhi jië'e jögoru dejonö bu'öromo öehu jijihanovë'oho éhi jië'e aribövioho jabu bogo aho no bijönaguo'i a'i God bijönimoruomajeje. Röhu God-ro hesi Aru'ahehu mu maemu barovajoho suvuoramuijajeje. Aru'ahehu mu maemu barovajoho suvuoramuijë'ëro éhuni no éhi gemuoho mu maemu vaebe jijiho'ejo.

⁹ Röhu jemesi Christian ö mueno'o rajahirovo'irarije muoho God-hu mami'e röjëhijadoho no rabëni röhu maho sionoho röjëhi'ejo. ¹⁰ Christian ö mueno'e aho'obëhe Macedonia jemesi sa'a börömore raromaruoho jabiesi örire jemëro iae huë baejëvoromo rajëhijarujeje. Röhu nasi ö mueno'e noro uëvö jemëro éhi jië'e muoho gö'o gö'o döre avoho vaebe va'irarijego.

¹¹ Röhu jemesi ma-jörume raromoromo jemesi muohuremu vaere. Noehu uëvarëhi jemëro éhi'oromo jemesi övëro biririvoromo bövioho bise'oho baere. Ëhi jië'e muohuremu avoho uehorovore. ¹² Ëhi é'ë'oho éhuro God bogo ma uehorovarue aribövihuro jemë gëromo mae uehorovëvo'i jemë bövie bise'e eni jëvo'ë'e.

Iesuhu sa'are vuonorö'ö rueröhe jö noehu uehorovego huë vavaeni u'uhahuoröhe jöhoje.

¹³ Röhu nasi ö mueno'e jö göho no nague vuovë'e aribövioho diehi jioruomajoho jemë ga'irarijego éhuro bogo vavaenëgoröhego. Hesi a ioro'iorohuro uehorovoromo uvarueje: No vuovoromo bogo ri'lö'i ma-ioro'ioremu vuovo'ejarëromo sisë maro vavaenimarueje. Jabuhu vavaenimarüehioho jemë bogo éhioho vavaenëgoröhego éhuni ave jöho jajivo'ië'ö. ¹⁴ Noro mae uehorovoromo uvarueje: Iesu guomoromo röhu i'ovoromo ri'öjäde höjo. Ëhi uvaruohuni éhuni uvo'ejo: Iesu mae uehorovoromo vuovë'e aribövioho jabu'o God-ro i'ovëvoromo Iesu'o gemu mae söjëvo rue'a'ajëjo.

¹⁵ Ëhesi bëhoho ave jöho Badahu röjahuijade jöho no jajivo'ië'ö. Bada sa'are rovë'iroho ave sa'are raromarue aribövioho noro vuovë'e aribövioho bogo iosirëmiromo maroho jio'i a'i jabumëro urimo ri'örüomo'ë'e. ¹⁶ Ëhesi bëhoho aëro heruomo'ë'e jöe bojëmiromo darugo'o uvavo'iramu anera börömohuro uvavo'iramu God-are hëgöho huavo'iramu. Ëho he'iramu gavë'i evare Badaro ö'idöre jioromo ruvebi'ë'e. Ruvebi'iramu Keriso-are aribövie vuovëvadoho urimo ri'örüomo'ë'e.

¹⁷ Ril'ö'iramu röhu ijono bogo vuovë'e ave sa'are raromaruoho God-ro no jabu'o gemu mae suehu'o ma-burëro baejavuo ajiomoromo gagovavuo'ë'e noro Bada birohojöro. Ëhi'onugoromo ioro'iore gemu Bada'o gemu mae raromo'ejo. ¹⁸ Ëhi javuo'ië'e jiaje ëhuni ë jöho majahirovorego jemesi dë vövöbajo'oho mae jëvo'iro.

5

Badahu rueröhego noehu avoho mueberovo'iröhe jöhoje.

¹⁻² Röhu nasi ö mueno'e Bada Iesu divare rovego mu masije gö gö divare rue'iröhe ë hesi jöho no bogo jajivo'ejo jemë mami'e hejë'ego. Mami'e hejë'ero ëhu'ëro iae garomo uvarujeje: Badare majaho vajiohu'e aehu vahi'e rovajëhi ëhi ma-majioho rue'a'ajëjo. ³ Keriso bogo ma uehorovarue ariböviohuro uvoruomo'iramu: Jaruwoho muorovoho bövioho bise'oho bogojio'i ma-mae raromaruë uvo'iramu evare Godare i'uohuro ma-majioho rueromo ë aribövioho ijumëvo'ë'e. Dë'e magonahehu ma-majioho hara'uaruëhi ë aribövioho ëhi ma-majioho ijumëvo'iramu aho bogo huruomo'ë'ö. ⁴ Röhu nasi ö mueno'e jemë bogo ëhioho jëve. Jemë bogo ramoramoroho raromarujeje. Ramoramoro raromo'ibejarije jemë ga'ibejarije ë majaho vajiohunö'e ma-majioho rovego tiö'ibejarije. Röhu jemë bogo ëhioho jëve. ⁵ A'i jemë ae aho'obëhe aji'e majare raromaruje aribövioho jëve. No bogo vahi'e ramoramore raromarue aribövioho javue. ⁶ Ëhuni a ioro'iorehu ma-momorö'öjäruëhioho no bogo ëhioho ma-momorö'ö'i a'i nune jioromo simanoho avoho uehorovo'ejo. ⁷ Aehu momorö'öjë'iroho vahi'e momorö'örüuomajeje. Vörö'e jovo ue'ahamu simano sisëréjëvë'oho ëhi jië'oho vahi'e ë'örüuomajeje. ⁸ Vahi'e ëhi ë'örüuomajeje röhu no maja'ere raromarue aribövie javuë'ego ëhuni nosi simanoho avoho uehorovoromo muoho avoho vaeromo ëhuro biririvoromo riravo'ejo. Muorovo majare biririvoromo riravo'ië'iroho biriri'e niögoho vinebinö io'amoruomajeje bijo vösoho ë namiromo sugigivego biririvoromo riravo'iröhëro. Keriso-are ariböviehu ëhi biririvoromo riravo'ië'iroho noro Keriso mae uehorovoromo a ioro'ioroho dë vövöbajo'ëro rajëhilejo ëhuro biririvoromo riravo'iröhëro. O muorovo majare aehu biriri'e bosö simanore io'amoromo biriri-varuëhi noehu ëhi biririvo'ië'iroho uvo'ejo: Ijonö God-ro baejavuromu no maro bamavuo'ajë uvë'e raromo'ejo ëhuro biririvavuoröhego. ⁹ God-ro hesinö baejavuadeje bogo nosi sisëhuni i'ue bojamui'iröhëro. Hu bogo ëhunioho baejavuadeje. A'i huro no baejavuadeje nosi Bada Iesu Kerisoro nosi sisëho ajamuijë'ero maro bamavuo'iröhëro. ¹⁰ Huro nosi sisëho ajamui'i noni guomadeje ëhuro ave sa'are biririvoromo raromë'oho o vuovavuë'oho no hu'o gemuoro raromo'iröhëgo. ¹¹ Ëhuni ajamirovoromo jö mae majahirovarujëhi ëhi ë'orego ëhuro avoho biririvëvoromo mae jëvobe va'iro.

Paul-hu ijo tugoho'i jajivade jöhoje.

¹² Röhu nasi ö mueno'e jö göho majëhi'ië'ö. Ëjöho bogo nu huë'e jöho jio'i ma-sanu'e jöemuje. Aehu jemesirire mu börömo vaeromo Badare ihore jemë muebejëvoromo jögoru majëhijarue ë aribövioho jemëro mae uehorovëvore. ¹³ Mae uehorovëvoromo jabesi muoho uehorovoromo rajëhi avohore. Röhu iro muorovo'oho nadi vae'i mararomore.

¹⁴ Röhu nasi ö mueno'e ave muohu'o vaere. Mu bijöni'e aribövioho uëvego mue vaejë'e raromo'i. O juhuoni'e aribövioho ajëmego dë vövöbajo'oho mae jëvo'iro. O darugo u'uhëvë'e aribövioho ajëmego biririvëvo'i. Ae aho'obëhe jabesi öroro ma-sanu'e jöhemu majëhire. ¹⁵ Avoho mueberovore. Aehu mu sisë vaejëvë'oho nadi mana mu sisëho vaere. A'i ae göero göho huë baerovo'i o a ioro'iorohu'o huë baejëvo'i ë'o gare.

¹⁶ O vae majae nimorohonövore. ¹⁷ God-are öroro jöe majahiemu majahinövore.
¹⁸ Mu diehi rovë'oho hesi öroro huë mae uanövore rabëni Iesu Keriso-are aribövioho
jeméro muoho éhi vaejöro God-ro nimë'e jiaje.

¹⁹ God-are Aru'ahoho vënинö'e ravajoho nadi duohore. ²⁰ He'irarije aëro uëvego:
God-are Aru'ahëro jöho bojemi'ego majëhijajë uëvamu hejë'oho nadi bijönimore.
²¹ Nadi bijönimo'i a'lí jöho jemesi simanëro mevoromo gare diho mae jiego diho sisë
jiego. O mue aho'o éhi mevo gare. Mae jiamu gavë'iroho avoho ma'enore. ²² Sisë
jiamu gavë'iroho aho'o vuonugore.

²³ Röhu God hu ajamuego huë mae raromarue ahoje. Ëhuni na nege huro ajëmego
jeméro uehore aho'obëhe ma-maëremu hesi örire gemu bojami'irarijego. Göho
na nege God-ro jemesi aru'ahe dë vövöbajo'e sino haho'e aho'obëhe muebejëvobe
va'ojöro éhuro nosi Bada Iesu Keriso rovë'iroho jemë jö sisëho bogojëvo'i ma-maemu
jëvo'iröhego. ²⁴ Iae huro éhi ajëmi'ë'e rabëni jemë hesinö rinëgade aho God hu nue
gemu uehorovaje aëro jië'ero.

²⁵ Nasi ö mueno'e jeméro nosi jöeni éhu'o parie vaenövore.

²⁶ Christian aganehu jejamirovaruëhi aho'obëhe éhi jejamirovore. ²⁷ Röhu Paul naro
Badare ihole ave jöho darugo'o majëhiromo uëve. Ave naehu jajivode jöho adahego
Christian aganoho aho'o heruomo'i.

²⁸ Nosi Bada Iesu Kerisoro huë baeromo jemë ajëminövo'ë'e. Ahia mino'e.

2 THESSALONIANS

Paul'o hesi ariböviohu'o jabuhu Thessalonica amore raromarue ekaresia jabesi örire jejëmijare jöhoje.

¹ O asë'e Thessalonica ekaresiaho Paul naro Silas-ro Timothy-ro éhi noro jemesi örire jejëmijö jemë God nosi Vavu hesi o Bada Iesu Keriso-are ekaresiae jëvë'ego.

² No nague God Vavuohu'o Bada Iesu Keriso'o huë baeromo ajëmijego maro raromo'irarijego.

Bada Iesu sa'are rovego evare nosi mu mae o sisë jiego God-hu mevo garöhe jöhoje.

³ Nasi ö mueno'e noro jemesi jöeni God mae uanövo'ego. Éhi jië'oho iae maeje. Rabëni. Jemë God mae uehorovobe va'ojuvu va'o ijönö börömo mae uehorovobe va'arujeje. O jemë ae gemu gemu aho'obëhe rajahirovobe va'ojuvu va'o ijönö börömo mae rajahirovobe va'arujeje. ⁴ Ëhuni jemëhu mu ma vaejaruje jöho noro baeromo God-are ekaresiae gö gö nimorohë'i majëhibe jijiharueje. Majëhiromo uëvarueje: Aëro Thessalonica ekaresiaho sisë vaejëvego huë vavaene börömo mae baeruomaje höjo. Éhi'romo bogo u'aho'i biririvoromo Keriso mae uehorovoruomaje höjo. No jemesi jöho éhi atobe jijiharueje.

⁵ Jemë huë vavaene baeromo röhu biririvoromo Keriso mae uehorovego noro ého garomo uvarueje: God-ro nosi muoho avoho mevo göromo diehi jië'e mu vaejarëhi manaho éhi gemuoho bojamui'ajëjo. Iae huro jemë uë'a'ajëjo: Jemë mae jëvaje naehu börömo namiromo muebejaje öri ari'oro rojo raromohëjo. Ëhesi bëhoho avevejö'e God-are öri ari'o hesi mu ri'öröhego jemëhu nimoromo vavaeni baejarujohuni na ehuni uëve. ⁶ God-ro mu maemu vaeromo jemesi örire huë vavaeni bojëmarue aribövioho mana huë vavaene bojëmi'i ⁷ huë vavaeni baejaruje aribövi jemesi örire mana huë sanue bojëmiromo no'o éhi bojamui'ë'e. Bada Iesuhu nosi nunire rueröhe majaho rue'iramu evare God-ro éhi jië'e muoho vae'ë'e. Bada Iesuro hesi darugo'e anera ömo'ömohu'o gemu mae ö'idöre jioromo ⁸ vëni hödu'o rueromo God bogo uehorovoromo nosi Bada Iesuare jö ma bogo ejaharue aribövioho i'ue mana bojëmi'ë'e. ⁹ I'ue mana bojëmi'iramu jabumë Badahu jiajiraho bogo raromo'i hesi aji'eroho darugo'eroho bogo raromo'i rori'o va'oromo ioro'ioremu sisëre va'ë'ö. ¹⁰ Badahu rueröhe majare evare éhioho jio'ë'e. Iae hu rue'ë'e hesi aribövie aho'obëhe noro hesi ihoho döro bamoröhego hu mae uehorovarue aribövioho noro hu rajahiruomoröhego. Jemë'o éhi ë'a'aruje ë hesi bëhoho noehu majëhijare jöho jemëro mae uehorovë'ëro jëvë'ëro.

¹¹ Badare ihoho éhi döro jioröhego éhuni noro vae majae jemesi jöeni nosi Böröme God éninamiromo uavarueje: God jero Thessalonica aribövioho uëvane höjo jabumë jasi aribövie jioromo mae jëvojöro. Ëhuni ajëmego jaehu uëvane éhi jië'e aribövie jioruomo'irajo. Jasi darugohuro ajëmego jabuhu mu ma vae'i nimaruoho aho'obëhe vaeromo Keriso mae uehorovoromo vaejarue muoho aho'o vae barë'irarëjo. Noro éhi God ua gavarueje. ¹² Jemëhu éhi jië'e mu vaejë'oho éhuro nosi Böröme God'o Bada Iesu Keriso'o huë baejëvoromo jemë éhi ajëmi'iramu éhuro nosi Bada Iesuare ihoho böröme jio'i jemëro hesiro ajoho bae'a'aruje.

¹ Nasi ö mueno'e nosi Bada Iesu Kerisohu rueromo uövuego noehu hu jiajire gagovoromo gemuore raromo'iröhe jöho noro majëhi'ië'lö avoho uehorovo'irarijego. ² Aehu sarerëmiromo uëvaruoho: Badare majaho mami'e rovë'e hö uëvaruoho ého heromo nadi ma-burëroho tiöromo uehore gö gö baere. Ëhi jië'e jö rovade hesi bëhoho nani aëro sarerivoromo uëvareje: Ëjöho God-are Aru'aho hesiro baeromo majëhijaruëjo. O nani aëro jabesi éma uehorovoromo majëhijareje. O nani aëro sarerivoromo uvareje: Paul naro ëhi jië'e jöho jajivoromo bamëhode höjo. Nani éhuni uvarujeje: Badare majaho mami'e rovë'e höjo. ³ Ae göehu ëhi jië'e jö atoromo sarerëmi'i è'o gavaruoho bogave ejëho'irarije. Badare majaho bogo éma rue'i a'i è hesi urimo ae aho'obëhe dë vövöbajo'e aho'o huotorovoromo God bijönimoromo hu'o muorovo'ie'iramu God-are mu ijumaje ahuro va'orahoro rueromo bövie nami'ë'e ijonö sisërë va'iröhöro. ⁴ Bövie namiromo jöe majahuiromo uö'ë'e: Jemëhu bövie bise'e aho'o God höromö rajëhijarujoho vuonugo'i na gemu börömoho hö uehorovevorëjo. Ëhi uöromo God-are osa börömore va'o hiromo majahuiromo uö'ë'e: Aviae na God jevajëjo. Ëhi è'iramu è hesi ijonö Badare majaho rue'ë'e.

⁵ Jemë'o uehorovore. Naro jemë'o hiromo è hesi jöho uë'ego henövariyeje. ⁶ God-are mu ijumaje aho u'emu rue'ë'e. Avevejö'oho è ia hesi mu sisëho ahë'eje. Diehi'oromo ahajoho iae jemë gavarujeje. Èmu sisëho ahobe va'ojiuvo majae eni jio'iramu God-are mu ijumaje ahuro va'orahoro rue'ë'e. ⁷ Röhu avevejö'oho hesi mu sisëho Satan-ro gurihiromo ae uëvego vaejarueje. Vaejego mu sisë ahaje ahuro ahobe va'ojiuvo rori'o bava'iramu evaroho sisëho bogo aho'ë'e. ⁸ Sisëho bogo aho'iramu evare God-are mu ijumaje ahuro va'orahoro ro nami'ë'e. Va'orahoro ro nami'iramu Bada Iesuro rueromo jö'o ögëro hadivoromo ajoho röjahi'iramu sisërë barë'ë'e. ⁹ Röhu urimo Bada bogo rue'iröhevare evare God-are mu ijumaje ahuro Satan-are darugoho barueromo ae sarerëmiromo darugo'e muoho röjëhi'ë'e aëro ého garomo tiöromo sisë'i uehorovoromo uvöröhego: God-are mu ijumaje aho mae höjo. ¹⁰ Darugo'e muoho röjëhiromo sareri'e mue bövie bise'e vaenövo'ë'e sisëre va'iröhe aribövihuro garöhego. Jabuhu sisëre va'oröhe hesi bëhoho urimë'i Keriso-are jö maho bogo e'i bijönimoruomadeje. Jö maho ejaho'ibejo éhuro iae maro va'oruomo'ibejo. Röhu bogo ejarohuro éhuro sisëro va'o hesi jioruome. ¹¹ Jö maho bogo ejahego éhuni God-ro sareri'e jöho jabesi dë vövöbajo'ere bojëmijajeje jaburo è jöho mae uehorovoruumöröhego. ¹² God-are jöho bogo ma uehorovo'i ma-mu sisëmu nimë'ëro éhu'ëro jabumë aho'obëhe God-are nunire riravo'iramu huro uë'ë'e: Mu sisë vaejë'e aribövie jëvajëjo.

Biririvoromo riravo'iröhe jöhoje.

¹³ Röhu nasi ö mueno'e jemë Badahu rajëhijaje aribövioho jëvo'ego noro jemesi jöeni God mabëhe uanövo'ejo. Èhesi bëhoho urimë'i sa'a bövi bise'o bogo bamadevare evare God-ro jemesi jöeni uehorovoromo uvadeje: Naro baejëvoromo maro bamëvo'ejöjo. Nasi Aru'ahohuro jabesi dë vövöbajo'oho mae avohëho'iramu jaburo Keriso-are jöho mae uehorovo'iramu éhuro ëhi è'ejöjo. ¹⁴ God-ro ëhi uvë'ëro noro Keriso-are jö maho jemë majëhijamu God-ro uëvadeje: Ëjöho jemëro mae uehorovorego naro baejëvoromo maro bamëvo'iröjo éhuro jemesi Bada Iesu Keriso-are aji maho baejego ma-mabëhe jëvo'iröhe höjo. ¹⁵ Nasi ö mueno'e éhuni biririvoromo riravore. Biririvo riravoromo noehu jö'ehu majëhiromo röhu ijonö surire jajivoromo röjëhijare jöho éhuremu ma'enoromo uehorovore.

¹⁶ Jemëro ëhi è'irarijego no nague nosi Bada Iesu Keriso'o God nosi Vavuohu'o jaburo niö'iro ajëmijöro. Èhesi bëhoho urimë'i God-ro no uehorovavuoromo huë baejavuoromo no ioro'ioremu birire bojamuiromo ajamuijë'eje noro nimorohë'i

uvoröhego: Maro javuo'ajëjo. ¹⁷ Ëhuni no nague jabumëro jemesi dë vövöbajo'oho biririvëhego jemëro bogo juhuonivo'i mae riravoromo mu maemu vaeromo jö maemu atonövo'irarijego.

3

Thessalonica ekaresiahu Paul-mesi jöëni God-are örire äninami'iröhego Paul-hu jajivade jöhoje.

¹ Nasi ö mueno'e nasi ijo tugoho'i jöho jajivo'ië'ajoho gare. Jemëro nosi jöëni God ua garego ajamuego Badare jö noehu majëhibe jijiharuoho ma-burëro rumorovo va'ego ae aho'obëhe heromo uvoruomo'i: Jö mabëhe höjo. Ëhuro jemesirire jiajëhi ëhi jiobe va'iro. ² O ua garego God-ro ajamuego biriri'övarue aribövi sisëho no bogo baejavuoromo sisë vaejavuo'iro ë hesi bëhoho ae göero göero Keriso-are jöho bogo ma uehorovarue jiaje.

³ Röhu Bada hu bogo sareri'oho jio'i maëro jië'ëro huro jemë birire bojëmiromo avoho muebejëvo'ë'e A Sisëho bogo baejëvo'iröhego. ⁴ Röhu huro no uehoro maho bojamuego jemesi jöho mae uehorovoromo uvarueje: Jemë nosi jö ejahuarujoho iae ëhi ejahuobe va'a'arujëjo.

⁵ Röhu no nague Badaro ajëmijego jemesi dë vövöbajo'ere herovoromo uvo'irarijego: God-ro mabëhe uehorovavuaje hö uvoromo Kerisohu vavaeni baeromo biririvadëhi ëhi biririvo'irarijego.

Övehu biririvoromo bövi bise'o baeröhe jöhoje.

⁶ Nasi ö mueno'e noro Bada Iesu Keriso-are ihore ave jö börömoho majëhi'ië'ö. Ga'irarije Christian aganoho rahuro noehu bojëmijamu hejarije jöho bogo ejahuo'i mue bijönimoromo ëma raromamu gëvë'iroho gorëvore. ⁷ Iae jemë'o gavaruje. Noehu ë'arëhi jemë'o ëhi ë'ibejarije iae mae jio'ibejo. Noehu jemë'o raromarevaroho muoho bogo bijönimareje. ⁸ No jemesi ioho bövioho bise'oho bogo ëma ujuoho'i imoromo ujuuhonövareje. Sisone vahie majae nosi övëro biririvoromo i'u'e mu börömoho vaemu vaebe val'oromo nosi manaho birohoromo iruno'oho bövioho bise'oho imonövareje huë vavaene jemesi örire bojëmijöëni. ⁹ Noro uë'ibejo: No God-are mue vaejarue javuaje bövie bise'e ma-suvuore bojamuihë uë'ibejo iae mae jio'ibejo. Röhu noehu bogo ëhi ë'are hesi bëhoho no naguadeje jemëro ga'irarijego noehu nosi övehu biririvoromo iruno'e bövie bise'e mana baejaruoho garomo ëhi gemuoho ë'irarijego. ¹⁰ Noehu jemë'o raromarevare evare ave jögoroho majëhiromo uëvareje: Ae rahu bijönimoromo mu bogo vaejë'oho ioho nadi i'imamirëjo.

¹¹ Noehu ëhi jajivarue hesi bëhoho no hejarueje uövuego: Jemesi a ioro'iorohuro muoho bijönimoromo ëma raromoromo ae gö jabiesi muoho ëma ahobe jijiharue höjo.

¹² Ëhuni noro ave jöho bojëmiromo Bada Iesu Keriso-are ihoro majëhijö. Ëhi jië'e aribövioho uërego ma-u'emu taemo raromoromo jabiesi övëro biririvoromo bövioho bise'oho bae'iro.

¹³ Röhu nasi ö mueno'e jemëhu mu ma vaejarujoho nadi u'uhore. ¹⁴ Ae rahu ave nosi surire jö bogo ejahuë'oho ëhi jië'e ahemu ga avohoromo nadi gavanovorego javoje bae'iro. ¹⁵ Röhu nadi uvore: Hu no'o muorovaje ae höromo nue huodivo'i a'i uvore: Nosi õe höromo jögore majahijego avoho hi'iro.

Ijo tugoho'i jajivade jöhoje.

¹⁶ Bada huë mae bojamuaje ae jië'ego no nague jemë mae o sisë raromë'oho huro majae ëhi huë mae bojëmi'iröhego. Huro ae aho'obëhe jemë'o jio'ë'e.

¹⁷ Paul naro nasi övëro jajivoromo jemesi örire jejëmiromo bame. Na surire jö jajivë'iroho nasi övo jajoho éhi jajivajeje jemëro garomo uvo'irarijego: Paul-ro bamahuë'e höjo. Naehu jajivaje hesi nu ano'oho ehije.

¹⁸ Nosi Bada Iesu Kerisoro huë baeromo jemë ae aho'o ajëminövo'ë'e. Ahia mino'e.

1 TIMOTHY

Paul-hu Timothy jejamade jöhoje.

¹ O asë'e Timothy Paul naro ave jöho jasi örire jajive. Na Iesu Keriso-are apostle jeve ë hesi bëhoho baejauvoromo mare bamavuaje aho God'o noehu ga'i muebejarue aho Iesu Keriso'o ého jaburo ë muoho bojemë'éro éhu'éro.

² Naro Timothy jasi örire jejamije. Naehu Keriso mae uehorovajëhi jero nasi ijore ijore juvoromo Keriso éhi mae uehorovanuëro javë'éro éhu'éro ja nasi harihu mae jave. Na nege God Vavuohu'o nosi Bada Iesu Keriso'o ého jaburo jabesi vavaenimoromo ajamijego maro hi'iranego.

Timothy-hu sareri'e jö ahoröhe jöhoje.

³ Naehu ja'o hiromo Macedonia sa'are rue'irögoro jasi örire jö bojamijode ë jöe gemuoho majahi'irögoro ë'e. Ephesus amoro éhi hiromo a ioro'ioro darugo'o majëhiromo üne: Sareri sareri'e jö röjëhijarujoho vuonugohëjo. ⁴ Hijo miono'o jabesi vavu gö gö jabesi ihe gö gö mevobe va'emu va'aruojoho a mami jöe gö gö éma uehorovoromo ataruojoho éhi jië'e jöemu uehorovarujoho vuonugohëjo. Éhi üne. Éhi jië'e jöemu uehorovë'ohuro éhuro aëro jöho ma-berohemu berohol'i God-are muoho bogo avoho baejarueje ë hesi bëhoho God-are jöhuremu mae uehorovoromo éhuro ë muoho baejaruëro jië'éro. ⁵ Jabuhu éhi jië'e mu vuonugojöro jaehu majëhi'iranego uavode hesi bëhoho na negadeje jasi aribövihuro bogo ma-döëremuoho aho uehorovë'o a'i mu maemu vae'i nimoromo dë maemu jëvego herovoromo uhohu'o Keriso-are jöho mae uehorovoromo éhuro aho avoho huë baejëvoröhego. ⁶ A ioro'iorohuro éhi jië'e mu ma hesi öroho garaeromo aruëre anumëre éma jijihoromo jabesi jögoroho éma berohemu beroharueje. ⁷ Jöho éhi berohoromo nimoruomajeje mu vaeröhe jögoru hesi öri röjëhijarue ae jioruomo'iröhëro. Éhi nimoruomajeje röhu jabumë mu vaeröhe jögoru jö atarue ë hesi bëhoho bogo avoho gavarueje. Bëhoho bogo gavë'e éma biririvoromo jöho majëhijarueje.

⁸ Iae no gavaruoho mu vaeröhe jögoru hesi bëhi aehu avoho röjëhijë'oho ë jögorohuro éhuro marëjavuo'ë'e. ⁹ No ave jöhemu uehorovo'ejo. Mu vaeröhe jögoru bamade hesi bëhoho bogo aribövi mahunioho bamë'eje. A'i jögoru ahoruomajohuni hia'i biriri'övoromo jö bogo eroharuohuni o God bijönimoruomajohuni mu sisë vaejaruohuni o God-are mu ijumoruomajohuni sa'are mu sisëhemu uehorovoruomajohuni o vavu muo'amaruohuni vëmu muo'amaruohuni o a ioro'ioro muo'amaruohuni ¹⁰ o a'o magonaho'o öehu jijihanovaruoohuni o a'o a'o sihamirovaruoohuni o ae gö vajiohehu guduamo ujuoho va'aruohuni o sareri sareri'e jö ataruohuni o court-re riravoromo sareri jö majëhijaruoohuni o mu sisë rabe rabe vaeromo God-are mu ma aharuoohuni éhi jië'e aribövihuni jögoroho bamë'eje. ¹¹ Ému ma jö hesi bëhoho God huë mabëhe hijaje a hesi aji röjahuijaje jöhoje. Ëjö hesi muoho huro na bojemadeje.

God-hu Paul-ni vavaenimoromo ajamamu Paul-hu huë mae baejade jöhoje.

¹² Naro Iesu Keriso nosi Badare örire huë mae uave rabëni huu nasi muohuni darugo bojemadohuni o huu na mae uehorovevoromo hesi mure bamevadohuni.

¹³ Urimo naro Keriso-are jöho agoromo hesi aribövioho sisë vaejëvoromo biriri'övoromo hesi muoho ijumo'i ë'o gabe rovodeje röhu huro hesi muoho iae bojemadeje. Huhu nasi jöëni éhi vavaenimade hesi bëhoho naro hu bogo mae uehorovoromo nasi mu sisë hesi bëhoho bogo gavë'ego éhuni ë'adeje. ¹⁴ Vavaenimoromo nosi Badaro huë baejevoromo börömo bëhe ajemiromo uehoro maho huë maho bojemijadeje ë

¹⁸ Nasi harihe Timothy na ave jöho bojamije. Urimë'i aëro jöe God-aro baeromo jasi mu jögoroho majahuijamu ja'o na'o hejareje. Ëjöe gemuoho naro ja uave ëhuro jabuhu majahuijare jöhemu uehorovoromo biririvoromo Satan'o muorovoromo jö sisëho ahonövo'iranego. ¹⁹ Satan'o muorovoromo jö sisë ahë'iroho Keriso mae uehorovoromo dë maemu jioromo ëhuro biririvoromo ëhi jië'e muoho vaene. A ioro'iorohuro bogo ëhioho dë maho jio'i a'l'i dëre herovoromo uehorovoromo uvareje: Ëmuoho sisë hö uvë'i röhu ëma ömareje. Ëma ömë'ëro ëhu'ëro Keriso mae uehorovare muoho ma-ioro'iore gemu ijumoromo boremi'ö barëjareje. ²⁰ A ioro'iorohu'o röhu Hymenaeus'o Alexander'o ëhi jië'e mu sisëho vaejë'ejö. Ëhi'amu naro Satan-are övore bojamijodeje huro baejëvego jaburo a'ororomo God-are iohoho bogo ijumoröhego.

2

Ekaresiaehu diehi'oromo God uvene aho röjahiröhe jöhoje.

¹ Röhu jö göho. Jö majëhi'irodoho ave jöho urimo majëhi'ië'e. Ja'o jasi aribövihohu'o jemëro ae aho'o jabesi jöeni uehorovoromo öninamijë'i böviëni bise'ëni ua gavë'i huë mae uavë'i God-are öroro jöe atonövore. ² Ua gavego ave sa'are a masijohu'o jabesi bëhire riravoromo ave sa'are mu muebejarue aribövihohu'o huro ajëmego jaburo no avoho muebejavuego iro muorovo'oho bövioho bise'oho nosi öriroho bogo rovego no huë mae raromoromo God gemu uehorovoromo mu maemu vae'iro. ³ Ëhi ua gavë'oho mae jiego God-ro nimajeje è hesi bëhoho hu baejavuoromo mare ramuaje ahuro jië'ëro. ⁴ Hu nime sa'ae dinö'e dinö'e raromarue aribövihohu Keriso-are jö maho avoho uehorovoromo èhuro ijönöho i'uoho bogo bae'i maro va'oruomoröhego. ⁵ Ae aho'obëhe ëhi mare javuoröhego God-hu nimaje hesi bëhoho huro gemüero sa'ae dinö'e dinö'e raromarue aribövihohu muebejavuajeje. Ae gemu Iesu Kerisoro God'o nosi ririre öroho avohahuajeje. ⁶ Öroho avohahuajëro jië'ëro ae aho'obëhe noni guomorovadeje èhuro no sisëhu tövavuadoho jiovahuego no ae aho'obëhe mae raromo'iröhego. Majae eni jiamu noni guomade hesi bëhoho noro èho garomo mae uvoröhego: God-ro no ae aho'obëhe maro ramuo'i nimajëjo. ⁷ Èjöho naro ae majëhi'irodego èhuni God-ro apostle bamevadeje. Na bogo sarerami'i jö mae majahije. Huro apostle bamevadeje naro sa'a ioro'ioro rajoho röjëhiromo uë'irodego: Ave jöho mae jiaje mae uehorovorëjo.

⁸ Ehuni na nege dinö'e dinö'e gagovoromo God rajahijë'iroho ama'oho jaburo nu huë'e iro muorovo'e jöho bogo uehorovo'i uehoro maemu baeromo God-are örire

jöe atonövoröhego. ⁹ O na nege magonahoho jaburo simane mae uehorovoromo niögoho avoho ruhoruomo'iröhego. Avoho ruhoromo bogo sinoho nimorohoromo moni börömoho bu'öromo niögoho nieniaho bövioho bise'oho aho'obëhe imo'amoromo io'amoromo sinoho simano uoho avohorovo'i a'i uehorovo avohoromo niögoho io'amoromo ¹⁰ mu mae vaeröhego nege. Magonahehu majëhiromo uëruomë'oho: No God rajahijarue magonahe javuajë uvë'oho jabuhu éhi jië'e mu vae'iröhoho iae maeje. ¹¹ Gemuore gagovoromo God-are jö hejë'oho magonaho ömo'ömohuro jörume ma-taemo raromoromo ma-jöhuremu heruomo'i. ¹² O magonahehu simano vaeromo ama'i jabiesi örire church-re jö röjëhijë'oho éhi jië'e muoho Paul naro ahajeje. Jörume raromë'oho iae maeje. ¹³ Éhesi bëhoho urimoho God-ro aevo'ioho Adam bamoromo evare ijönö Eve bamadeje. ¹⁴ Satan-ro bogo Adam sarerami'i a'i magonahoho sareramamu huro uvadeje: Mae höromo God-are jöho ahahadeje. ¹⁵ Iae éhi jiadeje röhu magonaho ömo'ömehu God-are örire mae uehorovoromo ae huë baejëvoromo God-hu nimaje muohemu vaeromo ma-taemo raromoromo éhi jië'e mu ma biririvoromo vaejë'oho God-ro ajëmi'ë'e. Ajëmiromo géröhe jabuhu aboji harihu'o rahamu gëvë'iroho éhi jië'e mu ma vaejarue magonahoho baejëvoromo maro bamëvo'ë'e.

3

Ekaresia muebejëvarue aribövi jabiesi jöhoje.

¹ Aëro uvarueje: Aehu ekaresia muebejëvo'i nimë'oho mu mae bae'i nimoruomaje höjo. Éhi atoruomaje jöho iae maeje. ² Röhu ekaresia muebe'amo'ië'iroho éhi ë'ië'e a hesi ihoho ma-maemu jio'iro. Magonahe ma-gemu masu'iro. Simane sasohoromo mae uehorovoromo taemo hi'iro. Ae osare söjëvo va'oromo nihudëgaje ae jio'iro. Jöe avoho röjëhijaje ae jio'iro. ³ Nadi vörö'e jovoho iromosimanoho sisërë'iro. Nadi vörö'irae'i ma-u'emu jö sanu'e majëhiromo muoho vae'iro. Nadi iro muorovo'oho vae'iro. Nadi moniemuoho uehorovo'iro. ⁴ Hesi osare raromarue aganoho avoho muebejëvo'iro. Avoho muebejëvoromo aboji harihu'oho avoho röjëhijego jaburo hesi jöho ejahoromo mu maemu vaeruomo'iro. ⁵ O hesi osare raromarue agano bogo avoho muebejëvë'oho hu diehi'oromo God-are ekaresiaho muebejëvo'ë'e. Bogo eni jio'ë'e. ⁶ O i'e aevoromo Keriso mae uehorovade aho ekaresiaho nadi muebejëvo'iro. I'e aevoromo mae uehorovade aehu ekaresia muebejëvë'oho nani hu hesi sivue uehorovoromo uvo'ë'e: Na a böröme jevë'ego ekaresia muebejëvaje mure bamevare höromo Satan-are guare beva'ë'e. ⁷ A'i God-are jö bogo hejë'e ariböviehu mu bae'iröhe a mae uehorovë'oho éhi jië'e ahuro ekaresiaho muebejëvo'iro. O hesi örire bogo ma uehorovë'ekoekaresia éma muebejëvë'oho hesi ihoho sisërë'iramu Satan-are guare be'ë'e. Ekaresia muebejëvarue aribövi jabiesi jöho éhije.

Ekaresia ajëmarue aribövi jabiesi jöhoje.

⁸ Röhu ekaresia ajëmijarue aribövi jabiesi jöho éhi gemuohoje. Taemo raromo'iro. O nadi jöho huotohuotovo majëhi'i. Nadi vörö'e jovo bövioho ue'aho'i. Nadi moniemuoho uehorovo'iro. ⁹ God-hu röjahuijade jöho uhohu'o mae uehorovo'iro. ¹⁰ Mure bamëvo'ë'iroho urimo jabiesi muoho diehi jiajoho gëre. Eni jëvamu gëvë'oho evare muoho aevoromo vae'iro. ¹¹ O jabiesi magonahoho éhi gemuoho ma-taemo raromo'iro. Nadi ae gö jabiesi jö sisëho atemu ato'irögoro a'i simane sasohoromo mue aho'o avoho mueberuomo'iro. ¹² O ekaresia ajëmijarue aëro magonahe magemu masuromo aboji harihu'ohu'o jabiesi osare raromarue agano ioro'iorohu'o avoho muebejëvo'iro. ¹³ Ekaresia mae ajëmijë'oho jabiesi ihoho mae jëvo'iramu éhuro biririvoromo Iesu Keriso mae uehorovarue jöho ae ma-sama'e majëhinövo'ë'ö.

Paul-hu jögoru Timothy-are örire jajivade hesi bëhohoje.

¹⁴ Na nege ma-burëro ö'irovo. Röhu naehu jajivaje hesi bëhoho ¹⁵ naehu örisanuovoromo bogo vejö'oho ö'amü gevë'oho jero ë jöho adahoromo uehorovoromo uvo'iranego: Noro ëhiloromo God-are agano ömo'ömohulo gemu mae raromoromo muoho avoho vaejarue höjo. Iae God-are aganoho no daruge jië'e ae God-are ekaresiae javue. God-are ekaresiae javuë'ero dioho'o bönu'o javuo ma'enego bibivajëhi noro God-are jö maho ëhi ma'enego titimoromo avoho muebejego ëhi jiemu jjajeje. ¹⁶ God-hu röjahuijë'ero noehu mae uehorovarue jö hesi bëhoho börömo maeje. Ae aho'o iae no ëhi uehorovarueje. Ëjö hesi bëhoho aviaeje.

Hu a sine jioromo a nuniro rovade höjo.

Hu mae jjaje jöho God-are Aru'ahohuro hu ajamiromo no röjahuijade höjo.

Hesi nu ano'oho aneraëro gavare höjo.

Hesi jöho sa'ae göro göro aëro aevoromo hejare höjo.

Hesi jöho ave sa'are aribövihuro mae uehorovare höjo.

Ö'idöre ajiomoromo hesi ajoho baejade höjo.

4

Ijonö aehu Iesuare jö ma vuonugo'i sareri'e jö majëhi'iröhe jöhoje.

¹ Röhu God-are Aru'ahohuro sama'e uövuë'ele: Majae ijönö aëro God-are jö mae uehorovaruoho vuonugo'irögoro Satan-are aru'aho ömo'ömohuro sarerëmi'iramu mae höromo jabisë jö sisëho ejëhoruomo'ajëjo. ² Satan-are aru'aho sisëhuro jabisë sareri'e jöho bojëmi'iramu sareri sareri'e aribövihuro jöho baeromo sisë diehi diehi vaejaroho jabisë dë vövöbajo'o uhuroho bogo herovo'i ae ma-sarerëmiromo majëhiruomo'ajëjo.

³ Majëhiromo uëruomo'ajëjo: Nadi magonahoho masu'amorëjo. Ie gö gö nadi ue'ahorëjo. Ëhi uëruomo'ajëjo röhu ë iohu'o God-ro bamadeje ëhuro Keriso mae uehorovoromo hesi jö ma gavarue aribövihuro noro hesi örire huë mae uaromo ë iohu ue'aho'iröhego. ⁴ Ëhesi bëhoho God-hu iruno'o bövi bise'o bamadoho iae mae jio'ame. Ëhuni no bogo uvo'ejo: Sisë höromo juahovo'ejo. A'i noehu i ujuhoromo God mae uaromo ë i ijë'oho maeje. ⁵ Ëhesi bëhoho no God-are jö adahoromo gavaruhuro uvarueje: God-ro bövihoho bise'oho bamade höjo. Ëhi uvoromo hesi örire jö atoromo ijë'oho ëhuro uvarueje: God-ro bamahuë'ero ijaruoho iae mae höjo.

Timothy-hu Keriso-are mu avoho vaeröhe jöhoje.

⁶ Ëjöho Christian aganoho majëhijego heruomo'iro. Ja ëhi ë'ë'oho Iesu Keriso-are mu vaejanue a mae javo'ë'e. Ëhuro no ga'ejo noehu mae uehorovarue jö ma jaehu ebe rovanoho ja ëho uehorovoromo birire baejë'e javo'iramu. ⁷ O simano sisérëromo God bogo uehorovë'e ëma atarue jöho nadi ejëhone. Nadi ejëho'irögoro biririvoromo God-hu nimaje muoho sivohemu sivohobe va'one. ⁸ Noro sino haho'o hesi muoho sivoho avohë'i ë'o gabe va'arueje ëhuro nosi sinoho biririvavuo'iröhego. Ëhi ë'ë'oho ëhuro no ma-bisemu mae javuo'ë'e. A'iro God-hu nimaje mu sivoho avohol'i ë'o gabe va'ë'oho ëhuro mabëhe javuo'ë'e. Ëhuro jaruvoho mae raromaruëro ijönöhu'o ëhi gemuoho raromo'ejo. ⁹ Ëho jö maego ae aho'obëhe mae uehorovë'oho iae maeje. ¹⁰ Noro ëhi mae raromo'iröhëni ëhuni no biririvoromo sivohoromo God-hu nimaje muoho vaejarueje ë hesi bëhoho God darugo'e aëro jië'ero no ajamuijöro mae uehorovaruhuni. Hu sa'ae aho'obëhe ajamuaje aeje. Mae uehorovarue aribövihuro no mare bamavuaje aeje. ¹¹ Ëhi jië'e jöho ae bojëmiromo ë hesi öroho röjëhinövone. ¹² Ja a i'e jave röhu nadi simano sisérëjë'e muoho vaejego aho uvoruomo'iro: Timothy asisö'ëro jië'ero hu muoho bogo avo'avoho vaejaje höjo. A'i jero jö mae jövoromo mu mae vaeromo

ae huë baejëvoromo God mae uehorovoromo avoho taemo hijego aëro jasi muoho garomo uvo'iro: No'o éhi ë'ejarëjo. ¹³ Jero éhi'oromo God-are jöho aëni adahoromo jögore mëmiromo öroho röjëhiromo éhi ë'i hijego evare na ö'iro. ¹⁴ Mu vae'irane suvuoro God-hu bojamadoho nadi u'uho'i ma-biririvoromo muoho vaene. Éhesi bëhoho urimë'i ekaresia muebejëvarue a duvahohuro övoho simanore bamahamu evare aëro jöho God-aro baeromo mu vae'irane jöho majahijamu éhuro ë suvuoroho baejaneje. Éhuni ého avo'avoho mueberomo muoho vaene. ¹⁵ Éhi jië'e muohuremu uehorovoromo biririvoromo vaenövone. Éhi ë'ë'oho éhuro ae aho'obëhe ga'ë'ö jero muoho avoho vaebe rue'iramu. ¹⁶ Jasi arijo'arije avo'avoho mueberovoromo God-are jöho avo'avoho röjëhine. Éhemu vaenövone. Éhi ë'ë'oho éhuro maro javoromo jasi jö hejarue ariböviohu'o maro jëvo'ë'e.

5

Timothy-hu ekaresia ae magonahe diehi jögoru mëmi'iröhe jöhoje.

¹ Röhu ga'irane a duvahehu mu sisë'i vaejamu jaehu jögoru majëhijë'oho nadi jö gigagia'oho majëh'i ma-sanu'e vavu majaharuëhi éhi majëhine. O a i'o jögoru mëmë'oho ö majëhijaruëhi éhi mëmine. ² O magonaho duvaho jögoru majëhijë'oho vëmu majëhijaruëhi éhi majëhine. O magonaho i'o jögoru mëmë'oho ma'ino majëhijaruëhi éhi jië'e jö mahemu mëmi'i jöe gö gö nadi uehorovoromo majëhine.

Magonaho doru jabesi jöhoje.

³ Röhu magonaho doru jabesi jöho. Magonaho doru agano rumo'ëro jië'ëro huë ma baeröhe öri bogojië'oho éhi jië'e magonaho doruoho jero rajëhiromo ajëminövone. ⁴ A'i magonaho dorue abozi harihu'e o hijo ömo'öme jëvë'oho ë ariböviohuro ave muoho avo'avoho uehorovo'iro. Jabesi agano maho urimo avoho muebejëvoromo éhuro jabesi vëmu vavuehu hijo ömo'ömehu ajëmarëhi éhi jaburo mana ajëmi'iro. Jabesi mu ioro'ioroho ijönö jio'iro. Éhi jië'e muoho God hu nime. ⁵ A'i magonaho dorue agano rumo'ëro jië'ëro jabesi sivu mueberovë'iroho éhi jië'e magonahohuro uvoruomajeje: Hesi God-ro ajemi'ajë uvoromo éhuni vahie majae jene God-are örire jöe jövoromo ua'i hijajeje: God jero ajemego na mae jevajo. ⁶ O magonaho doruehu jabesi sinohemu uehorovë'oho éma jijiharuëro ije jahosi'e jiajëhi éhi jëve. ⁷ Éhi jië'e jöho majëhijego ejahego jö sisëho bogojio'iro. ⁸ Ae rahu hesi ö mueno'o bogo ajëmijë'oho o hesi agano mahu'o éhu'o bogo ajëmijë'oho éhuro God mae uehorovarue jöho vuonugoromo God-are jö bogo hejë'e aribövioho iosirëmiromo hu sisë bëheje.

⁹ Ekaresia ariböviehu magonaho doru muebejëvo'i jabesi iho jajivo'ië'iroho vadune aho'o 60 baejë'e jabesi ihohemu jajivo'amo'iro. O barue ma-gemu masuvë'oho éhi jië'e magonaho doru jabesi ihohemu jajivo'amo'iro. ¹⁰ O magonaho dorue mu mae vaejamu éhuro jabesi iho mae jië'oho éhuremu ihoho jajivo'amo'iro. Abozi harihu'e avoho muebe'amobe rovë'e jiego ae i'e rovamu ajëmiromo nihudëgo'i arijë'e jiego Keriso-are aribövioho huë baejë'e jiego huë vavaeni'e aribövioho ajëmijë'e jiego mu mae bövie bise'e vaeruomë'e jiego éhi jië'e magonaho doru jabesi ihojajivo'amo'iro.

¹¹ A'i magonaho i'e doru jioruomë'oho nadi éhi jië'e magonaho jabesi ihojajivoromo muebejëvone. Éhesi bëhoho magonaho i'ohuro dëre uehorovoromo ri'örömo Keriso vuonugo'irögoro sionoho iore bamo'i nimirueje. ¹² Éhi nimoromo éhuro urimë'i Keriso mae uavare jöho ahego éhuro jabesi ihoho sisérëjajeje. ¹³ Röhu göho magonaho doru i'ohuro mue bijönibijiohoromo osare osare ma-raromobe jijihajeje. Röhu bogo éhemuoho ömo'i mu sisë gö'o döre vaejarueje. A jöho éma atobe a muoho éma ahobe jijihajeje. No bogo atarue jöho ë magonahoho jaburo atoruumajeje. ¹⁴ Éhi jië'ohuni na nege magonaho doru i'ohuro röhu maho sionoho barue

masu'amoromo abojo harihu'e vaeromo osaho avoho muebenövoröhego. Ëhi ë'ë'oho ekaresia bijönimarue ariböviehu jö sisë ato'iröhoho bogojo'ë'e. ¹⁵ Na ëhi uavaje hesi bëhoho magonaho doru i'o ioro'iorohuro Keriso-are jöho vuonugo'i Satan-are örire va'ë'ego ëhuni uave. ¹⁶ O Christian magonahe rahu hesirire magonaho doru jië'oho huro ajami'iro. Ajamijë'oho ëhuro ekaresia aribövioho bogo madomadëgo'iramu agano rumo'e magonaho doru ajëmi'iröhoho eni jëvo'ë'e. Magonaho doru jabiesi jöho ëhije.

Ekaresia muebejarue a duvaho jabiesi jöhoje.

¹⁷ Röhu a duvahehu ekaresia muebejëvarue jöho jajivo'ë'e. A duvahehu ekaresia avoho muebejëvamu ekaresia jabuhu mabëhe rajëhiromo suvuoro bisemu bövie mana bojëmijë'oho iae maeje. O a duvahehu biririvoromo ekaresia avoho muebejëvoromo röhu göho God-are jö majëhiromo bëhi röjëhifarue ëhi jië'e aribövioho börömo mae uehorovëvoromo mana bojëmijë'oho iae maeje. ¹⁸ Suvuoro bojëmi'iröhe hesi bëhoho ë hesi jöho God-are surire uhu'e uvë'eje: Jasi mu vaejahaje miehu jasi mu vaejahoromo i hörehu sa'ijovobe juvë'oho hesi jö'oho nadi tugohahego hu juvoromo hesi manaho baeromo huhu hörehu sa'ijovaje i vitu vituoho ibe juvo'irajo. Ëhi jië'oho miohuro ëho hesi manae bae'a'ajëjo. O God-are surire jö göho ëhi uvë'eje: Ae rahu mu vaeromo mana baejë'oho iae mae höjo. ¹⁹ O aehu ekaresia muebejëvaje a duvaho hesi jö sisë ja majahijë'iroho ae gemuehu majahamu hejë'oho nadi ejahone. A'i ae niö'i o ae niö'i gemu jabuhu a duvaho hesi mu sisë jabiesi hia'ehu heromo nunehu gavë'ëro jasi örire majahijamu hejë'oho ëhuremu ejëhone. ²⁰ Hu sisë jië'oho ekaresia aribövi jabiesi nunoro jögore bojamego avoho uehorovo'i ëhuro a ioro'iorohuro ëho garomo juhuonivoromo bogo ëhioho ë'iröhe.

²¹ Ëjöho börömeje. God-are nunire Iesu Keriso-are nunire God-are anera jabiesi nunire naro ja uave ejeho'iranego. Ejehanuevaro mevo ga'irane a duvaho jabiesi jöho diho mae diho sisë jiamu gavë'iroho nadi ma-urimoho uvone: Iaho mae höjo o iaho sisë höjo. O nadi a duvahen jasi aemo'aemoho sanu'e jöho majëhi'i a duvaho ioro'iorohu darugo'e jöho majëhi'i a'i ma-uehore gemu baeromo a duvahen aho'obëhe majëhinövone. ²² O ae göehu ekaresiaëni mu börömo vaeröhego övo simanore bamaho'ë'iroho nadi ma-majioho övoho simanorohu bamahone. Ëiahuro mu sisë vaejego ae niö'i jemesi ihoho sisérëjëhojöeni uave. Nadi ëhioho ë'irögoro ma-avoho mueberovego sisëho bogojavo'iro.

²³ Röhu dëre guomo guomo baejavol'i hijajohuni nadi jovemuoho i'i wine jovohu'o ma-bisemu ijego ëhuro dëho mae javo'iro.

²⁴ Amo jaehu ekaresia jabiesi mure bamëvo'ë'iroho jabiesi muoho avoho garomo evaro bamëvone. Ëhesi bëhoho a ioro'iorohuro ma-va'orahoro mu sisë vaejaruëro jië'ëro jabiesi mu mevo'irane ë hesi urimo ga'a'anue jabiesi sisëho ma-va'orahoro jio'iramu muroho bogo bamëvo'anue. O a ioro'ioro jabiesi sisëho subirö'öjë'ëro jero jabiesi muoho mevo garomo evare ijönö ga'a'anue sisë jioruomo'iramu muroho bogo bamëvo'anue. ²⁵ O mu sisë urimo gö subirö'ö'i gö va'orahoro jië'ëro ijönö aho'o ma-va'orahoro jiajëhi mu maho ëhi gemuohoje. A ioro'iorohuro mu maho ma-va'orahoro vaejarueje. O mu ma ioro'iorohuro subirö'öjë'eje röhu ijönöho bogo subirö'ö varijënoho jio'ë'e.

6

A jabiesi muemu vaejarue aribövi jabiesi jöhoje.

¹ Röhu jö göho a masijo jabiesi darugoremu raromoromo jabiesi muemu vaejëharue aribövi jabiesi jöhoje. Ëhi jië'e ariböviohuro a masijoho mae uehorovëvo avohoromo

muoho vaejëhego God-are iohu'o Keriso-are jöhu'o aho bogo sisë'ioho ato'iro. ² O jabesi a masijoho Keriso mae uehorovarue aribövie jëvë'oho mu aribövihuro nadi uvo'iro: Nosi a masijoho ma-Christian ö mueno'ero jëvë'ero bogo masijoho hö uvoromo muoho éma sisë'i sisë'i ömo'iro. A'i uvoruomo'i: Nosi masijoho jabumë Keriso mae uehorovarue aribövie noehu rajëhijaruoho jëvajëjo. No éhi jië'e aribövioho ajëmijarue hö uvoromo jabesi muoho avo'avoho vaejëhoruomo'iro.

Keriso-are jö vuonugo'i sa'a hesi jöemu berohemu beroharue mu sisëhu'o ave sa'a hesi inömo bae'i éhemu uehorovarue mu sisëhu'o é mu sisë niö'i hesi jöhoje.

Éhi jië'e jöho jero ae röjëhiromo uë'i hijego muoho avoho vaeruomo'iro. ³ Aehu jöe gö röjëhijë'oho sisëje. Jöe gö röjëhiromo nosi Bada Iesu Keriso-are jö mahu'o God-are mu diehi avoho vaejarue jöhu'o bogo ejë'oho ⁴ hu simanoho bogo uehorovë'ëma uvajeje: Na a böröme jevajëjo. Simane sisérëromo nimajeje bëhi rumo'e jöe gö gö éma nahoromo jö aho'ahëmili. Röhu éhi jië'e jö berohemu berohamu hejë'oho éhuro aëro sarerivoromo uvoruomajeje: Nuni aji'e jöho jabumë diehi'oromo bae'i no bogo baejare höromu jabesi örire dë vörönimoruomajeje. Dë vörönimoromo iro muorovo'e vaeromo ae göëro gö hesi örire agoromo ae göëro gö hesi örire sisë uehorovoruomajeje. ⁵ O uehoro sisë baeromo God-are jö maho vuonugo'i irovoruomajeje. Irovoruomo sarerivoromo uvoruomajeje: Noehu God-are muemu uehorovo'iröhe hesi bëhoho aviëhi höjo. Noro inömoho bövihuo bise'oho ujuhoromo éhuro maro raromo'ejarëjo.

⁶ Iae mae. God-are muemu uehorovë'oho iae maro raromarueje. Éhesi bëhoho God-are muemu uehorovoromo röhu bogo gö'o gö'oho bae'i uehorovo'i a'i uvë'oho: No eni javuajë uvë'ohuro éhuro maroho raromarueje. ⁷ Vëmehu rahavuare majaroho evaroho inömo rumo'e ma-övemu rovareje. O vuovoröhe majaroho éhu'o ma-övemu va'ejo. ⁸ Röhu iruno'e o niögu suhi'e javuë'oho éhuro uehorovoromo uvo'ejo: No eni javuajë uvoromo bogo gö'oho bae'i éhemu uehorovo'ejo. ⁹ A'i a ioro'iorohuro inöme bövie bise'e marohë'e mae bae'i éhuremu uehorovoruomajeje. Éhi jië'e aribövioho Satan-ro dinëmijego buororo rumo va'anovego buorëro taemëvanovego dë vövöbajo'ere ri'öromo simane sisë'i uehorovoromo mue gö gö nimoromo sisérërovo barëjarueje. ¹⁰ Moniemu gemu uehorovë'oho éhuro mu sisë aho'obëhe baejarueje. Ae göëro moniemu nimo avohoromo éhuro Keriso-are jöho rumonimobe va'ojuvu va'o vuonugo'i huë vavaene gö gö baeruomë'eje.

Timothy-hu mue gö gö vaeröhe jögoru Paul-hu jajivadohoje.

¹¹ Röhu ja God-are ae jave. Éhuni éhi jië'e mu sisëho nadi gavanovone. Nadi gavanovo'i ma-mu maemu vaeromo God-are muoho nimoromo hesi öroro mae uehorovoromo ae gö huë baejëvoromo biririvoromo muoho vaeromo sanu'e jöho majëhinövone. Éhi jië'e muohuremu vae'i nimonövone. ¹² Aehu ajajovoromo göehu gö iosirëmi'i biririvaje éhi jië'e mu maho baejë'e jave. Éhuni God mae uehorovoromo jasi daruge aho'o bojamiro mo hi'irane öroho éhuremu uehorovone. Urimë'i jaehu mae uehorovanue jö ae aho'o jabesi nunire huruoho majëhijanevare evare God-ro ja uavadeje éhi maro hi'iranego. Ejöhuremu uehorovone. ¹³ Röhu naro God-are nunire Iesu Keriso-are nunire ave jöho majahi'ië'e. God ae aho'obëhe darugo bojamuego raromarue ahoje. Iesu Keriso Pontius Pilate-are nunire namiromo hesi jö ma-maemu huruoho majahijade ahoje. Éae niö'l'i jabesi nunire ave jöho majahi'ië'e. ¹⁴ Jögoru hejanoho avo'avoho ejego aho jasi jö sisëho bogo ato'iro. Éhi ebe va'one ijonö nosi Bada Iesu Keriso rovego garöhe. ¹⁵ Iae hu rue'iramu no ga'ejo A Böröme God-hu nimaje majare. God hu ma-maro hiromo huro gemüero börmö mae namijë'ero masijo vaeruomaje ae aho'o iosirëmiromo hu gemu dörohoje. ¹⁶ God gemu hu bogo guomo

hesije. Hu aji börömoro hijë'ëro hesi bëhiroho no bogo va'o hesi javue. Aho hu bogo ganövë'ëro ëhi bogo ganövo'ëjo. Hesi iho börömoho darugoho ma-ëhi jiemu jiobe va'ë'e. Iae mae.

¹⁷ Röhu ave sa'a hesi bövi bise'o marohë'e mae jëvë'e aribövioho uëne: Nadi jemesi inömoho bövioho bise'oho uehorovoromo döroho bamorovorëne. Nadi uvorëne: Na inömo marohë'e jevajohuro ëhuro mae jevo'ajëjo ë hesi bëhoho inömoho ma-jahuri jiaje inöme jiaje. A'i uvorëne: Hesi God-ro ajemi'liramu mae jevo'ajëjo. Ëhesi bëhoho huro bövie bise'e suvuoramui avohajeje huë mae javuoröhego. ¹⁸ O uënego jaburo mu mae vaeruomo'i. Huë baerovarue mu hesi öroho marohë'e mae jëvo'iro. Öve sasohoromo suvuore ë'iro. ¹⁹ Ëhi ë'ë'oho suvuoro maho ö'idöre rune vae'ë'ö ëhuro maja viture mararo raromo'iröhohuni. Ëhuro ruaho'amoromo bogo ma-döemuoho mae raromo'i dë vövöbajo'o uhohu'o maro raromonövo'ë'ö.

²⁰ Röhu Timothy God-ro hesi jöho bojamadeje jero muebe'iranego. Ëhuni ë jöhemu avoho uehorovoromo ae majëhinövone. A'i God rumo'e sareri sareri'e jöho nadi gavanovone. O aehu God-are jö ahoromo jö i'o barueromo sarerëmiromo uëvë'oho: Aveho nuni aji'e jöe hö uëvë'oho nadi gavanovone. ²¹ Ëhesi bëhoho ae göëro ëhi jië'e jö i'oho uehorovoromo God-are jöho vuonugë'ego ëhuni uave.

God-ro jemë huë baeromo ajëminövo'ë'e. Ahia mino'e.

2 TIMOTHY

Paul-hu Timothy jejamade jöhoje.

¹ O asë'e Timothy Paul naro ave jöho jajivo'ië'e. God-ro hesi nimë'ëro ëhu'ëro na Iesu Keriso-are apostle jevë'eje naro ae majëhiromo uënövo'irodego: God-hu nosi aru'aho i'ovahuo'i uövuadëhi iae huro ëhi Iesu Keriso'o gemuore ramuo'iramu i'ovavuo'ajë uë'irodego. Ëhu'ëro na ëhi jië'e ae jeve.

² Naro nasi harihe Timothy jasi örire dë vövöbajo'e aho'o jejamije. Na nege God Vavuohu'o nosi Bada Iesu Keriso'o jabesi vavaenimoromo ajamijego jero maro hi'iranego.

Timothy-hu Keriso mae uehorovadohni ëhuni Paul-hu God mae uavade jöhoje.

³ Naro God-are örire mabëhe uave. God nasi hijo miono'ehu uehorovobe rovarëhi na'o dë mae jevego herovoromo hesi muoho vaejajeje. Vahie majae jene naro jasi jöho hesi örire jövoromo hu mabëhe ua'i hijajeje. ⁴ Jasi jöëni God mabëhe uaromo naro uehorovoromo uvajeje: Jero nani vavaenimoromo nivane hö uvoromo ëhuni naro ja ga'i nego avohajeje ja garomo nasi dë vövöbajo'e nimorohevoröhego. ⁵ Na uehorovajoho ja bogo döëremuoho God mae uehorovo'i uhohu'o mae uehorovanueje. Urimë'i jasi hije magonaho ihe Lois'o jasi vëme Eunice'o jaburo uhohu'o ëhi God mae uehorovonövareje. Röhu na uehorovajoho jabuhu uehorovonövarëhi ja'o ëhi gemuoho God mae uehorovanueje.

Timothy-hu vi'ehe huë vavaene baeromo biririvoromo Keriso-are muemu vaeröhe jöhoje.

⁶ Ëhuni naro ave jöho ua'ië'e uehorovo'iranego. Urimë'i naro nasi övohuro jasi simanoho taemahamu evare God-ro ja darugoho bojamijadeje jero hesi aribövioho muebejëvo'iranego. Ëhuni ë darugoho vënинö'e avoho muebejego bogo duoroho'iro.

⁷ Ëhesi bëhoho God-ro hesi Aru'ahoho bojamuamu baejë'ëro ëhu'ëro bogo juhuonivo'i a'i daruge baeromo ae gö huë baejëvoromo avoho taemo raromarueje.

⁸ Ëhuni nosi Badare jö majëhijanuoho nadi ëhunioho javojimone o na savoji gagore hijajohuni ëhu'o nadi javojimone. Nadi javojimo'i God-are darugoho uehorovoromo naehu huë vavaeni baejajëhi Keriso-are jö ma hesi jöëni huë vavaeni rovë'oho ja'o baene. ⁹ Ëhesi bëhoho no sisë javuamu God-ro no baejavuoromo maro bamavuoromo hesi ariböviemu javuojöro uövuadeje. Ëhi ajamuade hesi bëhoho hu bogo uvadeje no mu mae vaejë'e javuajë uvoromo ëhunioho hesi aribövioho javuojöro uövuadeje. A'i hesi nimë'ëro noni vavaenimoromo é'adeje. Urimo sa'a bövi bise'o bogo bamadevare evare God-ro noni vavaenimamu uvadeje ijönö Iesu Kerisoro no ajamui'iröhego. ¹⁰ Ëhi uvadoho jaruvoho mare ramuaje aho Iesu Kerisoro nosi örire rovë'ëro ëhu'ëro God-hu no huë baejavuaje muoho va'orahoroje. Ëhesi bëhoho Iesu Kerisoro nosi örire rueromo vuovo'iröhe öroho ahahuadeje. Ahoromo hesi jö mahö röjahuijë'ëro ëhu'ëro no ë jöho garomo uvarueje: No ioroiore gemu maro raromemu raromo'ejarëjo. Kerisohu ajamuade jö mahö ëhije.

¹¹ Ëjö mahö naro majëhi'irodego God-ro bamevadeje. Ëhu'ëro na apostle o Keriso-are jö röjëhijaje ae jeve. ¹² Ëhi jië'e muoho vaebe juvë'ëro ëhuro na vi'ehtohu huë vavaenoho baejajeje. Iae ëhi jeve röhu na bogo javojege. Rabëni. Naro God mae uehorovoromo gavajeje hu mae jiego. Ëhi gavajëro jië'ëro uvajeje: Iae mae höjo. God-ro eni jië'ëro ëhu'ëro hesi mu nasi övo döre bamehadoho huro avoho muebebe

va'iramu evare ë majä börömoho rue'a'ajëjo. Ëhuni javojoho bogojeve. ¹³ Röhu naehu jö ma röjahibe rovamu hejanoho ja'o ëhi jië'e jö mahuremu ma'enone. Iesu Keriso-are uehoro maho baeromo God mae uehorovë'e ae gö huë baejëvë'e hiromo ë jöhuremu ma'enone. ¹⁴ God-hu hesi jö ma jasi övo döre bamadoho avoho muebenego aho bogo jö göho jövo'iro. God-are Aru'ahoho nosi dë vövöbajo'ere hijë'e jiaje hesi darugoho baeromo ëhuro ëhi ë'one.

¹⁵ Iae ja'o gavanue Asia sa'a raje ae aho'obëhe Phygelos'o Hermogenes'o jabu'o nasi jöho bogo uehorovo'i remo va'oruomë'eje. ¹⁶ Röhu na nege Badaro Onesiphorus-are aganohuni vavaenimoromo ajëmi'iröhego. Ëhesi bëhoho urimë'i naro huë vavaene bae'ego Onesiphorus-ro ajemi'ego dëho sasohevönövadeje. O na savoji gagore hijamu hegorovo Onesiphorus-ro nasi jöenioho bogo javojimo'i ¹⁷ Rome amore ruenugoromo nahevemu nahevobe juvojuvo birohevadeje. ¹⁸ Ëhuni na nege Badare majaho rovego huro Onesiphorus-are jöeni vavaenimoromo ajamijego mae jioröhego. Na ëhi nege. Röhu urimë'i Onesiphorus-ro Ephesus amore hiromo muoho bövoho bise'oho ajeminövadeje. Ja'o iae gavanueje.

2

¹ Röhu nasi harihe no Iesu Keriso'o gemuoro bimuvavuë'ego God-ro hesi nimoromo huë baejavuromu biriroho bojamuijë'e jiaje jero ë biriroho baeromo muoho vaenövone. ² Na diehi jië'e jö ae aho'obëhe majëhijajoho iae ja henövaneje. Ëhenövane jöho baeromo a ma jabisi öroro röjëhijego jaburo jöho bava'oromo a ior'o'ioroho jabu'o röjëhi'iro.

³ Muoho ëhi vaeromo huë vavaeni rovë'oho nadi vuonugo'i a'i uvone: Iesu Keriso-are muorovo ariböviehu biririvoromo Satan'o muorovoromo huë vavaeni baejaruëhi na'o ëhi ë'ejö uvoromo ja'o ëhi jië'e huë vavaenohu baeromo biririvoromo Satan'o muorovone. ⁴ Röhu ë hesi uhu jö jajivo'iel'ajoho gane. Bijo buno'e baeromo sisë aribövihu'o muorovë'iroho mu göho göho bogo gemuoroho havoromo muorovo'i ma-muorovo muohemu vaejarueje jabisi muorovo a börömohuro gëromo nimorohoröhego. ⁵ O uhu jö göho. Ajajovoromo tutuvoromo ae göehu gö iosirëmi'iel'iroho diehi ajajovarue jögoroho ejëhoromo evare tutuvarueje bogo ejahë'oho suvuoroho bogo baejöeni. ⁶ O uhu jö göho. Dë mu ravë'iroho biririvoromo mu vaejarue aribövihuro urimoho ë iohu ue'aho'ë'ö. ⁷ Naehu jajivaje jöho uehorovo avohone. Jöe aho'o Badaro ajami'iramu bëhoho bae'a'anue. ⁸ Röhu Iesu Keriso uehorovonövone. Keriso hu Israel sa'a muebenövade ae David-are ujeje. Huro guomoromo i'ovoromo ri'öjë'eje. Ëhi jië'e jö maho naro majëhibe juvajeje. ⁹ Ëhi jië'e jö maho naro majëhijë'ero ëhuni Keriso bijönimarue aribövihuro uvoruomajeje: Nörö Keriso-are jö majahuajohuro ëhuro hu a sisë höjo. Ëhi uvoromo savoji gagore ba'amevë'ero na huë vavaene baeje. Jabumëro na savoji gagore ba'amevoromo taemevareje röhu God-are jöho bogo taemë'ero ae aho'obëhe hebe va'oruomajeje. ¹⁰ Ae aho'obëhe God-are jö hebe va'aruohuni ëhuni God-hu baejëvade aribövihuni naro uehorovëvoromo biririvoromo huë vavaene bövie bise'e baejajeje. Ëhesi bëhoho na nege ë aribövihuro jabu'o Iesu Keriso-are ae gemuohuro jëvë'ero bogo sisëroho val'i maro val'oromo ior'o'iore gemu hesi ajire raromemu raromoröhego. Ëhuni naehu biririvoromo mu vaejajëhi ja'o ëhi biririvoromo muoho vaene. ¹¹ Röhu noehu ato'i arijarue jöho iae jö maeje. Atoromo ëhi uvarueje:

Nosi uehoro mamioho Iesu guomadëhi vuovahuë'oho hu'o gemu mae raromo'ejarëjo.

¹² No bogo u'uhö'i ma-biririvë'oho hu'o masije riravoromo hesi öri ari'oho muebe'ejarëjo.

Noehu hesinö dejo bu'öjë'oho huro nosinö deje bu'ö'a'ajëjo.

¹³ Noehu God mae uavare jö ahë'oho röhu God-ro mae uövuade jöho bogo aho'a'ajëjo huhu uvaje jö vuonugo'iröhoho bogo eni jië'ego.

Timothy-hu mu mae God-are nunire vaeröhe jöhoje.

¹⁴ Ëhi jië'e jöho majëhijego Christian aribövihuro heromo avoho uehorovoruomo'iro. Ëhi majëhiromo röhu God-are nunoro jögoroho darugo'o majëhiromo uëne: Bëhi rumo'e jöe gö gö nadi ma-jö aho'ahamirovorëne. Ëhi uëne. Ëhi jië'e jö aho'ahamirovë'oho aho heromo bogo marë'i sisérërovarueje. ¹⁵ Röhu jero muoho biririvoromo ömo gavego God-ro garomo uvo'iro: Ja eni javajëjo. God-are jö maho ma-ahorirëro majëhine. Jaehu ëhi ë'l'ë'oho jaehu vaejanue muoho God-hu gavë'oho ja bogo javojago'ë'e. ¹⁶ Röhu God bogo uehorovë'e ëma atarue jöho nadi enövone. Ëhi jië'e jö atë'oho aëro God rumonimobe va'oruomo'ë'e. ¹⁷ Ëhi jië'e jö sisëho iae sagoho va'ëne jio'ë'e. Sagohehu sino döre ibe va'ego rumorovoromo sino sisérëjëvobe va'ajëhi jabiesi jö sisëhuro ëhi rumorovo'iramu aëro sisérëbe va'oruomo'ë'e. A ioro'iorohuro ëhi ë'arueje röhu Hymenaeus'o Philetus'o jaburo niö'iro ëhi jië'e jöho majëhijarueje. ¹⁸ Majëhiromo God-are jö maho vuonugoromo ae sarerëmiromo üëvarueje: No ae aho'obëhe mami'e vuovoromo i'ovoromo ri'l'öjë'ëro javuë'ëro ë hesi majaho mami'e barëjë'e höjo. Jö sisëho ëhi jörovamu hejë'ëro Christian ae göëro göëro Keriso avoho uehorovaroho vuonugë'ejö. ¹⁹ Ëaribövi ioro'iorehu God-are jö vuonugaroho röhu God-are aribövi maho jabumëro öbunö'e bibivoromo riravarueje. Jabumë God-are javu hesi öbu va'ëne jioruome. God-are javu hesi öbu va'ëne jioruome röhu God-are javu öbu hesi ahore ave jö niö'ioho jajivë'eje. Göho uvë'eje: Badaro gëvaje höjo di aribövihuro hesiroho jioruomego. O göho uvë'eje: Ae rahu uvë'oho: Na Bada mae uehorovaje ae jevajë uvë'oho ë ahuro mu sisëho vuonugo'irajo. Ëjöho jajivo'amë'eje.

²⁰ Röhu ekaresia jabiesi uhu jö göho uehorovone. Osa börömore va'ë'oho ga'a'anue hevöe ramae nu ano'e gö gö jio'amo'iramu. Ioro'iorohu inömo ma-mabëhëro avoho'amë'eje. Ioro'iorohu ma-ijëro o sa'aëro sisë'i sisë'i avoho'amë'eje. Röhu jabiesi muoho gö gö jiorove. Hevö ioro'iorohu maego maja börömohuni runo'e bahi'i hevö ioro'iorohu sisëgo majae ëhi mue vaejarueje. ²¹ Ëhesi bëhoho ae rahu naehu jajivaje uehoro sisë gohö'öjë'oho ë aho hevö maho va'ëne jio'ë'e. Ëhi jië'e aho mae nugë'ëro hesi Börömo hesi muoho mabëhe ajami'ë'e. Mu mae rabe rabe rovamu vaejë'oho eni jio'ë'e. ²² Röhu a i'ehu sisë ömo'i nimaruoho goro'i a'i aviëhi jië'oho sivoho gane. Bada dë vövöbajo'o uhure uehorovoromo huhu ajëmijöro ua gavarue aribövihuro'gemuoro hibe juvoromo mu mae vae'i God mae uehorovo'i a ioro'iorohu jasi dë vövöbajo'ëro rajëhi'i ë'o gane. Ëhi jië'e muoho nuninö bamone. ²³ Röhu nuni ramoramovë'ëro simano sisérëromo jö aho'ahamirovarue jöho nadi ejëhone. Ja'o iae gavanue. Ëhi jië'e jö aho'ahamirovë'iroho ëhuro iro muorovo'e vaejarueje. ²⁴ Röhu Badare mu vaejaje ahuro bogo iro muorovo'oho vae'i a'i ae aho'o jabiesi örire huë baejëvonövo'ë'e. Ma-taemorovoromo jöho avoho röjëhinövo'ë'e. ²⁵ Ae göehu hesi jö ahë'iroho huro sanu'e jögoroho juvö'ö majëhinövo'ë'e. Juvö'ö majëhijë'oho hesi nani'o nani God-ro jabiesi simanoho huotovëho'iramu jabumë uehoro sisëho vuonugo'i jö maho avoho ga'ë'ö. ²⁶ Urimë'i ëhi jië'e aribövihuro Satan-are guare rireromo va'oromo Satan-hu nimaje muohemu vaenövareje. Röhu jabumë jö ma avoho gavë'ohuro ëhuro avo'avoho uehorovoromo Satan-are guare jëvajoho suorovoromo maro va'ë'ö.

3

Maja viture sisë ariböviehu huë vavaeni barue'iröhoho ëhi jië'e aribövi Timothy-hu gorëvo'iröhöhe jöhoje.

¹ Röhu ave jöhu'o avo'avoho uehorovone. Sa'a bövi bise'o barë'iröhe majaho dunovë'iroho huë vavaene böröme rue'ë'e. ² Ëhesi bëhoho ae aho'obëhe jabesi sinohuremu rajahirovo'ë'ö. Bövie bise'e gö'o gö'o döre baebe va'i nimo'ë'ö. Jö huhe ë'oromo jöe gö gö éma ato'ë'ö. Jabesi simanéro éma uehorovoromo uvo'ë'ö: No a ioro'ioroho iosirëmiromo masijoho javuajëjo. Jö sisë ato'ë'ö. Vëmu vavu'o jabesi jöho aho'ë'ö. Suvuoro bojëmamu baejë'oho huë ma jöho bogo uehorovo'i ma-bae'ë'ö. God-are mu maho ijumo'ë'ö. ³ Jabesi aganoho bogo huë baejëvo'ë'ö. Nue huo'i sanuëmë'oho bogo e'ë'ö. Ae gö jabesi jö sisëho sarerëmiromo ato'ë'ö. Mue bövie bise'e nimaruoho éma ömo'ë'ö. A umijaje ö sisëho va'ëne jëvo'ë'ë. Mu maho bijönimo avoho'ë'ö. ⁴ Aganoho sarerëmiromo sisë vaejëvo'ë'ö. Bogo avo'avoho uehorovë'e mu sisëho éma vae'ë'ö. Simano bövie vaeromo uvo'ë'ö: No eni javuajëjo. God bogo nimo'irögoro sino sasohë'e nimorohë'e muohemu éhemu nimo'ë'ö. ⁵ Ma-döëremu God uehorovoromo hesi muoho vae'i uhoho God-are darugoho bogo herovarueje. Ëhi jië'e aribövicioho gorëvo'iranego uave. ⁶ Ëhesi bëhoho ëhi jië'e aribövi ioro'iorohuro sareris-areriëmiromo sanuëmibe osare osare va'oromo nu gö gö uehorovarue magonahoho sarerëmijego jabeninö va'arueje. Ëhesi bëhoho ë magonahoho mu sisë vaebe rovë'ëro ëhu'ëro dë juhuoninëgajeje. Dë juhuoninëgego mue gö gö nimarueje. ⁷ Mue gö gö nimoromo majae ëhi jöe gö gö hebe va'arueje röhu jö ma bae'iröhoho bogo eni jëvo hesije. Ëhi jië'e magonaho ömo'ömoho sarerëmijarueje. ⁸ Sarerëmiromo God-are jö maho aharueje. Urimë'i a ihe Jannes'o Jambres'o Moses-are jö aharëhi ë sareri'e ariböviohuro ëhi God-are jö maho aharueje. Jabesi simanoho sisérëjëvë'ëro uehoroho bogojëve. God mae uehorovaroho rireromëvë'ëje. ⁹ Röhu ë aribövi jabenis muoho bogo marë'i urimë'i Jannes'o Jambres'o jabenis mu simano rumo'e jiamu aehu gavarëhi ëhi ae aho'obëhe garuomo'ë'ë ë aribövi jabenis muoho bogo simano rumo'e jië'e jio'iramu.

Paul-hu hesi majae barë'ia'amu Timothy jögoru börömo bojamade jöhoje.

¹⁰ Röhu ja bogo ëhi jië'e aho jave. Na diehi diehi röjëhibe rovodoho iae ja gavë'e jave. Na diehi hibe rovode öroho iae ja gavë'e jave. Bëhoho rabëni mu vaebe rovodoho iae ja gavë'e jave. Na God diehi mae uehorovobe rovodoho iae ja gavë'e jave. Naehu bogo nu huodëgo'i ma-sanuovoromo mu vaebe rovodoho iae ja gavë'e jave. Naehu a nasi dë vövöbajo'ere uehorovëvobe rovodoho iae ja gavë'e jave. Naehu dë vövöbajo'o bogo u'uhö'i ma-biririvobe rovodoho iae ja gavë'e jave. ¹¹ Aehu sisë vaejevo'i arijamu huë vavaene gö gö rue'i hijamu Antioch amore Iconium amore Lystra amore sisë vaejevo'i arijamu huë vavaeni diehi baebe rovodoho iae ja gavë'e jave. Ëhi jië'e huë vavaenoho baejamu röhu God-ro ajemamu mae jevobe rovadeje. ¹² Röhu na bogo gemuoho huë vavaenoho bae'i ae rahu Iesu Keriso'o gemuore bimuvoromo God-are jöhemu ejahobe va'i négë'oho a ioro'iorohuro ého garomo bijönimoromo jabenis örire sisë vaejëvo'i ari'iramu huë vavaene baenövo'ë'ö. ¹³ Aribövi mahuro huë vavaene bae'i röhu sisë ariböviohul'o sareri'e jö majëhijarue ariböviohul'o avevejö'e mu sisë vaejaruoho jaburo ijönö gö'o döre sisë börömo mae vaebe va'ë'ö. Sisë vaebe va'oromo ae gö sarerëminövo'ë'ö o jabu'o ae gö jabenis sareri'e jöho heromo mae höromö ejëhonövo'ë'ö. ¹⁴ Jabumë ëhi sisérëjëvo'ë'ë. A'i jero heromo biririvoromo mae uehorovane jöhuremu ma'eno titimoromo uehorovobe va'one. Ëhesi bëhoho ë jö röjahijare aribövicioho ja iae gövuanueje. ¹⁵ Iae ja'o gavanue ja bise'o javade majare jero aevoromo God-are surire jöho hebe rovaneje. Ësurire jö gavë'ohuro éhuro jasi simanoho ajivavo'iramu garomo uvo'a'anue: Naro ëhi'oromo Iesu Keriso mae uehorovoromo éhuro bogo sisëroho va'i maro va'ejöjo. ¹⁶ Röhu God-are surire jöho aho'obëhe ého God-hu bojëmamu jajivare jöhoje. Ejö adahë'ohuro éhuro God-hu nimego noehu vaejarue muoho marëjäjeje. Ëhuro God-are muoho huruoho majëhijarueje. Mu sisëho aharueje.

Juvö'ö majëhijarueje. Mu ma hesi öroho röjëhijarueje. ¹⁷ Noehu God-are surire jö adahoromo éhi jië'e mu vaejë'oho éhuro God-are aribövihuo no uehoro mae darugo mae bövie bise'e eni javuë'ëro éhu'ëro mu mae aho'o vaejë'oho eni javuo'ë'e.

4

¹ Röhu God-are nunire Iesu Keriso-are nunire jögore bogo bise'o vadu'oho majahi'ejo. Uvone: Iesu Kerisoro sa'are raromarue aribövihuo' vuovavuë'e aribövihuo' no aho'obëhe göromo mevavuo'ajëjo. Huro nosi nunire rueromo böröme namiromo aho'obëhe muebejavuo'ajëjo. Ëjöho uehorovoromo uvone: Paul-hu Iesu Keriso-are nunire jögoru majehi'ië'ajoho böröme hö uvoromo avoho ejehone. ² God-are jöho darugo'o majëhine. Ae nimë'oho o bogo nimë'oho biririvoromo majëhine. Jöe majëhijego avoho uehorovoruomo'iro. Mu sisë vaejë'oho ahëvone. Darugo'e jö maho majëhijego heromo biririvoromo mu ma-maemu vaeruomo'iro. Nadi u'uho'i biririvoromo jöho röjëhinövone. ³ Éhesi bëhoho rabëni. Majae ijönöho aëro God-are jö maho bijönimoruomo'ë'e. Jö maho bijönimo'i sareri sareri'e jöe gö gö he'i hia'e avohoruomo'ë'e. Hia'e avohoromo éhuni sareri sareri'e ae gö gö sö rueruomo'ë'e éhuro he'i nimirue jö bëhoho röjëhijego heruomoröhéro. ⁴ Éhi jië'e aribövihuo sö rueromo jö maho vuonugo'i sareri'e jöhuremu uehorovoruomo'ë'e. ⁵ A'i jero rabe rabe rovë'iroho avo'avo ho uehorovonövone. Huë vavaene rovë'oho nadi u'uho'i biririvone. Keriso-are jö maho majëhinhövone. Émuoho ma'enone. Jasi muoho aho'obëhe avoho ma'eno titimone.

⁶ Éhesi bëhoho nasi majaho barë'irögoro è'e. Jew rajehu God rajahromo jovo otehoromo God bojamijaruëhi éhi nasi sino haho'oho God-are örire suvuore bojamiromo guomo'ië'e. Majae dunovo'iramu na ave sa'aho vuonugo'ej. ⁷ Mu ma baejodoho naro nasi uehoroho darugoho aho'o bojamiromo biririvoromo vaejë'ëro éhu'ëro ruahö'öromo vae barëjë'e jeve. Noehu mae uehorovarue jöho ma'enë'e jeve. ⁸ Éhu'ëro avevejö'e mu mae vaeromo ruahö'öjode hesi suvuoroho ö'idöre nugehë'eje. Badare majaho rue'iramu huro no avoho mevavuoromo gövuajëro jië'ëro è suvuoroho bojemi'ë'e. Röhu bogo na gemuoho bojemi'i a'i ae rahu hu rovego ga'i nimirue aribövihuo' öhi jië'e suvuoroho bojëmi'ë'e.

Paul-hu hesi jö bise'o bise'o jajivade jöhoje.

⁹ Röhu ma-burëro nasi öroro rue'i è'o gane ¹⁰ rabëni hesi bëhoho Demas-ro sa'are muohemu nimoromo na remo'i Thessalonica amore va'irögoro Crescens-ro Galatia sa'are va'irögoro Titus-ro Dalmatia sa'are va'ë'e jiaje. ¹¹ Luke-ro gemuëro bogo va'ë'ëro huro rueromo gevajeje. O Mark mae ajamuijaje ae jiaje éhuni hu'irae rovego huro muoho ajemi'iro. ¹² Röhu naro Tychicus nugö'öjamu Ephesus amore va'adeje. ¹³ Röhu urimë'i na Troas amore hijodevare nasi runoni niögoho Carpus-are osare nugo rovë'je jeve. Éhuni ja rovë'iroho baejeho ruene. O biriri'e suri suriohemu uehorovo avohoromo ujuuheho ruene suri suri ioro'iorohu'o éhu'o.

¹⁴ Röhu copper inömo avoho'amaje ae Alexander-ro nasi örire mu sisë bëhe vaejvadeje. Éhuni hu sisë vaejevadëhi Badaro i'ue éhi mana bojami'ë'e. ¹⁵ Röhu jero gavë'i muoho vaene. Iahuro ja'o sisë vaejavo'ë'e. Éhesi bëhoho huro nosi jöho aho avohë'ego uave.

¹⁶ Röhu urimë'i na court vaejevarevaroho aho bogo na'oho riravoromo nasi jöho ajemiromo majëhijareje. Ae aho'obëhe na vuororemijareje. Éhi jië'e muoho sisëgo na nege God-ro jabesi sisëho uehorovoromo vuonugojöro. ¹⁷ Ae aho'obëhe vuororemi'i a'i Badaro na'o namiromo birioho bojemadeje éhuro naro hesi muoho vae barëromo hesi jöho majëhijego sa'a ioro'ioro raje ae aho'obëhe heruomoröhego. Éhi'oromo na vörö'e mi hesi jö'ore jevanovamu Badaro ajemiromo baejevamu éhuro sisëho bogo

birohodeje. ¹⁸ Na sisë'i jevamu Badahu baejevadëhi na sisë birohevobe va'ë'oho huro ëhi baejevoromo avoho muebejevonövo'ë'e ëhuro naro ö'ídöre va'oromo huhu böröme namiromo muebejavuaje öri ari'ere ë hi'irodego. Hesi ihoho ma-mae jiemu jiobe va'ë'e. Iae mae.

Paul o Christian ae gö gö jabuhu Timothy'o a ioro'iorohu'o jejëmijare jöhoje.

¹⁹ Röhu Prisca'o Aquila'o jejëmiromo Onesiphorus-are aganohu'o jejëmijode höne. ²⁰ Röhu Erastus Corinth amore hijadoho iae ëhi hije. O Trophimus guomo guome baejamu Miletus amore nugo rovodeje. ²¹ Ëhuni jero ma-burëro ruene. Buru börömo majaho rueromo ja rue'irane öroho tariojööni uave.

Eubulus Pudens Linus Claudia ö mueno'o ioro'iorohu ëho jaburo jasi örire jejamijö.

²² Badaro jasi aru'ahohu'o jioromo jemë ae aho'obëhe huë baeromo ajëminövë'e. Ahia mino'e.

TITUS

Paul-hu Titus jejamade jöhoje.

¹ O asë'e Titus Paul naro ave jöho jasi örire jajive. Na God-are mu vaejaje ae jevoromo Iesu Keriso-are apostle jeve.

Éhesi bëhoho God-hu baejëvade aho magonahoho naro ajëmijajeje jaburo God mae uehorovobe hesi jö maho garomo ejahobe va'iröhego. ² Ejahobe va'oromo muebejë'i uvoruomoröhego: Ioro'ioremu maro raromo'ejarëjo. Ëhi maro raromo'iröhego mami'e sa'a bövi bise'o bogo bamade majare God-ro mae uvadeje: Iae éhi jio'a'ajëjo God hu sareri'e jöho bogo jövajëro jië'ëro. ³ Maro raromo'iröhë jöho éhi uvë'ëro gavade majaho eni jiamu gagorovo huhu uvade jöho hesi aribövioho sama'e majëhijädeje jaburo ae majëhiröhego. Röhu ë jöho na'o bojemiromo uevadeje: Naehu uvode ma raromo'irarije jöho ae majëhinëjo. God baejavuoromo manö bamavuaje ahuro ë muoho bojemijë'ëro éhu'ëro hesi mu vaejaje ae jevoromo Iesu Keriso-are apostle jeve.

⁴ Röhu naro Titus jasi örire jejamije. Naehu God uehorovajëhi ja'o éhi gemuoho uehorovanuëro javë'ëro éhu'ëro ja nasi harihu mae jave.

Na nege God Vavuohu'o Iesu Keriso manö bamavuaje ahu'o ého jaburo huë baeromo ajamijego maro hi'iranego.

Titus-hu Crete hiromo mu vaeröhe jöhoje.

⁵ Röhu Crete sa'are naehu ja ramoromo rovode hesi bëhoho éhuro Keriso-are ekaresia jabisi mue rabe rabe bogo eni jëvajoho jero avohëhego mae jio'amoröhego. O naehu uavodëhi ekaresia muebe'amo'iröhë a duvahoho jero amore amore éhi bahibe juvo'iranego. ⁶ Ekaresia muebe'amo'iröhë a duvahoho éhi jio'amo'iro. Ëhi jië'e a duvaho hesi ihoho ma-maemu jio'iro. Hu magonahe ma-gemu masu'iro. Hesi aboji harihu'ohuro nadi hia'e biriri'övoromo aruëre anumëre éma jijiho'iro. Ëhioho bogojio'i a'i ma-mae uehorovarue aribövie jëvo'iro. ⁷ Iae ekaresia muebejaje aho bogo a muoho a'i God-are muoho muebejaje jiaje éhuni hesi ihoho ma-mae jio'iro. Nadi jö giagia'e aho nadi burëro vörönimaje aho nadi vörö'e jovo iromo simano sisérëjë'e aho nadi vörö ë'aje aho nadi moniemu uehorovaje aho jio'iro. ⁸ A'i osare söjëvo va'oromo nihudëgaje mu maemu nimaje taemorovaje jögore baeromo mueberovaje God avoho uehorovaje gororovaje éhi jië'e ae jio'iro. ⁹ Noehu majëhibe rovare éhi jië'e jö maho biririvoromo mae uehorovo'iro éhuro eni jioromo jö mae avoho röjëhiromo mu ma vaeruomaje a jabisi uehoroho birire bojëmi'i o göho jö aho'ahovarue aribövi jabisi uehoroho huotovëho'iröhë.

¹⁰ Jö aho'ahovarue aribövioho aho'oje. Jöho bogo e'i bëhi rumo'e sareri'e jöho röjëhijarueje. A ioro'iorohu'o röhu Jew rajo Christian aribövioho jaburo éhi ë'arueje.

¹¹ Éaribövi jabisi jöho ahëhore. Éhesi bëhoho jabumë sisë uehorovë'i moniemu nimoromo jabisi sareri'e jöho röjëhijego agane gö gö uvarueje: Nani mae höromo rireromarueje. ¹² Jabisi Crete sa'a rajo jö majëhijaje a böröme gemuëro uvadeje: Crete rajo sareri'e muoho javuobe vörö'e mi va'ëne javuobe mu bijönü'e iemu mahëro ue'ahanovobe rovë'e javuajëjo. ¹³ Huhu uvade jöho iae maeje. Ëhi jië'e jiaje éhuni jöho darugo'o majëhijego jaburo Keriso-are jöhemu avoho uehorovo'i ¹⁴ a'i Jew rajehu jabisi uehoro jö éma sarerëmiromo majëhijaruoho vuonugo'i. O aehu öri ma bijönümoromo jöe gö éma bojëmijarue jö mae uehorovaruo vuonugo'iro. ¹⁵ Ae rahu dë vövöbajo'e ma-maemu jië'oho garomo uvarueje: Inöme aho'o sisë sisë bogojio'i ma-maemu jio'amajëjo. O ae rahu dë vövöbajo'o sisë jioromo Keriso bogo ma uehorovë'oho éma uvarueje: Bövioho bise'oho sisë jio'amajëjo. Röhu jabisi uehorohu'o dë vövöbajo'ohu'o

sisérëjëvë'eje. ¹⁶ Jö'ëro uëvarueje: No God gavarue höjo. Röhu mu sisëmu vaejaruhuro ëhuro röjahirovego no gavarueje jabuhu ëhi atarue jöho sarere jiego. Jabumë sisë bëhe jioruome. Jöho bogo eruome. Mu maho bogo vae hesi jioruome.

2

Ekaresiaehu God-are jö avoho uehorovoromo mu avoho vae'iröhego Titus-hu röjëhi'iröhe jöhoje.

¹ Jabumë ëhi jië'e mu sisë vaejarueje röhu jero God-are jö ma jiaje ëhi jië'e muohemu röjëhijego jasi aribövihuro ëhi vae'iro. ² Ama'i mavojoho uëne: Jemesi simanoho sasohoromo mu maemu uehorovoromo taemo raromorëne. God avoho uehorovoromo ae avoho huë baejëvoromo avoho biririvörëne. A mavojoho ëhi uëne. ³ O magonaho mavojoho ëhi jië'e jöe gemuoho majëhiromo uëne: God gemu uehorovobe jijihonövorëne. Ae gö jabiesi jö sisëho nadi atemu atorëne. Nadi vörö'e jovohemu iemu irëne. Mu maemu röjëhijego magonaho i'oho he'irarëne. ⁴ Magonaho mavojoho ëhi uëne. Jaburo mu mae röjëhijego magonaho i'ohuro heromo baruohu'o asisö'ohu'o rajëhi'iro. ⁵ Taemo raromo'iro. Aho bogo sihëvo'iro. Amoho avoho muebe'iro. Baru jabiesi jöho ejëho'iro. Christian magonaho i'ohuro ëhi ë'iramu gëgorovo aho God-are jöho bogo agoruomo'ë'e.

⁶ O a i'oho ëhi jië'e jöe gemuoho majëhine. Uënego ma-taemo raromo'iro. ⁷ Röhu jero mu maemu vaejego ae aho'obëhe ja garomo uehorovoromo uvoruomo'iro: Ë'ego no'o ëhi jië'e muoho vae'irarëjo. Nadi uehore gö gö bae'l'i ma-taemo hiromo jöho röjëhine. ⁸ Jö maemu jövonego aho jasi jöho heromo bogo sisë'ioho atoruomo'iro. Ëhi jië'oho nosi jö bijönimoruomaje aribövihuro Christian aribövi nosi jö sisë ato'iröhoho bogo eni jëvo'iramu javoje baeromo ma-raromo'ë'ö.

⁹ O ae gö jabiesi muemu vaejëharue aribövioho uëne: Jemesi a masijo jabiesi jöho aho'obëhe ejëhego jaburo gëromu nimoroho'irarëne. A masijo jabiesi jöho nadi aho majëhirëne. ¹⁰ Jabumë nadi vajiohuvodëgorëne. A'i mu maemu vaejego ae göëro gëromu uvoruomo'irajo: God-are jöho iae mae höjo. God no manö bamavuade a hesi jöho uave. Mu aribövioho ë jöho majëhine.

¹¹ Ëhi jië'e jögoru röjëhi'irane hesi bëhoho God-hu huë baejavuaje muoho ae aho'o nosi nunire rovë'eje ëhuro baejavuego maro va'iröhego. ¹² Emuoho rovë'ëro ëhuro God-ro röjähuijajeje noro God bogo uehorovarue muoho sinehu nimirue mu sisëho dejonö bu'ö'i ma-taemorovë'i mu mahuremu uehorovë'i God rajahijë'i ave sa'are raromo jijihojöro. ¹³ Ëhi ë'ë'i muebejarueje ë nimoroho'iröhe maja rue'iröhire nosi A Böröme God no maro bamavuaje aho Iesu Kerisoro aji'o rovego ga'i. ¹⁴ Iesu Kerisoro nosi jöeni guomorovadeje sisëhu ruahö'öjavuadoho ahego noro maro raromoröhego. O nosi dë vövöbajo'oho u'ovahuego no hesi aribövi maemu jioromo mu maemu vae'i nimoröhego.

¹⁵ Ëhi jië'e mu öroho röjëhinövone. Jögore mëmiromo mu sisëho ahonövone. Daruge baejë'e javaje jöho darugo'o majëhijego aho jasi jöho bogo mana aho majahi'i.

3

Christian aribövi no diehi mu vae'iröhe jöhoje.

¹ Jasi ekaresiaho uëne: Jemesi sa'are simano vaeruomaje aribövihuro'o jemesi a masijo ioro'iorohu'o nadi biriri'övoromo juahëmi'i jabiesi jöho ejëhorëne. Mu mae bövie bise'e ömo varijëne jiorëne. ² Nadi ae gö jabiesi ihoho ijumorëne. Nadi irovörëne. A'i ma-u'emu raromoromo a mahu'o a sisëhu'o jabiesi örire ma-jö sanu'e majëhiromo huë baejëvonövorëne. Ëhi uëne. ³ Ëhesi bëhoho no'o uehore bogojië'e aribövie

javuonövadeje. Jöe bogo e'i aruëre anumëre ëma jijihonövareje. Sinehu nimaje mue gö gö ëhuremu uehorovonövareje. A jabiesi mu mahuni o böviëni bise'ëni dë vörönimoromo bijönaguonövadeje. Sisë javuo'ego aëro bijönaguonövareje. No'o göero göho nue huodamirovonövareje. ⁴ A'i avevejö'oho God manö bamavuaje ahuro huë baeromo ajamuijamu no gavë'e javue. ⁵ Ajamuiromo baejavuoromo manö bamavuë'eje. Bogo noehu mu ma vaejarohunioho bogo ëhunioho ëhioho ë'i a'i huro noni vavaenimoromo ëhuni manö bamavuadeje. Ëhesi öroho aviëhije. Huhu nosi sisë u'ovahuadohuro hesi Aru'ahehu i'o baejavuadohuro ëhuro i'orëjaviadeje. ⁶ ËAru'ahoho God-ro jovonö'e otehodaguadeje Iesu Keriso no mare bamavuaje a hesi ihore. ⁷ Hu ëhi ë'ade hesi bëhoho huro huë baeromo ajamuiromo nosi sisëho mu'uvahuë'ero noro muebejë'i uvoröhego: No hesi aboji harihu'ëro javuë'ëro Vavu hesi bövioho bise'oho baeromo ëhuro ma-ioro'ioremu maro raromo'ejarëjo. ⁸ Ëjöho iae mae.

Na nege jero ë jöho darugo'o majëhijego ëhuro God uehorovoruomaje aribövihuro ma-mu maemu avoho uehorovoromo vaeruomoröhego. Ëhi jië'e mu vaejë'oho iae maeje. Ëhuro ae aho'obëhe marëjëvo'ë'e. ⁹ A'i simano rumo'e jö berohemu beroharuoho bogave ejëho'irane. Hijo miono'o jabiesi iho jöemu atemu ataruoho bogave ejëho'irane. O Jew rajo nosi jögoru hesi bëhohuni jö aho'ahamirovoromo irovaruoho bogave ejëho'irane. Ëhi jië'e jöho ëho ma-jöeje. No ëho uehorovë'oho ëhuro bogo maho javuo'ë'e. ¹⁰⁻¹¹ Ae göehu jö sisë majëhiromo ekaresia adovëvaje ëhi jië'e aho jögore majahiromo bogo ejahamu gavë'oho röhu maho majahinövone. Bogo ejahamu gavë'oho uvone: Ëhi jië'e a hesi simanoho sisë bëhe höne. Hesi sisëro jië'ëro i'ue bae'a'ajëne. Ëhi uvoromo ë a hesinö dejoho bu'öne.

Ijo tugoho'i jöhoje.

¹² Röhu naro Artemas o nani Tychicus jasi örire nugö'öl'ego. Nugö'öl'ego ö'ego evaro Titus jero ma-burëro Nicopolis amoro rueromo birohevone buru majare na Nicopolis hi'i uvë'e jevaje ëhuni. ¹³ Zenas jögoru gavaje ahu'o Apollos'o avoho gëromo ie bövie bise'e ajëmijego huë mae va'iro. ¹⁴ Na nege nosi ekaresia aribövihuro mu maho avo'avoho vaeromo bogo eni jëvë'e aribövihuro ajëminövoröhego. Ajëmijë'ohuro ëhuro jabumë bogo ëma raromo'i i'o mu'e vaejarue aribövie jëvo'ë'e.

¹⁵ Ave na'o raromarue aribövihuro aho'obëhe jaburo Titus jasi örire jejamijö. O no'o gemuore Iesu mae uehorovarue aganoho naro jejëmijode höne.

God-ro jemë ae aho'obëhe huë baeromo ajëminövo'ë'e. Ahia mino'e.

PHILEMON

Paul-hu Philemon jejamijade jöhoje.

¹ O asë'e Philemon nosi aemo'aeme no'o bimuvoromo mu vaejanue aho na Iesu Keriso-are jöeni savoji gagore hijaje aho Paul na'o nosi öe Timothy'o noro niö'iro jasi örire jejamijö.

² O Apphia nosi ma'ino o no'o gemu mae Satan'o muorovaje aho Archippus o Philemon jasi osare gagovarue ekaresia aribövioho éhu'o jejämijö.

³ Na nege God nosi Vavuohu'o Bada Iesu Keriso'o huë baeromo ajämijego maro raromo'irarijego.

Philemon-hu Iesu mae uehorovoromo God-are aribövi huë baejëvonövade jöhoje.

⁴ Philemon Paul naehu God-are örire jö jövë'iroho naro jasi jöhu'o jövoromo nasi God hesi örire huë mae uavajeje. ⁵ Ëhesi bëhoho naro hejajeje aëro jasi jöho atoromo uvoruomego: Jero God-are aribövioho aho'obëhe huë baejëvoromo Bada Iesuare örire mae uehorovanue höjo. Ëhi heromo éhuni God mae uaromo ⁶ éninamiromo uavajeje: God jero ajaminego Philemon no'o gemuore mae uehorovavajohuro éhuro hesi simanoho jiororovoromo Kerisohu bojamuijaje huë maho bövioho bise'oho ga avoho'irajo. ⁷ Öho jaehu God-are aribövie aho'obëhe huë baejëvanohuro éhuro jabisi dë vövöbajo'oho sanuovéhë'e jave. Éhuro na dë mae jevego nimoroho avohajeje.

Onesimus Philemon'o hiromo ju'ebijë'ero sionëro ö'ego Philemon-hu hesi sisë uehorovoromo vuonugoromo röhu maho baeröhe jöhoje.

⁸ Ja éhi jië'e huë baejë'e ae javë'ego éhuni ave jöho ua'ië'e. Na nego'ibejo na Keriso-are ihore darugo'e jöho bojamiromo ua'ibejo: Jasi muoho vaejëjo. ⁹ Röhu bogo éhioho è'ejo. A'i ja huë baejë'e ae javë'ego éhuni naehu nimaje jöho ma-sanu'e majahi'ejo. Paul na Iesu Keriso-are jö majëhijaje ae jevo'i aviavejö'e na hesi jöeni savoji gagore hijaje aëro jevë'ero ¹⁰ éhuni naehu huë baejaje harihu hesi jöeni naro jasi örire ave jöho uave. Naro savoji gagore hiromo ajamamu huro Keriso baejadeje. Éhuro hu nasi harihe jianove. Na Onesimus-are jöho uave. ¹¹ Onesimus-are iho hesi bëhoho ajamuijaje ahoje. Röhu hu urimo ja'o hiromo jasi muemu vaejahadevaroho evaroho jasi öriroho bogo avo'avoho ajaminövadeje. Röhu avevejö'oho Keriso baejë'ero ja'o na'o ajamuijaje aeje.

¹² Iae na nugö'ö'irögoro è'e vuonorö'ö ö'oromo jasi muemu vaejaho'iröhego. Röhu hu ö'iramu nasi dë vövöbajo'e aho'o hu'o jio'ë'e. ¹³ Naro Onesimus ma'eno'ibejo éhuro iae na mae jevo'ibejo. Keriso-are jö ma hesi jöeni na savoji gagore hijego Onesimus-ro na'o gemu mae hiromo ja'o rörömo ajemi'iröhego éhuni ma'eno'ibejodoho röhu bogo ma'eno'ejo. ¹⁴ Ja bogo uevë'e naehu Onesimus éma ma'enë'oho na bijönege hu jasi muemu vaejahaje aego. Ëhesi bëhoho Onesimus-ro ja'o rörömo ajemi'iröhego naremüëremu nimoromo hu ma'enë'oho sisë jio'i a'i jaehu nimoromo Onesimus-hu na ajemijöro uavë'oho iae maeje. Röhu jasi jöho bogo baejë'ero jevë'ero éhuni na bogo ma'eno'i jani nugö'ö'ejo.

¹⁵ Onesimus ja'oho bogo hi'i dirö'o göro majae ma-bisemu hijadeje. Ëhesi bëhoho nani hu vuonorö'ö ö'ego jero ma-ioro'ioremu bae'iranego. ¹⁶ Avevejö'oho hu bogo majaesi muemu vaejahaje aho jio'i a'i jasi huë baejanue ö maeje. Iae na hesi örire börömo bëhe uehorovajeje. Röhu jero na iosiremiromo börömo mae hu uehorovo avoho'anue è hesi bëhoho hu jasi mu vaejahaje ae jioromo ja'o hu'o Badare ae gemuoho jëvë'ego.

¹⁷ Ëhuni jaehu uvë'oho: Paul Philemon na'o havaje ae hö uvë'oho ëhuro jaehu na rajehiromo baejevo'ibejanëhi Onesimus ö'ego ëhi rajahromo baene. ¹⁸ Huhu mami'e mu sisë vaejavadoho o jasi mae sisë'le bojami'iröhoho bogo bojamijadoho uevego naro hu'o röromo jasi örire mana bojami'iro. ¹⁹ Paul naro ave jöho nasi övëro jajivoromo uave: Iae naro manaho bojami'ejöjo. Röhu jaehu mana ajemi'irane jöho na bogo ua'ejo. Ëhesi bëhoho naro ja ajamijamu jero Keriso baejë'ëro ëhu'ëro bogo sisëroho va'i maro va'o hesi jave. Röhu ë jöho bogo ua'ejo. ²⁰ Io'o öho naehu nimaje jöho Badare jöëni ejehego mae jevo'i. Ejehoromo ëhuro Keriso-are ihoro nasi dë vövöbajo'oho sanuovehone.

²¹ Röhu na uehorovoromo uve: Naehu nimaje jöho ejeho'anuëromo ave surire jöho jajive. Iae na garomo uve: Naehu uavaje jöho jero eromo röhu gö'o döre vae avoho'anuëjo. ²² Röhu naehu hi'irode röhohu'o avohehone. Ëhesi bëhoho na uehorovoromo uve: Jemëhu nasi jöëni ëninamijarujohuro ëhuro God-ro ajemi'iramu na savoji gagore jioromo höröromo jemesi örire ö'ejöjo.

Christian ae göehu göehu Philemon jejamijare jöhoje.

²³ Röhu Iesu Keriso-are jöëni na'o savoji gagore hijaje aho Epaphras-ro jasi örire jejamije. ²⁴ O Mark Aristarchus Demas Luke ëhi na'o gemu mae Keriso-are mu vaejarue aribövioho jabu'o jasi örire jejamijö.

²⁵ Bada Iesu Kerisoro jemesi aru'ahohu'o jioromo huë baeromo ajëminövo'ë'e. Ahia mino'e.

HEBREWS

God-hu uavamu hesi Harihehu jö majahuijade jöhoje.

¹ Urimoho God-ro mue gö gö majae görö görö vaebe rueromo ehuro hesi jöho röjéhi'ego jö hesire baeromo majéhinövare ariböviohuro baeromo nosi hijo miono'oho majéhinövareje. ² Ehí'obe rovadoho avevejö'e ijo tugoho'i jioröhe majaho dunovamu God-ro uavamu hesi Harihohuro jöho majahuijë'eje. Eharihoho God-ro uavë'ero sa'ae bövie bise'e bamadoho öho ijönö hesi bae barë'iröhohoje. ³ Iae hu God-are aji maho baeromo ehuro no ajivavuajeje. God jiajéhi hu ehije. Hesi darugo'e jöho jövoromo ehuro sa'aho bövioho bise'oho aho'o ma'eno titimajeje. Huro nosi sisëho u'ovahuonugoromo dö mare ajiomoromo God börömo jiaje a hesi övo manö hijadeje. ⁴ Ehu'ero jië'ero anerae aho'obëhe iosirëmiromo huro dö mare hijajeje. Göho hu God-are Harihëro jië'ero hu iho bövi maho baejamu hesi iohuro anera jabesiroho iosirëmijë'eje.

God-are Harihehu anera ömo'ömo iosirëmijaje jöhoje.

⁵ God-are Harihehu anera jabesi iho iosirëmiromo iho börömo baejade jöho God-are surire jaживадоho гаваруеje. God-ro anerae bogo gemu vadu'oho ave jöho ua'i ma-hesi Harihoho gemu uavadeje:

Ja nasi Harihoho javajëjo.

Jaruvoho naro ja baejavë'e jevajëjo.

O God anerae bogo gemu vadu'o hesi jöho jövoromo ae uë'i ma-hesi Harihu hesi jöhemu uëvadeje:

Na hesi Vavuoho jevo'i

hu nasi Harihoho jio'a'ajëjo.

⁶ Jö göho God-hu hesi Harihu Muri sa'are nugö'öjädevare evare uvadeje:

Na negajëjo God nasi aneraho aho'obëhe jaburo è aho gemu rajahiruomoröhego.

⁷ O anera bogo iho masijo jio'amaje jöho huro uvë'eje:

God naro nasi aneraho avohëvego bururæ'amaje höjo.

Nasi mu ajemijarue aru'ahoho avohëvego vëni höduræ'amaje höjo.

⁸ Anera jabesi jöho éhi uvo'i Harihu hesi jöho éhi uvë'eje:

God ja böröme namijanuoho éhi namiemu namibe va'a'anuëjo.

Böröme namiromu jero jasi öri ari'oho avoho muebejanue höjo.

⁹ Ja mu maho nimo'i mu sisëho bijönimanue höjo.

Ëhuni God jasi A Börömoho naro ja baejavoromo huë mabëhe bojamijamu jero jasi aribövioho iosirëmijë'ero ja börömoho javajëjo.

¹⁰ Röhu God-are Harihu hesi örire jö göho éhi uvë'eje:

Bada ni'i'ivadiroho jero sa'aho bamane höjo.

Ö'idöhu'o jasi övëro avohane höjo.

¹¹ Sa'ahu'o ö'idöhu'o barë'i a'i jero biririvoromo hiemu hi'a'anuëjo.

Sa'ahu'o ö'idöhu'o niögëro buraerovanovo'ajëjo.

¹² Aehu niögu suhi'o muotoho bahijaruëhi éhi ö'idöho sa'aho rori'o bahi'anuëjo.

Aehu niögu jijö boremi'ö'i i'o io'amaruëhi ö'idö mamioho sa'a mamioho éhi mu'u'i i'e avoho'anuëjo.

A'i ja vadune manaere aho'o éhi ma-jiemu jiobe va'a'anuëjo.

¹³ God-ro anerae bogo gemu vadu'oho ua'i ma-hesi Harihohemu uavadeje:

Nasi övo manö ro hijego

ja'o muorovarue aribövioho naro ruahö'öjëvego

hörëro vijuvo taemo'amo'irane höjo.

¹⁴ Harihoho éhi böröme jio'i a'i anerae aho'o jabumë ma-God-are mu vaejaharue aru'ahe jio'ame. Éhi jio'amë'éro God-ro rëmö'özjego jaburo rueromo God-hu ijönö mare ramuo'iröhe aribövioho no ajamuijarueje. Éhu'éro jië'éro God-are Harihohuro aneraho iosirëmiromo hu börömo mahoje.

2

God-hu baejavuoromo mare ramuaje jö noeihu avoho uehorovo'iröhe jöhoje.

¹ God-are Harihohuro aneraho iosirëmiromo hu böröme jië'ego éhuni noeihu God-are jö hejaroho bogo rumonimo'i biririvoromo ma'eno'ejö jöho nugo'i öre gö va'ojöëni.

² Urimoho aneraëro Jew rajo hijo miono'oho God-are jöho bojëmäreje. Éaneraho bogo masijehu jëvadeje röhu jabesi jöho bogo sareri'ehu jio'i iae mae jiadeje. Iae mae jië'éro ae rahu jö bogo ejëho'i mu gö gö vaejë'oho i'ue mana baenövareje. ³ A'i jaruvoho God-hu nosi aru'aho mare ramuaje jö bojamuijadaho ého jö börömeje. Ae rahu é jö vuonugë'oho i'ue baejöëni gororomo huruomoromo dinö'e va'ego. Huruomo'iröhe öroho bogoje. Éhesi bëhoho bogo aneraho uöl'i Badaro aevoromo hesi jö'éro majahuijamu jö hejare aribövioho jaburo é jöe gemuoho majahuiromo uövuareje: Iae mae-ëjo. ⁴ Röhu bogo jabesi sivuoho éma majahui'i a'i God-ro jabesi jöho ajëmiromo bogo gavarue darugo'e mue gö gö vaenövadeje noro garomo jöho mae uehorovoröhego. Darugo'e muoho vaeromo huhu nimadëhi hesi Aru'ahoho ua'ego noeihu mu mae vaeröhe suvuore gö gö éhi bojamuinövadeje noro éhu'o garomo jöho mae uehorovoröhego.

Iesu hu baejavuoromo manö ramuade a böröme jiaje jöhoje.

⁵ Röhu éhi jië'e mu masijoho ého u'emu jioröhe öri ari'o i'o hesi muohoje. Na é hesi jöho jajive. God-ro é öri ari'o i'o bamol'i uehorovadevaroho bogo uvadeje: Aneraëro masije riravoromo é öri ari'oho mueberuomo'ajëjo. ⁶ Bogo aneraho jaburo mueberöhego uvo'i a'i jöe gö God-are surire uvë'eje:

God-ajo. Sa'are aribövioho ma-bise'e javuajëjo.

Röhu jero nosi jöëni uehorovanue höjo.

Nosi ihoho bogojavuanovajëjo.

Röhu jero no muebejavuanue höjo.

⁷ Anera masijo jio'amaje jabesi bëhire sa'are aribövioho no bamavuane höjo.

Ajohu'o iho mabëhohu'o bojamuane höjo.

⁸ Noro hörëro taemoromo muebe'amoröhego bövie bise'e nosi höru uhunö bahijuhane höjo.

Éhi jajivë'eje. Bövi bise'o nosi höru uhunö bahijade jö hesi bëhoho aho noro aho'obëhe ruahö'ö'amoromo muebe barë hesi javue. Röhu avevejö'oho bövioho bise'oho nosi höru uhuroho bogojavue'éro éhu'éro aho no bogo aho'obëhe taemoromo muebe'amarueje. Éhi jië'e muoho nosi nunoho bogo gavarueje u'emu garöhëro.

⁹ A'i noro ae gemu Iesu iae gavö. Iesu hu döre jiadoho God-ro hesi nimoro huë baejavuoromo hu uavamu ruvebiromo anera jabesi bëhire hijadeje ae aho'obëhe noni guomoröhego. Hiromo vavaene baeromo guomamu éhuni God-ro hu döro bamoromo ajohu'o iho mabëhohu'o bojamamu baejadeje. Ého iae no gavö. ¹⁰ God-ro aboji harihu'e aho'obëhe aji'ere söjavuo ujuoho va'i nimamu éhuni baejavuoromo mare ramuo'iröhe a börömoho Iesu uavadeje huro vi'ehe baejöro éhuro mue aho'obëhe ruaho'amoromo eni romoromemu jiego no baejavuoromo maro ramuo'iröhego. God-hu bövi bise'o avohoromo muebe'amajohuni éhuni huhu Iesu éhi uavadoho mae jiadeje.

¹¹ Röhu nosi sisë u'ovahuaje aho Iesuoje. Sisë javuego u'ovahuaje aribövioho iae no javue. Röhu hesi Vavuohu'o nosi Vavuohu'o gemuohoje. Vavue gemuoho javuël'éro Iesuro bogo javojimo'i ma-uvajeje: No ö mueno'e gemuoho javuajéjo. ¹² Iesuhu uvaje no ö mueno'e gemuoho javuajé uvaje jöho God-are surire jajivoromo éhi uvë'eje: God jasi jöho naro majéhi'iramu nasi ö mueno'ohuro heruomo'ajéjo.

Naro jasi ariböviohu'o gemuore hiromo jasi örire rajahromo jöho io'ejöjo.

¹³ Röhu Iesu ae aho'o no'o gemuore jiaje jöho gö'o jajivoromo uvë'eje: Naro uvonövo'ejöjo: Hesi God-ro gemuero ajemi'ajéjo. Röhu jöe gö'o uvë'eje: Na aviae jevajéjo. Na God-hu bojemade abozi harihu'ohu'o gemu mae hijajéjo. Iesu'o no'o gemu mae javuaje jöho éhi jajivë'eje.

¹⁴ God-are abozi harihu'e javuajé uvadeje. Röhu abozi harihu'oho no sino haho'e biroge köe javuël'éro éhuni Kerisoro araeromo hu'o sino haho'e biroge köe éhi gemuoho baejadeje éhuro guomoröhéro. Guomego vuovo'iröhe öri hesi vörö baejaje aho Satan hesi darugoho mu'uvaho barë'iröhego. ¹⁵ Satan-are darugoho mu'uvahego no vuovavuoröhe é hesi juhuonoho barëjahuo'iröhego. Éhesi bëhoho urimë'i vuovavuo'iröhoho uehorovoromo juhuonivobe rovareje. Juhuoni juhuoni raromaroho diehi'oromo vuonugojöeni éhuni sisë'i raromareje. Éhi jië'e juhuonoho barëjahuo'iröhego éhuni guomadeje. ¹⁶ Aveho iae mae. Iesuro bogo aneraho ajëmi'i a'i Abraham-are ujoho no ajamuijajeje. ¹⁷ Éhu'éro jië'éro huro araeromo hesi ijoraje nomë va'ëne jiadeje. Éore gemu jiadeje éhuro hu God-are muoho vaeromo priest böröme mabëhe jioröhéro. Éhi jië'e priest jioromo noni vavaenimoromo muoho avoho vaeromo a nosi sisëho u'ovahuoröhéro. Éhuni no va'ëne jiadeje. ¹⁸ Sisëhuro Iesuare dëre bijiohamu vavaene baejë'éro éhu'éro huro garöhe sisëhu nosi dëre bijioho gövuego huhu ajamui'iröhoho iae hu eni jie.

3

Iesuhu Moses iosiramiromo böröme jiaje jöhoje.

¹ Christian aganomë God-ro üevadeje jemë'o hesinö jëvojöro. Éhuni Iesu uehorovo avohore. Iesuro God-are ihore jöe majahuijajeje. Hu nosi priest börömohoje. Éhu'éro noro hu mae uehorovoromo hesi jöho huruoho majéhijarueje. ² Huro God-are örire muoho baeromo é muoho avoho vaenövadeje. Urimë'i Moses-hu God-are mu avoho vaejahoromo God-are aribövie aho'o muebejëvonövadéhi Iesuro éhi gemuoho é'adeje.

³ Röhu Iesuro Moses iosiramiromo iho börömoho baejë'eje. Éhesi bëhoho Moses hu ma-God-are agane gemuoho jio'i Iesu hu God-are agano gagovade aeje. Éaganoho gagovë'éro éhu'éro Iesuare iohuro Moses-are iohoho iosiramijë'eje. ⁴ Agane gö gö bogo éma jio'i aëro gagovoromo gemuoro nugo'amë'eje. Agano gagovoromo bövi bise'o avoho'amade aho God-je. ⁵ Moses God-are mue vaejahaje aëro jië'éro God-are agano ioro'iorohu'o hiromo hesi muoho avoho vaenövadeje. God-are muoho avoho vaeromo God-hu ijönö majahui'iröhe jö jiajéhi jië'e jöho huro urimo ae majéhinövadeje. ⁶ A'i Keriso bogo ma-mu vaejahaje aehu jio'i hu God-are Harihe jiadeje. Hu God-are Harihéro jië'éro God-are aganoho avoho muebe'amajeje. No'o God-are agane javue. God-hu maro ramuoröhe jöho bogo vuonugo'i biririvoromo nimorohë'i uehorovobe va'ë'ohuro éhuro no éhi javue.

God-are ariböviehu nuho'iröhe jöhoje.

⁷ Éhuni God-are Aru'aho hesi jöho avoho ejahore. Hesi surire jöho éhi uvë'eje: Ave jaruvore majaroho God-hu majéhijaje jö hejë'iroho

⁸ nadi hia'oho biriri'övorëjo.

Jemesi hijo miono'ehu hia'i biriri'övoromo God na'o muorovarëhioho

nadi ēhioho ē'orëjo.

Jabuhu a rumo'e sa'are raromoromo God nasi dë bijioho gavarëhioho
nadi ēhioho ömorëjo.

⁹ Jemesi hijo miono'ohuro nasi mu masijo gabe rovaroho ēho bogo uehorovo'i
nasi dë bijioho gebe rovaroho vadune 40 barëjäde höjo.

¹⁰ Ëhuni God naro ë aribövi jabiesi örile bijönimoromo uvode höjo:

Majae ëhi jabumë dë vövöbajo'ere sisë'i uehorovo'i
nasi mu hesi öroho bogo avoho baeruomë'e höjo.

¹¹ Ëhi uvoromo naro dë vörönegamu jöe darugo'o jövoromo uvode höjo:

Jabumë bogo na'oho ro raromoromo nuhoruomo'ajëjo. Bogo mae bogajo.

¹² Agonomë ëhi jajivë'e jiaje ëhuni gavë'i raromore. Jemë a ioro'iorohuro God bogo
ma uehorovarue uehoro sisëho baeromo ëhuro darugo'e aho God vuonugo'aruje.

¹³ A'i göero göho jögore mamirovore. God-are surire mami'e adahare jöho
uövuë'eje: Ave jaruvore majaroho nadi hia'oho biriri'övorëjo. Ëuövuade jaruvore
majaho bogo barëjë'e jiaje evaro majae ëhi göero göho jögore mamirovore ëhuro
jemë a ioro'iorohuro sisëho garomo bogo simane huotorovoromo ëhioho hia'oho
biriri'övo'irarije. ¹⁴ Jögoru mamirovore'irarije hesi bëhoho noeju aevo'i biririvoromo
mae uehorovarëhi jië'e uehore gemuoho ma'eno titimobe va'ojuvo majae barëjamu
bogo vuonugë'ohuro ëhuro no Keriso'o gemu mae javuajeje.

¹⁵ God-are surire mami'e adahare jöho uövuë'eje:

Ave jaruvore majaroho God-hu majëhijaje jö hejë'iroho
nadi hia'oho biriri'övorëjo.

Jemesi hijo miono'ehu hia'i biriri'övoromo God na'o muorovarëhioho
nadi ēhioho ē'orëjo.

¹⁶ Röhu rahumëro jöho heromo ri'öromo God'oho muorovareje. Moses-hu Egypt sa'are
jioromo söjëvo rovade aribövioho ae aho'o jaburo huotorovoromo God'o muorovareje.

¹⁷ O God-ro rahumesi öriroho bijönimobe rovadoho vadune 40-ho barëjädeje. God-ro
mu sisë vaeruomaje aribövioho bijönimadeje. Ëaribövioho sisë vaeruomë'ëro ëhu'ëro a
rumo'e sa'are vuovo momorölöbe val'oruomadeje. ¹⁸ O God-ro jöe darugo'o uvadeje:
Jabumë bogo na'oho ro raromoromo nuhoruomo'ajëjo. Bogo mae bogajo. Ëho
rahumesi jöho jövadeje. Jö bogo ejahare aribövi jabiesi jöho jövadeje. ¹⁹ Ëhu'ëro jië'ëro
no garomo uvö: Nosi hijo miono'ehu bogo ma uehorovarohuro ëhuro jabiesi sa'are
va'o nuho'iröhoho bogo eni jëvade höjo.

4

¹ God-ro mae uövuë'eje noro va'oromo hu'o raromoromo nuhoröhego. Ëhuhu
uövuade jöho bogo barëjë'e jiaje ëhuni juhuonivoromo gavë'i raromore. Ijonö God-ro
a ioro'ioro jemesi muoho garomo uvojöeni: Rueromo na'o nuho'irarijoho jemë bogo
eni jëvajë uvojöeni uëve. ² No God-are jö mahö hejë'e javue. Urimë'i a rumo'e sa'are
jijihoruomade ë aribövioho jabu'o ë jö mahö hejareje. Hejareje röhu bogo marëjëvadeje
ë hesi bëhoho hejare jöho bogo ma uehorovë'ëro. ³ A'i no Iesu mae uehorovarue
ariböviohuro iae va'o God'o gemu mae raromoromo nuharueje. Ënuho'iröhe jö God-
are surire adahare jöho ëhi uövuë'eje:

Naro dë vörönegamu jöe darugo'o jövoromo uvode höjo:

Jabumë bogo na'oho ro raromoromo nuhoruomo'ajëjo. Bogo mae bogajo.

Ëhi jajivë'eje röhu ë hesi urimo God-ro sa'ae bövie bise'e bamamu evare hesi muoho
barëjë'ëro jaruvoho bogoje. ⁴ God-hu mu barëjäde jö God-are surire jajivaroho majae
6-ho barë'i 7 jiade jö jajivarire ë gavarueje. Ëjöho ëhi uvë'eje: Majae aho'obëhe
6-ho barë'i röhu 7 jiamu gavë'i God-ro hesi muoho aho'obëhe vuonugo'i nuhade

höjo. ⁵ Röhu ave God-are surire jöhu'o jajivoromo uövuë'eje: Jabumë bogo na'oho ro raromoromo nuhoruomo'ajëjo. Bogo mae bogajo. ⁶ Ëhu'ëro jië'ëro urimë'i God-are jö ma heruomade aribövihuro hesi jöho bogo ejahoromo ëhuro bogo va'o hu'o gemuoroho raromoromo nuhareje. O ae göehu göehu va'oromo God'o raromoromo nuho'iröhe jöho bogo barë'i iae ëhi gemuohoje. ⁷ Ëhuni God-ro majae gö bamoromo uvë'eje: Ave jaruvore majahajo. Ëhesi bëhoho urimë'i hia'l'i biriri'ovare aribövihoo vuovëvadoho va'ojovo majae ëgo'o barëjamu evare God-ro uavamu David-ro noehu adahare jöho jajivoromo uvadeje:

Ave jaruvore majaroho God-hu majëhijaje jö hejë'iroho
nadi hia'oho biriri'ovorëjo.

⁸ Urimë'i Joshua-hu Israel aribövi jabisi sa'are söjëvo va'adevare ë aribövihuro God'o raromoromo nuhoruomo'ibejo majae göre nuho'iröhe jöho God bogo bamo'ibejo. Röhu jabumë bogo God'oho raromoromo nuhareje. ⁹ Bogo nuhë'ëro ëhu'ëro God-are ariböviehu nuho'iröhe jöho bogo barë'i iae ëhije. Urimë'i majae aho'obëhe 6-ho barë'i majae 7 jiamu God-hu aevoromo nuhade ëhi jië'e nuho majaho God-ro noni bamahuë'eje. ¹⁰ Ëhesi bëhoho God-hu hesi mu vuonugo'i nuhadëhi ae rahu va'o God'o raromoromo nuhë'oho i'u'e muoho ëhi vuonugo'i nuhoruomajeje. ¹¹ Ëhuni no va'o God'o raromoromo nuho'iröhoho avoho vae ga'ejo ëhuro ë hijo miono'ehu God-are jö bijönimoromo sa'are rireromarëhioho no bogo ëhioho ë'iröhëro.

¹² God-are jöho darugo ma-ma'eje. Darugo ma-ma'ëro jië'ëro ë jöho kaejö val'ëneje. Hesi kaejö anio ruë jio vië jië'ohuro nosi dëre nure aho'obëhe ro bijioho gövuajeje. Röhu nosi kaejöho anio rumo'e jio'amo'i God-are kaejöho anio ma-ma'eje. Ëhuni no diehi diehi nosi uhure uehorovoromo nimaruoho God-ro nosi dë vövöbajo'ree göromo hesi jöho ma-darugo'o ahorirëro majahuijajeje. ¹³ Iae ae bövie bise'e God-hu bamavuadoho hesi nuniroho bogo gurihiroho javuo'i a'i aho'obëhe God-hu gövuajoho ma-va'orahoro gemu javue. God nosi börömego noro hesi nunire riravoromo ua'ejo: Iae no ëhi ëhi vaejë'e javuajëjo. Ëahuro no gö barëjë'eje.

Iesu hu priest börömo ma jiaje jöhoje.

¹⁴ Röhu no priest börömo maho javue. Huro ö'idöre God-hu jiaje mare ë ajiomadeje. Hesi ihoho Iesuoje. Hu God-are Hariheje. Ëhuni noro mae uehorovoromo huruoho majëhijärue jöho ma'eno titimo'ejo. ¹⁵ Nosi priest börömohuro gövuaje nosi uehoroho darugoho u'uhoromo mu sisë vae hesi javuego göromo hu bogo ma-nunëremuoho gövuajeje. Nosi dëre mu sisëhu rabehu rabehu bijahuo'i hijajëhi sisëhuro nosi priest börömo hesi örire ëhi gemuoho vaejadeje. Ëhi gemuoho vaejamu bogo ejadeje. ¹⁶ Ëhuni ë'ego no biririvoromo God-hu börömo namiromo hijajire ë va'oromo nosi jöho majahinövo'iro God-hu hesi nimoro ajamuijajohuni. Noehu va'oromo jö majahijë'oho huë vavaene baejavuo'iramu evare huro noni vavaenimoromo huë baejavuoromo ajamui'iramu mae javuo'ë'e.

5

¹ Ave sa'are raromarue priest masijo jabisi muoho aviëhije. Ae gemu ae aho'obëhe jabisirire jiego God-ro baeromo muro bamajeje huro God-are muoho ë aribövi jabisi jöeni vaeröhego. Muro bamë'ëro priest börömohuro ë aribövi jabisi jöeni muoho vaeromo mi suvuorohu'o suvuoro ioro'iorohu'o God-are örire bojamijajeje huro jabisi sisëho uehorovoromo vuonugëhoröhego. ² Ave sa'are hijaje priest börömohuro garöhe ae gö simane garaeanovamu o öre sisë'i sisë'i jijihamu gëvë'oho uvo'ë'e: Priest-oho na'o u'uhevë'ëro ëhi jië'e mu sisëhuro baejevaje höromö jögoroho ma-u'emu avoho majëhi'ë'e. ³ Ave sa'are priest börömoho u'uhë'ëro mu sisë vaejajeje. Mu sisë vaejajëro

jië'ëro bogo a ioro'ioro jabesi sisënioho gemu a'i hesi sisëhuni mi suvuoroho God bojamijë'ëe huro hesi sisëhu'o uehorovoromo vuonugahoröhego. Bogo bojamijë'ohो sisëje. ⁴ O aevoromo priest börömo mu vae'ië'iroho aho bogo sivuoho uehorovoromo döröho bamorovoromo priest börömo muoho bae'l a'i God-hu uavë'ohuro éhuro priest muoho baejajeje. Priest börömo aeo'i jiade hesi ihoho Aaron God-hu uavamu priest mu baejadéhi God-hu uavë'ohuro priest muoho éhi baejajeje.

⁵ God-hu uavego priest mu baejaruëhi éhi Kerisoro hu'o bogo hesi sivuoho uehorovoromo döröho bamorovoromo priest börömo muoho bae'l a'i God-ro priest muro bamoromo Keriso uavadeje:

Ja nasi Harihoho javajëjo.

Jaruvoho naro ja baejavë'e jevajëjo.

⁶ O God-hu priest mu bojamade jö göho jajivoromo éhi uvë'eje:

Melchizedek priest jiadéhi

ja éhi priest jianuoho éhi jiemu javo'ajëjo.

⁷ Iae Iesuro ave sa'are hijadevare evare uvadeje: God ajemego bogo guomevo'iröhoho iae eni hö uvoromo darugo'o uvë'i nivë'i éninamiromo ua gavadeje ajamijöro. Iesuro God-hu nimajoho ma-u'emu ejahonövë'ëro éhuni God-ro hesi jöho ejahadeje. ⁸ Hu God-are Harihe jiadeje röhu vi'ehe baeromo éhuro God-are jö ejaho'iröhe öroho gavadeje. ⁹ God ejaho'iröhe öroho ganugoromo eni romorome jiamu evare öroho jiovahuadeje éhuro ae rahu hesi jö ejahë'oho ma-ioro'ioremu maro raromoröhego. ¹⁰ O God-ro jöe majahiromo Iesu uavadeje: Ja priest börömoho javajëjo. Melchizedek priest jiadéhi ja éhi javanovajëjo.

Noehu Iesu uehorovaruo bogo vuonugo'iröhe jöhoje.

¹¹ Melchizedek-are jöho aho'obëhe majëhi'irodoho jeve. Röhu jemesi simanoho i'u'eje. Na diehi diehi jöho röjëhi'ejo. ¹² Jemë Christian vaejarijoho majae égobövie baejë'e jëve. Éhuni jemëro ae gö jö röjëhi'irarrijoho eni jëvo'ibejo iae mae jio'ibejo. Röhu jöho bogo avoho baejë'ëro jemë nimarujeje God-are jö aeo'i röjëhijamu hejarijoho aëro röhu maho röjëhijöro. Jemë amure asisö'oho va'ëne jëvanove. Biriri'e i ma bogo ue'aharuje aribövie jëve. ¹³ Amemu ue'ahë'e Christian aribövihoro ma-asisö'o va'ënëro jëvë'ëro mu ma hesi jöho bogo ömo gavë'ejo. ¹⁴ A'i biriri'e i maho hesi a ma'ëremu ue'ahoruomajeje. Éhi jië'e Christian aribövihoro mami'e muoho ömo garomo simanoho avoho uehorovobe rovë'ëro éhu'ëro gavarueje di muoho mae jiego di muoho sisë jiego.

6

¹ Asisö'ehu uehorovaruëhi éhi uehorovaruje jëvaje éhuni é'ego no Keriso-are jö samaho samaho urimo hejaroho bogo éhemuoho uehorovo'i a'i hesi jöho i'e gö'o gö'o döre uehorovobe val'i éhuro a duvahehu uehorovaruëhi éhi uehorovo'iröhe. Christian mu vae'iröhe jö aevoromo ae röjëhijaruoho bogo éhemuoho jemesi öriroho röjëhi'i ari'ejo. Mu sisë vaeromo sisérëjaruoho vuonugo'iröhe jö hesi bëhoho God ma uehorovarue jö hesi bëhoho ² sisë jovehu u'ovarue jö hesi bëhoho övo simano taemarue jö hesi bëhoho ijönö vuovoromo ri'ö'iröhe jö hesi bëhoho mana mae o sisë God-aro ioro'ioremu bae'iröhe jö hesi bëhoho éhi jië'e jö urimo röjëhijaruoho bogo é jöe gemuohemu röjëhi'i ari'ejo. ³ A'i God-hu nimë'oho jö i'e gö gö uehorovobe va'ejo a duvaho va'ëne javuojöro.

⁴ O aehu urimo God-are nuni aji'e jö baeromo ö'idö hesi suvuoro garomo God-are Aru'aho no'o gemu mae baeromo ⁵ hesi jö ma heromo vuëvëvamu ijönö bae'iröhe darugoho gö avevejö'e baebe va'ojuvu ⁶ röhu huotorovoromo Keriso uehorovaruo vuonugo barëjë'oho éhi jië'oho no diehi'oromo ajëmi'ejo jabumë röhu maho sisëho

vuonugo'i huotorovoromo mae uehorovo'iröhego. Öre bogoje. Rabëni ëhi jië'e aribövihohi jabisi dë vövöbajo'ere sisë'i uehorovaruhuro ëhuro God-are Harihoho korosire röhu maho ano taemanovoruomajeje. Ano taemanovoromo ëhuro Iesuare ihoho a nuniro ijumoruomajeje.

⁷ God-are huë mae baebe va'ojuvo Keriso vuonugo'iröhe jöho naro uhunö'e i'o mu'ero bamö'ijo. Ënëro mure rue'i hiromo sa'ae sanuovego ëhuro iruno'e bövie bise'e ri'amego mu arijo'oho jaburo mabëhe gagovo bahiruomajeje. Ëhi jië'e i'o mu'oho God-ro avoho muebe'iramu ma-mabëhe jio'ë'e. ⁸ O ènehu mure rue'i hijamu röhu mure ma-bibë'e resu resu sisëhuremu ri'amë'oho uvarueje: Ëi'o mu'oho sisë höjo. Ëhi'ego God-ro i'o mu'oho ma-sisë'i avoho hesije vëniro bue'örömo ijumo barë nahonahovo'iröhëro.

⁹ Nasi aganomë iae na ëhi jië'e jögoroho uhu'e majëhijë'e jeve. Röhu na uehoro mae baeromo uve: Jemë bogo ëhioho jëvajëjo. Iae aji maho baejë'ëro God'o maro raromo hesi jëvajëjo. ¹⁰ God bogo sisë'ioho uehorovajeje. Jemëhu mu ma vaejarijoho hu bogo rumonimo'ë'e. O jemëhu hesi örire uehorovoromo hesi aribövi ajëmijarijoho röhu jaruvohu'o ëhi gemuoho ajëmijaruojohi ëhu'o bogo rumonimo'ë'e. ¹¹ Röhu na negajoho jemë ae gemu gemu jemëhu God-are muemu nimo avoharujëhi ëhi gemuoho nimo avohobe va'ojuvo hujeji maja viture jemë nimoromo muebejarujoho bae'a'aruje. ¹² O jemëhu God-are jö uehorovarujoho u'uhëvo'iröhëro na bijönege. A'i na nege a ioro'iorehu biririvoromo God mae uehorovoromo ëhuro hulu ajëmi'i uëvadoho biroharuëhi jemë'o jabisi muoho gavë'i ëhi ë'irarijego.

God-hu ajamui'iröhëro mae uövuade jö noehu biririvoromo mae uehorovo'iröhe jöhoje.

¹³ Iae God-ro Abraham ajami'i uavadeje. Röhu bogo ma-ua'i a'i darugo'e jöho majahiromo ëhi mae uavadeje. Ae gö God iosiramiromo börömo jië'oho bogojiadeje God-hu ë a hesi iho uvoromo darugo'e jö majahi'iröhëro. Ëhu'ëro jië'ëro hesi ihoho uvoromo ëhuro hesi darugo'e jöho majahiromo ¹⁴ Abraham uavadeje: Iae naro jasi örire mae vaejavoromo a uje aho'obëhe bojamibe va'ejöjo. ¹⁵ Bojamibe va'ejöjamu Abraham-ro heromo biririvoromo uvo'i hinövadeje: Na iae bae'ejö uvoromo God-hu uavade ujoho iae birohadeje. ¹⁶ Sa'are aribövi noehu darugo'e jö majëhijë'oho ae gö hesi ihehu nosi iho iosiramuiromo hu börömo jiaje ë a hesi ihoho uvoromo darugo'e jöho majëhiromo ëhuro mae uëvarueje. Ëhi ë'ë'oho aho bogo ijönöho ë jöho aho uö'ë'ö. ¹⁷ O God-ro nimadeje hu ajamui'i uövuade aribövihohi röjahuijego noro garomo uvoröhëgo: Iae mae-ëjo. God-are ajamui'i nimadoho bogo vuonugo'ajë uvoröhëgo. God-are ëhi nimoromo hesi iho uvadohuro ëhuro darugo'e jöho Abraham majahijadeje. ¹⁸ Ëhu'ëro jië'ëro God-hu ajami'i uvade jöhu'o hesi iho uvoromo darugo'o uvade jöhu'o ë jöe niö'ioho bogo sisërë'ë'e. Ëjöho God bogo sareramui'ë'e. Ëhuni nomëro mami'e huruomoromo God-are burure va'ë'ëro uvo'ejö: God jö maemu jövajëromo ëhuro uehoro mae bae avohoromo biririvoromo uvo'ejö: Iae huro uövuadëhi iae ëhi maro ramuo'ajëjo. ¹⁹ Hisiehu munë beromo e'u derire ba'amego vanagi ma'enego namijajëhi hulu maro ramuo'iröhe jöho noro uehorovoromo nosi dë vövöbajo'oho biririvoromo riravarueje. Iae uvarueje: God'o nosi ririre urahadoho Iesuro niögunö'e babu'örömo God-hu jiajire nosi sisëho avohahuoi' va'o hijë'ëro jië'ëro iae ëhuni huro ijönö maro bamavuo'ajë uvoromo ëhuro bibivoromo riravarueje. ²⁰ Iae God-hu jiajire Iesuro nosi jöëni urimo va'ë'ejö. Hu priest böröme vaejë'ejö. Priest böröme vaejë'ëro Melchizedek priest jiadëhi hu ëhi priest jiajoho ëhi jiemu jio'ë'e.

7

Priest hesi ihe Melchizedek-are jöhoje.

¹ Melchizedek hu Salem amore böröme naminövade ae jiadeje. O göho hu God dö mare hijaje hesi priest böröme jiadeje. Abraham-ro a masijohu'o muorovoromo muo'amonugoromo rovamu gagorovo Melchizedek-ro hu birohoromo huë mae hi'iröhe jöho bojamadeje. ² Bojamamu Abraham-ro ujuoho rovade inömo inömoho aho'obëhe mevoromo hue aho'o 10 bahiromo 9-ho hesi bahi'i gemu God-are suvuoro maho Melchizedek mamadeje. Röhu Melchizedek-are iho huotovë'oho ého aji'e mu ma muebejaje a börömohojo. O hesi amo ihe Salem hu è amo hesi a börömoho jiadeje. Salem amo hesi a börömo jiade è jó hesi bëhi huotovë'oho huë baerovarue mu muebejaje a börömohojo. Melchizedek éhi jië'e a böröme jiadeje. ³ Hesi vëmu vavu'e hijo miono'e jabesi jöho bogoje. Hu rahade guomade maja hesi jöho bogoje. Ëhu'éro God-are Harihe hu ioro'ioremu priest jiemu jiajëhi Melchizedek éhi jianove.

⁴ Jemë'o uehorovore. Melchizedek hu a böröme jiadeje. Ëhesi bëhoho Abraham hu Israel rajo nosi ni'l'i'ivade bëhoho jiadeje röhu muorovoromo ujuoho rovade inömoho ého mevoromo hue 10 bahiromo God-are suvuoro maho gemu Melchizedek-are örire mamadeje. Abraham-ro God-are suvuoro maho Melchizedek mamijë'éro éhu'éro no garomo uvarueje: Melchizedek-ro Abraham iosiramiromo börömo mae jiade höjo. ⁵ O Abraham-are uje gemu Levi jiadeje. Levi-are ado sirino'e jiobe rovaje priest-oho jaburo God-are jögoroho ejahoromo Israel rajo aribövi ioro'ioro jabesi örire God-are suvuoro maho ujuoharueje. Priest-ehu suvuoro ujuoho'ia'amu gavë'iroho Israel rajo ioro'iorohuro jabesi inömo inöme mevoromo hue aho'o 10 bahi'amego priest-ohuro God-are suvuoro maho gemu baeruomajeje. Levi rajo priest-ohuro jabesi sa'a rajo jabesi örire suvuoroho éhi baeruomajeje. Jabesi sa'a rajoho jabu'o Abraham-are agane gemuoho jioruome röhu jabesi örire éhi jië'e suvuoroho baeruomajeje. ⁶ A'i Melchizedek bogo Levi rajo aganoho jiadeje röhu huro Abraham-are örire God-are suvuoro maho baejadeje. Baeromo huë mae hi'iröhe jöho Abraham majahijadeje. Abraham hu God-ro ajami'iröhe jöho majahijamu hejë'éro éhu'éro iae hu huë mabëhe birohë'e jiadeje röhu Melchizedek-ro Abraham-are örire huë mae hi'iröhe jöho majahijadeje. ⁷ Röhu huë mae raromo'iröhe jö heruomaje aribövoho majianovo'i a'i éhi jië'e huë mae jö majëhijarue aribövoho masije jio'amajeje. Éhi jiajoho iae no ae aho'obëhe gavarueje. Ëhuni Melchizedek-ro Abraham-hu huë mae hi'iröhe jöho majahijë'éro éhu'éro no gavö Melchizedek-ro Abraham iosiramiromo börömoho jië'e jio'ego. ⁸ O Levi rajo priest ömo'öme God-are suvuoro ujuoharuhoo jabumë vuovarueje. A'i Melchizedek suvuoro ujuohadoho è a hesi jöho God-are surire uvë'eje: Hu iae hijajëjo. ⁹ Iae Levi-are ujo ömo'ömhuro God-are suvuoro maho ujuoharueje röhu Abraham-hu Melchizedek God-are suvuoro bojamadevare Levi hu'o è suvuoroho Melchizedek bojamanovadeje. ¹⁰ Ëhesi bëhoho Levi hu bogo rahë'e hesi hije Abraham-are visöro jië'iro evare majare Melchizedek-ro Abraham birohadeje.

¹¹ Röhu Levi rajo ae Aaron'o hesi ujohu'o Jew rajo jabesi jögoroho muebenövareje. Muebejaroho jabesi muohuro ioro'iore gemu ae ajëmi'ibejo priest göho bogo rue'ibejo. Röhu jemë'o uehorovore. Jabesi muoho bogo eni jië'éro éhuni God-ro priest i'e gö baejadeje. Bogo Aaron-are ujo va'ëne priest-oho bae'i a'i Melchizedek jiade éhi jië'e priest-oho baejadeje. ¹² Levi rajo priest-oho vuonugo'amo'i priest i'e gö baejë'éro éhu'éro jabuhu muebejare jögoroho éhu'o vuonugo'i jögoru i'e rovë'eje. ¹³ Röhu nosi Bada Melchizedek va'ëne priest jioröhe hesi jö God-are surire jajivaroho è aho bogo Levi rajo aehu jio'i hesi ae gö jiadeje hesi aganoho priest muoho bogo vaeromo God-are suvuoro bahijarue maratuoho bogo muebenövë'éro. ¹⁴ No ae aho'o gavarueje nosi

Badare agano iohoho Judah rajemu jio'amego. Röhu Moses-hu priest mu jö jövadiroho hu bogo uvadeje: Judah rajëro ë muoho vae'a'aruëjo.

Iesu Melchizedek va'ëne priest jiaje jöhoje.

¹⁵ Röhu priest gö Iesu Melchizedek priest jiadëhi jië'e priest-oho iae rovë'eje. Ëhu'ëro iae no ma-samae gavarueje priest mamiohu'o jögoru mamiohu'o barë'i i'e rovë'e jiego.

¹⁶ Ëi'o rovade priest-oho hu bogo vavuehu mu vaejade siono harihehu baeröhe ë hesi jögoroho ejë'ëro bogo éhuro priest muoho bae'i a'i ioro'ioremu hi'iröhe darugoho baejë'ëro ëhu'ëro priest muoho baejadeje. ¹⁷ Ëioro'ioremu hi'iröhe jöho God-are surire jajivoromo uövuë'eje: Melchizedek priest jiadëhi ja ëhi priest jianuoho ëhi jiemu javo'ajëjo. ¹⁸ Urimore jionövade jögoroho u'uhë'ëro jië'ëro ëhu'ëro bogo maho ajamuinövadeje. Ëhuni God-ro ë jögoru hesi öroho tugohadeje. ¹⁹ Ëhesi bëhoho ë jögoroho bogo ae gemu vadu'oho ajamui'ego ioro'ioremu maroho javuonövadeje. A'i God-ro öri i'e jiovahuë'eje. Ëori i'ohuro öri mamioho iosiramiromo ma-mabëhe jië'eje. Ëori i'o hesi bëhoho no nimorohë'i uvarueje: Iae God-ro ajamui'iramu maro raromo'ejarëjo. Ëuehoro mabëhoho javuë'ëro God-are bëhire va'arueje.

²⁰ Röhu God-ro Iesu priest muroho bogo ëma bamo'i a'i darugo'e jöho uvoromo bamadeje. Urimoho Levi rajo priest mu bojëmi'ië'iroho aho bogo ëhi jië'e darugo'e jöho uvoromo muoho bojëminövareje. ²¹ A'i Iesuro priest muoho bae'ia'amu God-ro darugo'e jöho uvoromo bamadeje. Ëjöho God-are surire jajivoromo uvë'eje: God Badaro ave jöho darugo'o uvë'ëro bogo vuonugo hesi höjo:

Ja priest jianuoho ëhi jiemu javo'ajëjo.

²² Iesuro priest mamioho iosirëmijë'ëro ëhu'ëro God-hu muebejavuoröhe jögoru Iesuhu ma'enaje ë jögorohuro jögoru mamioho iosiramiromo ma-mabëheje.

²³ Röhu göho Levi rajo priest-oho aho'obëhe jio'amobe rovë'eje rabëni hesi bëhoho vuovëvobe rue'ego muoho bogo ma-biririvoromo vaemu vaenövë'ëro. ²⁴ A'i Iesuro ma-ioro'ioremu biririvoromo hijajëro jië'ëro ëhu'ëro a göho hesi sionoho bogo bae'i huro priest muoho ma-vaemu vaebe va'o hesije. ²⁵ Iesu priest muoho ma-vaemu vaebe va'o hesirëro jië'ëro ëhu'ëro ae rahu hesi ihore God-are bëhire va'ë'oho Iesuhu baejavuoromo ma-ioro'ioremu mare ramuo'iröhoho hu eni jie rabëni hu bogo guomo'i majae ëhi biririvoromo hiromo nosi jöeni God-are örire jöe majahijajëro jië'ëro.

²⁶ Ëhi jië'e priest börömhuro iae mae ajamuajeje. Hu sisë rumo'ëro jië'ëro hu a ma-maeje. Aribövi sisëho öre gö jio'amo'i hu öre göje. Huro ajiomoromo sa'ae ö'idöe iosirami'amoromo aji dö maro hijë'eje. ²⁷ Levi rajo priest masijehu è'onövarëhioho Iesuhu ëhi è'iröhoho bogoje. Majae ëhi Levi rajo priest-oho jaburo God-are örire mi suvuoroho i'imami'i arinövareje. Urimoho jabesi sisëhuni i'imaminugoromo ijoroho God-are aribövi ioro'iro jabesi sisëhuni mi suvuoroho i'imami'i arinövareje. Iesu bogo èhioho è'i a'i hesi arijo'arije God-are örire bojamirovoromo guomorovë'ëro ëhu'ëro hesi suvuoroho majae gemu ma-ioro'ioremu bojamirovadeje. ²⁸ Moses-hu bojëmade jögoru hesi uhuroho ma-u'uhë'e aemu priest masije bamobe rovë'eje. A'i ë jögoru hesi ijönö God-ro darugo'e jöho uvoromo hesi Harihoho bamadeje priest böröme jioröhego. ËHarihoho bogo u'uhë'oho jio'i mue aho'o romoromoro ma-ioro'iore gemu bae barëjë'eje.

Iesu hu nosi priest börömo jiaje jöhoje.

¹ Na jajivobe rovode jö hesi bëhoho aviëhije. Naehu jajivode ëhi jië'e priest börömhuro javue. Hu ö'idöre ajiomoromo God eni jië'e aehu böröme namijaje a hesi övo manö

hijë'eje. ² God-hu jiajire osa hesi muoho vaejajeje. Ëhesi bëhoho huro God-are javu hesi priest muoho vaejajeje. Ëjavuoho bogo maja aru'aho va'ëne amoho jianovo'i a'i God-are javu maeje. Bogo ma-aehu avohoi'i Badaro avohë'eje. Ëosa hesi muoho nosi priest börömhuro vaejajeje.

³ Amo priest masije aho'o muro bahijarue hesi bëhoho jaburo mi suvuore övo suvuore gö gö God bojami'iröhego. Ëhuni priest muro bahijarueje. Jabeli muoho ëhi jië'ëro nosi priest börömhuhu'o övo suvuore jio'ë'e God bojami'iröhego. ⁴ Röhu Iesu sa'are hi'ibejo bogo priest-oho jio'ibejo ë hesi bëhoho hesi Levi rajo priest-ëremu ë muoho vaeromo Jew rajo jögorure jajivare suvuoroho God-are örire bojamijaruëro jië'ëro. ⁵ O Levi rajo priest mu vaejarooho ëho ö'idöre jiaje muoho va'ëneje. Ëmuoho ma-aru'ahonö'e jio'i bogo mahoje. Aviëhi jianove. Moses-ro God-are niögu javuoho avohoi'ia'amu evare God-ro uavadeje: Gavë'iajo. Ja'o na'o dahorure ariromo naehu röjahijamu hejanëhi bövie bise'e ëhi vaenëjo. Amo priest ömo'ömohuro ëhi ö'idöre jiaje mu va'ëne vaejarueje. ⁶ A'i Iesuhu baejade priest muohuro Levi rajo priest jabeli muoho iosiramiromo börömohoje. Ëhesi bëhoho Iesuro priest börömëro jië'ëro God'o no ae aho'obëhe nosi ririre namiromo öroho avohahuoromo God-hu muebejavuoröhe jögoroho avohahuajeje. Ëjögoru Iesuhu avohahuajohuro Levi rajo priest jabeli jögoroho iosiramiromo mahoje. Ëhesi bëhoho Levi rajehu muebejarue jögoru God-hu Jew rajo aevo'i bojëmadevare evare ma-bisemu ajëmi'i uvadeje. A'i Iesuhu avohahuaje jögoru God-hu aevo'i bojamuadevare evare böröme ajamui'i uvadeje. Ëhu'ëro Iesuare jögorohuro Levi rajo jabeli jögoroho iosiramijë'eje.

⁷ Levi rajo priest-ehu muebejare jögoru urimo bojamujadoho eni jio'ibejo God jögoru göho bogo bamo'i uehorovo'ibejo ajamui'iröhëni. Bëhoho bogojio'ibejo. ⁸ Röhu God-hu jövade jö hesi aribövi bogo eni jioruomaje jöho hesi surire jajivoromo ëhi uvë'eje:

Badaro ëhi uvajëjo: Iae majae ijönöho nasi aribövi muebejëvo'irode jögoru i'oho avohoromo

Israel rajohu'o Judah rajohu'o mëmi'ejöjo.

⁹ Mami'e jabeli hijo miono'o muebejëvo'irode jögoru mëmodëhioho bogo ëhi jië'e jögoroho mëmi'ejöjo.

Jabeli hijo miono'e Egypt sa'are jëvamu naehu söjëgo rovodevare evare majare jögoroho mëmode höjo.

Mëmamu jaburo jögoroho bogo biririvoromo ejeho'i vuonugare höjo.

Ëhuni naro jabumë bogo gëvanovode höjo. Badaro ëhi uvajëjo.

¹⁰ Röhu Badaro uvajëjo: Ëmajaho barë'iramu aviëhi jië'e jögoroho Israel rajohu mëmi'ejöjo.

Naehu nimaje ëhi ëhi ë'onövo'iröhe jöho jabeli simanore ba'amëho'iramu uehorovoruomo'ajëjo.

Jabeli dë vövöbajo'ere jajivëho'iramu ejehoruomo'ajëjo.

Ëhi'o'iramu jabumë muebejëvo'irode börömoho jevo'ajëjo.

Jabumë nasi aribövi mae jioruomo'ajëjo.

¹¹ Amo rajëro göero göho bogo röjahirovoromo

aganëro göero göho bogo majahirovoromo uarovo'aruëjo: Bada avoho gahëjo.

A ininore ëhi va'o a masijore aho'obëhe na ge'a'aruëjo.

¹² Jabuhu sisë vaejarooho naro jabumëni vavaenimoromo

jabeli sisëho ma-irol'ioremu uehorovoromo vuonugëho'ejöjo.

¹³ Ëjögoroho i'e hö uvade hesi bëhoho urimore bojamuade jögoroho iae mamiraejë'eje.

Röhu jöe rabe mamiraeromo sisërëbe va'ajoho ëho ma-burëro barë'ië'e.

9

Jew rajo a mami priest masijehu God-are örire mi kö suvuoro bojaminövare jöhoje.

¹ Ëurimore jögoru hesi uhuroho God rajahi'iröhe öri hesi jöho jiadeje. O sa'are vaejare javuoho jiadeje God ë rajahi'iröhoho. ² Ëjavuoho niögéro vaejareje. Ëosa gagoho ririro iromo tariojamu osae niö'l'i jëvadeje. Viënörire osaroho iro bahijarue gjoho maratuoho maratu döre bahijare God-are ioho éhi jio'amonövadeje. Ëosa hesi ihoho God-are osa maho jiadeje. ³ Niögehu iromo tugohë'e ë hesi ruënörire osa gö hesi ihoho God-hu jiaje osaho jiadeje. ⁴ Ëosa'eroho ridi'e oso buejarue maratue gold-ehu avoharoho o God-are jögoru bamare mauaho ë inömo niö'ioho ë dirö'ore jëvadeje. Ëmauqho hesi sinoroho gold-ëro ruë numë havo rova'oromo taemo titimë'e jiadeje. Ëmaua gagoroho gold'e ramaho God-hu i'imëmade ie gö hesi ihoho manna aegë'oho ë jiadeje. Göho Aaron-are ijaho sirinohijadaho maua gagore jiadeje. Göho munë ha'osire God-are jögoru jajivo'amadoho maua gagore jiadeje. Ëinömoho niö'l'i gemu maua gagore jio'amadeje. ⁵ O maua dönöho vivoju'e majo va'ëne aehu avoharohuro rirarovareje. Ëinöme niö'l'i jabesi bëhoho uvoromo ë'areje: God-are ajoho aviae höjo. Röhu nume maua döho God-hu sisë mu'unövadoho jiadeje. Ëdirö'oho majo va'ëne jabesi vivojohuro aegahareje. Ëinömo jabesi jöho naro ma-bisemu jövë'ëro vituoho vuonuge.

⁶ Ëinömoho aho'obëhe ë avoho bahijë'ego evare priest aribövihuro viënörire osare aevoromo majae éhi va'oromo God-are muoho vae'l'i arinövareje. ⁷ A'i ruënörire osaroho hesi ma-priest börömohuremu vadune gemu hesi uhure majae gemu rumo va'onövadeje. Rumo va'ië'iroho bogo övemuoho va'i a'i mi köho baeromo ë osare rumo va'oromo God-are örire bojaminövadeje. Hesi sisë hesi jöhuni bojamiromo a ioro'ioro jabesi sisëhu'o röromo éhuni bojaminövadeje. ⁸ Hesi ma-priest börömohuremu ruënörire God-hu jiaje osare va'ë'ëro jië'ëro éhu'ëro God-are Aru'ahohuro ma-sama'e röjahuijajeje noro garomo uvoröhego: Viënönire osa hesi mu jiadevaroho evaroho God-hu jiajire va'oröhe ojoho bogo jiovahuë'e jiade höjo u'emu jiovahuoröhëro. ⁹ God-hu ë niögu javuohu'o ë javu hesi muohu'o bamade hesi bëhoho jaruwo noeuhu God uehorovarue mu maho ého maja aru'ahonö'e röjahui'iro éhuni bamadeje. Ëosaroho mi suvuore o suvuore gö gö God i'imaminövareje. God-ni éhi vaenövareje röhu bogo éhuro herovonövareje jabesi dë vövöbajo'ere sisëho barëjëho'ego. ¹⁰ Ëhi jië'e suorovo hesi bëhoho ma-i ijaruoho jovo ijaruoho jovo eguaruoho inömo u'o'amaruoho éhi jië'e jöhuremu jionövadeje. Ma-dajo hesi jöhemu God-ro ma-jahuri bamadeje éhuro éhi jiobe va'ojiuva hujeji hesi mu öri mami tugohol'i Keriso-are mu i'o jiovahuo'iröhe majaho rueröhego.

Iesuhu hesi kö God-are örire suvuoro bojamade jöhoje.

¹¹ Jaruwoho Keriso rovë'eje. Hu priest börömohuro jië'ëro avevejö'e hesi mu maho vaejajeje. Urimoho ma-aehu niögu javu börömo vaejarire priest masijohuro ë rumo va'oromo muoho vaenövareje. Avevejö'oho Keriso bogo éhi jië'e javuoroho rumo va'ë'ëro muoho vae'l'i a'i javu ma-mabëhire rumo va'ë'ëro muoho vaejajeje. Ëjävu mabëhoho bogo aho vaejë'ëro éhu'ëro God-hu bövi bise'o bamade noeuhu ga'amaruoho gö jio'amo'i ë javuoho hesi ahe göje. Éhu'ëro ë javuohuro javu mamioho iosiramiro börömo mahoje. ¹² Kerisoro ë javu börömore va'oromo muoho vae'irögoro bogo goat hesi köho o cow harihu hesi köho baeromo ë osaroho va'adeje God-ni bamahoröhëro. A'i hesi kö maho baeromo osare va'oromo evare God jiajire ma-ioro'iore gemu va'oromo no baejavuoromo ma-ioro'ioremu maro ramuadeje. ¹³ Röhu Jew rajehu jabesi sinore sisë baeromo éhuro God bogo avoho rajahi'ię'iroho priest-ëro goat hesi köho o ano'e cow hesi köho baeromo

hijiovodëgonövareje. O cow harihu hesi muomöho jovohu'o buarohoromo baeromo hijiovodëgonövareje. Hijiovodëgo'ego jabesi dajore jiaje sisëho barë'ego éhuro Godare örire rajahijë'oho iae mae jévonövadeje. ¹⁴ Mi köehu rabehu hijiovodëgo'ego dajore jiaje sisë u'o'amonövaroho ma-jianovo'i a'i Keriso-are kö rovadoho ého mu börömo mahoje. Ëmu hesi bëhoho Kerisoro ioro'ioremu jiaje Aru'aho hesi darugo-huro biririvoromo hesi dajoho God-are örire bojamirovoromo guomorovadeje. Hu mu sisëho bogo vaejë'ero éhu'ero huro suvuoro mabëhe vaeromo hesi arijo'arije bojamirovadeje. Bojamirovamu köho rovë'ero éhu'ero mu sisë vaeromo nosi dë vövöbajo'o ijumorovaruoho u'ovahuo'iramu herovo'ejo sisëho barëjahuo'iramu. Sisëho barëjahuo'iramu éhuro God mae hijaje a hesi muoho noro avoho vaenövo'ejo.

Iesu kö rueromo guomë'ero éhuro God-hu muebejavuo'iröhe jögoru i'o marëjade jöhoje.

¹⁵ Ëhuni Kerisoro God'o nosi ririre jioromo God-hu hesi aribövi muebejavuo'iröhe jögoru i'o hesi öroho avohahuajeje. Jögoru i'o hesi öri avohahuaje hesi bëhoho éhuro God-hu hesinö uövuade aribövioho noro ioro'ioremu jioröhe mu mae gö gö Vavu hesi örire baelamoröhego huro bojamui'i uövuë'ero éhuni avohahuajeje. Mu mae baeröhe hesi öroho aviëhije. Keriso guomadeje. Guomamu éhuro noehu jögoru mami hesi uhure raromoromo mu sisë vaebe rovare é hesi jö sisëho iae u'ovahuo barëjë'eje. Sisëho u'ovahuo barëjë'ero éhu'ero Vavuehu bojamui'i uövuade mu maho no baejarueje.

¹⁶ Keriso guomë'ero noehu mu ma baejarue jöho uhunö'e bamö'ejo ga'irarijego. Ave sa'are vavu ömo'ömohuro vuovego rahuhu inömo ujuoho'iröhe jöho surire ja-jivoruomajeje. A'i jabesi aboji harihu'ehu bövi bise'o ujuoho'ië'iroho ae aho'obëhe garöhe vavuoho vuovo'iramu bövioho bise'oho evare ujuoho'ë'ö. O bogo vuovë'iroho bogo ujuoho'ë'ö. ¹⁷ Vavu bogo vuovo'i raromë'oho jabuhu jajivare jögoroho éhi ma-momorö'øjajeje. A'i vuovëvego evare vavuehu uvoruomadëhi éhi ujuoharueje.

¹⁸ Ëhesi bëhoho God-hu Jew rajo muebejëvonövo'iröhe urimore jögoroho bogo éma jio'i urimo mioho bijuemamu vuovoromo köho rovamu evare God-ro aevoromo Jew rajo aribövioho avoho muebejëvadeje. O mioho bogo muo'amego éhuro köho bogo rue'ibejo é jögoroho bogojio'ibejo. Jew rajo aribövioho God-are ahariroho bogo raromo'ibejo.

¹⁹ A'i God-hu Jew rajo muebejëvo'iröhe jö hesi muoho Moses-ro avoho'irögoro jögoru jöho ae aho'obëhe majëhi barënugoromo evare cow harihu jabesi köho baeromo jovohu'o buarohoromo sheep hesi u kavuë'e avoharoho ujuohoromo hyssop ahore huhohoromo é kö'o jovo'o buaroharire sheep uoho é io'amadeje rumorovoröhego. Rumorovamu ioromo jögoru jajivo'amade suri suriohu'o é ariböviohu'o kö'e jovohuro hijiovodëgadeje. ²⁰ Hijiovodëgoromo uëvadeje: Ave hijiovodëgaje köhuro éhuro God-hu bojëmë'ero ejaho'irarije jögoroho marëjajëjo. ²¹ Ëhi majëhiromo God-are javu börömo niögehu vaejarohu'o God rajahi'amarue inömo inömohu'o aho'obëhe é köhuro hijiovodivo'amadeje. Ëhi'adeje. ²² Iae Moses-are jögoru hesi uhuroho aëro köho baeromo bövie bise'e u'o'amo'ego éhuro é inömo hesi sisëho barënövadeje. Inöme ma-gemu gemu bogo éhioho é'onövareje. O aehu mu sisë vaejë'iroho mi muo'amamu kö rovë'ohuro éhuro God-ro mu sisëho uehorovoromo vuonugonövadeje. O mi bogo muo'amamu kö bogo rovë'oho jabesi sisëho bogo barëjëhonövadeje.

Iesu kö rueromo guomë'ero éhuro nosi sisë u'ovahuaje jöhoje.

²³ ÉGod rajahijarue inömo inömoho ma-maja aru'ahemu sa'are jio'amadoho ého jabesi sisëho mi köëremu u'o'amonövareje. Öre gö bogojiadeje. Röhu é inömo inömoho ö'idöre inömo ma röjahuijajoho jianovadeje. O ö'idöre inömo maho ma-mi köëremu u'o'iröhoho bogo eni jie. Mi kö God-are örire suvuoro bojami'iröhoho bogo eni

jio'i a'i suvuoro göehu ë mi suvuoro iosiramiromo ma-mabëhe jië'oho ëhuro ö'idöre inömo ma jabiesi sisëho u'o'iröhoho eni jie. ²⁴ Ësuvuoro mabëhi hesi bëhoho ö'idöre God-hu jiaje öri ari'o va'ëne ma-aehu vaejare osaroho Keriso ëho bogo rumo va'i a'i God-hu jiaje ö'idö mare va'adeje. Ö'idöre va'ë'ero God-are nunire hiromo nosi muoho avohahuajeje. ²⁵ Röhu Jew rajo priest börömohuro bogo hesi köho bae'i mi köe baeromo God-hu jiaje osare vadune göro göro va'i hinövadeje. Röhu Keriso bogo ëhioho ë'adeje. Ö'idöre va'adevaroho majae gö gö God-are öriroho suvuoroho bogo bojamirovoromo guomorovo'i hiröhéro bogo ëhunioho va'adeje. ²⁶ God-are örire suvuore bojami'i hi'ibejo sa'a bövi bise'o bamadevare aevoromo vi'ehe baebe rue'ibejo. Röhu bogo ëhioho vi'ehoho baebe rue'i a'i sa'ae bövie bise'e barë'i dunovamu gavë'i Kerisoro a nunire ioro'iore gemu rovë'eje God-are örire bojamirovoromo guomorovoromo nosi sisëho u'ovahuoröhéro. ²⁷ God-ro bamë'ero no ae aho'obëhe ma-vae gemu vuovavuo'iröhohoje ijono hesi nunire riravoröhego. ²⁸ Ae aho'obëhe ma-vae gemu vuovavuajëhi Keriso ëhi ma-vae gemu guomadeje. Hu ma-vae gemu suvuore bojamirovoromo guomorovadeje ae aho'obëhe nosi sisëho u'ovahuoröhéro. Ijono röhu maho a nuniro vuonorö'ö rue'ë'e bogo mu sisëho avohahuo'i a'i hu rueröhego muebejarue aribövioho no baejavuoromo maro bamavuoröhéro.

10

Jew rajo a mami priest-hu mi bijuëmoromo God suvuoro bojami'ego ë suvuoro hesi darugoho bogo eni jië'ero dë vövöbajo'ere sisë bogo u'ovëhonövade jöhoje.

¹ Röhu Jew rajo jögoru urimo jiadoho ëhuro God-are mu maho bövioho bise'oho no bogo avoho ga'i God-are mu maehu ijono rovadoho ëho no ma-sisë'i sisë'i maja aru'ahonö'e gavarueje. Ëhesi bëhoho aëro Jew rajo jögoroho ejëhoromo mioho vadune göro göro bijuëmoromo God-are örire ëhi jië'e suvuore gemuoho i'imamemu i'imamibe rovarueje. Röhu ëhi jië'e suvuoro ujuohoromo God-are bëhire va'i arijaruoho jabiesi uhoho bogo mae bogo marëjëho'ë'e. ² ËGod rajahijarue aribövi jabiesi uhoho marëjëho'ibejo ëhuro jabumë herovo'ibejo jabiesi dë vövöbajo'oho mae jëvavego mi bijuëmoromo God-are örire suvuoro i'imamijë'i arijaruoho vuonugo'ibejo. ³ Röhu bogo ëhioho jio'i a'i vadune göro göro mi bijuëmoromo God i'imamijaruohuro ëhuro jabiesi sisëho vadune göro göro ëhi gemuoho uehorovobe va'arueje ⁴ ë hesi bëhoho cow ano'o hesi köhu'o goat köhu'o mu sisë u'oröhoho bogo eni jië'ero.

⁵ Mi köho bogo eni jië'ego ëhuni Kerisoro sa'are rue'irögoro God uavadeje: Mi bijuëmoromo jasi örire i'imamijë'oho ja bogo nimanue höjo.

A'i jero na sino haho'e avohuvane höjo.

⁶ Mi bijuëmoromo jani vënire aho'o huo barëjë'oho o mu sisë u'o'iranego mi bijuëmoromo jasi örire suvuoro i'imamijë'oho ja bogo maho uehorovanue höjo.

⁷ Evare na uavode höjo: God na aviae jevajëjo.

Nasi jö jasi jögoru surire jajivarëhi jaehu nimanue muoho ëhi vae'i abuejajëjo.

⁸ Ëjö hesi bëhoho no uehorovo'ego. Urimo Kerisoro God uavade höjo: Mi bijuëmoromo suvuoro i'imamijë'i o mi jani vënire huo barë'i o mu sisë u'o'iranego mi bijuëmoromo jasi örire suvuoro i'imamijë'oho ëhi jië'oho ja bogo nimoromo bogo maho uehorovanue höjo. Bogo maho uehorovanue hö uavadoho Moses-hu bojëmijade jögoroho ejahoromo Jew rajoho jaburo ëhi jië'e mi suvuoroho God-are örire bojaminövareje. Röhu Kerisoro uavadeje: Ëhi jië'e suvuoroho ja bogo nimanue höjo. ⁹ Röhu evare ijono Kerisoro God uavade höjo: Na aviae jevajëjo. Jaehu nimanue muoho vae'i abuejajëjo. Ëjö

hesi bëhoho mi bijuëmoromo God-are örire i'imami'i arijare muoho God-ro aho'i Kerisohu bojamirovoromo guomorovo'iröhe muoho bamadeje. ¹⁰ God-ro ëhi jië'e muoho bamamu ëhuni Iesu Kerisoro God-are jöho ejahoromo hesi sino haho'oho ioro'iore gemu suvuore bojamirovoromo guomorovadeje. ËGod-hu nimade muoho vaejë'ëro ëhu'ëro nosi sisëho u'ovahuë'eje.

Iesu kö rueromo guomamu è suvuoro hesi darugoho eni jië'ëro sisë u'ovahuaje jöhoje.

¹¹ Ëhi jie röhu Jew rajo priest-oho aho'o jaburo majae ëhi riravoromo God-are muoho vaejarueje. Mioho bijuëmoromo ëhi jië'e suvuore gemuoho God-are örire i'imamibe va'arueje. Ëhi ë'arueje röhu ëhi ë'i arijaruoho ëhuro mu sisë u'o'iröhoho bogo mae bogo eni jëve. ¹² A'i Kerisoro vae gemu God-are örire suvuore bojamirovoromo guomorovadeje mu sisëho ioro'iore gemu u'ovahuoröhëro. Ëhi'onugoromo ajiomoromo God-are övo manö hijadeje. ¹³ Hijië'ëro avevejö'oho hiromo muebeje hu'o muorovarue aribövoho God-ro hesi höru uhunö bahijego vijuvo taemo'amo'iröhëro. ¹⁴ Ëhesi bëhoho huro vae gemu God-are örire suvuore bojamirovoromo guomorovë'ëro ëhu'ëro sisë u'ovahuë'e aribövoho no ioro'iore gemu ma-maemu raromemu raromo'ejo.

¹⁵ Noehu mae raromemu raromo'iröhe jöho God-are Aru'ahohu'o ëhi gemuoho majahuiromo God-are surire uvë'eje:

¹⁶ Röhu Badaro uvajëjo: Ëmajaho barë'iramu aviëhi jië'e jögoroho Israel aribövoho mëmi'ejëjo.

Naehu nimaje ëhi ëhi ë'onövo'iröhe jöho jabesi dë vövöbajo'ere ba'amëho'iramu ejehoruomo'ajëjo.

Jabesi simanore jajivëho'iramu uehorovoruomo'ajëjo.

¹⁷ Röhu ë jö hesi vituoho God-are Aru'ahohuro ëhi uvë'eje: Jabuhu nasi jö ahoromo mu sisë vaejaruoho na ma-ioro'ioremu uehorovoruomo vuonugëho'ejëjo. ¹⁸ Ëhi majahuiromo mu sisëho uehorovoruomo vuonugë'ego ëhu'ego ijönöho no suvuoroho God-are öriroho bogo bojami'ejo huro mu sisëho u'ovahuoröhëgo.

Noehu God mae uehorovoruomo hesi bëhire va'iröhe jöhoje.

¹⁹ Aganomë Iesuare köho rovë'ego no bogo juhuonivo'i biririvoromo God-hu jiajire va'arueje. ²⁰ Ëhesi bëhoho Iesuro noni öri i'oho iogorahuë'eje huro bogo guomo'i hiromo ë söjavuo va'lego noro God-hu jiajire va'iröhëgo. Urimë'ioho God-hu jiaje osare rumo va'arue ojoho niögëro urahonövareje. Jaruvoho Iesuare sinoho ijumahamu guomamu niögü va'ëne urahade ojoho dadovoromo jiovahuë'ëro noro God-hu jiajire ë va'arueje. ²¹ Röhu göho nosi örire priest böröme jie. Huro God-are agano ho no muebejavuajeje. ²² Ëhuni ë'ego no God-are bëhire va'oromo nosi jöho majahi'iro. Nosi dë vövöbajo'oho sisërëjavuoromo i'uhaguamu Keriso-are köhuro u'ovahuo'i nosi sino haho'oho ajivo barëjë'e jovohuro u'ovahuë'e jiaje ëhuni ë'ego no biririvoromo nosi dë vövöbajo'oho uhohu'o mae uehorovoruomo God-are bëhire va'oromo jöho majahi'iro.

²³ O no ae huruoho majëhiromo uvarueje: Majae ijönö God-ro ajamui'ajëjo. Ë'ego no biririvoromo ë jöhuremu mae uehorovobe va'iro rabëni hesi bëhoho hu ajamui'i uövuadëhi iae hu ëhi ë'ië'e jiaje. ²⁴ O ë'ego noro göëro göhuni uehorovoruomo dë iahorovoruomo ëhuro ae huë baejëvoromo mu mae vaenövo'iro. ²⁵ O ae göehu göehu God rajahil'i gemuore gagovoromo vuonugaruëhioho ë'ego no bogo ëhioho ë'i a'i no ajamirovoromo jögore mamirovo'iro ëhuro biririvo'iröhe. Ëhesi bëhoho jemë'o gavarujeje Badare majaho rue hesi jiego gavarujohuni ëhuni ë muoho avoho uehorovo'ejo.

Noehu God-are Harihu bogo dejonö bamoröhe jöhoje.

²⁶ Noehu ëhi ajamirovo'iröhe hesi bëhoho noehu Keriso-are jö ma baeromo röhu ijönö nosi nimoromo biriri'övoromo mu sisëmu vaejë'iroho nosi sisë u'ovahuo'iröhe suvuore gö bogojio'i ²⁷ ma-i'u sisëhemu muebe'iröhohoje. God-ro a sisëho mevëvo'iramu hu'o muorovarue aribövioho vëni vöröro ravëvo'ë'e. ²⁸ Urimoho Moses-hu bojëmade jögoroho ae rahu ahoromo musisinö'le bu'öjamu ae niö'iehu o ae niö'i gemuehu ë a hesi sisë garomo huruoho majëhijë'oho hesi öriroho bogo vavaenimë'e ma-anonövareje. ²⁹ Moses-are jögoroho ahoromo ëhi jië'e i'uoho baenövareje. Ëhuni ae rahu God-are Harihu sivë'oho ë iaho diehi jio'ë'e. O Harihu hesi köhuro ëhuro God-are jögoru i'oho marëjadeje. Ëhuro ë ia hesi sisë u'ovahadoho röhu hulu huotorovoromo uvë'oho: Ëköho bëhi rumo'e hö uvë'oho ë iaho hu diehi jio'ë'e. O God-are Aru'ahehu huë baejavuaje hesi örire sisë vaejë'oho ë iaho diehi jio'ë'e. Moses-are jögoru ahare ariböviehu i'u börömo baeruomadaho ëho ma-jianovo'i a'i ëhi jië'e aho i'uoho bogo bise'o vadu'oho bae'ë'e. Ëhi jië'oho iae maeje. ³⁰ Ave jöho God-are surire jajivoromo uvë'ejie: I'u bojëmi'irodoho ëho nasi mue höjo. Naro i'ue mana bojëmi'ejöjo. Ëjö jövade aho iae no gavö. O ave jöho jajivoromo uvë'ejie: Badaro hesi aribövioho gëromö mevëvo'ajëjo. ³¹ Iae God darugo'e aëro jië'ëro hulu i'u bojamuamu baejë'oho ë muoho juhuoni ma'eje.

Noehu biririvoromo God mae uehorovo'iröhe jöhoje.

³² Röhu urimore majare jemëhu diehi ë'arijoho uehorovore. Keriso-are ajehu jemë aevoromo ajivëvadévare evare jemë huë vavaene böröme baeromo sivojuvo biririvarijeje. ³³ Majae göro jemë Keriso nimë'ëro aëro a nuniro jö sisë bu'ö'ego henövariyeje. Mu sisë vaejëvo'ego ganövariyeje. Majae göro Christian a ioro'iorohuro ëhi jië'e huë vavaenoho bae'ego garomo jemëro jabu'o havoromo rabe rabe ajëminövariyeje. ³⁴ Christian ariböviehu savoji gagore raromarue jabiesi örire huë vavaene baenövariyeje. O aehu jemesi mae sisë vajiohehu ujuohëho va'aroho jemë nimorohë'i uvonövariyeje: Ëho iae mae höjo. Nosi inömo maho ölidöre höjo maijoro'ioremu bae'iröhoho. Ëvajiohehu baejare inömoho iosiramiromo börömo mae höjo. ³⁵ Ëhuni Iesuare jö biririvoromo mae uehorovarujoho nadi vuonugore. Biririvë'ohuro ëhuro manaho ma-mabëhe bae'a'aruje. ³⁶ Jemëro u'urume vaenövore ëhuro God-hu nimaje muoho vaeromo hulu bojëmi'i uëvade suvuoroho bae'irarije. ³⁷ Iae God-are surire jöho jajivoromo uvë'ejie:

Majae ma-bunemu barë'iramu
evare rue'iröhe aho iae rue'a'ajëjo.
Bogo örisanuovo'ajëjo.

³⁸ Röhu God nasi aribövi mahuro na mae uehorovevoromo ëhuro biririvoromo raromoruomo'ajëjo.

A'i ae rahu juhuonivo'i nasi öri vuonugë'oho
na jabiesi jöenioho bogo nimoroho vadë'ejöjo.

³⁹ Röhu nomë bogo juhuonivoromo Keriso-are mu vuonugo'i sisëre va'arue ariböviehu javuo'i a'i no God mae uehorovoromo maro va'arue aribövie javue.

11

Noehu God mae uehorovo'iröhe ë hesi bëhi hesi jöhoje.

¹ Mae uehorovarue hesi bëhoho aviëhije. Noehu mae uehorovë'iroho ëhuro no biririvoromo uvarueje: No ijönö maro raromo'iröhe jöho ëho mae höjo. Rabe rabe jio'amaje noehu nunehu bogo ga'amaruoho iae jio'amajë uvarueje. ² Nosi a mamiehu God mae uehorovarohuro ëhuro jabiesi ihoho God-are nunire mae jëvadeje.

³ Noehu God-are jö mae uehorovaruohuro ëhuro garomo uvarueje: God-ro jö'ëro jövamu ëhuro ö'idörohu'o sa'arohu'o jiade höjo. Noehu nunehu bogo ga'amarue inömoho God-ro ujuohoromo ëhuro ga'amarue inömo inömoho avoho'amade höjo.

A mami ae Abel Enoch Noah ëho jabuhu God mae uehorovare jöhoje.

⁴ Iae Abel-ro God mae uehorovë'ëro ëhu'ëro hu God-are örire suvuoro maho bojamaudeje. Ësuvuorohuro Cain-hu God bojamadoho iosiramijadeje. Mae uehorovamu gagorovo God-ro Abel-are suvuorohu mae hö uvoromo baejadeje. Baeromo röjëhijë'ejä aëro uvoröhego: Abel hu a mae höjo. Amo Abel-hu God mae uehorovadohuro ëhuro jaruvoho hu guomë'ejä röhu hu jöe jövajeje.

⁵ O Enoch-ro God mae uehorovë'ëro ëhu'ëro bogo guomë'e God-ro maba'ojiomoromo hesirire nugadeje. Aëro hu nahareje röhu bogo birohareje God-ro hu mami'e ba'ojiomë'ëro. God-hu Enoch bogo ba'ojiomade majare evare God-ro hu garomo nimorohade höjo. Ëjöho God-are surire ëhi jajivë'ejä. ⁶ Röhu God-ro nomë bogo ëma göromo nimorohoi a'i garöhe noehu hesi örire mae uehorovamu gavë'oho nimorohajeje. Ëhesi bëhoho noehu God-are bëhire va'oromo jö majahi'ië'iroho mae uehorovoromo uvo'ejä: God iae jiajëjo. Ae rahu hu biroho'i nahë'oho ajamui'ajëjo. Bogo ëhi uehorovë'oho hesi bëhiroho bogo va'ejä.

⁷ O Noah-ro God mae uehorovadeje. Mae uehorovë'ëro hejade God-ro uvamu: Ëhi jië'e il'uoho sa'are ö'a'ajë uvamu hegrovu huro è il'uoho bogo gavë'e God maejahadeje. Ejahoromo boat börömoho avohadeje ëhuro hu'o hesi aganohu'o jovoho bogo baejëvego va'o maro raromoröhëro. Mae uehorovoromo boat-oho avohë'ëro ëhu'ëro no garomo uvarueje: Noah-mëremu maho jëvo'i a ioro'iroho aho'o sisë ë'ë'ëro i'u baeromo vuovëvadoho mae höjo. A'i Noah-ro God mae uehorovamu God-ro garomo uvadeje: Hu nasi örire mae uehorovajohuro ëhuro hu mae höjo.

Abraham-hu God mae uehorovade jöhoje.

⁸ O Abraham-ro God mae uehorovadeje. Mae uehorovoromo huro dirö'o göro va'ojöro God-ro uavamu iae ejahadeje. Ejahoromo dinö'e va'iröhoho bogo gavë'e hesi sa'aho nugo'i ëma va'adeje God-hu u'emu bae'iröhego uavade sa'are hörö'iröhëro.

⁹ God mae uehorovadohuni ëhuni God-hu bojami'i uavade sa'are va'o è hijadeje. Ëhijadeje röhu ae gö jabisi sa'aro ma-jahuri hijanovadeje. Hiromo bogo javu maho vae'i ma-niögu javuoremu hibe juvonövadeje. Ijonö hesi uje Isaac'o Jacob'o God-hu Abraham uavade sa'ae gemuoho bae'iröhoho jëvadeje röhu jabu'o è sa'arohu niögu javuoremu raromobe jijihonövareje. Jabuhu èl'arëhi Abraham-ro urimoho ëhi è'onövadeje. ¹⁰ Ëhesi bëhoho Abraham-ro uehorovë'e hijadeje ioro'ioremu jioröhe amo börömo God-hu uehoro baeromo avohadire è va'o hi'iröhëro.

¹¹ Röhu Abraham-ro God mae uehorovoromo ëhuro a ujo jioröhe darugoho baejadeje. Vaboroho Sarah dë tiojë'e jio'i baruoho Abraham mami'e mavojiraeromo harihu bae'iröhe darugo barëjahë'ejä röhu hu uvadeje: God-hu harihu bojemi'i uevadëhi iae bojemi'ajëjo. Ëhi uehorovoromo harihu bae'iröhe darugoho iae baejadeje. ¹² Abraham hu ma-ae gemu jio'i urimo hesi darugo barëromo u'uhanovadeje röhu a ujo jioröhe darugoho röhu maho baejamu hu bëhoho jioromo hesi ado sirino'oho jiji mujöru'o va'ëne aho'obëhe jio'amobe sö jovo riröre jio'amaje nie'u va'ëne ëhi bogo adaho varijënoho jio'amobe rovadeje.

¹³ Abraham Isaac Jacob jabumë God-are örire mae uehorovë'e raromobe ruejuvo vuovëvadeje. God-hu ajëmi'i uëvadëhioho bogo ëhioho bae'irögoro mae bae'iröhoho ma-ëgo'o riravoromo gavanovoromo uvareje: O è muoho mabëhe rue'a'ajëromo ëhuni va'orahoro a nuniro uvareje: Noehu ave sa'are raromaruoho ae göehu ave sa'are ma-jahuri raromarue aribövioho javuanovajëjo. ¹⁴ Ëhi jië'e jö uvaroho ëho no garomo

uvarueje: Jabuhu uvaréhi éhi uvarue aribövihuro ioro'ioremu raromo'iröhe sa'a maho négego éhuni éhi uvoruomaje höjo. ¹⁵ Röhu jabiesi sa'a mare jioromo rovaroho ého bogo uehorovareje. Ëho uehorovo'ibejo ë vuonorö'ö va'iröhe öroho jiého'ibejo. ¹⁶ Röhu jabiesi sa'a mare jioromo rovaroho bogo uehorovo'i a'i sa'a gö sa'a ma-mabéhe ö'idöre jiajoho ého nimareje. Ëho nimë'éro God-ro ého garomo jabiesi jöenioho bogo javojimo'i ma-samae uvajeje: Iae na jabiesi A Börömoho God jevajéjo. Iae God-ro amo börömoho avohéhë'eje jaburo ë va'o raromo'iröhego.

¹⁷⁻¹⁸ Röhu Abraham-ro God mae uehorovadohni éhuni hejade God-ro hesi dëre bijioho gavamu hegorovo God-are jöho ejahoromo Isaac baeromo God-ni ano'irögoro hesi maratuore bamahadeje. Urimë'i God-ro Abraham jö mae majahromo uavadeje: Na bogo a göho ajami'i ma-Isaac gemu ajami'iramu éhuro jasi ihoho jiobe va'a'ajéjo. Iae God-ro éhi mae uavamu hejadeje röhu Abraham-ro hesi harihu gemu'oho Isaac God-are örire bojami'irögoro ë'adeje. ¹⁹ Éhesi bëhoho Abraham-ro uehorovoromo uvadeje: A vuovamu ri'öjöro ajämijë'oho God hu eni höjo. Röhu iae éhi jianovadeje. Abraham-ro uvadeje: Isaac guomo'ië'ajéjo röhu gavade God-ro ajami'ego bogo guomamu sionëro baejadeje.

Isaac Jacob Joseph ého jabuhu God mae uehorovare jöhoje.

²⁰ O Isaac-ro God mae uehorovadohni éhuni hesi harihe niö'i Jacob'o Esau'o ijönö huë mae ari'iröhe jöho majëhijadeje.

²¹ O Jacob-ro God mae uehorovadohni éhuni guomo'irögoro Joseph-are harihe gemu gemu huë mae ari'iröhe jöho majëhijadeje. Majëhiromo guduodohuro bëdumo hiromo God-are örire rajahijadeje.

²² O Joseph-ro God mae uehorovadeje. Mae uehorovë'éro éhu'éro guomo'irögoro evare ae uëvadeje: Ijonöho Israel rajo ujo ömol'ömohuro ave Egypt sa'are jioromo va'oruomo'ajéjo. Va'irögoro nasi ijo'ahoho ujuoho va'oromo ë va'o raromo'iröhe sa'are guavo'aruëjo.

Moses-hu God mae uehorovade jöhoje.

²³ O Moses-are vëmu vavu'ohuro God mae uehorovareje. Mae uehorovë'éro éhuni Moses rahonugoromo gavare hu a harihu ma-mabéhe jiamu gagorovo sa'a a börömo hesi jögoru sisë aho'iröhoho bogo juhuonivareje. Bogo juhuonivo'i Moses baeromo gurihi bamoguaro manaere niö'i gemu barëjadeje.

²⁴ Éhi è'ë'éro Moses-ro böviraeromo hu'o God mae uehorovadeje. Mae uehorovë'éro iae Egypt sa'a a börömo hesi abojojhuro Moses hesi muohoromo uvadeje: Nasi harihe höjo röhu Moses-ro ae uënövadeje: Nadi uvorëjo: Nörö Egypt sa'are a börömo hesi abojoji hesi harihe höjo. ²⁵ Éhesi bëhoho huro uvadeje: Na mu sisë vaeromo éhuro huë ma ma-jahuri baejë'oho ého bogo mahö jio'i a'i na God-are aribövihuro jabu'o gemuore bimuvoromo huë sisë baejë'oho ého iae mahö höjo. ²⁶ Huro uvadeje: Egypt sa'are jio'amaje inömo inöme marohë'e mae naehu ujuohë'oho ého ma-jianovo'i a'i böröme namiromo ajamui'iröhe a hesi mu naehu vaejamu aehu sivegë'oho iae mae höjo. Éhesi bëhoho hulu u'emu bae'iröhe suvuorohemu uehorovë'e hijadeje.

²⁷ Röhu Moses-ro God mae uehorovadohni éhuni Egypt sa'a a börömo hesi vöröho bogo juhuonivo'i hulu hijade sa'aho ma-vuonugo'i va'adjeje. Va'oromo God noehu bogo gavarue aho hu gemu uehorovajero jië'éro biririvadoho bogo vuonugadeje.

²⁸ Röhu Moses-ro God mae uehorovadohni éhuni Israel rajo aribövihuro aevö'i uëvadeje: God-hu Vörö Tugoho'iröhe Söröho irëjo. O mi köe javu ojoro hijiovodivo'amarëjo éhuro a muo'amo'iröhe anerahuro ého garomo jemesi harihu murioho bogo bijüëmo'i vuonugo va'iröhe höjo.

Jew rajo ae göehu göehu God mae uehorovare jöhoje.

²⁹ O Israel rajoho jaburo God mae uehorovareje. Mae uehorovoromo gavare Kavuë'e Sö Jovoho jovo ihoho Kavuë'e tarioromo ruhëhi va'o numëhi va'oromo riroho sinihoromo ma-sa'aemu jiamu gagorovo va'oromo ioro'iro gönö jëvamu iojiomoruomadeje. Iojiomamu gavë'i Egypt sa'a rajoho jaburo siho baejëvo va'oromo iojiomo'ia'amu gavë'i jovohuro ro döe garaejëvamu vuovëvadeje.

³⁰ Röhu Israel rajohuro God mae uehorovoromo ëhuro Jericho amoho bae'irögoro rueromo gavare amoho munë rejo ëgoböviëro iromo rova'ë'e jiamu gagorovo Godare jöho mae uehorovoromo amoho majae gemu vae gemu rova'o rojomonövareje. Ëhi'obe va'ojiwo majae aho'obëhe 7 barëjamu rejoho aho'obëhe ahoromo sa'are ruvebijamu amoho baejareje. Amo ë aribövihuro God mae uehorovamu ëhuro amo rejoho ahoromo ruvebijadeje. ³¹ O Rahab ae ma-gë'amaje magonahohuro God mae uehorovadeje. Mae uehorovoromo gavade sa'a bae'iröhëni möe rueruomaje Israel rajoho rovamu gëgorovo huë baeromo ajëmadeje. Ajëmijë'ero ijönöho God-are jö bogo eruomade aribövihu'oho i'uoho bogo gemu maho baeromo guomo'i mae hijadeje.

³² Na rabëni jöe gö'oho majëhi'ejo. Gideon-hu ë'ade jöho o Barak-hu Samson-hu Jephthah-hu ë'obe rueruomade jöho o David-hu Samuel-hu o jö God-aro baeromo majëhinövare aribövi ioro'iorehu ë'obe rueruomade jöho na jajivo'ibejo majaho barë'ibejo. ³³ Ëaribövihuro God mae uehorovoromo ëhuro sa'a ioro'ioroho ruahö'öl'amareje. Mu maho nigemareje. God-hu bojëmi'i mae uëvadoho baejareje. Vörö'e mi jabiesi jö'oho tugohëho'amareje. ³⁴ Vörö'e vënöho duohareje. Kaejö egehu muo'amëvo'i höjaroho mae rovareje. U'uhëvadoho daruge baejareje. Muorovoromo biririvareje. Biririvoromo sa'a göëro jabu'o muorovamu gagorovo sihö'özëvareje. ³⁵ Vëmu ömo'ömohuro God mae uehorovoromo gavare jabiesi aganoho vuovoromo ri'öjamu sionëro ujuohareje. Iae ëhi jiadeje.

A'i God mae uehorovarue a ioro'ioroho aëro jabumë vi'ehi böröme bojëmamu hara'uoromo vuovëvadeje. Jabumë God-are jöho vuonugo'ibejo vi'ehoho bogo bae'irögoro va'oromo jabiesi nimoro raromo jijiho'ibejo. Röhu ëhi ë'oröhoho bijönimareje ëhuro ijönö i'ovoromo ma-mabëhe raromo'iröhëro. ³⁶ O God mae uehorovarue a ioro'ioroho aëro sivëgoromo hisuebijëvamu huë vavaene böröme baeruomadeje. Röhu göho a ioro'ioroho aëro tövo'amoromo savoji gagore io'amareje. ³⁷ O God mae uehorovarue a ioro'ioroho aëro munëro vajëmijamu a ioro'ioroho aëro huruvo'amamu a ioro'ioroho kaejö ëgohuro bijio'umamu vuovo'amadeje. God mae uehorovarue a ioro'iorohuro mi sino niögu sisëho io'amoromo iruno'o rumo'e bövi bise'o rumo'e raromonövareje. Aëro anëgo birëgo'ego ëma jijihonövareje. ³⁸ Röhu jabiesi sa'a rajo sisë aribövie jio'i jabumë a maemu jëvadohuni ëhuni a sisë jabu'o gemuore raromë'oho ëho bogo maehu jiadeje. A rumo'e sa'are sa'are dahorure dahorure munë gagore sa'a gagore ëma raromobe jijihonövareje.

³⁹ Ëho jaburo ae aho'obëhe God mae uehorovobe rovë'ëro ëhu'ëro iho ma-mabëhoho God-are örire baeruomë'eje. Iae ëhi jie röhu God-hu bojëmi'i uëvadoho bogo baeruomadeje. ⁴⁰ Bogo baeruomade hesi bëhoho God-ro noni uehorovoromo uehoro mambëhe baeromo uvadeje jabumë bogo urimoho maho jëvo'i hujeji ijönö jabu'o no'o gemu mae ma-mae javuoröhego.

12

Noehu Iesu gemu uehorovoromo biririvo'iröhe jöhoje.

¹ Ëhi jië'e ae aho'o siri va'ënehu God mae uehorovoromo mae jiamu gabe rovaroho ëho jabiesi jöho gavarueje. Ëhuni jabiesi jöho uehorovoromo mu göehu göehu hutiti-mavuajoho ëho rori'o babu'öromo uehoro sisëhu simanore badirohavuajoho ëho dibo bu'öl'irögoro God-hu bojamuade muohuremu biririvoromo vaenövo'ejo. ² Iesuaro

nunoho bamë'i muoho ëhi vaebe vae'ejo ë hesi bëhoho huro God mae uehorovarue öroho aevoromo röjahuiromo va'o ijo tugoho'i mae uehorovo'iröhe öroho röjahuijë'ego. Sa'are hiromo uvadeje: Vi'ehe baenugoromo huë mabëhe biroho'ejo uvoromo javoii vëmunajo baeröhoho bogo uehorovë'e biririvoromo korosire guomadeje. Ëhi ë'ë'lëro jaruvoho God böröme namijaje hesi övo manö hije.

God-hu öri ma röjahui'iröhëro i'u bojamuaje jöhoje.

³ Röhu jemëro Iesu uehorovore. A sisëho jaburo nue huodivoromo hesi muoho aho'ia'amu huro biririvadeje. Ëaho uehorovoromo nadi dë vövöbajo'oho u'uhobe va'oromo muoho vuonugore. ⁴ Jemë mu sisë aho gabe rovarujoho bogo ëhuro köho rueromo vuovëvë'eje. ⁵ God-ro jemë hesi abozi harihu'e jëvajëromo hesi jögoroho majëhijë'eje jemesi dë vövöbajo'ere avoho biririvo'irarijego. Na jemë ë jöho rumonëgë'eje o diehi jëve. Ëjöho God-are surire jajivoromo ëhi uëvë'eje: Nasi harihohajo. Jaehu avoho hijöro Badahu röjahiromo i'u bojamamu gavë'oho nadi juahovonëjo.

O jögoru darugo'o majahijë'oho nadi u'uhonëjo.

⁶ Badahu ae rahu uehorovavuë'oho ë ariböviohuro avoho raromojöro i'ue bojamuijaje höjo.

Ae rahu hesi harihe javuojöro baejavuë'oho ë aribövioho hisuebijavuaje höjo.

⁷ Huë vavaeni rovamu baejë'iroho uvore: God-ro no röjahuijajëromo biririvore. Ëhesi bëhoho God-ro jemë hesi abozi harihu'e jëvajëromo ëhil'ëvajeje. Röhu di abozi harihu'oho vavuoho jaburo bogo i'uoho bojëmë'ejö. Ae aho'obëhe iae baejarueje. ⁸ No ae aho'obëhe i'u baejaruëhi jemë'o i'u bogo baejë'oho bogo God-are abozi harihu'o maho jëvo'i a'i öbie jëve. ⁹ Ave sa'are vavu ömo'ömhuro i'ue bojamui'ego noro mae uehorovëvonövareje. Ëho ma-jianovo'i a'i aru'aho muebejavuaje Vavue God-hu i'u jö röjahuijajoho ëho avoho ejahoromo maro raromo'ejo. ¹⁰ Ave sa'are vavu ömo'ömhuro jabiesi simanehu ëma diehi diehi maho hö uvaroho ëhi majae ma-bisemu röjahuibruenövareje. Ëho ma-jianovo'i a'i God-hu röjahuijaje hesi bëhoho nosi jöenije hu mae jiajëhi no'o ëhi gemuoho javuoröhego. ¹¹ O God-hu no röjahuiromo i'u bojamuajevare evare no uvarueje: Ëmuoho bogo huë ma'oho jio'i huë sisë baejarue muoho höjo. Röhu God-ro röjahuijego no i'ue baebe va'ojiuvo eni jiego evare noro God-are mu maho avoho vaejego dë sasohavuajeje.

Noehu avoho biririvoromo darugo'o riravo'iröhe jöhoje.

¹² Ëhuni övo höru'e u'uhëvë'oho avoho biririvore. ¹³ Öroho ahorirëro iogoromo ëhuro maro jijihore höru sisërëjëvadoho bogo rireromoromo hurönivëho'i marëjëvo'iröhe.

¹⁴ Ae aho'o jabu'o ma-gemuoro huë mae raromo'i ë'o gare. Mu mahuremu vaebe jijihö'i ëhu'o ë'o gare. Aehu bogo ëhi ë'ë'oho Bada'oho bogo mae bogo raromo'ë'ö.

¹⁵ Avoho mueberovore. Aëro God-hu huë baejëvaje öroho vuonugojöëni uëve. O aëro oso sisë bojëmego ae gö gö jemesi dë vövöbajo'oho ijumëvego ae aho'obëhe sisërojëvojöëni uëve. ¹⁶ O aëro önö'e muoho vaejöëni uëve. O Esau-hu ë'adëhi aëro ëhi ë'ojöëni uëve. Esau-ro God rumonimoromo ave sa'are bövie bise'ohuremu uehorovadeje. Hu harihu murioho jiadeje röhu bogo ëho uehorovoromo muri hesi suvuoroho bae'i a'i majae ma-gemu hesi iohuni hesi suvuoro maho ioro'ioremu vuonugadeje. ¹⁷ Iae jemë'o gavaruje. Ijonö hu vuonugade suvuoroho vuonorö'ö bae'irögoro nivë'i nahadoho bogo eni jiadeje.

Noehu huë mae baejarue jöhoje.

¹⁸ Israel rajo a mamiehu rovarëhioho jemë bogo ëhioho rovë'e jëve. Ëho jaburo garomo heromo rëhärue dahoru ihe Sinai ë rovareje. Rueromo gavare vëni böröme ravoromo ramoramovoromo sue baduno'e jioromo buru böröme rovamu gavë'i ¹⁹⁻²⁰ hejareje hëgöe huo'ego jöho ma-darugo'o uvavavamu. Uvamu hegorovo hejare uëvamu: Bogo aho gemu a'i miehu rabehu ave dahoru ro rëhë'oho munëro vajamirego guomo'ira uëvamu ë jöho heromo bogo eni jëvamu hegorovo dinamiromo Moses uavareje: God uavego nadi gö'oho uvego no he'irarëjo. ²¹ Iae ëhi jië'e juhuoni'e muoho garomo Moses-ro uvadeje: Asë'e na butubutuegoromo juhuoninegavajëjo.

²² Jemë bogo ëhi jië'e dahoruroho rueromo ga'i a'i Zion dahorure rovë'e jëve. God darugo'e jië'e a hesi amo börömore ö'idöre jiaje ame Jerusalem ë rovë'e jëve. Anerae aho'obëhe raromoruomajire ë rovë'e jëve. ²³ God-are aribövi jabies iho ö'idöre jajivo'amë'e God-are harihu muri ömo'ömehu gagovoromo nimoro nimoro bamaruire ë rovë'e jëve. God ae aho'obëhe mae o sisë javuego gövuaje a hesi örire rovë'e jëve. Mu mae vaenövare aribövie God-hu avohëvamu ma-mabëhe ruahö'ljëvë'e ëho jabiesi aru'aho ömo'ömo jabiesi örire rovë'e jëve. ²⁴ Iesuare örire rovë'e jëve. Hu God-hu muebejavuaje jögoru avohahuade ahoje. Sisë u'ovahuoröhego Iesuhu kö hijiovö'ljädire rovë'e jëve. Ëkö hesi jö bëhohuro Abel-are kö hesi bëhoho iosiramiromo maeje. Abel anamu kö rueromo guomade hesi bëhoho God-hu ae gö i'u mana bojamii'röhoho jio'i a'i Iesu anamu kö rueromo guomade hesi bëhoho God-hu huë baejavuoromo sisë u'ovahuo'röhohoje. Iae Iesuhu kö hijiovö'ljädire ë rovë'e jëve. Iae mabëhe rovë'e jëve.

Noehu avoho mueberovo'iröhe jöhoje.

²⁵ Ëhuni avoho mueberovore. God-hu jö bojamuijajoho nadi bijönimore. Sa'are hijade aehu God-are jö majëhijadoho Israel aribövihuro heromo bijönimë'ëro i'uoho bogo huotovahareje. Ëho ma-jianovo'i a'i ö'idöre hijaje aehu majahuijaje jö nomë heromo vuonugë'oho diehi diehi huruomo'ejø. ²⁶ Urimë'i God-ro Sinai dahorure jöe jövamu ëhuro sa'aho hijiohijiovadeje. Avevejö'oho huro mae majahuiromo uövuë'eje: Majae gemu röhu maho na sa'aho hijiovo'ejöjo. Röhu bogo sa'ahuremu hijiovo'i ö'idöhu'o sa'ahu'o hijiohijiovo'ejöjo. ²⁷ Majae gemu röhu maho hijiovo'ejö uövuade hesi bëhoho hulu avoho'amade bövihuro bise'oho hijiohijiovoromo ujuoho va'iramu bogojio'amo'ë'e. Ëhi jio'iramu bogo hijiohijiovoröhoho ma-ioro'iore gemu bibivoromo nami'ë'e.

²⁸ God-hu böröme namiromo muebejaje öri ari'oho bogo hijiohijivo varijënohoje. Ëho nosije. Ëhuni God-are örire huë mae ua'ejo. Mae uaromo hulu nimajëhi noro hesi ihoho bövie hö uehorovoromo avoho rajahi'ejø ²⁹ ë hesi bëhoho nosi Böröme God sisë vënehu bue'öjanovaje aho jië'ego.

13

God-hu nimorohoröhego noehu vae'iröhe mu hesi jöhoje.

¹ Röhu Christian ö mueno'e göehu gö huë baerovaruje muoho ëho avoho ma'enore. ² Ëhi'oromo ga'irarije ae gö jemesi amore i'e ö'amu gavë'iroho uënövore: Nosi osaro ro raromohëjo. Urimoroho a mamiohuro gavare ae i'e rovamu uvareje: Ma-a maëremu rovaruëromo ajëmijareje. Röhu bogo aehu rueruomamu ajëmi'i aneraëro rueruomamu ajëmijareje. Ëhuni ae i'e ö'ego ajëmi'irarije muoho nadi rumonimore. ³ Iesuare jöëni savoji gagore raromarue aribövihuni uehorovore. Uvore: Jabuhu savoji gagore raromaruoho no'o gemu mae raromaruëromo ëhi huë vavaene baere. O vi'ehi baeruomaje aribövihuni uehorovore. Uvore: Jabuhu sino vi'ehi baejaruoho no'o gemu mae baejaruëromo jabiesi jöëni huë vavaene baere.

⁴ Röhu masurovarue muoho ae aho'obëhe mae uehorovore. Baruohu'o vaborohu'o jemesi arijo'ëremu garorovore. Önö'e jijihë'oho o goho'amë'oho ëhuro God-ro i'ue mana bojëmi'ë'e.

⁵ O nadi moniohemu bae'i uehorovo'i a'i uvore: Noehu bövi bise'o baejaruoho iae eni höjo. Rabëni God-ro no uövuë'eje: Na bogo mae bogo ja vuororamiromo ramo va'ejöjo. ⁶ Ëhuni no biririvoromo uvo'ejo:

Badaro na ajemijaje höjo.

Ajemijajego na bogo juhuonivo'ejöjo.

Aho diehi'oromo na ijumevo'aruëjo.

⁷ Jemesi ekaresia a masijoho uehorovore God-are jö aevo'i majëhijaraho. Jabuhu avoho raromo jijihojuvo ma-mae vuovëvade jöho uehorovoromo jabuhu God mae uehorovarëhi jemë'o ëhi gemuoho God mae uehorovore. ⁸ Ëhesi bëhoho Iesu Keriso hu urimo jiadaho jaruvohu'o ijonöhu'o ëhi ma-gemuohemu jiemu jio'ë'e. ⁹ Ëhuni aehu sareri'e jöe gö gö barueromo röjëhijë'iroho nadi ëho uehorovoromo öri mare va'arujoho vuonugo'i ione aho bu'öromo öri görroho va'ore. Noehu uvë'oho: God-ro hesi nimoromo ajamui'iramu nosi aru'ahoho biririvahuo'ajë uvë'oho ëho mahoje. A'i noehu uvë'oho: I i'iröhe jögoru rihiromë'ohuro ëhuro nosi aru'ahoho biririvahuo'ajë uvë'oho ëho bogo maehuje. I ijarue jögoru ejarue aribövieno bogo ëhuro marëjëvajeje.

¹⁰ Nosi sisë mu'uvahuoröhego suvuoro maho God-are örire bojamijë'eje. Sisë mu'uröhe suvuoroho Jew rajo priest niögü javu hesi mu vaejaruoho bogo i'ë'ö. ¹¹ Jew rajo priest börömohuro mi köho baeromo God-hu jiaje osare ë rumo va'oromo hesi örire suvuore bojaminövadeje sisëho mu'u'amoröhego. A'i mi maho bogo amoroho nugo'i a'i amore jioromo ujuoho va'o rori'o vëniro huonövadeje. ¹² Rori'o huonövadëhi aëro ëhi Iesu bogo amoroho nugo'i a'i amo börömore jiamu rori'o bava'areje. Bava'amu vi'ehe baeromo guomadeje ëhuro hesi kö maho rovego hesi aribövi nosi sisëho u'ovahuoröhego. ¹³ Iesu amore jiamu rori'o bava'amu guomë'ego ëhuni no'o amo rajehu sisë'i uehorovarue bogo jabiesi gemuoroho uehorovo'i a'i Iesuare jöëni i'ue baeromo hu'o gemuore riravo'ejo. ¹⁴ Rabëni ave sa'aroho noehu ioro'ioremu raromo'iröhe amoho bogojavue. A'i ijonö jioröhe amohemu ëhuremu uehorovö. Ëhuni amo rajehu sisë'i uehorovarue jabiesi gemuoroho no bogo uehorovo'i Iesu'o riravo'ejo. ¹⁵ Hu'o riravoromo mi suvuoroho bogo a'i Iesuare ihore God rajahiromo ëhuro suvuoroho hu bojaminövo'ejo. Ësvuoro hesi bëhoho noehu hesi iho a huruoho majëhijë'oho ëho noro jö'o öge i va'ëne ëhi God-are örire suvuore bojamuarueje. ¹⁶ O huë baerovoromo ajamirovarujoho nadi rumonimore. Ëhi jië'e mu vaejë'oho God-ro uvajeje: Jabumë ëhi e'aruoho ëho mi suvuoro mabëhe bojemaruëjo.

¹⁷ Röhu ekaresia muebejëvarue aribövieno jabuhu jö bojëmijaraho nadi aho'i maejëhore. Rabëni jabumë jemesi dë vövöbajo'oho muebejëharueje ijonö God-are örire majahiromo uaruomoröhëni: Iae no jasi aribövieno ëhi ëhi muebejahare höjo. Jemëhu jabiesi jö ejëhë'ohuro ëhuro jabumë bogo huë vavaenoho baeromo éma muebejëvo'i jabiesi dëho sasohëvo'iramu muebejëvo'ë'ö. O bogo ejëhë'oho jabu huë vavaene bae'ë'ö röhu éma muebejëvo'ë'ö. Ëhuro jemë bogo marëjëvo'ë'e.

¹⁸ Röhu jemëro nosi jöëni parie vaenövore. Ëhesi bëhoho noehu uehorovaruhu majae ëhi mu maemu vae'i naguoromo ëhuro no dë sasohavue. Ëhuni parie vaenövore.

¹⁹ Na nego avohe jemëro ëhi e'ojöro ëhuro God-ro remö'öjego na jemesi örire ma-burëro ö'iro.

²⁰ Röhu na nege huë mae bojamuaje aho God-ro jemë ajëmego mae jëvojöro. Ëhesi bëhoho sheep muebejavuaje a böröme Bada Iesu God-ro ajamijamu guomoromo ri'öjadeje. God-hu Iesu ajamade hesi bëhoho Iesu köe rueromo guomamu ëhuro God-hu no ioro'ioremu muebejavuo'iröhe jögoroho jiadeje. Ëhuni Iesu ajamamu ri'öjadeje.

²¹ Amo na nege God-ro jemë inömo maho mu maho aho'o ajëmego huhu nimaje muoho vae avoho'irarijego o huro nosi dë vövöbajo'oho mae avohahuego noro mu mae vaejego huro göromo dë mae jioröhego. Huro Iesu Keriso-are jöëni éhi ajamuijöro nege. Keriso-are ihoho ma-dö maro jiemu jio'ë'e. Iae mae.

Ijo tugoho'i jöhoje.

²² Aganomë naro ave jö harihoho jajivoromo bamëhe jemëro adahoromo dë vövöbajo'oho biririvo'irarijego. Jemëro nadi u'uvö'i ma-here. Jöho bogo ëgehuje.

²³ Röhu ave jöho uë'ië'e jemëro he'irarijego. Nosi öho Timothy savoji gagore hijadoho jiovo nugö'özë'eje. Hu burëro rovamu gavë'oho ëhuro na hu'o gemu mae ö'oromo gëlejo. O hu bogo burëro rovë'iroho naro sivue ö'ejö.

²⁴ Jemesi ekaresia a masijohu'o God-are aribövi ioro'iorohu'o jejëmijode höre. Italy sa'a rajo ekaresiaho jaburo jemesi örire jejëmijö.

²⁵ God-ro ae aho'obëhe jemë huë baeromo ajëminövo'ë'e. Ahia mino'e.

JAMES

James-hu God-are aribövi jejämijade jöhoje.

¹ God-are mu vaejahaje o Bada Iesu Keriso-are mu vaejahaje aho na James jeve. God-are ariböviehu jemesi sa'a vuonugol'i sa'a göre göre va'o raromarujoho naro jemesi örire jejämije.

Biririvoromo God mae uehorovo'iröhe o hesi örire uehoro mae bae'iröhe jöhoje.

² Nasi ö mueno'e huë vavaenehu böviehu bise'ehu burunö'e rueromo anégë'oho uvore: Ma-nimoroho'iröhe muoho rovë'e höjo. ³ Iae jemë'o gavaruje burunö'e rueromo anégamu God mae uehorovoromo riravë'oho ëhuro u'urume vaejë'i biririvobe va'arujeje. ⁴ Röhu u'urume vaejë'i biririvoromo va'onövore ëhuro ru-ahö'öl'irarije. Ëhi ë'lë'oho ëhuro a duvahonö'e raromo'iramu ma-ëhi gemu jëvobe va'ë'e. ⁵ Röhu ja rahuaro uehoro bogojavë'oho God uavego uehoro mae bojamili'iro. Ua gavë'oho God-ro iae ejaho'ë'e hu bogo nijio'irae'i ma-huë mae bojamuijaje aëro jië'ëro. ⁶ Röhu ua gavë'iroho nadi uehore niö'i bae'i ma-God gemu mae uehorovoromo ua gane. Bogo ma uehorovë'oho buru buruehu anego jovehu hasaromo ajiomobe abuebe va'ajëhi jasi uehoroho ëhi ruëre numëre jiobe va'ë'e. ⁷⁻⁸ Ëhi javë'oho uehore niö'i baeromo öroho dadivoromo ëma juvo'a'anue. Ëhi jië'e uehoro baejë'oho nadi uvone: Badaro bojemi'iramu bae'ejöjo. Hu bogo mae bogo bojamili'ë'e.

Bövi bise'o rumo'e ariböviohu'o bövi bise'o marohë'e ariböviohu'o ëhi jië'e aribövi jabisi jöhoje.

⁹ Röhu Christian öe bövi bise'o rumo'e javë'oharo ga'irane jasi ihe sa'are jiajoho God-ro nigemahamu gavë'oho nimoronimorohë'i juvone. ¹⁰ O Christian öe bövi bise'o marohavë'oharo ga'irane jasi iho döre jiajoho sa'are bejahamu gavë'oho ja'o nimorohë'i juvone. Ëhesi bëhoho resu inehu sahorijajëhi bövi bise'o marohëvë'e aribövioho ëhi sisërë'amo'ë'e. ¹¹ Majaëro rojomoromo birebire'e bamoromo resu ahore ravego rudoho sahohajeje. Inoho rireromajeje. Mabëhe gavaruoho sahorijego iae barëjajeje. Sahori barëjajëhi bövi bise'o marohëvë'e ariböviohuro mue vaebe va'ojiuvo röhu maja ahë'o sisërë'amo'ë'e.

Huë vavaene rueromo nosi dëre bijahuaje jöhoje.

¹² Röhu huë vavaeni bövi bise'o rueromo dëre bijaho gavamu jaehu biririvoromo hijë'iroho huë mae javajeje. Biririvoromo ruahö'özë'iroho maro hi'irane röhoho iae bae'a'anue. Ëröhoho God-ro uövuadeje: Na uehorovevaruje aribövioho bojëmi'ejöjo. ¹³ Röhu sisëhu ro dëre bijëho gëvë'oho nadi uvore: God-ro sisëho nugö'öl'ego bijahuajëjo. Nadi ëhioho uvore. Rabëni hesi bëhoho God-are dëroho sisëho bogo bijiohajeje. O God bogo sisëho nugö'özëjego nosi dëroho bijahuajeje. ¹⁴ Bogo ëhioho jie. A'i ae gemu gemu dëre bijahuaje hesi bëhoho nosi sinohuro mu sisëho nimoromo jagu barovego ëhuro sisëhuro ro bijahuajeje. ¹⁵ Mu sisë vae'i nimobe va'ojiuvo evare mu sisëho vaebe va'ojiuvo ijönö bejavuo'iramu evare iae barëjavuo'ë'e.

¹⁶ Nasi ö mueno'e ëhuni nadi jemesi arijo'arijoho sareramirovoromo uvore: God-ro sisëho nugö'özëjego dëre bijahuaje höjo. Hu bogo ëhioho ë'ajeje. ¹⁷ A'i suvuoro mabëhe aho'o hesi örire gemu jioromo rovajeje. God hu bövie bise'e jiji mujöru'e manaere majae nosi örire ajivavuo'iröhego avohade ahuro aji mahuremu iae bojamuijajeje. God bogo gorosovo'i bogo ramoramovo'i ma-ëhi gemuohemu ajivavuobe va'ajeje.

18 Huro hesi nimoromo hesi jö maho nugö'øjadeje nosi örire rovego noro heromo nosi aru'ahoho i'ovahuego hesi abojo harihu'e javuoröhego. Hesi abojo harihu'e javuego éhuro inömo inömo bövi bise'o avoho'amadoho noro iosirëmiromo hesi nunire aribövioho javuoröhego.

God-are jö bogo ma-hia'ëremu he'i a'i avo'avoho ejahoromo mu vaeröhe jöhoje.

19 Nasi ö mueno'e avehuremu uehorovore. Ae aho'obëhe jemëro jöho ma-burëro hia'ëremu henövore. Nadi ma-burëroho jöho majëhiromo ma-burëroho vörö'iraere.

20 Aehu vörö'iraejë'oho bogo éhuro God-hu nimaje mu mahö ri'ö'ë'e. **21** Ëhuni val'inumi'e mu sisë aho'o vae'i arijarujoho uehorovoromo vuonugo'i God-hu dë vövöbajo'ere bamëhaje jöho ma-u'emu sanuovoromo ejahore. Ejahë'oho jöho darugo'ëro jië'ëro éhuro jemesi dë vövöbajo'oho i'ovëvo'iramü mae jëvo'ë'e.

22 Nadi sareramirovoromo God-are jöho ma-hia'ëremuoho here. A'i jöho ejahoromo huhu uëvajëhi muoho éhi vaere. **23** God-are jö bogo e'i ma-hia'ëremu hejë'oho aririre garomo **24** vuonugo'i va'oromo nu ano'o bogo avohorovo'i rumonimaruëhi ma-hia'ëremu hejarue aribövioho éhi jëvo'ë'e. **25** A'i ae göehu aririre nu ano'o ga avoharuëhi éhi God-are jögoru ga avohoromo uvë'oho: Ma-maëro jië'ëro ejaruhuro bogo tövavuë'e maro raromo jijiharue höromo biririvoromo ma'enoromo bogo ma-hia'ëremuoho heromo rumonimo'i a'i ejahoromo mu vaejë'oho ého iae mae jio'ë'e. Éhuro rabe rabe é'ë'oho God-ro è aribövioho ajëmiromo huë mae bojëminövo'ë'e.

26 Röhu ae göëro göëro uvarueje: No God mae uehorovoromo hesi muoho ma'enarue hö uvo'i röhu bitaroho bogo taemë'e atarueje. Ëhi é'aruoho jabumë masareramirovoromo uvarueje: No mu mae vaejarue hö uvoromo ma-döhemu God uehorovoromo hesi muoho vaejarueje. **27** A'i God Vavuohuro uvajeje: Aviëhi jië'e muoho bogo ma-döëremu na uehorovevarue muoho jio'i dë vövöbajo'o uhohu'o vaejarue mue höjo. Öbi asisö'ohu'o magonaho doruohu'o huë vavaeni baejarooho noro jabumë ajëmiromo avoho muebejëvo'ejo. O no ave sa'a hesi mu sisëho bogo gavanovo'i ma-mu maemu vae'ejo.

2

Noehu ae aho'obëhe ma-gemuoho hö uehorovo'iröhe jöhoje.

1 Nasi ö mueno'e nosi Bada Iesu Keriso hesi aji'e hijajoho mae uehorovaruje jëvaje nadi ma-dajemuoho garomo aribövioho adovoromo ioro'ioroho rajëhi'i ioro'ioroho bijönimore. **2** Ëhesi bëhoho jemëhu God rajahi'i ro gagovaruje osare ae niö'iro rovö. Göhuro inömo'e aëro jië'ëro mahö io'amoromo rue'i göhuro inömo rumo'e aëro jië'ëro sino sine io'amoromo rove. **3** Ëhi'oromo rovamu gavë'oho niögu mae io'amë'e aho jemëro garomo rajahromo ua'a'aruje: Isi ro röho maro hijëjo. A'i niögu sisë'e aho garomo bijönimoromo ua'a'aruje: Janioho röhe bogojië'e jiaje éhi ma-namijëjo. O ua'a'aruje: Janioho arëte bogojië'e jiaje ave sa'aro nasi höru bëhohuro ro hijëjo. **4** Ëhi uëvë'oho jemesi aribövioho adovoromo inömo rumo'e jië'oho ruëhi nugo'i inömo börömo jië'oho viëhi nugarujeje. Ëhi'oromo sisë'i uehorovoromo mevarujeje.

5 Röhu nasi ö mueno'e ave jöhuremu here. Ave sa'are ariböviehu garuomajoho inömo rumo'e ariböviëro jëvë'ëro sisë'i raromarueje. Sa'are sisë'i raromaruoho è aribövioho jabumë God-ro baejëvadeje jaburo bogo sisë'ioho uehorovo'i avo'avoho hesi örire ma-avo'avoho uehorovo'iröhego. Mae uehorovoromo hesi öri ari'ere va'ego muebejëvo'iröhëni. Ëhesi bëhoho mami'e God-ro uëvadeje: Ae rahu na uehorovevë'oho naro ajëmi'ejöjo nasi öri ari'ere rovego muebejëvo'irodëni. Ëhuni iae è inömo rumo'e aribövioho éhi ajëmi'ë'e. **6** God-ro inömo rumo'e aribövioho éhi ajëmijajeje röhu jemëro jabsi ihoho ijumëharujeje. Ëhi é'aruojoho röhu rahumëro jemë

iosirëmiromo i'u'e muoho bojëmiruomajeje. Inömo ma'e aribövihuro ë'arueje inömo rumo'oho bogo. O rahumëro guduamëvoromo court-roho va'o bahijëvoruomajeje. Inömo ma'e aribövihuro éhi ë'arueje inömo rumo'oho bogo. ⁷ Jemë Keriso-are iho baejarijeje röhu ë inömo ma'e aribövihuro Keriso-are ihoho ijumoruomajeje. Ëhuni nadi inömo ma'e aribövihoro rajëhi'i inömo rumo'e aribövihoro bijönimore.

⁸ Röhu jögoru börömo börömoho God-are surire jajivoromo uövuë'eje: Jaehu jasi arijo'arije rajahirovanuëhi jasi ae gemuoho éhi rajëhinëjo. Jemëhu ë jögoru ejahë'oho iae maeje. ⁹ Röhu jemë dajohemu garomo ioro'ioroho rajëhi'i ioro'ioroho bogo rajëhijë'oho ého jemëro sisë ë'oromo jögoroho ahë'ero i'ue bae hesi jëve. ¹⁰ God-are jögoru ejahobe va'oromo röhu jögore gemu ahë'oho éhuro hesi jögoroho aho'obëhe sisë vae'iramu övövo'e ae javo'ë'e. ¹¹ Ëhesi bëhoho God-ro uövuadeje: Nadi goho'amonaëjo. Röhu ë ae gemuohuro jö göhu'o uövuadeje: Nadi ae gö anonego guomo'irajo. Ëhuni ja bogo goho'amo'i röhu ae gö anë'oho God-are jö ahanue ae javo'ë'e. ¹² Ëhuni uvonövore: God-are jögoru ejahë'oho éhuro mu sisëhu tövavuadoho jiovahuego maro raromarue höjo. Ëjögoroho God-ro ijonö garomo nosi muoho mevo ga'a'ajëjo no ejahë'e o bogo ejahë'e muoho vaejë'e javuo'iramu. God-ro hesi jögoroho garomo éhi mevo gö'a'ajë uvoromo jemëro ého uehorovë'i jöho atobe muoho vaebe jijihore. ¹³ God-ro mevavuo'ajë uvo'irarije ë hesi bëhoho God-hu mevavuë'iroho gö'iröhe huë bogo baejëvare aho hesi nunire ro riravamu gövuë'oho bogo huëho baejavuo'i mana i'ue bojamui'ë'e. O huë baejëvare aho hesi nunire ro riravamu gövuë'oho God-ro i'ue bojamui'i ë'oromo vuonugo'i huë baejavuo'ë'e.

No bogo ma-döhuremu God mae uehorovo'i uhohu'o God mae uehorovoromo hesi jö ejahoromo mu vaeröhe jöhoje.

¹⁴ Nasi ö mueno'e aehu uvë'oho: Iae na God mae uehorovaje hö uvoromo röhu God-hu nimaje mu bogo vaejë'oho éhi jië'e aho God ma-simanëremu mae uehorovajeje. I'o mu bogo vae'i God uehorovoromo éma hijë'oho God-ro bogo maroho bamö'ë'e. ¹⁵ Ëhesi bëhoho jasi Christian ö ma'ino'e iruno'e niögu suhi'e bogo eni jëvamu gëromo ¹⁶ röhu bogo mae bogo ajëmi'i ma-jöemu uëvë'oho: Maro va'onëjo. Va'oromo niögu mae ujuohoromo io'amoromo i mae ujuohoromo iromohinëjo. Röhu jabesi sinehu nimaruoho bogo ajëmë'e ma-majëhijë'oho na ého eni jio'ë'e o bogo. Ëho bogo eni jio'ë'e. ¹⁷ Ma-jöemu majëhijë'oho bogo eni jiajëhi éhi God-hu nimaje muoho bogo vae'i God ma-dajëremu uehorovë'oho ého ma-bëhi rumo'e muohoje.

¹⁸ Röhu aëro ue'ë'e: Ae göëro God mae uehorovaje höjo. Ae göëro mu mae vaejaje höjo. Ëhi ue'iramu naro ua'ejo: Röhu aho diehi'oromo God mae uehorovoromo muoho bogo vaejaje höjo. Röhu naro mue vaeromo éhuro ja röjahi'iramu ge'a'anuëjo na God mae uehorovaje ae jevo'iramu. ¹⁹ Röhu ja simanëremu uehorovoromo uvanueje: God gemu jiajëjo. Mabëhe. Satan ajamijarue aru'ahoho jabu'o uvoruomajeje: God gemu höjo. Ëhi uehorovoromo ma-juhuonibijiohoromo butubutumoruomajeje. Ëhuni ma-simanëremu God uehorovë'oho bogo eni jie. ²⁰ Uehoro bogojië'e ae jave. God-hu nimaje muoho bogo vae'i ma-God uehorovë'oho ého bëhi rumo'eje. Ëhi jië'e jöho na ja nage naro röjëhijego ga'iro. Aveho hene. ²¹ Nosi hijo miono'e Abraham diehi'amu hesi ihoho God-are nuniroho mahojadeje. God-hu nimade muoho huro vaeromo hesi harihoho Isaac baeromo God-ni suvuoro buejarue maratu döre God-ni bamadeje. Ëhi'amu éhuro hesi ihoho God-are nunire mahojadeje. ²² Ja'o gane. Abraham-ro God mae uehorovoromo o God-hu nimade muoho vaeromo mue niö'i havëvoromo vaejadeje. God-hu nimade muoho vaejë'ero éhu'ero God uehorovadoho iae eni jiajadeje. ²³ Ëhi jië'ero God-are surire jö uövuadëhi iae éhi jiajadeje. Jöho jajivoromo

uövuë'ej: Abraham-ro God mae uehorovamu gavë'ëro God-ro uvade höjo: Abraham-are ihoho iae mae höjo. Ëhi'amu aëro uvoruomadeje: Abraham God-are aemo'aeme höjo. ²⁴ Ëhu'ëro jië'ëro jemëhu gavarujoho God-are ihohemu ëma uehorovë'oho bogo ëhuremu nosi ihoho God-are nuniroho maho javuajeje. A'i God uehorovoromo röhu hu nimaje mu vaejë'ohuro ëhuro nosi ihoho God-are nunire mae javuajeje.

²⁵ Röhu jö göho naro ua'ejo bëhoho avoho ga'iranego magonahehu mu ma vaejamu ëhuro hesi iho God-are nunire ma jiade jöho. Magonahe gemu hesi ihoho Rahab-ro iae hijade höjo. Hu ae siho'amaje magonahe jiade höjo. Röhu hesi ihoho God-are nunire mae jiade höjo. Diehi'oromo ëhioho jiade höjo. God-hu nimade muoho huro vaejamu ëhuro ëhi jiade höjo. Huro gëvade Jew rajëro God-are ihore rovamu gëgorovo ajëmiromo osare hu'rae baejëvo rueromo röhu öri göro rëmö'øjade höjo mae va'iröhego. Ëhi ë'amu hesi ihoho God-are nunire mae jiahade höjo.

²⁶ Ëhi jië'ëro ave uhu jöho majëhije. Nosi sino haho'ere aru'aho bogojië'oho nosi sinoho ëma imo javuo'ë'e. Ëhesi bëhoho no God uehorovo'i röhu huhu nimaje mu bogo vaejë'oho no ëma imo sinohuremu God uehorovarueje.

3

Jö maemu ato'iröhe jöhoje.

¹ Nasi ö mueno'e God-are jö röjëhijarue muoho majëhi'ië'e. Nadi ae aho'obëhe God-are jö röjëhi'irarije muoho ëma baere. Rabëni hesi bëhoho jemë'o iae gavarujeje Christian a ioro'ioroho God-ro iae mevëvo'i röhu hesi jö ae röjëhijarue aribövi nosi muoho God-ro ga avohoromo darugo'o mevavuo'ë'e. ² No ae aho'obëhe mue aho'obëhe garaejarueje. Röhu ae rahu bogo bitaro garae'i jö maemu atë'oho ëhi jië'e aribövioho ma-maemu jioruomajeje. Jabeli bitaro jö'o taemë'oho ëhuro jabeli sino haho'e aho'obëhe taemorovoromo mu maemu vaeruomajeje. ³ Ëhesi bëhoho horse jö'oho uehorovore. Horse jö'ore ö'oho ruaharueje ëhuro ö'i vitunö vitunö jaguvego jaguvaruinö ë va'iröhego. Horse jö'ore ruahë'ëro ëhu'ëro horse dajo haho'e aho'obëhe ri'ögego no naguajinö ë va'ajeje. Ëhi nosi jö'oho taemë'oho nosi sino haho'e aho'obëhe taemorovoromo mu maemu vaejarueje. ⁴ O boat jöho uehorovore. Boat-oho börömeje. Buru börömëro hesi niögu ba'uorimare namiromo biduoho baeromo va'ajeje. Boat böröme jio'i buru böröme jio'i röhu damu bise'oho ma'enoromo hunuovego dinö'e va'i nimë'iroho ë va'ajeje. ⁵ O nosi bitaroho iae gemuohoje. Boat damu bise'o jiajëhi nosi bitaroho iae ëhi inömo bise'eje. Inömo bise'o jiajoho röhu damuehu boat börömo hunuovajëhi ëhi nosi bitarohuro mu börömo hesi jöho ëma jö huhe atarueje.

Röhu aveho uehorovore. Vëni hödu biseharihohuro ëhuro je'o börömoho ravo barë'ë'e. ⁶ Bitarehu jö sisë ataruoho ëho vëni sisëho va'ëneje. Sisë bövie bise'e uehorovaruhu vaejaruoho bitarëro atarueje. Bitaroho nosi sino haho'ere jië'ëro ëhuro nosi uhoho aho'obëhe sisérëromo rumorovobe va'ajeje. Jö sisë atë'iroho mue aho'obëhe ijumaje vënöhuro ravanovajeje. Ëhesi bëhoho Satan-are öri ari'ere jioromo ro nosi muoho aho'obëhe ijumo'amajeje. ⁷ Uge sigobe je'o maje jovo maje ihe gö gö aruëre anumëre jijihoruomajoho röhu aëro ahego ëhi ë'aruoho vuonugol'i mäjabeli röhoremu raromarueje. Ëhi ë'iröhoho aho no eni javuajeje. Ëhi ë'ë'e javue. ⁸ Röhu jö aruëre anumëre ataruoho ahorovoromo ëhi ë'aruoho vuonugol'i ahorirëremu ato'iröhoho a vadu'oho bogo eni javuo hesije. Nosi bitaroho sisë vörö'e sigobu jabeli bitaro va'ënëro jië'ëro ae gö ëhi jö sisë bojëmego sisérërovarueje. ⁹ Bitarohuro ëhuro nosi Vavuoho Bada mae uavarueje. Röhu ë God mae uavarue bitarohuro ëhuro God va'ëne avoho'amade a jabeli örire jö sisë uëvarueje. ¹⁰ Jö'e gemuore jioromo röhu jö mahu'o jö sisëhu'o jovanö'e rovajeje. Nasi ö mueno'e ëhi jië'oho sisëje. ¹¹ Jovo mahu'o

sisëhu'o sa'a gage gemuoroho bogo suorovajeje. ¹² Nasi ö mueno'e ijo bajo ihe gö gö bogo gemuoroho rae'i ö'i bajoho bogo ijo bajohu'o gemuoroho rae'ë'e rabëni köe gö gö jië'ëro. Sö jovohu'o jovo mahu'o bogo gemuoroho vuo'a'anue. Ëhu'ëro jö mahu'o jö sisëhu'o bogo vaerovo'ejo.

Uehoro mae niö'i göho ave sa'a hesi uehoroho ma-döhemu mae jio'i göho God-hu bojamuaje uehoroho uhohu'o mae jiaje jöhoje.

¹³ Röhu romorome uehorovë'e a o nuni aji'e a jemesirire jëvë'oho ëhi jië'e ahuro hu diehi ë'ë'e. Hu avo'avoho hibe juvoromo mu maemu vaeromo ma-u'emu taemo hiromo simano mae uehorovo'ë'e. Ëhi ë'ë'oho no garomo uvo'ejo: Ëäho simano mae gavë'e ae höjo. ¹⁴ Röhu jemë ae gö jabesi mu mahuni dë vörönimoromo nu huodivo'i jemesi iohemu döre bamorovo'i nimë'oho nadi nimoronimorohoromo jö huhe ë'oromo o jö sareroho atoromo God-are jö maho ijumore. ¹⁵ Jemë ëhi jië'e uehoro baejë'oho nani jemë uvarujeje: Ëhi jië'oho simano ma'e uehore höjo. Röhu ëho bogo ö'idöroho jioromo ruvebi'i a'i ave sa'a hesi uehoroho jio'i ma-nosi sinemu uehorovaruoho jio'i Satan-are ariböviehu uehorovaruohoje. ¹⁶ Dinö'e dinö'e ae göehu gö hesi mu mahuni dë vörönimoromo jabesi sinemu uehorovoromo döre bamorovë'oho ëhi jië'ire aëro iro muorovo'e vaeromo bövie bise'e gö gö vaejarueje. ¹⁷ Sa'a hesi uehoroho ëhije. A'i ö'idöre jioromo ruvebijaje uehoroho göje. Ëhi jië'e uehoro ma baejë'oho mu ma-mae uehorovarueje. Mu mae uehorovoromo gemuoro mae raromoromo muoho ma-u'emu vaeromo ma-sanuovoromo jöho ejahorovarueje. Jöho ejahorovoromo huë baerovoromo muoho avoho vaejarueje. No bogo ruëroho numëroho uehorovo'i ma-jöe gemu uehorovarueje. Bogo ma-döemuoho mu maho vae'i a'i avoho uehorovoromo dë vövöbajo'o uhohu'o vaejarueje. ¹⁸ God-hu nimaje mu rueröhego nimë'oho urimo ma-u'emu sanuovoromo huë baerovo'iramu evare ëhi jië'e muoho börömora'e'ë'e.

4

Ave sa'a hesi mu sisë bogo uehorovo'i God gemu uehorovo'iröhe jöhoje.

¹ Röhu jemë ae göehu göehu iro muorovo'e vaejaruje hesi bëhoho rabeje. Sinohemu nimirujëro jië'ëro ëhu'ëro ë'arujeje. Ae göëro göëro jemesi sivu sivue sinohuni bae'i nimoromo uehore göëro göëro gemuore umogihoromo ëhuro ë'arujeje. ² Ëhesi bëhoho jemë bövie bise'e bae'i nimoromo röhu bogo baejarujeje. Bogo baeromo ae muo'amo'irögoro ë'arujeje. Muo'amo'irögoro röhu ganiganimoromo bae'irarije öroho bogo birohogoro iro muorovo'e vaejarujeje. God bogo ua gavarujohuro ëhuro bogo baejarujeje. ³ O God ua gavë'oho ëhu'o bogo baejarujeje. Rabëni hesi bëhoho jemë sisë'i uehorovoromo mae sisë ëma ua gavarujeje ëhuro baeromo jemesi sinehu nimirujohuni bu'öl'irarijëni. Ëhuni bogo baejarujeje. ⁴ Sareri aribövie jëve. Magonahehu bogo baru uehorovoromo taemo hi'i ma-juvajëhi jëvanove. Ëhesi bëhoho jemë bogo God gemu uehorovoromo taemo raromo'i ave sa'are mu sisëhu'o uehorovarueje. Jemë diehi'oromo bogo garomo uvarujeje: Ave sa'are mu sisëho böröme hö uehorovë'oho ëhuro God bijönimarue höjo. Ëhuni ae rahu ave sa'arohemu uehorovo'i nimë'oho hu God bijönimaje aeje. ⁵ Iae God-are surire jöho uvë'eje: God-ro bojamuade aru'ahohuni vavaenimoromo uehorovavuaje höjo noro hu gemu uehorovo'iröhego. God-are jöho ëhije. Röhu nani jemëro uvarujeje: Ëho ma-jöe höjo. ⁶ Röhu iae hu nime noro hu gemu uehorovo'iröhego. Röhu God-ro hesi nimoromo huë baejavuoromo ajamui avohajeje noro ëhi ë'iröhego. Ëhi ajamuijaje jöho God-are surire jajivoromo uövuë'eje: Biriri'övoromo masije javuajë uvarue aribövioho God-ro ahëvaje höjo.

Ma-u'emu taemo raromarue aribövioho God-ro hesi nimoromo huë baejëvoromo ajëmijaje höjo.

⁷ Ëhuni God-are jöho ejahore. Satan rovë'oho ahore. Satan ahë'oho jemesirire jiajoho ju'ebiromo va'ë'e. ⁸ God-are bëhoro va'ore. Hesi bëhire va'ë'oho huro jemesi bëhire rue'ë'e. Jemë sisë'e aribövie jëvaje övoho u'orovore. Vaji vaji'e aribövie jëvaje dë vövöbajo'oho avohorovore. ⁹ Huë vavaene börömoho baere. Jemë ma-ijo'ijovoromo nimoronimoroharujoho vuonugo'i ma-nierusuburu'e bamoromo raromore. ¹⁰ God-are nunoro uvore: Nasi ihoho abuejë'e höjo. Ëhi uvë'oho God-ro jemesi ihoho döro bamëho'ë'e.

Noehu bogo masijo riravoromo ae gö jabesi jö sisë ato'iröhe jöhoje.

¹¹ Nasi ö mueno'e nadi göëro gö hesi jö sisëho atore. Ö mueno'o jabesi jö sisë jövë'oho o döre bamorovoromo uvë'oho: Ö mueno'oho sisë hö uvë'oho ë hesi bëhoho God-are jögoroho sisë'i jövoromo döro bamorovoromo uvo'a'anue: A jabesi sisë bogo ato'iröhe jögoru God-hu bojamuadaho iae hesi höjo. God-are jögoroho iae hesi hö uvë'ohuro ëhuro ja hesi jögoroho bogo ejaho'i a'i hesi jögoroho iosiramiromo mevo ga'a'anue ga'i God-hu bojamuade jöho diho mae jiego diho sisë jiego. ¹² Jögoru bamade aho gemuje. Nosi sisë mevahuaje aho gemuje. Ëaehu mare bamavuë'oho o sissëre bamavuë'oho hu eni jie. Ëhuni diehi'oromo uvanueje: Na böröme jevo'i God bise'e höromo ëhuni döro bamorovoromo jasi a hesi jö sisë mevanueje.

Bogo nosi sivuoho eni javuajë uvoromo ma-döhemu nimoronimorohë'i ato'iröhe jöhoje.

¹³ Röhu ave jöho majëhi'ië'e here. Jemë a ioro'iorohuro uvarujeje: Jaruvo ë amore iae no va'ejarëjo. O uvarujeje: Nëri ë amore iae no va'ejarëjo. Va'iröhoho va'o vadune gemu hesi uhure ë raromoromo mue vaeromo moni bövie bae'ejarëjo. ¹⁴ Ëhi uvarujoho röhu nëri diehi jëvo'iröhoho dadivëve. Ëhuni vadune gemu ëhi jëvo'iröhoho ëhu'o dadivëvajeje. Ëhesi bëhoho jemë sue va'ëne jëve. Sueho majae bisemu numoromo evare dadovo va'oromo barëjajëhi ëhi jëvo'ë'e. ¹⁵ Ëhuni nadi uvo'ibejarije: Ëhi e'ejarëjo. A'i uvo'ibejarije: Hesi Badahu nimë'ohuro no biririvoromo raromoromo ëhi ëhi e'ejarëjo. Ëhi uvo'ibejarije iae mae jio'ibejo. ¹⁶ A'i jemëro uvarujeje: Ëhi ëhi e'iröhoho nosi sivuoho iae eni javuajëromo ma-döhemu nimoronimorohë'i atarujeje. Ëhi jië'oho bogo maehuje.

¹⁷ Ëhu'ëro jië'ëro ae rahu mu ma vae'iröhoho garomo röhu bogo vaejë'oho ëho mu sisë vaeruomajeje.

5

Bövi bise'o marohë'e mae ariböviehu avo'avo ho uehorovo'iröhe jöhoje.

¹ Röhu inömo marohë'e mae jië'e aribövihumë aveho here. Nierusuburu'e bamo avohore huë vavaene börömo böröme jemesi örire rue'ië'e jiaje. ² Bövi bise'o börömo bëhi jëvajoho sagohoriromo muduhı'amo barë hesije. Giresasaëro jemesi niögoho tarivo'amo hesije. ³ Jemesi mae sisë'o maho maho dë'irae'amo hesije. Dë'irae'amo'iramu ëhuro jemesi nigoji öroho va'orahoro jio'i jemë vënëro ravëvanovo'ë'e. Ave maja barë'ië'aje majare jemë inömo inömo bövi mae bahi avohë'e jëve. ⁴ Aveho gahe. Jemesi mu aribövihuro jemesi mure va'oromo iruno'oho tarivoromo gagovëhë'ejö. Jemesi muoho ëhi vaejëhamu jemëro bogo manaho i'imëmi'i jemesi vajiohëro bahijë'e jëve. Vajiohëro bahijë'ëro ëhuni jaburo darugo'o uvoruoma-jeje: Nosi a masijoho rabëni nosi manaho bogo i'imamuarue höjo. Ëhi atarue jöho God bövi bise'o muebe'amaje aho hu iae hejajeje. ⁵ Jemë ave sa'are raromoromo mahunö'e

raromobe sinehu nimaje muohemu uehorovobe rovë'e jëve. Mahehu i ue'ahoromo masijorijaruëhi ëhi ë'obe rovarijoho mahunö'e muo'amëvego vuovo'irarije majaho rovë'je. ⁶ Mu sisë rumo'e aribövioho jemëro sarerisarerümiromo court vaejëvoromo uëvariijeje: Sisë'e jëvaje öri sisëro va'ohëjo. Ëhi'oromo muo'amëvariijeje. Röhu jabumë vörö rumo'ero jëvë'ero jemë bogo ahëvarueje.

Badahu rueröhego biririvoromo taemo raromoromo muebe'iröhe o God-are örire èninami'iröhe jöhoje.

⁷ Röhu ö mueno'e biririvoromo ma-taemo raromoromo muebejego Bada rue'iro. Jemë'o uehorovore. Nimarue iruno'o gagovo'ië'iroho öjë'ëro iruno'oho bogo burëroho gagovo'amarueje. Urimo biririvoromo muebejuvo urimore niohijo majaho rovego muebejuvo ijo tugoho'i niohijo majaho rovego biririvoromo muebejuvo ijönö iruno'e mabëhe rijego evare gagovo'amarueje. ⁸ Iruno'o riröhego biririvoromo muebejaruëhi jemëro ëhi dë vövöbajo'oho biririvoromo muebere Bada vuonorö'o rue'ië'e jiaje.

⁹ Nasi ö mueno'e huë vavaene rovego baejarujoho nadi göéro göenioho dë vi'ehimoromo éma nibejahirovoromo uarovore: Jero ë'ane höjo. Ëhi'amu gavë'oho God-ro mevëvoromo i'ue mana bojëmi'ë'e. Gare. No mevavuo'iröhe a hesi majaho dunove. ¹⁰ Nasi ö mueno'e a mamioho uehorovore. Badare ihore jö majëhinövare aribövioho uëve. Jabumë huë vavaene baeromo röhu ma-biririvoruomadeje. Jabuhu biririvarëhi jemë'o ëhi biririvore. ¹¹ Ae gö gö huë vavaeni baeromo röhu biririvarohuni èhuni no uvarueje: God-hu mabëhe ajëmijadaho jioruomajëjo. Ëhuremu uehorovore. Röhu a mami ae Job-hu huë vavaeni baeromo röhu biririvade jöho iae jemë'o hejarijeje. Job-hu biririvobe rovamu ijönö Badahu mabëhe ajamijade jöho èhu'o gavarujeje. Iae Badaro bogo bise'o vadu'oho vavaenimoromo huë baejavuaje ahuro jië'ëro èhu'ëro Job ajamijadeje. Èhuni jemë huë vavaene baeromo biririvë'oho God-ro jemë'o ajëmi'ë'e.

¹² Nasi ö mueno'e ave jögoru börömo börömoho here. Jemëhu jö atë'iroho nadi ö'ido ihoroho o sa'a ihoroho o bövi bise'o ihoroho atorego darugo'e jöho jio'iro. Nadi èhioho ë'i a ejaho'ië'iroho ma-uvore: Io'ajo. O bogo ejaho'ië'iroho ma-uvore: Bogajo. Èhemu uvore. Èhemu uvë'oho èhuro God-ro bogo mevëvoromo i'uoho mana bojëmi'ë'e.

¹³ Röhu jemë ae gö huë vavaeni baejë'oho è ahuro God-are örire èninami'iro. Ae gö dë sasohë'oho huro jöe ioromo God-are örire rajahi'iro. ¹⁴ Ae gö guomo guomo baejë'oho huro ekaresia muebejarue a duvahohuni jöe nugö'özego rue'iro. Rueromo jaburo God-are örire èninamiromo Badare ihore ijo bajole'ovo otehaho'iro. ¹⁵ God mae uehorovoromo èninamijë'oho èhuro Badaro guomo guomo'e aho ajami'iramu marëromo i'ovo'ë'e. O mu sisë rabe rabe vaejë'oho God-ro uehorovoromo vuonugaho'ë'e. ¹⁶ Èhuni mu sisë vaejë'oho ae göéro gö huruoho majahirovonövore. Èhi'oromo göéro göho uehorovoromo God-are öroro èninamirego guomo guome o sisë rabe rabe jëvajoho marëjëvo'iro. A maehu èninamijë'oho God-ro börömo mae ajëmi'ë'e. ¹⁷ Èhesi bëhoho jö God-aro baeromo a majëhinövade ae Elijah no valëne ae jiadeje. Röhu God-are örire biririvoromo èninamijadeje ènobo barëjöro. Èninamijamu èni sa'are bogo rovadoho vadune aho'obëhe niö'i gemu röhu manaere aho'obëhe 6 èhi barëjadeje. ¹⁸ Barëjamu röhu maho God-are örire uavamu huro ènobo nugö'özamu rovamu sa'are iruno'oho marë'amadeje.

¹⁹ Nasi ö mueno'e jemë ae göehu God-are öri ma vuonugo'i aruëre anumëre mava'amu gagoro ae göehu ajamijamu öri mare sionehu rovamu gavë'oho ²⁰ jemëro uvore: Ae öri sisëre juvajoho ae rahuhu ahoromo mu mae röjahijë'oho èhuro è a hesi aru'ahoho ajami'iramu bogo guomo öriroho va'a'ajëjo. O èhuro God-ro mu sisë aho'obëhe mu'u'amo'ajëjo. Ahia mino'e.

1 PETER

Peter-hu God-are aribövi jejämade jöhoje.

¹ Iesu Keriso-are apostle Peter naro jemesi örire jejämije. God-hu hesinö baejëvade aribövioho jemë jemesi sa'aho vuonugo'i Pontus Galatia Cappadocia Asia Bithynia ë sa'are ma-jahuri raromobe va'aruje aribövie jëve. ² God Vavuohuro hesi nimë'ëro jemë baejëvamu hesi Aru'ahohuro jemë avohëvadeje ëhuro jemëro hesi aribövi maemu jioromo Iesu Keriso-are jöho ejaho'irarijego o hesi köhuro jemë u'ovëvo'iröhego.

Na nege God-ro huë baejëvoromo ajëmi avohego maro raromonövo'irarijego.

Mae javuoröhego noehu biririvoromo muebejarue jöhoje.

³ Asë'e God hu mabëheje. Hu nosi Bada Iesu Keriso-are Börömeje o göho hesi Vavueje. Ëaho God Vavuoho hu mabëheje. Ëhesi bëhoho huro nosi jöeni börömo mae vavaenimë'ëro Iesu Keriso ajamamu guomoromo ri'öjadohuro ëhuro no'o aja-muamu i'ovoromo mu i'oho baejë'ëro nune jioromo biririvoromo muebejarueje mae javuoröhego. ⁴ Noro muebejarueje Vavuehu hesi aribövi no bojamui'iröhe suvuoro mae gö gö baeröhëni. Ësvuoroho ö'idöre jemëni nugëhë'eje u'emu bae'irarijego. Ëö'idöre jiaje suvuoroho bogo sagohori'i bogo sisérë'i ma-maemu jiobe va'ë'e. ⁵ Iae jemëhu God ma uehorovarujojhuro ëhuro God-ro hesi darugohuro burunö'e aegëhobe va'ajeje ijo tugoho'i majaho rovego evare maro bamëvo'iröhe öroho mami'e avohëhë'ëro evare röjëhijego ga'irarijego.

⁶ Huhu maro bamëvo'iröhe öroho uehorovoromo nimoroho avoharujeje. Iae jaruvoho God-hu nimë'oho jemëro huë vavaene bövie bise'e baeromo ëhuro majae ma-bunemu vavaenimë'e raromarujeje. Ëhi jie röhu iae nimoroharujeje. ⁷ Huë vavaeni baejaruje hesi bëhoho jemë'o no'o ga'iröhëni jemesi uhohu'o biririvoromo God mae uehorovego. Ëhesi jöho na uhu'e uë'ię'e. Gold mae avoho'ië'iroho vëniro buejarueje. Vëniro buejego ravoromo val'inumoho si'urë barë'i ma-aji mae jiajeje. Röhu gold-ho bogo ioro'ioremu jio'irögöro jemëhu God mae uehorovaruje muoho ma-jiemu jiobe va'ë'e. Ëhi jië'ëro God uehorovaruje muohuro gold-ho iosiramiromo ma-mabëheje. Röhu vënehu gold buejego ravajëhi huë vavaenohuro jemesi örire ëhi vëninö'e ravëvajeje. Röhu gold vënire buejego ravoromo sisë si'urë barë'i aho'o ma-maemu jiego gavarüehi jemë ëhi huë vavaenohu baejarujeje ëhuro jemëhu God uehorovarujojhuro biririvego jemë'o no'o garomo uvöröhëni: Jemë huë vavaene baeromo biririvoromo God mae uehorovobe rovë'ëro ëhu'ëro jemesi uhohu'o God maemu uehorovaruje höjo. Ëhi uvego Iesu Kerisoro a nuniro rovego evare God-ro jemesi ihoho döro bamëhoromo rajëhiromo mabëhe uëröhego. Ëhu'ëro jemë huë vavaenohu baejarujeje. ⁸ Amo Iesu Keriso rue'iramu jemesi ihoho ëhi ma-maemu jiëhë'ë'e. Avevejö'oho jemë hu bogo gavë'e jemesi dë vövöbajo'o uhure hesi örire uehorovarujeje. Jemë hu bogo nunoho gavarujeje röhu hu mae uehorovoromo nimoroho avoharujeje. Nimoroharuje jöho börömo bëhe jië'ëgo ë hesi jöho bogo ato varijënoho jëve. ⁹ Jemëro uehorovoromo uvarujeje: Noehu Keriso mae uehorovarue hesi bëhoho ijönö God-ro nosi dë vövöbajo'oho maro bamahuo'iramu iae mae javuo'ajë uvoromo huë mabëhe jëvego nimoroharujeje.

¹⁰ Urimo Keriso bogo rovadevare evare God-hu jemë mare bamëvoröhe jöho jö hesire baeromo majëhinövare a mamiohuro majëhinövareje. Majëhiromo röhu ë jö hesi bëhoho avo'avohe nahareje ga'i ë muoho diehi jiego. ¹¹ Kerisohu vi'ehi baeromo guomoromo ijönö aji bae'iröhe jöho Keriso-are Aru'ahohuro jabumë röjëhijamu

simanore baeromo bëhoho nahoromo uvoruomadeje: Ëhi jië'e muoho divare diehi jio'a'ajëjo. ¹² Bëhoho nahamu God-ro röjëhijamu garomo uvareje: Noehu jajivarue mu mabëhoho jaruvo ave sa'are raromaruoho no bogo ga'i ijönö raromoruomoröhe aribövihuro garuomo'ajëjo. Ëjöho God-ro röjëhijamu baejareje. Röhu avevejö'oho ë muoho jemë iae hejë'e jëve. God-hu ö'idöre jiamu noni nugö'özade Aru'aho hesi uehoroho baeromo aëro ë mu ma hesi jöho huruoho majëhijamu hejarijeje. Ëmu ma hesi bëhoho aneraho jabu'o he'i nimoruome röhu bogo eni jëve.

Noehu mu sisë bogo gavanovo'i mu maemu vaeröhego God-hu uövuade jöhoje.

¹³ Ëhuni nune jioromo mue vae'lí avo'avoho uehorovore. Iesu Keriso a nuniro rue'iramu God-are aji maho bae'a'aruje. Ëjöhuremu avo'avoho uehorovë'e raromore. ¹⁴ Ëhi uehorovë'e raromoromo God-are jöhuremu ejahonövore. Mami'e God-are jö bogo hejarije majare jemesi sinehu nimajohemu vaejarijoho ëhi jië'e mu öriroho nadi jijihore. ¹⁵ Nadi éhioho jijiho'i a'lí mue bövie bise'e vaejë'iroho dë vövöbajo'o uhohu'o ma-mae jioromo raromo jijihonövore. God-hu jemë hesinö jëvojöro uëvade aho hu ma-maemu jiajëhi ëhi jiore. ¹⁶ Ëhesi bëhoho God-are surire jöho uvë'eje: God na ma-maemu jevë'e jiaje ëhuni jemë'o ma-maemu jiorëjo. Ëhuni ëhi ë'onörovore.

¹⁷ God-ro bogo nue gö gö uehorovoromo gö'i a'lí ma-gemu görömo nosi muoho diehi jiego garomo mae o sisë uövuajeje. Ëhi jië'e aho jemë Vavuoho hö uavarujeje. Ëhuni ave sa'are ma-jahuri raromarujoro God börömoho hö uehorovë'i raromore. ¹⁸ Ëhesi bëhoho jemesi hijo miono'ohuro Keriso bogo uehorovë'ero bëhi rumo'e muoho röjëhibe rovamu jemëro ëhemu ejëhoromo sisë hesi darugoremu raromonövarijeje. Ëhi jëvë'ero God-hu nimaje muoho bogo vae varijënoho jëvadeje. Ëhi jëvamu God-ro ajëmijë'ero mae jëve. Röhu jemë'o iae gavarujeje. God-ro jemë ajëmi'irögoro ijo bajoho o bövi bise'o maho bogo ého bu'örömo éhuro ajëmijadeje ëhi jië'e inömoho ma-jahuri inöme jië'ego. ¹⁹ A'lí Keriso-are kö maho bamoromo éhuro mae ajëmijadeje. Ëhesi bëhoho urimoroho Jew rajëro God-ni suvuoro bamaho'ië'iroho sheep harihe ma-mahuremu muo'amoromo suvuoroho bamahonövareje. Keriso ëhi jië'e suvuoro maemu jiadeje. Ëhi jiamu God-ro hu bamadeje jemëni guomoröhego. ²⁰ Jemëni guomoröhego sa'ae bövie bise'e bogo bamadevare God-ro hu baejadeje. Amo ave ijo tugoho'i majare jemesi jöëni God-ro hu nugö'özamu a nuniro rovadeje. ²¹ Rueromo jemë ajëmijë'ero éhu'ero jemëro God mae uehorovarujeje. God-ro Keriso ajamamu ri'örömo aji maho baejë'ero éhu'ero jemëro God gemu uehorovoromo uvarujeje: Iae huro no'o ajamui'ajëjo.

²² Röhu God-are jö maho ejahoromo éhuro mu sisë uehorovarijoho vuonugë'e jëve. Vuonugo'irögoro Christian ö mueno'oho bogo ma-döemuoho a'i dë vövöbajo'o uhohu'o uehorovëvë'e jëve. Ëhuni göëro göho dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvo avohore ²³ ë hesi bëhoho jemë Christian vaeromo éhuro harihu aboji'e i'e rahëvanovamu i'oro aevoromo biririvë'e jëvaje. I'o rahëvade hesi bëhoho vuovëvo'iröhe vëmu vavu'o jabesi ujoho bogo bamëvo'i a'lí God ioro'ioremu hijaje a hesi ujoho bamëvadeje. God-are ujo hesi bëhoho iae God-are jöeje. Hesi jöho darugo bojëmijaje ioro'ioremu jioröhe jöhoje. ²⁴ God-are surire jöho ëhi gemuoho uvë'eje:

Ae aho'obëhe garasi va'ëne jio'amajëjo.

Inöme bövie bise'e mabëhe hö uehorovaruhoho ého resu resu ino va'ëne höjo.

Röhu garasioho sahori'amaje höjo.

Resu inoho rireromaje höjo.

²⁵ A'lí Badare jöho ëhi jiemu jiobe va'aje höjo.

Ëjöho iae Keriso-are jö ma aehu majëhijamu hejarijohoje.

2

Bada Iesu hu munë va'ëne jiaje jöhoje.

¹ Jemë i'e rahëvanovë'e aribövie jëvë'e jiaje ëhuni mu sisëho aho'obëhe vuonugore. Sareri sareri'e muoho döëremu mae vaejaruje muoho vuonugore. A jabesi mu mahuni dë vörönégajoho vuonugore. Jö sisëho vuonugore. ²⁻³ A'i jemëro mami'e herovarijeje Badaro jemë huë baejëvamu. Huë baejëvamu herovë'e jëvaje ëhuni i'e rahëvë'e asisö'ehu amu rihu ue'aho'i nimoruomajëhi ëhi dë vövöbajo'o hesi amu maho ue'aho'i nimonörovore. Ëhi jië'e amu ue'ahë'oho jemesi aru'ahoho biririvobe va'ojovo ijönö a duvaho va'ëne jioromo maro raromo'aruje. ⁴ Röhu jemëro Bada Iesuarinö ruere. Hu hesi darugoremu hiromo darugo bojamuijaje ahoje. Hu munë va'ëneje. Ëmunëho aëro sisë hö uvoromo vuonugamu God-ro maego hesi baejadeje. ⁵ Röhu jemëro Iesuare darugoho baejë'e jëvaje hesi öroro rovego God-ro jemë munë gagovëvanovoromo hu'o havëvoromo javu böröme vaejëvanovo'iro jemë gemuoro jëvego hesi Aru'ahohuro ë va'o hi'iröhe. Ëosa börömore jemë ë rumo va'oromo priest muoho vaenövo'aruje. Jew rajo priest-ehu God-are osa börömore rumo va'oromo God-ni suvuoro bahijaharëhi jemëro ëhi priest muoho vaeromo jemesi dë vövöbajo'o suvuoroho Iesu Keriso-are jöëni God-are örire bojaminövo'aruje. Ëhi jië'e suvuoro bojamijë'oho God-ro garomo nimajeje. ⁶ Ëhesi jöho God-are surire jajivoromo uvë'eje:

Ëhuro gahëjo. God naro munë va'ëne aho Zion bamajëjo
huro munënö'e biriri'e bönu mabëhëro namijego ëhuro javuoho bibivoröhego.
Ae rahu ë aho mae uehorovë'oho bogo javojimo ga'a'ajëjo.

⁷ Mae uehorovaruje aribövioho jemëro uvarujeje: Ëmunëho iae mabëhe höjo. A'i bogo ma uehorovarue aribövi jabesi jöho God-are surire jajivoromo uvë'eje:
Munë javue vae'irögoro munë gemu bijönimoromo vuonugare höjo.

Vuonugaroho jaruvoho ë munëhuro javuoho nigemo'ego bibivoromo mae namijajëjo.

⁸ Röhu jabisi jö göho jajivoromo ëhi uvë'eje:
Aëro ë munë va'ëne are ro biberovo'aruëjo.

Hesirire ro rireromo'aruëjo.

Biberovarue hesi bëhoho God-are jöho juahobijioharueje God-ro ëhi jië'e i'uoho bamëhë'ëro.

No God-are aribövie javuaje jöhoje.

⁹ A'i jemë God-ro baejëvë'e aribövie jëve. Hu'o masije riravaruje priest ömo'öme jëve. Ma-maemu jëvë'e aribövie jëve. Hesiremu jëvaje hesi bëhoho jemëro hesi mu mabëhi hesi jöho ae majëhi'irarijego rabëni jemë ramoramore raromamu huhu baejëvoromo hesi aji mare bamëvadohuni ëhuni ae majëhi'irarijego. ¹⁰ Urimoho jemë iho rumo'e aribövie jëvadeje. Jaruvoho God-are aribövie jëve. Urimoho God-are huë maho bogo baejarijeje. Jaruvoho hesi huë maho baejë'e jëve.

No God-are muemu vaejarue aribövie javuaje jöhoje.

¹¹ Aganomë na jögore bojëmi'irögoro ë'e. Jemë ave sa'are raromarujoho sa'a göre ma-jahuri raromarue aribövioho va'ëne jëvanove. Ëhuni uëve jemesi sinehu mu gö gö nimoromo aru'ahohu'o umogihajoho nadi gavanovore. ¹² A'iro God bogo uehorovarue ariböviohu'o raromoromo mu maemu vaebe va'ore. Ëhi ë'ë'oho jabumëro jö sisë bu'öromo jemë sisë vaejaruje hö uëvaruoho röhu gë'iröhe jemë mu mae vae'iramu gëgorovo va'o ëho majaho rue'iramu God-are ihoho mae ua'ë'ö.

¹³ Röhu Badare jöho uehorovoromo aehu masijo bahi'amare aribövioho aho'obëhe jabisi jöho ejëhore. Aehu böröme namiromo nosi sa'ae aho'obëhe muebejavuajoho ejahore. ¹⁴ A börömo hesi bëhire raromoromo sa'are mu muebejëvaruoho ejëhore.

Ēsa'are a börömhuro jabumē rämö'ojë'eje mu sisë'e aribövihohi i'ue bojëmi'i mu ma'e aribövihohi mae uéröhego. ¹⁵ Jemëhu a masijo ejëho'irarije hesi bëhoho God hu nime jemëro mu mae vaejego sisë'i uehorovarue aribövihohi öho garomo simano rumo'e jöho vuonugoröhego. ¹⁶ Röhu aehu a gö jabesi darugoremu raromoromo jabesi muemu vaejaruëhioho nadi öhioho raromo'i mae raromo jijihore. Ëhi'ore röhu nadi uvore: No bogo a darugoremuohi raromo'i iae no nosi mae raromo jijiharuëromo öhuni ri'öromo mu sisëho vaere. A'iro uvore: No God-are darugoremu raromoromo hesi muemu vaejarue aribövie javuajëromo mae raromo jijihore. ¹⁷ Ëhi'oromo ae aho'obëhe rajëhire. Christian ö mueno'oho dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvore. God böröme hö uehorovore. Sa'are böröme namiromo muebejavuajoho rajahire.

Kerisohu huë vavaeni baejadëhi no'o öhi huë vavaeni baeröhe jöhoje.

¹⁸ O ae gö jabesi darugoremu raromoromo mu vaejëharuje aribövihohi jemesi mu simano vaejarue aribövihohi masijke hö uehorovoromo jöho ejëhonövore. Jemesi a masijehu a mae jioromo sanu'e jöemu majëhijë'oho ejëho'i röhu vörö'e aribövihohi jabus'o ejëhonövore. ¹⁹ Ëhi jië'e sisë aribövi ejëho'irarije hesi bëhoho jaehu God-are jö uehorovanuohuni aehu huë vavaeni éma bojamamu ma-herovë'i taemorovoromo hijë'oho God-are huë maho bae'a'anue. ²⁰ O jemë mu sisë vaejamu aehu muo'amëvamu jemëhu ma-taemorovë'oho no rabëni uvo'ejo: Jemë taemorovaruhu jemesi ihoho ajiomë'e höjo. A'i jemë mu mae vaejë'iro huë vavaeni bojëmamu ma-taemorovë'oho öhuro God-hu gavajoho maeje. ²¹ Rabëni hesi bëhoho God-ro öhi jië'e huë vavaeni'e muoho jemesi örire bojëmijë'eje. Keriso hu'o jemesi jöëni huë vavaene baejadeje. Huë vavaene baeromo öhuro jemëhu diehi ö'irarije muoho röjëhijadeje hahu ö'adëhi jemë'o öhi ö'irarijego. ²² Hu mu sisëho bogo vaejadeje. Sareri'e jöho bogo jövadeje. ²³ Aehu sivohijarohi bogo mana sivëgonövohi. Aehu vi'ehi bojamihijarohi hu bogo jö darugo'oho mana majëhinövohi. A'i hesi arijo'arije God-are övo döre bamorovadeje hu mae mevoromo gavaje aego. ²⁴ Ëhi'oromo huro nosi sisë hesi i'uoho hesi sino haho'ere baeromo korosire guomadeje öhuro no vuovanovoromo öri sisëho ioro'iore gemu vuonugo'i i'ovoromo öri maremu jijihoröhego. Huhu vi'ehi baejadohuro öhuro jemë sisë'i raromarijohi marëjëvë'eje. ²⁵ Sheep-ehu sidövanovoromo jijiharijohi jaruvoho sheep o jemesi aru'aho muebe'amaje a hesiro vuonorö'ö rovë'e jëve.

3

Vaboro'o baru'o diehi ö'iröhe jöhoje.

¹⁻² Röhu vaboroharohi jemesi baru jabiso jöho öhi ejëhore. Ejëhorego baruehu God-are jö bogo ma uehorovë'oho vaboro jemesi Christian jöho bogo hejë'e jemesi muohemu garomo ga'iro jemëro God böröme hö uehorovoromo mu ma-maemu vaejego gëromo huotorovoromo Keriso mae uehorovoruomo'iro. ³ Röhu jemë mae jëvego baruehu gëjöro nimë'oho nadi sinemuoho rajahirovoromo ijo bajo börömoho bu'öromo öhuro simano uoho avohorovoromo nieniaho niögoho bövihohi bise'oho imoromo io'amego mae jëvego gë'iro. ⁴ Nadi sinemuoho uehorovo'i a'i dë vövöbajo'o uhohu'o avohorovego gë'iro jemesi muoho mae jiego. Sino avohorovë'oho mavojirojëvo'iramu sisërejëvo'ë'e. O dë vövöbajo'o avohorovë'oho gë'ë'ö mae jëvemu jëvobe va'iramu. Dë vövöbajo'o avohorovo'irarije hesi bëhoho ma-u'emu taemo raromo'irarije jöhoje. Jemë ma-u'emu taemo raromë'oho God-ro gëvajeje jemë ma-mabëhe jëvege. ⁵ Urimore God gemu uehorovonövare magonaho ömo'ömehu jabiso dë vövöbajo'o avohorovarëhi jemë'o öhi avohorovore. Jabu öhi ma-u'emu taemo raromoromo avohorovoromo jabiso baruoho ejëhonövareje. ⁶ Ëhi jië'e magonahe gemu Sarah-ro hesi barue

Abraham-are jöho éhi ejahoromo hesi örire uanövadeje: Nasi bövihajo. Jemë bogo nurunurumoromo juhuonivo'i a'i mu mae vaemu vaejé'oho éhuro jemë Sarah-are abojo ömo'omoho va'ëne jévanovo'ë'e.

⁷ Röhu baruoharo jemesi vaborohu'o gemuore raromarujevaro éhi avo'avoho uehorovoromo raromore. Uvore: Ama'i nosirire jiaje darugoho éhi jië'e darugoho magonaho jabiesiroho bogohöjo röhu jabu'o no'o God-are harihu abojo'ëro javuë'ëro huro no ajamui'iramu ioro'ioremu hu'o maro raromo'ejarëromo vaboroho rajëhire. Vaboro rajëhijë'oho éhuro jemëhu God-are örire jö ataruje muoho bogo sisérë'ë'e.

Noehu mu ma vaejego aehu bijönimoromo huë vavaeni bojamuijarue jöhoje.

⁸ Röhu jöe gemu ijo tugoho'ioho majëhi'iramu iae barë'ë'e. Jemë ae aho'obëhe jöe gemu uehore gemu baeromo ö mueno'ehu rajahirovaruëhi éhi huë baeromo rajahirovoromo ma-taemo raromore. ⁹ O ae göehu sisë vaejëvë'iroho nadi mana jabiesi öriroho sisë vaejëvore. O jö sisë uëvë'iroho nadi mana jabiesi öriroho jö sisëho uë'i a'i jemëro God uavego huro jbumë mae vaejëvo'iro. Ëhesi bëhoho God-ro jemë hesinö jëvojöro uëvadeje éhuro jemë mae vaejëvego maro raromo'irarijego. Ëhuni jemëro hu uavego a ioro'iorohu'o mae vaejëvo'iro. ¹⁰ Jemëhu éhi ömo'irarijoho God-are surire uvë'eje:

Ae rahu mae hi'ië'iroho
sine sasohoromo juvo'ië'iroho
bitare taemoromo jö sisëho nadi bu'önëjo.

Jö'e tugohoromo nadi jöho ruëroho numëroho ma-jövonëjo.

¹¹ Mu sisë vaejanuoho gororomo mu maemu vaenëjo.

A'o mae avoho hi'i sivoho avohonëjo

¹² rabëni hesi bëhoho Badare nunoho ma aribövi jabiesiroho bogo ahoro'i
ëninanijaruoho hejëho'i
sisë aribövioho deje bojëmaje jiaje.

¹³ Jemë mu mae vae'i éhemu uehorovë'oho rahuro jemesi öriroho sisë vaejëvo'ë'e. Aho bogo sisë vaejëvo'ë'ö. ¹⁴ Röhu jemëhu mu mae vaejamu aehu bijönimoromo huë sisë bojëmamu baejë'ohuro éhuro jemë maroho jëvo'ë'e. Nadi aho juhuonëmiromo nurunurumo'i ¹⁵ dë vövöbajo'o uhoro uvore: Keriso börömëro jië'ëro Bada hö uvoromo hu gemu mae uehorovore. Hu gemu mae uehorovoromo he'irarije God-are jö bogo heruomë'e ariböviehu jemë uëvamu: Mu maehu rueröhego uehorovaruje hesi bëhoho majahuihego hejarë uëvamu hejë'oho simane sasohoromo bëhoho röjëhire. ¹⁶ Röhu ma-u'emu sanu'e jöhemu röjëhiromo mu maemu vaerego éhuro jemesi dë vövöbajo'oho marëjëvo'i éhuro jemëhu Keriso-are ijore ijore jijihoromo mu mae vaejarujoho ého aehu sivëgë'oho jaburo jemesi muoho garomo javoje bae'iröhe. ¹⁷ Mu sisë vaeromo vi'ehi baejë'oho sisë jio'i a'i mu ma vaeromo God-hu nimamu vi'ehi baejë'oho ého iae maeje. ¹⁸ Keriso hu'o a maëro jië'ëro sisë'e ariböviohuni uehorovoromo magemu guomadohuro éhuro jemesi sisëho ma-ioro'ioremu mu'uvëhadeje éhuro jemë God-are örire söjëvo va'oröhëni. Hesi sino haho'oho guomo'i röhu hesi aru'ahoho i'ovadeje. ¹⁹ Hesi aru'ahohuro i'ovoromo va'o aru'aho ioro'iorehu savoji gago va'ënire sisë'i raromaruire é va'oromo jöho majëhijamu heruomadeje. ²⁰ Röhu é hesi urimo Noah-hu hijadevaroho evaroho é aribövioho bogo vuovë'e sa'are raromareje. Sa'are raromoromo God-are jöho bogo ejahonövareje. Jöho bogo ejaho'ego Noah-ro boat börömoho vae'ego God-ro éhi ma-hiromo muebejëvonövadeje é ariböviohuro avoho uehorovoruomojöro. Muebejëvamu jöho bogo ejahareje. Bogo ejahamu ae mavemino'e ae aho'obëhe 8 boat-re rumo va'amu jovo döre jëvoromo éhuro mae jëvadeje. ²¹ Ejovehu uhu'e é'adoho jovehu bapataeto vaejarüehi éhi jianove. Ëhesi bëhoho jemë bapataeto vaejë'oho sisë'i raromego God-ro jemë baejëvoromo maro rëmego mae

jëvajeje. Bapataeto hesi bëhoho bogo sinore jiaje va'inumoho dibojöro bogo ëhunioho jovoho eguo'i a'l'i bapataeto hesi bëhoho bapataeto vaeromo jemë God uavarujeje: Nosi dë vövöbajo'oho avohahuego no uvo'irarëjo: Nosi sisëho iae u'ovahuë'e höjo. Röhu bapataeto vaeromo jemë bogo sisëroho va'i mae raromarujeje rabëni Iesu Kerisoro guomoromo ri'özë'ëro ëhu'ëro. ²² Iae Iesu Kerisoro ri'önugoromo ö'idöre ajiomë'ëro God-are övo manö böröme namiromo anera'o ö'idöre raromoromo darugo baejë'e aru'aho ioro'iorohu'o jabesi örire huro jöho bojëmego hu gemu ejahoruomajeje.

4

Sinehu nimaje mu vaejaruoho vuonugo'i God-hu nimaje mu vaeröhe jöhoje.

¹ Kerisoro hesi sino haho'ere vi'ehe baejadeje. Vi'ehi baeromo mae uehorovadëhi jemë'o ëhi gemuoho uehorovoromo ëhuro avoho biririvore. Ae rahu jabesi sino bogo uehorovo'i Keriso-are jöëni vi'ehi jabesi sino haho'ere baejë'oho ëhi jië'e aribövioho mu sisëmu vae'i nimaroho vuonugë'ejö ² ëhuro sa'are raromo'iröhe majä vituroho sinehu nimajohemu bogo uehorovo'i a'l'i God-hu nimajohemu uehorovë'e raromo'iröhëro. ³ God-are jö bogo heruomaje ariböviehu ömo'i nimoruomajëhi jemëhu urimo ëhi ömonövarijoho iae eni jië'eje. Urimoho jemëro öero ë'anovoromo dëre ri'özëvego bövie bise'e ëma ömonövarijeje. Jovo sisë iromosimane sisérënövarijeje. Mahëro gemuoro uruvanovo'amonövarijeje. Söröro raromanovoromo vörö'e jovemu ue'ahonövarijeje. Uehore sisë'i baeromo uvonövarijeje: Inöme gö gö aru'aho'e höromo uvane aho röjëhinövarijeje. ⁴ O jaruwoho jemë God rumo'e ariböviohu'oho bogo gemuoroho sisëho vaeromo bövioho bise'oho ëma ë'oromo ruëroho numëroho ëma jijiharujeje. Jemë bogo ëhioho ë'lego gëromo ë ariböviohuro uvarueje: Noehu ë'aruëhioho jabumë rabëni bogo ëhioho ë'arue höromo tiöjarueje. Tiöromo jemesi ihoho ijumëharueje. ⁵ Ijumëharuoho ijonö mu sisë rabe rabe ë'aruoho God-are örire huruoho majëhi'ë'ë huro ave sa'are raromarue ariböviohu'o mami'e vuovade ariböviohu'o mevavuo gö'iröhëro muebejavuoromo hijajego. ⁶ Ëhuni vuovë'e aribövi jabesi örire Keriso-are jö majëhijamu hejare hesi bëhoho ëhuro ma-aeju sisë hesi mana nosi sino haho'ere baeromo vuovaruëhi jabu'o ëhi sisë hesi mana sino haho'ere baeromo vuovëvadoho God-hu biririvoromo hijajëhi jabesi aru'ahoho ëhi mae raromoröhëgo.

Mu vaeröhe suvuoro God-hu bojamuijajoho avoho mueberöhe jöhoje.

⁷ Bövi bise'o barë'iröhe majaho dunove. Ëhuni taemorovoromo avoho mueberovë'i parie vaenövore. ⁸ Röhu aveho börömoho jiaje ëhuremu uehorovore. Göëro göho dë vövöbajo'e aho'o uehorovo avohore rabëni huë baerovaruohuro mu sisë aho'o mu'uvahuaje jiaje. ⁹ Röhu ga'irarije Christian ö mueno'e vejö'e i'e rovamu gavë'iroho uëre: Nosi osaro ro raromohëre. Nadi i'uho'i dë vövöbajo'e sasohoromo ëhi jië'e muoho vaere. ¹⁰ Röhu God-ro hesi nimoromo suvuore gö gö ae gö gö bojamuibë va'aje jiaje ëhuni God-hu diehi jië'e suvuoro bojëmamu baejarijoho avoho muebejahoromo ë suvuorohuro göëro göho ajamirovore. ¹¹ Jö majëhi'irarije suvuoro baeromo God-are aribövi majëhi'ië'iroho God-are jöhemu majëhire. A ajëmi'ië'iroho God-hu bojëmaje darugoho baeromo ë muoho vaere. Mue bövie bise'e avo'avoho vaejego aëro gëromo uvo'iro: Jemë Iesu Keriso-are ariböviëro jëvë'ëro ë'arujë uvoromo God-are ihoho dö maro bamoruomo'iro. Aji mahö darugo mahö hesiremu ioro'ioremu jiemu jioibe va'ë'e. Iae mae.

Keriso'o bimuvoromo huë vavaeni baeröhe jöhoje.

¹² Aganomë huë vavaenoho jovëro ruomanovajeje God-ro géröhëgo jemë biririvego o bogo. Huë vavaeni baejarujoho nadi uvore: Diehi'ego ë'ajëromo tiö'i ¹³ ma-uvore: Kerisohu huë vavaeni baejadëhi no'o ëhi gemuoho baejaruëromo nimorohore. Ëhi

jië'oho ijono Kerisoro hesi ajoho röjëhi'iramu garomo jemë nimoroho avoho'aruje. ¹⁴ Aehu Keriso-are jöeni jemë sivëgë'oho huë mae jëvajeje rabëni God-are aji'e Aru'ahohuro jemë aegëhë'ëro. ¹⁵ Röhu jemëhu a anamu guomë'oho o vajiohehu baejë'oho o mu sisë gö gö vaejë'oho o ae gö jabesi mu ëma ahobe jijihë'oho ëho sisëje. Nadi ëhi jië'e muoho vaeromo ëhuro huë vavaenohu mana baere. ¹⁶ O Christian jëvamu aehu bijönëgoromo huë vavaeni bojëmamu baejë'oho nadi javojoho bae'i Keriso-are ihoho baejë'e jëvaje ëhuni God-are öroro huë mae uare.

¹⁷ Noehu vi'ehi baejarue hesi bëhoho God-hu mevavuo'iröhe majaho mami'e aevë'eje. Iae hesi aribövire bëhe vaeromo mevavue. No rabe gavaruoho ma-i'e aevajoho röhu va'ojovo ijonojöho God-are jö ma bijönimarue aribövioho diehi jëvo'ë'e.

¹⁸ God-are surire jöho ëhi gemuoho jajivoromo uvë'eje:

Mu mae vaejarue aribövioho bogo ëma maroho va'i huë vavaenëro anojamuijuvo ë hesi ijono evare maroho va'o hesi javuajëjo.

Ëhuni God dejo bojamiromo mu sisëmu vaejarue aribövioho diehi jëvo'ajëjo.

¹⁹ Ëhuni God-hu nimajëhi huë vavaeni baejë'oho uvore: No ave sa'are bamavuade ahuro ajamui'i uvadëhi ëhi ajamuijajëromo mu mae vaeromo jemesi arijo'arije hesi övo döro bamorovore.

5

A duvahedu God-are ö mahu'o avoho muebe'amo'iröhe jöhoje.

¹ O God-are ekaresia muebejëvaruje a duvahoharo nasi jögoru harihoho gare. Na'o ekaresia muebejëvaje a duvahede jeve. Naro gavodeje Kerisoro huë vavaene baejamu. Röhu u'emu Kerisohu hesi aji ma röjahuijë'iroho huro nasi örire bojemil'iramu na'o hu'o gemu mae ajoho bae'ejo. Na ëhi jië'e aëro jevë'ëro ëhuni ave jöho majëhi'ië'e.

² God-ro hesi sheep-oho bojëmijadeje jemëro muebejaho'irarijego. Ëhuni jemëhu hesi sheep muebejëvë'iroho nadi ë muoho bijönimë'i muebejëvo'i a'i God-hu nimajëhi ëhi muoho nimoromo hesi sheep-oho muebejëvore. Nadi moniemuoho uehorovoromo muebejëvo'i a'i muoho dë vövöbajo'e aho'o nimo avohoromo God-are aribövioho muebejëvore. ³ God-hu jemesi övore bamëvade aribövioho nadi masije jëvajë uvoromo i'ue gö gö bojëmi'i a'i mu mae vaeromo öroho röjëhirego jaburo gëromo ëhi ë'irovo. Ëhi muebejëvore. ⁴ Ëhi ë'ë'oho Sheep Muebejavuaje A Börömehu rovë'iroho iorol'ioremu jioröhe aji'e suvuoroho bae'a'aruje.

⁵ O a i'oharo a duvaho jabesi jöho ejëhore. Röhu ekaresiae aho'obëhe jemëro ma-u'emu taemorovoromo huë baerovoromo ajamirovore. God-are surire jöho ëhi gemuoho uvë'eje:

Biriri'övoromo masije javuajë uvarue aribövioho God-ro ahëvaje höjo.

Ma-u'emu taemo raromarue aribövioho God-ro hesi nimoromo huë baejëvoromo ajëmaje höjo.

⁶ Ëhuni uvarujoho: No masije javuajë uvarujoho vuonugo'i uvore: God-ro gemuëro darugo'ëro jië'ëro böröme namiromo no muebejavuaje höjo. Ëhi uvë'oho majae eni jio'iramu huro ajëmi'iramu jemesi ihoho döro ajiomo'ë'e. ⁷ Röhu nurunuruëgajoho aho'o God-are öroro bojamire hu jemesi jöeni uehorovaje jiaje.

⁸ Röhu nune jioromo gavë'i raromore. Satan hu jemë'o muorovaje aeje. Vörö'e miehu darugo'o uvobe mi ja'ihoi' nahobe juvajëhi Satan-ro jemesi örire ëhi ë'ajeje.

⁹ Satan-hu ëhi ë'ë'oho biririvoromo God mae uehorovoromo ëhuro ahore. Ahoromo uvore: Nosi Christian ö mueno'e aho'obëhe sa'ae dinö'e dinö'e raromoruomajoho ëhi jië'e huë vaenohu baeruomaje höre. ¹⁰ Jemë majae ma-bisemu huë vavaene baebe va'oromo majae ijono God-ro ajëmiromo jemesi dë vövöbajo'oho avohëhoromo daruge bojëmi'iramu ëhuro ma-mae jioromo munënö'e biririvoromo riravo'aruje. God-ro

huë baejauvoromo bövie bise'e ajamuajeje. Huro uëvadeje jeméro Keriso'o gemu mae jioromo hesirire ioro'ioremu jiaje ajoho bae'irarijego. Ëhuni iae ajëmi'ë'e mae jëvoröhego. ¹¹ Hesi daruge jiajoho ëhi gemuoho jiemu jiofe va'ë'e. Iae mae.

Peter-hu ijo tugoho'i jajivoromo jejëmijade jöhoje.

¹² Silas-ro na ajemiromo ave surire jö harihoho jajivë'e javue. Na uehorovoromo uvajeje: Hu Christian ö mae höjo. Röhu na jajivode hesi bëhoho jeméro adahego dë vövöbajo'e mae jëvoröhego. O göho naro gavë'ëro ëhuro majëhiromo uël'irodëni: Godare huë ma'e öroho ëhi höjo. Ëöroho bogo sareri'ehu jio'i iae mae höjo. Biririvoromo ë örohuremu jijihorëjo. Ëjöho majëhi'i negamu ave suroho jajivë'e jeve.

¹³ Babylon amore raromarue ekaresiahuro jemesi örire jejëmijareje God-ro jemë'o jabumë'o baejëvamu hesi aribövie jëvë'ego. O nasi Christian harihe Mark-ro jemë jejëmijadeje. ¹⁴ Keriso-are aganehu rajahirovaruëhi ëhi jejamirovore.

Keriso-are aribövie aho'obëhe jeméro God-are huë maho baeromo raromore. Ahia mino'e.

2 PETER

Peter-hu Keriso-are aribövi jejämijade jöhoje.

¹ Simon Peter na Iesu Keriso-are muemu vaejahaje ae jevoromo hesi apostle jeve. Keriso mae uehorovaruje aribövioho naro jemesi örire jajive. Noehu Keriso mae uehorovoromo aji'e mu ma baejarëhi jemë'o mae uehorovoromo aji'e mu ma gemuoho baejarijeje. Ëhesi bëhoho gemu börömëro jië'ëro namiromo muebejavuoromo mare bamavuaje aho Iesu Kerisoro avoho uehorovoromo jemë'o no'o gemuoho gövuajëro jië'ëro ëhuni no mu ma bojamuijadëhi jemesi örire ëhi bojämamu baejarijeje. Ëhuni naro jemesi örire jejämije.

² Na nege jemëhu God'o Iesu nosi Bada ma gëvarujohuro ëho jaburo huë baejëvo avohoromo ajëmego jemë maro raromonövo'irarijego.

No muoho avoho vaenövo'ejo ëhuro uvoröhëni: Iae God-ro no baejavuade höjo. Ëhesi jöhoje.

³ God-are darugoho hesiro jië'ëro Kerisoro mue aho'o ajamuijë'eje ëhuro hesi örire avoho jijiho'iröhego. Ëhesi bëhoho God-ro urimë'i no uövuadeje noro hesi aji'e mu maho baeröhego. Ëhi uövuamu noro hu mae gavareje. Gavë'ëro ëhü'ëro huro ajamuijë'eje noro huhu nimaje muoho vaeromo öri mare jijihöröhego. ⁴ Ëhi ajamuiromo ëhuro mu börömo börömoho röjahuijë'eje noro uehorovoromo uvoröhego: Iae mae höjo. Ijonö mue gö gö ma-mabëhe ajamui'ajëjo. Ijonö mae ajamui'iröhë jö hesi bëhoho jemëro ëho uehorovoromo sa'arohemu uehorovarue ariböviehu jabisi sinehu nimaruoho ömoromo sisérëjaruëhioho jemë bogo ëhioho ömoromo sisérërovo'irögoro a'i God-are muoho baejego hu jiajëhi ëhi jëvo'iröhego. ⁵ Ëhuni aviëhi jië'e muoho avo'avohe vae'i ë'o gare. Jemëhu Keriso mae uehorovarujoho mu mae barueromo Keriso uehorovaruje muohu'o gemuoro havore. Mu ma vaejë'oho God-are öroho avoho garomo mu ma vaejaruje muohu'o gemuoro havore. ⁶ God-are öri gavë'oho taemo raromoromo God-are öri gavaruje muohu'o gemuoro havore. Taemo raromë'oho biririvoromo riravoromo taemo raromaruje muohu'o gemuoro havore. Biririvoromo riravë'oho God-hu nimaje muohemu uehorovoromo biririvoromo riravaruje muohu'o gemuoro havore. ⁷ God-hu nimaje mu uehorovë'oho huë baerovë'oho ae gö jabisi öroro dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvoromo huë baerovaruje muohu'o gemuoro havore. Ëhi jië'e muohuremu uehorovore. ⁸ Jemëhu ëhi jië'e mu vae avohë'oho ëhuro bogo ëma imo nosi Bada Iesu Keriso garomo muohu vae'i a'i hu garomo muoho vaeromo rae avoho'aruje. ⁹ A'i aehu ëhi jië'e mu bogo vaejë'ohuro nune sisérëjëvego öri ëgoroho bogo uheriho'irögoro ma-sa'a hesi muohemu garuoma-jeje. Mu sisë mami'e vaejamu God-hu u'ovëhadoho ëho rumonëgë'eje.

¹⁰ Aganomë ëhü'e jiaje avoho biririvoromo God-hu nimaje muoho vaenövore ëhuro uvo'irarije: Iae mae-ëjo. God-ro hesinö javuojöro nimoromo uövuë'e höjo. Ëhi jië'e mu vaejë'oho sa'aroho bogo mae bogo rireromo'aruje. ¹¹ Bogo rireromo'irögoro a'i nosi Bada Iesu Kerisohu no mare bamavuaje aehu ioro'ioremu muebejaje öri ari'ere jemëro mabëhe va'iramuhu jemë rajëhi avoho'ë'e.

¹² Ëhü'ëro jië'ëro ëhi jië'e jöho iae na majëhi'i hinövo'ejo jemë rumonëgojöeni. Iae jemë ë jöho mami'e hejë'ëro God-are jö maho eni baeromo biririvoromo ma'eno titimarujeje. Röhu maho majëhinövo'ejo jemëro heromo uehorovonövo'irarijego.

¹³ Bogo guomevo'i naehu ave sa'are hibe va'ajevare ëhi jië'e jöho majëhiromo jemesi

uehoroho avohëhonövo'ej. Na uehorovoromo uve: Ëhi jië'oho ëho nasi mue höjo. ¹⁴ Ëhesi bëhoho na gavajoho ave sa'aroho bogo ëgoho hi'i guomo hesi jeve nosi Bada Iesu Kerisoro ëhi ma-va'orahoro röjehijë'ero. ¹⁵ Na jöho ma-avo'avoh jajivo'ej na guomevego jemëro adahoromo uehorovonövo'irarijego.

Peter-mëhu Keriso-are aji nunehu gavare jöhoje.

¹⁶ Nosi Bada Iesu Keriso darugo'e a jiaje jöhu'o huhu rueröhe jöhu'o noehu jemë majëhijarevare bogo aho ëma uehorovoromo sareri sareri jöho mae avohoromo majahuijamu heromo mae höromo jemë majëhi'i a'i nosi nunëro hesi aji börömoho gavë'ëro jöho majëhijareje. ¹⁷ Kerisoro God Vavu hesi örire iho börömohu'o aji börömohu'o baejadire noro hu'o riravareje. Riravamu aji börömo jiajire ë a huëro Iesuni uvavohijo: Ave aho nasi Harihu mabëhe höjo. Na hu garomo nimorohhevajëjo. ¹⁸ Ëhuëho ö'idöre uvamu noro nosi hia'ëro hejareje hu'o gemuore maemu jiaje dahorure riravare majare.

¹⁹ Ëhi jië'e jöho hia'ëro heromo muoho nunëro gavë'ëro ëhu'ëro jö God-aro baeromo majëhinövare a jabisi jö surire jajivaroho jemë'o no'o adahoromo mae uehorovo avoharueje. Ëhuni jabuhu God-are jö jajivaroho jemëhu avo'avoh ejëhë'oho iae mae jëvo'ë'e. Uvore: Surire jöho ramoramovego irehu öri röjahuijego ë va'aruëhi ë surire jöho ëhi höromo ejahobe va'ejarëjo hujeji Bada Iesuare majaho rue'i dunovego evare nosi dë vövöbajo'ere garöhëni sisonuvolië'ego mujörehu rojomoromo ajivavuajoho. Ëhi ë'ë'oho jemë iae mae jëvo'ë'e. ²⁰ God-are surire jöho ejahoromo avehu'o uehorovo avohore: Jö God-aro baeromo majëhiromo jajivare jö hesi bëhi he'i nagüë'oho bogo nosi sivu sivuoho jö bëhoho ëma morijovo ga'ej. ²¹ Rabëni hesi bëhoho bogo aho jabisi ëma nimoromo jöho God-aro baeromo majëhiromo jajivo'i a'i God-are Aru'ahëro jabisi simanoho huotovëho'ego God-hu bojëmajje jöho majëhinövareje.

2

Keriso-are jö huotohuotovoromo majëhijarue aribövi jabisi jöhoje.

¹ God-hu bojëmade jöho mae majëhinövareje röhu ae göëro göëro ëma sarerëmiromo uënövareje: No jö God-aro baeromo majëhijarue ae javuajëromo sareri sareri'e jöho majëhinövareje. Jabisirire jionövadëhi jemesirire ëhi jië'e sareri'e aribövioho jioruomo'ë'e. Jioruomoromo ma-döëremu jö mae atanovoromo Iesuare jöho huotohuotovo majëhinövo'ë'ë. Majëhijamu mae höromo ejëhë'oho sisërëjëvo'ë'e. Bada Iesuro hesi köero imëvoromo jabumë baejëvadeje hesi darugoro raromojöro. Ëhi ë'adeje röhu jaburo hu deje bojamiruomajeje. Ëhu'ëro jië'ëro sisë hesi manaho ma-majioho baeromo sisërëruomo'ë'e. ² Bogo ë'arue javoji'e mu sisëho vae'iramu ae aho'obëhe jabisi ijore ijore jijihonövo'ë'e. Ëhi'ol'iramu God-are öri ma hesi ihoho sisërë'ë'e. ³ Monie jabisiremu bae'i nimoromo sareri sareri'e jöho jabisi sivue ëma uehorovoromo majëhiruomo'ë'e jemëro heromo mae höromo ijo bajoho mana bojëmi'irarijego. Ëaribövioho God-ro mevëvoromo sisëre rëmö'lö'iröhoho mami gö'e aevoromo uehorovobe rovë'ej. Hu nune jiajëro i'uoho iae bojëmi'ë'e.

⁴ Rabëni anera ioro'iorehu mu sisë vaejaroho God-ro bogo ma-nunëremuoho gö'i a'i tövo'amoromo sisëro nugö'ö'amadeje jabumë ë ramoramoreva va'o raromego huhu mevo gö'iröhe majaho rueröhego. ⁵ O mami gö'e sa'are raromo jijihonövare aribövi jabisi sisëho God-ro bogo ma-nunëremuoho gö'i a'i hu bijönimoruomamu gëgorovo jovoho nugö'öjamu börömo bëhe rojomoromo ae aho'o baenagëgadeje. A'i a ihe Noah mu ma hesi jö majëhinövade ahu'o röhu a ioro'ioroho aho'obëhe 7 ë aribövihemu i'uoho bogo bojëmi'i avoh muebejëvadeje. ⁶ O Sodom'o Gomorrah'o amo masije niö'i God-ro i'ue bojëmiromo vënëro bue'öjëvamu ravoromo ma-muomöe jëvadeje.

Êhi ë'ade hesi bëhoho God bijönimoruomaje aribövioxhuro uvoruomoröhego: Êhi jië'e i'uoho God-ro no'o bojamui'ajëjo. Iae ëhuni ëhi jië'e i'uoho bojëmijadeje. ⁷ Ëamo rajo a ioro'ioroho i'uoho ëhi bojëmi'l a'i a maho Lot ajamamu hu Sodom amore jioromo mae rovadeje. Ëhesi bëhoho urimo Lot-ro amore hiromo ganövadeje amo rajoho jögoroho bogo e'irögoro ma-biriri'övoromo öero ë'anovoruomo'ego gë'i hiromo bijönimo avohonövadeje. ⁸ Ëaho a maëro jië'ëro ë amo rajohu'o gemuore hiromo majae ëhi heromo gëromo jabuméro mu sisë vae'ego bijönimoromo dë vövöbajo'e sisërëjadeje hu a maëro jië'ëro. Ëhi'amu God-ro amoho ijumo'irögoro Lot ajamamu mae rovadeje. ⁹ God-ro sisë aribövioxho ëhi ijumëvo'i a maho ëhi ajamijë'ëro éhu'ëro hu uehorovarue aribövioxho vavaeni'ere rireromavuo'ië'ego ajamui'iröhoho hu eni jie. A'i sisë'e aribövi taemëvo'iröhoho eni jie i'uoho baemu baejuvo hujeji mevëvoromo i'u ioro'ioremu bojëmi'iröhe majaho rueröhego. ¹⁰ Sisë'e aribövioxho aho'obëhe jabesi örire ëhi ë'ë'e röhu garöhe aehu jabesi sinehu sisë nimajoho ömoromo öehu jijihanovoromo va'inumi'e mu vaeromo jögoru masijo bijönimamu gëvë'oho huro ë aribövioxho' o taemëvoromo i'ue bojëmijajeje.

Êhi jië'e jö sareri röjëhijarue aribövie jemë'o raromaruohuro biriri'övoromo uvarueje: Noremuëremu masije javuajëromo bogo juhuonivo'i aji'e aribövie ö'idöre raromarue jabesi jöho sisë'i atarueje. ¹¹ Ëhi ë'arueje röhu anera ma jabesi darugohuro jö sareri röjëhijarue aribövi jabisjdarugoho iosiramiromo börömo bëheje. Ëhi jie röhu ë aneraho bogo Badare nuniroho riravoromo anera sisëho agëvoromo jabisjdarugoho jö sisëho majahijarueje. ¹² Bogo ëhioho ë'irögoro a'i ë jö sareri röjëhijarue aribövioxho mahu urejo va'ëne jioruome. Urejoho bogo uehorovanovë'e jabisjdarugoho aëro rinovoromo muo'amoromo ujuoho va'arueje. Ëjö sareri röjëhijarue aribövioxho ëhi jio'ame. Jabu'o bogo uehorovë'e jabisjdarugoho bogo ma hejarue gavarue jöho sisë'i atarueje ijönö mahu urejonö'e sisërë'amoröhëro. ¹³ Mu sisë vaejarohuni ëhuni i'ue mana bae'ë'ö. Jabumë uvarueje: Dë vövöbajo'o vuëvavuaje hesi bëhoho maja'e a nunire mahehu uruvanovë'oho ëhuro vuëvavuo'ajëromo ëhi ë'arueje. Mahëro uruvanovoromo jabisjdarugoho sareri'le muoho nimo avohoromo jemesi gemuore ö'oromo ioho ue'ahego evare niögu suhi'ere va'inumi jiajëhi jabisjdarugoho aru'ahoho ëhi va'inumi'e jëvajeje. ¹⁴ Mu sisë vae'i öero ë'anovoromo magonahoho majae ëhi ërimëharueje. Ëhi jië'e mu sisë vuonugo'ië'oho bogo eni jëve. O mu göho ë sisë aribövioxhuro garöhe bogo biririvoromo mae uehorovarue aribövioxho raromamu gëvë'oho jaburo jö sisë röjëhiromo rinëgoromo sö ujuoho va'ego guaro rireromanovajeje. Bövie bise'e ma-bae taemo'i nimoromo vajiohu mu biririvoromo ë'o gabe rovaroho jaruvalo ë muohuro ruaho'amëvë'eje. Ëaribövioxho God-ro sisë bojëmi'ë'e. ¹⁵ Öri ahorirehu jijiharohu vuonugo'i aruëre anumëre ëma jijihë'ejö. Ëma jijihoromo a ihe Balaam Bosor-are harihoho Balaam-hu juvade öri sisëre va'ë'ejö. Ëhesi bëhoho Balaam jö God-aro baeromo majëhinövade ae jiadeje röhu hu mu sisë hesi manaho ijo baje bae'i nimadeje. ¹⁶ Ëhi nimamu God-ro ë a hesi uehoro sisëho ahahadeje. God-hu Balaam-are uehoro sisë ahahade hesi jöho aviëhije. Balaam-ro mu sisë vae'irögoro mi ihe donkey döro hiromo örire va'adeje. Va'amu God-ro ë donkey-oho uehoro maho bojamamu ë jö bogo jövajohuro ri'öromo a huënö'e jöe jövamu hegrovoo ë jö God-aro baeromo majëhijaje ahuro simano rumo'e muoho vae'ië'oromo vuonugadeje. God-ro Balaam-are uehoro sisëho ëhi ahahadeje. Balaam-hu öri ma vuonugadëhi ë jö sareri'e röjëhijarue aribövioxhuro ëhi ë'oromo mu sisë vaeromo ijo baje bae'i nimarueje.

¹⁷ Röhu ë sisë aribövioxho jovehu sa'a gagore rojomoromo sinihajëhi jabumë muoho ëhi sisë'i sisë'i ömarueje. O buru börömehu rueromo sue huosihego arue anume

va'oromo öri ari'e tugohego bogo gavaruehi jaburo mu maho öhi tugohahuego bogo gavarueje. Jabumë öhi jëvë'ego öhuni God-ro röhe nugëhë'eje jaburo ramoramo sisë ma jië'ire ö va'o raromoröhego. ¹⁸ Jö huhe ö'oromo simano rumo'e jöho öma atarueje. Öma atoromo öero jijihanovoromo mu sisë ae röjëhiromo rinovo'amemo öhuro biriri rumo'e aribövihuro sisë aribövi ioro'ioro jabesi öri avevejö'e vuonugaroho uvarueje: Jö mae höromö ejëhoromo röhu maho vuonorö'ö va'oromo öhuro rireromarueje. ¹⁹ Jemë'o raromarue sisë aribövihuro ae sarerëmiromo üëvarueje: Noro jemë ajëmi'iramu jemë bogo tövanovë'e aribövioho jëvanovo'i a'i jemë rabe rabe ömo'i négë'oho öma ömonövo'arujëjo. Öhi üëvarueje röhu jabumë tövëvanovë'eje. I'u'e mu hesi darugore jëvë'ero mu sisëmu vaejarueje. Öhesi bëhoho di mu sisëhu ruahö'öjavuë'ohuro öhuro tövavuanovë'eje. ²⁰ Öhi tövëvanovoromo sisë bëhe jëvajeje. Öhesi bëhoho nosi Bada Iesu Keriso no mare bamavuaje aho ae rahuhu mae garomo öhuro sa'a hesi mu sisëmu vaejaroho vuonugo'i mae val'ouvo röhu huotorovoromo sareri'e jöho mae höromö miehu viöre aeganovoromo sisérëjëvë'oho öhi jië'e aribövioho urimo sisë jëvadoho majae ijonö rireromoromo sisérë'amo barë'ë'e. ²¹ Jabumë mu ma hesi öroho bogo ga'ibejo jabumë sisë jio'i röhu bisemu ma'e jëvanovo'ibejo. Röhu mu ma hesi öroho iae garomo God-are jögoroho bojëmamu vuonugë'ero öhu'ëro sisë mae jëvë'eje. ²² Simano ma'e jöe niö'i urimë'i uhunö'e jajivaroho huotovë'oho öho öhi jië'e aribövi jabesi jöeje. Jöho öhi uvë'eje: Öhuro ögubijohadire vuonorö'ö rovaje höjo. O jö göho jovo eguahë'e mahohuro vuonorö'ö va'oromo sa'osa'oho muomorovaje höjo. Öaribövi jabesi muoho öhije.

3

Bada Iesuhu sa'are vuonorö'ö rue'iröhe jöho bogo sarerehu jio'i iae mae jiaje jöhoje.

¹ Aganomë urimo na surire jö jajivoromo jemëni nugö'öjodoho röhu maho jöe nugö'öje. Öjö niö'i jabesi bëhoho urimo hejarije jöho röhu maho majëhiromo jemesi simanoho avohëhe jemëro bogo rumonimo'i ma-maemu uehorovo'irarijego. ² Iesu bogo rovadevare jö God-aro baeromo majëhinövare a maehu God-are surire jajivë'e jiamu gavarije jöho o Bada Iesu mare bamavuaje aehu jemesi apostle aribövie no bojamuamu noeju jemë majëhijamu hejarije jöho ö jöho jemëro avo'avo uenorovo'irarijego öhuni jajive. ³ Röhu ave jöhuremu avo'avo uenorovore. Ijo tugoho'i jioröhe majaho dunovo'iramu evare aëro rueromo jabesi sinehu sisë nimajohemu öma ömobe jijihoromo jemë sivëgo'ë'ö. ⁴ Sivëgoromo uë'ë'ö: Iahuro uëvade höjo: Naro va'oromo vuonorö'ö rue'ejöjo. Hu rue jö uvarujojo hu diae rovë'e höjo. Hu va'adoho bogo rovë'e nosi hijo miono'oho vuovëvobe rovë'e höjo. Urimë'i ni'i'ivadire aevoromo bövi bise'o jiobe rovadoho bogo barë'i öhi ma-gemuohemu jio'amajëjo. ⁵ Öhi uëvarueje röhu ave jöho jabesi nimoromo bogo gavanovarueje. Ni'i'ivadire God-ro jöe jövamu öhuro ö'idöho sa'aho öma jio'amadeje. Sa'aho jovore jioromo rojomamu jovoho ruë numë jio'i sa'aho ririre jio'amadeje. ⁶ Öhi jiadeje röhu ijonö jovohuro rojomoromo sa'ae aho'obëhe baeniagivamu evare majare ö sa'are jiade bövihuo bise'oho ijumo barëjadeje. ⁷ Amo God-ro jöho röhu maho jövë'ero öhu'ëro jaruovo jiaje ö'idöho sa'aho öhi nugo'amë'eje u'emu vënëro buejego ravo'amoröhego. Ö'idöho sa'aho nugo'amajeje God bogo uehorovarue aribövihuro hesi nunire riravoromo jabesi jö sisëho heromo i'ue baeromo sisëro va'oruomego evare aho'o vënëro ravo barë'iröhego.

⁸ Röhu aganomë ave jöho gemu avo'avo uenorovore. Kerisohu uövuade muoho iae rue'ë'e. Sa'are raromarue aribövihuro uvarueje: Vadune aho'o barëjë'e höjo röhu Keriso bogo rovë'e hö uvaruëhioho Bada bogo öhioho uvajeje. Hu bogo uvajeje:

Majae vadune ëmine ëmine jioromo barëjaje hö uvo'i a'i uvajeje: Majae gemu ëho vadune aho'obëhe mae jianovo'i vadune aho'obëhe mae ëho majae gemu jianovajëjo. Ëhuni bogave uvo'irarije: Majae ëge barëjë'ëro rue'i uvadoho bogo rovë'ëro ëhuni bogo rue'a'ajëjo. ⁹ Hesi aëro Badare jöho sareri'e uehorovoromo uvoruomajeje: O hu ëhi ëhi ömo'i uövuajoho ëma hiromo örisanuovaje höjo. Röhu Bada bogo ëma örisanuovo'irögoro a'i huro jemesi jöeni uehorovoromo ëhuni ma-taemorovoromo hije. Aehu sisëre va'ë'oho hu bijönimo'i a'i hu nime ae aho'obëhe sisëho vuonugoröhego. Ëhuni muebeje.

¹⁰ Röhu Badare majaho iae ma-majioho vajiohu'e aëro rovanovo'ë'e. Ma-majioho rue'iramu evare ö'idöho darugo'o tögömoromo ëma bogojo va'oromo ë inömoho majaho manaeroho jiji mujöru'oho ravo barëromo sa'aho sa'a hesi i'o mu'oho sisëre barë nahonahovo'ë'e. ¹¹ Bövi bise'o ëhi sisëre barë'iröhohuni ëhuni avevejö'oho jemë diehi jië'e mu vaejaruje aribövie jiore. Jemë God gemu uehorovoromo ma-maemu raromo jijiho'irarije aribövie jiore. ¹² Ëhi jië'e aribövie jioromo mueberomo raromego God-are majaho rue'iro. Ëhi ë'ë'i muoho biririvoromo avo'avoho vaejego ë majaho ma-burëro rue'iro. God-are maja rovë'iroho ö'idöho ravo barëromo ö'idöre jio'amaje inömoho ravoromo disoruvo barë'ë'e. ¹³ Ëhi'o'iramu God-ro uövuadëhi ëhi ö'idö i'oho sa'a i'oho bamo'ë'e. Ö'idö i'oho sa'a i'oho bamo'iramu ma-mu mahuremu ë jio'amo'ë'e. Ëhi jio'iröhego no raromoromo muebejarueje.

¹⁴ Aganomë ëhi jioröhego muebejarujoho biririvoromo God'o gemuoro huë mae raromoromo hesi nunoro mu ma-maemu vae'i ë'o gare. ¹⁵ Nosi Badahu bogo burëro i'u bojëmi'i ma-taemorovoromo hiromo muebejëvajoho ëho avo'avoho uehorovoromo uvore: Hu ma-taemorovoromo hiromo muebejavuajohuro ëhuro majaho bogo barëjë'e iae jiahua je höjo noehu hu ua gavego mare bamavuo'iröhoho. Ëhi jië'e jöho nosi ö mae Paul hu'o simano maho God-are örire baeromo jemesi örire jajivadeje. ¹⁶ Ëhi jië'e jö suri göre göre aho'obëhe jajivoromo majëhi'i nimë'oho hu'o jöe gemuoho jajivajeje. Röhu Paul-are surire jöho jöe gö gö anojil'eje. Jö anojil'e jiamu gavë'oho simano rumo'ehu bogo biririvoromo riravarue ariböviohuro God-are surire jö iorol'ioro sisë'i huotovaruëhi ëhi Paul-are jöhu'o sisë'i sisë'i huotovoromo ëhuro ijonöho sisërejëvo'ë'e.

¹⁷ Aganomë ëhi jioröhöhe jöho jemë iae hejë'e jëve. Ëhuni avo'avoho mueberovore. Jögoru ahoruomaje a sisë jabesi ijore ijore jijiho'aruje. Amo ëhuro biririvoromo riravarujoho vuonugo'i baradore rireromëvo va'ë'e. ¹⁸ Avo'avoho mueberovoromo nosi Bada Iesu Keriso mare bamavuaje a hesi huë maho avo'avoho baebe hesi mu maho avo'avoho ga'amobe va'ore. Jaruvoho hesi ihoho mabëhe uaromo ëhi iorol'ioremu mabëhe uabe va'ejo. Iae mae. Ahia mino'e.

1 JOHN

God-are Jö jumuvë'e ahuro daruge bojamuiromo i'ovavuajeje. Röhu ë aehu sino haho'o baeromo sa'are rovamu John-mëhu gavare jöhoje.

¹ Nil'i ivadiroho ae gemu jië'e jiadeje. Jiadoho iae ëhi ma-jiemu jiobe rovë'eje. Noro ë a hesi jöho heromo hu nosi nunëro garomo muebe'i ariromo hesi dajoho nosi övëro röhë'ëro javuë'ëro ë a hesi jöho jajivo'ië'ö. Hu God-are Jö jumuvë'e i'ovavuaje daruge bojamuijaje aeje. ² Ë'l'ovavuaje darugoho va'orahoro huruohamu noro gavë'ëro ëhu'ëro jemë mae majëhiromo uëvarueje: Ëahuro darugoho ioro'ioremu bojamuijaje höjo. Huro Vavuohu'o gemu mae hijë'ëro nosirire rueromo ë darugoho iae röjahuijade höjo. ³ Noehu garomo hejare a hesi jöho majëhijö jemëro heromo jemë'o no'o agane vaerovo'iröhëro. Noehu Vavuohu'o hesi Harihe Iesu Keriso'o agano vaerovaruëhi jemë'o no'o ëhi agane vaerovo'iröhëro. ⁴ Jemë'o no'o ë'oromo ëhuro no nimoroho avoho'iröhëro ëhuni jajivö.

Noehu mu sisë vaejaruoho vuonugoromo ëhuro God-are ajire raromo'iröhe jöhoje.

⁵ Ave jöho God-are Harihohuro majahuijamu hejë'ëro noro jemë majëhijö. God hu ma-ajemu höjo. Ramoramoho hesiriroho bogohöjo. ⁶ God hu ma-aji'emu jië'ëro ëhu'ëro no uvë'oho: No God'o agane vaerovarue hö uvoromo röhu ramoramore raromo jijihë'oho ëho no sareri sareri jöe atoromo sareri sareri mue vaejarueje. ⁷ A'i God-hu aji'ere hijajëhi noehu ëhi aji'ere raromo jijihë'oho ëhuro no göëro göhu'o iae agane vaerovarueje. Agane vaerovego hesi Harihe Iesu hesi köhuro nosi sisëho u'ovahuo barëjajeje.

⁸ No uvë'oho: No sisë bogojavajë uvë'oho ëho simane garaejego God-are jö maho dë vövöbajo'eroho bogojavajë. ⁹ A'i noehu nosi sisë God-are öririé huruoho majahuijamu hejë'oho huro biririvoromo ma-maemu uehorovoromo muoho ma-maemu vaejajëro jië'ëro ëhu'ëro nosi sisëho uehorovoromo vuonugoromo u'ovahuo barëjajeje. ¹⁰ O no uvë'oho: No bogo sisëho vaejë'e javuajë uvë'oho ëho noro uvoromo ë'arueje: God-hu uövuajoho: Jemë mu sisë vaejaruje hö uövuajoho hu ma-sareramuiromo ë jöho jövaje höjo. No ëhi uvë'oho God-are jöho nosi dë vövöbajo'eroho bogojajeje.

2

¹ Nasi aboji harihu'e ave jö naehu jemesi öririé jajivaje hesi bëhoho jemë mu sisëho bogo vae'irarijego ëhuni jajive. Röhu mu sisë vaejë'oho Iesu Keriso a maëro jië'ëro nosi sisëho ajamuijajeje. Ajamuiromo Vavu hesi öririé jöe majahijajeje. ² Hu guomadohuro ëhuro nosi sisëho mu'uvahuoromo God-are vöröho sanuamijego God-ro nosi sisëho uehorovoromo vuonugajëje. Röhu bogo nosi sisënioho gemu guomo'i sa'ae aho'obëhe dinö'e dinö'e raromarue aribövi jabesi sisëni guomadeje.

God-hu bojamuade jögore aho'o röhu ö mueno'e uehorovëvo'iröhe jögoru ejahoromo ëhuro ajire raromo'iröhe jöhoje.

³ Röhu ave jöho uehorovoromo ëhuro uvarueje: No God gavarue höjo. No huhu bojamuade jögoru ejahë'ohuro ëhuro iae no hu gavarueje. ⁴ Ae rahu uvë'oho: Iae na God gavaje hö uvo'i röhu God-are jögoru bogo ejahë'oho ëho hu ma-sarerivoromo ëhioho uvajëje. God-are jö maho hesi dë vövöbajo'eroho bogoje. ⁵ O God-are jö ejahë'oho ëhuro hu God-are öririé hesi dë vövöbajo'e aho'o uehorovo avohajëje. Röhu ave jöho uehorovoromo ëhuro uvarueje: No God'o gemuoro javuajëjo. ⁶ Ae rahu uvë'oho: Na God'o gemuoro jevajë uvë'oho Iesuhu hibe juvadëhi ëhi hi'ë'e.

⁷ Aganomë na jemesi öriroho bogo jögoru i'oho jajivo'i a'i jögoru mamilioho jajivo'ië'e. Aevoromo Keriso-are jöho heromo ave jögorohu hebe rovariyeje. Ëjögoru mamilioho äho noehu majëhijamu hejarije jöhoje. ⁸ Naehu jajivo'irode jögorohu mamieje röhu i'eje. Ëjö hesi muoho Kerisohu vaejadoho jemë'o vaejarujeje. Noro ä muoho garomo uvarueje: Ëjöho iae mae höjo. Ëhesi bëhoho ramoramö'e muoho rori'o va'anovo'i aji mahuro aevoromo ajivavuë'ego ëhuni uvarueje: Ëjöho iae mae höjo.

⁹ Ae rahu uvë'oho: Na God-are aji'ero hijaje hö uvo'i röhu hesi Christian ö mueno'o nu huodëgë'oho ramoramö're hibe rovadoho jaruvohu'o ähi gemuoho hijajeje. ¹⁰ O hesi Christian ö mueno'o hesi dë vövöbajo'ere uehorovëvë'oho God-are aji'ero hiromo uehore ma-maemu jië'ero ae gö bogo iëmi varijënoho jiajeje. ¹¹ O hu hesi Christian ö mueno'o nu huodëgë'oho ramoramö're hiromo ramoramö'e muoho vaebe juvajeje. Ähi'ego ramoramëro nunoho ramoramovahë'ero öroho sidövajeje.

Ave sa'a hesi mu sisë bogo uehorovo'iröhe jöhoje.

¹² Nasi abozi harihu'e God-ro Keriso-are jöeni uehorovoromo jemesi sisëho uehorovoromo vuonugë'ego ëhuni na jemesi örire jajive. ¹³ A duvahohumë jemë aevo'i jiobe rovade aho gavë'e jëvo'ego ëhuni na jemesi örire jajive. A i'ohumë jemëro A Sisëho ruahö'özjë'e jëvo'ego ëhuni na jemesi örire jajive.

¹⁴ Nasi abozi harihu'e jemë Vavuoho gavë'e jëvo'ego ëhuni na jemesi örire jajive. A duvahohumë jemë aevo'i jiobe rovade aho gavë'e jëvo'ego ëhuni na jemesi örire jajive. A i'ohumë jemë biririvoromo God-are jöhuremu jemesi dë vövöbajo'ere uehorovoromo A Sisëho ruahö'özjë'e jëvo'ego ëhuni na jemesi örire jajive.

¹⁵ Ave sa'a hesi mu sisëho bövioho bise'oho nadi uehorovore. Ave sa'a hesi mu sisë uehorovë'oho jemesi dë vövöbojo'ero bogo uehorovo'aruje. ¹⁶ Sisë rabe rabe nosi sinehu nimaruoho rabe rabe nosi nunehu garomo nimaruoho o noehu ave sa'are raromoromo rabe rabe uehorovoromo döre bamorovaruhu äho ave sa'a hesi mu sisëje. Ähi jië'ego aho'o bogo Vavu hesirire jioromo rovade muoho jio'i a'i ave sa'a hesi mueje. ¹⁷ Sa'a hesi mu sisëho sa'are nimarue bövioho bise'oho barë'ego barë'ego jio'i a'i ae rahu God-hu nimaje mu vaejë'oho bogo barë'i ma-ioro'ioremu raromarueje.

Keriso'o muorovarue aribövi jabisi mu sisë avoho goro'iröhe jöhoje.

¹⁸ Nasi abozi harihu'e sa'a bövi bise'oho barë'iröhe majaho dunove. Ähesi bëhoho jemë hejarijeje uëvamu: Bövi bise'oho barë'iröhe majaho dunovo'iramu Keriso'o muorovaje aho rue'a'ajëjo. Röhu avevejö'oho Keriso'o muorovarue aribövioho aho'obëhe rueruomë'ego. Ähu'ëro jië'ëro no garomo uvarueje: Bövi bise'oho barë'iröhe majaho dunovajëjo. ¹⁹ ÄKeriso'o muorovarue ariböviohuro nosi ekaresiaho ramuo va'areje. Röhu urimo jabu no'o raromonövadevaroho jabumë bogo nosi aribövi maehu jioruomadeje. Jabumë nosi aribövi mae jioruomo'ibejo jabumë no'o ähi raromoruomo'ibejo. Röhu jabuhu va'arohuro ähuro no garomo uvarueje: Jabumë bogo ae gemu vadu'oho nosi aho jië'ëro ähu'ëro va'oruomade höjo.

²⁰ A'i jemë Keriso-are Aru'ahoho baejë'ëro ähu'ëro jemë ae aho'obëhe God-are jö mahoh gavarujeje. ²¹ God-are jö mahoh gavarujego ëhuni na bogo uve: Jemë jö mahoh dadivëvajëromo ähunioho röjëhiromo jajive. A'i naehu jajivaje hesi bëhoho jemë jö mahoh iae gavarujeje. Garomo uvarujeje: Sareri'lë jöho bogo God-are jö ma hesi gemuorohu jioromo rovaje höjo. Iae ähuni jajive.

²² Sareri sareri ma'e aribövioho rahumëje. Ae rahu jö majahuiromo uövuë'oho: Iesu hu bogo bövie namiromo ajamuaje aho hö uövuë'oho ähi uövuarue aribövioho Keriso'o muorovarue aribövie jioruome Vavu'o Harihu'o bijönégaruëro jië'ëro. ²³ Ae rahu Harihu bijönimë'oho Vavuohu'o bijönimoruomajeje. O ae rahu Harihu ejahë'oho Vavuohu'o ejahoruomajeje.

²⁴ Keriso-are jö aevo'i hebe rovariye jöho uehorovoromo ma'eno titimore. Ëhi ë'ë'oho Harihu'o Vavu'o jabesi gemuore raromo'aruje. ²⁵ Röhu Kerisoro ave suvuorohu bojamui'i mae uövuadeje. Huro uövuadeje: Naro ajëmi'iramu jemë ioro'iore gemu maro raromo'arujëjo.

²⁶ Jemë sarerëmi'i ë'o gavarue aribövi jabesi jöho naro jemesi örire jajive. ²⁷ A'i jemë Kerisoro hesi Aru'ahoho bojämamu jemesi dë vövöbajo'ere abuejë'ëro jemë'o hijajeje. Hijë'oho a göho rabëni jemë öroho röjëhi'ë'ö. Bëhe bogoje. God-are Aru'ahohuro hesi muoho bövihobo bise'oho jemë röjëhijajeje. Röjëhiromo bogo sareri'e jöho röjëhi'i jö mae röjëhijajeje. Ëhu'e jiaje jemëro hesi Aru'aho hesi jöho ejahoromo Keriso'o gemuoro raromore.

²⁸ Io'o nasi abozi harihu'ohumë hu'o gemuoro raromore. Ëhi ë'ë'oho hu rue'iramu no bogo javojimo'i biririvoromo hesi nunire mae riravo'ejo. ²⁹ Jemëro garomo uvarujeje: Keriso iae a mae höjo. Ëhuni uvo'a'aruje: Ae rahu mu mae vaejë'oho God-are abozi harihu'e javuajëjo.

3

Noehu mu sisë vaejaruoho vuonugoromo ëhuro God-are abozi harihu'ehu ramarühi ëhi raromo jijiho'iröhe jöhoje.

¹ Asë'e Vavuohuro no mabëhe rajahuijë'eje. Ëhi rajahuiromo huro no abozi harihu'e uövuë'eje. Hesi abozi harihu'e uövuadoho iae no javue. God-are abozi harihu'e javuajoho ave sa'are mu sisëhemu uehorovarue aribövihuro God bogo avoho gavë'ëro ëhu'ëro no'o bogo avoho görumajeje. ² Aganomë avevejö'oho no iae God-are abozi harihu'e javue. Ijonö ëhi javuoröhoho bogo röjahuijë'ëro no bogo avoho gavö. Röhu no iae garomo uvarueje: No ëhi javuoröhoho röjahui'iramu gagorovo Keriso hu diehi jiajoho iae no gal'ejarëjo. Garomo ëhuro hu jiajëhi no'o ëhi javuo'ajëjo. ³ Ae rahu uvë'oho: Kerisoro no ajamui'iramu hu jiajëhi no'o ëhi javuo'ajë uvë'oho ëhuro Keriso ma-maemu jiajëhi ëhi jio'i ë'o gavajeje.

⁴ Ae rahu mu sisë vaejë'oho ëho God bijönimoromo hesi jöho ahajeje. Mu sisë hesi bëhoho ëho God bijönimoromo hesi jö ahaje muohoje. ⁵ Röhu jemë'o iae gavarujoho Keriso rovade hesi bëhoho nosi sisëho rori'o bava'ego bogojioröhego ëhuni rovadeje. Röhu hesiriroho sisëho bogoje. ⁶ Ëhu'ëro jië'lëro ae rahu Keriso'o gemuore jië'oho bogo biririvoromo mu sisëho vaejajeje. Biririvoromo mu sisë vaejë'oho hu Keriso bogo ga vadë'ë'eje.

⁷ Nasi abozi harihu'ohumë ae göehu sarerëmijë'oho nadi ejëhore. Ae rahu mu mae vaejë'oho Keriso mae jiajëhi ëhi jiajeje. ⁸ O mu sisë biririvoromo vaejë'oho ëho Satan-are aeje Satan-ro aevo'i sisë vaebe rovë'ëro. Sissë vaebe rue'i God-are Harihehu rovade hesi bëhoho Satan-are muoho mu'u'iröhëro ëhuni rovadeje.

⁹ Ae rahu God-are abozi harihu'e jëvë'oho Vavu örëro jëvë'ëro ëhu'ëro jabumë bogo mu sisëmuoho vaejarueje. God-are abozi harihu'ëro jëvë'ëro mu sisëmu vae'iröhëro jabumë bogo eni jëve. ¹⁰ No ave muoho garomo uvarueje: Ëaho God-are harihe o aboje höjo. Ëaho Satan-are harihe o aboje höjo. Ae rahu bogo mu ma vaejë'oho o ö mueno'o bogo dë vövöbajo'ere uehorovëvë'oho ëho bogo God-are abozi harihu'oho jioruome.

God-hu bojamuade jögore aho'o röhu ö mueno'e uehorovëvë'iröhe jögoru ejahoromo ëhuro hesi abozi harihu'ehu ramarühi ëhi raromo'iröhe jöhoje.

¹¹ Ave jöho jemëhu aevo'i hebe rovariye jöhoje. Noro göëro göho dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvë'ijo. ¹² Cain-hu ë'adëhioho no bogo ëhioho ë'ijo. Hu A Sisë hesi aëro jië'lëro hesi öho ano bamadeje. Rabëni ëhioho ë'adeje. Hu mu sisëmu vae'i hesi öho mu maemu vaejajego ëhuni ë'adeje.

¹³ Aganomë ave sa'are mu sisëmu uehorovarue ariböviehu jemë gëromo bijönëgaruoho nadi tiöromo uvore: Diehi'oromo ë'aruëjo. ¹⁴ No ave jöho uehorovoromo ëhuro garomo uvarueje: No vuovo öroho vuonugë'ëro i'ovo öriremu javuajëjo ë hesi bëhoho noro Christian ö mueno'oho dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvaruëro jië'ëro. A'i ae rahu a bogo uehorovëvë'oho vuovo örire jijihadoho ëhi jijihajeje. ¹⁵ Ae rahu ö mueno'e gëromo bijönimë'oho a muo'amarue a jabisi dë vövöbajo'o va'ëne jëvanovajeje. Jemë'o iae garomo uvarueje: A muo'amaje aho bogo i'ovo öriroho jië'ëro bogo iorl'ioremuoho maho hi hesi höjo. ¹⁶ No ave jöho uehorovoromo ëhuro uvarueje: Göehu gö dë vövöbajo'e aho'o uehorovarue hesi bëhoho ëhi höjo. Kerisoro hesi dë vövöbajo'ere börömo bëhe uehorovavuoromo sinoho bogo juhuonivo'i ajamui'i guomade höjo. Ëhuni no'o Christian ö mueno'ëro göëro göho uehorovëvoromo sinoho bogo juhuonivo'i ajëmi'i vuovo'ego o diehi'o'ego. Ëhi jië'oho iae maeje. ¹⁷ Ae rahu inöme marohë'e jio'i ga'iröhe hesi Christian ö mueno'o bövie bise'e bogojëvamu gagorovo ma-nunëremu gëvë'oho hu diehi'oromo uvo'ë'e: Na God nasi dë vövöbajo'ere uehorovaje höjo. ¹⁸ Nasi aboji harihu'ohumë ë'ego no bogo ma-jö'ëremuoho aho sarerëmiromo uë'iro: Naro jasi örire dë vövöbajo'e aho'o uehorovavaje höjo. A'i ë'ego no ae uehorovëvoromo huë baejëvoromo ajëmi'iro.

¹⁹ Göehu gö dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvë'oho ëhuro no garomo uvo'ego: No jö ma ejarue aribövie javuajëjo. Ëhi uvoromo God-are nunire riravoromo juhuonivo'i nosi dë vövöbajo'oho sanuamirovo'ego. ²⁰ Jö sisë javuë'ëro dë vövöbajo'ere juhuonivë'oho no uvarueje: Nosi arijo'arije ma-bisemu garorovo'i God-ro no iosiramuiromo aho'obëhe gö barëjaje höjo. ²¹ Aganomë nosi jö sisëhuni nosi dë vövöbajo'ere bogo juhuonivë'oho God-are nuniro javuoromo biririvoromo mae riravarueje. ²² Mae riravoromo rabe rabe ua gavë'oho iae hesirire baejarueje rabëni hesi bëhoho hu bojamuade jöho ejahoromo huhu nimaje muoho vaejaruëro jië'ëro. ²³ Huhu bojamuade jöho aviëhije. Huro uövuadeje noro hesi Harihe Iesu Keriso-are iohoho mae uehorovoromo huhu uövuadëhi ëhi göëro göho dë vövöbajo'e aho'o uehorovo'iröhego. ²⁴ Ae rahu God-are jöe gö gö ejahë'oho God'o gemuoro jio'i God-ro hesi dë vövöbajo'ere hijajeje. Ave jöho uehorovoromo ëhuro uvarueje: God-ro nosi dë vövöbajo'ere hijaje höjo hesi Aru'ahoho bojamuijë'ëro ëhu'ëro.

4

Keriso'o muorovarue aribövi jabisi mu sisëhu'o ave sa'a hesi mu sisëhu'o avoho goro'iröhe jöhoje.

¹ Aganomë ae göëro göëro sarerivoromo sa'ae dinö'e dinö'e majëhibe jijihoromo uvoruomajeje: No God-are Aru'ahohuro jöho bojamuego majëhijarue höjo. Ëhuni ae göehu ëhi uëvë'oho avoho gëromo gare jabumë mae God-are Aru'ahe baejë'ëro uëvego o hesi aru'ahe gö baejë'e jioruomego. ² Ave muoho garomo uvo'a'aruje: God-are Aru'ahëro jöho bojëmego majahuijarue höjo. Ae rahu ae huruoho majëhiromo uëvë'oho: Iesu Keriso a nosi sino jiajëhi ëhi rovë'e hö uëvë'oho God-hu bojamuaje Aru'ahoho baeruomë'ej. ³ O ae rahu Iesuare jö bogo ëhi huruoho majëhijë'oho ëho bogo God-are Aru'ahoho baeromo majëhi'i a'i Keriso'o muorovaje a hesi aru'ahoho baeromo majëhijarueje. Jemë mami'e hejarijeje uëvamu: Keriso'o muorovaje ahuro rue'l'a'ajëjo. Röhu avevejö'oho ë a hesi sareri sareri'e muoho ave sa'are vaeruomajeje.

⁴ Hesi sareri sareri'e muoho vaeromo Keriso-are jöho sisë'i majëhijarueje. Iae ëhi ë'arueje röhu nasi aboji harihu'e jemë God-are ariböviëro jëvë'ëro Keriso-are jö sisë'i majëhijarue aribövi jabisi muoho ruahö'özë'e jëve. Ëhesi bëhoho jemëro God-are Aru'ahoho bae'i sa'a hesi mu sisë uehorovarue aribövihuro Satan-are darugoho baeruomë'ej. Röhu God-are Aru'aho hesi daruge jemesirire jiajohuro Satan-are

daruge jabetesirire jiajoho iosiramijë'eje. Ëhu'ëro jië'ëro jemëro Keriso-are jö sisë'i majëhijärue aribövi jabetesi muoho ruahö'özje' e jëve. ⁵ Ëaribövioho jaben ave sa'a hesi mu sisë uehorovarue aribövie jioruome. Ëhi jië'ëro ave sa'a hesi jö sisëho atego ave sa'a hesi mu sisë uehorovarue ariböviohuro ejëhoruomajeje. ⁶ A'i no ma-God-are ariböviemu javue. Ëhi javuë'ëro ae rahu God gavë'ohuro ëhuro nosi jöho ejahuarueje. Ae rahu bogo God-are aribövi jëvë'oho nosi jöho bogo ejahuarueje. No garöhe di ariböviohuro God-are jö ejahuamu o ave sa'a hesi jö sisë ejëhamu gavë'ohuro ëhuro uvarueje: Ëho God-are Aru'ahëro jöho bojëmego majahui'i ëho sareri'e aru'aho sisëhuro bojëmego majahuijarue höjo.

No göehu gö dë vövöbajo'e aho'o uehorovo'iröhe jöhoje.

⁷ Aganomë ë'ego no göëro gö dë vövöbajo'e aho'o uehorovo'iro. Noehu göehu gö ëhi uehorovë'oho ëho God-ro hesi uehoro maho nosi dë vövöbajo'ere bojamuego ë'arueje. God-are aboji harihu'ëro javuë'ëro God mae gavarueje. ⁸ O ae rahu ae gö dë vövöbajo'ere bogo uehorovë'oho God bogo ma gavarueje rabëni God-ro dë vövöbajo'e aho'o uehorovemu uehorovavuaje aëro jië'ëro. ⁹ Huhu uehorovavuaje muoho aviëhi röjahuijadeje. Harihe gemu'oho sa'are nugö'özjadeje huro i'ovavuego mae raromo'iröhego. ¹⁰ Göehu gö dë vövöbajo'e aho'o uehorovarue mu hesi bëhoho diehije. Noehu God dë vövöbajo'ere uehorovaroho ëho ma-bise'eje. Ëhuni göehu gö uehorovarue mu hesi bëhoho bogo ëhiohoje. A'i God-ro hesi dë vövöbajo'e aho'o no uehorovavuoromo hesi Harihoho nugö'özjadeje guomego nosi sisëho uehorovoromo vuonugo'iröhëni. Ëho böviohoje. Ëhuni God-hu ëhi no uehorovavuadoho ëho göehu gö uehorovarue mu hesi bëhohoje.

¹¹ Aganomë God-ro börömo bëhe uehorovavuoromo ëhi ajamujadeje. Ëhuni no göëro göho ëhi uehorovo'ejo. ¹² Ae gö nosi nunoho God bogo gavë'e javue. Röhu göehu gö dë vövöbajo'ere uehorovë'oho God-ro nosi dë vövöbajo'ere hiromo hesi uehoro maho bojamuego nosi dë vövöbajo'oho rarovavuajeje.

¹³ Ave jöho uehorovoromo ëhuro garomo uvarueje: No God'o gemuoro javuo'i hu nosi dë vövöbajo'ere hijaje höjo. Huro hesi Aru'ahoho bojamuijë'ëro ëhu'ëro. ¹⁴ No God-are Harihoho iae nosi nunëro gavë'e javue. Gavë'ëro noro mae majëhiromo ae uëvarueje: Vavuhuro hesi Harihoho nugö'özjade höjo sa'ae dinö'e dinö'e raromarue aribövioho baejëvoromo maro bamëvo'iröhego. ¹⁵ Ae rahu huruoho majëhiromo uëvë'oho: Iesu iae God-are Harihe hö uëvë'oho ëhi jië'e aribövi jabetesi dë vövöbajo'ere God hi'i jabumë God'o gemuoro jëvajeje. ¹⁶ Röhu iae no'o garomo mae uehorovoromo uvë'e javue: God-ro no mabëhe uehorovavuaje höjo.

God hu dë vövöbajo'e aho'o no uehorovavuaje ahoje. Ëhuni ae rahu ae gö dë vövöbajo'ere uehorovo'i hijë'oho God'o gemuoro jio'i God-ro hesi dë vövöbajo'ere hijajeje. ¹⁷ God-hu hesi uehoro ma nosi dë vövöbajo'ere bojamuego rarovavuaje hesi bëhoho hujeji Kerisohu nosi mu mevo gövuamu no hesi nunire riravë'oho no bogo juhuonivo'i a'i uvoröhego: Keriso jiajëhi no'o sa'are raromoromo ëhi jiobe rovë'e javuajë uvoromo ëhuni avoho biririvoröhego. Ëhuni God-ro hesi uehoro maho bojamuego nosi dë vövöbajo'ere rarovavuajeje. ¹⁸ No herovoromo uvë'oho: God-ro hesi dë vövöbajo'e aho'o uehorovavuaje hö uvë'oho no bogo hesi öriroho juhuonamijarueje. No herovë'oho God-are uehoro maehu rueromo nosi dë vövöbajo'ere rarovavuamu hejë'oho God juhuonamijaruoho vuonugo'i mae uehorovarueje. Ëhesi bëhoho no God juhuonamijë'oho no uvarueje: God-ro i'ue bojamui hesi höjo. Ae rahu hu juhuonamijë'oho ëhi jië'e aribövioho God-are uehoro maho jabetesi dë vövöbajo'erohe bogo rarovëvajeje.

¹⁹ God-hu urimo nosi örire dë vövöbajo'ere uehorovavuadohuro ëhuro no hu'o ae gö'o dë vövöbajo'ere uehorovëvarueje. ²⁰ Ae rahu uvë'oho: Iae na God-are örire dë vövöbajo'ere uehorovaje hö uvo'i röhu hesi ö mueno'o gëromo bijönëgë'oho ëho hu éma sarere uvajeye: Na God uehorovaje höjo. Hesi ö mueno'e nunehu gëvajoho bogo uehorovëvë'oho ëhuro God uehorovo'iröhoho bogo eni jie hu God bogo nunoho gavajëro jië'éro. ²¹ Ëhu'éro God-ro ave jöho bojamuiromo üövuë'eje: God nasi örire uehorovevë'oho jemesi ö mueno'ohu'o dë vövöbajo'oro uehorovëvorëjo.

5

God-are Harihu mae uehorovo'iröhhe jöhoje.

¹ Ae rahu mae uehorovoromo uvë'oho: Iesu hu böröme namiromo ajamuaje ae hö uvë'oho éhi jië'e aribövioho God-are abozi harihu'e jioruome. Ae rahu vavu dë vövöbajo'ere uehorovë'oho ë vavu hesi abozi harihu'ohu'o dë vövöbajo'ere uehorovëv'anue. ² Ëhuni no ave jöho uehorovoromo ëhuro iae garomo uvarueje: No God-are abozi harihu'oho dë vövöbajo'ere uehorovëvarue höjo. No God dë vövöbajo'ere uehorovoromo hesi jögoru ejahë'ohuro ëhuro no garomo uvarueje: Hesi abozi harihu'ohu'o uehorovëvarue höjo. ³ God dë vövöbajo'ere uehorovë'oho ëhuro iae no God-are jögoroho ejaharueje. God-are jögoru ejahë'oho ëho bogo i'u'ehuje. ⁴ God-are abozi harihu'e aho'obëhe sa'are mu sisëho biririvoromo ruahö'öjarueje. Ruahö'ö'iröhë hesi öroho no Iesu mae uehorovaruohuro ëhuro ruahö'öjarueje. ⁵ Diehi jië'e ariböviohuro sa'are mu sisëho ruahö'öjarueje. Ae rahu uvë'oho: Iesu hu God-are Harihe hö uvë'ohuro éhi jië'e ariböviohuremu sa'are mu sisëho ruahö'öjarueje.

God-hu jö mae majahuijego no heromo ëhuro Keriso mae uehorovarue jöhoje.

⁶ Röhu sa'are rovade aho iae Iesu Keriso jiadeje. Ëahuro rueromo jovo maëro bapataeto vaejamu köho rueromo guomadeje. Bogo rueromo ma-bapataeto vaejadohemuje. A'i hu jovo maëro bapataeto vaejamu ijonö hesi köho rueromo guomadeje. Huhu éhi é'ade jöho God-are Aru'ahohuro iae mae majahuijajeje é Aru'ahoho sareroho bogojio'i ma-maemu jië'éro. ⁷ Jöe niö'i gemu no heromo Keriso mae uehorovarueje ⁸ Aru'ahehu majahuijaje jöho jovehu bapataeto vaejade jöho kö rovade jöho. Ëjöho niö'i gemu bëhe gemuohoje. Ëho heromo mae uehorovarueje. ⁹ Ma-aëremu jö ma majahuijamu hejë'oho noro ého mae uehorovarueje. Röhu a jabesi jöho ma-bise'e jio'i God-hu jö mae majahuijajoho ého börömohoje. Röhu God-ro hesi Harihu hesi jöho éhi ma-mae majahuijë'eje. ¹⁰ Ae rahu God-are Harihu mae uehorovë'oho ëhuro dë vövöbajo'ere uehorovoromo uvarueje: God-hu hesi Harihu hesi jö majahuijadoho iae mae höjo. O ae rahu God-hu majahuijade jö bogo ma uehorovë'ohuro ëhuro uvoruomajeje: God hu jö sarere jövaje ae höjo. Ëhesi bëhoho God-hu hesi Harihu hesi jö majahuijadoho jaburo bogo ma uehorovaruëro jië'éro éhioho uvoruomajeje. ¹¹ God-hu hesi Harihu hesi jö mae majahuijade hesi bëhoho aviëhije. God-ro darugoho bojamuijë'eje noro baeromo nosi aru'ahoho i'ovoromo ioro'ioremu mae raromo'iröhego. Ëdarugoho God-are Harihu hesirire jie. ¹² Ëhu'éro ae rahu Harihohu'o gemuore bimuvë'oho ë darugoho baeromo hu'o gemuore mae hijajeje. O bogo God-are Harihohu'o gemuore jië'oho bogo éhioho maho hijajeje.

Ioro'ioremu mae raromo'iröhëro gavarue jöhoje.

¹³ Naehu jemesi örire jajivaje hesi bëhoho jemëro garomo uvo'irarijego: Iae no maro raromaruoho éhi ioro'iore gemu raromobe va'ejarë uvo'irarijego. God-are Harihu mae uehorovaruje aribövioho jemë uëve. ¹⁴ Ave jöho uehorovoromo ëhuro no biririvoromo hesi nunire riravoromo jöho majahijarueje. God-hu rabe rabe bojamui'i

nimajoho noehu ua gavë'oho iae hu ejahuajeje. ¹⁵ Noehu ua gavë'oho iae ejahuaje hö uvaruëro jië'ero ëhu'ëro no uvarueje: No ua gavë'oho bojamuego baejarue höjo.

¹⁶ Ae rahuaro ga'irane Christian ö mueno'ehu mu sisë vaeromo bogo sisëroho va'o hesi jioruomamu gëvë'oho jero God ua ganego huro jabiesi sisëho ajëmiromo daruge bojëmego maro raromo'iro. Na uaromo ë'e mu sisë vaeromo bogo sisëre va'o hesi jio'amaje aribövihuni God ua ganëjo. A'i mu sisë gö vaejë'oho sisëro va'o hesi javue. Na bogo uave: Jero ëhi jië'e aribövihuni God ua ganëjo. ¹⁷ God-hu bijönimaje muoho aho'obëhe vaejë'oho ëho sisëje. Röhu mu sisë gö vaejë'oho no bogo ëhuro sisëroho va'o hesi javue.

¹⁸ No garomo uvarueje: Ae rahu God-are aboji harihu'e javuë'oho mu sisëho bogo vaemu vaejarue höjo. God-are Harihohuro tugohahuego A Sisëho nosi öriroho bogo ijumavuajeje.

¹⁹ No garomo uvarueje: No God-are aboji harihu'e javuo'i sa'are mu sisë uehorovarue aribövie aho'o jabumë A Sisë hesi darugoro raromarue höjo.

²⁰ O no garomo uvarueje: God-are Harihohuro rueromo uehoro maho bojamuijë'ë höjo ëhuro noro God garöhego God gemu hu mae jiajoho. No hu'o gemuoro javuoromo hesi Harihe Iesu Keriso'o gemuoro javue. Ëaho gemu God mahoje. Huro ajamuego no ioro'iore gemu mae raromarueje.

²¹ Nasi aboji harihu'e avoho mueberovore. Nadi uvore: Inöme bövie bise'e masije höromo nuninöho bamö'i God dejonöho bamore. Ahia mino'e.

2 JOHN

Aëro uvoruomajeje: Jö jabesi öriri jajivade ekaresiaehu ame gemuore raromarue jöho John-ro huotovoromo uhu'e magonahehu aboji harihu'e söromo gemuore raro maruëhi éhi jajivade höjo. O verse 13-re John-hu hijade amore ekaresia jabesi jöho huotovoromo uhu'e uvade magonaho hesi ö hesi aboji harihu'o jönö'e éhi jajivade höjo.

¹⁻² O asë'e aboji harihu'e gagovoromo gemuore raromaruje magonahoho God-ro hesinö javojöro baejavé'e magonahe jave. Ekaresia jabesi a duvahoho naro jemesi öriri jejämije. Jemë'o no'o God-are jö maho uehorovoromo éhi gemu uehorovobe va'ejo. Ëhuni na bogo ma-döëremuoho uehorovëvo'i dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvajeje. Bogo na gemuoho a'l God-are jö ma gavarue aribövioho aho'obëhe jabu'o éhi gemuoho uehorovëvarueje.

³ Noro God-are jö maho ejahoromo göëro gö dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvo'iramu God Vavuohu'o hesi Harihe Iesu Keriso'o noni vavaenimoromo ajamuiromo huë mae bojamui'ë'e.

God-are jö mahemu ejahoromo dë vövöbajo'e aho'o uehorovo'iröhe jöhoje.

⁴ Na hejodeje uevamu: Vavuehu uövuadëhi jasi aboji harihu'o ioro'iorohuro God-are jö mahemu éhi ejaharue höjo. Ëhi hegoro nimoroho avohodeje. ⁵ Ma'ino röhu ave jögoru jajivo'ië'ajoho bogo i'ehu jio'i mami'e aevo'i hebe rovare jögorohoje. Naro uëve: Ë'ego no ae aho'obëhe göëro göho dë vövöbajo'ere uehorovo'irarëjo. ⁶ Göehu gö dë vövöbajo'ere uehorovo'iröhe hesi bëhoho ého God-are jögoroho ejahë'e raromo'ejo. O God-are jögoru hesi bëhoho ého mami'e aevo'i hebe rovariijëhi éhi jemë göehu gö uehorovë'i raromo'irarijohoje.

⁷ Röhu a sarerëmijarue aribövie aho'obëhe sa'ae dinö'e dinö'e sareri jöho majëhibe jijihoromo üëvarueje: Iesu Keriso bogo a maho rue'i aru'ahëro rovade höjo. Ëhi majëhijarue aribövioho Keriso'o muorovoromo ae sarerëmijarue aribövie jioruome.

⁸ Ëhuni avo'avoho mueberovore. Sareri'e jö bogo ejëhë'oho éhuro mu vaebe rovariye suvuoroho bogo boremi'ö'i bae barë'aruje.

⁹ Ae rahu Keriso-are jö bogo ma'eno titimo'i aruëre anumëre éma jijihë'oho éhi jië'oho God rumo'e aribövie jioruome. O ae rahu Keriso-are jö ma'eno titimë'oho God Vavuohu'o Harihohu'o jaburo niö'iro éhi jië'e ariböviohu'o gemuore jiarueje.

¹⁰ Ae göehu jemesirire ö'oromo Keriso-are jö jiajëhi bogo éhi majëhijë'oho nadi uëre: Ruehëjo. O nadi jejämire. ¹¹ Ae rahu jejämijë'oho éhuro iae jemë jabu'o bimuvoromo jabesi mu sisëho vae'a'aruje.

Ijo tugoho'i jöhoje.

¹² Na jöe aho'obëhe jajivo'irodoho röhu bogo jajivo'ejo. Na nege ö'oromo jemë'o na'o jöho majahirovoröhëni. Ëhi jië'ohuro éhuro jemë'o na'o sisë maro nimoroho'ejo.

¹³ God-hu baejade magonahe jasi öe hesi aboji harihu'oho jaburo jasi öriri jejamijö. Ahia mino'e.

3 JOHN

¹ O asë'e nasi isio Gaius God-are ekaresia jabesi a duvahoho naro jasi örire jejamije. Na bogo ma-döëremuoho uehorovavo'i nasi dë vövöbajo'e aho'o uehorovavajeje.

² Isio na nege jasi sino haho'ohu'o muohu'o ma-mabëhe javojöro. Iae na gave jasi dë vövöbajo'oho avevejö'oho mae javo'ego. ³ Ëhesi bëhoho Christian ö mueno'ëro rueromo uevareje: Gaius hu God-are jö mahemu ejahaje hö uevamu heromo nimoroho avohodeje. Ëho iae maeje. Majae ëhi ja God-are jö maho ejahë'e raromanueje. ⁴ Mu gööni göënioho na ma-bisemu nimoroho'i aehu uevë'oho: John jasi Christian abozi harihu'ohuro God-are jö maho ejahë'e raromaruë uevamu hejë'oho na nimoroho avohajeje.

Gaius-hu mu mae vaejamu John-hu rajahijade jöhoje.

⁵ Isio jero mabëhe biririvoromo Christian ö mueno'oho ajëmijanueje. Öre gö jioromo rovare Christian ariböviohu'o huë mae bojëmijanueje. ⁶ Ëaribövihuro rueromo ekaresiae aho'o uövuareje: Gaius-ro nosi örire huë mabëhe bojamuijade höjo. Röhu God-hu nimajëhi jaehu bövi bise'o jabumë ajëmiromo rëmö'öjamu örire va'ë'oho ého iae mae jio'ë'e. ⁷ Ëhesi bëhoho God bogo ma uehorovarue aribövi jabesiriroho suvuoroho bogo ujuohë'e éma ri'öromo va'ë'ejö Keriso-are jöho baeromo jijiho'iro. ⁸ Ëhuni Christian aribövioho noro jabumë ajëmi'ego éhuro no jabu'o bimuvoromo jö ma majëhijärue hesi muoho vaeröhëni.

Diotrèphes'lo Demetrius'lo è ae niö'i jabesi jöhoje.

⁹ Naro jasi ekaresia jabesi örire jö harihe jajivodeje. Jajivodoho Diotrèphes hu böröme vae'i nimë'ëro nosi jöho bogo ejahuajeje. ¹⁰ Ëhu'ëro jië'ëro na ö'ë'oho hulu vaejaje mu sisëho huruoho majëhi'ego ekaresiae aho'o heromo uehorovoruomoröhego. Huro nosi jöho huotovoromo uevajeje: John-mëro ëhi jië'e mu sisëho vaejarue höjo. Hu bogo éhemuoho è'i Christian ö mueno'ehu ö'ë'oho bogo rajëhiromo baejëvajeje. O ae göehu ajëmi'i nimë'oho huro ahëvoromo uevajeje: Jemë è aribövioho ajëmi'ië'e jëvaje rori'o va'ohëjo. Va'oromo nadi ijoho Keriso rajahijarue osaroho ruerëjo.

¹¹ Isio aehu mu sisë vaejaruëhioho nadi éhioho vae'l'i a'i mu ma vaejaruëhi ëhi vaene. Ae rahu mu mae vaejë'oho ého God-are aribövie jioruome. O ae rahu mu sisë vaejë'oho jabu God bogo gavë'ejö.

¹² Röhu ae aho'obëhe uvoruomajeje: Demetrius hu a mae höjo. Iae hu mu mae vaejaje aeje. Ae aho'o hu garomo ëhi uvarueje. Iae no'o uvarueje: Hu a mae höjo. Röhu ja'o gavanueje no jö maemu majëhijego. Ëhu'ëro Demetrius-are jö majëhijaruoho éhu'o iae maeje.

Ijo tugoho'i jöhoje.

¹³ Na jöe aho'obëhe jajivo'irodoho röhu bogo jajivo'ego. ¹⁴ Na nege ma-burëro ö'oromo ja garomo ja'o na'o jöho majahirovoröhëni.

¹⁵ Huë mae hine. Ja huë baejavarue aganoho jaburo jasi örire jejämijö. O nasi aganoho aho'o gemu gemu jejämijode höne. Ahia mino'e.

JUDE

¹ Iesu Keriso-are mu vaejahaje aho James-are öe Jude naro jemesi örire jejämije. God Vavuohuro jemë hesinö jévojöro uëvë'éro jemë dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvoromo Iesu Keriso-are burure rëmë'eje.

² Na nege God-hu jemëni vavaenimoromo huë mae bojëmiromo rajëhijaje muoho jemë herovo avoho'irarijego.

Sareri'e jö röjëhijarue aribövi jabesi jöhoje.

³ Aganomë God-hu mare bamavuade jöho jemë'o na'o gemuoho uehorovarueje. Ëhesi jöho na jajivo'i nego avohadeje. Ëhi negamu röhu uvodeje: Ëjöho vuonugo'i jögoru gö jajivë'oho iae mae höjo öre gö bogojevë'ego. Ëhesi bëhoho God-ro hesi aribövioho jöho röjahuijadeje noro ioro'ioremu mae uehorovo'iröhego. Röhu ë jöho a ioro'iorëro huotohuotovoromo röjëhijö. God-are jö huotohuotovoromo röjëhijaruhuni ëhuni jabesi sareri'e jöho biririvoromo aho'irarijego jajivo'irögoro uvodeje. ⁴ Ëhesi bëhoho aëro jabesi mu sisëho gurihi'i ekaresia jemesi gemuore ro buarohoruomë'eje. Jemë'o buarohoruomë'éro God bogo ma uehorovo'i a'i sareri'e jöho majëhiromo uëvarueje: Jemë öehu jijihanovë'oho iae mae höjo God huë baejëvaje ae jië'ego. Ëhi uëromo Iesu nosi Bada hu gemuehu böröme vaejavuaje ë aho jabumëro bijönimoruomajeje. Ëhi jië'e aribövioho i'ue baeromo sisëro va'oruomoröhego God-are surire jöho ëhi uvë'eje.

⁵ Ave jö naehu jajivo'ië'ajoho jemëro he barëjë'e jëve. Röhu na maho uë'i nege jemëro avoho uehorovo'irarijego. Israel aribövioho Egypt sa'are sisë'i raromamu Badaro ajëmiromo mare sö ujuoho rovade höjo. Ëhi ë'ade höjo röhu ijönöho ae rahu bogo ma uehorovaroho huro i'ue mana bojëmamu sisërëjëvade höjo. ⁶ O anera jabesi jöhu'o uehorovore. God-hu bojëmade muoho anera ioro'iorohuro bogo biririvoromo muebe'irögoro jabumë raromo'iröhe röhoho vuonugo'i jabesi mue gö baejare höjo. Ëhi'amu God-ro ioro'ioremu tövëvoromo ramoramö're ere taemëvo rëmë'e höjo maja börömoho rovego uéröhéro: Sisë jëvaje sisëro va'ohëjo. ⁷ O Sodom amohu'o Gomorrah amohu'o jabesi bëhire jiaje amo ioro'iorohu'o öho jabesi jöhu'o uehorovore. Jabu'o mu sisë bëhe vaeruomade höjo. Mu sisë vaeromo öero jijihanovoromo a'o a'o sihorovoromo mue gö gö vaeruomade höjo. Ëhi'amu God-ro i'ue mana bojëmiromo vënoho nugö'öjamu ioro'ioremu ravo'amade höjo aëro garomo uvoröhego: God-ro ëhi jië'e i'uoho sisë'e aribövioho bojamui'ajëjo.

⁸ Ëhi jie röhu jemë'o gagovarue aribövihuro ëhi jië'e mu sisë gemuoho vaejarueje. Jabumëro uvarueje: Nia'ovo'iraeromo gavarüehi ëhi ömë'oho mae höromo va'inumi'e muoho vaeromo jabesi sino haho'oho ijumorovarueje. Jögoru masijoho bijönimarueje. Aji'e aribövie ö'idöre raromarue jabesi jöho sisë'i atarueje. ⁹ Jabu ëhi sisë'i atarueje röhu urimo Michael anerae börömo namijajoho bogo ëhioho sisë'ioho jövadeje. Ëhesi bëhoho Moses guomamu Michael'o Satan'o ëhi di aehu Moses-are sino bae'iröhe jöho aho'ahamirovareje. Jöho aho'ahamirovoromo Michael bogo biriri'övoromo jö sisëho majahromo nibejahi'irögoro ma-uavadeje: Na jöho bogo ua'ejöjo. Jaehu sisë ë'anue jöho hesi Badaro majah'iajëjo. ¹⁰ Ëhi jië'e sanu'e jö jövadoho röhu jemë'o gagovarue aribövihuro bogo ëhioho ato'i a'i bogo ma hejarue gavarue jöho ëma sisë'i atarueje. Sisë'i atoromo simano rumo'e mahu urejehu jijiharüehi jabumëro ëhi bogo uehorovë'e jabesi nimarue muoho ëma vaebe jijihoromo ëhuro sisérërovarueje. ¹¹ Jabuhu i'u bae'iröhe majaho iae rue'ë'e. Jabumë a mamie niö'i gemu urimo raromaroho va'ëne

jëve. A mami ae Cain-hu hesi nimoromo ëma ë'adëhi jaburo öre gemuore jijiharueje. O Balaam-hu moniemu uehorovoromo sareri'e mu a röjëhijadëhi jaburo ëhi jië'e muohuremu vaejarueje. O Korah-hu biriri'övoromo God-are jö ahamu guomadëhi jaburo God-are jöho ëhi aharueje u'emu vuovëvoröhego. ¹² Jemëhu huë baerovo'i gemuore gagovoromo i ue'ahë'iroho ë aribövioho jabu'o rovarueje. Rueromo bogo juhuonivo'i ma-biriri'övoromo nimorohë'i ioho jovoho mahunö'e ue'aharueje. Ëhi jië'e sisëho ë'ego ëhuro niögu suhi'ere va'inumi jiajëhi jabesi aru'ahoho ëhi va'inumi'e jëvego huë sisë baejarujeje. Jabumë ae gö bogo ajëmi'i jabesi sivue ajamirovarueje. Jabumë ëni rumo'e sue burehu bava'ego sa'a bogo rihu bojamajoho va'ëne jëve. Jabumë ijo saho va'ëne jëve. Ijo sahoho jabesi bajo rae maja rovë'iroho bogo raejarueje. Bogo raejego aëro umoromo dirumohu'o jahego ioro'ioremu sisërëjajeje. Jemë'o gagovarue aribövioho ëhi jëve. ¹³ O jovehu va'inumi gatogato hasaromo ionire a nunire bu'öjajëhi jabesi sisëho ëhi a nuniro ma-va'orahoro vaejarueje. O ara'ehu vëni ioromo bio baeromo va'ajëhi jabumë ëhi jëvanove. God-hu nugëhade ramoramo sisë mare jië'ire ë rireromoromo ioro'ioremu raromo'ë'ö.

¹⁴ Jemë'o gagovarue ëhi jië'e a sisë jabesi jöho Enoch-ro ae majëhijadeje. Adam-are ujehu jiobe rovadoho ro iae Enoch hu number 6-ho jiadeje. Enoch-ro sisë aribövi ijono diehi jëvoröhe jöho urimo ae majëhiromo uëvadeje: Jemë'o garëjo. Badaro hesi anera maho aho'obëhe mae jabu'o gemuore rue'a'ajëjo ¹⁵ ae aho'obëhe mevavuo'iröhëni gö'i mae o sisë javuego. Mevavuoromo God bijönimoruomaje ae aho'obëhe uëröhëni: God nasi örire bijönegoromo ëhi jië'e mu sisëho vaejëvarije höjo. Na bijönegoromo nasi jöho sisë'i bëhe atarije höjo. Ëhuro jemë sisë'e aribövie jëvaje sisëro va'ohëjo. Ëhi mevëvo'iröhëni Bada rue'a'ajëjo.

¹⁶ Röhu jemë'o gagovarue ariböviohuro nibejëhiromo a jöho aruëre anumëre ëma vaerovarueje. Jabesi sinehu nimajëhi ëhi jijiharueje. Jabesi sivue uehorovoromo dö mare bamorovoromo jö huhe atarueje. Ae gö sanusanuëmijarueje ëhuro jabuhu nimaruëhi ëhi ë'oruomojöro. Ëaribövioho ëhi jië'e aribövie jëvë'eje.

Avo'avo ho biririvoromo raromo'iröhe jöhoje.

¹⁷ Röhu aganomë jemëro ave jöho uehorovore. Nosi Bada Iesu Keriso-are apostle ariböviehu mami'e majëhinövare jöho uëve. ¹⁸ Majëhiromo uëvareje: Ijo tugohoi'jioröhe majaho dunovo'iramu aëro rueromo God-are jöho sivoromo hu bogo uehorovë'e jabesi sinehu nimajohemu vaebe jijihoruomo'ajëjo. ¹⁹ Ëjabuhu uëvare ëhi jië'e ariböviohuro ëhi'oromo jemesi ekaresiaho adovëvarueje hahagu hahagu jëvojöro. God-are Aru'ahoho bogojëvë'ëro jabesi sinehu nimarue muohemu uehorovarueje. ²⁰ A'i aganomë jemëro God-are jö mahuremu uehorovarujoho biririvoromo gö'o gö'o mae uehorovobe va'oromo God-are Aru'aho hesi uehoroho baeromo God-are öroro jöe atonövore. ²¹ Hu jemesi örire huë baejëvaje jiaje ëhuni nadi vuonugo'i hu'o gemu mae raromore. Raromoromo muebere nosi Bada Iesu Kerisoro jemesi jöeni vavaenimoromo ajëmego ëhuro ioro'ioremu maro raromo'irarije.

²² Ae göëro uvoruomajeje: Na Keriso-are jöho mae höjo o ëma jöe höjo. Ëhi jië'e ariböviohuni vavaenimoromo ajëmire. ²³ Sisëre va'arue örire ae göehu jijihoromo vënire ravorovanovamu gëvë'oho ma-burëro baejëvorego mae jëvo'i. Ae göehu mu sisë vaejamu gëvë'iroho vavaenimoromo ajëmirego jabesi sisëho vuonugoruomo'iro. Röhu ëhi ajëmijë'oho gavë'i ajëmiromo jabesi sisëho goro avohore. Jabuhu ömarue muoho iëmijego jemë'o ëhi ömojöeni uëve.

God mabëhe rajahijarue jöhoje.

²⁴ Iae God eni jië'e aego mabëhe ua'ejo. Jemë guare bejëvo va'ojöëni ma'enëgoromo söjëvo va'oromo huhu hijaje aji mare rëmego nimoroho avohë'i ma-maemu ri-rav'o'irarijoho hu eni jie. ²⁵ Hu A Börömoho God gemuje. Hu no maro bamavuaje aeje. Ëhuni no Iesu Keriso nosi Badare jöëni rajahromo hesi örire ua'ejo: Jasi ihoho dö maro höjo. Daruge eni javë'e ae javajëjo. Böröme namiromo jasi darugëro bövie bise'e aho'o mae muebe'amanue höjo. Ëhi jiemu jiobe rovanoho jaruvo ëhi javajoho ëhi jiemu jiobe va'a'anuëjo. Iae mae. Ahia mino'e.

REVELATION

Aevo'i jajivare jöhoje.

¹ Aveho urimo subivahuadoho Iesu Kerisohu huruohoromo röjahuijade jöhoje. Ëröhuijade jöho God-ro Iesu bojamadeje huro hesi mu vaejaharue aribövioho röjahuijego noro garomo uvöröhego: God-ro nimo'ego majae ijonö éhi éhi jië'e muohuro nosi örire rue'ië'ajéjo. Ëijonö rueröhe mu hesi jöho Kerisoro nosi örire röjahui'i nimoromo hesi aneraho uavamu huro barueromo John God-are mu vaejahaje aho röjahuijadeje. ² God-hu jövade jö Iesu Kerisohu mae röjahijamu John-hu gavadoho aho'o huhu mae jajivo barëjadoho aviaeje. ³ Ae rahu ave surire jö adahë'oho o ave God-are örire jioromo rovade jö heromo rabe rabe jajivadoho ého ejahë'oho iae huë mae bae'a'anue maja börömoho dunovë'ero.

John-hu God-are ekaresiae amo göre göre raromaruoho jejämijade jöhoje.

⁴ O asë'e ekaresiae aho'obëhe 7 Asia sa'a hesi uhure amo göre göre raromobe rovarujohumë John naro jemesi örire jejämije. Na nege God mami'e éhi jië'ëro hiemu hibe rovë'ëro jaruvohu'o éhi hijaje röhu ijonö éhi gemu hiemu hibe va'iröhe ë ahuro jemë huë baeromo ajëmijego maro raromo'irarijego. O na nege God-hu döre hijaje röhu hesi nuninö raromarue Aru'ahe aho'obëhe 7 ého jabu'o éhi gemuoho jemesi örire ajëmi'iröhego. ⁵ O na nege Iesu Kerisoro Vavu hesi jöhuremu ma-mae majahuibe rovë'ëro guomoromo huro aevo'ioho ri'öromo hijë'ëro a masijo ioro'iro ave sa'a muebejaruoho iosirëmiromo böröme namiromo muebejëvaje ë aho hu'o éhi gemuoho ajëmi'iröhego.

Keriso hu mabëheje. Huro nosi örire uehorovavuajëro jië'ëro hesi köho otehoromo guomorovoromo ëhuro nosi sisëho u'ovahuadeje. ⁶ U'ovahuoromo ajamuiromo nosi ihoho döro bamahuamu ëhuro no masije riravoromo priest muoho baejë'e javue noro Keriso-are Böröme o Vavue God-are muoho vaenövoröhëni. Ëhi ajamuijë'ego ëhuni uvo'ejo: Hesi ihoho gemu börömoho höjo. Daruge aho'o hesiriremu höjo. Ae aho'obëhe no éhi uvemu uvobe va'ejarëjo. Iae mae.

⁷ Gare. Iae hu suehu'o gemu mae ruvebi'ië'e. Ruvebi'iramu ae aho'obëhe röhu hu anare aribövioho jabu'o nunëro garuomo'ë'e. Garomo sa'ae aho'obëhe nierusuburu'e bamoruomo'ë'e. Ëjöho iae mae. Iae éhi jio'ë'e.

⁸ Bada God-ro uëve: Na urimo ni'l'i'ivevadoho röhu ijo tugoho'ioho éhi gemuoho jevo'ajéjo. Mami'e jiobe rovadoho röhu avevejö'oho éhi jioromo röhu ijonöhu'o éhi jiobe va'iröhe aho daruge aho'jië'e aho God-ro éhi uëve.

John-hu nia'ovo'iraeromo Keriso gavade jöhoje.

⁹ Röhu John na jemesi agane gemuoho jeve. Jemë'o na'o Iesuare ae gemuohuro javuë'ëro na jemë'o havoromo huë vavaene baeromo God-are aharire jiajëro hesi ajoohbaeromo baberumi namijajeje. Na motumotu hesi ihe Patmos ë remë'ejö rabëni God-hu jövade jö Iesuhu ma röjahuijadoho naehu majëhijajohuni. ¹⁰ Naro Patmos sa'are hiromo hura börömoho Bada uehorovarue majaho rovamu iae God-are Aru'ahohuro rumorovevoromo uehore bojemamu hi'i hejodeje nasi dejonö jö'o ögohuro hëgö va'ëne ma-darugo'o rovavamu. ¹¹ Jö'o ögohuro ma-darugo'o rueromo uevavohijo: Mue gö gö ga'amanooho suri surioro jajivonëjo. Jajivoromo ekaresiae aho'obëhe 7 jabisë öroro nugö'önego adahego hebe va'irarëjo. Ephesus amo rajo ekaresiae Smyrna amo raje Pergamum amo raje Thyatira amo raje Sardis amo raje Philadelphia amo raje Laodicea amo raje ého jabumëro adahobe hebe va'irarëjo.

¹² Ëhi jövamu hejë'i hunuorovodeje rahuhu na'o jöe jövajoho ga'i. Ë'i gavodeje iro bahijarue gije aho'obëhe 7 gold-ehu avoho'amë'oho ë momorö'öjamu ¹³ o iro bahijarue gije riravaje ririre a ma va'ëne aho niögu ëgobövi ba'amamu hörohu'o utahë'e gold-ehu avohë'e hisioho vinebire muoho taemë'e ëhi namijamu. ¹⁴ Ëa hesi simanohu'o simano uohu'o ajivoromo sa buse jahanovë'e jiohijo. Hesi nunoho vënëro höduvanovohijo. ¹⁵ Hesi höroho ajanie vënëro ravoromo ajivanovohijo. Huhu jö jövajoho jovëro ruomanovoromo ma-darugo'o uvavohijo. ¹⁶ Hesi övo mare jije aho'obëhe 7 jio'amohijo. Hesi jö'ore kaejö ëge anie ruë jio vië jië'e anio ma-ma'e jiohijo. Hesi nu ano'oho majaeju höröromo ajivego gavarüëhi ëhi ajivë'e jiohijo. ¹⁷ Ajivë'e jiamu gavë'i juhuonivoromo hesi hörü're ere bejevoromo hesi bëhire ae guomë'ohuro raromanovodeje. Raromamu hesi övo mahuro nasi sinore bamehoromo uevadeje: Nadi juhuonivëjo. Na aevö'i jevadoho röhu ijo tugoho'i jevo'ajëjo. ¹⁸ Na biririvoromo hijaje ae jevajëjo. Urimo na guomevade höjo. Röhu gevëjo. Na ioro'ioremu hiemu hijajëjo. Ioro'ioremu hiromo darugoho baejë'ëro ëhu'ëro naehu uëvë'ohuro aëro vuovoromo vuovë'e ariböviehu va'o raromaruire ë va'o raromarue höjo. O bogo uëvë'ohuro bogajo. Na ëhi jië'e eni jevë'e ae jevajëjo. ¹⁹ Ëhuni jaruvo jiaje muohu'o ijönö rueröhe muohu'o jaehu ga'amamuoho ëho jajivo'amonëjo. ²⁰ Röhu jije aho'obëhe 7 nasi övo mare jio'amamu gavane hesi jö subivahadaho o gold-ehu avoho'amë'e iro gije aho'obëhe 7 ga'amane ë hesi jö subivahadaho ë jöe niö'i jabesi bëhoho ma-sama'e huruoho majahil'ië'ajëjo. Jije aho'obëhe 7 jabesi bëhoho ekaresiae 7 jabumë muebejëvobe va'arue anerae jio'amajëjo. O iro gije 7 jabesi bëhoho ë ekaresia 7-ho jiope va'ajëjo.

2

Iesuhu Ephesus amore raromarue ekaresia jabesi örire nugö'öjade jöhoje.

¹ Röhu Ephesus amore raromarue ekaresia jabu'o hiromo muebejëvaje anera hesi öroro ave jöho jajivonego ekaresiae aho'o he'irarëjo. Jajivoromo uënëjo: Nörö böröme namiromo jije 7 övo mare ma'enö'amë'e iro gije 7 jabesi ririre hi juvaje aho nöröro jöe majëh'ilirögöro ë'ajëjo. Uënëjo: Nöröro uvajëjo: ² Jemesi muoho iae na gëvajëjo. I'u'e mu masijoho u'urume vae'ego gëvajëjo. O sisë aribövioho jemëro bogo ma-nunëremuoho gë'i ahëvo'ego gëvajëjo. Aëro jemë sarerëmiromo uëvare höjo: No apostle javuajë uëvaroho jemëro jabesi muoho mevoromo gëvariye höjo jabumë bogo apostle maehu jëvamu. ³ U'urume vaejë'e jëvajëjo. Nasi jöeni vavaeni böröme baejë'e jëvajëjo röhu bogo u'uvëvë'e höjo. ⁴ Ëhi jëvohijajo röhu avehuremu gë'ihöromu na bijönegajëjo. Rabëni jemë aevö'i rajehi avoho'ego gënövodëhioho avevejö'oho bogo ëhioho ë'ego gëvajëjo. ⁵ Urimo dë vövöbajo'e aho'o rajehinövarijoho avevejö'oho u'uhëhanovajoho ëho uehorovoromo sisëho vuonugol'i huotorovoromo urimo ë'onövarijëhi ëhi ë'onövorëjo. Bogo ëhi ë'ë'oho naro ö'oromo jemesi iro gjoho rori'o bava'ejëjo. Bogo huotorovoromo avoho rajehijë'oho iae na ëhi ë'ejëjo. ⁶ Iae ëhi höjo röhu aviëhi ë'arujoho iae mae höjo. Nicolaus-are ijore ijore jijiharue aribövi jabesi mu sisë naehu bijönimajëhi jemë'o ëhi gemuoho bijönimaruje höjo.

⁷ Ae rahu ja God-are jö hejanue ae javë'oho nasi Aru'ahehu ekaresia majëhibe rovaje jöho heromo avoho uehorovonëjo.

Ae rahu biririvoromo mu sisë ruahö'öjamu gavë'oho Iesu naro ja ua'ejëjo a i'ovëvo'iröhe ije God-are mure namijaje hesi bajoho i'iranego. Ahia mino'ëjo.

Iesuhu Smyrna amore raromarue ekaresia jabesi örire nugö'öjade jöhoje.

⁸ O Smyrna amore raromarue ekaresia jabu'o hiromo muebejëvaje anera hesi öroro ave jöho jajivonego ekaresiae aho'o he'irarëjo. Jajivoromo uënëjo: Aevö'i jiadoho ijo tugoho'i jioröhe aho guomadoho röhu maho i'ovade aho nöröro jöe

majëhi'irögoro ë'ajëjo. Nöröro uvajëjo: ⁹ Jemesi huë vavaenohi iae na gëvajëjo. Jemë ave sa'a hesi mae sisë bogojëvajohu'o gëvajëjo. Röhu dë vövöbajo'o uhure bövi mae baejë'e jëvajëjo. Amo jemë agëvarue aribövi jabesi jö sisëho ëhu'o gavajëjo. Jaburo uvarue höjo: No Jew raje javuajëjo röhu Jew rajehu God-are aribövi jiaruëhioho jabumë bogo ëhioho jio'i Satan-are aribövie jioruomajëjo. ¹⁰ Jemë vi'ehe huë vavaene bae'ië'arujoho nadi juhuonivorëjo. Gahëjo. Iae Satan-ro ae uë'a'ajëjo jaburo jemë ae gö gö savoji gagore ba'amëvego huro jemesi dëho bijioho géröhëro. Ëhi'o'iramu huë vavaene baebe va'ojiuvo majae ma-bisemu barë'iramu barëjëho'ajëjo. Röhu biririvemu biririvamu vuovëvë'iroho ioro'ioremu raromo'irarije suvuoroho naro bojëmi'ejöjo ruahö'öjarijohuni.

¹¹ Ae rahu ja God-are jö hejanue ae javë'oho nasi Aru'ahehu ekaresia majëhibe rovaje jöho heromo avoho uehorovonëjo.

Ae rahu biririvoromo mu sisë ruahö'öjë'oho sinoho guomavo'iramu ijönöho aru'ahoho bogo guomavoromo sisëroho va'i maro hi'a'anuëjo. Ahia mino'ëjo.

Iesuhu Pergamum amore raromarue ekaresia jabesi örire nugö'özjade jöhoje.

¹² O Pergamum amore raromarue ekaresia jabu'o hiromo muebejëvaje anera hesi öroro jajivonego ekaresiae aho'o he'irarëjo. Jajivoromo uënëjo: Kaejö ëge anie ruë jio vië jië'e anio ma-ma'e jö'ore jië'e aho nöröro jöe majëhi'ijë'ajëjo. ¹³ Vaevë'e diehi jië'e amore raromarujoho iae na gëvajëjo. Satan hu ë amore a böröme vaeromo muebejëvaje höjo. Ëhi höjo röhu nasi ekaresia aribövioho jemëro biririvoromo nasi ihoho ma'enaruje höjo. Urimë'i Antipas-ro nasi jöho mae majëhijamu hegorovo ë Satan-hu hijajire raromarue amo rajohuro hu anamu guomade höjo. Guomamu röhu jemëhu nasi örire mae uehorovevarijoho bogo vuonugarije höjo. ¹⁴ Ëhi höjo röhu avehuremu bogo maehu jio'i sisë höjo. Jasi ekaresia aribövie göëro göëro Balaam-hu mu sisë vaejadëhi ëhi gemuoho vaejarue höjo. Ëhesi bëhoho urimë'i Balaam-ro a börömo hesi ihe Balak röjähiromo uavade höjo: Jero ëhi'oromo Israel rajoho sarerëminego sisëro revo'irajo. Balaam-ro jö sisëho ëhi röjahijamu hegorovo rue a börömohuro ejahoromo Israel rajoho dinëmijamu jaburo God-are jöho ahoromo uvare höjo: Inöme gö gö aru'aho'e höromo rajahiro moho ë inömo inömohuni bahijëhoromo vituoho ue'ahoromo öëro jijihanovoruomade höjo. Balaam-ro ëhi jië'e mu sisëho röjahade höjo. ¹⁵ Balaam-hu mu sisë urimo röjëhijadëhi jaruvoho ëhi jië'e mu sisëho Nicolaus-ro röjëhijego ae gö jemesirire raromaruhuro hesi ijore ijore jijihoromo mu sisë vaejarue höjo. Mu sisë vaejego jemëro ma-raromoromo nunëremu gëvaruje höjo. ¹⁶ Ëhi jië'e mu sisë ma-nunëremu gëvarujoho vuonugo'i ë mu sisëho ahëvhëjo. Bogo ahëvë'oho naro ma-burëro ö'ejöjo. Ö'oromo nasi jö'ore jiaje kaejöho baeromo ë sisë ariböviohu'o muorovo'ejöjo.

¹⁷ Ae rahu ja God-are jö hejanue ae javë'oho nasi Aru'ahehu ekaresia majëhibe rovaje jöho heromo avoho uehorovonëjo.

Ae rahu biririvoromo mu sisë ruahö'öjamu gavë'oho naro suvuore bojami'ejöjo. Suvuoro hesi bëhoho urimë'i God-are ariböviehu a rumo'e sa'are jijihamu God-hu muebejëvoromo ö'idöre jiaje i l'imëmijadëhi naro ja ëhi muebejavoromo gurihijë'e ö'idöre jiaje iohi i'imami'ejöjo i'iranego. Ö'idöre jiaje iohi i'imamiromo ajivë'e munëho bojami'ejöjo. Ëmunë hesi döre iho i'e jajivë'e jio'a'ajëjo. Ëihoho jasi sivue ga'a'anuëjo. A göho bogajo. Ahia mino'ëjo.

Iesuhu Thyatira amore raromarue ekaresia jabesi örire nugö'özjade jöhoje.

¹⁸ O Thyatira amore raromarue ekaresia jabu'o hiromo muebejëvaje anera hesi öroro jajivonego ekaresiae aho'o he'irarëjo. Jajivoromo uënëjo: God-are Harihe nunire vënehu höduvanovoromo hörure ajani vënehu ravoromo ajivanovaje aho nöröro

jöe majëhi'ië'ajëjo. ¹⁹ Iae na gavajoho jemë mu mae vaejaruje höjo. Jemë na'o a ioro'iorohu'o rajahuiromo na mae uehorovevoromo nasi muoho vaejehoromo muoho u'urume vaejë'i biririvarufe höjo. Urimoho mu mae ma-bisemu vaejarijoho jaruvoho börömo bëhe vaejarufe höjo. ²⁰ Iae éhi gavajëjo röhu avehuremu gë'ihöromo na bijönegajëjo. Magonahe gemu Jezebel-hu urimë'i hiromo mu sisë barovadëhi magonahe gemuëro jemë'o hiromo mu sisëho éhi gemuoho barovaje höjo. Mu sisëho barovego jemëro bogo aho'i ma-nunëremu gavarufe höjo. Ma-nunëremu gavego è magonahohuro jemë'o hiromo sarerëmiromo uëvaje höjo: Na jö God-aro baeromo majëhijaje magonahe jevajëromo Iesu nasi mu vaejeharue aribövioho sareri sareri'lë jöho röjëhiromo uëvaje höjo: A'o magonaho'o éma sihamirovë'oho iae mae höjo. O inöme gö gö aru'aho'e jio'amajëromo jabumëni bahijëhare mi ue'ahë'oho iae mae höjo. Éhi jië'e sareri'e jöho majëhijego nasi aribövi ioro'iorohuro uvarue höjo: Hesi jöho mae höromo ejaharue höjo. ²¹ Éhi è'ë'e höjo röhu Iesu naro bogo burëroho i'uoho bojami'i ma-muebejë'e jevajëjo huro uehoro sisëho vuonugo'i uehoro mae baeröhego. Röhu önö'e mu sisë röjëhijajoho vuonugo'iröhoho bijönimajëjo. ²² Bijönimë'ego éhuni iae Iesu naro i'ue mana bojami'iramu guomo guome baeromo röhoremu raromo'ajëjo. Raromo'iramu è magonahohu'o önö'e jijihaje aribövioho jabu'o éhi vi'ehe böröme bae'a'aruëjo. Jabumë è magonaho hesi jö ejaho'i bogo vuonugë'oho éhi jië'e vi'ehi börömoho bojëmi'ejöjo. ²³ O è magonaho hesi ijore ijore jijiharue abozi harihu'oho Iesu naro muo'amo'iramu vuovëvo'ajëjo. Vuovëvo'iramu gagorovo ekaresiae aho'obëhe amo göre göre uvobe va'oruomo'ajëjo: Nöröro ae aho'obëhe nosi simanoho dë vövöbajo'oho mevavuo barëjaje höjo gö'i mae o sisë javuego. Mevavuo görömo nosi mu diehi vaejarue hesi manaho éhi bojamui'ajëjo. Ekaresiaëro éhi uehorovoruomo'ajëjo.

²⁴ Röhu Thyatira amo rajo a ioro'ioroho jemëro è magonaho hesi jö sisëho bogo ejaharufe höjo. O hesi ariböviehu uëvaruoho: Satan-are uhu jö hesi bëhoho no baejaroho jemë'o baerë uëvaruoho jemë bogo ejëharufe höjo. Bogo ejëharujohuni éhuni Iesu naro jemesi örire ave jöho uë'ië'ajëjo. Jemë mu böröme baejë'ego è hesi döroho muoho bogo gö'oho bojëmi'ejöjo. ²⁵ Röhu è mu baejarijoho biririvoromo ma'enego Iesu na ö'iröjo. ²⁶ Ae rahu mu sisë ruahö'öromo biririvoromo nasi mu ma'enobe va'ojubo jasi maja barëjë'oho naro ja daruge bojami'iramu sa'ae aho'o muebejëvo'anuëjo. ²⁷ Sa'ae gö gö muebejëvoromo aehu rama anoromo hahovaruëhi jero éhi ha'itoho baeromo vörö'o muebejëvo'anuëjo. Naehu éhi'oromo sa'ae gö gö muebejëvo'irodego nasi Vavuehu uevadëhi naro ja éhi ua'ejöjo sa'ae gö gö vörö'o muebejëvo'iranego. ²⁸ Naro éhi uaromo sisonu'e gavarue mujöru hesi ajoho bojami'ejöjo.

²⁹ Ae rahu ja God-are jö hejanue ae javë'oho nasi Aru'ahehu ekaresia majëhibe rovaje jöho heromo avoho uehorovonëjo. Ahia mino'ëjo.

3

Iesuhu Sardis amore raromarue ekaresia jabesi örire nugö'özjade jöhoje.

¹ O Sardis amore raromarue ekaresia jabu'o hiromo muebejëvaje anera hesi öroro jajivonego ekaresiae aho'o he'irarëjo. Böröme namiromo God-are Aru'ahe aho'obëhe 7 o jije aho'obëhe 7 baejë'e aho nöröro jöe majëhi'ië'ajëjo. Jemëhu mu vaejarujoho iae na gavajëjo. Na gavajoho ae aho'obëhe uvoruomaje höjo: Sardis ekaresiaho jemëro God-are daruge baeromo mae raromaruufe höjo. Jemesi jöho éhi atarue höjo. Röhu jemë bogo éhioho jëvo'i jemesi aru'ahoho God-are darugo rumo'ëro jiëhë'ëro vuovëhë'e höjo. ² Éhuni ri'ö nune dadovahëjo. Vëni duoroho'ië'ajoho mueberomo huego avoho ravo'irajo. Duoroho barëjëho'ajëjo. Na gavajoho nasi A Börömoho God-ro uvaje höjo: Jemesi muoho bogo maehu höjo. ³ Éhuni Christian jö rabe majëhijamu hejarijoho avo'avoho uehorovoromo eromo uehoro sisëho vuonugohëjo. Bogo ri'ö

nuni dadovoromo avoho uehorovë'oho naro vajiohëro ö'ejöjo. Naehu ö'irode majaho bogo mae bogo ga'a'arujëjo. ⁴ Jemë éhi jëvajëjo röhu jemesi Sardis amo raje ae gemu gemu jabesi niögoho avo'avoho muebejë'ero va'inumoho bogojiëhajëjo. Ëaribövioho maëro jëvë'ëro éhuni ajivë'e niögoho io'amoromo na'o gemu mae jijiho'aruëjo. ⁵ Ae rahu biririvoromo mu sisë ruahö'özë'oho ajivë'e niögoho éhi ba'amo'anuëjo. O jasi ihoho mae raromemu raromo'iröhe aribövi jabesi surire jajivodoho na bogo mu'uvaho'ejöjo. Bogo mu'uvaho'i a'l naro nasi Vavu hesi nunire o anera jabesi nunire namiromo jasi ihoho ma-samae majëhiromo uë'ejöjo: Ave aho nasi a maho höjo.

⁶ Ae rahu ja God-are jö hejanue ae javë'oho nasi Aru'ahehu ekaresia majëhibe rovaje jöho heromo avoho uehorovonëjo. Ahia mino'ejöjo.

Iesuhu Philadelphia amore raromarue ekaresia jabesi örire nugö'özjade jöhoje.

⁷ O Philadelphia amore raromarue ekaresia jabu'o hiromo muebejëvaje anera hesi öroro jajivonego ekaresiae aho'o he'irarëjo. Jajivoromo uënëjo: Bogo sisëho bogo sareri'oho jio'i ma-maëremu jiaje aho nöröro jöe majëhi'ię'ajëjo. David-hu böröme namiromo God-are öri ari'ere va'iröhe öroho muebejadëhi naro éhi muebejaje höjo. Naehu öri jiovë'iroho ae göehu tugohö'iröhoho bogo eni höjo. O naehu tugohë'iroho ae göehu jiovo'iröhoho bogo eni höjo. Éhi jië'e a börömoho Iesu naro jöe majëhi'ię'ajëjo. ⁸ Jemëhu mu vaejarujoho iae na gëvajëjo. Hehéjo. Naro mu öroho jemëni jiovëhë'e jevajëjo. Jiovëhë'ëro ae göehu tugohëho'iröhoho bogo eni höjo. Iae na gavajoho jemesi darugoho bogo bövihö'iroho jie'ëre nasi jöho ejehoromo nasi ihoho ae aho'o jabesi nunire huruoho majëhiromo uëvë'e jevajëjo: Iae no Iesuare aribövie javuajëjo. ⁹ Iae Satan-are aribövihuro jemesi amore raromoromo uvoruomaje höjo: No Jew raje javuajëjo. Röhu Jew rajehu God-are aribövi jiaruëhioho jabumë bogo éhioho God-are aribövihö'iroho jio'i Satan-are aribövie jioruomajëjo. Röhu hehéjo. Naro jabumë ruahö'özjëvo'iramu jaburo ö'oromo jemesi hörunö ague aho raromoromo gëromö uvoruomo'ajëjo: Jemë Iesuhu rajëhaje aribövie jevajëjo. ¹⁰ Nasi örohuni jemë u'urume vaejë'i biririvonövo'irarijego uëvode höjo. Éjöho jemëro ma'enë'e jëvo'ego éhuni naro jemë ma'enëgo'ejöjo. Ma'enëgo'iramu huë vavaene sa'ae dinö'e dinö'e rueromo ae aho'o jemesi dëre bijiohë'iroho jemë mae riravo'arujëjo. ¹¹ Naehu rue'irode majaho dunovajëjo. Éhuni jemëhu baejarije mu mahö nadi vuonugo'i ma-avoho mueberëjo éhuro aho bogo iosirëmiromo jemesi suvuoroho baejëho'iröhe höjo. ¹² Ae rahu biririvoromo mu sisë ruahö'özë'oho naro baejavoromo nasi A Böröme God-are osare bamavo'iramu bönunö'e bibivoromo namijanovo'anuëjo bogo ijoho rori'o va'iranëro. O nasi A Böröme God-are ihoho jasi sinore jajivaho'ejöjo ja hesiremu favoröhego. O nasi A Böröme God-are amo hesi ihoho sinore jajivaho'ejöjo. ËJerusalem amo i'oho nasi A Böröme God-hu hijajire ö'idöre jioromo ruvebi'iröhoho è amo hesi ihoho uavajëjo. O nasi iho i'ohu'o jasi sinore jajivaho'ejöjo.

¹³ Ae rahu ja God-are jö hejanue ae javë'oho nasi Aru'ahehu ekaresia majëhibe rovaje jöho heromo avoho uehorovonëjo. Ahia mino'ejöjo.

Iesuhu Laodicea amore raromarue ekaresia jabesi örire nugö'özjade jöhoje.

¹⁴ O Laodicea amore raromarue ekaresia jabu'o hiromo muebejëvaje anera hesi öroro jajivonego ekaresiae aho'o he'irarëjo. Jajivoromo uënëjo: Mae jövaje aho na jevë'ego God-are jöho maro maro huruoho majëhijaje aho na jevajëjo. God-hu bövi bise'o bamadoho uevamu avoho'amode aho Iesu naro jöe majëhi'ię'ajëjo. ¹⁵ Jemesi muoho iae na gëvajëjo. Jemë nanioho bogo nëgo avohaje höjo bogo bijönëgo avohaje höjo. Nëgo avoho'ibejajo o bijönëgo avoho'ibejajo na mae jevo'ibejajo. ¹⁶ Röhu bogo nëgo avoho'i bogo bijönëgo avoho'i uehore ma-ririre jëvajohuni éhuni sabonö'e ijuhö'özjëvo'ejöjo. ¹⁷ Jemëro uvaruje höjo: Nosi sivue bövie bise'e eni

javuajëjo. Marohë'e mae javuajëjo. Böviëni bise'ënioho bogo vavaenoho baejarue höjo. Ëhi ataruje höjo. Röhu jemesi uhuroho bogo ëhioho jëvajëjo. Jemë vaevë'e huë vavaeni'e bövi bise'o rumo'e nuni sisë'e ma-sinëremu raromarujëjo. Ëhi jëvajoho ëho bogo gavarujëjo. ¹⁸ Ëhuni ave öri avoho röjëhi'ië'ajoho avoho herëjo. Nasi gold ma-mabëhe ajivë'oho nasiro imoromo jemesi ujuohorego marohë'e mae jëvo'irajo. Ajivë'e niögoho nasiro imoromo io'amego sinëremu raromoromo a nunire javoji'e mu vaejarujoho tugohego mae jëvo'irajo. Nuni hesi osoho imoromo rue jemesi nuni maro buerovego jemesi simanoho ajivëvego avoho uehorovo'irarije höjo. ¹⁹ Röhu naehu huë baejëvaje aribövioho i'ue bojëmiromo avo'avoho röjëhijaje höjo sisëho vuonugo'i ma-avoho jijiho'irarijego. Ëhuni jemëro nimo avohoromo huotorovoromo uehoro maemu baerëjo. ²⁰ Hehéjo. Naro osare ö'irögoro amonö namiromo jemesi ojore ano'anovajëjo. Ae rahu nasi huë heromo ojo jiovehë'oho naro rumo ö'oromo ja'o hiromo gemuoro ioho i'ejarëjo. ²¹ Ae rahu biririvoromo mu sisë ruahö'özë'oho urimo naehu biririvoromo sisë ruahö'öromo ajiomoromo nasi Vavu hesi röho mare hu'o gemu mae hijë'ëro bövi bise'o muebejëvajëhi naro ëhi ja ua'iramu nasi röho mare ö'oromo na'o gemu mae hiromo na ajemiromo bövioho bise'oho muebe'amo'anuëjo.

²² Ae rahu ja God-are jö hejanue ae javë'oho nasi Aru'ahehu ekaresia majëhibe rovaje jöho heromo avoho uehorovonëjo. Ahia mino'ëjo.

4

Ö'idöre raromoromo God rajahiruomaje jöhoje.

¹ Ëhi'amu naro ga'i gavodeje ö'idöre va'arue ojoho jiovo nugë'e jiamu. Jiovo nugë'e jiamu gagorovo hejode hëgöehu uvanovaje urimo jö majehijade ahuro röhu maho ma-darugo'o jöe majehiromo uevavamu: Avehuro rojomego ijönö mu diehi diehi jio'iröhoho na röjahijöjo. ² Ëhi uevamu hejë'i God-are Aru'ahohuro na avohenvoromo simanoho huotoveho barëjämu gavë'i naro ö'idöre muoho garomo gavodeje a börömehu hijaje röhoho ö'idöre jiamu. Ëhi jio'ego ae gemu ë hihijo. ³ Hi'ego munë mabëhe gö gö kavuë'e ajivë'e jio'amoromo jinojino'irae'amajëhi hesi nu ano'oho ëhi jinojino'iraehijo. Röhu nuogëro röhoho numohijo. Munëhu mabëhe rövajëhi nuogohuro numoromo ëhi rövohijo. ⁴ Ëröho maho ririre jio'i a duvahe aho'obëhe 24 ruë numë gemu röho mare raromo rova'oruomohijo. Ajivë'e niögoho io'amoruomë'e a masijehu didi'aruëhi jië'e bosöe gold-ehu avoho'amaroho simanore didi'oruomë'e ëhi raromohijo. ⁵ Röhu ririre röhore baderivo'ego varuru vajeri'e vae'i hijavohijo. O ë röho ma hesi nuninö iro buno'irae'amadoho aho'obëhe 7 kavuo'amohijo. Ëiro jabesi bëhoho God-are Aru'ahe aho'obëhe 7-hoje. ⁶ O röho ma hesi nuninöho jovo e'u deri va'ëne ajivo avohë'e börömo böröme jiohijo.

O röhoho ririre jio'i God rajahijarue maje 4-ho ionı göre ionı göre dejonö nuninö ëhi riravo rova'oruomohijo. Nu ano'e ruë numë ma-nunemu jioruehijo. ⁷ Ëmajoho göho lion va'ëne jio'i göho cow ano'e harihu va'ëne jio'i göho ma-a nu ano'o va'ëne jio'i göho buruhelu hetejego gavaruehi hesi nu ano'oho ëhi jiohijo. ⁸ God rajahijarue maje 4-ho gemu vivoje aho'obëhe 6 6 jio'amohijo. Jabesi vivoju uholu'o dönöhu'o sino haho'oho aho'o ma-nunemu jio'amohijo. Röhu majae vahie sisone bogo vuonugë'e ma-jöe iemu ioromo uvarueje:

Bada God maemu maemu maemu jio'i daruge aho'obëhe hesirohemu höjo.

Mami'e jiobe rovadoho jaruvo jiajoho röhu ijönö jio'iröhoho höjo.

⁹ God rajahijarue majohuro God ëhi ma-mabëhe rajahiroko jöho iarueje röho mare hiromo ioro'ioremu hibe va'aje a hesi ihoho dö maro jioröhego. ¹⁰ Ëmaje 4-ehu ëhi rajahiroko jö ië'iroho rue a duvahoho aho'obëhe 24 jaburo röho mare hijaje a hesi

nuninö ague aho raromoromo hesi örire rajahijarueje hu ioro'ioremu hibe va'aje jië'ego. Rajahiromo jabiesi a masijehu simanore didi'arue bosöho God-hu hijaje nuninö rideho bahijarueje. Bahiromo uavarueje:

11 Nosi Bada God jero bövie bise'e bamane höjo.

Jero nimoromo avohë'ero jio'amajëjo.

Êhuro ja mae javë'ego iho böröme aje aho'o daruge aho'o jasi gemu höjo.

5

Huhohë'le sure God-are Sheep Harihe Iesu gemuehu jiovo varijëne jöhoje.

1 Ëhi'amu gavodeje röho mare hiromo muebejavuaje aho God-ro hesi övo mahuro huhohë'e suroho ma'enë'e jiamu. Ësuroho ruë jajivo vië jajivoromo huhohoromo sivaëro aho'o 7 émino'e suroho badihi taemo'amë'e jiohijo. **2** O gavodeje darugo'e anerahuro ma-darugo'o uvamu: Rahu a böröme javë'oho badihi taemo'amade sivaho goho'amoromo suri jiovo'iranoho eni javajëjo. **3** Ëhi uvamu röhu ö'idöre sa'are sa'a uhure éhi jië'e a börömoho nahoromo bogo mae bogo birohareje hulu è suri jiovoromo adaho'iröhoho. **4** Ëhi jië'e aho bogo birohamu éhuni na sisë maro nivodeje. **5** Nivamu a duvahé gemuëro uevadeje: Nadi nivo'i ave jöho hejëjo. A böröme gemu iae eni jiajëjo. Lion-hu mi ioro'ioro iosirëmiromo darugo'e jiajëhi huro Judah rajo ioro'iorohu éhi iosirëmiromo darugo ma'e höjo. David urimo hinövade a hesi ujo böröme höjo. Ëahuro sisëho ruahö'özë'ero sivae 7 goho'amoromo suri jiovë'oho hu eni höjo.

6 Eni höjamu hejë'i gavodeje Sheep Harihoho namijamu. Mami'e aëro anamu guomë'ero sinore batato'e jië'e éhi namijamu. A duvahoho ruë numë riravo rova'ego God rajahijarue maje 4-ho ruë numë riravo rova'ego è Sheep Harihoho riri mare God-are röho ma hesi ririre namihijo. ËSheep-oho dane aho'obëhe 7 o nune aho'obëhe 7 éhi jio'amohijo. Ènune aho'obëhe 7 jabiesi bëhoho God-are Aru'ahe 7 sa'ae dinö'e dinö'e rëmö'öjadohoje. **7** Amo è Sheep Harihoho rueromo röho mare hijaje aho God hesi övo mare jiaje suroho baehijo. **8** Suroho bae'ego God rajahijarue maje 4-ho a duvahé aho'obëhe 24-ho jaburo Sheep Harihu hesi nuninö sa'are ague aho raromohijo. Jabumë gemu gita övore ujuohë'e gold'e ramare ridi'e buejarue vëni u'oho ujuohë'e jiohijo. Ridi'e buejarue vëni u'i hesi bëhoho God-are ariböviehu hesi örire atarue jö'o ögohoje. Gita'o ramare vëni u'ohu'o ujuohë'e ague aho raromoromo **9** jö i'oho ioromo uaruomohijo:

Ja maëremu javë'ero éhuni suri baeromo siva goho'amë'oho eni javajëjo.

Aëro anagamu jasi köho otehoromo guomane höjo. Guomoromo êhuro ae ajëmijane höjo.

Agane gö gö huë gö gö sine gö gö sa'ae dinö'e dinö'e sisë'i raromaroho jero guomoromo êhuro imëvoromo baejëvoromo God-arinö rëmane höjo.

10 God-arinö rëmoromo jabiesi iholo döro bamëhamu

ëhuro jabumë masije riravoromo priest muoho baejare höjo

nosi A Böröme God hesi muoho vaenövoröhëni.

Priest muoho baejë'ero ijönö masije vaeromo
sa'are ae muebejëvoruomo'ajëjo.

11 Ëhi uaruomamu naro garomo hejodeje anerae aho'obëhe mae bogo adaho varijënoho uvoruomamu. God-are röho maho o God rajahijarue majoho o a duvahoho ého ririro jio'amo'i è anerahohi aho'obëhe ruë numë raromo rova'oruomohijo. **12** Raromo rova'oromo ma-darugo'o uvoruomohijo:

Anamu guomade Sheep-oho mae höjo.

Ëhu'ëro darugo maho inömo inöme aho'o uehoro maho vörö maho
iho maho aji maho ma-hesiro gemu höjo.

Noro hu gemu rajahi'ejarëjo.

¹³ Ëhi uvoruomamu hegorovo hejodeje God-hu bamade bövie bise'e ö'ídöre sa'are sa'a uhure jovo gagore raromaruoho ého jaburo aho'obëhe uvoruomavamu: God röho mare hijaje ahu'o Sheep Harihohu'o iho maho aji maho darugo maho ma-jabesiro gemu höjo.

Ëhi jiemu jiobe va'ië'ego jabumë gemu rajéhiemu rajéhinövo'ejarëjo.

¹⁴ Ëhi uvoruomamu hegorovo rue God rajahijarue maje 4-ho jaburo uvoruomohijo: Ëjöho iae mae-ëjo. O a duvahoho jaburo sa'are ague aho raromoromo God'o Sheep Harihohu'o rajéhiruomohijo. jöhoje.

6

Suri badihi taemë'e siva dadovobe va'ade

¹ Ëhi'oruomamu gagorovo gavodeje surire sivae 7 badihijaroho gemu Sheep Harihohuro aevoromo gohamu. Gohamu evare hejodeje God rajahijarue maje 4-ho röhu gemüero varurehu anajëhi ëhi uvavamu: Rovëjo. ² Rovëjamu hegorovo ga'i gavodeje sino ajivë'e horse jiamu. Röhu è horse hesi döre hijade aho pevae ma'enohijo. Mami'e muorovoromo ruahö'özë'ego bosö mabëhoho hesi simanore didi'ahohijo. Didi'aho'ego va'ohijo muorovoromo huro muorove aho'o ruahö'ö'amo'iröhëni.

³ Ëhi'ego Sheep Harihehu urimo surire sivae gemu gohadoho röhu number 2-oho gohohijo. Jiovamu evare hejodeje God rajahijaje majo göhuro uvavamu: Rovëjo.

⁴ Rovë'ego ae sino kavuo avohë'e horse-re ruehijo. Rueromo vöröe bojami'ego baehijo éhuro sa'ae gö gö huë mae baerovarue muoho ijumëhego ae göëro göho muo'amo'iröhego. Ëhi è'iröhego muorovarue kaejö égoho hesi örile bojamihijo.

⁵ Ëhi'ego Sheep Harihehu urimo surire sivae niö'i gohadoho röhu number 3-oho gohohijo. Gohamu evare hejodeje God rajahijaje majo göhuro uvavamu: Rovëjo. Rovëjamu naro gal'i gavodeje ae rövë'e horse-re hiromo i'u gavarue inömoho baejë'e rovamu sa'a hesi iruno'oho ga'iröhëro i'ue dimino'e jiego. ⁶ Ae rövë'e horse-re hiromo i'u gavarue inömoho baejë'e rovamu gagoro hejodeje God rajahijarue majo jabiesi ririre jioromo aëro jövanovoromo sino rövë'e horse-re rovade a hesi örile uavavamu: Jero sa'a iruno'e ijumo'anuëjo. Ijumo'iramu iruno'oho sisérëromo bogolianovo'ajëjo. Ioho bogolianovo'iramu éhuro hesi manaho ajiomo'ajëjo. Ajiomo'iramu aehu i imo'ië'iroho majae gemu hesi mu vaejare manaho bu'ö barëromo éhuro majae gemu hesi iruno'o maho o majae niö'i gemu hesi iruno'o sisëho ujuoho'aruëjo. Suvuoroho émino'e ajiomo'ajëjo. Röhu jaehu iruno'o ijumë'oho olive ijo bajohu'o grape ö'i bajohu'o bogave ijumo'iranëjo.

⁷ Ëhi'ego Sheep Harihehu urimo surire sivae niö'i gemu gohadoho röhu number 4-ho gohohijo. Gohamu evare hejodeje God rajahijaje majo göhuro uvavamu: Rovëjo.

⁸ Rovëjamu hegorovo ga'i gavodeje ae sino jio'ajivë'e horse-re rovamu. Jio'ajivë'e horse-re rovade a hesi ihoho A Vuovëvo'iröhë Aho jiadeje. O ae gö hesi ijore ruehijo. Hesi ihoho Vuovë'e Aribövi Raromarue Öri ari'oho jiadeje. Jabu niö'i vöröe bojëmi'ego baehijo sa'ae aho'obëhe tariojego ëhi niö'i ëhi niö'i jiego jaburo gemu baeröhëni. Gemu baeromo ijumëvego göëro göhu'o muorovoromo vuovoröhëgo. Ie barëromo vuovoröhëgo. Guomo guomo sisë baeromo vuovoröhëgo. Je'o miëro umijego vuovoröhëgo.

⁹ Ëhi'ego Sheep Harihohuro urimo surire sivae 4 gohadoho röhu number 5-ho gohohijo. Gohamu evare gavodeje vuovëvë'e a jabiesi aru'ahoho God-ni suvuoro bahijarue maratu bëhire sa'are raromamu. Ëraromare hesi bëhoho urimoho è ariböviohuro God-are jöho uehorovoromo biririvoromo majëhinövareje. God-are jöho

biririvoromo majëhijamu gagorovo aëro muo'amamu vuovëvadeje. Muo'amamu vuovëvë'ëro ëhu'ëro jabisi aru'ahoho ë raromohijo. ¹⁰ Raromoromo ma-darugo'o uvoruomohijo: O asë'e Bada ja darugo eni jië'e ae javajëjo. Ja mu sisëho bogo vaejanue o sareri'e jöho bogo jövanue a ma-maemu javajëjo. Röhu ë sa'are raromarue aribövihuro no bijuëmavuare höjo. Ëhuni ja majae dimino'e ma-nunëremuoho gëbe va'romu evare ë jabisi mu sisëho mevo gëromo i'uoho mana bojëminëjo. ¹¹ I'uoho mana bojëminëjamu ajivë'e niögu ëgoho ë aribövihoro suvuorëmi'ego ujuohoruomohijo. Ujuohoromo hejareje uëvavamu: Majae ma-bisemu ëgo'o nuhanovorëjo hujeji jemë muo'amëvarëhi jemë'o nasi mu vaejarue ö mueno'o aehu muo'amego vuovoröhe aribövi ioro'ioroho rue barëjego evare i'uoho mana bojëmi'irode höjo.

¹² Ëhi'ego Sheep Harihehu urimo surire sivae övo gö mine gohadoho röhu number 6-ho gohohijo. Gohamu evare gavodeje sa'aho börömo böröme hijiohijiovamu. Sa'aho hijiohijivo'ego niögu sisë rövë'e jiajëhi maja nunohuro ëhi rövo'ego manaero huro kö va'ëne kavuohijo. ¹³ Manaero huro kavuo'ego buru börömehu rueromo meso hijiovego meso böso i'ehu rireromo ruvebijajëhi jiji mujöru'ohuro ëhi sa'are rireromo ruvebihijo. ¹⁴ Rireromo ruvebi'ego aehu suri huhohego bogo gavarühi ö'idöhuro ëhi arorovoromo sisërë va'ohijo. Dahore aho'obëhe o sa'a dirö dirö'e jovore jio'amajoho aho'obëhe arua anumiae va'ohijo. ¹⁵ Arua anumiae va'ego sa'are a masijo masijoho a duvaho ioro'ioroho muorovo a masijoho inömo marohë'e aribövihoro darugo'e aribövihoro a jabisi muemu vaejarue aribövihoro jabisi nimoro mu vaejarue aribövihoro ëhi ae aho'o huruomo va'romu juju gagore dahorure munë burure gurihiro vo barëhijo. ¹⁶ Gurihiro vo barëromo uvoruomohijo: Dahoroho munëho jemëro ahoromo urahahuego ëhuro röho mare börömo hijaje ae God bogo gö'irajo. O Sheep Harihu hesi vöröho no bogo baejavuo'irajo. ¹⁷ Ëhesi bëhoho vörö majaho rovë'e höjo. Rare ë vöröho uraho nami'a'ajëjo.

7

God-hu hesi aribövie 144,000 avoho muebejëvade jöhoje.

¹ Ëhi'amu gavodeje anerae 4 riravamu. Sa'ae aho'o dinö'e dinö'e jiajoho ririre jio'i jabumë aruhiae anumiae aruae aviae riravo rova'ohijo. Riravo rova'romu anerae gemuëro gemuëro burehu rovajoho gemu gemu tugohohijo buroho bogo rueromo sa'aho jovoho ijoho huosihoröhego. ² Buroho ëhi tugohamu gagorovo na gavodeje anerae göëro aruhe maja rojomajire jioromo rojomamu. Rojomoromo God darugo'ehu hijaje hesi jajivarue inömoho hesi övëro baejë'e ruehijo ëhuro God-are aribövi jabisi sinore taemëhego jaji'e jio'amo'iröhego. Rueromo ma-darugo'o uvohijo rue anerae 4-ho jaburo hejöro mami'e sa'a'o sö jovo'o ijumo'iröhe vöröho God-aro baeruomë'ëro. ³ Uvoromo uvohijo: Jemëro sa'aho jovoho ijoho nadi vejö'oho ijumo'amohëjo. Hujeji God-are mu vaejarue aribövi jabisi varijore God-are soroho jajivëhego evare jemëro ë jajoho garomo uvo'irarijego: God-ro tugohë'e höromo jemëro jabumë bogo ijumëvo'i öri ari'ohemu ijumo'irarijego höjo. ⁴ Ëhi uvavamu hejë'i hejodeje aëro uevamu: God-are soru varijore baejare aho 144,000 ëmino'e höjo. Israel hesi agane 12 aho'obëhe baebe va'ë'e höjo. ⁵ Judah'o hesi ujoho 12,000. Reuben hesiroho 12,000. Gad hesiroho 12,000. ⁶ Asher hesiroho 12,000. Naphtali hesiroho 12,000. Manasseh hesiroho 12,000. ⁷ Simeon hesiroho 12,000. Levi hesiroho 12,000. Issachar hesiroho 12,000. ⁸ Zebulun hesiroho 12,000. Joseph hesiroho 12,000. Benjamin hesiroho 12,000. Ëaribövihoro 144,000 jaburo God-are soroho baeruomade höjo.

God-are aribövie ae aho'obëhe riravoruomade jöhoje.

⁹ Ëhi'amu naro ga'i gavodeje ae aho'obëhe mae riravamu. Bogo adaho varijënoho jiohijo. Sa'ae dinö'e dinö'e agane gö gö sine gö gö huë gö gö aribövioho ajivë'e niögu ëgoho io'amë'e juva hanoho ujuohë'e God-are röho ma hesi nuninö Sheep Harihu hesi nuninö riravohijo. ¹⁰ Riravoromo ma-darugo'o uvoruomohijo: God röho mare hiromo muebejavuajohu'o Sheep Harihohu'o jaburo niö'iro mabëhe ajamuiromo manö babamavuë'e höjo. ¹¹ Ëhi uvoruomamu God-are röho maho riri mare jio'i God rajahijarue maje 4-ho ruë numë riravo rova'i röhu majo jabies dejonö a duvahoho ruë numë raromo rova'i röhu a duvaho jabies dejonö ë aneraho aho'obëhe ruë numë riravo rova'ohijo. Ëhi riravoromo röho ma hesi riröre ague aho raromoromo God rajahiuomohijo. ¹² Rajahiromo uvoruomohijo: Aveho iae mae-ëjo. Aji maho uehoro maho iho maho darugo maho vörö maho nosi Böröme God-aremu jiajoho ëhi majiemu jioibe va'a'ajëjo. Ma-jiemu jioibe va'ië'ego noro hu gemu rajahiromo huë mabëhe uanövo'ejarëjo. Iae mae-ëjo.

¹³ A duvahé 24-ho röhu gemuëro ri'löromo na uehijo: Ëajivë'e niögu ëgo io'amë'e aribövioho rahumë jioruomajëjo. Dinö'e jioromo rueruomade höjo. ¹⁴ Rueruomade höjamu naro uavodeje: Na bogo gavajëjo. Jasi jero gavanuëjo. Jasi jero gavanuë'ego rue a duvahohuro uehijo: Ëajivë'e niögu io'amë'e aribövioho ëho bogo vuovëvë'e sa'are raromamu evare Iesu bijönimarue aribövihuro jabies örire huë vavaene börömo bëhe bojëmamu baeruomade höjo. Baeromo röhu iae mae rueruomade höjo. Jabumëro God-are Sheep Harihu hesi köhuro jabies niögoho u'oruomamu jabies sisëho barëjëhë'ëro niögoho ma-ajemu jiëho'amaejëjo. ¹⁵ Ëhu'ëro jië'ëro jabumë God-hu hijaje röho ma ë hesi nuninö riravoromo hesi osare vahie majae ma-hesi muohemu vaemu vaejaho-ruomaje höjo. Vaejaho'iramü röho mare hijaje ahuro jabu'o gemu mae hiromo mu sisëho raboho tugohëho'iramü munë bururo raromanovoruomo'ajëjo. ¹⁶ Munë bururo raromanovoruomo'iramü ijönöho vadunoho bogo hömëvonövo'ajëjo. Huëho bogo gir-ihëvonövo'ajëjo. Majaho bövihuo bise'oho bogo ravëvo'iramü sinoroho vörö'iraeromo birebirëgonövo'ajëjo. ¹⁷ Rabëni hesi bëhoho God-are Sheep Harihe röho ma hesi ririre hijaje ahuro ë aribövihuo hesi Sheep ömo'ömego gagovëvoromo muebejëvonövo'ajëjo. Muebejëvoromo sö ujuohoromo a i'ovëvo'iröhe jovore ë va'onövo'ajëjo. Ëhi'o'iramü God-ro jabies nuni jovoho miorëho'iramü jabies huë vavaenoho aho'obëhe barë'ajëjo.

8

Suri badihi taemo'amare sivae 6 gohobe rovadoho ijo tugoho'i number 7-ho gohade jöhoje.

¹ Ëhi'ego Sheep Harihehu urimo surire sivae övo gö mine övo göre gemu gohadoho röhu ijo tugoho'i number 7-ho gohohijo. Goho'ego evare ö'idöho jörumoraebe va'ojuvu half hour rabu'e barëjadeje. ² Ëhi'amu evare anerae 7 God-are nuninö riravaruoho naro gëvodeje. Riravoromo hëgöe aho'obëhe 7 bojëmi'ego gemu ujuohohijo.

³ Ujuoho'ego anerae göëro gold'e hevöho baeromo ruehijo ose ë bamoromo vënëro buejego ridi'e vëni u'ohuro God-ni ajiomoröhego. Hevöho baeromo God-ni suvuoro vënehu buejarue maratue gold-ehu avohare ë hesi bëhire rueromo ë namihijo. Nami'ego aëro ose aho'obëhe bojamihijo huro God-hu hijajire nuninörire maratuore ë bamoromo buejego God-are aribövihuro ëninamijego ëninamaruohu'o ridohu'o gemuoro havoromo God-arire ajiomoröhego. ⁴ Osoho bojami'ego anerahuro övëro ma'eno'ego God-are ariböviehu ëninamaruohu'o ridohu'o gemuoro havoromo God-arire ajiomohijo. ⁵ Ëhi'ego anerahuro ridi'e hevöho baeromo God-ni suvuoro vënehu buejarue maratu döre ravë'e vënoho aegoromo irijomo'ego vënoho suovoromo

io'amo'ego sa'are rireromo abuehijo. Rireromo abue'ego baderivoromo vajeri varuru'e vaeromo sa'aho hijohijiovohijo.

Anerae hu hëgö huobe rovare jöhoje.

6 Ëhi'ego rue anerae aho'obëhe 7-ho hëgöe gemu gemu ujuohë'ëro huo'i jö'ore bamohijo.

7 Jö'ore bamoromo anerae number 1-ohuro hëgöho huohijo. Hëgöho huo'ego ënëro direjohijë'e masijohu'o vëni'o kö'o buarohë'oho otehö'lö'ego ö'idöre jioromo sa'are rireromo abuehijo. Rireromo abue'ego sa'ae aho'o ije aho'o niö'i gemu tarojaroho gemu ö'idöre jioromo rireromo abuejade vënohuro ravo barëhijo. O garasi rude rövë'e ma-maho aho'obëhe ravo barëhijo.

8-9 Ëhi'ego anerae gemuehu hëgö huadoho röhu number 2-ohuro hëgöho huohijo. Hëgöho huo'ego evare dahoru börome vënehu ravanovë'ohuro ahoromo sö jovo e'ure abuehijo. Abue'ego sö jove aho'o jovo mie aho'o boat aho'o niö'i gemu tarojaroho jovëro dirö'e gemu köraehijo jovo mie ë dirö'e gemuore vuovohijo boat ë dirö'e gemuore dadorovo'amohijo. Röhu dirö'e niö'i bogo.

10 Ëhi'ego anerae niö'iehu hëgö huaroho röhu number 3-ohuro hëgöho huohijo. Hëgöho huo'ego jiji börome ö'idöre jioromo vënëro ravanovë'e be'abuehijo. Be'abueromo rova'o'amë'e jove aho'obëhe sa'a gagore rojomo'amaje jove aho'obëhe niö'i gemu tarojaroho dirö'e gemu taemohijo. **11** Taemamu jovoho ajuovadeje jiji hesi ihoho Ajuo'ëro jië'ëro. Ajuovo'ego ae aho'obëhe ë jovoho ue'ahoromo ajuomo'amoromo vuovohijo. **12** Ëhi'ego anerae aho'obëhe niö'i gemuehu hëgö huaroho röhu number 4-huro hëgöho huohijo. Hëgöho huo'ego majae manaere jiji mujörü'e ha'ose aho'obëhe niö'i gemu tarojaroho gemu sisérëhijo. Sisérëromo ramoramovohijo. Ramoramovë'ëro éhu'ëro majaehu sisonu'e jeni'e maja'e ajivo'iröhe majae bamo'iröhoho niö'i gemu tarojaroho gemu bogo ajivo'i ramoramovohijo. O manaerehu jiji mujörü'ehu vahi'e ajivo'iröhe majae niö'i gemu tarojaroho gemu bogo ajivo'i ramoramovohijo.

13 Ëhi'amu naro ga'irögoro ë'amu gavë'i evare hejodeje buruhohuro döre biojë'i uvavamu: O vaevë'e vaevë'ëjo. Sa'are raromaruje aribövoho anera ioro'ioroho niö'i gemu jaburo hëgöho huobe va'iramu jemë sisérëjëvo'ajëjo.

9

1 Ëhi'ego anerae éhi niö'i éhi niö'iehu hëgö huaroho röhu number 5-huro huohijo. Huamu gavode jijoho ö'idöre jioromo sa'are be'abuejë'e jiamu gagorovo gavodeje gua gago ègobövi ma ë hesi ojo jiovarue key-oho aëro jiji hesi örire bojamı'ego baejamu. **2** Gua hesi ojo jiovarue key-oho baenugoromo gago ègobövi hesi ojoho jiovohijo. Jiovo'ego vëni börome börome gua gagore jioromo u'ivoromo rojomohijo. Rojomoromo majaho tugohö'ego öri ari'oho aho'obëhe ramoramovohijo. **3** Ramoramovo'ego guaeviguaevi vëni u'ire jioromo sa'are ruvebiruomohijo. Ruvebiromo ë guaeviguaeviohuro niani'ö hesi vörö va'ënoho baejareje ae ijumo'amoröhëni. **4** Vöröho baeromo röhu heruomadeje uëvavamu: Garasie ije ö'e iruno'e resu resue rabe rabe sa'are jiajoho bogave ijumo'irarijëjo. God-are soru varijore bogojië'ohemu ijumëvorëjo. **5** Ijumëvë'oho jabumë nadi muo'amëvo'irögoro niani'öehu umijego vi'ehégaje éhi jië'e vi'ehoho manaere övo gö mine bojëmibe va'orëjo. Ëhi uëhijo. **6** Ëhi uëvadéhi è manaere övo gö mine hesi uhure è ijumëvë'e aribövoho vuovo'i négo'ë'e. Vuovo'i négo'iramu vuovo'i öroho bogo biroho'ë'ö.

7 Röhu è guaeviguaevi jabisi sino haho'oho muorovo'irögoro avohëhare horse-oho va'ëne jio'amohijo. O jabisi simanore gold'e bosö va'ënoho didi'ëho'amë'e jiohijo. O jabisi nu ano'oho a nosi nu ano'o va'ëne jio'amohijo. **8** O jabisi simano uoho

magonahe simano rudu'e jabesi u jiajëhi éhi jiohijo. O jabesi anoho vöso'e lion jabesi ano va'ëne jiohijo. ⁹ Röhu aehu muorovo'irögöro biriri'e niögehu vinebi tugohoromo io'amarue éhi jië'e biriri'e niögoho vinebire io'amë'e jiohijo. O vivojehu diohodiohovoromo huosihë'oho ého muorovo'i va'i horse-ehu maratu jagu ujuohoromo darugo'o va'ego garahörö'e baejego hejaruehi éhi jiavohijo. ¹⁰ Röhu jabumë uho'e jio'amohijo. Jabesi uhoho vörö'e niani'ö uho va'ëne jio'amohijo. Vöröho uhore jië'ëro é uhohuro manaere övo gö mine umibe va'ë'ö. ¹¹ Röhu é guaeviguaevi jabesi börömo vaeromo muebejëvaje aho gua gago égobövi muebejaje anera sisëhoje. Ëanera hesi ihoho Hebrew jöëro uvarueje: Abaddon-ajo. O Greece jöëro uvarueje: Apollyon-ajo. Ëiho hesi bëhoho bövi bise'o ijumo'amajohoje.

¹² Guaeviguaevi rueruomade vavaeni'e muoho iae barë'i röhu buruhehu uvade vavaeni'e muoho niö'i gö'o rue'ë'e.

¹³ Iae anerae övo gö minehu hëgö huaroho röhu number 6-huro hëgöho huohijo. Hëgöho huamu hejodeje God-are nuninö namijaje gold'e maratu osore osore jioromo uvavamu. ¹⁴ Uvoromo é vejö'e hëgö huaje aneraho uavavohijo: Nume anerae éhi niö'i éhi niö'i Euphrates jovo börömore tövëvaroho jivo nugö'ö'amëjo. ¹⁵ Jivo nugö'ö'amëjamu rue hëgö huade anerahuro é anerae éhi niö'i éhi niö'i tövëvaroho jivo nugö'ö'amohijo ae aho'obëhe sa'are raromaruoho niö'i gemu tarioromo niö'i nugo'i gemu muo'amo'iröhego é aneraho éhi niö'i éhi niö'i God-ro tövëvoromo bamëvë'ëro é majaho é manaeroho é vadunoho rovego jivo nugö'ö'amego é sa'are aribövoho muo'amëvoröhego. ¹⁶ Röhu é anerae 4 jabesi horse-re va'arue muorovo aribövoho iae 200 million jiadeje. Ëjöho iae na hejodeje. ¹⁷ Röhu é muorovo'iröhe horse jabsi o horse va'arue muorovo aribövi jabsi nu ano'oho nia'ovoro gavodeje. Jabesi vineboho biriri'e niögohuro tugohoromo io'amë'e jiohijo. Röhu biriri'e niögu jabsi nu ano'oho kavue'e vëni hödu va'ëne rövë'e vëni u'i va'ëne o hövë'e munë ravoromo hödu hövë'e jiajëhi éhi jio'amohijo. Röhu horse jabsi simanoho lion jabsi simano va'ëne jio'amohijo. Röhu vëni höde vëni u'e o hövë'e munë ravoromo hödu hövë'e jiajëhi jië'oho ého jabsi jö'ore jioromo suorovohijo. ¹⁸ Horse jabsi jö'ore jioromo suorovoromo vëni hödoho o u'oho o hövë'e munë hövë'e jiajëhi jië'oho é mu sisëhuro ae aho'obëhe sa'are raromaruoho niö'i gemu tariojaroho niö'i rëmo'i gemu ravëvo barëjadeje. ¹⁹ Röhu é horse jabsi vöröho jabsi jö'ore o jabsi uhore jiohijo. Jabesi uhoho simano'e jiohijo éhuro ae ijumo'amo'iröhëni. Jabesi uhoho simano'e jië'ëro éhu'ëro é uho jabsi nu ano'oho sigobu sisë jabsi nu ano'o va'ëne jiohijo.

²⁰ Ëmu sisëhuro éhi rueromo ijumëvo'ego a ioro'ioroho vuovëvo'i ioro'ioroho bogo vuovëvhijo. Bogo vuovëvadeje röhu inömo sisë jabsi övehu avohoromo uehorovaruoho bogo uehorovoromo vuonugo'i a'i inömo sisë gold-ehu o silver-ehu o copper-ehu o munë göehu göehu o ijehu avoho'amaroho sarerivoromo uvoruomohijo: Ëho aru'aho'e höromo uehorovemu uehorovoruomohijo. Röhu éhi jië'e inömoho bogo uheriharueje. Bogo hejarueje. Bogo jijiharueje. Mamomorö'öjarueje. Ëhi jië'e inömohu'o aru'aho sisëhu'o uehorovaruoho bogo vuonugo'i éhi ma-uehorovoruomohijo. ²¹ Ëhi ma-uehorovoromo a muo'amarue muoho bogo vuonugoromo iro oso'e muoho bogo vuonugoromo önö'e muoho bogo vuonugoromo vajiohu'e muoho bogo vuonugo'i ma-vaemu vaeruomohijo.

10

Aneraehu suri bise'o John bojamamu ijade jöhoje.

¹ Ëhi'amu gavodeje anera göho hesi darugoho bövi maho jië'ëro suëro numë'e simano döre nuoge ba'amë'e sa'are ruvebijamu. O hesi nu ano'oho maja va'ëne ajivë'e jio'i hesi höroho vëni hödu égobövi va'ëne jiohijo. ² Röhu huhoharue suri

bise'oho jiovë'e ë anerahuro övëro ma'enohijo. O hesi höru maho sö jovo döre bamo'i hesi höru adoho sa'a döre bamoromo éhi namihijo. ³ Éhi namiromo lion-ehu uvaruëhi éhi ma-vöröëremu uvohijo. Uvo'ego vajeroho aho'obéhe övo gö mine övo görë niö'i ano'amoromo diröl'e görë görë éhi uvobe va'ohijo. ⁴ Vajeroho anoromo uvobe va'amu hejë'i ë vajerehu uvare jöho naro jajivo'irögoro ë'odeje. Jajivo'i ë'irögoro hejodeje jöe ö'idöre uevavamu: Vajere övo gö mine övo görë niö'i uvaroho nadi jajivo'i subivëhonëjo.

⁵ Röhu höru gö sö jovore bamo'i höru gö sa'are bamë'e namijamu gavode anerahuro övo maho ö'idöre nugojiomohijo. ⁶ Nugojiomoromo God-are ihore darugo'e jöho majëhiromo uvohijo: Ioro'ioremu hijaje aho God ö'idö sa'a jovo bövi bise'o avoho'amade ahuro ge'ego na ave jöho majëhi'irögoro ë'ajëjo. Ijonöho bogo muebe'irögoro ⁷ a'i anera göhuro hëgöho huo'iramu evare God-hu mami'e subivahuade mu jioröhe jö God-hu hesi mu vaeromo jö majëhijarue aribövi uevadoho ë muoho iae jio barë'ajëjo.

⁸ Éhi uvamu röhu urimo ö'idöre uevavamu hejode ahuro jöe gö majehiromo uevavohijo: Rue anera höru gö jovore bamo'i höru gö sa'are bamo namiromo jiovë'e suri övehu ma'enajoho ë suroho jero va'oromo baejëjo. ⁹ Éhi uevamu hegorovo naro va'oromo aneraho uavodeje: Suri bise'oho bojemijëjo. Suri bise'oho bojemijëjamu uevadeje: Më suroho baeromo ijëjo. Baeromo i'iramu jö'ore vuomëro rihuamanovo'i röhu dë vi'ehago'ajëjo. ¹⁰ Vi'ehago'ajëjamu naro baeromo ijamu vuomëro rihumanovoromo hejodeje dë vi'ehegavamu.

¹¹ Vi'ehegamu aëro uevareje: Röhu maho ri'öromu sa'ae dinö'e dinö'e sine gö gö huë gö gö sa'are a masije gö gö ého jabisi jö God-hu jövajoho jero majëhinego ae aho'obéhe he'irarëjo. Jasi muoho éhi höjo.

11

God-are jö majëhijare ae niö'i jabisi jöhoje.

¹ Éhi ue'ego aëro guduodo va'ëne vahu baejarue ijahe memiromo uevavohijo: Ri'ö va'oromo God-are javu börömo hesi vahuoho o God-ni mi suvuoro buejarue maratu hesi vahuoho baeromo ganëjo dimino'e jiego. O osare raromoromo God rajahijarue aribövioho adahoromo ganëjo dimino'e jiego. ² Röhu God-are javu hesi vahu baejë'oho rirönöho nadi baenëjo. Éhesi bëhoho javu riröho Jew rajoho bogo a'i sa'a gö raje God-are jö bogo heruomaje aribövi jabisi örire bojémijë'e höjo. Jabisi örire bojémijë'ero jabumëro rueruomoromo God-are amo börömoho Jerusalem manaere 42 hesi uhure höru duruajo'ero vaeruomo'ajëjo. ³ Höru duruajo'ero vae'i ë'iramu evare nasi jö majëhijarue ae niö'i naro uël'iramu jabumëro niögu sisëho io'amoromo nasi jöho majëhibe va'iröhoho ë manaere 42-ho barë'ajëjo. Éhi uevavohijo.

⁴ Éae niö'ioho ého sa'a muebejaje a God-are nunire rirarovarue olive ije niö'ioho va'ëne o hesi nunire rirarovarue iro niö'ioho va'ëne jëve. Éhesi bëhoho ë olive ijo niö'i jabisi jovo baeromo buejego ajivajëhi o ë ire niö'i buejëvego ajivajëhi ë ae niö'iohuro éhi God-are darugoho baeromo ajoho barue'ë'ö. ⁵ Röhu aehu ë ae niö'i jabisi örire ijumëvo'ie'iroho vënëro ë ae niö'i jabisi jö'ore jioromo rueromo nu huodëgarue aribövioho ravëvo barë'ë'e. Ae rahu jabumë ijumëvo'ie'oho iae éhi vuovëvo'ë'e. ⁶ Röhu ë ae niö'ioho jaburo vöröho bae'ë'ö éhuro God-are jö majëhijarue majaho rovego evare énoho tugohego bogo ruejuvo jöho majëhi barëjego evare rueröhego. O vöröho bae'ë'ö éhuro jabisi divare négë'iroho jove gö gö ijumo'amego kö'rae'amoröhego o uvego sa'are aribövioho guomo guomo sisë gö gö bae'amoröhego.

⁷ Amo jabisi jöho majëhibe va'ojuvu barë'iramu vöröle majo sisëhuro gua égobövire jioromo rojomoromo ae niö'iohu'o muorovo'ë'e. Jabu'o muorovoromo

ruahö'øjëvoromo anëgo'iramu vuovëvo'ë'e. ⁸ Vuovëvo'iramu jabenä sinoho amo börömo hesi öri börömore ähi raromëvo'ë'e. Äamoho sisëgo ehuni uvarueje: Äamoho Sodom o Egypt höjo. Röhu urimë'i ë ae niö'i jabenä A Börömoho aëro guduamoromo ë ame gemuore korosire anareje. Amo ë ame gemuore jabenä sinoho raromëvo'ë'e. ⁹ Raromëvo'iramu sine gö gö agane gö gö huë gö gö sa'ae dinö'e dinö'e aribövihö äho jaburo rueromo ë ae niö'i jabenä sinoho érimëhoromo uarovonövo'ë'ö: Bogo guavëvo'ejäröjo. ¹⁰ Ähi uarovoromo sa'are raromarue aribövihuro uvoruomo'ë'e: Äae niö'iohuro huë vavaene aho'obëhe nosi örire bojamuinövare höjo. Röhu vejö'oho vuovëvë'e höromo nimoronimorohoromo suvuoramirovo'ë'ö. Ähi'ouvo majae niö'i gemu röhu ma-bisemu hesi ijore barë'ë'e. ¹¹ Ämajaho barë'iramu God-ro jö'o ögëro jabenä nu gagore huosihëho'iramu vuovëvadoho i'ovoromo ri'öromo döro rirarovo'ë'ö. Döro rirarovo'iramu ae aho'obëhe jabenä gëromo juhuonivo avoho'ë'ö. ¹² Juhuonivo'iramu ë ae niö'iohuro he'lë'ö ö'idöre jöe uvo'iramu: Avehuro rojomohëjo. Avehuro rojomohë'iramu evare jabenä nu huodëgarue aribövihuro ga'ë'ö ë ae niö'ioho ö'idöre suëro numëvobe ajiomo'iramu. ¹³ Ö'idöre ajiomo'iramu evare sa'aho hijiohijivo'ë'e. Sa'aho hijiohijivo'iramu amo taritarivarocho dirö'e 10 jië'ëro dirö'e 9 mae jio'i dirö'e gemu ijumo barë'ë'e. Dirö'e gemu barë'iramu ae aho'obëhe 7,000 vuovëvo'ë'e. Vuovëvo'iramu a ioro'iorohuro juhuonivoromo uvo'ë'ö: Asë'e ö'idöre hijaje ae God hesi ihoho böröme höjo. Ähi jioröhoho naro nia'ovoro gavodeje.

¹⁴ Vavaeni'e mue niö'i buruhehu uvadoho iae barë'i röhu number 3-oho ma-burëro rue'ë'e.

Aneraeahu hëgöe 6 huobe rovaroho ijo tugoho'i number 7-ehu huade jöhoje.

¹⁵ Iae anerae övo gö mine övo göre gemuehu hëgö huaroho röhu ijo tugoho'i anerae number 7-huro hëgöho huohijo. Hëgöho huo'ego ö'idöre darugo'o uvoruomo uvoruomavohijo: Jaruvoho nosi Bada God'o God-hu uavë'ëro böröme namiromo ajamuijaje aho Keriso'o jabu niö'iro darugoho baejë'e höjo bövie rirarovoromo sa'ae aho'obëhe muebe'amoröhëni. Darugoho baejë'ëro God-ro böröme namiromo muebemu muebebe va'onövo'ajëjo. ¹⁶ Ähi uvavamu hegورو a duvahé aho'obëhe 24 a masijehu raromarue röho mare God-are bëhire raromaruohuro ri'öromo ague aho raromoromo God rajahiuomohijo. ¹⁷ Rajahiromo uvoruomavohijo:

O asë'e Bada God daruge aho'o baejë'e ae javajëjo.

Urimë'i jioabe rovanoho jaruvohu'o ähi gemuoho hiemu hijanue ae javajëjo.

Jasi darugo börömoho baeromo dö mare hiromo aevoromo aho'obëhe muebejavuë'ego ehuni rajahijaruëjo.

¹⁸ Urimoho sa'ae dinö'e dinö'e raromarue aribövihuro vörö'iraejë'e raromonövare höjo.

Jaruvoho jero jabenä örire vörö'iraejanuëjo.

Majaho rovë'e höjo vuovëvë'e aribövi mevëvoromo gë'iranoho mae o sisë jëvego.

Gëromo jasi mu vaejahoromo jö baeromo majëhijarue aribövi jabenä mana bojëmi'iranoho

jasi aribövi ma jabenä mana bojëmi'iranoho

jasi iho mae uehoravarue aribövihö ininore va'o masijore jabenä mana bojëmi'irane ë hesi majahu'o

sa'are bövi bise'o ijumaruoho mana ijumëvo'irane ë hesi majahu'o rovë'e höjo.

¹⁹ Ähi uvo'ego God-are osae ö'idöre jiajoho jiovohijo. Jivo'ego God-are jögoru jiaje maua va'orahoro jiohijo. Va'orahoro jio'ego baderivoromo vajeri varuru'e vaeromo sa'aho hijiohijivoromo ènëro direjohijë'e masije darugo'o ruvebihijo.

12

Sigobu börömehu magonaho sihade jöhoje.

¹ Ëhi'amu gavodeje bogo gavaruehi jië'e mu böröme gö ö'idöre jiamu. Ëmu hesi bëhoho magonahe gemu jiohijo. Majae niögu va'ëne ba'amë'e jiohijo. O höroho manaerore bamë'e jiohijo. O hesi simanore jije aho'obëhe 12 inovoromo bosö va'ëne didi'ahë'e jiohijo. ² Röhu hu dë'ëro jië'ëro raho'irögoro vi'ehe böröme baeromo hara'uoromo darugo'o jö'e dadovavohijo.

³ Ëhi'ego bogo gavarue mu böröme gö'o ö'idöre ruehijo. Ëmu hesi bëhoho kavuë'e sigobu börömo böröme jiohijo. Vörö'e mae jiohijo. Hesi simanoho aho'o övo gö mine övo göre niö'i jio'amohijo. O hesi danoho aho'obëhe övo gö mine övo gö mine jio'amohijo. O sigobu simanoho gemu gemu a masijehu io'amaruëhi jië'e bosöhuro didi'o'amë'e jio'amohijo. ⁴ Röhu jije aho'obëhe ö'idöre jio'amajoho niö'i gemu tariojaroho dirö'e gönö niö'i nugo'i dirö'e gönö gemu sigobu hesi uhohuro sa'are ujuoho io'amohijo. Ujuoho io'amoromo è harihu raho'ië'aje magonaho hesi nuninö raromoromo muebehijo rahego harihoho i'iro. ⁵ Raromoromo muebe'ego rue magonahohuro harihoho rahohijo huro ijönö hujejo ha'itohu baeromo sa'ae dinö'e dinö'e raromarue aribövihuo vörö'o muebejëvego jaburo hu gemu ejahoröhego. Amo harihoho raho'ego è aho ma-majioho ba'ojo God-hu röho mare hijajire è nugohijo. ⁶ Evare vëmhuro ju'ebiromo arue a rumo'e sa'are va'ohijo God-hu avohahade öri ari'ere è hijego God-ro ajamiromo muebebe va'ego majae aho'o 1260 barë'iröhego.

⁷ Ëhi'ego ö'idöre muorovohijo. Anera böröme Michael'o huhu muebejëvaje anerahu'o ého jaburo ri'öromo sigobohu'o muorovoruomohijo. Muorovo'ego sigobohu'o sigobu hesi anera ömo'ömohu'o mana muorovëmihijo. ⁸ Muorovëmi'ego rueho jaburo sigobohu'o hesi aribövihuo taemëvohijo. Taemëvoromo uëhijo: Ave ö'idöö ioro'ioremu vuonugo'i va'ohëjo. ⁹ Ëhi uenugoromo è sigobu böröme ö'idöre jiajoho baba'amohijo. Èsigoboho ni'i'ivadire jiobe rovadoho hesi ihoho Devil o Satan jiohijo. Sa'ae dinö'e dinö'e raromarue aribövi sareramuibe juvaje ahoje. Hu'o hesi anera sisë ömo'ömohu'o sa'are baba'amëvohijo.

¹⁰ Baba'amëvamu hejodeje ö'idöre darugo'o uvavamu: Jaruvoho nosi Börömoho God-ro hesi darugoho röjahuiromo bövi mae namiromo sisëho noni ruahö'özjahuë'e höjo. O jaruvoho God-hu uavë'ëro böröme namiromo ajamuaje aho Kerisoro no muebejavuaje darugoho röjahuijë'e höjo. Èhesi bëhoho jö sisë majahijaje aho baba'amë'e höjo. Huro God nosi A Börömo hesi nunire namiromo vae majae nosi ö mueno'o jabesi jö sisëho sareramiromo majahinövade höjo. Röhu jaruvoho baba'amë'e höjo. ¹¹ Nosi Christian ö mueno'ohuro uvare höjo: God-are Sheep Harihoho köe rueromo guomë'ëro mae javuajë uvoromo hesi jöho ae sama'e majëhiromo èhuro sisëho ruahö'örüomade höjo. Jabesi sinoho bogo uehorovo'i uvare höjo: No Keriso-are jöeni vuovë'oho iae hesi höjo. ¹² Èhuni ö'idöö mabëhe höjo. Ö'idöre jiaruje aribövihuo mabëhe jëvaje nimorohohëjo. A'i sa'ahu'o jovohu'o vaevë'e höjo è hesi bëhoho Satan hu è abuejë'ego. Abuejë'ëro garomo uvaje höjo: Nasi majaho barë'irögoro è'ajëromo vörö'iraejë'e höjo. Èhi uvoruomohijo.

¹³ Ëhi'ego rue sigobohuro gavade baba'amë'ëro sa'are jiamu gagorovo aharihu rahade magonahoho ijumo'i siho baeromo va'ohijo. ¹⁴ Siho baeromo va'ego buruhi börömo hesi vivojoho niö'i magonahohuro God-aro baehijo èhuro bioromo a rumo'e sa'are va'oromo hesi röhore hiröhëni. Hijego God-ro muebejego sigobohu è magonahehu hijaje öri ari'eroho bogo va'ego vadune aho'obëhe niö'i gemu röhu ma-bisemu hesi ijore barëröhego. ¹⁵ Èhi'ego sigobohuro jovo böröme hesi jö'ore otehö'özjijo è jovohuro ruomoromo è magonahehu jiajire va'oromo è magonahoho

bava'ojöro. ¹⁶ Jovoho otehö'ö'ego jovohuro magonahoho bae'i rue'ego sa'ahuro magonahoho ajamiromo tögöromo'ego jovohuro ë gagore va'o barëhijo. ¹⁷ Va'o barë'ego ë sigobohuro magonaho hesi örire vörö'iraeromo va'oromo magonaho hesi abozi harihu'o ioro'iorohu'o muorovo'i va'ohijo. Röhu ë abozi harihu'o jabesi bëhoho God-are jögoru ejahoromo Iesuare jö biririvoromo mae uehorovarue aribövioho jioruome. Ëariböviohu'o sigobohuro muorovo'i va'ohijo. ¹⁸ Ëhi'oromo ë sigobohuro va'oromo sö jovo riröre raromohijo.

13

Vörö'e mi niö'iehu rueromo mu sisë vaejare jöhoje.

¹ Sigobohuro sö jovo riröre raromamu naro gavodeje vörö'e mi sisë sö jovore jioromo rojomamu. Hesi simanoho aho'obëhe övo gö mine övo göre niö'i jiohijo. O hesi danoho aho'obëhe övo gö mine övo gö mine jiohijo. O a masijehu didi'aruëhi jië'e bosöho dane gemu gemu jio'amobe va'ohijo. O simane gemu gemu God agarue iho sisëho gemuohemu jajivo'amë'e jiohijo. ² Röhu ë vörö'e mi sisë hesi nu ano'oho leopard nu ano'o va'ëne jiohijo. O hesi höroho bear höru va'ëne jiohijo. Hesi jö'oho lion jö'o va'ëne jiohijo. Röhu rue sigobohuro darugo böröméro jië'ero ë darugoho vörö'e mi sisëho bojamiromo uahijo: Na'o röromo röho maro ajio hiromo nasi öri ari'oho aho'o muebejehonëjo. ³ Röhu ë mi sisëho hesi simanoho gemu aëro anamu guomoromo i'ovë'ero batato'e jiohijo. Guomoromo i'ovë'ero batato'e jiamu ae aho'obëhe ëho garomo tiötövoromo simane sisë'i uehorovoromo uvareje: Ëho mae höromo hesi ijore ijore jijihuomohijo. ⁴ Hesi ijore ijore jijihoromo uvoruomohijo: Sigobohuro vörö'e mioho hesi darugoho mabëhe bojamijade höromo ëhuni sigoboho rajahiuomohijo. Sigoboho rajahromo vörö'e miohu'o rajahiuomohijo. Rajahromo uvoruomohijo: Ëvörö'e mioho darugo ma'e höjo. Rahuaröhu ëhi jië'e darugoho höjo. Rahuro ë vörö miohu'o muorovo'ajëjo. Ëhi uvoruomohijo.

⁵ Ëhi'ego God-ro ë vörö'e mi hesi öroho bogo tugohahohijo huro nimoronimorohë'i jö sisë jövoromo hesi nimoromo bövie bise'e muebebe va'ojiuvo manaere aho'obëhe 42 barë'iröhego. ⁶ Öroho bogo tugohahë'ero vörö'e mi sisëhuro ri'oromo God agoromo hesi ihoho ijumoromo God-hu hijaje öri ari'oho sivoromo God'o gemu mae ö'idöre raromarue aribövi jabiso sisëho sarerivoromo ëma jövohijo. ⁷ Jö sisëho ëhi jövo'ego God-ro ë vörö'e mi hesi öroho bogo tugohahohijo huro God-are ariböviohu'o muorovoromo ruahö'öjëvo'iröhego. Ruahö'öjëvoromo vöröho baeromo agane gö gö sa'ae dinö'e dinö'e huë gö gö sine gö gö aho'obëhe muebejëvo'iröhego. ⁸ Ae aho'o sa'ae dinö'e dinö'e raromaruoho jaburo ë vörö'e mi sisëho iae uvene aho röjahiuomo'ë'e. Uvène aho röjahihö'iröhе hesi bëhoho urimo God-hu ö'idö sa'a bogo bamadevare evare God-ro a ioro'ioro jabiso ihoho hesi Sheep Harihu anego guomoröhe hesi surire jajivo'amadeje hu'o maro raromemu raromo'iröhego. A ioro'ioro jabiso ihoho suriroho bogo jajivo'amadeje bogo ëhioho maroho raromo'iröhego. Röhu iho bogo jajivo'amë'e sa'are raromarue ariböviohuro vörö'e mi sisëho rajahiuomo'ë'e.

⁹ God-are jö hejaruje aribövioho ave jöho hehëjo. ¹⁰ Aehu jemë guduamëvoromo savoji gagore ba'amëvo'ie'oho iae savoji gagore ba'amëvo'ë'ö. O aehu muo'amëvamu vuovëvo'ie'oho iae vuovëvo'ë'e. Ëhi jië'e mu sisë rue'iröhohuni ëhuni God-are aribövioho jemëro biririvoromo God gemu uehorovobe va'ore.

¹¹ Ëhi'amu gavodeje vörö'e mi sisë gö'o sa'a gagore jioromo rojomamu. Ëmi hesi danoho niö'i sheep harihu hesi dano jiajëhi ëhi jëvohijo. A'i huhu jö jövajoho ë sigobu börömehu jövajëhi ëhi ma-darugo'o jövohijo. ¹² Ijore rovade vörö'e mi sisëhuro urimore rovade mi sisë hesi vöröe gemuoho bae barëromo huni röromo muoho vaehijo.

Urimore rovade mi hesi muoho vaeromo sa'are raromarue aribövioho uëhijo jabumëro urimore rovade mi sisëho uvene aho röjahi'iröhego. Aehu hesi simanoho gemu anahamu guomoromo i'ovade ë hesi batato'e simano jië'e mioho rajahi'iröhego muoho vaehijo. ¹³ Ijore rovade miohuro urimore rovade mi hesi muoho vaeromo no bogo gavarue vörö'e mu masijoho vaehijo. Mu masije gö gö vaeromo röhu ae aho'obëhe jabesi nunire namiromo uvo'ego vënöhuro ö'idöre jioromo sa'are ruvebihijo. Ëhu'o ë'ohijo. ¹⁴ God-ro hesi öroho bogo tugohahë'éro ëhu'éro ijore rovade miohuro urimore rovade miohuni röromo éhi jië'e vörö'e muoho vaeromo éhuro sa'are raromarue aribövioho sarerëmihijo. Sarerëmiromo uëhijo jabumëro urimore rovade mioho rajahi'i munë o rabe sehoromo inöme hesi nu ano'o va'ëne avohoröhego. Hesi simanoho gemu anahamu guomoromo i'ovade ë hesi batato'e jië'e mi hesi nu ano'o va'ëne avohoröhego. ¹⁵ Urimore rovade mi hesi nu ano'o va'ëne inömoho avoho'ego God-ro öroho bogo tugohahë'éro ëhu'éro ijore rovade miohuro ë mi nu ano'o va'ëne inömo hesi nu gagore jö'o ögëro huosihohijo mi nu ano'o va'ënohuro daruge baeromo jöe jövoromo garöhe ae rahu hesi öriroho bogo uvene aho röjahijego muo'amo'iröhego. ¹⁶ Éhi'oromo ë ijore rovade miohuro a masijoho a ininoho inömo marohë'e aribövioho inömo rumo'e aribövioho a jabesi muemu vaejarue aribövioho jabesi nimoro mu vaejarue aribövioho ae aho'obëhe mae jöe bojëmiromo uëhijo: Ë'ego no jemesi övo manö o varijure jajivëharëjo. Jajivëharëjamu ejëho'ego jajivëhohijo. ¹⁷ Bogo ejëho'ibejo mi sisëhuro öroho tugohëhego iruno'oho bövioho bise'oho bogo imo'ibejo. Ejajivëharoho mi hesi iheje.

¹⁸ Éhesi bëhoho avoho uehorovore. Ae rahu simano ma'e jëvë'oho ë mi hesi iho hesi bëhoho nahoromo birohore. Hesi ihoho 666-je. Ëihoho avoho adahë'oho a ihe biroho'anue.

14

God-are aribövie 144,000 jabuhu jö i'o ioruomade jöhoje.

¹ Röhu naro ga'i gavodeje God-are Sheep Harihoho Zion dahorure nami'ego ae aho'obëhe 144,000 Sheep Harihu hesi iohu'o hesi Vavu hesi iohu'o varijore ja-jivo'amë'e hu'o riravamu. ² Röhu hejodeje ruhe ö'idöre uvavamu. Jovehu ruomoromo uvego hejaruëhi o vajerehu anego hejaruëhi o aehu gita bejego heromo vuëvavuajëhi jöho éhi jiajavavamu. ³ Éhi uvoromo God-hu hijaje röho ma hesi nuninö hu rajahijarue maje 4 jabesi nuninö a duvaho jabesi nuninö riravoromo jabeninö nu ano'oho nugoromo jö i'oho ioruomohijo. Ae aho'obëhe sa'are sisë'i raromaruoho röhu ae 144,000 émino'e God-hu baejëvadaho ë aribövihuremu ë jö i'o io'iröhoho eni jëvadeje. A ioro'ioroho bogo. ⁴ Éaribövioho magonaho'oho mu sisëho bogo vae'i ma-mae raromarueje. God-are Sheep Harihehu dinö'e dinö'e va'ë'iroho jabu'o hesi ijore jijiharueje. A ioro'iore aho'obëhe jio'amajoho röhu God-ro i'u'e muoho baeromo éhuro ë aribövihuremu hesi baejëvadeje. Éaribövioho God'o hesi Sheep Harihohu'o jabuhu aevö'i ma-mabëhe baejëvaroho jëve. ⁵ Jabumë bogo sareri jöho atamu aho he'irögoro jabumë ma-maemu jëve.

Anerae niö'i gemu jabuhu uvare jöhoje.

⁶ Éhi'amu gavodeje anerae gö döre bioromo va'amu. Éanerahuro God-are jö mahobaejë'éro sa'are raromarue aribövioho majëhiromo uë'irögoro ë'ohijo: Ioro'ioremujioröhe muoho éhi éhi höjo. Ëjö mahobaejë'éro sa'are raromarue aribövie aho'obëhe sine gö gö agane gö gö huë gö gö sa'ae dinö'e dinö'e raromaruoho majëhi'i va'ohijo. ⁷ Va'oromo jöho ma-darugo'o majëhiromo uëhijo: Jöe hehëjo. God-are öroro avo'avoно uehorovoromo uvhëjo: Hu gemu börömoho höjo. Huhu ae aho'o mevëvo'iröhe

majaho rovë'e höjo. Ëhuni ö'idö sa'a sö jovo sa'a gagore suorovaje jovo bamade aho God hesi öroro uvene aho röjahihëjo.

8 Ëhi uvo'ego anerae number 2-ohuro ijore rueromo uëvavohijo: Jöe hehëjo. Iae amoho bejë'e höjo. Iho'e amo böröme Babylon vejö'oho barëjë'e höjo. Ëhesi bëhoho urimë'i Babylon amo rajohuro mu sisë röjëhinövareje. Magonahehu ae mu sisë röjëhiromo vörö'e jovo i'imëmego ue'ahoromo simano sisérëromo önö'e jijiharuëhi ëhi Babylon amo rajohuro sa'ae dinö'e dinö'e raromarue aribövioho mu sisëho röjëhijamu simane sisérëromo mu sisë sisë vaeruomë'e höjo. Ëhu'éro Babylon rajohuro God-are i'uoho baeruomë'e höjo.

9 Ëhi uvo'ego anerae niö'i rueromo jö majëhijaroho röhu number 3-ohuro jabiesi ijore rueromo uëhijo: Jöe hehëjo. Ae rahu mi sisë o hesi nu ano'o va'ëne avoharoho uvene aho röjëhiromo hesi iho varijore o övore baejë'oho **10** è aribövihuro God-are i'uoho baeruomo'ajëjo. Aehu vörö'e jovo bogo sanuovë'e ma-ue'ahoromo hara'uarue ëhi jië'e i'uoho God-ro vörö'iraeromo bojëmi'iramu baeruomo'ajëjo. Baeromo God-are anera jabiesi nunire God-are Sheep Harihu hesi nunire raromoromo vënöhu'o vënehu ravoromo girosijiomë'e munëhu'o ravëvo'iramu hara'uoruomo'ajëjo. **11** Hara'uo'iramu è aribövi ravëvaje vënöho bogo duoroho'i ma-u'ivemu u'ivonövo'ajëjo. U'ivo'iramu ae rahu mi sisë o mi hesi nu ano'o va'ëne avoharoho uvene aho röjëhijë'oho o mi hesi iho sinore baejë'oho ëhi jië'e aribövihuro jabiesi vi'ehoho bogo u'uho'i vae majae ma-jiemu jiobe va'a'ajëjo. Anerahuro ëhi uvavohijo.

12 Ëhi jië'e huë vavaeni rue'iröhohuni ëhuni God-are ariböviehu hesi jögoru ejahoromo Iesu gemu uehorovarujoho jemëro biririvoromo ëhi gemu vaebe va'orëjo.

13 Ëhi'amu hejodeje ö'idöre uevavamu: Jajivoromo uvonëjo: Badare muohuni avevejö'e o ijönö vuovëvë'oho jabumë huë mae baebe va'a'aruëjo. God-are Aru'ahohuro jöe gemuoho jövoromo uvajëjo: Io'ajo. Iae huë mae baeromo mu masijehu u'uvëvadoho vuonugo'i nuho'aruëjo. Nuhé'lì ga'a'aruëjo jabuhu vaejarëhi ëhi mae jio'iramu.

Anerae göehu aribövi ma gagovoromo avoho bahi'li anerae göehu sisë aribövi gagovoromo i'u bojëmade uhu jöhoje.

14 Röhu naro gal'i gavodeje a ma va'ëne aho ajivë'e sue döre hijamu. A masijehu didi'aruëhi jië'e gold'e bosöho simanore didi'ë'e jiohijo. O anio ma'e siravaho övore jiohijo. **15** Röhu anera göhuro God-are osa börömore jioromo höröromo ruehijo. Rueromo suere hijaje a hesi örire ma-darugo'o uahijo: Iruno'o gemuore bahijarue majaho rovë'e höjo. Jasi siravahuro tarivoromo avoho bahijëjo. Sa'are jiaje iruno'oho mami'e mavoromo eni jië'e höjo. **16** Ëhi uvavamu hegorovo sue döre hijaje ahuro è siravahuro sa'are jiaje iruno'o maho tarivoromo avoho bahihijo.

17 Ëhi'ego röhu anera göhuro God-are osa böröme ö'idöre è jioromo anio ma'e siravaho baejë'e höröromo ruehijo.

18 Ëhi'ego anerae gö vëni muebejaje anerahuro God-ni suvuoro vënehu buejajarue maratu bëhire jioromo ruehijo. Rueromo anio ma'e sirava ma'enaje anera hesi örire ma-darugo'o uahijo: Sa'are jiaje grape ö'i bajoho mavë'e jiaje jasi siravahuro tarivoromo ujuohëjo. **19** Ëhi uvo'ego rue anerahuro hesi siravahuro sa'are jiaje ö'i bajoho tarivoromo munë guorötore ujuoho bahihijo sa'ijosa'ijovoröhëni. Sa'ijosa'ijovo'iröhe hesi bëhoho God-hu vörö'iraeromo a i'u bojëmi'iröhohoj. **20** Munë guorötore ujuoho bahijaroho bogo amo börömoroho jio'i hesi rori'o jiohijo. Röhu è ö'i bajoho sa'ijosa'ijovohijo. Sa'ijovo'ego ëhuro è kavuë'e ijo bajo jovohuro kö va'ëne sa'are oterohoromo e'u va'ëne ruhibe rojomojuvo a buno gëvaruëhi è jovo hesi égoho émino'e jiohijo. O hesi börömoho 300 kilometre jiohijo.

15

Ijo tugoho'i majare God-are i'u sa'a rajo bojëmi'iröhëro anerae 7 jabuhu rama ujuohare jöhoje.

¹ Ëhi'amu gavodeje noehu bogo gavaruehi jië'e mu böröme böröme ö'idöre jiamu. Ja'o ga'ibejane tiö'ibejane. Ëhesi bëhoho anerae aho'obëhe 7 jaburo a bövi bise'o ijumo'amo'iröhe inömo sisëho ujuoho ruehijo. Ëinömo sisëho rue'iramu éhuro God dë vörönimobe rovadoho barë'ë'e. Ëhuni ë inömo sisëho ijo tugoho'i a bövi bise'o ijumo'amo'iröhe inömoho jiohijo.

² Ëhi jio'i röhu gavodeje jovo e'u deri va'ëne böröme böröme jiamu. Ëe'u va'ënire vénëro ravanovoromo kavuohijo. O ë e'u va'ëne hesi riröre ae riravohijo. Urimoho ë aribövihuro biririvoromo mi sisëhu'o hesi nu ano'o va'ëne inömohu'o ého jabiesi muoho jöho bogo ejëhoromo mi sisë hesi ihoho sinoroho bogo bae'i ruahö'öjäreje. Ëaribövihuro God-hu i'imëmade gitaho ujuohë'e e'u va'ëne ë hesi riröre riravohijo.

³ Gitaho ujuohë'e riravoromo God-are mu vaejahaje ae Moses-are jöho ioromo God-are Sheep Harihu hesi jöhu'o ioromo uvoruomohijo:

Bada God ja daruge aho'o baejë'e ae javajëjo.

Jasi muoho masije ma-mabëhe höjo.

Ja böröme namiromo sa'ae aho'o muebejavuanue ae javajëjo.

Jasi muoho bogo sareri'ehu jio'i ma-maemu jio'amaejëjo.

⁴ Bada raro ja bogo böröme hö uehorovo'ajëjo.

Raro jasi ihoho bogo döroho bam'o'ajëjo.

Ja gemu ma-maemu javajëjo.

Sa'ae aho'obëhe rueromo jasi örire rajahiruomo'ajëjo

jasi mu ma va'orahoro jio'amajohuni.

⁵ Ëhi'amu gavodeje ö'idöre God-hu jiajire niögu javu maho jiovë'e jiamu. ⁶ Jiovë'e jiamu gagorovo naehu avevejö'e uëvode aneraho 7 ë osare jië'ëro ma-mabëhe ajivë'e sanu'e niögoho io'amë'e vinebire gold-ëro muoho taemo'amë'e suorovoromo ruehijo.

⁷ Rue'ego God rajahijarue maje 4-ho röhu gemüëro anerae 7 jabiesi örire gold'e hevöho 7 ëhi anerae gemu gemu bojëmibe va'ohijo. Ëhevö gagoho God-hu a i'u bojëmi'iröhe vöröhuro irijiomo'amë'e jiohijo God ioro'ioremu hijaje a hesi vöröhuro. ⁸ Röhu God-are ajohu'o darugohu'o ë hesi u'ohuro God-are osa mare u'ivoromo rumorovohijo. Ae gö ë God-are osa maroho bogo rumo va'o varijënoho jiohijo. Hujeji anerae 7-ho jaburo a bövi bise'o ijumo'amo'iröhe mue 7-ho vae barë'iramu evare va'oruomo'ë'e.

16

Anerae 7-ehu God-are vöröe ramare jio'amajoho otehö'öjamu sa'are raromarue ariböviehu huë vavaeni sisë baebe rovamu John-hu gavade jöhoje.

¹ Ëhi'amu hejodeje God-are osa mare anerae aho'o 7 jabiesi örire ma-darugo'o uëvavamu: Va'oromo God-are vöröe ramae 7-re jiajoho sa'aro otehö'öhëjo.

² Ëhi uvo'ego anerae 1-ohuro va'oromo hesi övore ramare vöröho sa'are otehö'öhëjo. Otehö'ö'ego mi sisë hesi iho sinore jajivëhoromo mi sisë hesi nu ano'o va'ëne inömo rajaharue aribövihuro vi'ehi'e sagoho sagoho sisëho baeruomohijo.

³ Sagoho sagohohoho baeruomamu urimo anerae gemuehu ramare vörö otehö'öjadoho röhu number 2-ohuro ramare vöröho sö jovore otehö'öhëjo. Otehö'ö'ego sö jovoho vuovë'e a jabiesi kö va'ëne jio'amohijo. Jovoho kö va'ëne jio'ego jovore jijiharue majoho aho'o vuovo barëhijo.

⁴ Vuovo'ego urimo anerae niö'iehu vörö otehö'öjaroho röhu number 3-ohuro ramare vöröho otehö'öhëjo. Otehö'ö'ego rova'o'ämë'e jovohu'o sa'a gagore rojomaje jovohu'o

körae'amohijo. ⁵ Ëhi'amu naro hejodeje jovo muebejaje anerahuro uavavamu: O asë'e God urimë'i jiobe rovanoho avevejö'oho éhi javajéjo. Ja a maemu javajéjo. Jaehu a gëromo éhi jië'e i'u mana bojëmijanuoho iae mae höjo. ⁶ Nume aribövi sisëhuro jasi jö baeromo majëhijarue aribövihu'o jasi aribövi ma ioro'irohu'o muo'amamu jabis köho rovade höjo. Jabumëro jasi aribövihu'o muo'amamu köho rovë'ego éhuni jero jabis örire köe mana bojëmijane höjo ue'aho'iröhego. Jabumë sisë'i é'arohuni éhuni éhi jië'oho iae mae höjo. ⁷ Ëhi ua'ego God-ni suvuoro vënehu buejaharue maratuore uavavohijo: Io'ajo. Bada God ja daruge aho'o baejë'e ae javajéjo. Jaehu a gëromo i'u mana bojëmijanuoho ého bogo mu sisëho vae'iro iae mu mae vaejanue höjo.

⁸ Ëhi uvo'ego urimo anerae niö'i gemuehu vörö otehö'öjaroho röhu number 4-huro ramare vöröho maja nunire otehö'öhijo. Otehö'ö'ego God-ro maja nuni hesi öroho bogo tugohohijo majaëro vörö'iraeromo ae aho'o jabisi sino haho'oho vënëro ravëvanovoröhego. ⁹ God-ro maja nuni hesi öroho bogo tugohë'ëro majaëro sisë maro nijëmiromo vënëro ravëvanovo'ego é i'u nugöl'özade aho God agoruomohijo. Jabumë jabisi mu sisëho bogo vuonugoromo bogo uvoruomohijo: God-are ihoho böröme höjo.

¹⁰ Ëhi'ego urimo anerae éhi niö'i éhi niö'iehu vörö otehö'öjaroho röhu number 5-huro mi sisëhu börömo vaeromo hijaje hesi döre é ramare vöröho otehö'öhijo. Otehö'ö'ego é mi sisëhu muebejaje öri ari'oho ramoramovohijo. Ramoramovo'ego ae aho'obëhe hara'uoromo anëro bitaroho ja'ihorovo'amohijo. ¹¹ Anëro bitaroho ja'ihorovo'amë'ëro jabisi vi'ehohu'o sagoho sagohohu'o uehorovoromo ö'idöre hijaje aho God hesi örire agoruomohijo. Jabumë mu sisë vaeruomadaho bogo uehorovoromo vuonugoruomohijo.

¹² Ëhi'ego urimo anerae övo gö minehu vörö otehö'öjaroho röhu number 6-huro ramare vöröho rova'ë'e jovo böröme Euphrates-are döre otehö'öhijo. Otehö'ö'ego jovoho sinihohijo éhuro ruhe maja rojomajinö jioromo rueröhe a masijo jabisi öroho jiovëhego maro rueromo muorovoruomoröhego. ¹³ Ëhi'amu naro gavodeje aru'aho sisë niö'i gemu vahuno va'ënoho göhuro sigobu börömo hesi jö'ore jioromo göhuro mi sisë hesi jö'ore jioromo göhuro sareri'e aru'aho'e jö majëhijaje a hesi jö'ore jioromo suorovoromo rueruomamu. ¹⁴ Éaru'aho sisëho jabumë Satan-are anera sisëro jioruomë'ëro bogo gavarue darugo'e muoho vaeruomajeje. Darugo'e muoho vaeromo sa'ae dinö'e dinö'e va'arueje sa'are masijo vaejarue aribövihu'o aho'obëhe gagovëvego daruge aho'o baejë'e aho God-are maja börömoho rovego muorovoruomoröhego.

¹⁵ Röhu Iesuro uve: Jöe hehëjo. Naro vajiohu'e aëro ö'anovo'ië'ajëjo. Éhuni ae rahu nune jioromo niögu avo'avo ho mueberovë'oho iae mae jioruomo'ajëjo. Ëhi jië'oho bogo ma-sinëremuoho a nuniroho jijihoromo javojoho baeruomo'ajëjo. Iesuro éhi uve.

¹⁶ Amo é aru'aho sisë niö'i gemu jaburo sa'a muebejarue a masijoho sö ujuohëvo rueromo öri ari'o ihe Hebrew jöehu uvaruoho Armageddon é gagovëvohijo.

¹⁷ Gagovëvo'ego urimo anerae övo gö mine övo göre gemuehu vörö otehö'öjaroho röhu number 7-huro ijo tugoho'i ramare vöröho sa'anö otehö'öhijo. Sa'anö otehö'ö'ego God-are osa börömore jiaje röho mare uvavohijo: Iae barëjë'e höjo. ¹⁸ Iae barëjë'e hö uvo'ego baderivoromo vajeri varuru'e vaeromo sa'aho sisë maro hijohijiovohijo. Aevoromo aehu sa'are raromobe rovaroho sa'aho bogo éhioho darugo'e maho hijohijiovö'i ma-bisemu jiobe rovadeje. ¹⁹ Sa'aho hijohijiovö'ego amo börömoho niö'i gemu tariorovobe va'ohijo. Tariorovobe va'ego ame gö gö sa'ae dinö'e dinö'e jio'amajoho sisërë'amohijo. Röhu God-ro amo böröme Babylon hesi sisëho bogo rumonimo'i vörö'iraeromo i'uoho amo rajoho bojëmihijo éhuro aehu vörö'e jovo ue'ahoromo hara'uaruëhi é i'uoho baeromo éhi hara'uoruomoröhego. ²⁰ Èi'uoho bojëmi'ego sa'a dirö dirö'e jio'amajoho dahore aho'obëhe sisërëromo éhi va'o barë'amohijo. ²¹ Röhu

ënëro direjohi'amë'e masijo masije ruvebihijo. Ëhesi i'uoho gemu gemu 50 kilo rabu'e jio'amë'ëro ëhuro ruvebiromo ae taemo'amoromo ijumëvhijo. Sisë maro ijumëvo'ego jaburo God agoruomohijo.

17

Önö'e juvaje magonaho börömo hesi jöhoje.

¹ Ëhi'ego anerae aho'obëhe 7 rama ujuoharoho röhu gemuëro rueromo uehijo: Rovego na röjahego önö'e juvaje magonaho börömehu i'u baejajoho gavëjo. Ëmagonahoho ruë numë jovemu jië'e öri ari'ere hijaje höjo. ² Urimëli a masije aho'obëhe sa'ae dinö'e dinö'e muebejaruoho ého jaburo ë magonahoho sihonövare höjo. O ae aho'obëhe sa'ae dinö'e dinö'e raromaruoho ého jaburo hesi jöho ejahoromo hesi vörö'e jovoho ue'ahoromo simane sisérëromo hu'o mu sisëho vaenövare höjo. Ëhuni rovego na röjahego huhu i'u baejajoho gavëjo.

³ Ëhi uenugoromo God-are Aru'ahohuro nasi simanoho huotovehamu ë anerahuro na baejevoromo a rumo'e sa'are ruehijo. Baejevoromo rovamu naro gavodeje magonahoho sino kavuë'e mi sisë hesi döre hijamu. Röhu mi sisë hesi sinore iho sisë God agaruoho jajivo'amë'e jiohijo. Hesi simanoho aho'obëhe 7 jio'amohijo. Hesi danoho aho'obëhe 10 jio'amohijo. ⁴ Röhu ë magonahohuro kavuë'e niöge nu ano'e gö gö jië'oho ruahë'e gold mabëhëro aji'e munë mabëhëro nieniae gö gö mabëhëro ëhuro gurasijiomoromo avohorovë'e hihijo. Hiromo gold'e enatuoho övëro ma'enohijo. Eenätu gagoho ë magonahehu va'inumi'e mu gö gö vaejaje ë hesi val'numohuro irijiomë'e usihö'e sisë bëhe jiohijo. ⁵ O magonaho hesi ihoho hesi varijore uhu'e jajivoromo uvë'e jiohijo: Ave magonaho hesi bëhoho amo börömoho Babylon höjo. Önö'e jijiharue mu gö gö vaejarue sa'ae dinö'e dinö'e raromarue aribövi jabiesi vëmoho höjo. ⁶ Röhu na gavodeje ë magonaho hesi simanoho huotorovoromo sisérëjë'e jiamu ë hesi bëhoho huro God-are ariböviehu Iesuare jö biririvoromo majëhijaroho muo'amoromo jabiesi köho ibe rovë'ëro. Ëhu'ëro jië'ëro simanoho sisérëjë'e jiohijo.

Simane sisérëjë'e jiamu gagorovo na tiötövevadeje. ⁷ Tiötövevamu gregorovo rue anerahuro uehijo: Ja rabëni tiöjanuëjo. Ëmagonaho hesi uhu jöho o magonahehu döre hijaje mi sisë simane 7 o dane 10 jiajoho ë mi hesi uhu jöho huruoho majahi'ië'ajëjo. ⁸ Jaehu gavane mioho urimo namijade höjo. Röhu avevejö'oho bogohöjo. Röhu u'emu gua ègobövi sa'a gagore jio rojomo'ië'ajëjo ijönö sisëro val'iröhëro. Rojomo'iramu sa'are raromarue aribövihuro tiöromo jöe barëjëvo'ajëjo. Urimë'i ö'ido sa'a bogo bamadevare evare God-ro maro raromemu raromo'iröhe surire a ioro'ioro jabiesi ihoho jajivo'i a ioro'ioro jabiesi ihoho bogo jajivo'amade höjo. Jabiesi iho bogo jajivo'amade aribövihuro ë mi sisëho garomo tiöruomo'ajëjo. Ëhesi bëhoho ë mioho urimo namijadaho avevejö'oho bogojajoho röhu ijönö röhu maho jio'a'ajëjo. Iae ëhuni tiöruomo'ajëjo.

⁹ Röhu ae rahu ave jöho avo'avo ho uehorovoromo simano mae baeromo bëhi nahë'oho ave nasi uhu jö hesi bëhoho biroho'arujëjo. Ëjövode mi sisë hesi simane 7 ého jabiesi bëhoho dahore aho'obëhe 7 hesi jöho höjo. Ëmagonahohuro ë dahore aho'o 7 jië'e hesi döre hijanovaje höjo. Röhu simane 7 jabiesi bëhoho gö sa'are masijo vaejarue ae 7 jabiesi jöho höjo. ¹⁰ Övo gö mine rireromadaho gemu avevejö'oho daruge jioromo hi'i röhu gemu gö'o bogo rovë'e höjo. Rovë'iroho iae majae ma-bisemu hi'a'ajëjo. ¹¹ Röhu mi sisë urimo namijë'ëro jaruvo bogojiaje hesi bëhoho a masije 7 jabiesi jö uavode röhu ë hesi ijore number 8-ehu rueröhe hesi jöho höjo. Röhu ého urimo riravobe rovarue a masije 7 jabiesi ae gemuoho jio'a'ajëjo. Röhu hu sisëro va'a'ajëjo.

¹² Röhu mi hesi dane 10 gavanoho ë hesi bëhoho sa'a muebejarue a masije 10 jabiesi jöho höjo. Röhu avevejö'oho mueberuomo'iröhe öri ari'oho bogo baeruomë'e höjo. U'emu bae'a'aruëjo. Jabiesi muebe'iröhe öri ari'o baejë'iroho evare a muebejëvo'iröhe darugoho bae'a'aruëjo mi sisëhu'o gemu mae masije riravoromo ae muebejëvego majae ma-bisemu jioromo evare ë darugoho barëjëhoröhego. ¹³ Ëa masije aho'obëhe 10 ëho jaburo uehore gemu bae'a'aruëjo. Uehore gemu baeromo jabiesi darugoho aho'o mi sisë hesi örire gemu bojamiromo ajaminövo'aruëjo. ¹⁴ Mi sisëho ajamiromo ri'öromo God-are Sheep Harihohu'o muorovo'aruëjo. Muorovo'iramu Sheep Harihohuro mana muorovëmiromo jabumë ruahö'özjëvo'ajëjo ë hesi bëhoho huro masijo vaeruomaje ae aho'o iosirëmiromo hu gemu döroho jië'éro. O huhu baejëvo'i uehorovëvoromo hesi baejëvade ariböviehu hu gemu biririvoromo uehorovarue ë aribövioho jaburo Sheep Harihohu'o gemuoro bimuvoromo muorovoromo sisëho ruahö'özjëvoruomo'ajëjo.

¹⁵ Anerahuro ëhi ueromo uehijo: Önö'e juvaje magonahehu ruë numë jovemu jië'ire hijamu gavane jovo hesi bëhoho ae aho'obëhe sine gö gö huë gö sa'ae dinö'e dinö'e raromarue aribövi jabiesi jöho höjo. ¹⁶ Röhu mi sisëhu'o hesi dane aho'obëhe 10 galamanoho éhu'o jaburo huotorovoromo ë önö'e juvaje magonahoho nue huodivoromo ijumo'aruëjo. Ijumoromo niögu siri'oho jahaho'amo'iramu dë'ahobatëremu jio'iramu ëhi nugoruomo'ajëjo. Dë'ahobatëremu nugonugoromo hesi sino ioro'ioroho ue'aho'i ioro'ioroho vëniro huoruomo'ajëjo. ¹⁷ Ëhi ë'iröhe hesi bëhoho God-ro uehore ë danoho simanore bojëmijade höjo ëhuro hulu nimaje muoho vaejahoruomoröhego. Hulu nimaje muoho jabumëro vaejahoromo simane gemuoho uehorovoromo mi sisëho jabiesi darugoho aho'o bojamiromo ajamijego ë mi sisëhuro bövie namiromo öri ari'oho muebebe va'ego evare God-hu rabe rabe uëvadëhi ëhi jioröhego.

¹⁸ O jaehu gavane magonaho hesi bëhoho iho'e amo börömoho höjo. Ëamohuro sa'ae dinö'e dinö'e muebejarue a ioro'ioroho muebe'amarue höjo.

18

Amo sisë Babylon ma-ioro'ioremu sisërë barë'iröhe jöhoje.

¹ Ëhi'amu gagorovo gavodeje anerae gö ö'idöre jioromo ruvebijamu. Hu darugo böröme baejë'éro ruvebi'ego hesi ajohuro sa'ae aho'obëhe ajivo'amohijo. ² Sa'ae aho'obëhe ajivo'amo'ego ma-darugo'o uvohijo: Amoho barëjë'e höjo. Iho'e amo börömoho Babylon vejö'oho barëjë'e höjo. Avevejö'oho ë amoho Satan-are anera jabiesi ame höjo. Aru'aho sisë jabiesi öri ari'e höjo. Va'inumi'e ugo sisë ihe göëro göëro ë raromo jijiharue höjo. ³ Ëhesi bëhoho ëhi höjo. Aehu magonaho hesi vörö'e jovo iromu simane sisërëromo hu'o önö'e vaejarue ëhi jië'e mue gemuoho ë amo rajoho jaburo sa'ae aho'obëhe röjëhijare höjo. Aehu magonaho'o önö'e mu vaejaruëhi sa'are a masijo ömo'ömohuro ë amo gemuore bimuvoromo javoji'e mue gö gö vaejare höjo. O Babylon amo rajohuro mahunö'e raromoromo bövie bise'e imo'i nimare höjo. Ëhi nimë'éro inömo imo'amarue ariböviohuro sa'ae göro göro jioromo rueromo ë amore jabiesi inömoho imoromo éhuro moni ma'e jëvade höjo.

⁴ Ëhi uvavamu hejë'i hejodeje ö'idöre huë gö uvavamu:
Nasi aribövioho ë amore raromarujoho vuonugo'i ruehëjo
ëhuro ë amo rajo jabiesi gemuoroho bogo bimuvoromo mu sisëho vae'irarije höjo.
O jabuhu i'u baeruomajoho jemë bogo bae'irarije höjo.

⁵ Ëamo rajehu mu sisë börömo bëhe vaebe rovaroho

God iae uehorovajëjo i'ue bojëmi'iro.

⁶ Amo rajehu mu sisë vaeruomadëhi

jeméro i'uoho mana éhi bojëmiromo
röhü gö'o döro börömo bëhe bojëmirëjo.

Jabuhu a ioro'ioro vörö'e jovo bojëmanovamu ue'ahoromo ijumorovarëhi
jeméro éhi mana bojëmirëjo.

Röhü vörö ma-ma'e jovoho bojëmego ue'ahoromo ijumorovo avoho'irarëjo.

⁷ Urimo amo rajehu nimoronimorohë'i jijihoromo mahunö'e raromarëhi
i'uoho mana éhi bojëmego hara'uoromo huë vavaene baeruomo'irajo.

Magonahehu sarerivoromo uvajëhi: Na magonaho börömëro jevë'ëro dö maro hijaje
höjo.

Na bogo doruoho hijaje höjo.

Bogo mae bogo huë vavaenoho bae hesi jevajë uvajëhi
ë amo rajohuro éhi gemuoho sarerivoromo uehorovoromo uvoruomaje höjo:
No masije javuajëjo.

⁸ Ëhuni majae gemuore jabisi i'uoho aho'obëhe ma-majioho rue barë'iramu
sisérëjëvo'ajëjo.

Ae guomo guomo sisë baeromo vuovëvo'ajëjo.

Huë vavaene böröme jabisi örire rue'a'ajëjo.

Hömo majae rue'a'ajëjo.

Vënëro ravëvo barë'ajëjo

ë hesi bëhoho jabumë mevo gëromo i'u bojëmajé aho Bada God-are darugoho börömëro
jië'ëro.

⁹ Röhü sa'a gö gö a masijohuro ë amo rajohu'o bimuvoromo javoji'e muoho
vaeromo hesi inöme marohë'e mae ujuohoromo mahunö'e raromë'ëro garöhe amoho
vënëro ravoromo u'ivo ajiomo'iramu garuomoromo amo hesi jöëni vavaenimoromo
nierusuburu'e bamoruomo'ë'e. ¹⁰ Nierusuburu'e bamoromo ë amore huë vavaeni
börömo baejarooho garomo juhuonivoromo rori'o ègoböviro riravo'ë'ö. Riravoromo
uvoruomo'ë'e:

Babylon vaevë'e amo börömohajo.

E-e vaevë'e biriri'e amohajo.

Jemesi i'uoho ma-majioho baejë'e jëvajëjo.

¹¹ Ëhi uvoruomo'iramu sa'ae dinö'e dinö'e raromoromo inömo imoromo moni
mana ujuoharue aribövihuro ë amo hesi jöëni vavaenimoromo nierusuburu'e
bamoruomo'ë'e. Ëhesi bëhoho urimë'i ë amo rajehu imo'amarue a jabisi inömo
imo'amoromo moni bojëminövaroho ë i'u baeröhe majare evare iae barë'ë'e.
Barë'iramu ae bogojië'ëro jabumë inömoho bogo imo'amoromo monioho bae'ë'ö.

¹² Jabisi gold silver munë gö gö maho nenia maho bogo imo'amoromo monioho
bae'ë'ö. Sanuovë'e niöge kavuë'e nu ano'e gö gö èhu'o bogo imo'amoromo monioho
bae'ë'ö. Ridi'e ije nu ano'e gö gö èhu'o bogo imo'amoromo monioho bae'ë'ö. Inömo
inömo mi danehu avoho'amaroho ijo maehu avoho'amaroho rövë'e munë maehu
ajaniehu munë nu ano'o göehu göehu avoho'amaroho èhu'o bogo imo'amoromo
monioho bae'ë'ö. ¹³ Rihu'e i maho ridi'e oso ihe gö gö vëniro buejego ridivajoho o
sino avohorovaruoho o mu rabe rabe vaejarooho èhu'o bogo imo'amoromo monioho
bae'ë'ö. Wine jovoho olive ijo bajo jovoho flour-ho wheat-ho cow-ho sheep-oho horse-
oho èhu'o bogo imo'amoromo monioho bae'ë'ö. Maratu mabëhe horse-ehu jagu
bava'ruoho èhu'o bogo imo'amoromo monioho bae'ë'ö. Ae magonahe aru'aho'e
jioruomajeje röhü mahu mi'o è'aruëhi éhi guduamo'amoromo imo'amarueje ae gö
jabesi muemu vaeröhego. Ae magonahe mi va'ëne imo'amarue éhioho bogo
imo'ë'ö. Ijonöho aho bogo imo'amo'iramu èhuni imo'amarue aribövihuro nierusub-
uru'e bamoruomo'ë'e. ¹⁴ Nierusuburu'e bamoromo uvoruomo'ë'e: Vaevë'e amoho ijo
baje gö gö i'i ganiganiëgajoho iae barëjëhë'e höjo. Jemë inöme marohë'e mae o bövie

bise'e ajivë'e ma-mabëhe jëvadoho sisérëjëhë'e höjo. Dinö'e röhu maho birohorëjo. ¹⁵ Iae ë inömo amo rajo jabesi örire imo'amoromo mana marohë'e ma ujuoharohuro ë amo rajehu huë vavaeni vi'ehi börömo baejaruoho gëromo juhuonivë'ëro rori'o ëgoböviro riravo'ë'e. Ëgoböviro riravoromo huë vavaene baeromo nierusuburu'e bamoruomo'ë'e. ¹⁶ Nierusuburu'e bamoromo uvoruomo'ë'e:

E-e vaevë'e vaevë'e amo börömohajo.

Sanuovë'e niögu mabëhe kavuë'e ma-mabëhe io'amonövariye höjo.

Nieniae gold-ehu inömo göehu göehu avoho'amaroho gurasijiomoromo avohorovonövariye höjo.

¹⁷ Jaruwoho jemesi inömo marohë'oho ma-majioho ijumëhë'e höjo.

Boat muebe'amarue aribövieno boat ma'enarue aribövieno boat-re raromoromo mu vaeromo moni baejarue aribövieno boat-re va'arue a ioro'ioroho ëho jaburo rori'o ëgoböviro riravoromo ¹⁸ garöhe Babylon amoho vënëro ravoromo u'ivo ajiomo'iramu garuomoromo ma-darugo'o uvoruomo'ë'e: Sareri amo börömo böröme jiade höjo. Ëhi jië'e amoho urimoho bogojiade höjo. ¹⁹ Ëhi uvoruomoromo vavaenimorovoromo tohotohoho jabesi simanore bu'ödivorovoromo nierusuburu'e bamoromo uvoruomo'ë'e: E-e vaevë'e vaevë'e amo börömohajo.

Boat baeromo sö jovore va'arue ae aho'o noro ë amo rajore nosi inömoho imëvoromo manaho marohë'e mae ujuohë'e javuajëjo.

Jaruwoho ma-majioho sisérëjë'e höjo.

Ëhi uvoruomo'ë'e.

²⁰ Röhu ö'idö rajoho apostle ömo'ömoho jö God-aro baeromo majëhijarue aribövieno God-are aribövi ioro'ioroho jemëro nimorohore. Ëamo rajehu jemesi örire sisë'i vaejëvaroho God-ro ëho gëromo ë hesi i'uoho mana bojëmijë'eje.

²¹ Röhu darugo'e anerae gemuëro munë ha'osi börömo börömoho banigojiomoromo sö jovore bu'ö'ego jovo gagore be'abuehijo. Jovo gagore be'abue'ego anerahuro uvavohijo: Ëmunëhu e'ure be'abuejë'ëro ijönö bogo gavarüehi amo börömo böröme Babylon i'ue baeromo ëhi ma-ioro'ioremu beva'oromo sisérë'iramu ijönöho bogo ga'a'anuëjo.

²² Gita bejaruoho jö iaruoho virikö huosiharuoho hëgö huaruoho ë hesi huëho ë amorocho ijönöho bogo he'a'anuëjo. Inömo javuo bövi bise'o avoho'amarue aribövieno ë amorocho ijönöho bogo birohëvo'anuëjo. I salijovaje munë hunuohunuovo'ego garahörö'e baejajoho ë amorocho ijönöho bogo he'a'anuëjo. ²³ Iro buno'rae'ego ajivajoho ë amorocho ijönöho bogo ga'a'anuëjo. A'o magonaho'o masurovoromo nimoronomoroharuoho ë amorocho ijönöho bogo he'a'anuëjo. Röhu amo rajomë urimo jemesi moni mu vaejarue aribövieno sa'a ioro'ioroho iosirëmiromo masije jëvade höjo. Jemëro sareri sareri'e muoho vaeromo sa'ae aho'o jabesi uehoroho ijumëharije höjo.

²⁴ Röhu jö God-aro baeromo majëhijarue aribövieno' God-are aribövi ioro'iorohu' ë amore o dinö'e dinö'e raromaruoho muo'amamu vuovëvë'oho ë amo rajo jabesi sisë höjo. Iae ëhuni ë amoho sisérë'ajëjo. Anerahuro ëhi uvohtijo.

19

¹ Ëhi'amu hejodeje ae aho'o ö'idöre ma-darugo'o uvoruomavamu: God mabëhëjo. Huro gemuëro maroho bamavuaje höjo. Iho börömoho darugo maho nosi God hesiriemu höjo. ² God-ro ae mae o sisë jëvego gë'i avoho mevëvaje höjo. Ëhesi bëhoho ë önö'e juvaje magonaho börömehu sa'ae aho'o javoji'e mu röjëhiromo ijumëvaduhuni ëhuni huro mevoromo uavade höjo: Sisë javo'ego sisëro va'a'anuëjo. Ëmagonahehu God-are mu vaejarue aribövi muo'amëvaduhuni ëhuni i'ue mana bojamijë'e höjo. ³ Ëhi uvoruomoromo röhu maho uvoruomohijo: God mabëhëjo. Ëamo börömoho

vénéhu ravaje u'oho ëhi ma-ajiomemu ajiomo'ajëjo. ⁴ Ëhi uvoruomo'ego rue a duvahé aho'obëhe 24-ho o God rajahijarue maje 4-ho jaburo sa'are ague aho raromoromo God-hu röho mare hijajoho rajahromo uaruomohijo: Ëjöho iae mae-ëjo. God mabëhëjo.

Masu'iröhe sörö God-are Sheep Harihehu bae'iröhe jöhoje.

⁵ Ëhi uvoruomo'ego God-are röho mare uvavohijo: Nosi Börömoho God mabëhe uarëjo. Hesi mu vaejaharuje hu uehorovaruje aribövi masijohu'o ininohu'o aho'o hesi öroro huë mae uarëjo. ⁶ Ëhi uvoruomamu hejë'i naro hejodeje ae aho'obëhe uvorovaruëhi jovehu ruomoromo uvajëhi varurehu anego hejaruëhi ëhi uvoromo uvavamu: God mabëhëjo. Bada nosi God daruge aho'o baejë'e ahuro böröme namijajëjo. ⁷ Ëhuni ë'ego no huë mae baeromo nimoroharëjo. Hesi ihoho mabëhe uavarëjo. Ëhesi bëhoho God-are Sheep Harihehu masu'iröhe majaho rovë'e höjo. Huhu masu'iröhe magonahohuro avohorovë'e höjo. ⁸ God-ro sanuovë'e ajivo avohë'e niögoho bojamamu ba'amë'e höjo. Ëhi uvoruomavohijo. Röhu sanuovë'e niögú hesi bëhoho God-are ariböviehu mu ma vaejarue hesi jöhoje.

⁹ Ëhi'ego ë anerahuro uehijo: Ave jöho jajivoromo uvonëjo: Ae rahu hejë'oho uëvamu: God-are Sheep Harihehu masu'iröhe söröho ro ihë uëvamu hejë'oho huë mabëhe jioruomo'ajëjo. Ëhi uenugoromo uehijo: Ave jö hejanuoho God-are jö mahö höjo. ¹⁰ Anerahuro ëhi uevamu hejë'i naro hu uvene aho röjahi'irögöro hesi höru'ere ague aho hijodeje. Hiromo rajahi'irögöro ë'amu gregorovo uehijo: Bogave ëhioho ë'iranëjo. Jaehu God-are mu vaejanue ëhi jië'e mu vaejaje ae jevajëjo. O jasi ö mueno'ohu'o Iesuare jö mae uehorovoromo majëhijaruoho jabuhu Badare mu vaejaruëhi na'o ëhi ë'aje ae jevajëjo. Ëhuni nadi na rajehi'i God gemu rajahijëjo. Ëhesi bëhoho Aru'aho gemuohuro jöe bojëmë'ego aëro ijönö jioröhe jöho majëhinövare höjo o avevejö'oho Iesuare jöho majëhijarue höjo.

Mu Ma Uehorovaje Aehu sino ajivë'e horse-re hiromo va'oromo sisë ariböviohu'o muorovade jöhoje.

¹¹ Ëhi uevamu gavodeje ö'idöho jiovë'e jiamu. Jiovë'e jiamu gagorovo gavodeje ae sino ajivë'e horse-re hijamu. Ëa hesi ihoho Biririvoromo Mu Ma Uehorovaje Ahoje. Hu mevoromo gövuaje a mae o sisë javuego gövuajoho ëho huro mae uehorovoromo ë'ajeje. O muorovajoho ëhu'o huro mae uehorovoromo ë'ajeje. ¹² Röhu hesi nunoho vënëro höduvanovohijo. O hesi simanore a masijehu didi'aruëhi jië'e bosöho aho'obëhe didi'o'amë'e jiohijo. Röhu hesi sinore ihe jajivë'e jiohijo. Ae gö ë iho hesi bëhoho bogo ga'i hesi huro sivue gavajeje. ¹³ Hu köëremu jië'e niögoho ba'amë'e jiohijo. Röhu hesi ihoho God-are Jö jumuvë'ohoje. ¹⁴ Röhu ö'idöre jioruomaje muorovo ariböviohuro aji buse jië'e sanuovë'e niögoho io'amoruomë'e sino ajivo'amë'e horse-re raromoruomohijo. Raromoromo ë a börömo hesi ijore ijore jijihuomohijo. ¹⁵ Röhu ë a hesi jö'ore anio ma'e kaejöho jiohijo ëhuro God bogo uehorovarue aribövi sa'ae dinö'e dinö'e raromaruoho ruahö'öjëvoröhëro. Ruahö'öjëvoromo hujejo ha'itoho baeromo vörö'o muebejëvo'ë'e jaburo hu gemu ejahoruomoröhëgo. Muebejëvoromo aehu kavuë'e ö'i bajo munë guorötore hörehu taemotaemovoromo sa'ijovo'amaruëhi huro sisë aribövioho ëhi hörëro taemotaemovo'amo'ë'e. Ëhesi bëhoho daruge aho'o baejë'e aho God-hu dë vörönimego vörö röjëhiromo i'u bojëmijaje jöhoje. ¹⁶ Röhu hesi ahihonö niögú döre ihoho jajivoromo uvë'e jiohijo: Masijo vaeruomaje ae aho'o iosirëmiromo hu gemu döroho höjo. Ëhi jajivë'e jiohijo.

¹⁷ Ëhi'amu gavodeje anerae gemu maja nunire namijamu. Namiromo döre bioromo va'arue ugoho aho'obëhe ma-darugo'o uëhijo: God sörö böröme bamajëjo. Rueromo gemuoro gagovohëjo ¹⁸ ëhuro sa'are masijo vaejarue a jabies birogoho iromo muorovo

a masijo jabiesi birogoho darugo'e a jabiesi birogoho horse jabiesi birogoho horse-re va'arue aribövi jabiesi birogoho mae o sisë'i raromarue aribövi jabiesi birogoho a masijo o a inino jabiesi birogoho öho i'amo'irarije höjo. Ëhi uëhijo.

¹⁹ Röhu gavodeje urimo gavode mi sisëho o sa'ae dinö'e dinö'e masijo vaeruomaje aribövioho o jabiesi muorovo aribövioho öho jaburo è sino ajivë'e horse-re hijaje a börömohu'o hesi muorovo ariböviohu'o muorovo'i gemuoro gagovë'e jiamu.

²⁰ Muorovo'ego horse-re hijaje a börömohu'o hesi muorovo ariböviohu'o öho jaburo mi sisëhu'o mi sisë hesi sareri'e aru'aho jö majëhijaje ahu'o ëhi guduamo baejëvo va'ohijo. Urimë'i è jö sareri'e majëhijaje ahuro mi sisë hesi jöho ae sarerëmiromo darugo'o majëhiromo mi sisëhuni röromo noeuhu bogo gavarue darugo'e muoho vaenövadeje. Darugo'e muoho vaeromo öhuro aho sarerëmi'ego ae rahu mi sisë hesi iho sinore baeromo hesi nu ano'o va'ëne inömo avoharoho uvene aho röjahijë'oho guaro rireromo va'onövareje. Amo è sareri'e aru'aho jö majëhijaje ahu'o mi sisëhu'o guduamëvoromo bogo anëgo'i ma-babu'öjëvo'ego vënehu munë ravoromo girosijiomoromo e'u börömo va'ëne jiajire è bejëvo va'ohijo. ²¹ Bejëvo va'ego jabiesi muorovo aribövi sisëho horse-re hijaje a börömo hesi jö'ore jioromo höröjade kaejöhuro muo'amohijo. Muo'amo'ego uge aho'obëhe è aribövi jabiesi birogoho ue'ahë'ëro dë bajo'e jio'amohijo.

20

Satan gua gagore vadune ègobövie hi'iröhego tövoromo gua gago ègobövire ba'amamu John-hu gavade jöhoje.

¹ Naro gavodeje anerahö o'l'idöre jioromo gua ègobövi hesi ojo jiovarue key'o biriri'e ö'ohu'o övëro ömëvë'e ruvebijamu. ² Ruvebiromo è anerahuro ni'i'ivadire jiobe rovade sigobu börömo hesi ihoho Devil o Satan è sigoboho guduamoromo tövhijo ëhi jiobe va'ojuvu vadune aho'o 1,000 barë'iröhego. ³ Tövoromo è gua ègobövire ba'amo'ego beva'ohijo. Beva'ego ojoho tugohoniagivoromo sivaëro badihi taemohijo öhuro hu bogo höröromo urimo è'adëhioho sa'ae dinö'e dinö'e raromarue aribövioho sarerëmibe va'ego vadune aho'o 1,000 barë'iröhego. Röhu vadune aho'obëhe 1,000 barë'iramu evare ojoho jiovaho'iramu iae höröromo hibe juvoromo majae ma-bisemu barë'iramu evare barë'ë'e. Ëhi jio'ë'e.

⁴ Ëhi'amu gavodeje a masijoho röho mare raromamu. God-ro urimo uëvamu darugoho baeruomadeje ae mevëvoromo géröhëni mae o sisë jëvego. Ëaribövioho röho mare raromoruomohijo. O gavodeje a ioro'ioro jabiesi aru'ahoho jio'amamu. Urimë'i è ariböviohuro sa'are raromoromo God-are jö Iesuhu majëhijadoho ae majëhibe jijihamu gagorovo aëro è mu maho bijönimoromo sönöe tarivëhamu vuovëvadeje. Vuovëvë'ëro è aribövi jabiesi aru'ahoho gëvodeje. Urimë'i è aribövioho jaburo mi sisëho o è mi hesi nu ano'o va'ëne avohare inömoho bogo uvene aho röjëhijareje. Ëmi sisë hesi ihoho varijore o övore jajivëho'iröhoho bijönégamu bogo baejareje. Bogo baejë'ëro vuovoromo i'ovë'ëro Keriso'o gemu mae masije vaejuvo vadune aho'obëhe 1,000 barëhijo. ⁵ A ioro'ioroho bogo i'ovo'i ma-vuovo momorö'öjuvo vadune aho'obëhe 1,000 barë hesije. A'i naehu gëvode aribövioho i'ovoromo ri'öjë'e raromoruomohijo. Jabuhu i'ovoromo ri'öjare hesi bëhoho urimo ri'ö'iröhe majahoje. ⁶ Urimo i'ovoromo ri'ö'iröhe aribövioho huë mae jëvo'ë'e. God-are aribövi maho jëvo'ë'e. Urimo vuovëvadaho röhu maho bogo vuovoromo sisëroho va'i a'i God-are o Keriso-are priest muoho vaeromo Keriso'o gemu mae masije vae'iramu vadune aho'obëhe 1,000 barë'ë'e.

Satan ruahö'öromo vëni ravajire è bu'ö'iröhe jöhoje.

⁷ Vadune aho'obëhe 1,000 barë'iramu Satan jiovo nugö'öl'iramu höröromo va'ë'e. ⁸ Hörö va'oromo Gog sa'are Magog sa'are sa'ae dinö'e dinö'e ae sarerëmibe

muorovojöro gagovëvobe va'ë'e. Sarerëmibe gagovëvobe va'iramu ae aho'obëhe muorovo'i gagovo'iramu nie'u va'ëne jio'ë'e. ⁹ Nie'u va'ëne jië'ëro sa'ae bövioho ruë numë tagavoromo God-are aribövie hesi amo böromore riravaruoho muorovëmi'i numëvo'ë'e. Numëvo'iramu vënëro ö'idöre jioromo ruvebiromo ravëvo barë'ë'e. ¹⁰ Ravëvo barë'iramu Satan è aribövi sarerëmiromo gagovëvade aho babu'ö'iramu vénéhu munë ravoromo girosijiomoromo e'u börömo va'ëne jiajire be'abue'ë'e. Urimo mi sisëhu'o hesi sareri'e jö majëhijaje ahu'o ba'amëvego abo rireromo'iröhire è be'abue'ë'e. Be'abueromo mi sisëho o sareri'e jö majëhijaje aho o Satan ého jaburo vae majae hara'uemu hara'uobe va'ë'ö.

Ae aho'obëhe God-are nurire riravego jabesi muoho mae o sisë jiego God-hu ma-iorno'ioremu mevoröhe jöhoje.

¹¹ Ëhi ë'ë'ö. Röhu gavodeje a masijehu raromarue éhi jië'e ajivë'e röho böromore ae gemu hijamu. Hilego aehu huruomo va'aruëhi sa'ahu'o ö'idöhu'o éhi arua anumiae va'ego röhu ijoho bogojiohijo. ¹² Ëhi'amu gavodeje vuovëvë'e aribövioho ininore va'o masijore è röho ma hesi nunire riravamu. Riravo'ego suri surioho jiovo'amohijo. Röhu suri suri göho ého maro raromemu raromo'iröhe aribövi jabesi iho jajivo'amë'e suroho jiovohijo. O suri suri ioro'ioroho ého ae aho'o mu vaebe rovare jöho jajivo'amë'e jiohijo. Ëröho mare hijaje ahuro suri surioho adahohijo ga'i di ahuro mu maho vaejë'e jiego di ahuro mu sisëho vaejë'e jiego. Ëho garomo uëhijo: Mu mae vaejë'e javaje manö va'ëjo. Mu sisë vaejë'e javaje sisënö va'ëjo. ¹³ Vuovare aribövi ioro'iorohuro sö jove iromu vuovo momorö'öjë'ëro jië'ëro rojomoromo ioro'iorohuro vuovë'e ariböviehu raromaruire è jioromo ri'öromo rueruomohijo. Rue'ego röho mare hijaje ahuro ae gemu gemu mevo garomo mu mae vaejadoho o mu sisë vaejadoho manaho éhi bojam'i'ego baebe va'ohijo. ¹⁴ Röhu vuovarue vöröhu'o a vuovego bahijarue öri ari'ohu'o éhu'o ma-ioro'ioremu bu'ö'ego vénéhu ravoromo e'u börömo va'ëne jiajire è abue'ego ijonöho vuovarue öroho bogojiohijo. Röhu vénéhu ravoromo e'u börömo va'ëne jiaje hesi bëhoho ae rahu sisë vaejë'ëro vuovoromo ri'öjë'ëro röhu maho vuovoromo è e'u va'ënire abueröhe jöhoje. ¹⁵ Ae rahu mae raromemu raromo'iröhe surire hesi iho bogojië'oho éhi jië'e aribövioho ujuoho ruruhö'ö'ego e'u va'ëne vénéhu ravajire è rireromohijo.

21

God-hu ö'idö sa'a bövi bise'o i'o avoho'iröhe jöhoje.

¹ Ëhi'amu gavodeje ö'idö i'ohu'o sa'a i'ohu'o jiamu ö'idö mamiohu'o sa'a mamiohu'o sisëre barëjë'ëro. Sö jove urimo jiadoho bogojiohijo. ² Ëhi garomo gavodeje God-are amo böröme hesi iohoho Jerusalem amo i'e ö'idöre God-hu hijajire jioromo ruvebijamu. Magonahehu masu'irögöro baruohuro gajöro sino avohorovaruëhi è amo i'oho éhi avohë'e jiohijo. ³ Ëhi jiamu gagorovo hejodeje röho mare ma-darugo'o uvavamu: Jöe hehëjo. Avevejö'oho God-are javu maho a ririro jië'ëro huro a'o gemu mae hinövo'ajëjo. Jabumë hesi aribövie jëvo'i huro jabu'o gemu mae hiromo mue-bejëvonövo'ajëjo jabesi Börömëro jië'ëro. ⁴ Muebejëvoromo nuni jovoho miorëho'ajëjo. Ijonöho aho bogo vuovëvo'i bogo nivo'i huë vavaenoho vi'ehoho bogo baeruomo'ajëjo mu marioho mami'e barëjë'ëro jië'ëro.

⁵ Ëhi uvo'ego röho mare hijaje ahuro uvavohijo: Jöe hehëjo. Naro bövie bise'e i'ëremu bamajëjo. I'ëremu bamajë uvonugoromo uehijo: Ëjöho bogo sareroho jio'i iae jö mae höjo. Ëhuni suroro jajivonëjo. ⁶ Ëhi ueromo uehijo: Muoho iae barëjajëjo. Na urimo ni'l'iivevadoho röhu ijo tugoho'oho éhi gemuoho jevo'ajëjo. Mue aho'o aevodoho éhi vae barë'irodoho jevajëjo. Ae rahu huë girihëvë'oho naro sa'a gagore

rojomaje jovoho vuoromo suvuore bojëmi'ejöjo ue'ahego i'ovëvo'iröhego. ⁷ Ae rahu mu sisë ruahö'özjë'oho aviëhi jië'e huë maho nasi örire bae'a'ajëjo. Na hesi Börömoho God jevo'i hu nasi harihe jio'a'ajëjo. ⁸ A'i juhuonivoromo mu vuonugarue aribövioho sareri sareri'e aribövioho mu sisë gö gö vaejarue aribövioho a muo'amarue aribövioho öön'e jijiharue aribövioho iro oso'e vaejarue aribövioho inömo sisë aru'aho'e höromo uvene aho röjähi'amarue aribövioho jö sareri'e atarue aribövioho aho'obëhe éhi jië'e aribövi jabiesi öri ari'oho e'u börömo va'ëne munë vënehu ravoromo girosijomajire ë jio'a'ajëjo. Ëhesi bëhoho ë aribövioho mami'e vuovëvadoho röhu maho vuovoromo ë va'o raromoruomo'ajëjo.

Jerusalem amo i'o hesi jöhoje.

⁹ Röhu urimo anerae 7 ramare vöröho 7 otehö'özjamu evare bövie bise'e ijo tugoho'i sisérë'amadeje. Mami'e éhi ë'are anerae aho'obëhe 7 röhu gemuëro rueromo uehijo: Rovego na röjähijego Sheep Harihu hesi vaboro i'e masuvajoho gavëjo. ¹⁰ Ëhi uenugoromo God-are Aru'ahohuro nasi simanoho huotoveho'ego ë anerahuro baejevoromo dö mare ajiomoromo dahoru börömo ëgobövire ë ruehijo. Baejevo rueromo röjehijamu gavodeje God-are Amo Böröme hesi ihoho Jerusalem ö'idöre God-hu hijajire jioromo ruvebijamu. ¹¹ Ëamohuro God-are ajoho baejë'ero éhu'ëro ajivohijo. Ajivoromo ma-mabëhe ajivo barëjë'e jiohijo. Munë mabëhe hesi ihe jasper ajivajëhi éhi ajivohijo. ¹² Röhu ë amo hesi rejoho ëgo ëgobövi mae jiohijo. Rejo hesi ojoho aho'obëhe 12 jio rova'ohijo. Anerae aho'obëhe 12 oje gemu gemu riravo rova'ohijo. Israel rajo jabiesi agane 12 jabiesi ihoho gemu gemu ojo ahore jajivo'amo va'ë'e jiohijo. ¹³ Maja höröjajinöho oje aho'o niö'i gemu jiohijo. Maja beva'ajinöho oje niö'i gemu jiohijo. Ruënöho niö'i gemu viënöho niö'i gemu éhi jiohijo. ¹⁴ Ëamo rejo hesi uhuroho munë aho'obëhe 12 ruhë'e jië'ëro éhu'ëro rejoho bibivoromo namihijo. Ëmunë ruho va'are ahore God-are Sheep Harihu hesi apostle ömo'öme 12 jabiesi ihe gemu gemu jajivo'amo va'ë'e jiohijo.

¹⁵ Röhu na'o jö jövaje anerahuro gold-ehu avohare vahu baejaruoho övoro baejë'e jiohijo amo bövi hesi vahuoho amo rejohu'o ojohu'o ého jabiesi vahuoho bae'iröhéro. ¹⁶ Röhu ë amo börömoho ionı göho ionı göho ruhënöho numënöho vahuvojadoho hesi vahuoho ma-gemuoho jiohijo. Anerahuro gold aholo bava'oromo amo börömo hesi vahuoho vahuvo garomo gavadeje amo hesi égoho 2,400 kilometre jio'i hesi bunohu'o döre ajiomadohu'o jabiesi vahuoho gemuoho jiamu. ¹⁷ O anerahuro amo hesi rejo vahuoho vahuvo garomo gavadeje rejo döre ajiomadoho 60 metre jiamu. Jabuhu vahuvo gavarüehi éhi gavadeje. ¹⁸ Röhu amo rejoho munë nu ano'o mabëhéro vaejë'e jiohijo. Munë hesi ihoho jasper-je. O amo bövioho ma-gold-ëremu avohë'ëro ma-ajëro jië'ëro ruënörire öri ari'ohu'o ga'a'anue. ¹⁹ Röhu amo rejo bibivo'iröhego rejo uhure bahijare munëho munë mabëhe nu ano'e gö gö avohoromo bahijë'e jiohijo. Munë number 1 hesi ihoho jasper ajivë'e ma-mabëhe jiohijo. Munë number 2 hesi ihoho saphire nuogu'e ma-mabëhe jiohijo. Munë number 3 hesi ihoho agate mahu guho'e jiohijo. Munë number 4 hesi ihoho emerald rövë'e ijo hano va'ëne jiohijo. ²⁰ Munë number 5 hesi ihoho onyx hesi nu ano'e gö gö kavüe'e jionövo ajivë'e jionövohijo. Munë number 6 hesi ihoho carnelian kavüe'e jiohijo. Munë number 7 hesi ihoho quartz hövë'e jiohijo. Munë number 8 hesi ihoho beryl ijo hano va'ëne jiohijo. Munë number 9 hesi ihoho topaz hövo avohë'e jiohijo. Munë number 10 hesi ihoho chalcedony rövoromo hövanovë'e jiohijo. Munë number 11 hesi ihoho turquoise nuogu'e jiohijo. Munë number 12 hesi ihoho amethyst rövoromo kavuanovë'e jiohijo. Munë aho'obëhe 12 jabiesi nu ano'e gö gö éhi jio'amohijo. ²¹ Röhu rejo oje aho'obëhe 12 jabiesi tugoharuoho ého nenia ha'ose aho'obëhe 12 jiohijo. Oje gemu gemu nenia

ha'ose gemu gemu ëhi jiope va'ohijo. Röhu amo hesi öri börömoho ma-gold-ëremu avohë'ëro ma-ajëro jiël'ëro ruënörire öri ari'ohu'o ga'a'anue.

²² Röhu gavodeje God rajahijarue javu börömoho bogojiamu. Bada God daruge aho'o baejë'e ahu'o hesi Sheep Harihohu'o ëho jabu bëhi maro jëvë'ego ëhuni bogo osaremuoho rajëhi'i dinö'e dinö'e God'o hesi Sheep Harihohu'o ë rajëhiruomohijo. ²³ O bëhoho rabëni majahu'o manaerohu'o ë amorocho bamoromo ajivojöro. God-are ajoħuro amoho ajivoromo God-are Sheep Harihohuro iro va'ëne amoho ajivajeje. ²⁴ Ajivo'iramu sa'ae dinö'e dinö'e raromarue aribövihuro ë amo hesi ajire jijihonövo'ë'ë. Sa'are masije riravarue aribövihuro jabesi bövie bise'e nu ano'o mabëhe gavaruoho ë amore ujuoho rue'ë'ë. ²⁵ Ēamoroho vahioho bogojio'ë'e. Majae vahie bogojio'i ma-majae jiemu jio'iramu amo rejo ojoho bogo tugohonövo jiovonövo'i ma-ëhi jiovo nugo'ë'ë. ²⁶ Sa'ae dinö'e dinö'e raromarue aribövihuro jabesi mu maho inömo maho ë amore ujuoho rueruomo'ë'e. ²⁷ Va'inumi'e muoho bogo mae bogo barueruomo'ë'e. Mu sisë gö gö vaejarue aribövihuro o sareri'e jö atarue aribövihuro bogo ë amorocho rueruomo'i a'i mae raromemu raromo'iröhe aribövi jabesi iho Sheep Harihu hesi surire jajivo'amade ë amorocho rueruomo'ë'e.

22

¹ Ëhi'amu iae ë anerahuro röjehijamu gavodeje a i'ovëvoröhe jovoho ajivo barëjë'e rova'amu. Jovoho God'o hesi Sheep Harihohu'o jabuhu arijarue röho mare jioromo ruehijo. ² Röho mare jioromo rueromo amore öri börömo hesi ririre rova'ohijo. Jovoho ririre roval'i a i'ovëvo'iröhe ijoho ionire ionire riravobe va'ohijo. Vadune gemu gemu röhu vae 12 12 bajoho ëhi raejajeje manaere gemu gemu. Ëijo hano hesi bëhoho sa'ae dinö'e dinö'e raromarue aribövi marëjëvo'iröhoho jiohijo. ³ A'i God-hu bijönimaje bövihoo bise'oho ijönöho ë dirö'oho bogojio'ë'e.

God'o hesi Sheep Harihohu'o jabuhu masijo vaeromo arijarue röho maho ë jio'ë'e. God-are mu vaejajarue aribövihuro hu ë rajahinövo'ë'ë. ⁴ Rajahiromo hesi nu ano'oho ganövo'ë'ë. Hesi ihoho jabesi varijore jajivo'amë'e jio'ë'e. ⁵ Röhu vahioho ijönöho bogojio'ë'e. Iro hesi ajoħu'o maja hesi ajoħu'o ajivëvo'iröhe bëhoho bogojio'ë'e. A'i Bada God-are ajoħuro ajivëvonövo'ë'e. Ajivëvo'iramu jahumëro ioroioremu masije riravoromo öri ari'oho muebebe va'oruomo'ë'e.

Iesu rueröhe jöhoje.

⁶ Röhu ë anerahuro uehijo: Ave jöe aho'o hejanuoho iae mae-ëjo. Bogo sareroħo höjo. Bada God hesi Aru'aho a jabesi simanore bamëhego ae jö majëhijarue aho God-ro hesi aneraħo na remöl'øjade höjo naro rueromo röjehijego hesi mu vaejajarue aribövihuro garomo uvo'irarijego: God-ro nimo'ego majae ijönöho ëhi ëhi jiël'ë muohuro nosi örire rue'ë'ajëjo. Ëhi uehijo.

⁷ Röhu Iesuro uve: Jöe heħejø. Na ma-burëro öl'ië'ajëjo. God-are jö börömoho ave surire jajivë'e höjo. Ëhuni ae rahu ejë'oho huë mabëhe jioruomo'ajëjo. Ëhi uve.

⁸ Röhu naehu jajivode jö hesi muoho aho'obëhe John naro heromo gavë'e jeve. Heromo ganugoromo ë mu röjehijade aneraħo naro uvane aho röjahi'irögħo hesi höru'ere ague aho hijodeje. ⁹ Ëhi'o'ego uehijo: Bogave ëhioħo ë'iranëjo. Jaehu God-are mu vaejanue ëhi jiël'ë muoho vaejaje ae gemuoho jevajëjo. O jasi ö mueno'ohu'o jö God-aro baeromo majëhijaruoho o jaehu jajivanue surire jö ejaho'iröhe aribövihuro jabuhu God-are mu vaejaruëhi na'o ëhi ë'aje ae gemuoho jevajëjo. Ëhuni nadi na rajehi'i God gemu rajahijëjo. ¹⁰ Ëhi uenugoromo uehijo: Ijonö jioröhe mu hesi jö ave surire jajivanuoho nadi subivëħonëjo ë hesi majaho dunovë'e jiaje. ¹¹ Ae rahu mu sisë vaejaruoho ëhi vaemu vaebe va'oruomo'ajëjo. Ae rahu va'inumi'e

mu uehorovaruoho ëhi uehorovemu uehorovobe va'oruomo'ajëjo. Ae rahu mu ma vaejarooho ëhi vaemu vaebe va'oruomo'ajëjo. Ae rahu God gemu uehorovaruoho ëhi uehorovemu uehorovobe va'oruomo'ajëjo.

¹² Röhu Iesuro uve: Jöe hehëjo. Na ma-burëro ö'ië'ajëjo. Jemesi mu hesi suvuoroho ujuohoromo ö'ejöjo mu diehi diehi mae o bisemu sisë'i sisë'i vaejarijëhi ae gö gö suvuoroho ëhi bövie o bise'e bojëmi'irodëni. ¹³ Na urimo ni'l'i'ivevadoho röhu ijo tugoho'ioho ëhi gemuoho jevo'ajëjo. Na aev'o'i jevadoho röhu ijönö jevo'ajëjo. Mue aho'o aevodoho ëhi vae barë'irodoho jevajëjo.

¹⁴ Ae rahu niögu u'o'amaruoho huë mabëhe jioruomajëjo. Ëhi jië'e aribövioho naro uë'iramu a i'ovëvo'iröhe ijo hesi bajoho iromo amo rejo hesi ojoho ruahoromo amo böromore rueruomo'ajëjo. ¹⁵ A'i mu sisë gö gö vaejarue aribövioho iro oso'e vaejarue aribövioho önö'e jijiharue aribövioho a muo'amarue aribövioho inömo sisë aru'aho'e höromo uvene aho röjahi'amarue aribövioho sareri'e mu nimoromo vaejarue aribövioho ëhi jië'e aribövioho ave amorocho bogo rueruomo'i ma-rori'o jioruomo'ajëjo.

¹⁶ Iesu naro nasi aneraho nugö'özë'e jevajëjo ë jöho huruoho majëhijego ekaresiae gö gö he'irarijego. Na a böröme David-are ujoho jevajëjo. Sisonuvego ajivaje mujöroho va'ëne jevajëjo. Iesuro ëhi uve.

¹⁷ Röhu God-are Aru'ahohu'o Sheep Harihehu i'e masuvade magonahohu'o jaburo niö'iro uvö: Ruehëjo. O ave jö he'irarije aribövioho jemë'o uvore: Ruehëjo. O ae rahu huë girihëvë'oho jemëro ruehe. Nimë'oho rueromo a i'ovëvo'iröhe jovoho märe. Manaho bogojio'ë'e.

Ijo tugoho'i jöhoje.

¹⁸ Röhu John naro God-are jö börömoho ave surire jajivë'e jeve. Ëhuni naehu jajivode jö he'irarije ariböviohumë ave jö majëhi'ië'ajoho avoho here. Naehu jajivode jöho ae rahu gö'o döre ëma jajivë'oho ave surire jajivode i'uoho God-ro ë aho bojami'ë'e. ¹⁹ O ae rahu uvë'oho: John-hu jajivade jö ë hesi vituoho sisë höromo dodure bu'özë'oho God-ro uvo'ë'e: Ëhi jië'e aho sisë höromo dodure bu'özë'ë'e. Dodure bu'öz'iramu ave surire jajivode a i'ovëvo'iröhe ijo bajoho bogo i'ë'e. O ave surire jajivode God-are amo börömoroho bogo va'ë'e.

²⁰ John naehu jajivode jö mae hö uvaje Ahuro uve: Iae na ma-burëro ö'ië'ajëjo. Bada Iesu iae mae uvane. De je rove.

²¹ Bada Iesuro jemë aho'o huë baeromo ajëminövo'ë'e. Ahia mino'e.

Read the New Testament daily

January

date	Scripture
1	Matthew 1:1-2:12
2	Matthew 2:13-3:6
3	Matthew 3:7-4:11
4	Matthew 4:12-25
5	Matthew 5:1-26
6	Matthew 5:27-48
7	Matthew 6:1-24
8	Matthew 6:25-7:14
9	Matthew 7:15-29
10	Matthew 8:1-17
11	Matthew 8:18-34
12	Matthew 9:1-17
13	Matthew 9:18-38
14	Matthew 10:1-23
15	Matthew 10:24-11:6
16	Matthew 11:7-30
17	Matthew 12:1-21
18	Matthew 12:22-45
19	Matthew 12:46-13:23
20	Matthew 13:24-46
21	Matthew 13:47-14:12
22	Matthew 14:13-36
23	Matthew 15:1-28
24	Matthew 15:29-16:12
25	Matthew 16:13-17:9
26	Matthew 17:10-27
27	Matthew 18:1-22
28	Matthew 18:23-19:12
29	Matthew 19:13-30
30	Matthew 20:1-28
31	Matthew 20:29-21:22

February

date	Scripture
1	Matthew 21:23-46
2	Matthew 22:1-33
3	Matthew 22:34-23:12
4	Matthew 23:13-39
5	Matthew 24:1-28
6	Matthew 24:29-51
7	Matthew 25:1-30
8	Matthew 25:31-26:13
9	Matthew 26:14-46
10	Matthew 26:47-68
11	Matthew 26:69-27:14
12	Matthew 27:15-31
13	Matthew 27:32-66
14	Matthew 28:1-20
15	Mark 1:1-28
16	Mark 1:29-2:12
17	Mark 2:13-3:6
18	Mark 3:7-30
19	Mark 3:31-4:25
20	Mark 4:26-5:20
21	Mark 5:21-43
22	Mark 6:1-29
23	Mark 6:30-56
24	Mark 7:1-23
25	Mark 7:24-8:10
26	Mark 8:11-9:1
27	Mark 9:2-29
28	Mark 9:30-10:12

date	Scripture
1	Mark 10:13-31
2	Mark 10:32-52
3	Mark 11:1-26
4	Mark 11:27-12:17
5	Mark 12:18-37
6	Mark 12:38-13:13
7	Mark 13:14-37
8	Mark 14:1-21
9	Mark 14:22-52
10	Mark 14:53-72
11	Mark 15:1-47
12	Mark 16:1-20
13	Luke 1:1-25
14	Luke 1:26-56
15	Luke 1:57-80
16	Luke 2:1-35
17	Luke 2:36-52
18	Luke 3:1-22
19	Luke 3:23-38
20	Luke 4:1-30
21	Luke 4:31-5:11
22	Luke 5:12-28
23	Luke 5:29-6:11
24	Luke 6:12-38
25	Luke 6:39-7:10
26	Luke 7:11-35
27	Luke 7:36-8:3
28	Luke 8:4-21
29	Luke 8:22-39
30	Luke 8:40-9:6
31	Luke 9:7-27

date	Scripture
1	Luke 9:28-50
2	Luke 9:51-10:12
3	Luke 10:13-37
4	Luke 10:38-11:13
5	Luke 11:14-36
6	Luke 11:37-12:7
7	Luke 12:8-34
8	Luke 12:35-59
9	Luke 13:1-21
10	Luke 13:22-14:6
11	Luke 14:7-35
12	Luke 15:1-32
13	Luke 16:1-18
14	Luke 16:19-17:10
15	Luke 17:11-37
16	Luke 18:1-17
17	Luke 18:18-43
18	Luke 19:1-27
19	Luke 19:28-48
20	Luke 20:1-26
21	Luke 20:27-47
22	Luke 21:1-28
23	Luke 21:29-22:13
24	Luke 22:14-34
25	Luke 22:35-53
26	Luke 22:54-23:12
27	Luke 23:13-43
28	Luke 23:44-24:12
29	Luke 24:13-53
30	John 1:1-28

date	Scripture
1	John 1:29-51
2	John 2:1-25
3	John 3:1-21
4	John 3:22-4:3
5	John 4:4-42
6	John 4:43-54
7	John 5:1-23
8	John 5:24-47
9	John 6:1-21
10	John 6:22-40
11	John 6:41-71
12	John 7:1-29
13	John 7:30-52
14	John 7:53-8:20
15	John 8:21-30
16	John 8:31-59
17	John 9:1-41
18	John 10:1-21
19	John 10:22-42
20	John 11:1-53
21	John 11:54-12:19
22	John 12:20-50
23	John 13:1-30
24	John 13:31-14:14
25	John 14:15-31
26	John 15:1-27
27	John 16:1-33
28	John 17:1-26
29	John 18:1-24
30	John 18:25-19:22
31	John 19:23-42

date	Scripture
1	John 20:1-31
2	John 21:1-25
3	Acts 1:1-26
4	Acts 2:1-47
5	Acts 3:1-26
6	Acts 4:1-37
7	Acts 5:1-42
8	Acts 6:1-15
9	Acts 7:1-29
10	Acts 7:30-50
11	Acts 7:51-8:13
12	Acts 8:14-40
13	Acts 9:1-25
14	Acts 9:26-43
15	Acts 10:1-33
16	Acts 10:34-48
17	Acts 11:1-30
18	Acts 12:1-23
19	Acts 12:24-13:12
20	Acts 13:13-41
21	Acts 13:42-14:7
22	Acts 14:8-28
23	Acts 15:1-35
24	Acts 15:36-16:15
25	Acts 16:16-40
26	Acts 17:1-34
27	Acts 18:1-21
28	Acts 18:22-19:12
29	Acts 19:13-41
30	Acts 20:1-38

date	Scripture
1	Acts 21:1-16
2	Acts 21:17-36
3	Acts 21:37-22:16
4	Acts 22:17-23:10
5	Acts 23:11-35
6	Acts 24:1-27
7	Acts 25:1-27
8	Acts 26:1-32
9	Acts 27:1-20
10	Acts 27:21-44
11	Acts 28:1-31
12	Romans 1:1-17
13	Romans 1:18-32
14	Romans 2:1-24
15	Romans 2:25-3:8
16	Romans 3:9-31
17	Romans 4:1-12
18	Romans 4:13-5:5
19	Romans 5:6-21
20	Romans 6:1-23
21	Romans 7:1-14
22	Romans 7:15-8:6
23	Romans 8:7-21
24	Romans 8:22-39
25	Romans 9:1-21
26	Romans 9:22-10:13
27	Romans 10:14-11:12
28	Romans 11:13-36
29	Romans 12:1-21
30	Romans 13:1-14
31	Romans 14:1-23

date	Scripture
1	Romans 15:1-21
2	Romans 15:22-16:7
3	Romans 16:8-27
4	1 Corinthians 1:1-17
5	1 Corinthians 1:18-2:5
6	1 Corinthians 2:6-3:4
7	1 Corinthians 3:5-23
8	1 Corinthians 4:1-21
9	1 Corinthians 5:1-13
10	1 Corinthians 6:1-20
11	1 Corinthians 7:1-24
12	1 Corinthians 7:25-40
13	1 Corinthians 8:1-13
14	1 Corinthians 9:1-18
15	1 Corinthians 9:19-10:13
16	1 Corinthians 10:14-11:1
17	1 Corinthians 11:2-16
18	1 Corinthians 11:17-34
19	1 Corinthians 12:1-26
20	1 Corinthians 12:27-13:13
21	1 Corinthians 14:1-17
22	1 Corinthians 14:18-40
23	1 Corinthians 15:1-28
24	1 Corinthians 15:29-58
25	1 Corinthians 16:1-24
26	2 Corinthians 1:1-11
27	2 Corinthians 1:12-2:11
28	2 Corinthians 2:12-17
29	2 Corinthians 3:1-18
30	2 Corinthians 4:1-12
31	2 Corinthians 4:13-5:10

date	Scripture
1	2 Corinthians 5:11-21
2	2 Corinthians 6:1-13
3	2 Corinthians 6:14-7:7
4	2 Corinthians 7:8-16
5	2 Corinthians 8:1-15
6	2 Corinthians 8:16-24
7	2 Corinthians 9:1-15
8	2 Corinthians 10:1-18
9	2 Corinthians 11:1-15
10	2 Corinthians 11:16-33
11	2 Corinthians 12:1-10
12	2 Corinthians 12:11-21
13	2 Corinthians 13:1-14
14	Galatians 1:1-24
15	Galatians 2:1-16
16	Galatians 2:17-3:9
17	Galatians 3:10-22
18	Galatians 3:23-4:20
19	Galatians 4:21-5:12
20	Galatians 5:13-26
21	Galatians 6:1-18
22	Ephesians 1:1-23
23	Ephesians 2:1-22
24	Ephesians 3:1-21
25	Ephesians 4:1-16
26	Ephesians 4:17-5:2
27	Ephesians 5:3-33
28	Ephesians 6:1-24
29	Philippians 1:1-26
30	Philippians 1:27-2:18

date	Scripture
1	Philippians 2:19-3:6
2	Philippians 3:7-4:1
3	Philippians 4:2-23
4	Colossians 1:1-20
5	Colossians 1:21-2:7
6	Colossians 2:8-23
7	Colossians 3:1-17
8	Colossians 3:18-4:18
9	1 Thessalonians 1:1-2:9
10	1 Thessalonians 2:10-3:13
11	1 Thessalonians 4:1-5:3
12	1 Thessalonians 5:4-28
13	2 Thessalonians 1:1-12
14	2 Thessalonians 2:1-17
15	2 Thessalonians 3:1-18
16	1 Timothy 1:1-20
17	1 Timothy 2:1-15
18	1 Timothy 3:1-16
19	1 Timothy 4:1-16
20	1 Timothy 5:1-25
21	1 Timothy 6:1-21
22	2 Timothy 1:1-18
23	2 Timothy 2:1-21
24	2 Timothy 2:22-3:17
25	2 Timothy 4:1-22
26	Titus 1:1-16
27	Titus 2:1-14
28	Titus 2:15-3:15
29	Philemon 1:1-25
30	Hebrews 1:1-14
31	Hebrews 2:1-18

date	Scripture
1	Hebrews 3:1-19
2	Hebrews 4:1-13
3	Hebrews 4:14-5:14
4	Hebrews 6:1-20
5	Hebrews 7:1-19
6	Hebrews 7:20-28
7	Hebrews 8:1-13
8	Hebrews 9:1-10
9	Hebrews 9:11-28
10	Hebrews 10:1-18
11	Hebrews 10:19-39
12	Hebrews 11:1-16
13	Hebrews 11:17-31
14	Hebrews 11:32-12:13
15	Hebrews 12:14-29
16	Hebrews 13:1-25
17	James 1:1-18
18	James 1:19-2:17
19	James 2:18-3:18
20	James 4:1-17
21	James 5:1-20
22	1 Peter 1:1-12
23	1 Peter 1:13-2:10
24	1 Peter 2:11-3:7
25	1 Peter 3:8-4:6
26	1 Peter 4:7-5:14
27	2 Peter 1:1-21
28	2 Peter 2:1-22
29	2 Peter 3:1-18
30	1 John 1:1-10

date	Scripture
1	1 John 2:1-17
2	1 John 2:18-3:2
3	1 John 3:3-24
4	1 John 4:1-21
5	1 John 5:1-21
6	2 John 1:1-13
7	3 John 1:1-14
8	Jude 1:1-25
9	Revelation 1:1-20
10	Revelation 2:1-17
11	Revelation 2:18-3:6
12	Revelation 3:7-22
13	Revelation 4:1-11
14	Revelation 5:1-14
15	Revelation 6:1-17
16	Revelation 7:1-17
17	Revelation 8:1-13
18	Revelation 9:1-21
19	Revelation 10:1-11
20	Revelation 11:1-19
21	Revelation 12:1-18
22	Revelation 13:1-18
23	Revelation 14:1-20
24	Revelation 15:1-8
25	Revelation 16:1-21
26	Revelation 17:1-18
27	Revelation 18:1-24
28	Revelation 19:1-21
29	Revelation 20:1-15
30	Revelation 21:1-27
31	Revelation 22:1-21